ISSN 1234-1835

INFORMACJE
Zarządu Głównego PTTK

NR 1

WARSZAWA, LUTY 2000

Do użytku wewnętrznego.

7863

Centralna Biblioteka PTTK Warszawa im. Kazimierza Sosnowskiego

● Z PRAC ZG PTTK ●

U C H W A Ł A nr 112 /XIV/ 99
Zarządu Głównego PTTK z dnia 18.12.1999rku

w sprawie przewodnictwa turystycznego w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym

Przewodnictwo turystyczne w formie zorganizowanej funkcjonuje od 125 lat, w tym od 50 lat w strukturach PTTK, wnosząc poważny dorobek do historii i rozwoju polskiej turystyki oraz krajoznwstwa.

Zarząd Główny PTTK wysoko ocenia pracę przewodników PTTK w zakresie popularyzacji turystyki i krajoznawstwa - ukazujących piękno, tradycje i dorobek kultury polskiej.

Zarząd Główny PTTK uznaje przewodnictwo turystyczne PTTK za ważną służbę przewodników, którzy spełniając w Towarzystwie rolę nauczycieli i wychowawców turystów, służą swoją wiedzą w powszechnej edukacji społeczeństwa, budząc uczucia patriotyczne i dumę narodową, a zwłaszcza wśród młodzieży.

W związku z wejściem w życie Ustawy o usługach turystycznych, która nadała wszystkim przewodnikom turystycznym w Polsce uprawnienia państwowe oraz równocześnie z faktem, że przewodnicy zrzeszeni w PTTK stanowią bardzo znaczącą i aktywną część kadry programowej i funkcyjnej Towarzystwa - **Zarząd Główny PTTK na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 13 w związku z art. 8 pkt 12 STATUTU PTTK uchwala, co następuje:**

1. Gwarancją właściwego i dalszego rozwoju przewodnictwa turystycznego jest jego społeczny charakter w ramach PTTK, dlatego też należy zadania te realizować przez jeszcze ścislejsze powiązanie przewodnictwa ze strukturami organizacyjnymi oraz działalnością programową i gospodarczą naszego Towarzystwa.

2. Aktualny stan organizacyjny kół i klubów przewodnickich PTTK uznaje się za zadawalający. Jednak ZG PTTK widzi potrzebę dalszego doskonalenia w/w struktur, m.in. przez:

1/ oparcie przewodnictwa turystycznego jeszcze w szerszym zakresie na działalności społecznej przewodników PTTK,

2/ reorganizację kół i klubów przewodnickich PTTK i zwiększenie ich aktywności, w tym przede wszystkim liczących mniej niż 15 członków,

3/ inicjowanie i rozwój porozumień terenowych /regionalnych/ kół i klubów przewodnickich działających w powiązaniu i porozumieniu ze strukturami tworzonymi przez oddziały PTTK z mocy art. 53 Statutu PTTK,

4/ nowelizację wzorcowego regulaminu koła-klubu przewodnickiego PTTK z uwzględnieniem aktualnych i perspektywicznych potrzeb środowiska.

3. Utrzymać wieloletni dorobek i tradycje organizacji przewodnictwa w PTTK, w tym przede wszystkim przez:

1/ zachowanie legitymacji przewodnika turystycznego PTTK wg dotychczasowego wzoru, stanowiącego zarazem dowód /symbol/ przynależności przewodnika PTTK do kadry programowej Towarzystwa,

2/ pomoc w ochronie prawnej i rejestracji w Urzędzie Patentowym przewodnickich odznak własnych, których wzory uchwalały uprzednio macierzyste koła, kluby i oddziały PTTK,

3/ poszanowanie i ochrona atrybutów przewodnickich stanowiących dorobek kół i klubów przewodnickich PTTK,

4/ kultywowanie i propagowanie dorobku środowiska przewodników w PTTK.

4. Zintensyfikować działania w sprawie nowelizacji Ustawy o usługach turystycznych i Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek zgodnie z wnioskami środowisk przewodnickich oraz podjęcie starań o wydanie innych dokumentów wykonawczych do Ustawy o usługach turystycznych niezbędnych do prawidłowego wykonywania funkcji przewodnika i pilota, w tym przede wszystkim:

1/ Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wykonywania funkcji przewodnika po muzeach i zabytkach,

2/ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie uznania za udokumentowaną znajomość języka obcego potwierdzoną świadectwem wystawionym przez inne instytucje, niż wymienione w Ustawie o usługach turystycznych w art. 32 ust.1.

5. Należy dążyć do stałego podnoszenia poziomu usług przewodnickich i stałego podnoszenia kwalifikacji przez permanentne szkolenie przewodników PTTK organizowanych w różnych formach centralnie i w terenie, poszukiwać nowych form szkoleniowo-programowych działań przewodnictwa w PTTK oraz stałego podnoszenia postaw etyczno-moralnych przewodników PTTK

6. W celu stałego podnoszenia poziomu i szkolenia kadry przewodnickiej znowelizować, wg aktualnych potrzeb, regulamin „Instruktora Przewodnictwa PTTK".

7. Rozważyć możliwość przy wsparciu merytorycznym i finansowym władz państwowych powołania Centralnego Ośrodka Przewodnictwa PTTK i Pilotażu, pełniącego równocześnie funkcje szkoły i centrum szkolenia przewodników i pilotów.

8. Nawiązać współpracę z innymi narodowymi organizacjami przewodnickimi i przystąpić do Europejskiego Stowarzyszenia Przewodników Turystycznych /FEG/ z siedzibą w Paryżu.

9. Zobowiązuje się Komisję Przewodnicką ZG PTTK do opracowania programu działania i podejmowania stałych starań w zakresie wyposażenia i ekwipunku przewodnickiego oraz spraw socjalno-bytowych przewodników.

10. Uchyla się :

1/ Uchwałę nr 172/92 Prezydium ZG PTTK z 14.11. 1992 r. w sprawi zasad organizacji przewodnictwa turystycznego PTTK wraz z zasadami klasyfikacji przewodników,

2/ Uchwałę nr 26/94 Prezydium ZG PTTK z15.04.1995 r. w sprawie zasad, form i progamów szkolenia przewodników turystycznych PTTK, wydanych na podstawie Uchwały nr 55/XII/92 ZG PTTK z 28.03.1992 roku w sprawie organizacji, roli i miejsca przewodnictwa turystycznego w PTTK .

11. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Główny PTTK

●

Uchwała nr 115/ XIV /99
Zarządu Głównego PTTK z dnia 18 grudnia 1999 roku
w sprawie utworzenia Funduszu Gwarancyjnego

Na podstawie art. 30 ust. 1 pkt. 5 i ust. 2 pkt. 5 Statutu PTTK Zarząd Główny PTTK postanawia:

§ 1

1. Tworzy się Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej "Funduszem".
2. Fundusz przeznaczony jest na wsparcie działalności inwestycyjnej, remontowej i gospodarczej, a także na zakup i adaptacje lokali służących realizacji zadań Towarzystwa.

§ 2

Dochodami Funduszu są.

1. wpłaty z budżetu ZG PTTK,
2. odsetki z lokat środków Funduszu,
3 opłaty za udzielone gwarancje,
4. odsetki od udzielonych pożyczek,
5. darowizny,
6. inne dochody.

§ 3

1. Środki pieniężne wpływające na konto Funduszu deponowane są w:
   1.1. bankach, na wydzielonych kontach, jako lokaty terminowe,
   1.2. bonach skarbowych NBP, obligacjach i innych papierach wartościowych gwarantowanych przez Skarb Państwa lub banki komercyjne,
2. Środki Funduszu przeznaczone są na udzielenie gwarancji Oddziałom PTTK zawierającym

umowy pożyczek, kredytów lub leasingu, a nie posiadające majątku niezbędnego do zabezpieczenia spłaty zobowiązań wynikających z tych umów.

3. W szczególności środki Funduszu przeznaczone są na udzielenie gwarancji Oddziałom przystępującym do organizowanej sieci sprzedaży usług turystycznych i ubezpieczeniowych.
4. W wyjątkowych wypadkach środki Funduszu mogą być przeznaczone na udzielenie pożyczek Oddziałom PTTK na cele inwestycyjne, remontowe lub gospodarcze, a także lokalowe.

§ 4

Decyzję o udzielenie gwarancji Oddziałowi podejmuje Prezydium ZG PTTK w formie uchwały.

§ 5

1. Szczegółowe warunki zawierania umów o udzielenie gwarancji i pożyczek Oddziałowi określa Regulamin Funduszu Gwarancyjnego zwany dalej "Regulaminem".
2. Regulamin uchwala Prezydium ZG PTTK.

§ 6

1. Kapitały pożyczek udzielonych Oddziałom PTTK na cele określone w § 1 pkt. 2 przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały stają się częścią kapitału Funduszu.
2. Odsetki od pożyczek, o których mowa w pkt. 1, stają się z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały dochodami Funduszu.

§ 7

1. Uchwala wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Zobowiązuje się Prezydium ZG PTTK do przedstawienia rokrocznie, wraz z bilansem ZG PTTK, sprawozdania z wykorzystania środków Funduszu.
3 Odpowiedzialnym za wykonanie niniejszej uchwały jest Skarbnik ZG PTTK.

Zarząd Główny PTTK

●

Uchwała nr 117 / XIV / 99
Zarządu Głównego PTTK z dnia 18 grudnia 1999 roku w sprawie dalszego postępowania w stosunku do zarządów oddziałów PTTK, które nie zrealizowały zadań wynikających z uchwały ZG PTTK nr 33/XIV/98 z 28.03.1998 r. dotyczącej dostosowania statutów oddziałów do obowiązującego Statutu PTTK.

Na podstawie art. 30 ust.1 pkt 2 oraz w związku z art. 49 ust.1,2 ,3 pkt 1) i 2) Statutu PTTK a także na wniosek Zespołu Statutowo - Regulaminowego ZG PTTK, Zarząd Główny PTTK:

1. wzywa ponownie zarządy oddziałów PTTK , które nie podjęły dotychczas, pomimo obowiązku wynikającego z uchwały ZG PTTK nr 33/XIV/98 z 28.03.1998 roku, prac nad dostosowaniem statutów swoich oddziałów do obowiązującego Statutu PTTK, do zwołania w trybie pilnym Nadzwyczajnego Zjazdu Oddziału dla uchwalenia zmian w statucie swego oddziału i podjęcia działań określonych w uchwale ZG PTTK nr 33/XIV/98.

2. nie podjęcie przez zarząd oddziału PTTK prac statutowych może spowodo - wać zastosowanie przez Prezydium ZG PTTK sankcji przewidzianych w art. 54 ust.2 Statutu PTTK, tj. zawieszenie zarządu oddziału pod zarzutem rażącego naruszenia obowiązków wynikających ze Statutu PTTK.

3. oczekuje od zarządów oddziałów PTTK podania przyczyn, które spowodowały opóźnienia w pracach nad ich statutami oraz przekazania terminów nadzwyczajnych zjazdów.

4. **zwraca się do zarządów oddziałów PTTK, które nie przekazały jeszcze do ZG PTTK kserokopii postanowień sądów okręgowych o wpisach do rejestru zmian statutowych wraz z jednolitym tekstem statutu oddziału, by dopełniły tego obowiązku.**

5. **uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.**

Zarząd Główny PTTK

● Z PRAC PREZYDIUM ZG PTTK ●

●

Uchwała Prezydium ZG PTTK nr. 377.../99 z 17.12.1999 r.
w sprawie ustanowienia Odznaki Turystycznej
„50 – lecia P T T K „

W nawiązaniu do art. 31 ust. 2 pkt.10 Statutu PTTK oraz na wniosek Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK , Prezydium Zarządu Głównego PTTK w związku z przypadającą w 2000 roku pięćdziesiątą rocznicą powstania PTTK ustanawia

ODZNAKĘ TURYSTYCZNĄ „50-lecia P T T K"

oraz zatwierdza jej regulamin stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydium ZG PTTK

ODZNAKA TURYSTYCZNA
„50 – LECIA P T T K (1950-2000)"

REGULAMIN

Na wniosek Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK w związku z przypadającą w 2000 roku **pięćdziesiątą rocznicą powstania PTTK**
Zarząd Główny ustanawia ODZNAKĘ TURYSTYCZNĄ.

„50-LECIA P T T K„

1. Odznakę mogą zdobywać wszyscy turyści, którzy ukończyli 10 lat , niezależnie od uprawianej dyscypliny turystyki kwalifikowanej.
2. Odznaka jest jednostopniowa i może być zdobywana na obszarze RP.
3. Odznakę można zdobywać w okresie 1.01.2000 r.-31.12.2001 r.
4. Na odznakę zalicza się wycieczki piesze nizinne, górskie, kolarskie, kajakowe i motorowe.
5. Warunkiem zdobycia odznaki jest spełnienie wymogów dla stopnia brązowego odznaki danej dyscypliny turystyki kwalifikowanej.
6. Odbyte wycieczki należy udokumentować w książeczce odznaki odpowiedniej dyscypliny turystyki kwalifikowanej.
7. Przy zdobywaniu odznaki obowiązują potwierdzenia jak w regulaminie danej odznaki.
8. Wycieczki odbyte przez uczestnika mogą być jednocześnie zaliczane na inne odznaki turystyczne PTTK.
9. Odznakę przyznają komisje turystyki kwalifikowanej PTTK posiadające uprawnienia do weryfikacji odpowiedniej dyscypliny turystyki kwalifikowanej.
10. Dystrybutorem odznaki jest Oddział PTTK w Otwocku.
11. Ostateczna interpretacja postanowień niniejszego regulaminu należy do Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK.

Prezydium ZG PTTK na posiedzeniu dn. 26 listopada 1999 r. przyjęło następujące uchwały w sprawie zatwierdzenia statutów oddziałów PTTK:

1) O/PTTK im. Z. Glogera w Białymstoku; Uchwała otrzymała nr 243/99.
2) O/PTTK w Nowym Dworze Mazowieckim; Uchwała otrzymała nr 244 /99.
3) O/PTTK w Kozienicach; Uchwała otrzymała nr 245 /99.
4) Oddziału Miejskiego PTTK w Gubinie; Uchwała otrzymała nr 246 /99.
5) Oddziału Akademickiego PTTK w Krakowie; Uchwała otrzymała nr 247 /99.
6) Oddziału Olsztyńskiego PTTK w Olsztynie; Uchwała otrzymała nr 248 /99.
7) Oddziału "Pienińskiego" PTTK w Krościenku n/D; Uchwała otrzymała nr 249 /99.
8) O/PTTK w Wałbrzychu; Uchwała otrzymała nr 250 /99.
9) O/PTTK w Świeciu; Uchwała otrzymała nr 251 /99.
10) O/PTTK w Międzyzdrojach; Uchwała otrzymała nr 252 /99.
11) O/PTTK w Opocznie; Uchwała otrzymała nr 253 /99.

12) O/PTTK w Legnicy; Uchwała otrzymała nr 254 /99.
13) O/PTTK w Myśliborzu; Uchwała otrzymała nr 255 /99.
14) O/PTTK w Radzyniu Podlaskim; Uchwała otrzymała nr 256 /99.
15) O/PTTK w Tarnowskich Górach; Uchwała otrzymała nr 257 /99.
16) Oddziału Zakładowego PTTK Huty "Batory" S.A. w Chorzowie;
Uchwała otrzymała nr 258 /99.
17) O/PTTK im. dr. Aleksandra Majkowskiego w Sopocie; Uchwała otrzymała nr 258 /99.
18) O/PTTK przy WSK "PZL-Rzeszów" S.A. w Rzeszowie; Uchwała otrzymała nr 260 /99.
19) O/PTTK w Inowrocławiu; Uchwała otrzymała nr 261 /99.
20) O/PTTK "Ziemi Strzelińskiej" w Strzelinie; Uchwała otrzymała nr 262 /99.
21) O/PTTK w Iławie; Uchwała otrzymała nr 263 /99.
22) Oddziału "Tatrzańskiego" PTTK w Zakopanem; Uchwała otrzymała nr 264 /99.
23) O/PTTK w Buku; Uchwała otrzymała nr 265 /99.
24) O/PTTK w Dąbrowie Górniczej; Uchwała otrzymała nr 266 /99.
25) Oddziału Bieszczadzkiego PTTK w Ustrzykach Dolnych; Uchwała otrzymała nr 267 /99.
26) O/PTTK MEBLARZ w Swarzędzu; Uchwała otrzymała nr 268 /99.
27) O/PTTK w Chrzanowie; Uchwała otrzymała nr 269 /99.
28) O/PTTK w Łukowie; Uchwała otrzymała nr 270 /99.
29) O/PTTK w Ropczycach; Uchwała otrzymała nr 271 /99.
30) O/PTTK w Bolesławcu; Uchwała otrzymała nr 272 /99.
31) O/PTTK w Kwidzynie; Uchwała otrzymała nr 273 /99.
32) O/PTTK WISŁA w Wiśle; Uchwała otrzymała nr 274 /99.
33) O/PTTK im. Jana Jerzego Karpińskiego w Białowieży; Uchwała otrzymała nr 275 /99.
34) O/PTTK w Krośnie; Uchwała otrzymała nr 276 /99.
35) O/PTTK przy Zakładach Cementowo-Wapienniczych "Górażdże" S.A. w Choruli;
Uchwała otrzymała nr 277 /99.
36) O/PTTK przy Hucie im. T. Sendzimira S.A. w Krakowie; Uchwała otrzymała nr 278 /99.
37) O/PTTK przy FUM w Warce; Uchwała otrzymała nr 279 /99.
38) O/PTTK "Ziemia Sanocka" w Sanoku; Uchwała otrzymała nr 280 /99.
39) O/PTTK "Beskid" w Nowym Sączu; Uchwała otrzymała nr 281 /99.
40) O/PTTK przy Hucie "ANDRZEJ" S.A. w Zawadzkiem; Uchwała otrzymała nr 282 /99.
41) Zawkrzeńskiego Oddziału PTTK w Mławie; Uchwała otrzymała nr 283 /99.
42) Oddziału Miejskiego PTTK "Siarkopol" w Tarnobrzegu; Uchwała otrzymała nr 284 /99.
43) O/PTTK w Przeworsku; Uchwała otrzymała nr 285 /99.
44) Oddziału Zakładowego PTTK przy Stoczni Gdynia S.A. w Gdyni;
Uchwała otrzymała nr 286 /99.
45) O/PTTK im. Jana Frankowskiego w Kołobrzegu; Uchwała otrzymała nr 287 /99.
46) O/PTTK im. Ziemi Chełmińskiej w Chełmnie; Uchwała otrzymała nr 288 /99.
47) O/PTTK przy Kopalni Węgla Kamiennego „Siersza" w Trzebini;
Uchwała otrzymała nr 289 /99.
48) O/PTTK „Ziemi Międzyrzeckiej w Międzyrzeczu; Uchwała otrzymała nr 290 /99.
49) Oddziału Warmińsko-Mazurskiego PTTK w Olsztynie; Uchwała otrzymała nr 291 /99.
50) O/PTTK „Ziemia Raciborska" w Raciborzu; Uchwała otrzymała nr 292 /99.
51) O/PTTK Ochota im. Wawrzyńca Żuławskiego w Warszawie; Uchwała otrzymała nr 293 /99.
52) Warszawskiego Oddziału Przewodników PTTK w Warszawie;
Uchwała otrzymała nr 294 /99.
53)O/PTTK im. Kantora Mirskiego w Będzinie; Uchwała otrzymała nr 295 /99.
54) O/PTTK w Łowiczu; Uchwała otrzymała nr 296 /99.
55)O/PTTK Warszawa Praga Południe im. Zygmunta Glogera w Warszawie;
Uchwała otrzymała nr 297 /99.
56)O/PTTK „Ziemi Oświęcimskiej" w Oświęcimiu; Uchwała otrzymała nr 298 /99.

Prezydium ZG PTTK na posiedzeniu dn. 17 grudnia 1999 r. jednomyślnie przyjęło następujące uchwały w sprawie zatwierdzenia statutów oddziałów PTTK:

1) Oddziału Miejskiego PTTK im. Andrzeja Jakusa w Zabrzu; Uchwała otrzymała nr 317/99;
2) Oddziału Miejskiego PTTK w Mysłowicach; Uchwała otrzymała nr 318/99;
3) Oddziału PTTK w Węgrowie; Uchwała otrzymała nr 319/99;
4) Oddziału Poznańskiego PTTK im. Bernarda Chrzanowskiego w Poznaniu; Uchwała otrzymała nr 320/99;
5) Oddziału PTTK "Ziemia Wadowicka" w Wadowicach; Uchwała otrzymała nr 321/99;
6) Oddziału PTTK im. M. E. Andriollego w Otwocku; Uchwała otrzymała nr 322/99;
7) Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Katowicach; Uchwała otrzymała nr 323/99;
8) Oddziału PTTK im. H. Kamińskiego we Wrześni; Uchwała otrzymała nr 324/99;
9) Oddziału PTTK w Skarżysku Kamiennej; Uchwała otrzymała nr 325/99;
10) Oddziału Przewodnickiego PTTK w Malborku; Uchwała otrzymała nr 326/99;
11) Oddziału PTTK w Pile; Uchwała otrzymała nr 327/99;
12) Oddziału PTTK w Ozorkowie; Uchwała otrzymała nr 328/99;
13) Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Poznaniu; Uchwała otrzymała nr 329/99;
14) Oddziału PTTK "Gorce" w Nowym Targu; Uchwała otrzymała nr 330/99;
15) Oddziału PTTK w Świdnicy; Uchwała otrzymała nr 331/99;
16) Oddziału PTTK w Oleśnie; Uchwała otrzymała nr 332/99;
17) Oddziału PTTK im. prof. Tadeusza Seweryna w Tomaszowie Mazowieckim; Uchwała otrzymała nr 333/99;
18) Oddziału PTTK "Ziemi Limanowskiej" w Limanowej; Uchwała otrzymała nr 334/99;
19) Oddziału PTTK "Bielany" przy Hucie Lucchini w Warszawie; Uchwała otrzymała nr 335/99;
20) Oddziału PTTK "Powiatu Żarskiego" w Żarach; Uchwała otrzymała nr 336/99;
21) Oddziału PTTK w Sieradzu; Uchwała otrzymała nr 337/99;
22) Oddziału PTTK Pracowników Kolejowych w Poznaniu; Uchwała otrzymała nr 338/99;
23) Oddziału Puławskiego PTTK w Puławach; Uchwała otrzymała nr 339/99;
24) Oddziału PTTK "Ziemia Sulęcińska" w Sulęcinie; Uchwała otrzymała nr 340/99;
25) Oddziału Zakładowego PTTK "Łucznik" przy Zakładach Metalowych "Łucznik" S.A. w Radomiu; Uchwała otrzymała nr 341/99;
26) Oddziału Akademickiego PTTK przy Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku Białej; Uchwała otrzymała nr 342/99;
27) Oddziału Wojskowego PTTK w Lublinie; Uchwała otrzymała nr 343/99;
28) Oddziału Akademickiego PTTK w Szczecinie; Uchwała otrzymała nr 344/99;
29) Oddziału PTTK "Ziemi Prochowickiej" w Prochowicach; Uchwała otrzymała nr 345/99;
30) Oddziału PTTK w Warcie; Uchwała otrzymała nr 346/99;
31) Oddziału PTTK Winogrady-Piątkowo im. Franciszka Jaśkowiaka w Poznaniu; Uchwała otrzymała nr 347/99;
32) Oddziału PTTK "Ziemi Choszczeńskiej" w Choszcznie; Uchwała otrzymała nr 348/99;
33) Oddziału PTTK im. Adama Chętnika w Łomży; Uchwała otrzymała nr 349/99;
34) Oddziału Żeglarskiego PTTK "Wagabunda" w Poznaniu; Uchwała otrzymała nr 350/99;
35) Oddziału PTTK w Bielsku Podlaskim; Uchwała otrzymała nr 351/99;
36) Oddziału PTTK w Tychach; Uchwała otrzymała nr 352/99;

37) Oddziału Łódzkiego PTTK im. J. Czeraszkiewicza w Łodzi; Uchwała otrzymała nr 353/99;
38) Oddziału Międzyszkolnego PTTK w Starachowicach; Uchwała otrzymała nr 354/99;
39) Oddziału Wolskiego PTTK w Warszawie; Uchwała otrzymała nr 355/99;
40) Oddziału PTTK w Głuchołazach; Uchwała otrzymała nr 356/99;
41) Oddziału PTTK "Ziemi Elbląskiej" w Elblągu; Uchwała otrzymała nr 357/99;
42) Oddziału Regionalnego PTTK w Zielonej Górze; Uchwała otrzymała nr 358/99;
43) Oddziału PTTK w Zielonej Górze; Uchwała otrzymała nr 359/99;
44) Oddziału PTTK "Ziemi Tarnowskiej" w Tarnowie; Uchwała otrzymała nr 360/99;
45) Oddziału PTTK w Hajnówce; Uchwała otrzymała nr 361/99;
46) Oddziału "Świętokrzyskiego" PTTK w Kielcach; Uchwała otrzymała nr 362/99;
47) Oddziału PTTK "Sudetów Wschodnich" w Prudniku; Uchwała otrzymała nr 363/99;
48) Oddziału Zakładowego PTTK przy Stomil-Olsztyn S.A. w Olsztynie; Uchwała otrzymała nr 364/99;
49) Oddziału PTTK w Grudziądzu; Uchwała otrzymała nr 365/99;
50) Oddziału PTTK "Ziemi Leszczyńskiej" w Lesznie; Uchwała otrzymała nr 366/99;
51) Oddziału PTTK w Płocku; Uchwała otrzymała nr 367/99;
52) Oddziału PTTK im. Kazimierza Janczykowskiego w Chełmie; Uchwała otrzymała nr 368/99;
53) Oddziału Nauczycielskiego PTTK im. Bronisława Szwalma w Łodzi; Uchwała otrzymała nr 369/99;
54) Oddziału Babiogórskiego PTTK w Żywcu; Uchwała otrzymała nr 370/99;
55) Oddziału PTTK w Złotowie; Uchwała otrzymała nr 371/99;
56) Oddziału PTTK w Szamotułach; Uchwała otrzymała nr 372/99;
57) Oddziału PTTK im. Marcina Kromera we Fromborku; Uchwała otrzymała nr 373/99;
58) Oddziału Zakładowego PTTK przy Petrochemii Płock S.A. w Płocku; Uchwała otrzymała nr 374/99;
59) Oddziału PTTK H. Cegielski - Poznań S.A. w Poznaniu; Uchwała otrzymała nr 375/99;
60) Oddziału PTTK "Sudety Zachodnie" w Jeleniej Górze; Uchwała otrzymała nr 376/99;
61) Oddziału Praskiego PTTK w Warszawie; Uchwała otrzymała nr 379/99.

●

Prezydium Zarządu Głównego PTTK na posiedzeniu dn. 17.12.1999 r. jednomyślnie podjęło uchwały w sprawie likwidacji oddziałów PTTK:

1) Oddział „Krajeński" PTTK w Sępólnie Krajeńskim; Uchwała otrzymała nr 300/99;
2) Oddział PTTK przy Zakładach Rowerowych „Romet" S.A. w Bydgoszczy; Uchwała otrzymała nr 301/99;
3) Oddział PTTK „Piast" w Lublinie; Uchwała otrzymała nr 302/99;
4) Oddział Zakładowy PTTK przy WSK w Świdniku; Uchwała otrzymała nr 303/99;
5) Oddział PTTK przy Urzędzie Wojewódzkim w Chełmie; Uchwała otrzymała nr 304/99;
6) Oddział PTTK w Skierniewicach; Uchwała otrzymała nr 305/99;
7) Oddział PTTK w Brzesku; Uchwała otrzymała nr 306/99;
8) Oddział Zakładowy PTTK przy Południowych Zakładach Przemysłu Skórzanego „Chełmek" w Chełmku; Uchwała otrzymała nr 307/99;
9) Oddział PTTK Warszawa Wola-Zachód im. Ignacego Boernera; Uchwała otrzymała nr 308/99;
10) Oddział Środowiskowy PTTK w Ostrołęce; Uchwała otrzymała nr 309/99;
11) Oddział Kurpiowski PTTK w Ostrołęce; Uchwała otrzymała nr 310/99;
12) Oddział PTTK w Grodzisku Mazowieckim; Uchwała otrzymała nr 311/99;
13) Oddział PTTK w Żorach; Uchwała otrzymała nr 312/99;
14) Międzyzakładowy Górniczy Oddział PTTK w Zabrzu; Uchwała otrzymała nr 313/99;
15) Oddział Zakładowy PTTK przy Fabryce Samochodów Małolitrażowych w Tychach; Uchwała otrzymała nr 314/99;
16) Oddział PTTK w Złocieńcu; Uchwała otrzymała nr 315/99;
17) Oddział PTTK w Trzebiatowie; Uchwała otrzymała nr 316/99.

Prezydium ZG PTTK na posiedzeniu dnia 28 stycznia 2000 roku zaakceptowało zmiany w statutach O/PTTK:

1) Oddziału Gdańskiego PTTK w Gdańsku; Uchwała otrzymała nr 381/2000;
2) Oddziału Przewodnickiego PTTK w Toruniu; Uchwała otrzymała nr 382/2000;
3) Oddziału PTTK „Podlasie" w Siedlcach; Uchwała otrzymała nr 383/2000;
4) Oddziału PTTK Wielkich Jezior Mazurskich w Giżycku; Uchwała otrzymała nr 384/2000;
5) Oddziału ZPTTK w Ciechanowie; Uchwała otrzymała nr 385/2000;
6) Oddziału PTTK w Zgierzu; Uchwała otrzymała nr 386/2000;
7) Oddziału PTTK „Rataje" przy Spółdzielni Mieszkaniowej„Osiedle Młodych" w Poznaniu; Uchwała otrzymała nr 387/2000;
8) Oddziału PTTK „Ursus" w Warszawie; Uchwała otrzymała nr 388/2000;
9) Oddziału PTTK w Połczynie Zdroju; Uchwała otrzymała nr 389/2000;
10) Oddziału Zakładowego PTTK przy Andrychowskich Zakładach Przemysłu Bawełnianego „Andropol" S.A. w Andrychowie; Uchwała otrzymała nr 390/2000;
11) Oddziału PTTK w Opatowie; Uchwała otrzymała nr 391/2000.

Uchwała nr 392/ 2000
Prezydium ZG PTTK z 28 .01 .2000 r. w sprawie rozpatrzenia odwołania Oddziału PTTK w Bielsku Białej od uchwały Prezydium ZG PTTK nr 236 / 99.

1. **Rozpatrując odwołanie Oddziału PTTK w Bielsku Białej zawarte w piśmie L.dz. 49 / 99 z 22. 11. 1999 r. od uchwały nr 236 / 99 Prezydium ZG PTTK z dnia 22 października 1999 roku oraz po zapoznaniu się ze stanowiskiem Zespołu Statutowo - Regulaminowego ZG PTTK, Prezydium ZG PTTK postanawia anulować załącznik nr 1 do swojej uchwały nr 236 / 99 , zatytułowany „ *Propozycje poprawek do Statutu Oddziału PTTK w Bielsku Białej* „ , zastępując go nowym załącznikiem nr 1 zatytułowanym - „ *Poprawki Prezydium ZG PTTK do Statutu Oddziału PTTK w Bielsku Białej* „ , w którym uwzględniono 4 z 7 poprawek zgłoszonych przez Oddział. Prezydium ZG PTTK nie uwzględnia poprawek zgłoszonych w piśmie Oddziału dotyczących : Art. 1 ; Art. 37 ust. 4 i Art.49 ust.1.**
   Ostateczny tekst poprawek do Statutu Oddziału zawiera załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

2. **Prezydium ZG PTTK upoważnia Sekretarza ZG PTTK d/s Organizacyjnych do przekazania niniejszej uchwały wraz z załącznikiem Zarządowi Oddziału PTTK w Bielsku Białej w celu ich przedstawienia w Sądzie Okręgowym w Bielsku Białej, przy rejestracji zmian w Statucie Oddziału.**

3. **Prezydium ZG PTTK zobowiązuje Zarząd Oddziału w Bielsku Białej do przesłania do ZG PTTK kserokopii postanowienia Sądu Okręgowego o wpisaniu do rejestru zmian w Statucie Oddziału wraz z jednolitym tekstem Statutu Oddziału.**

Prezydium ZG PTTK

Uchwały Prezydium ZG PTTK z dnia 28 stycznia 2000 r. w sprawie skreślenia z rejestru oddziałów, które zaprzestały działalności:

1) O/PTTK w Złotoryi; Uchwała otrzymała nr 393/2000;
2) O/PTTK w Działdowie; Uchwała otrzymała nr 394/2000;
3) O/PTTK „Tarpan" w Poznaniu; Uchwała otrzymała nr 395/2000;
4) O/PTTK przy Stoczni „USTKA" w Ustce; Uchwała otrzymała nr396/2000 .

● Z PRAC GKR ●

W III i IV kwartale 1999 r. przedmiotem zainteresowania zespołu organizacyjno-programowego Głównej Komisji Rewizyjnej były:
a/ działalność oddziałowych komisji rewizyjnych
b/ funkcjonowanie struktur pośrednich w Towarzystwie
a z wynikami zaznajomione zostało plenum GKR na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 1999 r.

ad. a/ Raport o kondycji oddziałowych komisji rewizyjnych sporządzony został w oparciu o ankiety rozesłane do wszystkich oddziałowych komisji rewizyjnych (podobne badanie przeprowadzono jesienią 1998 r.).

Zgodnie ze sprawozdaniem ZG PTTK na dzień 1.01.1999 r. w Towarzystwie działało 419 oddziałów, w tym w stanie likwidacji 24, z 16 brak było danych, 1 zawiesił działalność.

Na ankietę odpowiedziało 169 komisji rewizyjnych, tj. 44,7% przy czym 8 stwierdziło że nie prowadziły działalności.

Nad to wpłynęły 4 ankiety sygnowane przez zarządy oddziałów w Kościerzynie, Ozorkowie, Zakopanem i Zambrowie, co stanowi naruszenie Statutu przez traktowanie KR jako komisji zarządu oddziału nie zaś równorzędnej władzy.

Przedmiotem badań realizowanych przez oddziałowe komisje rewizyjne są zagadnienia organizacyjne, programowe i ekonomiczno-gospodarcze, przy czym w tej ostatniej dziedzinie kontrola sprowadza się w ok. 80% przypadków do badania bilansu i opłacalności składek.
W ankietach 89 respondentów stwierdziło prowadzenie przez oddziały działalności gospo – darczej, a jedynie w 25 oddziałach była ona przedmiotem zainteresowania komisji rewizyjnych.

W konkluzji Główna Komisja Rewizyjna stwierdziła dalece niewystarczający stan zainteresowania oddziałowych komisji rewizyjnych rzeczywistą analizą działalności ekonomiczno-gospodarczej oddziałów przy ogólnie słabej ich kondycji finansowej.
Postanowiono zintensyfikować opiekę nad OKR zgodnie z podziałem przyjętym przez członków GKR.

ad.b/ W ślad za ustaleniami nowego podziału administracyjnego kraju oraz na podstawie Art. 53 Statutu PTTK i uchwały nr 80/XIV/98 Zarządu Głównego z dn. 19.12.98 w sprawie wspomagania działalności oddziałów i większej integracji Towarzystwa zawiązało się 16 porozumień oddziałów PTTK skupiających 260 – tj. 68,8% oddziałów.

Porozumienia pracują w oparciu o regulaminy – Wielkopolska Korporacja Oddziałów o statut – określające:
a/ cele i zadania
b/ skład, organizację i zasady pracy
c/ władze
d/ finanse.

Porozumienia mają być zarówno terenową reprezentacją Towarzystwa wobec administracji rządowej i samorządu szczebla wojewódzkiego jak i czynnikiem integrującym samodzielne oddziały oraz koordynującym przedsięwzięcia wspólne dla wielu oddziałów (np. szkolenia, działalność wydawniczą).

Prezydium ZG PTTK na posiedzeniu w dniu 3.09.1999 r. przyjęło *Kierunki działania do końca kadencji.* Czytamy w nich, *że szczególna uwaga Zarządu Głównego do końca obecnej kadencji skupiona będzie na:*

- *zmaksymalizowaniu pomocy dla oddziałów PTTK oraz współdziałaniu z nimi, w tym pomocy prawnej, poradnictwa ekonomiczno-finansowego oraz wspomagania ich starań o własną bazę*
- *działaniu na rzecz integracji jednostek Towarzystwa.*

Uszczegółowienie poruszonych problemów zawiera *katalog zadań i spraw, które będą podejmowane i rozwiązywane do końca kadencji.*

Główna Komisja Rewizyjna stanęła na stanowisku, że Władze Towarzystwa winny uzmysławiać wszystkim oddziałom sens zespolonego acz samorządnego działania. Mając na uwadze szczegółowe zapisy *katalogu zadań i spraw* zdaniem Głównej Komisji Rewizyjnej Zarząd Główny PTTK winien w większym niż dotychczas stopniu wspomagać finansowo struktury pośrednie w Towarzystwie.

• KOMUNIKAT •

Jan Bogucki

Rada Programowa ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK serdecznie zaprasza koleżanki i kolegów nauczycieli, szczególnie opiekunów SKKT PTTK, na planowany w dniach 1-21 sierpnia br.

XIII OGÓLNOPOLSKI KURS NAUCZYCIELI – KANDYDATÓW NA PRZODOWNIKÓW TURYSTYKI GÓRSKIEJ „SUDETY 2000".

Zgłoszenia w terminie do 28 kwietnia 2000 r. Karta zgłoszenia oraz bliższe informacje w ulotce przesłanej z tym numerem biuletynu „Informacje ZG PTTK".

●

XL Ogólnopolski Szkoleniowy Zlot Przodowników Turystyki Kolarskiej PTTK odbędzie się w dniach 17-24 czerwca 2000 r.

• KOMUNIKAT •

organizatorem jest Oddział Miejski PTTK w Toruniu, ul. Piekary 41; 87-100 Toruń.

●

XLIX CENTRALNY ZLOT TURYSTÓW KOLARZY „RYKI 2000" odbędzie się w dn. 12-19 sierpnia

organizatorem jest Rycki Klub Turystyki Rowerowej PTTK „Ryktur" przy Centrum Kultury w Rykach. Informacji udziela kol. Tadeusz Kucharski, ul. Żytnia 76; 08-500 Ryki tel. 090 253 369.

Regulamin imprezy będzie rozesłany wraz z kwietniowymi „INFORMACJAMI ZG PTTK"

*

kursy na uprawnienia przodownika turystyki kolarskiej z upoważnienia KTKol. ZG PTTK, organizowane będą w następujących terminach:

1. **28.04.-1.05. 2000 w Rykach**
   organizator: Oddział PTTK „Mazowsze"; 00-589 Warszawa, ul. Litewska 11/13, tel. 629-39-47

2. **11.03.-17.04. (soboty) Warszawa**
   organizator jw.

3. **maj ; Szczecin**
   organizator: Oddział Szczeciński PTTK; 70-415 Szczecin, Al. Jedności Narodowej 49A, tel. 0-91/434-56-24.

kursy dla znakarzy szlaków rowerowych:

1. **marzec - kwiecień; Pyskowice**
   organizator: Oddział PTTK w Pyskowicach; 44-120 Pyskowice, ul. Powstańców Śl.. 7, tel. 0-32/ 233-23-61.

2. **25-27 marca Puszcza Bolimowska - Skierniewice**
   organizator: Stołeczny Oddział Wojskowy PTTK, 02-570 Warszawa, Al. Niepodległości 141, tel. 0-22/ 687-16-24

G.O-R.

ZUS ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwaga!

Zmiany obowiązujące od 14 stycznia 2000 r.

Osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło

Umowy zlecenia zawarte od 14 stycznia 2000 r.

I. Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu

- pod uwagę brane są wszystkie umowy zlecenia, niezależnie od okresu, na który zostały zawarte,
  1) **jeżeli umowa zlecenia jest jedynym zatrudnieniem, to ubezpieczony podlega:**
     — obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym,
     — obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu, jeżeli praca wykonywana jest w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności przez zleceniodawcę,
     — dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu,
     — obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu
  2) **jeżeli oprócz umowy zlecenia ubezpieczony jest równocześnie pracownikiem innego zakładu pracy niż zleceniodawca to podlega:**
     — obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu stosunku pracy
- jeżeli podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu stosunku pracy wynosi co najmniej najniższe wynagrodzenie, to podlega się:
  — dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umowy zlecenia,
  — obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu z tytułu umowy zlecenia – w przypadku przystąpienia dobrowolnie do ubezpieczeń eme-

rytalnego i rentowych, jeżeli praca wykonywana jest w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności przez zleceniodawcę,
— obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia,

- jeżeli podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu stosunku pracy jest niższa od najniższego wynagrodzenia, to podlega się:
  — obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umowy zlecenia,
  — dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu umowy zlecenia
  — obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu z tytułu umowy zlecenia, jeżeli praca wykonywana jest w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności przez zleceniodawcę,
  — obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia,

3) **jeżeli ubezpieczony jest równocześnie pracownikiem zakładu pracy, z którym zawarł umowę zlecenia lub jeżeli w oparciu o umowę zlecenia wykonuje pracę na rzecz zakładu pracy, którego jest pracownikiem, to podlega:**
   — obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu stosunku pracy,
   — obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia, którą w zakresie ubezpieczeń traktuje się tak jak stosunek pracy, a więc ustalając podstawę wymiaru składek przychód z tytułu wykonywania umowy zlecenia sumuje się z przychodem ze stosunku pracy,
4) **jeżeli ubezpieczony jest równocześnie emerytem lub rencistą:**
   a) **jeżeli umowa zlecenia jest jedynym zatrudnieniem, to podlega:**
      — obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym,
      — obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu, jeżeli praca wykonywana jest w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności przez zleceniodawcę,
      — dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu,
      — obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu,
   b) **jeżeli oprócz umowy zlecenia jest równocześnie pracownikiem innego zakładu pracy niż zleceniodawca, to podlega:**
      — obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu stosunku pracy
      — dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umowy zlecenia,
      — obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu z tytułu umowy zlecenia – w przypadku przystąpienia dobrowolnie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, jeżeli praca wykonywana jest w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności przez zleceniodawcę,

— obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia,

c) **jeżeli jest równocześnie pracownikiem zakładu pracy, z którym zawarł umowę zlecenia lub jeżeli w oparciu o umowę zlecenia wykonuje pracę na rzecz zakładu pracy, którego jest pracownikiem to podlega:**
   — obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu stosunku pracy,
   — obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia, którą w zakresie ubezpieczeń traktuje się tak jak stosunek pracy, a więc ustalając podstawę wymiaru składek przychód z tytułu wykonywania umowy zlecenia sumuje się z przychodem ze stosunku pracy

II. Zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

1) w przypadkach, o których mowa w pkt 1, 2, 4a i 4b:
   — przychód w rozumieniu przepisów podatkowych – jeżeli w umowie zlecenia odpłatność za jej wykonywanie określono kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie,
   — kwota deklarowana nie niższa od najniższego wynagrodzenia – jeżeli w umowie zlecenia odpłatność za jej wykonywanie określono inaczej niż podano wyżej,
2) w przypadkach, o których mowa w pkt 3 i 4c:
   — przychód z tytułu wykonywania umowy zlecenia dolicza się do przychodu ze stosunku pracy.

♦ *zasady podane w części I i II stosuje się także do umów agencyjnych oraz do umów o świadczenie usług, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia*

Umowy o dzieło zawarte od 14 stycznia 2000 r.

• **jeżeli ubezpieczony jest równocześnie pracownikiem zakładu pracy, z którym zawarł umowę o dzieło lub jeżeli w oparciu o umowę o dzieło wykonuje pracę na rzecz zakładu pracy, którego jest pracownikiem to podlega:**
   — obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu stosunku pracy,
   — obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy o dzieło, którą w zakresie ubezpieczeń traktuje się tak jak stosunek pracy, a więc ustalając podstawę wymiaru

składek przychód z tytułu wykonywania umowy o dzieło sumuje się z przychodem ze stosunku pracy

♦ *podane zasady stosuje się również do emerytów i rencistów*

Umowy zlecenia i umowy o dzieło zawarte przed 14 stycznia 2000 r.

Uwaga! Stosuje się zasady obowiązujące w 1999 r.

I. Umowy zlecenia

- pod uwagę brane są jedynie umowy zlecenia zawarte na okres co najmniej 15 dni, a w przypadku umów zlecenia ponawianych z tym samym zleceniodawcą – dające po zsumowaniu co najmniej 15 dni, pod warunkiem, że przerwa między umowami jest krótsza niż 60 dni,
- ubezpieczony podlega:
  - — obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym,
  - — dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu – w przypadku podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym,
  - — obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu w przypadku podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli praca wykonywana jest w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności przez zleceniodawcę,
  - — obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

♦ *podane zasady stosuje się także do umów agencyjnych oraz do umów o świadczenie usług, do których zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia*

II. Umowy o dzieło

- ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu nie podlega się.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

BOP ZUS. Nakł. 1 000 000 egz. Zam. nr 18/2000.

•ODESZLI OD NAS•

Antoni WALASZCZYK (1918 - 1999)

W dniu 24.XII.1999 r. zmarł w Maszkowie Antoni Walaszczyk, wielce zasłużony działacz Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, wybitny znawca i opiekun zabytków, twórca kilku muzeów na Ziemi Krakowskiej.

Antoni Walaszczyk urodził się 2 stycznia 1918 r. w Ziemi Kaliskiej. W okresie międzywojennym ukończył gimnazjum i Liceum Pedagogiczne w Piotrkowie Trybunalskim. W 1939 roku zdał egzamin na kursie Związku Harcerstwa Polskiego w Instytucie Wychowania Fizycznego. W czasie II wojny światowej przebywał w Krakowie. Tutaj ukończył szkołę geodezyjną i zdobył zawód mierniczego. Po wojnie zapisał się na Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej zdobywając tytuł inżyniera architekta. Po ukończeniu studiów pracował jako architekt w Krynicy. W 1957 r. wygrał konkurs na urbanistę powiatowego w Miechowie, a od 1959 r. był architektem powiatowym. W latach 60-ych ukończył podyplomowe studia w Warszawie w zakresie architektury i planowania przestrzennego obszarów wiejskich. Następnie przez 5 lat był projektantem w Wojewódzkiej Pracowni Urbanistycznej w Krakowie. Od 1973 roku do przejścia na emeryturę pracuje jako architekt w Zarządach Gminy Słomniki i Iwanowice.

Przez cały okres pracy zawodowej do końca niezwykle aktywnego życia podejmuje liczne działania służące ochronie narodowego dziedzictwa. W 1948 r. wstępuje do Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, a w 1952 r. do PTTK.

W 1965 r. tworzy wówczas Komisję Opieki nad Zabytkami przy Kole PTTK w Miechowie. W roku następnym z jego inicjatywy powstaje Oddział PTTK w Miechowie. Przez wiele lat pełni w nim funkcję Wiceprezesa i Przewodniczącego Oddziałowej Komisji Opieki nad Zabytkami. W 1967 r. organizuje w Racławicach 1-szą stałą ekspozycję kościuszkowską, by po 2 latach utworzyć tu prawdziwe Muzeum poświęcone Insurekcji Kościuszkowskiej. W latach 1971-1975 walczy z powodzeniem o uratowanie unikalnego dworu modrzewiowego „Zacisze" w Miechowie. W 1972 r. ratuje od zniszczenia nieużytkowany kościół drewniany z Gołacza, przenosząc go do Przesławic. W 1976 r. organizuje Izbę Regionalną w Iwanowicach. Stale powiększa zbiory i rozwija działalność tej placówki. W 1988 r. otrzymuje ona status muzeum. Dzięki wieloletnim staraniom i usilnym zabiegom kupuje zabytkową karczmę do której, po kapitalnym remoncie, przenosi w 1992 r. cenne zbiory muzealne.

Ofiarna praca zawodowa, a przede wszystkim społeczna pasja, której poświęcił niemal całe swoje życie przyniosła Mu szacunek i liczne wyrazy uznania. Przypomnę tylko najważniejsze, w kolejności przyznania odznaczenia: 1957 r. – Srebrny Krzyż Zasługi, 1970-Złota Odznaka Za Opiekę nad Zabytkami, 1973 – Srebrna Odznaka Za Zasługi dla Ziemi Krakowskiej, 1974 – Zasłużony Działacz Kultury oraz Złota Odznaka „Zasłużony w pracy PTTK dla młodzieży", 1997 – Złoty Krzyż Zasługi, 1981 – Złota Odznaka Za zasługi dla Ziemi Krakowskiej, 1982 – Zasłużony Pracownik Państwowy, 1984 – Odznaka Zasłużony Działacz Turystyki, 1984 – Krzyż Kawalerski OOP, 1985 – Srebrny Medal Za Zasługi dla Pożarnictwa i Medal 40-lecia, 1987 - Złota Odznaka za pracę społeczną dla miasta Krakowa, w 1989 otrzymuje po raz 2-gi Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Mgr inż. arch. Antoni Walaszczyk był wspaniałym, bardzo cenionym działaczem Komisji Opieki nad Zabytkami Zarządu Głównego PTTK, niezwykle serdecznym kolegą i przyjacielem, człowiekiem bezpośrednim i bardzo skromnym. Był wielkim pasjonatem zabytków i kolekcjonerem z niezwykłym wyczuciem i smakiem estetycznym. Należy do najwybitniejszych Społecznych Opiekunów Zabytków, który uratował wiele cennych zabytków. Był organizatorem – twórcą i świetnym popularyzatorem Muzeum w Iwanowicach, wytyczył szlak turystyczny „Dolina Dłubni" oraz przygotował kilka publikacji o swoim muzeum i regionie. Był niestrudzonym organizatorem wielu imprez, sesji muzealnych i popularno-naukowych. W pracy tej był naszym wzorem, przewodnikiem i nauczycielem.

We wszystkich sferach swojej działalności był ogromnie rzetelny, niezwykle uczciwy, ale też skuteczny w osiąganiu zamierzonych celów.

oprac. Franciszek Midura

KOMUNIKAT NR 1
OGÓLNOPOLSKIEGO ZLOTU ODDZIAŁÓW PTTK
OGRODZIENIEC, 20.05.2000.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego spotkania rocznicowego „OGRODZIENIEC 2000" serdecznie zapraszam do wzięcia udziału w OGÓLNOPOLSKIM ZLOCIE ODDZIAŁÓW PTTK.

Prosimy o przekazanie w terminie **31.03.2000.** pod adresem Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie zgłoszeń uczestników, którzy wezmą (w sposób zorganizowany) udział w spotkaniu. Informacja powyższa jest nam niezbędna do przygotowania odpowiedniej liczby druków akcydensowych i znaczków okolicznościowych, a także do właściwego zabezpieczenia organizacyjnego Zlotu, przygotowywanego wspólnie z gospodarzami terenu.

Informujemy także, że Oddziały PTTK pragnące połączyć swój udział w spotkaniu ze zwiedzaniem WYŻYNY KRAKOWSKO – CZĘSTOCHOWSKIEJ mogą zwrócić się o pomoc w organizacji wycieczek do Oddziałów PTTK współorganizujących spotkanie (Będzin, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Olkusz, Siemianowice, Sosnowiec, Zawiercie).

Oddział Miejski
w Lublinie
20–111 Lublin 40
Rynek 8– Grodzka 3
tel. (0–81)
532–49–42,
532–96–54,
fax 532–37–58

ZA KOMITET ORGANIZACYJNY

Prezes Oddziału Miejskiego PTTK
w Lublinie
Członek prezydium ZG PTTK
Andrzej Wasilewski

Lublin, 29.01.2000

Janów Lubelski, 14.11.1999.

Koleżanki i Koledzy !

Dwa lata minęły od XIV Walnego Zjazdu PTTK, który miał miejsce w Lublinie, we wrześniu 1997 roku. Także dwa lata minęły od pamiętnego spotkania – w Janowie Lubelskim – przedstawicieli Oddziałów PTTK Regionu Lubelskiego. Pomimo obowiązującej w tym czasie mapy administracyjnej, przyjęto wspólną **deklarację w/s obchodów 90 lecia PTK – PTTK na Lubelszczyźnie.**

Podpisana wówczas przez Zarządy Oddziałów PTTK Regionu **deklaracja – Apel Jubileuszowy** nie pozostała wyłącznie na papierze. Przypomina o naszej obecności, pamięci o poprzednikach na „PTTK–owskiej drodze", a przede wszystkim o obowiązku przybliżania naszego miejsca zamieszkania, regionu i kraju.

Mimo olbrzymich problemów z jakimi borykają się Oddziały – od braku środków finansowych, po brak lokalu czy zainteresowania tych, na których wsparcie często działacze liczą – jesteśmy wciąż popularni w środowiskach, do których idea naszej działalności dotarła i jest znana.

„Przez poznanie do umiłowania kraju..." – taki napis umieszczono w grudniu 1998 roku na kurtynie Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie, podczas uroczystego spotkania upamiętniającego 125 rocznicę powstania PTT i 90 lecie PTK – PTTK na Lubelszczyźnie.

Najlepszym sposobem pokazania żywotności Towarzystwa jest organizacja rajdów, zlotów, spotkań, wycieczek krajoznawczych i wystaw oraz wzajemna pomoc działaczy przy realizacji przedsięwzięć.

Obchody 90 lecia PTK – PTTK w Regionie trwają nadal, do 2000 roku. Takie założenie zostało przyjęte przez Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego. Dłuższy czas trwania obchodów pozwoli na udział w przedsięwzięciu wszystkich zainteresowanych.

Opracowano już liczne materiały dotyczące dziejów Oddziałów; prezentowane są sylwetki działaczy; odbywają się spotkania, sesje popularno–naukowe, wystawy, rajdy i wycieczki krajoznawcze. Na realizację czekają kolejne przedsięwzięcia.

Z inicjatywy Oddziałów PTTK Lubelszczyzny – **w rocznicę połączenia** Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w **P T T K – spotkamy się 20.05.2000 r, w Ogrodzieńcu, gdzie symboliczne ruiny zamczyska przypominają o wciąż żywej idei krajoznawstwa polskiego .**

Ogólnopolskiemu Zlotowi Oddziałów PTTK patronuje Zarząd Główny Towarzystwa.

Sekretarz	*Wiceprzewodniczący*	*Wiceprzewodniczący*	*Przewodniczący*
Porozumienia Oddziałów PTTK	*Porozumienia Oddziałów PTTK*	*Porozumienia Oddziałów PTTK*	*Porozumienia Oddziałów PTTK*
Województwa Lubelskiego	*Województwa Lubelskiego*	*Województwa Lubelskiego*	*Województwa Lubelskiego*
Bogdan Kotowski	*Marian Kurzyna*	*Mieczysław Tokarski*	*Andrzej Wasilewski*

● *Informacja o spotkaniu Kręgu Seniora Zarządu Głównego PTTK.* ●

W dniach 21 - 23 czerwca 1999 roku odbyło się w Pszczynie doroczne spotkanie Członków Honorowych PTTK zrzeszonych w Kręgu Seniora Zarządu Głównego PTTK. Trzydziestu dwu Członków Honorowych uczestniczących w spotkaniu podejmował w Hotelu PTTK - prezes Zarządu Oddziału PTTK w Pszczynie kol. Jan Lorenc , również Członek Honorowy naszego Towarzystwa. W spotkaniu wzięli udział kol.kol.: Janusz Zdebski - prezes Zarządu Głównego PTTK, Zbigniew Kresek - Członek Honorowy PTTK i członek Prezydium Zarządu Głównego PTTK; Stanisław Dygasiewicz - Członek Honorowy PTTK i prezes Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK, Halina Mankiewicz - sekretarz Zarządu Głównego PTTK d/s Organizacyjnych; członkowie Prezydium Komisji Historii i Tradycji Zarządu Głównego PTTK, członkowie władz Oddziału PTTK w Pszczynie.

W programie spotkania omówiono i przedyskutowano aktualne sprawy dotyczące działalności Towarzystwa , w tym sprawy młodzieży , V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego w Gnieźnie, Jubileuszu 50 lecia działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego, działań na rzecz ochrony naturalnego krajobrazu i dorobku kulturowego Polski , współpracy Towarzystwa z pozarządowymi organizacjami społecznymi , a także sprawy dotyczące wewnętrznego prawa Towarzystwa (sprawy organizacyjno - statutowe), przewodnictwa turystycznego w świetle nowej ustawy „.O usługach turystycznych „.

Rezultatem przeprowadzonej dyskusji jest Apel (zamieszczony poniżej) Członków Honorowych PTTK skierowany do władz naczelnych i członków Towarzystwa.

W programie spotkania Seniorzy naszego Towarzystwa odbyli wycieczkę krajoznawczą po Pszczynie i okolicach. Zwiedzono m.in. Muzeum Wnętrz Zabytkowych i Muzeum Prasy Śląskiej w Pszczynie , Zameczek Myśliwski w Promnicach oraz zabytki sakralnego budownictwa drewnianego w okolicach Pszczyny.

opracowała : Elżbieta Moszczyńska

Apel

Członkowie Honorowi Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego zebrani na dorocznym spotkaniu w Pszczynie, w dniach 21 - 23 czerwca 1999 roku podkreślają, że najważniejszym dla naszego Towarzystwa jest krzewienie, szczególnie wśród polskiej młodzieży miłości do Kraju Ojczystego, troska o zachowanie piękna naturalnego krajobrazu i wielowiekowego dorobku kulturowego kraju, i że do realizacji tych wielkich celów służą różne formy turystyki propagowanej przez PTTK.

Członkowie Honorowi PTTK wspierają działania władz Towarzystwa zmierzające do uzmysłowienia elitom władzy, że w warunkach kształtowania się zupełnie nowych stosunków społecznych i gospodarczych, wielką rolę odgrywają i będą

odgrywać pozarządowe organizacje społeczne, a wśród nich Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze, które od lat krzewi przywiązanie do każdego skrawka ziemi ojczystej, do jej historii i tradycji, i do bogactwa krajobrazu.

Wielką troską naszego Towarzystwa jest aby w czasie przyśpieszonej komercjalizacji nie zgubić wartości, które stanowią o miejscu narodu wśród innych narodów .

Członkowie Honorowi PTTK zwracają się do wszystkich ogniw Towarzystwa, by w czasie przygotowań do V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego i Jubileuszu 50 lat działalności PTTK, przypadających w 2000 roku , pomni naszego rodowodu, dorobku i tradycji Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego oraz Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, świadomi stojących przed Stowarzyszeniem nowych zadań na progu trzeciego tysiąclecia, dokonały twórczej i sprawiedliwej oceny półwiecznych działań, które przyniosły i przynoszą chlubę naszemu Towarzystwu, aby poddały rzetelnej ocenie pracę tysięcy działaczy różnych szczebli i oddały tym ludziom należny szacunek.

XXX

Projekt powyższego Apelu przedstawiono listownie do akceptacji tym Członkom Honorowym PTTK, którzy byli obecni na spotkaniu w Pszczynie. Zyskał on poparcie. Niektórzy Członkowie Honorowi wnieśli dodatkowe sprawy. I tak Kolega Józef Gądor z Puław podniósł problem konieczności poświęcenia przez władze naczelne Towarzystwa większej troski o istniejące jeszcze, a nieliczne już, muzea regionalne PTTK- będące bez wątpienia, jak się wyraził : instytucjami narodowej kultury. Koleżanki Elfryda Trybowska z Rabki i Izabella Horodecka z Warszawy podkreśliły szczególną rolę jaką w Towarzystwie może spełniać patriotyczne wychowanie młodzieży, celem powstrzymania narastającej coraz bardziej wulgaryzacji życia młodego pokolenia.
Listy ze szczególnymi wyrazami poparcia nadesłali też Koledzy Jan Lorenc z Pszczyny i Tadeusz Zerych z Opola.

Prodziekan Kręgu Seniora

Janusz Żmudziński

V KONGRES KRAJOZNAWSTWA POLSKIEGO

„Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej"

Gniezno 7 - 10 września 2000

Zarząd Główny PTTK na swym posiedzeniu plenarnym 18 grudnia 1999r przyjął informację dotyczącą przygotowań V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, jego program oraz rozdzielnik miejsc na Kongres

I PROGRAM V KONGRESU KRAJOZNAWSTWA POLSKIEGO

● ● ●

7 września

10.00 – 17.00 wycieczki krajoznawcze „Szlakiem Piastowskim"

7 i 8 IX - spotkania wybitnych krajoznawców, autorów przewodników z młodzieżą w szkołach Gniezna

8 września

8.00 – 12.00 - wycieczki i spacery krajoznawcze po Gnieźnie

Impreza na orientację „Znam Gniezno"

14.00 - uroczyste rozpoczęcie obrad V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, powitanie gości – Prezes ZG PTTK Janusz Zdebski

-Wystąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Aleksandra Kwaśniewskiego

-wystąpienia Marszałka Samorządowego Województwa Wielkopolskiego Pana Stefana Mikołajczaka

-wystąpienie Prezydenta Gniezna – Pana Bogdana Trepińskiego

- wręczenie odznaczeń

referat

- Polska na mapie kultury – prof. dr hab. Henryk Samsonowicz

16.00 - 16.40 – przerwa, otwarcie i zwiedzenie wystaw

16.40 – 17.30 obrady:

referaty:

- Regionalizm we współczesnym świecie – prof. dr hab. Krzysztof. R.Mazurski
- Gniezno w tradycji polskiej - trwają uzgodnienia referenta

17.30 – 18.00 komunikaty, informacje.

19.00 – 20.30 – spektakl teatralny „Rapsod o Św. Wojciechu"

9 września

9.00 – 10.00 Obrady plenarne

referaty:

- Natura-kultura – prof. dr hab. Gerard Labuda
- Polska w XXI wieku – prof. dr hab. Leszek Kuźnicki

Wprowadzenie do pracy zespołów – dr Adam Chyżewski

Obrady w zespołach 10.15 – 13.00, 15.30 – 18.30

Zespół I Krajoznawstwo jako wartość – prowadzący prof. dr hab. Janusz Bohdanowski

- Ojczyzna. Naczelna wartość krajoznawstwa – prof. dr hab. Kazimierz Denek
- Tożsamość narodowa w dzisiejszym świecie – prof. dr hab.Andrzej Tomaszewski
- Kształtowanie krajobrazu kulturowego – prof. dr hab. Janusz Bogdanowski
- Człowiek – natura – tożsamość – prof. dr hab. Anna Wolf-Powęska
- **Dyskusja – opracowanie wniosków**

Zespół II Wkład Polski do kultury europejskiej prowadzący prof. dr hab. Krzysztof Przecławski
- Polska jako teren przenikania kultur – prof. dr hab. Krzysztof Przecławski
- Rzeczypospolita przedrozbiorowa – fenomen ustrojowy w nowożytnej Europie – prof. dr hab. Andrzej Tomczak
- Wartość przyrody polskiej w Europie – prof. dr hab. Romuald Olaczek
- Wkład Polaków w rozwój nauki i techniki w XIX i XX wieku – prof. dr hab. Zbigniew Wójcik

Dyskusja – opracowanie wniosków

Zespół III Źródła tożsamości narodowej – prowadzący prof. dr hab. Tadeusz Polak
- Dziedzictwo kulturowe źródłem tożsamości narodowej – prof. dr hab. Tadeusz Polak
- Wkład regionów w dzieło narodowe polskie – prof. dr hab. Adam Dobroński
- Polskie pielgrzymowanie – prof. dr hab. Antoni Jackowski
- Polacy na obczyźnie – prof. dr hab. Zdzisław Ryn

Dyskusja – opracowanie wniosków.

Zespół IV Społeczna rola krajoznawstwa – prowadzący dr Włodzimierz Łęcki
- Krajoznawstwo polskie przełomu XX i XXI wieku – dr Włodzimierz Łęcki
- Krajoznawstwo w PTT, PTK i PTTK – mgr Andrzej Wasilewski
- Wychowanie przez krajoznawstwo – mgr Andrzej Gordon
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w roku jubileuszu 50-lecia – mgr Edward Kudelski

Dyskusja – opracowanie wniosków

19.00 – 21.00 przejazd do Lednicy - spotkanie z historią, wieczór towarzyski.

10 września

9.00 Msza Św. w Bazylice Archidiecezjalnej w Gnieźnie w intencji Ojczyzny
Homilia Arcybiskupa Gnieźnieńskiego Henryka Muszyńskiego
Koncert organowy

10.30 – 14.00 obrady Kongresu
- sprawozdania z prac zespołów
- referat programowy Prezesa ZG PTTK – prof. dr hab. Janusza Zdebskiego
- przyjęcie Rezolucji V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego
- wystąpienie Pana Ministra Tadeusza Syryjczyka

Zakończenie Kongresu

Imprezy towarzyszące

7-9 IX Zjazd Gnieźnieński Rycerstwa Polskiego
7-10 IX wystawy wydawnictw, kolekcjonerskie, krajoznawstwo w internecie
7, 8 IX – spotkania autorskie w szkołach Gniezna
7-9 Imprezy na orientacje „Poznajemy Gniezno"

Wydawnictwa : - „Kanon Krajoznawczy Polski", plakat, materiały propagandowe i informacyjne, referaty. Medal okolicznościowy, datownik pocztowy
Wydawnictwo pokongresowe **„Ziemia 2000"**

●

II . ROZDZIELNIK MIEJSC NA KONGRES

Uczestnicy Kongresu

a - władze PTTK i osoby zaangażowane w przygotowanie programowe i organizacyjne Kongresu (przedstawiciele władz naczelnych PTTK, Komitet Organizacyjny Kongresu, organizatorzy sejmików przedkongr., Komisja Krajoznawcza ZG)
razem 80 miejsc

b. Osoby zapraszane wg rozdzielnika centralnego
(przedstawiciele komisji i rad ZG, muzeów PTTK i regionalnych pracowni, organizatorzy turniejów i konkursów ogólnopolskich dla młodzieży, przedstawiciele uczelni i stowarzyszeń współpracujących z PTTK)
razem 110 miejsc

c. Delegaci oddziałów PTTK - zgłaszani przez porozumienia wojewódzkie PTTK
razem 200 miejsc

d. Osoby zgłoszone indywidualne **razem 80 miejsc**

Goście Honorowi
(przedstawiciele władz i instytucji, sponsorzy, Komitet Honorowy, Komitet Naukowy - referenci) **razem 60 miejsc**

Organizatorzy
z Gniezna, Poznania i Warszawy **razem 40 miejsc**

Rozdzielnik miejsc dla oddziałów PTTK

województwo	liczba członków	limit miejsc na Kongres
dolnośląskie	7950	18
kujawsko-pomorskie	5827	13
lubelskie	3183	7
lubuskie	1599	4
łódzkie	3760	8
małopolskie	8832	20
mazowieckie	13166	29
opolskie	2888	6
podkarpackie	3452	8
podlaskie	1571	3
pomorskie	4297	10
śląskie	17128	38
świętokrzyskie	1991	4
warmińsko-mazurskie	2678	6
wielkopolskie	6548	15
zachodniopomorskie	5049	11
	Razem	**200 osób**

Delegatów z terenu województwa zgłaszają porozumienia wojewódzkie oddziałów PTTK. Przyjęto klucz - 1 delegat na 450 członków PTTK z opłaconymi składkami. Podstawą sporządzenia rozdzielnika są dane statystyczne TK-O za rok 1998, zestawione przez Pion Organizacyjny Biura ZG PTTK.

Wpisowe za udział w Kongresie wynosi 150 zł od osoby i obejmuje udział w części merytorycznej Kongresu oraz świadczenia od obiadu 8 IX do obiadu 10 IX 2000. Wpisowe za udział w przedkongresowej wycieczce „Szlakiem Piastowskim", organizowanej 7 IX (wraz z wyżywieniem i noclegiem z 7/8 IX) wynosi **dodatkowo 50 zł.**

Komitet Organizacyjny Kongresu i Zarząd Główny PTTK poczynił starania o sponsorowanie Kongresu. Sponsorem strategicznym poczynań programowo-wydawniczych jest Bank Handlowy. Do współorganizacji włączyły się władze samorządowe woj. wielkopolskiego i władze Gniezna. Reorganizacja resortu turystyki spowodowała opóźnienia w podjęciu wiążących decyzji przez POT i Ministra Transportu. Liczymy na włączenie się POT do współorganizowania V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego i partycypowania w kosztach. Pozwoli to na obniżenie wysokości wpisowego, o czym poinformujemy zainteresowanych..

Zgłoszenia należy przesyłać na adres Zarządu Głównego PTTK - Komitet Organizacyjny V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, Warszawa, ul. Senatorska 11. do końca kwietnia 2000r. z podaniem imienia, nazwiska, daty urodzenia, uprawnień PTTK, adresu domowego, oddziału, deklaracji udziału w pracach jednego z zespołów problemowych Kongresu oraz informacji, czy osoba zgłoszona będzie uczestniczyła również w wycieczce przedkongresowej. Prosimy traktowanie udziału w Kongresie jako wkładu środowiska PTTK w rozwój myśli programowej, delegowanie osób mogących czynnie uczestniczyć w

pracach zespołów i dyskusji nad Rezolucją Programową Kongresu wytyczającą kierunki rozwoju polskiego krajoznawstwa na pierwsze dziesięciolecie XXI wieku.

W początkach marca rozesłane zostaną do porozumień wojewódzkich dodatkowe informacje oraz odpowiednie blankiety do wypełnienia przez delegatów.

Jednocześnie informujemy, że przewidziane są miejsca dla osób, które z różnych powodów nie mogą być aktualnie delegatami porozumień oddziałów PTTK, a ich wiedza i działalność na niwie krajoznawstwa jest znacząca.. Osoby te powinny indywidualnie nadesłać swoje zgłoszenia z krótkim uzasadnieniem, dlaczego chcą uczestniczyć w V Kongresie Krajoznawstwa Polskiego. Zgłoszenia należy przesyłać również na adres ZG PTTK do Komitetu Organizacyjnego Kongresu. Decyzje w sprawie udziału indywidualnie zgłoszonych osób będzie podejmował Przewodniczący wraz z Wiceprzewodniczącymi Komitetu Organizacyjnego Kongresu.

Za Komitet Organizacyjny V Kongresu
Krajoznawstwa Polskiego

Anna Becker-Kulińska

KANON KRAJOZNAWCZY POLSKI

XXV LAT WYDAWNICTWA PTTK „KRAJ"
1975-2000

KANON KRAJOZNAWCZY POLSKI

Subskrypcja
Kanonu krajoznawczego Polski

zamawiam ..... egzemplarzy
Kanonu krajoznawczego Polski
w cenie 35 zł za egzemplarz

Proszę o wystawienie rachunku ☐

Proszę o wystawienie faktury VAT ☐

Numer NIP .....

Upoważniam Wydawnictwo PTTK „Kraj" Sp. z o.o. do wystawienia faktury VAT bez podpisu odbierającego

data i podpis .....

KANON KRAJOZNAWCZY POLSKI

Subskrypcja
Kanonu krajoznawczego Polski

Cena subskrypcji 35 zł za egzemplarz

W cenę wliczono koszty przesyłki na terenie Polski

Subskrypcja będzie przyjmowana tylko do końca maja 2000 roku

Planowany termin wydania *Kanonu — sierpień 2000 roku*

Wydawca:
Wydawnictwo PTTK „Kraj" Sp. z o.o.
00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11
tel./fax 826-16-91

Pokwitowanie dla wpłacającego

zł .....
słownie .....
wpłacający
imię .....
nazwisko .....
ulica
nr domu.....
kod pocztowy ☐☐ ☐☐☐
miasto.....

na rachunek
Wydawnictwo PTTK „Kraj" Sp. z o.o.
BIG Bank Gdański SA IV O/Warszawa
11601120-8312-136-3

stempel

pobrano opłatę
zł .....

podpis przyjmującego

Odcinek dla posiadacza rachunku

zł .....
słownie .....
wpłacający
imię .....
nazwisko .....
ulica
nr domu.....
kod pocztowy ☐☐ ☐☐☐
miasto.....

na rachunek
Wydawnictwo PTTK „Kraj" Sp. z o.o.
BIG Bank Gdański SA IV O/Warszawa
11601120-8312-136-3

stempel

pobrano opłatę
zł .....

podpis przyjmującego

Odcinek dla banku

zł .....
słownie .....
wpłacający
imię .....
nazwisko .....
ulica
nr domu.....
kod pocztowy ☐☐ ☐☐☐
miasto.....

na rachunek
Wydawnictwo PTTK „Kraj" Sp. z o.o.
BIG Bank Gdański SA IV O/Warszawa
11601120-8312-136-3

stempel

pobrano opłatę
zł .....

podpis przyjmującego

● SEJMIKI PRZEDKONGRESOWE ●

Od jesieni 1998 roku odbywają się na terenie całej Polski Sejmiki przedkongresowe, które stanowią zasadniczą część przygotowań do V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego. W 1998 odbyły się dwa sejmiki, a w okresie od maja do grudnia 1999 - trzynaście. Brało w nich udział od 50 do ponad 200 uczestników. Wygłaszane na sejmikach referaty nawiązywały do hasła przewodniego Kongresu: ***„Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej".*** Autorzy zwracali uwagę na wiele aspektów krajoznawstwa, przybliżali region i jego tradycje, ukazywali odrębności kulturowe. Uczestniczący w sejmikach mogli zapoznać się z regionem, biorąc udział w wycieczkach i spotkaniach w różnych placówkach kulturalnych czy nawet gastronomicznych, serwujących specjały kuchni regionalnej. Mieli okazję po raz kolejny przekonać się, że Polska to ciekawy i różnorodny kraj o bogatej własnej tradycji, w którym też przenikają się zwyczaje wielu kultur.

Organizatorzy Sejmików zainteresowali nimi również władze lokalne: gminne, powiatowe, a nawet wojewódzkie. Wspólne przemyślenia i wnioski z tych spotkań wzbogacą dyskusję kongresową. Pozostaną również w pamięci lokalnych społeczności przypominając o dorobku ojcowizny z jakim znajdziemy się w Europie Ojczyzn.

Poniżej przedstawiam zestawienie, w którym zawarte są; tematy, miejsce i organizatorzy sejmików oraz tytuły referatów wraz z nazwiskami ich autorów.

*

„Imprezy turystyczne jako forma edukacji krajoznawczej społeczeństwa"
Łódź - Pabianice - Zgierz, 6 -7 listopada 1998 r.

organizatorzy:
- Oddział Łódzki PTTK im. Jana Czeraszkiewicza
- Oddział PTTK im. Kazimierza Staszewskiego w Pabianicach
- Oddział „Zgierski" PTTK w Zgierzu

referaty:
1. *„Odznaki turystyczne elementem podnoszenia wiedzy krajoznawczej"* - Edward Jabłoński;
2. *„Funkcjonowanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi"*- Marek Kubiak;
3. *„Aktywizowanie działań na rzecz zwiększenia uczestnictwa w turystyce krajowej, zwłaszcza dzieci i młodzieży w turystyce aktywnej"* - Ryszard Kunce;
4. *„Młodzieżowa szkoła turystyki"* - Mirosław Ratajski;
5. *„Ogólnopolskie turnieje turystyczno-krajoznawcze szkołą kształcenia umiejętności oraz kompetencji turystycznych i krajoznawczych"* - Zygmunt Szmidt;
6. *„Psychospołeczne aspekty uprawiania turystyki"* - Janusz Zdebski.

*

„Podlasie Naszą Małą Ojczyzną"
Siedlce,20-22 listopada 1998 r.

organizator:
Zarząd Oddziału PTTK „Podlasie" w Siedlcach

referaty:

1. *„90 lat PTK-PTTK"* - Anna Kirchner;
2. *„Ochrona dziedzictwa archeologicznego na przykładzie grodzisk na terenie województwa siedleckiego oraz najnowsze badania archeologiczne"* - Agnieszka Martyniuk;
3. *„Dziedzictwo kulturowe - zabytki woj. siedleckiego elementem promocji regionu"* - Cezary Ostas;
4. *„Podlasie w historii, tradycji i kulturze - sławni ludzie Podlasia"* - Tomasz Chludziński;
5. *„Sztuka ludowa na Podlasiu"* - Longin Kowalczyk.

*

„Polska jako teren przenikania kultur"

Opole, 14 maja 1999 r.

organizator:
- Oddział Regionalny PTTK Śląska Opolskiego,
- Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK w Opolu.

referaty:
1. *„Śląsk jako region multikulturowy"* - Krzysztof R.. Mazurski;
2. *„Śląsk Opolski - dorzecze kultur"* - Jan Goczoł;
3. *„Polsko-czeskie sąsiedztwo a Śląsk"* - Ryszard Gładkiewicz;
4. *„Śląskie dziedzictwo wieków we współczesnej perspektywie"* - Rainer Sachs;
5. *„Tożsamość narodowa a plany życiowe młodzieży z pogranicza czesko-polskiego"* -. Zenon Jasiński;
6. *„Współczesne polsko-czeskie doświadczenia krajoznawcze"* - Leon Korc, Henryk Paciej.

*

„Krajoznawstwo - pamięć dla przyszłości"

Suwałki, 15-16 maja 1999 r.

organizator:
- Oddział PTTK w Suwałkach,
- Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK w Suwałkach.

referaty:
1. *„Jaćwież - pytanie o tożsamość"* - Zbigniew Fałtynowicz;
2. *„Sıwalszczyzna i Podlasie jako teren przenikania kultur. Tradycja i siła kultury pogranicza - wędrówka wzdłuż północno-wschodniej granicy"* - Grzegorz Rąkowski;
3. *„O historii Ośrodka „Pogranicze - sztuk, kultur, narodów" w Sejnach"* - Krzysztof Czyżewski;
4. *„U nas na pograniczu - działalność kulturalna Litwinów na ziemi sejneńskiej"* - Jurata Kordowska;
5. *„Wigierski Park Narodowy jako przestrzeń kulturowa"* - Zdzisław Szkiruć;

„Krajoznawstwo - pamięć dla przyszłości" - Zdzisław Luto.

*

„PTTK i Towarzystwa Regionalne w rozwoju regionu"

Wrocław – Trzebnica, 29-30 maja 1999 r.

organizatorzy:
- Oddział Wrocławski PTTK,
- Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK we Wrocławiu.

referaty:
1. *„PTTK i tożsamość regionalna"* – Bronisław Zathej;
2. *„PTTK dla turystycznego rozwoju regionu na przykładzie Oddziału PTTK w Wałbrzychu"* – Jan Pisarski;
3. *„Towarzystwa Regionalne a rozwój regionu"* – Anatol Jan Omelaniuk;
4. *„Inwentaryzacja krajoznwacza w promocji i informacji turystycznej regionu"* – Krzysztof R. Mazurski;
5. *„Rozwój komunikacji i dróg we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku"* – Andrzej Konarski.

*

„Rola i znaczenie przewodnictwa turystycznego w rozwoju kultury polskiej"

Kalisz, 11-13 czerwca 1999r.

organizatorzy:
- Koło Przewodników PTTK im. Adama Chodyńskiego w Kaliszu,
- Komisja Przewodnicka ZG PTTK,
- Wielkopolski Związek Kół Przewodnickich.

referaty:
1. *„Język polski jako narzędzie pracy przewodnika turystycznego"* - Jerzy Bralczyk;
2. *„Przewodnictwo miejskie na przykładzie Kalisza - najstarszego miasta w Polsce"* - Waldemar Pol;
3. *„Przewodnictwo turystyczne w Wielkopolsce"* - Mirosław Dymaczewski;
4. *„Przewodnictwo górskie w Polsce - historia i tradycje"* - Adam Chyżewski;
5. *„Elementy krajobrazu kulturowego"* - Włodzimierz Łęcki;
6. *„Krajoznawstwo jako składnik aktywności kulturalnej"* - Dierżymir Jankowski.

*

Wiatr od morza"

Gdańsk , 18-20 czerwca 1999 r.

organizatorzy:
- Regionalny Ośrodek Programowy PTTK w Gdańsku,
- Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK w Gdańsku.

referaty i komunikaty:
1. *„Elementy krajobrazu kulturowego"* - Włodzimierz Łęcki;
2. *Gdynia kolebką polskiego krajoznawstwa na Wybrzeżu Gdańskim w l. 1928-1939* - Kazimierz Małkowski;
3. *„Walory krajoznawcze środowiska przyrodniczego wybrzeża Zatoki Gdańskiej"* - Jerzy Szukalski;
4. *„Regionalizm Kaszubski w krajoznawstwie"* - Józef Borzyszkowski;
5. *„Dziedzictwo archeologiczne Gdańska"* - Andrzej Zbierski;
6. *„Morskie walory krajoznawcze jako produkt promocji regionu pomorskiego"* - Włodzimierz Gaworecki;
7. *„Zabytki architektury dziedzictwem kulturowym Gdańska"* - Janusz Tarnacki;
8. *Pomniki i inne obiekty sztuki Trójmiasta nawiązujące do idei morskich* - Jerzy Grycmacher;
9. *Wybitni ludzie regionu gdańskiego* - Andrzej Januszajtis;
10. *Wydawnictwa krajoznawcze o morzu i wybrzeżu Zatoki Gdańskiej* - Czesław Skonka;
11. *Carillon Gdański* - Mieczysław Michalski;
12. *Muzealnictwo morskie na Wybrzeżu Gdańskim i jego znaczenie dla krajoznawstwa* - Andrzej Kotecki;
13. *Elementy morskie w zorganizowanej działalności krajoznawczej* - Andrzej Tokarski;
14. *Rola „Jantarowych Szlaków" w krzewieniu krajoznawstwa Polski Północnej* - Jerzy Szukalski;
15. *Morskie wyprawy kajakowe* - Andrzej Michalczyk.

*

„Lubelszczyzna obszar przenikania i koegzystencji kultur"

Lublin, 17-19 września 1999 r.

organizatorzy:
- Zarząd Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie,
- Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego.

referaty:
1. *„Unia Lubelska Jana Matejki"* - Janina Kowalik;
2. *„Królewska klątwa na szlaku Jagiellonów między Wawelem a Wilnem"* - Zbigniew Święch;
3. *„Ze źródeł Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego"* - Andrzej Wasilewski;
4. *„Lubelszczyzna w życiu i twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego"* - Maria Mironowicz-Panek;
5. *„Lublin wielokulturowy"* - Tadeusz Radzik;
6. *„Na szlaku chwały czyli o Unii Lubelskiej 1569 roku"* - Adam Andrzej Witusik.

*

„Rola krajoznawstwa i turystyki w życiu osób niepełnosprawnych i w kształtowaniu społeczeństwa do niepełnosprawności"

Białystok, 24-25 września 1999 r.

organizatorzy:
- Rada ds. Turystyki Osób Niepełnosprawnych Zarządu Głównego PTTK,
- Regionalny Odział PTTK w Białymstoku.

referaty:
1. „Zróżnicowanie kulturowe Podlasia - jako atuty regionu do wykorzystania w krajoznawstwie i turystyce" - Adam Czesław Dobroński;
2. „Krajoznawstwo jako istotna wartość w życiu osób niepełnosprawnych" - Tadeusz Łobożewicz;
3. „Psychospołeczne bariery w życiu osób niepełnosprawnych" - Elżbieta Gawryluk;
4. „Aktywność krajoznawcza i turystyczna jako forma przedłużania procesu rehabilitacji" - Irena Rutkowska;
5. „Przyrodnicze walory wykorzystania piękna krajoznawczych aspektów turystyki" - Krzysztof Wolfram;
6. „Problem udostępniania zabytków osobom niepełnosprawnym na przykładzie województwa podlaskiego" - Antoni Oleksicki;
7. „Potrzeby i zainteresowania wydawnictwami o tematyce turystyczno-krajoznawczej" - Jadwiga Pisanko.

*

„Ochrona krajobrazu kulturowego wejściem Polski w XXI wiek"

Katowice 16 - 17 października 1999 r.

organizatorzy:
- Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK w Katowicach,
- Regionalna Fundacja Turystyki i Krajoznawstwa PTTK w Katowicach.

referaty:
1. *„Krajoznawstwo krajobrazu"* - Wojciech Czech;
2. *„Zintegrowana ochrona dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu wejściem Polski w XXI wiek"* - Zbigniew Myczkowski;
3. *„Ochrona krajobrazu przyrodniczego i kulturowego w badaniach krajoznawców"* - Franciszek Midura;
4. *„Tożsamość człowieka i przestrzeń"* - Renata Mordak;
5. *„Krajobraz kulturowy Pienińskiego Parku Narodowego i propozycje jego ochrony"* - Andrzej Siwek;
6. *„Ochrona krajobrazu przyrodniczego i kulturowego w programie „Zielone Płuca Polski"* - Krzysztof Wolfram;
7. *„Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich przykładem przemian krajobrazu na Górnym Śląsku"* - Jan Maciej Waga;

8. *„Górnośląski Ogród Botaniczny próbą ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Górnego Śląska"* - Wiesław Włoch;
9. *„Systemy krajoznawczo-krajobrazowe Górnego Śląska"* - Henryk Stasiński.

*

„Umiłowanie tradycji regionalnych - twórczy wkład Krakowa do życia w zjednoczonej Europie"

Kraków 17 października 1999 r.

organizator:
-Zarząd Oddziału Krakowskiego PTTK.

referaty:
1. *„Dziedzictwo - jedną z funkcji metropolitarnych Krakowa"* - Tadeusz Chrzanowski;
2. *„Funkcja turystyczna jako czynnik aktywizacji małych miast zabytkowych ziemi krakowskiej u progu XXI w."* - Kazimierz Kuśnierz;
3. *„Dziedzictwo a rozwój - dylemat Krakowa?"* - Wojciech Kosiński.
4. *„Szlakiem świętych i błogosławionych po Krakowie"* – *Anna Wikońska*

*

„Krajoznawstwo jako wartość"

Warszawa, 23 października 1999 r.

organizator
- Oddział Stołeczny PTTK im. Aleksandra Janowskiego.

referaty:
1. *„Krajoznawstwo jako nośnik wartości i wartość - z doświadczeń polskich"* - Wanda Skowron;
2. *„Krajoznawstwo i stan nauki"* - Adam Chyżewski;
3. *„Walory turystyczne dziedzictwa kulturowego na Mazowszu"* - Franciszek Midura;
4. *„Fotografia krajoznawcza jako wartość kulturowa"* - Adam Czarnowski.

*

„Język wyrazem tożsamości narodowej"

Golub-Dobrzyń, 20 listopada 1999 r.

organizatorzy:
- Zarząd Oddziału PTTK w Golubiu-Dobrzyniu,
- Zarząd Główny PTTK.

referaty:
1. *„Znaczenie Konkursów Krasomówczych dla języka polskiego"* - Władysław Sawrycki;
2. *„Język w kulturze współczesnej"* - Marian Bugajski;
3. *„Nie polezie orzeł..."* - Danuta Wesołowska;
4. *„Piękno języka polskiego"* - Marek Wiśniewski;
5. *„Aksjologiczne aspekty edukacji szkolnej"* - Kazimierz Denek;
6. *„Język wyrazem tożsamości narodowej"* - Jerzy Markowski.

*

„Dziedzictwo kulturowe źródłem krajoznawstwa"

Olsztyn, 21 listopada 1999 r.

organizator:
PTTK - Regionalna Komisja Krajoznawcza Warmii i Mazur w Olsztynie

referaty:
1. *„Źródło dziedzictwa kulturowego na ziemiach Warmii i Mazur"* - Stanisław Achremczyk;
2. *„Sztuka gotycka Warmii i Mazur"* - Andrzej Rzempołuch;
3. *„Najciekawsze wykopaliska archeologiczne Warmii i Mazur w oparciu o badania pracowników Muzeum Warmii i Mazur"* - Mirosław J. Hoffmann.

*

„Krajoznawstwo wśród młodzieży"
Poznań, 11-12 grudnia 1999 r.

organizatorzy:
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- Departament Kultury Fizycznej i Turystyki Województwa Wlkp.,
- Redakcja „Poznaj Swój Kraj" w Warszawie,
- Wielkopolska Korporacja Oddziałów PTTK w Poznaniu,
- Oddział Poznański PTTK im. Bernarda Chrzanowskiego.

referaty:
1. *„Wychowawcze aspekty krajoznawstwa wśród młodzieży"* - Kazimierz Denek;
2. *„Podyplomowe Studium Kultury i Turystyki UAM w Poznaniu w służbie krajoznawstwu i turystyki"* - Urszula Kaczmarek;
3. *„Naukowe aspekty ruchu krajoznawczo-turystycznego"* - Krzysztof R. Mazurski;
4. *„Treści krajoznawcze w programie nauczania zreformowanego systemu nauczania"* - Tadeusz Łobożewicz;
5. *„80 lat szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego"* - Eugeniusz Piotrowski;
6. *„Krajoznawstwo i turystyka w duszpasterstwie dzieci i młodzieży Archidiecezji Poznańskiej"* ks.dr Jacek Hardyś;
7. *„Krajoznawstwo - życie, czy podróż?"* - Pola Kuleczka;
8. *„Rola „Poznaj Swój Kraj" w krzewieniu krajoznawstwa wśród młodzieży"* - Janusz Sapa;
9. *„Krajoznawstwo wśród młodzieży"* - Andrzej Gordon;
10. *„85 lat krajoznawstwa w Poznaniu"* - Marian Chudy;
11. *„Krajoznawstwo wśród młodzieży szkół Wielkopolski"*- Eugeniusz Kameduła, Zbigniew Szmidt;
12. *„Turystyka w nowych uwarunkowaniach Województwa Wielkopolskiego"* - Lech Drożdżyński.

*

Projektowany w 2000 r.

Łużyce - bogactwo kultur pogranicza"
Żary, 4-6 lutego 2000 r.

organizatorzy:
- Oddział PTTK Powiatu Żarskiego w Żarach,
- Stowarzyszenie Promocji Wschodnich Łużyc w Żarach,
- Towarzystwo Studiów Łużyckich w Zielonej Górze.

referaty:
1. *„Dzieje narodu łużyckiego i jego kultury"* - Tomasz Jaworski;
2. *„Łużyczanie po II wojnie światowej we Wrocławiu i Polsce"* - Krzysztof R. Mazurski;
3. *„Tradycyjne budownictwo drewniane na Łużycach"* - Mieczysław Trojan;
4. *„Symbolika herbów miast łużyckich"* - - Wojciech Strzyżewski;
5. *„Życie wsi żarskiej w XVI - XVIII wieku"* - Irena Sochacka;
6. *„Łużyckie państwa stanowe jako zjawisko wyjątkowe w dziejach Europy Środkowej"* - Witold Piwoński;
7. *„Działalność łużyczoznawcza PTTK na terenie wschodnich Łużyc"* -Mieczysław Wojecki.

Na podstawie materiałów
przesłanych przez organizatorów Sejmików
przygotowała: Grażyna Orłowska-Rybicka

*

Edukacyjne walory dziedzictwa kulturowego
Regionalizm w PTTK – PTTK w Regionie
Ostrowiec Świętokrzyski, 10-12 marca 2000 r.

Organizatorzy:
- Oddział im. M. Radwana w Ostrowcu Świętokrzyskim;
- Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Św.,
- Towarzystwo Miłośników Ostrowca Świętokrzyskiego,
- Starostwo Powiatu Ostrowieckiego,
- Urząd Miasta Ostrowca Św.,
- Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Św.,
- Komisja Krajoznawcza ZG PTTK

Powrót

PTTK w Internecie

Lp	Link czyli adres w Internecie	Nazwa jednostki PTTK
		Centrala PTTK:
1	**http://www.pttk.pl/**	**Zarząd Główny PTTK**
2	http://www1.itnet.com.pl/lampion/komisja.htm	Komisja Imprez na Orientację ZG PTTK - str. nieoficjalna
3	http://www.miramex.com.pl/WITKA/4K/KOL_KRAJ.htm	Komisja Krajoznawcza ZG PTTK - Kolekcjonerstwo
4	http://www.pttk.pl/~ktkaj/kalendarz99.htm	Komisja Turystyki Kajakowej ZG PTTK
		Oddziały PTTK:
5	http://www.pod-aniolem.com.pl/pttk	Oddział "Krakowski" w Krakowie
6	http://www.pttk.lodz.pl/index.html	Oddział "Łódzki"
7	http://www.meil.pw.edu.pl/~ompttk	Oddział Międzyuczelniany Warszawa
8	http://free.polbox.pl/p/pttkopol	Oddział "Opolski" w Opolu
9	http://venus.amu.edu.pl/~pbz/pttk/	Oddział PTTK przy klubie POW w Bydgoszczy
10	http://www.pttk.sitech.pl/PTTK.htm	Oddział PTTK w Białowieży
11	http://www.miramex.com.pl/witka/ORPTTK/ORSOp.htm	Oddział Regionalny PTTK Śląska Opolskiego w Opolu
12	http://www.szczecin.pl/pttk	Oddział Szczeciński
13	http://www.cc.uni.torun.pl/org/PTTK	Oddział Uniwersytecki w Toruniu
14	http://www.pttk.wroclaw.pl/	Oddział Wrocławski
15	http://free.ngo.pl/zyrpttk	Oddział Żyrardów
16	http://www.plt.edu.pl/Slupsk/PTTK.html	Regionalny Oddział PTTK w Słupsku
17	http://www.pttk.bydgoszcz.pl/	Regionalny Oddział "Szlak Brdy"
18	http://www.tl.krakow.pl/pttk/index.htm	Samodzielny Szkolny Oddział przy Z.S. Łączności w Krakowie
		Koła PTTK:
19	http://www.wp-pwn.com.pl/iso/ofirmie/wppwn/goscie/kolopttk.htm	Koło prawników PTTK
20	http://akropolis.pol.lublin.pl/users/pawel/kulpl.htm	Koło PTTK nr 1 przy KUL w Lublinie
21	http://www.wrss.elka.pw.edu.pl/pttk/	Koło PTTK nr 1 przy Politechnice Warszawskiej
22	http://friko4.onet.pl/kr/kolo80/	Koło PTTK nr 80 w Krakowie przy Dziecięcym Szpitalu Klinicznym
23	http://www.idn.org.pl/pttk/nike/	Koło PTTK nr 94 przy PZG w Warszawie "Nike"

24	http://free.polbox.pl/p/pttk86/	Koło Zakładowe PTTK Nr 86 przy Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu
25	http://www.kki.net.pl/zsz/	PTTK "Wędrusie" Zespół Szkół Zawodowych w Żyrardowie
26	http://www.pwr.wroc.pl/~skps/	Studenckie Koło Przewodników Sudeckich we Wrocławiu
27	http://www.lo2.pertus.com.pl/html/pttk.htm	Szkolne Koło PTTK II LO w Rzeszowie
		Kluby PTTK:
28	http://www.miramex.com.pl/WITKA/4K/KOL_KRAJ	4K Korespondencyjny Klub Kolekcjonerów Krajoznawców
29	http://free.polbox.pl/j/jacht/index.html	Jacht Klub PTTK Pszczyna
30	http://friko5.onet.pl/po/bacawoj	Kluby Górskie PTTK
31	http://www.man.koszalin.pl/albatros/	Klub Imprez na Orientację PTTK "ALBATROS" Koszalin
32	http://www.polbox.com/a/akwaaug/	Klub Nurkowy "AKWA" PTTK/CMAS Augustów
33	http://free.polbox.pl/a/adivers/	Klub Płetwonurków Active Divers PTTK z Warszawy
34	http://free.ngo.pl/gronie/	Klub Turystyki Kolarskiej "Gronie" PTTK Tychy
35	http://www.free.net.pl/~przygoda	Klub Turystyki Kolarskiej PTTK "Przygoda"
36	http://www.miramex.com.pl/WITKA/OKK/OKK.htm	Opolski Klub Krajoznawców
37	http://www.sylaba.poznan.pl/scuba/akwanaut.htm	Poznański Klub Podwodny PTTK "Akwanauta"
		Obiekty gospodarcze PTTK:
38	http://www.schroniska-pttk.com.pl/	Baza danych schronisk i hoteli PTTK - PTTK Karpaty
39	http://gory.cavern.com.pl/schroniska.html	Schroniska Gór Polskich - na stronach Wirtualnego Serwisu Górskiego
40	http://free.polbox.pl/g/gorcem/	Bacówka PTTK na Maciejowej w Gorcach
41	http://www.btz-pttk.interkom.pl/	BTZ PTTK Kraków
42	http://www.beskidy.pol.pl/trans/katalog-98/obiekty/Dom_Turysty_PTTK.asp	Dom Turysty PTTK w Szczyrku
43	http://www.kalatowki.com.pl/	Hotel Górski PTTK na Kalatówkach
44	http://image/www.beskidy.pol.pl/wisla/barg.htm	Schronisko PTTK na Baraniej Górze
45	http://www.beskidy.pol.pl/wisla/sto_s.htm	Schronisko PTTK na Stożku
46	http://www.interkom.pl/murowaniec/index.html	Schronisko PTTK "Murowaniec" na Hali Gąsienicowej
47	http://free.polbox.pl/k/krupowa/	Schronisko PTTK na Hali Krupowej
48	http://www.kk.kalisz.pl/~ymoon/lomniczka/	Schronisko PTTK "Nad Łomniczką" w Karkonoszach
49	http://www.dialcom.com.pl/zzgtpttk/index.htm	Zachodniopomorski Zespół Gosp. Turystycznej PTTK
		Inne PTTK:
50	http://www.miramex.com.pl/WITKA/4K/BIULETYN.htm	Biuletyn kolekcjonerski
51	http://www.miramex.com.pl/WITKA/IMPRKRAJ.htm	Imprezy krajoznawcze
52	http://www.polsl.gliwice.pl/~rr	Kanon Krajoznawczy do OKP i OKR
53	http://friko6.onet.pl/op/rgtk	Regionalna Gazeta Turystów Kolarzy PTTK
54	http://www.miramex.com.pl/WITKA/RKIK/RKIK.htm	Regionalne Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa w Opolu
55	http://www.miramex.com.pl/sympozja	Śląskie Sympozja Krajoznawców
cdn.	**Prosimy o przysyłanie następnych linków do stron PTTK**	**Z góry dziękujemy!**

Strona udostępniona dzięki uprzejmości: Miramex Computer Studio
Wszelkie uwagi można przekazać na adres email : henrykp@miramex.com.pl
Informację opracował: Henryk Paciej
Copyright C 1999 WITK-a OPOLE. All rights reserved. Aktualizowane styczeń 13, 2000

SPOTKANIE NA WANGU

W dniach 20-21.11.1999 r. w ośrodku parafialnym Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego (luterańskiego) przy słynnym drewnianym, norweskiego pochodzenia kościele Wang w Karpaczu, na zboczu karkonoskiej Czarnej Góry, spotkało się trzynastu przewodników-ewangelików z PTTK. Reprezentowali oni różne ośrodki przewodnictwa, ale głównie Śląsk Cieszyński i Dolny Śląsk. Kilkanaście innych osób nie dojechało z powodu silnego ataku zimy w pozostałych regionach kraju.

Sobotnie spotkanie zaszczycił ks. Ryszard Bogusz, biskup Diecezji Wrocławskiej KEA, który nie tylko przedstawił problemy wewnątrzkościelne, ale refleksje na temat pracy przewodnickiej. Jest ona z tego m.in. względu ważna, że na Śląsku i Pomorzu przed 1945 r. wyznanie ewangelickie było dominujące, stąd obecność wielu kościołów ewangelickich i poewangelickich. Ich objaśnianie oraz przybliżanie tematyki wyznaniowej w polskich społeczeństwie powinno ulec wyraźnej poprawie. Ks. Edwin Pech, proboszcz parafii Wang, podzielił się refleksjami na temat pracy przewodnickiej i zachowania turystów podczas zwiedzania tej perły architektury, a ponadto osobiście udzielił nieznanych ogółowi informacji o swojej świątyni w jej nastrojowym wnętrzu.

Przewodnicy, wśród których zdecydowanie przeważali przewodnicy górscy – beskidzcy i sudeccy, długo i emocjonalnie dyskutowali o problemach polskiej turystyki: począwszy od fatalnego rozporządzenia w sprawie przewodnictwa do propozycji usprawnienia własnej pracy. Są oni gotowi podzielić się swą wiedzą z innymi kręgami przewodnickimi, rozpowszechnić bank danych o ewangelickich (ale dostępnych dla wszystkich) obiektach noclegowych, działać na rzecz ułatwienia dostępu do kościołów ewangelickich, otwartych z reguły tylko na czas nabożeństw.

Uznając duży pożytek z tego spotkania, postanowiono powtórzyć je w połowie listopada 2000 r. w Beskidach.

Krzysztof R. Mazurski

Świętokrzyski sejmik krajoznawców i opiekunów nad zabytkami PTTK

Działające przy Oddziale Świętokrzyskim PTTK w Kielcach komisje krajoznawcza i opieki nad zabytkami , zorganizowały 21 listopada 1999 r. sejmik dla uczczenia 81 rocznicy odzyskania niepodległości przez państwo polskie.

W spotkaniu udział wzięli udział krajoznawcy i opiekunowie zabytków z Kielc, Ostrowca Św. , Skarżyska Kam., Buska –Zdroju, Ludyni oraz zaproszeni goście, a wśród nich major rezerwy WP Stanisław Parlak – żołnierz Marszałka Piłsudskiego.

Spotkaniu nadano uroczystą oprawę w nawiązaniu do minionej niedawno 81 rocznicy odzyskania niepodległości spod długotrwałej niewoli zaborców. Stało się to też okazją do uhonorowania wyróżniających się krajoznawców i opiekunów zabytków dyplomami uznania i odznaką „Za Zasługi dla Oddziału Świętokrzyskiego PTTK".

Zasadniczą treścią spotkania były dwa wystąpienia na temat znaczenia krajoznawstwa dla krzewienia patriotyzmu oraz potrzeby ochrony miejsc pamięci narodowej i pamiątek historycznych w celu zachowania ciągłości dziedzictwa narodowego przygotowane przez Jerzego Pabiana, przewodniczącego komisji krajoznawczej i Romualda Jałowieckiego , przewodniczącego komisji opieki nad

zabytkami. Prelegenci podkreślili w swoich wystąpieniach patriotyczne i wychowawcze aspekty płynące z uprawiania krajoznawstwa, jak również znaczenie ochrony dóbr kultury dla zachowania ciągłości kulturowego dziedzictwa przodków . Istotną część tego dziedzictwa stanowią obiekty i miejsca narodowej pamięci, jak i pamiątki historyczne dokumentujące znaczące wydarzenia i udział w nich wybitnych postaci. Nie zawsze i wszędzie są one otaczane należytą czcią i opieką, choć należy to do naszej patriotycznej powinności. Obeliski, pomniki, krzyże, tablice, płyty i głazy pamiątkowe oraz inne symbole, są widomym dowodem trwającej pamięci o poległych , zamęczonych i represjonowanych w okresie wojny i w latach totalitaryzmu . Spłacamy jednocześnie w ten sposób dług wdzięczności, by czas nie zaćmił i niepamięć ich heroicznej walki i śmierci.

Uczestnicy sejmiku w swoich wypowiedziach postulowali potrzebę ewidencjonowania i popularyzowania mało znanych, bądź nieznanych dotychczas miejsc o narodowym i historycznym znaczeniu i apelowali o podejmowanie akcji celem ich upamiętnienia dla następnych pokoleń. Padły m.in. konkretne propozycje ufundowania monumentów na osi pryncypalnej ulicy Sienkiewicza w Kielcach.

Po wspólnym posiłku, uczestnicy sejmiku udali się na zwiedzanie miejsc pamięci narodowej i obiektów historycznych położonych na turystycznym szlaku miejskim.

Romuald Jałowiecki
Kielce

Spotkanie klubów turystyki pieszej (i krajoznawczych) województwa pomorskiego w Muzeum Wisły w Tczewie Oddziale Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku

●●●

W dniu 24.11.1999 r. 1999 r. siedziba Nadwiślańskiego Klubu Krajoznawczego "Trsow" w Muzeum Wisły w Tczewie zapełniła się szczelnie przedstawicielami klubów turystyki pieszej (i krajoznawczych) województwa pomorskiego. Stawiła się w komplecie Komisja Turystyki Pieszej Regionalnego Ośrodka Programowego PTTK - z Przewodniczącym mgr inż. Józefem Piotrowiczem, na czele - z inicjatywy której nastąpiło to doroczne spotkanie.

Gospodarzem spotkania był Nadwiślański Klub Krajoznawczy "Trsow", którego Prezes mgr inż. Roman Klim przedstawił jego niezwykle bogaty dorobek tak w sferze turystycznej i krajoznawczej jak kulturalnej i regionalistycznej. Ogromne zainteresowanie obecnych wzbudziło 11 tomów kronik "Trsowa" będących - jak podkreślono - prawdziwą skarbnicą wiedzy mogącej w przyszłości stać się podstawą do badań i prac naukowych z zakresu regionalizmu, krajoznawstwa, ochrony przyrody i opieki nad zabytkami.

Oprócz dotychczasowego dorobku "Trsowa" przedstawiony został kalendarz jego imprez na 2000 r., a także koncepcje proponowanych pieszych szlaków turystycznych: "Nadwiślańskiego" i "Ziemi Tczewskiej" (na obszarze powiatu tczewskiego) oraz "Armii Krajowej i Gryfa Pomorskiego".

Potem nastąpiła cała lawina wystąpień przedstawicieli środowisk prezentujących działalność niemałej liczby - jak się okazało - a nawet można powiedzieć, że bardzo znaczącej liczby innych klubów województwa pomorskiego. Był to niezwykle barwny przegląd bogatego życia klubowego na obszarze województwa pomorskiego. Z tych wystąpień wyłonił się obraz ludzi, których niespożyta i nieugięta "organiczna" praca społeczna pozwoliła klubom przetrwać najbardziej niesprzyjający okres, związany z transformacjami ustrojowymi i kryzysem społecznikostwa - i wypłynąć na szerokie wody ich pełenego rozwoju. Nie tylko przetrwać ale i stworzyć nowe kluby. Nie oglądając się na nic po prostu robili swoje, to co najbardziej ukochali. Obecnie widać gołym okiem efekty ich pracy i prawdziwego "pozytywistycznego" społeczenikostwa.

Z ogromnym zainteresowaniem przyjęli zebrani wypowiedź Haliny Klein, która oprócz zaprezentowania bardzo znaczących dokonań w zakresie turystyki pieszej i związanych z nią klubów w środowisku kwidzyńskim - w odpowiedzi na zapytania - podzieliła się refleksjami ze wspaniałego wyczynu kajakowego, którego wraz z kolegą klubowym była autorką. Spływ ten objął ogromny obszar Polski poczynając od Czarnej Hańczy, poprzez Biebrzę, Narew, Wisłę, Kanał Bydgoski, Noteć, Wartę, Odrę i na Szczecinie skończywszy. Został zrealizowany w sezonie letnim 1999 r. na długości trasy ponad 1200 km. Opowieść o tym wyczynie zebrani przyjęli z wielkim aplauzem.

W wyniku tczewskiego spotkania Komisja Turystyki Pieszej Regionalnego Ośrodka Programowego PTTK w Gdańsku uzyskała prawie pełną panoramę życia klubowego na obszarze województwa pomorskiego i całą paletę wniosków, postulatów i opinii. Natomiast liczni zebrani możliwości integracji, wzajemnego głębszego poznania się, wymiany poglądów i wspólnego zaplanowania i zsynchronizowania imprez i rozlicznych wydarzeń w kręgu krajoznawstwa.

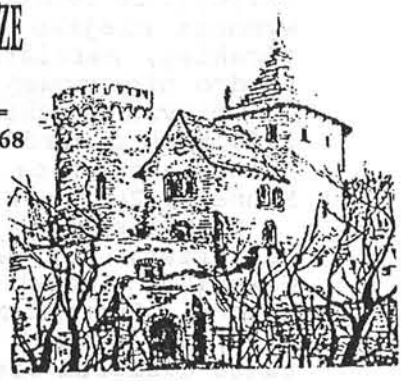
Spotkanie odbyło się w czasie Muzealnych Spotkań Klubowych organizowanych tradycyjnie przez "Trsow" w każdą środę o godz. 18^{00}. Przybyli tłumnie członkowie "Trsowa" jako gospodarze "obsługiwali" (a szczególnie panie klubowe), gości serwując kawę, herbatę i ciasta. Wytworzyła się wspaniała rodzinna atmosfera, której spoiwem była autentyczna pasja i miłość do rodzimego krajoznawstwa.

Według zgodnej opinii zebranych było to bardzo pożyteczne spotkanie, którego skutki będą na pewno owocować w przyszłości.

Roman Klim

PTTK Hotel Górski Wetlina
Janusz i Jędrzej Samoć s.c.
Uprzejmie zawiadamiamy, że z dniem 30 grudnia 1999 roku uzyskaliśmy całodobowe automatyczne połączenie telefoniczne.
Nasz numer (0-13) 468-46-34.
Posiadamy również telefon komórkowy nr 090 26-93-86.

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
Oddział im. Kantora Mirskiego w Będzinie
42-500 Będzin, Plac 3 Maja 4 tel. 267-69-29, 267-34-68

POZNAJEMY HISTORIĘ, ZABYTKI, LUDZI NASZEGO MIASTA I REGIONU

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział im.Kantora Mirskiego w Będzinie od wielu lat prowadzi ciekawe wykłady-prelekcje-spotkania w Pałacu Mieroszewskich w Będzinie w każdą trzecią środę miesiąca. Tematem spotkań jest poznanie historii miast Zagłębia jego zabytków, ciekawych ludzi samego miasta Będzina i regionu. Do wymienionych tematów, w ostatnim okresie, dołączono tematy dotyczące woj.śląskiego takie jak: zabytkowe parki i cmentarze. Wśród tematów uwzględniono historię oraz omawiano zabytki Będzina, Czeladzi, Sosnowca, Dąbrowy Górniczej. Ciekawym było spotkanie poświęcone korzeniom polskiej turystyki, Wśród wykładowców, krórym dziękujemy szczególnie za ogrom przekazanej wiedzy byli: Artur Rejdak, Bożena Witkowska, Kazimierz Bąk, Jan Kmiotek, Bolesław Ciepiela, Antoni Krawczyk, Jarosław Krajniewsk: Edward Wieczorek, ksiądz dziekan Sergiusz Dziewiatowski.

Potrzeba spotkań jest duża,dlatego odbywają się one również w drugą środę miesiąca na zamku w Będzinie. Ta cenna inicjatywa jest realizowana dzięki owocnej współpracy z Dyrekcją Muzeum Zagłębia.

● ● ●

I RAJD SZLAKIEM HUSARII POLSKIEJ

81-szą rocznicę odzyskania niepodległości Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze - Oddział im.Kantora Mirskiego w Będzinie uczciło organizacją I Rajdu Szlakiem Husarii Polskiej w dniu 10.XI.1999 r.Współorganizatorem imprezy był Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Będzinie.

● ●

W Rajdzie wzięło udział 366 uczniów z Będzina, Czeladzi i Psar.Rajd rozpoczęli goście honorowi - Pani Wiceprezydent Renata Stanek-Kozłowska i Roman Goczoł, naczelnik Wydziału Edukacji.

Młodzież złożyła kwiaty pod pomnikiem "Poległym za wolną Polskę" oraz pod pomnikiem "Bojownikom o wolność" oraz pomnikemi na trasie przemarszu.

Trasa I Rajdu prowadziła szlakiem czerwonym wzdłuż ulicy Sączewskiego przez Górę Zamkową, wzdłuż Pałacu Mieroszewskich, lasem grodzieckim na wzgórze Św.Doroty /najwyższe wzniesienie w Zagłębiu/, ulicą Chopina do Szkoły Podstawowej nr 3 w Grodźcu. W czasie przemarszu poznawano zabytki miasta, kościół Św.Jadwigi na Osiedlu Zamkowym i zabytkowy kościółek Św.Doroty w Grodźcu. Młodzież na całej trasie prowadzona była przez przewodników PTTK z woj.śląskiego.

Meta Rajdu znajdowała się w Szkole Podstawowej nr 3 w Grodźcu. Uczestników I Rajdu oprócz głównych organizatorów - w pięknej scenerii ze sztandarami rycerskimi - witała Ewa Jaworska, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 i naczelnik Wydziału Kultury i Sportu Urszula Nocoń. Wszyscy uczestnicy zwiedzili Izbę Regionalną w Szkole Podstawowej nr 3. Odbyły się konkursy z wiedzy o regionie oraz sprawnościowe.

Janina Wacowska

Komisja Turystyki Górskiej Oddziału Zakładowego przy Hucie im. Tadeusza Sendzimira ma już 35 lat

Jubileusz aktywnej przez wszystkie te lata Komisji zbiegł się pod koniec marca 1999 roku z półwieczem powstania słynnego od 1949 roku Kombinatu Metalurgicznego im.W.Lenina.

Na budowę największego wówczas zakładu przemysłowego w Polsce ściągali zarówno fachowcy jak i niewykwalifikowani lecz pełni zapału robotnicy. Mieszały się więc tutaj, pod Krakowem rozmaite środowiska i zainteresowania a wraz z nimi rosło zapotrzebowanie na wycieczki i aktywny wypoczynek po pracy.

W roku 1952 powstaje Koło PTTK przy Dyrekcji Budowy Miasta Nowa Huta, a następnie w marcu 1953 powołany zostaje pierwszy Zarząd Oddziału PTTK w Nowej Hucie skupiający pod opieką 11 Kół PTTK i 472 członków Towarzystwa.

Walny Zjazd w dniu 23 maja 1956 roku wybrał na pierwszego Prezesa Oddziału Zakładowego przy Hucie im.Lenina - Mieczysława

Gaja. Lata 50-te obfitują w liczne wycieczki oraz pierwsze próby organizowania imprez turystyki kwalifikowanej (rajdy, zloty, spływy). To tematyczne uszeregowanie zainteresowań pracowników Huty wymusza niejako tworzenie pierwszych specjalistycznych komisji: górskiej, narciarskiej, pieszej, kolarskiej, wodnej oraz komisji bardzo nietypowej: do spraw wczasów świątecznych.

Opisywaną jubilatkę - KOMISJĘ TURYSTYKI GÓRSKIEJ - powołano w 1964 roku a wśród zespołu pionierów górskiej działalności w Hucie należy wymienić: Zenona Podermańskiego, Jerzego Zgałę, Huberta Kuhnela, Zygmunta Matuszewskiego, Józefa Lorka i Stanisława Gałka.

Z biegiem mijających kadencji władz oddziału dołączali do nich: Małgorzata Ostrowska, Krzysztof Pigłowski, Józef Flis, Czesław Gawryłow, Leszek Mazur, Roman Wolf, August Przybylski, Marian Rajchel, Zygmunt Musiałkowski. Piszącemu te słowa jest szczególnie miło, gdyż przez krótki okres na przełomie lat 60-tych i 70-tych także udzielał się w KTG przy Kombinacie. Nie należy zapominać, że to właśnie spośród grupy zapaleńców w KTG - powstała najpierw Podkomisja Ochrony Przyrody a potem Oddziałowa Komisja Ochrony Przyrody, szczególnie aktywna w latach 70-tych.

Tymczasem rozwijała się prężnie i wielotematycznie programowa praca KTG przy Hucie im.Lenina obejmując: dziesiątki zlotów, rajdów oraz specjalnych szkoleń dla kadry przodowników turystyki górskiej. KTG jako współorganizator wniosła szczególnie duży wkład w Rajdy Przyjaźni Szlakami Lenina w Tatrach. Te imprezy w sposób o wiele przystępniejszy niż można to obserwować obecnie ułatwiały najszerszym kręgom turystów dostęp do Tatr pod opieką wysokokwalifikowanej kadry przodownickiej.

Wizytówką KTG podczas całego okresu jej pracy są Centralne Rajdy Hutników- odbywające się najpierw w Pieninach, potem w Gorcach, Beskidzie Żywieckim, Małym i Sądeckim oraz na terenie Bieszczadów.

Celem uaktrakcyjnienia oferty dla pracowników Huty zapoznawano ich z nowymi schroniskami turystyki kwalifikowanej (bacówki), odbywały się rajdy: „Hutniczy Relaks", „Sudecka Wiosna" czy też majówki w Górach Świętokrzyskich. Wykrztalciła się jednocześnie tradycja spotkań sylwestrowych górskiego aktywu, m.in. w Nawojowej, Kamienicy, Jurkowie, Cięcinie koło Węgierskiej Górki czy w Zawadce pod Kotoniem Zachodnim.

Spektakularnym dokonaniem wybiegającym w góry zagraniczne stała się w 1977 roku przeprowadzona wspólnie z Klubem Tatrzańskim przy Oddziale Zakładowym Kombinatu wyprawa w góry bułgarskie Riłę i Piryn, którą połączono z krótkim pobytem nad Morzem Czarnym. Międzynarodowe wyjazdy kontynuowane były poprzez organizację wycieczek w Mała Fatrę i Slovensky Raj na Słowacji.

Pomimo obiektywnie dużych trudności, w tym finansowych i organizacyjnych, ale przede wszystkim zmian mentalności i upodobań górskiego aktywu - Komisja Turystyki Górskiej przy Kombinacie działa aktywnie do dziś potwierdzając tym fakt, iż wielka rodzina miłośników gór nie zna granic zarówno w terenie jak i w organizacyjnych strukturach PTTK.

Moim znakomitym Kolegom z KTG przy Hucie (gdzie zawodowo pracowałem w latach 1967-1978 a społecznie działać mi przyszło od 1969-1979) życzę, aby dalej propagowali uroki górskich wędrówek i piękna krajoznawczych przeżyć. Z kronikarskiego obowiązku należy jeszcze odnotować listę Przewodniczących KTG przy Oddziale Zakładowym Huty w ciągu minionych lat 35:

= Zenon Podermański	1964-1966
= Jerzy Zgała	1967-1968
= Hubert Kuhnel	1969-1971
= Czesław Gawryłow	1971-1975
= Leszek Mazur	1975-1988
= Bogdan Miler	1988-1991
= Ryszard Motal	1992-1997
= Eugeniusz Halo	od 1997 i nadal

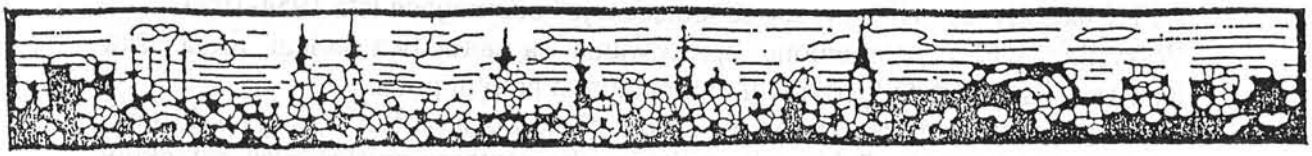
45 LAT
ODDZIAŁU PTTK W OPOLU

W dniu 18 stycznia 1999 roku minęło 45 lat od powstania Oddziału Opolskiego PTTK.
Jakie to były lata?
W minionym okresie czynione były nieliczne próby opisania historii i działalności opolskiego środowiska turystów i krajoznawców. Były to jednak okolicznościowe, niepełne opisy, nie przedstawiające całości dokonań.
Szczególnie było brak wspomnień osobistych, ludzi którzy tworzyli historię turystyki opolskiej.
Z okazji rocznicy XX-lecia wydano w styczniu 1974 roku „ Zarys działalności opolskiego Oddziału PTTK w latach 1954-1974". Dziesięć lat później we wrześniu 1984 roku ukazało się opracowanie „Opolski Oddział PTTK w latach 1954-1984. Zarys działalności". W listopadzie 1994 roku z okazji obchodów 40-lecia w Informatorze turystyczno-krajoznawczym Oddziału Opolskiego PTTK ukazały się „Historyczne reminiscencje" obejmujące lata 1954-1994.
Wszystkie wyżej wymienione opracowania są autorstwa kolegi Franciszka Kamysza.i są jak dotąd jedynymi dokonaniami na tym polu.
Wydanie obszerniejszej pracy, w której obok opisu historycznego i kroniki właściwą treść stanowiłyby wspomnienia i komentarze najstarszych członków i działaczy, jak również nie mniej cenionego młodszego pokolenia krajoznawców i turystów Oddziału Opolskiego PTTK, wymaga nie tyle chęci, co przede wszystkim współpracy byłych i aktualnych działaczy, oraz dostarczenia niezbędnych materiałów. Dotychczasowe apele i starania nie przyniosły jednak spodziewanego efektu, stąd na obecny jubileusz nie możemy przekazać Państwu takiego opracowania.
Za 5 lat będziemy obchodzili „Złote gody" i stąd gorący apel do wszystkich „starych" i „młodych" członków i działaczy o pomoc w zredagowaniu i wydaniu takiej obszernej monografii Oddziału PTTK w Opolu.

23 maja 1951 roku działacze opolscy tworzą Zarząd Okręgu PTTK w Opolu i rozpoczynają pionierską pracę budowy struktur Towarzystwa na Opolszczyźnie.
Przy większych zakładach pracy i instytucjach. powstają pierwsze Koła PTTK.
W styczniu 1954 roku grupa działaczy Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, działająca dotychczas przy Zarządzie Okręgu PTTK w Opolu, postanowiła powołać Oddział w Opolu obejmujący działalnością miasto i jego najbliższe okolice. Natomiast Zarząd Okręgu podjął pracę przy organizacji nowych oddziałów na terenie województwa.
W dniu 18 stycznia 1954 roku grupa 28 działaczy (delegatów) Kół opolskich PTTK wyłoniła pierwszy Zarząd Oddziału PTTK w Opolu.
Powstaje pierwszy Oddział Towarzystwa .na Opolszczyźnie, którego prezesem (pierwszym) zostaje wybrany kol. Stefan Wolniak.

Lata 1951-1954 to okres przejściowy. Nie było mowy o powszechności Towarzystwa. Działały raczej niewielkie grupy osób, już w jakiś sposób zainteresowane turystyką.
I właściwie dopiero powstanie Oddziału Opolskiego wniosło nowe treści na mapie turystycznej Opolszczyzny. Po prostu zaczęło się dużo dziać.
Wystarczy przypomnieć, że pod koniec 1954 roku Oddział skupiał 850 członków, a rok później było już ich 2.500.
Przez te wszystkie 45 lat Oddział Opolski PTTK działał i działa bardzo prężnie i zrzesza więcej członków niż pozostałe (wszystkie) Oddziały województwa opolskiego razem.

To również świadczy o jego sile. Siłę w Towarzystwie bowiem zawsze tworzą członkowie i rzetelnie pracujący aktyw. Oddział Opolski zawsze utrzymywał się w czołówce krajowej pod względem liczby członków, działaczy i prowadzonej działalności.
Oddział Opolski PTTK miał i w dalszym ciągu ma zasadniczy wpływ na modelowanie turystyki i krajoznawstwa nie tylko opolskiego, ale i wojewódzkiego, a wiele jego rozwiązań programowych i organizacyjnych może być wzorem dla innych.

INFORMACJA o przebiegu obchodów 45-lecia Oddziału PTTK w Opolu

Obchody 45-lecia Oddziału składały się z dwóch części :
trwających od 4.09.99 do 2.10.1999 Opolskich Dni Turystyki
i uroczystego spotkania aktywu z władzami w dniu 9.10.1999r.
W ramach Opolskich Dni Turystyki odbyło się 24 imprez turystycznych
We wszystkich tych imprezach udział wzięło ponad 1600 osób.

W dniu 9.10.br. odbyło się uroczyste spotkanie z okazji 45-lecia aktywu Oddziału z władzami terenowymi, przedstawicielami ZG i komisji ZG, zaprzyjaźnionych Oddziałów PTTK. W spotkaniu wzięło udział prawie 110 zaproszonych gości. 60 osób otrzymało pamiątkowe medale wybite z okazji 45-lecia - w tym nestorzy Oddziału - Tadeusz Radda Lutosława Malczewska, Tadeusz Zerych, byli prezesi, działacze kół i komisji oddziałowych, zaproszeni goście, pracownicy Oddziału, sponsorzy.
Najbardziej zasłużeni w działalności Oddziału zostali uhonorowwani odznaczeniami resortowymi, PTTK-owskimi, oddziałowymi (m.in. dyrektorzy szkół z terenu woj. opolskiego w których działają szkolne koła)

Wszystkie te imprezy i przedsięwzięcia możliwe były dzięki głównemu sponsorowi - Nadodrzańskim Zakładom Przemysłu Tłuszczowego SA w Brzegu finansowemu wsparciu Urzędu Marszałkowskiego i Urzędu Miasta Opola. Patronat medialny sprawowało Radio Plus i „Nowa Trybuna Opolska".

Mała Pracownia Geograficzna
Andrzeja Wiślińskiego
20 015 Lublin, ul. Wschodnia 19/6

* * *

PRZYRODA TATR

Konkurs

Jest to czwarty z serii naszych konkursów dla młodzieży. Ich myśl przewodnia zawiera się w słowach Mariusza Zaruskiego (1867 - 1941):

"Błogosławione niech będą morza, góry wysokie i wielkie pustynie,
albowiem one są źródłem siły!"

Do współpracy z nami przystępują: Instytut Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Oddział Miejski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Lublinie i lubelskie Ognisko Związku Podhalan im. Tadeusza Staicha (lista współpracowników pozostaje otwarta). Patronat nad konkursem obejmują: Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Lublinie i "Dziennik Wschodni".

Konkurs jest przeznaczony dla uczniów liceów ogólnokształcących i średnich szkół zawodowych. Jego celem jest ukazanie młodzieży Tatr jako wielkiego dobra przyrodniczego; także propagowanie wiedzy o przyrodzie tatrzańskiej, jej zagrożeniach i sposobach ochrony, a w rezultacie - wytworzenie emocjonalnego stosunku do przyrody i konieczności jej ochrony. Pytania i zadania konkursowe będą dotyczyć szeroko rozumianej przyrody Tatr: budowy geologicznej, rzeźby, wód, klimatu, flory, fauny, wreszcie - ochrony tatrzańskiej przyrody przed ludzką zaborczością.

Konkurs odbędzie się w poniedziałek 5 czerwca 2000 r. w sali kolumnowej Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie, ul. Akademicka 19. Rozpocznie się pisemnymi eliminacjami w formie testu, po których nastąpią rozgrywki półfinałowe i finałowe. Półfinaliści i finaliści otrzymają nagrody. Przewidujemy też klasyfikację drużyn szkolnych. Przebieg konkursu będzie relacjonowany w prasie, a materiały konkursowe zamierzamy ogłosić, podobnie jak ostatnio, w okolicznościowej książce.

Warunkiem uczestniczenia w konkursie jest złożenie u organizatorów pracy pisemnej na jeden z trzech tematów:

1/ Chrońmy Tatry - przed człowiekiem czy dla człowieka?
2/ Czym obdarowuje nas przyroda Tatr?
3/ Moje spotkanie z Tatrami.

Objętość pracy nie może przekroczyć trzech stron papieru formatu A 4. Pracę należy podpisać imieniem i nazwiskiem, dodając domowy adres i numer telefonu oraz klasę, nazwę i adres szkoły. Należy ją przesłać pocztą nie później niż 1 kwietnia 2000 r. na adres Małej Pracowni Geograficznej, ul. Wschodnia 19/6, 20 015 Lublin.

Prace będą oceniane i nagradzane niezależnie od wyników późniejszych zawodów, a w przypadku bardzo dużej liczby zgłoszeń mogą stanowić próg przy kwalifikowaniu ich autorów do dalszych zmagań. Osoby, które zostaną zakwalifikowane do konkursu (na podstawie pracy pisemnej), otrzymają w kwietniu regulamin konkursu. Dodatkowych informacji będzie można zasięgnąć telefonicznie pod numerem 0-81 532 78 41 w piątki w godzinach 18 - 20. Także "Dziennik Wschodni" będzie zamieszczać bieżące informacje o konkursie.

Udział w konkursie jest bezpłatny, ale też organizatorzy nie zwracają kosztów przejazdu, nie zapewniają noclegów i wyżywienia, nie oddają prac pisemnych.

Dołączamy szczegółowy wykaz zagadnień i spis literatury.

Andrzej Wiśliński

dr Andrzej Wiśliński

Lublin 8 grudnia 1999 r.

Mała Pracownia Geograficzna
Andrzeja Wiślińskiego
20 015 Lublin, ul. Wschodnia 19/6

* * *

PRZYRODA TATR
Konkurs

Zagadnienia

Miejsce Tatr w Karpatach Zachodnich; granice i podziały Tatr; topografia grzbietu głównego (grani głównej), ważniejszych grzbietów (grani) bocznych i dolin tatrzańskich.

Historia tworzenia się Tatr, budowa Tatr, współczesna rzeźba i jej geneza, wody tatrzańskie, klimat.

Świat roślinny i zwierzęcy; jego osobliwości.

Piętrowość zjawisk przyrodniczych w Tatrach.

Zniszczenia, przekształcenia i zagrożenia przyrody Tatr.

Narodziny i rozwój idei ochrony przyrody w Tatrach; współczesne formy ochrony przyrody tatrzańskiej; Tatrzański Park Narodowy, TANAP, Rezerwat Biosfery Tatry.

Uwaga! Wykaz zagadnień jest obszerny. W konkursie nie sięgamy jednak do wiedzy bardzo szczegółowej, ani do terminów naukowych i pojęć wykraczających poza wiadomości dobrego ucznia, dodatkowo zainteresowanego Tatrami.

Literatura

Nyka J.: Tatry Polskie. Wydanie IX poprawione. Wyd. Trawers. Latchorzew 1997.

Nyka J.: Tatry Słowackie. Trawers. Latchorzew 1997.

Przyroda Tatrzańskiego Parku Narodowego. Praca zbiorowa pod red. Z. Mirka. Tatrzański Park Narodowy. Kraków-Zakopane 1996.

Atlas Tatrzańskiego Parku Narodowego. Praca zbiorowa pod red. K. Trafasa. Tatrzański PN. Polskie Tow. Przyjaciół Nauk o Ziemi. Zakopane - Kraków 1985.

Kondracki J.: Geografia regionalna Polski. Wyd. Naukowe PWN. Warszawa 1998.

Radwańska-Paryska Z., Paryski W.H.: Wielka Encyklopedia Tatrzańska. Wydawnictwo Górskie. Poronin 1995.

*Tatrzański Park Narodowy. Praca zbiorowa pod red. W. Szafera. Zakład Ochrony Przyrody PAN. Kraków 1962.

*Stecki K.: Tatry. Seria: Przyroda Polska. Wydania różne.

*Passendorfer E.: Jak powstały Tatry. Wydania różne.

Uwaga! Literatura przedmiotu jest bardzo bogata. Przedstawiamy wybór prac obszernych, wykonanych na wysokim poziomie merytorycznym, przystępnie napisanych. Gwiazdkami (*) oznaczamy pozycje starsze, pięknie napisane, do niedawna bardzo popularne, dziś rzadziej czytane, zastępowane przez literaturę nowszą, bardziej aktualną.

Z polecanych książek należy wybrać potrzebne fragmenty. Z dobrym skutkiem można korzystać z wielu innych opracowań, np. z pominiętych w spisie wielu fundamentalnych pozycji monograficznych i innych bardzo ważnych prac, często nadzwyczaj obszernych, szczegółowych i trudnych.

Przy doborze literatury i selekcji materiałów służymy pomocą:
tel. 0-81 532 78 41 w piątki w godzinach 18 - 20.

Z Prac Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK

W niedzielę 12. grudnia 1999 roku w małej sali konferencyjnej Zarządu Głównego PTTK w Warszawie miało miejsce zebranie plenarne Komisji Turystyki Pieszej. Obrady prowadzone przez Przewodniczącego KTP kol. Włodzimierza Majdewicza zaczęły się od akcentu świątecznego: wzajemnego dzielenia się opłatkiem i składania sobie życzeń na nadchodzące święta i nowy rok 2000. Dalszy przebieg plenum był już ściśle roboczy.

W pierwszej kolejności zajęto się sprawą przygotowań do kolejnego Ogólnopolskiego Zlotu Przodowników Turystyki Pieszej. Przybyły na spotkanie kol. J. Toruń z Lublina zreferował stan zaawansowania prac przygotowawczych. Zlot odbędzie się w Nałęczowie w dniach 22-24 września 2000 roku. Omówiono plan przebiegu imprezy, programu krajoznawczego, zakwaterowania uczestnikow, możliwości prowadzenia obrad. Organizatorzy stanęli przed wielką niewiadomą w sferze finansowania imprezy – w związku ze zmianami w zarządzaniu turystyką na szczeblu państwowym. KTP pozostaje w stałej łączności z organizatorami Zlotu.

Po zatwierdzeniu protokołu z zebrania plenarnego we Włocławku zajęto się po raz kolejny (i chyba ostatni – przynajmniej na parę lat) sprawą nowelizacji regulaminów. Zatwierdzono ostateczne brzmienie Regulaminu Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej (tekst zostanie opublikowany po zatwierdzeniu przez Zarząd Główny). Ustalono, po dyskusji, zakres uprawnień oraz wiek Młodzieżowego Przodownika TP. Następnie zajęto się regulaminem Odznak Turystyki Pieszej. „Odznak" – ponieważ po raz pierwszy połączono regulaminy w całość: od „Siedmiomilowych Butów", aż do „Dla Najwytrwalszych". Obowiązywać będzie kolejność zdobywania odznak: od Popularnej do „Dla Najwytrwalszych". Dużo emocji jak zwykle przyniosła sprawa załącznika do regulaminu z punktacją za zwiedzanie miast. Zrezygnowano natomiast z załącznika z trasami na Dużą Srebrną OTP wobec jego zdezaktualizowania. Zatwierdzono także nowe brzmienie Instrukcji Weryfikacyjnej. Na zakończenie spraw regulaminowych kol. Majdewicz podziękował Henrykowi Antkowiakowi za jego wielki wkład pracy w przygotowanie wszystkich regulaminów.

W dalszej części zebrania przedstawiciel Oddziału Mokotowskiego, kol.

J. Nosecki poinformował o dystrybucji odznaki „Szlakami Wrześniowych Virtuti Militari". Dotychczas rozeszła się pierwsza partia odznak w ilości 300 sztuk. Zamówiono kolejną partię.
Omawiano także przygotowanie nowych druków legitymacji Przodownika TP i Młodzieżowego PTP, przyjęto plan pracy na rok 2000, załatwiano sprawy bieżące. Kol. Bielecki złożył raport o stanie szlaków znakowanych w Polsce w minionym roku. Kolejne plenarne spotkanie Komisji nastąpi na wiosnę.

Stanisław Łuć

W 60. Rocznicę Września 1939

Przyłączając się do akcji „PTTK w sześćdziesiątą rocznicę września 1939r." Oddział Łódzki PTTK im. Jana Czeraszkiewicza przeprowadził X Rajd Szlakiem Walk 28 Pułku Strzelców Kaniowskich „Dzieci Łodzi".
Rajd odbył się 11. listopada 1999 roku w dniu święta pułkowego, w osiemdziesiątą rocznicę powstania tej zasłużonej jednostki. Rozpoczął się w Głownie, przy tzw. „Drzewie Wolności", gdzie drużyny rajdowe zapaliły znicze. Światła pamięci zapłonęły także na cmentarzach wojennych w Głownie i Domaniewicach, trasy rajdu przebiegały przez pola bitew w Głownie i Woli Zbrożkowej. Zakończenie nastąpiło przy pomniku odzyskania niepodległości w Domaniewicach. W ramach rajdu odbyło się spotkanie z żołnierzem-ochotnikiem 28 Pułku, panem Jerzym Majerem, który opowiedział o swoim udziale w walkach we wrześniu 1939. W podziękowaniu wręczono mu kwiaty, dyplom okolicznościowy oraz odznakę turystyczną 28 Pułku SK.
Wszyscy uczestnicy (a było ich aż 332!) otrzymali plakietki okolicznościowe i dyplomy dla drużyn. Drużyna SKKT ze Szkoły Podstawowej nr 158 w Łodzi otrzymała puchar za dziesięcioletnie uczestnictwo w rajdzie.
Wielkie brawa dla grona organizatorów: Kierownika rajdu – Wacława Polcera, Zenony Topolskiej, Piotra Machlańskiego, Włodzimierza Przybylskiego, Jerzego Wasilewskiego, Andrzeja Kopani, Krzysztofa Góry, Stanisławy Felczyńskiej. Czekamy na relacje z innych imprez przygotowanych w różnych stronach naszego kraju dla uczczenia 60. rocznicy polskiego września.

Na podstawie materiałów nadesłanych przez kol. Helenę Sulej
opracował
Stanisław Łuć

35. Dolnośląski Zlot Przodowników TP

W dniach 23-24 października 1999 roku odbył się w Nysie 35. Dolnośląski Zlot Przodowników Turystyki Pieszej zorganizowany przez KTP w Jaworze. Środkiem lokomocji był autokar, który z wyznaczonych punktów tj. Z Jaworzyny Śląskiej i z Kamieńca Ząbkowickiego pozabierał dojeżdżających z różnych stron Przodowników TP. Już przy wejściu do autokaru komandor Zlotu – kol. Julian Zasławski witał uczestników i wręczał każdemu okolicznościowe materiały turystyczne w szykownej reklamówce; w tym także tradycyjny pamiątkowy znaczek. Po drodze – nie tracąc cennego czasu zwiedzaliśmy i zapoznawaliśmy się z historią mijanych obiektów zabytkowych. Zwiedziliśmy także starówkę

Paczkowa z monumentalnymi murami. Tutaj też zaserwowano nam bardzo dobry obiad, po czym spacerkiem wybraliśmy się do mało znanego Muzeum Gazownictwa powstałego w nieczynnej już gazowni miejskiej. Przemiły pan Andrzej Stachera fachowo przedstawiał nam historię pracy i działania tak gazowni, jak i zgromadzonych w niej interesujących eksponatów. Jest to muzeum naprawdę godne zwiedzenia, dlatego podajemy jego adres: 48-370 Paczków ul. Pocztowa 6, tel .: (077) 431 68 34.
Udając się w dalszą drogę w stronę Nysy, zatrzymaliśmy się przy olbrzymim sztucznym zbiorniku wodnym. Z korony wału – wspaniała panorama okolicy. Punktem docelowym było Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Nysie, gdzie odbywały się obrady Dolnośląskiego Zlotu.
Po „szwedzkiej" kolacji otwarcia obrad dokonał kol. Julian Zasławski z Jawora, a obrady zgrabnie prowadził szef Dolnośląskiego Zespołu Przodowników TP – kol. Henryk Antkowiak (również z Jawora). Tematy były w zasadzie znane – dyskusja toczyła się wokół pokłosia tegorocznych imprez tj. OWRP i Ogólnopolskiego Zlotu PTP, który odbył się we Włocławku. Przedstawiono też informacje z VIII Narady Znakarzy, która odbyła się 16 października w Warszawie, podano stan szlaków Dolnego Śląska z ewidencji komputerowej. Omówiono bieżące sprawy i problemy. Przedstawiono nowy regulamin Przodownika Turystyki Pieszej PTTK (zatwierdzony przez KTP ZG PTTK 29 maja 1999 roku) i propozycję ramowego Regulaminu Odznak Turystyki Pieszej. Zapadły też pewne ustalenia co do planów działania w roku 2000; przyjęto, że Dolnośląską Naradę Zespołu Przodowników TP tym razem zorganizuje KTP w Oławie.
Na drugi dzień po śniadaniu wyruszyliśmy na zwiedzanie przepięknej Nysy, po czym udaliśmy się w drogę powrotną przy okazji zwiedzając Otmuchów (zamek i kościół) oraz zamek w Kamieńcu Ząbkowickim. Można stwierdzić, że Zlot był udany i spełnił swe założenia.

Julian Szymszon

JUBILEUSZ WARSZAWSKIEGO KLUBU

Dnia 8. stycznia 2000r. odbył się jubileusz piętnastolecia Klubu Przodowników Turystyki Pieszej im. Anieli Michalskiej w Warszawie. Klub rozpoczął działalność 6. grudnia 1984 roku i gromadzi przodowników z Warszawy i wielu innych zakątków całej Polski.
Na uroczystość jubileuszową zaproszono przedstawicieli KTP ZG PTTK:

kol. Włodzimierza Majdewicza –przewodniczącego KTP ZG PTTK, wiceprezesa Oddziału Stołecznego im. A. Janowskiego, założyciela i członka klubu PTP im. A. Michalskiej,
kol. Teresę Trębalową –wiceprzewodniczącą KTP ZG PTTK, członka klubu PTP im. A. Michalskiej,
kol. Władysława Gwardysa –wiceprzewodniczącego KTP ZG PTTK, członka Honorowego PTTK, prezesa Oddziału Miejskiego PTTK w Warce, członka honorowego klubu PTP im. A. Michalskiej,
kol. Jadwigę Zwierz –sekretarza KTP ZG PTTK, członka klubu PTP im. A. Michalskiej

władze Oddziału Stołecznego im. A. Janowskiego:

kol. Tadeusza Martusewicza prezesa Oddziału, członka honorowego PTTK, prezesa Kapituły PTTK,
kol. Jerzego Kononowicza wiceprezesa Oddziału
kol. Rajmunda Misztala przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Oddziału

oraz Honorowych członków klubu PTP im. A. Michalskiej:

ks. dr Jerzego Pawlika
kol. Jerzego Tarwackiego.

W części oficjalnej spotkania przedstawiono historię działalności klubu, najważniejsze jego akcje turystyczne, ustanowione odznaki. Kol. Włodzimierz Majdewicz odczytał oficjalne podziękowanie od KTP ZG PTTK dla klubu za przygotowanie i rozpowszechnienie odznaki turystycznej „Śladami Fryderyka Chopina" oraz przekazał na ręce prezesa klubu – kol.

Jadwigi Garapich „List gratulacyjny z okazji piętnastolecia".
Klub został udekorowany Złotą Honorową Odznaką PTTK.
Następnie zaproszonym gościom i członkom klubu wręczono następujące odznaki i wyróżnienia:

Złota Honorowa Odznaka PTTK : kol. Barbara Zielińska
kol. Bernard Malinowski

Odznaka im. A. Michalskiej „Za zasługi dla turystyki pieszej":

kol. Jerzy Antepowicz
kol. Jerzy Kononowicz
kol. Kazimierz Lach.
kol. Tadeusz Martusewicz
ks. Jerzy Pawlik
kol. Franciszek Rataj
kol. Janusz Szczęsny
kol. Jadwiga Zwierz
kol. Kazimierz Chwesiuk
kol. Jerzy Kostrzewa
kol. Bernard Malinowski
kol. Jerzy Misztal
kol. Monika Pszczółkowska
kol. Andrzej Sikorski
kol. Jerzy Tarwacki

Honorowa Odznaka „Śladami F. Chopina":

kol. Jerzy Kononowicz
kol. Monika Pszczółkowska
kol. Włodzimierz Majdewicz
kol. Maciej Wdowicki

Nagrody książkowe otrzymali koledzy: Barbara Głuszyk, Halina Lipka-Kadaj, Roman Otremba.
Ostatnim punktem części oficjalnej było wręczenie legitymacji nowym członkom klubu.
Następnie głos zabrał kol. Władysław Gwardys, który w imieniu Oddziału Wareckiego przekazał kol. Jadwidze Garapich puchar ufundowany z okazji jubileuszu klubu.
Po części oficjalnej rozpoczęła się część towarzyska, podczas której przełamano się opłatkiem składając życzenia, śpiewano kolędy przy akompaniamencie gitary, prowadzono rozmowy. Poczęstunkiem były zimne zakąski, szampan i danie gorące. Wszystkie osoby obecne na uroczystości bawiły się wspaniale i na długo pozostaną nam w pamięci rocznicowe obchody.

Monika Pszczółkowska
PTP 5419/II
wiceprezes i założyciel Klubu PTP
im. Anieli Michalskiej

Regulamin Odznak Turystyki Pieszej PTTK.

I. Postanowienia ogólne.

1. Odznaka Turystyki Pieszej , zwana w skrócie OTP , jest odznaką ustanowioną i nadawaną przez Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze (PTTK) – w celu zachęcania społeczeństwa do uprawiania turystyki pieszej nizinnej, poznawania kraju ojczystego, jego przeszłości, współczesnego dorobku, kultury, piękna krajobrazu i przyrody.
2. OTP można zdobywać jedynie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
3. OTP przyznaje Komisja Turystyki Pieszej (KTP) Zarządu Głównego PTTK bezpośrednio, bądź za pośrednictwem Oddziałowych Komisji Turystyki Pieszej (OKTP) PTTK. Wskazane jest, aby przyznane odznaki były wręczane w sposób uroczysty podczas zlotów, rajdów, bądź innych spotkań turystycznych.
4. O OTP może ubiegać każdy kto ukończył 8 lat i spełnił warunki przewidziane niniejszym regulaminem .Wyjątek stanowi odznaka „Siedmiomilowe Buty", którą można zdobywać poniżej 8 lat.
5. OTP jest ustanowiona w pięciu kategoriach i może być zdobywana tylko w kolejności wymienionych kategorii i stopni.
   - „ Siedmiomilowe Buty" w stopniach srebrna i złota
   - popularna OTP - bez stopni
   - mała OTP w stopniach : brązowa, srebrna, złota.
   - duża OTP w stopniach: srebrna, złota.
   - odznaka „ Za Wytrwałość w Turystyce Pieszej".
   - OTP „ Dla Najwytrwalszych"
6. Na OTP zalicza się wycieczki piesze – (1 punkt = 1 km) odbywane na terenach nizinnych i wymienionych terenach wyżynnych kraju: Góry Świętokrzyskie, Masyw Ślęży, Pogórze Karpackie i Sudeckie, Góry Stołowe ,Opawskie i Kaczawskie, oraz na terenach kotlin: Jeleniogórskiej, Kłodzkiej, Żywieckiej, Nowotarskiej, i Sądeckiej .
7. Powtórzenie trasy lub jej odcinka , niezależnie od kierunku, nie zalicza się przy ubieganiu się o ten sam stopień OTP.
8. Na OTP zalicza się zwiedzanie miejscowości wg punktacji podanej w załączniku nr 2. Przodownik turystyki pieszej w czasie weryfikacji może jednak obniżyć liczbę punktów za zwiedzanie w zależności od stwierdzonego stopnia poznania miejscowości.
9. Za zwiedzanie miejscowości umieszczonych w wykazie zalicza się ustaloną liczbę punktów, pod warunkiem wpisania do Książeczki Wycieczek Pieszych obiektów zwiedzanych w danej miejscowości. Wymagane jest zwiedzenie przynajmniej najważniejszych obiektów. Zwiedzenie tej samej miejscowości może być zaliczane tylko raz, niezależnie od stopnia małej OTP. Nie zalicza się punktów za zwiedzenia miejsca zamieszkania.
10. Wycieczki dłuższe (powyżej dwóch dni) można dzielić, ale tylko odcinkami dziennymi w w celu zaliczenia ich na dwa stopnie odznaki, wymagane jest jednak podanie długości tras dziennych.
11. Podstawą przyznania odznaki siedmiomilowe buty, popularnej i małej OTP, oraz zaliczenie norm na odznakę" Za Wytrwałość w Turystyce Pieszej" i OTP „Dla Najwytrwalszych" jest Książeczka Wycieczek Pieszych, wg wzoru ustalonego przez KTP ZG PTTK.
12. Trasa wycieczki (rajdu) powinna być szczegółowo wpisana do książeczki, z podziałem na odcinki dzienne i poświadczona przez:
    a) przodownika turystyki pieszej PTTK
    b) przewodnika PTTK, nauczyciela, lub instruktora harcerskiego, prowadzącego wycieczkę
    c) kierownika wycieczki organizowanej przez organizację młodzieżową, zakład pracy, lub inną instytucję.

    Poświadczenia przez osoby wymienione w punktach b i c należy potwierdzić pieczątką instytucji organizującej wycieczkę.
13. Wycieczki indywidualne powinny być poświadczone na szlaku przez przodownika turystyki pieszej, bądź w ogniwach i obiektach PTTK.
    Honorowane są również poświadczenia urzędów, instytucji ,zakładów państwowych, pry-

watnych i spółdzielczych, urzędów pocztowych, stacji kolejowych, posterunków policji, domów wczasowych itp. Obowiązuje wpisanie daty przejścia.

14. Poświadczenia, o których mowa w punktach 12 i 13 mogą być zastąpione szczegółowym opisem trasy wycieczki dołączonym do książeczki i potwierdzonym przez przodownika turystyki pieszej, posiadającego uprawnienia na dany teren.
15. Jako górną granicę zaliczania dziennych przejść pieszych przyjmuje się: dla dzieci i młodzieży do lat 15 – 20 km, dla pozostałych – 30 km .
16. Przodownicy turystyki pieszej są zwolnieni z obowiązku uzyskiwania potwierdzeń i opisów o których mowa w punktach 12 – 14.

II. „Siedmiomilowe Buty."

17. W celu zachęcenia najmłodszych do uprawiania wędrówek pieszych i poznawania kraju, a przede wszystkim okolicy miejsca zamieszkania Komisja Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK ustanowiła odznakę „Siedmiomilowe Buty", zwaną dalej odznaką.
17. Odznakę zdobywa się na terenie Polski.
18. Odznakę mogą zdobywać dzieci w wieku poniżej 8 lat.
19. Odznaka jest ustanowiona w dwóch stopniach, które należy zdobywać kolejno i tylko jeden stopień w roku kalendarzowym:
    - I stopień (srebrne buty) – za przejście 30 km z tym, że dzienna wędrówka nie może przekraczać 8 km,
    - II stopień (złote buty) – dla posiadaczy odznaki I stopnia za przejście 50 km z tym, że dzienna wędrówka nie może przekraczać 12 km .
20. Odznakę można zdobywać pod opieką dorosłych na wycieczkach rodzinnych, szkolnych, harcerskich itp.
21. Przebieg tras, oraz liczba przebytych kilometrów powinny być wpisane w książeczce wycieczek pieszych i poświadczone przez opiekunów obecnych na wycieczce.
22. Odznakę przyznają wszystkie Oddziałowe Komisje Turystyki Pieszej, oraz zespoły przodowników turystyki pieszej przy oddziałach i klubach PTTK .
23. Odznakę należy wręczać w sposób uroczysty podczas spotkań i imprez turystycznych.

III. Popularna OTP.

24. Popularną OTP można zdobywać po ukończeniu 8 lat, przyznaje się ją za uzyskanie w ciągu roku kalendarzowego 60 punktów podczas wycieczek pieszych, w tym za zwie- dzanie miejscowości i miejsc z załącznika nr 2 - najwyżej 15 punktów.
25. Popularna OTP nie musi być poprzedzona odznaką „Siedmiomilowe Buty", poprzedza natomiast małe OTP.

IV. Mała OTP.

26. Ubiegający się o małą OTP powinien udokumentować zdobycie określonej liczby punktów:

stopień odznaki	ogółem punktów	punkty za zwiedzanie - najwyżej do
- brązowy	100	20
- srebrny	250	50
- złoty	500	100

27. OTP w stopniu brązowym należy zdobywać w ciągu jednego roku (12 miesięcy), począwszy od daty pierwszej do ostatniej wycieczki.
28. Małą OTP w stopniu srebrnym można zdobywać w ciągu dwóch lat (24 miesięcy) i co najmniej na terenie dwóch województw. Poza województwem, w którym znajduje się miejsce zamieszkania ubiegającego się o odznakę, należy uzyskać co najmniej 50 punktów, w tym co najmniej 40 punktów za przejścia piesze. Obowiązuje odbycie jednej wycieczki 3 - dniowej.
29. Małą OTP w stopniu złotym można zdobywać w ciągu trzech lat(36 miesięcy) i co najmniej na terenie trzech województw. W każdym z województw, poza województwem, w którym znajduje się miejsce zamieszkania ubiegającego się o odznakę, należy uzyskać po co najmniej 50 punktów, w tym po co najmniej 40 punktów za przejścia piesze. Obowiązuje odbycie jednej wycieczki 5 – dniowej, lub dwu 3 – dniowych.
30. Mała OTP musi być zdobywana w kolejności stopni. W ciągu jednego roku kalendarzowego można zdobyć małą OTP tylko w jednym stopniu .

31. Popularną, oraz małe OTP do stopnia mała srebrna, przyznają Referaty Weryfikacyjne OTP przy OKTP, kołach, klubach i innych jednostkach organizacyjnych PTTK, powołane przez KTP ZG PTTK.
Referaty Weryfikacyjne OTP zostają powołane pisemną decyzją. KTP ZG PTTK na wniosek jednostki organizacyjnej PTTK, lub własny KTP ZG PTTK.
W skład Referatu Weryfikacyjnego OTP wchodzą przodownicy TP różnych stopni w zależności od przyznawanych odznak.
Referat weryfikacyjny chcący uzyskać uprawnienia przyznawania małej OTP w stopniu złotym, musi mieć w swoim składzie co najmniej jednego przodownika I stopnia.
32. Przy weryfikacji kolejnych stopni odznaki należy przedłożyć Książeczki Wycieczek Pieszych z poprzednio przyznanymi odznakami.
33. W przypadku wątpliwości związanych z przedłożoną dokumentacją, Przodownik TP, lub Referat Weryfikacyjny OTP, może poddać ubiegającego się o odznakę sprawdzianowi, celem stwierdzenia czy rzeczywiście przebył podaną trasę.
34. W razie odmowy przyznania OTP, należy to odnotować w Książeczce Wycieczek Pieszych z podaniem przyczyn.

V. Duża OTP.

35. Ubiegający się o dużą OTP w stopniu srebrnym musi posiadać małą OTP w stopniu złotym, oraz przebyć dwa szlaki o długości co najmniej 150 km każdy, opracowane przez ubiegającego się i zaopiniowane przez Przodownika TP, posiadającego uprawnienia na dany teren. Każdy ze szlaków powinien być przebyty w czasie jednej nieprzerwanej wędrówki. Z dwu wymaganych szlaków tylko jeden może przebiegać przez obszar województwa miejsca zamieszkania. Duża OTP w stopniu srebrnym może być zdobywana również na trasach OWRP. W tym przypadku nie obowiązuje opinio- wanie szlaku przez Przodownika TP. Obowiązuje jednak wykonanie opisu przebytych tras. Dużą OTP w stopniu srebrnym można zdobywać w ciągu 5 lat. Ubiegający się o dużą OTP w stopniu złotym musi posiadać dużą OTP w stopniu srebrnym i przebyć opracowane przez siebie dwa szlaki, o długości co najmniej 200 km każdy, zaopiniowane przez Przodownika TP posiadającego uprawnienia na dany teren Każdy ze szlaków powinien być przebyty w jednej nieprzerwanej wędrówce. Oba szlaki muszą przebiegać przez inne województwa, niż szlaki przebyte na dużą OTP w stopniu srebrnym. Dużą OTP w stopniu złotym można zdobywać w ciągu 5 lat.
36. W ciągu jednego roku można zdobyć tylko jedną dużą odznakę.
37. Duże OTP przyznaje tylko KTP ZG PTTK. Ubiegający się o przyznanie odznaki przesyła do komisji (ul. Senatorska 11 w Warszawie kod poczt.00 075) wypełniony formularz wniosku o przyznanie dużej OTP (wzór – załącznik nr 1) z załączeniem:
a) przy zdobywaniu dużej OTP w stopniu srebrnym – Książeczek Wycieczek Pieszych, na podstawie których były przyznane poprzednie odznaki, a przy zdobywaniu dużej OTP w stopniu złotym - legitymacji stwierdzającej przyznanie dużej OTP w stopniu srebrnym.
b) opisów przebytych szlaków, z podaniem liczby kilometrów, zwiedzanych obszarów i miejscowości, a szczególnie informacji nie uwzględnionych w przewodnikach po danym terenie itp. Pożądane jest ilustrowanie opisów zdjęciami, lub szkicami.
c) Do wniosku należy dołączyć znaczki na przesyłkę zwrotną.
38. Opisy szlaków, przed złożeniem w KTP ZG PTTK, muszą być zaopiniowane przez Przodownika TP, posiadającego uprawnienia na dany teren.
39. Punkty za zwiedzanie miejscowości nie są zaliczane przy zdobywaniu dużych OTP.

VI. Odznaka „Za Wytrwałość w Turystyce Pieszej"

40. Odznakę „Za Wytrwałość w Turystyce Pieszej" mogą zdobywać posiadacze dużych OTP, bądź małej OTP w stopniu złotym.
41. Odznakę zdobywa się przez wielokrotne powtórzenie normy przewidzianej dla małej OTP w stopniu brązowym.
42. W ciągu roku kalendarzowego, (tj od 1 stycznia do 31 grudnia), można zaliczyć wykonanie tylko jednej normy rocznej. Następnych wycieczek odbytych w danym roku kalendarzowym nie można zaliczyć na poczet normy dla następnego roku.
43. Przy zdobywaniu I stopnia odznaki (zielonej), posiadacz dużej OTP – złotej zdobywa odznakę za potwierdzone wykonanie 5 norm, posiadacz dużej OTP – srebrnej – za wyko- nanie 7 norm, a posiadacz małej OTP - złotej za wykonanie 9 norm. Zaliczenie pierwszej normy zobowiązuje do kontynuowania ich liczby, niezależnie od późniejszego zdobycia wyższych stopni odznaki.

Przy zdobywaniu kolejnych stopni odznaki (granatowej i czerwonej) obowiązuje już każdego zdobywającego odznakę wykonanie tylko 5 norm dla każdego jej stopnia,niezależnie od jakiej odznaki OTP zaczął zdobywanie I stopnia(zielonego).

44. Coroczne normy na odznakę posiadacz małej OTP – złotej ,może zdobywać równocześnie z przebyciem szlaków przewidzianych na dużą OTP – srebrną. W tym przypadku norma na odznakę musi być uzyskana na innych terenach, niż przebiegał szlak na dużą OTP.
45. Dokumentację odbytych wycieczek na odznakę należy prowadzić w Książeczce Wycieczek Pieszych.
46. Po uzyskaniu każdorazowej normy rocznej, Książeczkę Wycieczek Pieszych poświadczoną przez Przodownika TP, posiadającego uprawnienia na dane województwo , należy złożyć celem zweryfikowania w najbliższym Referacie Weryfikacyjnym.
47. Po uzyskaniu ostatniej normy (piątej, siódmej, lub dziewiątej), całość dokumentacji należy przesłać listem poleconym do KTP ZG PTTK, celem przyznania odznaki. W przypadku zdobywania odznaki przez posiadacza małej OTP- złotej,(9 norm), oprócz książeczek zawierających zweryfikowane normy, należy nadesłać książeczkę, w której przyznano małą OTP – złotą. W przypadku zdobywania odznaki przez posiadacza dużej OTP – srebrnej (7 norm), lub dużej OTP – złotej (5 norm) należy dodatkowo podać numer legitymacji, stwierdzającej przyznanie tych odznak
49. Dla zdobywania odznaki nie jest wymagana kalendarzowa ciągłość uzyskiwania norm, przerwa roczna, lub dłuższa nie przekreśla zdobytych uprzednio i zweryfikowanych norm.
50. Odznaka jest wykonana w trzech kolorach: dla zdobywców po raz pierwszy – w otoku ciemnozielonym , przy powtórnym zdobyciu - w otoku granatowym, przy trzecim w otoku czerwonym.

VII. O T P „ Dla Najwytrwalszych"

51. Odznakę „ Dla Najwytrwalszych " mogą zdobywać tylko posiadacze najwyższego III stopnia (czerwonego) odznaki „ Za Wytrwałość w TP" . Odznaka ta stanowi kontynuację systemu odznak pieszych PTTK.
52. Odznakę zdobywa się przez pięciokrotne powtórzenie normy przewidzianej dla brązowej OTP (bez punktów za miasta).
53. O przyznanie odznaki mogą ubiegać się wszyscy zdobywcy odznaki „ Za Wytrwałość w TP", niezależnie od roku jej zdobycia. Wszystkie później zdobyte normy roczne odpowiadające zasadom określonym w Regulaminie OTP mogą być zaliczane w poczet OTP „ Dla Najwytrwalszych "
54. Odznaka „ Dla najwytrwalszych" posiada trzy stopnie, obowiązuje kolejność ich zdobywania . Dla uzyskania każdego ze stopni konieczne jest uzyskanie zaliczenia pięciu norm rocznych.
55. Prawo zaliczania norm rocznych mają wszystkie działające w terenie Referaty Weryfikacyjne OTP.
56. Po uzyskaniu ostatniej (piątej) normy, ostatnią książeczkę wraz z numerem stwierdzającym przyznanie odznaki „ Za wytrwałość w TP" III stopnia(czerwonej), należy przesłać wraz ze znaczkami na przesyłkę zwrotną do Klubu Przodowników Turystyki Pieszej im. Anieli Michalskiej za pośrednictwem KTP ZG PTTK na adres - ul. Senatorska 11, 00-075 Warszawa.
57. Odznaka „ Dla Najwytrwalszych" jest wykonana odpowiednio do stopni w trzech kolorach metalu : brązowym, srebrnym i złotym. Po dokonaniu weryfikacji nadesłaną dokumentację wraz z odznaką odesłana zostanie na wskazany adres.
58. Ostateczna interpretacja regulaminu OTP „ Dla Najwytrwalszych" należy do Klubu Przodowników TP PTTK im. Anieli Michalskiej i KTP ZG PTTK.

VIII. Postanowienia końcowe.

59. W przypadku utworzenia przewidzianych statutem Towarzystwa międzyoddziałowych jednostek organizacyjnych w turystyce pieszej, mogą one przejąć od OKTP część uprawnień określonych niniejszym regulaminem w zakresie weryfikowania i przyznawania poszczególnych stopni odznaki. O sposobie podziału tych kompetencji należy powiadomić KTP ZG PTTK.

60. Przy załatwianiu przyznawania OTP drogą korespodencyjną, oraz zaliczania norm na odznakę „ Za Wytrwałość w Turystyce.Pieszej ” należy dołączyć znaczki pocztowe o wartości opłaty pocztowej, jak przy nadaniu.
61. Interpretacja niniejszego regulaminu należy do *Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK.*
62. Regulamin niniejszy został uchwalony przez *Komisję Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK* w dniu 12 grudnia 1999r i obowiązuje od 1 stycznia 2000r. Tracą moc wszystkie poprzednie wersje regulaminu Odznak Turystyki Pieszej.

Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK.

WYKAZ MIEJSC I MIEJSCOWOŚCI PUNKTOWANYCH NA OTP

I. woj. Dolnośląskie

20 punktów - Wrocław
15 punktów Bystrzyca Kłodzka, Jelenia Góra, Kłodzko, Legnica, Świdnica.
10 punktów – Bolesławiec, Duszniki Zdrój, Głogów, Jawor, Lubań, Lwówek Śl. Oleśnica,Trzebnica, Wałbrzych, Złotoryja.
5 punktów – Bardo Śl. Błędne Skały, Bolków, Chełmsko Śl, Dzierżoniów, Gryfów Śl, Henryków, Jaworzyna Śląska, Kamienna Góra, Krzeszów, Kudowa Zdrój, Lądek Zdrój, Legnickie Pole, Lubawka, Lubiąż, Lubin, Lubomierz, Międzylesie, Milicz, Niemcza, Nowa Ruda, Oława, Prochowice,Radków, Rogoźnica, Siedlęcin, Sobótka ,Srebrna Góra, Strzegom, Strzelin, Szczeliniec Wielki,Syców Środa Śląska, Świerzawa, Szklarska Poręba, Wałbrzych, Wambierzyce, Wleń, Wołów, Ząbkowice Śl, Ziębice. Złoty Stok.

II. woj.Kujawsko – Pomorskie.

20 punktów – Toruń
15 punktów – Bydgoszcz, Chełmno, Grudziądz, Włocławek.
10 punktów – Biskupin, Brodnica, Inowrocław, Kruszwica, Strzelno.
5 punktów – Brześć Kujawski, Ciechocinek, Chełmża, Golub - Dobrzyń, Jabłonowo Pom. Kcynia, Kłóbka, Koronowo, Lipno, Mogilno, Nieszawa, Nowe n/Wisłą, Pakość, Radziejów Kujawski, Radzyń Chełmiński, Rypin, Szubin, Świecie n/Wisłą, Tuchola, Unisław, Wenecja, Żnin.

III. woj.Lubelskie.

20 punktów – Lublin.
15 punktów – Chełm, Kazimierz Dolny, Zamość.
10 punktów – Biała Podlaska, Puławy.
5 punktów – Biłgoraj, Hrubieszów, Janów Lubelski, Janów Podlaski, Kock, Krasnystaw, Kraśnik, Krasnobród, Lubartów, Międzyrzec Podlaski, Nałęczów, Opole Lubelskie, Radzyń Podlaski, Szczebrzeszyn, Tarnogród, Tomaszów Lubelski, Włodawa, Zwierzyniec.

IV. woj.Lubuskie.

20 punktów –
15 punktów – Zielona Góra.
10 punktów – Bytom Odrzański, Gorzów ,Kożuchów, Łagów, Żagań, Żary.
5 punktów – Dżonów, Lubniewice, Lubsko, Międzyrzecz, Nowa Sól, Ochla, Ośno Lubuskie, Strzelce Krajeńskie, Sulechów, Szprotawa, Świebodzin, Wschowa.

V. woj. Łódzkie.

20 punktów -
15 punktów –Łowicz, Łódź, Piotrków Tryb.
10 punktów – Łęczyca, Opoczno, Sieradz, Skierniewice, Sulejów Podklasztorze,Wieluń.
5 punktów – Arkadia. Brzeziny, Drzewica, Łask, Nieborów, Pabianice, Poddębice, Rawa Mazowiecka,Tomaszów Mazowiecki, Tum k/Łęczycy, Uniejów, Warta, Witów, Zgierz, Złoczew.

VI. woj. Małopolskie.

20 punktów – Kraków
15 punktów - Biecz, Tarnów.

10 punktów - Ojców – Pieskowa Skała, Olkusz, Oświęcim, Nowy Sącz, Stary Sącz, Wieliczka.
5 punktów – Alwernia, Bochnia, Czorsztyn, Dobrzyce, Gorlice; Igołomia, Kęty, Krościenko, Krynica, Krzeszowiec. Lanckorona, Mogilany, Niedzica, Niepołomice, Nowy Targ, Nowy Wiśnicz, Rabka, Sławków, Sucha Beskidzka, Wadowice, Zakopane, Zubrzyca Górna.

VII. woj. Mazowieckie.

20 punktów – Warszawa.
15 punktów – Plock, Pułtusk, Siedlce.
10 punktów – Ciechanów, Ostrołęka, Radom, Szydłowiec.
5 punktów – Czerwińsk, Gostynin, Góra Kalwaria – Czersk, Granica, Iłża, Kozienice, Mińsk Maz. Mława, Modlin, Myszyniec, Liw, Nowe Miasto n/ Pilicą, Nowy Dwór Mazowiecki, Opinogóra, Oporów, Otwock, Przasnysz, Pruszków, Przysucha, Radziejowice, Sierpc, Sochaczew, Warka, Węgrów, Zwoleń, Żelazowa Wola, Żyrardów.

VIII. woj. Opolskie.

20 punktów –
15 punktów – Brzeg, Nysa, Opole, Paczków.
10 punktów – Byczyna, Głogówek, Góra św. Anny, Namysłów, Otmuchów.
5 punktów – Biała, Bierkowice k/ Opola, Czarnowąsy, Głubczyce, Głuchołazy, Grodków, Kluczbork, Krapkowice, Leśnica, Moszczna, Niemodlin, Prószków, Prudnik, Strzelce Opolskie, Ujazd.

IX. woj. Podkarpackie.

20 punktów –
15 punktów – Jarosław, Przemyśl, Rzeszów.
10 punktów – Baranów Sandomierski, Krosno, Leżajsk, Łańcut, Przeworsk, Sanok.
5 punków – Birczа, Bóbrka, Czudec, Dubiecko, Dukla, Głogów Małopolski, Horyniec – Radruż, Iwonicz Zdrój, Jasło, Kańczuga, Kolbuszowa, Krasiczyn, Lesko, Lubaczów, Mielec, Mrzygłód, Ropczyce, Sieniawa, Tarnobrzeg, Ulanów, Usurzyki Dolne, Zagórz.

X. woj. Podlaskie.

20 punktów –
15 punktów – Białystok.
10 punktów – Białowieża, Bielsk Podlaski, Bohoniki, Ciechanowiec, Drohiczyn, Kruszyniany, Łomża, Suwałki, Tykocin.
5 punktów – Choroszcz, Hajnówka, Krynki, Nowogród n/ Narwią, Sejny, Siemiatycze, Supraśl.

XI. woj. Pomorskie.

20 punktów – Gdańsk.
15 punktów – Gdynia, Malbork, Słupsk.
10 punktów – Chojnice, Kartuzy, Pelplin.
5 punktów – Bytów, Człuchów, Dzierzgoń, Gniew, Hel, Kluki, Kościerzyna, Kwidzyn, Lębork, Łeba, Puck, Sławno, Smołdzino, Sopot, Starogard Gdański, Sztum, Wdzydze Kiszewskie, Wejherowo.

XII. woj. Śląskie.

20 punktów
15 punktów – Częstochowa, Cieszyn, Racibórz.
10 punktów – Bielsko – Biała, Gliwice, Katowice, Pszczyna, Tarnowskie Góry.
5 punktów – Będzin, Bytom, Chorzów, Chrzanów, Czeladź, Istebna – Koniaków, Kalwaria Zebrzydowska, Kłobuck, Koniecpol, Mikołów, Mysłowice, Pilica, Pyskowice, Rybnik, Siewierz, Skoczów, Sosnowiec, Szczekociny, Toszek, Tychy, Woźniki, Ogrodzieniec - Podzamcze, Zabrze, Złoty Potok, Żarki, Żywiec

XIII. woj. Świętokrzyskie.

20 punktów –
15 punktów – Kielce, Sandomierz,
10 punktów – Chęciny, Jędrzejów, Opatów, Szydłów.
5 punktów – Busko Zdrój, Chmielnik, Końskie, Krzemionki – skansen, Miechów, Nowy Korczyn, Ostrowiec Świętokrzyski, Pinczów, Staszów, Św. Krzyż, Tokarnia – skansen, Ujazd, Wąchock, Wiślica.

XIV. woj. Warmińsko – Mazurskie.

20 punktów –
15 punktów – Elbląg, Frombork, Olsztyn.
10 punktów – Grunwald, Lidzbark Warmiński, Orneta, Pasłęk, Reszel.
5 punktów – Barczewo, Bartoszyce, Braniewo, Dobre Miasto, Działdowo, Ełk, Giżycko, Kadyny, Kętrzyn, Lubawa, Morąg, Nidzica, Nowe Miasto Lubawskie, Olsztynek, Ostróda, Pieniężno, Szczytno, Węgorzewo.

XV. woj. Wielkopolskie.

20 punktów – Poznań.
15 punktów – Gniezno, Kalisz.
10 punktów – Giecz, Gostyń, Konin, Kórnik, Krotoszyn, Leszno, Ostrów Lednicki, Piła, Rydzyna, Szamotuły.
5 punktów – Buk, Chodzież, Czarnków, Dziekanowice - skansen, Gołuchów, Góra, Grodzisk Wlkp, Jarocin, Kazimierz Biskupi, Kępno, Koło, Kościan, Koźmin, Luboń, Międzychód, Oborniki, Ostrów Wlkp, Ostrzeszów, Puszczykowo, Pyzdry, Racot, Rakoniewice, Rawicz, Rogalin, Sieraków, Słupca, Sulmierzyce, Szreniawa, Śrem, Środa Wlkp, Turek, Wągrowiec, Włoszakowice, Wolsztyn, Września, Zbąszyń, Żduny, Złotów.

XVI. woj.Zachodnio – Pomorskie.

20 punktów – Szczecin.
15 punktów – Kołobrzeg, Koszalin, Stargard Szczeciński,.
10 punktów – Chojna, Darłowo, Kamień Pomorski, Myślibórz, Trzebiatów.
5 punktów – Barlinek, Białogard, Cedynia, Choszczno, Drawno, Gryfice, Gryfino, Lipiany, Międzyzdroje, Moryń, Nowogard, Połczyn Zdrój, Płoty,Pyrzyce, Recz, Sławno, Szczecinek,Świdwin,Świnoujście; Tuczno, Wałcz, Wolin.

Wykaz powyższy obowiązuje od 1 stycznia 2000 r.

Warszawa 12 grudnia 1999r.

Załącznik nr 1 do Regulaminu OTP

Imię i nazwisko .....

Adres .....

WNIOSEK

O PRZYZNANIE DUŻEJ SREBRNEJ lub ZŁOTEJ OTP

W okresie zdobywania dużej (srebrnej lub złotej *) przebyłem(am) dwa szlaki przeze mnie opracowane.

1.....

w okresie od .....r. do .....r.

2. .....

w okresie od .....r. do .....r.

Przebieg szlaków przeze mnie opracowanych został uprzednio zaopiniowany przez Przodownika TP

Kol. ....
(podpis Przodownika TP z pieczątką)

W załączeniu przesyłam:

1. Legitymację dużej OTP stopnia srebrnego*
2. Książeczki Wycieczek Pieszych .....egz*
3. Opisy szlaków .....egz.

Opinia Przodownika TP Kol. ..... o przebiegu szlaków i ich opisach

.....

.....

.....

....

(podpis Przodownika TP z pieczątką)

..... dnia .....r.

*) niepotrzebne skreślić

.....

(podpis wnioskodawcy)

INSTRUKCJA WERYFIKACYJNA OTP.

1. Instrukja niniejsza stanowi zbiór przepisów dotyczących sposobu przyznawania Odznak Turystyki Pieszej PTTK w oparciu o obowiązujacy Regulamin OTP.
2. Instrukcja będzie uzupełniana w miarę zachodzących potrzeb, po każdorazowym zatwierdzeniu uzupełnień przez Prezydium Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK.
3. Odznaki Turystyki Pieszej (OTP) przyznają odpowiednie Referaty Weryfikacyjne OTP w ciągu całego roku.
4. Podstawą przyznania OTP jest przedłożenie Książeczki Wycieczek Pieszych dla wszystkich odznak z wyjątkiem dużych OTP.
   Dużych OTP dotyczy konieczny opis przebytego szlaku zgodnie z wymogami Regulaminu.
5. Pierwszą, podstawową jednostką weryfikującą jest Przodownik TP, działający zgodnie z zakresem swych uprawnień, do którego obowiązków w tym względzie należy :
   a) przy weryfikacji odznaki „Siedmiomilowe Buty", małych OTP, oraz norm na odznakę „Za Wytrwałość w TP" sprawdzenie :
   - dat odbycia poszczególnych wycieczek;
   - zapisu przebiegu tras wycieczek z podziałem na dzienne odcinki
   - opisów zwiedzanych obiektów w miejscowościach punktowanych do OTP;
   - właściwego kilometrażu przebytych tras;
   - potwierdzeń dotyczących wpisanych tras do Książeczki Wycieczek Pieszych;
   - sprawdzenie, czy wycieczki na dany stopień odznaki odbyto w wyznaczonym czasie;
   - sprawdzenie, czy wycieczki na dany stopień odznaki nie powtarzają się;
   - sprawdzenie, czy nie przekroczono górnej granicy dziennych przejść pieszych;
   - sprawdzenie, czy punkty za zwiedzane miejsca i miejscowości nie zostały już zaliczone na niższe stopnie OTP;
   - sprawdzenie, czy nie przekroczono normy punktowej za zwiedzone miejsca i miejscowości, oraz czy punktacja ta jest zgodna z Regulaminem OTP. Weryfikujący ma prawo obniżyć obowiązującą normę punktową, jeżeli uzna że wymieniono za mało obiektów godnych zwiedzenia.
   - sprawdzenie, czy odbyto wycieczki wielodniowe;

- sprawdzenie, czy odbyto wycieczki w innych województwach,
- wpisanie po ostatniej wycieczce „zweryfikowano....pkt, z tego : za przebyte kilometry ...pkt, za zwiedzane miejscowości i miejsca ...pkt,w województwie miejsca zamieszkania ...pkt, w innych województwach ...ptk;
- wpisanie daty i podpisanie pod pieczątką „Przodownik TP PTTK" ;

b) przy weryfikacji dużych OTP:
- zaopiniowanie przedłożonego projektu szlaku opracowanego przez ubiegającego się o odznakę;
- zaopiniowanie opisu szlaku przebytego, przedłożonego w celu przyznania dużej OTP na formularzu wg wzoru stanowiącego załącznik do Regulaminu OTP;

c) w przypadku zastrzeżeń do dokumentacji, względnie merytorycznej strony przedłożonych materiałów - Przodownik TP obowiązany jest :
- wyjaśnić je w rozmowie z ubiegającym się o OTP,
- w przypadku słusznych i niewyjaśnionych przez ubiegającego się zastrzeżeń - zamieścić odpowiednią notatkę w Książeczce Wycieczek Pieszych, lub przy opisie szlaku;

d) złożyć Książeczkę Wycieczek Pieszych w najbliższym Referacie Weryfikacyjnym uprawnionym do przyznawania OTP danego stopnia, względnie oddać ubiegającemu się o OTP, aby sam przekazał ją do Referatu Weryfikacyjnego.

6. Referaty Weryfikacjne OTP w ramach posiadanych uprawnień, przyznają małe OTP dokonując w Książeczkach Wycieczek Pieszych odpowiedniego wpisu (pieczątka z podaniem numeru weryfikacji, stopnia OTP i daty jej przyznania),podpisanego przez członka Referatu Weryfikacyjnego. Jeżeli na terenie oddziału brak Referatu Weryfikacyjnego OTP, odznakę „ Siedmiomilowe Buty" mogą wyjątkowo przyznać Zespoły Przodowników Turystyki Pieszej, które takie uprawnienia otrzymały.
7. Przewodniczącym Referatu Weryfikacyjnego OTP powinien być Przodownik TP, posiadający uprawnienia I, lub II stopnia.
8. Duże OTP, oraz odznakę „ Za Wytrwałość w TP" przyznaje Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK, natomiast odznakę OTP „ Dla Najwytrwalszych"- Klub Przodowników Turystyki Pieszej im Anieli Michalskiej za pośrednictwem KTP ZG PTTK ul. Senatorska 11, 00 – 075 Warszawa. Należy dołączyć znaczki na pocztę zwrotną.
9. Ewidencję przyznanych odznak prowadzą Referaty Weryfikacyjne OTP w zeszytach, uwzględniając następujące dane: liczba porządkowa (od początku istnienia danego Referatu Weryfikacyjnego) ,nr weryfikacji w danym roku, datę przyznania OTP, nazwisko i imię, rok urodzenia i adres osoby, której odznakę przyznano, stopień odznaki, nazwisko, imię, oraz numer legitymacji Przodownika TP, który punkty na OTP weryfikował. Prowadzenie starannej ewidencji jest bardzo istotne, gdyż jest to jedyna dokumentacja przyznanych odznak .
10. Przy weryfikacji norm odznaki „ Za Wytrwałość w TP" i ich dokumentowaniu należy uwzględnić , jaką odznakę posiada zdobywający przez zaznaczenie np. przy małej złotej 1/9, przy dużej srebrnej 1/7, a przy dużej złotej 1/5, aż do ostatnich norm, np. 8/9, 6/7, czy 4/5, ponieważ ostatnią normę weryfikuje i odznakę przyznaje KTP ZG PTTK.
11. Przy dokumentowaniu w zeszytach weryfikacji norm odznaki OTP „ Dla Najwytrwalszych" należy w rubryce wpisać: 1/5 br,1/5 sr, czy 1/5 zł, do 4/5 br,4/5 sr,4/5 zł.
12. W potwierdzeniach zdobytych punktów, wydawanych uczestnikom rajdów, zlotów itp., należy wyraźnie zaznaczyć liczbę punktów zdobytych za zwiedzanie miejsc i miejscowości , oraz kilometrażu przejść dziennych.
13. Potwierdzenie udziału w rajdzie, zlocie itp., wklejone do Książeczki Wycieczek Pieszych nie zwalnia od obowiązku dokładnego wpisania przebiegu przebytej trasy, oraz zwiedzanych obiektów w danej miejscowości. Weryfikujący może zmniejszyć liczbę wpisanych punktów, jeżeli nie wymieniono właściwych do zwiedzenia obiektów.
14. Po skończonym roku kalendarzowym, Referaty Weryfikacyjne przekazują informację o liczbie przyznanych odznak, właściwemu dla ich działania Zarządowi Oddziału (traktując normy odznaki „ Za Wytrwałość w TP" jak odznaki brązowe, a normy OTP „Dla Najwytrwalszych" jak odznaki srebrne), celem ich ujęcia w sprawozdaniu statystycznym GUS tej jednostki.
15. Odznaki Turystyki Pieszej sprzedaje się jedynie za okazaniem Książeczki Wycieczek Pieszych, w której stwierdzono przyznanie odznaki.
Fakt sprzedaży wydanej odznaki należy zaznaczyć w książeczce przez wstawienie

pieczątki „Odznakę wydano".
16. Instrukcja obowiązuje od 1 stycznia 2 000 r.
Traci moc Instrukcja Weryfikacyjna OTP z dnia 1 lipca 1988r.

Warszawa 12 grudnia 1999r.
PREZYDIUM
Komisji Turystyki Pieszej
ZG PTTK

●●

Przykładowe wzory pieczątek stwierdzających w Książeczce Wycieczek Pieszych przyznanie odpowiedniego stopnia OTP, oraz zaliczania norm do odznaki „ Za Wytrwałość w TP" . i zaliczania norm OTP „Dla Najwytrwalszych" (format 70 x 40 mm),oraz Przodownika TP.

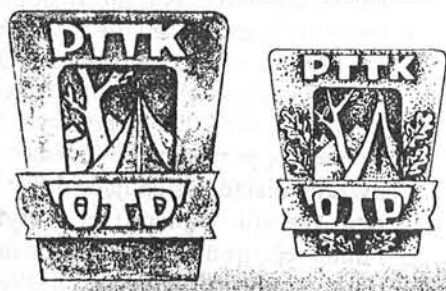
PTTK
Referat Weryfikacyjny KTP
w .....
przyznał odznakę
.....
w stopniu .....
nr weryfikacji ...../...../.....r.
..... dnia.....
.....
(podpis Przodownika TP i pieczątka)

Henryk Antkowiak

Przodownik TP PTTK
nr leg .....

PRZODOWNIK
TURYSTYKI PIESZEJ
Nr leg. 4769
Zdzisław Norwocień
kawer

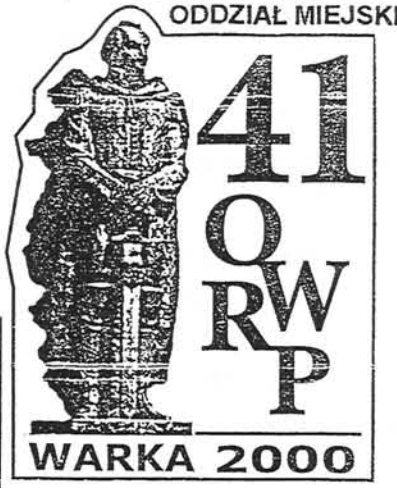

POLSKA
to 26126 km znakowanych nizinnych szlaków turystycznych, poprowadzonych przez najatrakcyjniejsze tereny

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ODDZIAŁ MIEJSKI im. KSIĘDZA JANA WIŚNIEWSKIEGO
W RADOMIU

XLI OGÓLNOPOLSKI WYSOKOKWALIFIKOWANY RAJD PIESZY

ZIEMIA RADOMSKA

1-15 lipca 2000 r.

● REGULAMIN ●

I. CELE RAJDU

- Poznanie piękna Ziemi Radomskiej i skraju Gór Świętokrzyskich
- Promocja turystyczna województwa mazowieckiego
- Propagowanie turystyki kwalifikowanej
- Upowszechnienie form czynnego wypoczynku
- Rozbudzenie pasji krajoznawczych uczestników Rajdu
- Uczczenie 50-tej rocznicy powstania PTTK
- Wymiana doświadczeń kadry PTTK

II. PATRONAT HONOROWY

- Wojewoda Mazowiecki Antoni Pietkiewicz
- Marszałek Województwa Mazowieckiego Zbigniew Kuźmiuk

III. ORGANIZATORZY

XLI Ogólnopolski Wysokokwalifikowany Rajd Pieszy organizuje w imieniu Komisji Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK:
Oddział Miejski PTTK im. ks. Jana Wiśniewskiego w Radomiu

IV. WSPÓŁORGANIZATORZY

- Prezydenci miast: Skarżyska Kamiennej i Radomia;
- Starostowie powiatów: grójeckiego, kozienickiego, lipskiego, przysuskiego, radomskiego, szydłowieckiego i zwoleńskiego,
- Burmistrzowie i wójtowie miast i gmin z terenu Ziemi Radomskiej

V. SPONSORZY

- Polska Organizacja Turystyczna (w imieniu skarbu państwa)
- Mazowiecki Urząd Marszałkowski w Warszawie
- Browary Warka Spółka z o. o.
- Przedsiębiorstwa i firmy zamieszczone w regulaminie

VI. KIEROWNICTWO RAJDU

- Komandor – Konrad Bielecki
- Sekretarz – Irena Wiernicka
- Kierownik Trasy I – Dariusz Zając
- Kierownik Trasy II – Henryk Neska
- Kierownik Trasy III – Grzegorz Łukomski

VII. TERMIN i MIEJSCE RAJDU

XLI Ogólnopolski Wysokokwalifikowany Rajd Pieszy organizowany jest w dniach:
1-15 lipca 2000 roku na 3 trasach pieszych prowadzących przez najciekawsze tereny południowej części województwa mazowieckiego i północny skraj Gór Świętokrzyskich.
W dniu 14 lipca w godzinach popołudniowych w Warce w Ośrodku Sportu i Rekreacji nad Pilicą odbędzie się uroczyste zakończenie Rajdu, w tym:

- zakwaterowanie uczestników Rajdu
- weryfikacja odznak turystyki pieszej i krajoznawczych.
- turystyczny posiłek
- spotkanie władz województwa, powiatu i gminy z uczestnikami Rajdu
- ogłoszenie wyników konkursów
- ognisko

VIII. WARUNKI UCZESTNICTWA

- Rajd jest imprezą turystyki kwalifikowanej, wymagającą od uczestników odpowiedniego sprzętu, wyposażenia i doświadczenia turystycznego;
- Uczestnikami rajdu mogą być wytrawni członkowie PTTK, inne osoby będą przyjmowane w miarę wolnych miejsc;
- Osoby niepełnoletnie mogą brać udział w Rajdzie pod opieką i na odpowiedzialność osób dorosłych (1 opiekun na 10-osobową drużynę dzieci lub młodzieży);
- Warunkiem przyjęcia na Rajd jest nadesłanie w terminie zgłoszenia i wpłacenia wpisowego;
- Ilość miejsc na poszczególnych trasach jest ograniczona, o przyjęciu decydować będzie kolejność zgłoszeń;
- Po wyczerpaniu limitu miejsc na daną trasę, organizatorzy mogą przesunąć uczestnika na trasę zastępczą, lub nie przyjąć z powodu braku miejsc.

IX. PRZEBIEG TRAS

- **TRASA NR 1 – „NADWIŚLAŃSKA" – 14 dniowa (1-15.07.2000), 304 km:**
  1.07 So
  SKARŻYSKO ZACH – Rejów – Stokowiec – Mostki – **UROCZYSKO WYKUS** 20 km
  2.07 N
  WYKUS – Wąchock – Lipie – Maziarze – Jasieniec Iłżecki – Seredzice – **IŁŻA** 28 km

3.07 Pn
IŁŻA – Stara Iłżą – Piłatka – Kotlarka – Podkończyce – Aleksandrówka – Grabowiec – **SIENNO** 21 km
4.07 Wt
SIENNO – Jelanka – Jawór Solecki – Krępa Kościelna – Lipa – **LIPSKO** 22 km
5.07 Śr
LIPSKO – Jadwinów – Poręba – Daniszów – Słuszczyn – Sadkowice II – rez. „SADKOWICE" – Kępa Piotrowińska – **SOLEC n. Wisłą** 23 km
6.07 Cz
SOLEC n. Wisłą – Wola Solecka – Wólka Solecka – Świesielice – Młodzianów – **CHOTCZA** 27 km
7.07 Pt
CHOTCZA – rez. „BOROWIEC" – Lucimia – Brzeście – **JANOWIEC** 21 km
8.07 So
JANOWIEC – dzień wolny (zwiedzanie Kazimierza n. Wisłą)
9.07 N
JANOWIEC – Oblasy – Kol. Piskorów – Leokadiów – Zwola Stara – Czarnolas – Gródek Stary – **GARBATKA LETNISKO** 32 km
10.07 Pn
GARBATKA LET. – Żytkowice – Laski – **PIONKI** 18 km
11.07 Wt
PIONKI – Augustów – Katarzynów – **KOZIENICE** 22 km
12.07 Śr
KOZIENICE – Chartowa – Łuczynów Nowy – Wola Chodkowska – Chodków – **STUDZIANKI PANCERNE** 26 km
13.07 Cz
STUDZIANKI PAN. – Łękawice – rez. „OLSZYNA" – Trzebień – **MAGNUSZEW** 21 km
14.07 Pt
MAGNUSZEW – Mniszew – Rozniszew – Zakrzew – **WARKA** 23 km
15.07 So
Zwiedzanie Warki – rozjazd uczestników

- **TRASA NR 2 – „NADPILICKA" – 14 dniowa (1-15.07.2000), 284 km:**

1.07 So
SKARŻYSKO KAMIENNA – cmentarz partyzancki „Skarbowa Góra" – Wola Korzeniowa – Szydłowiec – **CHLEWISKA** 26 km
2.07 N
CHLEWISKA – Wola Zagrodna – rez. „PODLESIE" – Huta – G. Altana – **BORKI** 20 km
3.07 Po
BORKI – rez. „SKAŁKI PIEKŁO NIEKŁAŃSKIE" – Kałuża – Niekłań – Furmanów – Lelitków – gaj. Skłoby – **HUCISKO BORKOWICKIE** 26 km
4.07 Wt
HUCISKO – Ruski Bród – rez. „PUSZSZCZA U ŹRÓDEŁ RADOMKI" – **GIELNIÓW** 24 km
5.07 Śr
GIELNIÓW – Bieliny – Drzewica – Radzice – **POŚWIĘTNE** 26 km
6.07 Cz
POŚWIĘTNE – Anielin – Wólka Kuligowska – Dąbrowa – Myślakowice – Łęgonice Małe – **NOWE MIATO n. PILICĄ** 26 km
7.07 Pt
NOWE MIASTO – Pobiedna – Gostomia – rez. „TOMCZYCE" – Tomczyce – Michałowice – **ŚWIDNO** 15 km
8.07 So dzień wolny (zwiedzanie Przybyszewa)
9.07 N
ŚWIDNO – Stryków – Mogielnica – **BŁĘDÓW** 20 km
10.07 Po
BŁĘDÓW – Łęczeszyce – Bodzew – Tartaczek – Boruty – **LEWICZYN** 15 km
11.07 Wt
LEWICZYN – Belsk Duży – Mała Wieś – rez. „MODRZEWINA" – Złota Góra – Dobryszew – **GRÓJEC** 15 km
12.07 Śr
GRÓJEC – Wola Krobowska – Kurczowa Wieś – Jasieniec – Warpęsy – Boglewice – Wola Boglewska – Miedzechów – Przyłom – **DRWALEW** 29 km
13.07 Cz
DRWALEW – Chynów – Budziszyn – Michalczew – Watraszew – Borowe – **KONARY** 23 km
14.07 Pt
KONARY – Przylot – Ostrołęka – Pilica – Stara Warka Warka-Winiary – **WARKA** 19 km
15.07 So
Zwiedzanie Warki – rozjazd uczestników

- **TRASA NR 3 – „CENTRALNA" – 10 dniowa (5-15.07.2000), 229 km:**

5.07 Śr
PRZYSUCHA PKP – Skrzyńsko – Przysucha – Jakubów – Kozłowiec – rez. „PUSZCZA U ŹRÓDEŁ RADOMKI" – Januchta – **RUSKI BRÓD** 23 km
6.07
RUSKI BRÓD – Hucisko Borkowickie – gaj. Skłoby – Nowinki – Skłoby – Górka – Skłobska Góra – Wola Zagrodna – **CHLEWISKA** 22 km
7.07
CHLEWISKA – cm. w „Skłobskim Lesie" – Rzuców – Borkowice – Zdunków – Żuków – **SKRZYNNO** 23 km
8.07
SKRZYNNO – Wieniawa – Jabłonica – Koryciska – Omięcin – Zaborowice – Łaziska – **ORONSKO** 26 km
9.07
ORONSKO – Komorniki – Dąbrówka Zabłotnia – Zasławie – Kowala – Rożki – Kosów – **RADOM** 22 km
10.07
RADOM – Las Kapturski – Firlej – Dąbrowa Kozłowska – **JEDLNIA LETNISKO** 24 km
11.07
JEDLNIA LET. – Kieszek – Jaroszki – Stoki – rez. „PONTY IM. T. ZIELIŃSKIEGO" – **PIONKI** 25 km
12.07
PIONKI – Augustów – rez. „ZAGOŻDŻON" – Marianów – Stanisławów – **BRZUZA** 24 km
13.07
BRZUZA – Głowaczów – Rożek – Chodków – Studzianki Pancerne – **ŁĘKAWICA** 19 km
14.07
ŁĘKAWICA – rez. „OLSZYNY" – Trzebień – Wilczowola – Cychrowska Wola – Kępa Rozniszewska – Zakrzew – Wymysłów – **WARKA** 21 km
15.07 So
Zwiedzanie Warki – rozjazd uczestników

X. ZGŁOSZENIA i ODPŁATNOŚĆ

Zgłoszenia na Rajd będą przyjmowane na kartach zgłoszeń do dnia **15 maja 2000 r.** na adres:

ZARZĄD ODDZIAŁU MIEJSKIEGO PTTK
UL. Traugutta 46/48
26-600 RADOM
tel./fax (048) 362-25-26

Wpisowe na Rajd wynosi:

Numer trasy	I	II	III
dla przodowników honorowych TP	50,00	50,00	50,00
dla przodowników TP	150,00	150,00	130,00
dla członków PTTK	160,00	160,00	140,00
dla pozostałych uczestników	180,00	180,00	160,00

Wpisowe należy wpłacić najpóźniej do dnia 15.05. 2000 r. na konto bankowe:
PeKaO S.A. II O. RADOM nr 10801398-901554-27006-801000
z dopiskiem „OWRP".
O przyjęciu uczestnika lub drużynę listę decyduje data stempla pocztowego.
Rezygnacja z udziału w Rajdzie zgłoszona organizatorom do dnia **15.06.2000** r. nie spowoduje utraty wpisowego.

XI. ŚWIADCZENIA

W ramach wpisowego uczestnik Rajdu otrzyma:

- Ubezpieczenie od NW;
- Zniżkę PKP na dojazd i powrót (wg zapotrzebowania);
- Miejsce noclegowe (na polach namiotowych, boiskach szkolnych itp.);
- Przewóz sprzętu biwakowego i ekwipunku na trasach;
- Opiekę przodownicką;
- Materiały krajoznawcze;
- Znaczek rajdowy;
- Gorący posiłek na mecie;
- Możliwość zdobycia nagród w konkursach;
- Wstępy do muzeów i skansenów.

XII. OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW

Przestrzeganie:

- postanowień regulaminu Rajdu;
- postanowień Karty Turysty;
- regulaminów parków krajobrazowych
- przepisów przeciwpożarowych, ruchu drogowego i innych przepisów porządkowych;

Posiadanie:

- ważnego dowodu tożsamości;
- dokumentu uprawniającego do zniżki we wpisowym (karta rabatowa, legitymacja PTP);
- potwierdzenie przyjęcia na trasę i dowodu wpłaty wpisowego;
- odpowiedniego sprzętu biwakowego (namiot, materac, śpiwór, kuchenka itp.)
- odpowiedniego ubioru do wędrówki w różnych warunkach atmosferycznych:
- apteczki (jedna na drużynę);
- życzliwości i wytrwałości w pokonywaniu rajdowych trudów.

XIII. KONKURSY

- Konkurs krajoznawczy z wiedzy o terenie przez który przebiega trasa i Rajd
- Konkurs na piosenkę rajdową;
- Konkurs na kronikę rajdową;
- Konkurs na najaktywniejszą drużynę na trasie;
- Konkursy niespodzianki.

XIV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- uzupełnieniem regulaminu będą komunikaty przekazywane uczestnikom przez organizatorów;
- organizatorzy zapewniają jedynie turystyczne warunki bytowania w czasie Rajdu;
- uczestnicy Rajdu wyżywienie organizują we własnym zakresie;
- posiadany bagaż uczestnicy ubezpieczają we własnym zakresie;
- uczestnicy Rajdu odpowiadają za szkody wyrządzone przez siebie, wobec innych uczestników i osób trzecich;
- w razie drastycznych naruszeń niniejszego regulaminu i ustaleń Kierownictwa Rajdu dopuszcza się możliwość usunięcia uczestników lub drużyny z Rajdu;
- interpretacja regulaminu Rajdu należy wyłącznie do organizatorów OWRP.

Zapraszamy do udziału w Rajdzie

Kierownictwo XLI OWRP

INFORMACJA GŁÓWNEGO REFERATU WERYFIKACYJNEGO

Janusz SZCZĘSNY
Podkomisja Weryfikacyjna
KOMISJA TURYSTYKI PIESZEJ
ZG PTTK

Główny Referat Weryfikacyjny OTP pracował w roku 1999 w składzie:

- Janusz Szczęsny,
- Kazimierz Chwesiuk.

W trakcie cotygodniowych dyżurów weryfikowano dokonania turystów pieszych z całego kraju i przyznano:

Dużych Srebrnych OTP	8 szt.,
Dużych Złotych OTP	4 szt.,
OTP Za Wytrwałość I st.	20 szt.,
OTP Za Wytrwałość II st.	17 szt.,
OTP Za Wytrwałość III st.	10 szt.

Zweryfikowano także 6 norm na odznakę Za Wytrwałość różnych stopni. Prowadzono także stosowną korespondencję.

REGULAMIN

33 OGÓLNOPOLSKIEGO INDYWIDUALNEGO RAJDU PIESZEGO

organizowanego przez Komisję Turystyki Pieszej Oddziału PTTK przy Hucie im. T. Sendzimira S.A. w Krakowie w dniach 2.01. – 30.11.2000 r.

DLA UCZCZENIA

50 ROCZNICY POWOŁANIA POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO – KRAJOZNAWCZEGO.

Zgłoszenia należy przesłać na adres:
Oddział PTTK przy Hucie im. T. Sendzimira S.A.
Komisja Turystyki Pieszej
os.Stalowe 16/2
31-022 Kraków

Koszt uczestnictwa – 6,00 zł, należy wpłacić na konto:
Bielecki Ryszard, os. Kombatantów 12/43, 31 – 630 Kraków, w PKO-BP III O/Kraków, nr 10202919-217929-270-41.
Wraz z kartą zgłoszenia należy przesłać dowód wpłaty. Będzie on zwrócony wraz z kartą rajdową potwierdzającą przyjęcie na Rajd.

Uczestnik Rajdu wędruje na trasach pieszych nizinnych, opracowanych przez siebie. Przejście trasy należy udokumentować na karcie rajdowej, zdobyciem **co najmniej 60 pkt do OTP.**

Wypełnioną starannie Kartę Rajdową należy przesłać do organizatora Rajdu w terminie **do 31.12.2000 r,** ale nie wcześniej niż **po 15.10.2000 r.**

Organizator w ramach wpisowego prześle uczestnikowi:
- odznakę rajdową „ Sezon Turystyczny KTP – 2000 r."
- odcisk pieczątki rajdowej i okolicznościowej.

Interpretacja niniejszego Regulaminu należy do organizatora Rajdu.

Uczestnicy biorą udział w Rajdzie na własną odpowiedzialność. Za ewentualne wypadki i szkody materialne zaistniałe w czasie trwania Rajdu, organizator nie ponosi odpowiedzialności.

Do zobaczenia na trasach
ORGANIZATORZY

.....

(tu odciąć)

KARTA ZGŁOSZENIA

Nazwisko i imię.....

Adres zamieszkania .....kod .....
ZGŁASZAM swój udział w 33 Ogólnopolskim Indywidualnym Rajdzie Pieszym organizowanym przez Komisję Turystyki Pieszej Oddziału PTTK przy Hucie im. T. Sendzimira S.A. w dniach od 2.01. – 30.11.2000 r. na terenie całej Polski.
Równocześnie wpłacam wpisowe w kwocie 6,00 zł na konto: Ryszard Bielecki, os. Kombatantów 12/43, 31-630 Kraków, w PKO-BP III O/Kraków, nr 10202919-217929-270-41, a dowód wpłaty przesyłam w załączeniu.

Oświadczam, że znany mi jest regulamin Rajdu.

....., dnia .....2000 r. .....
(podpis)

Kartę rajdową nr ..... wysłano dnia .....2000 r.

Świadczenia wysłano dnia .....2000 r. .....
(podpis)

5. Miedzynarodowy Tydzień

Turystyki Pieszej

od 18.08. do 24.08.2000

Ruch Turystyki Pieszej Magdeburg

Klaus Beyer, Eisvogelstr. 38, 39110 Magdeburg

Program:

Wadrować wkoł Magdeburga

Przyjazd: 18.08.2000

w godz. od 14.00 - 20.00

Miejsce przyjazdu: Magdeburg, Max - Josef - Metzger - Str., Szkoła podstawowa „An der Leiterstraße"

Zgłoszenia udziału pod niżej podanym adresem:
Klaus Beyer, Eisvogelstr. 38, 39110 Magdeburg

Ostateczny termin zgłoszeń:
pisemnie do dnia 15.08.2000,
wzgl. w piatek 18.08.2000. w biurze Ruchu
osoby startujace pojedyńczo/tylko jednodniowo!/
w dniu startu.

Koszt startu: 40.00 DM
koszty powyższe zawieraja dokumentacje, opis wedrowki, mapy, kompas, metryke, naszywki, nalepki, okazjonalny stempel.

Noclegi:
1.Sala gimnastyczna - z własnym wyposażeniem w Magdeburgu 5,00 DM dziennie/na osobe.
2.Plac namiotowy przy jeziorze Barleber i w Biederitz 20,00 DM dziennie/ na osobe

Rezerwacja wzgl z. zgłoszenia w biurze Ruchu Turystyki Pieszej!

3.Hotel/Pensja/Kwatery prywatne w Magdeburgu
Informacja i rezerwacja poprzez
Magdeburg -Information, Alter Markt 12,
39104 Magdeburg, Tel. 0391 - 5404 904
warunkowa możliwość uzyskania zniżek !

Organizacja i technika
poprzez Ruch Turystyki Pieszej Magdeburg e.V.
Klaus Beyer, Eisvogelstr. 38, 39110 Magdeburg

Terminy wycieczek pieszych:

Sobota 19.08.2000
Spotkanie: godz. 9.00 Magdeburg, Pechauer Platz, przystanek końcowy linii 4
godz. 9.30 otwarcie Tygodnia Wedrówek Pieszych
- Kreuzhorst - Schönebeck (17 / 23 km)

Niedziela, 20.08.2000
Spotkanie: godz. 8.30 Magdeburg Dworzec Glowny
Odjazd: godz. 9.00
- Frohser Berg - Magdeburg (12/23 km)

Podniedziałek, 21.08.2000
Spotkanie:godz. 9.00 Magdeburg - Olvenstedt, przystanek końcowy linii 3/ 4
Start: godz. 9.30 Magdeburg, Olvenstedt.
- Felsenberg - Gersdorf - Groß Ammensleben - (18 km)

MARITIM HOTELS
MARITIM Hotel
Magdeburg
Otto von Guericke Str 87
39104 Magdeburg
Telefon: 0391/59 49-0
Fax: 0391/59 49-990

GEHWOL
Alles für das Wohl der Füße.

Wtorek, 22.08.2000
Spotkanie: godz. 8.10 Magdeburg Dworzec Głowny
Odjazd: 8.37
start: około godz. 9.00/ po przyjeździe pociagu!
Groß Ammensleben - Colbitz - Zielitz (16/ 23 km)

Sroda, 23.08.2000
Spotkanie: godz. 8.30 Magdeburg Dworzec Głowny
Odjazd: godz. 9.00
Wolmirstedt - Hohenwarthe - Möser (18 km)
Łacznie urocyste spotkanie około gozd. 17.00
- Zgłoszenie udziału konieczne!
Prosze wpisać sie na liste zgłoszeń!

Czwartek, 24.08.2000
Spotkanie: godz. 8.45 Magdeburg Dworzec Głowny
Odjazd: godz. 9.15 - Start: Möser
Möser - Lostau - Biederitz - Magdeburg
- zwiedzanie z przewodnikiem po zwiedzaniu odjazd!

Termin der weiteren Wanderwochen:

03.08. - 09.08.2001
26.07. - 01.08.2002

Dalsze terminy wedrówek pieszych w roku 2000:

Sobota,	18.03.2000	Wiosenny Start
Piatek,	21.04.2000	Wedrówka Wielkanocna
Sroda,	22.06.2000	Noc Kupały/Sobotki
Sobota,	09.09.2000	Dzień Pomników
Niedziela,	15.10.2000	Narodny Dzień Turystyki Pieszej
Sobota,	06.12.2000	Wedrówka ze św. Mikołajem

I każdego miesiaca wedrówki „Rychło na nogach - przez historie Magdeburga"

* * * \

1	2	3
27 - 28 maj	Górnośląskie Spotkania Przewodnickie z kół województwa śląskiego	Federacja Kół Przewodnickich, KPT w Chorzowie
3 dekada maja	Sesja przewodnicko-krajoznawcza: **70 lat** Oddziału PTTK w Zamościu	Oddział i Koło Przewodników w Zamościu
2 - 4 czeerwiec	Środkowe Nadodrze Bramą Europy: seminarium szkoleniowe z okazji **40 - lecia** Koła Przewodników - Zielona Góra	Koło Przewodników Terenowych w Zielonej Górze
3 - 4 czerwiec	Jubileusz **30 - lecia** Koła Przewodników Beskidzkich i Terenowych w Jaworznie	K P B i T w Jaworznie
20 - 24 czerwiec	**WYCIECZKA „K R E S Y - 2000" Ogólnopolska autokarowa impreza szkoleniowa /program będzie opublikowany oddzielnie przez organizatorów//**	**Koło Przewodników w Rzeszowie**
10 sierpień	Spotkanie eucharystyczne przewodników na Śnieżce - na grani i na granicy w dniu Świętego Wawrzyńca	Duszpasterstwo Przewodników Tur. Archidiecezji Wrocławskiej
26 - 27 sierpień	III Rajd Przewodników Kaliskich - - Piła i okolice	Koło Przewodników im. A. Chodyńskiego w Kaliszu
8 - 10 wrzesień	**Kongres Krajoznawstwa Polskiego G N I E Z N O - 2000**	**Zarząd Główny PTTK**
8 - 10 wrzesień	I Winobraniowy Rajd Przewodników - Zielona Góra	Koło Przewodników Terenowych w Zielonej Górze
14 - 17 wrzesień	**XVIII Ogólnopolski Górski Rajd Przewodników: „Babia Góra 2000" - ZAWOJA woj. małopolskie**	**Koła Przewodników Beskidzkich i Ter. w Oświęcimiu, Suchej Beskidzkiej i Wadowicach**
22 - 24 wrzesień	Uroczystości jubileuszowe z okazji: **90 - lecia Oddziału i 45 - lecia Koła Przewodników w Sandomierzu**	Oddział i Koło Przewodników w Sandomierzu
23 wrzesień	Jubileusz **35 - lecia** Koła Przewodników w ramach akcji „Inowrocław - 2000"	Koło Przewodników w Inowrocławiu
29 wrzesień - - 1 październik	„Bitwy, konfederacje i unie na Zamojszczyźnie" - IV - Regionalny Sejmik Przewodnicki	Koło Przewodników Miejskich i Teren. w Zamościu
30 wrzesień - - 1 październik	Sesja szkoleniowa z okazji Jubileuszu **25 - lecia** Koła Przewodników w Ciechanowie	Koło Przewodników Terenowych w Ciechanowie
30 wrzesień	„Poznaj Małopolskę Zachodnią - szlakiem Pagórów Jaworznickich" - Rajd przewodników woj. małopolskiego i śląskiego	Koło Przewodników Beskidzkich i Teren. w Jaworznie
7 - 8 październik	Jubileusz **35 - lecia** Koła Przewodników Terenowych i Sudeckich „RZEPIÓR" we Wrocławiu	Koło przewodników „Rzepiór" we Wrocławiu

1	2	3
10 -13 październik	III Ogólnopolska Pielgrzymka Formacyjna Przewodników w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Licheniu	Koło Przewodnikow w Inowrocławiu
21 -22 październik	I Śląska Biesiada Przewodnicka - Częstochowa	Oddział Przewodników w Częstochowie
21 -22 październik	Jubileusz 45 - lecia Koła Przewodników Beskidzkich w Bielsku - Białej	Koło Przewodników Beskidzkich - Bielsko Biała
3 -5 Listopad	XI Biesiada Przewodnicka w Krzeszowie	Koło Przewodników Dolnośląskich w Kamiennej Górze
10 - 12 Listopad	XXIX Międzynarodowy Konkurs Krasomówczy Przewodników Turystycznych na Zamku Golubskim	Oddział i Koło Przewodników w Golubiu - Dobrzyniu
8 - 9 grudzień	XI Rajd Szlakami Powstania Wielkopolskiego	Koło Przewodników im. A. Chodyńskiego w Kaliszu
IV kwartał	Jubileusz 40 - lecia Koła Przewodników Turystycznych w Tychach	Koło Przewodników im. Henryka Czyby w Tychach
Listopad/grudzień	Konferencja-narada: „Turystyka na obszarach chronionych". Współpraca przewodników z Parkami Narodowymi i Krajobrazowymi / Tatrzański - Peniński PN - Kraków/	Komisja Przewodnicka ZG PTTK

UWAGI !

Kalendarz został opracowany na podstawie informacji przesłanych do Komisji Przewodnickiej ZG PTTK przez oddziały i koła przewodnickie PTTK do końca 1999r.

Centralne kursy i szkolenia dla przewodników organizowane przez Komisję Przewodnicką ZG PTTK ogłaszane będą bezpośrednio do kół i klubów przewodnickich w stosownych terminach po uzyskaniu dotacji celowych z budżetu Państwa na 2000 r.

Opracował: Wiesław Kędzierawski - sekretarz Komisji Przewodnickiej ZG PTTK

●

Ogólnopolski Sejmik Przewodnicki
Hajnówka 19–21.05.2000 r.
20 lat Koła Przewodników

„Historia chrześcijaństwa na wschodnich terenach Polski na przykładzie religii prawosławnej"

Organizator sejmiku:
Koło Przewodników Terenowych przy Oddziale PTTK w Hajnówce

Współorganizatorzy:
Oddział PTTK w Hajnówce
Komisja Przewodnicka przy ZG PTTK w Warszawie
Dekanalny Instytut Kultury Prawosławnej w Hajnówce

Cel sejmiku:

Zapoznanie środowiska przewodnickiego z religią prawosławną województwa podlaskiego.

PROGRAM SEJMIKU:

1. *Charakterystyka kościołów województwa podlaskiego.*
2. *Święta Liturgia w intencji przewodników w Soborze św. Trójcy*
3. *Chrześcijaństwo na Podlasiu na przykładzie religii prawosławnej*
   - *prelekcja – prof. Antoni Mironowicz*
4. *Zabytki architektury sakralnej (cerkwie na Podlasiu)*
   - *prelekcja – dr Jerzy Uściłowicz*
5. *Historia **Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce***
   - *prelekcja – dyr. Festiwalu inż. Mikołaj Buszko*
6. *Zwiedzanie Soboru św. Trójcy w Hajnówce, miejsca przesłuchań **XIX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej***
   - *spotkanie z proboszczem parafii ks. dziekanem Michałem Niegierewiczem*
7. *Wysłuchanie kilku utworów muzyki cerkiewnej w wykonaniu chóru parafialnego*
8. *Spacer do puszczy w celu zwiedzenia miejsca kultu prawosławnego w uroczysku **„Krynoczka”** – (cerkiewka i cudowne źródełko)*
9. *Wycieczka autokarowa szlakiem cerkiewek*
   - *Szkoła Ikonograficzna w Bielsku Podlaskim (jedyna w Polsce!)*
   - *Cerkiew w Kleszczelach*
   - *miejsce docelowe „Grabarka”*
10. *Niespodzianka w puszczy*
    - *?*
    - *ścieżka dydaktyczna*
    - *ognisko*
11. *Istnieje możliwość pozostania i wzięcia udziału w inauguracji oraz przesłuchaniach **XIX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce***
12. *Udział w Świętej Liturgii celebrowanej przez biskupa w Soborze św. Trójcy*
13. *Zapewnienie atrakcji turystycznych w czasie trwania festiwalu*

Serdecznie zapraszamy!

Wycieczka „Kresy 2000 „
w dniach: 20.06 – 24.06.2000 r.
organizator: Koło Przewodników PTTK w Rzeszowie
(impreza ogólnopolska)

Program:

20.06.2000 r. (1 dzień)

5^{30} wyjazd z Przemyśla – Lwów (zwiedzanie miasta – cmentarze, katedry, teatr, opera – do późnych godzin wieczornych, nocleg)

21.06.2000 r. (2 dzień)

Lwów (Kopiec Unii) – Olesko (zamek i klasztor) – Podhorce (rezydencja) – Poczajów (monastyr) – Krzemieniec (nocleg).

22.06.2000 r. (3 dzień – Boże Ciało)

Krzemieniec (zwiedzanie miasta , msza św.) – Zbaraż – Tarnopol – Brzeżany – Jazłowiec – Buczacz – Czortków (zwiedzanie wymienionych miejscowości - nocleg).

23.06.2000 r. (4 dzień)

Czortków – Skała Podolska – Kamieniec Podolski – Chocim – Czerniowce – Śniatyń – Kołomyja.

24.06.2000 r. (5 dzień)

Kołomyja – Stanisławów – Kałusz – Stryj – Drohobycz (Truskawiec) – Sambor – Rudki – Przemyśl.

Koszt:

460 zł – przewodnicy PTTK
480 zł – pozostali uczestnicy
40 zł – dodatkowe 2 noclegi w Przemyślu (przed i po powrocie).

Cena obejmuje:

- autokar na całej trasie (z wszelkimi dodatkowymi opłatami na Ukrainie),
- noclegi (hotel i kwatery prywatne),
- posiłki 2 x dziennie od obiadokolacji w dniu 20.06.2000 r. do obiadokolacji w dniu 24.06.2000 r.
- pełną obsługę przewodnicką (przewodnicy z Polski i Ukrainy),
- wejścia do wszystkich zwiedzanych obiektów,
- materiały dydaktyczne.

Termin wpłaty wpisowego:

- do 28.04.2000 r. 250 zł
- do 01.06.2000 r. pozostałą kwotę.

Do 28.04.2000 r. pierwszeństwo przy zapisach mają przewodnicy

Dokładne dane o planowanych do zwiedzania obiektach, można uzyskać u kierownika wyjazdu po 5.06.2000 r. tel. (0-17) 71-55-572 lub w Oddziale PTTK Rzeszów tel. (0-17) 85-36-755.

Organizator uprzedza, że trzeba się liczyć z wysokimi temperaturami, mogą zdarzyć się kłopoty z higieną (brak wody – zwłaszcza we Lwowie). Program jest napięty (intensywny) i wymaga dobrej kondycji do zwiedzania.

Zaleca się zabranie niezbędnych medykamentów w tym głównie przeciwbólowych i żołądkowych.

Wycieczka dostarczy niezapomnianych wrażeń i wzruszeń.

Informacje:

Zarząd Oddziału PTTK
ul. Matejki 2
35-064 Rzeszów

Konto: nr 10701526-34526-2221-0100
w PEKAO S.A. II O/Rzeszów

Kierownik wycieczki
Prezes Koła Przewodników PTTK
w Rzeszowie

● XXVIII KONKURS KRASOMÓWCZY PRZEWODNIKÓW ●

Podobnie jak w ubiegłym roku listopadowa aura nie rozpieszczała przewodników przybyłych do Golubia na konkurs krasomówczy – już XXVIII! Tu trzeba powiedzieć, że jest to jedna z nielicznych imprez krajoznawczych w Polsce o tak długim rodowodzie i to prowadzona bez przerwy. I podobnie jak w minionych latach na zamku panowała gorąca, ale i serdeczna atmosfera – radość ze spotkania z przyjaciółmi, co roku odwiedzającymi golubski zamek, przeżywanie wystąpień, wieczorne dyskusje w Rycerskiej, oczekiwanie w niedzielę na ostateczny werdykt jury.

Skromna była tego roku liczba uczestników – dwunastu, aczkolwiek skład był doborowy, bowiem startowało kilkoro finalistów konkursu z lat ubiegłych. Niezbyt licznie dopisała w tym roku publiczność, zwłaszcza pierwszego dnia przesłuchań konkursowych. W niedzielę sala była już prawie pełna, w tym przedstawiciele samorządu Ziemi Dobrzyńskiej i miejscowych władz.

Jury, któremu, podobnie jak w poprzednim roku przewodniczył Profesor Jerzy Bralczyk ozdobiła swym wdziękiem i młodością Agnieszka Sus z Warszawy, laureatka I miejsca konkursu w 1998 roku. Za stołem sędziowskim zasiedli także: Redaktor Naczelny Gazety Pomorskiej – Maciej Kamiński, Zbigniew Kozłowski – od kilkunastu lat sekretarz konkursów młodzieżowych a w tym roku pełniący podobną funkcję w konkursie przewodnickim oraz Tadeusz Stefański – Przewodniczący Komisji Przewodnickiej ZG PTTK i także reprezentujący Komisję Przewodnicką – niżej podpisany. Również przedstawiciele Komisji – Teresa Jankowska i Eugeniusz Kuśnierz pracowali w sekretariacie konkursu mierząc czas wystąpień, sumując oceny no i oczywiście gongiem oznajmiając początek i koniec wystąpień.

Gospodarz zamku – mgr Zygmunt Kwiatkowski z bliska i daleka czuwał nad przebiegiem konkursu.

Konkurs tegoroczny wzbogaciły wydatnie dwa spotkania – z Profesorem Jerzym Bralczykiem w kawiarni Rycerska na zamku oraz z muzyką Chopina w Szafarni.

Prof. Bralczyk rzeczowo aczkolwiek dowcipnie i z wrodzoną mu swadą mówił o języku ojczystym, który dla nas przewodników jest podstawowym narzędziem pracy. Język ma być żywy, wypływać z myśli – „trzeba mówić, co się myśli", choć jednocześnie myśleć, co się mówi, wypowiedzi mają być logiczne i zawierać treść a nie puste, nic nie mówiące słowa. Na pytanie, czy tu, na konkursie można mówić uprzednio napisany i wyuczony tekst odpowiedział, że byłaby to recytacja, a recytacja może być cudzego tekstu – własnego byłaby po trosze oszustwem. Wówczas nie myśli się, co się mówi tylko, co tam było napisane i jak tam jest dalej. Nie jest to szczere. Oczywiście szkic wypowiedzi, główne wątki powinny być przemyślane i przygotowane.

Usłyszeliśmy ciekawe porównanie różnych form mowy: może być to „bieg z górki" – płynący potok słów, bądź „marsz pod górę" – ciężkie powolne wypowiadanie pojedynczych słów; obydwa sposoby męczące dla słuchaczy i chyba dla samego mówcy też. I jeszcze jedno ciekawe stwierdzenie, że „można mówić komuś, lepiej mówić do kogoś a najlepiej z kimś, bo wtedy to już jest rozmowa". Czy my nie nazbyt często „mówimy komuś", nie troszcząc się o odbiór słuchacza?

W sobotni wieczór czekała na nas niespodzianka – bytność w Szafarni, w dworku gdzie młody, Fryderyk Chopin przebywał na wakacjach u państwa Dziewanowskich – rodziców swego szkolnego kolegi Dominika. Tu pisał swój „Kurier Szafarski", słuchał piosenek ludowych i skrzętnie je zapisywał, tutaj powstały też jego pierwsze mazurki i polonezy. Rolę gospodyni w dworku pełniła z wdziękiem, zachwycając zebranych i urodą i strojem – Pani Elżbieta, przepraszam Pani mgr Elżbieta Buler, Dyrektor Ośrodka i Muzeum im. Fryderyka Chopina w Szafarni. Usłyszeliśmy ciekawą opowieść o Szafarni i pobycie tu kilkunastoletniego Fryderyka przed 175 laty a ponadto wspaniały koncert utworów Chopina w wykonaniu młodego pianisty – Marka Waliszewskiego, laureata konkursu fortepianowego,

jaki co roku odbywa się w Szafarni. To spotkanie w Szafarni – ze słowem o Chopinie i z jego muzyką znacznie wzbogaciło nasz pobyt na Ziemi Dobrzyńskiej.

A sam konkurs krasomówczy. W grupie dwunastu osób występujących w konkursie aż pięcioro stanowili przewodnicy z Warszawy i oni trójką weszli do finału a prócz nich reprezentowany był Koszalin i Wałbrzych. Dla statystyki dodam, że w eliminacjach występowali jeszcze przewodnicy ze Lwowa – Kazimierz Dąbrowski z Krzemieńca – Jadwiga Gusławska z Międzyzdrojów – Adam Jakubowski, z Wrocławia – Stefan Rowiński oraz warszawianki: Maria Echaust-Tworkowska i Madzia Tornas.

W finale jako pierwszy wystąpił Krzysztof Kułaga, przewodnik sudecki, także oprowadzający po zamku Książ koło Wałbrzycha. W eliminacjach roztoczył przed nami piękną opowieść o księżnej Annie z Cieszyc, małej miejscowości koło Kowar, a w finale mówił o Tadeuszu Steciu. Dla nas przewodników dolnośląskich, a zwłaszcza dla przewodników sudeckich Tadeusz Steć to postać już za życia owiana legendą. Urodzony na ziemi lwowskiej przybył na ziemię dolnośląską z grupą pierwszych przesiedleńców – osadników. W Bolkowie prowadził Oddział Instytutu Ziem Zachodnich, potem schronisko Szwajcarka w Rudawach Janowickich, przez wiele lat i mieszkał w Jeleniej Górze-Cieplicach, patrząc na swoje umiłowane Karkonosze.

Przewodnik i nauczyciel pokoleń przewodników sudeckich i terenowych z Dolnego Śląska, autor wielu przewodników i informatorów turystycznych, zwłaszcza dotyczących Sudetów Zachodnich. Wspaniały gawędziarz a jednocześnie człowiek posiadający głęboką wiedzę z wielu dziedzin. Jego tragiczna śmierć w styczniu 1993 r. – zabójstwo w niewyjaśnionych do końca okolicznościach wstrząsnęło światem przewodnickim a pogrzeb na cmentarzu w Cieplicach zgromadził chyba wszystkich przewodników, których spotkał na swych turystycznych szlakach.

To dobrze, że Krzysztof przyjął tę postać za temat swego wystąpienia. Chyba jako pierwszy przybliżył ją przewodnikom z innych stron Polski, gdyż jest mało znana poza Dolnym Śląskiem. I dlatego ja także pozwoliłem sobie przy okazji omawiania konkursu napisać kilka zdań więcej niż o innych wystąpieniach.

Adam Wiejak z Piastowa k/Warszawy w eliminacjach podjął bardzo trudny temat - nocy listopadowej 1830 roku i w bardzo dojrzały sposób podzielił się z nami nad tym wydarzeniem. W finale opowiedział nam o tym jak prowadził po Warszawie Renię Abdullach – młodą królową Jordanii. Jej imię znaczy królowa, chociaż to przypadek sprawił, że nią została. Mówił o Warszawie i o urodziwej, niecodziennej turystyce a sądzę, że ten rzeczywisty spacer był ciekawszy niż opowieść o nim.

Michał Pilich z Warszawy mówił w finale jako trzeci. W eliminacjach przybliżył nam kościół dominikański św. Jacka przy ul., Freta, z którym jest mocno związany jako mieszkaniec od dziecka tego rejonu Warszawy. W finale opowiedział o innej budowli Warszawy – o zaprojektowanym przez architekta Piotra Aignera pałacu Radziwiłłów, zwanym od funkcji późniejszego jego mieszkańca – gen. Józefa Zajączka – Pałacem Namiestnikowskim a obecnie będącym jednym z najważniejszych obiektów Stolicy. Podał wiele szczegółów z dziejów tego pałacu, może aż nazbyt wiele.

Regina Wiśniewska weszła do finału ciekawą opowieścią o Bogusławie X, księciu pomorskim panującym na początku XVI wieku i podobnie jak na poprzednim konkursie z dużą swobodą i ciepłem przybliżając nam wybraną postać. W finale mówiła o gotyckim kościele NMP w Kołobrzegu i jego bogatym wyposażeniu. Potem, odpowiadając na dodatkowe pytania, zadawane wszystkim finalistom a wylosowała: „Jak zdecydowałaś się na udział w konkursie" wypowiedziała m.in. zdanie, które sądzę warto zapamiętać i powtarzać, że „żyć szczęśliwie – to umieć wybierać". I chyba tak jest!

Anna Jachimiak, trzecia finalistka z Warszawskiego Koła Przewodników w finale mówiła o kościele pod wezwaniem swej patronki – św. Anny, o jej bogatej historii wiążącej się z zakonem ojców bernardynów i dziejach współczesnych - ratowaniu obsuwającej się skarpy, na której stoi kościół przez prof. Romualda Cebertowicza. W eliminacjach, bardzo ciekawie opowiedziała o pałacu w Wilanowie o jego możnych właścicielach i pięknych mieszkankach pałacu. Obydwie wypowiedzi spokojne i bardzo dojrzałe mówione pięknym językiem.

Arytmetyka, suma punktów przyznana przez jurorów uczestnikom finałów tuż po zakończeniu występu każdego z nich (15-minutowa opowieść i 3minutowa odpowiedź na wylosowany temat a związany ogólne z konkursem), zadecydowała o kolejności miejsc:

Michał Pilich – I, Anna Jachimiak II, Krzysztof Kułaga i Regina Wiśniewska – III (ex equo) i Adam Wiejak – V.

Poziom finalistów i przyznane noty były wysokie i dodać należy – bardzo wyrównane; różnica punktów w pierwszej czwórce wynosiła zaledwie 0,44 punkta! Czy werdykt słuszny? – należy odpowiedzieć tak! bo zadecydowała arytmetyka. Natomiast należy się zastanowić, czy właśnie taka prosta arytmetyka ma decydować o pierwszym, drugim, ... piątym miejscu?

Nagrodę publiczności w tegorocznym konkursie – wielki radioodbiornik ufundowany przez burmistrza Golubia-Dobrzynia, zdobyła Magdalena Tarnas. I muszę przyznać, że należała się jej ta nagroda. Mówiła jako pierwsza w eliminacjach i po raz pierwszy w życiu tu na zamku w konkursie krasomówczym przewodników. Mówiła o Fryderyku Chopinie – warszawiaku, swobodnie, bezpośrednio, ładnie, z ciepłym brzmieniem głosu (może dlatego, że studiuje rusycystykę na Uniwersytecie Warszawskim), ale gdzieś w połowie wypowiedzi uleciała myśl i dopiero brawa publiczności wybawiły dziewczynę z opresji. Ale jury jest bezlitosne, i odjęło jej punkty; trochę żal, że tak się stało.

I jeszcze jedno – tak się złożyło, że w tydzień po „naszym konkursie", byłem raz jeszcze w Golubiu na ciekawym seminarium nt. „Kultura Języka Polskiego" zorganizowanym przez Zarząd Główny PTTK dla młodzieży ze szkół ponadpostawowych (a także ich opiekunów) uczestniczącej w konkursie młodzieżowym (już XXIV!), słuchałem również wypowiedzi młodych krasomówców. I przyznam, że ich poziom jest w wielu przypadkach bardzo wysoki, a wypowiedzi piękne i dojrzałe mimo młodego wieku uczestników konkursu. Ale sądzę, że o jednej i drugiej sprawie napisze ktoś inny, ja tylko dodam, że warto by powtórzyć podobne seminarium także dla przewodników, może właśnie na konkursie XXIX – w roku 2000!

Andrzej Konarski - Wrocław

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE

ODDZIAŁ W PABIANICACH, UL. ZAMKOWA 8
tel. 215-29-05

Oddział PTTK im. K. Staszewskiego w Pabianicach proponuje i zaprasza na tradycyjne imprezy trampingowe po atrakcyjnych cenach:

WŁOCHY Z SYCYLIĄ	30.04-13.05.2000 14 dni
	14.07-29.07.2000 16 dni
CHORWACJA	05.05-15.05.2000 11 dni
HISZPANIA - PORTUGALIA	20.05-11.06.2000 23 dni
	18.06-10.07.2000 23 dni
SZWECJA - NORWEGIA - DANIA	17.06-09.07.2000 23 dni
WŁOCHY Z SYCYLIĄ	30.08-14.09.2000 16 dni
TURCJA	24.08-14.09.2000 22 dni
GRECJA	17.09-01.10.2000 15 dni

PROPONUJEMY RÓWNIEŻ
IMPREZY POBYTOWE WE WŁOSZECH
camping "PINO MARE" w LIGNANO SABBIADORO
TURNUSY 12 dniowe autokarowe (10 dni pobytu)

13.06-24.06.2000
22.06-03.07.2000
01.07-12.07.2000
10.07-21.07.2000
19.07-30.07.2000
28.07-08.08.2000
06.08-17.08.2000
15.08-26.08.2000

MŁODZIEŻOWE KONKURSY KRASOMÓWCZE

W listopadzie 1999 roku odbyły się kolejne młodzieżowe konkursy krasomówcze:
- w dniach 18-21 listopada odbył się XXIV Krajowy Konkurs Krasomówczy Młodzieży Szkół Średnich w Golubiu – Dobrzyniu
- w dniach 26 – 28 listopada odbył się XV Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Dzieci i Młodzieży Szkół Podstawowych i Gimnazjów w Legnicy.

Celem konkursów jest:
- zwrócenie uwagi dzieci i młodzieży na potrzebę pielęgnowania języka ojczystego,
- rozbudzanie zamiłowań do pięknego i sugestywnego mówienia,
- kształtowanie umiejętności poprawnego, jasnego i logicznego formułowania myśli.

Celem konkursów jest również rozbudzanie zamiłowań krajoznawczych wśród młodzieży, zachęcanie jej do poznawania kraju a szczególnie własnego regionu, jego historii i dorobku, do wyszukiwania tematów ciekawych, a następnie prezentowanie ich na konkursach krasomówczych

W Konkursie Golubskim tematyka jest dowolna. Powinna być jednak związana z turystyką i krajoznawstwem. Sugeruje się prezentowanie walorów własnego regionu, jego zabytków, historii, sylwetek ciekawych ludzi. Mile są widziane tematy nowe, dotychczas nie prezentowane, charakterystyczne dla danego regionu. W 1999 roku było wiele ciekawych tematów, np.:" Od

Kopernika do Wolszczana". „ Z wizytą w pruskiej chacie", „Z dziejów Lublina – legenda o kaplicy zamkowej", „Paluki wczoraj i dziś", „O Czeladzianach". „"Rycerze mojego miasta wczoraj i dziś" oraz „Osoby i osobowości", czyli prezentacja własnego opiekuna, któremu występujący wiele zawdzięcza.

W Konkursie Legnickim obowiązują dwa bloki tematyczne:

- podczas wystąpień eliminacyjnych powinien być prezentowany temat popularyzujący własny region historyczno – geograficzny,
- podczas wystąpień finałowych powinien być prezentowany temat uwzględniający hasło : „Dolny Śląsk w oczach dzieci i młodzieży".

W 1999 roku w Legnicy zaprezentowano m.in. następujące tematy: „Jerzy Lubomirski", „Wspaniali Warszawiacy", „Brzeg moje miasto", „Zapraszamy do Żelazowej Woli". „Henryków", „W górach rzeźbionych wiatrem", „Serce Jury", „Sucha – czyli pod starym lecz ojczystym dachem", „Zamek Czocha", „Morąg – moje miasto", „Spacer ulicami Gdańska". A w finale np.: "Niezwykła Stołowa Góra" „Karpacz i okolice", „Legnickie pole do popisu", „Duchy zamku bytomskiego", "Legenda o Radku Nieszczęśniku".

Poziom konkursów jest z roku na rok wyższy. Wszyscy uczestnicy są przygotowani na miarę swoich możliwości. Większość występujących recytuje swój tekst zapominając, że jest to konkurs krasomówczy, a nie recytatorski. W przypadku Konkursu Legnickiego uczestnikom można wybaczyć, gdyż są to dzieci, ale opiekunom i jury nie ! W przypadku Konkursu Golubskiego zapędy recytatorskie są zdaniem autora niedopuszczalne i dziwią wysokie oceny za takie wystąpienia.

Jakie warunki powinno spełniać dobre wystąpienie?

To jest splot ważkości tematu z osobowością mówcy. To mówca dobiera temat i sposób jego wygłoszenia zgodny z jego osobowością i jego możliwościami oraz charakterem. W innym przypadku jest tylko papugą!

Krasomówca spełni swą rolę, jeżeli słuchacz skupi się tylko na ważkości tematu. Ten cel krasomówca osiągnie jeżeli wykorzysta w pełni bogactwo języka ojczystego i jego barwność. Myśli będą formułowane w sposób jasny i logiczny. Przemówienie będzie wygłaszane płynnie. Słuchacz powinien reagować na emocjonalne oddziaływanie mówcy. Wypowiedź powinna być zwarta i spójna. Nie wolno zapomnieć o takcie retorycznym – mówca musi pamiętać (wiedzieć) co może powiedzieć, a czego mu nie wolno! To wszystko decyduje o sugestywności wypowiedzi !

Każdy z tych konkursów ma swój charakter, specyfikę, atmosferę, ale jedno jest wspólne – Krasomówstwo i Krajoznawstwo. Oba te słowa trzeba pisać dużą literą. Każdy kto choć raz był w Golubiu lub Legnicy i słuchał finalistów konkursów krasomówczych, zrozumiał dlaczego. Każdego roku podczas finałów poznajemy nowe regiony, miasta, postacie, wydarzenia. Bardzo rzadko tematy się powtarzają.

Kończąc sprawozdanie z odbytych w 1999 roku Konkursów Krasomówczych należy stwierdzić, że dzieło, które zapoczątkował członek honorowy naszego Towarzystwa Zygmunt Kwiatkowski jest wielkie również w liczbach. W tym roku odbył się 28 Konkurs Przewodnicki, 24 Konkurs Młodzieżowy. Jeżeli do tych liczb dodać 15 Konkursów Dzieci i Młodzieży w Legnicy zorganizowanych na wzór Konkursów Golubskich przez znakomite grono działaczy legnickich z Leonem Hojniakiem na czele, to okaże się, że razem było 67 konkursów. Od kilku lat w konkursach na Zamku w Golubiu-Dobrzyniu biorą udział Polacy – obywatele Litwy, Białorusi i Ukrainy, co upoważnia dyrektora Zamku Golubskiego Zygmunta Kwiatkowskiego do nazywania Konkursów Krasomówczych w Golubiu-Dobrzyniu - Międzynarodowymi. Pragnę w tym miejscu zgłosić propozycję zorganizowania odrębnego konkursu krasomówczego dla osób mieszkających poza granicami naszego kraju lub też należy ustanowić w istniejących konkursach kategorię międzynarodową. Takie rozwiązanie organizacyjne będzie bardziej prawidłowe i sprawiedliwe.

Również należy poinformować, że od 2000 roku Konkurs Legnicki zostanie podzielony i odbędą się dwa konkursy : XVI Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Dzieci i Młodzieży Szkół Podstawowych oraz I Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Młodzieży Gimnazjalnej.

Zbigniew Mariusz Kozłowski.

WYNIKI MŁODZIEŻOWYCH KONKURSÓW KRASOMÓWCZYCH W 1999 ROKU.

XXIV Krajowy Konkurs Krasomówczy Młodzieży Szkół Średnich w Golubiu-Dobrzyniu

1. Olga Generałowa – Wilno,

Opiekunka laureatki :Beata Zdaniukiewicz – Wilno

2. Wiktoria Siedlecka – Włocławek
3. Aleksandra Kozak – Czeladź
4. Janusz Mazurek – Przeworsk
5. Witold Kornaś – Jaworzno

nieoficjalnie:

6. Ewa Pecyna – Biłgoraj
7. Elżbieta Musialik – Tomaszów Maz.
8. Bartłomiej Kamiński – Wieluń
9. Anna Cychner – Kędzierzyn-Koźle
10. Anna Rosińska – Płock

Nagroda Publiczności - Ewa Pecyna z Biłgoraja

Nagroda Dyrektora Zamku (za temat o Zamku) – Zuzanna Komińczyk z Warszawy

W finale wzięło udział 39 osób reprezentujących 19 byłych województw oraz 5 osób z Litwy i Białorusi.

XV Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Dzieci i Młodzieży Szkół Podstawowych i Gimnazjów w Legnicy

1. Katarzyna Konieczna – Tomaszów Mazowiecki
2. Kamil Gajdek – Częstochowa
3. Marta Maliniewicz – Szczecin
4. Emilia Kazimierczak – Tomaszów Mazowiecki
5. Maciej Kotas – Biesowice
6. Agnieszka Kęsik – Częstochowa
7. Daria Tatara – Gronowo
8. Izabela Adamik – Częstochowa
9. Joanna Wydra – Morąg
10. Patrycja Gajos - Głuchołazy

Nagroda Przewodniczącego Jury - Kamil Gajdek
Nagroda Jury Młodzieżowego – Kamil Gajdek
Nagroda Publiczności – Katarzyna Rutka
Nagroda Jury Nauczycielskiego - Agnieszka Kęsik
Nagroda im. Wandy Urbaniak – Kamila Kazimierczak

W finale rywalizowało 30 uczestników wyłonionych w eliminacjach 17 byłych województw.

Terminarz finałów konkursów krasomówczych w 2000 roku

XXIX Konkurs Krasomówczy Przewodników	Golub - Dobrzyń	10 -12.listopada
XXV Konkurs Krasomówczy Młodzieży Licealnej	Golub - Dobrzyń	16 -19 listopada
XVI Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Dzieci i Młodzieży Szkół Podstawowych	Legnica	23 -26 listopada
I Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy Młodzieży Gimnazjalnej	Legnica	23 -26 listopada

Zbigniew Mariusz Kozlowski.

KARTA RABATOWA PTTK

województwo dolnośląskie

USŁUGI NOCLEGOWE

Gospodarstwo Agroturystyczne
Bolesław Bałuczyński Trzcińsko 91
58-520 Janowice Wielkie,tel:(0-75) 75-15-633 — **10% rabatu**

USŁUGI HANDLOWE I RÓŻNE

„AFRA" s.c. Reklama Komputery Druk
58-316 Wałbrzych, ul. Hetmańska 1, tel/fax:(0-74) 43-17-16
ksero, laminowanie,wyrób znaczków-plakietek, mała poligrafia — **20% rabatu**
wyrób pieczątek, gadgetów, materiałów promocyjnych, nadruk na odzież - **10% rabatu**
sprzedaż zestawów komputerowych i urządzeń biurowych - **3% rabatu**
sprzedaż biurowych materiałów eksploatacyjnych - **6% rabatu**

„MINI LAB" Handel i usługi fotograficzne
57-100 Strzelin, ul. Wolności 2 usługi fotograficzne **10% rabatu**, handel — **5 % rabatu**

województwo kujawsko-pomorskie

OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO

Młodzieżowe Biuro Turystyczne
„MECHANIK" Czesław Maniewski
85-224 Bydgoszcz, ul. Św. Trójcy 37,tel:(0-52) 379-12-61,kom:0-602-172-274
imprezy turystyczne krajowe i zagraniczne — **5% rabatu**

województwo pomorskie

USŁUGI KULTURALNE

Muzeum Miasta Gdyni
81-356 Gdynia, ul. Starowiejska 30,tel:(0-58) 21-90-73,fax:21-62-18
bilety wstępu — **10% rabatu**

Aktualne telefony:
województwo podkarpackie
Hotel Górski
38-608 Wetlina, tel:(0-13) 468-46-34; 0-90-269-386
województwo podlaskie
Ośrodek Campingowy PTTK
16-412 Stary Folwark, tel:(0-87) 563-77-27

KARTA RABATOWA PTTK

Przypominamy o możliwości korzystania przez członków PTTK ze specjalnej oferty ubezpieczeniowej. Zwracamy uwagę na zmianę wysokości rabatu w porównaniu z materiałem zawartym w „Informatorze Karty Rabatowej PTTK" na rok 2000 oraz korektę w wykazie placówek.

Gerling Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. zobowiązuje się do stosowania wobec posiadaczy „Karty Rabatowej PTTK" taryfy specjalnej w wysokości 90% taryfy standardowej, na następujące ubezpieczenia turystyczne:

- pakiet **ATU - TRAVEL** zawierający ubezpieczenie kosztów leczenia, następstw nieszczęśliwych wypadków, bagażu podróżnego, odpowiedzialności cywilnej dla osób wyjeżdżających za granicę;
- pakiet **ATU - COLLEGE** przeznaczony dla dzieci i młodzieży w wieku 15-25 lat, wyjeżdżających za granicę w celu nauki; zawiera ubezpieczenie kosztów leczenia i następstw nieszczęśliwych wypadków;
- pakiet **ATU - PIELGRZYM** zawierający ubezpieczenie kosztów leczenia i następstw nieszczęśliwych wypadków dla uczestników pielgrzymek religijnych na terenie Europy, do państw sąsiadujących z RP (z wyjątkiem Niemiec);
- pakiet **ATU - NARTY** zawierający ubezpieczenie kosztów ratownictwa, sprzętu sportowego i odpowiedzialności cywilnej;
- Ubezpieczenie **BUSINESS TRAVEL INSURANCE**, przeznaczone dla osób często wyjeżdżających służbowo, zawiera ubezpieczenie kosztów leczenia, następstw nieszczęśliwych wypadków, bagażu podróżnego i odpowiedzialności cywilnej. Ubezpieczenie to dostępne jest w formie imiennej dla indywidualnych klientów oraz w formie bezimiennej dla osób zatrudnionych w podmiotach gospodarczych;
- Ubezpieczenie **kosztów rezygnacji** lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej zakupionej w biurze podróży
- Ubezpieczenie **następstw nieszczęśliwych wypadków** dla imprez krajowych jak np. wczasy, obozy, kolonie dzieci i młodzieży oraz dla indywidualnych klientów.

Taryfa specjalna stosowana będzie jedynie na ubezpieczenia zawierane bezpośrednio w Centrach Regionalnych i Przedstawicielstwach Gerling Polska S.A. na terenie całego kraju.

Centra Regionalne:
81-526 **Gdynia**, ul. Przebendowskich 26, tel: (0-58) 664-94-68, fax: 624 88-48
40-058 **Katowice**,ul.M.Skłodowskiej-Curie 22, tel: (0-32) 251-26-99, 251-41-84, fax: 251-35-63
61-541 **Poznań**, ul. Przemysłowa 64, tel: (0-61) 833-45-09, fax: 833-35-31
35-020 **Rzeszów**, ul. Jagiellońska 10, tel: (0-17) 853-85-91, fax: 853-85-90
00-732 **Warszawa**, ul.Czerska 12, tel: (0-22) 851-28-48, fax: 841-58-61
51-618 **Wrocław**,ul. Wystawowa 1,tel: (0-71) 372-93-47, fax: 372-94-75

Przedstawicielstwa
43-300 **Bielsko-Biała**, ul. Partyzantów 72, tel: (0-33) 815-00-48 do 50, fax: 812-21-96
25-012 **Kielce**, ul. Mała 14, tel: (0-41) 343-41-20, fax: 343-10-93
31-147 **Kraków**, ul. Długa 1, tel: (0-12) 422-97-45, fax: 429-57-64
20-060 **Lublin** ,ul. Poniatowskiego 4, tel: (0-81) 533-14-99, fax: 533-56-46
90-456 **Łódź**, ul.Piotrkowska 233, tel: (0-42) 637-33-11, fax: 637-38-28
33-300 **Nowy Sącz**, ul. Narutowicza 8, tel/fax: (0-18) 443-89-07
10-075 **Olsztyn**, ul. Okopowa 18, tel: (0-89) 527-05-10, fax: 527-41-78
45-057 **Opole**, Pl.Teatralny 13, tel: (0-77) 453-72-05, fax: 454-01-19
70-214 **Szczecin**, ul.3 Maja 1, tel: (0-91)488-25-68, fax: 488-27-39
87-100 **Toruń**, ul. Szosa Chełmińska 17, tel: (0-56) 610-30- 59, fax: 610-30-55

województwo mazowieckie

USŁUGI RÓŻNE - Stomatologia

„Hansa-Med International" Sp. z o.o.
00-238 Warszawa,ul. Długa 4, tel: (0-22) 635-96-07, 635-95-38
stomatologia zachowawcza i profilaktyka, fluoryzacja, lakowanie, leczenie laserem, wybielanie zębów, komputerowa analiza przebarwień, implantologia,ortodoncja, protetyka,czyszczenie i naprawa protez w trybie ekspresowym **8% rabatu**

województwo lubuskie

USŁUGI RÓŻNE

adres usługodawcy
PHU"BENA" Beata Musiałowska
65-036 Zielona Góra, ul. Wyspiańskiego 13,
tel:(0-68) 325-46-91 w.60
ksero,bindowanie,laminowanie,oprawa dokumentów **10% rabatu**

Redakcja:Centralna Biblioteka PTTK
im.Kazimierza Kulwiecia
ul.Podwale 23 ● Numer zamknięto:
00-261 Warszawa ~10.02.2000.
tel.831-80-65

ISSN 1234-1835

INFORMACJE
Zarządu Głównego PTTK

NR 2

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2000

Do użytku wewnętrznego.

... Podjąć starania zapewniające turystom uprawianie turystyki na możliwie szerokich obszarach
(z Uchwały XIV Walnego Zjazdu PTTK)

Z PRAC ZG PTTK

Uchwała Nr 119/XIV/2000
z dnia 27 lutego 2000 r.

Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w sprawie kierunków rozwoju szeroko pojętej turystyki wodnej.

Turystyka wodna o bogatej w dziesięciolecia tradycji – stanowi niezwykle ważny element programu i działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Wodniackie kluby, komisje i kadra społeczna, dzięki wysokim kwalifikacjom odgrywają czołową rolę w życiu PTTK. Ich działalność stanowi udział Towarzystwa w kształtowaniu zdrowia, kondycji, wychowania oraz wyrabiania nawyków do uprawiania aktywności ruchowej przez dzieci, młodzież i dorosłych. Szczególną rolę w tym procesie spełnia budzenie szacunku dla przyrody i dziedzictwa kulturowego ojczystego krajobrazu.

Rozwijanie przez PTTK turystyki wodnej sprzyja zagospodarowaniu szlaków wodnych i sytuowaniu takiej turystyki również jako elementu gospodarki narodowej. Turystyka wodna należy do najatrakcyjniejszych rodzajów turystyki kwalifikowanej. Urozmaicony krajobraz, wartości przyrodnicze, liczne zabytki, bogata sieć szlaków wodnych czynią z Polski atrakcyjny obszar do uprawiania sportów wodnych, turystyki i rekreacji. Znaczenie wodnych atutów będzie wzrastało z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego uznaje za potrzebne podjęcie działań , które przyczynią się do większej popularyzacji wśród członków Towarzystwa, młodzieży i dorosłych, rekreacji, turystyki i sportów wodnych , a w konsekwencji rozwój zainteresowania społeczeństwa uczestnictwem w kulturze fizycznej.

1. Zarząd Główny PTTK uważa za zasadne wystąpienie z inicjatywą opracowania i przyjęcia koncepcji turystyki wodnej w Polsce. Powinna ona powstać w wyniku współpracy władz administracji państwowej i samorządowej, środowisk naukowych i menedżerskich oraz władz stowarzyszeń zainteresowanych stworzeniem warunków do uprawiania turystyki wodnej. Celem tych prac powinno być doprowadzenie do uznania turystyki wodnej jako elementu gospodarki narodowej ważnej dla poprawienia zdrowia i kondycji fizycznej społeczeństwa polskiego, z uwzględnieniem priorytetów zawartych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 1996- 2005;

2. W wyniku przyjęcia koncepcji turystyki wodnej w Polsce powinno dojść do :
   - umieszczenia w statutowych zadaniach właściwych ogniw gospodarczych, będących własnością Skarbu Państwa, obowiązku stwarzania warunków dla uprawiania sportu, turystyki i rekreacji na polskich szlakach wodnych;
   - stworzenia ekonomicznego zaplecza oraz struktur usługowych i produkcyjnych na potrzeby turystyki wodnej;
   - uwzględnienia w programach szkolnictwa publicznego i niepublicznego przygotowującego kadry dla przemysłu turystycznego w Polsce, zagadnień związanych z uprawianiem sportu, rekreacji i turystyki wodnej;
   - objęcia specjalnym programem ochrony środowiska zagadnień związanych z projektowaniem, konstruowaniem i budowaniem urządzeń służących ochronie środowiska na szlakach wodnych (z uwagi na konieczność sanitacji szlaków wodnych) wynegocjowanie w nowych dokumentach prawnych (Prawo wodne i Ustawa o ochronie i kształtowaniu środowiska) zapisów satysfakcjonujących osoby zainteresowane uprawianiem rekreacji i turystyki na wodzie;
   - opracowania systemu kształcenia kadr na potrzeby dyscyplin wodnych.

3. Zarząd Główny PTTK uznaje za szczególnie pilne :
   - uregulowanie statusu prawnego przodowników turystyki PTTK i instruktorów dyscyplin wodnych;
   - wystąpienie Towarzystwa do Prezesa UKF i S o udzielenie zgody na szkolenie instruktorów rekreacji ruchowej w zakresie dyscyplin wodnych (kajakarstwo, żeglarstwo, płetwonurkowanie) zgodnie z Zarządzeniem Prezesa UKF i T z dnia 15.07.1997 r. w sprawie kwalifikacji, stopni i tytułów zawodowych w dziedzinie kultury fizycznej oraz zasad i trybu ich uzyskiwania;
   - nowelizację przepisów dotyczących bezpieczeństwa osób uprawiających sporty wodne i turystykę wodną;
   - wprowadzenie „turystyki wodnej" i jej kadry do sfery usług turystycznych;
   - kontynuację znakowania szlaków wodnych w Polsce oraz zapewnienia środków finansowych na to zadanie;
   - uznanie wypożyczalni wodnego sprzętu turystycznego za bazę rekreacji w rozumieniu Ustawy o kulturze fizycznej;
   - stworzenie rzeczywistych przesłanek do rozwoju żeglarstwa morskiego;
   - promowanie turystyki wodnej poprzez różne formy wydawnicze;
   - turystyczne zagospodarowanie rzek granicznych w ścisłej współpracy z władzami administracyjnymi i organizacjami wodniackimi : Niemiec, Czech, Słowacji, Ukrainy, Białorusi, Litwy i Rosji.

4. Zarząd Główny PTTK uważa za konieczne w ramach wewnętrznej działalności organizacyjnej:

   - utrzymanie wyodrębnionej pozycji Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK w Światowej Konfederacji Działalności Podwodnej (CMAS);
   - włączenie się do prac nad szkoleniem płetwonurkowym osób niepełnosprawnych w Polsce;
   - nawiązanie współpracy oraz włączenie się do prac międzynarodowych organizacji wodniackich;
   - zaproponowanie podpisania porozumienia z Polskim Związkiem Kajakowym w sprawie promocji turystyki kajakowej, wspólnych form wydawniczych, systemu kształcenia kadr, organizacji imprez, reprezentowania interesów polskiego kajakarstwa turystycznego w organizacjach międzynarodowych;
   - przestrzeganie zasady przez Oddziały i jednostki gospodarcze PTTK obsługiwania spływów, „tramwajów wodnych" i wędrownych wczasów kajakowych przez Przodowników Turystyki Kajakowej PTTK;

5. Ustala się, że w porozumieniu z zainteresowanymi partnerami Prezydium ZG PTTK:

   - rozważy możliwość odnowienia bazy całego szlaku „Czarnej Hańczy";
   - przyjmie plan tworzenia kolejnych zagospodarowanych szlaków wodnych;
   - przyjmie koncepcję tworzenia i promowania „wodnych produktów turystycznych" PTTK;
   - rozważy stworzenie firmy turystycznej „Szlak Wisły";
   - poprze plan wydania fundamentalnych dla turystyki wodnej opracowań dotyczących polskich szlaków kajakowych i żeglarskich;

- będzie dążyć do odnowienia Polsko-Węgierskiego Spływu Kajakowego na Dunaju im. Jana Sobieskiego.

6. Zobowiązuje się Prezydium ZG PTTK do przyjęcia harmonogramu realizacji niniejszej Uchwały oraz do przedłożenia do końca bieżącej kadencji informacji o jej wdrożeniu i aktualnej realizacji.

Zarząd Główny PTTK

„PTTK a woda" – plenum Zarządu Głównego PTTK.

Po kilkunastu latach Zarząd Główny PTTK na swoim posiedzeniu 27.02.2000 r. w Krakowie znowu podjął bliski wodniakom temat: „PTTK a woda". Ostatni raz PTTK omawiało tę problematykę w 1986 roku, a więc 13 lat temu, a przecież wiele z wówczas zgłoszonych wniosków pozostało niestety, aktualnymi do dnia dzisiejszego.

Środowisko wodniackie przez ostatnie dwa lata podczas Zlotów Przodowników lub Instruktorów swoich dyscyplin zgłaszało wnioski, a „wodne" Komisje ZG PTTK zbierały materiały i postulaty mające służyć rozwojowi turystyki wodnej w Polsce. Stawiając ten temat na plenarnym posiedzeniu władz naczelnych naszego Towarzystwa, chcieliśmy sprowokować odpowiedź na cztery zasadnicze naszym zdaniem pytania :

1/ W jakim kontekście będziemy podejmować w nadchodzącym nowym dziesięcioleciu, problematykę turystyki wodnej kształtowanej w PTTK ?

2/ Jaki jest nasz – to znaczy PTTK potencjał kadrowy, programowy i organizacyjny w sferze wodnej ?

3/ Czym dysponujemy (jako Towarzystwo) w szeroko rozumianej infrastrukturze turystyki wodnej ?, a także jak konkretnie przygotowana jest oferta na letni sezon 2000 r. ?

4/ Jakie zasadnicze sprawy ważne dla turystyki wodnej powinny być przedstawione władzom państwowym, samorządowym lub innym partnerom, a jakie powinny zostać rozwiązane przez PTTK ?.

Na te szczególnie ważne obrady, obok członków władz zostali wyróżnieni zaproszeniem zasłużeni wodniacy i krajoznawcy- członkowie honorowi Towarzystwa w osobach: Kol. Jana Dworczyka z Warszawy i Władysława Wojewódzkiego z Gdańska, a także kol. prof. Marka Jaczewskiego – jachtowego kapitana żeglugi wielkiej- wieloletniego przewodniczącego KTŻ ZG PTTK – dziś honorowego jej przewodniczącego. Ponadto w obradach uczestniczyli gospodarze szlaków kajakowych : Brdy, Krutyni, Biebrzy, Czarnej Hańczy, Narwi, Poj. Brodnickiego oraz przedstawiciele Akademickiego Klubu Kajakowego „BYSTRZE" z Krakowa – autorzy pięknej wystawy fotogramów z wypraw kajakowych rzekami górskimi członków tego Klubu. Drugą wystawą równie piękną była publikacja przyszłego przewodnika turystycznego p.n."Szlak WISŁY" autorstwa Wojciecha Kuczkowskiego – wiceprzewodniczącego Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK.

Zainteresowane tą problematyką Komisje: Turystyki Kajakowej, Turystyki Żeglarskiej oraz Działalności Podwodnej, a także jednostki gospodarcze PTTK : Przedsiębiorstwo „Szlak Brdy" w Bydgoszczy, OZGT- spółka z o.o. w Olsztynie i Oddział PTTK w Augustowie przygotowały w konsultacji i pod merytorycznym kierunkiem Wiceprezesa ZG PTTK Kol. Gustawa Konopackiego „RAPORT o stanie turystyki wodnej", zakończony wnioskami i oczekiwaniami w sferze programowej, organizacyjnej, prawnej i ekonomicznej. Treści zawarte w tym RAPORCIE , a także wnioski ujęte w projekcie Uchwały były inspiracją do szerokiej dyskusji, jaka wywiązała się podczas obrad plenarnego posiedzenia ZG PTTK.

Dyskusję poprzedziły wystąpienia :

Kol. Gustawa Konopackiego – wiceprezesa ZG PTTK, który przypomniał, że ostatni raz problematyka turystyki wodnej była przedmiotem rozważań Zarządu Głównego PTTK 13 lat temu. Obecnie zaszła potrzeba ponownego przeanalizowania problematyki wodnej w nowych uwarunkowaniach administracyjnych i prawnych, a także bliższemu przyjrzeniu się wodniackiej ofercie turystycznej, proponowanej turyście polskiemu i zagranicznemu.

Raport *PTTK a woda* kończą wnioski, wg których PTTK powinno:

- wystąpić z apelem do władz państwowych o przyjęcie polityki turystyki wodnej w Polsce;
- zadbać o umieszczenie w statutowych zadaniach właściwych ogniw gospodarczych, będących własnością Skarbu Państwa, obowiązku stwarzania warunków dla uprawiania turystyki wodnej i rekreacji na polskich szlakach wodnych;
- zwrócić się do Ministerstwa Edukacji Narodowej o włączenie do programu edukacji młodzieży problematyki turystycznej;
- rozważyć budowę sieci przedsiębiorstw komercyjnych, zajmujących się turystyczną żeglugą wodną;
- zaapelować o objęcie szczególną ochroną tych terenów, które ze względu na sanitację mogą być regularnie niszczone.

Kol. Andrzeja Gordona – sekretarza Generalnego ZG PTTK, który podkreślił m.in. znaczenie wydawnictw o charakterze przewodnika dla turysty wodniaka oraz potrzebę nie komercyjnego ich wydania : dla środowiska żeglarzy pt. "Szlak Wisły" – wg. koncepcji kol. Wojciecha Kuczkowskiego, a dla turystów kajakarzy – wg. opracowania kol. Marka Lityńskiego

pt. „Szlaki wodne Polski" (projekty obu tych wydawnictw członkowie Plenum ZG otrzymali w materiałach). Wszyscy obecni otrzymali obok „Raportu" jeszcze inne materiały: uzupełniającą informację statystyczną ilustrującą działalność KTKaj, KTŻ i KDP w 99 r, „Procedurę znakowania szlaków kajakowych" – przyjętą w PTTK od tego roku, a przede wszystkim projekt Uchwały Zarządu Głównego PTTK obejmujący wnioski pogrupowane według instancji kompetencyjnych do ich realizacji.

Następne były wystąpienia omawiające poszczególne dyscypliny turystyki wodnej – tj. Kol. Adama Nowickiego- przewodniczącego Komisji Turystyki Kajakowej ZG, Kol. Marka Jaczewskiego – honorowego przewodniczącego Komisji Turystyki Żeglarskiej, i Kol. Wiesława Wachowskiego – przewodniczącego Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK. Zbliżone sobie specjalności : kajakowa i żeglarska zgłaszają palący dziś dla ich kadry problem, jaki stwarza obecny zapis w Ustawie o usługach turystycznych dopuszczający do obsługi ruchu turystycznego „na wodzie" jedynie Instruktora Rekreacji Ruchowej. Zdaniem naszej kadry wodniackiej, wielokrotnie zgłaszanym na regionalnych spotkaniach i Zlotach centralnych, wystąpiła pilna potrzeba określenia statusu Przodownika Turystyki Kajakowej jak i Przodownika Turystyki Żeglarskiej PTTK równającego z uprawnieniem Instruktora Rekreacji Ruchowej przyjętym w w/w Ustawie.

Ponadto przez ostatnie dwa lata, Komisja Turystyki Kajakowej ZG PTTK prowadziła lustrację 26 PTTK - owskich obiektów turystyki kwalifikowanej, mających służyć rozwojowi turystyki wodnej. Wyniki tej lustracji różniące się w ocenie gestorów tych obiektów, zamieści w przygotowywanym sprawozdaniu z działalności komisji w minionym roku. Na podkreślenie zasługuje jeszcze jeden fakt , że od trzech lat z inicjatywy i pod nadzorem Komisji, a także przy wsparciu finansowym z budżetu Państwa, zainteresowane Oddziały PTTK realizują zadanie „Znakowania Szlaków Kajakowych" (jako produkt markowy rozumiany w świetle obowiązujących dziś przepisów europejskich). Jako pierwszy zadanie to podjął i dobrze zrealizował Oddział PTTK „Szlak Brdy" w Bydgoszczy, znakując szlak rzeki BRDY na całej jej długości, a na jego przykładzie oznakowano następne ok. 200 km szlaków kajakowych rzek : Zbrzycy, Gwdy, Rurzycy oraz cały szlak Międzyrzecza. Zadanie to Komisja chce i będzie realizować w latach następnych. Jeszcze w tym roku zamierza powierzyć oznakowanie szlaku Krutyni Oddziałowi Warmińsko – Mazurskiemu i szlaku Pojezierza Brodnickiego - Oddziałowi PTTK w Brodnicy.

Rolę integrującą środowiska wodniackie mają organizowane w sezonie dla nich i przez nich imprezy kajakowe, czy żeglarskie. Wykazy tych imprez stanowią corocznie wydawane przez zainteresowane Komisje -kalendarze imprez. Szkoda tylko, że nie obejmują one także oferty wszystkich naszych jednostek gospodarczych, proponowanej na każdy sezon turystom przyjeżdżającym do zarządzanych przez te jednostki – obiektów turystyki kwalifikowanej. Jest to sprawa do szybkiego uzupełnienia.

W 2000 roku – jubileuszowym dla PTTK środowisko kajakarzy chce zaznaczyć ten fakt poprzez uznanie organizowanego w tym roku już po raz 50-ty Międzynarodowego Spływu Kajakowego na Dunajcu jako imprezy wiodącej na dalsze lata dla wszystkich kajakarzy w Polsce niezależnie od ich przynależności organizacyjnej. Do takiego wspólnego wniosku doszli, a dziś deklarują merytoryczną współpracę przy realizacji tej imprezy przedstawiciele: Komisji Turystyki Kajakowej PTTK, Stowarzyszenia „DUNAJEC" PZK oraz Komisji Rekreacji TKKF – przygotowując w tej sprawie wspólny list intencyjny do władz naczelnych tych organizacji.

Działalność Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK od wielu lat jest skupiona na odkrywaniu nowych akwenów do żeglowania na terenie Polski i udostępnianie ich turystom. Na terenie Polski, poza powszechnie znanymi akwenami mazurskimi i pojezierzy, jest wiele innych akwenów z pięknymi zabytkami krajoznawczymi, nie spopularyzowanych i nie udostępnianych szerokim rzeszom turystów polskich i zagranicznych. Należą do nich m.in.: szlak Wisły, Odry, Warty i Noteci. Zdaniem Kol. Marka Jaczewskiego , PTTK powinno objąć patronatem realizację koncepcji budowy szlaków wodnych obejmujących Wisłę, Odrę, Wartę i Noteć oraz całą sieć połączeń między nimi wraz z budową (co 50 km) niezbędnej dla żeglarzy przystani. Na Sejmiku komandorów klubów żeglarskich PTTK, jaki zorganizowała Komisja w lutym br. zgłoszono postulat o rozszerzenie działalności KTŻ o turystykę motorowodną. Do przedłożonego projektu Uchwały Komisja Turystyki Żeglarskiej zgłosiła dodatkowo następujące wnioski, Zarząd Główny:

- uznaje za podstawowe szlaki turystyki wodnej: Wisłę z Bugo-Narwią z odgałęzieniami na Pojezierze Iławskie, Mazury i Pojezierze Augustowskie; Odrę z Wartą i Notecią i kanałem Bydgoskim;
- zobowiązuje oddziały PTTK, przez których teren przechodzą wskazane szlaki, do ich rozwoju i opieki nad bazą turystyki wodnej na tych szlakach;
- będzie promował turystykę wodną na tych szlakach dla turystów krajowych i zagranicznych.

Kolejnym etapem tego długoletniego planu działalności powinno być rozszerzenie współpracy z Białorusią i Ukrainą.

Przewodniczący Komisji Działalności Podwodnej kol. Wiesław Wachowski uzupełniając raport *PTTK a woda* powiedział, że głównym zadaniem KDP jest szkolenie podwodne nierozerwalnie związane z bezpiecznym uprawianiem płetwonurkowania i potwierdzone odpowiednimi certyfikatami. KDP jako federacja krajowa, skupiająca w swoich strukturach oprócz klubów PTTK, inne kluby, centra nurkowe, jednostki organizacji profesjonalnych: straży pożarnej, policyjne, wojskowe, jest członkiem światowej organizacji CMAS i reprezentuje w niej cały kraj. Zakres działania powołanego do życia Ogólnopolskiego Centrum Szkolenia Podwodnego obejmuje m.in. nadzór nad systemem szkolenia

płetwonurkowego prowadzonego przez kluby płetwonurków na terenie całej Polski. Kadrę tego środowiska stanowią Instruktorzy płetwonurkowania według wcześniejszej i obecnie obowiązującej Ustawy. Zwrócił uwagę na konieczność uregulowań prawnych, dotyczących nurkowania swobodnego, w aktach prawnych takich jak Prawo Wodne i Ustawa o bezpieczeństwie w górach i nad wodą. Postulaty tego środowiska znalazły swoje miejsce w projekcie Uchwały ZG PTTK.

W trosce o dalszy prawidłowy rozwój turystyki wodnej w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym w dyskusji nad projektem Uchwały „PTTK a woda" głos zabrali Kol.Kol.: Zbigniew Malinowski, Andrzej Konarski, Marek Lityński, Krzysztof R. Mazurski, Piotr Dąbrowski, Władysław Wojewódzki, Stanisław Janowicz, Krzysztof Kuszewski, Bronisław Karpiak, Henryk Grabowski, Tadeusz Lutrzykowski i Andrzej Gordon.

W większości tych wypowiedzi przewijały się następujące postulaty:

- działalność wodniacka powinna być lepiej rozpropagowana w O/PTTK na południu Polski.
- Zarząd Główny powinien spowodować, aby w każdym planie zagospodarowania przestrzennego opracowywanym przez władze lokalne i zatwierdzanym przez sejmiki samorządowe, była uwzględniona problematyka wodna, w tym zabezpieczenie zagospodarowanych szlaków wodnych.
- rozpropagowanie nieuczęszczanego obecnie szlaku Noteci (jako fragmentu drogi wodnej w głąb Polski) byłoby marketingowym posunięciem dla turystów zagranicznych płynących na Wisłę i Mazury oraz Pojezierze Iławskie;
- właściwym posunięciem także i promującym tę dziedzinę byłaby koncepcja połączenia szlaków Brdy, Wdy i Noteci;
- jednym z celów Narodowego Programu Zdrowia (1997-2006) jest zwiększenie aktywności fizycznej Polaków – w projekcie Uchwały wodniackiej należy mocniej zaakcentować rolę naszego Towarzystwa w realizacji tego celu;
- należy podkreślić konieczność zapewnienia warunków do uprawiania turystyki w parkach narodowych i krajobrazowych;
- należy przyjąć stanowisko ZG PTTK w sprawie czystości wokół szlaków wodnych i przełożyć to na konkretne starania;
- ZG PTTK powinien odnieść się do 7% podatku VAT za usługi turystyczne.
- należałoby zwrócić uwagę na inne szlaki kajakowe, jak np. Pojezierze Ostródzko-Iławskie czy szlak Olsztyn - Kaliningrad.
- w ramach wspierania n / Towarzystwa, Oddziały PTTK organizujące spływy kajakowe powinny korzystać z bazy i sprzętu wypożyczalni PTTK. Bardzo często tego nie robią, przedkładając nad cel społeczny lokalne interesy.
- problemem jest podnoszenie ceny przez władze lokalne, za użytkowane grunty przez dzierżawcę stanicy wodnej. W ten sposób pozyskują środki niezbędne na pokrycie lokalnych potrzeb oświatowych i społecznych;
- istnieje konieczność wznowienia wydawania Centralnego Kalendarza Imprez Turystycznych. Wydawnictwo to byłoby pomocne w popularyzowaniu Polski za granicą.
- zachodzi konieczność poprawy stanu istniejącej bazy turystycznej na szlaku Czarnej Hańczy;
- niezbędny jest program ujmujący całościowo problematykę wodniacką w Towarzystwie; Zarząd Główny PTTK jako organ naczelny powinien znaleźć sposób na wsparcie finansowe dla oddziałów PTTK na modernizację bazy;
- pożądane jest publikowanie przewodników kajakowych oraz zunifikowane znakowanie szlaków;
- Towarzystwo powinno dążyć do przygotowania i opracowania w oparciu o istniejącą i planowaną bazę zagospodarowanie szlaków wodnych pod kątem sprzedaży produktu turystycznego dla turystów zagranicznych i krajowych. Aktualnie jedynie szlak Brdy i Krutyni spełniają wymogi krajowego produktu turystycznego(kajakowego);
- PTTK w porozumieniu z UKFiS powinno dążyć do uzyskania zgody na organizację szkoleń kadry PTTK w zakresie Instruktora Rekreacji Ruchowej ze wszystkimi z tego wynikającymi uprawnieniami – głównie w zakresie kajakarstwa.

Uwagi jakie zostały zgłoszone do projektu Uchwały były następujące:

- nie zostały poruszone ani nie zaprezentowano poglądu PTTK na następujące sprawy: procesy prywatyzacyjne i reprywatyzacyjne, które prowadzą do ograniczenia dostępu do wód; sprawa budowy kaskady Wisły, projekt budowy zapory w Nieszawie; obecnie stosowane metody zabezpieczeń przeciwpowodziowych; sprawa masowo prowadzonej wycinki drzew na międzywalu; projekty renaturalizacji cieków wodnych; lokalizowanie inwestycji na terenach zalewowych.
- ogniwa naszego Towarzystwa posiadają duże doświadczenie i osiągnięcia w organizacji imprez (spływów, rejsów) o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim, i regionalnym co w

- ogniwa naszego Towarzystwa posiadają duże doświadczenie i osiągnięcia w organizacji imprez (spływów, rejsów) o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim, i regionalnym co w aktualnej sytuacji ekonomicznej nie przynosi Towarzystwu korzyści finansowych, gdyż są to imprezy samo finansujące się.

Dyskusję podsumował Prezes ZG PTTK Kol. Janusz Zdebski. Wszystkie zgłaszane w czasie dyskusji uwagi, wnioski, postulaty bardzo rzetelnie spisywał Kol. Stanisław Janowicz- członek Zarządu Głównego PTTK (w cywilu kajakarz), który przyjął na siebie zadanie przygotowania ostatecznej redakcji Uchwały ZG. Plenum ZG PTTK upoważniło Prezydium ZG PTTK, do przyjęcia tej Uchwały na najbliższym swoim posiedzeniu po uwzględnieniu zgłoszonych uwag i postulatów.

Uchwała ta otrzymała nr 119/XIV/2000 , a jej treść jest zamieszczona powyżej.

Barbara Kalinowska
sekretarz Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK

●●●

KOMISJA TURYSTYKI ŻEGLARSKIEJ
Z.G. PTTTK
oraz WOJSKOWY KLUB ŻEGLARSKI
" P A S A T " ODDZIAŁU PTTK
przy Klubie POW w BYDGOSZCZY

ORGANIZUJE
W SEZONIE ŻEGLARSKIM 2000 r.

10 DNIOWE MŁODZIEŻOWE REJSY PO WIELKICH JEZIORACH MAZURSKICH

TERMINY REJSÓW

I t. 21. 06. 30. 06.
II t. 1. 07. 10. 07.
III t. 11. 07. 20. 07.
IV t. 21. 07. 30. 07.
V t. 31. 07. 9. 08.
VI t. 10. 08. 19. 08.
VII t. 20. 08. 29. 08.

ILOŚĆ MIEJSC 20 w turnusie 5 załóg po 4 uczestników + sternik (wychowawca instruktor) uczestnicy młodzież w wieku 15 - 18 lat

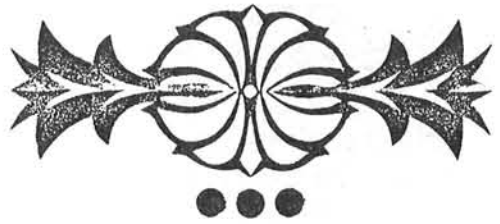
PLANOWANY KOSZT 980,-

ŚWIADCZENIA * zakwaterowanie na jachcie typu VENUS, MAK 707 lub NASH
* wyżywienie 3 x dziennie przygotowane w kuchni jachtowej
* koszulka i czapeczka okolicznościowa, odznaka i dyplom uczestnictwa
* ubezpieczenie NW i opieka medyczna
* doskonalenie umiejętności żeglarskich pod nadzorem doświadczonego sternika
* możliwość złożenia egzaminu i uzyskania patentu żeglarza jachtowego
(2 zdjęcia + 120,- zł za egzamin, książeczkę żeglarską i patent żeglarza)

W PROGRAMIE : * zwiedzanie twierdzy BOYEN w Giżycku;
* zwiedzanie Wilczego Szańca w Gierłoży;
* regaty o Błękitną Wstęgę Śniardw;
* ogniska żeglarskie i dyskoteki;
*spotkania ze znanymi żeglarzami;
wiele innych niezapomnianych atrakcji.

ZAPRASZAMY

SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELA:
SEKRETARIAT ODDZIAŁU PTTK PRZY KLUBIE POW
UL.SUŁKOWSKIEGO 52 p.71 85-915 BYDGOSZCZ
TEL: (0-52) 378-23-42 do godz. 15.00
TEL: (0-52) 378-23-42 FAX

TURYSTYCZNE SZLAKI KAJAKOWE PTTK

Od początku istnienia zorganizowanej turystyki na ziemiach Polski znakowaniem i konserwacją szlaków turystycznych zajmowały się stowarzyszenia turystyczne. Od 1950 r. działalność taką kontynuuje Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, traktując ją jako jedno z naczelnych swoich zadań. Podstawę prawną tych poczynań stanowi USTAWA O KULTURZE FIZYCZNEJ z dn. 18.01.1996 r. (Dz. Ustaw nr 25 z 1996 r., poz. 113) oraz wynikające z tej ustawy rozporządzenia.

Turystyczne szlaki kajakowe PTTK wykorzystują istniejące na obszarze Polski i wytworzone naturalnie przez przyrodę cieki wodne, jeziora i tzw. morskie wody wewnętrzne, jak też wybudowane przez człowieka kanały i sztuczne zbiorniki wodne. Za wyznaczony w wymienionej wyżej przestrzeni turystyczny szlak kajakowy PTTK uznaje się trasę, której przebieg w terenie został oznaczony w sposób trwały i zgodny z *„Instrukcją znakowania szlaków turystycznych PTTK"* z 1999 r. oraz zatwierdzoną przez Zarząd Główny PTTK w 2000 r. *„Procedurą tworzenia, znakowania i propagowania szlaków kajakowych PTTK"* jako załącznika do w/w Instrukcji. Turystyczne szlaki kajakowe PTTK powstają w trzech etapach: projektowania, utrwalenia przebiegu w terenie i propagowania szlaku.

Przy projektowaniu szlaku kajakowego podstawową rolę pełni prawidłowo obliczony **kilometraż szlaku kajakowego**, który nie może stać **w sprzeczności z państwowymi zasobami dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.** Kilometraż szlaku kajakowego utrwalony w terenie powinien być zgodny z kilometrażem szlaku kajakowego zawartym w przewodniku pn. *„Szlaki wodne Polski"*, powstającym w Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK pod kierunkiem Marka Lityńskiego.

Wniosek o oznakowanie szlaku kajakowego składa do Zarządu Głównego Oddział PTTK, na terenie działania którego przebiega szlak. Oddział składający wniosek musi zapewnić **prawidłową konserwację całego oznakowania szlaku w przyszłości** zgodnie z ogólnie obowiązującymi w tym zakresie w PTTK przepisami.

Wniosek **musi uzyskać akceptację** Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK jako ciała nadzorującego, koordynującego i kontrolującego wszystkie prace w tym zakresie na terenie Polski. Ze względu na powszechnie przyjętą procedurę corocznego przyznawania środków finansowych z budżetu państwa na inwestycje planowane w roku następnym wniosek musi zostać złożony **najpóźniej we wrześniu w roku poprzedzającym rozpoczęcie inwestycji.**

Po wykonaniu projektu szlaku można przystąpić do prac zmierzających do utrwalenia jego przebiegu w terenie. Wzorcowa w tym względzie koncepcja została opracowana i wdrożona na **szlaku kajakowym rzeki Brdy**. Zastosowane na Brdzie oznakowanie wraz z opisem, mapami i zdjęciami zawiera opracowanie *„Brda i Zbrzyca – przygoda z kajakiem"*, wydane w 1998 r. w Bydgoszczy przez Oddział PTTK „Szlak Brdy". Wszystkie znaki zostały również zaprezentowane w *„Instrukcji znakowania turystycznych szlaków kajakowych PTTK"*.

Dokumentację wykonanej pracy stanowi mapa w skali 1:50 000, przedstawiająca usytuowanie wszystkich znaków wraz z załącznikiem tabelarycznym. **Cennik** na przeprowadzenie prac znakarskich wraz z wykonaniem projektu szlaku oraz dokonaniem wszystkich niezbędnych uzgodnień obowiązuje według aktualnego w danym roku cennika ZG PTTK na znakowanie turystycznych szlaków kajakowych. **Koszt** wykonania pojedynczego znaku loco producent ustalany jest raz do roku przez wykonawcę znaków – Regionalny Oddział PTTK „Szlak Brdy", reprezentowany przez Kol. Zbyszka Galińskiego.

Etapem zamykającym całość projektu powinno być **wysokiej jakości wydawnictwo** (przewodnik z mapami), prezentujące TSK turystom krajowym i zagranicznym (wkładka w języku angielskim i niemieckim). Zagadnieniem o pierwszorzędnym znaczeniu jest również **nazwa własna TSK**, która będzie stanowiła w przyszłości „logo marketingowe", identyfikujące szlak w świadomości społecznej odbiorców, jak funkcjonujący już „Szlak Brdy" czy „Szlak imienia Jana Pawła II".

Marek Lityński

Szlaki wodne Polski

(zagadnienia merytoryczne i układ przewodnika)

Polska jest na mapie Europy jednym z potencjalnych potentatów w dziedzinie turystyki i rekreacji wodnej. Posiadamy na naszym terytorium wszystkie rodzaje cieków wodnych, zdolne do zaspokojenia ambicji bardzo wybrednych turystów: górskie, podgórskie, nizinne, przymorskie, łączące kilkanaście jezior, płynące wśród głębokich parowów lub przez niezamieszkałe, prawie naturalne tereny leśne. Ta wieloraka sieć urozmaiconych pod względem trudności i uciążliwości tras wodnych umożliwia tworzenie różnych kombinacji szlaków o niepowtarzalnym przebiegu oraz uprawianie wszystkich odmian kajakarstwa turystycznego i sportowego.

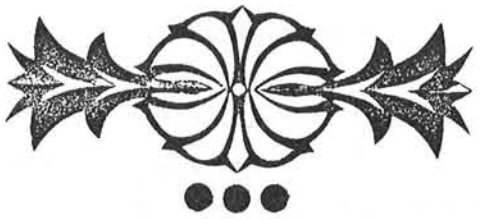
Nadszedł czas opracowania nowoczesnego przewodnika po polskich szlakach wodnych, zawierającego aktualny i zweryfikowany kilometraż wszystkich dotąd poznanych i przepłyniętych rzek i jezior naszego kraju. Poprzednie prace tego typu zostały wydane w 1936 i 1960 r. Jedynym po wojnie wydawnictwem był przewodnik B. Jastrzębskiego – epokowe opracowanie na miarę lat sześćdziesiątych, który przy postępach współczesnego rozpoznania hydrograficznego kraju oraz rozpowszechnienia po 1990 r. różnorodnych wydawnictw kartograficznych musi odejść do historii.

Opracowywane pod moim kierunkiem w Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK wydawnictwo pod nazwą *„Szlaki wodne Polski"*, prezentujące aktualny i zweryfikowany kilometraż turystycznych szlaków wodnych, posiada również podstawowe znaczenie dla dalszych prac nad regionalnymi i lokalnymi przewodnikami i mapami tematycznymi oraz stanowi niezbędny materiał o wieloletniej przydatności dla weryfikacji wszystkich rodzajów odznak kajakowych. Ze względu na swoją objętość – do 2000 r. opisano w naszym kraju już ponad 20 000 km szlaków kajakowych – opracowanie takie nie powinno być wydane w jednym, opasłym tomie, gdyż nikt już podobnych „zbiorówek" nie chce brać do ręki. W związku z tym stworzyłem najpierw merytoryczną koncepcję podzielenia powierzchni kraju na regiony turystyki kajakowej, które tym samym będą stanowiły poszczególne części przewodnika, wydawane periodycznie w różnej kolejności, ale w sumie wyczerpujące całość szlaków wodnych Polski. Podział ten przedstawia się następująco:

I. WISŁA.
II. ODRA.
III. POMORZE (Rzeki Pojezierzy Pomorskich i Pobrzeży Bałtyckich).
IV. MAZURY (Rzeki Pojezierzy Mazurskich, Suwalszczyzny, Żuław oraz północnego Podlasia i Mazowsza).
V. WIELKOPOLSKA (Rzeki Pojezierzy Wielkopolskich, Niziny Wielkopolskiej, Wyżyny Śląskiej i północnej części Wyżyny Częstochowsko-Krakowskiej).
VI. MAŁOPOLSKA I MAZOWSZE (Rzeki Wyżyny Małopolskiej i Zachodniego Mazowsza).
VII. LUBELSZCZYZNA I POLESIE (Rzeki Wyżyny Lubelskiej, Polesia, Wschodniego Mazowsza i południowego Podlasia)
VIII. SUDETY (Rzeki Sudetów, Przedgórza Sudeckiego i Niziny Śląskiej, inaczej: Sudeckie dopływy Odry).
IX. KARPATY (Rzeki Karpat, Pogórza Karpackiego i Kotliny Sandomierskiej, inaczej: Karpackie dopływy Wisły i Sanu).

Główne granice wyróżnionych jednostek przebiegają dolinami największych polskich rzek, zwłaszcza korytami płynących z gór do morza Wisły i Odry, a w kilku miejscach działami wodnymi. Kryterium leżące u podstawy tego podziału posiada uzasadnienie wyłącznie od strony „hydrografii praktycznej", bez żadnych odniesień (oprócz tradycyjnych nazw historyczno–geograficznych) do innych podziałów przestrzeni naszego kraju: fizyczno–geograficznych, historycznych, planistycznych czy administracyjnych. Jeżeli bowiem wyodrębniamy dwie krainy górskie, to trudno zakończyć bieg rzek płynących z łańcuchów górskich Karpat i Sudetów przed Sanem, Wisłą czy Odrą. Takie same naturalne granice w postaci dolin Narwi, Wisły, Noteci i Odry występują w przypadku szeroko pojętych krain Pomorza i Mazur.

Marek Lityński

Komisja Działalności Podwodnej ZG PTTK

Komisja Działalności Podwodnej zgodnie ze Statutem PTTK zajmuje się organizacją, nadzorem, koordynacją oraz wytyczaniem kierunków rozwoju szeroko pojętej działalności podwodnej prowadzonej w klubach płetwonurków PTTK oraz klubach i innych jednostkach nie PTTK - owskich afiliowanych przy KDP ZG PTTK. Rozszerzenie działalności na kluby nie PTTK - owskie wynika z ponad 40-letniej tradycji oraz bezpośrednio z postanowień Zarządzenia Przewodniczącego GKKFiS z dnia 29.06.85. regulującego w tym okresie zasady uprawiania płetwonurkowania w Polsce. Stąd też struktura organizacyjna KDP różni się od struktury innych komisji ZG, gdyż obok klubów PTTK funkcjonują w niej na praktycznie tych samych prawach i pod ścisłym nadzorem merytorycznym Komisji w zakresie szkolenia i bezpieczeństwa kluby płetwonurków, nie związane organizacyjnie z PTTK. Działania komisji w przedstawionym wyżej zakresie są realizowane w dalszym ciągu mimo, że nie wydano dotychczas przepisów wykonawczych o uprawianiu płetwonurkowania do aktualnie obowiązującej nowej ustawy o kulturze fizycznej. W tej sytuacji podstawą działalności programowo-szkoleniowej KDP jest Zarządzenie Sekretarza Generalnego ZG PTTK nr 14/99 z dnia 06.01/99r. Również z uwagi na swoją strukturę organizacyjną oraz przynależność do Światowej Konfederacji Działalności Podwodnej – CMAS, KDP w kontaktach zagranicznych pełni rolę nurkowej federacji narodowej.

Obecnie w KDP ZG PTTK zarejestrowanych i afiliowanych jest blisko 180 klubów przy czym znaczący procent zaczynają stanowić prywatne centra i szkoły nurkowe. najsilniejszą w Polsce organizację zajmująca się płetwonurkowaniem rekreacyjnym. Na uwagę zasługuje również fakt , że dużą część klubów afiliowanych stanowią zawodowe jednostki Państwowej Straży Pożarnej, Policji i Wojska Polskiego, które zaadoptowały wypracowany przez KDP system szkolenia do swojej działalności zawodowej. Dla obsługi i finansowej tak mocno rozbudowanej i zróżnicowanej struktury powołano w 1999 roku Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK – wyodrębnioną jednostkę gospodarczą ZG nadzorowaną pod względem merytorycznym i finansowym przez KDP ZG PTTK. Wypracowywany przez OCSP zysk przekazywany jest w całości na działalność programową KDP. OCSP posiada swoją siedzibę w ZG PTTK i zatrudnia na niepełnych etatach na 3 osoby.

W zakresie szkolenia Komisja zajmuje się nadzorowaniem kursów organizowanych w klubach na niższe stopnie płetwonurkowe oraz organizacją centralnych kursów instruktorskich, a także specjalistycznym szkoleniem lekarzy klubowych. W poszczególnych latach stopień Instruktora Płetwonurkowania KDP/CMAS*** uzyskało: - 6 osób (1994), 3 osoby (1995), 3 osoby (1997), 8 osoby (1998),10 osoby (1999); stopień Instruktora Płetwonurkowania KDP/CMAS** -12 osób (1994), 12 osób (1995), 16 osób (1996), 15 osób (1997/8), 4 osób (1999); na stopień Instruktora Płetwonurkowania KDP/CMAS* - 19 osób (1997),24 osoby 38 osoby (1999) - łącznie zorganizowano 25 kursów instruktorskich. W chwili obecnej aktualny stan kadry KDP (z ważnymi uprawnieniami w 2000r.) wynosi 243 Instruktorów Płetwonurkowania KDP/CMAS należy przy tym pamiętać, że zgodnie z obowiązującymi przepisami powyższe stopnie umożliwiają podejmowanie pracy zawodowej w zakresie rekreacyjnego szkolenia płetwonurkowego.

Do szkoleń centralnych zaliczają się również kursy na stopień Płetwonurka KDP/CMAS***

(organizowane przez upoważnione kluby) i zakończone centralnym egzaminem w KDP, po którym uzyskuje się uprawnienia do organizacji nurkowań turystycznych i rekreacyjnych dla osób posiadających niższe stopnie nurkowe. Rocznie tego typu uprawnienia otrzymuje 100 – 120 osób.

Szkolenie w zakresie niższych stopni płetwonurkowych organizowane jest bezpośrednio w klubach i komercyjnych centrach nurkowych, przy czym kursy organizowane są zarówno w kraju jak i za granicą (Chorwacja, Hiszpania, Francja, Egipt) - w 1999 roku zorganizowano blisko 400 kursów, na których łącznie uprawnienia międzynarodowe KDP/CMAS uzyskało ponad 3 000 osób. Należy przy tym podkreślić, że zainteresowanie płetwonurkowaniem zwiększa się w znaczącym stopniu z każdym rokiem, a sama działalność rekreacyjno-turystyczna w tym zakresie prowadzona jest przez cały rok.

W celu zapewnienia wysokiego poziomu szkolenia Komisja od lat współpracuje na wielu płaszczyznach z wieloma instytucjami krajowymi. W roku 1995 rozpoczęto przy współpracy z Akademią Marynarki Wojennej nurkowania nitroksowe dla instruktorów KDP, z Krajowym Centrum Medycyny Hiperbarycznej IMMiT w Gdyni wdrożono w 1997r. własny program zakresie szkolenia nitroksowego oparty na wytycznych CMAS, a w roku 1999, przy dodatkowej pomocy INTD Francja - program szkolenia trimiksowego. Ponadto przeszkolono we wspomnianym Centrum blisko 300 płetwonurków w zakresie patofizjologii nurkowania i pierwszej pomocy nurkowej. W roku 1997 KDP wraz z Zakładem Teorii i Metodyki Pływania AWF Gdańsk rozpoczęła wdrażanie programu CMAS dla studentów (specjalność - nauczyciel WF-u) w zakresie nauczania pływania dzieci na basenie w sprzęcie podstawowym. Również wspólnie z AWF przygotowany został program szkolenia (wg CMAS) na stopień Płetwonurka Młodzieżowego dla dzieci młodszych, oraz organizowane jest szkolenie w zakresie metodyki nauczania płetwonurkowania dla kandydatów na kursy instruktorskie. Wspólnie z Krajowym Centrum Medycyny Hiperbarycznej IMMiT w Gdyni oraz Centralną Przychodnią Sportową w Warszawie organizowane są szkolenia lekarzy – członków klubów KDP (41 osób 1998, 42 osoby 1999) kończące się tytułem Lekarza Klubowego KDP, uprawnionego do zdrowotnego kwalifikowania płetwonurków do nurkowania rekreacyjnego oraz do wykonywania badań okresowych.

Inną tradycyjną już formą działania Komisji jest coroczny (w styczniu) Zlot Instruktorów i Aktywu Podwodnego na Kalatówkach w Zakopanem. W ciągu tej tygodniowej imprezy prowadzone jest w szerokim zakresie szkolenie, prezentowana jest działalność poszczególnych Podkomisji, odbywa się Zjazd Instruktorów oraz otwarte zebranie plenarne KDP. Ponadto, uczestnicy Zlotu biorą udział w różnych formach zajęć rekreacyjno-turystycznych w terenie. W poszczególnych Zlotach na Kalatówkach uczestniczyła następująca ilość osób: 1994 r. - 65, 1995 r. - 90, 1996 r. - 105, 1997 r. - 115., 1998r. – 116, 1999r. – 117, 2000r. –128.

Podjęto również decyzję o organizacji corocznych spotkań przedstawicieli klubów KDP - pierwsza konferencja odbyła się w marcu 2000roku w Koronowie k/ Bydgoszczy. - udział w niej wzięło ponad 120 osób z całej Polski.

Komisja i jej członkowie od lat utrzymują liczne kontakty zagraniczne. Delegat KDP uczestniczył w obradach Walnego Zgromadzenia CMAS na Cyprze (1993), na Mauritiusie (1995), w Lozannie (1997), w Singapurze (1999) oraz Nadzwyczajnego Zgromadzenia CMAS w Rzymie (1996). Przedstawiciele KDP brali udział w Konferencji Instruktorów Międzynarodowych CMAS w Paryżu (1995) i konferencji Nurkowania Technicznego w Birmingham (1995) oraz w szkoleniu instruktorów nitroksowych CMAS (1996) i instruktorów nurkowania jaskiniowego (1999) w Marsylii, szkoleniach trimiksowych w Antibes (1999), posiedzeniu Komitetu Technicznego CMAS Niolon (1999). W listopadzie 1996 roku, na obchodach 40-lecia KDP gośćmi honorowymi byli prezydent CMAS - Achille Ferrero i wiceprezydent CMAS - Walter Tichy. W 1998 roku goszczono prezydenta IANTD - Francja (organizacja nurkowań technicznych) - I.P.Imberta , a w lutym 2000 r. KDP wraz z Krajowym

Centrum Medycyny Hiperbarycznej zorganizowało seminarium nurkowe z udziałem światowej klasy specjalisty w zakresie fizjologii nurkowania - dr Billa Hamiltona z USA.

W roku 1999 podjęto szereg działań w zakresie promocji turystyki i szkolenia podwodnego – poprawiono i wznowiono podręcznik „Nurkowanie" autorstwa członków KDP, opracowano własną stronę internetową WWW, prezentowano KDP i kluby na wystawie „Wiatr i woda" w Warszawie w roku 1999 i 2000. Działalność KDP prezentowana jest systematycznie na własnej stronie na łamach „Magazynu Nurkowanie". Również w roku 2000 Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK wydało 2 podręczniki dla płetwonurków wraz z płytą CD stanowiącą pomoc multimedialną dla instruktorów. Trwają prace nad dalszymi pozycjami szkoleniowymi w zakresie fotografii podwodnej i kursów specjalistycznych.

W nadchodzącym sezonie letnim zakres działalności szkoleniowo-turystycznej KDP ulega dalszemu rozszerzeniu i obejmować będzie kursy na wszystkie stopnie instruktorskie , wyższe stopnie płetwonurkowe oraz uprawnienia specjalistyczne. Planowane są również w znacznie większym zakresie zagraniczne wyjazdy turystyczne połączone ze szkoleniem na podstawowe stopnie płetwonurkowe głównie na wodach Morza Śródziemnego i Morza Czerwonego.

Wiesław Wachowski

●●●

Uchwała Nr 120 /XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK
z dnia 27 lutego 2000 r.
w sprawie możliwości nabycia przez członków zwyczajnych PTTK znaczków członkowskich NFI uprawniających do zniżek organizacyjnych w obiektach partnerów - członków Naturfreunde Internationale

1. Na podstawie Art. 30 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2 pkt 2 oraz w związku z Art. 8 pkt 8 Statutu PTTK Zarząd Główny PTTK:
   1/ aprobuje uchwałę Prezydium ZG PTTK Nr 222/99 z 22.10.1999 r. w sprawie przystąpienia Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego na zasadach członka afiliowanego do NATURFREUNDE INTERNATIONALE wraz z ustaleniami dotyczącymi wzajemnej współpracy;
   2/ włącza się do dalszych prac NATURFREUNDE INTERNATIONALE;
   3/ umożliwia członkom zwyczajnym PTTK korzystanie ze zniżek organizacyjnych na zasadach ogólnych w obiektach partnerów - członków NATURFREUNDE INTERNATIONALE stwarzając tym samym turystom polskim - członkom PTTK dogodniejsze warunki do poznawania walorów krajoznawczych, życia i osiągnięć innych krajów.

2. Zarząd Główny PTTK uznaje, że opłacanie przez członków zwyczajnych PTTK składki członkowskiej NFI ma charakter dobrowolnej składki uzupełniającej składkę członka zwyczajnego PTTK.

3. Znaczek potwierdzający opłacenie przez członka zwyczajnego PTTK składki członkowskiej NFI jest wklejany do legitymacji członka PTTK i stanowi podstawę do udzielenia zniżek w obiektach organizacji zrzeszonych w NFI.

4. Na zasadach ekwiwalentności za ulgi dla członków zwyczajnych PTTK z opłaconą dobrowolną, uzupełniającą składką członkowską NFI Zarząd Główny PTTK postanawia:
   1/ udzielić zniżki 20% członkom organizacji partnerskich NFI w obiektach PTTK wyszczególnionych w „Wykazie schronisk PTTK" stanowiącym załącznik Nr 1 do Uchwały Prezydium ZG PTTK Nr 100/97 z 14.02.1997 r „w sprawie prowadzenia schronisk PTTK" wraz z późniejszymi nowelizacjami tego wykazu .

Zarząd Główny PTTK upoważnia Prezydium ZG PTTK do określenia zasad korzystania ze zniżek w obiektach PTTK przez członków NFI.

5. Zarząd Główny PTTK zobowiązuje Sekretarza Generalnego ZG PTTK do:
   1/ uzgodnienia z Sekretarzem Generalnym NFI szczegółowych zasad współpracy w tym zasad wprowadzenia znaczków i korzystania z ulg przez członków zwyczajnych PTTK w obiektach organizacji zrzeszonych w NFI a członków tych organizacji w obiektach turystyki kwalifikowanej zwanych schroniskami PTTK.
   2/ wydania zarządzenia wykonawczego określającego:
   - zasady rozprowadzania znaczków NFI oraz opłacania składek przyjmując, że opłaty te będą dokonywane w wybranych jednostkach PTTK,
   - sposób prezentacji obiektów organizacji zrzeszonych w NFI w których członkowie PTTK z opłaconą składką członkowską NFI będą korzystać ze zniżek,
   3/ dostarczenia jednostkom PTTK rozprowadzającym znaczki NFI podstawowych materiałów o NFI i o obiektach organizacji zrzeszających w NFI w których udzielane są zniżki członkom zwyczajnym PTTK,
   4/ zamieszczenia w „Informacjach ZG PTTK" powyższego zarządzenia oraz informacji o NFI, światowych przedsięwzięciach NFI, organizacjach zrzeszonych w NFI oraz danych ułatwiających uzyskanie informacji szczegółowych o obiektach i zniżkach.

6. Uchwała wchodzi w życie w dniu podjęcia z mocą obowiązującą od 1 marca 2000 roku.

Zarząd Główny PTTK

●●●

Zarządzenie nr 4 / 2000
Sekretarza Generalnego ZG PTTK z dnia 13.03.2000 r.
w sprawie składki członkowskiej Naturfreunde Internationale

Realizując Uchwałę Nr 120/XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z 27.02.2000 roku w sprawie możliwości nabycia przez członków zwyczajnych PTTK znaczków członkowskich NFI uprawniających do zniżek organizacyjnych w obiektach partnerów-członków Naturfreunde Internationale zarządza się:

1. Członkowie PTTK mogą opłacić roczną składkę członkowską NFI oraz pobrać znaczki w następujących jednostkach PTTK:
1. Biuro Zarządu Głównego PTTK, ul. Senatorska 11,00-075 Warszawa
2. Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej PTTK, ul. Jagiellońska 6/6a, 31-010 Kraków
3. Regionalny Oddział PTTK w Gdańsku, ul. Ogarna 72, 80-826 Gdańsk
4. Oddział "Zachodniopomorski" PTTK, ul. Dworcowa 6, 70-206 Szczecin
5. Oddział Poznański PTTK im. B. Chrzanowskiego, Stary Rynek 89/90, 61-773 Poznań
6. Oddział Wrocławski PTTK , Rynek Ratusz 11/12, 50-106 Wrocław
7. Regionalna Fundacja Turystyki i Krajoznawstwa PTTK, ul. Warszawska 5, 40-009 Katowice

2. Jednostki PTTK wymienione w pkt.1 niniejszego Zarządzenia rozliczają się z pobranych znaczków członkowskich NFI z Biurem Zarządu Głównego PTTK. Znaczki z biura ZG PTTK jednostki wymienione w pkt. 1 pobierają na zasadzie komisu. Rozliczenie następuje do 15 czerwca 2000 roku.
3. Ustala się roczną opłatę członkowską NFI w 2000 r. w wysokości 1,5zł od osoby.

4. Znaczek NFI wkleja się w legitymację członkowską na czystej stronie następującej po stronie pn. *„Udział w szkoleniu, imprezach, zdobyte odznaki itp. „* po opłaceniu znaczka PTTK na bieżący rok kalendarzowy. Obok znaczka powinna również figurować pieczęć jednostki oraz napis 2000.

5. Członkowie zwyczajni PTTK, którzy opłacili składkę NFI mają prawo do zniżek organizacyjnych w obiektach partnerów – członków Naturfreunde Internationale na ogólnych zasadach w roku kalendarzowym, za który nastąpiło opłacenie składki NFI.

6. Wykazy obiektów NFI udzielających zniżek będą dostępne w punktach sprzedaży znaczków NFI. Materiały o obiektach organizacji zrzeszonych w NFI, a znajdujących się na terenie Niemiec, Francji, Szwajcarii i Austrii dostarczy jednostkom wymienionym w pkt 1 biuro ZG PTTK. Na stronie internetowej ZG PTTK będzie można uzyskać informację o obiektach, w podziale na kraje, organizacji zrzeszonych w NFI.

7. Zobowiązuje się ww. jednostki do wywieszenia w miejscu opłacania składek znaczka – logo Naturfreunde Internationale oraz krótkiej informacji o tej organizacji.

8. Zobowiązuje się Dyrektora Zarządu Majątkiem do spowodowania, aby członkowie organizacji partnerskich NFI mogli korzystać ze zniżek organizacyjnych w wysokości 20% w obiektach turystyki kwalifikowanej, zwanych schroniskami, objętych wykazem stanowiącym załącznik do Uchwały Prezydium ZG PTTK nr 100/97 z dnia 14.02.1997 roku wraz z kolejnymi jego nowelizacjami.
9. Zarządzenie niniejsze obowiązuje z dniem 13.03.2000 r.

Sekretarz Generalny ZGPTTK
Andrzej Gordon

●

Kontakty zagraniczne
Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

Naturfreunde Internationale – NFI
(Międzynarodowe Stowarzyszenie Przyjaciół Przyrody)

Bardzo zbliżony profil działania NFI sprawia, że PTTK nawiązuje coraz aktywniejszą współpracę z tą organizacją. W dniach 28-29 lutego 2000 w Wiedniu odbyło się posiedzenie tzw. międzynarodowego sekretariatu NFI, w którym uczestniczył Kol. Piotr Dąbrowski. Reprezentowane były również organizacje krajowe z Austrii, Belgii (Flandria), Niemiec, Szwajcarii i Węgier. Podczas obrad poruszono m.in. sprawę bazy NFI w internecie , promocji turystyki aktywnej, kampanii NFI pod nazwą „Zielone Drogi" . Kol. Piotr Dąbrowski poinformował o „Zielonych Płucach Polski" oraz zaproponował zorganizowanie wewnętrznych mini-targów, w których wzięłyby udział biura turystyczne i obiekty noclegowe należące do organizacji członkowskich NFI. Zarówno pierwszy temat jak również propozycja targów spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony uczestników posiedzenia. Istnieje możliwość prezentowania na stronie internetowej NFI naszej bazy noclegowej. Roczna odpłatność wynosi 17 DEM od obiektu. W tej sprawie należy kontaktować się z biurem NFI w Wiedniu. Chyba warto. Można również promować naszą „ekologiczną" turystykę aktywną w bazie ECOTUR – w tym roku gratis. Kolejna konferencja Komisji „ Schroniskowej" NFI odbędzie się w dniach 31.III – 1.IV.br. w Grindewald - Szwajcaria. PTTK reprezentować będzie na tej konferencji Kol. Krzysztof Mazurski. Wszystkie wyjazdy służbowe naszych przedstawicieli są na koszt organizatorów.
Zgodnie z Zarządzeniem nr 4/2000 Sekretarza Generalnego PTTK z dnia 13.03.2000 r. już wkrótce w wyznaczonych oddziałach PTTK będzie można nabyć znaczek członkowski NFI uprawniający do uzyskania zniżki w obiektach noclegowych NFI. W roku bieżącym za jedyne 1,5 zł będzie można uzyskać zniżkę do 20% w Niemczech, do 30% w Austrii, około 10% w Szwajcarii. Adresy wszystkich obiektów noclegowych można znaleźć na stronie internetowej NFI, a także w oddziałach PTTK rozprowadzających znaczki członkowskie NFI.
Obiekty Naturfreunde Internationale znajdują się w następujących krajach: Austria, Belgia, Szwajcaria, Niemcy, Dania, Hiszpania, Francja, Finlandia, Wielka Brytania, Węgry, Włoch, Holandia, Słowacja, Kalifornia.
Następne posiedzenie prezydentów NFI odbędzie się w dniach 19-20 maja w Schlaining (Austria).

Halina Drabik-Ziegler

●●●

Uchwała nr 122/XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z dnia 27 lutego 2000 r. w sprawie zmian na funkcjach i w składzie Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK

1. Zarząd Główny PTTK przychyla się do prośby kol. Andrzeja Gordona i zwalnia go z obowiązków przewodniczącego Rady oraz z członkostwa w Radzie, wyrażając jednocześnie serdeczne podziękowanie za wieloletnie kierowanie jej pracami oraz wnoszenie twórczego wkładu w programowy kształt działania Towarzystwa w środowisku młodzieży szkolnej.
2. Na wniosek Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej Zarząd Główny PTTK :
   a) odwołuje z jej składu kol. kol. Eugeniusza Franka i Andrzeja Lewandowskiego,
   b) powołuje w skład Rady kol. kol.:
      Witoldę Kuperową, Marka Boguszewskiego i Lecha Totę,
   c) powierza funkcję przewodniczącego Rady kol. Jerzemu Kwaczyńskiemu
   d) powierza funkcję wiceprzewodniczącego Rady kol. Markowi Boguszewskiemu.

Zarząd Główny PTTK

●●●

Uchwała nr 123/XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z dnia 27 lutego 2000 r.

w sprawie zmian w składzie Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK

Zgodnie z srt.30 pkt.2.8 Statutu PTTK oraz w związku z Uchwałą nr 2/XIV/97 ZG PTTK z dnia 18.10.1997 r. w sprawie zasad działania komisji, rad i zespołów ZG PTTK.

Zarząd Główny PTTK na wniosek Komisji Turystyki Kolarskiej ZG przyjmuje do akceptującej wiadomości zmiany w składzie osobowym Komisji XIV kadencji:

1. Rezygnację z pracy w Komisji kol. Andrzeja Kozłowskiego z Warszawy
2. Kooptację do składu Komisji kol. Marka Kiełbasińskiego z Torunia.

Zarząd Główny PTTK

●●●

Uchwała nr 124/XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z dnia 27 lutego 2000 r.

w sprawie zmian w składzie Komisji Krajoznawczej ZG PTTK

Zgodnie z srt.30 pkt.2.8 Statutu PTTK oraz w związku z Uchwałą nr 2/XIV/97 ZG PTTK z dnia 18.10.1997 r. w sprawie zasad działania komisji, rad i zespołów ZG PTTK.

Zarząd Główny PTTK na wniosek Komisji Krajoznawczej ZG przyjmuje do akceptującej wiadomości zmiany w składzie osobowym Komisji XIV kadencji:.

kooptację do składu Komisji kol. Roberta Respondowskiego z Gliwic

Zarząd Główny PTTK

Uchwała nr125 /XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z dnia 27 lutego 2000 r.

w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Komisji Akademickiej ZG PTTK

Zgodnie z art. 30 pkt. 9 Statutu PTTK oraz Uchwałą nr 2/XIV/97 Zarządu Głównego PTTK w sprawie zasad działania komisji, rad i zespołów ZG PTTK, na wniosek Komisji Akademickiej ZG PTTK i zgodnie z jej regulaminem - Zarząd Główny PTTK zatwierdza niżej podany skład osobowy Komisji .

1. Łukasz ARANOWSKI (Warszawa) - przewodniczący
2. Magdalena DEKA (Łódź) - wiceprzewodnicząca
3. Rafał JENDRZEJEWSKI (Gdańsk) - sekretarz
4. Paweł BILCZYŃSKI (Katowice)
5. Łukasz JAMKA (Lublin)
6. Maciej KANIA (Kraków)
7. Jarosław KOZIANOWSKI (Poznań)
8. Maria MALISZEWSKA (Szczecin)
9. Joanna SZCZUDLIK (Rzeszów)
10. Sylwia WYLAZOWSKA (Częstochowa)

Zarząd Główny PTTK

Uchwała nr126 /XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z dnia 27 lutego 2000 r.

w sprawie skreślenia w „Wykazie Schronisk Turystycznych PTTK" Stanicy Wodnej i Domu Wycieczkowego PTTK w Bachotku

Na podstawie § 3 uchwały nr 100/97 Prezydium ZG PTTK z dnia 14.02.1997 roku i po rozpatrzeniu wniosku Oddziału PTTK w Brodnicy z 8.02.2000 roku Zarząd Główny PTTK postanawia:

1. Skreślić w „Wykazie Schronisk Turystycznych PTTK" stanowiącym załącznik 1 do Uchwały Nr 100/97 Prezydium ZG PTTK z 14.02.1997 r. w sprawie prowadzenia schronisk PTTK Dom Wycieczkowy i Stanicę Wodnę PTTK w Bachotku /część E „Inne stanice wodne" poz. 100/

2. Uchwała niniejsza obowiązuje z dniem podjęcia.

3. Zobowiązuje się Sekretarza Generalnego ZG PTTK do opublikowania w „Informacjach ZG PTTK" „Wykazu Schronisk Turystycznych PTTK" uwzględniającego wszystkie dotychczasowe jego nowelizacje.

Zarząd Główny PTTK

● Zaktualizowany Wykaz Schronisk Turystycznych PTTK ●

/Załącznik do uchwały Nr 100/97
Prezydium ZG PTTK z 14.02.1997 r.
w sprawie prowadzenia schronisk PTTK/

I. Schroniska górskie w Karpatach

A W Tatrach:
1. Dolina Roztoki
2. Morskie Oko
3. Hala Gąsienicowa
4. Pięć Stawów Polskich
5. Hala Kondratowa
6. Polana Chochołowska
7. Hala Ornak
8. DT Zakopane

B. W Beskidzie Śląskim:
9. DW Wisła
10. Równica
11. Klimczok
12. Stożek
13. Błatnia
14. Skrzyczne
15. Przysłop pod Baranią Górą

C. W Beskidzie Żywieckim:
16. DW. Zawoja
17. Markowe Szczawniny
18. Hala Boraczkowa
19. Przegibek
20. Hala Krupowa
21. Rycerzowa
22. Hala Lipowska
23. Hala Rysianka
24. Hala Miziowa
25. Wielka Racza
26. Krawców wierch
27. DW Zwardoń

D. W Beskidzie Małym:
28. Laskowiec
29. Magurka

E. W Beskidzie Średnim, Wyspowym i w Gorcach:
30. Luboń Wielki
31. Stare Wierchy
32. Turbacz
33. Kudłacze
34. Maciejowa
35. DW „Turbacz" Rabka
36. Ochotnica Górna-Jamne /obiekt czasowo wyłączony z eksploatacji/

F. W Beskidzie Sądeckim i w Pieninach
37. Sromowce Niżne
38. Hala Łabowska
39. Szczawnica „Orlica"
40. Jaworzyna Krynicka
41. Prehyba
42. Nad Wierchomlą
43. DW Rytro
44. Bereśnik

G. W Beskidzie Niskim:
45. Bartne
46. Magura Małastowska
47. DW Dukla

H. W Bieszczadach:
48. Cisna
49. Komańcza-Letnisko
50. Ustrzyki Górne Hotel Górski
51. Ustrzyki Górne - camping
52. Ustrzyki Górne „Kremenaros"
53. DW Wetlina
54. Pod Małą Rawką
55. Jaworzec
56. Połonina Wetlińska

II. Schroniska górskie w Sudetach

A. W Górach Izerskich, Karkonoszach i Rudawach Janowieckich:
57. Stóg Izerski
58. Przełęcz Okraj
59. Hala Szrenicka
60. Srebrny Potok w Dolinie Srebrnika
61. Pod Łabskim Szczytem
62. Szwajcarka
63. Odrodzenie
64. Samotnia
65. Strzecha Akademicka

B. W Górach Kamiennych, Sowich i Bardzkich:
66. Andrzejówka
67. Srebrna Góra
68. Zygmuntówka

C. W Górach Stołowych, Bystrzyckich, Orlickich:
69. Pasterka
70. Jagodna /Spalona/
71. Pod Muflonem /Duszniki/

D. Masyw Śnieżka:
72. Śnieżnik

III. Stanice wodne:

A. Na szlaku Brdy:
73. Bydgoszcz-Janowo
74. Swornegacie
75. Sokole-Kużnica
76. Gostycyn-Nogawica
77. Charzykowy /SW bez campingu/

B. Na szlaku Wdy:
78. Tleń
79. Wdzydze Kiszewskie

C. Na szlaku Krutyni:
80. Krutyń
81. Spychowo
82. Nowy Most
83. Zagon
84. Sorkwity
85. OTW Ruciane -Nida
86. Ukta
87. Babięta
88. Kamień
89. Bieńki

D. Na szlaku Czarnej Hańczy:
90. Frącki
91. Swoboda
92. Gwarych Ruda
93. Wysoki Most
94. Jałowy Róg
95. Stary Folwark
96. Serwy
97. Augustów /ośrodek żeglarski/
98. Płaska

E. Inne stanice wodne:
99. SW Ełk
100. OTW Iława *
101. DW Piławki *

IV. Inne obiekty:
102. Św. Katarzyna

● Wyjaśnienie:
Obiekty skreślone z wykazu schronisk turystycznych PTTK:
1. Maria Śnieżna /uchwała Nr 73/XIV/99 ZG PTTK z dnia 25.10.1998 r./
2. S.W. Drawno /uchwała Nr 73/XIV/99 ZG PTTK z dnia 25.10.1998 r/
3. D.W. Białowieża /uchwała Nr 73/XIV/99 ZG PTTK z dnia 25.10.1998 r/
4. DW/SW Bachotek/uchwała Nr 126/XIV/2000 ZG PTTK z dn. 27.02.2000r./

* Obiekty dopisane /uchwała Nr 40/98 ZG PTTK z dn. 28.03.1998 r./

•Z PRAC PREZYDIUM ZG PTTK•

•

UCHWAŁA nr 399/00
PREZYDIUM ZG PTTK z dnia 26.02.2000 r.
w sprawie Regulaminu Funduszu Gwarancyjnego

Na podstawie § 5 Uchwały Nr 115/XIV/99 Zarządu Głównego PTTK z dnia 18 grudnia 1999 roku w sprawie utworzenia Funduszu Gwarancyjnego, postanawia się co następuje:

§ 1.

Uchwala się Regulamin Funduszu Gwarancyjnego PTTK. Regulamin stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Zobowiązuje się:
1. Sekretarza Generalnego i Głównego Księgowego ZG PTTK do otwarcia oddzielnego rachunku na którym ulokowane będą środki Funduszu,
2. Sekretarza Generalnego do wydania Zarządzenia określającego wzory wniosków o udzielenie gwarancji i pożyczki,
3. Głównego Księgowego ZG PTTK do składania w miesiącach czerwcu i grudniu każdego roku informacji o wykorzystaniu środków Funduszu,
4. Skarbnika ZG do określenia harmonogramu wpłat środków pieniężnych z budżetu ZG w 2000 roku na rachunek Funduszu.

§ 3.

Wykonanie niniejszej Uchwały powierza się Sekretarzowi Generalnemu PTTK.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie 14 dni od daty wydania zarządzenia, o którym mowa w § 2 pkt 2.

Prezydium ZG PTTK

•••

REGULAMIN FUNDUSZU GWARANCYJNEGO

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§ 1.

Fundusz Gwarancyjny zwany dalej Funduszem, tworzy się z:
1. Wpłaty w wysokości 300000 zł pochodzącej z budżetu ZG PTTK,
2. Należności z tytułu pożyczek udzielonych Oddziałom PTTK i nie spłaconych do dnia wejścia w życie niniejszego Regulaminu.

§ 2.

Dochodami Funduszu są:
1. Wpłaty z budżetu ZG PTTK w wysokości określonej w uchwale budżetowej,
2. Odsetki od udzielonych Oddziałom PTTK pożyczek,
3. Odsetki od lokat środków finansowych Funduszu,
4. Opłaty za udzielane gwarancje,
5. Odsetki od udzielonych pożyczek,
6. Darowizny,
7. Inne dochody określone decyzją Prezydium ZG PTTK.

§3.

1. Środki pieniężne wpływające do Funduszu są przechowywane w formie:
a) Lokat terminowych na rachunku ZG PTTK,
b) Obligacji Skarbu Państwa lub innych krótkoterminowych papierów wartościowych gwarantowanych przez Skarb Państwa,
c) Bonów skarbowych NBP,
d) Kwitów gwarantowanych przez banki komercyjne.
2. Decyzję o formie przechowywania środków podejmuje Główny Księgowy ZG PTTK na podstawie oferty przedstawionej przez maklera banku prowadzącego rachunek bankowy ZG PTTK.

§ 4.

Niewykorzystane w danym roku środki Funduszu przechodzą na rok następny.

§ 5.

Fundusz dostępny jest wyłącznie dla Oddziałów PTTK i przeznaczony na cele inwestycyjne, remontowe, gospodarcze, zakup lokali. Fundusz wspomaga wymienione inicjatywy poprzez:

1. Zabezpieczenie spłaty kredytów, pożyczek, umów leasingowych zawieranych przez Oddziały,
2. Gwarancje udzielone organizatorom sieci sprzedaży usług turystycznych i ubezpieczeniowych, organizowanej dla Oddziałów PTTK,
3. Pożyczki.

Rozdział 2
Zasady udzielania gwarancji i pożyczek

§ 6.

1. Gwarancje udzielane są na pisemny wniosek Oddziału PTTK.
2. Do wniosku Oddział zobowiązany jest dołączyć:
a) Zaświadczenia z Urzędu Skarbowego i ZUS o nie występowaniu zaległości z tytułu zobowiązań wobec Skarbu Państwa,
b) Bilansów, rachunku zysków i strat oraz informacji dodatkowej określonej w Ustawie o rachunkowości z ostatnich trzech lat,

§ 7

2. Pożyczki udzielane są na pisemny wniosek Oddziału PTTK. Do wniosku Oddział obowiązany jest dołączyć dokumenty, o których mowa w §6 pkt. 2.
3. Pożyczki udzielane są ze środków Funduszu na podstawie umowy zawartej pomiędzy ZG PTTK, a Oddziałem zaciągającym pożyczkę. Umowę pożyczki w imieniu ZG PTTK podpisują Sekretarz Generalny i Główny Księgowy ZG PTTK, ze strony Oddziału Prezes i Skarbnik.
4. Umowa określa w szczególności przeznaczenie pożyczki, okres i warunki jej spłaty, w tym oprocentowanie.
5. Maksymalny okres na jaki może być udzielona pożyczka wynosi 3 lata.

§ 8.

Decyzję o udzieleniu gwarancji lub pożyczki podejmuje Prezydium ZG na wniosek Skarbnika.

§ 9.

Zabezpieczeniem udzielanych gwarancji i pożyczek jest weksel in blanco wystawiony przez Oddział PTTK.

§ 10.

1. Opłata za udzielenie gwarancji wynosi 0,5% gwarantowanej kwoty.
2. Oprocentowanie pożyczek wynosi:

a) Przy okresie spłaty pożyczki do 6 miesięcy – 5% w skali roku,
b) Przy okresie spłaty pożyczki do 1 roku – 7,5% w skali roku,
c) Przy okresie spłaty pożyczki do 1,5 roku – 10% w skali roku,
d) Przy okresie spłaty pożyczki do 2 lat – 12,5% w skali roku
e) Przy dłuższym okresie – 16%.

3. Za zwłokę w terminowej spłacie odsetek lub rat pożyczek pobiera się dodatkowe odsetki w wysokości 18% w skali roku.

§ 11.

Środki pożyczki wydatkowanej niezgodnie z celem zapisanym w umowie pożyczki podlegają spłacie w terminie 14 dni od dnia wypowiedzenia umowy przez ZG PTTK.

§ 12.

Wszelkie opłaty, w szczególności skarbowe ponosi Oddział PTTK, któremu udzielana jest gwarancja lub pożyczka.

●

UCHWAŁA Nr 412/2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 26 lutego 2000 roku
w sprawie powołania Zespołu ds. oceny wniosków
na Konkurs Działalności Programowej

§ 1

Na podstawie Uchwały Zarządu Głównego PTTK Nr 36/XIV/97 z dnia 28 marca 1998 r. i Regulaminu będącego załącznikiem do tej Uchwały powołuje się Zespół ds. oceny wniosków w roku 2000 w następującym składzie:

1. Łukasz Aranowski
2. Ludwik Starzak
3. Władysław Wojewódzki

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZYDIUM ZG PTTK

●●

Konkurs na „Projekt Działalności Programowej Oddziału" edycja 2000 r.

W ramach konkursu na „Projekt Działalności Programowej Oddziału" w 2000 r., zgłosiło się 61 Oddziałów PTTK z propozycjami 140 imprez, co w stosunku do roku ubiegłego stanowi 3,5 krotny wzrost. Na cele konkursu przyznana została z budżetu kwota 50 000 PLN.
Oceny wniosków i podziału środków finansowych dokonał powołany przez ZG PTTK uchwałą nr 412/2000 3 osobowy Zespół Konkursowy, który na posiedzeniu w dniu 26 lutego br. postanowił zakwalifikować propozycje imprez z 37 Oddziałów i przyznać dotacje na realizację zadań stąd wynikających.

Lp.	Nazwa Jednostki	Nazwa zadania
1.	Oddział w Świdwinie	Wakacje z PTTK dla dzieci i młodzieży

Lp.	Nazwa Jednostki	Nazwa zadania
2.	Oddział w Legnicy	Wycieczki autokarowe „Wędruj z nami" Cykliczne rajdy piesze dla dzieci
3.	Oddział Wojskowy w Chełmnie	II Ogólnopolski Rajd Szlakami I Korpusu Pancernego Wojska Polskiego
4.	Oddział Szczeciński	Jesteśmy w każdej szczecińskiej szkole
5.	Oddział w Rybniku	Konkurs fotogr. „Rybnik w obiektywie" Zimowe marsze na orientację - „Sopelek" Lato z PTTK Potyczki rodzinne
6.	Oddział Wrocław Fabryczna	XII Akcja „Czyste Góry" Masyw Ślęży
7.	Oddział Bieszczadzki	XXIV Międzynarodowa Akcja „Czyste Góry"
8.	Oddział w Złotowie	Zlot Miłośników Krajny
9.	Oddział w Rawiczu	Impreza turystyczna „Siedmiomilowe buty"
10.	Oddział w Pile	„XXX Ogólnopolski Rajd Staszicowski do Piły"
11.	Oddział w Dobczycach	Konkurs historyczny „Moja mała Ojczyzna" Jesienny złaz turystyczny na Suchej Polanie
12.	Oddział Wojskowy w Szczecinie	„V Manewry Wojskowe ORLIK 2000"
13.	Oddział Miejski w Gorzowie Wielkopolskim	Góry z PTTK dla każdego „Przehyba 2000 r."
14.	Oddział Żoliborski	Rajd szkolny szlakami Żoliborza i Bielan Cykl spacerów po zdrowie
15.	Oddział Regionalny w Opolu	Opolska Wszechnica Krajoznawcza XIII Śląskie Sympozjum Krajoznawców
16.	Oddział w Piotrkowie Trybunalskim	Edukacja ekologiczno-przyrodnicza
17.	Oddział w Krasnymstawie	Poznajemy piękno swojej okolicy
18.	Oddział w Międzyrzeczu	Wakacyjny pięciobój turystyki kwalifikowanej
19.	Oddział Studencki w Gdańsku	XXV Zlot Turystów Kolarzy Rajd rowerowo-pieszy „Wiosennisko" XXVI Rajd „Pierwiosnki" XXVIII Ogólnopolski Przegląd Piosenki Studenckiej „BAZUNA 2000"
20.	Oddział w Prudniku	XXI - pieszy Rajd Maluchów
21.	Oddział w Bielsku Białej	„Poznajemy Beskidy"
22.	Oddział Akademicki w Krakowie	125-lecie urodzin i 70 - lecie śmierci Wł. Orkana
23.	Oddział Międzyszkolny w Starachowicach	„Rajd Świętego Emeryka - Nowa Słupia 2000"
24.	Oddział w Sosnowcu	Organizacja integracyjnych imprez turystycznych dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów
25.	Oddział Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	Kajakowy spływ rodzinny niewidomych i niedowidzących
26.	Oddział w Zduńskiej Woli	Konkurs „Z turystyką za pan brat"
27.	Oddział Gdański	I Mistrzostwa Woj. Pomorskiego w Turystycznych Marszach na Orientacje

Lp.	Nazwa Jednostki	Nazwa zadania
28.	Oddział Praski w Warszawie	Cykl imprez turystyczn-krajozn. dla osób sprawnych inaczej
29.	Oddział Krakowski	„PTTK dla młodzieży"
30.	Oddział Regionalny Zielona Góra	Woj. konkurs „Poznajemy Ojcowiznę"
31.	Oddział Września	Rajd im. Dzieci Wrzesińskich
32.	Oddział Akademicki w Szczecinie	„Dni Turystyki Studenckiej 2000" Wystawa fotograficzna „Na szlaku"
33.	Oddział w Kwidzyniu	Konkurs na „Najaktywniejszego turystycznego pieszego Elbląga i regionu elbląskiego roku 2000"
34.	Oddział w Szamotułach	Seminarium krajoznawcze „Rola krajoznawstwa i edukacji przyrodniczej w wychowaniu dzieci i młodzieży
35.	Oddział w Będzinie	Rajd Szlakiem Husarii Polskiej
36.	Oddział Łódzki	Impreza integracyjna dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z okazji „Dnia Dziecka"
37.	Oddział Ochota w Warszawie	Konkurs rysunkowo-malarski „Krajobrazy Województwa Mazowieckiego"

●

Uchwała nr 413/2000
Prezydium ZG PTTK z dnia 24 marca 2000 roku
w sprawie nadania stopnia instruktora-wykładowcy

Prezydium ZG PTTK, zgodnie z art.9 pkt.7 Statutu PTTK, na wniosek Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK nadaje stopień instruktora-wykładowcy:

kol. Michałowi Masłowskiemu

Prezydium ZG PTTK

●

Uchwała nr 414/2000
Prezydium ZG PTTK z dnia 24 marca 2000 roku
w sprawie zatwierdzenia regulaminu przyznawania Medalu i Dyplomu Komisji Turystyki Jeździeckiej.

Na podstawie art. 31 ust.2 Statutu PTTK.

1. Prezydium Zarządu Głównego PTTK zatwierdza regulamin przyznawania Medalu i Dyplomu Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

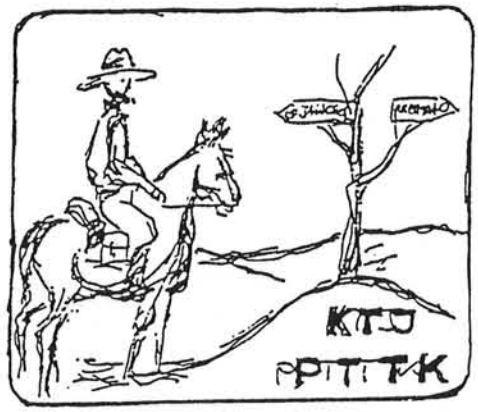
2. Wybicie medalu zostanie sfinansowane przez Karpacki Klub Górskiej Turystyki Jeździeckiej PTTK w Krakowie.

3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydium ZG PTTK

REGULAMIN PRZYZNAWANIA MEDALU KOMISJI TURYSTYKI JEŹDZIECKIEJ ZG PTTK

1. Z okazji X cio lecia turystyki jeździeckiej w strukturach PTTK, KTJ ZG PTTK ustanawia "Medal Komisji Turystyki Jeździeckiej".
2. Medal KTJ może być przyznany:
- osobom fizycznym - szczególnie zasłużonym członkom kadry programowej turystyki jeździeckiej oraz innym których działalność znacząco przyczyniła się do rozwoju turystyki jeździeckiej w PTTK.
- instytucjom, których pomoc w istotny sposób przyczyniła się do stwarzanie sprzyjających warunków dla działania KTJ PTTK.
3. Wnioski o przyznanie medalu mogą składać Ośrodki Turystyki Jeździeckiej afiliowane przy PTTK, Kluby Turystyki Jeździeckiej PTTK oraz członkowie KTJ ZG PTTK.
4. Medal wraz z dyplomem winien być wręczany uroczyście przy okazji ogólnopolskich imprez turystyki jeździeckiej PTTK.
Prawo wręczanie mają członkowie ZG PTTK oraz członkowie KTJ ZG PTTK.
5. Ostateczna interpretacja regulaminu przyznawania Medalu KTJ należy do Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK. Regulamin niniejszy obowiązuje od 1 04 2000 r.

STREFOWE NARADY PREZESÓW ODDZIAŁÓW PTTK

Realizując postanowienia uchwały Zarządu Głównego PTTK Nr 80/XIV/98 z 19 grudnia 1998 r. w sprawie wspomagania działalności oddziałów PTTK i większej integracji Towarzystwa a także przychylając się do wniosków zgłoszonych podczas spotkania przewodniczących porozumień wojewódzkich oddziałów PTTK z 16 województw jakie odbyło się w grudniu 1996 roku w Warszawie - Prezydium Zarządu Głównego PTTK postanowiło spotkać się w I - szym kwartale 2000 roku z prezesami wszystkich działających w kraju oddziałów PTTK na czterech strefowych naradach.

Założono, że głównym celem strefowych narad prezesów oddziałów będzie przekazanie jednolitej informacji o stanie Towarzystwa i najważniejszych przedsięwzięciach programowych i gospodarczych podjętych w I-ej połowie XIV kadencji w tym także zadaniach zleconych Towarzystwu przez Państwo a realizowanych w ścisłym współdziałaniu

Zarządu Głównego PTTK z oddziałami oraz innych realizowanych ze środków budżetowych ZG PTTK. Przedstawienie priorytetów w działalności Towarzystwa w roku 2000 i do końca kadencji mających znaczenie dla osiągnięcie możliwe najpełniejszej realizacji uchwały oraz wniosków i postulatów Walnego Zjazdu Towarzystwa w Lublinie.

W programie strefowych narad zaplanowano także odpowiednią ilość czasu na wypowiedzi prezesów oddziałów w sprawach objętych tematyką narady oraz ich współpracy z Zarządem Głównym PTTK.

Odbyły się już trzy strefowe narady prezesów oddziałów PTTK:

29 stycznia br. w Warszawie	w sali konferencyjnej Zarządu Głównego PTTK, w której na 116 zaproszonych prezesów oddziałów PTTK z województw: lubelskiego, łódzkiego, mazowieckiego, podlaskiego, warmińsko-mazurskiego udział wzięło **72**
26 lutego br. w Krakowie	w sali konferencyjnej Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej, w której na 114 zaproszonych prezesów oddziałów PTTK z województw: małopolskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, podkarpackiego udział wzięło **86;**
25 marca w Poznaniu	w sali „Herbowej" Urzędu Wojewódzkiego, w której na 98 zaproszonych prezesów oddziałów PTTK z województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, wielkopolskiego, zachodnio-pomorskiego udział wzięło **65.**

W trzech wymienionych, odbytych strefowych naradach łącznie udział wzięło 223 prezesów oddziałów PTTK co stanowi 68% oddziałów działających w kraju.

W dniu 29 kwietnia br. odbędzie się we Wrocławiu w siedzibie Oddziału Wrocławskiego PTTK ostatnia z zaplanowanych strefowych narad na którą zaproszonych zostało 65 prezesów oddziałów PTTK z województw: dolnośląskiego, lubuskiego i opolskiego.

Współorganizatorami odbytych strefowych narad wspólnie z Zarządem Głównym PTTK byli:

- Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK
- Regionalne Forum Oddziałów Małopolskich PTTK
- Wielkopolska Korporacja Oddziałów PTTK.

Współorganizatorem spotkania prezesów oddziałów PTTK we Wrocławiu jest Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Dolnośląskiego oraz Wrocławski Oddział PTTK. Prezesów oddziałów PTTK z tych województw a także prezesów którzy z różnych względów nie mogli uczestniczyć w naradach wcześniej zorganizowanych serdecznie zapraszamy do Wrocławia.

Wszystkim trzem strefowym naradom prezesów oddziałów przewodniczył Kolega Janusz

Zdebski - Prezes Towarzystwa , który występując w imieniu własnym i całego Prezydium ZG PTTK przekazał bogate i wszechstronne informacje o stanie Towarzystwa, realizowanych zadaniach i programie działań do końca kadencji.

W wystąpieniu swoim Prezes podkreślił , że w latach 1998 - 1999 z kwoty 3.471.728 złotych otrzymanej przez Towarzystwo z UKFiT, MEN, MON, MKiSz 89,5% środków przekazano do 286 oddziałów PTTK na realizacje programowych zadań zleconych. Również z budżetu ZG PTTK do 259 oddziałów skierowano kwotę 607.982 złotych na zadania programowe. Znaczące środki przekazano na organizacje szkoleń dla kadry zawodowej oddziałów oraz organizacje targów turystycznych i giełd promujących działalność Towarzystwa i oddziałów.

Prezydium ZG PTTK reprezentowali:

w Warszawie: Kol. Gustaw Konopacki - Wiceprezes , Kol. Andrzej Gordon - Sekretarz Generalny, Kol. Franciszek Midura i Kol. Andrzej Wasilewski - członkowie Prezydium;

w Krakowie: Kol. Edward Kudelski i Kol. Marek Staffa - Wiceprezesi, Kol. Cezary Droszcz - Skarbnik, Kol. Andrzej Gordon - Sekretarz Generalny oraz Kol. Andrzej Wasilewski - członek Prezydium;

w Poznaniu: Kol. Edward Kudelski - Wiceprezes, Kol. Cezary Droszcz - Skarbnik, Kol. Zbigniew Kresek - członek Prezydium.

Ponadto w naradzie w Warszawie uczestniczyła Kol. Anna Kirchner - Prezes GSK PTTK , a w naradzie w Poznaniu Kol. Stanisław Dygasiewicz - Prezes GKR PTTK.

Narady strefowe otwierali Przewodniczący wojewódzkich porozumień - gospodarcze narad. Bardzo ciekawą i zaangażowaną dyskusje, w której udział wzięło łącznie 57 prezesów oddziałów cechowała duża troska o Towarzystwo. Podkreślano znaczenie i konieczność działań integracyjnych i promujących Towarzystwo. Konieczność umocnienia nowo-powstałych struktur ponadoddziałowych. Wyrażono pogląd, że przystąpienie oddziałów do porozumień nie powinno być dalej dobrowolne lecz obligatoryjne. Dzielono się doświadczeniami z dotychczasowego współdziałania z władzami administracyjnymi i samorządowymi w nowych strukturach administracyjnych kraju. Podkreślono, że PTTK wobec władz województwa musi mieć jednego reprezentanta i prezentować jeden wspólnie opracowany przez porozumienia i oddziały program.

Z zadowoleniem przyjęto informacje o utworzeniu przez ZG PTTK Funduszu Gwarancyjnego dla Oddziałów PTTK i uchwalonym przez Prezydium ZG regulaminie tego funduszu. Z uznaniem przyjęto także wiadomość o powołaniu przez Zarząd Główny PTTK Zespołu ds. Działalności Gospodarczej Oddziałów z tym jednak, że zdaniem prezesów oddziałów skład tego Zespołu powinien być poszerzony tak, by mogli w nim znaleźć miejsce przedstawiciele wszystkich porozumień wojewódzkich oddziałów. W dyskusji wskazywano także na potrzebę podjęcia przez ZG PTTK w szerszym zakresie niż dotychczas działań mających na celu koordynowanie działalności gospodarczej oddziałów; wzmocnienie obsługi

prawnej i poradnictwa; wnioskowano o kontynuowanie rozpoczętych w bieżącej kadencji szkoleń dla kadry zawodowej PTTK w tym dla kierowniczej kadry Biur Obsługi Ruchu Turystycznego Oddziałów PTTK. Zwrócono się do Prezydium ZG, by strefowe narady prezesów oddziałów odbywały się przynajmniej 2 razy w okresie kadencji, podkreślając tym samym celowość ich organizacji.

Wielu mówców podkreśliło znaczącą rolę kadry programowej w życiu całej organizacji. Wskazano jednak na potrzebę pilnych unormowań ustawowych uprawnień kadry przodowników turystyki kwalifikowanej.

Apelowano o integracje środowiska przewodnickiego w ramach PTTK i troskę o wysoki poziom szkoleń przewodnickich, co pozwoli przewodnikom PTTK w sposób zdecydowany dominować na rynku turystycznym i przeciwstawić się konkurencji.

Wnioskowano o powrót do dobrych tradycji wydawania przez Zarząd Główny PTTK centralnego kalendarza imprez turystycznych.

Zaproponowano, by w podziale wpływów ze składki członka PTTK określono %-owo środki na działalność „porozumień wojewódzkich", bowiem „symboliczne" środki z budżetu ZG PTTK /poraz pierwszy przekazane z budżetu 1999 roku/ nie są wystarczające.

Problem „Karty Rabatowej" przewijał się na wszystkich kolejnych naradach. Generalnie wypowiadano się za jej utrzymaniem, lecz apelowano o większą rzetelność przekazywanych informacji, konieczność pozyskania nowych partnerów karty i korzystnych rabatów; wypowiadano się za koniecznością obniżenia kosztów produkcji „Karty Rabatowej" i „Informatora" sugerując by „Karta Rabatowa PTTK" połączona została z „Legitymacją Członka PTTK" , by tak opracowanemu dokumentowi nadać bardziej nowoczesny wizerunek.

Zwrócono się do Prezydium ZG PTTK /narada krakowska/ o przyśpieszenie prac nad uchwaleniem dokumentów koniecznych do przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed XV Walnym Zjazdem PTTK, wskazując równocześnie na celowość skorzystania z postanowień Art. 28 Statutu PTTK dających możliwość wyboru delegatów na Zjazd Towarzystwa na regionalnych konferencjach oddziałów.

Wyrażając się pozytywnie o roli jaką spełniają w życiu Towarzystwa „Informacje ZG PTTK" proszono, aby zamieszczano w nich spis treści; postulowano również zwiększenie nakładu tak , by „Informacje" mogły docierać do kół i klubów PTTK.

Na wszystkie pytania dotyczące Kongresu Krajoznawstwa Polskiego w Gnieźnie i Obchodów 50-lecia Towarzystwa udzielono odpowiedzi w czasie trwania narad.

Pełen zestaw wniosków i postulatów zgłoszonych podczas strefowych narad prezesów oddziałów PTTK zaprezentowany zostanie na posiedzeniu Prezydium ZG PTTK po ich zakończeniu, a następnie będzie opublikowany w „Informacjach Zarządu Głównego PTTK"

Halina Mankiewicz
Sekretarz ZG PTTK
ds. Organizacyjnych

Z działalności Zarządu Majątkiem PTTK w 1999r.

1.Działalność inwestycyjno-remontowa w obiektach PTTK będących w ewidencji Zarządu Majątkiem PTTK w 1999r.

W 1999r. działalność Zarządu Majątkiem PTTK w dużej części poświęcona była nadzorze nad remontami i inwestycjami w obiektach PTTK ze środków własnych i dotacyjnych, porządkowaniu spraw własnościowych nieruchomości zarządzanych przez PTTK oraz inwentaryzacji - spisie z natury majątku będącego w ewidencji PTTK.

Prace modernizacyjno-inwestycyjne i remontowe w obiektach PTTK polegały przede wszystkim na porządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej, co wynikało z zaleceń sanitarnych władz terytorialnych, podnoszeniu standardu pomieszczeń hotelowych, pracach zabezpieczających itp. Łączna wartość prac inwestycyjno-modernizacyjnych i remontowych w roku 1999 wyniosła **3.976.434,49zł.** (wzrost w stosunku do roku 1998 wyniósł 170,5%, a w stosunku do roku 1997 - 212,0%).

Źródłem finansowania tej działalności były:

- środki Zarządu Majątkiem PTTK - 1.466.127,71 zł. (37% poniesionych nakładów),
- środki z UKFiT - 1.211.456 zł. (30% poniesionych nakładów),
- środki Fundacji EkoFundusz - 706.130 zł. (18% poniesionych nakładów),
- środki wypracowane przez oddziały i spółki PTTK, a także środki dzierżawców obiektów - 592.720,78 zł. (15% poniesionych nakładów).

Z ogólnej wartości przychodów Zarządu Majątkiem PTTK osiągniętych z podstawowej działalności gospodarczej (czynsze dzierżawne) wartość sfinansowanych inwestycji i remontów stanowiła 23,2%.

Wysokość przyznanych przez UKFiT dotacji wyniosła 48,3% wnioskowanej kwoty, w związku z czym Zarząd Majątkiem starał się skonsolidować środki finansowe na wykonanie zaplanowanych zadań tak aby nie dopuścić do ich rozdrobnienia. Wysokość dofinansowania z UKFiT większości przedsięwzięć wyniosła 80%, środki ZM PTTK - 20%. Zachowanie takiej proporcji w finansowaniu przedsięwzięć było wynikiem uzgodnień pomiędzy PTTK a Departamentem Inwestycji w UKFiT.

Zadania inwestycyjno-remontowe z udziałem środków ZM PTTK i dotacyjnych, realizowane były bezpośrednio przez Spółki PTTK sprawujące bezpośredni nadzór nad powierzonymi obiektami, z którymi ZM PTTK zawarł umowy o zastępstwo inwestorskie zobowiązując je do prowadzenia inwestycji zgodnie z obowiązującym prawem budowlanym oraz ustawą o zamówieniach publicznych /poza DW PTTK w Świętej Katarzynie będącego w eksploatacji własnej ZM PTTK).

Bardzo ważnym elementem działalności inwestycyjno-remontowej Zarządu

Majątkiem PTTK było rozpoczęcie realizacji proekologicznego programu zatytułowanego „Zmniejszenie uciążliwości obiektów PTTK zlokalizowanych na terenie parków narodowych". Program ten uzyskał aprobatę i poparcie Fundacji EkoFundusz. Głównym celem ww. programu jest ochrona środowiska poprzez redukcję transgranicznego transportu $SO_2/NO_x/CO$. W ramach tego programu możliwa jest realizacja zadań inwestycyjnych polegających na budowie oczyszczalni ścieków i kolektorów sanitarnych, budowie kotłowni ekologicznych wraz z wymianą instalacji c.o. i c.c.w., docieplenia obiektów wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, montażu kolektorów słonecznych, budowie małych elektrowni wodnych i powietrznych. Mimo złożoności procesu przygotowania inwestycji /obowiązuje procedura „unijna"/, a także pracochłonnej i skomplikowanej procedury przygotowania wniosków o dofinansowanie w 1999r. w ramach ww. programu rozpoczęto realizację 4 zadań inwestycyjnych w następujących obiektach:

- DW PTTK w Świętej Katarzynie,
- Schronisko PTTK w Dolinie Roztoki,
- Hotel Górski w Ustrzykach Górnych,
- Hotel Górski w Wetlinie.

Na realizację ww. przedsięwzięć udało się uzyskać dotację z EkoFunduszu w wysokości 1.020.280 zł. z czego 706.130 zł. przekazano w 1999r.

Na realizację tego programu Towarzystwo dostało również środki z Polsko-Szwajcarskiej Komisji Środków Złotowych działającej przy Komitecie Integracji Europejskiej. Decyzja o przyznaniu środków finansowych w wysokości 674.516 zł. zapadła w końcu 1999r. a będą przekazane Towarzystwu w 2000r.

Łącznie w ramach środków finansowych wydatkowanych w 1999r. wykonano prace inwestycyjne (2.313.211,59 zł.) i remontowe (1.663.222,90 zł.) w 41 obiektach PTTK.

Działalność inwestycyjno-remontowa Zarządu Majątkiem PTTK była badana przez Główną Komisję Rewizyjną w dniu 22.01.2000r. GKR zaopiniowała pozytywnie tę działalność, podkreślając zwłaszcza fakt „wejścia" w nowe źródła finansowania.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w tym czasie należą:

Obiekty w zarządzie Spółki SHiS PTTK w Jeleniej Górze.

INWESTYCJE

1. Schr. "Pod Muflonem"
   Projekt techniczny oczyszczalni .ścieków
2. Schr. "Odrodzenie"
   Budowa oczyszczalni ścieków
3. Schr. "Srebrna Góra"
   Zakup i montaż piecy c.o.
4. Schr. "Pod Łabskim Szczytem"
   Budowa oczyszczalni ścieków - II etap

REMONTY

5. Schr. "Na Śnieżniku"
   Remont sanitariatów i natrysków
6. Schr. "Jagodna"
   Remont natrysków
7. Schr. "Strzecha Akademicka"
   Remont oczyszczalni ścieków - II etap
8. Schr. "Odrodzenie"
   Remont tarasu II
9. Schr. "Na Stogu Izerskim"
   Ekspertyza kanstrukcyjna budynku
   Badania geologiczne przy schronisku

Obiekty w zarządzie Spółki SGPiH PTTK w Karpaczu.

INWESTYCJE

10. Schr. "Na Przełęczy Okraj"
Modernizacja sanitariatów

REMONTY

11. Schr. "Szwajcarka"
Remont natrysków
12. Schr. "Nad Łomniczką"
Remont ściany wschodniej schroniska

Obiekty w zarządzie Spółki BSiH PTTK w Sanoku.

INWESTYCJE

13. Hotel Górski w Ustrzykach Górnych
Termorenowacja obiektu, budowa, kotłowni gaz.i kolektorów słonecznych.

14. Hotel Górski w. Wetlinie
Termorenowacja obiektu, modernizacja. oczyszczalni ścieków, budowa, kolektorów słonecznych.
15. Schr. "Podkowiata" w Komańczy.
Dobudowa sanitariatów.

REMONTY

16. DW w Wetlinie.
Remont sanitariatów

Obiekty w zarządzie Spółki SiH PTTK "KARPATY" w Nowym Sączu.

INWESTYCJE

17. Schr. na Przehybie.
Prace budowlane przy odbudowie schroniska
18. Schr. w Dolinie Roztoki
Zmiana systemu ogrzewania, termomodernizacja schroniska, wymiana pokrycia dachu.
19. Schr. na Polanie Chochołowskiej.
Modernizacja sanitariatów.
20. Schr. na Klimczoku.
Modernizacja sanitariatów.
21. Schr.Wielka Racza.
Modernizacja sanitariatów.
22. Schr. na Leskowcu.
Modernizacja sanitariatów.
23. Schr. Trzy Korony.
Modernizacja klatki schodowej.
24. Schr. na Błatniej.
Modernizacja kotłowni.
25. Schr. na Skrzycznem.
Modernizacja dachu.

REMONTY

26. Schr. "Orlica" w Szczawnicy.
Remont sanitariatów.

27. Schr. na Hali Gąsienicowej.
Remont oczyszczalni ścieków.
28. Schr. na Hali Łabowskiej.
Remont sanitariatów.
29. Schr. na Baraniej Górze.
Remont sanitariatów.
30. Schr. na Magurce.
Remont instalacji elektrycznej.

31. DT w Wiśle.
Remont części hotelowej.

32. Schr. Trzy Korony.
Remont dachu i elewacji.
33. Schr. na Stożku.
Remont sieci kanalizacyjnej.

Obiekty w zarządzie Spółki OZGT PTTK w Olsztynie.

INWESTYCJE

34. SW w Zgonie.
Adaptacja budynku wiejskiego, skanalizowanie i doprowadzenie wody do pola namiotowego, budowa osadnika ścieków, budowa przyłącza wodno.-kanalizacyjnego, budowa stacji uzdatnia wody

REMONTY

35. OC w Pasymiu.
Remont sanitariatu - II etap / z wydzieleniem kuchni turystycznej/
36. OTW w Iławie (aport).
Remont sanitariatów

Obiekty w zarządzie Spółki „TOURMACO" w Warszawie.

REMONTY

37. DT PTTK w Warszawie.
Wymiana inst.wodnej c.w. i c.o.
Czyszczenie inst.c.o. wraz z grzejnikami, montaż zaworów.
Remont stolarki okiennej.
38. OC w Warszawie - ul. Połczyńska.

Remont instalacji odgromowej.
39. Zakład Produkcyjny w Warszawie ul. Bukowiecka
Remont przyłącza wodociągowego .- I etap

Obiekty w zarządzie Oddziału Regionalny Oddział PTTK "Szlak Brdy" w Bydgoszczy.

REMONTY

41. SW Swornegacie.
Remont przyłącza wod.-kan.

Obiekty będące w eksploatacji własnej Zarządu Majątkiem PTTK

INWESTYCJE

42. DW w Świętej Katarzynie.
Termomodernizacja obiektu, podłączenie do miejskiej sieci kanalizacyjnej, modernizacja kotłowni z budową instalacji gazowej zbiornikowej

REMONTY

43. DW w Świętej Katarzynie.
Remont instal.c.o.i wodociągowej.
Remont budynku głównego - I p.
Remont parteru, świetlicy, korytarzy, i siłowni
Remont kuchni
Wymiana inst.wod.-kan. w obiekcie.
44. Dom Łużycki PTTK w Opolu ul.Barlickiego
Prace remontowe budynku

2. Działalność w zakresie regulacji prawnych w obiektach PTTK będących w ewidencji ZM PTK w 1999r.

W trakcie 1999r. kontynuowano proces regulacji stanu prawnego obiektów PTTK. Czynności te dokonywano wspólnie ze spółkami zarządzającymi bazą turystyczną PTTK. Wydatki z tytułu regulacji prawnych wyniosły łącznie 375.190,66 złote. W 1999r. tytuły prawne /wieczyste użytkowanie gruntu i własność budynku/ uzyskano w obiektach: „Odrodzenie", „Strzecha Akademicka", „Mała Rawka", w Ustrzykach Górnych /Hotel Górski, Kremenaros, Kemping/, na Hali Ornak, Kondratowej. Tylko z tytułu uwłaszczenia obiektów „Odrodzenie" i „Strzecha Akademicka" wydatkowano kwotę ponad 223 tys. zł., Na pozostałą kwotę regulacji prawnych złożyły się wyceny nieruchomości, wypisy z KW i rejestru gruntów, opłaty za czynności notarialne, opłaty sądowe, opłaty z tytułu zastępstw procesowych itp. Kontynuowano postępowanie regulujące stan prawny w obiektach PTTK w: Łebie, Poznaniu, Jastarni, Karpaczu /Samotnia/, Pod Trójgarbem, na Markowych Szczawinach, Srebrnej Górze i Połoninie Wetlińskiej.

Zarząd Majątkiem PTTK nadzorował również realizację ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami. Ustawa ta stanowi, że za nieruchomości gruntowe przeznaczone na działalność sportowo-turystyczną opłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów wynosi 1% wartości gruntu (dotychczas 3%).

Podjęte działania w wielu przypadkach przyniosły pożądane efekty. Uzyskano decyzje zmniejszające wysokość rocznych opłat z tytułu wieczystego użytkowania gruntu dla następujących obiektów: DT Wisła, Pod Tułem, Nad Wierchomlą, Barania Góra, bac. Cisna, Jaworzec, DW Wetlina, OTW Szczecin Dąbie, DW Chodzież, DW Kalisz, OC Jastarnia, OC Jastrzębia Góra, OC Łeba, DW Św. Katarzyna. Wiele wniosków jest w trakcie rozpatrywania.

W przypadku części obiektów zrezygnowano z wystąpień o zmniejszenie wysokości opłaty z uwagi na niskie kwoty dotychczas ponoszonych opłat a groźbą, że nasze wystąpienie mogłoby spowodować przeszacowanie wartości gruntu, a tym

samym wzrost opłaty za wieczyste użytkowanie gruntu.

Zawierane w 1999r. umowy o nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntu (Odrodzenie, Kremenaros, OC Ustrzyki Górne, Mała Rawka) ustanawiają już 1% opłaty z tego tytułu. Wyjątek stanowi prawo do wieczystego użytkowania gruntu pod Hotelem Górskim w Ustrzykach Górnych ustanowione za opłatą w wysokości 3% (gmina Lutowiska nie chciała popisać umowy na innych warunkach).

Zarząd Majątkiem PTTK w 1999r. nadzorował również realizację przepisów ustawy o usługach turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997r. w zakresie kategoryzacji obiektów administrowanych przez ZM PTTK oraz stanowiących aport spółek z udziałem PTTK. Prace te były realizowane bezpośrednio przez zarządy spółek, oddziałów i przedsiębiorstw PTTK. administrujących obiektami będącymi w ewidencji ZM PTTK. Na dzień 20 sierpnia 1999r. / termin składania do wojewodów wniosków o przyznanie kategorii obiektom świadczącym usługi hotelarskie/ wszystkie nasze jednostki podjęły czynności zmierzające do nadania lub zaktualizowania kategorii administrowanych obiektów a wnioskodawcy stosowali się do zapisów Uchwały nr 113/99 Prezydium ZG PTTK z dnia 23.04.1999r. w sprawie nazw własnych obiektów hotelerskich.

3. Inwentaryzacja środków trwałych w będących w ewidencji ZM PTK

Inwentaryzacja jako człon rachunkowości ma na celu ustalenie w sposób udokumentowany stanu aktywów i pasywów na dzień bilansowy (ustawa o rachunkowości z dn. 29 września 1994 r. Dz.U. nr 121 poz.591). Zależnie od rodzajów składników aktywów i pasywów stosuje się różne sposoby inwentaryzacji (spis z natury, uzgodnienie sald rozrachunkowych, weryfikacja sald). Rzeczowe składniki majątku trwałego tj. środki trwałe i inwestycje rozpoczęte należy inwentaryzować zgodnie z art. 26 pkt. 3 i 4 ww. ustawy o rachunkowości raz w ciągu 4 lat.

Zarząd Majątkiem rozpoczął przeprowadzenie inwentaryzacji środków trwałych będących w księgach na zasadzie spisu z natury na podstawie zarządzenia dyrektora ZM PTTK w/s inwentaryzacji, obejmującego w formie załącznika zakładową instrukcję inwentaryzacyjną. Opracowano harmonogramy prac spisowych uzgodnione ze spółkami PTTK, które na podstawie umów sprawują zarząd nad obiektami Towarzystwa na terenie całego kraju.

Raport Biegłego Rewidenta badającego sprawozdania finansowe ZG PTTK za 1997r. i zalecenia w nim zawarte, poparte opinią Głównej Komisji Rewizyjnej ZG PTTK spowodowały konieczność przyspieszenia tych prac /jest to pierwszy tego rodzaju spis od czasu powstania Zarządu Majątkiem PTTK/.

Komisje spisowe składały się z pracowników Zarządu Majątkiem PTTK, przedstawicieli Spółki zarządzającej obiektami Towarzystwa na danym terenie oraz dzierżawców.

Obszarem działania grup spisowych były obiekty będące w dzierżawie, zarządzie powierniczym lub użyczeniu spółek i oddziałów PTTK w Jeleniej Górze, Karpaczu, Sanoku, Olsztynie. Szczecinie,. Warszawie, Nowym Sączu, Bydgoszczy, Gorlicach.

Grupy spisowe Zarządu Majątkiem PTTK w 1998r. dokonały inwentaryzacji w 67 obiektach PTTK (stanice wodne, schroniska, domy wycieczkowe i hotele PTTK) i spisano 936 środków trwałych na łączną wartość 38.316.290,31 zł..

W porozumieniu z Biegłym Rewidentem inwentaryzacja, przerwana ze względów klimatycznych na przełomie 1998 i 1999r., była kontynuowana w 1999r.

W 1999 r komisje spisowe dokonały inwentaryzacji w 70 obiektach PTTK, spisując środki trwałe w ilości 1.055 szt. na łączną kwotę 32.498.507,89 zł.

Inwentaryzacja wykonana w okresie dwuletnim (1998-1999) objęła swym zasięgiem łącznie 137 obiektów PTTK usytuowanych w różnych częściach kraju, spisano1991 szt. środków trwałych na łączną kwotę 70.814.798,20 zł.

W trakcie inwentaryzacji, wspólnie z przedstawicielami Spółek przy współudziale dzierżawców dokonano wstępnej analizy zgłoszonych likwidacji zużytych, całkowicie zamortyzowanych i nieprzydatnych do funkcjonowania obiektu środków trwałych. Z drugiej strony w trakcie trwania akcji spisowej ujawniono kilka środków trwałych o dużej wartości, które nie były wprowadzone do ewidencji ZM PTTK. Sprawa ta jest w trakcie porządkowania a jest o tyle istotna, że ta część majątku która nie jest ujawniona w ewidencji ZM PTTK nie jest również objęta centralnym ubezpieczeniem. Aktualnie trwa analiza zebranej dokumentacji.

Prezes
Polskiej Organizacji Turystycznej

GP - 0156/2000

Warszawa, 20 marca 2000 roku

Pan
Janusz Zdebski
Prezes
Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno- Krajoznawczego

Szanowny Panie Prezesie,

Mam zaszczyt poinformować Państwa o rozstrzygnięciu kolejnej, VI edycji konkursu "Przebiśnieg" za najciekawsze inicjatywy kreujące nowoczesną ofertę turystyczną w Polsce.
Zgodnie z decyzją jury Honorową Nagrodę "Przebiśnieg" przyznano:

- Urzędowi Gminnemu w Zielonkach - za adaptację poaustriackiego fortu nr 45 na hotel "Twierdza".
- Urzędowi Miejskiemu w Augustowie - za uruchomienie wyciągu do nart wodnych.
- Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego we Włodawie - za organizację Festiwalu Trzech Kultur, organizowanego w ramach programu "Dziedzictwo Kulturowe Włodawy. Miasto trzech kultur".
- Oddziałowi PTTK w Zduńskiej Woli - za popularyzację turystyki dzieci i młodzieży poprzez organizację rajdu wielodyscyplinowego "Moja Ojcowizna".
- Ośrodkowi jazdy konnej w Starych Żukowicach - za Stworzenie Modelowego Ośrodka Jazdy Konnej "Furiozo".
- Biuru Podróży "Kampio" z Warszawy - za przygotowanie i wdrożenie oferty "Przygoda w Puszczy Białowieskiej"
- Urzędowi Gminnemu w Laskowej - za realizację kompleksowego programu proekologicznego turystyki aktywnej na terenie wiejskim.

Dodatkowo jury konkursu przyznało nagrody specjalne:

- Przedsiębiorstwu Turystycznemu "Szot"- za organizację I Międzynarodowego Spływu Kajakowego Polska - Białoruś - Litwa, Kanałem Augustowskim i rzeką Niemen.
- Regionalnej Pracowni Krajoznawczej PTTK w Suwałkach i zespołowi redakcyjnemu - za redagowanie i wydawanie kwartalnika "Jaćwież" znakomicie promującego atrakcje turystyczno -krajoznawcze regionu północno- wschodniej Polski.

Inicjatywa ta w istotny sposób wpływa na promocję i rozwój regionu podnosząc jego atrakcyjność turystyczną. Wyrażam nadzieję, iż wyróżnione inicjatywy znajdą uznanie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Z poważaniem,

Gwidon Wójcik
Prezes

KOMUNIKAT NR 2

OGÓLNOPOLSKIEGO ZLOTU ODDZIAŁÓW PTTK

OGRODZIENIEC, 20.05.2000.

Komitet Organizacyjny Zlotu, wyraża podziękowanie Zarządom Oddziałów PTTK, za przesłaną pod adresem Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie informację o uczestnictwie w spotkaniu rocznicowym **„OGRODZIENIEC'2000".**

Informujemy, że szczegółowy program spotkania prześlemy bezpośrednio zainteresowanym Oddziałom, które nadesłały zgłoszenie.

W ślad za potwierdzeniem uczestnictwa w **OGÓLNOPOLSKIM ZLOCIE ODDZIAŁÓW PTTK**, prosimy o przesłanie w terminie **30.04.2000**. na konto Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie (PEKAO S.A. III O/Lublin 10701281 – 290632 – 2221 – 01001) wpisowego w wysokości 15 zł od osoby. Wpisowe przeznaczone będzie na pokrycie części kosztów uczestnictwa w Zlocie (okolicznościowy znaczek jubileuszowy, druk akcydensowy, bilet wstępu).

ZA KOMITET ORGANIZACYJNY

Prezes Oddziału PTTK
im. Aleksandra Janowskiego
w Zawierciu

(-) Andrzej Stróżecki

KOMISJA TURYSTYKI ŻEGLARSKIEJ
Z.G. PTTK
oraz WOJSKOWY KLUB ŻEGLARSKI
" PASAT " ODDZIAŁU PTTK
przy Klubie POW w BYDGOSZCZY

ORGANIZUJE
W SEZONIE ŻEGLARSKIM 2000r.
OGÓLNOPOLSKI REJS ŻEGLARSKI
W.R. i PTTK
"MAZURY - 2000"

TERMIN - I etap - 1. 07. - 15. 07. 2000r.
II etap - 17.07. - 30. 07. 2000r.

* KOSZT UCZESTNICTWA - WPISOWE
- 200,- od jachtu

* W PROGRAMIE :
- regaty przelotowe i sprawnościowe;
- konkursy - wędkarskie, grzybobranie itp.;
- ogniska żeglarskie;
- zwiedzanie twierdzy BOYEN w Giżycku i Wilczego Szańca w Gierłoży;
- spotkania z ciekawymi ludźmi.

ZAPRASZAMY

SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELA:
SEKRETARIAT ODDZIAŁU PTTK PRZY KLUBIE POW
UL.SUŁKOWSKIEGO 52 p.71 85-915 BYDGOSZCZ
TEL: (0-52) 378-23-42 do godz. 15.00
TEL: (0-52) 378-23-42

W 1926 r. Polskie Towarzystwo Krajoznawcze zorganizowało w Poznaniu przy okazji I Ogólnokrajowej Wystawy Gospodarczej prezentującej dorobek dopiero co odrodzonego państwa polskiego I Kongres Krajoznawczy, uwydatniający znaczenie tego ruchu i rolę krajoznawstwa w kształtowaniu postaw patriotycznych. Powstałe w 1950 r. ze zjednoczenia wspomnianej organizacji i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze dopiero w 1970 r. mogło wznowić podobne inicjatywy. Od tego czasu co dziesięć lat odbywają się kolejne Kongresy Krajoznawstwa Polskiego. Jedną z głównych form przygotowania do nich są tzw. sejmiki – spotkania krajoznawców, na których dyskutuje się aktualne zagadnienia programowe, połączone z praktycznym poznawaniem okolic miejsc ich odbywania. Tak też jest przed piątym już Kongresem, zaplanowanym na 8-11. września br. Odbędzie się on w Gnieźnie – kolebce państwa polskiego dla uczczenia tysiąclecia spotkania w tej miejscowości cesarza Ottona III i późniejszego pierwszego króla Polski Bolesława Chrobrego. Hasłem tej wielkiej imprezy jest „Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej". Jako że punktem wyjścia do budowania takiej tożsamości jest tożsamość regionalna, wiele uwagi poświęca się sprawom regionalizmu.

W nurcie tym znalazł się sejmik, zorganizowany 4-6. lutego 2000 r. przez Oddział PTTK w Żarach, a poświęcony tematowi „Łużyce – bogactwo kultur pogranicza". Dopiero bowiem po rozpoczęciu transformacji ustrojowej w 1989 r. wolno oficjalnie mówić o zróżnicowaniu etnicznym polskiego społeczeństwa, szczególnie w rejonach pogranicznych. Od dłuższego czasu usiłuje się przekonać mieszkańców woj. zielonogórskiego, iż mieszkają oni na Ziemi Lubuskiej, co urąga wszelkiej prawdzie historycznej. Dzięki jednak staraniom wielu działaczy PTTK i towarzystw regionalnych coraz więcej osób wie, iż ich regionem są Łużyce – wschodnie części Górnych i Dolnych, coraz powszechniej nazywanych dla uproszczenia z inicjatywy piszącego te słowa Łużycami Wschodnimi. Dodać wypada, że właśnie w Żarach powstało Stowarzyszenie Promocji Łużyc Wschodnich, wydające m.in. miesięcznik „Przegląd Wschodnio-Łużycki".

Sejmik miał bardzo ciekawy program, gromadząc kilkadziesiąt osób z całej Polski, w tym Komisję Krajoznawczą Zarządu Głównego PTTK, oraz kilku gości z niemieckich Łużyc. Wprowadzeniem do tematyki stanowił referat „Łużyce w historiografii polskiej" prof. Tomasza Jaworskiego z Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze, którego swoiste uzupełnienie – „Łużyczanie po II wojnie światowej we Wrocławiu i Polsce", wygłosił prof. Krzysztof R. Mazurski z Politechniki Wrocławskiej. Poruszył on m.in. dotąd do końca niewyjaśniony epizod łużyckich jeńców, którzy przebywali na rekonwalescencji w ewangelickim szpitalu „Betezda" we Wrocławiu. Warto tu przy okazji ponowić apel (zgłoszony kilka lat temu na łamach „Pomhaj Bóh") o jakiekolwiek informacje na ten temat ze strony żyjących jeszcze byłych jeńców i ich rodzin dla uzupełnienia tak ważnego wydarzenia.

Duże zaciekawienie wywołał też referat „Charakterystyka dawnego dialektu Łużyc Wschodnich" prof. Ewy Siatkowskiej z Warszawy. Opierała się ona głównie na tłumaczeniu Nowego Testamentu Mikławša Jakubicy z Lubanic, znajdujących się obecnie w granicach Polski. Ostatnie lata przyniosły ciekawe uzupełnienia i hipotezy na temat tej postaci. Z kolei dr Mieczysław Trojan z Uniwersytetu Wrocławskiego omówił szeroko „Tradycyjne budownictwo drewniane na Łużycach", ilustrowane bogato zdjęciami i rysunkami.

Ozdobą sejmiku miał być występ zespołu ze Slepeho. Niestety, z powodu grypy nie mógł on przybyć, za to wystąpił w ognistym repertuarze zespół górali o skomplikowanym rodowodzie (w XVIII w. z inicjatywy cesarzowej Marii Teresy spora grupa polskich górali z beskidzkiej Czadcy wyjechała na rumuńską Bukowinę; część ich potomków po 1945 r. osiedliła się w rejonie Żar).

Wiele emocji i zainteresowania wzbudziła sobotnia wycieczka po północnej części Łużyc Wschodnich. Poznano Lubanice, Lubsko, Brody, Buczyny z prywatnym skansenem łużyckim i park mużakowski w Łęknicy. Dla wielu osób było to prawdziwe odkrywanie Polski zachodniej i łużyckich tradycji, także w kontekście pochodzenia nazw miejscowych.

Popołudniu odbyła się druga część sesji referatowej. Dr Wojciech Strzyżewski z zielonogórskiej WSP mówił o „Symbolice herbów miast łużyckich", mgr Irena Sochacka o „Życiu wsi żarskiej w XVI-XVII w.", zaś mgr Witold Piwoński z Żar – zasłużony badacz-

amator, scharakteryzował zajmująco „Łużyckie państwa stanowe jako zjawisko wyjątkowe w dziejach Europy Środkowej".

W niedzielę autokarem przejechano przez Świdnicę pod Zieloną Górę (Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza) i Ochlę (skansen budownictwa łużyckiego) do Zielonej Góry, gdzie zakończono imprezę. Organizatorzy obiecali wydrukować wszystkie, także niewygłoszone referaty, co znakomicie wzbogaci dorobek sejmiku – nie tylko w kontekście V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego.

Krzysztof R. Mazurski

Na odznace CZAK-u widnieje orzeł wg pieczęci majestatycznej króla Przemysła II, koronowanego w Gnieźnie w 1295 r.

Odznakę Zlotu projektował art. plastyk Jerzy Bąk, który jest posiadaczem pełnych praw autorskich wynikających z tego tytułu.

REGULAMIN

XXX Centralnego Zlotu Krajoznawców

C Z A K - GNIEZNO 2000

1. Cele programowe Zlotu

- poznanie Ziemi Gnieźnieńskiej oraz Szlaku Piastowskiego – – kolebki Państwa Polskiego
- upamiętnienie 50 lat działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego
- wymiana poglądów i doświadczeń wśród krajoznawców przed V Kongresem Krajoznawstwa

2. Patronat

Zlot organizowany jest pod patronatem Starosty Gnieźnieńskiego Pana Jacka Marciniaka

3. Termin i miejsce Zlotu

Zlot odbędzie się w dniach 23-27 sierpnia 2000 r. na Ziemi Gnieźnieńskiej z bazą w Skorzęcinie nad jeziorem Niedzięgiel

4. Organizatorzy

Zlot odbywa się z inspiracji Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK przy współpracy Departamentu Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Organizatorami Zlotu są:

- Wielkopolska Korporacja Oddziałów PTTK,
- Oddziały PTTK w Luboniu, Gnieźnie, Poznański i Pracowników Kolejowych

5. Program Zlotu

23 sierpnia 2000 r. - środa

godz. 12.00 - 14.00	- czynny punkt informacyjny na Dworcu PKP w Gnieźnie
12.15 - 14.00	- odjazdy autobusów specjalnych do Skorzęcina
13.00 - 15.00	- przyjmowanie uczestników Zlotu w Skorzęcinie
15.00 - 16.00	- obiad, zakwaterowanie
16.30 - 18.30	- otwarcie Zlotu
	referaty:
	- Krajoznawstwo Ziemi Gnieźnieńskiej
	- Kongresy Krajoznawcze
20.00	- ognisko

24 sierpnia 2000 r. - czwartek

godz. 07.00 - 08.00	- śniadanie
10.00 - 12.30	- obrady w Szkole Pomniku Tysiąclecia w Gnieźnie
	referaty:
	- Historia Piastowskiego Orła
	- Szlak Piastowski „Wczoraj - Dziś - -Jutro"
	- Historia utrwalona w kamieniu (doniesienia naukowe o pracach archeologicznych na Ziemi Gnieźnieńskiej),
	- Arcybiskupi gnieźnieńscy w dziejach Polski
	dyskusja
12.30 - 14.30	- zwiedzanie Muzeum Początków Państwa Polskiego
14.30 - 17.30	- zwiedzanie Gniezna
17.30 - 19.00	- przejazd kolejką wąskotorową do Witkowa, dalej autobusem do Skorzęcina
19.00 - 20.00	- kolacja
20.00 - 22.00	- spotkania grup zainteresowań: kolekcjonerstwa, inwentaryzacji, publicystów
	- giełda wydawnictw krajoznawczych

25 sierpnia 2000 r. - piątek

godz. 07.00 - 08.00	- śniadanie
08.00 - 19.00	- wycieczki
	Trasa 1 „KRUSZWICA"
	Skorzęcin - Powidz - Kruszwica - Strzelno - Mogilno - Wenecja - Biskupin - Ryszewko - Trzemeszno - Skorzęcin
	Trasa 2 „LEDNICA"
	Skorzęcin - Czerniejewo - Lednica - Pobiedziska - Giecz - Września - Grzybowo - Skorzęcin

19.00 - 20.00 - kolacja
20.00 - 22.00 - ognisko

26 sierpnia 2000 r. - sobota

godz. 07.00 - 08.00 - śniadanie
08.00 - 19.00 - program i trasy wycieczek przemiennie jak w dniu 25 VIII
19.00 - 20.00 - kolacja
20.00 - 22.00 - c.d. giełdy wydawnictw krajoznawczych, wystawy kolekcjonerskie, pokazy przeźroczy, spotkania tematyczne

27 sierpnia 2000 r. - niedziela

godz. 07.00 - dla zainteresowanych msza św.
08.00 - 09.00 - śniadanie
09.00 - 12.00 - doroczne zebranie otwarte Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK
12.00 - 13.00 - wyjazdy autobusów do Gniezna na dworzec kolejowy (odjazdy pociągów między godz. 12.30 i 15.00 do Poznania, Gdańska, Jeleniej Góry p. Wrocław, Torunia)

6. Uczestnicy

Uczestnikami Zlotu mogą być osoby interesujące się krajoznawstwem, które dopełnią formalności zgłoszenia wynikających z niniejszego regulaminu.

Zgłoszenia prosimy przysyłać na indywidualnych kartach zgłoszeń na adres:

Oddział Poznański PTTK, Stary Rynek 90, 61-773 Poznań

w terminie do dnia 20 czerwca 2000 r. Karty zgłoszeń dołączone są do regulaminów.

Wpisowe na zlot wynosi dla:

- zasłużonych instruktorów krajoznawstwa 130,00 zł.
- instruktorów krajoznawstwa Polski 140,00 zł.
- instruktorów krajoznawstwa regionu i nauczycieli opiekunów SKKT 160,00 zł.
- pozostałych osób 190,00 zł.

Wpisowe należy wpłacać na konto: Oddział Poznański PTTK Poznań, Stary Rynek 90, PKO I O.M. Poznań **10204027-4532-270-1**

7. Świadczenia

W ramach wpisowego Organizatorzy zapewniają uczestnikom:

- zakwaterowanie w ośrodku wczasowym nad jeziorem Niedzięgiel w pokojach wieloosobowych,
- wyżywienie zgodnie z programem,
- przejazdy i przewodnictwo na wycieczkach zgodnie z programem,
- bilety wstępu do muzeów położonych na trasach wycieczek,
- udział w sesji krajoznawczej w Gnieźnie,
- najnowsze wydania mapy Szlak Piastowski i inne materiały krajoznawcze,
- wydanie z okazji V Kongresu Krajoznawstwa zeszytu „Kroniki Wielkopolski" (nr 3/2000),
- zniżkę 50% PKP,
- możliwość nabycia po preferencyjnej cenie książki „Kanon Krajoznawczy Polski".

Uczestnicy przyjmowani będą w kolejności zgłoszeń do wyczerpania miejsc. Potwierdzenie przyjęcia na Zlot uczestnicy otrzymają do 15 lipca 2000 r.

Organizatorzy mogą zapewnić przejazd do Skorzęcina z Poznania za odpłatnością 5,00 zł. od osoby. Wyjazd z Poznania o godz. 11.00. Chęć skorzystania z tej propozycji prosimy zaznaczyć na kartach zgłoszeń i wpłacić o 5,00 zł. wyższe wpisowe w stosunku do nominalnego. Dokładne miejsce odjazdu autobusu podane zostanie przy potwierdzeniu przyjęcia na Zlot.

Osoby zainteresowane zdobywaniem odznak krajoznawczych: „Przyjaciel Wielkopolski", „Szlakami św. Wojciecha", „Turysta Przyrodnik", prosimy o podanie na odwrocie karty zgłoszeniowej informacji o chęci zdobywania tychże odznak.

Janusz Kamocki

XXV LAT

Wydawnictwo PTTK „KRAJ"
Warszawa 2000

Wstęp

Wydane w roku 1984 pierwsze wydanie „Z Etnografii Karpat Polskich" spotkało się na ogół z przyjaznym przyjęciem ze strony wielu turystów zainteresowanych kulturą Górali Polskich. Jednakże spotkało się także z ostrymi atakami na Autora ze strony tych etnografów i historyków słowackich, którzy nie tylko nie chcą uznać istnienia zwartego zasięgu Polaków na terenach należących do Słowacji, ale nawet kwestionują polskość należących do nas ziem północnego Spisza i północnej Orawy. W konsekwencji wymusiło to w tych przypadkach, w których Autor początkowo tylko sygnalizował pewne zjawiska, z którymi turysta musiał się spotkać na szlaku, znaczne rozwinięcie omówienia ich w obecnym wydaniu. Stało się to tym bardziej konieczne, że obecne ułatwienia graniczne pozwalają na swobodne krążenie turystów po obu stronach granicy polsko słowackiej i polsko czeskiej. Również zmiany jakie nastąpiły w sytuacji Łemków, których spora ilość powróciła na swe dawne ziemie, spowodowała konieczność obszerniejszych informacji o tej grupie etnicznej.

Wydawnictwo i Autor mają nadzieje, że nowe wydanie „Z etnografii Karpat Polskich" znajdzie uznanie w oczach turystów i miłośników kultury góralskiej.

Spis treści

Wstęp 3
Pochodzenie kultury góralskiej 5
Granice i podziały góralszczyzny 9
Ubiory góralskie 25
Budownictwo w górach 37
Gospodarka pasterska 45
Sztuka 49
Folklor góralski 57
Muzea na szlaku 63
Literatura 69
Spis ilustracji 73

ANDRYCHÓW - 35-LECIE ODDZIAŁU PTTK

8.XII.1999 r.

Andrychów - piękne miasteczko położone w Beskidzie Małym, liczące zaledwie 23.300 mieszkańców, posiada doskonałe warunki do uprawiania turystyki górskiej, narciarskiej, pieszych wędrówek górskich, spacerów.

Walory turystyczne doceniła grupa turystów-społeczników, która w roku 1964 postanowiła zorganizować się i powołać Oddział Zakładowy PTTK przy Andrychowskich Zakładach Przemysłu Bawełnianego "Andropol". Dzięki sprzyjającym warunkom Oddział powstał i z roku na rok rozwijał swą działalność. Przybywało zadań, Zarząd powoływał komisje turystyki kwalifikowanej, rady i zespoły problemowe powiększając grono działaczy niezbędnych do obsługi zwiększającego się ruchu turystycznego. Poszczególni dyrektorzy począwszy od kol.Stanisława Pawlaka; który został pierwszym Prezesem Oddziału i Jego następcy, wraz ze Związkami Zawodowymi tworzyli sprzyjające warunki dalszego rozwoju turystyki. Już 1969 roku Zakład zostaje udostępniony do zwiedzania. Zaszła więc pilna potrzeba szkolenia przewodników, tak zakładowych jak i beskidzkich. - Kurs taki kończy grupa 25-cio osobowa. Mają moc pracy, ale ich to cieszy i podejmują ciągle nowe inicjatywy. Organizują dziesiątki własnych imprez jak rajdy, zloty,złazy. Było ich tak dużo, że trudno wymienić wszystkie, ale dla organizatorów ważny jest każdy, ponieważ tworzy historię Oddziału. Podejmują też zadania w imprezach ogólnopolskich proponowanych przez ZG-PTTK takich jak: "Przez X wieków Polski", "Zamość wczoraj,dziś i jutro", Turnieje Oddziałów Zakładowych, Zloty Przodowników i wiele innych zdobywając nagrody i wyróżnienia. Kierownictwo Zakładu już po 10-ciu latach działalności Oddziału uznało, że jest to jedyna fachowa organizacja społeczna, której można powierzyć całość spraw związanych z obsługą ruchu turystycznego dla pracowników, ich rodzin oraz emerytów.

W roku 1975 podpisano stosowną umowę i w tym samym czasie ufondowany został sztandar dla Oddziału PTTK, którym do dziś szczycą się działacze. Sztandar odznaczono Złotą Regionalną Odznaką ZW-PTTK, a w roku 1984 Złotą Honorową Odznaką PTTK.

Działacze Oddziału poświęcają bardzo dużo uwagi, aby wszystkie imprezy przez nich organizowane były dobrze przygotowane - miały treści krajoznawcze, a turyści z Andrychowa i przyjezdni czuli się dobrze poznając zakątki tego regionu. Czynią też wiele zabiegów,aby mieć choć skromną bazę noclegową. - Przystosowują baraki i uzyskują około 100 miejsc noclegowych, dalej wydzierżawiają gajówkę na Trzonce, w czynie społecznym dokonują remontów, napraw i tym sposobem zabezpieczają skromną bazę dla turystów przyjezdnych.

Działacze Oddziału zdobywają coraz większą popularność wśród załogi i mieszkańców, dołączają do nich członkowie Koła Zakładowego PTTK przy Andrychowskiej Fabryce Maszyn należącego w czasie przeszłym do Oddziału PTTK w Wadowicach, w ten sposób poszerza się aktyw Oddziału co pozwala w jeszcze większym stopniu wychodzić z działalnością turystyczno-krajoznawczą do mieszkańców Andrychowa i jego okolicy. Nie ograniczają się tylko do turystyki, ale organizują wyjazdy do opery, teatru i kina ... Nawiązują współpracę i to bardzo owocną, z władzami miasta, z Centrum Kultury i Wypoczynku, oraz z kierownictwem poszczególnych szkół /organizując szkolne koła turystyczne SKKT i wspólnie wędrują tak po trasach-szlakach krajowych i zagranicznych/. Prowadzą szeroką działalność klubową organizując wystawy, prelekcje, spotkania z ciekawymi ludźmi gór ze swego i dalszych regionów. Przodownicy Turystyki Górskiej w roku 1978 powołują Klub "Limba", który pełni rolę wiodącą w przygotowaniu tras oraz przeprowadzaniu imprez górskich, narciarskich. Trzeba tu wymienić takich działaczy jak kol. kol.Eugeniusz Matyszkowicz, Lech Babicz, Roman Gibas, Józef Synowiec, Tadeusz Sumper, Krzysztof Kowalski i wielu, wielu innych.

O 35-leciu działalności Oddziału można by było wiele jeszcze napisać wymieniając nie tylko zrealizowane zadania,ale i osoby. Muszę jeszcze wrócić do bardzo sympatycznej i wzruszającej uroczystości jaką było spotkanie w dniu 8 grudnia 1999 r. W uroczystościach 35-lecia Oddziału Zakładowego brało udział około 75 osób uczestniczyli też: Burmistrz miasta Andrychowa - Tadeusz Woźniak; Przewodnicząca Rady Miasta - Janina Master; Prezes AZPB "Andropol" SA - Mateusz Kuźma; Prezes AFM SA - Marek Zając; b.Prezes AZPB SA - Janusz Kun;przedstawiciel Komisji Pieszej ZG PTTK - Romuald Cholewa oraz przedstawiciele wielu instytucji, spółek, przedsiębiorstw. Po złożeniu sprawozdania za okres 35-ciu lat przez Prezesa Oddziału kol.Tadeusza Sumpera wręczono przyznane odznaczenia i wyróżnienia, a było ich sporo: - Odznaka "Za Zasługi dla Turystyki" Srebrna i Złota Honorowa Odznaka PTTK; Medale i Dyplomy "Za Pomoc i Współpracę"; Dyplomy Honorowe ZG PTTK; Medal i Dyplom Komisji Kół,Oddziałów Zakładowych i Osiedlowych ZG PTTK; Odznaki "Zasłużony w pracy wśród młodzieży" srebrna i złota, oraz dyplomy, podziękowania ze strony Zarządu Oddziału.

Bardzo miłym akcentem były wyróżnienia dla Prezesów tak AZPB "Andropol" SA jak i Prezesa AFM SA oraz dla Burmistrza miasta Andrychowa, który skierował do działaczy Oddziału gorące podziękowania za ogrom pracy, za integrację społeczeństwa miasta i gminy przez turystykę i krajoznawstwo, wręczając Prezesowi Oddziału puchar i deklarując dalszą pomoc oraz poparcie dla Towarzystwa. Obecni prezesi spółek wszystkim podziękowali, życząc dalszych sukcesów i deklarując poparcie, na ile będzie to możliwe, w czasie przyszłym. Wymienione odznaczenia i wyróżnienia w pierwszej kolejności otrzymali działacze "wcześniej urodzeni" działacze dla, których było to bardzo ważne, bowiem całe swoje życie zakorzenili w turystyce. W indywidualnych wypowiedziach podkreślali radość, iż dożyli 35-lecia Oddziału i to, że "ktoś o nich pamiętał, ktoś docenił". W gronie działaczy Oddziału pracuje społecznie bardzo dużo pań i wiele z nich zostało wyróżnionych - jest to bardzo miłe i godne naśladowania. Wśród działaczy było wielu mieszkańców Andrychowa, którzy prowadzą działalność gospodarczą, a to - sklepy,hurtownie,rzeźnie,cukiernie.- To dzięki ich pomocy, poparciu dla działalności PTTK zorganizowano mały poczęstunek dla uczestników

spotkania. Stało się to już nie pierwszy raz, kiedy osoby te pomagają "na mecie" wszystkich większych imprez organizowanych przez "ich" Oddział właśnie w ten sposób.

W czasie dyskusji przewijały się też wspomnienia o tych, których już nie ma w - śród nas, o ich osiągnięciach, były opowieści o zdarzeniach zabawnych i ciekawych, omawiano również zamierzenia na najbliższy 2000 rok i dalsze lata, z troską pochylano się nad przyszłością Towarzystwa.

Serdeczne podziękowania skierował Prezes Oddziału do prezesów spółek za pomoc, popieranie działalności Towarzystwa, za tworzenie atmosfery dającej impuls działaczom do podejmowania nowych zadań na rzecz turystyki dla mieszkańców swego regionu i innych części kraju.

Wszystkim działaczom Oddziału, których z nazwiska nie mogłam wymienić, w imieniu ZG PTTK, przekazaliśmy serdeczne podziękowania za tak ogromne osiągnięcia, za wytrwałość w działaniu, za przyjazną atmosferę nie tylko w dniu obchodów 35-lecia, ale również w czasie organizowanych imprez o czym mogłam się sama przekonać uczestnicząc w 30-tym Majowym Rajdzie Turystycznym.

Aniela Szlompek

●●●

GALERIA FOTOGRAFII PTTK

Pełen uroku pałac Małachowskich będący siedzibą Zarządu Głównego PTTK - poza tym, iż jest miejscem urzędowania Biura Zarządu - jest również miejscem częstych zjazdów i spotkań komisji, rad, zespołów i przedstawicieli terenowych Towarzystwa. Ale nie tylko. - Reprezentacyjna sala pałacu wykorzystywana jest również jako galeria, w której prezentowane są wystawy fotograficzne, związane tematycznie z zakresem działalności Towarzystwa. Tematyka jest bardzo zróżnicowana. Tak więc spotykamy ekspozycje dokumentujące działalność zasłużonych działaczy Towarzystwa, wyprawy, wycieczki i rajdy różnych grup uprawiających turystykę kwalifikowaną,... Prezentowane są również wystawy przyrodnicze oraz wystawy o tematyce krajoznawczej w najszerszym tego słowa znaczeniu dokumentujące naturę, pomniki przyrody, architekturę i zabytki. Eksponowane są też zestawy zdjęć stanowiące plon konkursów fotograficznych o tematyce krajoznawczej.

I tak, w okresie ostatnich kilku lat można było w galerii przy ul.Senatorskiej 11, I piętro obejrzeć m.innymi:

- zestawy zdjęć wykonanych przez wielu autorów na ogólnopolskie konkursy fotografii turystycznej "Na szlaku" oraz np.eksponowany ostatnio plon konkursu organizowanego przez redakcję miesięcznika "Poznaj swój kraj" - "Piękna nasza Polska cała".
- wystawy tematyczne zbiorowe autorstwa działaczy fotografii krajoznawczej PTTK, w tym również nierzadko członków Związku Polskich Artystów Fotografików. Wśród takich wystaw oglądaliśmy m.innymi: wystawę p.t. "Góry" autorstwa kol.kol.J.Balińskiego, E.Dzierżanowskiej, E.Skręciaka, S.Stasza, Z.Wyleżyńskiego; wystawę p.t."Krajobraz Mazowsza" autorstwa kol.kol.E.Dzierżanowskiej, E.Skręciaka, S.Stasza, Z.Wyleżyńskiego; wystawę p.t."Krajobrazy nadwiślańskie" autorów S.Stasza, Z.Świątka, Z.Wyleżyńskiego, F.Zwierzchowskiego; wystawę p.t. "Warszawa" ze zdjęciami kol. kol.J.Kostrzewy, S.Stasza, Z.Wyleżyńskiego.

Często były też eksponowane wystawy, opracowane przez 2 autorów - przykładowo, wystawy S.Stasza i Z.Wyleżyńskiego p.t."Dzielnice Warszawy" i "Migawki z Mazowsza", a także wystawy indywidualne, jak np. ekspozycje kol.S.Stasza p.t."Zamki", "Ratusze miast polskich", "Pilica" oraz piękny zestaw fotografii przyrodniczej kol.K.Kaliszuka p.t. "Z gór, lasów i łąk".

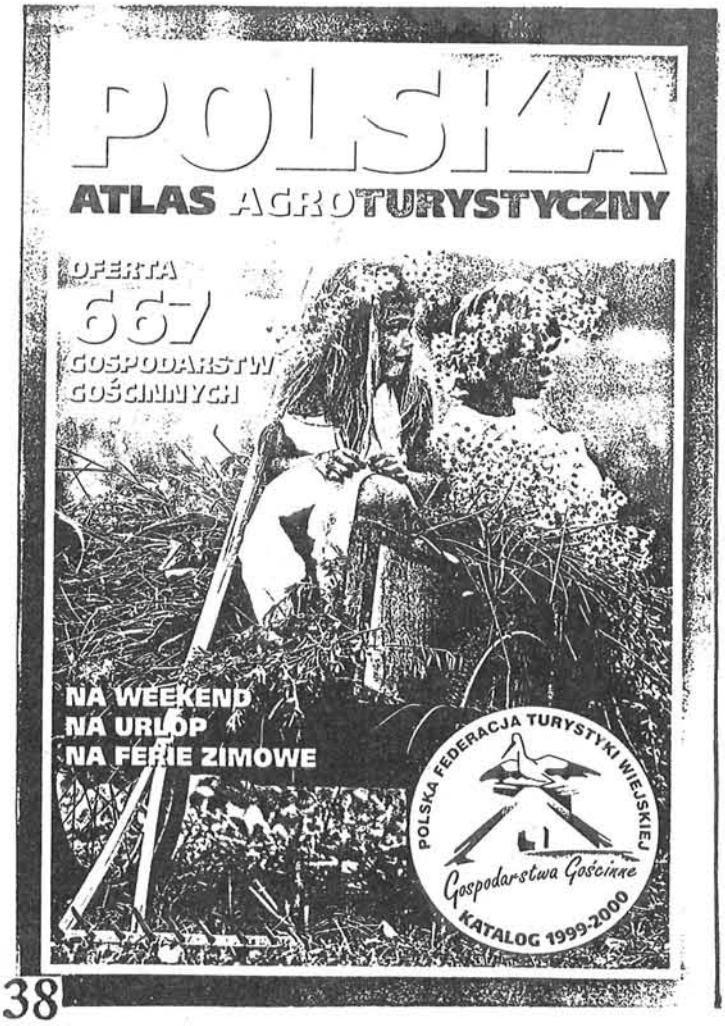
Prezentowane w galerii fotogramy są różnorodne kolorystycznie t.j. wykonane zarówno w technice fotografii czarno-białej jak też kolorowej, a także zróżnicowane formatowo. Staraniem autorów wystaw jest troska o odpowiedni poziom techniczny poszczególnych zdjęć i ich estetykę o pozytywnym wyniku ich wysiłków w tym kierunku świadczy fakt, że wiele spośród eksponowanych w galerii fotogramów przyjęto i wyróżniono w ogólnokrajowych a nawet zagranicznych konkursach fotograficznych.

Prezentowane w galerii wystawy fotograficzne stanowią istotny element pracy programowej krajoznawców zawsze doceniających krajobraz przyrodniczy i kulturowy Polski.

W tym miejscu trzeba życzyć, aby spotkania z pięknem naszej ziemi i ludźmi, którzy jej służą były zawsze tak udane jak w ostatnich latach, kiedy wszyscy odwiedzający siedzibę Towarzystwa mogą obcować z krajoznawczą fotografią wysokiej klasy.

S.Stasz

●●●

PRZYRODNICY W PLENERZE

Przy Oddziale PTTK im.Aleksandra Janowskiego w Zawierciu od lat działa Komisja Ochrony Przyrody. Jej członkowie organizują wiele akcji społecznych na rzecz środowiska naturalnego na terenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Jeżeli tylko pogoda pozwala, już od marca wykonywane są akcje porządkowe "Czysta Jura" w miejscach, które są najczęściej odwiedzane przez turystów na ziemi zawierciańskiej np.Podzamcze, Centuria, Smoleń,Niegowonice. Ruch turystyczny w tych miejscowościach wzrasta z roku na rok. Turyści pozostawiają po sobie coraz więcej śmieci. Dlatego w niektórych atrakcyjnych miejscach takich jak rezerwaty przyrody "Smoleń", "Góra Chełm", "Góra Zborów" czy w innych miejscach wykonuje się po kilka akcji porządkowych w ciągu roku. W świadomości społecznej pokutuje do chwili obecnej pogląd, że za ochronę przyrody są odpowiedzialne służby państwowe takie jak: służby leśnictwa, strażnicy parków narodowych, strażnicy przyrody, służby komunalne, organizacje ekologiczne itd. Tymczasem jst zupełnie inaczej.Za przyrodę jesteśmy odpowiedzialni wszyscy. Każdy z nas może przyczynić się do jej ochrony. Bardzo ważna jest świadomość poszanowania przyrody przez młodzież szkolną. Niestety, od lat można zauważyć duże zaniedbania w tej dziedzinie wśród młodzieży. Bardzo często spotyka się na szlakach grupę młodzieży pozostawiającą po sobie "sznur" śmieci. Dlatego organizowanie prelekcji przyrodniczych w szkołach jest tak ważne w procesie edukacji ekologicznej młodzieży. Dlatego też działacze przyrody z PTTK Zawiercie zorganizowali drugą już wystawę przyrodniczą w pałacyku Szymańskiego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zawierciu. Od 1 marca br., do 15 kwietnia można oglądać około 200 fotografii przyrodniczych wykonanych przez strażników ochrony przyrody zrzeszonych w PTTK. Wystawa nosi tytuł: "Przyroda w obiektywie". Jest to prezentacja zdjęć przyrodniczych, które wykonali działacze PTTK na terenie Zagłębia i Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Przedstawiono na nich świat flory i fauny ziemi jurajskiej. Można zobaczyć tutaj krajobrazy, świat kwiatów, owady, płazy, roślinność ... Poprzez wystawę chcemy zwrócić uwagę społeczności miasta i okolic na piękno przyrody jakie nas otacza, a którego często już nie dostrzegamy. Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest fakt niszczenia tego piękna przez świadome lub bezmyślne działanie. Na wystawę zaproszono władze miasta, kluby ekologiczne, a przede wszystkim szkoły zawierciańskie. Bibliotekę, w której prezentowana jest wystawa bardzo licznie odwiedza młodzież, studenci oraz wielu dorosłych.Jak do tej pory wszystkie wystawy prezentowane przez PTTK cieszyły się dużą oglądalnością. Jest to już piąta wystawa zorganizowana przez PTTK w tej bibliotece, a siódma w mieście. Na wystawie zaprezentowano również prace Komisji Ochrony Przyrody na rzecz środowiska naturalnego.Fotografie przyrodnicze zaprezentowane na wystawie są dorobkiem krajoznawczym miłośników przyrody i fotografii wśród kadry PTTK w Zawierciu. Wystawy fotograficzne są doskonałym środkiem przekazu dla wielu grup społecznych, dlatego warto z nich korzystać. Należy podkreślić, że wszystkie wystawy prezentowane przez działaczy PTTK są organizowane ze środków własnych, bez niczyjej pomocy. Autorami wystawy są przewodnicy, strażnicy i instruktorzy ochrony przyrody z PTTK: Joanna Swaczyńska, Włodzimierz Pucek i Andrzej Wójcik.

W przygotowaniu jest kolejna wystawa fotograficzna, także przyrodnicza. Tym razem Komisja Ochrony Przyrody chce zaprezentować zagrożenia jakie występują w środowisku naturalnym Ziemi Jurajskiej. Wystawa będzie zorganizowana z okazji Dni Ziemi.

Andrzej Wójcik

KOMUNIKAT KOMISJI KRAJOZNAWCZEJ ZG PTTK

Kandydatów na instruktorów krajoznawstwa regionu i Polski zapraszamy na kurs, który tradycyjnie odbędzie się przed CZAK.

Kurs odbywać się będzie w Janowie k/ Bydgoszczy w dniach **19-23 sierpnia 2000 r.**
Koszt kursu 100 zł.

Zgłoszenia na kurs przyjmowane będą do dnia 10 czerwca na adres: Regionalny Oddział PTTK „Szlak Brdy"; ul. Gdańska 18, 85-006 Bydgoszcz - kol. Barbara Kubiak - tel. 0-52/ 322-51-93.

W zgłoszeniu prosimy podać: imię i nazwisko, adres (z kodem pocztowym), wykształcenie, datę wstąpienia do PTTK oraz jednostkę organizacyjną PTTK, w której kandydat działa.

Potwierdzenie o przyjęciu na kurs wraz ze szczegółowym programem oraz nr konta, na które należy wnieść opłatę zostanie wysłane do 15 czerwca br.

Jednocześnie przypominamy, że zgodnie z regulaminem Instruktora Krajoznawstwa, kandydat na kurs powinien spełniać m.in. następujące warunki:
- posiadać wykształcenie przynajmniej średnie oraz mieć ukończone 21 lat,
- wykazać się działalnością krajoznawczą w PTTK przynajmniej przez okres 4 lat.

I n f o r m a c j a

z przebiegu XXXI Ogólnopolskiego Rajdu Narciarskiego "Wędrówki Północy"

XXXI Ogólnopolski Rajd Narciarski "Wędrówki Północy" odbywał się od 29 stycznia do 5 lutego 2000 roku.

Rajd przebiegał czterema, o zróżnicowanym stopniu trudności trasami, które prowadziły przez najpiękniejsze i najciekawsze tereny Suwalszczyzny i Mazur Wschodnich. Umożliwiło to uczestnikom wszechstronne poznanie terenu.

TRASA III ("Północny Biegun Zimna") rozpoczęła się 29 stycznia i przebiegała w okolicach Wiżajn, Maudy, Gór Sudawskich, Roweli, Becejł, Smolnik, Hańczy, Gulbieniszek i Jeleniewa, skąd ostatniego dnia rajdu wszyscy uczestnicy tej trasy (51 osób) pod kierownictwem kol. Witolda Białokoza z Giżycka dotarli do Suwałk.

TRASĘ IV ("Rosyjską") zorganizowano poza granicą Polski. Uczestnicy tej trasy (22 osoby) pod kierownictwem kol. Andrzeja Wiśniewskiego z Elbląga, członka Komisji Narciarskiej ZG PTTK, 29 stycznia zostali przewiezieni do Rosji (Obwód Kaliningradzki), gdzie wędrowali po rosyjskiej części Puszczy Rominckiej.

TRASĘ V zorganizowano wyłącznie dla PTTK "URSUS" z Warszawy. Uczestnikami była młodzież warszawskich szkół podstawowych. Grupa (32 osoby) pod kierownctwem kol. Krzysztofa Pakuły z Warszawy zatrzymała się w Szkole Podstawowej w Pawłówce, skąd każdego dnia wyruszała na całodzienne wyprawy po Suwalszczyźnie.

TRASA II ("Śladami Papieża po ziemi suwalskiej") rozpoczęła się 30 stycznia w Ełku. Po zwiedzeniu Ełku i okolic, trzeciego dnia uczestnicy (45 osób) autokarem zostali przewiezieni do Starego Folwarku, skąd ostatniego dnia wrócili do Suwałk. Kierownikiem trasy był kol.Andrzej Stróżecki z Zawiercia.

Ogółem w rajdzie wzięło udział 150 miłośników spędzenia zimowego urlopu lub ferii z nartami. Wśród uczestników tegorocznego Rajdu było wiele osób, których można określić mianem "weteranów", maszerowali bowiem na trasach po raz piętnasty, siedemnasty czy dziewiętnasty. Do stałych uczestników imprezy należą drużyny: "Albatrosu" z Łodzi, "Moreny" z Zielonej Góry, Klubu Turystycznego "Ostańce" z Zawiercia, "Pierwszej Brygady" z Gdańska, "Niezależnych" z Olsztyna i "Mazurskich Wilków" z Giżycka.

Rajd zorganizowany został przy współudziale:

1. Zarządu Głównego PTTK
2. Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Suwałkach
3. Departamentu Promocji, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego
4. Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA SA w Suwałkach
5. Wigierskiego Parku Narodowego
6. Radia Białystok

Od tych sponsorów otrzymaliśmy wsparcie finansowe oraz materiały promujące Suwalszczyznę. Ponadto wszyscy uczestnicy otrzymali znaczek rajdowy, materiały reklamowe PTTK oraz gazetkę rajdową "Pół-Nocnik".
Weryfikowano regionalną odznakę "Miłośnik Suwalszczyzny i Mazur".
Patronat nad Rajdem objęło Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA SA w Suwałkach, które było jednocześnie sponsorem ubezpieczenia uczestników od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ufundowało nagrody rzeczowe.
Uroczyste zakończenie i podsumowanie Rajdu, z udziałem:
Andrzeja Kolenkiewicza, Przewodniczącego Rady Miejskiej Suwałk,
Jerzego Gryszkiewicza, z-cę Starosty Suwalskiego Powiatu Ziemskiego,
Kazimierza Gagackiego, przedstawiciela Wydziału Kultury Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Suwałkach,
odbyło się w sobotę 5 lutego w Sali Krajoznawczej PTTK.
Program zakończenia obejmował m.in. wystąpienie wiceprezesa Suwalskiego Oddziału PTTK kol. Józefa Luto, kol.Andrzeja Wiśniewskiego - członka Komisji Turystyki Narciarskiej Zarządu Głównego PTTK oraz Komandora Rajdu - Jana Wysockiego. Kierownicy poszczególnych tras opowiedzieli o przebiegu rajdu.
Przeprowadzono i rozstrzygnięto konkursy: krajoznawczy i na piosenkę rajdową. Wyłoniono najmłodszych i najstarszego uczestnika rajdu: dziewięcioletnich Macieja Sadeckiego z Warszawy i Aleksandrę Pykacz z Gdyni oraz 76-letniego Tadeusza Wójcika z Gdyni.
W konkursie krajoznawczym I miejsce zdobył Tomasz Krzywicki z Warszawy, II miejsce - Małgorzata Cetera z Białegostoku i III - Leszek Albert z Olsztyna.
W konkursie na piosenkę rajdową udział wzięły uczestnicy z trzech tras rajdowych. I miejsce przyznano trasie IV "Rosyjskiej".
Ponadto Andrzej Wiśniewski z Elbląga otrzymał nagrodę za dwudziesty trzeci udział w rajdzie.
Wszyscy wyróżnieni otrzymali nagrody rzeczowe i książkowe.
Na rajdowiczów czekała kawa,herbata,gorący bigos z kiełbaską i ciepła atmosfera.

Komandor Rajdu
Jan Wysocki

PÓŁ-NOCNIK 2000

GAZETKA XXXI OGÓLNOPOLSKIEGO RAJDU NARCIARSKIEGO

„WĘDRÓWKI PÓŁNOCY"

WĘDROWANIE NA KONIEC WIEKU

To już ostatni raz w tym stuleciu przemierzamy na nartach Suwalszczyznę i Mazury Wschodnie. Zimowe wędrowanie rozpoczęliśmy 32 lata temu, w 1969 roku, wędrówką narciarską z Gołdapi do Suwałk. Potem wędrowało się przemiennie, jednego roku z Suwałk, następnego z Gołdapi. Udział w Rajdzie można było łączyć ze startem w „Biegu Jaćwingów" w Gołdapi. Niestety, są to już tylko wspomnienia. Wierzymy jednak, że w następnym stuleciu, w śnieżne zimy, narciarze pojawią się – tradycyjnie! – na północnych szlakach, a zgodna współpraca wszystkich działaczy, stworzy optymalny model naszego Rajdu...

POZNAJEMY C A Ł Ą PUSZCZĘ ROMINCKĄ

Puszcza Romincka fascynowała nas od dawna. Od jeziora Gołdap, przez Szyliny i Hajnówek wędrowaliśmy na bagna Mechacza Wielkiego, poznając krajobraz „polskiej tajgi". Dalej na wschód zwiedzaliśmy rezerwaty leśne: Boczki i Dziki Kąt oraz rezerwat bobrowy Żytkiejmska Struga. Stanowiło to zaledwie jedną trzecią części puszczy – 12 tys. ha. Na pozostałe 23,5 tys. ha mogliśmy jedynie popatrzeć przez granicę z Królewskiej Góry (218 m n.p.m.). W Obwodzie Kalilingradzkim Rosji był to obszar niedostępny dla turystów zagranicznych.

To się zmienia! Na XXXI Rajdzie Trasa nr 4, prowadzona przez Andrzeja Wiśniewskiego, wiodła w całości po rosyjskiej stronie puszczy. Jej uczestnicy kwaterowali w ośrodku turystycznym nad Jeziorem Wisztynieckim, w pobliżu litewskiej granicy. Całe przedsięwzięcie mogło się udać dzięki życzliwemu nastawieniu do turystyki władz Obwodu Kalinigradzkiego. Dziękujemy szczególnie p. Morozowowi – przewodniczącemu Obwodowego Komitetu Sportu w Kaliningradzie, naczelnikowi Administracji Rejonu Gusiew p. Akininowi oraz przedstawicielom Administracji Rejonu ds. Sportu i Młodzieży, panom Kardaszowi i Perepeczko. Z naszej strony ogromną pracę (uzgodnienia i koordynacja wszystkich poczynań) wykonał działacz Oddziału PTTK w Suwałkach, kol. Walenty Pacewicz.

Ronimty... Tajemniczy źródłosłów tej nazwy jedni wywodzą od dawnej nazwy rzeki Błędzianki, inni – od „Romowe", siedziby bogów i miejsca ofiarnego Prusów. Puszcza Romincka od wieków podlegała ochronie jako święte miejsce Prusów, teren łowiecki wielkich mistrzów Zakonu i książąt pruskich, a obecnie jako Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej (po stronie polskiej) i zapowiednik (po stronie rosyjskiej). Ekologia łączy ludzi, a turystyka sprzyja nawiązywaniu przyjaźni. Za rok lub dwa zorganizujemy „Wędrówki Północy" polsko-rosyjsko-litewskie, wiodące przez Puszczę Romincką, Wisztyniecki Park Regionalny i Góry Sudawskie.

WIADOMOŚCI Z TRAS

„Śladami Papieża"

Ełk przywitał nas gorąco. Uczynił to p. dyrektor Zespołu Szkół Samorządowych oraz... termometr za oknem.

Pierwszy z nich zapewnił nam wspaniałe locum z ciepłą wodą, prysznicami, kuchnią, jadalnią; drugi – przysporzył topniejącego śniegu.

W sobotę, po zwiedzeniu miasta, zorganizowaliśmy trasę „zerową": ruszyliśmy na 12-kilometrową wędrówkę po lasach okolic Przykopki. Pomimo odwilży pokonaliśmy całą trasę na nartach. Nie ominęły nas atrakcje przyrodnicze: spotkaliśmy zające oraz podziwialiśmy orła bielika. Po szlakach okolic Ełku fachowo i troskliwie oprowadzał nas Tadeusz Rufiński z Białegostoku (czasowo zastąpił chorego na grypę Andrzeja Stróżeckiego z Zawiercia).

Poniedziałkowa trasa prowadziła pięknym, leśnym duktem z Ełku, przez wieś Lipińskie Małe do Ostrokołu, gdzie atrakcją był drewniany siedemnastowieczny kościół z barokowym ołtarzem i amboną. Następnie, dzięki wy-

trwałości i samozaparciu, odnaleźliśmy w Prostkach zabytkowy z 1545 roku słup graniczny. Tu zbiegały się granice Prus Książęcych, Mazowsza i Litwy. Przy padającym deszczu (rano sypał śnieg) wróciliśmy do Ełku, niektórzy – po przymusowych kąpielach w zdradliwie przysypanych śniegiem kałużach.

We wtorek przeszliśmy lasami z Nowej Wsi Ełckiej obok jeziora Talary Duże do Mrozów Wielkich. Przewodnik spisał się na medal: autobus powrotny mieliśmy jak na życzenie, dzięki czemu ominął nas deszcz.

We środę pożegnaliśmy gościnne progi ełckiej szkoły i przejechaliśmy do Starego Folwarku. Po rozlokowaniu zwiedziliśmy zespół pokamedulski w Wigrach. Wieczorem zaś dowodzenie grupą przejął Andrzej. Były podziękowania i brawa dla Tadeusza.

We czwartek przejechaliśmy kilkoma trasami: większość – trasą (32 km) do Wiatrołuży, odwiedzając po drodze p. Milewskich (rodzinę rolników, u której w zeszłym roku był Papież podczas swojej pielgrzymki do Polski). Trasa (15 km) nad Czarną Hańczą wiodła przez Cimochowiznę, Sobolewo, Leszczewek. Drogę utrudniały nam liczne górki i wiatrołomy.

Po południu pożegnaliśmy Tadeusza i Mietka z Białegostoku. Odbyło się też konsumpcyjne szaleństwo z kartaczami i tradycyjną sieją.

Narciarskie wędrówki znakomicie uzupełniało (i stanowiło o ich niepowtarzalnym klimacie) wieczorne śpiewanie przy akompaniamencie gitary Waldka, a także czytanie przez Tadeusza fragmentów *Konopielki* Edwarda Redlińskiego oraz dialogów Szczepcia i Tońcia.

„Północny Biegun Zimna"

To my – Trasa nr 3! Zaczęliśmy w Wiżajnach. Śniegu po pachy, cudne wzgórza i prawdziwy mróz. Miał być biegun zimna, to i był. Zdobyliśmy też nową sprawność harcerską: „Pogranicznik". Przeszkolił nas sam komendant strażnicy, więc wiemy, jak ominąć przemytnika i jak złapać szpiega, nie przekraczając przy tym granicy obcego państwa. Były też zajęcia terenowe. Niestety, szpiega nie złapaliśmy.

Dzięki pomocy wójta, dyrekcji szkoły i paru innych osób, przemieściliśmy się do Gulbieniszek, do stóp Góry Cisowej. Kotłem pełnym kartaczy przywitała nas p. Marysia, właścicielka restauracji w Jeleniewie. A kartacze, to jej specjalność.

Na zewnątrz była plucha, ale w jarach i na północnych stokach śniegu nie zabrakło. Zamierzenia mieliśmy ambitne: jeziora kleszczowieckie, jeziora szurpilskie, oba Szelmenty z Jesionową Górą, jezioro Hańcza, głazowiska, a ponadto prelekcje etnograficzne i przyrodnicze: nasze i w siedzibie dyrekcji Suwalskiego Parku Krajobrazowego. Wszystkie plany wykonaliśmy.

Największy kłopot mieliśmy z wyborem najmilszego uczestnika i najmilszej uczestniczki Rajdu: za dużo mamy miłych uczestników.

„Rosyjska"

Po wielkich problemach na granicy cały pobyt w Puszczy Rominckiej wypadł świetnie. Zrobiliśmy 101 km na nartach (maksymaliści – 111 km). Zdobyliśmy najwyższy punkt Obwodu Kaliningradzkiego – wzgórze 242 m n.p.m. oraz górę Dozor – 230,3 m n.p.m. i Górę Zamkową (Kriepką) – 193,7 m n.p.m. Widzieliśmy uroczyska tak piękne, że dech zapiera. W jednym miejscu można było przejść tylko po bobrowej tamie!

W czwartek wieczorem nieoceniony Oleg Turuszew z Towarzystwa Rosja–Polska przywiózł dziennikarzy z prasy kaliningradzkiej, a po konferencji prasowej zrobił się cudowny wieczór ballad rosyjskich i polskich przy gitarze. Chyba wrócimy do puszczy za rok...

„Ursus"

Z tych, co kiedyś kilometry „bili" i na plecach toboły nosili, tylko wnuki zostały. A i one starają się jak mogą. „Babcia" Kończakowa z „ciotką" Krysią, wspierane przez prawdziwą babcię Beatę, mobilizują je do wyjścia na narty, a tu wieje, śnieg z deszczem pada, tak że „żal psa na dwór wypędzić".

Ale, co by nie powiedzieć, na nartach się jeździło i fajnie było. Za rok, bogatsi o doświadczenia z 2000 roku, spotkamy się ponownie! Będziemy wędrować i wspominać.

P.S. „Grosik", gdy na pierwszym etapie dotarł na nocleg o godzinie 24.00, od razu pojął, skąd wzięła się nazwa Rajdu: pół nocy się wędruje!

Redaktor **Andrzej Wiśniewski**
Wydawca **Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK w Suwałkach**
Suwałki, 5 lutego 2000 roku

● NOWA SIEDZIBA CENTRALNEGO ARCHIWUM GÓRSKIEGO I PRACOWNI EDWARDA MOSKAŁY ●

Dzień 25 lutego 2000 roku bez wątpienia przejdzie do historii Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK.

Obydwa wskazane w nagłówku wydarzenia poprzedziło jeszcze inne - doprawdy symboliczne. Staraniem naszego Ośrodka wykonana została i umieszczona w holu jego siedziby okolicznościowa tablica poświęcona wkładowi członków PTTK i Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa w renowację i odbudowę dwóch kamienic przy ul.Jagiellońskiej 6/6a, w których mamy teraz siedzibę centralnych agend górskich oraz narciarskich naszego Towarzystwa.

Zaszczyciły ową symboliczną uroczystość władze Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa z przewodniczącym - prof.Tadeuszem Chrzanowskim oraz Krakowa - z Piotrem Boroniem - przewodniczącym Komisji Kultury. Przybyło kierownictwo ZG PTTK z Prezesem - Januszem Zdebskim, Wiceprezesem - Markiem Staffą oraz Sekretarzem Generalnym - Andrzejem Gordonem.

Przez wiele lat członkowie Towarzystwa oraz PTTK-owskie agendy i przedsiębiorstwa zbierały pieniądze na renowację kamienic przy ul.Jagiellońskiej 6/6a. Sztab Akcji „PTTK dla Krakowa" koordynował powyższe zadania działając w strukturze Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa.

Po 8 latach od otwarcia Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK przychodzi czas na spłacenie długu wdzięczności wobec wszystkich ofiarodawców, dzięki którym możemy tutaj, przy ul.Jagiellońskiej 6/6a na codzień integrować społeczność górską i jej problemy.

Odsłonięcie tablicy stało się także okazją do zaproszenia władz Krakowa i ZG PTTK do zwiedzenia Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej łącznie z zaprezentowaniem jego najważniejszych funkcji i pomieszczeń.

W znajdującej się na parterze Ośrodka - Galerii Marmurowej odbywała się właśnie wystawa Jerzego Bogusława Nowaka - „Śladami Inków". Po skarbnicy zbiorów Centralnej Biblioteki Górskiej PTTK oprowadził udzielając fachowych wyjaśnień - Wiesław A.Wójcik.

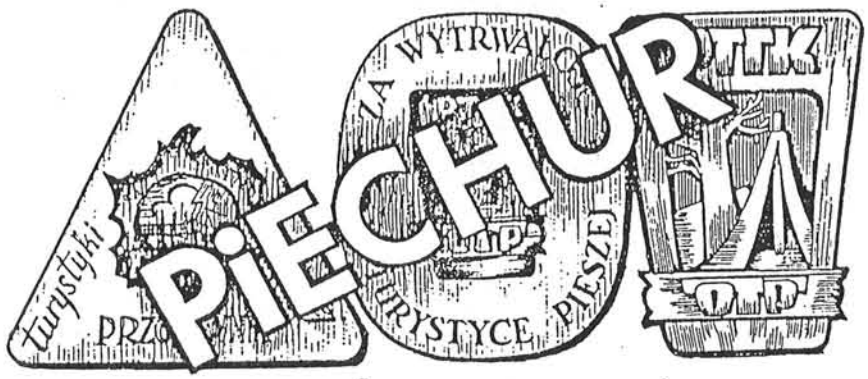
Potem nastąpiły wydarzenia i akcenty dla całego dnia najistotniejsze: obejrzenie słynnej już retrospektywnej wystawy „Od PTT do PTTK" oraz oficjalne przecięcie przez Prezesa PTTK - Janusza Zdebskiego wstęgi w uruchamianych w nowej siedzibie na poddaszu Ośrodka przy ul.Jagiellońskiej 6/6a pomieszczeniach Centralnego Archiwum Górskiego i Pracowni Edwarda Moskały.

Te kilka słów w żadnym razie nie potrafią oddać ogromu prac, jakie trzeba było przez kilka miesięcy wykonywać, aby z jednej strony Archiwum Górskiemu zapewnić miejsce najbardziej w Ośrodku godne - a z drugiej oddać dla potomności przebogaty w dokumenty, księgozbiór, eksponaty oraz osobiste pamiątki stanowiące dorobek Edwarda Moskały, które aktem darowizny przekazał naszemu Towarzystwu.

Przygotowanie pracowni, archiwowanie zbiorów, opracowanie księgozbioru, prace porządkowe, wszystko to zadania, które podjęli i wykonali: dyrektor Ośrodka - Zbigniew Kresek oraz pracownicy COTG: Jacek Ormicki, Roman Zadora i Wiesław A.Wójcik.

Przed kilku laty miałem przyjemność pełnić społeczną funkcję kustosza ośrodka muzealnego poświęconego prof. Kazimierzowi Sosnowskiemu w Domu Turysty PTTK w Krakowie i przeprowadzać archiwizację dorobku słynnego nestora polskiej turystyki górskiej. Świadom więc o wiele większej pracy - w nowym Archiwum Górskim i Pracowni E. Moskały - realizatorom tego wielkiego dzieła składam wyrazy szacunku.

ANDRZEJ MATUSZCZYK

• WIADOMOŚCI KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK •

JAK PRZEBIEGA WYMIANA LEGITYMACJI?

Zgodnie z zapowiedzią Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK przystąpiła od 1. stycznia 2000 roku do wymiany legitymacji wszystkim Przodownikom Turystyki Pieszej.

Dotychczasowe 14 regionów krajoznawczych zostało zamienione na 16 nowych odpowiadających aktualnym województwom. Niektóre dotychczasowe regiony obejmują obszar dwóch nowych województw i tak są traktowane przy przekwalifikowaniu. Na przykład Górny Śląsk (GŚl) mieści w sobie dwa województwa: Śląskie i Opolskie, a Małopolska Południowa (MpPd) – Małopolskie i Podkarpackie.

Przodownicy, którzy posiadali uprawnienia na wymienione regiony zyskali na ilości.

Pozostałe, jak np.: dotychczasowe Podlasie (Pdl) odpowiada województwu Podlaskiemu (choć w innych granicach), Dolny Śląsk (DŚl) – województwu Dolnośląskiemu, czy Pomorze Południowe (PmPd) – województwu Kujawsko-Pomorskiemu. Po dokładnej analizie dotychczasowych przekwalifikowań można stwierdzić, że nikt nie traci na ilości posiadanych uprawnień, a w niektórych przypadkach – zyskuje.

Komisja informuje, że istnieje możliwość reaktywowania działalności tych wszystkich Przodowników, którzy zaniechali aktywności na pewien okres, a obecnie zgłaszają się do Oddziału. W takich przypadkach oczekujemy od Oddziału wniosku potwierdzającego powrót Przodownika do działalności. Wszystkie indywidualne zgłoszenia Przodowników TP do KTP ZG PTTK będą kierowane do właściwych Oddziałów.

Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK dziękuje wszystkim Oddziałom za przekazywanie legitymacji razem z wykazami (z pismem przewodnim zawierającym oprócz imienia i nazwiska, numer legitymacji, aktualny adres i zakres uprawnień Przodownika), co bardzo ułatwia aktualizowanie ewidencji.

Do 15. marca wpłynęły dokumenty z 32 oddziałów, na podstawie których wymieniono 510 legitymacji.

Informujemy, że od 1. stycznia 2000 roku mianowania Przodowników Turystyki Pieszej III stopnia oraz rozszerzenie uprawnień nadajemy na następujące województwa:

Dolnośląskie,
Kujawsko-Pomorskie,
Lubelskie,
Lubuskie,
Łódzkie,
Małopolskie,
Mazowieckie,
Opolskie,
Podkarpackie,
Podlaskie,
Pomorskie,
Śląskie,
Świętokrzyskie,
Warmińsko-Mazurskie,
Wielkopolskie,
Zachodniopomorskie.

KOMISJA TURYSTYKI PIESZEJ
ZG PTTK

●●

WĘDRUJCIE SZLAKIEM WRZEŚNIOWYCH VIRTUTI MILITARI

W minionym, 1999 roku na terenie całej Polski uroczyście obchodzono sześćdziesiątą rocznicę krwawych zmagań polskiego żołnierza ze zdradzieckim hitlerowskim i sowieckim atakiem na nasz kraj. Podobnie jak przed dziesięciu laty, w ogólnokrajowe obchody włączyła się Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK.

Pamiętamy tamtą, pięćdziesiątą rocznicę. Zorganizowano wtedy ogólnopolską akcję imprez krajoznawczych poświęconych tematycznie kampanii wrześniowej. Na terenie całej Polski tysiące turystów wędrowało indywidualnie i w grupach wycieczkowych pod hasłem „PTTK W PIĘĆDZIESIĄTĄ ROCZNICĘ POLSKIEGO WRZEŚNIA". Pieszo, rowerami i autokarami poruszano się po szlakach wytyczonych bitwami, potyczkami i cmentarzami wojennymi. Organizowano spotkania z kombatantami września; uczestniczyła w nich młodzież i dojrzali wiekiem turyści.

Po tamtej wspaniałej akcji pozostała w zbiorach wielu turystów oraz w Muzeum Medalierstwa we Wrocławiu i innych kolekcjach w kraju i poza granicami, piękna seria odznak turystycznych „SZLAKAMI POLSKIEJ JAZDY". Dwanaście wybitych w metalu odznak przypomniało dwanaście Brygad Kawalerii walczących mężnie we wrześniu 1939 roku. Serię tych dwunastu odznak łączył wspólny motyw plastyczny: był to żołnierski orzeł, taki jakiego noszono do 1939 roku na czapkach. Poszczególne odznaki różniły się zawartymi w kompozycji barwami proporców pułków kawalerii i dywizjonów artylerii konnej wchodzących skład brygad. Odznaka ta cieszyła się ogromną popularnością i przez swe zaistnienie wzbudziła szerokie zainteresowanie tematyką kawaleryjską.

W dziesięć lat później opartą na podobnych założeniach ogólnopolską akcję zainicjowała stojąca wytrwale od ponad dwudziestu lat na straży ważnych narodowych rocznic Komisja Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK. Tym razem akcja ta przebiega pod hasłem: „PTTK W SZEŚĆDZIESIĄTĄ ROCZNICĘ WRZEŚNIA 1939".

Elementem łączącym przebiegające od września na terenie kraju imprezy krajoznawcze jest nowa odznaka. Nadano jej wiele mówiący tytuł „SZLAKIEM WRZEŚNIOWYCH VIRTUTI MILITARI". Inspiracja dla inicjatorów tej odznaki wypłynęła z historycznego faktu, który miał miejsce w milenijnym 1966 roku na obczyźnie w Londynie. W kraju dla żołnierzy września nie było w tych latach odznaczeń, była tylko gorycz, zniewagi i zakłamywana w prasie, radiu, podręcznikach szkolnych i publikacjach historia. Tymczasem podczas podniosłej uroczystości, która odbyła się 12. listopada 1966 roku w Londynie, ówczesny Kanclerz Kapituły Orderu Virtuti Militari, generał broni Władysław Anders dekorował kolejno jednostki Wojska Polskiego przypinając Srebrne Krzyże Virtuti Militari na płaty pochylających się sztandarów. Wtedy to za kampanię 1939 roku na terenie Polski wyróżniono:

- dziesięć Pułków Piechoty,
- dwa Pułki Strzelców Morskich,
- Batalion Obrony Narodowej Gdynia I,
- załogę Westerplatte,
- dziewięć Pułków Ułanów,
- trzy Pułki Strzelców Konnych,
- sześć Pułków Artylerii Lekkiej,
- pięć Dywizjonów Artylerii Konnej,
- jeden Dywizjon Lotnictwa Myśliwskiego,
- jeden Batalion Saperów.

Po akcie dekoracji generał przemówił. Padły wtedy następujące słowa:

„Jest dla mnie największym zaszczytem i wielką radością, że jako Kanclerz Kapituły

Orderu Virtuti Militari mogłem dokonać dekoracji tych oddziałów. My, żołnierze, marynarze i lotnicy składamy gratulacje i hołd odznaczonym pułkom i oddziałom i tysiącom tych, którzy pod tymi sztandarami walczyli. ...Zadaniem Waszym jest z większą jeszcze dumą utrzymać ducha w Kołach Oddziałowych i przyciągać młodzież szczególnie harcerską, wychowując ją w myśl hasła wypisanego na naszych sztandarach: BÓG, HONOR I OJCZYZNA."

Wśród odznaczonych za najwyższe męstwo okazane na polu walki oddziałów Wojska Polskiego znalazły się reprezentacje wszystkich rodzajów broni. Był to punkt wyjścia dla inicjatorów nowej odznaki; postanowiono zaproponować turystom rocznicowe wędrówki szlakami tych najmężniejszych z mężnych.

Ogólnopolska akcja imprez turystyczno-krajoznawczych „PTTK W SZEŚĆDZIESIĄTĄ ROCZNICĘ WRZEŚNIA 1939" trwa od września 1999 roku. Akcję tę poprzedziły kilkumiesięczne przygotowania. Przewidziano, że rozpocznie się ona 1. września 1999 roku i potrwa przez cały następny rok, aż do ogólnopolskiego podsumowania zaplanowanego na jesień 2000 roku. Wszystko rozpoczęło się zgodnie z planem. Gdy był już gotowy projekt graficzny odznaki i określona została ogólnie jej koncepcja, do Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK – inicjatora tego przedsięwzięcia dołączyła Komisja ZG PTTK do Współpracy z Wojskiem Polskim. Komisja ta oprócz druku regulaminu odznaki podjęła się szerokiego jej rozpropagowania w środowisku żołnierskim.

Przystąpiono do redagowania regulaminu odznaki, której nadano tytuł „SZLAKIEM WRZEŚNIOWYCH VIRTUTI MILITARI". Ustalono, że odznakę można zdobywać w okresie od 1. września 1999 roku, do 1. września 2000 roku. Warunkiem zdobycia odznaki jest uczestnictwo w wycieczkach, rajdach i zlotach turystycznych, których trasy wiodą szlakami bojowymi co najmniej trzech odznaczonych Orderem Virtuti Militari oddziałów Wojska Polskiego. Niezależnie od tego ubiegający się o odznakę turyści zobowiązani zostali do zwiedzenia co najmniej pięciu miejsc związanych z walkami lub stacjonowaniem wybranych oddziałów. Są to miejsca bitew, potyczek , cmentarze wojenne, mogiły żołnierskie, pomniki, tablice pamiątkowe, muzea i izby pamięci.

Regulamin odznaki zawiera obszerny załącznik zawierający pełny wykaz oddziałów Wojska Polskiego odznaczonych za wrzesień 1939 roku Orderem Virtuti Militari oraz spis miejsc z nimi związanych. Regulamin został wydrukowany i szeroko rozkolportowany. Niezależnie od tego pełny tekst regulaminu opublikowano w „Informacjach ZG PTTK".

Odznaka ma charakter rocznicowy lecz ten wspomniany załącznik i zawarte w nim informacje pozostaną zawsze aktualne i z pewnością przydadzą się w pracy krajoznawczej organizatorom wycieczek, rajdów i obozów wędrownych. Odznaka wybita została w metalu, kompozycja plastyczna zawiera czytelną symbolikę stylizowanego orła w koronie siedzącego na „tarczy amazonek" i jedyny kolorowy akcent w barwach błękitno-czarnej wstążki Orderu Virtuti Militari.

Przypominamy, że odznakę „SZLAKIEM WRZEŚNIOWYCH VIRTUTI MILITARI" można zdobywać w trakcie wycieczek indywidualnych i zbiorowych, pieszych, rowerowych, samochodowych i autokarowych.

Wielu młodych i starszych turystów już jest w trakcie jej zdobywania. Wiemy już, że pierwszy sondażowy nakład wybitej w ilości 300 sztuk odznaki rozszedł się dość szybko – stało się to znacznie szybciej niż się spodziewano. Ale nie martwmy się; w Warszawie jest już następna partia odznak. Dystrybutor i zarazem sponsor odznaki – Oddział PTTK Mokotów w Warszawie zadbał o to, by z nabyciem odznaki nie było kłopotu.

Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK odbiera sygnały z terenu, że odznaka cieszy się sporym zainteresowaniem, będą więc prawdopodobnie kolejne jej edycje. Odznaką zainteresowani są turyści indywidualni oraz ci wędrujący w grupach zorganizowanych.

Wiele Oddziałów PTTK, a w nich Oddziałowych KTP i Klubów Turystyki Pieszej organizowało i organizuje w bieżącym roku imprezy rocznicowe w ramach ogólnopolskiej akcji „PTTK W SZEŚĆDZIESIĄTĄ ROCZNICĘ WRZEŚNIA 1939". W niektórych Oddziałach PTTK organizowane są specjalne cykle tematycznych wycieczek ułatwiające zainteresowanym zdobywanie odznaki „SZLAKIEM WRZEŚNIOWYCH VIRTUTI MILITARI".

Dystrybutorem i sponsorem odznaki jest, jak już wspomniano, Oddział PTTK Warszawa-Mokotów ul. Limanowskiego 15, telefon

(022) 42 32 65 w poniedziałki i czwartki w godzinach 12.00 – 17.00.

Przed nami jeszcze kilka miesięcy funkcjonowania odznaki, na pewno zdążycie jeszcze ją zdobyć. Rozsiane na terenie całej Polski Komisje i Kluby Turystyki Pieszej zapraszają do wędrówek turystycznych, których plonem będzie okolicznościowa odznaka turystyczna „SZLAKIEM WRZEŚNIOWYCH VIRTUTI MILITARI".

Włodzimierz MAJDEWICZ

●●

SPRAWOZDANIA Z ODDZIAŁOWYCH KTP

Na prośbę o nadsyłanie sprawozdań z działalności Oddziałowych Komisji Turystyki Pieszej odpowiedziało tym razem więcej Komisji niż przed rokiem. Wydaje się, że pomału dojdziemy do sytuacji kiedy nadsyłanie informacji o swych działaniach wejdzie w zwyczaj wszystkich OKTP i będziemy mieli w miarę pełny obraz turystyki pieszej w Polsce. Na razie publikujemy wykaz OKTP, które nadesłały sprawozdania, licząc na to, że pozostali zawstydzą się i – choć spóźnieni – ale jeszcze poinformują nas o swych działaniach.

1. Oddział Zakładowy przy AZPB „ANDROPOL" S.A. w Andrychowie,
2. Oddział Bielsko Biała,
3. Oddział Miejski w Bydgoszczy,
4. Oddział Miejski w Chełmie,
5. Oddział Grudziądz,
6. Oddział Jaworzno,
7. Oddział Kościan,
8. Oddział Kraków przy Hucie im. T. Sendzimira,
9. Oddział Krotoszyn,
10. Międzyoddziałowa KTP w Elblągu z siedzibą w Kwidzynie,
11. Oddział Pogórze Izerskie w Lubaniu,
12. Oddział Ziemi Lwóweckiej w Lwówku Śląskim,
13. Oddział Miejski w Łodzi,
14. Oddział Ziemi Międzyrzeckiej w Międzyrzeczu,
15. Oddział Opole,
16. Oddział Ziemi Oświęcimskiej w Oświęcimiu,
17. Oddział Pińczów,
18. Oddział Miejski w Płocku,
19. Oddział Pracownikow Kolejowych w Poznaniu,
20. Oddział Puławy,
21. Oddział Miejski w Radomiu,
22. Oddział Rybnik,
23. Oddział Rzeszów,
24. Oddział Siedlce,
25. Oddział Ziemi Tarnowskiej w Tarnowie,
26. Oddział Miejski w Toruniu,
27. Klub Ostańce w Zawierciu,
28. Oddział Żarnów,
29. Oddział Żoliborski w Warszawie.

Dziękujemy wszystkim, którzy odpowiedzieli na nasz apel.

Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK

Z PRAC KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK

● ●

Od początku roku trzykrotnie na posiedzeniach roboczych spotykało się prezydium Komisji (w dniach 28.01, 25.02 i 31.03 br.). Poza tym członkowie Komisji pełnią dyżury w Zarządzie Głównym PTTK w każdy piątek. Faktycznie jednak prace rozciągają się na cały tydzień, szczególnie dla zespołu zajmującego się sprawami przodownickimi: Jadwigi Zwierz – sekretarza KTP, Teresy Trębali wiceprzewodniczącego KTP i Jadwigi Garapich współpracującej z Komisją, a to za sprawą akcji wymiany legitymacji przodownickich. Akcja ta jest najpoważniejszym przedsięwzięciem w pierwszej połowie roku i zarazem najbardziej pracochłonnym. Szerzej o tych pracach piszemy w osobnym materiale.

Wiele uwagi poświęca Komisja sprawom przygotowania imprez centralnych: OWRP na Ziemi Radomskiej i Ogólnopolskiego Zlotu Przodowników TP w Nałęczowie (organizatorem jest Lublin). Regulamin OWRP ukazał się w pierwszym tegorocznym numerze Informacji ZG PTTK, a w formie drukowanej (z poprawkami) zostanie rozesłany do Oddziałów. Regulamin Zlotu natomiast zostanie również rozesłany, natomiast w Informacjach ukarze się dopiero w czerwcowym numerze, za to po raz pierwszy będzie dostępny także w internecie. Poważnym problemem dla organizatorów jest nieznana dotychczas kwota dofinansowania imprez (powstanie nowej struktury: Polskiej Organizacji Turystycznej powoduje pewien chaos informacyjny i szereg niewiadomych).

Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK podjęła w zeszłym roku prace nad opracowaniem własnej historii, które miały być ukończone na pięćdziesięciolecie KTP (2002 rok). Tymczasem Zarząd Główny poprosił o przyspieszenie prac, tak aby można było wykorzystać je w przygotowaniu biuletynu informacyjnego ZG na pięćdziesięciolecie PTTK. Wymaga to sięgnięcia do materiałów archiwalnych i poświęcenia wielu godzin dla wyselekcjonowania potrzebnych informacji.

Na pierwszym, styczniowym posiedzeniu przyjęto plan pracy na bieżący rok obejmujący obok stałych elementów pracy Komisji (posiedzenia plenarne trzy razy w roku, comiesięczne spotkania prezydium, dyżury piątkowe, weryfikacja odznak dużych, przygotowanie imprez ogólnopolskich, prowadzenie spraw znakarskich i td.), także akcję wymiany legitymacji, szkolenia Przodowników TP (3 kursy), egzaminy eksternistyczne na rozszerzenie uprawnień, kontynuowanie akcji „W sześćdziesiątą rocznicę Września" oraz przygotowanie odznaki „Pięćdziesięciolecia PTTK" (odznaka jest już gotowa – kolportuje ją Oddział PTTK Otwock).

Spotkanie marcowe odbyło się na gościnnym terenie Oddziału Żoliborskiego w Warszawie. Gospodarze w osobach prezesa Oddziału kol. Andrzeja Piwońskiego, Przewodniczącego OKTP kol. Stanisława Łucia oraz członków OKTP opowiedzieli o swych poczynaniach w dziedzinie turystyki pieszej, o włączaniu się w ogólnopolskie akcje imprez historycznych (cykle rajdów „na raty", a także o sztandarowej imprezie jaką jest Centralny Zlot Młodzieży „PALMIRY" (w tym roku po raz czterdziesty). Przewodniczący KTP ZG PTTK przekazał na ręce kol. Piwońskiego list gratulacyjny, a obecnym Przodownikom TP wręczono nowe legitymacje.

Bieżące sprawy załatwiane przez Komisję to jak zwykle omawianie

napływających sprawozdań OKTP, sprawy kolportażu odznak okolicznościowych („Szlakiem wrześniowych Virtuti Militari", „Śladami Chopina", „Pięćdziesięciolecia PTTK"), wyjazdy członków Komisji w teren. Wpłynęło zaproszenie z Kalisza do przeprowadzenia wiosennego plenum Komisji właśnie w tym mieście.

Stanisław Łuć

MIANOWANIA PRZODOWNIKÓW TURYSTYKI PIESZEJ III STOPNIA (01.08-31.12.99)

O/Gdański klub TRAMP	Gabriela Fiutowska	nr leg. 9861
	Paweł Kończewski	9862
O/Koszalin	Jan Olik	9845
	Krystyna Różańska	9846
	Jerzy Trzepióra	9847
O/Legnica	Piotr Szymczewski	9859
	Bogusław Zieliński	9860
O/Lubań	Wojciech Przybysz	9849
	Lech Stempel	9850
O/Starachowice	Jacek Pawłowski	9844
O/Szczecin Reg. KTP	Paweł Dziechciarz	9848
	Maria Kucharska	9842
	Tymoteusz Ryhanysz	9843
O/Zabrze	Mariola Chrubasik	9852
	Rudolf Cop	9851
	Małgorzata Michalska-Suchoplujew	9856
	Małgorzata Radomska	9854
	Stanisław Radomski	9853
	Henryk Suchoplujew	9855
	Izabela Suchoplujew	9858
	Joanna Suchoplujew	9857

Razem w 1999 roku mianowano 89 nowych Przodowników TP III st.

Sekretarz KTP ZG PTTK
Jadwiga Zwierz

KOMUNIKAT

Komisja Turystyki Pieszej zwraca uwagę wszystkich zainteresowanych zdobywaniem Odznaki Turystyki Pieszej (OTP), że w Informatorze Karty Rabatowej PTTK znalazł się błąd dotyczący warunków zdobywania tej odznaki. W rubryce „Warunki ogólne" poprawnie powinno być:
dla odznaki popularnej – w dowolnym okresie czasu,
dla odznaki małej brązowej – w ciągu jednego roku.
Przypominamy, że w numerze 1/2000 Informacji ZG PTTK znalazła się pełna wersja znowelizowanych regulaminów Odznak Turystyki Pieszej. Jednocześnie informujemy, że KTP ZG PTTK czyni starania o wydanie wszystkich regulaminów OTP w formie osobnej książeczki.

KOMISJA TURYSTYKI PIESZEJ
ZG PTTK

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZE

ZARZĄD ODDZIAŁU MIEJSKIEGO w RUDZIE ŚLĄSKIEJ

41-709 Ruda Śląska 9 ul. Objazdowa 3
☎ 2486748
Nr konta 10501331-1001091063 BSK O/Ruda Śląska

75 lat turystyki i krajoznawstwa w Rudzie Śląskiej.

Rok 1999 w Rudzie Śląskiej był rokiem Jubileuszu turystów i krajoznawców. Wszystkie imprezy organizowane przez działaczy Oddziału Miejskiego PTTK w Rudzie Śląskiej, a było ich osiem, nawiązywały do tego Jubileuszu.
Patronat nad obchodami Jubileuszu objęli:
- Prezydent miasta Ruda Śląska - pan Edmund Sroka
- Przewodnicząca rady Miejskiej - pani Barbara Dworak
- Prezes ZG PTTK - kol. Janusz Zdebski

Z okazji obchodów Jubileuszu wydano kartkę pocztową oraz okolicznościowy folder.
Główne uroczystości przypadły na dzień 25 września i odbyły się w pięknie odrestaurowanym Miejskim Ośrodku Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej.
W tym uroczystym dniu zgromadziło się około 400 działaczy, przestawicieli kół i klubów oraz zaproszeni goście.
Na uroczystości przybyli:
- pani Barbara Dworak - Przewodnicząca Rady Miasta Ruda Śląska,
- pan Marian Dąbrowski - V-ce prezydent miasta Ruda Śląska,
- pan Jan Krawczyk - V-ce prezydent miasta Ruda Śląska,
- kol. Janusz Zdebski - Prezes ZG PTTK,
- kol. Edward Kudelski - - V-ce prezes ZG PTTK,
- pani Teresa Chudziak - - Naczelnik Wydziału Sportu, Kultury i Rekreacji Urzędu Miejskiego w Rudzie Śląskiej.

W uroczystościach wziął udział honorowy członek PTTK kol. Zygmunt Bracławik oraz przedstawiciele zaprzyjaźnionych oddziałów PTTK i innych organizacji z terenu Rudy Śląskiej.
Uroczystości otworzył i prowadził V-ce prezes ZO kol. Stanisław Witała. Historię rozwoju turystyki i krajoznawstwa w rudzie Śląskiej przedstawił kol. Jerzy Nowok. Uroczystości wręczenia odznaczeń i wyróżnień prowadził kol. Jan Cibura, a odznaczenia wręczali: Prezes ZG PTTK kol. Janusz Zdebski i V-ce prezes ZG PTTK kol. Edward Kudelski.
Ośmiu działaczom oddziału wręczono medal Urzędu kultury Fizycznej i Turystyki „Za zasługi dla turystyki". Zarząd główny wyróżnił 7 działaczy Złota Honorową Odznaką PTTK, 6 działaczy Srebrną Honorową Odznaką PTTK. Odznaką „Zasłużony w pracy wśród młodzieży" wyróżniono 2 działaczy, a dyplomy ZG PTTK za pomoc i współpracę otrzymały 3 osoby.
Zbiorowym medalem UKFiT-u za zasługi dla turystyki wyróżniono:
- Oddział Miejski PTTK w Rudzie Śląskiej,
- Koło PTTK przy Hucie „Pokój" w Rudzie Śląskiej.

Następnie zabrał głos Prezes ZG PTTK kol. Janusz Zdebski. W swym wystąpieniu nazwał to spotkanie podróżą sentymentalną do czasu powstania Towarzystwa, do czasów kiedy nasi prekursorzy wytyczali nam wzorce turystyki. Podkreślił jak istotny w działalności turystycznej jest element osobowy. Prezes Zdebski złożył wyrazy szacunku wszystkim tym, którzy poświęcali swój czas i pasję, ludziom którzy wszczepili w społeczeństwie chęć wędrowania, podziwiania naszego kraju i budowy więzi emocjonalnych z naszą ziemią ojczystą. Prezes podziękował władzom miasta za wsparcie i docenienie wysiłków działaczy. Życzył wszystkim turystom wiele

osiągnięć i satysfakcji w działaniu w naszym Towarzystwie. Kol. Janusz Zdebski przekazał list gratulacyjny od sekretarza generalnego PTTK kol. Andrzeja Gordona.

Z okazji jubileuszu Zarząd miasta przyznał Oddziałowi Miejskiemu PTTK w Rudzie Śląskiej pamiątkową tablicę.
Część artystyczną uświetnił występ zespołu Gang Marcela.
Wieczorem po występie świętowano Jubileusz Turystyki w bardziej kameralnym gronie . Odbyło się spotkanie działaczy oddziału z władzami miasta. Była również okazja do wspomnień i kreślenia planów na przyszłość.
Obchodom Jubileuszu towarzyszyły dwie wystawy:

- wystawa obrazująca rozwój turystyki i krajoznawstwa w Rudzie Śląskiej,
- wystawa filatelistyczna z okolicznościowym datownikiem pocztowym pt:" Turystyka, krajoznawstwo i przyroda na znaczkach, kartkach pocztowych i pocztówkach".

Żałować należy tylko, że w uroczystościach nie mógł wziąć udział Prezes Oddziału kol. Edmund Sroka, któremu przeszkodziła w tym choroba.
Ostatnim akcentem roku Jubileuszowego było poszerzone zebranie zarządu Oddziału w dniu 13.12.1999 r.. w którym podsumowano przebieg uroczystości.

Historia zorganizowanej turystyki i krajoznawstwa w Rudzie Śląskiej liczy sobie już 75 lat.
Ruda Śląska w obecnych granicach powstała w 1959 roku z połączenia w jedną całość administracyjną 10-ciu miejscowości różniących się kulturowo i historycznie, które obecnie są dzielnicami miasta, w których żyje 167 tysięcy mieszkańców.
Jest dużym ośrodkiem przemysłowym, z przewagą przemysłu ciężkiego: górnictwa i hutnictwa, co stwarza określone problemy obecnie kiedy prowadzone są w kraju tak rozległe zmiany gospodarcze. Górnictwo i hutnictwo poddawane jest dogłębnym działaniom restrukturyzacyjnym.
Silne dwuwiekowe uprzemysłowienie naszego miasta pomimo wielu dokonanym zmianom w ostatnim dziesięcioleciu ma swoje negatywne skutki w postaci nadmiernie zanieczyszczonego powietrza i wód, szkód górniczych oraz hałd – pozostałości po hutnictwie cynku i żelaza oraz eksploatacji górniczej.
Ale mimo występowania tak wielu niekorzystnych czynników ostało się u nas kilkadziesiąt obiektów architektonicznych o charakterze zabytkowym, z których część jest pod ochroną prawną.
Pomimo trudnych warunków życia i ciężkiej pracy mieszkańcy ziemi rudzkiej już w XIX wieku organizowali wyjazdy zbiorowe i indywidualne do i ośrodków kultu i miejsc historycznych.
Później dodatkowo organizowały te wyjazdy różne ówczesne stowarzyszenia – chóry śpiewacze, gniazda „Sokoła" , drużyny harcerskie, związki powstańcze. Nie było jednak w tym czasie organizacji zajmującej się wyłącznie turystyką i krajoznawstwem, tak jak czyniły to istniejące od 1873 roku Towarzystwo Tatrzańskie i działające od 1906 roku Polskie Towarzystwo Krajoznawcze.
Dopiero po odrodzeniu państwa polskiego i utworzeniu województwa śląskiego w granicach którego znalazły się wszystkie miejscowości dzisiejszej Rudy Śląskiej, w 1924 roku w Bielszowicach powstało pierwsze Koło Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, jako jedna z ośmiu w Oddziale Katowickim. Jednym z założycieli tego koła i jego pierwszym prezesem był zmarły w 1991 roku Józef Wiaterek.
W 1925 roku powstało koło PTT w dzielnicy Ruda.
W okresie międzywojennym działały u nas jeszcze 2 koła Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.
Działalność tę w brutalny sposób przerwała II wojna światowa i lata okupacji, podczas których zaginęła dokumentacja z działalności i rozproszeniu uległa kadra ludzi oddanych turystyce, z których część nie przeżyła tych tragicznych czasów.
Dopiero w latach pięćdziesiątych, po utworzeniu Polskiego Towarzystwa Turystyczno zaczęły tworzyć się koła PTTK.
Jako pierwsze w styczniu 1954 roku utworzono koło PTTK przy Hucie „Pokój", zaś w latach następnych przy kopalniach : Paweł, Pokój, Nowy Wirek, Halemba,

Bielszowice i Walenty – Wawel oraz innych mniejszych zakładach pracy.
Po utworzeniu miasta Ruda Śląska zaistniała możliwość powołania Oddziału
W dniu 17 marca 1963 roku zwołano I Zjazd Organizacyjno – Wyborczy Delegatów kół PTTK, którzy przyjęli program działania i wybrali władze oddziałowe na czele z pierwszym prezesem zarządu Jerzym Żydkiem.
W 1968 roku powstały pierwsze dwa koła terenowe.
Kolejno funkcję prezesa zarządu oddziału pełnili: Gerard Horak, Edward Suszka, Edward Rippel. Największy rozwój organizacyjny Oddział zanotował w dekadzie lat siedemdziesiątych, kiedy nieprzerwanie prezesem Zarządu oddziału był Antoni Ratka. Przy Oddziale powstało 8 komisji społecznych i terenowe referaty weryfikacyjne propagujące zdobywanie odznak turystyki kwalifikowanej. W 1970 roku powstało Koło Przewodników. W 1971 r powołano oddziałową Komisję Turystyki Górskiej, a w 1972 r. Komisję Turystyki Pieszej, w 1974 r. powstał TKK „TIGRIS".
W 1974 r wspólnie z Towarzystwem Przyjaciół Miasta wydano publikację pt: "Przewodnik – Informator po Rudzie Śląskiej", którego autorami byli Jan Stefan Dworak i Antoni Ratka. W latach osiemdziesiątych wydano publikację pt.: „Przewodnik po Rudzie Śląskiej" w/w autorów.
Z okazji 70-lecia działalności PTTK w naszym mieście została opracowana przez Antoniego Ratkę monografia wydana w 1994 r przez nasz Oddział Miejski PTTK oraz Towarzystwo Przyjaciół Rudy Śląskiej. Monografia obejmuje okres od 1924 roku do 1993 roku.
Oddział uzyskał w 1991 roku osobowość prawną, co dało znaczną samodzielność, ale równocześnie jednak pełną odpowiedzialność za prowadzoną działalność.
Według stanu na koniec 1998 roku Oddział skupia 7 kół PTTK zrzeszających 740 członków, w tym 6 kół zakładowych i jedno terenowe.
Dokonania minionych 75 lat, imprezy górskie, nizinne, kolarskie, krajoznawcze, narciarskie były możliwe dzięki ludziom, którzy umiłowali turystykę i tę pasję krzewili i krzewią wśród innych.
U progu roku 2000 nasze Towarzystwo staje się elitarnym w sensie skupienia ludzi mających tak cenną pasję i zainteresowania, ludzi związanych z towarzystwem, które korzysta z wielu lat doświadczeń i działalności w przeróżnych warunkach społeczno - politycznych .

Jerzy Nowok
Stanisław Witała

w Rudzie Śląskiej

• REFERAT WERYFIKACYJNY

Górskiej Odznaki Turystycznej
Pieszej Odznaki Turystycznej
Kolarskiej Odznaki Turystycznej

• KOŁA

Huta Pokój
KWK Pokój
KWK Polska-Wirek
Koło Wawel przy kopalni Pokój
KWK Bielszowice
Koło Miejskie Jutrzenka
Elektrownia Halemba

• KOMISJE

Komisja Turystyki Pieszej
Komisja Turystyki Górskiej
Komisja Turystyki Kolarskiej

1950-2000
PTTK

Z okazji przypadającego w tym roku Jubileuszu 50 cio lecia Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego chciałbym przypomnieć ciekawy epizod z naszej historii.
Otóż w roku 1935 kiedy to P.T.K. zostało ponownie wpisane do rejestru stowarzyszeń i związków Komisarjatu Rządu m.st. Warszawy, zostało ono zarejestrowane jako "Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze".
Tak też w pierwszym paragrafie czytamy: Stowarzyszenie nosi nazwę "Polskie towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze" (P.T.K.) i używa pieczęci z takim samym napisem.

STATUT

POLSKIEGO TOWARZYSTWA
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO

WARSZAWA
1935

Na mocy decyzji Komisarza Rządu m. st. Warszawy z dnia 7 lutego 1935 roku Nr. BS II-6/606 wydanej na podstawie artykułu 21 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 roku (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 808) ponownie wpisano do rejestru stowarzyszeń i związków Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy pod Nr. 589 stowarzyszenie (związek) pod nazwą „Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze" (P.T.K.)
Warszawa, dn. 7 lutego 1935 r.

Za Komisarza Rządu
(—) Tadeusz Runge
Zastępca Naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa.

I. Nazwa, siedziba, zakres terytorjalny i charakter prawny.

§ 1. Stowarzyszenie nosi nazwę: „Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze" (P. T. K.) i używa pieczęci z takim samym napisem.

§ 2. Terenem działalności Stowarzyszenia jest Rzeczpospolita Polska i terytorjum wolnego miasta Gdańska. Siedzibą centralnych władz Stowarzyszenia jest Warszawa.

§ 3. Stowarzyszenie jest osobą prawną.

II. Cele Stowarzyszenia i środki działania.

§ 4. Stowarzyszenie ma na celu:

1) budzić zamiłowanie do zwiedzania, poznawania i badania Polski, oraz jej kultury;

Tak więc już w 1935 roku mamy do czynienia z obecną nazwą naszego Towarzystwa. Zgodnie z treścią Statutu znalazła się ona zarówno na pieczęciach jak i na nowych legitymacjach.

Właśnie fakt że w zbiorach krakowskiego kolekcjonera pamiątek turystycznych kol.Marka Nowaka spotkałem taką legitymację ze stosowną pieczęcią skłonił mnie do przypomnienia, myślę, ciekawego epizodu z bogatej historii Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego, którego nazwa jak widać jest starsza od samego PTTK o całe 15 lat.

Marek P.Krzemień

Wyciąg ze Statutu Polskiego T-wa Turystyczno - Kraj.

§ 15.

Członkowie mają prawo:

a) wyboru i wybieralności do władz stowarzyszenia, brania czynnego udziału w walnych zgromadzeniach oddziału, oraz uczestniczenia w obradach zjazdu delegatów;
b) brania udziału w zebraniach, kursach, wycieczkach, zabawach i t. p. przez stowarzyszenie urządzanych;
c) noszenia oznaki stowarzyszenia;
d) korzystanie z lokalu, urządzeń, bibljoteki, oraz zbiorów stowarzyszenia;
e) uczestniczenia w zebraniach i wprowadzania gości;
f) otrzymywania po zniżonej cenie wydawnictw stowarzyszenia;
g) korzystania z wszelkich ulg i korzyści, przysługujących stowarzyszeniu jak zniżki kolejowe it.p.

§ 16.

Wszyscy członkowie stowarzyszenia są obowiązani:

a) przestrzegać postanowień statutu i regulaminów,
b) popierać zadania stowarzyszenia w miarę swych sił i środków,
c) poddawać się zarządzeniom organów stow.,
d) czuwać nad całością i bezpieczeństwem zabytków przyrody i kultury,
e) członkowie zwyczajni mają nadto obowiązek uiszczać regularnie roczne składki, tak na rzecz stowarzyszenia, jak i na rzecz oddziału (§ 12).

§ 17.

Członek przestaje należeć do stowarzyszenia bądź dobrowolnie, bądź też wskutek wykreślenia lub wykluczenia.

a) wystąpienie może być wniesione na ręce Zarządu oddziału każdego czasu, nie zwalnia ono jednakże od płacenia składek za okres przed wystąpieniem,
b) wykreślonym przez Zarząd oddziału może być członek, który mimo wezwania nie uiścił do dni 14-tu zaległej składki rocznej za rok ubiegły,
c) wykluczenie następuje z powodu czynu nieetycznego lub działania na szkodę stowarzyszenia. O tem ostatniem orzeka większością 2/3 głosów Zarząd Oddziału, od którego można się odwołać w ciągu dwóch tygodni do Zarządu Głównego, ten zaś załatwia sprawę ostatecznie.

5279

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZE

LEGITYMACJA CZŁONKOWSKA

Nr. 10113/736

ważna na rok

LIGA POPIERANIA TURYSTYKI 50 GR 15·XI·36–15·XI·37

1937

ZA ZARZĄD GŁÓWNY Polskiego T-wa Turystyczno - Krajoznawczego

Sekretarz: Prezes:

Z życia przewodników turystycznych PTTK

niedziela 13 (230)/2000

PRZEDRUKI

● Pielgrzymka przewodników turystycznych ●

55

XVI Ogólnopolska Pielgrzymka Przewodników Turystycznych zgromadziła w Sanktuarium Maryjnym w dniach 10-12 marca br. 1300 osób z 90 kół przewodnickich działających w kraju. Obecny był również metropolita olsztyński – abp Edmund Piszcz, przewodniczący Rady Episkopatu ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymowania. Tegoroczną pielgrzymkę zorganizowali przewodnicy z oddziału w Krynicy.

Pierwszy dzień spotkania miał charakter rekolekcyjny. Konferencje w kaplicy w Domu Pielgrzyma głosili księża przewodnicy z Koła Beskidzkiego PTTK o/Krynica: Waldemar Ciosek, Józef Drabik i Krzysztof Nowak, który kierował również scholą pełniącą w czasie Liturgii posługę słowno-muzyczną.

Drugi dzień poświęcony był rozważaniom o turystyce. Spotkaniu w kaplicy św. Józefa na Halach przewodzili: Tadeusz Stefański z Zarządu Głównego PTTK w Warszawie i ks. Drabik z Krynicy. Referat nt. *Turystyka a Wielki Jubileusz 2000 Roku* wygłosił abp Edmund Piszcz. Prelegent rozważał słowa Jana Pawła II: „Wiara staje się dojrzała, gdy przeradza się w kulturę" oraz przedstawił historyczne spojrzenie człowieka na krzyż Chrystusa w tysiącletniej historii Polski. Drugim mówcą był ks. prał. Jerzy Pawlik – duszpasterz przewodników. Ks. kan. Mieczysław Czekaj, wielki znawca i opiekun licznych cerkwi na ziemi krynickiej, wygłosił referat na temat: *Cerkiew – Dom Boży*, a ks. Władysław Szczebak wykład nt.: *Szlakiem cerkwi łemkowskich na ziemi krynickiej*. Po wysłuchaniu referatów przewodnicy wzięli udział w nabożeństwie Drogi Krzyżowej. Ukoronowaniem dnia była Msza św. w Kaplicy Cudownego Obrazu, którą odprawił abp Piszcz. W kazaniu wyjaśnił, kim jest i kim być powinien przewodnik. „Dobry przewodnik – mówił – to nie tylko ten, kto oprowadza i przekazuje wiadomości, ale to także ten, kto wprowadza w świat wartości, których źródłem jest Chrystus". Po zakończeniu Eucharystii przewodnicy uczestniczyli jeszcze w modlitwie różańcowej i w Apelu Jasnogórskim.

Trzeci dzień rozpoczęto śpiewem Godzinek i Mszą św., którą odprawił i kazanie wygłosił abp Piszcz. W czasie Liturgii przewodnicy odnowili swoje zawierzenie Maryi, a zebrane ofiary przekazali na pomoc dla powodzian z Górowa Iławeckiego.

Odbyło się też spotkanie w Sali o. Kordeckiego. Kurator zabytków jasnogórskich, o. Jan Golonka, wygłosił referat pt.: *Szaniec i nadszaniec Bastionu św. Rocha*. Na zakończenie głos zabrali Tadeusz Stefański i podprzeor – o. Zygmunt Okliński.

Wykaz imprez kajakowych w 2000 r.
organizowanych przez
PTTK SZLAK BRDY BYDGOSZCZ

SPRAWY ORGANIZACYJNE

1. Spływy kajakowe rzeką Brdą - „ Od źródeł"
   trasa : Świeszyno - Swornegacie 84 km
   terminy : 11.07-16.07.2000 r.
   08.08-13.08.2000 r.
   cena : 300 zł

2. Spływy kajakowe rzeką Brdą - „Przełom Brdy"
   trasa : Swornegacie - Gostycyn Nogawica 84 km
   terminy : 24.06 - 02.07.2000 r. cena 380 zł / przedsezonowa /
   08.07 - 16.07.2000 r., 22.07 - 30.07.2000 r., 05.08 - 13.08.2000 r. cena 410 zł
   19.08 - 27.08.2000 r. cena 380 zł / posezonowa /

3. Spływy kajakowe rzeką Wdą
   trasa : Lipusz - Tleń 139 km
   terminy : 24.06 - 02.07.2000 r. cena 380 zł
   29.07 - 06.08.2000 r. cena 410 zł

Uczestnikom zapewniamy :
- miejsce w 2 os. kajaku z wyposażeniem
- transport sprzętu biwakowego i bagażu wzdłuż trasy / do 25 kg na os. /
- pomoc kierowcy przy zakupie artykułów spożywczych
- opłata pól biwakowych
- opieka pilota - przodownika turystyki kajakowej i pomoc w zakresie technik kajakowych
- mapa szlaku, książeczka i punkty TOK
- ubezpieczenie
- ogniska i sprzęt sportowy

Za dodatkową odpłatnością zabezpieczamy : obiadokolacje, namioty 2 os., karimaty, kuchenki gazowe

Przodownicy Turystyki Kajakowej, Instruktorzy PZKaj, Ratownicy WOPR - rabat 50 zł

4. Młodzieżowa Akademia Kajakowa - obozy kajakowe / szkoleniowo-wypoczynkowe /
   rzeką Brdą przez Bory Tucholskie - dla młodzieży od 14 lat
   terminy : 15.07 - 24.07.2000 r.
   05.08 - 14.08.2000 r.
   cena : 595 zł
   Uczestnikom zapewniamy :
- ABC kajakowania - spływ kajakowy od Mylofu do Gostycyna Nogawicy / 5 dni- 62 km /
- zakwaterowanie w bazie namiotowej w Stanicy Wodnej PTTK w Gostycynie Nogawicy
- całodzienne wyżywienie
- piesze rajdy po Borach Tucholskich , wycieczka autokarowa do Tucholi i Fojutowa
- zajęcia ogólnosportowe,dyskoteki, ubezpieczenie

KALENDARZ IMPREZ ŻEGLARSKICH
ORGANIZOWANYCH W 2000 ROKU
PRZEZ KLUB WODNY I SUWALSKI ODDZIAŁ PTTK.

Lp.	Nazwa imprezy	Data	Miejsce akwen	Typy jachtów	Organizator telefon
1.	Regaty o puchar Prezesa O/PTTK w Suwałkach	25.06. 2000 r.	WIGRY	Omega drew. plastyk i kab.	Kl. Wodny O/PTTK
2.	Regaty o puchar Prezesa Banku Spółdzielczego w Suwałkach	01.07. 02.07. 2000 r.	WIGRY	Omega drew. plastyk i kab.	Kl. Wodny O/PTTK
3.	Regaty o puchar Wigier	22.07. 23.07	WIGRY	Omega drew.	Marek Bielawski Kl. Wodny O/PTTK
4.	Regaty o puchar Dyrektora WPN	15.08. 2000 r.	WIGRY	Omega drew. plastyk i kab.	Kl. Wodny O/PTTK WPN
5.	II Regaty o Mistrzostwo Polski	19.08. 20.08.	WIGRY	Omega drew.	Kl. Wodny O/PTTK
6.	XLIV Regaty o Błękitną Wstęgę Jez. Wigry	03.09. 2000 r.	WIGRY	Omega drew. plastyk i kab.	Kl. Wodny O/PTTK

Zaprzyjaźniony Klub Żeglarski Fabryk Mebli FORTE „Kamena" organizuje Regaty o Puchar Prezesa Fabryk Mebli FORTE S.A. w terminie 26-27.08.2000 r. w klasach omega drewniana, plastykowa, jachty kabinowe.
Wszystkie regaty odbywają się na terenie Ośrodka PTTK w Starym Folwarku.
Zainteresowanych odsyłamy do Biura Suwalskiego Oddziału PTTK
Tel. 087/566-59-61
Fax. 087/566-79-47
i Komandora Klubu Wodnego PTTK
tel. 087/567-81-54
lub 0604-267-546

Komandor KW PTTK
Sławomir „Maciej" Czarniewski

ZAWIADOMIENIE O REGATACH

TURYSTYCZNE MISTRZOSTWA POLSKI

W KLASIE „OMEGA" DREWNIANA

KOCHANI ŻEGLARZE

Dzisiaj nikt już nie produkuje omeg drewnianych dlatego coraz trudniej jest spotkać ten piękny jacht na naszych akwenach.

Zamiarem organizatora jest przedłużenie życia tej zamierającej klasie. Chcielibyśmy spowodować, że znajdą się zapaleńcy, którzy zechcą włożyć sporo pracy i pieniędzy w odbudowę starego kadłuba, przyjadą do nas na piękne jezioro Wigry i wraz z nami będą uczestniczyć w zabawie czyli Regatach o Mistrzostwo Polski w Klasie „OMEGA" Drewniana.

1. Organizator Regat:
   Klub Wodny PTTK Suwałki
   Oddział PTTK Suwałki
   Współorganizator: Urząd Miejski Suwałki
2. Termin i miejsce regat:
   Regaty odbędą się dn. 19-20.08.2000 r.
   Bazą regat będzie przystań Klubu Wodnego PTTK w Stary Folwarku
3. Przepisy
   Regaty zostaną rozegrane zgodnie z:
   - Przepisami Regatowymi Żeglarstwa ISAF
   - Przepisami PZŻ
   - Niniejszym zawiadomieniem, instrukcją żeglugi oraz załączonym Regulaminem
4. Uczestnictwo w regatach
   W regatach uczestniczą załogi 3-4 osobowe zgodnie z następującymi wymaganiami:
   - Sprzęt- Regulamin regat
   - Uprawnienia żeglarskie zgodnie z przepisami PZŻ
   - Posiadające ważne badania lekarskie
   - Sternik i załoga ubezpieczone w zakresie OC i NW
   - Załogi startują na własną odpowiedzialność
5. Zgłoszenia
   Zgłoszenia imienne do regat przyjmuje Biuro Zarządu Oddziału PTTK w Suwałkach tel. O87/566-59-61, fax. 087/566-79-47
   adres: Zarząd Oddziału PTTK
   ul. Kościuszki 37
   16-400 Suwałki
   w godz. 8.00-18.00 od poniedziałku do piątku
   oraz Komandor Klubu Wodnego Maciej Czarniewski
   tel.087/567-81-54 po godz. 18.00 najpóźniej do 31.07.2000 r.

Wpisowe 30 zł.

6. Program regat
   Przewiduje się rozegranie 5-6 wyścigów. Regaty zostaną uznane za ważne przy rozegraniu 3 wyścigów.
   - Odprawa sterników 19.08.2000 r. 10.30
   - Start do pierwszego wyścigu 19.08.2000 r. 11.00
   - Zakończenie regat ok. godz. 16-17
   - Godz. 18.00 ognisko żeglarskie, szanty, kiełbaski itp.

   Pozostałe informacje dotyczące regat zostaną podane w instrukcji żeglugi.

7. Punktacja
   Regaty zostaną rozegrane w punktacji olimpijskiej
8. Nagrody
   - I miejsce – tytuł Mistrza Polski, puchar
   - II miejsce – tytuł Vice mistrza, puchar
   - III miejsce – tytuł vice mistrza, puchar
   - wszystkie załogi otrzymają dyplomy
   - o podziale nagród rzeczowych decyduje organizator

Organizator zaprasza również osoby śpiewające piosenkę żeglarską i turystyczną na przegląd, który odbędzie się na terenie Ośrodka PTTK w Starym Folwarku podczas trwania regat tj. 19.08.2000 r. (sobota) oraz na wspólne śpiewanie przy ognisku. Uczestnicy przeglądu będą mogli odbyć krótkie rejsy po jeziorze Wigry na jachtach członków Klubu Wodnego PTTK.

Wszystkich uczestników Turystycznych Mistrzostw Polski w Klasie „OMEGA" Drewniana organizator zaprasza na Regaty o Błękitną Wstęgę Wigier 03.09.2000.

Regaty odbędą się w klasach
- omega drewniana
- omega plastikowa
- jachty kabinowe

UWAGA:
1. Prawo startu w Regatach o Błękitna Wstęgę Wigier mają wszystkie zgłoszone jachty
2. Błękitną Wstęgę może zdobyć dowolny jacht pod warunkiem, że będzie bezwzględnie najszybszy
3. Klasa „jacht kabinowy" oznacza jacht przystosowany do turystyki żeglarskiej z kuchenką gazową, WC oraz ilością koi odpowiadającą ilości załogi w dowodzie rejestracyjnym.

Bazą regat jest przystań Klubu Wodnego PTTK w Starym Folwarku.
- odprawa sterników 10.00
- start do regat 11.00
- zakończenie regat ok. godz. 14.00
- wpisowe 20 zł.

●

REGULAMIN

TURYSTYCZNYCH MISTRZOSTW POLSKI

W KLASIE „OMEGA" DREWNIANA

1. Kadłub
   Kadłub drewniany słomkowy zabezpieczony laminatem ps lub nielaminowany, ODBUDOWANY na bazie starej jednostki.
   Pokład ze sklejki, listwa odbojowa drewniana.
   Wymiary:
   - długość ok. 6200 cm
   - szerokość ok. 1800 cm
2. Maszt drewniany lub profil aluminiowy mocowany w cęgach albo w pięcie podpartej pilersem, posiadający wanty kolumnowe, stenwanty, sztag, achtersztag, parę salingów
3. Bom drewniany lub profil aluminiowy.
4. Miecz i płetwa sterowe uchylne, kształt i materiał dowolny.
5. Żagle typowe (dakron) 16 m2 grot oraz fok.
6. Zabrania się stosowania trapezów spinakerów.
7. Startują minimum 3 osoby.
8. Obowiązkowe środki ratunkowe w ilości określonej przepisami oraz dwa pagaje.

UWAGA
Do regat nie zostanie dopuszczony jacht zwodowany tylko na tą jedna imprezę.
Uczestniczący w regatach jacht musi byś używany do uprawiania turystyki żeglarskiej w całym sezonie.
Niezbędne jest także wyposażenie w elementy wypornościowe w ilości zgodnej z przepisami PZŻ.

Komandor Klubu Wodnego PTTK
Stanisław „Maciej" Czarniewski

●●

Informacja o miejscu zakwaterowania

1. Zakwaterowanie w Domu Wycieczkowym PTTK w Starym Folwarku ok. 100 m. od przystani Klubu w pokojach 3-4 osobowych w cenie 18 zł.
   Rezerwacja noclegów najpóźniej do 15.08.1999 r. w Biurze Oddziału PTTK
   tel. 087/566-59-61
   fax. 087/566-79-47
2. Wyżywienie na miejscu w barze „U HIRKA" lub w restauracji „Pod Sieją" ok. 400 m. od Domu Wycieczkowego. Sklepy spożywcze wsi Stary Folwark ok. 600 m.
3. Parking samochodowy i dla przyczep na miejscu.
4. Sprzęt jachtowy można przechować w hangarze Klubu lub zabrać ze sobą do pokoju.

●●

KTM ZG PTTK

Zatwierdzone Terenowe Referaty Weryfikacyjne (obowiązują od 01 01 2000)

Nr TZW	Województwo	Stolica	Imię i Nazwisko	Nazwa klubu
I	Dolnośląskie	Wrocław	Mieczysław Papierski Kościuszki 62/5 48-200 Prudnik	„Zryw" Prudnik
	Opolskie	Opole		
II	Kujawsko-Pomorskie	Bydgoszcz	Jan Bytys Topolowa 6/36 85-647 Bydgoszcz	„Azymut" Bydgoszcz
	Pomorskie	Gdańsk	Andrzej Domagała	„Gdarem" Gdańsk
			Roman Kowalski Przy Koszowniku 27/7 87-100 Toruń	„Flisak" Toruń
	Warmińsko-Mazurskie	Olsztyn	Włodzimierz Sulecki Żytnia 4/27 88-400 Żnin	Pałucki KTM Żnin
III	Lubelskie	Lublin	Janusz Ptasiński Orląt Lwowskich 56/13 02-495 Warszawa	„Ursus" Warszawa
			Jan Chudek Orląt Lwowskich 66/21 02-495 Warszawa	„Ursus" Warszawa
	Podlaskie	Białystok	Lucjan Gołębiowski Smocza 22/13 01-034 Warszawa	„Marten" Warszawa
			Piotr Karpowicz Broniewskiego 4/37 02-786 Warszawa	„Sokół" Piaseczno

	Mazowieckie	Warszawa	Henryk Karwowski Medyczna 24/45 09-400 Płock	„Motomedyk" Płock
IV	Lubuskie	Gorzów Wlkp.	Tadeusz Kiełtyka Rycerska 4c/3 73-200 Choszczno	„Oktawa" Choszczno
	Zachodniopomorskie	Szczecin	Edward Rachfalowski Witosa 10b/6 72-600 Świnoujście	„Bryza" Świnoujście
V	Łódzkie	Łódź	Czesław Woźniak Marysińska 82/14 91-850 Łódź	ŁKCC Łódź
			Zenon Kajdaniak Os. Dolnośląskie 109/24 97-400 Bełchatów	„Energetyk" Bełchatów
	Świętokrzyskie	Kielce	Waldemar Kowalski Chopina 17/71 25-356 Kielce	„Gołoborze" Kielce
VI	Podkarpackie	Rzeszów	Józef Szostak Fatimska 20/13 31-831 Kraków	„Tandem" Kraków
	Śląskie	Katowice	Tadeusz Miera Os. Południe 27a/4 44-253 Rybnik	„Społecznik" Rybnik
	Małopolskie	Kraków		
VII	Wielkopolskie	Poznań	Tadeusz Głowicki Raszkowska 60/2 63-400 Ostrów Wlkp.	ZO Ostrów Wlkp.
			Mieczysław Fagiewicz Uniejowska 19/28 62-700 Turek	„Energetyk" Turek
			Roman Brust Os. Piastowskie 59/43 61-156 Poznań	„Korbowód" Swarzędz

Andrzej Piwoński

•KOMUNIKAT•

Chcąc propagować na łamach Biuletynu Informacyjnego KTM ZG PTTK „Motorowiec" krajoznawstwo oraz inne dyscypliny turystyki kwalifikowanej, zwracamy się z gorącą prośbą do Oddziałów PTTK o przysłanie do redakcji regulaminów regionalnych odznak krajoznawczych, możliwych do zdobycia na waszym terenie. Nadesłane regulaminy będziemy starali się sukcesywnie publikować. W bieżącym numerze, jako pierwszy, zamieszczamy regulamin odznaki krajoznawczej „ŚLADAMI FRYDERYKA CHOPINA". Materiały można przesyłać na adres:

Jarosław Smolarek ul. Smugowa 8/8 95-200 Pabianice
Fax/ 0 - 42 215 87 65
E – Mail motorowiec@poczta.onet.pl

Z turystycznym pozdrowieniem
REDAKTOR NACZELNY
Jarosław Smolarek

• Regulamin •

XL Ogólnopolskiego Szkoleniowego Zlotu Przodowników Turystyki Kolarskiej PTTK Toruń – Bachotek 17 – 24 . 06 . 2000

1. KOMITET HONOROWY

V-ce Marszałek Sejmiku Woj. Kujawsko-Pomorskiego	- Jan Szopiński
Prezydent Torunia	- Wojciech Grochowski
Redaktor Naczelny „Nowości"	- Przemysław Łuczak
Prezes „Radia Toruń"	- Marek Zaborski
Prezes OM PTTK w Toruniu	-Henryk Miloszewski

2. ORGANIZATORZY

- Oddział Miejski PTTK w Toruniu
- Klub Turystyki kolarskiej „PRZYGODA" w Toruniu

3. WSPÓŁORGANIZATORZY

- Departament Kultury Fizycznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu
- Wydział Kultury, Turystyki i Sportu U.M. w Toruniu

4. KOMITET ORGANIZACYJNY

Komandor Zlotu	- Marek Kiełbasiński
Z-ca Komandora	- Waldemar Wieczorkowski
Kwatermistrzowie	- Ryszard Kornaś
	- Ignacy Warejko
Sekretariat	- Kamil Szutkowski
	- Marta Rauchfleisz
	- Bartosz Wilk
Kierownicy tras	- Bogdan Czerner
(Opracowanie)	- Jerzy Czaplewski
Obsluga tras	- Piotr Wojdowski
	- Marek Sokołowski
	- Wojciech Cichocki
	- Mariusz Pacholski
	- Roman Dahl
Kierownicy imprez	- Dariusz Muchewicz
	- Grzegorz Rakowiecki
Opieka medyczna	- Mariusz Plodzidyn
Weryfikacja odznak	- Marian Kotarski

5.CEL ZLOTU

- doskonalenie wiedzy i umiejętności przodowników turystyki kolarskiej
- popularyzacja turystyki kolarskiej
- promowanie pięknych turystycznie okolic Torunia i Pojezierza Brodnickiego
- czynny wypoczynek na świeżym powietrzu

6. TERMIN I MIEJSCE ZLOTU

Zlot odbędzie się w dniach 17-24.06.2000 roku
I baza 17-20.06 Camping „TRAMP" przy ul. Kujawskiej 14 w Toruniu
II baza 20-24.06 Stanica Wodna PTTK w Bachotku k/Brodnicy
Przyjmowanie uczestników od godz. 10.00 dnia 17.06 na Campingu „TRAMP" w Toruniu

7. WARUNKI UCZESTNICTWA

W zlocie uczestniczyć mogą przodownicy turystyki kolarskiej PTTK z aktualnie opłaconymi składkami PTTK oraz jako osoba towarzysząca – członek najbliższej rodziny przodownika.
Uczestników prosimy o posiadanie na terenie baz identyfikatora zlotowego.

8. WPISOWE I OPŁATY

Wpisowe na zlot wynosi:

Honorowy Członek PTTK – Przodownik Tur. Kol.	- bezpłatnie
Honorowy Przodownik Tur. Kol. PTTK	18zł
Przodownik Tur. Kol. PTTK	22zł
Osoba towarzysząca	25zł
Opłata dodatkowa przy zgłoszeniu po terminie	10zł

Koszty noclegów (osobo doba):

I baza Toruń

Miejsce w hotelu (pokoje 2-osob łazienką) odległość ok. 600m	35zł
Miejsce w domku campingowym z pościelą (domki 4 osobowe)	14zł
Namiot organizatora (bez pościeli)	6zł
Namiot własny	4zł

II baza Bachotek

Miejsce w hotelu (pok. 2-3 osobowe)	16zl
Miejsce w domku campingowym z pościelą (3-4osobowe)	10zl
Namiot własny	4zl

UWAGA: Z powodu ograniczonej ilości miejsc w hotelach i domkach campingowych decyduje kolejność zgłoszeń.

Koszty pozostałe:

Udział w „Biesiadzie Toruńskiej" w forcie IV wraz ze zwiedzaniem w dniu 18.06. od godz. 19.00	15zl
Koszulka zlotowa	10zl

9. ZGŁOSZENIA

Zgłoszenia należy przesyłać do dnia 13.05.2000 roku włącznie na kartach zgłoszenia na adres: Oddział Miejski PTTK
Ul. Piekary 41
87-100 Toruń
z jednoczesnym dokonaniem wpłaty wpisowego, opłat za noclegi ewentualnie opłat dodatkowych na konto:
WBK O/TORUN 10901506-4444-128-00-0
Osoby wpłacające w terminie otrzymają potwierdzenie zgłoszenia, rezerwacji noclegów i świadczeń dodatkowych do 30.05.2000 roku wraz z opisem tras.

10. ŚWIADCZENIA

W ramach wpisowego uczestnik otrzymuje:

- metalowy znaczek zlotowy
- pamiątka zlotowa
- identyfikator
- materiały krajoznawcze
- opisy tras zlotowych
- ubezpieczenie na czas trwania zlotu
- obiadokolacja w dniu 23.06. w Bachotku
- opieka medyczna
- odciski okolicznościowych pieczęci
- premię 30 pkt. na KOT (min. 3 dni udziału)
- zniżkę na przejazd PKP
- nagrody za czołowe miejsca w konkursach
- przewóz bagażu w dniu 20.06. na trasie Toruń - Bachotek

11. OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW

- posiadanie dowodu tożsamości, legitymacji PTTK i Przodownika Tur. Kol. oraz karty rowerowej lub prawa jazdy
- posiadanie sprawnego roweru wyposażonego zgodnie z Kodeksem Ruchu Drogowego
- przestrzeganie przepisów bhp, p-poż. Karty Turysty oraz przepisów ruch drogowego
- przestrzeganie Regulaminu i Zlotu, Regulaminu Campingu i Stanicy Wodnej oraz postanowień Kierownictwa Zlotu
- przestrzeganie ciszy nocnej w godzinach 23.00 – 6.00

12. UWAGI KOŃCOWE

- organizatorzy Zlotu nie biorą odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez uczestników Zlotu osobom trzecim i na odwrót
- w przypadku nie przybycia na Zlot wpisowe i dodatkowe opłaty nie podlegają zwrotowi
- zaleca się uczestnikom dodatkowe ubezpieczenie na czas dojazdu do miejsca Zlotu i powrotu do miejsca zamieszkania
- osoby, które uczestniczyły w co najmniej 15-tu Ogólnopolskich Zlotach Przodowników Turystyki Kolarskiej proszone są o przesłanie wraz ze zgłoszeniem na Zlot szczegółowego wykazu zlotów, w których uczestniczyli.

Ostateczna interpretacja niniejszego regulaminu należy wyłącznie do Kierownictwa Zlotu.

Życzymy wszystkim uczestnikom Zlotu miłego wypoczynku i wielu wrażeń.

Z-ca Komandora
Waldemar
Wieczorkowski

Komandor
Marek Kiełbasiński

INDYWIDUALNA KARTA ZGŁOSZENIA

40 Ogólnopolskiego Szkoleniowego Zlotu Przodowników Turystyki Kolarskiej PTTK
Toruń – Bachotek 17.06. – 24.06.2000

Imię i Nazwisko.....
Adres zamieszkania.....
Data i miejsce urodzenia.....
Przynależność do klubu.....
Funkcja w klubie .....
Nr dowodu osob./ leg. szkolnej.....
Nr legitymacji PTTK..... **Nr Przod. Tur. Kol.** .....

Pobyt w Toruniu:

Zamówienie	Cena	17-18.06	18-19.06	19-20.06	Suma
Miejsce w hotelu	35 zł				
Domek	14 zł				
Nocleg w namiocie org.	6 zł				
Nocleg w namiocie wł.	4 zł				

Pobyt w Bachotku:

Zamówienie	Cena	20-21.06	21-22.06	22-23.06	23-24.06	Suma
Nocleg w hotelu	16 zł					
Nocleg w domku	10 zł					
Nocleg w namiocie wł.	4 zł					

Opłaty dodatkowe:

- **„Biesiada Toruńska" (15 zł) TAK / NIE**
- **Koszulka Zlotowa (10 zł) TAK / NIE**
- **Zniżka na PKP TAK /NIE**

Kwotę ..... wpłaciłem na konto OM PTTK NR WBK O/TORUN 10901506-4444-128-00-0 w Toruniu dnia .....

- Oświadczam, że jest mi znana treść regulaminu Zlotu.
- Wrażam zgodę na wykorzystanie i przetwarzanie moich danych osobowych przez OM PTTK w Toruniu na potrzeby Zlotu.

Dnia ..... Podpis.....

Niniejszy podręcznik wychodzi naprzeciw potrzebom kadr, które zajmą się promocją walorów, atrakcji, miejscowości, czy wreszcie całych pakietów usług turystycznych.

AVSI POLSKA
oraz
INSTYTUT TURYSTYKI ODDZIAŁ W KRAKOWIE
CENTRUM EDUKACJI KADR TURYSTYCZNYCH

JAN PAWEŁ PIOTROWSKI, MAREK TRACZYK

PROMOCJA I INFORMACJA TURYSTYCZNA

wybrane zagadnienia

Współfinansowane przez:
Włoskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych,
(ustawa 212/92)
oraz Instytut Turystyki Oddział w Krakowie

Kraków 1999

•PROPOZYCJE•

Spis treści

	Str.
Przeznaczenie, struktura podręcznika	5
Informacja turystyczna, cele, zadania, system	9
Organizacja gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji turystycznej	27
Środki promocji i informacji turystycznej	31
Walory turystyczne	47
Baza i usługi turystyczne w Polsce	83
Metodyka promocji wybranych form turystyki	91
Promocja turystyki w powiecie i w gminie	103
Informacja i promocja jako elementy kształtowania ruchu turystycznego na obszarach chronionych	121
Informacja i promocja turystyczna dla zarządzających muzeami i zabytkami	133
Informacja i promocja agroturystyki	145
Uwagi metodyczne	155
Prawdy i półprawdy o turystyce i o jej promocji	157

•PROPOZYCJE•

X Ogólnopolski Wielodyscyplinowy Rajd
po Wigierskim Parku Narodowym
„WIGRY 2000"

Rajd, którego organizatorem jest Suwalski Oddział PTTK przy współudziale Wigierskiego Parku Narodowego zorganizowany zostanie w dniach **31 maja do 3 czerwca 2000 roku.**

Głównym celem Rajdu jest propagowanie turystyki kwalifikowanej oraz promocja piękna Suwalszczyzny. Bogactwo wód, lasów i niezwykłej przyrody stanowią cenne walory krajoznawcze Wigierskiego Parku Narodowego.

Na miłośników turystyki kwalifikowanej i ekoturystyki czekają trasy **kajakowe, piesze i rowerowe.** Prowadzą one przez najpiękniejsze i najciekawsze tereny WPN, zostały ułożone tak, aby dać możliwość wszechstronnego poznania piękna Ziemi Suwalskiej.

Uczestnicy Rajdu w trakcie jego trwania dokonają oceny przygotowania szlaków turystycznych do sezonu oraz odnotują zagrożenia ekologiczne terenu.

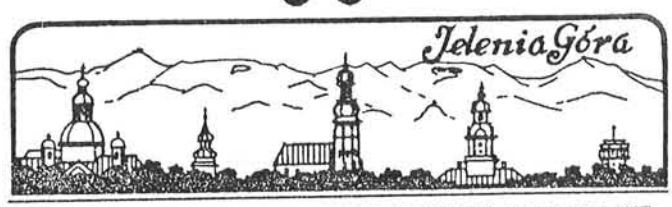
Udział w imprezie może wziąć każdy niezależnie od wieku, osoby niepełnoletnie pod opieką i na odpowiedzialność osób dorosłych.

Rajd jest imprezą kwalifikowaną, wymagającą od uczestników odpowiedniego wyposażenia i sprzętu (namiot, śpiwór, materac). Wyżywienie we własnym zakresie. Uczestnikom zapewniamy ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków, znaczek rajdowy, materiały krajoznawcze, miejsca noclegowe na polach namiotowych, opiekę przewodnicką oraz przewóz sprzętu biwakowego i ekwipunku.

Uczestnicy wszystkich tras spotkają się na uroczystym zakończeniu Rajdu w dniu 03.06.2000 roku, na terenie Ekoturystycznego Ośrodka PTTK w Starym Folwarku nad j. Wigry. W trakcie zakończenia przy wspólnym ognisku z pieczeniem kiełbasek zostaną przeprowadzone finały konkursów, wręczenie nagród i dyplomów, weryfikacja odznak oraz wystąpienia kierowników tras, Dyrektora WPN i Prezesa naszego Oddziału.

Zgłoszenia przyjmuje Suwalski Oddział PTTK
do dnia 20 maja 2000 roku
ul. T. Kościuszki 37, 16-400 Suwałki
Tel. 566 59 61 tel/fax 566 79 47

58-500 Jelenia Góra
ul. 1 Maja 88
telefon 752-58-51
telefon/fax752-36-27
Bank Zachodni
Oddz. Jelenia Góra
11201069-1964-132-3000
NIP 611-01-08-173

PTTK ODDZIAŁ • SUDETY ZACHODNIE•

ZAPRASZAMY Oddział PTTK „Sudety Zachodnie" w Jeleniej Górze zaprasza na spływ kajakowy na rzece górskiej Bóbr. Z okazji 2000 roku postanowiliśmy rozszerzyć zarówno w czasie jak i w terenie imprezę, nadając jej interdyscyplinarny charakter. „Prolog Górski" (28.05.- 31.05.2000 r.) przebiega po pięknym obszarze Rudawskiego Parku Krajobrazowego i Parku Krajobrazowego Doliny Bobru od Kamiennej Góry, poprzez Jelenią Górę do Lwówka Śląskiego dając możliwość, poza pływaniem kajakiem, także bardzo atrakcyjnych krajoznawczo wycieczek dla turystów pieszych i rowerowych. Można wędrować pomiędzy etapowymi biwa-

Tylko na naszym spływie siedząc w kajaku można podziwiać Śnieżkę, a na biwakach wysłuchać piosenek turystycznych „na żywo".

kami, bez zbędnego obciążenia bagażem, który przewożony jest z biwaku na biwak przez organizatorów samochodami. Dzięki tej dogodności możliwe staje się powiększenie ilości dyscyplin turystycznych imprezy. Planowane są trasy piesze i rowerowe, które prowadzone będą przez przewodników. Tradycyjnie na biwakach etapowych organizowany będzie bogaty program towarzyszący, konkurencje rekreacyjne, konkursy, występy bardów piosenki turystycznej i ogniska. Tradycyjnie także zostanie przeprowadzony III Konkurs piosenek „Z gitarą i kajakiem w krainę łagodności" dla muzykujących kajakarzy. Nasza impreza kajakowa stwarza możliwość uczestnictwa w całości lub tylko w jej części. Czteroetapowy kajakowy „Prolog Górski" (85 km) polecany jest kajakarzom doświadczonym, umiejącym pływać po rzekach górskich i posiadającym odpowiedni kajak oraz sprzęt asekuracyjny. Natomiast XVIII Międzynarodowy Spływ Kajakowy na Bobrze (92 km) przeprowadzony zostanie tradycyjnie w czterech etapach na trasie od Lwówka Śląskiego do Żagania (01.06. – 04.06.2000 r.). Sprzęt pływający, turystyczny, biwakowy, namioty i wyżywienie zabezpieczają sami uczestnicy. Dla uczestników, którzy zechcą wziąć udział we współzawodnictwie przygotowaliśmy kilkanaście pucharów oraz kilkadziesiąt nagród rzeczowych w tym: kajaki, zamrażarka, sprzęt turystyczny, pobyty wczasowe i weekendowe w pensjonatach i schroniskach sudeckich oraz albumy krajoznawcze i upominki. Podczas spływu działać będzie bufet z możliwością zakupu abonamentowego, całodziennego wyżywienia.

● Koszt uczestnictwa w spływie wynosi: 40 zł (Prolog), 50 zł (MSK) i 70 zł (Prolog + MSK). W ramach wniesionej opłaty uczestnicy korzystają z opieki medycznej i ratowniczej, ubezpieczenia NW, przewozu bagażu na poszczególnych etapach, poradnictwa i pomocy technicznej, proporczyka, plakietki samoprzylepnej, wklejki TOK i PZK, okolicznościowego wydawnictwa wraz z regulaminem, występów artystycznych, programu towarzyszącego, możliwości zdobycia atrakcyjnych i wartościowych nagród oraz innych regulaminowych świadczeń.

Impreza dofinansowana jest z funduszy Unii Europejskiej z programu Phare CBC.

Zgłoszenia do dnia 01.05.2000 r. przyjmujemy tylko na formularzach organizatora, które można otrzymać pocztą wraz z szczegółowym regulaminem i programem godzinowym – po telefonicznym zamówieniu pod nr (0-75) 75 236 27.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
Komandor Spływu

PREZES
Zarządu Oddziału PTTK
w Jeleniej Górze
Andrzej Mateusiak

ODDZIAŁ URSUS
Rok założenia 1963
Członek Warszawskiej Izby Turystyki

● **Koncesja nr 0143**
Ubezpieczenie Warta nr 0005908

Zielone szkoły w plenerze
Wycieczki
2000

UL. Traktorzystów 18
02-495 Warszawa
tel. 667-91-23
667-29-55
fax 667-36-55
NIP 522-000-20-50

PTTK ODDZIAŁ URSUS

Organizuje: wycieczki, imprezy turystyki kwalifikowanej, zimowiska, obozy dla dzieci i młodzieży, „zielone szkoły"
Realizuje zamówienia na:
- wczasy krajowe i zagraniczne
- wycieczki autokarowe
-wybrane świadczenia: noclegi, wyżywienie, wynajem autokarów, obsługa przewodnicka, bilety wstępu do wybranych obiektów, ubezpieczenia, inne zgodnie z życzeniami klienta.

WYCIECZKI ZAGRANICZNE

- **Złota Praga**
- **Zamki Słowackie**
- **Słowacki Raj**
- **Litwa-Białoruś - śladami słynnych Polaków**
- **Wiedeń**
- **Węgry**

PTTK

JUBILEUSZ ROKU 2000

PAPIESKA RADA
d.s. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek

zaprasza ludzi w drodze i działających w sektorze Turystyki na uroczystości jubileuszowe w Rzymie

1 czerwca *czwartek* — popołudniu w kościele św. Krzyża Jerozolimskiego / Piazza S. Croce in Gerusalemme 12 /
Konferencja i nabożeństwo pokutne.
Procesja do Bazyliki św. Jana na Lateranie
i przejście przez Bramę Jubileuszową.

2 czerwca *piątek* — Bazylika św. Piotra
Msza św. Jubileuszowa – przewodniczy Ojciec Święty Jan Paweł II

Popołudniu
Spotkanie Jubileuszowe
Piazza del Popolo

3 czerwca *sobota* — Zwiedzanie dalszych Bazylik
realizowanie własnego programu.

● ● ● ●

Informacja i koordynacja:

SERVIZIO ACCOGLIENZA CENTRALE (SAC)
Piazza San Marcello 4 - 00187 ROMA / Italia
Tel.: 00-39-06-696.221 Fax: 00-39-06-6992.4853
E-mail: sac@jubil2000.org Internet:www.sac.jubil2000.org

● ● ● ●

KARTA RABATOWA PTTK

województwo kujawsko-pomorskie

USŁUGI NOCLEGOWE

Informujemy, iż znajdująca się w wykazie schronisk turystycznych
Stanica Wodna PTTK w Bachotku
87-100 Pokrzydowo ,tel: (0-56) 498-59-19
nadal udziela 20% rabatu od cen usług noclegowych
„Tourmaco" Sp. z o.o. przeprasza za błąd w „Informatorze Karty Rabatowej PTTK" na str 43

województwo mazowieckie

USŁUGI FOTOGRAFICZNE

Likwidacja Punktu „KODAK EXPRESS"
88-100 **Inowrocław,** ul. Królowej Jadwigi 33

DEPARTAMENT SPOŁECZNO-WYCHOWAWCZY
MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ
KOMISJA ZARZĄDU GŁÓWNEGO
POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO
DO WSPÓŁPRACY Z WOJSKIEM POLSKIM

o r g a n i z u j ą:

V WOJSKOWY PRZEGLĄD FILMU I FOTOGRAFII TURYSTYCZNEJ I KRAJOZNAWCZEJ „FILM – FOTO – TUR – 2000"

LAUREACI PRZEGLĄDU UHONOROWANI ZOSTANĄ CENNYMI NAGRODAMI RZECZOWYMI

Wyciąg z regulaminu:

1. W Przeglądzie *„FILM-FOTO-TUR-2000"* mogą uczestniczyć fotograficy i filmowcy amatorzy wywodzący się ze środowiska wojskowego.
2. Przegląd przeprowadzony będzie w dwóch kategoriach: a/ ogólnej, b/ tematycznej. Na rok 2000 proponowany jest temat: **„Dwory, dworki i pałace"**
3. Zgłoszenie prac do udziału w Przeglądzie następuje na „Karcie zgłoszenia pracy" w terminie do 31.08.2000 r.
4. Każdy uczestnik może zgłosić do udziału w Przeglądzie do 5. prac stanowiących zdjęcia pojedyncze lub do 2. zestawów fotograficznych. Ogranicza się ilość fotogramów wchodzących w skład zestawu do 5. zdjęć. Fotogramy powinny posiadać określony format: nie mniejszy niż 24 x 30, nie większy niż 50 x 60 cm.
5. Do udziału w Przeglądzie, w kategorii filmu, przyjmowane będą wyłącznie realizacje filmowe wykonane w technice video, w systemie VHS, w zapisie PAL/SECAM, na taśmach nowych, wysokiej jakości.
6. Publiczne ogłoszenie werdyktu Jury Przeglądu oraz wręczenie nagród i wyróżnień połączone z wystawą prac fotograficznych i pokonkursową projekcją filmów nastąpi podczas XXX Jubileuszowego Rajdu Górskiego Wojska Polskiego „SUDETY-2000" w terminie 3-6.10.2000 r.
7. Szczegółowe informacje, Regulamin Przeglądu oraz „Karty zgłoszenia pracy" można uzyskać w Biurze Organizacyjnym.

ADRES BIURA ORGANIZACYJNEGO
Oddział Wojskowy PTTK przy Klubie SOW
ul. Pretficza 24, 50-984 Wrocław-27
tel/fax (071) 365 37 39

Redakcja:Centralna Biblioteka PTTK
im.Kazimierza Kulwiecia
ul.Podwale 23
00-261 Warszawa
tel.831-80-65

●●PTTK w Internecie!
Zobacz: **www.pttk.pl**

● Numer zamknięto: 3.04.2000.

ISSN 1234-1835

INFORMACJE
Zarządu Głównego PTTK

Nr 3

WARSZAWA, CZERWIEC 2000

1950-2000 PTTK

Do użytku wewnętrznego.

●Z PRAC ZG PTTK●

Uchwała nr 137/XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z dn. 17.06.2000 r.
w sprawie zatwierdzenia regulaminu
Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej PTTK

Powołując się na uchwałę Prezydium Zarządu Głównego PTTK nr 180/93 z 15.01.1993 r. w sprawie zatwierdzenia „ Koncepcji Kształcenia Kadr Programowych PTTK i ustalenia zawarte w załączniku do tej uchwały pkt. 1.4 i 1.5 oraz na wniosek Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK,
Zarząd Główny PTTK :

§ 1

z a t w i e r d z a znowelizowany Regulamin Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej PTTK, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Tracą moc wszystkie dotychczasowe uregulowania dotyczące tego uprawnienia.

Zarząd Główny P T T K

REGULAMIN

MŁODZIEŻOWEGO PRZODOWNIKA TURYSTYKI PIESZEJ PTTK (Młodzieżowy PTP)

1. Młodzieżowy Przodownik Turystyki Pieszej jest inicjatorem rozwoju krajoznawstwa i turystyki pieszej w swoim środowisku oraz łącznikiem tego środowiska z Oddziałową Komisją Turystyki Pieszej.

2. Uprawnienia Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej nadaje Komisja Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK w ciągu jednego miesiąca od daty złożenia wniosku przez Oddziałową Komisję Turystyki Pieszej.

3. Młodzieżowym Przodownikiem Turystyki Pieszej może zostać kandydat który:
   - jest członkiem PTTK
   - ukończył 16 lat i nie przekroczył 18 roku życia
   - prowadzi działalność turystyczną w SKKT, Młodzieżowym Klubie Turystycznym PTTK lub ZHP.
   - zdobył Odznakę Turystyki Pieszej w stopniu małym srebrnym
   - ukończył kurs Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej

4. Kandydat na Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej winien zostać poddany sprawdzeniu wymaganych wiadomości z zakresu:
   - umiejętności organizowania i prowadzenia wycieczek
   - znajomości krajoznawczej regionu na które uzyskuje uprawnienia
   - zagadnień ochrony przyrody i zabytków
   - geografii i historii regionu
   - zasad orientacji w terenie
   - umiejętności udzielania pierwszej pomocy medycznej oraz wiedzy o szkodliwości nikotyny, alkoholu i narkotyków
   - znajomości regulaminów turystyki pieszej i zasad zdobywania odznak turystyki pieszej

5. Młodzieżowy Przodownik Turystyki Pieszej posiada uprawnienia na region miejsca zamieszkania (miasto, powiat) oraz dwóch powiatów określonych w programie przez organizatora kursu i zatwierdzonych przez Komisję Turystyki Pieszej ZG PTTK.

6. Młodzieżowy Przodownik Turystyki Pieszej ma obowiązek inicjowania i organizowania działalności w zakresie turystyki pieszej a w szczególności:
   - organizowania i prowadzenia wycieczek
   - propagowania zasad krajoznawstwa, ochrony przyrody i zabytków
   - uczestniczenia w życiu organizacyjnym PTTK, zwłaszcza w środowisku szkolnym
   - pełnienia powierzonych mu funkcji w imprezach
   - doskonalenia wiedzy krajoznawczej i umiejętności turystycznych
   - składania do Oddziałowej KTP informacji rocznych o swojej pracy do 28 lutego roku następnego

7. Młodzieżowy Przodownik Turystyki Pieszej ma prawo do:
   - udziału w zlotach i innych spotkaniach Młodzieżowych Przodowników Turystyki Pieszej
   - noszenia odznaki (koloru zielonego) i używania pieczątki wg wzoru ustalonego przez KTP ZG PTTK

- potwierdzania uczestnictwa w wycieczkach w których sam bierze udział
- sprawdzenia poprawności wpisów w " książeczkach wycieczek pieszych" oraz wstępnej weryfikacji punktów na OTP popularną, małą w stopniu brązowym oraz "Siedmiomilowe Buty"
- pierwszeństwa w przyjmowaniu na kursy organizowane przez PTTK
- korzystania z uprawnień przewidzianych dla kadry PTTK

8. Młodzieżowy Przodownik Turystyki Pieszej w okresie swojej działalności powinien zdobyć małą OTP w stopniu złotym

9. Młodzieżowy Przodownik Turystyki Pieszej traci uprawnienia po ukończeniu 18 lat o ile wcześniej nie spełnił warunków regulaminowych dla uzyskania uprawnień Przodownika Turystyki Pieszej PTTK .
Uprawnienia Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej przedłuża się corocznie przez Oddziałową KTP.

10. Oddziałowa KTP ma prawo cofnąć uprawnienia Młodzieżowemu Przodownikowi Turystyki Pieszej który nie wykazuje się należytą aktywnością w realizowaniu obowiązków wymienionych w niniejszym regulaminie lub postępuje niezgodnie z Kartą Turysty. oraz w wypadku utraty bądź rezygnacji z członkowstwa w PTTK.

11. W wypadku zmiany miejsca zamieszkania Młodzieżowy Przodownik Turystyki Pieszej obowiązany jest zawiadomić o tym Oddziałową Komisję Turystyki Pieszej.Niedopełnienie tego obowiązku może spowodować skreślenie z ewidencji Młodzieżowych Przodowników Turystyki Pieszej.

12. Wszelkie decyzje Oddziałowej Komisji turystyki Pieszej,w sprawie skreślenia z listy Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej,podlegają zatwierdzenia przez KTP ZG PTTK.

13. W przypadku utworzenia międzyoddziałowych ogniw turystyki pieszej przyjmują one uprawnienia przewidziane w regulaminie dla oddziałowych KTP.

14. Regulamin Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej ustala Komisja Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK i do niej należy ostateczna jego interpretacja.

KOMISJA TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK

●

Uchwała nr 138/XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z dn. 17.06.2000 r.

w sprawie zmian w składzie Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK

1. Zgodnie z art. 30 pkt. 2.8. Statutu PTTK oraz w związku z Uchwałą ZG PTTK nr 2/XIV/97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie zasad działania komisji, rad i zespołów ZG PTTK Zarząd Główny PTTK na wniosek Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK przyjmuje do akceptującej wiadomości zmiany w składzie osobowym Komisji XIV kadencji:

rezygnację z pracy w Komisji Kol. Wiesława A. Wójcika z Krakowa.

2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Główny PTTK

Uchwała nr 139/XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z dn. 17.06.2000 r.

w sprawie zmian w składzie
Komitetu Organizacyjnego V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego ZG PTTK

1. Zgodnie z art. 8 pkt. 1 oraz art. 30 pkt. 9 Statutu PTTK oraz w związku z Uchwałą ZG PTTK nr 30/XIV/97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, określenia jego zadań i kompetencji - Zarząd Główny PTTK na wniosek Komitetu Organizacyjnego podejmuje decyzję o kooptowaniu **do składu osobowego Komitetu Organizacyjnego Kol. Lecha Drożdżyńskiego z Poznania.**

2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Główny PTTK

Uchwała nr 143/XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z dn. 17.06.2000 r.

Na podstawie Art. 30 Statutu PTTK oraz uchwały ZG PTTK z 13.12.1997 roku w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego obchodów Jubileuszu PTTK uchwala się co następuje:

zwrócić się do niżej wymienionych osób o przyjęcie udziału w pracy Komitetu Honorowego Jubileuszu PTTK:

1. Janusz Zdebski - przewodniczący Komitetu
2. Bronisław Bednarz
3. Adam Chyżewski
4. Marek Dąbrowski
5. Andrzej Gordon
6. Ryszard Mielnik
7. Włodzimierz Reczek
8. Jerzy Sierpiński
9. Eugeniusz Skrzypek

Zarząd Główny PTTK

Medale 50-lecia PTTK

W dniu 26 czerwca 1999 r . Zarząd Główny PTTK przyjął uchwałę nr 95A/XIV/1999 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Medalu 50-lecia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Została ona opublikowana w nr 3/99 „Informacji ZG PTTK". Przewiduje się w niej, że medale będą wręczone jako wyróżnienie / i te będą finansowane ze środków PTTK/. ZG PTTK przygotuje też medale, które zainteresowane nasze jednostki i osoby fizyczne będą mogły zakupić. Medale będą się różnić wyglądem.

Prezydium Zarządu Głównego PTTK ustaliło, że medali mających charakter wyróżnienia nie będzie więcej niż 1000. Z przyjętej uchwały ZG PTTK wynika, że członkowie honorowi otrzymają je z tytułu przyznanego im przez Zjazdy Krajowe PTTK największego naszego wyróżnienia. Do ZG PTTK wpływają całe pliki wniosków od oddziałów. Należy więc liczyć się z tym, że nie wszystkie zostaną rozpatrzone pozytywnie. Spodziewamy się, że oddziały PTTK, komisje ZG PTTK i inne jednostki Towarzystwa będą chciały zakupić medale aby, niezależnie od decyzji Kapituły Odznaczeń, wręczyć je swoim zasłużonym działaczom oraz współpracującym z nimi osobom i instytucjom.

Sprzedażą i dystrybucją medali wykupowanych a nie nadawanych przez ZG PTTK zajmować się będzie Oddział PTTK Mazowsze za cenę 50,- zł za sztukę /koszt medalu i pudełka/.

Przewidujemy, że Kapituła Odznaczeń rozpatrzy wnioski do końca września br. a pierwsze medale zostaną wręczone na głównych uroczystościach w grudniu 2000 r. w Warszawie. Pozostałe wręczone będą później w trakcie zjazdów oddziałów lub na specjalnych uroczystościach jubileuszowych.

Zamówienia na medale wykupowane powinny być składane jak najszybciej . Umożliwi to właściwe przygotowanie produkcji i dystrybucji medali. Zamówienia będą przyjmowane do końca stycznia 2001 br.

• KOMUNIKAT •

W dniu 8 maja 2000 r. w siedzibie Oddziału PTTK „Beskid" w Nowym Sączu miało miejsce Zgromadzenie Wspólników Spółki z o.o. Schroniska i Hotele PTTK „Karpaty" w Nowym Sączu.

Zebranie otworzył o godz. 10-ej v-ce prezes ZG PTTK Edward Kudelski .
Zebrani minutą ciszy uczcili pamięć zmarłego Kol. Władysława Stendery Honorowego Członka PTTK, dotychczasowego Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki Karpaty, Przewodniczącego Forum Oddziałów Karpackich i Prezesa Oddziału PTTK Nowy Sącz.

Na wniosek Kol. Edwarda Kudelskiego jednogłośnie wybrano na Przewodniczącego Zgromadzenia Kol. Wojciecha Żaka Prezesa Oddziału PTTK w Suchej Beskidzkiej.

Na wstępie przyjęto poprawiony porządek obrad, który m.in. obejmował:
1. Rozpatrzenie sprawozdania bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok 1999;
2. Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Spółki;
3. Walory uzupełniające do Rady Nadzorczej Spółki;
4. Dyskusja i podjęcie Uchwał;
5. Informacja o planach i zamierzeniach na rok 2000.

W obszernym sprawozdaniu z działalności spółki „Karpaty" jej Prezes Jerzy Kalarus przedstawił zebranym wyczerpującą informację o strukturze organizacyjnej obiektów zaznaczając, że osiągnięto znaczny postęp w pracach związanych z regionami własnościowymi, odnotowano w okresie sprawozdawczym 8 artykułów prasowych i skarg dotyczących funkcjonowania obiektów / o 2 skargi mniej niż w 1998 r./.
Po rozpatrzeniu dokładnym ww. skarg załatwione one zostały po myśli interweniujących.

Wnikliwej analizie poddano sprawozdanie obejmujące plan i wykonanie remontów inwestycji w 1999 r. obejmujący zarówno wykonanie jak: nakłady finansowe. Ocena biegłego księgowego stwierdza, że przedstawiony raport z badań dokonanego pozwala na kontynuowanie działalności gospodarczej w 2000 r. i jest prawidłowy. Następnie przedstawione zostały zamierzenia i kierunki pracy na 2000 r..

Podjęte uchwały zatwierdziły sprawozdanie z działalności Spółki za rok 1999 bilansu Spółki sporządzonego na dzień 31 grudnia 1999 r. i podziału zysku spółki za rok 1999. W następnym punkcie zgromadzenia przeprowadzono wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej Spółki. W wyborach tajnych jednogłośnie wybrano Kol. Adama Sobczyka z Oddziału PTTK „Beskid" w Nowym Sączu.

Następnie uzupełniona już Rada Nadzorcza z pośród wielu wybrała na okres do końca kadencji Przewodniczącego Rady Nadzorczej a został nim Kol. Jan Palider Prezes Oddziału PTTK Zakopane. Szczere i serdeczne gratulacje. Dyskusja i wolne wnioski zdominowane były tematyką dotyczącą polepszenia funkcjonowania naszych obiektów jak również znaczeniu reklamy i promocji naszej oferty. Za bardzo ważną uznano konieczność dalszej dobrej współpracy z Oddziałami PTTK udziałowcami spółki oraz pozostałymi.

Adam Sobczyk

●●

I – sze Oddziałowe PTTK - owskie STUDY TOUR
czyli prezentacja produktu markowego „Spływ Kajakowy Rzeką Brdą"

Jednym z zadań Zespołu ZG PTTK ds. działalności gospodarczej oddziałów PTTK (uchwała Nr 116/XIV/99 ZG PTTK) jest inicjowanie i organizowanie study tour po obiektach PTTK. Zespół uznał za konieczne organizowanie dla pracowników BORT – PTTK przynajmniej dwa razy w roku (na wiosnę i jesienią) objazdu bazy PTTK. O niewątpliwych zaletach tej formy prezentacji obiektów, by lepiej móc je wykorzystywać w bieżącej działalności BORT jak również działalności programowej oddziałów nikogo już dzisiaj nie trzeba przekonywać.

Na reakcję gestorów bazy PTTK nie trzeba było długo czekać. W dniach 15 – 17 maja 2000 roku **Przedsiębiorstwo PTTK "Szlak Brdy" Sp. z o.o.** Oddziału PTTK "Szlak Brdy" w Bydgoszczy zaprosiło przedstawicieli oddziałów PTTK prowadzących działalność gospodarczą na Spływ Kajakowy Rzeką Brdą, promocję Borów Tucholskich i obiektów PTTK usytuowanych na tym szlaku a stanowiących własność Oddziału lub zarządzanych przez Oddział.

Trzy dniowe spotkanie rozpoczęło się od prezentacji lokalu biura Oddziału w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 18, a następnie uczestnicy odwiedzili kolejno stanice i pola biwakowe: Stanicę Wodną Janowo, Stanice Wodną Gostycyn - Nogawica , pola biwakowe w Gołąbku, Świcie, Drzewiczu, Stanicę Wodną Swornegacie oraz pensjonat Kachlinówka (współpracujący z Oddziałem "Szlak Brdy"). We wszystkich obiektach widać było, że są w rękach dobrego gospodarza, trwały bowiem prace modernizacyjne mające na celu podniesienie standardu obiektów oraz przygotowanie do sezonu letniego. Należy tu nadmienić, że Oddział PTTK „Szlak Brdy" zarządza 6 stanicami wodnymi oraz 10 polami biwakowymi na szlaku Brdy, mogącymi jednorazowo przyjąć około 600 osób w domkach kempingowych oraz wielu turystów z własnym sprzętem biwakowym.

Uczestnicy mieli możliwość przepłynięcia 8 km przepięknym odcinkiem rzeki Brdy (Swornegacie – Drzewicz), poznać piękno przyrody Barów Tucholskich, a w czasie wieczornych kolacji (z uwagi na suszę nie można było rozpalić ogniska) na świeżym powietrzu wymienić poglądy i nawiązać wzajemne kontakty, które na pewno zaowocują w bieżącej współpracy między oddziałami.

W czasie całego pobytu wszyscy uczestnicy byli pod troskliwą opieka "gospodarzy" kol. Barbary Kubiak – prezesa Oddziału PTTK 'Szlak Brdy", kol. Zbigniewa Galińskiego prezesa Przedsiębiorstwa PTTK "Szlak Brdy" Sp. z o.o. oraz kierowników odwiedzanych stanic i pól biwakowych.

Uczestnikami study tour oprócz przedstawicieli oddziałów PTTK (około 20 osób), byli także przedstawiciele regionalnej prasy oraz pracownicy Parku Krajobrazowego Dolina Słupi (przyjechali po naukę) oraz przedstawiciele biura ZG PTTK: kol. Halina Mankiewicz – sekretarz ZG PTTK ds. organizacyjnych i kol. Wojciech Koprowski – gł. specjalista ds. działalności gospodarczej oddziałów.

Wszyscy uczestnicy bardzo wysoko ocenili przygotowanie przez "Szlak Brdy" imprezy, a w dyskusjach podkreślano potrzebę organizowania podobnych objazdów po innych obiektach PTTK. Oddziałom , których przedstawiciele nie uczestniczyli w study tour należy powiedzieć żałujcie , że Was nie było.

Pozostaje więc postawić pytanie: ***Kto następny w bieżącym roku zaprosi przedstawicieli oddziałów PTTK do odwiedzenia swojej bazy?***

Zespół ZG PTTK ds. działalności gospodarczej oddziałów PTTK (telefon do sekretarza zespołu 0-22 826 09 58) oczekuje na propozycje od gestorów bazy: Spółek OZGT, zarządów oddziałów PTTK, podjęcia się organizacji kolejnego study tour dla przedstawicieli oddziałów PTTK w miesiącu wrześniu lub październiku 2000 roku.

Wojciech Koprowski - Główny Specjalista ds. działalności gospodarczej oddziałów PTTK w Biurze ZG PTTK.

• KOMUNIKAT •

W dniu 28.05.2000 r. o godz. 12-ej w siedzibie Oddziału PTTK „Beskid" w Nowym Sączu miało miejsce spotkanie przedstawicieli Forum Oddziałów Karpackich.
Na zebranie przybył Prezes ZG PTTK Janusz Zdebski. W osobach Prezesów reprezentowane były oddziały: Myślenice, Sucha Beskidzka, Szczawnica, Krościenko, Zakopane, Gorlice, Rabka, Tarnów, Żywiec, Bochnia, Katowice, Nowy Sącz.
Forum otworzyli wspólnie vice Prezes ZG PTTK Edward Kudelski i vice Prezes ZO PTTK „Beskid" w Nowym Sączu Adam Sobczyk.

Przywitawszy wszystkich zebranych uczczono minutą ciszy pamięć inicjatora Forum i jego dotychczasowego Przewodniczącego Władysława Stendery.
Następnie zebrani jednogłośnie powierzyli funkcję prowadzącego Kol. Wojciechowi Żakowi z Suchej Beskidzkiej.
Tematyką wiodącą obecnego zebranie była dyskusja „Dokąd zmierzasz PTTK?"
Zastanawiano się również jak w przyszłości będzie uprawiana turystyka na terenie parków narodowych. Dyskusja ma odzwierciedlenie w przyjętych wnioskach a głównym tematem dyskusji były szlaki górskie zarówno piesze jak i rowerowe i współpraca w zakresie znakowania tzw. szlaków spacerowych i władzami samorządowymi. Dużo czasu poświęcono też tematyce pozyskiwania młodzieży do działalności w PTTK.
Prezes ZG PTTK Kol. Janusz Zdebski podkreślił celowość takich spotkań w ramach struktur organizacyjnych Forum i przedstawił działania ZG zmierzające do zacieśnienia współpracy między oddziałami prowadzącymi działalność gospodarczą poprzez wspólną promocję i zwiększony marketing w coraz bardziej nasilającej się komercjalizacji.
Zebrani wybrali na Przewodniczącego Forum Oddziałów Karpackich Prezesa Oddziału w Suchej Beskidzkiej Kol. Wojciecha Żaka.

Na koniec zebrani jednogłośnie przyjęli niżej podane wnioski:

1. Przyjęto wniosek w formie uchwały o utrzymaniu Forum Oddziałów Karpackich.
2. Na Przewodniczącego Forum Oddziałów Karpackich do końca kadencji wybrano Kol. Wojciecha Żaka.
3. Wnioskuje się do ZG PTTK o podjęcie starań w celu zmiany aktów normatywnych dotyczących kategoryzacji schronisk górskich, biorąc pod uwagę sposób ich działania.
4. Forum sugeruje zacieśnienie współpracy Oddziałów z władzami samorządowymi w sprawie szlaków turystycznych.
5. Wnioskuje się do ZG PTTK celem kontynuacji działań w zakresie utrzymania statusu Przodownika w zapisie ustawowym oraz prawnego przywrócenia uprawnień członkom Straży Ochrony Przyrody zrzeszonym przy Oddziałach PTTK.

Adam Sobczyk

ECHO „Beskidu"
KWARTALNIK ODDZIAŁU PTTK „BESKID" W NOWYM SĄCZU
Nr 1/37 kwiecień 2000

•ODESZLI OD NAS•

•Przedruki•

POŻEGNANIE PREZESA

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 30 marca br. zmarł mgr inż. Władysław Stendera człowiek wielkiego serca i wielkiego umysłu. Członek Honorowy PTTK, przez 45 lat kierujący niestrudzenie działalnością statutową i gospodarczą Oddziału PTTK „Beskid" stawiając go w rzędzie przodujących Oddziałów w Polsce.

Urodził się 1 czerwca 1925r. w Ostrowie Wielkopolskim w rodzinie kolejarskiej. W 1941r. ojciec został przeniesiony do Nowego Sącza, a On sam pracował najpierw jako robotnik budowlany, a następnie jako spawacz w Reichsanusbezerungwerk w Ostrowie. Zagrożony za działalność w AK wyjechał w roku 1943 do Nowego Sącza, gdzie podjął pracę jako spawacz w obecnych ZNTK, wówczas Ostausbezerungwerk. Wychowany w głębokich tradycjach patriotycznych szybko trafił i tutaj w nurt ruchu oporu, prowadząc robotę dywersyjną na odcinku swej pracy zawodowej.

Zdemaskowany i aresztowany przeszedł na Gestapo śledztwo połączone z torturami i biciem. 27 kwietnia 1944r. został wywieziony do Tarnowa. 3 maja ukazało się obwieszczenie - Behantmachung, w którym podano 18 nazwisk ludzi skazanych na karę śmierci. Na siódmym miejscu było nazwisko Stendery. 28 czerwca większość została rozstrzelana w Zbilitowskiej Górze pod Tarnowem. Stenderze wraz z dwoma współwięźniami udało się zbiec z więzienia przy pomocy strażnika więziennego Jana Kroczka. Zbiegowie zatrzymali się w pierwszym obok więzienia budynku u Kazimiery Jamrozik, a następnie dotarli do wsi Filipowice. Tu Stendera rozpoczął leśną walkę z okupantem w Oddziale AK, by zakończyć ją w styczniu 1945r. jako partyzant 9 kompanii 3 batalionu 1 PSP AK w Oddziale mjr Zubka - Tatara.

Po złożeniu broni wrócił do Ostrowa Wielkopolskiego, gdzie uzupełnił średnie wykształcenie, a następnie ukończył studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej. Ukończył je w 1952r., poczym rozpoczął pracę w obecnych ZNTK.

Pracowity, inteligentny, odznaczający się wybitnym zmysłem organizacyjnym młody inżynier szybko zwrócił uwagę swoich przełożonych, to też w krótkim czasie awansował, zajmując odpowiednie stanowiska do dyrektora naczelnego włącznie, doprowadzając podległe mu zakłady do pełnego rozkwitu i rozbudowy. Tam przeszedł w 1981r. na emeryturę.

W międzyczasie na prośbę Miejskiej Rady Narodowej w Nowym Sączu przez krótki czas pełnił funkcję dyrektora naczelnego upadającego Miejskiego Przedsiębiorstwa Remontowo - Budowlanego, które pod jego energicznymi rządami szybko osiągnęły poprzednią kondycję ekonomiczną i organizacyjną.

To krótki zarys kariery zawodowej śp. Władysława Stendery a oto jak wygląda Jego niezwykła, długotrwała praca w Oddziale PTTK „Beskid".

Zauroczony naszym Beskidem Sądeckim, jakkolwiek zapoznał się z nim w najtrudniejszym okresie wojennym. Z przyszłą swą małżonką Kazimierą Słobodzian, działaczką niezwykle czynnie zaangażowaną w Polskim Towarzystwie Tatrzańskim, już w 1947r. trafił do Oddziału PTT „Beskid". Ciężkie lata po wojennej zawierusze, kiedy całe zagospodarowanie turystyczne zostało zniszczone - wraz z Nią i innymi zapalonymi działaczami spędzał wolny czas na wytyczaniu i znakowaniu szlaków letnich i zimowych, czy jako przewodnik GOT organizując wycieczki dla chętnych.

Po ukończeniu wyższych studiów jeszcze mocniej związał się z Oddziałem PTTK, pełniąc funkcję viceprezesa a od Walnego Zjazdu w dniu 24.04.1955r. do końca prezesa.

Na czas Jego działalności przypada okres największego rozwoju Oddziału. Niestrudzony działacz, inicjator najróżniejszych przedsięwzięć, przez Swą mądrą, długofalową politykę nie tylko przyciągnął do współpracy szereg oddanych idei turystyki PTTK-owskiej działaczy, ale uzyskał nie tylko deklaratywne ale i faktyczne poparcie władz ówczesnego powiatu a potem województwa nowosądeckiego, jak również Zarządu Głównego PTTK, którego przez dłuższy czas był członkiem Prezydium, co jeszcze bardziej podniosło prestiż Oddziału, owocując wieloma osiągnięciami. A więc z Jego między innymi inicjatywy wybudowano w przeważnej części czynem społecznym schrony na Przehybie i Łabowskiej Hali, ten ostatni corocznie społecznie rozbudowywany i ulepszany, aż do czasu kapitalnego remontu za co nowoczesne i wzorowo prowadzone schronisko nazwano Jego imieniem.

Całkowicie Jego inicjatywą była niezwykle szybko ukończona budowa Stanicy Wodnej w Znamirowicach, która stała się zaczątkiem jednego z największych nad Jeziorem Rożnowskim ośrodka żeglarskiego. Dzięki Jego kontaktom uzyskano od Miejskiej Rady Narodowej barak po budowie mostu, przerobiony później na hotel, od Powiatowej Rady Narodowej dzierżawę statku „Rożnów", a od brygady WOP powopowski barak na Obidzy, przerobiony później na małe schronisko zwane „Zielony Domek".

Głównie też dzięki Niemu zakupiono na własną siedzibę realność w Nowym Sączu w rynku oraz w Rytrze przebudowaną na Dom Wycieczkowy „Pod Roztoką".

Te przedsięwzięcia, jak również zorganizowanie BORT-u stały się bazą finansową Oddziału dla rozwinięcia działalności statutowej, która była zawsze oczkiem w głowie Prezesa Stendery.

Z Jego inicjatywy organizowano szereg imprez związanych z okolicznościowymi rocznicami inną działalnością było społeczne, w rekordowym czasie opracowanie „Informatora Ziemi Sądeckiej", w którym współuczestniczył, czy wynikające z trudności finansowych Oddziału urządzanie zabaw karnawałowych.

Te dynamiczne osiągnięcia przyciągały do Oddziału coraz liczniejsze rzesze działaczy o różnych zainteresowaniach, którzy tu zawsze znajdowali odpowiednią atmosferę i zrozumienie. Poza KTG i KTN zaczęły tworzyć się nowe komisje z własnymi Zarządami, którym Prezes Stendera zawsze pomagał, dbając przy tym o właściwy kierunek polityki Oddziału. Organizowały one min. szereg imprez o zasięgu ogólnopolskim. Po zmianach administracyjnych kraju w 1975r. i utworzeniu województwa nowosądeckiego Prezes Stendera został wybrany prezesem Zarządu Wojewódzkiego PTTK, którą to funkcję pełnił do rozwiązania Zarządów Wojewódzkich. Następnie był inicjatorem utworzenia Rady Prezesów Oddziałów z siedzibą w Nowym Sączu, który jednogłośnie został wybrany prezesem i której poświęcił dużo uwagi. W latach osiemdziesiątych został wybrany członkiem Rady

Tatrzańskiego Parku Narodowego i viceprezesem komisji PTTK ds. Parków Narodowych.

Doprowadził do utworzenia „Fundacji im. PTT" z siedzibą w Nowym Sączu pełniąc funkcję prezesa Rady Nadzorczej. Był również prezesem Rady Nadzorczej Spółki PTTK „Karpaty".

W uznaniu tych ogromnych zasług dla Towarzystwa przyznano mu na Zjeździe Krajowym w 1989r. ogromnie cenną godność „Honorowego Członka PTTK".

Został odznaczony wieloma odznaczeniami państwowymi min. „Orderem Sztandaru Pracy", „Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski", „Krzyżem Partyzanckim", „Medalem Armii Krajowej", „Medalem Wojska" i inntmi a za działalność na rzecz turystyki Złotą Odznaką Honorową PTTK, „Zasłużonego Działacza Turystyki" i licznymi regionalnymi.

Wanda Szoska

Polskie Towarzystwo
Turystyczno-Krajoznawcze
Zarząd Główny

1873 — PTT
1906 — PTK
1950 — PTTK

Warszawa, 13.05.2000 r

Jego Świątobliwość

Ojciec Święty Jan Paweł II

Watykan

Ojcze Święty.

Przyjmij od naszej PTTK-ej rodziny życzenia biegnące wprost z wiosennych turystycznych szlaków.

Życzymy, aby w Twoje Ojcze Święty 80-te urodziny wiatr przyniósł zapachy z polskich łąk i lasów, echo pieśni śpiewanych przy ogniskach i wszystkie nasze myśli kierowane ku Tobie z miłością.

Wpleceni w tajemnicę czasu, obdarzeni możliwością wspólnego przeżywania Wielkiego Jubileuszu roku 2000 życzymy sił w trudzie retrospekcji i trudzie wytyczania dróg wiodących do strzegącego godności ludzkiej świata.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Prezes ZG PTTK
Janusz Zdebski

00-075 Warszawa ul. Senatorska 11
tel. centrali 826-22-51+55, fax 826-25-05

PTTK

Polskie Towarzystwo
Turystyczno-Krajoznawcze
Zarząd Główny

1873 — PTT
1906 — PTK
1920 — PTT
1950 — PTTK

Warszawa, 26. 05.2000 r.

Jego Świątobliwość
Ojciec Święty
Jan Paweł II
Watykan

Ojcze Święty

W czasie pamiętnej wizyty w Warszawie zechciałeś w swojej homilii podkreślić znaczenie *tej Ziemi* - naszej Polski.

Ukochany Ojcze Święty

Właśnie z bliskich Twojemu sercu krajobrazów wraz z wyrazami głębokiego szacunku i stałym zaproszeniem do Polski przesyłamy 2 najnowsze roczniki „ZIEMI" oraz łódzkiego „Wędrownika". „ZIEMIA" to najstarszy periodyk krajoznawczy w Polsce. Pierwszy ukazał się w 1910 r. Tak jak niegdyś - stara się uczyć mądrego kochania Ojczyzny.

Nie wyobrażamy sobie, żeby nie mógł dotrzeć do Papieża - Polaka, Członka Honorowego PTTK.

Z wyrazami szacunku

Sekeretarz Generalny ZG PTTK
Andrzej Gordon

Prezes ZG PTTK
Janusz Zdebski

11

00-075 Warszawa ul. Senatorska 11
tel. centrali 826-22-51+55, fax 826-25-05

PTTK

Mons. Stanisław Dziwisz
Vescovo titolare di San Leone

Watykan, 29 maja 2000 r.

\+ Drogi Panie Prezesie i Panie Sekretarzu,

Dziękuję za list i 2 najnowsze roczniki "ZIEMI", przywiezione przez Ks.Prałata Jerzego Pawlika.

Dziękując za tę pamięć o Ojcu Świętym i o mnie, serdeczne pozdrawiam życząc Panom Bożego błogosławieństwa

+ Stanisław Dziwisz
Bp Stanisław Dziwisz

Pan Prezes ZG PTTK
Janusz Zdebski
Pan Sekretarz
Andrzej Gordon
ul.Senatorska 11
00-075 Warszawa

POLONIA

STOWARZYSZENIE RADA INICJATYW SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH

POD PATRONATEM

PRZEWODNICZĄCEGO NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" REGIONU MAŁOPOLSKA

ORGANIZUJE

"1 GWIAŹDZISTY ZLOT TURYSTYCZNY SZLAKAMI JANA PAWŁA II"

pod PATRONATEM MARSZAŁKA MAŁOPOLSKI

W TERMINIE 14 - 17 WRZEŚNIA 2000 R.

PSZCZYNA → ZAWOJA → ZUBRZYCA GÓRNA

OŚWIĘCIM → WADOWICE → ZUBRZYCA GÓRNA

KRAKÓW → WADOWICE → ZUBRZYCA GÓRNA

ZUBRZYCA GÓRNA → LUDŹMIERZ

RABKA → LUDŹMIERZ

TARNÓW → STARY SĄCZ → KROŚCIENKO → NIEDZICA

DĘBICA → STARY SĄCZ → KROŚCIENKO → NIEDZICA

NOWY SĄCZ → STARY SĄCZ → KROŚCIENKO → NIEDZICA

LUDŹMIERZ → ZAKOPANE

NIEDZICA → ZAKOPANE

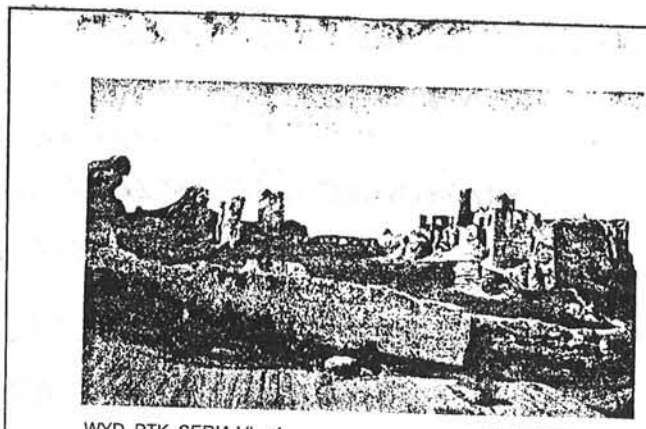
BLIŻSZYCH INFORMACJI UDZIELA I PRZYJMUJE ZGŁOSZENIA BIURO ZLOTU

TERMIN ZGŁOSZEŃ DO DNIA 15.08.2000

BIURO ORGANIZACYJNE ZLOTU: KRAKÓW, PLAC SZCZEPAŃSKI 5 p. 420

tel. (012) 423 12 98, fax (012)421 62 17, tel. kom. 0501 471 477

WYD. PTK, SERIA VI – 4 OGRODZIENIEC

Spotkanie rocznicowe

Ogrodzieniec - 20.05.2000.

Rok 2000 obfituje w wiele rocznic ważnych dla członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego i wszystkich Polaków.

Niewątpliwie do najważniejszych należą: Jubileusz 2000 lecia chrześcijaństwa, 1000 rocznica Zjazdu Gnieźnieńskiego, a z historii najnowszej 50 lecie połączenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze.

Do najważniejszych przedsięwzięć Towarzystwa odnoszących się do tych rocznic, należy zaliczyć Ogólnopolski Zlot Oddziałów PTTK Ogrodzieniec'2000, który miał miejsce 20 maja 2000 roku, oraz czekający nas we wrześniu V Kongres Krajoznawstwa Polskiego Gniezno 2000 organizowany pod znamiennym hasłem "Krajoznawstwo Źródłem Tożsamości Narodowej".

Ogólnopolski Zlot Oddziałów PTTK Ogrodzieniec'2000 połączył pod murami zamku ponad 900 uczestników, reprezentujących blisko 60 Oddziałów PTTK z całej Polski. Było to serdeczne i wielopokoleniowe spotkanie członków Towarzystwa podejmujących różnorodną działalność na rzecz środowiska miejsca zamieszkania, regionu i kraju. Pod tablicą pamiątkową poświęconą Aleksandrowi Janowskiemu, w asyście sztandarów Oddziałów Towarzystwa, przedstawiciele Oddziału PTTK w Zawierciu obchodzący w czerwcu br. 90 – lecie istnienia (10.06.1910) – złożyli w imieniu zebranych wiązankę kwiatów.

Drugą wiązankę złożyli gospodarze terenu – przedstawiciele Związku Gmin Jurajskich.

Był czas na zwiedzanie zamku i okolic, żołnierską grochówkę, występ zespołu folklorystycznego Kromołowianie z Zawiercia Kromołowa i wystąpienia zaproszonych gości.

W imieniu Zarządu Głównego PTTK, patronującego przedsięwzięciu wystąpienie okolicznościowe wygłosił Prezes – Kol. Janusz Zdebski.

Niżej przedstawiamy listę zaproszonych gości uczestniczących w spotkaniu, członków władz Towarzystwa, Członków Honorowych PTTK oraz wykaz

przybyłych przedstawicieli Oddziałów według list przekazanych organizatorom.

Dziękujemy wszystkim, którzy połączyli się myślą serdeczną i wszelkimi działaniami z organizatorami i uczestnikami spotkania.

Komitet Organizacyjny

Ogólnopolskiego Zlotu "Ogrodzieniec 2000"

30 maj 2000 roku.

●

Goście spotkania:

1. Poseł na Sejm RP – Maria Gajecka – Bożek,
2. Poseł na Sejm RP – Jan Żymełka,
3. Radny Sejmiku Województwa Śląskiego – Marian Gajda,
4. Starosta Powiatu Zawiercie – Leszek Wojdas,
5. Burmistrz Miasta Ogrodzieniec – Zygmunt Posiadło,
6. Wiceprezydent Miasta Zawiercie – Ryszard Mach,
7. Burmistrz Miasta Łazy – Tadeusz Czop,
8. Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach – Włodzimierz Kubik,
9. Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach – Krzysztof Trzewicarz,
10. Dyrektor Biura Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach – Tamara Merkiel.
11. Prezes Związku Gmin Jurajskich – Adam Markowski,
12. Dyrektor Związku Gmin Jurajskich – Robert Nieroda,

●

Władze Naczelne PTTK:

Zarząd Główny PTTK:

1. Kol. Janusz Zdebski – Prezes,
2. Kol. Edward Kudelski – Wiceprezes,
3. Kol. Andrzej Gordon – Sekretarz Generalny,

4. Kol. Andrzej Wasilewski – Członek Prezydium,
5. Kol. Zbigniew Kresek – Członek Prezydium,
6. Kol. Ryszard Mamenas – Członek Zarządu,
7. Kol. Zbigniew Malinowski – Członek Zarządu,
8. Kol. Konrad Bielecki – Członek Zarządu,
9. Kol. Tadeusz Stefański – Członek Zarządu,

Główny Sąd Koleżeński:

10. Kol. Mieczysław Michalski – Członek Sądu Koleżeńskiego,

Główna Komisja Rewizyjna:

11. Kol. Edward Jabłoński – członek Komisji Rewizyjnej,

W Zlocie uczestniczyła też grupa pracowników Biura Zarządu Głównego PTTK, na czele z Zastępcą Sekretarza Generalnego – kol. Ryszardem Kunce i Sekretarzem ZG PTTK – kol. Haliną Mankiewicz.

●

Członkowie Honorowi PTTK:

1. Anna Andrusikiewicz – Oddział Olsztyn,
2. Janusz Biegajło – Oddział Szczeciński,
3. Janusz Brandys – Oddział Częstochowa,
4. Jan Czyszczonik – Oddział Krzeszowice,
5. Wacław Dobrowolski – Oddział Lublin,
6. Jan Dworczyk – Oddział Warszawa Śródmieście,
7. Lechosław Fularski – Oddział Łódź,
8. Józef Gądor – Oddział Puławy,
9. Izabela Horodecka – Oddział Warszawa,
10. Barbara Kaczmarek – Oddział Szczecin,
11. Stanisław Keller – Oddział Oświęcim,
12. Zbigniew Kresek – Oddział Krakowski,

13. Jadwiga Kuśmierek – Oddział Gdańsk,
14. Teofil Ligenza vel Ozimek – Oddział Sudety Zachodnie w Jeleniej Górze,
15. Mieczysław Michalski – Oddział Sopot,
16. Ryszard Mielnik – Oddział Katowice,
17. Jerzy Pawlik – Oddział Katowice,
18. Zbigniew Siudak – Oddział Bochnia,
19. Eugeniusz Skrzypek – Oddział Warszawa,
20. Zygmunt Sładkowski – Oddział Warszawa,
21. Henryk Tomkiewicz – Oddział Warszawa – Śródmieście,
22. Elfryda Trybowska – Oddział Rabka,
23. Janusz Umiński – Oddział "Szlak Brdy" w Bydgoszczy,
24. Henryk Walkowski – Oddział Pabianice,
25. Stanisław Wasilewski – Oddział Toruń,
26. Władysław Wojewódzki – Oddział Gdański,
27. Zbigniew Wyżga – Oddział Huta Sendzimira w Krakowie,
28. Jerzy Załęski – Oddział Wrocław,
29. Ignacy Zatwarnicki – Oddział Sanok,
30. Tadeusz Zerych – Oddział Opole.
31. Janusz Żmudziński – Oddział Mazowsze w Warszawie,

●

Oddziały PTTK:

1. Bielsko – Biała,
2. Biłgoraj,
3. Bochnia,
4. Bytom,
5. Bydgoszcz "Szlak Brdy",
6. Bydgoszcz – Oddział przy Klubie Pomorskiego Okręgu Wojskowego,
7. Częstochowa,
8. Cieszyn,
9. Dąbrowa Górnicza,

10. Gdańsk,
11. Gliwice,
12. Jaworzno,
13. Jelenia Góra – Sudety Zachodnie,
14. Kraków – Akademicki,
15. Kraków – Krakowski,
16. Kraków – Huta Sendzimira,
17. Kraków – Wojskowy,
18. Kazimierz Dolny,
19. Krasnystaw,
20. Katowice – Huta Beildon,
21. Katowice – Górnosląski,
22. Lublin – Miejski,
23. Łódź,
24. Myślenice,
25. Myszków,
26. Olkusz,
27. Olsztyn,
28. Opole,
29. Oświęcim,
30. Pabianice,
31. Puławy,
32. Rabka,
33. Radom,
34. Przysucha,
35. Pionki,
36. Sanok,
37. Siemianowice,
38. Skawina,
39. Sopot,
40. Sosnowiec,
41. Szczecin,
42. Świradów Zdrój,
43. Toruń,
44. Warka,
45. Warka FUM,
46. Warszawa – Mazowsze,
47. Warszawa – Mokotowski,
48. Warszawa – Praski,
49. Warszawa – Przewodnicki,
50. Warszawa – Stołeczny,
51. Warszawa – Stołeczny – Wojskowy,
52. Warszawa – Żoliborski,
53. Wieliczka,
54. Włodawa,
55. Wrocław – Fabryczny,
56. Zawiercie,
57. Żywiec,

- Poza tym w spotkani uczetniczyła grupa byłych pracowników PTTK w tym kombatantów II Wojny Światowej

Lublin, 23.05.2000.

Zarząd Oddziału PTTK

w _____

Komitet Organizacyjny Ogólnopolskiego Zlotu Oddziałów PTTK „OGRODZIEŃIEC'2000" zwraca się z prośbą o przesłanie pod adresem Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie wykazu osób z Waszego Oddziału – uczestników SPOTKANIA ROCZNICOWEGO w dniu 20.05.2000.

Uprzejmie informujemy, że pełną informację o Zlocie i jego uczestnikach (nazwisko i imię, przynależność do Oddziału, Koła - Klubu) przekażemy do ZG PTTK, w celu opublikowania materiału w kolejnych numerach INFORMACJI ZG PTTK.

Koleżanki i Koledzy!

Nie we wszystkich budżetach uczestników Zlotu znalazły się środki na pokrycie kosztów materiałów zlotowych (w tym znaczka zlotowego). Niektórzy przedstawiciele Oddziałów mogli pozwolić sobie tylko na pokrycie kosztów dojazdu do Ogrodzieńca lub Częstochowy i wykupienie ulgowego biletu wstępu na teren zamku.

Materiały zlotowe dla tych uczestników SPOTKANIA ROCZNICOWEGO będą oczekiwały na wykupienie w Oddziale Miejskim PTTK w Lublinie w terminie 20.06.2000. Koszt pakietu zlotowego (znaczek okolicznościowy, druk akcydensowy, gazeta jubileuszowa, pocztówka) wynosi 12 zł.

Oddział Miejski
w Lublinie

20–111 Lublin 40
Rynek 8– Grodzka 3

tel. (0–81)
532–49–42,
532–96–54,
fax 532–37–58

Za Komitet Organizacyjny

Prezes
Zarządu Oddziału Miejskiego PTTK
w Lublinie
Członek Prezydium ZG PTTK
Andrzej Wasilewski

•KOMUNIKAT•

KONKURS „Moje PTTK"

W nawiązaniu do uchwały Prezydium ZG PTTK nr 225/99 z 22 października 1999 r. zatwierdzającej regulamin konkursu powołana została Komisja, która dokonała oceny nadesłanych prac i poczyniła następujące roztrzygnięcia:

Grupa wiekowa - dorośli.

Kategoria *literatura*
I miejsce - nie przyznano
II miejsce - Rabenda Urszula (Tychy)
III miejsce - Wdowicki Maciej (Bydgoszcz)
Radziechowski Dariusz (Limanowa)
Wałach Rafał (Jasło)

Kategoria *fotografia*
I miejsce - Gawenda Artur (Bochnia)
II miejsce - Polańska Ewa (Warszawa)
III miejsce - nie przyznano

Kategoria *strony internetowe*
I miejsce - nie przyznano
II miejsce - Dereń Andrzej i Gelert Przemysław (Prudnik)
Kotarski Marian (Myszków)
III miejsce - nie przyznano

Kategoria *film/video*
I miejsce - Szymański Mieczysław (Kraków)
II miejsce - nie przyznano
III miejsce - nie przyznano

Kategoria *prace plastyczne*
Prac nie sklasyfikowano.

Grupa wiekowa - młodzież

Kategoria *literatura*
I miejsce - praca zbiorowa (Szkoła Podst. w Marzeninie)
II miejsce - Suchomska Marta (Poznań)
III miejsce - nie przyznano

Kategoria *prace plastyczne*
I miejsce - nie przyznano
II miejsce - praca zbiorowa SKKT przy Szkole Podst.w Borku
III miejsce - Woźniczka Patrycja (Poznań)

W pozostałych kategoriach prac nie nadesłano lub nie kwalifikowały się do wyróżnień.

Specjalne wyróżnienia za całość nadesłanych prac przyznano Adamowi Czarnowskiemu z Warszawy.

Komisja dziękuje wszystkim uczestnikom za udział w konkursie, gratuluje wyróżnionym i życzy dużo satysfakcji z uprawiania turystyki.

Polskie Towarzystwo
Turystyczno-Krajoznawcze
Zarząd Główny

1873 — PTT
1906 — PTK
1920 — PTT
1950 — PTTK

Warszawa, 10.05.2000 r.

Warszawskie Przedsiębiorstwo
Geodezyjne S.A.
na ręce
mgr inż. Ryszarda Brzozowskiego

Szanowni Państwo!

Przyjmijcie od polskich turystów najlepsze, najserdeczniejsze życzenia z okazji Waszego 50-lecia.

Z życzeniami związanymi ze Złotymi Godami łączą się płynące z głębokiego przekonania podziękowania. Mało jest firm, które tak pięknie jak Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne zapisało się w historii ochrony naszych dóbr kultury i które tak pięknie okazywało życzliwość wędrowcom przemierzającym Warszawę oraz turystyczne szlaki Mazowsza i innych regionów Polski. W Waszym Przedsiębiorstwie działa też owocnie już od 44 lat Koło PTTK należące do najaktywniejszych w Oddziale Stołecznym PTTK i wśród turystycznych kół geodetów w Polsce.

Jesteście firmą znakomitą w realizacji zadań, nowoczesną technicznie i nowocześnie zarządzaną, otwartą na potrzeby jeszcze dla innych nie zrozumiałe, zasłużoną dla gospodarki, poszanowania prawa, rozwoju kultury i turystyki. Tacy jesteście i za to jesteście cenieni i lubiani.

Życzymy Wam dalszych sukcesów, a przyjaciołom turystom z WPG wspaniałych odkryć na turystycznych ścieżkach.

Za Zarząd Główny PTTK

Sekretarz Generalny ZG PTTK
Andrzej Gordon

00-075 Warszawa ul. Senatorska 11
tel. centrali 826-22-51÷55, fax 826-25-05

PTTK

50-lecie działalności Warszawskiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego S.A.

10 maja br. w Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II Fundacji Janiny i Zbigniewa Porczyńskich, odbyły się uroczystości związane z 50-leciem działalności Warszawskiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego – od 1995r jako Spółka Akcyjna – uczestniczącego niezwykle aktywnie w minionym 50-leciu, w społecznych działaniach na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego Polski.

Z okazji jubileuszu warto przypomnieć ważniejsze osiągnięcia Przedsiębiorstwa w ochronie dóbr kultury i dokumentowania narodowego dziedzictwa tym bardziej, że szereg przedsięwzięć w tym zakresie dokonywanych było wspólnie z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym.

Przypomnijmy zatem:

W 1971r Przedsiębiorstwo podejmuje prace fotogrametryczne inwentaryzacji zachowanych elementów nadziemnych i fundamentowych Zamku Królewskiego w Warszawie. Dokonano pomiaru nieistniejących sal historycznych i pomieszczeń zamkowych, odtworzono rysunek Wieży Władysławowskiej i hełmu Wieży Zegarowej.

W 1974r w ramach akcji Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego „Zamość wczoraj – dziś – jutro", Koło PTTK nr 158 przy Warszawskim Przedsiębiorstwie Geodezyjnym podjęło prace na Zamojskiej Starówce.

Wykonano dokumentację geodezyjno-fotogrametryczną zabytkowej Starówki, Rynku Wodnego i Twierdzy Zamość. Wykonano setki rysunków elewacji i dziesiątki rysunków detali.

Z końcem lat 70-tych dokonana została dokładna dokumentacja fotogrametryczna ponad stu obiektów – szałasów pasterskich na Podhalu.

Jej efektem było wpisanie 107 szałasów pasterskich do rejestru zabytków. Dokumentacja stała się ponadto podstawą do prowadzonych przez Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem prac konserwatorskich, przy tych unikatowych zabytkach kultury pasterskiej.

W 1997r Przedsiębiorstwo wykonało dokumentację stanu technicznego zalanych miast i obiektów zabytkowych, m.in.: w Cieplicach, Kłodzku, Kowarach.

Odtworzenie rysunku karocy Jana III Sobieskiego dla Muzeum w Wilanowie, przygotowania geodezyjne pod niemalże wszystkie pomniki stawiane w Warszawie w latach 70, 80. i 90, to dalsze przykłady przebogatej działalności Przedsiębiorstwa. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż wszystkie wymienione wyżej prace wykonane zostały w czynie społecznym, stanowiąc nieoceniony wkład Przedsiębiorstwa w ochronę dziedzictwa kulturowego naszego kraju.

Uroczystości w Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II, poprzedzone zostały Mszą św. W Kościele św. Aleksandra. Mszę świętą celebrował w asyście kapłanów i Homilię wygłosił ks. biskup Marian Duś.

Ks. biskup przekazał na ręce prezesa Przedsiębiorstwa mgr. inż. Ryszarda Brzozowskiego specjalne pismo, zawierające błogosławieństwo Ojca Św. Jana Pawła II, dla Przedsiębiorstwa.

Obszerna sala – rotunda Muzeum Kolekcji Jana Pawła II, wypełniła się po brzegi.

Na uroczystość przybyło prawie 800 zaproszonych gości. Byli przedstawiciele Kancelarii Prezydenta RP, rządu, ministerstw, urzędu wojewody mazowieckiego i marszałkowskiego, starostwa warszawskiego, przedstawiciele zaprzyjaźnionych i współpracujących z WPG firm, a przede wszystkim pracownicy Przedsiębiorstwa, wśród których byli i ci, którzy rozpoczynali w nim pracę przed 50 laty.

W uroczystości nie mogło oczywiście zabraknąć przedstawicieli władz naszego Towarzystwa. Udział w niej wzięli: wiceprezes Zarządu Głównego – Gustaw Konopacki, sekretarz generalny – Andrzej Gordon, członek prezydium – Franciszek Midura, członek zarządu – Tadeusz Stefański oraz zaprzyjaźnieni z Przedsiębiorstwem prezesi Zarządów Oddziałów PTTK.

Niezwykle serdecznie przyjęli uczestnicy uroczystości wystąpienie sekretarza generalnego Andrzeja Gordona.

Uczestniczący w uroczystości prawosławny Metropolita Warszawy i całej Polski, Wielcebłogosławiony Sawa – wręczył najwyższe odznaczenie Kościoła Prawosławnego w Polsce – Order Świętej Równej Apostołom Marii Magdaleny – prezesowi Przedsiębiorstwa Ryszardowi Brzozowskiemu i naszemu koledze, członkowi Zarządu Głównego i członkowi honorowemu, prezesowi Oddziału Stołecznego – Tadeuszowi Martusewiczowi. To odznaczenie otrzymali za szczególny wkład Przedsiębiorstwa w badaniach i pracach geodezyjnych na rzecz Kościoła prawosławnego w Polsce.
A potem już tylko prezes Brzozowski odbierał życzenia i gratulacje w 50-lecie kierowanego przez niego Przedsiębiorstwa.

Jerzy Kononowicz

●

Matice slezská
Opava

Opolski Klub Krajoznawców
Oddział Regionalny PTTK Śl. Op. w Opolu
Oddział PTTK w Raciborzu
Związek Górnośląski w Opolu

pod patronatem:
Starosty Raciborskiego, Prezydenta Miasta Raciborza
i Starosty Miasta Hulczyna organizują:

XIII/6

Slezské vlastivědné symposium
Śląskie Sympozjum Krajoznawców

OSUDY ČESKO-POLSKÉHO POHRANIČÍ
LOSY POLSKO-CZESKIEGO POGRANICZA

Horní Slezsko
Ratibořsko-hlučínský region
Górny Śląsk
Region Raciborsko-Hulczyński

RACIBÓRZ 22-24 IX 2000

●

KARTA ZGŁOSZENIA

Zgłaszam udział w XIII/6 Śląskim Sympozjum Krajoznawczym w Raciborzu w dniach 22 - 24 września 2000 r.

Imię i nazwisko .....

Instruktor Krajoznawstwa Regionu *), IKP*), ZIK *) nr leg. .....

student *), emeryt*), pracownik*) (podaj nazwę pracodawcy lub uczelni)

.....

Adres zamieszkania (kod, tel.) .....

.....

PESEL nr ..... Paszport nr .....

Wydany przez .....

Odpłatność za udział w kwocie zł.: 95,-*) 75,-*) wniosłem:
a) w kasie Oddziału Regionalnego PTTK w Opolu, ul Barlickiego 2a(13) *)
b) na konto w Banku Grupa PKO SA II Oddział Opole *)
nr 10801242 - 654450 - 27006 - 801000 - 111 z dopiskiem „sympozjum"

Dojazd do Raciborza:
a) dojadę we własnym zakresie: tak*), nie*)
b) skorzystam ze zbiorowego przejazdu autokarem z punktu zbiórki:
„TOROPOL" w Opolu, ul Barlickiego 2a(13) godz. 15.30*)
c) dosiądę do autokaru w:
Krapkowicach (kolo Zajazdu) godz. 16.15*)
Większycach (skrzyżowanie) godz. 16.45*)

*) - niepotrzebne skreślić
Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb PTTK zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. nr 133, poz. 883).

.....
data i podpis uczestnika

Temat komunikatu:
.....
.....

•KOMUNIKAT•

III/2000 Obóz narciarsko-pieszy w Karkonoszach i Górach Izerskich
10 do 17 grudzień 2000 r.

Zakwaterowanie : S.S.M. „Złoty Widok"
Michałowice k. Piechowic
Organizator : Staromiejskie Koło Terenowe PTTK
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 23
Zgłoszenia wstępne: w poniedziałki 16^{00}-17^{30} do 16.10.2000 r.
lub telefonicznie – Kol. Jacek Podgórski

● Tel. /022/ 828-54-31

SEJMIK PRZEDKONGRESOWY W GDYNI

„WYCHOWANIE PRZEZ KRAJOZNAWSTWO"

pod hasłem : TURYSTYCZNYM SZLAKIEM W TRZECIE TYSIĄCLECIE

Gdynia,12 kwietnia 2000 r.

Kongres jest dla PTTK sposobnością do aktywizacji programowej Towarzystwa. Dlatego Gdyński Sejmik Przedkongresowy „Wychowanie przez krajoznawstwo" ,który odbył się 12 kwietnia 2000 r. w II LO w Gdyni był nie tylko swoistą formą ukazania dorobku PTTK w Gdyni i w regionie ale przede wszystkim był nam bardzo potrzebny do zaktywizowania środowisk, skupionych w PTTK,PTSM i LOP ze środowiskiem szkolnym i władzami Gdyni Już przed sejmikiem nastąpiło ożywienie działalności szkolnych kół PTTK ,a także powołano nowe koła ,głównie w szkołach ponadpodstawowych..
Chcemy wyciągnąć korzyści nie tylko dla PTTK a głównie dla naszej „małej Ojczyzny" Gdyni, dla regionu aby promować zdrowy styl życia ,czynnego wypoczynku i rekreacji.

W Sejmiku uczestniczyli dyrektorzy szkół gdyńskich ,nauczyciele - opiekunowie szkolnych kół PTTK,PTSM i LOP oraz władze samorządowe Gdyni.
Sejmik był okazją do refleksji nad kondycją edukacji krajoznawczej w Gdyni i w regionie oraz rolą krajoznawstwa w procesie nauczania i wychowania młodzieży w reformowanym systemie edukacji.

Za bardzo dobrą współpracę z Oddziałem Morskim PTTK w zakresie krajoznawstwa szkolnego Zarząd Główny PTTK przyznał odznaczenia Medal za Pomoc i Współdziałanie dla dyrektorów szkół gdyńskich:

1.Barbara Oziębłowska – II LO
2.Mirosława Sadowska - SP nr 43
3.Zbigniew Lechowicz – XIV LO
4.Wiesław Kosakowski – III LO
5.Jarosław Sienkiewicz – X LO

Dyplom PTTK Zarząd Główny przyznał pani Elżbiecie Litkiewicz –z-cy dyrektora SP nr43.

Pan Prezydent Miasta Gdyni Wojciech Szczurek wręczył listy gratulacyjne najlepszym wychowawcom młodzieży, opiekunom szkolnych kół PTTK;

1.Barbara Balewska – SP nr 43
2.Kazimierz Cichoszewski – II LO
3.Teofil Garnkowski – Technikum Chemiczne
4.Andrzej Gumowski – SP nr 43
5.Barbara Hamara – SP nr 48
6.Mirosława Rozenbangier – SP nr 33
7.Małgorzata Smolak –X LO
8.Michał Szczyptański – III LO
9.Alicja Wrzosek – przewodnicząca Oddziałowej Komisji Krajoznawczej OM PTTK
10.Ryszard Wrzosek – XIV LO

Dyskusja panelowa z udziałem przedstawicieli PTTK, PTSM, LOP, PTG, Samorządu Lokalnego i Środowisk Oświaty.

PANEL I :

KRAJOZNAWSTWO WSRÓD MŁODZIEŻY

wyłonienie płaszczyzn współpracy i współdziałania PTTK, Towarzystw Regionalnych, Samorządu Lokalnego i Środowisk Oświaty w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

1.Ryszard Wrzosek „ Wychowawcze aspekty krajoznawstwa „
2 .Jadwiga Korzeniowska".Rozwijanie krajoznawstwa i turystyki wśród młodzieży „
3. Alicja Wrzosek"Krajoznawstwo w środowisku młodzieży szkół gdyńskich „
4. Irena Solska „Zadania PTSM w upowszechnianiu turystyki wśród młodzieży"
5. Gerard Kaptur".Szkolne Koła LOP w propagowaniu ochrony przyrody"
6. Roman Gołębiewski"Krajoznawstwo w działalności PTG"

Przerwa - wystawa kronik i odznak krajoznawczych

PANEL II :

EDUKACYJNE WALORY REGIONU

prezentacja walorów krajoznawczych i przyrodniczych woj. pomorskiego ze szczególnym uwzględnieniem Trójmiasta .

1.Anna Jastrzębska"Walory przyrodnicze Gdyni i regionu"
2. Jan Mordawski"Pojezierze kaszubskie – perła krajobrazowa Pomorza"
3 Dariusz Podbereski"Trójmiejski Park Krajobrazowy- płuca Trójmiasta"
4. Fryderyk Brodny".Szlaki turystyczne: piesze, rowerowe ,motorowe ,wodne"

Przerwa

Prezentacja wydawnictw regionalnych i programów komputerowych

PANEL III :

WYCHOWAWCZE WALORY KRAJOZNAWSTWA

- wymiana poglądów i doświadczeń w ruchu turystyczno-krajoznawczym w środowisku młodzieży,
- wypracowanie treści i wniosków do programu V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego- Gniezno 2000 „Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej"

Sesje problemowe

I. Szkoły podstawowe i gimnazja

1.Praca wychowawcy klasowego oparta na turystyce, krajoznawstwie i wiedzy ekologicznej ,opracowanie Andrzeja Gumowskiego
2.Organizacja imprez turystyczno-krajoznawczych
3.Sesje i sejmiki krajoznawcze i przyrodnicze
4.Zdobywanie odznak turystyki kwalifikowanej
5.Poznawanie małej Ojczyzny
6.Kolekcjonerstwo młodzieżowe
7.Wnioski.

II. Szkoły ponadpodstawowe

1.Imprezy turystyczno-krajoznawcze i przyrodnicze
2.Sesje krajoznawcze i przyrodnicze
3.Szkolenie kadry programowej – młodzieżowej
4.Internet w krajoznawstwie
5.Pracownia krajoznawcza

6.Kolekcjonerstwo krajoznawcze
7.Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy
8.Konkursy młodzieżowe
9.Wnioski

W n i o s k i:

1.Stan krajoznawstwa w szkołach woj. pomorskiego jest niezadawalający. W celu poprawy tej sytuacji konieczne jest ożywienie działalności szkolnych kół i klubów PTTK ,przy wykorzystaniu programów MEN i ogólnopolskich konkursów turystyczno- krajoznawczych oraz inicjatyw lokalnych.
2.Konieczne jest opracowanie długofalowych planów działania ze strony władz oświatowych, szkolnych a także PTTK tak aby krajoznawstwo w szkole lepiej służyło wychowaniu
3.Poczynić starania w celu objęcia edukacją krajoznawczą całej młodzieży
4.Realizować taką zasadę aby każdy uczeń w ciągu roku szkolnego wziął udział co najmniej w kilku wycieczkach krajoznawczych, nie licząc przedmiotowych
5.Wszystkie imprezy krajoznawcze dla młodzieży powinny być organizowane i prowadzone wzorowo
6.PTTK więcej uwagi powinien poświęcić roli tradycji w pracy krajoznawczej w szkole
7.Należy zacieśnić współpracę PTTK ze szkołami wyższymi
8.Nadal współpracować z organizacjami regionalnymi m.in.,Polskim Towarzystwem Geograficznym, Towarzystwem Miłośników Gdyni ,Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim
9.W planowaniu imprez turystycznych dla młodzieży pierwsze miejsce powinna zająć turystyka aktywna i krajoznawstwo
10.W celu pozyskania nauczycieli do pracy krajoznawczej z młodzieżą PTTK powinien organizować szkolenia dla opiekunów
11.Każdy kierownik wycieczki szkolnej powinien posiadać uprawnienia kadry programowej PTTK
12.Gratyfikować finansowo opiekunów szkolnych kół PTTK
13.Zintensyfikować szkolenie krajoznawcze młodzieży
14.Wprowadzić ranking międzyszkolnego ruchu turystyczno-krajoznawczego
15.Zachęcać młodzież do startów w turniejach i konkursach krajoznawczych
16 PTTK z PTSM,LOP oraz harcerstwem powinno wspólnie organizować regionalne imprezy krajoznawcze, np. .zloty wojewódzkie
17.Nagradzać wyróżniających się w ruchu krajoznawczym nauczycieli i uczniów

Krajoznawstwo jeśli ma być sprawną dziedziną wychowania młodzieży musi być atrakcyjne i przyciągające. Animatorem tej aktywności nadal będzie nauczyciel-opiekun szkolnego koła PTTK. Od nas wszystkich zależy czy uda nam się zwiększyć oddziaływanie wychowawcze i wykorzystać walory aktywności krajoznawczej w pracy z młodzieżą.

SEJMIK PRZEDKONGRESOWY * WYCHOWANIE PRZEZ KRAJOZNAWSTWO

1928 GDYNIA N W E S PTTK ODDZIAŁ MORSKI

Gdynia, 12. 04. 2000

* PTTK * PTSM * LOP * PTG *

Ulotka informacyjna

Korespondencyjny Klub Kolekcjonerów Krajoznawców

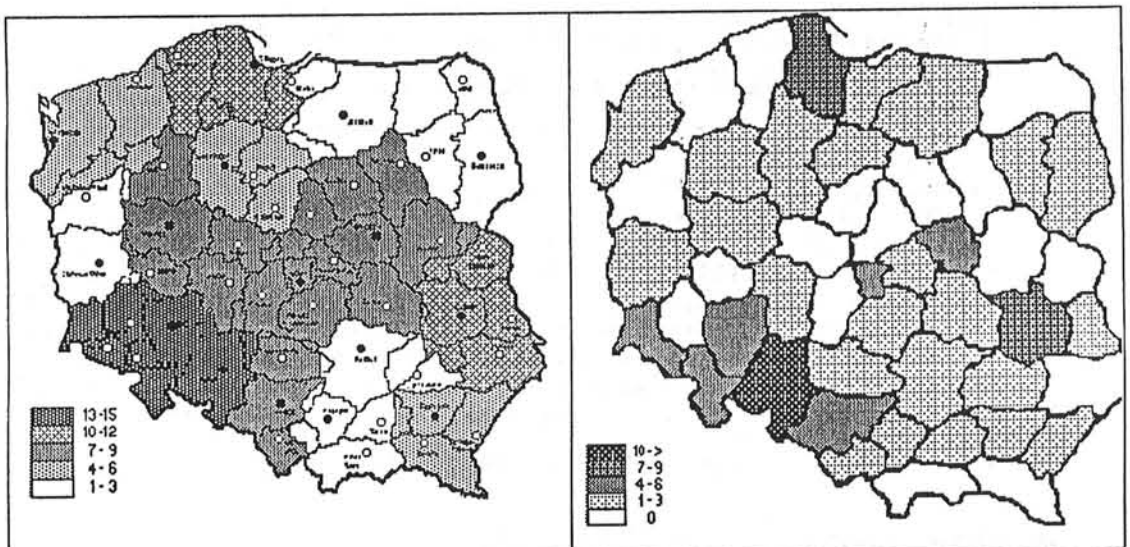
powstał pod patronatem Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK w roku 1995 z tych kolekcjonerów lub sympatyków, którzy wypełnili ankietę o tematyce kolekcjonerskiej, zadeklarowali włączenie się w działalność społeczną na rzecz kolekcjonerstwa i podali jednocześnie swoje dane personalne. Z tych 47 osób powstał klub. Klub jest korespondencyjny, gdyż tą drogą zbierane były dalsze opinie np. o programie działalności Zespołu do Spraw Kolekcjonerskich, który został powołany przez Komisję Krajoznawczą ZG PTTK w miejsce dawnej Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego i z zamiarem kontynuowania jej działalności. Korespondencyjnie zbierano informacje o modyfikowanych regulaminach odznak kolekcjonerskich, a także o wszelkich przejawach działalności kolekcjonerskiej w PTTK: o imprezach, o wydawnictwach, o własnych kolekcjach. Miejscem gdzie te informacje były zamieszczane to "Biuletyn kolekcjonerski", wydawany społecznie, a rozsyłany w kopertach zwrotnych przysłanych na adres organizatora przez wszystkich zainteresowanych. W tzw. "międzyczasie" przybywało i dalej przybywa chętnych do klubu nazywanego w skrócie "4K". Aktualnie jest nas 106. Udało się też dotrzeć do Internetu, z jednej strony po to, aby ograniczyć korespondencję papierową, a z drugiej strony aby dotrzeć do nowych środowisk techniką na miarę końca XX wieku i połączyć kolekcjonowanie staroci z nowoczesnością.

W Internecie szukaj nas pod adresem: http://www.miramex.com.pl/witka/4K/KOL_KRAJ.HTM
Zobacz też **bibliografię publikacji kolekcjonerskich** - adres: http://www.miramex.com.pl/witka/4K/BK5.HTM
Natomiast list możesz wysłać pocztą elektroniczną na adres email: henrykp@miramex.com.pl

Dotychczas wydano 18 numerów „Biuletynu kolekcjonerskiego"

1995				NR 1
1996	NR 2	NR 3	NR 4	NR 5
1997	NR 1(6)	NR 2(7)	NR 3(8)	NR 4(9)
1998	NR 1(10)	NR 2(11)	NR 3(12)	NR 4(13)
1999	NR 1(14)	NR 2(15)	NR 3(16)	NR 4(17)
2000	NR 1(18)			

Skąd są kolekcjonerzy zrzeszeni w Korespondencyjnym Klubie Kolekcjonerów Krajoznawców „4K"?

w obecnym układzie województw | w starym układzie województw

Co kolekcjonują? (skróty nazw kolekcji wymienionych w ankietach oraz ich ilości w dniu 2000.03.15)

Od	54	odznaki krajoznawcze
Ks	48	książki (przewodniki, foldery, wydawnictwa)
Wi	36	widokówki (pocztówki)
Ma	33	mapy
Pl	19	plakietki
Me	17	medale
Pr	17	proporczyki
Fi	14	znaczki pocztowe
Re	13	regionalne
Nu	11	numizmaty
Pi	10	pieczątki
Zd	8	stare zdjęcia
He	7	herby
Ex	6	ekslibrisy
Sl	6	przeźrocza
Zp	4	przedmioty zabytkowe
Sk	4	skały
Do	3	dokumenty
Np	3	nalepki, kapsle
Ro	3	obrazki religijne
Ep	2	etykiety piwne
Fm	2	etykiety zapałczane
Ka	2	kalendarze
Nh	2	nalepki hotelowe
Pa	2	pamiątki
Pi	2	piosenki
Br	1	breloczki
Kś	1	karty świąteczne
Kt	1	karty telefoniczne
La	1	laski
Or	1	odznaczenia
Pj	1	pijawki
Pp	1	ptasie pióra
Sb	1	serwetki papierowe
Sw	1	światłomierze
Wt	1	wizytówki turystyczne
Va	1	Varsaviana

W jaki sposób można uzyskać „Biuletyn kolekcjonerski"?

Należy odpowiedzieć na następujące pytania zawarte w poniższej ankiecie:

1	Czy istnieje potrzeba działalności organizacyjnej w PTTK dotyczącej kolekcjonerstwa krajoznawczego?	TAK	NIE	BRAK ZDANIA
2	Czy należy popularyzować kolekcjonerstwo krajoznawcze zwłaszcza wśród młodzieży?	TAK	NIE	BRAK ZDANIA
3	Czy należy utrzymać system odznak kolekcjonerskich?	TAK	NIE	BRAK ZDANIA
4	Czy jest potrzeba organizacji giełd i wystaw kolekcjonerskich?	TAK	NIE	BRAK ZDANIA
5	Czy kontynuować wydawanie broszur o tematyce kolekcjonerskiej?	TAK	NIE	BRAK ZDANIA
6	Czy jest potrzeba tworzenia klubów kolekcjonerskich?	TAK	NIE	BRAK ZDANIA
7	Czy jesteś kolekcjonerem ?	TAK	NIE	
8	Czy posiadasz jakieś wyróżnienie kolekcjonerskie? Jakie?	TAK	NIE	
9	Czy chcesz się włączyć w działalność społeczną na rzecz kolekcjonerstwa?	TAK	NIE	BRAK ZDANIA

10. Jeżeli w pkt. 9 jest odpowiedź TAK - to podaj swoje personalia z adresem i kodem, telefon, e-mail.
11. Opisz swoje kolekcje (temat, wielkość, możliwość ekspozycji, kiedy i gdzie były eksponowane).
12. Który ze zbiorów był wyróżniany na pokazach oraz jakie wyróżnienie kolekcjonerskie posiadasz?
13. Czy masz inne uwagi lub propozycje? Wymień, jakie:
14. Na końcu podpisz i wyślij na adres zamieszczony w stopce wraz z kilkoma kopertami zwrotnymi (zaadresowanymi na siebie i z naklejonymi znaczkami – aktualnie po 1,- zł – jak za druki do 50 g).

Częstotliwość wydawania biuletynu jest uzależniona od ilości materiałów nadsyłanych przez kolekcjonerów – w praktyce wydawanych jest 4 numery w roku. Poszukujemy sponsorów, którzy za reklamę na ostatniej stronie biuletynu opłacą wysyłkę a może i powielanie większych ilości biuletynu.

● GÓRY Z PTTK DLA KAŻDEGO ●

W wyniku dokonujących się w naszym kraju przemian wielu z członków naszego stowarzyszenia straciło możliwość działalności turystycznej, tak jak by tego pragnęli . Chcąc pomóc przetrwać te trudne czasy, Oddział Miejski PTTK w Gorzowie Wlkp. przy wsparciu finansowym Zarządu Głównego PTTK organizuje rajd górski, którego podstawowym kryterium jest zminimalizowanie kosztów uczestnictwa. Impreza odbędzie się 28.09.- 01.10.2000 w Beskidzie Sądeckim z noclegami we własnych śpiworach w schronisku PTTK „Na Prehybie" .

Wszyscy uczestnicy otrzymają 50 % zniżki PKP na przejazd, noclegi w pokojach wieloosobowych, dostępność do kuchni turystycznej, zupę na kolację i śniadania, opiekę przodowników turystyki górskiej PTTK na trasach rajdu i możliwość wzięcia udziału w wieczorach turystycznych z pokazami filmów video z wypraw „Sępika". Ponadto czynny będzie punkt weryfikacji GOT PTTK.

PROGRAM
28.09.- Rytro – Dolina Wielkiej Roztoki - Prehyba (1175)
28.09. -schr. Prehyba - Wodospad Zaskalnik – Szczawnica – Schr. Bereśnik - Dzwonkówka (983 m) – Skałka (1161 m) – Schr. Prehyba
30.09. - schr. Prehyba – Kiczora (976 m) – Stary Wierch (839 m)- Jaworki - - Wielki Rogacz (1182 m) - Radziejowa (1262 m) – schr. Prehyba
01.10. - schr. Prehyba – Wielki Rogacz – Niemcowa (1026 m) - Piwniczna

Koszt udziału w rajdzie wynosi 34,- PLN od osoby. Jest to efekt zrozumienia potrzeby wspierania tego typu inicjatyw przez ZG PTTK jak i życzliwej gościnności gospodarzy schroniska „Na Prehybie".

Szczegółowe informacje wraz ze zniżką PKP zostaną przesłane w czerwcu. Wpłaty prosimy kierować na konto: Oddział Miejski PTTK w Gorzowie Wlkp Bank PEKAO S.A. II O/Gorzów Wlkp. 11001193-179618-2101-111-0 z dopiskiem „Góry z PTTK dla każdego".

Zapraszam wszystkich górskich fascynatów z chwilowo „cienkim portfelem" w piękne, jesienne Beskidy. Spotkajmy się wbrew „ciekawym czasom„ w jakich nam przyszło żyć. Nie zwlekajcie z podjęciem decyzji, bo może być Nas tylko pięćdziesięciu. Zapraszam !

Zbyszek Rudziński

● XLV Tatrzański Rajd Narciarski PTTK ●

W dniach 25 marca do 1 kwietnia 2000 roku odbył się na terenie Tatr Polskich (2 trasy) i Tatr Słowackich (3 trasy) tradycyjny, XLV Tatrzański Rajd Narciarski PTTK. Trasa I, po raz pierwszy od kilku lat uruchomiona, pod kierownictwem Witolda KWIATKOWSKIEGO, przebiegała od Starej Roztoki (schronisko), przez Dolinę Pięciu Stawów Polskich, Zawrat, Dolinę Gąsienicową, Kasprowy W., Halę Kondratową, Czerwone Wierchy, Dolinę Kościeliską do Doliny Chochołowskiej, liczyła 11 uczestników. Trasa II, prowadzona przez Stanisława SZYMULAŃSKIEGO, składająca się z 44 uczestników, oględnie nazwanych seniorami rajdu, działała w otoczeniu Doliny Chochołowskiej. Trasa III, kierowana przez Lecha FALKOWSKIEGO, licząca 13 uczestników, zakwaterowana w schronisku przy Zielonym Stawie Kieżmarskim, działała w dolinach: Jagnięcej, Kieżmarskiej, Dzikiej, Zimnej Wody i Jaworowej. Trasa IV, pod kierownictwem Aleksandra NIŹNIKIEWICZA, zakwaterowana w schronisku w Dolinie Żarskiej, licząca 14 uczestników, penetrowała otoczenie Doliny Żarskiej. Trasa V, kierowana przez Piotra SZUCKIEGO, zakwaterowana w schronisku im. Tery'ego w Dolinie Zimnej Wody, licząca 10 uczestników, działała w dolinach: Zimnej Wody, Kieżmarskiej, Staroleśnej i Jaworowej. Zdobyto na nartach i dokonano zjazdów ze szczytów: Małołączniak, Krzesanica, Ciemniak, Łopata n/Chochołowską, Grześ, Rakoń, Durny, Wielka Świstówka, Rohacz Płaczliwy, Smrek, Hruba Kopa, Przysłop, Banówka, Baraniec. W trakcie wędrówek „zaliczono" liczne, wysokie przełęcze jak: Zawrat, Barania, Lodowa, Czerwona Ławka, Żółta Ławka, Smutna, Jałowiecka, Banikowska, Jamnicka, Dziurawa, Pod Kopą. W Rajdzie uczestniczyło ogółem 92 uczestników. Komandorem, od szeregu lat, był Jan OZAIST.

Obfite opady śniegu na tydzień przed rozpoczęciem imprezy oraz ogłoszony w związku z tym IV stopień zagrożenia lawinowego nie wróżyły dobrze rajdowi. Jednakże w tygodniu, kiedy uczestnicy wyszli na trasy, śnieg się nieco uleżał, a II stopień zagrożenia lawinowego umożliwiał przeprowadzenie co ciekawszych wycieczek. Lekki mróz w nocy i dodatnia temperatura w dzień powodowały, że na trasach przeważały gatunki śniegu raczej nie lubianego przez narciarzy: zapadająca się skorupa i rozmiękły, głęboki śnieg. Tylko czasami przyprószył świeży puch, który

umożliwiał korzystanie z przyjemności zjazdów. Dobre wyposażenie, niezła kondycja i zachowanie ostrożności skutkowały brakiem jakichkolwiek kontuzji lub nawet uszkodzeń sprzętu. Sprzęt narciarski używany przez uczestników rajdu jest z roku na rok coraz lepszy, przeważają narty i buty ski-tourowe. Tylko nieliczni „tradycjonaliści" noszą narty na ramieniu, zapadając się po kolana w śniegu. Liczebność uczestników przypadających na Instruktora Turystyki Narciarskiej została zredukowana do rozsądnych granic, poza trasą „senioralno – sentymentalną". Jednakowoż i tam wędrowano w mniejszych grupach. Wieczornice stwarzały okazję do omówienia sytuacji na trasie, wymiany myśli, wspomnień i przede wszystkim do wspólnego śpiewania.

W czasie uroczystego zakończenia Rajdu w Domu Turysty PTTK w Zakopanem, Przewodniczący Komisji Turystyki Narciarskiej Z.G. PTTK Zbigniew SIUDAK, wręczył odznaki: Narciarska Turystyka Wysokogórska (za udział w pięciu TRN) Janinie MOJEJKO z Lublina i Edwardowi ZACHARSKIEMU z Krakowa, „Za wytrwałość" (za udział w dziesięciu TRN) Helenie ZACHARSKIEJ z Krakowa, „Za udział w 30 TRN" oraz statuetki narciarza otrzymali: Lech FALKOWSKI z Łazów i Barbara OZAIST z Krakowa. Ponadto przy okazji zakończenia XLV Rajdu Tatrzańskiego wyróżnienie w postaci odznaki Honorowego Przodownika Narciarskiego PTTK otrzymały: Barbara OZAIST z Krakowa, Krystyna SUCHARKIEWICZ ze Sosnowca oraz Janina ZAREMBA z Wrocławia.

O rozpiętości wieku uczestników niech powie fakt, że najstarszy, bo 80 – letni Stanisław SZYMULAŃSKI w pełni sił prowadził trasę, a najmłodsza, 14- letnia Ania SZUCKA, zaliczyła udział w rajdzie już po raz trzeci.

Wojciech Biedrzycki

Andrzej Stróżecki

● Po sezonie narciarskim podaję krótkie sprawozdanie z imprez śladowych, jakie znalazły się w kalendarzu KTN ZG PTTK:

Podobnie jak w poprzednich latach w kalendarzu imprez narciarskich KTN ZG PTTK znalazły się imprezy turystyki na nartach śladowych. Jak przebiegała ich realizacja? Najbardziej narażone na brak śniegu są rajdy nizinne. Oba tegoroczne doszły do skutku na nartach, chociaż z problemami.

XXXII Rajd Narciarski po Jurze z bazą w Pilicy trafił na znośną pogodę, wreszcie można było pokonać trasy na nartach. Śniegu było niezbyt dużo, ale był twardy i zmrożony. Jeśli widziało się białe płaszczyzny, to śmiało można było po nich zjeżdżać, bez obawy o zahaczenie o kamienie lub zmarznięte grudy ziemi. Ponieważ w większości teren jest pofalowany nie obyło się bez emocyjnych zjazdów. Najdłuższa trasa przebyta w sobotę 15 stycznia liczyła ponad 30km, ale dzięki urozmaiconemu terenowi i szybkości zjazdów dla większości nie była uciążliwą. Przebiegała od Pilicy przez zamek Smoleń, okolice Strzegowej, jaskinię Jamę, Domaniewice, Ruską Górę, Złożeniec do Pilicy. Niedzielna trasa wiodła przez Dzwonowice, Gulzów, Giebło, Kiełkowice do Ogrodzieńca. Uczestników mało, zaledwie 23, ale reprezentatywnych, bo prócz zawiercian także z Wrocławia, Bielska i Zamościa. Oryginalne noclegi -uczestników przygarnęli w klasztorze zakonnicy franciszkańscy, przy czym panowie mieli noclegi w celach klauzurowych, a panie w pokoju gościnnym na zewnątrz klauzury.

Największa nizinna impreza "Wędrówki Północy" po raz pierwszy wyszła poza granice kraju - jedna z tras prowadzona przez Andrzeja Wiśniewskiego penetrowała rosyjską część Puszczy Rominckiej bazując nad jeziorem Wisztynieckim o obwodzie Niesterow, tuż przy granicy z Litwą. Nie doszła do skutku trasa nr 1, na drugiej "Śladami Papieża na Suwalszczyźnie" było 44 uczestników, ale śnieg bywał kapryśny. Pierwszy dzień tej trasy w okolicy Ełku rozpoczął się śnieżycą, ale zakończył ulewnym deszczem. Podobnie było w drugim dniu, a w trzecim uczestnicy nie założyli wogóle nart, gdyż dopołudnia byli przewożeni z Ełku do Starego Folwaku a po południu z braku śniegu musieli na piechotę dojść do klasztoru na Wigrach, gdzie zwiedzili pomieszczenia, w których podczas wypoczynku nad Wigrami przebywał Papież. W następnym dniu dzięki wyszukiwaniu śniegu udało się przebyć całą trasę na nartach a nawet pozjeżdżać ze wzgórz położonych na skrajach lasów, gdzie drzewa osłaniające stoki przed słońcem pozwoliły na utrzymanie się pokrywy śnieżnej. Udało się też odnaleźć zagrodę w Leszczewie, do której zawitał Papież. Także

kolejny dzień wymagał szukania śniegu na skrajach lasów, ale część trasy pokonano po lodzie jeziora Wigry. Wieczorem zaczął sypać gęsty śnieg, niestety do rana przeszedł w deszcz, w rezultacie telewizja, która przyjechała nagrać "Wędrówki Północy" musiała wraz z uczestnikami szukać śnieżnego pólka. Najlepiej trafiła trasa nr 3, bazująca w Wiżajnach i Gulbieniszkach, gdyż tam było najwięcej śniegu. Na mecie pojawiła się też trasa nr5 z Ursusa, która w ostatnich latach zaczynała rajd, gdy go inni kończyli, bo Warszawa miewała ferie zimowe w poźniejszym terminie. W sumie w rajdzie brało udział 150 uczestników.

Dwie górskie imprezy to Sudecki Rajd Narciarski "Jeseniky" KTN Wrocław Psie Pole i obóz w Beskidzie Niskim KT"Ostańce" z Zawiercia. "Jeseniky" odbywały się z bazą w Lipovej-lazne u stóp Pradziada w Czechach, uczestników 54. Beskid Niski bazował tym razem w gospodarstwie agroturystycznym w Hucie Polańskiej penetrując nowe, ale także bezludne tereny w śniegu grubości ok.1m, uczestników tylko 18, ale wielu stron Polski: Gdańska, Łodzi, Warszawy, Bielska, Wrocławia, Katowic, Strzelec Opolskich i Zawiercia.

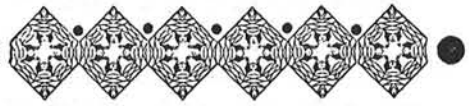
We wszystkich tych imprezach uczestniczyło po 2 członków KTN ZG PTTK.
Przewidziany kurs narciarski na nartach śladowych w Górach Bialskich nie doszedł do skutku z powodu niewielkiej ilości zgłoszeń. Natomiast 12-osobowa grupa narciarzy śladowych uczestniczyła w tradycyjnym Rajdzie Karkonoskim, odbywającym się dotychczas właściwie tylko na nartach zjazdowych z ewentualnymi wiązaniami turystycznymi.

Andrzej Stróżecki

Na popularnych trasach wędrówkowych Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej zaszło trochę zmian w znakowanych szlakach turystycznych. Wyniknęły one głównie z powodu dynamicznego wzrostu ruchu samochodowego, zagrażającego wędrującym po szosie turystom Dlatego starano się eliminować odcinki szlaków prowadzące szosami. W środkowej części Jury zaszły następujące zmiany:

1. szlak czerwony "Orlich Gniazd" został przerzucony z szosy między Bydlinem a Cieślinem na północne obejście wzgórza, prawie w całości po drogach leśnych, wydłużając nieco przebieg. Również odcinek od Golczowic w kierunku Jaroszowca został przerzucony z szosy bardziej na zachód na leśne drogi i przełęcz między skalistymi wzgórzami. Należy spodziewać się jeszcze zmian na odcinkach "szosowych" od Niegowej do Mirowa i od Okiennika do Żerkowic.
2. szlak niebieski "Warowni Jurajskich" został wyrzucony z ruchliwej szosy nad Podlesicami. Obecnie omija szczyt Góry Zborów, a szosę przecina prostopadle, skróciło to szlak o 1km.
3. szlak zielony z Mrzygłodu do Góry Zborów będzie zmieniony na początkowym, szosowym odcinku, omijając Myszków-Światowit, a już został przedłużony po grzbiecie Skał Kroczyckich, zastępując dotychczasowy czarny, do szlaku niebieskiego w Zdowie-Młynach
4. Zamierzane jest skrócenie szlaku żółtego z Jeżówki do Smolenia. Początkowe odcinki wiodą przeważnie po szosach, dlatego przewiduje się rozpoczęcie szlaku od Poręby Dzierżnej, likwidując odcinek Jeżówka-Poręba.
5. W 1999r powstał Jurajski Szlak Rowerowy"Orlich Gniazd", długości 188,3km, jako alternatywa do szlaku pieszego. W ostatnich latach popularność turystyki rowerowej spowowała bardzo duży ruch rowerowy na tak popularnym szlaku pieszym "Orlich Gniazd". Starano się więc rozdzielić ruch rowerowy od pieszego, dla obopólnego bezpieczeństwa. Szlak rowerowy łączy podobnie jak pieszy Częstochowę z Krakowem.

PTTK w Internecie!
Zobacz: **www.pttk.pl**

Andrzej Matuszczyk

CENTRALNY OŚRODEK TURYSTYKI GÓRSKIEJ PTTK PODEJMUJE MIĘDZYNARODOWĄ WSPÓŁPRACĘ KARTOGRAFICZNĄ

Z inicjatywy Wiceprezesa ZG PTTK - Edwarda Kudelskiego w dniu 15 lutego 2000 r. gościli w Centralnym Ośrodku Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie przedstawiciele kierownictwa słowackiej firmy kartograficznej „Harmanec" z Bańskiej Bystrzycy - Emil Lakota i Jaroslav Vasek. Wspólnie z Dyrektorem Ośrodka - Zbigniewem Kreskiem oraz inicjatorem przedsięwzięcia - Edwardem Kudelskim omówiono perspektywę nawiązania stałej współpracy przy wykonywaniu, poczynając od 2001 roku map turystycznych obszarów przygranicznych Polski i Słowacji.

Słowackie mapy turystyczne „Harmanca" w skali 1 : 50 000 z tzw."zielonej serii" cieszą się coraz większą popularnością wśród polskich wędrowców i krajoznawców.

Podczas spotkania w Krakowie dokonano przeglądu kartograficznych możliwości wykonawczych wspólnych map dla turystów wzdłuż całej granicy polsko-słowackiej od Zwardonia w Beskidzie Żywieckim po szczyt Krzemieńca w Bieszczadach.

„Harmanec" zadeklarował wystąpienie w roli wydawcy map a PTTK skieruje swoich specjalistów do opracowania treści turystycznej map na tych częściach terenu, które znajdą się na nich po stronie polskiej. Na rok 2001 ustalone zostało opracowanie i wydanie czterech pierwszych map w skali 1 : 50 000 o następujących tytułach arkuszy:

- „Beskid Żywiecki-Orava"
- „Gorce-Kotlina Nowotarska"
- „Beskid Sądecki-Pieniny"
- „Beskid Sądecki-Beskid Niski (część zachodnia)".

Ponadto ukaże się wspólna szczegółowa mapa „Pieniński Park Narodowy" (po stronie polskiej i słowackiej) w dokładniejszej skali 1 : 25 000.

Analizując zasięgi arkuszy można zauważyć objęcie powyższymi mapami znacznych obszarów przygranicznych po stronie polskiej, z czego wnioskować należy, że do ostrej konkurencji dotychczasowych monopolistów w naszej kartografii turystycznej (Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, Wojskowe Zakłady Kartograficzne) a także licznych prywatnych polskich oficyn - dołączy teraz także kartografia słowacka.

Wydanie omawianych map stanie się ponadto okazją do lepszego zaprezentowania 22 miejsc przekraczania granicy w górach pomiędzy Polską a Słowacją (zgodnie z porozumieniem pomiędzy rządami obydwu krajów z lipca 1999 r.) łącznie ze specjalnie do tych miejsc wytyczonymi nowymi szlakami turystycznymi przez PTTK i Klub Słowackich Turystów.

Andrzej Matuszczyk

DZIEDZICZENIE TRADYCJI

Na powitanie pełni tegorocznej wiosny, zapraszany po koleżeńsku przez Janusza Jędrygasa - Prezesa Oddziału PTTK w Wadowicach, wybrałem się na XIV Zlaz tamtejszego aktywu górskiego z metą pod ruinami lanckorońskiego zamku. Dość himeryczna ostatnio aura dobrze zaprezentowała się 15 kwietnia wynagradzając trud organizatorów ponad 300-osobowej imprezy wspaniałą słoneczną pogodą.

Pojawiwszy się na mecie zlazu na dwie godziny przed jego zakończeniem mogłem poczynić kilka ciekawych obserwacji znacznie poszerzonych w momencie dla imprezy najważniejszym.

Z chwilą objęcia prezesury Oddziału PTTK „Ziemi Wadowickiej" w Wadowicach przez Janusza Jędrygasa dużo i szybko zmienia się na lepsze. Mam tu na myśli niedawną organizację kursu znakarskiego, wzorowy stan szlaków, coraz lepsze kontakty z mediami i lokalnym samorządem - wreszcie inicjatywy prawdziwie nowatorskie jak np. ostatnio nowa odznaka „Każdemu jego Everest".

Jak przystało na dziedziczenie tradycji wśród kadry górskiej oddziału spotkałem weteranów w tym środowisku: Włodzimierza Firka i Stanisława Maszczyńskiego, syna zmarłego niedawno poprzedniego prezesa - Tadeusza Mądrego a także syna słynnego Czesława Panczakiewicza, jednego z twórców turystyki na Ziemi Wadowickiej jeszcze w międzywojennych latach Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Januszowi Jędrygasowi w dowodzeniu całością przedsięwzięcia pomagały także jego pociechy.

Nadchodzące od strony Żaru nad Kalwarią oraz Rynku w Lanckoronie drużyny zlotowe, szereg ciekawych konkursów z nagrodami, pokazy wspinaczki (Boże broń nie po murach lanckorońskiego zamku lecz co po wyższych i bardziej smukłych drzewach), sprawdziany wiedzy krajoznawczej, konkurs przeciągania liny - wszystko to znamy z innych rajdów czy zlotów. Przypatrując się temu raz jeszcze czułem osobiście sporą satysfakcję.

Oto w czasach coraz większego bezrobocia a jednocześnie konsumpcyjnego stylu życia, w dobie motoryzacji, która coraz skuteczniej zagłusza potrzebę forsownego wędrowania - a co najważniejsze w czasach zupełnie innych dla młodzieży niż dojrzewaliśmy dla turystyki my sami - jest dalej mnóstwo młodych ludzi autentycznie zafascynowanych górami i krajoznawstwem.

Czy młodzi chodzą na takie złazy dla oryginalnego znaczka, kawałka usmażonej w ognisku kiełbasy czy otrzymania ładnego dyplomu od organizatorów ? Z pewnością także z tego powodu. Sądzę, że motywacją zasadniczą jest chęć spotkania się z gronem innych turystów oraz trwały sentyment do gór.

Wszystko to jest możliwe dzięki swoistej „soli Towarzystwa", jaką są nasze oddziały PTTK, w tym też takie jak „Ziemi Wadowickiej". Uczestnicy złazu otrzymali regulaminy następnej górskiej imprezy oddziału - na czerwiec - na Groniu Jana Pawła II.

Wyrazem docenienia organizatorów była obecność na zakończeniu złazu ekipy Telewizji „Kraków" oraz Wójta Lanckorony.

Andrzej Matuszczyk

•ODESZLI OD NAS•

ANTONI DWORSKI: miłość do gór ... znad morza

Dość niespodziewanie, w marcu 2000 roku zmarł wybitny górski działacz z Gdańska - ANTONI DWORSKI. Każdy turysta ma jakiś ulubiony zakątek w górach a od dawna dowiedzione zostało, że najwierniejsi i najbardziej oddani górom bywają ludzie z dala od nich na codzień mieszkający.

Antoni Dworski był właśnie dobitnym przykładem owej tezy. Ze szczególnym upodobaniem odwiedzając Tatry, z obowiązkowym podczas każdego wyjazdu pobytem w Chochołowie, w długiej drodze znad morza pod Giewont - zawsze wstępował ma krótką pogawędkę do Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK, aby albo przedstawić mi swoje wycieczkowe plany albo zdać relację z kolejnej tatrzańskiej przygody.

Był jednym z najbardziej doświadczonych i merytorycznie dojrzałych przdowników turystyki górskiej w Gdańsku przewodnicząc przez wiele lat Komisji Egzaminacyjnej d.s.Przodownickich.

Srodze doświadczony na zdrowiu przez wieloletnie pobyty w sowieckich łagrach odznaczał się zawsze wyjątkową pogodą ducha, zaś

wszelkie współczesne przeszkody czy trudności przedstawiał jako niewinną igraszkę w porównaniu do tego, czego codziennie musiał doświadczać na wschodzie.

Tuż przed Wigilią Bożego Narodzenia, w grudniu 1999 roku przysłał mi ostatni list, pięknie i wzruszająco opisując w nim swoje najmłodsze lata na wędrówkach po Beskidzie Wyspowym (zwłaszcza w okolicach Lubogoszcza) w ramach słynnej organizacji YMCA.

Z chwilą odejścia Antoniego na wieczną wędrówkę stają się owe dane pamiątkami bezcennymi, w związku z czym wykorzystam je w przygotowywanym do wznowienia przewodniku po Beskidzie Wyspowym. Będzie to jednocześnie okazja wspomienia na książkowych łamach przykładu autentycznej miłości do gór promieniującej od człowieka na codzień mieszkającego nad Bałytkiem.

Antoni Ratyński: „Sybiracy.Zesłańcy carscy związani z Krakowem". Związek Sybiraków.Oddział w Krakowie, 1998 rok.

Antoni Ratyński szczególnie zapisał się w dokumentowaniu dziejów polskich zesłańców wyrażając to w sposób aż nadto wymowny już we wstępie do swojej książki: *„..Przemijanie najlepiej spostrzega się na cmentarzu. Przemijają nie tylko ludzie ale i groby. Znajdziemy na cmentarzach sławnych, szanowanych magnatów i ludzi ubogich, dowódców i szeregowych, profesorów i ludzi prostych..."*

Dlaczego podjąłem krótkie wspomnienie tej książki właśnie na forum PTTK-owskim ? Przede wszystkim z tego względu, że Antoni Ratyński był długoletnim i zasłużonym działaczem społecznym naszego Towarzystwa, a po wtóre - iż na jej łamach wspomina autor ludzi ze wszechmiar znamienitych a związanych z górami, górską turystyką i ratownictwem. Mam tu przede wszystkim na myśli generała Mariusza Zaruskiego /1867-1941/, taternika, pisarza i malarza.

W książce znalazło się 111 not biograficznych bardziej lub mniej znanych Polaków, spoczywających na Cmentarzu Rakowickim, w tym m.in.: Gustawa Ehrenberga (naturalny syn cara Aleksandra I; znany poeta i dziennikarz), Jarosława Grottgera-brata malarza Artura, Józefa Kalinowskiego czyli Świętego Ojca Rafała Kalinowskiego, Bronisława Piłsudskiego-brata Józefa Piłsudskiego.

Jest tu także obszerna nota o pierwszym marszałku Polski Józefie Piłsudskim oraz o Romanie Sanguszce, księciu, synu Eustachego Sanguszki, którego imię nosi przełęcz w Beskidzie Średnim pomiędzy wsiami Harbutowice a Palczą, oznaczona obeliskiem E.Sanguszki.

Studiując książkę A.Ratyńskiego można m.in. przeczytać także o hrabim Amorze Marcinie Tarnowskim oraz o wspominanym już generale Mariuszu Zaruskim.

Tekst uzupełnia bogata bibliografia, wkładka fotograficzna przygotowana przez autora ze zdjęciami wielu grobowców polskich zesłańców opisanych w tekście oraz planem części krakowskiego Cmentarza Rakowickiego z kwaterami zesłańców.

Strona tytułowa książki przedstawia obraz olejny ze zbiorów klasztoru w Czernej autorstwa Jerzego Kumali - „Święty Rafał Kalinowski w drodze na Syberię".

W 1999 roku Antoni Ratyński spoczął na zawsze obok tych, których pamięć tak pięknie zdołał dla potomności utrwalić.

8-lecie Nądwiślańskiego Klubu Krajoznawczego PTTK "Trsow" w Tczewie

1.03.2000 r. Jak zwykle w każdą środę o godz. 18^{00} w Muzeum Wisły w Tczewie Oddziale Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku, siedzibie Nadwiślańskiego Klubu Krajoznawczego odbywają się Muzealne Spotkania Klubowe. Tym razem miały one wymiar szczególny ponieważ poświęcone zostały obchodom 8-lecia NKK "Trsow" (powstał dokładnie 29 lutego 1992 r.). Trzeba jednak od razu podkreślić, że słowo "obchody" nie powinno być tutaj użyte, ponieważ podczas tej rocznicy zdaliśmy się całkowicie na improwizacje i ślepy los, w zasadzie nikogo oficjalnie nie zapraszając i nie zawiadamiając o tym wydarzeniu czynników oficjalnych. Chcieliśmy poprostu spędzić ten wieczór w gronie wypróbowanych przyjaciół i niezawodnych członków i sympatyków NKK "Trsow". Miał to być rocznicowy wieczór o intymnym ciepłym charakterze. Nie czyniliśmy wokół tej rocznicy żadnych zabiegów, toteż muszę się przyznać, że miałem poważne wątpliwości odnośnie pamięci ludzi z kręgu NKK "Trsow" rozrzuconych po całej Polsce. Jakże się myliłem! O godz. 18^{00} siedziba NKK "Trsow" wypełniła się szczelnie "Trsowianami", w rezultacie bez przerwy trzeba było dostawiać nowe krzesła. Zapanował radosny nastrój tętniący życiem i gwarem. Zaczęła się spontaniczna krzątanina nad przygotowaniem rocznicowej "uczty" z przyniesionych przez każdego zapasów. Nikt nie oglądał się na drugiego, tylko dokładał swoją część pracy aby stół wyglądał godnie i powabnie w tak szczególnym dniu.

Z niezawodnych gości i przyjaciół dotarł do Tczewa mgr inż. Wiesław Karger - członek ZG PTTK. Jak zwykle niezmordowana i pełna energii okazała się Alicja Wrzosek - Prezes Klubu Krajoznawczego "Wrzos" przy Oddziale Morskim PTTK w Gdyni, która przyjechała z wypróbowanymi przyjaciółmi "Trsowa" - Urszulą Drzeżdzon (żona nieżyjącego już znanego pisarza kaszubskiego) i mgr Henrykiem Ganowiakiem (reprezentującym także MIR w Gdyni). Z odległego o 600 km Rybnika dotarł do Tczewa także Remigiusz Baliczak. Gdański Oddział Towarzystwa Opieki nad Zabytkami reprezentowali: Grażyna Leszczyńska i Mirosław Rybczyński, Kociewskie Towarzystwo Oświatowe - Irena Brucka, a Klub Wędrówki i Przygody "Tramp": Piotr Kończewski i Joanna Szwoch. Środowisko kombatanckie i rozliczne organizacje społeczne reprezentował nasz senior i nestor Józef Weltrowski. Żarliwa uczestniczka naszych Wędrówek Krajoznawczych "Pani Doktor Asia" przyjechała z Sopotu, a Marek Płoski - z niezawodną gitarą - z Elbląga. Z dalekiej

Jastarni na Półwyspie Helskim przyszły gorące życzenia od Stanisława i Jana Holeksów z Klubu Turystów Pieszych "WANDROWSZCZICE".

Wieczór rozpoczął się od refleksji Romana Klima - Prezesa NKK "Trsow" dotyczących działalności i dorobku "Trsowa" na przestrzeni 8-lecia. Przy czym w tym wypadku nie chodziło już o skrupulatne wyliczanie jego zasług i dokładne podsumowanie - bo spotkanie miało zupełnie inny charakter - ale przedstawienie charakterystyki "Trsowa" w formie bardzo krótkiej kwintesencji czy też daleko posuniętej syntezy. Niemniej trudno było się powstrzymać od ocen i charakterystyki. Bo rzeczywiście było się czym pochwalić. NKK "Trsow" przecież w tym okresie skupił wspaniałe grono autentycznych społeczników z całej Polski, którzy w szczególnych momentach zbiegają się jak ptaki do gniazda, do swojej siedziby w Muzeum Wisły. Stworzył krąg nie tylko ludzi ale i organizacji społecznych, który w tej chwili staje się poważnym czynnikiem opiniotwórczym. Stał się poważną ustabilizowaną "instytucją" o rozległym obszarze działań, nie tylko turystycznym i krajoznawczym, ale i kulturalnym, regionalistycznym, a także w sferze ochrony przyrody, opieki nad zabytkami, tradycji. Jego działania w tych sferach wycisnęły trwałe piętno nie tylko na obszarach województw: pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, ale również całej Polski. Do legendy już przeszły stałe formy, np. w postaci Wędrówek Krajoznawczych czy też Muzealnych Spotkań Klubowych organizowane z żelazną konsekwencją we wszystkie soboty i środy od początku istnienia "Trsowa". Ogromnym sukcesem okazały się sesje krajoznawcze organizowane na obszarach poszczególnych gmin województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Także rozliczne sympozja, konferencje, spotkania... Ogromna też była działalność "Trsowa" o charakterze filantropijnym. Jedenaście tomów kronik "Trsowa" zawiera wspaniały materiał krajoznawczy, historyczny, regionalistyczno-tradycjonalny, stanowiący ogromną bazę do przyszłych badań naukowych... Są to tylko niektóre, nieliczne przykłady czym stał się "Trsow" w ciągu 8-lecia.

Potem były przemówienia i życzenia gości, niezwykle ciepłe i pełne autentycznego podziwu dla dokonań "Trsowa". Na ręce Prezesa posypał się grad podziękowań i życzeń, także pięknie spisanych na specjalnych kartkach. Piękna wiązanka kwiatów przekazana przez Alicję Wrzosek na ręce Prezesa symbolizowała, jednocześnie życzenia imieniowe dla niego (obchodził je 28.02.2000 r.). Stało się to znów bodźcem dla dalszej prezentacji i refleksji. Na cześć Romana Klima odśpiewano spontanicznie "Sto lat". Było to niezwykle wzruszające. Takie chwile pamięta się długo.

Ponieważ Roman Klim z uwagi na ciężką chorobę nie mógł uczestniczyć w Pomorskim Sejmiku Przewodnickim w dniu 26.02.2000 r., gdzie już w imieniu Wojewody bardzo uroczyście wręczono pierwsze zweryfikowane legitymacje przewodnickie i pilotów, Józef Weltrowski dokonał tego aktu teraz. Roman Klim jako pierwszy z Koła Przewodników Terenowych w Tczewie, w 8-lecie NKK "Trsow", otrzymał o całkowicie nowym charakterze legitymacje przewodnika i pilota. Był to szczególny moment podkreślający przeprowadzenie

przez niego pierwszego w historii Tczewa kursu przewodnickiego i założenie pierwszego w dziejach miasta Koła Przewodników Terenowych (z ogromnym udziałem i pomocą NKK "Trsow").

Bardzo miłą niespodziankę sprawili reprezentanci Klubu Wędrówki i Przygody "Tramp" w Tczewie, który wyrósł na ideach i inspiracjach "Trsowa". Oprócz pięknie oprawionej kolorowej fotografii swoich członków dokonali aktu wręczenia dyplomu przyznającego "Trsowowi" honorowy tytuł Sympatyka Klubu Wędrówki i Przygody "Tramp", "w dowód uznania za pomoc i życzliwość okazaną młodym adeptom turystyki". Ponadto dyplom został zaopatrzony w następujące zdanie: "Dzięki Wam oraz przekazanym nam wartościom duch społecznego propagowania turystyki przetrwa jeszcze długo..."

Piękny dar dla "Trsowa" w postaci kompletu map topograficznych w skali 1:250000 okolic Tczewa, przekazał mgr inż. Wiesław Karger.

Potem odbył się swobodny dyskurs o planach, zamierzeniach, propozycjach "Trsowa" na najbliższą, ale także i dalszą przyszłość. M.in. został przedstawiony program Wędrówki Krajoznawczej na najbliższą sobotę (w dniu 4 marca 2000 r. na trasie: Osie - Tleń). Józef Weltrowski przedstawił założenia pięknego wydarzenia w dniu 16 kwietnia 2000 r., które skupi w sobie: Wędrówkę Krajoznawczą, spotkanie wszystkich zainteresowanych i chętnych i Mszę Św., celebrowaną przez ks. Romana Skwiercza o godz. 14^{00}, w miejscu magicznym jakim jest cudowny "Krzyż Promieniujący" ("Krzyż Uzdrowiciel"), w Zimnych Zdrojach niedaleko Czarnej Wody.

Potem był szampan i "grzaniec" na intencję "Trsowa" i pamiątkowe zdjęcia. Pstrykające migawki aparatów były rękojmią, że ten szczególny moment zostanie utrwalony dla potomnych...

Na koniec do głosu doszła wspaniała gitara Marka Płoskiego. Przy blasku świec trwał recital piosenki przestrzeni, krajobrazu, swobody i tradycji sięgającej do soli naszej ziemi. Jak perełki nanizane na sznurek toczyły się piosenki, nieśmiertelne w naszej tradycji: "Ukraina", "Tokaj", "Obozowe tango", "Góralka Halka", "Czerwony pas", "My Cyganie", "Lato", "Serce na śniegu", "Komu dzwonią", "Hej tam pod lasem", "Cygańska ballada", "Cygan", "Czarne oczy", "Płonie ognisko", "Morskie opowieści", "Mazury", "Pożegnanie Liverpoolu"...

Recital trwał długo, nikomu nie chciało się rozchodzić do domu. Pod wrażeniem jego piękna od razu zapadła decyzja, że przynajmniej jedno ze środowych Muzealnych Spotkań Klubowych, w każdym miesiącu - przy wykorzystaniu wspaniałego talentu muzycznego Marka Płoskiego - będzie poświęcone na recitale "piosenki przestrzeni i tradycji", dostępne dla wszystkich zainteresowanych i chętnych.

Roman Klim

Aktualny stan i niektóre inicjatywy podejmowane w zakresie turystyki w Marynarce Wojennej

Od 37 lat z dużym pożytkiem prowadzona jest w Marynarce Wojennej działalność krajoznawczo – turystyczna .

Głównym inicjatorem i realizatorem zdecydowanej większości zamierzeń jest marynarski oddział PTTK- pionierski i najstarszy w Wojsku Polskim, nieprzerwanie zaliczany do liderów wojskowej turystyki.

Stan organizacyjny oddziału PTTK MW to 550 członków z aktualnie opłaconymi składkami za 1999 rok zrzeszonych;

- w 11 kołach PTTK w garnizonach Gdynia, Rozewie, Wejherowo, Świnoujście.
- 8 klubach turystyki kwalifikowanej (w tym 2 turystyki kajakowej, 3 turystyki górskiej i 2 działalności podwodnej oraz klub wodniacki „ Wilki Morskie").

W trakcie reaktywowania jest koło na Helu, a poza PTTK od ubr. prowadzi bardzo ożywioną działalność klub turystyki aktywnej „Albatros" w Darłowie- u lotników morskich. W sumie wzrosła ilość ogniw o blisko 150 ilość członków PTTK.

W 1999 r przeprowadzonych zostało 663 przedsięwzięć w zakresie turystyki kwalifikowanej i powszechnej z udziałem 13,5 tysiąca uczestników. Łącznie w latach 1963-1999 odbyło się prawie 45 tysięcy imprez (wycieczek, rajdów, zlotów, itp.), w których brało udział 1 milion 260 tysięcy uczestników. Zdecydowana większość kół i klubów turystycznych prowadzi ożywioną i ogólnodostępną działalność wnosząc znaczny wkład w organizację życia turystycznego i wypoczynku w macierzystych jednostkach i garnizonach. W takich zaś miastach jak Gdynia i Świnoujście ścisła jest współpraca ze środowiskiem cywilnym i tamtejszymi nie wojskowymi oddziałami PTTK. Szczególnie wyrazista i efektywna jest integracja wyrażająca się wzajemnym uczestnictwem w imprezach plenerowych , a także obopólnie korzystnym współdziałaniem z Oddziałem Morskim PTTK w Gdyni.

Myślą przewodnią niemal wszystkich przedsięwzięć jest patriotyczno- obronne wychowanie i morska edukacja, znajdująca odbicie w programach imprez i wycieczek. Znajduje to także potwierdzenie w każdym rocznym kalendarium imprez, w którym na podkreślenie zasługują takie przedsięwzięcia jak;

- od 17 organizowany wieloetapowy rajd krajoznawczy „ Poznajemy Region Nadmorski"
- po raz 21 przeprowadzony został w ubr Kaszubski Rajd Metalowców MON
- najstarsza obecnie impreza dla młodzieży w tym roku – 33 edycja wysoko kwalifikowanego rajdu „ Turysta Sprawny do Obrony"
- imprezy na orientację w garnizonie Świnoujście i podobne u lotników morskich w Darłówku.

Od kilku lat z pomyślnym skutkiem realizowany jest program turystyczny „ Poznajemy Marynarkę Wojenną i Region Nadmorski". W ramach tej akcji każdego roku setki wycieczek zwiedza port wojenny w Gdyni Oksywiu, Ośrodek Szkolenia Nurków i Płetwonurków WP, jednostkę lotnictwa morskiego i miejsca historyczne związane z walkami obronnymi i wyzwoleńczymi w 1939 i 1945 roku na Kępie Oksywskiej, a także rejon umocniony Hel z pozostałościami umocnień z okresu II wojny światowej.

W popularyzacji wiedzy o MW, historii i tradycji oraz współczesnym obliczu morskiego rodzaju sił zbrojnych w kontekście wyzwań jakie stoją w związku z wejściem do NATO , znaczącą rolę spełniają przewodnicy z których cześć jest niejako naszą wizytówką. Należy tu podkreślić wiedzę , zaangażowanie i niemal krasomówcze zdolności ; kmdr por. w st. sp. Edmunda Jarczyka z Helu. kmdr ppor. Bogdana Piaseczncgo z AMW, kmdr ppor. rez. Andrzeja Kubiszewskiego z Brygady Lotnictwa MW jak również oficerów rezerwy z Wojsk Obrony Powietrznej- Franciszka Tracza i Janusza Wąsowskiego.

O inwencji i dużym zmyśle organizacyjnym świadczą liczne inicjatywy podejmowane przez działaczy -animatorów turystyki z ogniw PTTK. Świadczy o tym ubiegłoroczna wycieczka zorganizowana przez Klub Turystyki Górskiej „Wierchy" do Francji „szlakiem zamków nad Loarą" i planowana w maju br. 18 dniowa wyprawa do Włoch i Grecji.

Zamiłowanie ludzi morza do gór wyraża się każdego roku wyjazdem wielu grup w różne pasma polskich gór, w Polskie i Słowackie Tatry czy Alpy. Tego typu obozy

młodzieżowe i dla dorosłych stały się domeną klubu turystycznego „ Zawrat", choć coraz śmielej poczyna sobie w tym gronie inny klub „Ostaniec'.

Ważną funkcję edukacyjną o profilu proobronnym , służącą morskiemu wychowaniu spełniły 3 turnusy obozów młodzieżowych zorganizowanych w garnizonie Gdynia. Blisko 100 młodych entuzjastów morza w tym ze szkół noszących imiona patronów MWRP przybywając na Wybrzeże miało okazję zetknąć się z bogatym i urozmaiconym programem. Wiele czasu spędzili na jachtingu, poznawali życie marynarskie na okrętach, tradycje i ceremoniał oraz historię i proces szkolenia wojskowego w jednostkach specjalistycznych i formacjach nadbrzeżnych. Młodzi ludzie z głębi kraju poznali najpiękniejsze i najatrakcyjniejsze zakątki w pasie nadmorskim i w województwie pomorskim.

Pełna prezentacja regionu nadmorskiego Trójmiasta i Marynarki Wojennej jest stałym elementem pobytu na Wybrzeżu delegacji wojskowych oraz zespołów okrętów z państw morskich należących do NATO.

Mamy wypróbowane i na wysokim poziomie grono przewodników turystycznych po Trójmieście. Współpraca z wieloma z nich pozwala zapewnić fachową obsługę przewodnicką , ciekawy program kulturalny towarzyszący kontaktom służbowym oraz zadaniom wykonywanym na morskich poligonach.

Oryginalną wizytówką MW i ludzi z nią związanych są wyczyny naszych wodniaków. Możemy się pochwalić już 3-krotnym pobytem kajakarzy z klubu „Delfin'' na spływie rzeką Niemen na Białorusi.

Dobre imię polskiego marynarza rozsławia od 1997 roku st. chor szt. mar. w st. sp. Jan Łucki. Jego samotne rejsy Wisłą, na Bałtyku, rzekami i kanałami Niemiec, Holandii i Francji wraz z dopłynięciem w ubr. do Zatoki Biskajskiej to imponujące osiągnięcia satysfakcjonujące naszego śmiałka jak i jego sponsorów oraz patronów wśród których jest każdorazowo MW.

Wśród inicjatyw zasługujących na uznanie należy także wymienić realizowany z dużym powodzeniem program wychowania morskiego w przedszkolu MW w Gdyni. Jego autorzy objęli szerokim zakresem prac i zajęć swych wychowanków 4. 5 i 6 latków.

Zaangażowali do tych poczynań o profilu krajoznawczym ,plastycznym, muzycznym czy literackim grono pedagogiczne tej placówki wychowania przedszkolnego i sporą cześć rodziców.

Wszystkie te przykłady i poczynania świadczą o szerokim , rozległym polu działań i dokonań o profilu krajoznawczym, turystycznym i rekreacyjnym dla całego środowiska wojskowego, głównie marynarskiego. równie cenne jest to , że daje się zauważyć coraz bardziej efektywne przykłady symbiozy ze środowiskiem cywilnym i władzami samorządowymi.

Andrzej TOKARSKI

Z życia przewodników turystycznych PTTK

Andrzej Wąchocki
Komandor Zlotu

IV Ogólnopolski Nizinny Zlot Przewodników Turystycznych PTTK „STARACHOWICE - 2000"

IV Ogólnopolski Nizinny Zlot Przewodników Turystycznych PTTK odbył się w dniach 28.04 - 30.04.2000 r. na terenie województwa świętokrzyskiego pod patronatem wojewody świętokrzyskiego - Wojciecha Lubawskiego, marszałka województwa świętokrzyskiego - Józefa Szczepańczyka, senatora RP - Krzysztofa Lipca, posła RP - Grzegorza Walendzika.

W zlocie uczestniczyło 80 przewodników z całej Polski, a także zaproszeni goście.

Trasy zlotowe były niezwykle atrakcyjne i urozmaicone. Już 28 kwietnia w pierwszy dzień zlotu jedna grupa przewodników pojechała do Starachowic gdzie zwiedziła m.in. Odlewnię Żeliwa, a także wysłuchała prelekcji na temat: „Rola Starachowic w Centralnym Okręgu Przemysłowym", natomiast druga grupa zwiedziła Tarczek /kościół romański/ i Bodzentyn, a po powrocie do schroniska PTTK „Jodełka" w Świętej Katarzynie wysłuchała prelekcji z-cy derektora Świętokrzyskiego Parku Narodowego - Wojciecha Świątkowskiego. Nadmienić należy, że nowo wyremontowane schronisko PTTK w Świętej Katarzynie było stałym miejscem zakwaterowania uczestników zlotu.

Wieczorem przy ognisku i przy akompaniamencie akordeonu długa w nocy brzmiała piosenka turystyczna w wykonaniu naszych przewodników.

29 kwietnia br. obie grupy pojechały na Ponidzie. Jedna w kierunku Szydłów - Wiślica - Busko Zdrój, druga w kierunku Jędrzejów - Wiślica - Pńczów.

Ponidzie zauroczyło uczestników zlotu, a w szczególności Jędrzejowskie

Muzeum Zegarów oraz Pińczów i Busko Zdrój .

Po powrocie do Świętej Katarzyny odbyły się uroczystości jubileuszowe 35 - lecia Koła Przewodników Świętokrzyskich przy Międzyszkolnym Oddziale PTTK w Starachowicach.

Koło przewodnickie PTTK w Starachowicach powstało w 1965 roku. Pierwszym jego prezesem był Kol. Jerzy Głowacki, a następnie Kol. Mieczysław Matynia. Długoletnim prezesem koła był także Kol. Mieczysław Gonciarz. W roku 1997 koło przechodzi z Oddziału Miejskiego PTTK do Oddziału Międzyszkolnego PTTK w Starachowicach. Koło należy do Świętokrzyskiej Federacji Przewodników PTTK. Aktualnie prezesem koła i zarazem przewodniczącym federacji jest Kol. Andrzej Wąchocki.

Do czołowych postaci koła należy również Kol. Henryk Kołodziejski - współzałożyciel koła.

W uroczystości spośród zaproszonych gości m.in. udział wzięli:

* Pan Krzysztof Lipiec - senator RP - członek Koła Przewodników Świętokrzyskich PTTK w Starachowicach,

* Pan Jerzy Król - dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,

* Pani Anna Hanus - z-ca dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,

* Pan Jacek Kowalczyk - przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach,

* Pan Michał Sendecki - dyrektor biura posła RP Pana Grzegorza Walendzika.

* Kol.Kol: Tadeusz Stefański - przewodniczący Komisji Przewodnickiej ZG PTTK, członek Zarządu Głównego PTTK, Wiesław Kędzierawski i Eugeniusz Kuśmierz - członkowie Komisji Przewodnickiej ZG PTTK.

Koło zostało odznaczone Złotą Honorową Odznaką PTTK, a najbardziej zasłużonych członków koła Zarząd Główny PTTK odznaczył Srebrnymi Honorowymi Odznakami PTTK, a także Srebrnymi Odznakami „Za Współpracę z Młodzieżą."

Piętnastu członków koła otrzymało z rąk Pani Anny Hanus nowe legitymacje przewodników turystycznych wydane przez Wojewodę Świętokrzyskiego.

Po części oficjalnej odbył się koncert bardów ze 111 Drużyny Harcerskiej w Starachowicach, a po nim radosny bal przewodnicki.

30 kwietnia uczestnicy zwiedzili Centrum Łączności Satelitarnej w Psarach, Muzeum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie. W Wąchocku odbyła się msza w intencji przewodników turystycznych, którą celebrował Opat Cystersów.

Wyjątkowym przeżyciem dla uczestników zlotu był obiad w refektarzu Wąchockiego klasztoru. Następnie uczestnicy zlotu zwiedzili klasztor, muzeum i ogrody klasztorne, a potem autokarem udali się do Starachowic gdzie zwiedzili Zakład Wielkopiecowy z XIX wieku. Był to ostatni punkt programu turystycznego tegorocznego zlotu nizinnego przewodników.

Głównym organizatorem IV Ogólnopolskiego Zlotu Nizinnego Przewodników PTTK było Koło Przewodników Świętokrzyskich w Starachowicach obchodzące właśnie jubileusz 35 - lecia swojej działalności.

●MŁODZIEŻ W POLSKIM TOWARZYSTWIE TURYSTYCZNO - KRAJOZNAWCZYM●

Młodzież z PTTK w drodze do Strasbourga.

Europejski Związek Wędrownictwa (ang. ERA - European Ramblers' Association, niem. EWV - Europäische Wandervereinigung, franc. FERP - Fédération Européenne de la Randonnée Pédestre) jest międzynarodową organizacją turystyczną założoną w 1969 r. Zrzesza 57 organizacji członkowskich z większości krajów europejskich, a siedzibą biura stowarzyszenia jest Kassel w Niemczech. Polska w Europejskim Związku Wędrownictwa reprezentowana jest przez Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze od 1990 r., chociaż kontakty utrzymywane były już od 1983 r.

Europejski Związek Wędrownictwa doprowadził do powstania sieci Europejskich Szlaków Dalekobieżnych, które biegną przez wszystkie kraje członkowskie. Do dnia dzisiejszego utworzono 11 takich szlaków. Ich oznakowanie w terenie, jak i sama forma oznakowania, są różne w poszczególnych krajach. Obowiązuje zasada, że szlaki są znakowane zgodnie z miejscowymi przepisami i zwyczajami. Wszystkim lokalnym oznakowaniom powinien towarzyszyć jednak symbol Europejskiego Szlaku Dalekobieżnego litera „E" wraz z jej właściwym numerem. W Polsce literę „E" i numer szlaku umieszcza się na kolorowym pasku drogowskazu.

Przez terytorium Polski prowadzi pięć Europejskich Szlaków Dalekobieżnych:

E3 (czerwony): Atlantyk – Ardeny – Ren – Sudety – Karpaty – Morze Czarne (długości ok. 8000 km, w tym dwa odcinki polskie: Przełęcz Szklarska - Przełęcz Międzyleska 292 km i Chyżne - Przełęcz Dukielska długości 500 km)

E8 (żółty): Morze Północne – Men – Dunaj – Karpaty – Rodopy – Bosfor (długości ok. 3000 km, w tym odcinek polski: Przełęcz Dukielska - Przełęcz Beskid w Bieszczadach długości 188 km)

E9 (niebieski): Szlak Wybrzeża: Atlantyk – Morze Północne – Morze Bałtyckie (długości ok. 5000 km, w tym odcinek polski: Świnoujście - Braniewo długości 537 km)

E11 (zielony): Morze Północne – Harz – Brandenburgia – Mazury (długości ok. 2100 km, w tym odcinek polski: Słubice - Ogrodniki długości 1149 km)

I 23 (pielgrzymkowy): Częstochowa - Maria Zell (Austria), w tym odcinek polski: Częstochowa - Łysa nad Dunajcem długości 354 km.

Polskie odcinki tych szlaków wytyczono w latach 1990 – 1995. Szlaki przeznaczone są dla wędrówek pieszych, w większości także rowerowych. Mogą być pokonywane w całości, co jest raczej rzadkim wyczynem, lub odcinkami. Europejski Związek Wędrownictwa wydaje specjalne mapy Europy z opisem przebiegu tych szlaków. Ideą Europejskich Szlaków Dalekobieżnych jest umożliwienie poznania najciekawszych miejsc w Europie oraz integracja mieszkańców Europy poprzez propagowanie turystyki bez granic. Póki co nie powstały jeszcze żadne regulaminy nowych odznak dla turystów wędrujących tymi szlakami. Istniejąca w PTTK i bardzo popularna w latach osiemdziesiątych odznaka PTTK „Znam kraje przyjaciół" umarła śmiercią naturalną z chwilą upadku bloku państw zwany potocznie „demoludami". Nowa odznaka wymaga uzgodnień międzynarodowych.

Okazją do tego będzie sztafeta turystyczna **"EuroRally' 2001".** Zaplanowano ją na 10 dalekobieżnych europejskich szlakach turystycznych zbiegających się w Strasbourgu. W planie tym na trasie nr VII przewidziano wędrówkę po terenie Polski szlakiem turystycznym E3 na odcinkach: **Przełęcz Dukielska - Chyżne w dniach 6 - 20 kwietnia 2001 r. i Przełęcz Międzyleska - Przełęcz Szklarska w dniach 12 - 27 maja 2001 r.** Uzgodniono już harmonogram przekraczania granic w Polsce, w Słowacji, w Czechach, w Austrii i w Niemczech i we Francji: 06.04.2001 - Polska, 20.04.2001 - Słowacja, 28.04.2001 - Czechy, 12.05.2001 - Polska, 27.05.2001 - Czechy, 28.06.2001 - Austria, 30.06.2001 - Niemcy, 24.09.2001 - Francja (Strasbourg). Długi przedział czasowy sztafety na terenie Niemiec wynika z tego, że "zapracowani" Niemcy wędrować będą na trasie tylko przez dni wolne od pracy tj. soboty i niedziele i nie zechcieli odstąpić od tej zasady nawet pod naciskiem wszystkich pozostałych krajów Europy.

W Polsce powołano już Komitet Organizacyjny **"EuroRally' 2001".** Trwają przygotowania do ustalenia Polskiego Komitetu Honorowego "EuroRally' 2001". Poszukiwani są sponsorzy, promotorzy i współorganizatorzy.

Młodzi turyści z PTTK w okresie ostatnich dziesięciu lat zdążyli już zapoznać się ze szlakiem E3 (czerwony, południowy), którym biegnie sztafeta.

Harmonogram pokonywania trasy w Polsce jest następujący:

1) **Odcinek podkarpacko - małopolski:** 6.04.2001 r. (piątek) Przełęcz Dukielska (otwarcie z udziałem przedstawicieli władz państwowych Polski i Słowacji oraz władz samorządowych) - Barwinek - Tylawa (15 km), 7.04.2001 r. (sobota) Tylawa - Chyrowa (17 km), 8.04.2001 r. (niedziela) Chyrowa - Polana - Kąty (15 km), 9.04.2001 r. (poniedziałek) Kąty - Magura Wątkowska - Bartne (30 km), 10.04.2001 r. (wtorek) Bartne - Popowe Wierchy - Regietów Niżny (26 km), 11.04.2001 r. (środa) Regietów Niżny - Kozie Żebro - Banica (27 km), 12.04.2001 r. (czwartek) Banica - Huzary - Krynica (20 km), 13.04.2001 r. (piątek) Krynica - Jaworzyna Krynicka - Rytro (26 km), 14.04.2001. r. (sobota) Rytro - Radziejowa - Prehyba - Szczawnica (25 km), 15.04.2001 r. (niedziela) Szczawnica - Sokolica - Trzy Korony - Krościenko 15 km), 16.04.2001 r. (poniedziałek) Krościenko - Przełęcz Szopka - Niedzica (20 km), 17.04.2001 r. (wtorek) Niedzica - Pawlikowski Wierch - Bukowina Tatrzańska (25 km), 18.04.2001 r. (środa) Bukowina Tatrzańska - Gubałówka - Chochołów (22 km), 19.04.2001 r. (czwartek) Chochołów - Czarny Dunajec - Jabłonka - Chyżne (18 km), spotkanie przygraniczne i przekazanie sztafety do Słowacji.
2) **Odcinek dolnośląski:** 12.05.2001 r. (sobota) Boboszów (spotkanie przygraniczne i odebranie sztafety od Czechów) - Międzylesie - Hala pod Śnieżnikiem (24 km), 13.05.2001 r. (niedziela) Hala pod Śnieżnikiem - Stary Gieraltów (24 km), 14.05.2001 r. (poniedziałek) Stary Gieraltów - Lądek Zdrój - Jaskinia Radochowska (15 km), 15.05.2001 r. (wtorek) Jaskinia Radochowska - Przełęcz Kłodzka - Bardo (25 km), 16.05.2001 r. (środa) Bardo - Srebrna Góra (15 km), 17.05.2001 r. (czwartek) Srebrna Góra - Schronisko "Zygmuntówka" (26 km), 18.05.2001 r. (piątek) "Zygmuntówka" - Wielka Sowa - Zagórze Śląskie (22 km), 19.05.2001 r. (sobota) Zagórze Śląskie - Wałbrzych -

Szczawno Zdrój (17 km), 20.05.2001 r. (niedziela) Szczawno Zdrój - Chełmiec - Kamienna Góra (23 km), 21.05.2001 r. (poniedziałek) Kamienna Góra - Pisarzowice - Czarnów (11 km), 22.05.2001 r. (wtorek) Czarnów - Skalnik - Schronisko "Szwajcarka" (16 km), 23.05.2001 r. (środa) "Szwajcarka" - Trzcińsko - Radomierz - Przełęcz Widok (20 km), 24.05.2001 r. (czwartek) Przełęcz Widok - Płoszczyna - Jezioro Pilchowickie (22 km), 25.05.2001 r. (piątek) Jezioro Pilchowickie - Rybnica - Piastów (17 km), 26.05.2001 r. Piastów - Rozdroże Izerskie - Zwalisko - Jakuszyce (22 km), spotkanie przygraniczne i przekazanie sztafety do Czechów).

Gospodarzami na trasie sztafety będą Oddziały PTTK opiekujące się danym odcinkiem szlaku turystycznego E3. Oddziały te rozpropagują ideę sztafety w lokalnym środowisku turystycznym, zainspirują powołanie lokalnych komitetów sztafety "EuroRally' 2001" i we współpracy z lokalnymi władzami przygotują odpowiednią oprawę dla wędrujących turystów.

Rada Programowa ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK na ostatnim posiedzeniu w dniu 1 kwietnia 2000 r. przyjęła założenie, że głównymi koordynatorami pobytu grup młodzieżowych SKKT PTTK na trasie "EuroRally' 2001" będą przedstawiciele Komisji Młodzieżowych Wojewódzkich Porozumień PTTK województw: podkarpackiego, małopolskiego i dolnośląskiego. Dokonają oni weryfikacji SKKT PTTK szkół i placówek oświatowo - wychowawczych chętnych do uczestnictwa w sztafecie i opracują harmonogram przebywania grup na trasie (szkoła - opiekun) oraz zasad przekazywania turystycznej "pałeczki". Zakłada się, że grupom tych na różnych odcinkach trasy towarzyszyć będą inne grupy turystyczne z SKKT PTTK całej Polski przebywające w tym czasie w rejonie sztafety. Wraz z "pałeczką" wzdłuż trasy przemieszczać będzie się kronika sztafety, w której będą dokumentowane najważniejsze wydarzenia na trasie: spotkania przygraniczne z udziałem oficjalnych władz państwowych i samorządowych, festyny i imprezy rekreacyjne organizowane przez władze lokalne, udział w nabożeństwach Wielkanocnych, itp.

Ze swej strony Rada Programowa ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK podejmie starania o pozyskanie środków finansowych związanych z wyżywieniem i zakwaterowaniem uczestników sztafety młodzieżowej i zajmie się promocją Szkolnych Klubów Krajoznawczo - Turystycznych PTTK uczestniczących w sztafecie w środków masowego przekazu. Uczestnicy sztafety młodzieżowej otrzymywać będą specjalny dyplom - certyfikat poświadczający pobyt na trasie "EuroRally' 2001", a najlepsi z nich wyjadą do Strasbourga we wrześniu 2001 roku na finał sztafety.

Udział w sztafecie jest okazją do zaprezentowania się SKKT PTTK tych szkół, których Rady Pedagogiczne podjęły decyzje o uczestnictwie w programie "Młodzież w drodze do Europy".

Wszelkich informacji na temat udziału w sztafecie młodzieżowej "EuroRally' 2001" udziela biuro ZG PTTK w Warszawie, ul. Senatorską 11, tel. (0-22) 826-71-59 (pan Marek Boguszewski) i (0-22) 826-35-74 (pani Halina Drabik - Ziegler).

Jerzy Kwaczyński - przewodniczący Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK

Protokół oceny prac nadesłanych na etap centralny

VII Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Krajoznawczego „Poznajemy Ojcowiznę"

dokonanej przez Sąd Konkursowy w dniach 1 i 2 oraz 10 kwietnia 2000 roku.w Warszawie

Sąd Konkursowy w składzie : Andrzej Gordon – przewodniczacy, Helena Cieslak – sekretarz oraz członkowie: Witolda Kuperowa, Wanda Skowron, Jerzy Kwączyński i Zbigniew Szmidt, po zapoznaniu się z nadesłanymi pracami postanowił, że nagrody w VII Finale Konkursu otrzymują:

I. w KATEGORII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Grand Prix otrzymuje:

Anna Agnieszka Ćmoch z SKKT przy Szkole Podstawowej w Transborze woj. mazowieckie, za pracę „Mały wielki świat" wykonaną pod opieką pana Zdzisława Ćmocha

Równorzędne nagrody indywidualne otrzymują:

- Paulina Czacharowska ze Szkoły Podstawowej w Biłgoraju, woj. lubelskie za pracę „Nad Czarną Ładą" wykonaną pod opieką pana Andrzeja Czacharowskiego
- Barbara Michalska Szkoły Podstawowej Nr 1 w Pyrzycach, woj. zachodniopomorskie za pracę „Jest takie miejsce na mapie Polski" wykonaną pod opieką pani Reginy Wartalskiej
- Andrzej Pakuła ze Szkoły Podstawowej nr 6 w Poznaniu, woj. wielkopolskie za pracę „Mój ulubiony szlak turystyczny" wykonaną pod opieką pani Małgorzaty Spaleniak

Równorzędne nagrody zespołowe otrzymują:

- Anna Indyka i Marta Olkiewicz ze Szkoły Podstawowej Nr 28 im. B. Czwójdzińskiego w Szczecinie, woj. zachodniopomorskie za pracę „Historia i legenda ukryta w konarach lipy" wykonaną pod opieką pani Urszuli Kochelak
- Patrycja Cierocka, Agata Klimowicz, Anna Karczewska, Marcin Kowalak, Kinga Leszczyńska, Dariusz Piotrowiak, Magda Roszkowska i Ewelina Weyer ze Szkoły Podstawowej im. Henryka Sucharskiego w Chmielnie, woj. pomorskie za pracę „Nasza Ziemia – Nasza Chëcz - Kaszubski Bedeker Chmielno 2000" wykonaną pod opieką pana Stanisława Klimowicza
- Monika Sędłak i Maria Małek ze Szkoły Podstawowej w Dąbrowicy, woj. lubelskie za pracę „Ginące zawody w mojej miejscowości" wykonaną pod opieką pani Bożeny Pupiec
- Barbara Kazimierczak, Magdalena Kalinowska, Katarzyna Stępień i Dominika Suska ze Szkoły Podstawowej nr 6 w Śremie, woj. wielkopolskie za pracę „Nasze spotkania w drodze" wykonaną pod opieką panów Piotra Mulkowskiego i Zdzisława Żeleźnego

II. w KATEGORII GIMNAZJÓW

Grand Prix otrzymuje

Magdalena Knap z Gimnazjum nr 1 w Przeworsku, woj. podkarpackie za pracę „Moje ścieżki rowerowe po powiecie przeworskim" wykonaną pod opieką pana Wiesława Nitychoruka

Równorzędne nagrody indywidualne otrzymują:

- Magdalena Bulińska z Gimnazjum nr 2 w Biłgoraju, woj. lubelskie za pracę „Tradycje i zwyczaje w mojej rodzinie" wykonaną pod opieką pani Joanny Ziemichód
- Włodzimierz Karpała z Gimnazjum nr 1 w Dąbrowie Górniczej, woj. śląskie za pracę „Historia mojej ojcowizny i obiekty zabytkowe" wykonaną pod opieką pani Jolanty Bartocha
- Monika Matacka z Ginmazjum w Żarnowie ,woj. łódzkie za pracę „Dzieje mojej rodziny jej tradycje i zwyczaje" wykonaną pod opieką pani Małgorzaty Jamróz
- Przemysław Bartkowiak z Gimnazjum w Opalenicy woj. lubuskie za pracę „Moja Ojcowizna-Wojnowice"

Równorzędne nagrody zespołowe otrzymują:

- Joanna Fejdasz i Angelika Lewkowicz z Gimnazjum nr 2 w Przemyślu, woj. podkarpackie za pracę „Usłyszcie mój krzyk, czyli opowieść o Ryszardzie Siwcu" wykonaną pod opieką pana Grzegorza Szopy
- Joanna Krzemieniewska i Weronika Smolarkiewicz z Gimnazjum nr 8 we Włocławku, woj. kujawsko-pomorskie za pracę „Monografia Zawiśla" wykonana pod opieką pani Joanny Witczak
- Ewa Rak, Renata Grelak, Katarzyna Kawecka, Renata Sagan, Ewa Zielonka i Wojciech Stadnicki z Gimnazjum Nr 1 w Biłgoraju, woj. lubelskie za pracę „Droga do chleba" wykonaną pod opieką pani Elżbiety Kurzyna

III. w KATEGORII SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Grand Prix otrzymuje

Alicja Frąckowiak z I Liceum Ogólnokształcącego im. J. Słowackiego w Przemyślu, woj. podkarpackie za pracę „Historia Podkarpacia losami ludzi pisana" wykonaną pod opieką pana Ryszarda Jóźwika

Równorzędne nagrody indywidualne otrzymują:

- Grzegorz Tarniowy z SKKT przy Liceum Ogólnokształcącym im. B. Prusa w Żarach, woj. lubuskie za pracę „Żarki Wielkie - moja ojcowizna – jej miejsce w Polsce i Europie" wykonaną pod opieką pana Andrzej Pisarczyka
- Ludwik Olejniczak z XXV Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu, woj. wielkopolskie za pracę „Niezwykła kobieta Jadwiga z Działyńskich Zamoyska" wykonaną pod opieką pani Zofii Paszkiewicz

Równorzędne nagrody zespołowe otrzymują

- Aneta Junikiewicz, Ewelina Opak i Magdalena Wołk z I Liceum Ogólnokształcącego im. J. Słowackiego w Przemyślu, woj. podkarpackie za pracę „Najciekawiej jest na Ziemi – Horyniec Zdrój" wykonana pod opieką pana Ryszarda Jóźwika
- Agata Forysiak i Agnieszka Krawczak z V Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu woj. wielkopolskie za pracę „Klaudyna Potocka – femme fatale Wielkopolski" wykonaną pod opieką pana Mieczysława Matuszaka
- Agnieszka Kamieniecka z XVI i Aleksandra Nielek z IX Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie woj. zachodniopomorskie za pracę „Miejsca na terenie Szczecina upamiętniające związek Pomorza Zachodniego z Polska (do 1945 r.)

IV. w KATEGORII „ZA WYTRWAŁOŚĆ"

doceniając poziom prac nadesłanych na tegoroczny konkurs przez wielokrotnych laureatów poprzednich edycji konkursu nagrody otrzymują:

- Paweł Zań i Marcin Derylak z I Licem Ogólnokształcącego im. ONZ w Biłgoraju, woj. podkarpackie za pracę „Ślady Grekokatolików w powiecie biłgorajskim" wykonaną pod opieką pana Tomasza Brytana
- Aleksandra Nieznańska z Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Technicznych we Włocławku, woj. kujawsko-pomorskie za pracę „Jurków – ciąg dalszy – epizody współczesności" wykonaną pod opieką pani Jadwigi Wekka
- Błażej Zyglarski Liceum Ogólnokształcącego im. L.Waryńskiego w Nieszawie, woj. kujawsko-pomorskie za pracę „Nieszawę poznać już czas" wykonaną pod opieką pana Macieja Mariańskiego
- Anna Pawlak z Zespołu Szkół Odzieżowych w Radomiu, woj. mazowieckie za pracę „Cierniste drogi radomskich Sybiraków" wykonaną pod opieką pani Iwona Nabzdyk

V. NAGRODY SPECJALNE otrzymują:

Nagrodę Generalnego Konserwatora Zabytków

- Urszula Madeja i Monika Drabczyk z Technikum Budowlanego w Oświęcimiu woj. małopolskie za pracę „Monografia Polanki Wielkiej" wykonaną pod opieką pani Jolanty Kućka - Noworyta

Nagrodę Głównego Konserwatora Przyrody

- Katarzyna Kowalik i Justyna Zaborowska z Liceum Ogólnokształcącego im. Heliodora Święcickiego w Międzyrzeczu, woj. lubuskie za pracę „Ochrona przyrody w naszym mieście i gminie" wykonaną pod opieką pani. Lucyny Janickiej

Nagrodę Ministerstwa Środowiska

- Malwina Pajor z Gimnazjum w Czaplinku, woj. zachodniopomorskie za pracę „Czaplinek – oaza nieskażonej wody i lasów – raj dla turystów" wykonaną pod opieką pani Barbary Kowalczyk

Nagrodę im. Łukasza Wojeckiego
(ufundowaną przez Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK)

- Anna Smołowik z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 21 w Radomiu, woj. mazowieckie za pracę „Wspomnienia mojego dziadka Romana" wykonaną pod opieką pani Iwony Kowalczewskiej

Nagrody Redakcji „Ziarna"

- Łukasz Ambroziak VI Liceum Ogólnokształcącego im. J. Kochanowskiego w Radomiu, woj. mazowieckie, za pracę „Szkic historyczno-architechtoniczny klasztoru benedyktyńskiego Sieciechów – Opactwo" wykonaną pod opieką pani Joanny Kwiatkowskiej
- Michał Kuligowski i Sylwia Rulka z Liceum Ogólnokształcącego im. Wł. Jagiełły w Płocku, woj. mazowieckie za pracę „Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku – wędrówka w czasie i przestrzeni..." wykonaną pod opieką pani Małgorzaty Kwiatkowskiej

Nagrody miesięcznika „Poznaj swój kraj"

- Emilia Wojtaś ze Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Armii Krajowej w Żninie woj. kujawsko-pomorskie za pracę „ Moja podróż krajoznawcza z biegiem Gąsawki" wykonaną pod opieką pani Barbara Hałaburdzin
- Anna Popławska z IV Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w Toruniu woj. kujawsko-pomorskie za pracę „Szlak, który lśni nowością, Twierdza Toruń" wykonaną pod opieką pana Dariusza Popławskiego

Nagrodę Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK

- Magdalena Kopniewska z I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Stargardzie Szczecińskim, woj. zachodniopomorskie za pracę „Pradolina Odry" wykonaną pod opieką pani Danuty Małozięć

Nagrodę Komicji Ochrony Przyrody ZG PTTK

- Iwona Michalec z II Liceum Ogólnokształcącego w Dąbrowie Górniczej, woj. śląskie za pracę „Dom nad jeziorem" wykonaną pod opieką pana Franciszek Daniela

Nagrodę Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK

- Janusz Mazurek z Zespołu Szkół Zawodowych w Przeworsku, woj. podkarpackie za pracę „Zamek w XX wieku" wykonaną pod opieką pana Mariana Dzimiry

Nagrody Centralnej Biblioteki PTTK im. Kazimierza Kulwiecia w Warszawie

- Emilia Estkowska, Karolina Białko, Magdalena Tyrcha i Bożena Bazan z Gimnazjum w Trzcińsku Zdrój za pracę „Moja gmina Trzcińsko Zdrój" wykonaną pod opieką pani Anny Zawadzkiej,
- Julia Wawrzyniak i Iwetta Rokicka z SKKT PTTK „Wierchy" przy Szkole Podstawowej w Strzyżewie, woj. wielkopolskie, za pracę „Boże męki nad Prosną i Baryczą" wykonana pod opieką pana Marka Olejniczaka

Nagrodę Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK

- Joanna Wilińska i Zofia Zawitowska z Technikum Budowlanego we Włocławku woj. kujawsko-pomorskie za pracę „Skansen w Kłóbce – jako przykład budownictwa regionalnego na Kujawach" wykonaną pod opieką pani Teresy Podedwornej

Warszawa, kwiecień 2000 r. Sąd Konkursowy „Poznajemy Ojcowiznę"

„Poznajemy Ojcowiznę" – Przemyśl 2000.

W dniach od 12 -14 maja 2000 roku w Przemyślu odbyło się podsumowanie VII Edycji Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę". Udział w nim wzięło blisko 5 tys. uczniów szkół podstawowych, gimnazjum, szkół średnich z całej Polski, którzy indywidualnie i w zespołach napisali tysiąc prac konkursowych o polskich lasach, łąkach, górach, małych ojczyznach, zabytkach i niezwykłych ludziach – pokazując w ten sposób swój stosunek do ojczyzny. Autorzy najlepszych prac zostali zaproszeni do miasta nad Sanem, gdzie czekały na nich liczne atrakcje i niespodzianki.

Celem konkursu jest rozbudzanie zamiłowań wśród młodzieży, wpajając im wartości i walory kraju ojczystego. Stąd nie dziwi fakt, że głównymi organizatorami byli: Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze, Redakcja „Poznaj swój kraj" – czyli organizacje, które na co dzień dbają o polski charakter, obyczaje i tradycje społeczeństwa. Przygotowania do imprezy rozpoczęły się już kilka miesięcy wcześniej, ale najwięcej pracy włożył Komitet Organizacyjny, w którym dużą rolę odegrali Marian Dzimira (Dyrektor Schroniska Młodzieżowego PTSM „Matecznik", członek Rady Programowej Zarządu Głównego PTTK ds. Młodzieży Szkolnej), Krystyna Błotnicka (Starszy Wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie), Andrzej Szopa (Nauczyciel Doradca ds. Krajoznawstwa i Turystyki ODN Przemyśl), Łukasz Machniak (absolwent ZSZ w Przeworsku).

Uczestnicy zostali ulokowani w dwóch różnych dzielnicach Przemyśla. Honorowi goście mieli bazę noclegową w Schronisku PTSM „Matecznik" na ulicy Lelewela 6, natomiast uczniowie z opiekunami i rodzicami w Bursie Szkolnej.

W Przemyślu zjawiło się wiele ważnych osobistości. Swoją obecnością zaszczycił Sekretarz Generalny PTTK - Andrzej Gordon, który większość swojego życia poświęcił turystyce. Przyjechali również inni członkowie PTTK – Przewodniczący Rady Programowej Zarządu Głównego PTTK ds. młodzieży – Jerzy Kwaczyński, słusznie nazywana matką chrzestną konkursu – Helena Cieślak oraz z-ca redaktora naczelnego „Poznaj swój kraj" – Witolda Kuperowa. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się poeta Jan Baliński. Pan Jan Baliński poprowadził nawet krótkie „seminarium" (w gro nie kilku osób) w czasie którego opowiedział o powstawaniu Armii Krajowej podczas II wojny światowej i o swoim udziale w wyzwalaniu ojczyzny spod okupacji.

Do przemyskiego „Matecznika" przyjechały również przedstawicielki Urzędu Marszałkowskiego Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Promocji – Teresa Łojczyk, Agata Sarna, Zofia Karaś, a także pani Anna Kruk za Starostwa Powiatowego w Przeworsku. Panie te były zaangażowane w organizację konkursu od samego początku. Mimo ciężkiej pracy i wysiłku ich twarze zawsze były pogodne i uśmiechnięte. Goście tworzyli jedną rodzinę powiązaną serdecznością i wzajemnym szacunkiem.

Program imprezy był bardzo napięty. W pierwszym dniu (tj. piątek) dosłownie kilka godzin po przyjeździe i obiedzie wszyscy zaproszeni goście wzięli udział w wycieczce „po siedmiu wzgórzach przemyskich". Następnie udali się do przemyskiego teatru „Fredreum". Tam uroczystego otwarcia dokonał Prezydent Przemyśla Tadeusz Sawicki. Później wystąpili kolejno: Zespół Taneczny z Trójczyc, Kapela Lwowska, aktorzy teatru w spektaklu „Przygody wojaka Szwejka na ziemi przemyskiej". Imprezę prowadził Krzysztof Scheller (laureat Międzynarodowego Konkursu Krasomówczego),

który nie pozwolił nudzić się publiczności często budząc przy tym podziw i uznanie. Szczególny aplauz wzbudziło wystąpienie młodego krasomówcy Łukasza Szelążka, który oczami młodego chłopca ukazał Lwów, zachęcając wszystkich do wycieczki po tym niegdyś polskim, a obecnie ukraińskim mieście. Był to ostatni punkt piątkowego programu.

Następnego dnia (sobota 13 V 2000) miała miejsce jedna z największych atrakcji – wyjazd do Lwowa, do miasta w którym pierwiastki polskości przetrwały do dnia dzisiejszego. Po godzinnym postoju turyści przekroczyli granicę. Bez większych komplikacji dojechali do Lwowa. Poznali większą część miasta. Szczególnie pozostał im w pamięci widok miejsc o akcentach polskich. Na Cmentarzu Łyczakowskim odwiedzili między innymi grób Marii Konopnickiej i Gabrieli Zapolskiej. Na Cmentarzu Orląt Lwowskich oddali hołd i modlili się za polskich męczenników. Zwiedzili również Katedrę Lwowską (w której 1656 roku król Jan Kazimierz złożył śluby), Operę Lwowską i wiele innych pięknych, niezwykłych miejsc. Jednym z punktów wycieczki było zwiedzanie rynku lwowskiego gdzie niektórzy uczniowie poznali i rozmawiali z Polakami – mieszkańcami Lwowa.

Niedziela (14 V 2000) była ostatnim dniem Zlotu Laureatów. O godzinie 9:00 w przemyskim archiwum odbyło się uroczyste podsumowanie Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę", wręczenie pucharów, dyplomów, nagród. Nikt nie wyszedł z pustymi rękami. Nagrody wręczali przedstawiciele władzy województwa podkarpackiego. Gratulacje składali : Marek Kuchciński – Wicewojewoda Podkarpacki, Henryk Pieniążek – Starosta Powiatu Przeworskiego, Janusz Magoń - Burmistrz Przeworska, Marian Majka – Wiceprezydent Przemyśla. Po wręczeniu nagród odbyła się wycieczka krajoznawcza do sanktuarium Matki Bożej w Kalwarii Pacławskiej, do Arboretum w Bolestraszycach oraz po przemyskich fortach. Po kolacji konkurs został zakończony.

VII Zlot Laureatów Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę" z pewnością dostarczył wielu wrażeń i na długo pozostanie w pamięci uczestników. Świadczy o tym choćby przygoda chłopaka i dziewczyny z Płocka, uczestników Zlotu, którzy zauroczeni krajobrazem Pogórza Przemyskiego zapomnieli o „bożym świecie" i zgubili swoje dokumenty wraz z pieniędzmi i biletami na drogę powrotną. Na szczęście dzięki sprawnej akcji organizatorów zguby zostały szybko odnalezione i nasi znajomi z Płocka na czas wrócili do domu.

Wszyscy, którzy w jakikolwiek sposób pomogli w zorganizowaniu imprezy zasługują na szczere i gorące podziękowania. Oprócz osób wymienionych wcześniej należy wspomnieć jeszcze o pani Urszuli Domagalskiej (Starostwo Powiatowe w Przemyślu), Grażynie Stojak (Naczelnik Wydziału Edukacji Promocji Sportu i Turystyki), Renacie Nowakowskiej (Naczelnik Wydziału Sportu i Turystyki), które z oddaniem i sercem wspomagały komitet organizacyjny. Nie można zapomnieć również o panu Bogdanie Babusi, który udostępnił archiwum i panu Stanisławowi Czekanowskiemu, który udostepnił Zamek Kazimierzowski i teatr „Fredreum". Podziękowania należą się również „ekipie przeworskiej", która włożyła wiele wysiłku i pracy. Wśród nich Władysław Rybka, uczniowie Łukasz Knap, Sławomir Jakubiec, Łukasz Machniak, Janusz Mazurek.

VII Ogólnopolski Konkurs „Poznajemy Ojcowiznę" zakończył się. Jednocześnie rozpoczęła się VIII edycja konkursu. Udział w niej wezmą uczniowie, dla których wspólnym mianownikiem jest miłość do kraju ojczystego.

Janusz Mazurek

XXVIII OGÓLNOPOLSKI MŁODZIEŻOWY TURNIEJ TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZY

W dniach 16-18 czerwca, w Złotym Potoku odbył się Finał OMTTK-2000 organizowany przez Oddział Regionalny PTTK w Częstochowie. Oto wyniki:

PUNKTACJA GENERALNA ● SZKOŁY PODSTAWOWE I GIMNAZJA

● KOMUNIKAT ●

	WOJEWÓDZTWO	ODZNAKI	MARSZE NA ORIENTACJĘ	KONKURS KRAJOZNAWCZY	KONKURS WIEDZY TURYSTYCZNEJ I TOPOGRAFICZNY	SAMARYTANKA	KOLARSKI TOR SPRAWNOŚCIOWY	SUMA PUNKTÓW
1	Podlaskie	46,43	85,71	100,00	132,00	75,00	60,03	559,07
2	Zachodniopomorskie	60,00	78,57	170,00	117,00	40,21	76,00	544,79
3	Kujawsko-Pomorskie	21,43	82,00	210,00	116,00	69,64	21,43	536,36
4	Śląskie	25,00	64,29	212,00	82,00	42,00	10,71	440,86
5	Opolskie	30,30	50,00	172,00	100,00	34,02	40,21	441,39
6	Świętokrzyskie	30,29	71,43	192,00	70,00	10,75	34,02	428,29
7	Łódzkie	6,36	100,00	140,00	117,00	10,75	20,70	416,09
8	Mazowieckie	30,30	85,71	174,00	100,60	64,20	0,00	404,36
9	Dolnośląskie	85,71	0,00	200,00	65,00	53,57	10,07	390,36
10	Podkarpackie	10,07	42,86	170,00	81,00	5,30	00,00	309,26
11	Pomorskie	5,36	57,14	120,00	84,00	0,00	00,00	301,40
12	Lubelskie	42,86	20,67	140,00	78,00	20,78	34,02	301,04
13	Małopolskie	10,71	7,14	144,00	00,00	50,03	42,00	329,64
14	Wielkopolskie	10,07	14,20	122,00	02,00	10,71	03,57	300,64
15	Lubuskie	0,00	21,43	100,00	70,00	34,02	5,30	300,01

PUNKTACJA GENERALNA ● SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

	WOJEWÓDZTWO	ODZNAKI	MARSZE NA ORIENTACJĘ	KONKURS WIEDZY KRAJOZNAWCZY	KONKURS WIEDZY TURYSTYCZNEJ I TOPOGRAFICZNY	SAMARYTANKA	KOLARSKI TOR PRZESZKÓD	SUMA PUNKTÓW
1	Zachodniopomorskie	60,00	100,00	100,00	110,00	62,50	05,00	673,50
2	Lubelskie	40,00	60,00	200,00	60,00	60,00	45,00	485,00
3	Mazowieckie	21,07	60,00	190,00	111,00	05,00	0,00	476,07
4	Wielkopolskie	43,33	93,33	140,00	07,00	62,50	36,00	409,17
5	Śląskie	33,33	53,33	170,00	04,00	20,00	76,00	443,67
6	Podlaskie	0,07	73,33	144,00	03,00	45,00	70,00	432,00
7	Podkarpackie	21,07	00,07	152,00	07,00	40,00	30,00	417,33
8	Kujawsko-Pomorskie	20,07	00,07	140,00	00,00	75,00	15,00	411,33
9	Świętokrzyskie	30,07	20,07	174,00	70,00	70,00	10,00	396,33
10	Łódzkie	10,07	40,07	100,00	80,00	0,00	60,00	370,33
11	Pomorskie	40,07	40,00	110,00	91,00	10,00	60,00	363,07
12	Małopolskie	0,00	0,00	100,00	93,00	30,00	63,00	330,00
13	Dolnośląskie	30,00	13,33	140,00	80,00	15,00	22,50	312,83
14	Opolskie	13,33	53,33	124,00	82,00	26,00	22,50	300,17
15	Lubuskie	10,00	20,00	144,00	72,00	5,00	40,00	291,00
16	Warmińsko - Mazurskie	0,00	0,67	104,00	67,00	36,00	6,00	217,67

Komisja Opieki nad Zabytkami ZG PTTK informuje: ● KOMUNIKAT

Tegoroczny Zjazd Społecznych Opiekunów Zabytków i Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków odbędzie się w dniach 30 września – 1 października nad Wigrami. Bezpośrednim organizatorem Zjazdu jest Oddział PTTK w Suwałkach. Głównymi tematami Zjazdu będzie problematyka ochrony zabytków na terenach pogranicza i ochrona zabytków hydrologicznych.

Łącznie z tym numerem biuletynu przesyłamy kartę zgłoszenia udziału w Zjeździe wraz z bliższymi informacjami organizacyjnymi.

REGULAMIN

V otwartego konkurs fotograficznego
"ZABYTKI DREWNIANEJ ARCHITEKTURY WIEJSKIEJ OPOLSZCZYZNY"
pod patronatem Marszałka Województwa Opolskiego

I. ORGANIZATORZY :

Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu
Zarząd PTTK, Oddział w Opolu,
Związek Polskich Artystów Fotografików, Oddział Opolski

II. WARUNKI UCZESTNICTWA:

1. W konkursie może wziąć udział każdy autor, który dostarczy minimum 3 zdjęcia wykonane w technice czarno-białej lub barwnej w formacie nie mniejszym niż 20 x 30 cm, nie przetworzone komputerowo
2. Prace konkursowe powinny przedstawiać zabytek (lub zabytki) drewnianej architektury ludowej z terenu województwa opolskiego (z wyłączeniem zdjęć przedstawiających zabytki architektury położone na terenie Muzeum Wsi Opolskiej).
3. Każda zgłoszona praca powinna na odwrocie zawierać następujące informacje: imię i nazwisko autora, wiek, dokładny adres, tytuł zdjęcia i czas jego powstania.
4. Prace należy dostarczyć osobiście bądź przesłać pocztą (zabezpieczając przed uszkodzeniem podczas przesyłki) z dopiskiem "Konkurs fotograficzny" na adres: Muzeum Wsi Opolskiej, ul. Wrocławska 174, 45-835 Opole.
5. Prace nie mogą być oprawione.
6. W konkursie nie mogą wziąć udział prace, które były zgłaszane w poprzednich jego edycjach, jak również brały udział w innych konkursach fotograficznych (zgłaszając prace do konkursu ich autorzy powinni złożyć stosowne oświadczenie na tę okoliczność).
7. W konkursie nie mogą brać udziału organizatorzy oraz członkowie ich rodzin.

III. PRZEBIEG KONKURSU:

1. Konkurs zostaje ogłoszony z dniem 18 kwietnia 2000 roku.
2. Termin dostarczenia prac upływa z dniem 30 października 2000 roku - w przypadku przesyłki decyduje data stempla pocztowego.
3. Oceny zgłoszonych prac oraz zakwalifikowania ich do wystawy pokonkursowej dokona Jury, w skład którego wejdą fotograficy-profesjonaliści oraz przedstawiciele organizatorów.
4. Wystawa pokonkursowa pt „Zabytki ludowej architektury drewnianej Opolszczyzny" zostanie zorganizowana w listopadzie 2000 roku.

IV. NAGRODY:

1. Fundatorami nagród są organizatorzy konkursu.
2. Komisja Konkursowa przyzna autorom najlepszych prac następujące nagrody:

I nagroda	***700 zł***
II nagroda	***500 zł***
III nagroda	***300 zł***
wyróżnienia po	***150 zł***

3. Komisja Konkursowa zastrzega sobie prawo innego podziału nagród.

ZAPRASZAMY

V. OGŁOSZENIE WYNIKÓW:

1. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w lokalnych środkach masowego przekazu
2. Autorzy zgłoszonych do konkursu prac zostaną powiadomieni indywidualnie o jego wynikach i zaproszeni do udziału w uroczystym jego podsumowaniu.

VI. PRAWA UCZESTNIKÓW I ORGANIZATORÓW:

1. Prace nagrodzone i wyróżnione przechodzą na własność organizatorów
2. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do nieodpłatnych reprodukcji prac konkursowych dla celów reklamowych oraz do ewentualnego prezentowania wystawy w innych ośrodkach w kraju.
3. Prace nie zakwalifikowane do wystawy należy odebrać u Organizatorów do 30 listopada 2000 roku.

VII. INFORMACJE:

Wszelkich informacji dotyczących konkursu udziela Dział Udostępniania i Edukacji
Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu, ul. Wrocławska 174, tel. 4572349, 4743021 wew. 38.

• • •

KONKURS FOTOGRAFICZNY „BESKIDY W OBIEKTYWIE"

Komisja Turystyki Górskiej PTTK Oddziału „Beskid" w Nowym Sączu ogłasza czwarty **KONKURS FOTOGRAFICZNY** adresowany do wszystkich turystów - miłośników gór.

Każdy kto przemierza górskie ścieżki Beskidów z aparatem fotograficznym ma okazję zaprezentować zatrzymane w kadrze, uchwycone i podpatrzone w górach motywy.

Przedstawione do konkursu prace mogą stanowić zarówno odrębne tematycznie pojedyncze fotogramy, jak też serie zdjęć. Na każdym z nich należy podpisać co przedstawiają. Minimalny format przyjmowanych zdjęć 15 x 20 cm.

Każde zdjęcie należy opatrzeć tylko godłem, a do zdjęć koniecznie dołączyć zamkniętą kopertę tak samo oznaczoną, zawierającą nazwisko, imię i adres autora. Jeden autor może nadesłać maksimum 3 pojedyncze zdjęcia lub jedną serię zdjęć.
Termin nadsyłania prac na adres Oddziału PTTK „Beskid" Nowy Sącz Rynek 9 - upływa 31 października 2000 r. / decyduje data stempla pocztowego /.

Autorzy najbardziej oryginalnych, najciekawszych prac otrzymają nagrody pieniężne.

Nagrodzone i wyróżnione fotogramy zostaną zaprezentowane na okolicznościowej wystawie fotograficznej.

Jury zastrzega sobie prawo zatrzymania najciekawszych prac w archiwum Oddziału PTTK. Pozostałe fotogramy mogą być zwrócone pod warunkiem przesłania odpowiedniej wielkości koperty ze znaczkami.

Zapraszamy do wzięcia udziału w Konkursie
KTG Oddziału PTTK „Beskid"

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
Oddział „BESKID"
33-300 NOWY SĄCZ Rynek 9
Tel. 0 – 18 443 – 74 – 57; Fax. 0 – 18 443 – 89 – 19

organizuje

KURS

na uprawnienia
Przewodnika Górskiego Beskidzkiego III klasy
oraz
Przewodnika Terenowego na woj. Małopolskie

Kandydat na kurs powinien odpowiadać następującym wymogom:
- *mieć ukończone 18 lat;*
- *posiadać ukończoną co najmniej szkołę średnią;*
- *posiadać stan zdrowia umożliwiający wykonywanie zadań przewodnika górskiego lub terenowego, udokumentowany odpowiednim zaświadczeniem lekarskim;*
- *nie był karany za przestępstwa umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego;*
- *być członkiem PTTK.*

***

TRASA Ltd.

jest firmą ekonomiczną Klubu Czeskich Turystów. Zarządza domkami KCT, wydaje mapy, kalendarze imprez turystycznych i inne materiały. Poprzez swoje Centrum Usług Turystycznych organizuje podróże i programy pobytu w Czechach dla partnerów KCT i innych zagranicznych gości.

Kontakt: Centrum Usług Turystycznych (Centours)
Pani Jarka Sedlackova
ul. Archeologicka 2256
155 00 Praga 5 – Luziny
Czechy

Telefon: 00420-2-516 119 11
Tel./Faks: 00420-2-651 45 29
00420-2-651 48 31

e-mail: centours@ms1.ipnet.cz

Mapy KCT 1:50 000 można nabyć po atrakcyjnej cenie w sklepie:

Trasa, ul. Skolska 16, 110 00 Praga 1, Czechy

lub otrzymać pocztą zamawiając je w Centours. Mapy są również do nabycia w księgarniach na terenie całych Czech.

PROPOZYCJE

POKOJE DO WYNAJĘCIA
NOCLEGI

MARIA MAZUGA

34-130 Kalwaria Zebrzydowska, ul. Bernardyńska 24
(pod klasztorem), tel. 033/ 766 311

REGULAMIN
ODZNAKI KRAJOZNAWCZEJ PTTK WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

I Postanowienia ogólne

1. Odznaka Krajoznawcza PTTK Województwa Śląskiego jest odznaką regionalną PTTK ustanowioną przez Radę Prezesów Oddziałów PTTK Województwa Śląskiego z inicjatywy Górnośląskiego Kręgu Krajoznawców i oddziałowych komisji krajoznawczych
2. Celem odznaki jest popularyzacja wiedzy o województwie śląskim i jego walorach turystyczno-krajoznawczych
3. Odznaka Krajoznawcza PTTK Województwa Śląskiego jest ustanowiona w trzech stopniach:
   - stopień I
   - stopień II
   - stopień III
4. Odznakę przyznaje Górnośląski Krąg Krajoznawców, Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK w Katowicach oraz uprawnione oddziałowe komisje krajoznawcze województwa śląskiego
5. Nadanie Odznaki Krajoznawczej PTTK Województwa Śląskiego następuje po weryfikacji kroniki krajoznawczej lub ewidencji wycieczek prowadzonej w książeczkach turystyki pieszej i kolarskiej. Odznaka jest odpłatna

II. Warunki zdobycia odznaki

6. Odznakę mogą zdobywać osoby, które ukończyły 10 lat
7. Odznakę zdobywa się według kolejności stopni. Następny kolejny stopień można zdobywać bezpośrednio po spełnieniu warunków stopnia niższego
8. Nadwyżka zaliczanych obiektów krajoznawczych zdobytych na jeden stopień odznaki przechodzi po weryfikacji na stopień wyższy.
9. Okres zdobywania poszczególnych stopni odznaki jest dowolny
10. Odznaka może być zdobywana podczas indywidualnych wędrówek po województwie lub podczas wycieczek, rajdów, zlotów i innych imprez organizowanych przez ogniwa PTTK, zakłady pracy, szkoły, organizacje itp.
11. odznaka może być zdobywana równocześnie z innymi odznakami krajoznawczymi i odznakami turystyki kwalifikowanej
12. Potwierdzeniem pobytu lub zwiedzenia obiektu może być odcisk pieczątki z nazwą miejscowości lub obiektu, wklejony bilet wstępu, zdjęcie na tle obiektu. Na wycieczkach zbiorowych zwiedzenie obiektu mogą potwierdzić przewodnicy turystyczni i kadra programowa PTTK (przodownicy, instruktorzy) pod warunkiem, że biorą udział w wycieczce i zwiedzaniu obiektu. Potwierdzenia mogą też dokonywać instruktorzy krajoznawstwa na podstawie ustnego sprawozdania ubiegającego się o przyznanie odznaki
13. Do zdobycia odznaki w poszczególnych stopniach wymagane jest poznanie określonej liczby obiektów krajoznawczych:

SPRAWY ORGANIZACYJNE

L.p.	Grupy obiektów krajoznawczych	Stopień			Razem
		I	II	III	
1.	Miasta zabytkowe	1	2	3	6
2.	Zabytki architektury	4	8	12	24
3.	Muzea lub Izby Regionalne	1	3	6*	10
4.	Parki etnograficzne	-	1	1	2
5.	Rezerwaty przyrody	1	2	3	6
6.	Parki krajobrazowe	-	1	2	3
7.	Parki zabytkowe	1	3	5	9
8.	Miejsca pamięci narodowej	2	4	6	12
9.	Inne obiekty krajoznawcze	10	10	10	30
10.	Łączna suma obiektów wymagana na dany stopień	20	40	50	110

Wyjaśnienia do tabelki

ad 1 Przykłady miast zabytkowych:
Bielsko-Biała, Będzin, Bytom, Cieszyn, Częstochowa, Gliwice, Kłobuck, Krzepice, Lubliniec, Miasteczko Śląskie, Pszczyna, Racibórz, Rybnik, Siewierz, Skoczów, Sośnicowice, Tarnowskie Góry, Toszek, Wodzisław Śl., Żarki, Żory, Żywiec

ad 2 Dowolne zabytki architektury z wyjątkiem zabytków na terenie miasta, wykazywanego przez ubiegającego się o odznakę w punkcie 1

ad 3 *Muzeum Śląskie jako warunek zdobycia III stopnia, o ile nie zostało ono wykazane do stopni wcześniejszych

ad 4 Chorzów – Górnośląski Park Etnograficzny, Pszczyna – Zagroda Wsi Pszczyńskiej

ad 5 W województwie śląskim jest 59 rezerwatów, na przykład:
Modrzewiowa Góra, Zamczysko, Zielona Góra, Hubert, Wielki Las, Kaliszak, Sokole Góry, Jeleniak-Mikuliny, Segiet, Ochojec, Las Murckowski, Łężczok, Rotuz,
Kopce, Szeroka, Barania Góra, Śrubita, Oszus, Romanka, Pilsko

ad 6 Parki krajobrazowe: Beskidu Śląskiego, Beskidu Małego, Orlich Gniazd, Stawki, Lasy nad górną Liswartą, Załęczański Park Krajobrazowy, Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, Żywiecki Park Krajobrazowy

ad 7 Wszystkie zabytkowe parki miejskie oraz znajdujące się w sąsiedztwie zamków i pałaców

ad 8 Pomniki, tablice pamiątkowe, groby żołnierzy poległych w powstaniach i wojnach

ad 9 np.: Chorzów WPK i W (planetarium, Zoo, Wesołe Miasteczko), Tarnowskie Góry (Kopalnia Zabytkowa, sztolnia „Czarnego Pstrąga"), kolejka wąskotorowa Bytom – Miasteczko Śląskie lub Gliwice – Rudy, Gliwice – palmiarnia, Sosnowiec – egzotarium, Zabrze – ogród botaniczny, Katowice – „Spodek", Biblioteka Śląska inne przykłady architektury współczesnej

ad 10 Do łącznej sumy obiektów wymaganych na dany stopień uzupełniamy dowolnymi obiektami z dowolnych grup

III. Postanowienia końcowe

14. Zdobycie brązowej i srebrnej Regionalnej Odznaki Krajoznawczej upoważnia do przyznania I i II stopnia Odznaki Krajoznawczej Województwa Śląskiego pod

warunkiem, że Regionalna Odznaka Krajoznawcza zdobywana była na terenie województwa śląskiego

15. Obiekty krajoznawcze zaliczane na poszczególne stopnie można zaliczyć tylko jeden raz
15. Górnośląski Krąg Krajoznawców na wniosek własny lub oddziałowych komisji krajoznawczych może przyznać osobie fizycznej lub prawnej dowolny stopień Odznaki Krajoznawczej Województwa Śląskiego z pominięciem wymogów punktu 13
16. Ostateczna interpretacja niniejszego regulaminu należy do Rady Prezesów Oddziałów PTTK Województwa Śląskiego w Katowicach
17. Regulamin został zatwierdzony przez Radę Prezesów Oddziałów PTTK Województwa Śląskiego w Katowicach w dniu 9 kwietnia 2000 r. i od tego dnia wchodzi w życie.

Opracowanie: Andrzej Likos, Bogdan Tytko – Komisja Krajoznawcza Oddziału PTTK w Wodzisławiu Śl
Konsultacja – Edward Wieczorek – kierownik Regionalnej Pracowni Krajoznawczej PTTK w Katowicach

REGULAMIN

XVIII OGÓLNOPOLSKIEGO GÓRSKIEGO RAJDU PRZEWODNIKÓW PTTK

BABIA GÓRA 2000

ZAWOJA 14 – 17 września

Rajd organizowany jest pod patronatem Marszałka województwa małopolskiego Marka Nawary.

Organizatorzy:
Koła Przewodników Beskidzkich i Terenowych przy o PTTK w Oświęcimiu, Suchej Beskidzkiej, Wadowicach i Chełmku.

Współorganizatorzy:
- Komisja Przewodnicka ZG PTTK w Warszawie;
- Dyrekcja Babiogórskiego Parku Narodowego;
- Wójt Gminy Zawoja;
- Małopolskie Forum Oddziałów PTTK.

Kierownictwo rajdu:

- Komandor:	Jan Noworyta	tel. 033-8432096
- Z-cy Komandora:	Zdzisław Wróbel	tel. 033-8461248
	Janusz Jędrygas	tel. 033-8233637
	Robert Semik	tel. 033-8742908

Cele rajdu:
- uczczenie 125- lecia przewodnictwa w Polsce;
- uczczenie 50- lecia PTTK;
- propagowanie walorów turystyczno-krajoznawczych województwa małopolskiego oraz integracja środowiska przewodnickiego.
- uczczenie jubileuszu 50-lecia Orawskiego Parku Etnograficznego;
- uczczenie 20-tej rocznicy I Zimowego Wejścia na Mont Everest

Termin rajdu:
Rajd odbędzie się w dniach 14-17 września 2000 z metą w Zawoji.

Uczestnictwo w rajdzie:
W rajdzie biorą udział zespoły rajdowe (3-10 osobowe): zgłoszone przez koła (kluby) przewodników i oddziały PTTK.

UWAGA: Ze względu na górski charakter rajdu pożądane jest posiadanie odpowiedniego dla turystyki górskiej obuwia oraz okrycia wierzchniego zabezpieczającego przed wiatrem i deszczem. Ponadto wszyscy uczestnicy powinni posiadać: apteczkę, latarkę, plecak, dokument stwierdzający tożsamość, legitymację przewodnicką, paszport / dla wyjeżdżających na Słowację/

Zgłoszenie uczestnictwa w rajdzie dokonuje się na załączonej „karcie zgłoszenia" w terminie do dnia 15 sierpnia 2000 na adres:

Oddział PTTK „Ziemi Oświęcimskiej"
ul. Mickiewicza 6
32-600 OŚWIĘCIM

wpłacając jednocześnie wpisowe na konto:

o/PTTK „Ziemi Oświęcimskiej" w Oświęcimiu nr konta: PKO BP
o/Oświęcim 10201417 - 186876 - 270 - 1

z dopiskiem: **„ Rajd „Babia Góra 2000" ".**

UWAGA: Liczba uczestników rajdu jest ograniczona, o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń. Na karcie zgłoszenia należy zaznaczyć nr wybranej trasy -oraz ilość osób korzystających ze zniżek PKP.

Koszty uczestnictwa:
Koszt uczestnictwa w rajdzie wynosi **160 zł:** w ramach którego organizatorzy zapewniają:
- 3 noclegi (14 15; 15/16: 16 17);
- 3 śniadania (15. 16. 17);
- 3 obiadokolacje (14. 15. 16);
- okolicznościową odznakę rajdową, materiały krajoznawcze, proporczyk rajdowy;
- dowóz autokarem do wyznaczonych ptk. tras;
- ubezpieczenie NW;
- obsługę przewodnicką;
- zniżkę kolejową 50%;
- udział w imprezach towarzyszących.

Potwierdzenie uczestnictwa:
Potwierdzenie przyjęcia do udziału w rajdzie zostanie przesłane na wskazany w zgłoszeniu adres w terminie do dn. 30 sierpnia 2000.

Zakwaterowanie uczestników:
Organizatorzy rajdu zapewniają rezerwację miejsc noclegowych w ośrodkach wypoczynkowych w Zawoji. Biuro rajdu i recepcja znajdują się w D.W. „Górnik" w Zawoji Mosorne: tel. (033) 977-51-3

Przebieg rajdu:

14.09.2000 (czwartek):
zakwaterowanie do godz. 10
godz. 10^{00} - wyjście na wybrane trasy
godz. 18^{00} - obiadokolacja
godz. 19^{00} - spotkanie (prelekcja) z wybitnym himalaistą Krzysztofem Wielickim; prezentacja wyposażenia przewodnickiego (obuwie, ubrania, plecaki, apteczki) firm: Himal. Alpinus. Malachowski. Natalex. A. Chruściel oraz map wydawnictwa Pascal i PWK:

15.09.2000 (piątek):
godz. 7^{00}- 7^{20} – śniadanie
godz. 8^{00} - wyjazd na trasy
godz. 18^{00} - obiadokolacja
godz. 19^{00} - spotkanie z Dyr. Babiogórskiego Parku Narodowego (prelekcja, park biosfery). ognisko, „wieczornica przewodnicka" - Skansen PTTK im. J. Żaka:

16.09.2000 (sobota)
godz. 7^{00}- 7^{30} – śniadanie
godz. 8^{00} - wyjazd na trasy
godz. 18^{00} – obiadokolacja
godz. 19^{00} – spotkanie z gospodarzami regionu i zaproszonymi gośćmi, występ zespołu regionalnego, (bal przewodnicki)

17.09.2000 (niedziela)
godz. 7^{00}- 7^{30} – śniadanie
godz. 9^{00}- - wyjazd uczestników do miejsca zamieszkania.

Uwagi końcowe:

Istnieje możliwość rezerwacji noclegu poprzedzającego rozpoczęcie rajdu w Zawoji (13 14.09.2000 - **cena 25 zł**) oraz udziału w wycieczce na Słowację na trasie: Zawoja - Chyżne - Orawskie Zamki - Dolny Kubin - Rużomberok - Liptowski Mikułasz - Demianowska Dolina (zwiedzanie Jaskini Wolności: wyjazd kolejką na Chopok (2029 m.n.p.m.) lub kąpiel w basenach termalnych w Beszenowej) - cena wycieczki **25 zł**. Powyższe należy zaznaczyć na karcie zgłoszenia z podaniem ilości osób. Ponadto istnieje możliwość (za dodatkową opłatą ok. 15 zł) dowozu uczestników do stacji PKP Katowice lub Kraków. W przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych kierownictwo raju zastrzega sobie prawo do zmiany tras rajdu. Kierownictwo rajdu nie bierze odpowiedzialności za wypadki i szkody wynikłe w czasie trwania rajdu, zarówno wobec uczestników jak i osób trzecich. Odpowiedzialność za ew. szkody ponoszą uczestnicy. Prawo interpretacji niniejszego regulaminu jest zastrzeżone dla organizatorów rajdu.

TRASY RAJDU

TRASA A

14. 09 Zawoja Centrum – Przeł. Przysłop – Kiczora – Przełęcz Opaczne (875) – Jałowiec (1111) – Przeł. Klekociny – Zawoja Widły. Czas przejścia ok. 6 h. Szlak czerwony, żółty, bez znaków

15. 09 Przeł. Krowiarki (986) – Polica (1369) – Okrąglica (Schronisko PTTK na H. Krupowej) – Rezerwat im. Klemensiewicza – Spalenica – Zawoja Centrum. Czas przejścia 7.5 h. Szlak czerwony, zielony.

16.09 Przeł. Krowiarki – Mokry Stawek – Skręt Ratowników – Perć Akademicka – Babia Góra (1725) – Przeł. Brona – Schronisko na Markowych Szczawinach – Zawoja Barańcowa (Muzeum B.P.N.) – Skansen im. J. Żaka. Czas przejścia 7 h. Szlak niebieski, żółty, czerwony, zielony.

TRASA B

14.09 Sucha Beskidzka – Magurka (872) – Przeł. Przysłop (661) – Smyraki – Zawoja. Czas przejścia ok. 4.5 h. Szlak czerwony.

15.09 Przeł. Lipnicka (Krowiarki 982) – Sokolica – Kępa – Diablak (1725) – Przeł. Brona – Markowe Szczawiny Schronisko (1108) – Zawoja Barańcowa (Ośrodek Edukacji B.P.N.) – Skansen J. Żaka. Czas przejścia 6.5 h. Szlak czerwony, zielony.

16.09 Przeł. Krowiarki – Polica (1369) – Hala Śmietanowa – Spalenica – Zawoja Centrum. Czas przejścia 6 h. Szlak czerwony, zielony.

TRASA C

14.09 Zawoja Marszałki – Urwisko – Bubiaki – Przeł. Przysłop (661) – Kiczora – Smyraki – Zawoja Centrum. Czas przejścia 4.5 h. Szlak czarny, czerwony.

15.09 Przeł. Krowiarki (986) – Mokry Stawek – Schronisko na Markowych Szczawinach (1108) – Zawoja Barańcowa (Ośrodek Edukacyjny B.P.N., Skansen im. J. Żaka) – Zawoja Mosorne. Czas przejścia 5 h. Szlak niebieski, zielony.

16.09 Udział w uroczystościach Jubileuszu 50-lecia Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej
godz. 10^{00} – przyjazd do Zubrzycy
godz. 10^{30}-12^{00} – zwiedzanie skansenu
godz. 12^{00}-15^{00}- uroczystości jubileuszowe (Watra Przewodnicka)
godz. 15^{00} – wyjazd do Zawoji

KARTA ZGŁOSZENIA

udziału
w XVIII Ogólnopolskim Górskim Rajdzie Przewodników PTTK
BABIA GÓRA 2000 w dniach 14 – 17 września 2000 r.

.....

.....

(Nazwa i adres Kola (Klubu) Przewodników – prosimy podać adres pocztowy, na który należy wysłać potwierdzenie przyjęcia na Rajd)

Zgłaszamy udział grupy rajdowej (ewent. indywidualnie) na trasę nr ..... (trasa zastępcza)..... wycieczkę.....
Kierownik grupy rajdowej: .....

L.p.	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Adres zamieszkania	Nr dow. osobist.	Nr paszportu	Symbol wycieczki dla indywidualnych
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

Świadczenia dodatkowe:
1. nocleg 13/14.09 dla ..... osób .....
2. zniżka PKP 50 % .....osób .....
3. wycieczka na Słowację.....osób.....

Oświadczamy, że znane są nam warunki uczestnictwa w Rajdzie oraz Regulamin Rajdu. Bierzemy udział w Rajdzie na własną odpowiedzialność. Równocześnie oświadczamy, że wpłatę wpisowego za udział w Rajdzie w wysokości ..... od osoby dokonano na konto bankowe nr 10201417-186876-270-1 w PKO BP o/Oświęcim w dniu ..... 2000 w łącznej wysokości..... zł ..... dnia ..... 2000 r.

.....
(pieczęć i podpis organizacji zgłaszającej udział)

KOMUNIKAT

Popularna Żeglarska Odznaka Turystyczna

W roku 1998 Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK ZG PTTK ustanowiła nowy stopień ŻOT – ***popularny.***
Do zdobycia ŻOT w stopniu popularnym wystarczy uzyskać 100 pkt. w ciągu jednego sezonu w turystycznych rejsach żeglarskich trwających co najmniej 24 godziny.

Stosunkowo niewielkie wymagania na popularną odznakę ŻOT stanowią zachętę do uprawiania turystyki żeglarskiej i ułatwiają zdobycie pierwszego stopnia ŻOT.

Odznakę popularną ŻOT, a także wszystkie inne jej stopnie oraz Turystyczne Dzienniczki Żeglarskie można zamawiać w Oddziale PTTK „Mazowsze" w Warszawie ul. Litewska 11/13 00-589 Warszawa, telefon (0-22) 629-39-47; fax (0-22) 627-13-38.

REGULAMIN
XXXV OGÓLNOPOLSKIEGO ZLOTU PRZODOWNIKÓW TURYSTYKI GÓRSKIEJ

CHĘCINY

29 wrzesień – 1 październik 2000

Honorowy patronat:
- Wojewoda Świętokrzyski
- Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- Burmistrz Miasta Chęciny

Sponsorzy:
- Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej
- Świętokrzyski Urząd Marszałkowski w Kielcach

Organizator:

XXXV Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki Górskiej organizuje imieniu Komisji Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK w Krakowie Oddział Świętokrzyski PTTK w Kielcach.

Termin Zlotu:

Zlot odbędzie się w dniach 29 września – 1 października 2000 r.

Komitet Organizacyjny:

Komandor	Kazimierz Micorek
V-ce Komandor	Franciszek Guska
Sekretarz	Waldemar Kowalski
Kwatermistrz	Jolanta Bednarska
Kierownik tras	Jerzy Pabian

Cele Zlotu Przodowników GOT:
- uczczenie 50-lecia powstania PTTK;
- popularyzacja turystyki górskiej;
- poznanie Gór Świętokrzyskich;
- wymiana doświadczeń kadry PTTK.

Uczestnictwo w Zlocie:

Uczestnikiem Zlotu może być Przodownik Turystyki Górskiej PTTK, który w nieprzekraczalnym terminie 10 września 2000 roku nadeśle zgłoszenie wraz z wpisowym. O przyjęciu na Zlot decydować będzie kolejność wpłat.

Ilość miejsc ograniczona – 100 osób.

Zgłoszenia należy nadesłać na adres:

Oddział Świętokrzyski PTTK
ul. Zamkowa 4
25- 009 Kielce

Wpisowe na Zlot – 120 zł od osoby należy wpłacać na konto:

Bank Śląski S.A. Oddział Kielce
10501416-0500000922
z dopiskiem „Zlot GOT – 2000"

Zakwaterowanie i wyżywienie:
Internat Zespołu Szkół Zawodowych
Chęciny ul. Białego Zagłębia 1

Świadczenia:
- 2 noclegi (29/30 września, 30/1 października);
- wyżywienie od obiadu 29 września do śniadania 1 października;
- materiały krajoznawcze;
- znaczek zlotowy;
- ubezpieczenie od NW;
- zniżka na przejazd PKP;
- wycieczka krajoznawcza;
- prelekcja i pokaz przeźroczy;
- ognisko turystyczne.

Obowiązki uczestników:
- przestrzeganie postanowień Karty Turysty, Regulaminu Zlotu, regulaminu parku krajobrazowego i rezerwatów przyrody;
- przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych oraz poleceń kierowników tras.

PROGRAM ZLOTU

29 wrzesień - piątek

$8^{00} - 13^{00}$	przyjmowanie uczestników Zlotu
$13^{00} - 14^{00}$	obiad
$14^{00} - 17^{00}$	zwiedzanie Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni
17^{30}	uroczyste otwarcie Zlotu
$18^{30} - 19^{30}$	prelekcja „Góry Świętokrzyskie"
$20^{00} - 21^{00}$	kolacja
21^{00}	spotkanie turystyczne

30 wrzesień - sobota

$7^{30} - 8^{30}$	śniadanie
9^{00}	wyjazd na wycieczkę krajoznawczą (autokarowo – pieszą)
16^{00}	obiad
$17^{00} - 21^{00}$	Biesiada Turystyczna – zakończenie Zlotu

1 październik - niedziela

$8^{00} - 9^{30}$	śniadanie
$9^{30} - 11^{00}$	zdawanie kwater

Trasa wycieczki autokarowo – pieszej w dniu 30 września

autokarowa: Chęciny – g. Miedzianka (rezerwat przyrody)

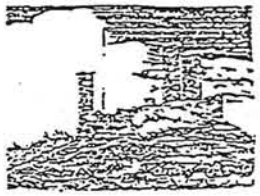
piesza:

wariant I: g. Miedzianka – Grzęby Bolmińskie – Korzecko – Chęciny

wariant II: g. Miedzianka – Gałęzice – jaskinia Piekło – Chęciny

Do zobaczenia na zlocie

Organizatorzy

KARTA ZGŁOSZENIA

na XXXV Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki Górskiej

CHĘCINY 2000

Dane personalne uczestnika:

7. Imię i nazwisko.....
8. Dokładny adres zamieszkania:

   miejscowość.....

   ulica.....

   nr domu.....nr mieszkania.....

   poczta.....kod pocztowy.....
9. Data i miejsce urodzenia.....
10. Seria nr dowodu osobistego.....

    wydany dn.....przez.....
11. Nr legitymacji PTG.....

    Nr legitymacji Honorowego PTG.....
12. Oddział PTTK.....

Zamawiam zniżki na przejazdy PKP – TAK / NIE

(niepotrzebne skreślić)

Wpisowe w wysokości 120 zł wpłaciłem(-am) na wskazane w regulaminie konto bankowe przekazem / przelewem dnia.....

W załączeniu przesyłam kopię dowodu wpłaty.

....

miejscowość i data podpis

REGULAMIN 40 JUBILEUSZOWEGO CENTRALNEGO ZLOTU MŁODZIEŻY „PALMIRY-2000"

I. WARUNKI UCZESTNICTWA

1. W Zlocie mogą uczestniczyć drużyny młodzieżowe ze szkół, uczelni, organizacji młodzieżowych, społecznych i jednostek wojskowych.

2. Na trasy wielodniowe przyjmowana będzie młodzież powyżej 15-ego roku życia.

3. Młodzież szkolna może uczestniczyć w Zlocie tylko pod opieką osób pełnoletnich.

   Opiekunowie ponoszą odpowiedzialność za postawę, przygotowanie (odpowiedni ekwipunek) i zachowanie się swojej grupy.

4. Zgłoszenia drużyn składających się z 10-20 osób plus opiekun, należy nadsyłać na kartach zgłoszeń według załączonego wzoru, nie później niż do dnia 1.X.2000 r. (liczba miejsc ograniczona) do Żoliborskiego Oddziału PTTK, 01-871 Warszawa, ul. Kasprowicza 40. Drużyny liczące mniej niż 10 osób w ramach wpisowego nie otrzymają proporczyka.

5. Wpisowe w wysokości:
   - 20,00 PLN od uczestników tras pięciodniowych,
   - 15,00 PLN od uczestników tras trzy- i dwudniowych,
   - 12,00 PLN od uczestników tras jednodniowych

   należy wpłacać w biurze Zarządu Oddziału Żoliborskiego PTTK, 01-871 Warszawa, ul. Kasprowicza 40 w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki w godz. 9.00 - 16.00 oraz w środy w godz. 10.00 - 18.00 lub przelewem na konto WBK O/W-wa Nr 10901014-1326-158-00-0 z dopiskiem „PALMIRY-2000".

   Opiekun grupy otrzymuje świadczenia nieodpłatnie.

6. Uczestnicy powinni przebyć trasę zgodnie z terminami podanymi w regulaminie i przybyć w dniu 22 października br. na metę obok wsi Pociecha. Meta czynna będzie w godz. 14.00 - 16.30.

   W innych godzinach drużyny przyjmowane nie będą.

II. OBOWIĄZKI UCZESTNIKA

1. Ekwipunek uczestników powinien odpowiadać jednodniowej lub też kilkudniowej wycieczce pieszej lub kolarskiej.

2. Każda drużyna obowiązana jest posiadać podręczną apteczkę.

3. Wyżywienie uczestników we własnym zakresie. Na mecie Zlotu czynne będą kioski spożywcze.

4. Wskazane jest przyniesienie ze sobą zniczy i lampek nagrobkowych, które zapłoną na cmentarzu w Palmirach.

III. W RAMACH WPISOWEGO UCZESTNICY OTRZYMUJĄ:

1. Potwierdzenie punktów zdobytych na odznaki turystyki kwalifikowanej.

2. Pamiątkowy znaczek dla każdego uczestnika oraz proporczyk dla drużyny.

3. Gorący posiłek na mecie. Uczestnicy muszą mieć własne naczynia: menażki, kubki i sztućce.

   Noclegi w warunkach turystycznych (własny sprzęt biwakowy: namioty, śpiwory, materace itp.). Trasa 5-dniowa bez namiotów.

4. Ubezpieczenie.

5. Przejazd autokarami do Warszawy (po zakończeniu imprezy).

6. Przejazd uczestników w ramach tras pięciodniowych na własny koszt.

UWAGA WAŻNE!!!

Drużyny, które chcą skorzystać z przejazdu autokarami z Palmir do Warszawy proszone są o zaznaczenie tego faktu na Karcie Zgłoszenia załączonej do niniejszego Regulaminu.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Komitet Organizacyjny Zlotu prosi wszystkie organizacje zgłaszające swoje drużyny o przybycie z pocztami sztandarowymi. Komitet Organizacyjny Zlotu prosi uczestników, którzy przybędą z pocztami sztandarowymi i wieńcami, aby poczty sztandarowe (możliwie w strojach organizacyjnych) zgłosiły się koło krzyża „Jerzyków" we wsi Pociecha o godz. 16.30, a delegacje z wieńcami i wiązankami na parkingu w Palmirach o godz. 17.00.

2. Organizatorzy zapewniają transport zapakowanych sztandarów z Warszawy do Palmir po uprzednim uzgodnieniu z biurem Oddziału tel. 834-68-25, 834-54-43.

3. Kierownictwo Zlotu zastrzega sobie prawo interpretacji postanowień niniejszego Regulaminu.

4. Uczestnicy biorą udział w Zlocie na własną odpowiedzialność. W przypadku niestawienia się na Zlocie wpisowe zwracane nie będzie, a uczestnik traci prawo do wszelkich świadczeń ze strony organizatorów.

5. Uczestników prosi się o współdziałanie ze służbami porządkowymi.

ZLOT ODBĘDZIE SIĘ BEZ WZGLĘDU NA POGODĘ.

V. PROGRAM ZLOTU

18 października

Uroczyste rozpoczęcie Zlotu.

18-22 października

Przebycie wybranej trasy pieszej lub kolarskiej.

22 października

godz. 14.00-16.30	- przyjmowanie drużyn na mecie w rejonie wsi Pociecha,
godz. 17.00-17.30	- zakończenie części turystycznej Zlotu,
godz. 17.30	- wymarsz drużyn rajdowych (pod kierownictwem organizatorów Zlotu) na cmentarz w Palmirach,
godz. 18.00	- apel poległych, złożenie wieńców, kwiatów i zapalenie zniczy na cmentarzu w Palmirach.

TRASY 40 JUBILEUSZOWEGO CENTRALNEGO ZLOTU MŁODZIEŻY „PALMIRY-2000"

TRASA Nr 1 - pięciodniowa (ok. 127,3 km)

Punkt startowy w Ossowie na Cmentarzu Żołnierzy Polskich i Osób Cywilnych, czynny o godz. 11.00.

18 października (środa) - ok. 25,3 km

Ossów - Zielonka - Struga - Nieporęt (nocleg).

19 października (czwartek) - ok. 31 km

Nieporęt - Łajski - Chotomów - Trzciany - Boża Wola - Nowy Dwór Mazowiecki - Modlin (nocleg).

20 października (piątek) - ok. 29 km

Modlin - Kazuń Nowy - Majdany - Cybulice Duże - Teofile - Polesie Nowe - Nowiny (nocleg).

21 października (sobota) - ok. 21 km

Nowiny - Piaski Królewskie - Posada Cisowe - Górki - Zamczysko - Leszno (nocleg).

22 października (niedziela) - ok. 21 km

Leszno - Wiersze - Mogiła Powstańców 1863 roku - Karczmisko - Pociecha.

TRASA Nr 2 - trzydniowa (ok. 44 km)

Punkt startowy w Żelazowej Woli przed wejściem do parku czynny w godz. 10.00 - 11.30.

20 października (piątek) - ok. 16 km

Żelazowa Wola - Przyćmień - Izabelin Leśny - Dąb koło Teresy - Granica (nocleg).

21 października (sobota) - ok. 15 km

Granica - Rez. Nart - Sosna Powstańców 1863 r. - Babska Góra - Roztoka (nocleg).

22 października (niedziela) - ok. 13 km

Roztoka - Mogiła Powstańców 1863 r. - Karczmisko - Pociecha.

TRASA Nr 3 - trzydniowa (ok. 51 km)

Punkt startowy w Wyszogrodzie przy stacji kolejki wąskotorowej czynny w godz. 10.00 - 11.30.

20 października (piątek) - ok. 21 km

Wyszogród - Śladów - Leśniczówka Kromnów - Krzywa Góra (nocleg).

21 października (sobota) - ok. 20 km

Krzywa Góra - Posada Cisowe - Górki - Roztoka (nocleg).

22 października (niedziela) - ok. 10 km

Roztoka - Wiersze - Karczmisko - Pociecha.

TRASA Nr 4 - dwudniowa (ok. 16 km)

Punkt startowy w Lesznie przy przystanku PKS czynny w godz. 10.30 - 11.30.

21 października (sobota) - ok. 6 km

Leszno - Łubiec - Roztoka (nocleg).

22 października (niedziela) - ok. 10 km

Roztoka - Wiersze - Karczmisko - Pociecha.

TRASA Nr 5 - jednodniowa (ok. 8 km)

Punkt startowy w Dziekanowie Leśnym przy pętli autobusowej czynny w godz. 10.30 - 11.30.

22 października (niedziela)

Dziekanów Leśny - Na Miny - Posada Sieraków - Pociecha.

TRASA Nr 6 - jednodniowa (ok. 7 km)

Punkt startowy w Laskach przy cmentarzu wojskowym czynny w godz. 10.30 - 11.30.

22 października (niedziela)

Laski - Wieś Sieraków - Pociecha.

TRASA Nr 7 - jednodniowa (ok. 5 km)

Punkt startowy w Truskawiu przy pętli autobusowej czynny w godz. 10.30 - 11.30.

22 października (niedziela)

Truskaw - Karczmisko - Pociecha.

TRASA Nr 8 - jednodniowa (ok. 12 km)

Punkt startowy w Borzęcinie Dużym przy przystanku autobusowym czynny w godz. 10.00 - 11.00.

22 października (niedziela)

Borzęcin Duży - Borzęcin Górki - Mariew - Truskaw Mały - Truskaw - Pociecha.

TRASA Nr 9 - jednodniowa (ok. 11 km)

Punkt startowy w Wólce Węglowej przy starej pętli autobusowej czynny w godz. 10.00-11.00.

22 października (niedziela)

Wólka Węglowa - Sieraków Leśny - Sieraków Wieś - Łosiówka - Pociecha.

TRASA Nr 10 - dwudniowa kolarska (ok. 51 km)

Punkt startowy w Jaktorowie przy stacji PKP czynny w godz. 9.00-10.30

21 października (sobota) - ok. 36 km

Jaktorów - Buraków - Kaski - Teresin - Paprotnia - Pawłowice - Wiejca - Leśniczówka Łubiec - Roztoka (nocleg).

22 października (niedziela) - ok. 15 km

Roztoka - Krogulec - Wiersze - Pociecha.

Organizatorzy dopuszczają możliwość korzystania przez uczestników z tras dowolnych, ale tylko pod opieką przewodników turystyki kwalifikowanej z przestrzeganiem przepisów poruszania się i biwakowania na terenie parków narodowych.

Polecamy korzystanie podczas wędrówki z następujących materiałów: L. Herz „Przewodnik po Puszczy Kampinoskiej", mapy - Kampinoski Park Narodowy, Okolice Warszawy.

UWAGI!

1. Kierownictwo trasy ma prawo wykluczyć z rajdu uczestnika w przypadku nieprzestrzegania Regulaminu Zlotu.

2. Na trasach pięciodniowych uczestnicy zobowiązani są do posprzątania po sobie pomieszczeń noclegowych, a pozostali uczestnicy z tras wielodniowych pozostawienia idealnego porządku w miejscach biwakowania.

3. Podczas Zlotu obowiązuje **całkowity zakaz picia alkoholu.**

Jak dojechać do punktów startowych z Warszawy.

Trasa Nr 1 - z Dworca PKP W-wa Wileńska, Dworca PKP W-wa Śródmieście (kierunek Wołomin)

Trasa Nr 2 - z dworca PKP W-wa Śródmieście do Sochaczewa, dalej autobusem PKS lub autobusem PKS W-wa Zachodnia

Trasa Nr 3 - autobusem PKS W-wa Zachodnia

Trasa Nr 4 - z dworca PKP W-wa Śródmieście do Błonia dalej autobusem lub autobusem PKS W-wa Zachodnia

Trasa Nr 5 - autobusem linii podmiejskiej „Ł" z Pl. Wilsona

Trasa Nr 6 - autobusem MZA 708, 726 z Pl. Wilsona

Trasa Nr 7 - autobusem MZA 708 z Pl. Wilsona

Trasa Nr 8 - autobusem PKS W-wa Zachodnia

Trasa Nr 9 - autobusami MZA linii 110, 701 z Pl. Wilsona

Trasa Nr 10 - z dworca PKP W-wa Śródmieście (kierunek Żyrardów)

Dojazdy PKP i PKS należy sprawdzić w aktualnych rozkładach jazdy.

Trasa nr .....
Trasa zastępcza .....

Korzystamy z transportu organizatorów
TAK NIE*)

KARTA ZGŁOSZENIA

.....
(nazwa drużyny)

.....
(kierownik drużyny)

Lp.	Imię i nazwisko	Rok urodz.	Adres	Nr leg. PTTK
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

*) *niepotrzebne skreślić*

Verte

POTWIERDZENIE

Z przyjemnością zawiadamiamy, że drużyna .....

została przyjęta na trasę Nr ..... z Nr startowym .....

Punkt wyjścia znajduje się .....

Start dnia ....., godz. .....

Do zobaczenia na trasie
Kierownictwo Zlotu

PTTK
Oddział Wrocławski
Rynek-Ratusz 11/12, 50-106 Wrocław
tel. (0-71) 344 39 23
fax. (0-71) 343 67 46

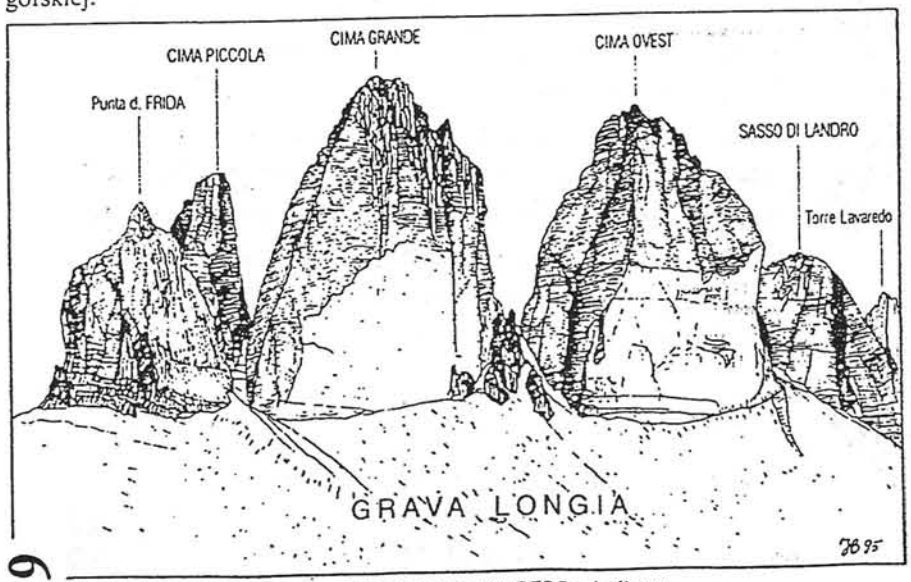
WŁOCHY – DOLOMITY

30.07.–13.08.2000 r. (15 dni)

Liczebność grupy: do 15 osób
Prowadzący: Maciej Laskowski

Teren: Dolomity to rozległa grupa górska po południowej stronie głównego łańcucha Alp, na terytorium Włoch. W krajobrazie gór dominują potężne gniazda skalne, których baszty i turnie osiągają nierzadko wysokość 1000 m.

O szczególnej atrakcyjności Dolomitów dla turystów stanowią *vie ferrate* – żelazne drogi – drogi wspinaczkowe, wzdłuż których, zamontowano urządzenia ułatwiające ich pokonanie (drabinki, klamry) oraz zapewniające możliwość asekuracji (liny stalowe – poręczówki). Prowadzą one często przez pionowe urwiska, wąskie, eksponowane granie, a ich pokonanie pozwala poznać zupełnie nowy wymiar turystyki górskiej.

Widok na TRE CIME DI LAVAREDO od północy

WAKACJE Z PTTK

Zaproszenie w Jesioniki

Zapraszamy na organizowany przez Studenckie Koło Przewodników Sudeckich wakacyjny obóz wędrowny w Jesionikach.

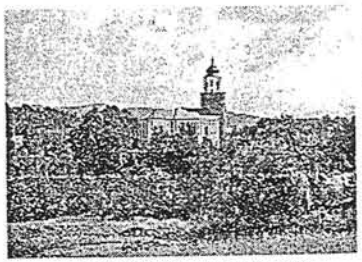
Jesioniki, a właściwie Wysoki Jesionik, to najwyższe pasmo Sudetów Wschodnich (Pradziad – 1492 m n.p.m.), leżące w Republice Czeskiej, na pograniczu Moraw i Śląska. Są to góry bardzo malownicze, obfitujące w szerokie panoramy – ich główny grzbiet na dużym odcinku leży ponad górną granicą lasu, a punktami widokowymi są także liczne skałki i wieże widokowe. Niższe partie porastają rozległe kompleksy leśne. Jesioniki są bogate w atrakcje krajoznawcze, zarówno obiekty przyrodnicze, jak i ciekawe zabytki architektury, sztuki i muzea. Do tej pierwszej grupy należą m.in. efektowne wodospady Bilej Opavy, jaskinie Na Pomezi z bogatą szatą naciekową, rezerwat torfowiskowy Rejviz z owianym legendami jeziorkiem, czy źródła wód mineralnych. Z zabytków trzeba wymienić przede wszystkim udostępnione do zwiedzania zamki z bogatym wyposażeniem wnętrz – w Javorniku (należący niegdyś do biskupów wrocławskich), Velkich Losinach (rodu Żerotinów) oraz krzyżacki w Bruntalu. Jest też cały szereg romantycznych ruin zamków (Sovinec, Rabštejn, Rychleby i in.). Spotkamy także kilka uroczych kościółków drewnianych i liczne drobne ciekawostki – fortyfikacje sprzed II wojny światowej, stare znaki graniczne, pomniki, kapliczki itp. Na trasie obozu znajduje się kilka wyjątkowych muzeów i ekspozycji, m.in. muzeum papiernicze, górnictwa złota (w wersji 17-dniowej) i plenerowa wystawa geologiczna. W Velkich Losinach można popływać w basenie, wypełnionym termalną wodą mineralną o temperaturze 28°C.

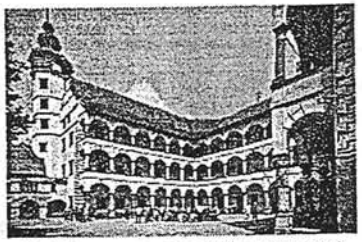
Schronisko Švýcarna i Pradziad – najwyższy szczyt Jesioników

Jeziorko torfowiskowe w Rejvizie, które – według podań – pochłonęło miasto Hunehrad, "jesiennicką Sodomę"

Kościół w Żulovej wykorzystujący wieżę średniowiecznego zamku

Dziedziniec renesansowego zamku Żerotinów w Velkich Losinach

Kamerzyskie wodospady w Górach Rychlebskich

Przewidziane są też wycieczki w sąsiednie regiony:

– **Góry Rychlebskie** – czyli czeska strona naszych Gór Złotych, z malowniczymi dolinami i ruinami zamków.

– **Zlatohorska Vrchovina** – czyli Góry Opawskie... i dużo więcej; ich atrakcją jest m.in. miejsce pielgrzymkowe z niedawno odbudowanym kościołem Panny Marii Wspomożycieli Wiernych i bardzo efektowne sztolnie po wydobyciu złota.

– **Niski Jesionik** to rozległy obszar, pocięty przez głębokie, skaliste i kręte doliny rzek. W tym paśmie właśnie owe doliny mają najbardziej górski charakter, akcentowany przez wodospady (Rešovskie). Główne szczyty, stanowiące często pozostałości dawnych wulkanów, są bardzo dobrymi punktami widokowymi.

TERMIN: 21 VII 2000 – 6 VIII 2000 (17 dni)

Uwaga! Obóz może też może być przeprowadzony w wersji skróconej, 15-dniowej (do 4 VIII), w zależności od woli większości uczestników.

CENA: 705,– PLN (w wersji 15-dniowej: 635,– PLN)

Cena obejmuje noclegi (w namiotach na kempingach i polach biwakowych), wyżywienie, dojazd i przejazdy na miejscu, bilety wstępu, ubezpieczenie i opiekę przewodnicką.

Przewodnik: Tomasz Dudziak (tel. 351-30-29)

Zapisy: Biuro programowe Oddziału Wrocławskiego PTTK, Wrocław, Rynek-Ratusz 11/12 (III piętro), w godzinach 8-16 (w dni robocze), tel. (071) 34-303-44

ČESKÝ RÁJ

TERMIN: 10 - 25.08.2000

Nie wiesz co robić podczas wakacji?

Chcesz poznać jedne z najbardziej interesujących zakątków kraju naszego południowego sąsiada, podziwiać niesamowitą rzeźbę piaskowcowych skałek, zachwycić się pięknem górskiego krajobrazu, niezapomnianym klimatem pełnych zabytków miasteczek, i groźą ruin dawnych zamków? Chcesz ożywić znane z historii jedynie jako martwe daty dzieje wojen husyckich, wojny trzydziestoletniej i wojny prusko-austriackiej 1866 roku? Chcesz przypomnieć sobie słodkie chwile z dzieciństwa raz jeszcze przeżywając historię Rumcajsa?

mamy pomysł na rozwiązanie Twojego problemu:

Zabierzemy Cię do raju!

Obóz trwa 16 dni, odbywa od 10 (czwartek) do 25 (piątek) sierpnia 2000. Zakwaterowanie na polach namiotowych (trzeba mieć własny namiot, alu- lub karimatę i śpiwór), wyżywienie we własnym zakresie. W ramach wpisowego **(tylko 450 zł)** koszty noclegów, wszelkich przejazdów i wstępów na terenie Czech, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz kosztów leczenia, miła i fachowa obsługa przewodnicka. Ponadto zapewniamy bogaty program krajoznawczy, sympatyczną atmosferę i niezapomniane wrażenia! Bliższych informacji można uzyskać w Biurze Programu (III. piętro) Oddziału Wrocławskiego PTTK,

adres: Rynek/Ratusz 11/12
50-103 Wrocław
Tel.: (071) 3430344

**Polskie Towarzystwo
Turystyczno-Krajoznawcze
Oddział Stołeczny
Im. Aleksandra Janowskiego
Ul. Podwale 23
00-261 Warszawa**

A P E L

W 50-lecie działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Zarząd Oddziału Stołecznego PTTK im. Aleksandra Janowskiego zwraca się z serdecznym apelem do wszystkich członków naszego Towarzystwa, jego jednostek organizacyjnych – a przede wszystkim oddziałów – o wsparcie finansowe naszej inicjatywy, ufundowania czterech witraży w Kaplicy Kościoła Rzymsko-Katolickiego pod wezwaniem Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych na Warszawskim Żoliborzu przy ul. Conrada 7.

Cztery kolorowe witraże, wypełnione zostaną 24 odznakami organizacyjnymi oraz turystyki kwalifikowanej Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, a także odznaką Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Ufundowanie witraży, dzięki wsparciu Koleżanek i Kolegów, pozwoli na trwałe upamiętnienie tradycji społecznej turystyki w Polsce i jej prekursorów – Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego oraz ich kontynuatora Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Licząc na zrozumienie i życzliwość
Pozostajemy z szacunkiem

Zarząd Oddziału Stołecznego PTTK

**PBK IX O/WARSZAWA
11101040-651-2700-1-28
z dopiskiem „Witraże"**

1950-2000
PTTK

Zwracam się z gorącą prośbą do wszystkich członków naszego Towarzystwa o wsparcie wysiłków mogących pomóc w podołaniu ogromnym kosztom leczenia

KATARZYNY DUCZMAŃSKIEJ.

Jest ona członkiem najstarszego klubu Towarzystwa, Klubu Turystów Górskich „Kosówka" Łódzkiego Oddziału PTTK im. Jana Czeraszkiewicza. Katarzyna jest moją w tym Klubie koleżanką od blisko trzydziestu lat, od początku swoich lat szkolnych.

W 1996 roku wykryto u niej białaczkę szpikową a dotychczasowe próby leczenia nie przyniosły żadnej poprawy. Jedyną metodą dającą nadzieję wyleczenia jest operacja przeszczepu szpiku kostnego. Brak możliwości skorzystania z dawcy rodzinnego zmusza do poszukiwań takiej osoby w Polsce i na świecie. Przewidywany koszt operacji oraz dalszego, co najmniej dwuletniego leczenia immunosupresyjnego wyniesie około 600.000 zł.

Apeluję do wszystkich moich kolegów, znajomych i przyjaciół w Towarzystwie o pomoc w ratowaniu życia Katarzyny.

Adam Chyżewski

Łódź, 20 maja 2000 r.

67

FUNDACJA URSZULI JAWORSKIEJ
04-059 Warszawa
ul. Świętosławska 18/20
Tel./fax (+48) (22) 870 05 21
Tel. (+48) (22) 870 11 43
Internet: www.fundacjauj.jaaz.pl
e-mail: fundacjauj@jaaz.pl
NIP: 113-18-07-560
REGON: 012778977
Konto PKO B.P. XII Oddział w Warszawie 10201127-30140-270-1

Warszawa, 13 marca 2000

ZAŚWIADCZENIE

Zaświadcza się, że okazicielka niniejszego pisma – Pan Katarzyna Duczmańska prowadzi zbiórkę pieniędzy z przeznaczeniem na koszty związane z leczeniem, poszukiwaniem dawcy niespokrewnionego oraz późniejszą rehabilitację. Zaświadczenie wydaje się na podstawie zaświadczenia wydanego przez dr n. med. Halinę Urbańską-Ryś z Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Łodzi.

Pani Katarzyna od czerwca 1996 r. jest leczona w Klinice Hematologii AM. w Łodzi z powodu przewlekłej białaczki szpikowej. Chora nie posiada dawcy rodzinnego, wskazane jest poszukiwanie dawcy niespokrewnionego.

Pan Katarzyna wraz z rodziną i przyjaciółmi prowadzi zbiórkę pieniędzy z przeznaczeniem na pokrycie bardzo wysokich kosztów leczenia jak i późniejszej rehabilitacji.

Dary prosimy wpłacać na konto:

Fundacja Urszuli Jaworskiej

PKO B.P. XII Oddz. Warszawa

10201127-30140-270-1

Hasło: "KATARZYNA DUCZMAŃSKA"
darowizna

W imieniu Pani Katarzyny, Jej rodziny, przyjaciół oraz naszym własnym serdecznie dziękujemy za życzliwe zainteresowanie się sprawą. Oraz za jakiekolwiek wsparcie w tej szlachetnej akcji ratowania Jej życia.
Państwa darowizna może być odpisana od dochodu za rok 2000 do wysokości 15%.

Z poważaniem
Urszula Jaworska

FUNDACJA URSZULI JAWORSKIEJ WARSZAWA

KARTA RABATOWA PTTK

województwo warmińsko-mazurskie

USŁUGI NOCLEGOWE

Camping Nr 173 w Dywitach nad Łyną
11-001 Dywity, ul. Barczewskiego 47, tel: (0-89) 512-06-46
usługi noclegowe, ustawienie namiotu, przyczepy, samochodu,motocykla, samochodu campingowego, podłączenie do elektryczności — **10% rabatu**

USŁUGI GASTRONOMICZNE

Zajazd „Kompan"
14-100 Ostróda, Górka 9, tel: (0-89) 646-44-85 — **10% rabatu**

zmiana numerów telefonów

„Pod Ostródzkim Smokiem" Restauracja-Kawiarnia
14-100 Ostróda, ul. Olsztyńska 6,tel: (0-89) 46-42-35 — **10% rabatu**

Bar „U Tadka" Tadeusz Kamiński
14-100 Ostróda, ul. Kosynierska 3A, tel: (0-89) 646-12-04 — **10% rabatu**

FOTO-STUDIO-VIDEO
14-100 Ostróda,ul. Czarnieckiego 9a,tel:(0-89) 646-59-77
usługi i sprzedaż filmów — **10%rabatu**

Zakład Ślusarski, Artykuły Przemysłowe Tadeusz Szymański
14-100 Ostróda,ul.11 Listopada 4a,
tel:(0-89)646-82-40(w godz.17^{00}-9^{00}),0-604-272-428 (w godz. 9^{00}-17^{00})
sprzedaż artykułów metalowo-przemysłowych — **5% rabatu**
usługi hydrauliczne, ostrzenie narzędzi, naprawa rowerów — **10% rabatu**

„STEMPEL-DRUK MAŻUTIS"
14-100 Ostróda,ul. Jana Pawła II nr 3,tel: (0-89) 646-82-22
usługi poligraficzne,ksero,wyrób pieczątek,wizytówek — **10% rabatu**

Zapraszamy do pełnego, bezpłatnego korzystania z materiałów zawartych w " Informacjach ZG PTTK "

Redakcja:Centralna Biblioteka PTTK
im.Kazimierza Kulwiecia
ul.Podwale 23
00-261 Warszawa
tel.831-80-65

Numer zamknięto: 30.06.2000.

1950-2000 PTTK

ISSN 1234-1835

INFORMACJE

Zarządu Głównego PTTK

Nr 4

NUMER SPECJALNY

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2000

Do użytku wewnętrznego.

1950-2000 PTTK

KAMPANIA SPRAWOZDAWCZO – WYBORCZA

p r z e d

XV WALNYM ZJAZDEM

POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO – KRAJOZNAWCZEGO

/ zbiór dokumentów uchwalonych przez Zarząd Główny PTTK obowiązujących jednostki organizacyjne PTTK /

Spis treści

strona

1 Wstęp - Janusz Zdebski Prezes ZG PTTK, Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK 3
-Andrzej Gordon Sekretarz Generalny ZG PTTK, Członek Komitet Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK

2 Uchwała Nr 131/XIV/2000 ZG PTTK z 17.06.2000r. w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo- wyborczej przed Walnym Zjazdem 5
załącznik nr 1 – Terminarz Regionalnych Konferencji Oddziałów PTTK 10
załącznik nr 2 – Ramowy porządek obrad Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK 11

3 Uchwała Nr 132/XIV/2000 ZG PTTK z 17.06.2000r w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK 12
załącznik nr 1 - Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa dolnośląskiego 14
załącznik nr 2 – j.w. województwa kujawsko - pomorskiego 15
załącznik nr 3 – j.w. województwa lubelskiego 16
załącznik nr 4 – j.w. województwa lubuskiego 17
załącznik nr 5 – j.w. województwa łódzkiego 18
załącznik nr 6 – j.w. województwa małopolskiego 19
załącznik nr 7 – j.w. województwa mazowieckiego 20
załącznik nr 8 – j.w. województwa opolskiego 22
załącznik nr 9 – j.w. województwa podkarpackiego 23
załącznik nr 10 – j.w. województwa podlaskiego 24
załącznik nr 11 – j.w. województwa pomorskiego 25
załącznik nr 12 – j.w. województwa śląskiego 26
załącznik nr 13 – j.w. województwa świętokrzyskiego 28
załącznik nr 14 – j.w. województwa warmińsko–mazurskiego 29
załącznik nr 15 – j.w. województwa wielkopolskiego 30
załącznik nr 16 – j.w. województwa zachodniopomorskiego 31
załącznik nr 17 – Wykaz Oddziałów PTTK, którym nie przyznano mandatów delegata na Regionalne Konferencję Oddziałów PTTK zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 2 Uchwały ZG PTTK nr 132/XIV/2000 32

4 Uchwała nr 133/XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK w sprawie: zasad normujących organizację walnych zebrań kół , klubów, oddziałów PTTK, regionalnych konferencji oddziałów PTTK, tryb wyboru władz kół, klubów, oddziałów PTTK oraz delegatów na zjazdy oddziałów PTTK, regionalne konferencje oddziałów PTTK i XV Walny Zjazd PTTK – zwanych dalej "Ordynacja Wyborczą". 41
załącznik nr 1 – Ordynacja Wyborcza 42

5 Uchwała Nr 134/XIV/2000 ZG PTTK z 17.06.2000r w sprawie kryteriów jakie winny być spełnione przy kierowaniu wniosków o nadanie przez XV Walny Zjazd PTTK Godności Członka Honorowego PTTK 57
załącznik: Wniosek o nadanie godności Członka Honorowego PTTK 59

6 Wzory druków organizacyjnych (realizacja postanowienia § 31 "Ordynacji Wyborczej" uchwalonej przez ZG PTTK) dla potrzeb:

walnego zebranie koła – klubu PTTK:
1) protokół Komisji Mandatowej 62
2) protokół Komisji Wyborczej 63
3) protokół Komisji Skrutacyjnej 64
4) zgłoszenie kandydata do władz koła - klubu PTTK 66
5) zgłoszenie kandydata na delegata na zjazd oddziału PTTK 67
6) zaświadczenie wyboru delegata na zjazd oddziału 68

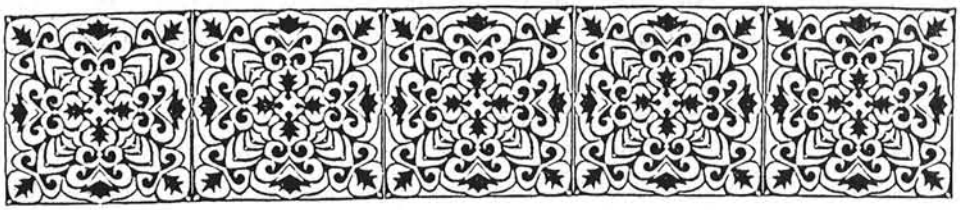
zjazdu oddziału PTTK:
1) protokół Komisji Mandatowej 69
2) protokół Komisji Wyborczej 70
3) protokół Komisji Skrutacyjnej 71
4) zgłoszenie kandydata do władz oddziału 74
5) zgłoszenie kandydata na delegata na regionalną konferencję oddziałów PTTK 75
6) zaświadczenie wyboru delegata na regionalną konferencję oddziałów PTTK 76
7) podstawowe informacje o wybranych członkach władzach oddziału: Zarządu Oddziału, Oddziałowej Komisji Rewizyjnej, Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego 77

regionalnej konferencji oddziałów PTTK:
1) protokół Komisji Mandatowej 79
2) protokół Komisji Wyborczej 80
3) protokół Komisji Skrutacyjnej 81
4) zgłoszenie kandydata na delegata na XV Walny Zjazd PTTK 83
5) zaświadczenie wyboru delegata na XV Walny Zjazd PTTK 84

7 Stanowisko Głównego Sądu Koleżeńskiego PTTK z dnia 7.02.1998r. w sprawie realizacji uprawnień statutowych wynikających z przynależności do PTTK. 85

8 Uchwała Nr 5/98 Głównego Sądu Koleżeńskiego PTTK z dnia 8 sierpnia 1998r. w sprawie interpretacji art. 16 Statutu PTTK w przedmiocie utraty członkostwa w PTTK w wyniku skreślenia z listy członków na skutek zalegania w opłacaniu składek za okres dłuższym niż 12 miesięcy. 86

9 Dodatkowe materiały organizacyjne 87

Drogie Koleżanki !
Drodzy Koledzy !

Rozpoczynamy kolejna wielką debatę na temat przyszłości naszego Towarzystwa, jego charakteru i roli w polskiej turystyce.
Podstawą tej debaty będzie rozpoczynająca się we wrześniu bieżącego roku kampania sprawozdawczo – wyborcza. Począwszy od walnych zebrań kół i klubów, przez zjazdy oddziałów, regionalne konferencje oddziałów PTTK aż po XV Walny Zjazd Towarzystwa , którego odbycie planujemy na jesień 2001 roku będziemy dokonywać podsumowania stanu naszego Towarzystwa, bilansować osiągnięcia i braki oraz formułować wnioski i program na najbliższe lata.
W ostatnich latach nasze Towarzystwo pracowało w niełatwych warunkach. Rozwijała się w tym czasie turystyka jako gałąź gospodarki narodowej. Wiele z tego co powstało i umocniło się w PTTK stało się podstawą ofert różnorodnych biur turystycznych. Nowe regulacje prawne , a przede wszystkim pierwsza w Polsce ustawa o usługach turystycznych oprócz tego, że zmusiła nasze jednostki do uregulowania wielu spraw prawnych zwiazanych z prowadzeniem działalności w sferze przewodnictwa i ruchu turystycznego oraz prowadzenia obiektów , stworzyła pewna niejasność w odniesieniu do społecznej kadry turystyki i szlaków turystycznych. Ciągle trwają prace nad właściwym prawnym usytuowaniem przodowników turystyki oraz prawną ochroną wypracowanego przez PTT i PTTK systemu wytyczania, znakowania i konserwacji szlaków turystycznych.

Nowy podział administracyjny kraju z województwami i powiatami zaowocował w naszym Towarzystwie powstaniem 16 wojewódzkich porozumień oddziałów PTTK i wypracowywaniem przez nie modelu współpracy z urzędami marszałkowskim i wojewódzkimi. Dlatego też Zarząd Główny PTTK zdecydował o tym , że odbędą się w przyszłym roku regionalne wojewódzkie konferencje oddziałów PTTK. Oprócz wyboru delegatów na XV Walny Zjazd PTTK mają one na celu przyjęcie wspólnego programu w każdym województwie, przyjęcie przez PTTK propozycji, które zostaną przedłożone Marszałkom i Wojewodom. Poza tym właśnie na tych konferencjach dokona się analizy zgłaszanych wniosków i wypracuje projekt stanowiska w sprawach statutowych.
Jesteśmy przekonani, że oddziały przyjmą na tych konferencjach rozwiązania korzystne dla turystów, oddziałów, wojewódzkich programów współdziałania oraz całego Towarzystwa.

Drogie Koleżanki !
Drodzy Koledzy !

Przystępujemy do tej kampanii jako Towarzystwo, które dominuje w polskiej turystyce aktywnej i które kreuje krajoznawczy program turystyki. Jesteśmy powszechnie odbierani jako dobry strażnik szlaków turystycznych w jego duchowym i

materialnym wymiarze, a więc ze znakowaniem i schroniskami. W naszym Towarzystwie realizuje swoje osobiste pasje i wypełnia społeczną misję w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa dziesiątki tysięcy osób. Skupiamy też ponad 90 % przewodników, którzy PTTK traktują jako swoje Towarzystwo.

W bieżącej kadencji obchodziliśmy 125 lat działalności Towarzystwa Tatrzańskiego, Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego. We wrześniu br. w Gnieźnie odbędzie się, poprzedzony kilkunastoma sejmikami, V Kongres Krajoznawstwa Polskiego „Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej". Trwają przygotowania do obchodów 50 lecia połączenia PTT i PTK oraz złotych godów działalności pod PTTK – owskim znakiem.

Wszystko co się w Towarzystwie stało dobrego jest zasługą konkretnych ludzi. Jesteśmy przekonani, że w kampanii usłyszą słowa podziękowania i uznania. Daleko nam jednak do samozadowolenia. Stąd potrzebna nam jest dyskusja o najbliższych latach i perspektywie naszego działania. Rozwój samorządów terenowych jest przesłanką pozwalającą dobrze myśleć o naszej przyszłości . Tam gdzie jesteśmy potrzebni ,tam gdzie nasze ogniwa prowadzą bogatą programową działalność, tam jesteśmy dobrze oceniani przez organa samorządowe . Współdziałanie z nimi dla dobra konkretnego miasta, regionu, turystyki i Polski jest sprawą niezmiernie ważną.

Drogie Koleżanki !
Drodzy Koledzy !

Rzeczywiste sukcesy Towarzystwa są w ogromnej mierze zasługą tych, do których docierają INFORMACJE Zarządu Głównego PTTK. Prosimy o wnikliwe zapoznanie się z zamieszczonymi dalej uchwałami, przyjętymi przez Zarząd Główny PTTK. Dzięki temu nasza kampania będzie merytorycznie płodna i organizacyjnie sprawna.
Zróbmy wszystko aby przyczyniła się do umocnienia naszego Towarzystwa, polskiej turystyki , krajoznawstwa i aby dobrze służyła członkom PTTK i Polsce.

Sekretarz Generalny
ZG PTTK
Andrzej Gordon

Prezes ZG PTTK
Janusz Zdebski

Uchwała Nr 131/XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z 17 czerwca 2000 roku

w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem

Na podstawie Art. 30 ust. 2 pkt 1 oraz w związku z Art. 21 ust. 6 i Art. 28 Statutu PTTK Zarząd Główny PTTK p o s t a n a w i a:

§ 1

1. Zwołać XV Walny Zjazd PTTK we wrześniu 2001 roku.
2. Wybrać delegatów na XV WALNY ZJAZD PTTK na 16 REGIONALNYCH KONFERENCJACH ODDZIAŁÓW PTTK, których obszar pokrywa się z terenem administracyjnym poszczególnych województw.
3. Wymóg organizacyjny wyboru delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK na zjazdach oddziałów PTTK ustanowić obowiązującym wszystkie oddziały PTTK jako terenowe jednostki organizacyjne Towarzystwa.

§ 2

1. XV Walny Zjazd PTTK poprzedzić kampanią sprawozdawczo-wyborczą w jednostkach organizacyjnych Towarzystwa trwającą od września 2000 roku do końca czerwca 2001 roku. przy czym odbyć:

   1/ **walne zebrania kół - klubów**
   wybierające delegatów na zjazdy oddziałów PTTK - od września do 15 grudnia 2000 roku

   2/ **zjazdy oddziałów PTTK**
   wybierające delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK - od 15 grudnia 2000 roku do końca marca 2001 roku

   3/ **regionalne konferencje oddziałów PTTK**
   wybierające delegatów na XV Walny Zjazd PTTK -od kwietnia do 20 czerwca 2001 roku.

2. Zobowiązać zarządy oddziałów PTTK do określenia własnymi uchwałami czasu trwania kampanii sprawozdawczo-wyborczej w kołach i klubach oraz terminu zjazdu oddziału. Ustalając termin zjazdu oddziału należy brać pod uwagę, że powinien odbyć się przynajmniej na miesiąc przed regionalną konferencją oddziałów PTTK.

3. Zaproponować oddziałom PTTK odbycie regionalnych konferencji oddziałów PTTK w terminach i z uwzględnieniem ramowego porządku obrad jak w załącznikach Nr 1 i 2 do niniejszej uchwały.

4. Upoważnić Prezydium Zarządu Głównego PTTK do ostatecznego zatwierdzenia terminarza regionalnych konferencji oddziałów PTTK do końca stycznia 2001 roku.

5. Upoważnić Prezydium Zarządu Głównego PTTK do powołania w terminie do 17 grudnia 2000 roku komitetów organizacyjnych regionalnych konferencji oddziałów PTTK i zobowiązać je do zwołania, zgodnie z przyjętym terminarzem, regionalnych konferencji oddziałów PTTK.

§ 3

Zatwierdzić odrębnymi uchwałami Zarządu Głównego PTTK:

1. Zasady normujące organizację walnych zebrań kół, klubów, zjazdów oddziałów PTTK, regionalnych konferencji oddziałów PTTK, tryb wyborów władz kół, klubów, oddziałów PTTK oraz delegatów na zjazdy oddziałów, regionalne konferencje oddziałów PTTK i XV Walny Zjazd PTTK - zwane „ordynacją wyborczą".

2. Klucz wyborczy i rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK różny dla poszczególnych regionalnych konferencji oddziałów PTTK - wybieranych na zjazdach oddziałów - przyjmując za podstawę łączny stan członków PTTK z opłaconą składką członkowską i zwolnionych z tej opłaty członków PTTK / uchwała ZG PTTK Nr 1/XIV/97 z 18 października 1997 roku/, wykazanych w sprawozdaniach statystycznych oddziałów działających na terenie stanowiącym obszar regionalnej konferencji oddziałów PTTK na dzień 31.XII.1999 r. /wzór TK-O/ oraz zasadę proporcjonalności z tym jednak, że liczba delegatów z oddziałów na regionalną konferencję oddziałów PTTK nie powinna być mniejsza niż 40 a w przypadku województw największych pod względem liczebności członków PTTK nie większa niż 130.

§ 4

1. Zarząd Główny PTTK postanawia nie przyznać mandatów delegata na regionalne konferencje oddziałów PTTK oddziałom, które nie spełniły jednego z wymienionych poniżej warunków:
   1/ nie przekazały do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 /wzór TK-O/ a tym samym uniemożliwiły Zarządowi Głównemu stwierdzić stan członków PTTK w oddziale i przyznać mandat delegata /delegatów/ na regionalną konferencję oddziałów PTTK,
   2/ nie podjęły odpowiednich działań, by utrzymujący się w oddziale od 2 lat stan członków PTTK poniżej 50-ciu, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej statutem dla powołania oddziału,
   3/ nie zrealizowały uchwał ZG PTTK Nr 33/XIV/ 97 z 28.03.1997 r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999 r., a tym samym nie dostosowały statutu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK,
   4/ znajdują się w trakcie likwidacji.

2. Oddziałom, o których mowa w ust. 1 przysługuje prawo odwołania w trybie i terminie określonym w odrębnej uchwale ZG PTTK zatwierdzającej klucz i rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK.

§ 5

Zarząd Główny PTTK:

1. uchwala następujący klucz wyborczy delegatów na XV Walny Zjazd PTTK - wybieranych na regionalnych konferencjach oddziałów PTTK - przyjmując za podstawę łączy stan członków PTTK z opłaconą składką członkowską i zwolnionych z tej opłaty, wykazanych w sprawozdaniach statystycznych oddziałów PTTK działających na terenie stanowiącym obszar regionalnej konferencji oddziałów PTTK na dzień 31.12.2000 r. /wzór TK-O/ oraz zasadę proporcjonalności: **1 delegat na każde rozpoczęte 350 członków.**

2. upoważnia Prezydium Zarządu Głównego PTTK, by kierując się uchwalonym powyżej kluczem wyborczym i podstawą o której mowa w ust. 1, zatwierdziło własną uchwałą najpóźniej do 15 marca 2001 roku rozdzielnik mandatów delegatów na XV Walny Zjazd PTTK i skierowało ten rozdzielnik do realizacji przez regionalne konferencje oddziałów PTTK.

§ 6

Zatwierdzić odrębnymi uchwałami Zarządu Głównego PTTK:

1. do 17 grudnia 2000 roku szczegółowy termin, miejsce oraz proponowany porządek obrad XV WALNEGO ZJAZDU PTTK.
2. do końca marca 2001 roku projekt Regulaminu obrad XV Walnego Zjazdu PTTK, w tym zasady wyboru członków władz naczelnych i ich liczbę.
   Projekt porządku obrad XV Walnego Zjazdu PTTK i projekt Regulaminu obrad XV Walnego Zjazdu PTTK przedstawić XV Walnemu Zjazdowi PTTK do uchwalenia.
3. do końca czerwca 2000 roku zasady organizacyjne oraz kryteria jakimi należy się kierować występując do Zarządu Głównego PTTK z wnioskami o nadanie przez XV Walny Zjazd PTTK, wybitnym działaczom Towarzystwa, szczególnie zasłużonym dla rozwoju turystyki i krajoznawstwa w Polsce godności Członka Honorowego PTTK.
4. do końca grudnia 2000 roku projekt zmian w Statucie PTTK i skierować go do opiniowania na zjazdy oddziałów i regionalne konferencje oddziałów PTTK.

§ 7

1. Dla przygotowania XV Walnego Zjazdu PTTK Zarząd Główny PTTK powołuje KOMITET ORGANIZACYJNY XV WALNEGO ZJAZDU PTTK w następującym składzie:

1/ Kol. Janusz Zdebski Prezes ZG PTTK	- Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK
2/ Kol. Anna Kirchner Prezes GSK PTTK	- Członek Komitetu
3/ Kol. Stanisław Dygasiewicz Prezes GKR PTTK	- Członek Komitetu
4/ Kol. Gustaw Konopacki Wiceprezes ZG PTTK ds. Organizacyjnych	- Członek Komitetu
5/Kol. Edward Kudelski Wiceprezes ZG PTTK ds. Programowych	- Członek Komitetu
6/ Kol. Marek Staffa Wiceprezes ZG PTTK ds. Programowych	- Członek Komitetu
7/ Kol. Cezary Droszcz Skarbnik ZG PTTK	- Członek Komitetu
8/ Kol. Andrzej Gordon Sekretarz Generalny ZG PTTK	- Członek Komitetu
9/ Kol. Zbigniew Kresek Członek Prezydium ZG PTTK	- Członek Komitetu
10/ Kol. Franciszek Midura Członek Prezydium ZG PTTK	- Członek Komitetu
11/ Kol. Andrzej Wasilewski Członek Prezydium ZG PTTK	- Członek Komitetu
12/Kol. Tadeusz Martusewicz Członek ZG PTTK Przewodniczący Kapituły Odznaczeń ZG PTTK	- Członek Komitetu

2. Ponadto w skład Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK wchodzi Kierownik Biura XV Walnego Zjazdu PTTK.
3. Komitet Organizacyjny XV Walnego Zjazdu PTTK odpowiada przed Zarządem Głównym PTTK za całokształt prac przygotowawczych do XV Walnego Zjazdu PTTK i przedkłada okresowe informacje o ich przebiegu.
4. Komitet Organizacyjny XV Walnego Zjazdu PTTK działa w oparciu o przyjęty przez siebie „Harmonogram prac przygotowawczych do XV Walnego Zjazdu PTTK".
Zadania realizuje za pośrednictwem Zespołów Problemowych Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu oraz Biura XV Walnego Zjazdu PTTK.

§ 8

Powołać następujące Zespoły Problemowe i ich przewodniczących:
1. ZESPÓŁ ORGANIZACYJNY - pod przewodnictwem Kol. Gustawa Konopackiego, celem organizacyjnego przygotowania Zjazdu.

2. ZESPÓŁ PROGRAMOWY - pod przewodnictwem Kol. Edwarda Kudelskiego dla oceny realizacji zadań Towarzystwa w zakresie turystyki i krajoznawstwa oraz wytyczenia głównych kierunków zadań programowych na okres XV kadencji.

3. ZESPÓŁ EKONOMICZNY - pod przewodnictwem Kol. Cezarego Droszcza, dla oceny stanu gospodarki i finansów Towarzystwa oraz ustalenia strategii działań na okres XV kadencji.

4. ZESPÓŁ STATUTOWY - pod przewodnictwem Kol. Zbigniewa Kreska, dla przygotowania nowelizacji Statutu PTTK.

§ 9

1. Upoważnić Prezydium ZG PTTK do zatwierdzenia składów osobowych poszczególnych zespołów na wniosek ich przewodniczących po otrzymaniu zgłoszeń do pracy w tych zespołach od członków Zarządu Głównego PTTK oraz prezesów GKR PTTK i GSK PTTK.

2. Upoważnić przewodniczących zespołów do powołania w miarę potrzeb specjalistycznych komisji problemowych, w skład których mogą wchodzić osoby spoza składów zespołów zatwierdzonych przez Prezydium ZG PTTK.

3. Zobowiązać zespoły do opracowania własnych harmonogramów realizacji zadań oraz do przedkładania okresowych sprawozdań o przebiegu ich realizacji Komitetowi Organizacyjnemu XV Walnego Zjazdu PTTK.

§ 10

1. Upoważnić Zespół Organizacyjny Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK do wystąpienia w okresie planowania budżetu o zabezpieczenie w budżecie ZG PTTK na rok 2001 środków finansowych na realizacje zadań zaplanowanych w kampanii sprawozdawczo-wyborczej i organizację XV Walnego Zjazdu PTTK.

2. Upoważnić Prezydium Zarządu Głównego PTTK, by na wniosek Zespołu Organizacyjnego Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK zatwierdziło szczegółowy preliminarz kosztów realizacji zadań zaplanowanych w kampanii sprawozdawczo-wyborczej oraz kosztów XV Walnego Zjazdu PTTK.

§ 11

 Upoważnić Zespół Organizacyjny Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK by

współdziałając z Sekretarzem Generalnym ZG PTTK powołał do końca września 2000 roku Kierownika i Biuro XV Walnego Zjazdu PTTK oraz określił zadania.

§ 12

Zobowiązać Sekretarza Generalnego Zarządu Głównego PTTK do opublikowania w specjalnym numerze„INFORMACJI ZG PTTK" do końca sierpnia 2000 roku wszystkich uchwał i dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej w PTTK w ilości zapewniającej potrzeby kół, klubów, oddziałów PTTK oraz regionalnych konferencji oddziałów PTTK.

§ 13

Do interpretacji niniejszej uchwały Zarząd Główny PTTK upoważnia Prezydium ZG PTTK.

§ 14

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Główny PTTK

Sekretarz Generalny ZGPTTK
Andrzej Gordon

PREZES ZG PTTK
Janusz Zdebski

Załącznik Nr 1 do Uchwały
ZG PTTK Nr 131/XIV/ z 17.06.2000 r.

Terminarz
Regionalnych Konferencji Oddziałów PTTK

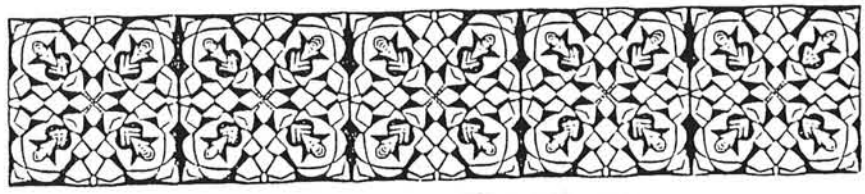
Termin	Regionalna Konferencja Oddziałów PTTK województw:
I. Kwiecień /sobota lub niedziela/	
31 III lub 1 IV	- lubuskiego - podlaskiego - świętokrzyskiego
7 lub 8	- warmińsko - mazurskiego - lubelskiego
21 lub 22	- łódzkiego - opolskiego
28 lub 29	- pomorskiego - podkarpackiego
II. Maj /sobota lub niedziela/	
5 lub 6	- zachodnio-pomorskiego
12 lub 13	- wielkopolskiego
19 lub 20	- kujawsko-pomorskiego
26 lub 27	- mazowieckiego
III. Czerwiec /sobota lub niedziela/	
2 lub 3	- dolnośląskiego
9 lub 10	- śląskiego
16 lub 17	- małopolskiego

Załącznik Nr 2 do Uchwały ZG PTTK
Nr 131/XIV/2000 z 17.06.2000 r.

Ramowy porządek obrad Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK

1. Wybór delegatów na XV Walny Zjazd PTTK.
2. Przyjęcie wniosków i postulatów kierowanych do XV Walnego Zjazdu PTTK.
3. Zaopiniowanie projektu zmian w Statucie PTTK
4. Przyjęcie sprawozdania obrazującego działalności wojewódzkiego porozumienia oddziałów PTTK od czasu jego powołania.
5. Przyjęcie wspólnego programu i zasad współdziałania oddziałów PTTK w ramach wojewódzkiego porozumienia oddziałów PTTK.
6. Ewentualny wybór kierownictwa wojewódzkiego porozumienia oddziałów PTTK i przyjęcie zasad organizacyjnych jego funkcjonowania z uwzględnieniem współdziałania z wojewódzkimi władzami administracyjnymi i samorządowymi.

Uchwała nr 132 / XIV / 2000
Zarządu Głównego PTTK z 17.06.2000 r.
w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Na podstawie art. 28 Statutu PTTK i w związku z postanowieniami § 3 ust. 2 i § 4 Uchwały ZG PTTK nr 131 /XIV/2000 z dnia 17.06.2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem - Zarząd Główny PTTK:

§ 1

Uchwala dla poszczególnych regionalnych konferencji oddziałów PTTK następujące klucze wyborcze i rozdzielniki mandatów delegatów oddziałów PTTK na te konferencje – wybieranych na zjazdach oddziałów PTTK - załączniki od Nr 1 do Nr 16:

- **Województwo dolnośląskie** – 1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 150 członków oddziału powyżej 50-ciu.– **załącznik nr** 1
- **Województwo kujawsko – pomorskie-** 1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 150 członków oddziału powyżej 50-ciu.– **załącznik nr 2**
- **Województwo lubelskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 75 członków oddziału powyżej 50-ciu. - **załącznik nr 3**
- **Województwo lubuskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 30 członków oddziału powyżej 50-ciu. - **załącznik nr 4**
- **Województwo łódzkie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu. - **załącznik nr 5**
- **Województwo małopolskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 200 członków oddziału powyżej 50-ciu. - **załącznik nr 6**
- **Województwo mazowieckie** - 1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 200 członków oddziału powyżej 50-ciu.- **załącznik nr 7**
- **Województwo opolskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu.- **załącznik nr 8**
- **Województwo podkarpackie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu. - **załącznik nr 9**
- **Województwo podlaskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 30 członków oddziału powyżej 50-ciu.- **załącznik nr 10**
- **Województwo pomorskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu.- **załącznik nr 11**
- **Województwo śląskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 200 członków oddziału powyżej 50-ciu. - **załącznik nr 12**
- **Województwo świętokrzyskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 50 członków oddziału powyżej 50-ciu. - **załącznik nr 13**
- **Województwo warmińsko - mazurskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 50 członków oddziału powyżej 50-ciu.- **załącznik nr 14**
- **Województwo wielkopolskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 150 członków oddziału powyżej 50-ciu. - **załącznik nr 15**
- **Województwo zachodniopomorskie** -1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu. - **załącznik nr 16**

§ 2

1. Nie przyznaje mandatów delegata (delegatów) na regionalne konferencje oddziałów PTTK tym oddziałom PTTK, które nie spełniły wymagań o których mowa w § 4 ust. 1 pkt.1/-4/ Uchwały ZG PTTK nr 131 /XIV/2000 z dnia 17.06.2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem.
2. Wykaz oddziałów PTTK, którym Zarząd Główny nie przyznał mandatów delegata (delegatów) na regionalne konferencje oddziałów PTTK z podaniem przyczyn, które spowodowały taką decyzję przedstawia załącznik nr 17 do niniejszej uchwały.
3. Od decyzji Zarządu Głównego PTTK, o której mowa w ust. 1 niniejszej uchwały zarządom oddziałów PTTK przysługuje odwołanie do Prezydium Zarządu Głównego PTTK.

§ 3

1. Zarząd Główny PTTK upoważnia Prezydium ZG PTTK do rozpatrzenia odwołań zarządów oddziałów PTTK najpóźniej do 17 grudnia 2000 roku.
2. Odwołanie zarządu oddziału PTTK powinno mieć formę pisemną, zawierać uzasadnienie a także dokumentację świadczącą o ustaniu przyczyn, które spowodowały odmowę przyznania mandatu na regionalną konferencję oddziałów PTTK. Powinno być złożone najpóźniej do 30 listopada 2000 roku.
3. Odwołanie złożone po 30 listopada 2000 roku nie będą rozpatrywane.
4. O decyzji Prezydium ZG PTTK zainteresowane zarządy oddziałów PTTK oraz organizatorzy regionalnych konferencji oddziałów PTTK zostaną powiadomieni na piśmie.

§ 4

1. Nowo powołanym oddziałom PTTK po rejestracji przysługuje prawo do mandatu na regionalną konferencję oddziałów PTTK według klucza obowiązującego regionalną konferencję oddziałów PTTK na obszarze którego działa nowo powstały oddział.
2. Przyznanie mandatów delegatów nowo powołanym oddziałom PTTK na regionalne konferencje oddziałów PTTK następuje w trybie odwoławczym określonym niniejszą uchwałą.

§ 5

Do interpretacji niniejszej Uchwały Zarząd Główny PTTK upoważnia Prezydium ZG PTTK .

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Główny PTTK

Sekretarz Generalny ZGPTTK
Andrzej Gordon

PREZES ZG PTTK
Janusz Zdebski

Załącznik Nr 1 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa dolnośląskiego

według klucza:

1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 150 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	"Bielbaw" w Bielawie	34			1	3
2	Bolesławiec	76	1+1	2		
3	"Rokita" Brzeg Dolny	81	1+1	2		
4	Dzierżoniów	34			1	2,3
5	Głogów	78	1+1	2		
6	Jawor	71	1+1	2		
7	„Jelcz"- Jelczańskie Zakłady Samochodowe	54	1+1	2		
8	"Sudety Zachodnie " w Jeleniej Górze	449	1+3	4		
9	Wojskowy przy CSR w Jeleniej Górze	58			2	3
10	Kamienna Góra	144	1+1	2		
11	Kłodzko	211	1+2	3		
12	Lądek Zdrój	98	1+1	2		
13	Legnica	229	1+2	3		
14	Huta Miedzi w Legnicy	222	1+2	3		
15	„Zagłebie Miedziowe" w Lubinie	303	1+2	3		
16	Lubań Śląski	240	1+2	3		
17	Lwówek Śląski	52			2	3
18	Międzygórze	79	1+1	2		
19	Oława	86			2	3
20	Prochowice	151	1+1	2		
21	Stronie Śląskie	54	1+1	2		
22	Strzelin	267	1+2	3		
23	Świdnica	227	1+2	3		
24	Wałbrzych	499	1+3	4		
25	"Wrocławski"	1089	1+7	8		
26	Wrocław Śródmieście	193	1+1	2		
27	Wrocław Krzyki	-				1,3
28	Wrocław Fabryczna	623	1+4	5		
29	Instytuty przy PAN we Wrocławiu	320	1+2	3		
30	MPK we Wrocławiu	227	1+2	3		
31	Politechnika we Wrocławiu	74	1+1	2		
32	Wojskowy we Wrocławiu	316	1+2	3		
33	Ząbkowice Śląskie	88	1+1	2		
34	Zgorzelec	12			1	2,3
35	Huta Miedzi "Głogów" w Żukowicach	170	1+1	2		
	razem:	6909		79		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.

2.Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.

3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 2 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa kujawsko-pomorskiego

według klucza:

1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 150 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Brodnica	212	1+2	3		
2	Miejski w Bydgoszczy	507	1+4	5		
3	"Organika" w Bydgoszczy	57	1+1	2		
4	"Rzemiosło" w Bydgoszczy	51			2	3
5	Wojskowy w Bydgoszczy	577	1+4	5		
6	Regionalny "Szlak Brdy" w Bydgoszczy	308	1+2	3		
7	Chełmno	63	1+1	2		
8	Ciechocinek	53			2	3
9	Golub Dobrzyń	1292			10	3
10	Grudziądz	257	1+2	3		
11	Inowrocław	113	1+1	2		
12	Kruszwica	167	1+1	2		
13	Lipno	67	1+1	2		
14	Świecie	85	1+1	2		
15	Strzelno	114	1+1	2		
16	Uniwersytecki w Toruniu	178	1+1	2		
17	Przewodnicki w Toruniu	140	1+1	2		
18	Nauczycielski w Toruniu	117	1+1	2		
19	"Elana" S.A. w Toruniu	213	1+2	3		
20	Miejski w Toruniu	963	1+7	8		
21	Włocławek	204	1+2	3		
22	Żnin	194	1+1	2		
	razem:	5932		55		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 3 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa lubelskiego

według klucza:

1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 75 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Biała Podlaska	52	1+1	2		
2	Biłgoraj	67	1+1	2		
3	Chełm	226	1+3	4		
4	Wojskowy w Chełmie	80	1+1	2		
5	Miejski w Dęblinie	42			2	3
6	WSOSP w Dęblinie	54	1+1	2		
7	Janów Lubelski	110			2	3
8	Kazimierz Dolny	71	1+1	2		
9	Krasnystaw	89	1+1	2		
10	Lubartów	48			1	3
11	Miejski w Lublinie	707	1+9	10		
12	Kolejowy w Lublinie	135	1+2	3		
13	Akademicki w Lublinie	39			1	2,3
14	Wojskowy w Lublinie	119	1+1	2		
15	Łuków	25	1	1		
16	Nałęczów	13			1	3
17	„Puławski" w Puławach	102	1+1	2		
18	Zakłady Azotowe „Puławy" SA	97	1+1	2		
19	Radzyń Podlaski	116	1+1	2		
20	Włodawa	127	1+2	3		
21	Zamość	203	1+3	4		
	razem:	2522		45		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 4do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa lubuskiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 30 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi *)	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	ZWCH "Stilon" w Gorzowie	29			1	2
2	Regionalny w Gorzowie	-				1
3	Miejski w Gorzowie*	56	1+1	2		
4	„Energetyk" w Gorzowie	213	1+6	7		
5	Miejski w Gubinie	182	1+5	6		
6	Wojskowy w Krośnie Odrzańskim	138	1+3	4		
7	Międzyrzecz	86	1+2	3		
8	Nowa Sól	17			1	2
9	Sulecin	63	1+1	2		
10	Zielona Góra	182	1+5	6		
11	Regionalny w Zielonej Górze	83	1+2	3		
12	Żagań	74	1+1	2		
13	Żary	180	1+5	6		
	razem:	1303		41		

*) Mandat nie przyznano z powodu:
1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2.Nie podjęlcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanieastautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 5 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa łódzkiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Kutno	91	1+1	2		
2	Łask	55			2	3
3	Akademicki w Łodzi	-				1,3
4	„Łódzki"	968	1+10	11		
5	Łódź - Polesie	258	1+3	4		
6	Nauczycielski w Łodzi	141	1+1	2		
7	Łowicz	127	1+1	2		
8	Opoczno	88	1+1	2		
9	Ozorków	54	1+1	2		
10	Pabianice	409	1+4	5		
11	Piotrków Trybunalski	383	1+4	5		
12	Przedbórz	53	1+1	2		
13	Radomsko	50			1	3
14	Sieradz	67	1+1	2		
15	Tomaszów Mazowiecki	56	1+1	2		
16	Warta	103	1+1	2		
17	Wieluń	64			2	3
18	Wieruszów	65			2	3
19	Zduńska Wola	196	1+2	3		
20	Zgierz	84	1+1	2		
21	Żarnów	198	1+2	3		
	razem:	3510		51		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 6 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa małopolskiego

według klucza:

1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 200 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	AZPB "Andropol" w Andrychowie	119	1+1	2		
2	Bochnia	116	1+1	2		
3	Chrzanów	303	1+2	3		
4	Dobczyce	101	1+1	2		
5	Gorlice	333	1+2	3		
6	„Kęty" SA - Zakłady Metali Lekkich	321	1+2	3		
7	"Krakowski"	1937	1+10	11		
8	Akademicki w Krakowie	198	1+1	2		
9	Uczelniany przy Politechnice Krakowskiej	35			1	3
10	Szkolny przy ZSŁ w Krakowe	51			2	3
11	Huta im. Sendzimira w Krakowie	588	1+3	4		
12	Wojskowy w Krakowie	171	1+1	2		
13	Kraków - Nowa Huta	65	1+1	2		
14	„Pieniński" w Krościenku	29	1	1		
15	Krynica	101	1+1	2		
16	Limanowa	111	1+1	2		
17	Miechów	225	1+1	2		
18	„Lubomir" w Myślenicach	97	1+1	2		
19	"Gorce" w Nowym Targu	53	1+1	2		
20	"Beskid" w Nowym Sączu	1062	1+6	7		
21	„ Kolejarz"przy ZNTK w Nowym Sączu	66	1+1	2		
22	Ojców	52	1+1	2		
23	Olkusz	65	1+1	2		
24	"Ziemia Oświęcimska"	208	1+1	2		
25	Oświęcimiu	50	1	1		
26	Rabka	281	1+2	3		
27	Skawina	60	1+1	2		
28	Sucha Beskidzka	118	1+1	2		
29	„Pieniński" w Szczawnicy	38	1	1		
30	Zakłady Azotowe SA w Tarnowie	348	1+2	3		
31	Tarnów	403	1+2	3		
32	Zakładowy przy KWK „Siersza" w Trzebini	168	1+1	2		
33	Wadowice	125	1+1	2		
34	Miejski w Wieliczce	58	1+1	2		
35	„Tatrzański" w Zakopanym	208	1+1	2		
	Sławków	16			wykreślony z rejestru 1.01.2000r.	
	razem:	**8280**		**85**		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.

2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.

3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 7 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK
województwa mazowieckiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 200 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Ciechanów	153	1+1	2		
2	Garwolin	19			1	3
3	Gostynin	69	1+1	2		
4	Kozienice	71	1+1	2		
5	Lipsko	50	1	1		
6	Milanówek	56	1+1	2		
7	Mińsk Mazowiecki	-				1,3
8	Mława	50	1	1		
9	Nowy Dwór Mazowiecki	126	1+1	2		
10	"Celuloza" w Ostrołęka	196	1+1	2		
11	Otwock	75	1+1	2		
12	Piaseczno	324	1+2	3		
13	"Polkolor" Piaseczno	-				1
14	Pionki	176	1+1	2		
15	Miejski w Płocku	670	1+4	5		
16	„Petrochemia" Płock S.A.	40			1	2
17	Nadwiślański "Morka" w Płocku	68	1+1	2		
18	Miejski w Pruszkowie	157	1+1	2		
19	"Mechanicy" w Pruszkowie	32			1	3
20	Przysucha	101	1+1	2		
21	Oddział "Wodny" w Pułtusku	71	1+1	2		
22	Miejski w Radomiu	1007	1+5	6		
23	"Łucznik" w Radomiu	62	1+1	2		
24	„Podlasie" w Siedlcach	191	1+1	2		
25	Sokołów Podlaski	52	1+1	2		
26	Warka	190	1+1	2		
27	Warka - FUM	45			1	2
28	Stołeczny w Warszawie	2529	1+13	14		
29	„Mokotowski"	321	1+2	3		
30	Warszawa Praga Południe	254	1+1	2		
31	"Praski"	559	1+3	4		
32	„Żoliborski"	1010	1+5	6		
33	„Wolski"	210	1+1	2		
34	Warszawa Ochota	228	1+1	2		
35	Międzyuczelniany w Warszawie	271	1+2	3		
36	Stołeczny Oddział Wojskowy	377	1+2	3		
37	Wojskowy Oddział Lotników w Warszawie	65	1+1	2		

38	Uczelniany WAT w Warszawie	93			2	3
39	"Mazowsze" w Warszawie	567	1+3	4		
40	Warszawski Oddział Przewodników	388	1+2	3		
41	Ursynowski w Warszawie	-				1,3
42	Huta "Luchini - Warszawa"	83	1+1	2		
43	„Żerań" FSO	155			2	3
44	Instytut Elektrotechniki w Warszawie	27			1	2
45	Ursus	99	1+1	2		
46	Węgrów	85	1+1	2		
47	Wschodnio-mazowiecki w Wołominie	26			1	2,3
48	Żuromin	25			1	2
49	Żyrardów	1336	1+7	8		
	razem:	12759		110		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 8 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa opolskiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Brzeg	380	1+4	5		
2	Cisek	52	1+1	2		
3	Głuchołazy	28	1	1		
4	Grodków	43			1	3
5	Kędzierzyn Koźle	49			1	2,3
6	"Otmęt" w Krapkowicach	-				1,3
7	Nysa	101	1+1	2		
8	Olesno	283	1+3	4		
9	Regionalny w Opolu	73	1+1	2		
10	Opole	1370	1+14	15		
11	Międzyuczelniany w Opolu	-				1,3
12	"Gorażdże" S.A. w Choruli	45	1	1		
13	Ozimek	137	1+1	2		
14	Prudnik	160	1+2	3		
15	Strzelce Opolskie	50			1	3
16	Huta „Andrzej" w Zawadzkiem	268	1+3	4		
17	Kluczbork	-				1
	razem:	3039		41		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 9 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK
województwa podkarpackiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Brzozów	5			1	2,3
2	Dębica	238			3	3
3	Jasło	76	1+1	2		
4	Krosno	144	1+1	2		
5	„Bieszczady" w Lesku	108	1+1	2		
6	Lubaczów	129			2	3
7	Łańcut	336	1+3	4		
8	Miejski w Mielecu	54	1+1	2		
9	Nowa Dęba	50	1	1		
10	Nowa Sarzyna	69	1+1	2		
11	Przemyśl	325	1+3	4		
12	Wojskowy w Przemyślu	88	1+1	2		
13	Przeworsk	77	1+1	2		
14	„WSK - PZL" w Rzeszowie	72	1+1	2		
15	Rzeszów	1029	1+10	11		
16	Akademicki w Rzeszowie	56	1+1	2		
17	Ropczyce	53	1+1	2		
18	Sanok	127	1+1	2		
19	Stalowa Wola	49			1	2,3
20	"Siarkopol" w Tarnobrzegu	152	1+2	3		
21	„Bieszczadzki" w Ustrzykach Dolnych	110	1+1	2		
	razem:	3347		47		

*) Mandat nie przyznano z powodu:
1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 10 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK
województwa podlaskiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 30 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Augustów	52	1+1	2		
2	Białowieża	103	1+2	3		
3	Białystok	203	1+6	7		
4	Wojewódzki Szpital Zespolony w Białymstoku	101			3	3
5	"FASTY" w Białymstoku	-				1,3
6	Regionalny w Białymstoku	295	1+9	10		
7	Bielsk Podlaski	71	1+1	2		
8	Hajnówka	206	1+6	7		
9	ZNTK w Łapach	110	1+2	3		
10	Łomża	128	1+3	4		
11	Suwałki	123	1+3	4		
12	Zambrów	-				4
	razem:	1392		42		

*) Mandat nie przyznano z powodu:
1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2.Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 11 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK

województwa pomorskiego

według klucza:

1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Szkolny w Człuchowie	50			1	3
2	Miejski w Gdańsku	1051	1+11	12		
3	Studencki w Gdańsku	109	1+1	2		
4	Gdańsk "Przymorze"*	-				1,3
5	„Stocznia Gdańsk" SA	-				1,3
6	Regionalny w Gdańsku	176	1+2	3		
7	Przewodnicki w Gdańsku	56	1+1	2		
8	"Morski" w Gdyni	420	1+4	5		
9	"Marynarki Wojennej" w Gdyni	530	1+5	6		
10	„Stocznia Gdynia" SA	210	1+2	3		
11	Hel	-				4
12	Kościerzyna	20			1	2,3
13	Kwidzyn	196	1+2	3		
14	Zakładowy - „Celuloza" w Kwidzynie	55	1+1	2		
15	Przewodnicki w Malborku	110	1+1	2		
16	Regionalny w Słupsku	1015	1+10	11		
17	Sopot	190	1+2	3		
18	Wejherowo	-				1,3
	razem:	4188		54		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 12 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa śląskiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 200 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwaga	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Akademicki przy Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku Białej	103	1+1	2		
2	Bielsko Biała	1175	1+6	7		
3	FSM w Bielsku Białej	83			2	3
4	Będzin	255	1+2	3		
5	Bytom	282	1+2	3		
6	Chorzów	86			2	3
7	"Huta Batory" S.A. w Chorzowie	306	1+2	3		
8	"Beskid Śląski" w Cieszynie	672	1+4	5		
9	Czechowice Dziedzice	146	1+1	2		
10	Częstochowa	333	1+2	3		
11	Akademicki w Częstochowie	78			2	3
12	Huta - „Częstochowa"	108	1+1	2		
13	Regionalny w Częstochowie	815			5	3
14	Częstochowski Oddział Przewodników	51	1+1	2		
15	Dąbrowa Górnicza	425	1+2	3		
16	Huta „Katowice" w Dąbrowie Górniczej	103	1+1	2		
17	Gliwice	1051	1+6	7		
18	Uczelniany przy Politechnice Śląskij w Gliwicach	98			2	3
19	„Kolejowy" w Gliwicach	90	1+1	2		
20	Jastrzębie Zdrój	236	1+1	2		
21	Jaworzno	208	1+1	2		
22	Górnośląski w Katowicach	2048	1+10	11		
23	Międzyuczelniany w Katowicach	66	1+1	2		
24	"Huta Baildon" w Katowicach	1286	1+7	8		
25	Regionalny w Katowicach	50	1	1		
26	Lubliniec	59	1+1	2		
27	Mikołów	261	1+2	3		
28	Mysłowice	110	1+1	2		
29	Zakładowy przy Kopalni „Gwarek" w Mysłowicach	151	1+1		2	3
30	Pszczyna	279	1+2	3		
31	Pyskowice	65	1+1	2		
32	Racibórz	149	1+1	2		
33	Ruda Śląska	642	1+3	4		
34	Rybnik	794	1+4	5		

35	Zakładowy przy KWK „ Siemianowice"	145	1+1	2		
36	Sosnowiec	283	1+2	3		
37	Szczyrk	93	1+1	2		
38	Świętochłowice	325	1+2	3		
39	Tarnowskie Góry	212	1+1	2		
40	Tychy	255	1+2	3		
41	Wisła	60	1+1	2		
42	Wodzisław	549	1+3	4		
43	Zabrze	431	1+2	3		
44	Zawiercie	114	1+1	2		
45	Żywiec	465	1+3	4		
	razem:	15576		125		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2.Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 13 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK województwa świętokrzyskiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 50 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Busko Zdrój	52	1+1	2		
2	Kazimierza Wielka	58			2	3
3	"Świętokrzyski" w Kielcach	435	1+8	9		
4	Końskie	117	1+2	3		
5	Opatów	150	1+2	3		
6	„Świetokrzyski" w Ostrowcu Świętokrzyskim	151	1+3	4		
7	im. Radwana w Ostrowcu Świętokrzyskim	51	1+1	2		
8	Pińczów	89	1+1	2		
9	Sandomierz	486	1+9	10		
10	Miejski w Skarżysku Kamiennej	121	1+2	3		
11	Starachowice	107	1+2	3		
12	Międzyszkolny w Starachowicach	105	1+2	3		
	razem:	1922		44		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 14 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK
województwa warmińsko-mazurskiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 50 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Miejski w Elblągu	167	1+3	4		
2	Wojskowy w Elblągu	60	1+1	2		
3	Ełk	36			1	2,3
4	Giżycko	656	1+13	14		
5	Wojskowy w Giżycku	170	1+3	4		
6	Frombork	70	1+1	2		
7	Iława	130	1+2	3		
8	Kętrzyn	96	1+1	2		
9	Olecko	101			3	3
10	Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	542	1+10	11		
11	Akademicki w Olsztynie	14			1	2,3
12	"Stomil - Olsztyn" S.A.	175	1+3	4		
13	"Olsztyński"	78	1+1	2		
14	Ostróda	55			2	3
	razem:	2350		48		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 15 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów Oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję oddziałów PTTK

województwa wielkopolskiego

według klucza:

1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 150 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Buk	134	1+1	2		
2	Chodzież	57			2	3
3	Gniezno	219	1+2	3		
4	Gostyń	-				1,3
5	Jarocin	160	1+1	2		
6	Kalisz	335	1+2	3		
7	Kalisz - WSK-PZL	89	1+1	2		
8	Koło	143			2	3
9	Konin	227	1+2	3		
10	Kościan	207	1+2	3		
11	Koźmin	67	1+1	2		
12	Krotoszyn	430	1+3	4		
13	Leszno	139	1+1	2		
14	Luboń	145	1+1	2		
15	Ostrów Wielkopolski	258	1+2	3		
16	Piła	237	1+2	3		
17	Pleszew	90	1+1	2		
18	"Poznański"	786	1+5	6		
19	Poznań - Nowe Miasto	358	1+3	4		
20	"Rataje" przy Spółdzielni Mieszkaniowej w Poznaniu	127	1+1	2		
21	Zakłady "Cegielski" w Poznaniu	205	1+2	3		
22	Żeglarskie "Wagabunda" w Poznaniu	149	1+1	2		
23	Pracowników Kolejowych w Poznaniu	148	1+1	2		
24	Poznań Winogrady - Piątkowo	99	1+1	2		
25	Międzyuczelniany w Poznaniu	215	1+2	3		
26	„Regionalny" w Poznaniu	-				1,3
27	Rawicz	150	1+1	2		
28	Słupca	53	1+1	2		
29	„Meblarz" w Swarzędzu	147	1+1	2		
30	Szamotuły	343	1+2	3		
31	Środa Wielkopolska	52	1+1	2		
32	Września	80	1+1	2		
33	Zbąszyń	9			1	4
34	Złotów	137	1+1	2		
	razem:	5995		75		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 16 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów PTTK na Regionalną Konferencję Oddziałów PTTK
województwa zachodniopomorskiego

według klucza:
1 delegat z każdego oddziału a ponadto 1 delegat na każde rozpoczęte 100 członków oddziału powyżej 50-ciu, przyjmując za podstawę stan członków w oddziale z opłaconą składką członkowską wg sprawozdawczości oddziału na 31.XII.1999r. (wzór TK-O)

Lp.	Nazwa Oddziału PTTK	Liczba członków PTTK w Oddziale	Liczba przyznanych mandatów		Uwagi	
				razem:	liczba nie przyznanych mandatów	Powód nie przyznania mandatów *)
1	Choszczno	74	1+1	2		
2	Darłowo	56			2	3
3	Drawsko Pomorskie	48			1	2,3
4	Koszalin	347	1+3	4		
5	Kołobrzeg	99	1+1	2		
6	Wojskowy w Kołobrzegu	140	1+1	2		
7	Międzyzdroje	92	1+1	2		
8	Myślibórz	50	1	1		
9	Elektrownia "Dolna Odra" w Nowym Czarnowie	133	1+1	2		
10	Nowogard	12			1	3
11	Połczyn Zdrój	90	1+1	2		
12	Stargard Szczeciński	118	1+1	2		
13	Kolejowy w Stargardzie Szczecińskim	182	1+2	3		
14	Akademicki w Szczecinie	56	1+1	2		
15	„Stocznia Szczecińska S.A."	435			5	3
16	"Kolejarz" w Szczecinie	121			2	3
17	Wojskowy w Szczecinie	196	1+2	3		
18	"Szczeciński"	1128	1+11	12		
19	„Zachodniopomorski" w Szczecinie	629	1+6	7		
20	Lokomotywownia PKP w Szczecinku	59	1+1	2		
21	Świdwin	336	1+3	4		
22	„Morski" w Świnoujściu	150			2	3
23	Wałcz	26			1	4
24	Pomorski Oddział Wojskowy w Wałczu	125	1+1	2		
	razem:	4702		54		

*) Mandat nie przyznano z powodu:

1. Nie przekazania do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
2. Nie podjęcia odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
3. Nie zrealizowania uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowania stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4. Trwającej likwidacji Oddziału.

Załącznik Nr 17 do Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK

Wykaz Oddziałów PTTK
którym nie przyznano mandatów na Regionalne Konferencje Oddziałów PTTK
zgodnie z postanowieniem § 2 ust. 2 Uchwały ZG PTTK Nr 132/XIV/2000

województwo dolnośląskie

1 Oddział PTTK "Bielbaw" w Bielawie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
2 Oddział PTTK w Dzierżoniowie	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
3 Oddział Wojskowy PTTK przy CSR w Jeleniej Górze	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
4 Oddział PTT w Lwówku Śląskim	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
5 Oddział PTTK w Oławie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
6 Oddział PTTK Wrocław Krzyki	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
7 Oddział PTTK Zgorzelcu	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo kujawsko-pomorskie

8 Oddział PTTK "Rzemiosło" w Bydgoszczy	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
9 Oddział PTTK w Ciechocinku	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
10 Oddział PTTK w Golubiu Dobrzyniu	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo lubelskie

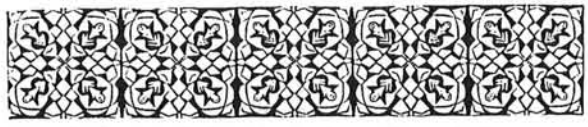
11 Oddział Miejski PTTK w Dęblinie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
12 Oddział PTTK w Janowie Lubelskim	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
13 Oddział PTTK w Lubartowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
14 Oddział Akademicki PTTK w Lublinie	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
15 Oddział PTTK w Nałęczowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo lubuskie

16 Oddział PTTK przy ZWCH "Stilon" w Gorzowie	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
17 Regionalny Oddział Lubuski Przewodników Turystycznych PTTK w Gorzowie	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
18 Oddział PTTK w Nowej Sól	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.

województwo łódzkie

19 Oddział PTTK w Łasku	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
20 Oddział Akademicki PTTK w Łodzi	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
21 Oddział PTTK w Radomsku	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
22 Oddział PTTK w Wieluniu	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
23 Oddział PTTK w Wieruszowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo małopolskie

24 Oddział Uczelniany PTTK przy Politechnice Krakowskiej	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
25 Samodzielny Szkolny Oddział PTTK przy Zespole Szkół Łączności w Krakowe	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo mazowieckie

26 Oddział PTTK w Garwolinie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
27 Oddział PTTK w Mińsku Mazowieckim	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

28 Oddział Zakładowy PTTK w "Polkolor" Piaseczno	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.
29 Oddział Zakładowy PTTK przy MZRiP Płock w Płocku	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
30 Oddział "Mechanicy" PTTK w Pruszkowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
31 Oddział PTTK przy FUM w Warce	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
32 Uczelniany Oddział PTTK WAT w Warszawie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
33 Oddział Ursynowski PTTK w Warszawie	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
34 Oddział Zakładowy PTTK „Żerań" przy FSO w Warszawie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
35 Oddział PTTK przy Instytucie Elektrotechniki w Warszawie	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
36 Oddział Wschodnio-mazowiecki PTTK w Wołominie	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
37 Oddział PTTK w Żurominie	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.

województwo opolskie

38 Oddział PTTK w Grodkowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

39 Oddział PTTK "Ziemi Kozielskiej" w Kędzierzynie Koźlu	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
40 Oddział PTTK "Otmęt" w Krapkowicach	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
41 Oddział Międzyuczelniany PTTK w Opolu	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
42 Oddział PTTK "Ziemi Strzeleckiej" w Strzelcach Opolskich	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
43 Oddział PTTK w Kluczborku	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów.

województwo podkarpackie

44 Oddział PTTK w Brzozowie	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
45 Oddział PTTK w Dębicy	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
46 Oddział PTTK w Lubaczowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
47 Oddział PTTK w Stalowa Wola	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć

przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału.
Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo podlaskie

48 Oddział "Śniadecja" PTTK przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Białymstoku	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
49 Oddział PTTK przy BZPB "FASTY S.A." w Białymstoku	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
50 Oddział PTTK w Zambrowie	Trwającej likwidacji Oddziału.

województwo pomorskie

51 Oddział Szkolny PTTK w Człuchowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
52 Oddział PTTK "Przymorze" w Gdańsku	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
53 Oddział PTTK w Stoczni Gdańskiej SA	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
54 Oddział PTTK w Helu	Trwającej likwidacji Oddziału.
55 Oddział PTTK w Kościerzynie	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

56 Oddział PTTK w Wejherowie	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo śląskie

57 Oddział Zakładowy PTTK przy FSM w Bielsku Białej	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
58 Oddział PTTK w Chorzowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
59 Oddział Akademicki PTTK w Częstochowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
60 Oddział Regionalny PTTK w Częstochowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
61 Oddział Uczelniany PTTK przy Politechnice Śląskij w Gliwicach	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
62 Zakładowy Oddział PTTK "Gwarek" przy Kopalni „Mysłowice" w Mysłowicach	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo świętokrzyskie

63 Oddział PTTK w Kazimierzy Wielkiej	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo warmińsko-mazurskie

64 Oddział "Mazurski" PTTK w Ełku	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć

	przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
65 Oddział PTTK w Olecku	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
66 Oddział Akademicki PTTK w Olsztynie	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
67 Oddział Zachodnio-Mazurski PTTK w Ostródzie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.

województwo wielkopolskie

68 Oddział PTTK w Chodzieży	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
69 Oddział PTTK w Gostyniu	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie manadatów. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
70 Oddział PTTK w "Ziemia Kolska" w Kole	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
71 Regionalny Oddział PTTK w Poznaniu	Nie przekazanie do ZG PTTK sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999 (wzór TK-O) co uniemożliwiło Zarządowi Głównemu stwierdzenie stanu członków i przyznanie Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
72 Oddział PTTK "Ziemi Zbąskiej" w Zbąszynie	Trwającej likwidacji Oddziału.

województwo zachodniopomorskie

73 Oddział PTTK w Darłowie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
74 Oddział PTTK w Drawsku Pomorskim	Nie podjęcie odpowiednich działań, by utrzymujący się od 2 lat stan członków PTTK w oddziale poniżej 50 członków, zwiększyć przynajmniej do liczby wymaganej Statutem dla powołania oddziału. Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
75 Nowogardzki Oddział PTTK w Nowogardzie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
76 Oddział Zakładowy PTTK "Kolejarz" w Szczecinie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
77 Oddział Zakładowy PTTK przy Stoczni Szczecińskiej S.A. W Szczecinie	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
78 Oddział „Morski" PTTK w Świnoujściu	Nie zrealizowanie uchwały ZG PTTK Nr 33/XIV/98 z 28.03.1998r. oraz Nr 117/XIV/99 z 18.12.1999r. tj. nie dostosowanie stautu oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK.
79 Oddział PTTK w Wałczu	Trwającej likwidacji Oddziału.

Uchwała nr 133/ XIV /2000
Zarządu Głównego PTTK z dnia 17 czerwca 2000 r.

w sprawie: zasad normujących organizację walnych zebrań kół, klubów, oddziałów PTTK, regionalnych konferencji oddziałów PTTK, tryb wyborów władz kół, klubów, oddziałów PTTK oraz delegatów na zjazdy oddziałów PTTK , regionalne konferencje oddziałów PTTK i XV Walny Zjazd PTTK - zwanych dalej "ORDYNACJĄ WYBORCZĄ".

Na podstawie Art. 28 ust. 1 i 2 , Art. 30 ust. 2 Statutu PTTK oraz w związku z postanowieniami § 3 ust. 1 Uchwały ZG PTTK Nr 131/XIV/2000 z 17.06.2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed WALNYM ZJAZDEM Zarząd Główny PTTK:

1. Uchwala zasady normujące organizację walnych zebrań kół, klubów, zjazdów oddziałów PTTK, regionalnych konferencji oddziałów PTTK, tryb wyborów władz kół, klubów, oddziałów PTTK oraz delegatów na zjazdy oddziałów, regionalne konferencje oddziałów i XV WALNY ZJAZD PTTK - zwanych dalej „ORDYNACJĄ WYBORCZĄ".
   „ORDYNACJA WYBORCZA" stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

2. „ORDYNACJA WYBORCZA" wchodzi w życie z dniem uchwalenia przez ZG PTTK i obowiązuje w kampanii sprawozdawczo - wyborczej przed XV Walnym Zjazdem PTTK oraz odpowiednio w okresie XV kadencji władz naczelnych Towarzystwa.

3. Do interpretacji niniejszej uchwały Zarząd Główny PTTK upoważnia Prezydium ZG PTTK.

Zarząd Główny PTTK

Sekretarz Generalny ZGPTTK
Andrzej Gordon

PREZES ZG PTTK
Janusz Zdebski

Załącznik do Uchwały
ZG PTTK nr 133 / XIV /2000
z 17 czerwca 2000 r.

ORDYNACJA WYBORCZA

I. WŁADZE WYBORCZE PTTK.

§ 1

Organami wyborczymi w PTTK są:

1. Walne zebranie koła, klubu PTTK zwane dalej "zebraniem", które wybiera:
   1/ zarząd,
   2/ komisję rewizyjną,
   3/ delegata (delegatów) - na zjazd oddziału.

2. Zjazd oddziału PTTK, który wybiera:
   1/ zarząd oddziału,
   2/ oddziałową komisję rewizyjną,
   3/ oddziałowy sąd koleżeński,
   4/ delegata /delegatów/ oddziału na regionalną konferencję oddziałów PTTK

3. Regionalna konferencja oddziałów PTTK, która wybiera delegatów na XV Walny Zjazd PTTK.

4. Walny Zjazd PTTK, który wybiera:
   1/ zarząd główny,
   2/ główną komisję rewizyjną,
   3/ główny sąd koleżeński.

II. ZASADY ZWOŁYWANIA WALNYCH ZEBRAŃ , ZJAZDÓW ODDZIAŁÓW I REGIONALNYCH KONFERENCJI ODDZIAŁÓW PTTK.

§ 2

1. Walne zebranie zwoływane jest na podstawie uchwały zarządu podjętej przynajmniej na 14 dni przed terminem zebrania,

2. Zjazd oddziału zwoływany jest na podstawie uchwały zarządu podjętej przynajmniej na 21 dni przed terminem zjazdu.

3.Regionalna konferencja oddziałów PTTK zwoływana jest przez Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK powołany przez Prezydium ZG PTTK.Regionalna Konferencja powinna być zwołana przynajmniej na 21 dni przed ustalonym terminem konferencji.

§ 3

1. W uchwale zwołującej walne zebranie, zjazd oddziału, regionalną konferencję oddziałów PTTK , powinien być podany termin i miejsce, proponowany porządek obrad , a także termin i forma zgłaszania wniosków.
2. Porządek obrad zebrania , zjazdu powinien obejmować:
   1/ wybór prezydium obrad w tym przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza / w przypadku małych liczebnie zebrań lub zjazdów - wybór zastępcy przewodniczącego nie jest konieczny/,
   2/ zatwierdzenie szczegółowego porządku obrad,
   3/ zatwierdzenie regulaminu obrad,
   4/ wybór komisji mandatowej i ustalenie prawomocności zebrania lub zjazdu / w przypadku małych liczebnie zebrań, zjazdów - ich prawomocność może ustalić prezydium obrad/,
   5/ sprawozdanie ustępujących władz: zarządu, komisji rewizyjnej, a na zjeździe oddziału również i sądu koleżeńskiego,
   6/ wybór komisji uchwał i wniosków / w przypadku małych liczebnie zebrań lub zjazdów funkcje komisji może przejąć prezydium obrad/,
   7/ dyskusję i podjęcie uchwał dotyczących ustalenia programu na okres następnej kadencji; ponadto w przypadku zjazdów oddziałów zaopiniowanie projektu zmian w statucie PTTK zaproponowanych przez ZG PTTK,
   8/ podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu,
   9/ wybór komisji wyborczej / w przypadku małych liczebnie zebrań, zjazdów obowiązki komisji wyborczej może spełniać prezydium obrad/,
   10/ wybór komisji skrutacyjnej,
   11/ wybory nowych władz: zarządu, komisji rewizyjnej, a na zjeździe oddziału także sądu koleżeńskiego,
   12/ wybory delegata (delegatów) na zjazd oddziału - w przypadku zebrania koła, klubu,
   13/ wybory delegata(delegatów) oddziału na regionalną konferencję oddziałów PTTK - w przypadku zjazdu oddziału.
3. Porządek obrad regionalnej konferencji oddziałów PTTK powinien obejmować następujące punkty jak przy walnym zebraniu koła, klubu, zjeździe oddziału : 1/, 2/, 3/, 6/, 10/ oraz :
   - wybór Komisji Mandatowej
   - wybór Komisji Wyborczej
   - wybór delegatów na XV Walny Zjazd PTTK,
   - przyjęcie wniosków i postulatów kierowanych przez regionalną konferencję oddziałów PTTK do XV Walnego Zjazdu PTTK,
   - zaopiniowanie zmian w projekcie Statutu PTTK zaproponowanych przez ZG PTTK,
   - sprawozdanie obrazujące działalność wojewódzkiego porozumienia oddziałów PTTK od czasu powołania,
   - dyskusję,

- przyjęcie wspólnego programu działania oddziałów PTTK w ramach wojewódzkiego porozumienia oddziałów PTTK,
-ewentualny wybór kierownictwa wojewódzkiego porozumienia oddziałów PTTK oraz przyjęcie zasad organizacyjnych jego funkcjonowania z uwzględnieniem współdziałania z wojewódzkimi władzami administracyjnymi i samorządowymi.

4. Dyskusja na zjeździe, regionalnej konferencji oddziałów PTTK może być plenarna i w zespołach.

5. Punkty porządku dziennego wymienione w ust. 2 i 3 mogą być odpowiednio uzupełnione w zależności od zadań, jakie przed sobą stawia zebranie, zjazd, regionalna konferencja oddziałów PTTK (np. wyróżnienie działaczy Towarzystwa; uczczenie minutą ciszy zmarłych działaczy)

§ 4.

1. O zebraniu, zjeździe uczestnicy powinni zostać zawiadomieni na piśmie. W przypadku zebrania koła, klubu na 7 dni przed terminem zebrania, w przypadku zjazdu oddziału na 14 dni przed zjazdem, w przypadku regionalnej konferencji oddziałów na 21 dni przed terminem konferencji.
   Prócz tego odpowiednie ogłoszenia powinny być wywieszone w lokalu organizacyjnym koła, klubu, oddziału, a w przypadku wojewódzkiego porozumienia oddziałów w lokalu oddziału, który prowadzi organizacyjną obsługę porozumienia.

2. Wraz z zawiadomieniem o zebraniu, zjeździe oddziału, uczestnikom powinna być przekazana:
   - uchwała o zwołaniu zebrania, zjazdu,
   - sprawozdanie z działalności władz koła, klubu, oddziału za okres kadencji.

3.W przypadku regionalnej konferencji oddziałów PTTK wraz z zawiadomieniem o terminie, miejscu, godzinie rozpoczęcia obrad powinien być przekazany proponowany porządek obrad, projekt regulaminu obrad, informacja o liczbie wybieranych delegatów na XV Walny Zjazd PTTK oraz inne materiały stanowiące przedmiot obrad regionalnej konferencji oddziałów PTTK.

4. Sprawozdania z działalności władz koła, klubu, oddziału za okres kadencji oraz z działalności wojewódzkiego porozumienia, mogą być nie rozsyłane a wyłożone do wglądu w lokalu organizacyjnym koła, klubu oddziału a w przypadku sprawozdania wojewódzkiego porozumienia oddziałów - w lokalu oddziału obsługującego porozumienie, o czym należy powiadomić uczestników zebrania, zjazdu, konferencji w zawiadomieniu o zebraniu, zjeździe, konferencji.

III. ZASADY UCHWALANIA KLUCZA WYBORCZEGO I ROZDZIELNIKA MANDATÓW XV WALNY ZJAZD PTTK.

§ 5.

1. Klucz wyborczy oraz rozdzielnik mandatów delegatów kół i klubów na zjazd oddziału uchwala zarząd oddziału PTTK.
   Podstawą uchwalenia klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów na zjazd oddziału jest :

   1/ łączny stan członków PTTK w kole, klubie , oddziale PTTK z opłacona składką członkowską i zwolnionych z tej opłaty (na podstawie § 6 uchwały ZG PTTK nr 1/XIV/97 z 18.10.1997 r.) wykazanych w sprawozdaniach statystycznych kół klubów (wzór TK-O) i Oddziału (wzór TK-O) na dzień 31.12.1999 r.

   2/ zasada proporcjonalności .

2. Zarząd oddziału PTTK może określić własną uchwałą odstępstwa od zasady, o której mowa w § 5 pp-kt 2/ np. w odniesieniu do nowo powstałych kół i klubów .

3. Klucz wyborczy oraz rozdzielnik mandatów delegatów oddziałów wybieranych na zjazdach oddziałów na poszczególne regionalne konferencje oddziałów PTTK , uchwalony został przez Zarząd Główny PTTK uchwałą nr 132 / XIV / 2000 z 17 czerwca 2000 r.

4. Zasady oraz klucz wyboru delegatów na XV Walny Zjazd PTTK przez regionalne konferencje oddziałów PTTK, określił Zarząd Główny PTTK w § 5 Uchwały nr 131 / XIV / 2000 z 17.06.2000 r. w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo - wyborczej przed Walnym Zjazdem PTTK. Równocześnie Zarząd Główny PTTK upoważnił Prezydium ZG PTTK, by kierując się uchwalonym kluczem wyborczym oraz łącznym stanem członków PTTK z opłaconą składką członków PTTK oraz zwolnionych z tej opłaty członków, wykazanych w sprawozdaniach statystycznych oddziałów PTTK, działających na terenie stanowiącym obszar regionalnej konferencji oddziałów, na dzień 31.XII.2000 r. /wzór TK-O/ - uchwaliło najpóźniej do 15 marca 2001 roku rozdzielnik mandatów delegatów na XV Walny Zjazd PTTK dla poszczególnych regionalnych konferencji oddziałów PTTK i skierowało ten rozdzielnik do realizacji.

IV. ZASADY UDZIAŁU W ZEBRANIU, ZJEŹDZIE ODDZIAŁU, REGIONALNEJ KONFERENCJI ODDZIAŁÓW PTTK.

§ 6.

W zebraniu udział biorą wszyscy członkowie, którzy okażą się ważną legitymacją członka PTTK z opłaconą składką członkowską.

§ 7.

1. W zjeździe **oddziału bez kół i klubów** biorą udział wszyscy członkowie, którzy okażą się ważną legitymację członka PTTK z opłaconą składką członkowską.

2. W zjeździe oddziału, w którym działają co najmniej dwa koła, kluby biorą udział delegaci wybrani na zebraniach wg. klucza i rozdzielnika mandatów uchwalonego przez zarząd oddziału.

3. W zjeździe oddziału, w którym działają **koła i kluby, a liczącym łącznie do 200 członków,** zarząd oddziału może uchwalić uczestnictwo w zjeździe wszystkich swoich członków (bez wybierania delegatów z kół i klubów).

4. W regionalnych konferencjach oddziałów PTTK udział biorą delegaci oddziałów wybrani na zjazdach oddziałów PTTK wg. klucza i rozdzielnika mandatów uchwalonego przez Zarząd Główny PTTK.

§ 8.

W zebraniu, zjeździe oddziału, regionalnej konferencji oddziałów PTTK udział biorą:

1. <u>Z głosem decydującym:</u>
   1/ w zebraniu członkowie, o których mowa w § 6,
   2/ w zjeździe oddziału, o którym mowa w § 7 ust. 1 i 3 - uprawnieni członkowie,
   3/ w zjeździe oddziału, o którym mowa w § 7 ust. 2 - delegaci kół, klubów wybrani na zebraniach zgodnie z kluczem i rozdzielnikiem mandatów uchwalonym przez zarząd oddziału,
   4/ w regionalnej konferencji oddziałów - delegaci oddziałów PTTK wybrani na zjazdach oddziałów zgodnie z uchwałą ZG PTTK Nr 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów na regionalne konferencje oddziałów PTTK.
2. <u>Z głosem doradczym:</u>
   1/ członkowie honorowi PTTK,
   2/ przedstawiciele członków wspierających
   3/ członkowie władz PTTK,

4/ członkowie ustępujących władz, o ile nie są delegatami, a w przypadku regionalnej konferencji oddziałów PTTK członkowie komitetu organizacyjnego regionalnej konferencji oddziałów PTTK.
5/ przewodniczący komisji, rad i zespołów,
6/ osoby zaproszone.

§ 9.

1. Dokumentami uprawniającymi do uczestnictwa w zebraniu, zjeździe , regionalnej konferencji oddziałów PTTK są:
   1/ w przypadku zebrania, zjazdu w którym uczestniczą wszyscy członkowie - legitymacja członka PTTK,
   2/ w przypadku delegatów - legitymacja członka PTTK, mandat oraz zaproszenie,
   3/ w przypadku osób uczestniczących z głosem doradczym zaproszenie wystawione przez organizatorów zebrania, zjazdu, regionalnej konferencji oddziałów PTTK.
2. Mandaty delegatów na zjazd oddziału, regionalną konferencje oddziałów PTTK **wydają organizatorzy w dniu zjazdu, regionalnej konferencji, na podstawie list delegatów,** sporządzonych w oparciu o odpowiednie protokoły wyboru delegatów, podpisane listy obecności delegatów oraz legitymację członka PTTK. Nie wydane mandaty należy przekazać komisji mandatowej zjazdu, regionalnej konferencji oddziałów PTTK.
3. Mandaty delegatów na zjazd oddziału, regionalną konferencję oddziału powinny być zachowane przez delegatów przez okres trwającej kadencji władz.

V. PRAWOMOCNOŚĆ ZEBRANIA, ZJAZDU ODDZIAŁU, REGIONALNEJ KONFERENCJI ODDZIAŁÓW PTTK ORAZ PODEJMOWANYCH UCHWAŁ.

§ 10.

1. Zebranie jest prawomocne, jeżeli komisja mandatowa lub prezydium zebrania stwierdzi, że:
   1/ w kole, klubie liczącym do 50 członków bierze w nim udział co najmniej połowa liczby członków uprawnionych do głosowania,
   2/ w kole, klubie liczącym powyżej 50 członków bierze w nim udział co najmniej połowa liczby członków uprawnionych do głosowania,
   3/ w przypadkach szczególnie uzasadnionych na odstępstwo od zasady, o której mowa w p-kcie 2/, musi wyrazić zgodę Zarząd Oddziału określając równocześnie swoją uchwałą nowy wymóg dla prawomocności zebrania koła, klubu.
2. W oddziałach :
   1/ o których mowa w § 7 ust. 1 i 3 zjazd oddziału jest prawomocny, jeżeli bierze w nim udział co najmniej połowa liczby członków, uprawnionych do głosowania.
   2/ w oddziałach, o których mowa w § 7 ust. 2 zjazd oddziału jest prawomocny, jeżeli bierze w nim udział co najmniej połowa wybranych delegatów na zjazd.

Prawomocność zjazdu oddziału stwierdza Komisja Mandatowa wybrana przez Zjazd lub prezydium obrad Zjazdu.

3. Regionalna konferencja oddziałów PTTK jest prawomocna , jeżeli bierze w niej udział co najmniej połowa delegatów na regionalną konferencję oddziałów PTTK - wybranych na zjazdach oddziałów, zgodnie z rozdzielnikiem mandatów uchwalonym przez Zarząd Główny PTTK.
Prawomocność regionalnej konferencji oddziałów stwierdza Komisja Mandatowa wybrana przez regionalną konferencję oddziałów PTTK.

§ 11.

Uchwały zebrania, zjazdu, regionalnej konferencji oddziałów zapadają zwykłą większością głosów osób uprawnionych do głosowania, z wyjątkiem uchwał w sprawach, które są inaczej zastrzeżone Statutem PTTK i statutem danego oddziału.

VI. PRZEPROWADZENIE ZEBRANIA, ZJAZDU ODDZIAŁU, REGIONALNEJ KONFERENCJI ODDZIAŁÓW PTTK ORAZ WYBORÓW.

§ 12.

1. Sposób ukonstytuowania się zebrania, zjazdu, regionalnej konferencji oddziałów, przeprowadzenia obrad, podejmowania uchwał, wyboru władz i delegatów określa w sposób szczegółowy regulamin obrad, uchwalony przez zebranie, zjazd, regionalną konferencję oddziałów PTTK.

2. Kandydatów do władz oraz na delegatów na zjazd oddziału, regionalna konferencję oddziałów PTTK oraz XV Walny Zjazd PTTK proponują wszyscy uprawnieni, zgłaszając kandydatury do komisji wyborczej.

3. Prawo kandydowania do władz PTTK przysługuje wszystkim członkom PTTK niezależnie od tego czy posiadają mandat delegata (§13 ust. 1 pkt. 1 Statutu PTTK).

§ 13.

1. Organem proponującym kandydatów do nowych władz oraz na delegatów na zjazd oddziału, regionalną konferencje oddziałów PTTK i XV Walny Zjazd PTTK jest komisja wyborcza wybrana przez zebranie, zjazd, regionalną konferencję oddziałów.

2. Zebranie, zjazd może nie powoływać komisji wyborczej i uchwalić, że kandydatów do nowych władz oraz na delegatów na zjazd oddziału i regionalną konferencję oddziałów PTTK, można zgłaszać bezpośrednio do prezydium zebrania, zjazdu.

Przepis ten nie dotyczy zgłaszania kandydatów na delegatów na XV Walny Zjazd PTTK gdzie stosuje się obligatoryjnie wymóg zgłaszania kandydatów do komisji wyborczej regionalnej konferencji oddziałów PTTK.

3. Do zadań komisji wyborczej należy odpowiednio:
   1/ przyjęcie zgłoszeń kandydatów do poszczególnych rodzajów władz, delegatów na zjazd oddziału, regionalną konferencje oddziałów PTTK a w przypadku komisji wyborczej regionalnej konferencji oddziałów PTTK tylko kandydatów na delegatów na XV Walny Zjazd PTTK.
   2/ przedstawienie zebraniu, zjazdowi list kandydatów do poszczególnych rodzajów władz oraz na delegatów odpowiednio na zjazd oddziału, regionalną konferencję oddziałów PTTK, a w przypadku regionalnej konferencji oddziałów, przedstawienie listy kandydatów na delegatów na XV Walny Zjazd PTTK.

4. Przy sporządzaniu listy kandydatów do władz należy przestrzegać statutowych zasad nie łączenia funkcji w poszczególnych rodzajach władz na danym szczeblu organizacyjnym a w przypadku wyboru władz oddziału ponadto statutowego przepisu mówiącego, że funkcji we władzach oddziału nie można łączyć z działalnością gospodarczą prowadzoną w oparciu o majątek PTTK lub mającą znamiona kolizji interesów z działalnością gospodarczą PTTK.

§ 14.

1. Kandydatów do nowych władz oraz kandydatów na delegatów na zjazd oddziału, regionalną konferencję oddziałów, XV Walny Zjazd PTTK mogą zgłaszać:

   1/ członkowie - na zebraniu,
   2/ członkowie - na zjeździe oddziału, o którym mowa w § 7 ust. 1 i 3,
   3/ delegaci - na zjeździe oddziału, o którym mowa w § 7 ust. 2,
   4/ delegaci oddziałów PTTK na regionalnej konferencji oddziałów,
   5/ ustępujące władze na zebraniu, zjeździe oddziału.

2. Zgłoszenie kandydata powinno mieć formę pisemną.
   W zgłoszeniu należy podać: do jakich władz kandydat kandyduje, imię i nazwisko kandydata, nr legitymacji członka PTTK, zawód, uzasadnienie kandydatury, krótką charakterystykę działalności turystycznej, oświadczenie dotyczące zgody zainteresowanego na kandydowanie do władz ; w przypadku kandydowania do władz oddziału także oświadczenie, że nie prowadzi działalności gospodarczej w oparciu o majątek PTTK lub mającej znamiona kolizji interesów z działalnością gospodarczą PTTK. Zgłoszenie powinno być podpisane przez zgłaszającego oraz kandydującego.

3. Na zebraniu można odstąpić od pisemnej formy zgłaszania kandydatów. Odstępstwo to nie może dotyczyć zjazdu oddziału oraz regionalnej konferencji oddziałów PTTK.

§ 15.

Po ogłoszeniu przez komisję wyborczą listy kandydatów do poszczególnych rodzajów władz oraz na delegatów, dalszych kandydatów mają prawo zgłaszać osoby wymienione w § 14 ust. 1 pkt 1 - 3.

§ 16.

1. Liczby wybieranych członków do poszczególnych rodzajów władz oddziału powinny być zgodne ze Statutem Oddziału a w przypadku kół, klubów z regulaminami tych jednostek.

2. Zebranie, zjazd ustala liczbę wybieranych członków do danego rodzaju władz w ramach określonych w ust. 1.

§ 17.

Wybory władz oraz delegatów odbywają się na wszystkich szczeblach organizacyjnych w głosowaniu tajnym.

§ 18.

1. Wybory do poszczególnych rodzajów władz oraz delegatów na zjazd oddziału, regionalną konferencję oddziałów oraz XV Walny Zjazd PTTK przeprowadza komisja skrutacyjna, wybrana na zebraniu, zjeździe, konferencji.

2. W skład komisji skrutacyjnej nie mogą wchodzić odpowiednio osoby kandydujące do władz i na delegatów.

3. Do zadań komisji skrutacyjnej należy:

1/ przygotowanie kart wyborczych i rozdanie osobom upoważnionym do głosowania,
2/ przeprowadzenie głosowania,
3/ obliczanie wyników głosowania,
4/ sporządzenie protokołu z przeprowadzonych wyborów,
5/ ogłoszenie wyników wyborów,
6/ zabezpieczenie dokumentacji,

VII. WYBORY WŁADZ ORAZ DELEGATÓW.

§ 19.

1. Wybory do władz oraz wybory delegatów odbywają się za pomocą oddzielnych kart wyborczych, przygotowanych przez Komisję Skrutacyjną.

2. Na karcie wyborczej do władz, komisja skrutacyjna umieszcza nazwiska kandydatów w porządku alfabetycznym z podziałem na rodzaje wybieranych władz.

3. Na karcie wyborczej delegatów, komisja skrutacyjna umieszcza w porządku alfabetycznym nazwiska kandydatów na delegatów.

4. Przy nazwie wybieranego rodzaju władz i delegatów winna być podana ustalona liczba wybieranych do danego rodzaju członków władzy oraz delegatów.

§ 20.

Głos w głosowaniu jest ważny, jeżeli:
1/ został oddany za pomocą karty wyborczej.

2/ liczba nie skreślonych kandydatów jest równa lub mniejsza od liczby określonej dla danego wybieranego rodzaju władzy oraz liczbie delegatów.

§ 21.

1. O wybraniu kandydata na członka władz decyduje uzyskanie co najmniej połowy głosów oddanych przy zachowaniu wymogów § 20 oraz zajęcie miejsca w zatwierdzonej liczbie członków danego rodzaju władz.

2. O wyborze delegata na zjazd oddziału, regionalną konferencję oddziałów PTTK, XV Walny Zjazd PTTK decyduje uzyskanie co najmniej połowy głosów oddanych przy zachowaniu wymogów § 20 oraz zajęcie miejsca w zatwierdzonej liczbie delegatów.

§ 22.

1. Jeżeli w wyborach do danego rodzaju władz lub delegatów nie wybrano pełnej liczby członków określonej dla danego rodzaju władzy lub delegatów zarządza się wybory uzupełniające.

2. W wyborach uzupełniających biorą udział wyłącznie kandydaci, którzy nie zostali wybrani w pierwszym głosowaniu.

3. Przy wyborach uzupełniających obowiązują zasady jak w: §§ 20 i 21 niniejszego regulaminu, przy czym komisja skrutacyjna zobowiązana jest przypomnieć nazwiska kandydatów do poszczególnych władz i delegatów biorących udział w wyborach uzupełniających, a także podać liczbę osób, którą wybiera się w głosowaniu uzupełniającym dla osiągnięcia liczby członków określonej dla danego rodzaju władzy lub delegatów.

4. Jeżeli w wyborach uzupełniających do danego rodzaju władzy lub delegatów nie wybrano także pełnej liczby członków określonej dla danego rodzaju władzy lub delegata, zarządza się drugą turę wyborów uzupełniających.
W tej turze wyborów obowiązują następujące zasady:

1/ na kartę wyborczą zostają wpisani kandydaci, którzy w wyborach uzupełniających otrzymali największą ilość głosów, przy czym liczba kandydatów wpisanych na kartę wyborczą nie może być większa niż dwukrotność liczby osób wybieranych w tej turze wyborów do danego rodzaju władzy lub delegata.

2/ o wyborze kandydata do danego rodzaju władzy lub na delegata decyduje zwykła większość głosów tzn. wybierane są te osoby, które otrzymały największą liczbę głosów i zmieściły się w liczbie miejsc określonej w tej turze wyborów dla danego rodzaju władzy lub delegata.

VIII. UKONSTYTUOWANIE SIĘ WŁADZ.

§ 23.

1. Zebrania konstytuujące poszczególne rodzaje władz powinny się odbyć po zakończeniu wyborów w dniu obrad zebrania, zjazdu. W przypadkach wyjątkowych w dni następne, nie później jednak niż w 14 dni od zebrania, zjazdu. Zebraniu konstytuującemu przewodniczy członek prezydium obrad zebrania, zjazdu.

2. W zebraniu konstytuującym udział biorą członkowie wybrani do danego rodzaju władzy. Jest ono prawomocne, **jeśli wzięło w nim udział 2/3 osób wybranych do danego rodzaju władzy.**

§ 24.

1. Liczbę wybranych członków prezydium zarządu, przy zachowaniu wymogów Statutu PTTK określa zarząd.

2. Wybory prezesa oraz prezydium zarządu odbywają się w głosowaniu tajnym.

3. Wybory prezesa oraz prezydium zarządu przeprowadza komisja skrutacyjna wyłoniona spośród członków komisji skrutacyjnej zebrania, zjazdu.

4. Prezesem danego rodzaju władzy może być wybrany każdy z członków nowo wybranej władzy.

5. Po rozdzieleniu kart przez komisję, o której mowa w pkt. 3 niniejszego paragrafu, członkowie danego rodzaju władzy wpisują nazwisko swego kandydata.

6. Prezesem zarządu zostaje wybrany kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów, nie mniej jednak niż połowę głosów obecnych członków zarządu.

7. Jeżeli w wyborach żaden z kandydatów nie otrzymał co najmniej połowy głosów, zarządza się wybory uzupełniające, w których udział biorą dwaj kandydaci, którzy uzyskali największa ilość głosów.

8. Kandydatów do składu prezydium zarządu proponuje i przedstawia nowo wybrany prezes zarządu.

9. Lista kandydatów zaproponowana przez prezesa może być uzupełniona kandydatami zgłoszonymi dodatkowo przez członków danego rodzaju władzy.

10. Wybór prezydium zarządu następuje przy zachowaniu przepisów §§ 20 i 21 niniejszego regulaminu.

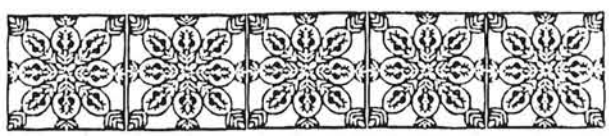
11. Podział funkcji wśród członków prezydium zarządu następuje na wniosek nowo wybranego prezesa.
Może on być dokonany w głosowaniu jawnym, w którym udział biorą tylko członkowie prezydium zarządu.
Na daną funkcję zostaje wybrany ten kandydat, który otrzymał największa liczbę głosów, nie miej jednak niż połowę głosów członków prezydium.

§ 25.

W skład zarządu i jego prezydium może ponadto wchodzić sekretarz /urzędujący członek zarządu/ powołany przez zarząd - o ile przewiduje to statut oddziału.

§ 26.

Przy wyborze prezesa komisji rewizyjnej oraz sądu koleżeńskiego, a także przy wyborze prezydium komisji rewizyjnej i podziale funkcji wśród członków prezydium komisji rewizyjnej i członków sądu koleżeńskiego, stosuje się odpowiednie przepisy niniejszego regulaminu.

IX. DOKUMENTY ZEBRANIA, ZJAZDU ODDZIAŁU, REGIONALNEJ KONFERENCJI ODDZIAŁÓW PTTK :

§ 27.

1. Dokumentami zebrania, zjazdu oddziału są:

1/ regulamin obrad uchwalony przez zebranie, zjazd, opracowany na podstawie "ordynacji wyborczej" uchwalonej przez ZG PTTK,
2/ uchwała zarządu oddziału w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów dla kół i klubów, na zjazd oddziału,
3/ uchwała Zarządu Głównego PTTK w sprawie klucza i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalną konferencję oddziałów PTTK,
4/ protokół zebrania, zjazdu, podpisany przez przewodniczącego obrad i sekretarza,
5/ uchwały, wnioski i postulaty zebrania, zjazdu,
6/ opinia Zjazdu do projektu zmian w Statucie PTTK, przedstawionych przez ZG PTTK,
7/ protokoły komisji wyborczej,
8/ protokoły komisji skrutacyjnej, w sprawie wyboru władz i delegatów,
9/ protokół komisji mandatowej,
10/ protokoły komisji skrutacyjnej z zebrań konstytuujących nowo wybrane władze.
11/ zaświadczenia wyboru delegata (delegatów oddziału) na regionalną konferencję oddziałów PTTK (na wzorze opracowanym przez ZG PTTK),
12/ zestawienie zbiorcze wybranych delegatów oddziału na regionalne konferencje oddziałów PTTK.
13/ podstawowe informacje o wybranych władzach oddziału (na wzorze opracowanym przez ZG PTTK

2. Dokumentami regionalnej konferencji oddziałów PTTK są :

1/ regulamin i porządek obrad , uchwalony przez konferencje na podstawie „ordynacji wyborczej" , uchwalonej przez ZG PTTK,
2/ uchwała ZG PTTK dot. klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów PTTK na regionalne konferencje oddziałów PTTK,
3/ uchwała ZG PTTK dot. klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów na XV Walny Zjazd PTTK wybieranych na regionalnej konferencji oddziałów PTTK,
4/protokół z obrad konferencji, podpisany przez przewodniczącego obrad i sekretarza,
5/ uchwały, wnioski i postulaty konferencji kierowane do XV Walnego Zjazdu PTTK,
6/ opinia regionalnej konferencji w sprawie projektu zmian w Statucie PTTK przedstawionych przez ZG PTTK,
7/ protokół komisji mandatowej dot. prawomocności konferencji,

8/ protokół komisji wyborczej dot. zgłoszonych kandydatów na delegatów na XV Walny Zjazd PTTK,

9/ protokół komisji skrutacyjnej dot. wyboru delegatów na XV Walny Zjazd PTTK,

10/zaświadczenia wyboru delegatów na XV Walny Zjazd PTTK (na wzorze opracowanym przez ZG PTTK)- wypełnione oddzielnie dla każdego delegata oraz podpisane przez delegata i przewodniczącego obrad regionalnej konferencji oddziałów PTTK,

11/ zestawienie zbiorcze wybranych delegatów na XV Walny Zjazd PTTK .

X. PRZEPISY KOŃCOWE.

§ 28.

Zarządy oddziałów PTTK przekażą właściwemu terytorialnemu Komitetowi Organizacyjnemu Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK oraz Zarządowi Głównemu PTTK informacje o terminach i miejscach swoich zjazdów a także podobne dane o wybranych walnych zebraniach kół i klubów w celu umożliwienia Członkom Władz Naczelnych członkom Komitetów Organziacyjnych Regionalnych Konferencji Oddziałów PTTK wzięcia w nich udziału.

§ 29.

1. Koło, klub przesyła do zarządu oddziału dokumentację z zebrania w terminie do 10 dni od daty zebrania.

2. Zarząd oddziału przesyła do właściwego terytorialnie Komitetu Organziacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK oraz do Zarządu Głównego PTTK dokumentację ze zjazdu w terminie do 21 dni od daty zjazdu oraz ankietę informacyjną o członkach nowo-wybranych władz oddziału PTTK (wg. wzoru opracowanego przez ZG PTTK).

3. W terminie 14 dni od daty regionalnej konferencji oddziałów PTTK, Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK przekaże do ZG PTTK wraz z dokumentacją z regionalnej konferencji oddziałów PTTK, o której mowa w § 27 ust. 2 informacje o zmianach w składzie kierownictwa wojewódzkiego porozumienia oddziałów PTTK oraz zmianach w zasadach funkcjonowania porozumienia o ile takich dokonano podczas regionalnej konferencji oddziałów PTTK.

§ 30.

1. Zarząd oddziału najpóźniej w terminie miesiąca od jego wyboru zgodnie z art. 19 ust. 1 Ustawy Prawo o stowarzyszeniach zobowiązany jest zawiadomić sąd rejestrowy i organ nadzorujący o wybranym składzie zarządu, miejscu zamieszkania członków, a także wskazać adres swojej siedziby.

Przepis stosuje się odpowiedno także do zmian w składzie zarządzu dokonanych w czasie trwania kadencji.

2. Po dokonaniu rejestracji wybranego zarządu lub zmian w jego składzie dokonanych w czasie trwania kadencji zarządu oddziału, zobowiązany jest do przesłania kopii postanowienia sądu do Zarządu Głównego PTTK.

§ 31

Wzory druków, o których mowa w § 27 i § 29 stanowią załączniki do niniejszej uchwały.

Zarząd Główny PTTK

Uchwała Nr 134/XIV/2000 r. Zarządu Głównego PTTK z 17 czerwca 2000 r.w sprawie kryteriów jakie winny być spełnione przy kierowaniu wniosków o nadanie przez XV Walny Zjazd PTTK Godności Członka Honorowego PTTK

Na podstawie art. 19 Statutu PTTK oraz w związku z ust. 13 pkt 2 obowiązującego „Systemu wyróżnień członków i jednostek organizacyjnych PTTK" a także realizując postanowienia § 6 ust. 3 Uchwały ZG PTTK Nr. 131/XIV/2000 r. z 17.06.2000 r. w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo - wyborczej przed Walnyn Zjazdem - Zarząd Główny PTTK
p o s t a n a w i a :

1. Przedłożyć XV Walnemu Zjazdowi PTTK nie więcej niż 30 wniosków w sprawie nadania wybitnym działaczom Towarzystwa, szczególnie zasłużonym dla rozwoju turystyki i krajoznawstwa w Polsce, Godności Członka Honorowego PTTK.

2. Do podstawowych kryteriów przy rozpatrywaniu wniosków kandydatów do Godności Członka Honorowego PTTK zaliczyć:

   1/ posiadanie przez kandydata "Złotej Honorowej Odznaki PTTK";
   2/ zasługi dla rozwoju turystyki i krajoznawstwa w Polsce o zasięgu ponadregionalnym;
   3/ co najmniej 30 - letnią udokumentowaną działalność o wybitnym znaczeniu dla Towarzystwa, ze szczególnyn podkreśleniem dokonań po otrzymaniu "Złotej Honorowej Odznaki PTTK";
   4/ autorytet którym kandydat cieszy się w Towarzystwie.

3. Przyznać prawo występowania z wnioskami do ZG PTTK.

   1/ Prezydium Z G PTTK;
   2/ Oddziałom PTTK;
   3/ Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK;
   4/ Głównemu Sądowi Koleżeńskiemu PTTK.

4.1/Wnioski o nadanie Godności Członka Honorowego PTTK kierowane do Zarządu Głównego PTTK przez wymienionych w ust. 3 muszą być w każdym przypadku potwierdzone uchwałą zjazdu oddziału i udokumentowane kryteriami o których mowa w ust. 2.
   2/ Ostateczny termin składania wniosków do Zarządu Głównego PTTK ustala się na 15 kwietnia 2001 roku

5. Zarząd Główny PTTK zobowiązuje Kapitule Odznaczeń Zarządu Głównemu PTTK do:

   1/ zarejestrowania wniosków złożonych do Zarządu Głównego PTTK;

2/ rozpatrzenia wniosków na posiedzeniu plenarnym Kapituły i przedłożenia stanowiska Zarządowi Głównemu PTTK w terminie do 15 maja 2001 roku

6. Zarząd Główny PTTK kierując się stanowiskiem Kapituły Odznaczeń podejmie w czerwcu 2001 roku uchwałę w sprawie wystąpienia do XV Walnego Zjazdu PTTK o nadanie przez Zjazd wybitnym działaczom Towarzystwa, szczególnie zasłużonym dla rozwoju turystyki i krajoznawstwa w Polsce, Godności Członka Honorowego PTTK.

7. Wzór wniosku o nadanie Godności Członka Honorowego PTTK stanowi załącznik Nr. 1 do niniejszej Uchwały.

8. Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia.

9. Do interpretacji niniejszej uchwały Zarząd Główny PTTK upoważnia Prezydium ZG PTTK.

Zarząd Główny PTTK

Sekretarz Generalny ZGPTTK
Andrzej Gordon

PREZES ZG PTTK
Janusz Zaleski

Załącznik
do Uchwały ZG PTTK Nr 134/XIV/2000r.
z 17.06.2000 r.

.....
/Jednostka wnioskująca

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze
Zarząd Główny PTTK
ul. Senatorska 11
00-075 Warszawa

WNIOSEK
O NADANIE GODNOŚCI CZŁONKA HONOROWEGO PTTK

1. Nazwisko i imię kandydata.....

Data i miejsce urodzenia.....

Adres .....

Zawód .....

Miejsce pracy .....

Stanowisko .....

2. Wstąpił do:
PTT, PTK w roku .....
PTTK w roku .....
Obecnie należy do koła, klubu, oddziału PTTK .....

.....

3. Przebieg działalności w PTTK:

Lp.	Pełnione funkcje z wyboru lub powołania	Okres pełnienia funkcji od..... do	Jednostka organizacyjna

4. Uprawnienienia kadry PTTK:

.....

.....

.....

.....

5. Posiadane wyróżnienia PTTK:

		Rodzaj wyróżnienia	Rok nadania	nr leg.
1.	Zarządu Koła, Klubu			
2.	Zarządu Oddziału			
3.	Zarządu Okręgu, Zarządu Wojewódzkiego			
4.	Zarządu Głównego w tym: Złota Honorowa Odznaka PTTK			

6. Posiadane odznaczenia państwowe, resortowe, organizacji społecznych, rok ich nadania

.....

.....

.....

7. Uzasadnienie działalności w PTTK ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów o których mowa w ust. 2 Uchwały ZG PTTK Nr. 134 / XIV / 2000 z 17.06.2000 r. x/

....

/data/ /pieczęć jednostki wnioskującej do ZG PTTK/ /podpis/

x/ należy dołączyć uchwałę Zjazdu Oddziału PTTK wraz z uzasadnieniem, podpisaną przez Sekretarza i Przewodniczącego Obrad Zjazdu Oddziału

POSTANOWIENIA:

1/ KAPITUŁY ODZNACZEŃ ZG PTTK:
Kapituła Odznaczeń ZG PTTK na posiedzeniu plenarnym w dniu
....
rozpatrzyła wniosek w sprawie nadania Godności Członka Honorowego PTTK
Kol.....
Kapituła postanowiła przedstawić _____ x) wniosek Zarządowi Głównemu PTTK
nie przedstawiać
do dalszego rozpatrzenia.

....
Sekretarz Kapi tuły Przewodniczący Kapituły
Odnaczeń ZG PTTK Odznaczeń ZG PTTK

2/ ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK:
Zarząd Główny PTTK uchwałą Nr...../XIV/2001 r. z...../2001 roku
postanowił przedstawić . x) XV Walnemu Zarządowi PTTK wniosek
przedstawić
o nadanie przez Zjazd Godności Członka Honorowego PTTK
Kol.....

.....
Prezes ZG PTTK

3/ XV WALNEGO ZJAZDU PTTK:
XV Walny Zjazd PTTK uchwałą Nr ...../2001 r. z ...../2001 r.

postanowił nadać..... x)
nie nadał
KOL ....
GODNOŚĆ CZŁONKA HONOROWEGO PTTK

....
/Sekretarz Obrad XV /Sekretarz Obrad XV
Walnego Zjazdu PTTK/ Walnego Zjazdu PTTK/

Kol..... .

otrzymał legitymacje Członka Honorowego PTTK Nr .....

.....
/Sekretarz Kapituły
Odznaczeń ZG PTTK/

x/ właściwe skreślić

.....
(pieczątka podłużna koła – klubu PTTK)

wzór

PROTOKÓŁ KOMISJI MANDATOWEJ
WALNEGO ZEBRANIA KOŁA - KLUBU PTTK
ODDZIAŁU .....
z dnia ..... 2000 roku

Komisja Mandatowa walnego zebrania koła – klubu w składzie: *
Prezydium walnego zebrania koła – klubu w składzie: *

1. Kol. ..... - przewodniczący

2. Kol. ..... - .....

3. Kol. ..... - .....

Stwierdza, że:

1. **Zgodnie z Uchwałą Zarządu Oddziału PTTK z dnia ..... w sprawie zwołania Zjazdu Oddziału, zatwierdzenia klucza i rozdzielnika mandatów delegatów koła – klubu na Zjazd Oddziału PTTK, w zebraniu mogą brać udział wszyscy członkowie, którzy okazali się ważną legitymacją członka PTTK z opłaconą składką członkowską za 1999 rok.**
2. **Na podstawie podpisanej listy obecności w zebraniu koła – klubu uczestniczy ..... członków, co stanowi ..... % wszystkich członków koła – klubu.**
3. **Zebranie koła – klubu jest prawomocne, ponieważ został spełniony wymóg § 10 ust. 1 pkt. 1)* / pkt. 2)* / pkt. 3)* „Ordynacji Wyborczej" uchwalonej przez ZG PTTK.**

Podpisy:

Komisji Mandatowej:*
prezydium obrad walnego zebrania koła – klubu *

1. Przewodniczący .....

2. ....

3. ....

* niepotrzebne skreślić

Protokół sporządzono w 2 egz. (1-szy egz. do dokumentacji obrad walnego zebrania koła – klubu, 2-gi egz. dla oddziału)

Wzór

.....
(pieczątka podłużna koła - klubu PTTK)

PROTOKÓŁ KOMISJI WYBORCZEJ WALNEGO ZEBRANIA KOŁA - KLUBU PTTK

.....
(nazwa koła - klubu PTTK)

odbytego w dniu ..... 2000 roku

Komisja wyborcza walnego zebrania koła – klubu PTTK w składzie*
Prezydium walnego zebrania koła – klubu PTTK*

1. Przewodniczący Kol. .....
2. ..... Kol. .....
3. ..... Kol. .....

zgodnie z uchwalonym regulaminem obrad walnego zebrania dokonała/o następujących czynności:

1. przyjęcia zgłoszeń kandydatów do władz koła – klubu i delegatów na zjazd oddziału, (przyjęcie zgłoszeń na piśmie; przyjęcie zgłoszeń kandydatów z sali)
2. sporządziła listy kandydatów do:
   - zarządu koła - klubu;
   - komisji rewizyjnej koła – klubu,
   - delegatów na zjazd oddziału .....
     (wpisać nazwę oddziału)
3. Komisja Wyborcza stwierdza, że do poszczególnych rodzajów władz zgłoszono następującą liczbę kandydatów:

   - do zarządu koła - klubu ..... osób
   - do komisji rewizyjnej koła – klubu ..... osób
   - na delegatów na zjazd oddziału ..... osób

Alfabetyczne listy kandydatów do poszczególnych władz i na delegatów po ich przyjęciu w głosowaniu jawnym, a stanowiące załączniki do niniejszego protokółu, Komisja Wyborcza przekazała Przewodniczącemu obrad walnego zebrania lub bezpośrednio Komisji Skrutacyjnej.*

Na tym protokół zakończono i podpisano.

1. Przewodniczący .....
2. ....
3. ....

- niepotrzebne skreślić

Protokół sporządzono w 2 egz. (1-szy egz. do dokumentacji obrad walnego zebrania koła – klubu, 2-gi egz. dla oddziału)

.....
(pieczątka podłużna koła - klubu PTTK)

Wzór

PROTOKÓŁ KOMISJI SKRUTACYJNEJ WALNEGO ZEBRANIA KOŁA - KLUBU PTTK

.....
(nazwa koła - klubu PTTK)

odbytego w dniu ..... 2000 roku

Komisja Skrutacyjna w składzie:

1. Przewodniczący Kol. .....
2. Członkowie : Kol. .....
3. Kol. .....

Stwierdza , że :

1. W walnym zebraniu koła - klubu PTTK wzięło udział ..... członków uprawnionych do głosowania. Zgodnie z protokółem Komisji Mandatowej / prezydium zebrania * zebranie jest prawomocne.

2. Walne zebranie koła – klubu PTTK postanowiło wybrać :
   - do Zarządu koła – klubu PTTK ..... osób
   - do komisji Rewizyjnej koła – klubu PTTK ..... osób
   - na zjazd oddziału PTTK (uwzględniając postanowienia uchwały Zarządu Oddziału z dnia ..... w sprawie klucza i rozdzielnika mandatów) ..... delegatów

3. Na kandydatów do zarządu koła – klubu PTTK oddano ..... głosów ważnych, głosów nieważnych .....

4. Kandydaci zgłoszeni do Zarządu koła – klubu PTTK otrzymali w głosowaniu tajnym następującą ilość głosów:
   (należy wpisać według kolejności uzyskanych głosów)
   1) ..... głosów .....
   2) ..... głosów .....
   3) ..... głosów .....
   4) ..... głosów .....
   5) ..... głosów .....
   6) ..... głosów .....
   7) ..... głosów .....
   8) ..... głosów .....
   9) ..... głosów .....

5. Na kandydatów do Komisji Rewizyjnej koła – klubu PTTK oddano ..... ważnych głosów, głosów nieważnych .....
6. Kandydaci zgłoszeni do Komisji Rewizyjnej koła – klubu PTTK otrzymali w głosowaniu tajnym następującą ilość głosów:
(należy wpisać według kolejności uzyskanych głosów)
   1) ..... głosów .....
   2) ..... głosów .....
   3) ..... głosów .....
7. Na kandydatów na delegatów na Zjazd Oddziału PTTK .....
(nazwa oddziału)
oddano ..... głosów ważnych, głosów nieważnych .....
8. Kandydaci na delegatów na Zjazd Oddziału PTTK otrzymali w głosowaniu tajnym następującą ilość głosów:
(należy wpisać według kolejności uzyskanych głosów)
   1) ..... głosów .....
   2) ..... głosów .....
   3) ..... głosów .....
   4) ..... głosów .....
   5) ..... głosów .....
9. **Komisja Skrutacyjna stwierdza, że w wyniku wyborów zostali wybrani:**
   - do Zarządu koła – klubu PTTK - osoby wyszczególnione w pkt. 4 od poz. 1 do poz. ..... włącznie,
   - do Komisji Rewizyjnej koła – klubu PTTK - osoby wyszczególnione w pkt. 6 od poz. 1 do poz. ..... włącznie,
   - delegatami na zjazd oddziału .....
(wpisać nazwę oddziału)
   osoby wyszczególnione w pkt. 8 poz. od poz. 1 do poz. ..... włącznie
10. Komisja Skrutacyjna stwierdza, że wybory zostały przeprowadzone zgodnie z ordynacją wyborczą uchwaloną przez ZG PTTK (Uchwała nr 133/XV/2000 z dnia 17.06.2000 roku.)
11. Zaświadczenia wyboru delegatów na zjazd oddziału w ilości ..... stanowią załącznik do niniejszego protokołu.

Podpisy członków Komisji Skrutacyjnej :

1. Przewodniczący .....
2. Członkowie : .....
3. .....

..... dnia .....2000 roku

Protokół sporządzono w 2 egz. (1-szy egz. do dokumentacji obrad walnego zebrania koła – klubu, 2-gi egz. dla oddziału)

wzór

.....
(pieczątka podłużna koła- klubu PTTK)

Zgłoszenie kandydata do władz koła – klubu

.....
(należy wpisać do jakiej władzy kandydat zostaje zgłoszony : zarządu koła – klubu ; komisji rewizyjnej koła – klubu)

1. Imię i nazwisko kandydata .....

2. nr legitymacji PTTK .....

3. Uzasadnienie kandydatury

.....
.....
.....

4. Charakterystyka działalności turystycznej .....
.....
.....
.....
.....

5 Zgłaszający kandydata :

....
(Imię i nazwisko) (podpis)

6. Oświadczenie zgody :

Wyrażam zgodę na kandydowanie do ..... *koła - klubu*
(wpisać odpowiedni rodzaj władzy)

....
(miejscowość, data) (podpis kandydującego)

wzór

.....
(pieczątka podłużna koła- klubu PTTK)

Zgłoszenie kandydata na delegata na zjazd Oddziału PTTK .....
(wpisać nazwę oddziału)

1. Imię i nazwisko kandydata .....

2. nr legitymacji PTTK .....

3. Uzasadnienie kandydatury

.....
.....
.....

4. Charakterystyka działalności turystycznej .....
.....
.....
.....
.....

5 Zgłaszający kandydata :

....
(Imię i nazwisko) (podpis)

6. Oświadczenie zgody :

Wyrażam zgodę na kandydowanie na delegata na Zjazd Oddziału PTTK .....
(wpisać nazwę oddziału)

....
(miejscowość, data) (podpis kandydującego)

.....
(pieczątka podłużna koła – klubu PTTK)

Wzór

ZAŚWIADCZENIE
WYBORU DELEGATA NA ZJAZD ODDZIAŁU PTTK

.....
(nazwa oddziału PTTK)

1. Imię i nazwisko .....
2. Data i miejsce urodzenia .....
3. Adres zamieszkania (z kodem pocztowym)
   .....
   .....
4. Zawód ..... wykształcenie .....
5. Miejsce pracy ..... telefon (kontaktowy).....
6. Data wstąpienia do PTTK .....
7. Legitymacja członkowska PTTK nr ..... wystawiona przez Oddział PTTK .....
8. Pełnione funkcje w PTTK (kiedy) .....
   .....
   .....
   .....
9. Posiadane odznaczenia państwowe i resortowe .....
   .....
   .....
   .....
10. Posiadane odznaczenia i wyróżnienia PTTK .....
    .....
    .....
    .....
11. Posiadane uprawnienia kadry PTTK .....
    .....
    .....
    .....
12. Dodatkowe informacje o przebiegu działalności w PTTK .....
    .....
    .....
    .....
13. Delegat został wybrany na walnym zebraniu koła – klubu PTTK ..... w dniu.....
    (wpisać nazwę koła – klubu PTTK)
14. Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb PTTK zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29.08.1997 roku (Dz.U nr 133 poz. 883)

.....
(podpis delegata)

.....
(podpis przewodniczącego walnego zebrania koła – klubu PTTK)

..... dnia ..... roku.

.....
(pieczątka podłużna oddziału PTTK)

wzór

PROTOKÓŁ KOMISJI MANDATOWEJ ZJAZDU ODDZIAŁU PTTK

.....
(nazwa oddziału)

z dnia ..... roku

Komisja Mandatowa Zjazdu Oddziału w składzie: *
Prezydium Zjazdu Oddziału w składzie: *

1. Kol. ..... - przewodniczący
2. Kol. ..... - .....
3. Kol. ..... - .....

Stwierdza, że:

1. **W zjeździe biorą udział:**
   - **członkowie, którzy okazali się ważną legitymacją członka PTTK z opłaconą składką członkowską za 1999 rok,***
   - **delegaci, którzy okazali się ważną legitymacją członka PTTK z opłaconą składką członkowską za 1999 rok i zostali wybrani na walnych zebraniach kół – klubów, zgodnie z protokołami komisji skrutacyjnych z walnych zebrań kół – klubów.***
2. **Zgodnie z Uchwałą Zarządu Oddziału PTTK z dnia ..... w sprawie zwołania Zjazdu Oddziału, zatwierdzenia klucza i rozdzielnika mandatów delegatów na Zjazd Oddziału PTTK dla kół i klubów przyznano łącznie ..... mandatów.***

   Łącznie koła i kluby wybrały na swych walnych zebraniach ..... delegatów na zjazd oddziału.*
3. **Na podstawie podpisanej listy obecności przez członków / delegatów * oraz wydanych mandatów w zjeździe oddziału uczestniczy ..... członków / delegatów *, co stanowi ..... % uprawnionych do głosowania członków / delegatów.***
4. **Zjazd oddziału jest prawomocny, ponieważ został spełniony wymóg § 10 ust. 2 pkt. 1)* / pkt. 2)* „Ordynacji Wyborczej" uchwalonej przez ZG PTTK.**

Podpisy:

Komisji Mandatowej:*
prezydium obrad Zjazdu Oddziału *

1. Przewodniczący .....
2. ....
3. ....

* niepotrzebne skreślić

Protokół sporządzono w 4 egz. (1-szy egz. dla sądu rejestrowego, 2-gi egz. do dokumentacji zjazdu oddziału, 3-ci egz. dla komitetu organizacyjnego regionalnej konferencji oddziałów PTTK, 4-ty egz. dla ZG PTTK)

wzór

.....

(pieczątka podłużna oddziału PTTK)

PROTOKÓŁ KOMISJI WYBORCZEJ ZJAZDU ODDZIAŁU PTTK

.....

(nazwa oddziału)

z dnia ..... roku

Komisja wyborcza zjazdu oddziału PTTK w składzie*
Prezydium zjazdu oddziału PTTK*

1. Przewodniczący Kol. .....
2. ..... Kol. .....
3. ..... Kol. .....

zgodnie z uchwalonym regulaminem obrad walnego zebrania dokonała następujących czynności:

1. przyjęcia zgłoszeń kandydatów do władz oddziału i delegatów na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa ....., (przyjęcie zgłoszeń na piśmie; przyjęcie zgłoszeń kandydatów z sali)
2. przyjęcia oświadczeń kandydatów do władz o nie prowadzeniu działalności gospodarczej w oparciu o majątek PTTK lub mających znamiona kolizji interesów z działalnością gospodarczą PTTK (oświadczenie zawiera druk "zgłoszenie kandydata")
3. sporządziła listy kandydatów do:
   - zarządu oddziału;
   - Oddziałowej Komisji Rewizyjnej
   - Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego
   - delegatów na regionalną konferencję oddziałów PTTK
4. Komisja Wyborcza stwierdza, że do poszczególnych rodzajów władz zgłoszono następującą liczbę kandydatów:
   - do zarządu oddziału ..... osób
   - do Oddziałowej Komisji Rewizyjnej ..... osób
   - do Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego ..... osób
   - na delegatów na regionalną konferencję oddziałów ..... osób

Alfabetyczne listy kandydatów do poszczególnych władz i na delegatów po ich przyjęciu w głosowaniu jawnym, a stanowiące załączniki do niniejszego protokółu, Komisja Wyborcza przekazała Przewodniczącemu obrad Zjazdu lub bezpośrednio Komisji Skrutacyjnej.*

Na tym protokół zakończono i podpisano.

1. Przewodniczący .....
2. ....
3. ....

* niepotrzebne skreślić

Protokół sporządzono w 3 egz. (1-szy do dokumentacji zjazdu oddziału, 2-gi egz. dla komitetu organizacyjnego regionalnej konferencji oddziałów PTTK, 3-ci egz. dla ZG PTTK)

.....
(pieczątka podłużna oddziału PTTK)

Wzór

PROTOKÓŁ KOMISJI SKRUTACYJNEJ ZJAZDU ODDZIAŁU PTTK

.....
(nazwa oddziału PTTK)

odbytego w dniu ..... 2000 roku

Komisja Skrutacyjna w składzie:

1. Przewodniczący Kol. .....
2. Członkowie : Kol. .....
3. Kol. .....

Stwierdza , że :

1. W zjeździe oddziału PTTK wzięło udział ..... członków / delegatów* uprawnionych do głosowania. Zgodnie z protokołem Komisji Mandatowej / prezydium zjazdu* zjazd oddziału jest prawomocny.

2. Zjazd Oddziału PTTK postanowił wybrać :
   - do Zarządu Oddziału PTTK ..... osób
   - do Oddziałowej Komisji Rewizyjnej ..... osób
   - do Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego ..... osób
   - na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa .... delegatów (uwzględniając postanowienia uchwały nr 132/XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK)

3. Na kandydatów do Zarządu Oddziału PTTK oddano ..... głosów ważnych, głosów nieważnych .....

4. Kandydaci zgłoszeni do Zarządu Oddziału PTTK otrzymali w głosowaniu tajnym następującą ilość głosów:
   (należy wpisać według kolejności uzyskanych głosów)
   1) ..... głosów .....
   2) ..... głosów .....
   3) ..... głosów .....
   4) ..... głosów .....
   5) ..... głosów .....
   6) ..... głosów .....
   7) ..... głosów .....
   8) ..... głosów .....

9) ..... głosów .....
10) ..... głosów .....
11) ..... głosów .....
12) ..... głosów .....
13) ..... głosów .....
14) ..... głosów .....
15) ..... głosów .....

5. Na kandydatów do Oddziałowej Komisji Rewizyjnej oddano ..... ważnych głosów, głosów nieważnych .....

6. Kandydaci zgłoszeni do Oddziałowej Komisji Rewizyjnej otrzymali w głosowaniu tajnym następującą ilość głosów:
(należy wpisać według kolejności uzyskanych głosów)
1) ..... głosów .....
2) ..... głosów .....
3) ..... głosów .....
4) ..... głosów .....
5) ..... głosów .....

7. Na kandydatów do Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego oddano ..... ważnych głosów, głosów nieważnych .....

8. Kandydaci zgłoszeni do Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego otrzymali w głosowaniu tajnym następującą ilość głosów:
(należy wpisać według kolejności uzyskanych głosów)
1) ..... głosów .....
2) ..... głosów .....
3) ..... głosów .....
4) ..... głosów .....
5) ..... głosów .....

7. Na kandydatów na delegatów, na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa ..... oddano ..... głosów ważnych, głosów nieważnych .....

8. Kandydaci na delegatów na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa ..... otrzymali w głosowaniu tajnym następującą ilość głosów:
(należy wpisać według kolejności uzyskanych głosów)
1) ..... głosów .....
2) ..... głosów .....
3) ..... głosów .....
4) ..... głosów .....
5) ..... głosów .....

11. Komisja Skrutacyjna stwierdza, że w wyniku wyborów zostali wybrani:

- do Zarządu Oddziału - osoby wyszczególnione w pkt. 4 od poz. 1 do poz. ..... włącznie,
- do Oddziałowej Komisji Rewizyjnej - osoby wyszczególnione w pkt. 6 od poz. 1 do poz. ..... włącznie,
- do Oddziałowego Sądu Koleżeńskiego - osoby wyszczególnione w pkt. 8 od poz. 1 do poz. ..... włącznie,
- delegatami na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa ..... osoby wyszczególnione w pkt. 10 poz. od poz. 1 do poz. ..... włącznie

12. Komisja Skrutacyjna stwierdza, że wybory zostały przeprowadzone zgodnie z ordynacją wyborczą uchwaloną przez ZG PTTK (Uchwała nr 133/XV/2000 z dnia 17.06.2000 roku.)

13. Zaświadczenia wyboru delegatów na regionalną konferencję Oddziałów PTTK województwa ..... w ilości ..... stanowią załącznik do niniejszego protokołu.

Podpisy członków Komisji Skrutacyjnej :

1. Przewodniczący .....
2. Członkowie : .....
3. .....

..... dnia ..... roku

* niepotrzebne skreślić

Protokół sporządzono w 4 egz. (1-szy egz. dla sądu rejestrowego, 2-gi egz. do dokumentacji zjazdu oddziału, 3-ci egz. wraz z zaświadczeniami wyboru delegata dla komitetu organizacyjnego regionalnej konferencji oddziałów PTTK, 4-ty egz. wraz z zaświadczeniami wyboru delegata dla ZG PTTK)

wzór

.....
(pieczątka podłużna oddziału PTTK)

Zgłoszenie kandydata do władz oddziału

.....
(należy wpisać do jakiej władzy kandydat zostaje zgłoszony : zarządu oddziału, oddziałowej komisji rewizyjnej, oddziałowego sądu koleżeńskiego)

1. Imię i nazwisko kandydata .....
2. nr legitymacji PTTK .....
3. Zawód .....
4. Uzasadnienie kandydatury
.....
.....
.....
5. Charakterystyka działalności turystycznej .....
.....
.....
.....
6. Zgłaszający kandydata :

....
(Imię i nazwisko) (podpis)

7. Oświadczenie kandydata :

1/ Wyrażam zgodę na kandydowanie do ..... oddziału
(wpisać odpowiedni rodzaj władzy)

2/ Oświadczam, że zgodnie z § 14 ust. 2 „ Ordynacji Wyborczej" uchwalonej przez ZG PTTK i Statutem Oddziału :

- *nie prowadzę działalności gospodarczej w oparciu o majątek PTTK lub mającej znamiona kolizji interesów z działalnością gospodarczą PTTK **
- *prowadzę działalność gospodarczą w oparciu o majątek PTTK *,tj.* .....
.....
(określić tę działalność)
- *prowadzę działalność gospodarczą mającą znamiona kolizji interesów z działalnością gospodarczą PTTK **.....
(określić tę działalność)

....
(miejscowość, data) (podpis kandydującego)

* niepotrzebne skreślić

wzór

.....
(pieczątka podłużna oddziału PTTK)

Zgłoszenie kandydata na delegata na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa .....

1. Imię i nazwisko kandydata .....

2. nr legitymacji PTTK .....

3. Zawód .....

4. Uzasadnienie kandydatury

.....
.....
.....

5. Charakterystyka działalności turystycznej .....

.....
.....
.....
.....

6. Zgłaszający kandydata :

....
(Imię i nazwisko) (podpis)

7. Oświadczenie zgody :

Wyrażam zgodę na kandydowanie na delegata na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa .....

....
(miejscowość, data) (podpis kandydującego)

Wzór

.....
(pieczątka podłużna oddziału PTTK)

ZAŚWIADCZENIE WYBORU DELEGATA NA REGIONALNĄ KONFERENCJĘ ODDZIAŁÓW PTTK

województwa .....

1. Imię i nazwisko .....
2. Data i miejsce urodzenia .....
3. Adres zamieszkania (z kodem pocztowym) .....
   .....
4. Zawód ..... wykształcenie .....
5. Miejsce pracy ..... telefon (kontaktowy) .....
6. Data wstąpienia do PTTK .....
7. Legitymacja członkowska PTTK nr ..... wystawiona przez Oddział PTTK .....
8. Pełnione funkcje w PTTK (kiedy) .....
   .....
   .....
   .....
   .....
9. Posiadane odznaczenia państwowe i resortowe .....
   .....
   .....
   .....
10. Posiadane odznaczenia i wyróżnienia PTTK .....
    .....
    .....
    .....
11. Posiadane uprawnienia kadry PTTK .....
    .....
    .....
    .....
12. Dodatkowe informacje o przebiegu działalności w PTTK .....
    .....
    .....
    .....
    .....
13. Delegat został wybrany na zjeździe oddziału PTTK.....
    (wpisać nazwę oddziału)
    w dniu .....
14. Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb PTTK zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29.08.1997 roku (Dz.U nr 133 poz. 883)

.....
(podpis delegata)

.....
(podpis przewodniczącego zjazdu oddziału)

..... dnia ..... roku.

.....
(pieczątka podłużna oddziału PTTK)

Wzór

Podstawowe informacje o wybranych władzach na Zjeździe Oddziału w dniu ..... str. 1

L.p.	Imię, nazwisko i funkcja	Adres zamieszkania, telefon	wiek	Zawód, miejsce pracy, adres, telefon	Staż w PTTK	Posiadane odznaczenia państwowe	Odznaki honorowe i wyróżnienia PTTK	Posiadane uprawnienia kadry PTTK
Zarząd Oddziału								
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								

L.p.	Imię, nazwisko i funkcja	Adres zamieszkania, telefon	wiek	Zawód, miejsce pracy, adres, telefon	Staż w PTTK	Posiadane odznaczenia państwowe	Odznaki honorowe i wyróżnienia PTTK	Posiadane uprawnienia kadry PTTK
Oddziałowa Komisja Rewizyjna								
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
Oddziałowy Sąd Koleżeński								
1								
2								
3								
4								
5								

..... dnia ..... rok

.....
(nazwisko i imię osoby sporządzającej)

Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji wzór

Oddziałów PTTK województwa .....

PROTOKÓŁ KOMISJI MANDATOWEJ REGIONALNEJ KONFERENCJI ODDZIAŁÓW PTTK

województwa .....

z dnia ..... 2001 roku

Komisja Mandatowa regionalnej konferencji oddziałów PTTK w składzie:

1. Kol. ..... - przewodniczący
2. Kol. ..... - .....
3. Kol. ..... - .....
4. Kol. ..... - .....
5. Kol. ..... - .....

Stwierdza, że:

1. **Zgodnie z Uchwałą Zarządu Głównego PTTK nr 132/XIV/2000 z dnia 17.06.2000r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalna konferencję oddziałów PTTK województwa ..... przyznano łącznie ..... mandatów.**
2. **W konferencji biorą udział delegacji, którzy okazali się ważną legitymacją członka PTTK z opłaconą składką członkowską za 1999 rok, zgodnie z protokołami komisji skrutacyjnych zjazdów oddziałów województwa ..... Łącznie oddziały PTTK wybrały na swych zjazdach ..... delegatów na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa ..... .**
3. **Na podstawie podpisanej listy obecności przez delegatów oraz wydanych mandatów w regionalnej konferencji oddziałów PTTK województwa ..... uczestniczy ..... delegatów, co stanowi ..... % uprawnionych do głosowania delegatów.**
4. **Regionalna konferencja oddziałów PTTK województwa ..... jest prawomocna, ponieważ został spełniony wymóg § 10 ust. 3 „Ordynacji Wyborczej" uchwalonej przez ZG PTTK.**

Podpisy Komisji Mandatowej:

1. Przewodniczący .....
2. Członek .....
3. Członek .....
4. Członek .....
5. Członek .....

Protokół sporządzono w 2 egz. (1-szy egz. do dokumentacji komitetu organizacyjnego regionalnej konferencji oddziałów PTTK, 2-gi egz. dla ZG PTTK)

Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji wzór

Oddziałów PTTK województwa .....

PROTOKÓŁ KOMISJI WYBORCZEJ REGIONALNEJ KONFERENCJI ODDZIAŁÓW PTTK

województwa .....

z dnia ..... 2001 roku

Komisja wyborcza regionalnej konferencji oddziałów PTTK w składzie: *

1. Przewodniczący Kol. .....
2. Członkowie : Kol. .....
3. Kol. .....

zgodnie z uchwalonym regulaminem obrad regionalnej konferencji oddziałów PTTK województwa ..... dokonała następujących czynności:

1. przyjęcia zgłoszeń kandydatów na delegatów na XV Walny Zjazd PTTK, (przyjęcie zgłoszeń na piśmie; przyjęcie zgłoszeń kandydatów z sali)
2. po stwierdzeniu, że na delegatów na XV Walny Zjazd PTTK zgłoszono..... osób, sporządziła listy kandydatów delegatów województwa ..... na XV Walny Zjazd PTTK.

Alfabetyczne listy kandydatów na delegatów na XV Walny Zjazd PTTK, po ich przyjęciu w głosowaniu jawnym, a stanowiące załączniki do niniejszego protokółu, Komisja Wyborcza przekazała Przewodniczącemu obrad Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK lub bezpośrednio Komisji Skrutacyjne Konferencji.*

Na tym protokół zakończono i podpisano.

1. Przewodniczący .....
2. Członkowie : .....
3. .....

* niepotrzebne skreślić

Protokół sporządzono w 2 egz. (1-szy do dokumentacji komitetu organizacyjnego regionalnej konferencji oddziałów PTTK, 2-gi egz. dla ZG PTTK)

Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji wzór

Oddziałów PTTK województwa .....

PROTOKÓŁ KOMISJI SKRUTACYJNEJ REGIONALNEJ KONFERENCJI ODDZIAŁÓW PTTK

województwa .....

odbytego w dniu ..... 2001 roku

Komisja Skrutacyjna w składzie:

1. Przewodniczący Kol. .....
2. Członkowie : Kol. .....
3. Kol. .....
4. Kol. .....
5. Kol. .....

Stwierdza , że :

1. W regionalnej konferencji oddziałów PTTK województwa ..... wzięło udział ..... delegatów uprawnionych do głosowania. Zgodnie z protokołem Komisji Mandatowej konferencja jest prawomocna.

2. Regionalna konferencja oddziałów PTTK województwa ..... postanowiła, uwzględniając zapisy uchwały nr /XIV/2001 ZG PTTK z dnia..... w sprawie rozdzielnika mandatów delegatów na XV Walny Zjazd PTTK wybrać ..... delegatów na XV Walny Zjazd PTTK.

3. Na kandydatów na delegatów, na XV Walny Zjazd PTTK w oddano ..... głosów ważnych, głosów nieważnych .....

4. Kandydaci na delegatów, na XV Walny Zjazd PTTK otrzymali w głosowaniu tajnym następującą ilość głosów:
   (należy wpisać według kolejności uzyskanych głosów)

   1) ..... głosów .....
   2) ..... głosów .....
   3) ..... głosów .....
   4) ..... głosów .....
   5) ..... głosów .....
   6) ..... głosów .....
   7) ..... głosów .....
   8) ..... głosów .....

9) ..... głosów .....
10) ..... głosów .....
11) ..... głosów .....
12) ..... głosów .....
13) ..... głosów .....
14) ..... głosów .....
15) ..... głosów .....

5. **Komisja Skrutacyjna stwierdza, że w wyniku wyborów delegatami na XV Walny Zjazd PTTK zostały osoby wyszczególnione w pkt. 4 poz. od poz. 1 do poz. ..... włącznie**

6. Komisja Skrutacyjna stwierdza, że wybory zostały przeprowadzone zgodnie z ordynacją wyborczą uchwaloną przez ZG PTTK (Uchwała nr 133/XV/2000 z dnia 17.06.2000 roku.)

7. Zaświadczenia wyboru delegatów na XV Walny Zjazd PTTK w ilości ..... stanowią załącznik do niniejszego protokołu.

Podpisy członków Komisji Skrutacyjnej :

1. Przewodniczący .....
2. Członkowie : .....
3. .....
4. .....
5. .....

..... dnia ..... roku

Protokół sporządzono w 2 egz. (1-szy egz. wraz z zaświadczeniami wyboru delegata do dokumentacji komitetu organizacyjnego regionalnej konferencji oddziałów PTTK, 2-gi egz. wraz z zaświadczeniami wyboru delegata dla ZG PTTK)

wzór

Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji
Oddziałów PTTK województwa .....

Zgłoszenie kandydata na delegata na XV Walny Zjazd PTTK

1. Imię i nazwisko kandydata .....

2. nr legitymacji PTTK .....

3. Oddział PTTK .....

4. Zawód .....

5. Uzasadnienie kandydatury

.....
.....
.....

6. Charakterystyka działalności turystycznej .....
.....
.....
.....
.....

7. Zgłaszający kandydata :

....
(Imię i nazwisko) (podpis)

8. Oświadczenie zgody :

Wyrażam zgodę na kandydowanie na delegata na XV Walny Zjazd PTTK :

....
(miejscowość, data) (podpis kandydującego)

Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji wzór

Oddziałów PTTK województwa .....

ZAŚWIADCZENIE
WYBORU DELEGATA NA XV WALNY ZJAZD PTTK

1. Imię i nazwisko .....
2. Data i miejsce urodzenia .....
3. Adres zamieszkania (z kodem pocztowym) .....
   .....
4. Zawód ..... wykształcenie .....
5. Miejsce pracy ..... telefonu (kontaktowy).....
6. Data wstąpienia do PTTK .....
7. Legitymacja członkowska PTTK nr ..... wystawiona przez Oddział PTTK .....
8. Aktualna przynależność do Oddziału PTTK .....
9. Pełnione funkcje w PTTK (kiedy) .....
   .....
   .....
   .....
10. Posiadane odznaczenia państwowe i resortowe .....
    .....
    .....
    .....
11. Posiadane odznaczenia i wyróżnienia PTTK .....
    .....
    .....
    .....
12. Posiadane uprawnienia kadry PTTK .....
    .....
    .....
    .....
13. Dodatkowe informacje o przebiegu działalności w PTTK .....
    .....
    .....
    .....
    .....
    .....
14. Delegat został wybrany na regionalnej konferencji oddziałów PTTK województwa ..... w dniu .....
15. Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb PTTK zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29.08.1997 roku (Dz U nr 133 poz. 883) oraz publikowanie w materiałach zjazdowych danych zawartych w punktach 1, 2 (tylko wiek), 4, 6, 9, 12, 13. niniejszego zaświadczenia.

.....
(podpis delegata)

.....
(podpis przewodniczącego obrad regionalnej konferencji oddziałów PTTK)

..... dnia ..... roku.

Pabianice, 1998.02.7

Stanowisko Głównego Sądu Koleżeńskiego PTTK
w sprawie realizacji uprawnień statutowych
wynikających z przynależności do PTTK

Członek PTTK może realizowaćć swoje uprawnienia przewidziane ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 20, poz. 104 z późn. zm.) i Statutem PTTK tylko w jednym oddziale będącym terenową jednostką organizacyjną PTTK, posiadającą osobowość prawną.

Uzasadnienie

W związku ze skierowanym do GSK pytaniem w brzmieniu:
„Czy można pełnić dwie wysokie funkcje (płatne) w dwóch różnych oddziałach PTTK, w różnych miastach będąc tylko (jako osoba fizyczna) pojedynczym członkiem PTTK," Główny Sąd Koleżeński prezentuje następujące stanowisko:

Istota pytania sprowadza się do rozstrzygnięcia zagadnienia, czy uprawnienia statutowe członek PTTK może realizowaćć w jednym czy więcej oddziale. Stwierdzić należy, że Statut PTTK nie przewiduje członkostwa „ogólnego" w tym stowarzyszeniu. Zgodnie z art. 11 Statutu osoby fizyczne jako członkowie zwyczajni zrzeszaja się w oddziałach, kołach, klubach. Nabycie członkostwa w PTTK następuje przez złożenie deklaracji i przyjęcie w poczet członków przez zarząd oddziału, klubu, koła (art. 12 ust. 3 Statutu PTTK).

Oddziały stanowią terenowe jednostki organizacyjne w rozumieniu art. 17 ust. 1a ustawy dnia 7.07.1989 r. o stowarzyszeniach i posiadają osobowość prawną nabytą z dniem uprawomocnienia się postanowienia sądu o wpisie do rejestru.

Zgodnie z art. 10 ustawy, ogół praw i obowiązków członka stowarzyszenia określa statut stowarzyszenia. Do praw członkowskich należy m. in. czynne i bierne prawo wyborcze do władz stowarzyszenia. W przypadku PTTK władzami tymi są władze naczelne i władze oddziału. Wobec nie istnienia członkostwa ogólnego, prawo wyborcze realizowane jest w oddziale jako terenowej jednostce organizacyjnej posiadającej osobowość prawną, w formie bezpośredniej lub pośredniej (przez delegatów) do władz oddziału i do władz naczelnych. Uczestnictwo we władzach PTTK jest wynikiem realizacji biernego prawa wyborczego, które nie może być realizowane wielokrotnie. Oznacza to, że członek PTTK może realizować swoje uprawnienia przewidziane ustawą prawo o stowarzyszeniach i Statutem PTTK tylko w jednym oddziale będącym terenową jednostką organizacyjną PTTK posiadającą osobowość prawną. Oznacza to w praktyce, że członek zwyczajny nie może pełnić w statutowych władzach (np. być członkiem zarządu) w więcej niż jednym oddziale PTTK, przy czym nie ma istotnego znaczenia, czy funkcje te pełnione są za wynagrodzeniem. Pogląd odmienny, zakładający możliwość pełnienia funkcji we władzach w więcej niż jednym oddziale nie może być uzasadniony brakiem zapisu w Statucie zabraniającym takiej możliwości, gdyż zapis taki byłby sprzeczny z ustawą o stowarzyszeniach.

Uchwała Nr 5/98

Głównego Sądu Koleżeńskiego PTTK
z dnia 8 sierpnia 1998 r.
(interpretacyjna)

w sprawie: interpretacji art. 16 Statutu PTTK w przedmiocie utraty członkostwa w PTTK, w wyniku skreślenia z listy członków na skutek zalegania w opłacaniu składek za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Na podstawie art. 44 ust.1 pkt. 1 Statutu PTTK w trybie § 6 pkt. 1 p. pkt. a Regulaminu GSK PTTK, Główny Sąd Koleżeński PTTK na posiedzeniu plenarnym w dniu 8 sierpnia 1998 r. uznał, że:

1) osoba skreślona z listy członków na skutek zalegania w opłacaniu składek członkowskich za okres dłuższy niż 12 miesięcy (art. 16 ust.1 pkt.2 Statutu PTTK), powinna być zawiadomiona o tym fakcie przez zarząd właściwego koła, klubu lub oddziału.
   Z brzmienia art. 16 ust. 2 Statutu PTTK: „od dnia otrzymania zawiadomienia" wynika, że zawiadomienie to powinno mieć formę pisemną,
2) w przypadku braku zawiadomienia, o którym mowa w pkt. 1 uchwały, nie biegnie termin do złożenia odwołania, o którym mowa art. 16 ust. 2 Statutu PTTK,
3) jeżeli po okresie zalegania w opłacaniu składek członkowskich, trwającym dłużej niż 12 miesięcy zostanie przyjęta składka członkowska za rok bieżący, zarząd koła, klubu, oddziału powinien wezwać tę osobę do opłacenia składek za okres zaległy. W przypadku odmowy uiszczenia takiej opłaty, staż członkowski powinien być liczony od dnia opłacenia składek po okresie zalegania, chyba że okres nie opłacania składek objęty jest uchwałą karencyjną Zarządu Głównego PTTK.

GŁÓWNY SĄD KOLEŻEŃSKI PTTK

Stan organizacyjny oraz działalność programowa w poszczególnych województwach – stanowiących obszar regionalnych konferencji oddziałów PTTK (wg. Sprawozdawczości TK-O na dzień 31.12.1999 rok)

Lp.	Województwo	Liczba oddziałów	Liczba członków		Liczba kół i klubów	Uprawnienia kadry programowej	Liczba komisji, rad i zespołów	Turystyka kwalifikowana		Turystyka powszechna	
			ogółem	w tym: młodzież szkolna				liczba imprez i wycieczek	liczba uczestników	liczba imprez i wycieczek	liczba uczestników
1.	dolnośląskie	35	6909	1697	260	3765	109	2879	65677	981	25716
2.	kujawsko-pomorskie	22	5932	1461	191	2360	47	1147	32920	590	20498
3.	lubelskie	21	2522	1073	141	1409	41	695	19450	318	8631
4.	lubuskie	13	1303	487	62	493	26	496	8111	141	2288
5.	łódzkie	21	3510	937	122	1386	67	1185	38687	965	39706
6.	małopolskie	35	8280	1834	294	5049	144	2848	76546	1018	26436
7.	mazowieckie	49	12759	4528	440	5758	140	4278	97508	2321	82788
8.	opolskie	17	3039	1379	116	895	46	732	18175	337	8948
9.	podkarpackie	21	3347	1258	117	1898	47	553	14011	360	10836
10.	podlaskie	12	1392	561	86	715	31	602	13865	201	7672
11.	pomorskie	18	4188	1362	177	3618	46	2361	44482	1580	23747
12.	śląskie	45	15576	3194	526	7476	195	4719	121169	1946	59862
13.	świętokrzyskie	12	1922	970	77	1860	53	565	15088	516	14075
14.	warmińsko-mazurskie	14	2350	943	77	822	21	534	14310	109	3317
15.	wielkopolskie	34	5995	2040	305	3844	111	1413	44288	1960	76392
16.	zachodnio-pomorskie	24	4702	1885	188	1948	46	1008	40987	562	24037
	razem:	**393**	**83726**	**25609**	**3179**	**43296**	**1170**	**26015**	**665274**	**13905**	**434949**

Wykaz adresowy "wojewódzkich porozumień oddziałów PTTK"

Lp.	Województwo	Nazwa porozumienia	Adres kontaktowy	Przewodniczący
1.	dolnośląskie	Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Dolnośląskiego	Oddział Wrocławski 50 - 100 Wrocław Rynek Ratusz 11/12 (0-71) 343 03 44	Bronisław Zathey - prezes Oddziału Wrocławskiego
2.	kujawsko - pomorskie	Sejmik Prezesów Województwa Kujawsko - Pomorskiego	Oddział Miejski w Toruniu 87 –100 Toruń ul. Piekary 41 tel. (0-56)622 29 21	Henryk Miłoszewski -prezes Oddziału Miejskiego w Toruniu
3.	lubelskie	Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego	Oddział Miejski w Lublinie 20 - 111 Lublin Rynek Grodzka 3 tel. (0-81) 532 49 42	Andrzej Wasilewski - prezes Oddziału Miejskiego w Lublinie
4.	lubuskie	Lubuskie Porozumienie Oddziałów PTTK	Oddział PTTK w Międzyrzeczu 66-300 Międzyrzecz Wlkp. Rynek 9 tel. (0-95) 741 24 47	Czesław Woźniak- prezes Oddziału w Międzyrzeczu
5.	łódzkie	Rada Oddziałów PTTK Województwa Łódzkiego	Oddział " Łódzki " 90 - 301 Łódź ul. Wigury 12 A tel. (0-42) 636 15 09	Ryszard Mamenas - prezes Oddziału "Łódzkiego "
6.	małopolskie	Regionalne Forum Oddziałów Małopolskich	Oddział Krakowski 31 - 543 Kraków ul. Westerplatte 5 tel. (0-12) 422 85 28	Jerzy Kaplon - prezes Oddziału Krakowskiego
7.	mazowieckie	Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK	Biuro ZG PTTK 00 -075 Warszawa ul. Senatorska 11 tel. (0-22) 826 09 58	Wojciech Koprowski - prezes Oddziału Praskiego
8.	opolskie	Regionalny Ośrodek Śląska Opolskiego	Regionalny Oddział Śląska Opolskiego 45 - 083 Opole ul. Barlickiego 2a tel. (0-77) 453 63 48	Lucjusz Bilik - prezes Oddziału Regionalnego w Opolu
9.	podkarpackie	Podkarpackie Forum Oddziałów PTTK	Oddział Miejski w Rzeszowie 35 - 064 Rzeszów ul. Matejki 2 tel. (0-17) 853 67 55	Eugeniusz Taradajko - prezes Oddziału Miejskiego w Rzeszowie
10.	podlaskie	Podlaskie Porozumienie Oddziałów PTTK	Regionalny Oddział w Białymstoku 15 - 062 Białystok ul. Warszawska 43 tel. (0-85) 73 24 624	Mieczysław Żukowski - prezes Oddziału Regionalnego w Białymstoku
11.	pomorskie	Regionalny Ośrodek Programowy w Gdańsku	Regionalny Ośrodek Programowy w Gdańsku 80 - 826 Gdańsk ul. Ogarna 72 tel. (0-58) 301 14 88	Marian Czyżewski - prezes Oddziału Regionalnego w Gdańsku
12.	śląskie	Rada Prezesów Oddziałów PTTK Województwa Katowickiego	Fundacja Turystyki i Krajoznawstwa w Katowicach 40 - 009 ul. Warszawska 5 tel. (0-32) 253 93 52	Edmund Zaiczek - prezes Oddziału w Żywcu
13.	świętokrzyskie	Wojewódzkie Porozumienie Oddziałów PTTK Regionu Świętokrzyskiego	Oddział Świętokrzyski w Kielcach 25-009 Kielce ul. Zamkowa 4 tel. (0-41) 344 59 14	Kazimierz Micorek - prezes Oddziału Świętokrzyskiego w Kielcach
14.	warmińsko - mazurskie	Regionalna Rada Programowa PTTK Warmia - Mazury	Oddział Warmińsko Mazurski Olsztyn 10-950 Olsztyn ul. Staromiejska 1 tel. (0-89) 527 36 65	Marian Jurak - prezes Oddziału Warmińsko Mazurskiego w Olsztynie
15.	wielkopolskie	Wielkopolska Korporacja Oddziałów PTTK	Oddział Poznański 61 - 773 Poznań Stary Rynek 89/90 tel. (0-61) 852 37 56	Marian Chudy - prezes Oddziału Poznańskiego
16.	zachodnio-pomorskie	Rada Oddziałów PTTK Pomorza Zachodniego	Oddział Szczeciński 70 - 415 Szczecin Al. Jedności Narodowej 49A tel. (0-91) 434 56 24	Jerzy Winsze - prezes Oddziału Szczecińskiego

Telefony kontaktowe w Biurze ZG PTTK w sprawie kampanii sprawozdawczo wyborczej przed XV Walnym Zjazdem PTTK

Halina Mankiewicz – Sekretarz ZG PTTK ds. Organizacyjnych tel. (0-22) 826 01 56 ; 826 09 58
Elżbieta Moszczyńska – Główny Specjalista ds. Organizacyjnych w Pionie Organizacyjnym ZG PTTK tel. (0-22) 826 09 58
Wojciech Koprowski - Główny Specjalista ds. działalności Gospodarczej Oddziałów PTTK w Pionie Organizacyjnym ZG PTTK tel. tel. (0-22) 826 09 58
Natalia Wojtyra - Instruktor ds. Organizacyjnych w Pionie Organizacyjnym ZG PTTK . tel. (0-22) 826 09 58
Wanda Czarnocińska - Główny Specjalista ds. Kadrowych w Biurze ZG PTTK, SEKRETARZ KAPITUŁ ODZNACZEŃ ZG PTTK – w sprawach wyróżnień i odznaczeń tel. (0-22) 826 35 74

Telefon komórkowy do Pionu Organizacyjnego ZG PTTK 0-501 751 756

Zestawienie i opracowanie redakcyjne dokumentów:
Pion Organizacyjny Biura ZG PTTK

ISSN 1234-1835

INFORMACJE

Zarządu Głównego PTTK

Nr 5

NUMER SPECJALNY

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2000

1950-2000 PTTK

Do użytku wewnętrznego.

1875 - 2000
125 LAT PRZEWODNICTWA W POLSCE

PRZEWODNICTWO TURYSTYCZNE W POLSKIM TOWARZYSTWIE TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZYM

W niniejszym biuletynie specjalnym publikujemy następujące obowiązujące dokumenty państwowe w zakresie przewodnictwa turystycznego w Polsce oraz podstawowe dokumenty organizacyjno - prawne dotyczące przewodnictwa uchwalone przez Zarząd Główny PTTK i materiały pomocnicze Komisji Przewodnickiej ZG PTTK dla przewodników PTTK:

1. Ocena stanu oraz kierunki działalności przewodnictwa turystycznego w PTTK - strona 3
2. Ustawa o usługach turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 r. - 10
3. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 marca 1999 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek - 23
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 sierpnia 1998 r. w sprawie właściwości terytorialnej organów powołujących komisje egzaminacyjne dla przewodników górskich - 49
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2000 r. w sprawie dokumentowania znajomości języka obcego przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek - 50
6. Szczególne przepisy dotyczące przewodników górskich i bezpieczeństwa w górach - 51
7. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 1998r. w sprawie określenia czynności, których wykonywanie uznaje się za praktykę w zakresie organizowania imprez turystycznych i w zakresie obsługi turystów oraz dokumentów stwierdzających jej posiadanie - 52
8. Uchwała nr 112/XIV/99 ZG PTTK z dnia 18.12.1999 r. w sprawie przewodnictwa turystycznego w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym - 53
9. Uchwała nr 113/XIV/99 ZG PTTK z dnia 18.12.1999r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu Komisji Przewodnickiej ZG PTTK - 55
10. Uchwała nr 135/XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 r . w sprawie „Regulaminu wzorcowego koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK" - 60
11. Uchwała nr 136/XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17. 06. 2000 r. w sprawie regulaminu instruktora przewodnictwa PTTK - 70
12. Kodeks etyczny przewodnika PTTK - 73
13. Załącznik do Uchwały nr 72/96 Prezydium ZG PTTK z dnia 29.03.1996 r. w sprawie zatwierdzenia znowelizowanego regulaminu Funduszu Przewodnickiego PTTK - 74
14. Skład Komisji Przewodnickiej ZG PTTK - 75
15. Wojewódzkie Porozumienia /Komisje, Rady/ Przewodnickie PTTK - 76
16. Oddziały Przewodnickie PTTK - 78
17. Zatrudnianie przewodników - 78
    w tym:
    - wzór umowy o dzieło,
    - wzór rachunku za wykonanie umowy o dzieło,
    - pismo wyjaśniające Ministerstwa Kultury i Sztuki z 26.05.1997 r. w sprawie zastosowania prawa autorskiego w stosunku do przewodników
18. Mały doradca podatkowy dla przewodników - 82
19. Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek, a ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków i ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej - 83
20. Komunikaty Komisji Przewodnickiej ZG PTTK, - 84
    w tym:
    - odpowiedzialność prawna przewodników z prawa o wykroczeniach - 85
21. Propozycje - 86

OCENA STANU ORAZ KIERUNKI DZIAŁALNOŚCI przewodnictwa turystycznego w PTTK

I. Krótka historia i podstawy prawne działalności przewodnictwa

Początek zorganizowanego przewodnictwa turystycznego na ziemiach polskich sięga roku 1875, kiedy to Towarzystwo Tatrzańskie /powstałe w roku 1873/ w ramach swojej organizacji unormowało sprawy przewodnickie w górach, wprowadziło pojęcie uprawnień i klas przewodnickich /w zależności od posiadanej wiedzy i umiejętności/ oraz rozpoczęto szkolenie przewodników.

Sprawy organizacji przewodnictwa turystycznwego po terenach nizinnych i miejskich /poza obszarami górskimi/ podjęło następnie powstałe w 1906 roku Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. Również w okresie II Rzeczypospolitej obie te organizacje dominowały w przewodnictwie turystycznym w Polsce.

Od roku 1950 po połączeniu PTT i PTK w Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze, właśnie PTTK przejęło sprawy organizacji przewodnictwa turystycznego w Polsce, które do roku 1960 praktycznie działało wyłącznie w strukturach Towarzystwa.

Od roku 1960 na mocy Zarządzenia Przewodniczącego GKKFiT nr 173 z 22.11.1960 roku /opublikowane w Dzienniku Urzędowym GKKFiT nr 1 z 1961 roku/ w sprawie wykonywania funkcji przewodnika turystycznego - organizacja i działalność przewodnictwa turystycznego w Polsce została uregulowana przepisami państwowymi. Funkcja przewodnika otrzymała ochronę prawną, a przewodnicy uzyskali status „przewodnika państwowego". W/w zarządzenie wprowadziło ponadto dwie nowe formy przewodnictwa: przewodnictwo zkładowe oraz przewodnictwo studenckie, które w ramach struktur Towarzystwa dało prawo tworzenia kół przewodnickich przy oddziałach akademickich PTTK w celu obsługi studenckiego ruchu turystycznego.

Uprawnienia przewodnickie /za wyjątkiem studenckich/ były odtąd nadawane przez odpowiednie wojewódzkie organy administracji państwowej /WKKFiT -y/, lecz jednak sprawy organizacji i szkolenia kadr przewodnickich formalnie pozostawiono w rękach PTTK.

W roku 1960 na dzień wejścia w życie w/w zarządzenia w PTTK było skupionych 2.609 przewodników zorganizowanych w 90 kołach.

30 kwietnia 1968 roku zostało wydane kolejne Zarządzenie Przewodniczącego GKKFiT nr 26 w sprawie wykonywania funkcji przewodnika, które nowelizowało poprzednie zarządzenie. M.in. na podstawie tego zarządzenia w porozumieniu z GKKFiT oraz Ministerstwem Pracy i Płac, przewodnicy dla których praca przewodnika turystycznego była jedynym źródłem utrzymania zostali objęci ubezpieczeniem społecznym.

Również pod rządami w/w zarządzenia PTTK działając w imieniu Państwa do roku 1988 posiadało nadal szerokie, praktycznie monopolistyczne uprawnienia w zakresie, m.in: szkolenia, doszkalania, ewidencji, kontroli pracy przewodników turystycznych.

PTTK w tych latach prowadziło bardzo aktywną działalność szkoleniową. Świadczy o tym fakt, że łącznie w latach 1968 - 1988 PTTK wyszkoliło ponad 26.000 przewodników turystycznych.

Jednakże z dniem 22.10.1988 roku z Zarządzeniem nr 26 Przewodniczącego GKKFiT -u na wniosek ówczesnego Przewodniczącego Komitetu d/s Młodzieży i Kultury Fizycznej zostało uchylone w ramach rządowego programu porządkowania prawa.

Na podkreślenie zasługuje w tym miejscu fakt, że na koniec 1988 roku w Towarzystwie działało 270 kół i klubów przewodnickich, które skupiały 13.760 przewodników PTTK, posiadających łącznie 17.346 uprawnień wg rodzajów /górskich, miejskich, terenowych i zakładowych/. Ponadto posiadali oni 2.093 uprawnień do oprowadzania wycieczek w językach obcych.

Po uchyleniu przepisów państwowych w sprawach przewodnictwa turystycznego powstała legislacyjna próżnia. W tej sytuacji Towarzystwo już na początku 1989 roku w ramach realizacji zadań statutowych PTTK, uchwałami Zarządu Głównego PTTK podjęło ponownie kwestie uregulowania działalności przewodników turystycznych w kraju., w tym zasady nadawania uprawnień przewodnickich.

Ostateczny kształt organizacyjno-prawny przewodnictwa w Towarzystwie / praktycznie obowiązujący w Polsce do dnia wejścia w życie ustawy o usługach turystycznych, tj. do dnia 01 lipca 1998 roku /nadał w latach 1992 - 1994 Zarząd Główny PTTK swoimi uchwałami, określając wewnętrzne dokumenty prawne regulujące przewodnictwo turystyczne w PTTK. W dokumentach tych określone zostały m.in:

1/ organizacja, rola i miejsce przewodnictwa w PTTK (Uchwała nr 55/XII/92 ZG PTTK),
2/ zasady organizacji przewodnictwa turystycznego w PTTK wraz z zasadami klasyfikacji przewodników (Uchwała nr 172/92 Prezydium ZG PTTK) oraz
3/ zasady, programy szkolenia i dokształacania przewodników,
4/ regulamin instruktora przewodnictwa PTTK,
5/ regulamin wzorcowy koła/klubu przewodników turystycznych PTTK.

Komisja Przewodnicka ZG PTTK, m.in. uzyskała upoważnienie do nadawania uprawnień przewodników turystycznych w imieniu Zarządu Głównego PTTK, tj na podstawie w/w uchwały nr 172/92 Prezydium ZG PTTK - Komisja Przewodnicka powoływała terenowe komisje egzaminacyjne dla przewodników na wniosek: regionalnych porozumień /rad/ przewodnickich, oddziałów PTTK lub też kół przewodnickich.

W latach 1989 - 1998 w zakresie szkolenia i nadawania uprawnień przewodnickich Towarzystwo wykazywało się znaczącą aktywnością, bowiem w tym okresie przewodnickie jednostki organizacyjne PTTK zorganizowały łącznie 391 kursów dla kandydatów na przewodników, które ukończyło 8.007 absolwentów.

Po likwidacji ZW PTTK i wojewódzkich komisji przewodnickich, uwidoczniła się również silna presja i dążenie środowisk przewodnickich do samodzielnego tworzenia w ramach PTTK własnych struktur regionalnych. Struktury te działając w powstałej „próżni" tworzyły dobrowolne porozumienia kół i klubów przewodnickich za zgodą macierzystych oddziałów PTTK, przyjmując różne nazwy: federacji, komisji, rad związków, itp. oraz własne regulaminy działania. Zauważyć należy, że pomimo ostatnich zmian w administracji państwowej polegających na utworzeniu nowych 16 województw oraz powiatów w/w regionalne porozumienia przewodnickie PTTK działają nadal

Uchwalona /po latach projektowania i konsultacji/ przez Sejm RP ustawa o usługach turystycznych z 29.08.1997 roku /Dz.U. nr 133 poz.884/ weszła ostatecznie w życie z dniem 1.07.1998 roku. W/w ustawa była już czterokrotnie nowelizowana, a ostatnia jej nowelizacja to ustawa o zmianie ustawy o usługach turystycznych z dnia 28 kiwetnia 2000 roku /Dz.U. nr 43 poz. 486/.
Komisja Przewodnicka ZG PTTK i środowisko przewodnickie aktywnie uczestniczyło w pracach nad projektem ustawy oraz dokumentów wykonawczych do niej, które były prowadzone i koordynowane przez ówczesny Departament Gospodarki Turystycznej UKFiT oraz wojewodów, wykorzystując przy tym wieloletni dorobek i doświadczenie Towarzystwa. Jednak w tym miejscu stwierdzić trzeba, że w ostatnim etapie uzgodnień pomiędzy UKFiT, a Kancelarią Premiera RP najważniejszego dokumentu wykonawczego, tj. Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie przewodników i pilotów, środowisko przewodnickie już nie uczestniczyło. W efekcie zakończyło się to wyraźną szkodą dla przewodników, ponieważ w ostatecznym dokumencie jest szereg błędnych rozwiązań oraz też nie uwzględnione zostały istotne, a wcześniej przyjęte postulaty przewodników PTTK.

Również pomimo dotychczasowych zmian w ustawie środowisko przewodników turystycznych jest nadal nie usatysfakcjonowane, ponieważ nie spełnia ona całkowicie naszych oczekiwań. Dlatego też Komisja Przewodnicka ZG PTTK złożyła ponownie 10 swoich wniosków do Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki Sejmu RP, która we wrześniu br. podjęła nowe prace nad nowelizacją ustawy o usługach turystycznych w ramach dostosowania prawa do Unii Europejskiej.

Jednak i w obecnym kształcie ustawa o usługach turystycznych zrewolucjonizowała stosunki prawne w turystyce, a dla środowiska przewodnickiego ma niezwykle istotne znaczenie,bowiem po 10 latach przywraca przewodnikom prawo do potwierdzania uprzednio otrzymanych uprawnień jako uprawnień państwowych /z mocy ustawy/.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26. 03. 1999 roku w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek ukazało się w Dz.U. nr 31 poz.301 i ostatecznie zaczęło obowiązywać z dniem 28.04.1999 roku, a które również zdaniem

środowiska przewodnickiego wymaga znaczącej nowelizacji.
Natomiast data 30.06.2000 roku stała się newralgiczną dla wszystkich tych przewodników i pilotów wycieczek, którzy chcieli uzyskać potwierdzenie swoich uprzednio nabytych uprawnień, bowiem to właśnie tego dnia, zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o usługach turystycznych mijał ostateczny termin składania stosownych wniosków do urzędów wojewódzkich.
Mimo upływu kilku miesięcy od w/w daty dzisiaj jeszcze nie jesteśmy w stanie przedstawić zbiorczej informacji statystycznej z poszczególnych województw i w skali kraju ilu przewodników PTTK wystąpiło z odpowiednim wnioskiem i uzyskało potwierdzenie swoich uprawnień przewodnickich jako państwowych.

Z dniem 1 sierpnia 2000 roku ukazało się Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dokumentowania znajomości języka obcego przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek /Dz.U.nr 70 poz. 824/. Pomimo współpracy Komisji Przewodnickiej ZG PTTK z resortem nad projektem w/w rozporządzenia wykonawczego, końcowy efekt nie jest również zupełnie satysfakcjonujacy środowisko przewodnickie, ponieważ w opublikowanym rozporządzeniu /po międzyresortowych konsultacjach/ nie uznano z braku podstawy prawnej - prawa PTTK do nadawania uprawnień językowych w latach 1988 - 1998. Jest to zdaniem Komisji Przewodnickiej działanie władz państwowych niezgodne z zasadą praw nabytych, co zmusi środowiska przewodnickie i Komisję Przewodnicką ZG PTTK do odwołania się w tej sprawie do Rzecznika Praw Obywatelskich.

II. Aktualny stan organizacyjny przewodnictwa w PTTK

Na podstawie sprawozdan TK-O z oddziałów PTTK oraz własnych przeprowadzonych przez Komisję Przewodnicką ZG PTTK analiz z ankiet informacyjnych kół i klubów przewodnickich wynika m.in., że:

- Na koniec 1999 roku działało 216 kół i klubów przewodnickich PTTK /w tym 12 kół studenckich przewodników górskich/ , które łącznie skupiały 9.885 osób z opłaconą składką członkowską PTTK - posiadających 13.200 uprawnień w poszczególnych rodzajach przewodnictwa oraz 1.572 uprawnień w językach obcych.

W strukturze PTTK działa obecnie 6 samodzielnych środowiskowych oddziałów przewodnickich w : Warszawie, Toruniu, Gdańsku, Częstochowie, Malborku i Gorzowie.

- Liczba przewodników PTTK w poszczególnych rodzajach przewodnictwa liczonych jako osoby fizyczne przedstawiała się na koniec 1999 roku następująco:
  - 2.724 osób, przewodników górskich,
  - 2. 390 osób, przewodników miejskich,
  - 4. 771 osób, przewodników terenowych /w tym grupa ok. 300 osób byłych przewodników zakładowych/.
- Natomiast w poszczególnych rodzajach przewodnictwa stan uprawnień przedstawiał się następująco:
  - 3.704 przewodników posiadających uprawnienia górskie,
  - 3.305 przewodników posiadających uprawnienia miejskie,
  - 6.191 przewodników posiadających uprawnienia terenowe.

Z tej grupy przewodników turystycznych PTTK ok. 7.500 osób będzie mogło uzyskać uprawnienia pilota wycieczek z mocy ustawy o usługach turystycznych.

W ostatnich dwu latach 1998 - 1999 znacznie zwiększyła się liczba instruktorów przewodnictwa PTTK, bowiem łącznie na 2 kursach przeszkolonych zostało 181 przewodników, a łączna liczba aktywnych instruktorów na koniec ub.r. wyniosła ponad 680 osób. W okresie od momentu ustanowienia tytułu instruktora przewodnictwa PTTK, Komisja Przewodnicka ZG PTTK nadała jednak łącznie 1.057 tych uprawnień.

Dlatego też, zgodnie z uchwałą ZG PTTK - Komisja Przewodnicka zamierza jeszcze w tym roku rozpocząć akcję weryfikacji uprawnień instruktora przewodnictwa PTTK wg określonej przez siebie formuły organizacyjnej. Wszystkie koła i kluby przewodnickie PTTK do końca 2000 roku otrzymają w tej sprawie stosowne komunikaty komisji.

Zarówno oddziały jak i zdecydowana większość kół i klubów przewodnickich /również tych liczących mniej niż 15 członków/ działa aktywnie i systematycznie, prowadząc

działalność programowo - szkoleniową.
Jednak pod względem liczebności kół i klubów aktualna struktura nie jest zadawalająca.

Z danych Komisji Przewodnickiej ZG PTTK wynika, że 47 kół /tj. 22 %/ liczy mniej niż 15 członków, nie spełniając zarazem wymogów statutów macierzystych oddziałów. Są to najczęściej koła w małych ośrodkach miejskich, które skupiają przewodników starszych wiekiem, a w których mały ruch turystyczny nia zachęca od wielu lat organizowania nowych kursów przewodnickich.
W aktualnej strukturze dominują koła przewodnickie liczące 15 - 50 członków, których liczba wynosi 97, co stanowi 45 %, a 55 kół przewodnickich, tj 25 % liczy od 50 -100 członków oraz mamy 17 kół przewodnickich /8 %/, liczących ponad 100 członków i skupiających ponad 2.950 osób, tj. 30 % wszystkich przewodników PTTK. Są to w większości koła zrzeszające przewodników miejskich lub terenowych w dużych miastach, które zarazem prowadzą najbardziej aktywną i w miarę stałą działalność szkoleniową dla kandydatów na przewodników turystycznych.

Wg informacji szacunkowych Komisji Przewodnickiej ZG PTTK przewodnicy turystyczni PTTK oprowadzili w roku 1999 ok. 230.000 wycieczek przyjmując zlecenia z różnych biur podróży. Jednak w liczbie tej wycieczki zlecone przewodnikom do obsługi przez BORT-y PTTK stanowią zaledwie 27.534 wycieczki, tj. ok. 12 %.

Ogółem przewodnicy turystyczni PTTK stanowią ponad 44 % liczby członków kadry programowej w Towarzystwie, posiadających jedno i więcej uprawnień. Stan kadry przewodnickiej w PTTK w porównaniu do stale od lat malejącej liczby ogółem kadry programowej w Towarzystwie, wykazuje znaczącą stabilność. Poczynając od roku 1992 liczba kadry przewodnickiej PTTK oscyluje stale w granicach ok. 10.000 osób, natomiast liczba uprawnień przewodnickich w tym okresie znacząco wzrosła.
Aktywność i zaangażowanie przewodników w Towarzystwie daje się również zaobserwować poprzez ich aktywny udział jako kadry funkcyjnej we władzach statutowych oddziałów PTTK. W większości tych oddziałów, w których znajdują się koła przewodnickie - przewodnicy stanowią dominującą lub bardzo znaczącą reprezentację we władzach oddziału.

Poważnym problemem jest jednak nadal w przewodnictwie turystycznym kwestia tworzenia nowych struktur przewodnickich zarówno w PTTK, jak i poza Towarzystwem.
Dla zachowania jedności przewodnictwa w PTTK szczególnym zagrożeniem w przyszłości może stać się tworzenie odrębnych stowarzyszeń przewodnickich poza PTTK i to z inicjatywy własnej kół przewodnickich PTTK. Są one tworzone w celu uzyskania większej samodzielności organizacyjno-prawnej i gospodarczo-finansowej. Stowarzyszenia takie działają już, m.in: w Warszawie /utworzone z SKPB/, w Kielcach /Stowarzyszenie Przewodników Świętokrzyskich/, w Malborku /równolegle z Oddziałem Przewodnickim PTTK/, w Bielsku Białej /Stowarzyszenie Przewodników Górskich/, w Krakowie /Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych/. Stwierdzić w tym miejsacu należy, że za wyjątkiem stowarzyszenia w Krakowie w pozostałych przypadkach członkowie w/w stowarzyszeń w zdecydowanej większości posiadają podwójną przynależność, bowiem są równolegle przewodnikami - członkami PTTK.

Nieco odmienną /pośednią/ formułę organizacyjno-prawną uzyskalo utworzone w 1999 roku Centrum Przewodnictwa Tatrzańskiego. Powołane na podstawie art.22 ust.1 ustawy - Prawo o stowarzyszeniach uzyskało osobowość prawną jako związek stowarzyszeń. W skład tego związku weszło 5 oddziałów PTTK, które zrzeszają koła przewodników tatrzańskich, tj. z Gliwic, Katowic, Krakowa /2 koła/ i Zakopanego oraz Polskie Stowarzyszenie Przewodników Wysokogórskich / PSPW/ i TOPR - oba z siedzibą w Zakopanem.

Tego rodzaju działania mogą w pewnym stopniu prowadzić do oderwania się przewodnictwa turystycznego od PTTK. Dlatego też wydaje się konieczne podjęcie dalszych starań dla utrzymania przewodnictwa w sturkturach Towarzystwa przy równoczesnym zapewnieniu środowisku przewodnickiemu daleko idącej samodzielności w ramach PTTK, np: przez podejmowanie prób tworzenia dalszych oddziałów przewodnickich PTTK lub regionalnych oddziałów przewodnickich zrzeszających koła przewodnickie z jednego województwa /regionu/.

III. Działania wdrożeniowe Komisji Przewodnickiej ZG PTTK do nowych przepisów przewodnickich obowiązujących w kraju i w PTTK

Komisja Przewodnicka ZG PTTK zawsze prowadziła szeroką działalność informacyjno - szkoleniową wśród aktywu oddziałów i zarządów kół przewodnickich PTTK. Poczynając od VII Krajowej Narady Aktywu Przewodnickiego PTTK, w której uczestniczyło ponad 180 delegatów poprzez strefowe narady prezesów kół i klubów przewodnickich środowisko przewodnickie starało się wypracować zasadnicze decyzje i postulaty do perspektywicznych działań Komisji Przewodnickiej w zakresie utrzymania struktur przewodnickich w PTTK pod „rządami" nowych przepisów państwowych w tym zakresie.
Następnie na bazie ówczesnych projektów dokumentów i później juz uchwalonej ustawy o usługach turystycznych i dokumentów wykonawczych do niej komisja w latach 1998 - 2000 nadal prowadziła szeroką akcję informacyjno - szkoleniową w zakresie nowych regulacji prawnych przewodnictwa turystycznego i pilotażu wycieczek.

W tym czasie zorganizowane zostały /oprócz opisanych wyżej 2 kursów dla instruktorów przewodnictwa/, m.in: dwa kursy w nowatorskiej formule dla kadry kierowniczej kursów dla kandydatów na przewodników. W latach 1998 i 1999 w obu w/w kursach realizowanych przy współudziale i na zlecenie Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki uczestniczyło ponad 210 osób, w tym pracownicy urzędów wojewódzkich odpowiedzialnych za wydawanie zezwoleń na organizację kursów przewodnickich i potwierdzanie tych uprawnień.
Szkolenia takie zamierzamy kontynuować w przyszłości, po uzyskaniu stosownych środków na ten cel, bowiem służą one skutecznie w usuwaniu urzędniczych przeszkód w wdrażaniu i udoskonalaniu nowych zasad i przepisów oraz wzajemnemu lepszemu poznaniu.

W listopadzie 1999 roku również we współpracy i na zlecenie UKFiT - Komisja Przewodnicka ZG PTTK zorganizowała z udziałem ok. 60 osób reprezentujacych środowisko przewodnickie i urzędy wojewódzkie konferencję szkoleniową poświęconą ustawowym zasadom kontroli pracy przewodników i pilotów. Komisja Przewodnicka ZG PTTK realizację szkoleń w tym zakresie uważa za jedno z najważniejszych aktualnie zadań.

Dlatego też złożyła stosowne wnioski w tej sprawie do nowo powołanego Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki, zamierzając sukcesywnie przez okres 3 lat, poczynając od roku 2000, przeszkolić 200 - 300 kontrolerów pracy przewodników i pilotów. Inicjatywa komisji uzyskała pozytywną opinię departamentu, a jej realizacja zależy również od uzyskania dotacji celowej z resortu.

Komisja Przewodnicka ZG PTTK w związku z wejściem w życie niektórych przepisów wykonawczych do ustawy o usługach turystycznych utrzymywała nadal ścisłą współpracę i wymianę korespondencji z Departamentem Gospodarki Turystycznej UKFiT, a obecnie z Departamentem Turystyki Ministerstwa Gospodarki w celu uzyskania dla potrzeb środowiska wyjaśnień i obowiązującej wykładni prawnej ustawowych uregulowań zasad wykonywania funkcji przewodnika i pilota. W/w dokumenty na obecnym etapie ich wdrażania budzą w środowiskach przewodnickich stale opory i obawy, a często słuszne protesty przed skutkami jakie w praktyce moga one wywołać.

Komisja Przewodnicka ZG PTTK na bieżąco pilnie analizuje i śledzi wszystkie wnioski środowiska przewodnickiego PTTK pod adresem władz państwowych i władz naczelnych Towarzystwa w celu ich kompleksowego opracowania i sporządzenia uzasadnień do nowelizacji ustawy o usługach turystycznych /projekt wniosków już został do Sejmu RP złożony, o czym była wyżej mowa/ oraz innych dokumentów wykonawczych, w tym przede wszystkim:

- nowelizacji Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek,
- nowelizacji Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dokumentowania znajomości języków obcych przez przewodników i pilotów,
- nowelizacji Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie właściwości terytorialnej organów powołujących komisje egzaminacyjne dla przewodników górskich,
- opublikowania przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zgodnie z powszechnym oczekiwaniem środowisk przewodnickich, rozporządzenia w sprawie wykonywania funkcji przewodnika turystycznego po muzeach i obiektach zabytkowych.

W związku z podjętymi i opisanymi wyżej działaniami Komisja Przewodnicka ZG PTTK podjęła szereg decyzji i postanowień, które uprzednio przekazaliśmy w korespondencji

do wszystkich kół i klubów przewodnickich PTTK i ponownie prezentujemy je do wykorzystania w działalności organizacyjno - programowej naszych jednostek statutowych:

1. Przewodnicy-członkowie PTTK, którzy posiadali dotychczas uprawnienia przewodnickie nadane przez PTTK lub inne uprawnione organy państwowe,a którzy zgodnie z ustawą o usługach turystycznych z różnych względów nie złożyli stosownych wniosków o potwierdzenie posiadanych uprawnień lub nie zostali zweryfikowani przez urzędy wojewódzkie /np. ze względów zdrowotnych/ mają prawo i powinni nadal pozostać członkami kół przewodnickich, ale bez prawa prowadzenia odpłatnych wycieczek na zlecenie biur podróży /organizatorów turystyki/.

2. Struktury przewodnickie w naszym Towarzystwie pozostają bez zmian zgodnie ze Statutem PTTK, a koła i kluby przewodnickie są jednostkami organizacyjnymi oddziałów.

Dotyczy to również kół przewodników zakładowych, które mogą się przekształcić w koła terenowe /z uprawnieniami na teren danego zakładu/.

3. Przewodnikiem turystycznym PTTK zrzeszonym w kole-klubie PTTK może być tylko przewodnik - członek PTTK z opłaconą składką członkowską PTTK.

4 Terenowe /regionalne, oddziałowe, itp./ komisje egzaminacyjne przewodników powołane przez Komisję Przewodnicką ZG PTTK ulegają rozwiązaniu, a dokumentacja z ich działalności winna być przekazana do zarchiwizowania zgodnie z pismem Komisji Przewodnickiej ZG PTTK w tym zakresie.

5. Zarządy kół-klubów przewodnickich PTTK i wojewódzkie komisje przewodnickie podejmą stałą współpracę z odpowiednimi urzędami wojewódzkimi i wydziałami w celu sprawnego powołania wojewódzkich komisji egzaminacyjnych przewodnickich i językowych oraz zapewnieniu w nich jak najliczniejszej reprezentacji przewodników PTTK.

6. Oddziały PTTK i zarządy kół-klubów przewodnickich PTTK winny pilnie złożyć stosowne wnioski do właściwych urzędów wojewódzkich w sprawie uzyskania stałego zezwolenia wojewody na organizację kursów przewodnickich i pilotarskich.

7. Dotychczasowe „Legitymacje przewodnika turystycznego PTTK" zostają utrzymane w Towarzystwie jako dokument potwierdzający przynależność przewodnika do kadry programowej PTTK oraz jako podstawa do stosowania ulg organizacyjnych z tytułu Karty praw i obowiązków członka PTTK.

Aktualność w/w legitymacji /wobec rozwiązania przewodnickich komisji egzaminacyjnych/ przedłużają na kolejne 1-2 letnie okresy odpowiednio macierzyste oddziały przewodnickie PTTK lub koła-kluby przewodnickie PTTK.

8. Zarządy oddziałów przewodnickich PTTK lub kół-klubów przewodnickich PTTK mogą swoimi uchwałami uregulować utrzymanie wewnętrznych klas przewodnickich, dotychczas obowiązujących w przewodnictwie miejskim i terenowym, w celu dalszego podnoszenia poziomu kwalifikacji i wiedzy przewodników.

Dokumentacja nadawania i potwierdzania tych uprawnień pozostaje w gestii zarządów PTTK /w dotychczasowych legitymacjach przewodnika PTTK/.

9. Dotychczas powołane i zorganizowane w ubiegłych latach na podstawie przepisów PTTK - regionalne rady, porozumienia, federacje kół, itp. przewodników PTTK działają nadal i zgodnie z zaleceniem Zarządu Głównego PTTK winny włączyć się strukturalnie w dobrowolne wojewódzkie porozumienia oddziałów PTTK, tworzone na podstawie art. 53 Statutu PTTK.

10. Własne odznaki /"blachy przewodnickie"/ kół - klubów pozostają nadal wewnętrznym atrybutem koła-klubu przewodnickiego PTTK i powinny uzyskać ochronę prawną.

Dlatego też zarządy kół-klubów i oddziały PTTK winny podjąć starania w Urzędzie Patentowym w zakresie rejestracji, jako znaków towarowych ustanowionych przez siebie własnych odznak i blach przewodnickich.

11. Zaleca się kołom przewodnickim PTTK: terenowym i górskim oraz ich macierzystym oddziałom doszkalanie czynnych przewodników /po uzyskaniu dodatkowych uprawnień pilota wycieczek/ w zakresie obowiązującym pilotów wycieczek w przepisach wykonawczych do ustawy o usługach turystycznych.

12. Za nabór kandydatów na przewodników turystycznych /na kursach organizowanych przez PTTK/ oraz szkolenia, dokształcanie, organizację życia klubowego, itp. odpowiadają

zarządy kół-klubów przewodnickich i oddziałów PTTK zgodnie z regulaminem koła-klubu zatwierdzonym przez macierzysty zarząd oddziału PTTK i zgodnie z wzorcowym regulaminem, koła-klubu przewodnickiego uchwalonym przez Zarząd Główny PTTK.

13. Wszystkie działania kół-klubów przewodnickich PTTK powinny być zgodne ze Statutem PTTK, statutem macieczystego oddziału, uchwałami i regulaminem oddziału PTTK oraz regulaminem koła-klubu, o którym mowa w pkt.12.

14. Zarządy kół-klubów przewodnickich PTTK odpowiadają za systematyczne doszkalanie przewodników, a przewodnicy za swoje samokształcenie.

15. Zarządy kół - klubów przewodnickich PTTK obok zebrań szkoleniowych i organizacyjnych powinny dla swoich członków organizować stałe spotkania i imprezy koleżeńskie, obrzędowe i towarzyskie, wspólne wyprawy, wycieczki, rajdy i obozy służące e integracji i utrzymaniu dobrej atmosfery wśród członków koła-klubu.

16. W latach najbliższych wszystkie środowiska przewodnickie winny zwrócić większą uwagę na dokształcanie przewodników w zakresie postaw etycznych przewodników zgodnie z przyjętym przez Komisję Przewodnicką ZG PTTK - Kodeksem Etycznym Przewodników oraz poprzez organizowanie szkoleń i wykładów z psychologami, socjologami, specjalistami od etyki.

17. Zarządy kół-klubów przewodnickich PTTK powinny w większym stopniu korzystając z obowiązującego systemu wyróżnień w PTTK - zgłaszać wnioski o odznaczenia i wyróżnienia swoich najlepszych i najbardziej aktywnych przewodników PTTK.

18. Zwrócić większą uwagę na szkolenia i dokształcanie przewodników w zakresie poprawności języka polskiego w przekazie przewodnickim z wykorzystaniem zapisów ustawy o ochronie języka polskiego oraz przez bardziej aktywne i liczne uczestnictwo w corocznym Konkursie Krasomówczym Przewodników PTTK w Golubiu Dobrzyniu.

19. W związku z coraz bardziej licznymi jubileuszami kół-klubów przewodnickich PTTK obchodzonymi przez te jednostki zaleca się wykorzystanie tych obchodów do równoczesnego organizowania tematycznych sesji szkoleniowych służących podnoszeniu również wiedzy turystyczno-krajoznawczej. Tak organizowane jubileusze mogą bardziej zainteresować przewodników z innych regionów kraju i zachęcić ich do udziału w jubileuszu.

20. Od dnia wejścia w życie ustawy o usługach turystycznych do kół-klubów przewodnickich PTTK winni być przyjmowani, jako nowi członkowie PTTK wyłącznie przewodnicy, którzy otrzymali uprawnienia przewodnickie nadane z mocy w/w ustawy przez odpowiedni urząd wojewódzki /z wyłączeniem przewodników byłych członków PTTK, korzystających z prawa powrotu do organizacji na zasadach określonych odrębnymi uchwałami ZG PTTK/.

21. Komisja Przewodnicka ZG PTTK apeluje do prezesów kół-klubów przewodnickich PTTK o większą odwagę i samodzielność, podejmowanie własnych inicjatyw i pomysłów w działaniu w celu utrzymania wysokiego poziomu organizacyjnego i merytorycznego przewodnictwa w PTTK i utrzymania jedności przewodnictwa w PTTK.

W związku ze zbliżającą się kampanią sprawozdawczo - wyborczą w kołach, klubach, oddziałach PTTK przed XV Walnym Zjazdem PTTK, który odbędzie się w 2001 roku, Komisja Przewodnicka ZG PTTK apeluje do wszystkich przewodników - członków PTTK o bardzo staranne wybieranie władz koła-klubu, swoich przedstawicieli do władz wyższych instancji Towarzystwa, a w szczególności wybieranie na prezesa koła-klubu - przewodnika z charyzmą oddanemu sprawie przewodnictwa, będącego wzorem dla swoich członków, który swą działalnością i przykładem będzie wzorowo kształtował i realizował swoją prezesurę w okresie całej przyszłej kadencji.

Komisja Przewodnicka
Zarządu Głównego PTTK

Warszawa, wrzesień 2000 r.

USŁUGI TURYSTYCZNE

Ujednolicony tekst Ustawy o usługach turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 roku.

Tekst opracowano na podstawie następujących Dzienników Ustaw:

* **z 1997 roku nr 133, poz. 884 i nr 158, poz. 1043;**
* **z 1998 roku nr 113, poz. 714;**
* **z 1999 roku nr 40, poz. 401;**
* **z 2000 roku nr 43, poz. 486 (Ustawa z 28.04.2000 r. o zmianie Ustawy o usługach turystycznych).**

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa warunki świadczenia, przez przedsiębiorców krajowych i zagranicznych, usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą, jeżeli umowy z klientami o świadczenie tych usług są e na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. Przedsiębiorcy zagraniczni mogą świadczyć usługi turystyczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na warunkach określonych w ustawie i wyłącznie przez przedstawicielstwo utworzone zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych.

Art. 3. Przez użyte w ustawie określenia należy rozumieć:

1) *usługi turystyczne* - usługi przewodnickie, usługi hotelarskie oraz wszystkie inne usługi świadczone turystom lub odwiedzającym,

2) *impreza turystyczna* - co najmniej dwie usługi turystyczne tworzące jednolity program i objęte wspólną ceną, jeżeli usługi te obejmują nocleg lub trwają ponad 24 godziny albo jeżeli program przewiduje zmianę miejsca pobytu,

3) *wycieczka* - rodzaj imprezy turystycznej, której program obejmuje zmianę miejsca pobytu jej uczestników,

4) *organizowanie imprez turystycznych* - przygotowywanie, oferowanie i realizacja imprez turystycznych,

5) *organizator turystyki* - przedsiębiorca, którego działalność polega na wykonywaniu, na zlecenie klienta, czynności faktycznych i prawnych związanych z zawieraniem umów o świadczenie usług turystycznych,

7) *agent turystyczny* - przedsiębiorca, którego działalność polega na wykonywaniu, na zlecenie klienta, czynności faktycznych i prawnych związanych z zawieraniem umów o świadczenie usług turystycznych na rzecz organizatorów turystyki posiadających koncesję w kraju lub na rzecz innych usługodawców posiadających siedzibę w kraju,

8) *usługi hotelarskie* - krótkotrwałe, ogólnie dostępne wynajmowanie domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych, a także miejsc na ustawianie namiotów lub przyczep samochodowych oraz świadczenie, w obrębie obiektu, usług z tym związanych.

9) *turysta* - osobę, która podróżuje do innej miejscowości poza swoim stałym miejscem pobytu na okres nie przekraczający 12 miesięcy, dla której celem podróży nie jest podjęcie stałej pracy w odwiedzanej miejscowości i która korzysta z noclegu przynajmniej przez jedną noc,

10) *odwiedzający* - osobę, która podróżuje do innej miejscowości poza swoim stałym miejscem pobytu, dla której celem podróży nie jest podjęcie stałej pracy w odwiedzanej miejscowości oraz nie korzystająca z noclegu,

11) *klient* - osobę, która zamierza zawrzeć lub zawarła umowę o świadczenie usług turystycznych na swoją rzecz lub na rzecz innej osoby, a zawarcie tej umowy nie stanowi przedmiotu jej działalności gospodarczej, jak i osobę, na rzecz której umowa została zawarta, a także osobę, której przekazano prawo do korzystania z usług turystycznych objętych uprzednio zawartą umową,

12) *przedsiębiorca krajowy* - osobę fizyczną mającą miejsce stałego pobytu w kraju oraz osobę prawną i nie posiadającą osobowości prawnej jednostkę organizacyjną, utworzone zgodnie z przepisami prawa polskiego i mające siedzibę w kraju,

13) *przedsiębiorca zagraniczny* - osobę fizyczną mającą miejsce stałego pobytu za granicą oraz osobę prawną i nie posiadającą osobowości prawnej spółkę tych osób, utworzone zgodnie z przepisami państw obcych i mające siedzibę za granicą.

Rozdział 2

Organizatorzy turystyki, pośrednicy i agenci turystyczni

Art. 4. 1. Działalność gospodarcza polegająca na organizowaniu imprez turystycznych oraz pośredniczeniu na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych wymaga uzyskania zezwolenia.

2. Nie wymaga uzyskania zezwolenia działalność agentów turystycznych polegająca na stałym pośredniczeniu w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na rzecz organizatorów turystyki posiadających zezwolenie lub na rzecz innych usługodawców posiadających siedzibę w kraju.

Art. 5. 1. Zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, udziela się na czas nie oznaczony, jeżeli przedsiębiorca spełnia następujące warunki:

1) zapewnia kierowanie działalnością przedsiębiorstwa oraz działalnością jego jednostek organizacyjnych, samodzielnie dokonujących czynności prawnych przez osoby:

a) posiadające odpowiednie wykształcenie i praktykę, o które mowa w art. 6 ust. 1 i 2,

b) nie karane za przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu, wiarygodności dokumentów, mieniu oraz przeciwko obrotowi gospodarczemu,

2) przedstawi dowód zapewnienia pokrycia kosztów powrotu klienta do kraju, w wypadku gdy organizator turystyki wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu, a także na pokrycie zwrotu wpłat wniesionych przez klientów w razie niewykonania zobowiązań umownych, w formie:

a) umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej albo

b) umowy ubezpieczenia na rzecz klientów.

2. Obowiązek posiadania gwarancji lub umowy ubezpieczania o których mowa w ust. 1 pkt 2 , dotyczy całego okresu prowadzonej działalności.

3. Treść gwarancji lub umowy ubezpieczenia, o których umowa w ust. 1 pkt 2, obejmuje upoważnienie dla wojewody lub wskazanej przez niego jednostki do wydawania dyspozycji wpłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu klienta do kraju.

Art. 6. 1. Działalnością w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz działalnością w zakresie pośrednictwa w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, o której mowa w art. 4 ust.1, mogą kierować osoby posiadające:

1) 1 rok praktyki w obsłudze turystów i ukończone studia wyższe z zakresu turystyki i rekreacji, prawa, ekonomii, zarządzania i marketingu,

2) 2 lata praktyki w obsłudze turystów i ukończoną szkołę średnią z zakresu obsługi turystów lub zakończone studia wyższe inne niż wymienione w pkt 1,

3) 4 lata praktyki w obsłudze turystów i ukończoną szkołę średnią inną niż wymieniona w pkt 2.

2. Za praktykę w obsłudze turystów, o której mowa w ust. 1, uważa się samodzielne prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie organizowania imprez turystycznych lub pośrednictwa w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, kierowanie jednostkami organizującymi imprezy turystyczne, pracę na stanowiskach związanych z przygotowaniem i zawieraniem umów o świadczenie usług turystycznych, samodzielne przygotowywanie programów imprez turystycznych, a także wykonywanie zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.

3. Potwierdzeniem praktyki, o której mowa w ust. 2, jest zaświadczenie o wpisie do ewidencji gospodarczej albo zaświadczenie wydane przez jednostkę organizacyjną powierzającą zainteresowanemu czynności przy obsłudze turystów.

Art. 7. 1. Udzielanie, odmowa udzielenia, cofnięcie i ograniczenie zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, następuje w formie decyzji administracyjnej.

2. Organem właściwym do udzielenia, odmowy udzielenia, cofnięcia i ograniczenia zakresu zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, jest wojewoda właściwy dla siedziby przedsiębiorcy.

3. Wniosek o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, powinien zawierać:

1) oznaczenie przedsiębiorcy i jego siedziby (miejsca zamieszkania),

2) określenie zakresu i rodzaju działalności wymagającej zezwolenia,

3) wskazanie miejsca wykonywania działalności objętej zezwoleniem,

4) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 5.

4. Wojewoda odmawia udzielenia zezwolenia, a wydanie zezwolenia cofa albo ogranicza jego zakres w stosunku do wniosku o udzielenie zezwolenia, jeżeli przedsiębiorca nie spełnia wymagań niezbędnych do jego udzielenia.

Art. 8. 1. Wojewoda przesyła kopię zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, oraz dane dotyczące formy zapewnienia pokrycia kosztów i zwrotu wpłat, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, ministrowi właściwemu do spraw turystyki.

2. Minister właściwy do spraw turystyki, na podstawie zezwoleń i danych dotyczących form zapewnienia pokrycia kosztów i zwrotu wpłat, o których mowa w ust. 1, prowadzi centralny rejestr zezwoleń, zwany dalej „rejestrem".

3. Wpisu do rejestru dokonuje się z urzędu, na podstawie zezwoleń i danych, o których mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady i tryb prowadzenia centralnego rejestru zezwoleń, wskazując w szczególności dokumenty i dane, na podstawie których dokonuje się wpisu do rejestru, oraz zakres danych gromadzonych w książce rejestrowej i jej wzór.

Art. 9. 1. Wojewoda jest uprawniony do kontroli prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, o której mowa w art. 4 ust. 1, w zakresie:

1) spełniania wymagań niezbędnych do uzyskania zezwolenia,

2) zgodności prowadzonej działalności z wydanym zezwoleniem,

3) przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej określonych ustawą.

2. Wojewoda może wezwać przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, pod rygorem cofnięcia lub ograniczenia zakresu zezwolenia.

Art. 10. 1. Organizator turystyki oraz pośrednik turystyczny są obowiązani przedkładać organowi udzielającemu zezwolenia dokumenty potwierdzające zawarcie kolejnych umów gwarancji lub ubezpieczenia, o których mowa w art. 5 ust 1 pkt 2, przed upływem terminu obowiązywania umowy poprzedniej.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, uwzględniając zakres i rodzaj działalności prowadzonej przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, określa:

1) minimalną wysokość sumy gwarancji, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a),

2) minimalną wysokość sumy gwarancyjnej na rzecz jednego klienta z tyt. umowy ubezpieczenia, o której mowa a art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b)

Art. 10a. 1. Wojewoda może cofnąć wydane zezwolenie albo ograniczyć jego zakres w następujących wypadkach:

1) prawomocnego orzeczenia sądu zakazującego przedsiębiorcy - osobie fizycznej prowadzenia działalności objętej zezwoleniem,

2) naruszenia obowiązków określonych ustawą, gdy powoduje to zagrożenie bezpieczeństwa lub dóbr osobistych klientów, a także poważne zagrożenie interesów majątkowych klientów.

2. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, a także przedsiębiorca, który prowadził działalność bez uzyskania wymaganego zezwolenia, nie może uzyskać żadnego z tych zezwoleń, o których mowa w art. 4 ust. 1, w okresie 3 lat od daty cofnięcia zezwolenia lub ujawnienia prowadzenia działalności bez zezwolenia.

Rozdział 3

Ochrona klienta

Art. 11. Do umów zawieranych przez organizatorów turystyki z klientami stosuje się przepisy kodeksu cywilnego, o ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 12. 1. Organizator turystyki lub pośrednik turystyczny, który proponuje klientom imprezy turystyczne lub usługi turystyczne, udostępniając im odpowiednie informacje pisemne, a w szczególności broszury, foldery, katalogi, jest obowiązany wskazać w tych materiałach w sposób dokładny i zrozumiały:

1) cenę imprezy turystycznej lub usługi turystycznej albo sposobu jej ustalania,

2) miejsce pobytu lub trasę imprezy, rodzaj, klasę, kategorię lub charakterystykę środka transportu,

3) rodzaj, klasę, kategorię lub charakterystykę środka transportu,

4) położenie, rodzaj i kategorię obiektu zakwaterowania, według przepisów kraju pobytu,

5) ilość i rodzaj posiłków,

6) program zwiedzania i atrakcji turystycznych

7) kwotę lub procentowy udział zaliczki w cenie imprezy turystycznej lub usługi turystycznej oraz termin zapłaty całej ceny ,

8) termin powiadomienia klienta o ewentualnym odwołaniu imprezy turystycznej lub usługi turystycznej z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja usług jest uzależniona od liczby zgłoszeń,

9) podstawy prawne umowy i konsekwencje prawne wynikające z umowy.

2. Jeżeli umowa zawarta z klientem nie zawiera odmiennych postanowień, to

odpowiednie wskazania zawarte w informacjach pisemnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1-8, stają się elementem umowy.

Art. 13. 1. Organizator turystyczny lub pośrednik turystyczny jest obowiązany podać klientowi, przed zawarciem umowy:

1) ogólne informacje o obowiązujących przepisach paszportowych i wizowych oraz w przeciwwskazaniach zdrowotnych do udziału w imprezie turystycznej,

2) informację o możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia od kosztów rezygnacji z udziału w imprezie turystycznej oraz zakresie ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

2. Organizator turystyki jest zobowiązany poinformować klienta o szczególnych zagrożeniach życia i zdrowia na odwiedzanych obszarach oraz możliwości ubezpieczenia z tym związanego. Dotyczy to także zagrożeń powstałych po zawarciu umowy.

3. Organizator jest obowiązany, przed rozpoczęciem imprezy turystycznej, podać klientom:

1) nazwisko lokalnego przedstawiciela organizatora turystyki (lub innej instytucji), do którego klient może zwracać się w razie trudności, a także jego adres i numer telefonu,

2) w odniesieniu do imprez turystycznych dla dzieci - informację o możliwości bezpośredniej kontaktu z dzieckiem lub osobą odpowiedzialną w miejscu pobytu dziecka,

3) planowany czas przejazdu, miejsca i czas trwania postojów.

4. Udzielanie informacji, o których mowa w ust. 1-3, nie zwalnia organizatora turystyki od obowiązku opieki and turystami.

Art. 14. 1. Umowa o świadczenie usług turystycznych polegających na organizowaniu imprez turystycznych wymaga formy pisemnej.

2. Umowa powinna określać:

1) organizatora turystyki i numer jego zezwolenia oraz imię i nazwisko osoby, która w jego imieniu umowę podpisała,

2) miejsce pobytu lub trasę wycieczki,

3) czas trwania imprezy turystycznej,

4) program imprezy turystycznej obejmującej rodzaj, jakość i terminy oferowanych usług, w tym:

a) rodzaj, charakter i kategorię środka transportu oraz datę, godzinę, miejsce wyjazdu i planowanego powrotu,

b) położenie, rodzaj i kategorię obiektu hotelarskiego zgodnie z przepisami kraju pobytu lub opis wyposażenia obiektów nie zaliczanych do rodzajów i kategorii,

c) ilość i rodzaj posiłków,

d) program zwiedzania i inne usługi wliczone w cenę imprezy turystycznej,

5) cenę imprezy turystycznej, wraz z wyszczególnieniem wszelkich należności, podatków i opłat, jeżeli nie są one zawarte w cenie, oraz wyraźnie sformułowanie okoliczności, które mogą spowodować podwyższenie ceny zgodnie z art. 17,

6) sposób zapłaty,

7) rodzaj i zakres ubezpieczenia turystów,

8) sposób zgłaszania reklamacji związanych z wykonywaniem usług przez organizatora turystyki lub osobę z nim współpracującą wraz z podaniem terminu zgłaszania takich reklamacji,

9) wymagania specjalne o których klient powiadomił organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego i na które umowy wyraziły zgodę,

10) podstawy prawne umowy i konsekwencje prawne wynikające z umowy.

3. Organizatorzy turystyki, organizujący imprezy turystyczne za granicą, mają obowiązek zawarcia na rzecz osób uczestniczących w tych imprezach umów ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

4. Organizator turystyki jest obowiązany wydać klientowi wpłacającemu należność za imprezę turystyczną lub zaliczkę przekraczającą 10 proc. tej sumy:

1) pisemne potwierdzenie posiadania gwarancji, o które mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a), wraz ze wskazaniem sposobu ubiegania się o wypłatę środków z tej gwarancji w wypadkach określonych ustawą, lub

2) pisemne potwierdzenia zawarcia umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b), wraz ze wskazaniem sposobu ubiegania się o wypłatę środków z umowy ubezpieczenia.

5. Organizator, który przed rozpoczęciem imprezy turystycznej jest zmuszony, z przyczyn od niego zależnych, zmienić istotne warunki umowy z klientem, z zastrzeżeniem art. 17, powinien niezwłocznie o tym powiadomić klienta. W takiej sytuacji klient powinien niezwłocznie poinformować organizatora, czy:

1) przyjmuje proponowaną zmianę umowy, albo

2) odstępuje od umowy za natychmiastowym zwrotem wszystkich wniesionych świadczeń i bez obowiązku zapłaty za kary umownej.

6. Jeżeli klient, zgodnie z ust. 5, odstępuje od umowy lub jeżeli organizator odwołuje imprezę turystyczną z przyczyn niezależnych od klienta, klient ma prawo, według swojego wyboru:

1) uczestniczyć w imprezie zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie, chyba że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie,

2) żądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń.

7. W wypadkach określonych w ust. 6 klient może dochodzić odszkodowania za niewykonanie umowy, chyba że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu:

1) zgłoszenia się mniejszej liczby uczestników niż liczba minimalna określona w umowie, a organizator powiadomił o tym klienta z uzgodnionym terminie,

2) siły wyższej.

Art. 15. 1. Niedopełnienie obowiązków określonych w art. 12 ust. 1, art. 13 i art. 14 może być, zgodnie z art. 10a ust. 1 pkt 2, uznane przez wojewodę za postawę cofnięcia lub ograniczenia zezwolenia. Nie ogranicza to możliwości dochodzenia przez klienta odszkodowania.

2. Powierzenie przez organizatora turystyki samodzielnego wykonania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek osobie nieuprawnionej lub nie znającej odpowiedniego języka może stanowić również podstawę cofnięcia lub ograniczenia zezwolenia organizatora turystyki.

Art. 16. 1. Organizator turystyki nie może żądać od klienta żadnych kwot z tytułu odstąpienia od umowy, poza uzasadnioną opłatą manipulacyjną, jeżeli klient, odstępując od umowy, wskaże osobę spełniającą warunek udziału w imprezie turystycznej, której przekaże uprawnienia i która przyjmuje obowiązki wynikające z tej umowy.

2. W przypadku określonym w ust. 1 organizator turystyki jest obowiązany zwrócić wszelkie wpłacone przez klienta kwoty na poczet ceny imprezy turystycznej.

Art. 17. 1. Cena ustalona w umowie nie może być podwyższona, chyba że umowa wyraźnie przewiduje możliwość podwyższenie ceny jednej z następujących okoliczności:

1) wzrostu kosztów transportu,

2) wzrost ceł, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych,

3) wzrost kursów walut.

2. W okresie 20 dni przed datą wyjazdu cena ustalona w umowie nie może być podwyższona.

Art. 18. 1. Organizator turystyki nie może w umowie lub przez inną czynność prawną wyłączyć lub ograniczyć swojej odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umów zawieranych z klientami.

2. Ograniczenie odpowiedzialności, o które mowa w ust. 1, może wynikać jedynie z:

1) przepisów obowiązujących w kraju pobyt, w odniesieniu do usług

świadczonych przez miejscowych usługodawców,

2) postanowień umów międzynarodowych,

3) przepisów szczególnych - pod warunkiem wyraźnego zastrzeżenia w umowie.

Art. 19. 1. Postanowienia umów zawieranych przez organizatorów turystyki z klientami mniej korzystne dla klientów niż postanowienia niniejszej ustawy są nieważne.

2. W miejsce postanowień umowy mniej korzystnych dla klienta obowiązują przepisy ustawy.

Rozdział 4

Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek

Art. 20. 1. Przewodnikiem turystycznym lub pilotem wycieczek może być osoba, która posiada uprawnienia określone ustawą.

2. Do zadań przewodnika turystycznego należy oprowadzanie wycieczek, fachowe udzielanie informacji o kraju, odwiedzanych miejscowościach, obszarach i obiektach oraz sprawowanie opieki nad uczestnikami wycieczki.

3. Do zadań pilota wycieczek należy sprawowanie, w imieniu organizatora turystyki, opieki nad uczestnikami imprezy turystycznej w niezbędnym zakresie, wynikającym z charakteru imprezy, oraz czuwanie nad sposobem wykonywania usług świadczonych na rzecz uczestników podczas imprezy, a także reprezentowanie organizatora turystyki wobec kontrahentów świadczących usługi w trakcie trwania imprezy.

Art. 21. 1. Przewodnicy turystyczni otrzymują uprawnienia następujących rodzajów:

1) przewodników górskich, dla określonych obszarów górskich,

2) przewodników miejskich dla poszczególnych miast,

3) przewodników terenowych dla poszczególnych województw lub regionów.

2. Uprawnienia przewodników górskich dzielą się na trzy klasy w zależności od stopnia trudności tras i wycieczek.

3. Uprawnienia przewodnika terenowego obejmują również miasta położone w obrębie województwa lub regionu.

4. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, może określić wykaz miast, w których wykonywanie zadań przewodnika turystycznego wymaga posiadania uprawnień przewodnika miejskiego, uwzględniając szczególne walory turystyczne tych miast."

Art. 22. Uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek otrzymuje osoba, która:

1) ukończyła 18lat,

2) ukończyła szkołę średnią,

3) posiada stan zdrowia umożliwiający wykonywanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek,

4) nie była karana za przestępstwa umyślnie lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek,

5) odbyła szkolenie i praktykę oraz zdała egzamin na przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek,

Art. 23. Osoba ubiegająca się o wydawanie uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek podlega badaniom lekarskim wstępnym, a osoba posiadająca uprawnienia - badaniom okresowym, w trybie i zakresie określonych w przepisach o badaniach lekarskich pracowników.

Art. 24. 1. Szkolenie, o którym mowa w art. 22 pkt 5, mogą prowadzić jednostki organizacyjne lub osoby upoważnione na podstawie decyzji administracyjnej wojewody, które:

1) dysponują kadrą wykładowców posiadających wykształcenie wyższe oraz praktykę - w zakresie zagadnień objętym programem,

2) zapewniają warunki umożliwiające realizację zajęć, w tym także praktycznych, oraz odpowiednią obsługę biurową wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na podstawie jednego szkolenia lub na stałe. Upoważnienie wydane na stałe może zostać cofnięte, jeżeli upoważniona jednostka organizacyjna lub osoba przestała spełniać warunki określone w ust. 1 lub gdy szkolenie jest prowadzone nie zgodnie z obowiązującym programem.

Art. 25. 1. Egzamin przeprowadź komisja egzaminacyjna powoływana przez wojewodę właściwego ze względu na:

1) obszar uprawnień - dla przewodników turystycznych,

2) miejsce organizacji kursu - dla pilotów wycieczek.

2. W skład komisji egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1, wchodzą przedstawiciele stowarzyszeń zrzeszających przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz organizacji biur podróży.

3. Wojewoda , o którym mowa w ust. 1 pkt 1 , może odmówić dopuszczenia do egzaminu osoby, która nie spełnia warunków określonych a art. 22. Odmowa ta następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 26. 1. Uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek mogą być zawieszone na powtarzające się uchybienia w wykonywaniu zadań lub postępowaniu przewodnika turystycznego albo pilota wycieczek:

1) jeżeli uchybienie stwierdzają osoby uprawnione do kontroli,

2) w wypadku skarg potwierdzonych co do ich słuszności.

2. Zawieszenie uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek może nastąpić na okres di 12 miesięcy. Przywrócenie zawieszonych uprawnień wojewoda może uzależnić od zdania egzaminu sprawdzającego, obejmującego część lub całość zakresu umiejętności wymaganych od przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

3. Egzamin sprawdzający przeprowadza komisja egzaminacyjna, o której mowa w art. 25 ust. 1.

Art. 27. Uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek cofa się, jeżeli przewodnik turystyczny lub pilot wycieczek:

1) przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 22 pkt 3 i 4,

2) nie zdał egzaminu sprawdzającego, o którym mowa w art. 26 ust. 2.

Art. 28. 1. Uprawnienia przewodnikom turystycznym i pilotom wycieczek wydają, odmawiają wydania, zawieszają i przywracają oraz cofają wojewodowie, właściwi dla miejsca zamieszkania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, w drodze decyzji administracyjnej.

2. Ewidencję nadanych uprawnień przewodnikom turystycznym i pilotom wycieczek prowadzi wojewoda.

Art. 29. 1. Osoby wykonujące zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek podlegają kontroli. Kontrola obejmuje:

1) posiadanie uprawnień co do ich obszaru i ważności,

2) poprawność wykonywania zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.

2. Kontroli podlega także zapewnienie przez organizatorów turystyki opieki przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek nad uczestnikami imprezy turystycznej, przewidzianej w art. 30 i art. 31.

3. Kontroli, o której mowa w ust. 1 i 2 , dokonują osoby imienne upoważnione przez ministra właściwego do spraw turystyki oraz przez wojewodów.

4. Osoby dokonujące kontroli powiadamiają o stwierdzonych uchybieniach wojewodę właściwego ze względu na miejsce dokonanej kontroli.

5. Wojewoda, o którym mowa w ust. 4, otrzymane wyniki kontroli przekazuje odpowiednio:

1) wojewodzie, który nadał uprawnienia przewodnikowi turystycznemu lub pilotowi wycieczek,

2) ministrowi właściwemu do spraw turystyki w sprawach dotyczących działalności organizatora turystyki.

Art. 30. 1. Organizatorzy turystyki podlegający obowiązkowi uzyskania zezwolenia, określonego w art. 4 ust. 1, organizujący wycieczki w kraju i za granicą, w których uczestnicy są co najmniej 10 osób realizujących wspólny program, są obowiązani, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, zapewnić uczestnikom opiekę osób posiadających uprawnienia:

1) przewodnika turystycznego - dla wycieczek w kraju,

2) pilota wycieczek - dla wycieczek w kraju, z wyjątkiem wymagających udziały przewodnika turystycznego zgodnie z art. 34 ust. 2 pkt 4 ustawy, oraz dla wycieczek za granicą.

2. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani wystawić przewodnikowi turystycznemu i pilotowi wycieczek pisemne zlecenie, określając w nim miejsce (obszar) i czas usługi przewodnickiej lub pilotarskiej, oraz upoważnienie do działania w imieniu organizatora w zakresie niezbędnym do prowadzenia imprezy turystycznej.

Art. 31. 1. Organizator turystyki organizujący wycieczki za granicą jest obowiązany zapewnić opiekę pilota posiadającego znajomość języka powszechnie znanego w kraju odwiedzanym lub języka uzgodnionego z kontrahentem zagranicznym.

2. Organizator turystyki organizujący wycieczki dla turystów z zagranicy jest obowiązany zapewnić opiekę przewodnika turystycznego i pilota wycieczek posiadających znajomość języka umożliwiającego swobodny kontakt z uczestnikami lub języka uzgodnionego z kontrahentem zagranicznym.

Art. 32. 1. Znajomość języka obcego dokumentuje się dyplomem ukończenia studiów filologicznych, nauczycielskiego kolegium języków obcych lub świadectwem ukończenia szkoły z obcym językiem wykładowym za granicą.

2. Osoby, które nie legitymują się dokumentami wymienionymi w ust. 1, mogą złożyć egzamin ze znajomości języka obcego przed komisją egzaminacyjna języków obcych, o której mowa w ust. 3.

3. Komisje egzaminacyjne języków obcych powołują wojewodowie spośród osób znajdujących się na liście ministra właściwego do spraw turystyki, ogłoszonej w formie obwieszczenia w dzienniku urzędowym urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw turystyki.";

4. Minister edukacji narodowej, w drodze rozporządzenia, może uznać za udokumentowaną znajomość języka obcego potwierdzoną świadectwem wystawionym przez inne instytucje niż wymienione w ust 1.

Art. 33. 1. Przewodnicy turystyczni mogą po przeszkoleniu oprowadzać obsługiwane wycieczki po muzeach, wystawach i zabytkach, gdy zdania tego nie wykonuje uprawniony pracownik etatowy.

2. W programie szkolenia przewodników turystycznych uwzględnia się znajomość muzeów położonych na obszarze ważności ich uprawnień.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, określa zasady szkolenia i wykonywania funkcji przewodnika turystycznego w muzeach i zabytkach.

Art. 34. 1. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w drodze rozporządzenia, określa właściwość terytorialną organów powołujące komisje egzaminacyjne dla przewodników górskich.

2. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określa:

1) warunki, jakim powinien odpowiadać wniosek o nadanie uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek,

2) warunki, jakim powinien odpowiadać wniosek o upoważnienie, o którym mowa w art. 24 ust. 1,

3) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, sprawdzenie znajomości języka obcego przez przewodnika turystycznego i pilota wycieczek oraz wysokość wynagrodzenia egzaminatorów,

4) miasta i obszary, na których organizatorzy turystyki mają obowiązek zapewnienia udziału przewodnika turystycznego,

5) program szklenia i egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek,

6) warunki uzyskiwania poszczególnych klas przewodników górskich i stopień trudności tras wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich posiadających uprawnienia odpowiedniej klasy,

7) skład, sposób powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych, o których mowa w art. 25,

8) skład i zasady działania komisji egzaminacyjnych języków obcych, o których mowa w art. 32. ust. 3, oraz wzory świadectw wydawniczych przez te komisje,

9) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.

Rozdział 5

Usługi hotelarskie

Art. 35. 1. Usługi hotelarskie mogą być świadczone w obiektach hotelarskich, które spełniają:

1) wymagania co do wielkości obiektu, jego wyposażenia, kwalifikacji personelu oraz zakresu świadczonych usług, ustalone dla rodzaju i kategorii, do których obiekt został zaszeregowany,

2) wymagania sanitarne, przeciwpożarowe oraz inne określone odrębnymi przepisami.

2. Usługi hotelarskie mogą być świadczone również w innych obiektach, jeżeli obiekty te spełniają minimalne wymagania co do wyposażenia, o których mowa w art. 45 pkt 4, oraz wymagania określone w ust. 1 pkt 2.

Art. 36. Ustala się następujące rodzaje obiektów hotelarskich:

1) hotele - obiekty posiadające co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczące szeroki zakres usług związany z pobytem klientów,

2) motele - hotele położone przy drogach, zapewniające możliwość korzystania z usług motoryzacyjnych i dysponujące parkingiem,

3) pensjonaty - obiekty posiadające co najmniej 7 pokoi, świadczące dla swoich klientów całodzienne wyżywienie,

4) kampingi - obiekty strzeżone, umożliwiające nocleg w namiotach i przyczepach samochodowych, domkach turystycznych lub innych obiektach stałych, oraz przyrządzanie posiłków i parkowanie samochodów,

5) domy wycieczkowe - obiekty posiadające co najmniej 30 miejsc noclegowych,

dostosowane do obsługi klientów oraz świadczące minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów,

6) schroniska młodzieżowe - obiekty przeznaczone do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowane do samoobsługi klientów,

7) schroniska - obiekty zlokalizowane poza obszarami zabudowanymi, przy szlakach turystycznych, świadczące minimalny zakres usług związkowych z pobytem klientów,

8) pola biwakowe - obiekty nie strzeżone, umożliwiające nocleg w namiotach.

Art. 37. Ustala się dla:

1) hoteli, moteli i pensjonatów- pięć kategorii oznaczonych gwiazdkami,

2) kempingów - cztery kategorie oznaczone gwiazdkami,

3) domów wycieczkowych i schronisk młodzieżowych - trzy kategorie oznaczone cyframi rzymskimi.

Art. 38. 1. Zaszeregowania obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów dokonuje, kategorię nadaje oraz prowadzi ewidencję wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia obiektu hotelarskiego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Ewidencję pól biwakowych prowadzi wójt (burmistrz, prezydent) właściwy ze względu na miejsce ich położenia.

3. Wójt (burmistrz, prezydent) właściwy ze względu na miejsce położenia obiektów, o których mowa w art. 35 ust. 2, prowadzi ich ewidencję.

4. Przed wydaniem decyzji w zakresie rodzajów i kategorii obiektów hotelarskich organy wymienione w ust. 1mogą zwracać się o opinię do wyspecjalizowanych stowarzyszeń.

5. Zadania określone w ust. 2 i 3 są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.

6. Zadania zlecone gminom, określone w ustawie, są finansowane ze środków będących w dyspozycji właściwego wojewody, który przekazuje je gminom.

Art. 39. 1. Przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich w obiekcie hotelarskim, o którym mowa w art. 35 ust. 1, przedsiębiorca jest obowiązany uzyskać zaszeregowanie tego obiektu hotelarskiego do odpowiedniego rodzaju i kategorii.

2. Przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich w obiekcie, o którym mowa w art. 35 ust. 2, przedsiębiorca jest obowiązany zgłosić do ewidencji wymienionej w art. 38 ust. 3.

3. Przedsiębiorcy świadczący usługi hotelarskie w obiektach, o których mowa w art. 35, mają obowiązek informowania właściwego organu o okolicznościach powodujących zmianę rodzaju lub kategorii obiektu hotelarskiego oraz zakończeniu świadczenia usług hotelarskich.

Art. 40. Ust 1 i 2 skreślone.

3. Organy wymienione w art. 38 mają prawo kontrolować, w zakresie swojej właściwości miejscowej, przestrzeganie wymagań, określonych w art. 35, w stosunku do wszystkich obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie. Jeżeli obiekt, pozostający poza ewidencją organu dokonującego kontroli, nie spełnia wymagań przewidzianych dla rodzaju i kategorii, do których został zaszeregowany, lub minimalnych wymagań dla innych obiektów świadczących usługi hotelarskie, organ kontrolujący zawiadamia organ prowadzący ewidencję obiektu.

4. Organy, o których mowa w art. 38, mogą wykonywać następujące czynności kontrolne:

1) dokonywać kontroli wszystkich pomieszczeń i urządzeń wchodzących w skład kontrolowanych obiektów,

2) żądać od kierownika obiektu oraz od wszystkich osób, które są w tym obiekcie zatrudnione, pisemnych i ustnych informacji w sprawach objętych kontrolą,

3) żądać okazania dokumentów potwierdzających spełnienie przez obiekt wymagań, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 2.

Art. 41. 1. Jeżeli obiekt hotelarski przestał spełniać wymagania określone dla rodzaju i kategorii, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 1, właściwy organ dokonuje z urzędu zmiany rodzaju lub kategorii obiektu bądź uchyla decyzję o zaszeregowaniu obiektu do określonego rodzaju.

2. Jeżeli obiekt, w którym są świadczone usługi hotelarskie, nie spełnia wymagań określonych w art. 35 ust. 1 pkt 2 lub w art. 35 ust 2, organ prowadzący ewidencję obiektu może nakazać wstrzymanie świadczenia usług hotelarskich do czasu usunięcia stwierdzonych uchybień.

3. Przepis ust. 2 nie narusza uprawnień innych organów, wynikających z odrębnych przepisów.

Art. 42. Zaszeregowanie, odmowa zaszeregowania bądź zmiana zaszeregowania obiektu hotelarskiego do określonego rodzaju, nadanie, odmowa nadania lub zmiana kategorii, a także nakazanie wstrzymania świadczenia usług hotelarskich następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 43. 1. Nazwy rodzajów i oznaczenia kategorii obiektów hotelarskich, o których mowa w art. 36 i art. 37, podlegają ochronie prawnej i mogą być stosowane wyłącznie w odniesieniu do obiektów hotelarskich w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy nazw rodzajów używanych w kontekście, z którego jednoznacznie wynika, że obiekty te nie są obiektami hotelarskimi w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. Przedsiębiorcy świadczące usługi hotelarskie mogą do oznaczenia obiektów hotelarskich, obok nazw rodzajów określonych w ustawie, stosować inne nazwy.

Art. 44. 1. W obiektach hotelarskich należy umieścić na widocznym miejscu:

1) nazwę oraz siedzibę lub imię i nazwisko, a także adres przedsiębiorcy świadczącego usługi hotelarskie w tym obiekcie,

1) tablicę określającą rodzaj i kategorię obiektu,

3) informację o zakresie świadczonych usług wraz z podstawowymi cenami,

4) informację o przystosowaniu obiektu do obsługi osób niepełnosprawnych.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4, należy umieścić również na zewnątrz obiektu hotelarskiego.

3. Przedsiębiorcy świadczący usługi hotelarskie w obiektach hotelarskich mogą, w celu zapewnienia porządku oraz bezpieczeństwa klientów i ich mienia, wydawać regulaminy porządkowe wiążące wszystkie osoby przebywające na terenie obiektu.

4. Wykaz wymagań dla obiektów hotelarskich, odpowiadający rodzajowi i kategorii obiektu, a także pełny cennik usług powinny być udostępnione na żądanie klienta.

Art. 45. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określa:

1) wymagania dla poszczególnych rodzajów i kategorii obiektów hotelarskich co do wyposażenia, kwalifikacji personelu oraz zakresu świadczonych usług, w tym usług gastronomicznych, oraz warunki dopuszczenia odstępstw od tych wymagań,

2) szczegółowe zasady i tryb zaliczania obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów i kategorii,

3) sposób dokumentowania spełnienia wymagań, o których mowa w art. 35 ust 1 pkt 2,

4) minimalne wymagania co do wyposażenia obiektów świadczących usługi hotelarskie, o których mowa w art. 35 ust. 2,

5) tryb sprawowania kontroli nad przestrzeganiem w poszczególnych obiektach wymagań co do wyposażenia i świadczenia usług, odpowiadających rodzajowi i kategorii obiektu, o których mowa w art. 40,

6) sposób prowadzenia ewidencji obiektów hotelarskich oraz innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 46-48. pominięte; wprowadzały zmiany do następujących ustaw; kodeksu wykroczeń; z 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej; z 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie.

Art. 49. 1. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) posiadały uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek krajowych, nadane im przez terenowe organy administracji rządowej,

2) zdały egzamin na przewodnika turystycznego w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym albo u innego organizatora szkolenia w zakresie obowiązującym w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym,

3) posiadały uprawnienia pilota wycieczek zagranicznych, nadane im przez centralny organ administracji rządowej do spraw turystyki lub przez instytucję uprawnioną przez ten organ,

- stają się odpowiednio przewodnikami turystycznymi lub pilotami wycieczek w rozumieniu ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Osoby o których mowa w ust. 1, są obowiązane, pod rygorem utraty dotychczasowych uprawnień, do wystąpienia, w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy, z wnioskiem o potwierdzenie posiadanych uprawnień oraz ich udokumentowanie.

3. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określa sposób i tryb zaliczania uprawnień, o których mowa w ust. 1 do zakresu uprawnień przewodników turystycznych i pilotów wycieczek ustalonego ustawą.

4. W sprawach, o których mowa w ust. 2, wydaje się decyzję administracyjną.

Art. 50. 1. Zaszeregowanie obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów i kategorii na podstawie dotychczasowych przepisów zachowuje ważność, o ile rodzaj i kategoria obiektu odpowiada wymaganiom ustalonym w ustawie.

2. Jeżeli do dnia wejścia w życie ustawy obiekt hotelarski nie został zaszeregowany do określonego rodzaju i kategorii lub dotychczasowy rodzaj i kategoria obiektu nie odpowiada wymaganiom ustalonym w ustawie, przedsiębiorca świadczący usługi hotelarskie w tym obiekcie jest obowiązany wystąpić, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie aktów wykonawczych do ustawy, o których mowa w art. 45, do właściwego organu o zaszeregowanie obiektu według nowych przepisów.

Art. 51. 1. Wpisy do ewidencji działalności gospodarczej w zakresie organizowania imprez turystycznych lub pośrednictwa w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych zachowują ważność:

1) w terminie od 31 grudnia 1998 r.,

2) do czasu uprawomocnienia się decyzji wydanej na wniosek o udzielenie zezwolenia, złożony w terminie określonym w pkt 1, nie dłużej jednak niż do upływu 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Organ zezwalający zawiadomi właściwy organ ewidencyjny o uprawomocnieniu się decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

3. Przedsiębiorcy nie podlegający wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej, a prowadzący w dniu wejścia w życie ustawy działalność w zakresie

organizowania imprez turystycznych lub pośrednictwa w zakresie zawierania umów o świadczenie usług turystycznych, mają obowiązek wystąpienia o wydanie odpowiedniego zezwolenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

4. Do czasu udzielenia lub odmowy udzielenia zezwolenia przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 3, mają prawo działać na dotychczasowych zasadach.

Art. 52. (Stanowił, że ustawa wchodzi w życie 1 lipca 1998 r.).

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MNISTRÓW
z dnia 26 marca 1999 r.
w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek
(Dz. U. Nr 31 poz. 301)

Na podstawie art. 21 ust. 3, art. 34 ust. 2 oraz art. 49 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 i Nr 158, poz. 1043 oraz z 1998 r. Nr 113, poz. 714) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Upoważnienie do przeprowadzenia szkolenia przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek wydaje wojewoda na wniosek zainteresowanego podmiotu.

2. Wniosek o wydanie upoważnienia do przeprowadzenia szkolenia przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek powinien zawierać:
   1) określenie jednostki organizacyjnej lub osoby ubiegającej się o upoważnienie,
   2) określenie zakresu szkolenia, które wnioskodawca zamierza prowadzić,
   3) wskazanie, czy upoważnienie ma mieć charakter stały czy jednorazowy,
   4) wskazanie kierownika szkolenia lub innej osoby upoważnionej do występowania wobec wojewody w sprawach związanych ze szkoleniem,
   5) informacje o dotychczasowych szkoleniach prowadzonych przez wnioskodawcę jeżeli wnioskodawca prowadził uprzednio szkolenia,
   6) opis warunków szkolenia, w tym wskazanie miejsca odbywania wykładów i zajęć praktycznych, a także określenie miejsca przechowywania dokumentacji szkolenia i archiwum wydanych dokumentów.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:
   1) szczegółowe programy szkolenia, zgodne z odpowiednimi programami, o których mowa w § 2,
   2) wykaz kadry wykładowców i instruktorów realizujących zajęcia objęte programem szkolenia, z udokumentowaniem ich kwalifikacji, w tym praktyki uzasadniającej powierzenie obowiązków instruktora w ramach zajęć praktycznych,
   3) oświadczenie osób objętych wykazem, o którym mowa w pkt. 2, potwierdzające zgodę na współpracę z wnioskodawcą,
   4) dokumenty potwierdzające prawo do korzystania z lokali wskazanych we wniosku jako miejsce prowadzenia zajęć, a także dokumenty potwierdzające prawo do korzystania z siedziby, w której wnioskodawca zamierza przechowywać dokumentacje i archiwum szkolenia,
   5) wewnętrzny regulamin szkolenia, przedstawiany słuchaczom.

§2.1. Ustala się program podstawowego szkolenia ogólnego dla kandydatów na przewodników turystycznych, określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Ustala się programy podstawowego szkolenia specjalistycznego dla kandydatów na:
   1) przewodników górskich, określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
   2) przewodników miejskich, określony w załączniku nr 3 rozporządzenia,
   3) przewodników terenowych, określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

3. Ustala się programy uzupełniającego szkolenia dla kandydatów na przewodników

górskich klasy drugiej i pierwszej, określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

4. Ustala się program szkolenia dla kandydatów na pilotów wycieczek, określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 3.1. Warunkiem uzyskania uprawnienia przewodnika górskiego klasy trzeciej jest wykazanie się wiadomościami i umiejętnościami w zakresie przewidzianym programem szkolenia, niezbędnym do:

1) prowadzenia wycieczek górskich pieszych w warunkach letnich wszystkimi szlakami oznakowanymi na określonym obszarze górskim, zwanym dalej "obszarem uprawnień",
2) prowadzenia wycieczek autokarowych wszystkimi drogami na obszarze uprawnień.

2. Przewodnik górski klasy trzeciej, ubiegający się o uzyskanie uprawnień przewodnika górskiego klasy drugiej, powinien, oprócz wymagań określonych w ust. 1, spełniać następujące warunki:

1) posiadać co najmniej dwuletni staż przewodnika górskiego klasy trzeciej,
2) prowadzić wycieczki co najmniej przez 30 dni,
3) wykazać się wiadomościami i umiejętnościami z zakresu przedmiotów przewidzianych w programie szkolenia uzupełniającego,
4) w odniesieniu do przewodników beskidzkich lub sudeckich - posiadać uprawnienia przewodnika górskiego co najmniej na dwa obszary uprawnień, odpowiednio w Beskidach lub Sudetach.

3. Przewodnik górski klasy drugiej, ubiegający się o uzyskanie uprawnień przewodnika górskiego klasy pierwszej, powinien, oprócz wymagań określonych w ust. 1 i 2, spełniać następujące warunki:

1) posiadać co najmniej trzyletni staż przewodnika górskiego klasy drugiej,
2) prowadzić wycieczki co najmniej przez 50 dni, w warunkach letnich i zimowych, w klasie drugiej,
3) wykazać się wiadomościami i umiejętnościami z zakresu przedmiotów przewidzianych w programie szkolenia, niezbędnych do prowadzenia wycieczek górskich w warunkach letnich i zimowych wszystkimi szlakami turystycznymi na obszarze uprawnień,
4) w odniesieniu do przewodników beskidzkich - posiadać uprawnienia przewodnika górskiego na wszystkie obszary Beskidów.

§4. Kandydaci na przewodników górskich, niezależnie od warunków określonych w § 3, powinni posiadać umiejętności zachowania się z grupą turystyczną w terenie nie oznakowanym, w warunkach zagrożeń występujących w górach.

§5.1. Uprawnienia przewodnika górskiego - beskidzkiego nadaje się na obszary:

1) zachodni Beskidów Zachodnich, obejmujący Beskid Śląski, Beskid Mały, Beskid Makowski i Beskid Żywiecki do Przełęczy Sieniawskiej, wraz z położoną od nich na północ częścią Pogórza Karpackiego oraz Orawą,
2) wschodni Beskidów Zachodnich, obejmujący Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Sądecki, od Przełęczy Sieniawskiej do Przełęczy Tylickiej, wraz z położoną od nich na północ częścią Pogórza Karpackiego, a także Pieniny, Spisz i Orawę,
3) Beskidów Wschodnich, obejmujący Bieszczady i Beskid Niski od Przełęczy Tylickiej do Przełęczy Użockiej, wraz z położoną od nich na północ częścią Pogórza karpackiego.

2. Uprawnienia przewodnika górskiego - tatrzańskiego nadaje się na obszar tatr oraz obszar Podtatrza obejmującego Spisz, Orawę i Podhale.

3. Uprawnienia przewodnika górskiego - sudeckiego nadaje się na obszary:

1) zachodni Sudetów, obejmujący- Karkonosze i Pogórze Karkonoskie, Góry i Pogórze Izerskie, Góry i Pogórze Kaczawskie, Rudawy Janowickie oraz Kotlinę jeleniogórską, wraz z położoną od nich na północ częścią Przedgórza Sudeckiego,
2) wschodni Sudetów, obejmujący Góry Kamienne, Góry i Pogórze Wałbrzyskie, Góry Sowie, Góry Bardzkie, Góry Stołowe, Góry Bystrzyckie, Góry Orlickie,

Masyw Śnieżnika, Góry Bialskie, Góry Złote, Góry Opawskie i Kotlinę Kłodzką wraz z położoną od nich na północ częścią Przedgórza Sudeckiego.

4. Uprawnienia nadaje się na jeden lub więcej obszarów górskich wymienionych w ust. 1-3.

§ 6.1. Ustala się następujące stopnie trudności tras i wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich odpowiedniej klasy:

1) przewodnik górski klasy trzeciej jest uprawniony do prowadzenia pieszych wycieczek górskich w warunkach letnich szlakami oznakowanymi oraz wycieczek autokarowych,
2) przewodnik górski klasy drugiej jest uprawniony do prowadzenia pieszych wycieczek górskich wszystkimi szlakami turystycznymi w warunkach letnich oraz głównymi szlakami oznakowanymi w warunkach zimowych, a także wycieczek autokarowych; przewodnik górski tatrzański klasy drugiej jest ponadto uprawniony do prowadzenia pieszych wycieczek górskich po drogach taternickich do trzeciego stopnia trudności w lecie i do drugiego stopnia trudności w zimie,
3) przewodnik górski klasy pierwszej jest uprawniony do prowadzenia wycieczek górskich w warunkach letnich i zimowych wszystkimi szlakami turystycznymi na obszarze uprawnień oraz wycieczek autokarowych; przewodnik górski tatrzański klasy pierwszej jest ponadto uprawniony do prowadzenia pieszych wycieczek górskich po drogach taternickich do piątego stopnia trudności w lecie i do trzeciego stopnia trudności w zimie.

2. Stopień trudności tras oraz wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich posiadających uprawnienia odpowiedniej klasy określają szczegółowe programy szkolenia specjalistycznego i uzupełniającego.
3. Prowadzenie wycieczek górskich w Tatrach powyżej piątego stopnia trudności w lecie i powyżej trzeciego stopnia trudności w zimie wymaga uprawnień przewodnika górskiego tatrzańskiego klasy pierwszej i dodatkowego szkolenia uzupełniającego, określonego w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

§ 7.1. Ustanawia się wykaz miast, w których do oprowadzania wycieczek są wymagane uprawnienia przewodnika miejskiego:

1) Gdańsk, Gdynia, Sopot (łącznie),
2) Kraków,
3) Poznań,
4) Toruń
5) Warszawa,
6) Wrocław.

2. Uprawnienia przewodników miejskich w miastach wymienionych w ust. 1 obejmują także oprowadzanie po obiektach i obszarach znajdujących się w strefie podmiejskiej, jeżeli te obiekty i obszary są związane z historią, kulturą lub gospodarką miasta oraz są objęte wymaganym programem szkolenia przewodników miejskich.

§ 8. Organizator turystyki jest obowiązany, w obsłudze grupy turystów, do zapewnienia udziału:

1) przewodnika miejskiego - dla miast wymienionych w § 7 ust. 1,
2) przewodnika górskiego - na obszarach górskich określonych w § 5,
3) przewodnika terenowego tub przewodnika miejskiego w przypadkach, o których mowa w § 7 ust. 2, oraz w parkach narodowych, rezerwatach udostępnionych do ruchu turystycznego, muzeach, w których nie oprowadza uprawniony pracownik, a także na obszarach, na których obowiązują przepisy porządkowe prawa miejscowego w zakresie ochrony zdrowia lub życia.

§ 9. Wojewodowie, zgodnie ze swoją właściwością, powołują komisje egzaminacyjne dla pilotów wycieczek oraz odrębne komisje egzaminacyjne dla przewodników turystycznych górskich, miejskich i terenowych.

§ 10.1. Komisje, egzaminacyjna dla przewodników turystycznych oraz komisje

egzaminacyjne dla pilotów wycieczek powołuje się w składzie:
1) przewodniczący,
2) zastępca przewodniczącego,
3) członkowie w liczbie od 4 do 10 osób.

2. Osoby powołane do komisji egzaminacyjnej powinny spełniać następujące kryteria:
1) posiadać wykształcenie wyższe w zakresie objętym problematyka szkolenia lub
2) posiadać odpowiednio uprawnienia: przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek oraz wykazać się, pięcioletnia czynną działalnością odpowiednio jako przewodnik turystyczny lub pilot wycieczek.

3. Członków komisji powołuje się spośród spełniających kryteria określone w ust. 2 przedstawicieli stowarzyszeń zrzeszających przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz organizacji biur podróży, a także spośród przedstawicieli:
1) muzeów – do komisji egzaminacyjnej dla przewodników miejskich,
2) odpowiednich dla obszaru uprawnień parków narodowych i krajobrazowych – do komisji egzaminacyjnych dla przewodników górskich i terenowych.

4. Sekretarzem komisji jest pracownik urzędu wojewódzkiego odpowiedzialny za sporządzenie dokumentacji z przebiegu egzaminu.

§ 11.1. Powołanie do komisji egzaminacyjnej następuje na czas nie określony.

2. Członek komisji egzaminacyjnej może zostać odwołany w każdym czasie. W razie odwołania członka komisji wskazanego przez stowarzyszenie zrzeszające przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek, wojewoda występuje do stowarzyszenia o wskazanie innych kandydatów, chyba że odwołanie członków wiąże się ze zniesieniem komisji egzaminacyjnej.

3. Odwołanie członka komisji egzaminacyjnej następuje:
1) na wniosek członka komisji,
2) na wniosek przewodniczącego komisji, jeżeli członek komisji nie uczestniczy w jej pracach,
3) w razie utraty uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

§ 12.1. Komisje egzaminacyjne dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek działają poprzez zespoły egzaminacyjne, powoływane przez przewodniczącego komisji w składzie:
1) egzaminator, przewodniczący zespołu,
2) dwóch egzaminatorów, członków zespołu.

2. W pracach zespołu egzaminacyjnego uczestniczy także sekretarz komisji.

§ 13. Przewodniczący komisji wyznacza termin egzaminu i powołuje zespół egzaminacyjny na wniosek jednostki organizacyjnej lub osoby prowadzącej szkolenie przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek, nie później niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

§ 14. Egzamin dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek składa się z:
1) części teoretycznej, obejmującej zagadnienia dla których programy szkolenia przewidują zajęcia teoretyczne,
2) części praktycznej, obejmującej zagadnienia dla których programy szkolenia przewidują zajęcia praktyczne.

§ 15.1. Do zadań komisji egzaminacyjnej oraz zespołu egzaminacyjnego należy:
1) przygotowanie tematów i testów egzaminu pisemnego,
2) przygotowanie zestawów pytań egzaminu ustnego,
3) określenie zadań do realizacji w ramach części praktycznej egzaminu,
4) przeprowadzenie egzaminu i wystawienie ocen.

2. Tematy, testy, zestawy pytań, o których mowa w ust. 1, oraz protokół przebiegu egzaminu stanowią jego dokumentację.

3. Protokół przebiegu egzaminu obejmuje w szczególności: listę osób, które zgłosiły się na egzamin, oceny wystawione przez każdego egzaminatora oraz uzgodniona ocenę łączną, a także uwagi zgłaszane w tacie trwania egzaminu przez jego uczestników. Protokół podpisują wszyscy członkowie zespołu egzaminacyjnego oraz sekretarz komisji.

§ 16. Osoba, która nie zdała egzaminu teoretycznego lub praktycznego, może przystąpić do egzaminu ponownie po upływie 30 dni.

§ 17.1. Komisje egzaminacyjne języków obcych powołuje wojewoda spośród osób znajdujących się na liście Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, ogłoszonej w formie obwieszczenia, odrębnie dla każdego języka obcego.
2. Komisje egzaminacyjna powołuje się na stale lub do przeprowadzenia jednego egzaminu.
3. Stałe komisje egzaminacyjne powołuje się jeżeli liczba osób zgłaszających zamiar złożenia egzaminu ze znajomości języka obcego w danym województwie uzasadnia przeprowadzenie egzaminu co najmniej dwa razy w roku.

§ 18.1. Komisja powoływana do przeprowadzenia jednego egzaminu ze znajomości języka obcego składa się z dwóch egzaminatorów z listy Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, z których jeden pełni obowiązki przewodniczącego komisji.
2. Komisja stała składa się z 3-5 egzaminatorów z listy Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, w tym przewodniczącego.
3. Komisja stała przeprowadza egzaminy w zespołach egzaminacyjnych wyznaczanych przez przewodniczącego, składających się z dwóch egzaminatorów, w tym przewodniczącego zespołu.
4. W pracach komisji egzaminacyjnej języków obcych i jej zespołu egzaminacyjnego uczestniczy sekretarz komisji, którym jest pracownik urzędu wojewódzkiego. Sekretarz jest odpowiedzialny za sporządzenie dokumentacji z przebiegu egzaminu.

§ 19.1. Posiedzenia komisji egzaminacyjnych języków obcych odbywają się w terminach podanych do publicznej wiadomości co najmniej 30 dni przed datą egzaminu.
2. Zamiar zdawania egzaminu ze znajomości języka obcego mogą zgłaszać:
   1) indywidualnie – osoby posiadające uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek,
   2) zbiorowo – jednostki organizacyjne lub osoby upoważnione do przeprowadzenia szkolenia przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, w imieniu uczestników szkolenia.

§ 20.1. Do zadań komisji egzaminacyjnej języków obcych należy:
   1) przygotowanie tematów i testów egzaminu pisemnego,
   2) przygotowanie zestawów pytań egzaminu ustnego,
   3) przeprowadzenie egzaminu i wystawienie ocen.
2. Tematy, testy zestawy pytań, o których mowa w ust. 1, oraz protokół przebiegu egzaminu stanowią jego dokumentację.
3. Protokół przebiegu egzaminu obejmuje w szczególności: listę osób, które zgłosiły się na egzamin, oceny wystawione przez każdego egzaminatora oraz uzgodniona oceną łączną, a także uwagi zgłaszane w trakcie trwania egzaminu przez jego uczestników. Protokół podpisują wszyscy członkowie komisji lub zespołu egzaminacyjnego oraz sekretarz komisji.

§ 21.1. Egzamin sprawdzający znajomość języka obcego przez przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 i Nr 158, poz. 1043 oraz z 1998r. Nr 113, poz.714), zwanej dalej „ustawą", ma na celu stwierdzenie znajomości języka obcego w mowie i piśmie, z uwzględnieniem terminologii zawodowej, w stopniu

umożliwiającym spełnianie obowiązków przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

2. Egzamin ze znajomości języka obcego dla przewodników turystycznych obejmuje w szczególności:
   1) wypowiedź ustną z zakresu wiedzy krajoznawczej,
   2) część ustną w formie rozmowy, obejmującą rozumienie pytań zadawanych ustnie i płynnie posługiwanie się językiem obcym przy udzielaniu odpowiedzi, zarówno z zakresu wiedzy krajoznawczej, jak i praktycznych zagadnień obsługi turystów.
3. Egzamin ze znajomości języka obcego dla pilotów wycieczek obejmuje w szczególności:
   1) test pisemny z zakresu rozumienia sformułowań handlowych, urzędowych i krajoznawczych,
   2) część pisemna, potwierdzającą umiejętność formułowania wypowiedzi w języku obcym,
   3) część ustną w formie rozmowy, obejmującą rozumienie pytań zadawanych ustnie i płynnie posługiwanie się językiem obcym przy udzielaniu odpowiedzi.
4. Ocenie podlega każdy element egzaminu. Ocenę końcową pozytywną otrzymuje kandydat, który otrzymał wszystkie oceny częściowe pozytywne.

§ 22. Osoba, która nie zdała egzaminu ze znajomości języka obcego, może przystąpić do egzaminu ponownie po upływie 30 dni.

§ 23. Osobom, które zdały egzamin ze znajomości języka obcego z wynikiem pozytywnym, wydaje się świadectwo znajomości języka obcego w zakresie wymaganym od przewodników turystycznych i pilotów wycieczek według wzoru określonego w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

§ 24. Opłaty egzaminacyjne za sprawdzenie kwalifikacji kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek oraz za sprawdzenie znajomości języka obcego, a także wysokość wynagrodzenia egzaminatorów ustala się jako procent najniższego wynagrodzenia za prace przysługującą. pracownikom, ustalonego zgodnie z przepisami prawa pracy, obowiązującego w dniu przeprowadzenia egzaminu, zwanego dalej "najniższym wynagrodzeniem". Stawki opłat i wynagrodzenia zaokrągla się do pełnych złotych w górę.

§ 25. Oplata za egzamin osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, a także za egzamin ze znajomości języka obcego przez przewodnika turystycznego i pilota wycieczek wynosi:
   1) 10% najniższego wynagrodzenia - za egzamin osób ubiegających się o uprawnienia pilota wycieczek, przewodnika terenowego i przewodnika miejskiego,
   2) 10% najniższego wynagrodzenia- za egzamin osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego klasy trzeciej,
   3) 15% najniższego wynagrodzenia - za egzamin osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego klasy drugiej i pierwszej,
   4) 10% najniższego wynagrodzenia - za egzamin sprawdzający kwalifikacje przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, któremu zawieszono uprawnienia,
   5) 10% najniższego wynagrodzenia - za egzamin ze znajomości języka obcego przez przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.

§ 26.1. Za sprawdzenie kwalifikacji osoby ubiegającej się o uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek oraz za przeprowadzenie egzaminu sprawdzającego, egzaminatorowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości:
   1) 3% najniższego wynagrodzenia -za jednego egzaminowanego, jeżeli egzaminator pełni funkcję przewodniczącego komisji lub zespołu egzaminacyjnego,
   2) 2% najniższego wynagrodzenia - za jednego egzaminowanego, dla pozostałych członków komisji egzaminacyjnej.

2. Wynagrodzenie egzaminatora sprawdzającego znajomość języka obcego prze z pilota

wycieczek lub przewodnika turystycznego wynosi 3% najniższego wynagrodzenia za jedną osobę.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, obejmuje przygotowanie pytań, przeprowadzenie egzaminu pisemnego i ustnego oraz ocenę prac pisemnych.

§ 27.1. Osoby ubiegające się o nadanie uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek składają wniosek do wojewody właściwego dla ich miejsca zamieszkania.

2. Wniosek, o którym mowa w ust 1, powinien zawierać:
   1) imię i nazwisko oraz nazwisko rodowe wnioskodawcy,
   2) imiona rodziców,
   3) datę i miejsce urodzenia,
   4) wykształcenie (rodzaj szkoły średniej lub wyższej i rok ukończenia),
   5) stałe miejsce zamieszkania oraz adres dla korespondencji w razie pobytu poza stałym miejscem zamieszkania,
   6) poprzednie stałe miejsce zamieszkania w okresie ostatnich 5 lat,
   7) wskazanie rodzaju i zakresu uprawnień, o które ubiega się wnioskodawca.
3. Do wniosku należy dołączyć:
   1) odpis świadectwa lub dyplomu stwierdzającego posiadanie wykształcenia średniego,
   2) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia prowadzonego przez jednostkę organizacyjną lub osobę uprawnioną do szkolenia przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek oraz o odbyciu praktyki,
   3) zaświadczenie o zdaniu egzaminu przed właściwą komisją egzaminacyjną dla przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek,
   4) świadectwo lekarskie, potwierdzające stan zdrowia umożliwiający wykonywanie funkcji przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek w zakresie objętym wnioskiem, wystawione w trybie i zakresie określonym przepisami o badaniach lekarskich pracowników,
   5) oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne lub inne, popełnione w związku z wykonywaniem funkcji przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek,
   6) 2 fotografie.

§ 28.1. Osoby ubiegające się o potwierdzenie uzyskanych przed dniem wejścia w życie ustawy uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek składają odpowiedni wniosek do wojewody właściwego ze względu na ich obecne miejsce zamieszkania.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć dokumenty potwierdzające uzyskane uprzednio uprawnienia. Potwierdzeniem posiadania uzyskanego uprzednio uprawnienia jest w odniesieniu do:
   1) pilota wycieczek zagranicznych - zaświadczenie lub legitymacja pilota wycieczek zagranicznych potwierdzone organ administracji rządowej do spraw turystyki,
   2) pilota wycieczek krajowych i przewodnika turystycznego - legitymacja wystawiona przez właściwy terenowy organ administracji rządowej, zaświadczenie potwierdzone przez właściwy organ administracji rządowej lub legitymacja wystawiona przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.
3. Nie wymaga dokumentowania posiadanie uprawnień, których uzyskanie znajduje potwierdzenie w ewidencji prowadzonej przez organ upoważniony do potwierdzania uprawnień, a także w ewidencji pilotów wycieczek zagranicznych przekazanej wojewodom przez Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki.

§ 29. W odniesieniu do osób ubiegających się o potwierdzenie uprawnień przewodnika turystycznego uzyskanych u organizatorów szkolenia innych niż Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt. 2 ustawy, podstawa potwierdzenia uprawnienia jest uznanie zakresu odbytego szkolenia za równorzędny z zakresem szkolenia obowiązującym w Polskim Towarzystwie Turystyczno-

Krajoznawczym; ocenie podlega dokumentacja szkolenia, obejmująca w szczególności program, wykaz kadry kształcącej, protokoły egzaminacyjne oraz wykaz wydanych zaświadczeń i legitymacji.

§ 30.1. Na podstawie złożonych wniosków i dokumentów oraz posiadanej ewidencji wojewoda potwierdza dotychczasowe uprawnienia odpowiednio jako uprawnienia:
1) pilota wycieczek - w odniesieniu do osób, które posiadały uprawnienia pilota wycieczek zagranicznych kategorii czwartej, trzeciej, drugiej i pierwszej, pilota wycieczek krajowych oraz przewodnika górskiego i terenowego,
2) przewodnika górskiego - dla osób, które posiadały uprawnienia przewodnika górskiego, z zachowaniem dotychczasowej klasy i obszaru uprawnień,
3) przewodnika terenowego - dla osób posiadających uprawnienia przewodnika terenowego,
4) przewodnika miejskiego - dla osób posiadających uprawnienia przewodnika miejskiego dla danego miasta.

2. Potwierdzenie uprawnień dokumentuje się wydaniem legitymacji pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego.

§ 31.1. Osobom przedstawiającym dokumenty potwierdzające znajomość języka obcego, zgodnie z przepisami ustawy, wojewoda dokonujący potwierdzenia uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek wpisuje znajomość języka obcego w wydawanej legitymacji.

2. Osoby, które nie spełniają wymagań określonych w ust. 1, mogą otrzymać potwierdzenie znajomości języka obcego po spełnieniu wymagań określonych ustawą, w szczególności po zdaniu egzaminu za znajomości języka przed właściwą komisją egzaminacyjna języków obcych.

§ 32.1. Ustala się wzór legitymacji:
1) przewodnika miejskiego i terenowego, określony w załączniku nr 8 do rozporządzenia,
2) przewodnika górskiego, określony w załączniku nr 9 do rozporządzenia,
3) pilota wycieczek, określony w załączniku nr 10 do rozporządzenia.

2. Legitymacje wydaje i dokonuje w nich wpisów wojewoda właściwy dla nadania lub potwierdzenia uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J *Buzek*

Załączniki do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 marca 1999 r. (poz. 301)

Załącznik nr 1

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA OGÓLNEGO DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH

I. Założenia ogólne

1. Szkolenie dla kandydatów na przewodników turystycznych powinno obejmować co najmniej 250 godzin zajęć, w tym: 50 godzin w części wspólnej dla wszystkich rodzajów przewodnictwa (załącznik nr 1 do rozporządzenia) i 200 godzin w części szczegółowej, odrębnej dla każdego rodzaju przewodnictwa (załączniki nr 2, 3 lub 4 do rozporządzenia).

2. W programie szkolenia powinny być uwzględnione, w proporcjach zalecanych programami szkolenia, zajęcia teoretyczne (wykłady i seminaria) oraz zajęcia praktyczne (ćwiczenia w terenie, wycieczki szkoleniowe).

3. W programie szkolenia należy przewidzieć praktyki, polegające na samodzielnym przeprowadzeniu, pod kierunkiem instruktora, 2 do 5 wycieczek.

4. Na podstawie programów (załączniki nr 1—4 do rozporządzenia) organizator szkolenia opracowuje program szczegółowy. W programie tym można zwiększyć ilość godzin przewidzianych dla poszczególnych przedmiotów, a także — w uzasadnionych przypadkach — dokonać zmiany proporcji godzin pomiędzy poszczególnymi przedmiotami.

II. Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Minimalna ilość godzin
1	2	3	4
1	Historia Polski	Podstawowe wiadomości z historii Polski w zakresie szkoły średniej ogólnokształcącej, od prehistorii po czasy współczesne	10
2	Geografia turystyczna Polski	Ogólna charakterystyka położenia geograficznego, klimatu i warunków przyrodniczych. Krajobrazy Polski, charakterystyka krajobrazów naturalnych i przekształconych. Geografia gospodarcza Polski, ważniejsze regiony gospodarcze i gałęzie przemysłu. Zasoby surowcowe. Gospodarka rolna. Charakterystyka ważniejszych regionów turystycznych. Podział administracyjny kraju. Mniejszości narodowe i religie	8
3	Historia kultury w Polsce	Historia architektury w Polsce. Charakterystyczne cechy poszczególnych stylów architektonicznych w ich rozwoju historycznym, rozmieszczenie obiektów reprezentujących poszczególne style na mapie zabytków. Najważniejsze muzea polskie. Zabytki piśmiennictwa polskiego w zbiorach muzealnych. Najciekawsze dzieła malarstwa europejskiego w polskich zbiorach muzealnych. Malarstwo polskie — główne kierunki i przedstawiciele. Współczesna sztuka polska w zbiorach muzealnych. Ochrona dóbr kultury, jej formy prawne i organizacyjne. Kultura i sztuka ludowa. Główne regiony etnograficzne	10
4	Przyroda i jej ochrona w Polsce	Podstawowe założenia programowe i prawne ochrony przyrody. Ustawa o ochronie przyrody. Parki narodowe, parki krajobrazowe, rezerwaty przyrody, pomniki przyrody, obszary krajobrazu chronionego, rezerwaty biosfery. Zagrożenia środowiska naturalnego, w tym powstające w związku z ruchem turystycznym — podstawowe pojęcia ekologii. Zasady ruchu turystycznego w lasach, bezpieczeństwo przeciwpożarowe w lasach	4

1	2	3	4
5	Turystyka w Polsce	Podstawowe pojęcia z zakresu turystyki według terminologii Światowej Organizacji Turystyki. Wartości społeczne, zdrowotne, wychowawcze i gospodarcze turystyki. Podstawowe pojęcia z zakresu krajoznawstwa. Pionierzy turystyki i krajoznawstwa. Zarys historii turystyki w Polsce na tle krajów europejskich. Organizacja turystyki w Polsce: administracja rządowa i samorządowa, organizacje społeczne, izby gospodarcze, przedsiębiorstwa i biura turystyczne. Historia i organizacja przewodnictwa turystycznego	4
6	Metodyka przewodnictwa	Kultura osobista, etyka i moralność przewodnika. Kultura uprawiania turystyki. Dydaktyka przekazu przewodnickiego. Opanowanie języka polskiego i jego kultura, słownictwo, przykłady najczęstszych błędów językowych. Posługiwanie się mikrofonem w autokarze, pomieszczeniu zamkniętym i na wolnym powietrzu. Oprowadzanie grupy wycieczkowej w terenie otwartym i w pomieszczeniach zamkniętych, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów sakralnych, muzealnych, cmentarzy i miejsc martyrologii. Problematyka wycieczek szkolnych, oddziaływanie wychowawcze na dzieci i młodzież. Oprowadzanie wycieczek osób niepełnosprawnych. Ogólne zasady bezpieczeństwa w prowadzeniu wycieczek. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Skład podstawowej apteczki	6
7	Podstawowe przepisy prawne w turystyce	Przepisy niezbędne w pracy przewodnika: finansowe, meldunkowe, skarbowe, celne, graniczne, drogowe. Ustawa o usługach turystycznych. Prawo w pracy biur podróży. Umowy w turystyce, ich rodzaje, prawa i obowiązki stron. Stosunki prawne: biuro podróży — klient — przewodnik oraz przewodnik — uczestnik wycieczki. Odpowiedzialność prawna przewodnika: karna i cywilna	4
8	Wybrane zagadnienia z psychologii i socjologii	Psychologia i socjologia grupy wycieczkowej. Przewodnik jako kierownik zespołu. Opis pożądanej sylwetki, cech psychofizycznych i walorów osobistych przewodnika. Zasady organizacji i kierowania zespołami ludzkimi, systemy komunikacji, grupy nieformalne. Psychologia młodzieży. Znużenie fizyczne i psychiczne, sposoby zapobiegania. Metody rozwiązywania konfliktów w grupie turystycznej oraz zapobiegania i likwidacji negatywnych zjawisk występujących w turystyce	4

Załącznik nr 2

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW GÓRSKICH

I. Założenia ogólne

1. Kandydaci na przewodników górskich, niezależnie od przedmiotów objętych programem wspólnym dla wszystkich rodzajów przewodnictwa (załącznik nr 1), obowiązani są do odbycia szkolenia w zakresie przedmiotów objętych niniejszym programem ramowym.

2. Szkolenie powinno obejmować co najmniej 250 godzin zajęć, w tym: część wspólna (załącznik nr 1) — co najmniej 50 godzin, część ogólna dla wszystkich rodzajów przewodnictwa górskiego (II) — co najmniej 50 godzin, część szczegółowa (III, IV lub V) — co najmniej 150 godzin.

3. Szkolenie dla kandydatów na przewodników górskich powinno trwać co najmniej 10 miesięcy, jego program zaś powinien obejmować zajęcia praktyczne w warunkach zimowych.

4. Szkolenie dla przewodników ubiegających się o wyższe klasy może odbywać się w formie kierowanego samokształcenia, obejmującego tematy wymagane programem szkolenia.

5. W szkoleniu kandydatów na przewodników górskich szczególną uwagę należy przywiązywać do praktycznych form szkolenia (zajęcia praktyczne, wycieczki szkoleniowe).

II. Program szkolenia części ogólnej, obowiązującej dla wszystkich rodzajów przewodnictwa górskiego

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Minimalna ilość godzin (w tym zajęć praktycznych)
1	2	3	4
1	Podstawowe wiadomości o górach Europy i świata	Przegląd masywów i pasm górskich wszystkich kontynentów ze szczególnym uwzględnieniem gór Europy	4
2	Geografia turystyczna gór Polski	Podział geograficzny, morfologiczny i turystyczny gór Polski. Geografia, geologia i topografia najważniejszych grup górskich. Klimat i wody. Główne szlaki turystyczne	6
3	Zagadnienia ochrony obszarów górskich	Charakterystyka środowiska przyrodniczego. Strefy roślinności w górach. Parki narodowe i krajobrazowe, rezerwaty i pomniki przyrody. Zagrożenie środowiska i sposoby przeciwdziałania	4
4	Góry w kulturze polskiej	Góry w literaturze pięknej, twórczości plastycznej i muzycznej. Kultura ludowa, jej główne przejawy i cechy. Wydawnictwa o tematyce górskiej: mapy, monografie, albumy, przewodniki, czasopisma i periodyki	4
5	Historia i organizacja turystyki górskiej w Polsce	Historia poznania gór i turystyki górskiej, alpinizmu, przewodnictwa i ratownictwa górskiego. Wybitni polscy znawcy gór i turystyki górskiej. Polacy w górach świata. Organizacja turystyki górskiej, alpinizmu i ratownictwa górskiego	4
6	Zasady letniej i zimowej turystyki górskiej	Sprzęt i ekwipunek turystyczny. Zasady znakowania szlaków turystycznych. Odznaki turystyczne: GOT i GON. Metodyka prowadzenia grupy wycieczkowej w terenie górskim. Orientacja w terenie. Posługiwanie się mapą i kompasem	8 (4)
7	Bezpieczeństwo w górach	Charakterystyczne cechy klimatu górskiego. Rodzaje zagrożeń występujących w górach. Prowadzenie grupy wycieczkowej w warunkach ekstremalnych (mgła, burza, noc, oblodzenie, zabłądzenie itp.). Stan zdrowia turysty, przygotowanie kondycyjne, przeciwwskazania do uprawiania turystyki górskiej. Aklimatyzacja, choroba górska — jej objawy, zapobieganie i leczenie. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Improwizowany sprzęt transportowy i transport poszkodowanego. Wzywanie pomocy w górach. Podstawowe zasady asekuracji w terenie eksponowanym. Skład podstawowej apteczki przewodnika	20 (10)

III. Program szkolenia kandydatów na przewodników beskidzkich

1	2	3	4
1	Historia Beskidów na tle historii Polski	Wybrane wiadomości z historii Polski. Archeologia, osadnictwo, problematyka społeczna, kulturalna, gospodarcza, narodowościowa. Ważne wydarzenia historyczne. Historia miast i miejscowości. Beskidy w okresie II Rzeczypospolitej i II wojny światowej. Odbudowa ze zniszczeń wojennych. Ważniejsze postacie historyczne, miejscowości i obiekty z nimi związane. Ważniejsze wydarzenia z historii współczesnej	30

1	2	3	4
2	Geografia, geologia i przyroda Beskidów	Szczegółowe wiadomości o geografii, geologii i morfologii. Charakterystyka środowiska przyrodniczego. Parki narodowe i krajobrazowe, rezerwaty i pomniki przyrody, rezerwaty biosfery. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych, w tym dojazdy i parkingi	20 (10)
3	Kultura i sztuka Beskidów	Historia kultury i sztuki Beskidów. Wpływ kultury Beskidów na kulturę narodową. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Obiekty architektury współczesnej. Muzea, instytucje naukowe i kulturalne(wiadomości o zbiorach i zasadach zwiedzania). Prasa i wydawnictwa regionalne. Wybitni twórcy dawni i współcześni	18 (10)
4	Etnografia i kultura ludowa	Kultura ludowa, strój i obrzędy. Budownictwo drewniane, ośrodki przemysłu i rzemiosła ludowego. Skanseny, muzea i izby regionalne	10 (5)
5	Topografia, komunikacja, zagospodarowanie turystyczne	Szczegółowa topografia Beskidów, układ grzbietów górskich i dolin rzecznych, przebieg działów wodnych. Szlaki turystyczne, baza noclegowa, koleje linowe, wyciągi narciarskie, układ komunikacyjny, linie kolejowe i szosy, panoramy z punktów widokowych	40 (20)
6	Trasy zjazdowe w Beskidach	Drogi, koleje, ważniejsze obiekty przy trasach dojazdowych	10
7	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek w warunkach zimowych	(obowiązuje dla kandydatów na klasę pierwszą). Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Skład podstawowej apteczki	22 (16)

Objaśnienia:

1. Dla przedmiotów wymienionych w lp. 1—6 tabeli obowiązują szczegółowe wiadomości o wybranym obszarze Beskidów Polskich, określonym w § 5 ust. 1 rozporządzenia, oraz szczegółowe wiadomości o odpowiedniej części Beskidów Czeskich i Słowackich, a także ogólne wiadomości o pozostałych częściach Beskidów Polskich, Beskidach Czeskich i Słowackich oraz górskich pasmach przyległych.
2. Użyte w pkt 1 określenie „odpowiednia część Beskidów Czeskich i Słowackich" oznacza:
   1) dla obszaru zachodniego Beskidów Zachodnich: Beskid Śląski — pasmo graniczne, Beskidy Śląsko-Morawskie od przełęczy Pindula do linii szosy Valaske Mezirici—Nowy Jicin, Jaworniki od doliny Kisucy do linii szosy Puckov—Vsetin, Góry Kisuckie, Małą Fatrę po dolinę Wagu, Orawskie Beskidy z Dolną Orawą, Magurę Orawską oraz Góry Choczańskie,
   2) dla obszaru wschodniego Beskidów Zachodnich: Magurę Spiską, Góry Lewockie i Góry Czerhowskie,
   3) dla obszaru Beskidów Wschodnich: Pogórze Ondawskie, Góry Bukowskie i pasmo Wyhorlatu.

IV. Program szkolenia kandydatów na przewodników sudeckich

1	2	3	4
1	Historia Sudetów na tle historii Polski, Czech i Niemiec	Wybrane wiadomości z historii Polski, Czech i Niemiec. Ważniejsze wydarzenia w historii Sudetów. Archeologia, osadnictwo, problematyka społeczna, kulturalna, gospodarcza, narodowościowa. Historia miast i miejscowości. Ważniejsze wydarzenia z historii współczesnej. Wybitne postacie historyczne, miejscowości i obiekty z nimi związane	30
2	Geografia, geologia i przyroda Sudetów	Szczegółowe wiadomości o geografii, morfologii i geologii. Charakterystyka środowiska przyrodniczego. Parki narodowe i krajobrazowe, rezerwaty i pomniki przyrody. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych, w tym dojazdy i parkingi	20 (10)

1	2	3	4
3	Kultura i sztuka Sudetów	Historia kultury i sztuki Sudetów. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Obiekty architektury współczesnej. Muzea, instytucje naukowe i kulturalne. Literatura, plastyka i muzyka. Wybitni twórcy dawni i współcześni. Prasa i wydawnictwa regionalne	18 (10)
4	Etnografia i kultura ludowa	Budownictwo drewniane, folklor, obrzędy, wierzenia, kultura ludowa. Skanseny, muzea i izby regionalne	10 (5)
5	Topografia, komunikacja, zagospodarowanie turystyczne	Szczegółowa topografia Sudetów, układ grzbietów górskich i dolin rzecznych, przebieg działów wodnych. Szlaki turystyczne, baza noclegowa, koleje linowe, wyciągi narciarskie, układ komunikacyjny, linie kolejowe i szosy, panoramy z punktów widokowych	40 (20)
6	Trasy dojazdowe w Sudety	Drogi, koleje, ważniejsze obiekty przy trasach dojazdowych	10
7	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek w warunkach zimowych	(obowiązuje dla kandydatów na klasę pierwszą). Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Skład podstawowej apteczki	22 (16)

Objaśnienia:

1. Dla przedmiotów wymienionych w lp. 1—6 tabeli obowiązują szczegółowe wiadomości o wybranym obszarze Sudetów Polskich określonym w § 5 ust. 3 rozporządzenia oraz ogólne wiadomości o pozostałej części Sudetów Polskich i odpowiedniej części Sudetów Czeskich.
2. Użyte w pkt 1 określenie „odpowiednia część Sudetów Czeskich" oznacza:
   1) dla obszaru zachodniego Sudetów: Góry Łużyckie, Góry Izerskie i Pasmo Jesztedu oraz Karkonosze i Pogórze Karkonoskie,
   2) dla obszaru wschodniego Sudetów: Wyżynę Bromowską, Góry Orlickie, Jesioniki oraz Góry Odrzańskie.

V. Program szkolenia kandydatów na przewodników tatrzańskich

1	2	3	4
1	Historia Tatr i Podtatrza na tle historii Polski	Wybrane wiadomości z historii Polski. Ważniejsze wydarzenia historyczne w Tatrach i na Podtatrzu. Osadnictwo, problematyka kulturalna, gospodarcza, narodowościowa. Historia miast i miejscowości Podtatrza. Ważniejsze wydarzenia z historii współczesnej. Wybitne postacie historyczne, miejsca z nimi związane	30
2	Geografia, geologia i przyroda Tatr i Podtatrza	Wiadomości z zakresu geografii, geologii i przyrody Tatr i Podtatrza. Tatrzański Park Narodowy. Rezerwaty i pomniki przyrody. Typowe okazy flory i fauny	20 (10)
3	Kultura i sztuka	Wpływ kultury regionu na kulturę narodową. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Tatry i Podtatrze w kulturze polskiej (literatura, sztuki plastyczne, muzyka). Muzea i zbiory. Wybitni twórcy dawni i współcześni	14 (6)
4	Etnografia i kultura ludowa	Budownictwo drewniane, folklor, zwyczaje, obrzędy, kultura ludowa, wybitni twórcy ludowi dawni i współcześni. Pasterstwo dawniej i dziś, jego wpływ na kulturę ludową. Skanseny, muzea i izby regionalne	14 (8)
5	Topografia Tatr i Podtatrza, zagospodarowanie turystyczne	Szczegółowa topografia Tatr i Podtatrza, szlaki turystyczne, baza noclegowa, kolejki i wyciągi. Panoramy z poszczególnych szczytów. Układ komunikacyjny Podtatrza: drogi, linie kolejowe	40 (30)
6	Trasy dojazdowe w Tatry	Drogi, linie kolejowe, ważniejsze obiekty położone przy drogach dojazdowych w Tatry (dotyczy wyłącznie przewodników spoza Zakopanego)	10

1	2	3	4
7	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek	Metodyka i technika prowadzenia grup wycieczkowych wszystkimi szlakami znakowanymi Tatr w warunkach letnich. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Skład podstawowej apteczki	22 (18)

Objaśnienia:

Dla przedmiotów wymienionych w lp. 1—6 tabeli obowiązują szczegółowe wiadomości o Tatrach i Podtatrzu Polskim oraz ogólne wiadomości o Tatrach Słowackich, Podtatrzu Słowackim i górskich pasmach przyległych.

Załącznik nr 3

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO
DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW MIEJSKICH

I. Założenia ogólne

1. Kandydaci na przewodników miejskich, niezależnie od przedmiotów objętych programem wspólnym dla wszystkich rodzajów przewodnictwa (załącznik nr 1 do rozporządzenia), obowiązani są do odbycia szkolenia w zakresie przedmiotów objętych niniejszym programem ramowym.

2. Program kursu powinien obejmować minimum 250 godzin, w tym minimum 50 godzin zajęć objętych programem wspólnym (załącznik nr 1 do rozporządzenia).

II. Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Minimalna ilość godzin (w tym zajęć praktycznych)
1	2	3	4
1	Historia miasta na tle historii Polski	Historia miast w Polsce (ogólna charakterystyka miast zabytkowych). Początki i przeszłość miasta. Miasto w okresie II Rzeczypospolitej i w czasie II wojny światowej. Odbudowa ze zniszczeń wojennych. Współczesny rozwój miasta. Życie społeczno-polityczne. Wybitne postacie historyczne związane z miastem	30 (10)
2	Kultura i sztuka miasta	Zabytki miasta na tle historii sztuki w Polsce. Rozwój urbanistyczny miasta. Okresy świetności w historii Polski. Zabytki architektury, rzeźby i malarstwa. Muzea i pomniki. Place i ulice. Parki i ogrody. Instytucje naukowe i kulturalne. Szkolnictwo, wyższe uczelnie	60 (25)
3	Miasto współczesne	Położenie, powierzchnia, liczba mieszkańców, podział administracyjny (dzielnice, osiedla). Życie społeczno-polityczne. Wybitne postacie współczesne miasta. Historia i współczesna gospodarka miasta. Najważniejsze obiekty przemysłowe i ich produkcja. Ważniejsze obiekty użyteczności publicznej. Współczesna architektura i budownictwo. Urządzenia socjalne i służba zdrowia. Główne atrakcje miasta. Miasto w literaturze, piosence i anegdocie	35 (15)

1	2	3	4
4	Geografia turystyczna miasta i regionu	Aktualne problemy miasta i regionu. Plany rozwoju miasta i okolic. Charakterystyka środowiska geograficznego. Trasy wylotowe. Miejscowości i obiekty o znaczeniu historycznym i turystycznym w najbliższej okolicy	35 (15)
5	Topografia miasta i strefy podmiejskiej	Układ komunikacyjny miasta, arterie przelotowe. Lokalizacja obiektów zabytkowych, gospodarczych i użyteczności publicznej. Baza turystyczna, sportowa i rekreacyjna. Lokalizacja parkingów	40 (30)
6	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek	Metodyka i technika prowadzenia grup wycieczkowych w mieście. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach. Skład podstawowej apteczki	22 (18)

Załącznik nr 4

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO
DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW TERENOWYCH

I. Założenia ogólne

1. Kandydaci na przewodników terenowych, niezależnie od przedmiotów objętych programem wspólnym dla wszystkich rodzajów przewodnictwa (załącznik nr 1 do rozporządzenia), obowiązani są do odbycia szkolenia w zakresie przedmiotów objętych niniejszym programem ramowym.

2. Program kursu powinien obejmować minimum 250 godzin zajęć, w tym minimum 50 godzin zajęć objętych programem wspólnym (załącznik nr 1 do rozporządzenia).

II. Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Minimalna ilość godzin (w tym zajęć praktycznych)
1	2	3	4
1	Historia regionu na tle historii Polski	Wybrane wiadomości z historii Polski. Ważniejsze wydarzenia w historii regionu. Charakterystyka miast i miejscowości regionu (historia, ważniejsze zabytki, współczesność, ważniejsze obiekty użyteczności publicznej). Region w okresie II Rzeczypospolitej i II wojny światowej. Odbudowa ze zniszczeń wojennych. Ważniejsze zagadnienia z historii współczesnej	30
2	Kultura i sztuka regionu	Historia kultury i sztuki regionu. Wpływ kultury regionu na kulturę narodową. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Wybitne postacie historyczne, miejscowości, obiekty i pomniki z nimi związane. Muzea, instytucje naukowe i kulturalne (wiadomości o zbiorach i zasadach zwiedzania). Prasa i wydawnictwa regionalne	30 (10)
3	Geografia gospodarcza regionu	Położenie i obszar, podział administracyjny, ludność (z uwzględnieniem mniejszości narodowych i religii). Ukształtowanie powierzchni, klimat, wody (rzeki, jeziora, cieki wodne). Zasoby naturalne i ich wykorzystanie. Ważniejsze gałęzie przemysłu, plany rozwoju gospodarczego. Najważniejsze obiekty gospodarcze, charakterystyka ich produkcji, dane statystyczne, możliwości zwiedzania. Gospodarka rolna regionu	30 (10)

1	2	3	4
4	Etnografia.regionu	Kultura ludowa, strój i obrzędy ludowe, folklor. Budownictwo, ośrodki przemysłu i rzemiosła ludowego. Skanseny, muzea i izby regionalne	15 (10)
5	Przyroda i jej zasoby w regionie	Charakterystyka środowiska przyrodniczego regionu. Parki narodowe i krajobrazowe. Rezerwaty i pomniki przyrody, obszary chronione i atrakcyjne zespoły przyrodnicze. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych, w tym parkingi i dojazdy	20 (10)
6	Zagospodarowanie turystyczne regionu	Baza turystyczna, ośrodki rekreacyjne i turystyczne. Szlaki turystyczne. Obiekty sportowe. Układ komunikacyjny regionu (drogi międzynarodowe, krajowe, lokalne, linie kolejowe). Kolejki linowe i wyciągi narciarskie	20 (10)
7	Terenoznawstwo i topografia	Orientacja w terenie: bez mapy, z mapą i kompasem, posługiwanie się mapą i kompasem. Topografia regionu (konfiguracja terenu). Lokalizacja obiektów zabytkowych, przyrodniczych i współczesnych, drogi dojazdowe do nich. Mapy turystyczne, ich skale i rodzaje	25 (15)
8	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek terenowych	Specyfika prowadzenia wycieczek autokarowych, kolejowych i pieszych. Grupa w terenie i w obiekcie, współpraca z grupą. Współpraca z kierowcą. Posługiwanie się mikrofonem. Zasady oprowadzania po obiektach sakralnych. Przerwy na odpoczynek. Posługiwanie się anegdotą i dowcipem. Zasady bezpieczeństwa na wycieczkach terenowych. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach. Skład podstawowej apteczki	30 (20)

Załącznik nr 5

PROGRAM UZUPEŁNIAJĄCEGO SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW GÓRSKICH KLASY DRUGIEJ I PIERWSZEJ

I. Program szkolenia przewodników beskidzkich ubiegających się o wyższe klasy

Lp.-	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Minimalna ilość godzin (w tym zajęć praktycznych)
1	2	3	4
1	Historia Beskidów na tle historii Polski	Wybrane wiadomości z historii Polski. Archeologia, osadnictwo, problematyka społeczna, kulturalna, gospodarcza, narodowościowa. Ważne wydarzenia historyczne. Historia miast i miejscowości. Beskidy w okresie II Rzeczypospolitej i II wojny światowej. Odbudowa ze zniszczeń wojennych. Ważniejsze postacie historyczne, miejscowości i obiekty z nimi związane. Ważniejsze wydarzenia z historii współczesnej — kontynuacja szkolenia podstawowego	30
2	Geografia, geologia i przyroda Beskidów	Szczegółowe wiadomości o geografii, geologii i morfologii. Charakterystyka środowiska przyrodniczego. Parki narodowe i krajobrazowe, rezerwaty i pomniki przyrody, rezerwaty biosfery. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych, w tym dojazdy i parkingi — kontynuacja szkolenia podstawowego	20 (10)

1	2	3	4
3	Kultura i sztuka Beskidów	Historia kultury i sztuki Beskidów. Wpływ kultury Beskidów na kulturę narodową. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Obiekty architektury współczesnej. Muzea, instytucje naukowe i kulturalne (wiadomości o zbiorach i zasadach zwiedzania). Prasa i wydawnictwa regionalne. Wybitni twórcy dawni i współcześni — kontynuacja szkolenia podstawowego	18 (10)
4	Etnografia i kultura ludowa	Kultura ludowa, strój i obrzędy. Budownictwo drewniane, ośrodki przemysłu i rzemiosła ludowego. Skanseny, muzea i izby regionalne — kontynuacja szkolenia podstawowego	10 (5)
5	Topografia, komunikacja, zagospodarowanie turystyczne	Szczegółowa topografia Beskidów, układ grzbietów górskich i dolin rzecznych, przebieg działów wodnych. Szlaki turystyczne, baza noclegowa, koleje linowe, wyciągi narciarskie, układ komunikacyjny, linie kolejowe i szosy, panoramy z punktów widokowych — kontynuacja szkolenia podstawowego	40 (20)
6	Trasy dojazdowe w Beskidy	Drogi, koleje, ważniejsze obiekty przy trasach dojazdowych — kontynuacja szkolenia podstawowego	10
7	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek w warunkach zimowych	(obowiązuje dla kandydatów na klasę pierwszą) Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Skład podstawowej apteczki — kontynuacja szkolenia podstawowego	22 (16)

Objaśnienia:

1. Dla przedmiotów wymienionych w lp. 1—6 tabeli obowiązują szczegółowe wiadomości o wybranym obszarze Beskidów Polskich, określonym w § 5 ust. 1 rozporządzenia, oraz szczegółowe wiadomości o odpowiedniej części Beskidów Czeskich i Słowackich, a także ogólne wiadomości o pozostałych częściach Beskidów Polskich, Beskidach Czeskich i Słowackich oraz górskich pasmach przyległych.

2. Użyte w pkt 1 określenie „odpowiednia część Beskidów Czeskich i Słowackich" oznacza:

   1) dla obszaru zachodniego Beskidów Zachodnich: Beskid Śląski — pasmo graniczne, Beskidy Śląsko-Morawskie od przełęczy Pindula do linii szosy Valaske Mezirici — Nowy Jicin, Jaworniki od doliny Kisucy do linii szosy Puckov — Vsetin, Góry Kisuckie, Małą Fatrę po dolinę Wagu, Orawskie Beskidy z Dolną Orawą, Magurę Orawską oraz Góry Choczańskie,

   2) dla obszaru wschodniego Beskidów Zachodnich: Magurę Spiską, Góry Lewockie i Góry Czerhowskie,

   3) dla obszaru Beskidów Wschodnich: Pogórze Ondawskie, Góry Bukowskie i pasmo Wyhorlatu.

3. Przewodników beskidzkich ubiegających się o klasę drugą obowiązuje przeszkolenie zgodnie z programem szkolenia w zakresie szczegółowych wiadomości o drugiej wybranej części Beskidów Polskich oraz odpowiedniej części Beskidów Czeskich lub Słowackich i górskich pasm przyległych.

4. Przewodników beskidzkich ubiegających się o klasę pierwszą obowiązuje przeszkolenie zgodnie z programem szkolenia w zakresie szczegółowych wiadomości o trzecim (pozostałym) obszarze Beskidów Polskich z uwzględnieniem tras turystycznych nie znakowanych oraz odpowiedniej części Beskidów Czeskich lub Słowackich i górskich pasm przyległych, a także szkolenie praktyczne w zakresie określonym w lp. 7 tabeli (metodyka i technika prowadzenia wycieczek w warunkach zimowych).

II. Program szkolenia przewodników sudeckich ubiegających się o wyższe klasy

1	2	3	4
1	Historia Sudetów na tle historii Polski, Czech i Niemiec	Wybrane wiadomości z historii Polski, Czech i Niemiec. Ważniejsze wydarzenia w historii Sudetów. Archeologia, osadnictwo, problematyka społeczna, kulturalna, gospodarcza, narodowościowa. Historia miast i miejscowości. Ważniejsze wydarzenia z historii współczesnej. Wybitne postacie historyczne, miejscowości i obiekty z nimi związane — kontynuacja szkolenia podstawowego	30
2	Geografia, geologia i przyroda Sudetów	Szczegółowe wiadomości o geografii, morfologii i geologii. Charakterystyka środowiska przyrodniczego. Parki narodowe i krajobrazowe, rezerwaty i pomniki przyrody. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych, w tym dojazdy i parkingi — kontynuacja szkolenia podstawowego	20 (10)
3	Kultura i sztuka Sudetów	Historia kultury i sztuki Sudetów. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Obiekty architektury współczesnej. Muzea, instytucje naukowe i kulturalne. Literatura, plastyka i muzyka. Wybitni twórcy dawni i współcześni. Prasa i wydawnictwa regionalne — kontynuacja szkolenia podstawowego	18 (10)
4	Etnografia i kultura ludowa	Budownictwo drewniane, folklor, obrzędy, wierzenia, kultura ludowa. Skanseny, muzea i izby regionalne	10 (5)
5	Topografia, komunikacja, zagospodarowanie turystyczne	Szczegółowa topografia Sudetów, układ grzbietów górskich i dolin rzecznych, przebieg działów wodnych. Szlaki turystyczne, baza noclegowa, koleje linowe, wyciągi narciarskie, układ komunikacyjny, linie kolejowe i szosy, panoramy z punktów widokowych — kontynuacja szkolenia podstawowego	40 (20)
6	Trasy dojazdowe w Sudety	Drogi, koleje, ważniejsze obiekty przy trasach dojazdowych — kontynuacja szkolenia podstawowego	10
7	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek w warunkach zimowych	(obowiązuje dla kandydatów na klasę pierwszą) Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Skład podstawowej apteczki — kontynuacja szkolenia podstawowego	22 (16)

Objaśnienia:

1. Dla przedmiotów wymienionych w lp. 1—6 tabeli obowiązują szczegółowe wiadomości o wybranym obszarze Sudetów Polskich określonym w § 5 ust. 3 rozporządzenia oraz ogólne wiadomości o pozostałej części Sudetów Polskich i odpowiedniej części Sudetów Czeskich.

2. Przewodników sudeckich ubiegających się o klasę drugą obowiązuje przeszkolenie zgodnie z programem szkolenia w zakresie szczegółowych wiadomości o drugim (pozostałym) obszarze Sudetów Polskich oraz odpowiedniej części Sudetów Czeskich.

3. Użyte w pkt 1 i 2 określenie „odpowiednia część Sudetów Czeskich" oznacza:

   1) dla obszaru zachodniego Sudetów: Góry Łużyckie, Góry Izerskie i Pasmo Jesztedu oraz Karkonosze i Pogórze Karkonoskie,

   2) dla obszaru wschodniego Sudetów: Wyżynę Bromowską, Góry Orlickie, Jesioniki oraz Góry Odrzańskie.

4. Przewodników sudeckich ubiegających się o klasę I obowiązuje przeszkolenie w zakresie znajomości tras turystycznych nie znakowanych w Sudetach Polskich i Czeskich oraz szkolenie praktyczne w zakresie określonym w lp. 7 tabeli (metodyka i technika prowadzenia wycieczek w warunkach zimowych).

III. Program szkolenia przewodników tatrzańskich ubiegających się o wyższe klasy

1	2	3	4
1	Historia Tatr i Podtatrza na tle historii Polski	Wybrane wiadomości z historii Polski. Ważne wydarzenia historyczne w Tatrach i na Podtatrzu. Osadnictwo, problematyka kulturalna, gospodarcza, narodowościowa. Historia miast i miejscowości Podtatrza. Ważniejsze wydarzenia z historii współczesnej. Wybitne postacie historyczne, miejsca z nimi związane — kontynuacja szkolenia podstawowego	30
2	Geografia, geologia i przyroda Tatr i Podtatrza	Wiadomości z zakresu geografii, geologii i przyrody Tatr i Podtatrza. Tatrzański Park Narodowy. Rezerwaty i pomniki przyrody. Typowe okazy flory i fauny — kontynuacja szkolenia podstawowego	20 (10)
3	Kultura i sztuka	Wpływ kultury regionu na kulturę narodową. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Tatry i Podtatrze w kulturze polskiej (literatura, sztuki plastyczne, muzyka). Muzea i zbiory. Wybitni twórcy dawni i współcześni — kontynuacja szkolenia podstawowego	14 (6)
4	Etnografia i kultura ludowa	Budownictwo drewniane, folklor, zwyczaje, obrzędy, kultura ludowa, wybitni twórcy ludowi dawni i współcześni. Pasterstwo dawniej i dziś, jego wpływ na kulturę ludową. Skanseny, muzea i izby regionalne — kontynuacja szkolenia podstawowego	14 (8)
5	Topografia Tatr i Podtatrza, zagospodarowanie turystyczne	Szczegółowa topografia Tatr i Podtatrza, szlaki turystyczne, baza noclegowa, kolejki i wyciągi. Panoramy z poszczególnych szczytów. Układ komunikacyjny Podtatrza: drogi, linie kolejowe — kontynuacja szkolenia podstawowego	40 (30)
6	Trasy dojazdowe w Tatry	Drogi, linie kolejowe, ważniejsze obiekty położone przy drogach dojazdowych w Tatry (dotyczy wyłącznie przewodników spoza Zakopanego) — kontynuacja szkolenia podstawowego	10
7	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek	Metodyka i technika prowadzenia grup wycieczkowych wszystkimi szlakami znakowanymi Tatr w warunkach letnich. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Skład podstawowej apteczki — kontynuacja szkolenia podstawowego	22 (18)

Objaśnienia:

1. Dla przedmiotów wymienionych w lp. 1—6 tabeli obowiązują szczegółowe wiadomości o Tatrach i Podtatrzu Polskim oraz ogólne wiadomości o Tatrach Słowackich, Podtatrzu Słowackim i górskich pasmach przyległych.

2. Przewodników tatrzańskich ubiegających się o klasę drugą obowiązuje przeszkolenie z zakresu topografii Tatr — drogi nie znakowane i wspinaczkowe, poszerzone wiadomości z zakresu przyrody Tatr i ich ochrony oraz z zakresu prowadzenia na drogach taternickich do trzeciego stopnia trudności w lecie i drugiego stopnia trudności w zimie.

3. Przewodników tatrzańskich ubiegających się o klasę pierwszą obowiązuje przeszkolenie z zakresu szczegółowej topografii Tatr, poszerzonych wiadomości z zakresu przyrody Tatr i ich ochrony oraz z zakresu prowadzenia na drogach taternickich do piątego stopnia trudności w lecie i trzeciego stopnia trudności w zimie.

IV. Program dodatkowego szkolenia uzupełniającego dla przewodników tatrzańskich klasy pierwszej prowadzących wycieczki powyżej trzeciego stopnia trudności w zimie i piątego stopnia trudności w lecie oraz w górach typu alpejskiego poza granicami kraju (przewodników wysokogórskich).

Do szkolenia uzupełniającego w zakresie prowadzenia wycieczek wysokogórskich dopuszcza się przewodników tatrzańskich klasy pierwszej, którzy złożą wykaz przejść, obejmujący przejścia skalne wielowyciągowe, przejścia lodowe i mikstowe oraz przejścia narciarskie, a także zdadzą egzamin wstępny obejmujący:

a) w zakresie narciarstwa: jazdę terenową, techniki narciarskie i narciarstwo wysokogórskie,

b) w zakresie alpinizmu: umiejętności indywidualne prowadzenia turystów na trasach skalnych i lodowych oraz prowadzenie na drodze wspinaczkowej w górach.

Zakres szkolenia obejmuje:

Lp.	Temat	Problematyka	Czas trwania	Uwagi
1	Teoria przewodnictwa wysokogórskiego	Sprzęt i teoria asekuracji. Dydaktyka i metodyka. Fizjologia wysiłku i podstawy medycyny sportu. Wypadki, pierwsza pomoc. Śnieg i lawinoznawstwo. Meteorologia. Podstawy nawigacji. Ochrona przyrody. Terminologia fachowa w językach obcych	3 dni	Kolejność tematów realizowanych w trakcie szkolenia powinna odpowiadać kolejności ich przedstawienia w programie
2	Kurs lawinowy		6 dni	
3	Wspinaczka skałkowa i metodyka		6 dni	
4	Ratownictwo		6 dni	
5	Kurs skalny		12 dni	
6	Kurs lodowy		13 dni	
7	Narciarstwo pozatrasowe i metodyka		3 dni	
8	Kurs zimowy		14 dni	
9	Praktyka	Demonstracja technik narciarskich, skalnych i lodowych. Umiejętności prowadzenia turystów na trasach skalnych, lodowych i śnieżnych. Umiejętność prowadzenia turystów w zimie. Umiejętności w zakresie szkolenia turystów	40 dni	

Szkolenie kończy się egzaminem składającym się z trzech części: egzaminu teoretycznego, egzaminu praktycznego w lecie i egzaminu praktycznego w zimie.

Załącznik nr 6

PROGRAM SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW NA PILOTÓW WYCIECZEK

1. Szkolenie obejmuje łącznie 140 godzin zajęć lekcyjnych oraz zajęć praktycznych.
2. Ustala się następujący podział treści programu na przedmioty oraz minimalną ilość godzin na poszczególne tematy:

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Minimalna ilość godzin
1	2	3	4
1	Przemysł turystyczny w Polsce i na świecie	Podstawowe definicje i określenia według terminologii Światowej Organizacji Turystyki, biura i organizacje turystyczne, rodzaje turystyki i form wypoczynku, samorząd gospodarczy w rozwoju turystyki, polityka państwa w zakresie rozwoju turystyki	6
2	Turystyka przyjazdowa do Polski	Zasady powstania „produktu turystycznego", rodzaje umów z partnerami, zasady odpraw grup, dokumentacja grup przyjazdowych, techniki realizacji grup przyjazdowych, zasady rozliczania, sieci hotelowe i gastronomiczne oraz zasady współpracy z hotelami i gastronomią, rodzaje i specyfikacja transportu turystycznego, grupy specjalistyczne	20
3	Turystyka wyjazdowa z Polski	Zasady odpraw grup, dokumentacja grup wyjazdowych, techniki realizacji grup wyjazdowych, zasady rozliczania grup wyjazdowych, grupy specjalistyczne, w tym tramping i tracking	14
4	Geografia turystyczna Polski i podstawy etnografii	Style architektoniczne i zabytki, polskie parki narodowe, krajobrazowe i rezerwaty, ochrona przyrody, skarby kultury w Polsce i ich lokalizacja, informacja turystyczna, w tym wydawnictwa, muzea, skanseny, mniejszości narodowe, religie, podstawy warsztatu przewodnickiego	24
5	Struktura polityczno-społeczno-ekonomiczna kraju i świata	System polityczny w Polsce na tle systemów światowych. Struktura władzy w Polsce. Narodowość, ludność. Podstawowe wiadomości z geografii gospodarczej Polski. Religie w Polsce i na świecie	10
6	Przepisy prawne w turystyce	Ochrona konsumenta, umowa biura z klientem, odpowiedzialność prawna biura i pilota, opieka konsularna, prawa i obowiązki pilota, przepisy paszportowe, celne, wizowe, przepisy regulujące funkcjonowanie pilotażu	14
7	Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia oraz mienia turystów	Formy ubezpieczenia turystów, protokoły szkód, postępowanie pilota w sytuacjach nadzwyczajnych, podstawy udzielania pierwszej pomocy: przedlekarskiej w nagłych wypadkach i zachorowaniach. Skład podstawowej apteczki	14
8	Pilot a grupa	Rozwiązywanie konfliktów, podstawy komunikowania, public relations, techniki wpływania na zbiorowość, elementy marketingu, efektywne techniki sprzedaży, kształtowanie image kraju, biura i osobistego	18
9	Zajęcia praktyczne	Całodniowa wycieczka krajowa lub zagraniczna, minimum jeden nocleg w obiekcie hotelowym	20

Załącznik nr 7

WZÓR ŚWIADECTWA ZNAJOMOŚCI JĘZYKA OBCEGO W ZAKRESIE WYMAGANYM OD PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH I PILOTÓW WYCIECZEK

pieczęć podłużna

Wojewoda .....

ŚWIADECTWO
ZNAJOMOŚCI JĘZYKA OBCEGO

Pan(i) ..... urodzony(a) dnia .....

w ..... syn (córka) .....

zamieszkały(a) .....

złożył(a) w dniu .....

egzamin ze znajomości języka ..... w zakresie wymaganym dla:

przewodników turystycznych*) ..... **) pilotów wycieczek.

Świadectwo wydane zostało na podstawie protokołu egzaminacyjnego nr ..... z dnia .....

Komisji Egzaminacyjnej Języka ..... powołanej przez Wojewodę

.....

.....
(pieczęć i podpis)

..... dnia .....
(miejscowość) (data wystawienia)

*) Niepotrzebne skreślić.
**) Rodzaj przewodnictwa: górskie, miejskie, terenowe.

Załącznik nr 8

WZÓR LEGITYMACJI PRZEWODNIKA MIEJSKIEGO I TERENOWEGO

Okładka zewnętrzna

	 LEGITYMACJA PRZEWODNIKA TURYSTYCZNEGO

Strony wewnętrzne 1 i 2

Wojewoda ..... miejsce na fotografię LEGITYMACJA Nr .... imię ..... nazwisko ..... data urodzenia ..... podpis posiadacza	Posiadacz legitymacji jest przewodnikiem turystycznym ..... Wszystkie władze proszone są o udzielenie w razie potrzeby pomocy okazicielowi niniejszej legitymacji. m.p. ..... podpis wystawiającego ....., dnia .....

Strony wewnętrzne 3 i 4

Posiadacz legitymacji ma prawo prowadzenia wycieczek turystycznych po obszarze:	Posiadacz legitymacji ma prawo oprowadzania wycieczek zagranicznych w następujących językach obcych:
..... m.p.	..... m.p.
..... m.p.	..... m.p.
..... m.p.	..... m.p.

Opis techniczny:
Legitymacja zawiera 6 stron (łącznie z okładkami).
Format legitymacji rozłożonej 21 cm x 7,5 cm (1/4 wielkości arkusza A-4).
Format legitymacji złożonej 10,5 cm x 7,5 cm.

Załącznik nr 9

WZÓR LEGITYMACJI PRZEWODNIKA GÓRSKIEGO

Okładka zewnętrzna

	LEGITYMACJA PRZEWODNIKA GÓRSKIEGO

Strony wewnętrzne 1 i 2

Wojewoda	Posiadacz legitymacji jest przewodnikiem górskim ..... klasy trzeciej
miejsce na fotografię LEGITYMACJA Nr .... imię ..... nazwisko ..... data urodzenia	Wszystkie władze proszone są o udzielenie w razie potrzeby pomocy okazicielowi niniejszej legitymacji. m.p. ..... podpis wystawiającego
..... podpis posiadacza	....., dnia .....

Strony wewnętrzne 3 i 4

Posiadacz legitymacji ma prawo prowadzenia wycieczek turystycznych po obszarze górskim:		Posiadacz legitymacji ma uprawnienia:	
....	m.p.	przewodnika ..... klasy drugiej	m.p.
....	m.p.	przewodnika ..... klasy pierwszej	m.p.
....	m.p.	do prowadzenia wycieczek wysokogórskich	m.p.

Strony wewnętrzne 5 i 6

Posiadacz legitymacji ma prawo oprowadzania wycieczek zagranicznych w następujących językach obcych:	
..... m.p.	
..... m.p.	
..... m.p.	

Opis techniczny:

Legitymacja zawiera 8 stron (łącznie z okładkami).
Format legitymacji rozłożonej 21 cm x 7,5 cm (1/4 wielkości arkusza A-4).
Format legitymacji złożonej 10,5 cm x 7,5 cm.

Załącznik nr 10

WZÓR LEGITYMACJI PILOTA WYCIECZEK

WOJEWODA .....
LOCAL AUTHORITY

LEGITYMACJA Nr/CARD No: .....

.....
imię i nazwisko/name and surname

.....
data urodzenia/date of birth

JEST PILOTEM WYCIECZEK
IS A LICENSED TOUR LEADER

.....
podpis/signature

Data uzyskania uprawnień .....
Qualified on

Znajomość języków obcych/languages spoken:

1. ..... m.p.
2. ..... m.p.
3. ..... m.p.
4. ..... m.p.

Wszelkie władze proszone są o udzielanie pilotowi pomocy w wykonywaniu jego obowiązków.

All authorities are kindly requested to render assistance to the holder of this card in performing his/her duties.

.....
pieczęć i podpis /stamp & signature

..... data/date .....

Legitymacja w formie książeczki bez stron wewnętrznych, oprawiona w skórę lub tworzywo.
Na zewnętrznej pierwszej stronie okładki tłoczony orzeł.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z dnia 21 sierpnia 1998 r.

w sprawie właściwości terytorialnej organów powołujących komisje egzaminacyjne dla przewodników górskich

(Dz. U. Nr 133 poz. 733)

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 i Nr 158, poz. 1043 oraz z 1998 r. Nr 113, poz. 714) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa właściwość terytorialna organów właściwych do powołania komisji egzaminacyjnych dla przewodników górskich.

§ 2.1. Komisje, o których mowa w § 1, powołują:

1) dla obszaru zachodniego Beskidów Zachodnich, obejmującego Beskid Śląski, Beskid Mały, Beskid Makowski i Beskid Żywiecki do Przełęczy Sieniawskiej, wraz z położoną od nich na północ częścią Pogórza Karpackiego oraz Orawą - wojewoda bielski,
2) dla obszaru wschodniego Beskidów Zachodnich, obejmującego Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Sądecki, wraz z położoną od nich na północ częścią Pogórza Karpackiego, a także dla obszaru Tatr, Pienin oraz Podtatrza, obejmującego Spisz, Orawę i Podhale - wojewoda nowosądecki,
3) dla obszaru Beskidów Wschodnich, obejmującego Bieszczady i Beskid Niski od Przełęczy Tylickiej do Przełęczy Użockiej, wraz z położoną od nich na północ częścią Pogórza Karpackiego - wojewoda krośnieński,
4) dla obszaru zachodniego Sudetów, obejmującego Karkonosze, Góry Izerskie, Góry Kaczawskie i Rudawy Janowickie, wraz z Przedgórzem Sudeckim - wojewoda jeleniogórski,
5) dla obszaru wschodniego Sudetów, obejmującego Góry Wałbrzyskie, Góry Sowie, Góry Stołowe, Góry Bystrzyckie, Góry Orlickie, Góry Bardzkie, Góry Złote i Masyw Śnieżnika - wojewoda wałbrzyski.

Wojewoda bielski – obecnie Wojewoda Śląski, wojewoda nowosądecki – obecnie Wojewoda Małopolski, wojewoda krośnieński – obecnie Wojewoda Podkarpacki, wojewoda jeleniogórski i wojewoda wałbrzyski – obecnie Wojewoda Dolnośląski.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *J Tomaszewski*

824

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 1 sierpnia 2000 r.

w sprawie dokumentowania znajomości języka obcego przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

Na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 i Nr 158, poz. 1043, z 1998 r. Nr 113, poz. 714, z 1999 r. Nr 40, poz. 401 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 486) zarządza się, co następuje:

§ 1. Za udokumentowaną znajomość języka obcego przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek uznaje się:

1) dyplomy, zaświadczenia i certyfikaty wydane przez instytucje określone w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 września 1999 r. w sprawie sposobu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego w służbie cywilnej (Dz. U. Nr 79, poz. 894), potwierdzające spełnienie warunków dotyczących znajomości języka obcego dla celów służby cywilnej,

2) wpis na listę tłumaczy przysięgłych, ustanowionych w trybie odrębnych przepisów,

3) świadectwo ukończenia kursu języka migowego III stopnia, wydane przez Polski Związek Głuchych,

4) dyplom ukończenia Międzynarodowego Studium Turystyki i Kultury „Monda Turismo" w Bydgoszczy — w zakresie języka esperanto,

5) świadectwa i zaświadczenia potwierdzające znajomość języka obcego, wydane przez:

a) resortowe komisje egzaminacyjne języków obcych działające w ministerstwach i urzędach centralnych,

b) Komisję Egzaminacyjną Języków Obcych Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki lub Głównego Komitetu Turystyki,

c) Resortową Komisję Egzaminacyjną Języków Obcych działającą przy Instytucie Turystyki lub przy Ośrodku Doskonalenia Kadr „Orbis",

d) państwowe komisje egzaminacyjne języków obcych, powołane na podstawie zarządzenia Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 19 lipca 1974 r. w sprawie jednolitych programów nauczania na niektórych kursach języków obcych oraz egzaminów państwowych ze znajomości języka w zakresie materiału nauczania zawartego w tych programach (Dz. Urz. MOiW Nr 8, poz. 61).

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej: *E. Wittbrodt*

Szczególne przepisy dotyczące przewodników górskich i bezpieczeństwa w górach /wybór/

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej /Dz. U. nr 25 poz.113/ rozd. 10 - Zasady bezpieczeństwa w dziedzinie kultury fizycznej.

Art. 54. ust.1

Zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających w górach należy do organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, dyrekcji parków narodowych, a także do osób prawnych i fizycznych prowadzących w górach działalność w zakresie kultury fizycznej.

[...]

Art. 54 ust.3

Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających , kąpiących się i uprawiających sporty wodne, a także obowiązki osób prawnych i fizycznych, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 55 ust. 1

Organizowanie pomocy i ratowanie osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia w górach, należy w szczególności do Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego - specjalistycznego stowarzyszenia kultury fizycznej o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie określonym w statucie tej organizacji.

Podstawa prawna: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne /Dz. U. nr 57 poz.358/

/Wydane na podstawie art.54.ust.3 ustawy o kulturze fizycznej z dnia 19stycznia 1996 r./

Załącznik nr 3

Szczegółowe zasady organizowania wycieczek oraz zbiorowych imprez turystycznych i sportowych w górach

§ 1. Organizatorzy imprez turystycznych mają obowiązek opracowania regulaminu imprezy, w którym określą m.in. warunki zapewniające bezpieczeństwo jej uczestników. Organizator powinien zapoznać uczestników z regulaminem przed imprezą.

§ 2 ust.2

Regulamin powinien uwzględniać specyfikę obszaru, w którym odbywa się impreza oraz ustalić zasady udzielania pomocy w razie wypadków.

§ 3 ust.1

Wycieczki piesze lub narciarskie na terenach górskich, leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody oraz leżących powyżej 1.000 m n.p.m. mogą prowadzić tylko górscy przewodnicy turystyczni.

§ 3 ust. 2

Treningi w terench górskich poza trasami narciarskimi i turystycznymi powinny odbywać się z udziałem górskiego przewodnika turystycznego.

§ 4

Organizatorów imprez turystycznych i sportowych dla młodzieży szkolnej obowiązują także przepisy wydane przez Ministra Edukacji Narodowej.

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 24 grudnia 1998 r.

w sprawie określenia czynności, których wykonywanie uznaje się za praktykę w zakresie organizowania imprez turystycznych i w zakresie obsługi turystów oraz dokumentów stwierdzających jej posiadanie

(Dz. U. Nr 162 poz. 1150)

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 i Nr 158, poz. 1043 oraz z 1998 r. Nr 113, poz. 714) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Za praktykę w zakresie organizowanie imprez turystycznych, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 i Nr 158, poz. 1043 oraz z 1998 r. Nr 113, poz. 714), zwanej dalej "ustawą", uznaje się wykonywanie jednej z następujących czynności:

1) samodzielne prowadzenie działalności gospodarczej obejmującej swoim zakresem organizowanie imprez turystycznych i pośrednictwo w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych,
2) kierowanie jednostkami organizacyjnymi organizującymi imprezy turystyczne,
3) wykonywanie zadań pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego,
4) samodzielne przygotowywanie programów imprez turystycznych,
5) przygotowywanie i zawieranie umów z kontrahentami świadczącymi usługi wchodzące w skład organizowanych imprez turystycznych.

2. Za praktykę w obsłudze turystów, o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy, uznaje się, oprócz czynności wymienionych w ust. 1, zawieranie z klientami umów o świadczenie usług turystycznych.

§ 2. Dokumentami stwierdzającymi posiadanie praktyki, o której mowa w § 1, są:

1) zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, obejmującej zakresem organizowanie imprez turystycznych i pośrednictwo w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych,
2) zaświadczenie wydane przez jednostkę organizacyjną powierzającą zainteresowanemu czynności przy organizacji imprez turystycznych lub przy obsłudze turystów.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J Buzek*

U C H W A Ł A nr 112 /XIV/ 99
Zarządu Głównego PTTK z dnia 18.12.1999rku

w sprawie przewodnictwa turystycznego
w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym

Przewodnictwo turystyczne w formie zorganizowanej funkcjonuje od 125 lat, w tym od 50 lat w strukturach PTTK, wnosząc poważny dorobek do historii i rozwoju polskiej turystyki oraz krajoznwstwa.

Zarząd Główny PTTK wysoko ocenia pracę przewodników PTTK w zakresie popularyzacji turystyki i krajoznawstwa - ukazujących piękno, tradycje i dorobek kultury polskiej.

Zarząd Główny PTTK uznaje przewodnictwo turystyczne PTTK za ważną służbę przewodników, którzy spełniając w Towarzystwie rolę nauczycieli i wychowawców turystów, służą swoją wiedzą w powszechnej edukacji społeczeństwa, budząc uczucia patriotyczne i dumę narodową, a zwłaszcza wśród młodzieży.

W związku z wejściem w życie Ustawy o usługach turystycznych, która nadała wszystkim przewodnikom turystycznym w Polsce uprawnienia państwowe oraz równocześnie z faktem, że przewodnicy zrzeszeni w PTTK stanowią bardzo znaczącą i aktywną część kadry programowej i funkcyjnej Towarzystwa - **Zarząd Główny PTTK na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 13 w związku z art. 8 pkt 12 STATUTU PTTK uchwala, co następuje:**

1. Gwarancją właściwego i dalszego rozwoju przewodnictwa turystycznego jest jego społeczny charakter w ramach PTTK, dlatego też należy zadania te realizować przez jeszcze ścislejsze powiązanie przewodnictwa ze strukturami organizacyjnymi oraz działalnością programową i gospodarczą naszego Towarzystwa.

2. Aktualny stan organizacyjny kół i klubów przewodnickich PTTK uznaje się za zadawalający. Jednak ZG PTTK widzi potrzebę dalszego doskonalenia w/w struktur, m.in. przez:

1/ oparcie przewodnictwa turystycznego jeszcze w szerszym zakresie na działalności społecznej przewodników PTTK,

2/ reorganizację kół i klubów przewodnickich PTTK i zwiększenie ich aktywności, w tym przede wszystkim liczących mniej niż 15 członków,

3/ inicjowanie i rozwój porozumień terenowych /regionalnych/ kół i klubów przewodnickich działających w powiązaniu i porozumieniu ze strukturami tworzonymi przez oddziały PTTK z mocy art. 53 Statutu PTTK,

4/ nowelizację wzorcowego regulaminu koła-klubu przewodnickiego PTTK z uwzględnieniem aktualnych i perspektywicznych potrzeb środowiska.

3. Utrzymać wieloletni dorobek i tradycje organizacji przewodnictwa w PTTK, w tym przede wszystkim przez:

1/ zachowanie legitymacji przewodnika turystycznego PTTK wg dotychczasowego wzoru, stanowiącego zarazem dowód /symbol/ przynależności przewodnika PTTK do kadry programowej Towarzystwa,

2/ pomoc w ochronie prawnej i rejestracji w Urzędzie Patentowym przewodnickich odznak własnych, których wzory uchwalały uprzednio macierzyste koła, kluby i oddziały PTTK,

3/ poszanowanie i ochrona atrybutów przewodnickich stanowiących dorobek kół i klubów przewodnickich PTTK,

4/ kultywowanie i propagowanie dorobku środowiska przewodników w PTTK.

4. Zintensyfikować działania w sprawie nowelizacji Ustawy o usługach turystycznych i Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek zgodnie z wnioskami środowisk przewodnickich oraz podjęcie starań o wydanie innych dokumentów wykonawczych do Ustawy o usługach turystycznych niezbędnych do prawidłowego wykonywania funkcji przewodnika i pilota, w tym przede wszystkim:

1/ Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wykonywania funkcji przewodnika po muzeach i zabytkach,

2/ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie uznania za udokumentowaną znajomość języka obcego potwierdzoną świadectwem wystawionym przez inne instytucje, niż wymienione w Ustawie o usługach turystycznych w art. 32 ust.1.

5. Należy dążyć do stałego podnoszenia poziomu usług przewodnickich i stałego podnoszenia kwalifikacji przez permanentne szkolenie przewodników PTTK organizowanych w różnych formach centralnie i w terenie, poszukiwać nowych form szkoleniowo-programowych działań przewodnictwa w PTTK oraz stałego podnoszenia postaw etyczno-moralnych przewodników PTTK

6. W celu stałego podnoszenia poziomu i szkolenia kadry przewodnickiej znowelizować, wg aktualnych potrzeb, regulamin „Instruktora Przewodnictwa PTTK".

7. Rozważyć możliwość przy wsparciu merytorycznym i finansowym władz państwowych powołania Centralnego Ośrodka Przewodnictwa PTTK i Pilotażu, pełniącego równocześnie funkcje szkoły i centrum szkolenia przewodników i pilotów.

8. Nawiązać współpracę z innymi narodowymi organizacjami przewodnickimi i przystąpić do Europejskiego Stowarzyszenia Przewodników Turystycznych /FEG/ z siedzibą w Paryżu.

9. Zobowiązuje się Komisję Przewodnicką ZG PTTK do opracowania programu działania i podejmowania stałych starań w zakresie wyposażenia i ekwipunku przewodnickiego oraz spraw socjalno-bytowych przewodników.

10. Uchyla się :

1/ Uchwałę nr 172/92 Prezydium ZG PTTK z 14.11. 1992 r. w sprawi zasad organizacji przewodnictwa turystycznego PTTK wraz z zasadami klasyfikacji przewodników,

2/ Uchwałę nr 26/94 Prezydium ZG PTTK z15.04.1995 r. w sprawie zasad, form i progamów szkolenia przewodników turystycznych PTTK, wydanych na podstawie Uchwały nr 55/XII/92 ZG PTTK z 28.03.1992 roku w sprawie organizacji, roli i miejsca przewodnictwa turystycznego w PTTK .

11. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Główny PTTK

●●

U C H W A Ł A nr 113/XIV/99
Zarządu Głównego PTTK z dnia 18. 12. 1999 r.
w sprawie zatwierdzenia regulaminu
KOMISJI PRZEWODNICKIEJ ZG PTTK

Na podstawie art. 35 ust. 2 Statutu PTTK oraz w związku z art. 30 ust 2. pkt.8,13, art 33-35 Statutu PTTK i Uchwałą ZG PTTK nr 35/XIV/ z 28.03.1998 r. w sprawie regulaminu wzorcowego komisji, rad i zespołów ZG PTTK, uchwala się regulamin Komisji Przewodnickiej ZG PTTK, jak następuje:

I. Podstawowe zasady wyboru i organizacji Komisji Przewodnickiej

§ 1

1. Komisja Przewodnicka, zwana dalej Komisją, jest komisją stałą Zarządu Głównego PTTK.
2. Komisja wybierana jest przez Krajową Naradę Aktywu Przewodnickiego.
3. Komisja pełni równocześnie funkcję najwyższego organu samorządu przewodnickiego w PTTK.
4. Komisja liczy 15 członków.
5. Kadencja Komisji 4 lata i obejmuje okres pomiędzy Krajowymi Naradami Aktywu Przewodnickiego.
6. Krajową Naradę Aktywu Przewodnickiego, zwaną dalej KNAP zwołuje Komisja w terminie do 3 miesięcy po Walnym Zjeździe PTTK, przy czym zawiadomienia wysyłane są na miesiąc przed terminem jej zwołania.

§ 2

1. W KNAP uczestniczą z głosem decydującym delegaci wybierani bezpośrednio przez koła i kluby przewodnickie PTTK oraz oddziały przewodnickie PTTK w liczbie i na zasadach określonych w regulaminie wyborczym uchwalonym przez Komisję i zatwierdzonym przez Zarząd Główny PTTK.

2. Podstawą regulaminu wyborczego jest zasada proporcjonalności wg liczby przewodników - członków PTTK zrzeszonych w kołach i klubach przewodnickich PTTK w roku poprzedzającym KNAP.
3. W KNAP uczestniczą z głosem doradczym członkowie ustępującej Komisji /bez mandatu delegata/, przedstawiciele władz naczelnych PTTK i zaproszeni goście.

4. KNAP obraduje na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu obrad, którego projekt przedkłada Komisja.
5. Obrady KNAP są ważne, jeżeli bierze w nich udział co najmniej połowa delegatów uprawnionych do głosowania.
6. Uchwały KNAP zapadają zwykłą większością głosów.
7. Wybory do Komisji odbywają się w głosowaniu tajnym.

§ 3

1. KNAP dokonuje oceny działalności Komisji oraz uchwala kierunki dla jej działalności w następnej kadencji.
2. Uchwały KNAP oraz skład nowo wybranej Komisji, a także późniejsze zmiany w jej składzie w czasie kadencji podawane są do wiadomości Zarządu Głównego PTTK.

§ 4

1. Komisja w głosowaniu tajnym wybiera ze swego składu 5 - 7 osobowe prezydium, w tym: przewodniczącego, 1 - 2 wiceprzewodniczących, sekretarza, ew. skarbnika.
2. Komisja może uzupełnić w głosowaniu tajnym swój skład do wysokości 1/3 liczby członków na zwolnione miejsca w okresie kadencji.

II. Zadania i zakres działania Komisji

§ 5

Do zakresu działalności Komisji należy całokształt zagadnień związanych z realizacją celów i zadań PTTK w dziedzinie przewodnictwa turystycznego przy użyciu środków działania wymienionych w Statucie PTTK.

§ 6

Do zakresu działania Komisji w szczególności należy:
1/ realizowanie zadań wynikających z uchwał Walnego Zjazdu PTTK, Zarządu Głównego PTTK i jego Prezydium w dziedzinie przewodnictwa turystycznego oraz uchwał i postulatów przyjętych przez KNAP,
2/ przedkładanie Zarządowi Głównemu PTTK inicjatyw, materiałów problemowych, projektów dokumentów i uchwał w dziedzinie przewodnictwa turystycznego,
3/ inicjowanie wszelkich form działań mających na celu realizację zadań, doskonalenie i rozwój przewodnictwa turystycznego oraz tworzenie jednostek organizacyjnych skupiających przewodników i pilotów wycieczek,

4/ prowadzenie ewidencji kół i klubów przewodnickich PTTK oraz ewidencji przewodnickiej kadry programowej i szkoleniowej wg wzorów uchwalonych przez Komisję,

5/ inicjowanie, wspieranie, pomoc i nadzór organizacyjny nad wszelkimi formami działalności samorządowej przewodników PTTK ,

6/ inspirowanie, koordynowanie terenowych porozumień przewodnickich PTTK tworzonych na podstawie dobrowolnych inicjatyw zainteresowanych jednostek organizacyjnych PTTK i zgodnie z przepisami obowiązującymi w PTTK, które służyć winny zapewnieniu i usprawnieniu łączności kół, klubów i oddziałów PTTK z Komisją. W województwach /regionach/ gdzie nie funkcjonują w/w porozumienia Komisja zapewni inne formy łączności,

7/ powoływanie specjalistycznych podkomisji, zespołów i rad dla poszczególnych rodzajów i uprawnień przewodnickich oraz pilotów wycieczek, W ich skład Komisja Przewodnicka może powoływać osoby z zewnątrz, w tym niezależnych ekspertów, specjalistów i rzeczoznawców.

8/ tworzenie i szkolenie kadry instruktorów przewodnictwa PTTK,

9/ wspomaganie kształcenia i doskonalenia kadr przewodnickich, wydawanie materiałów szkoleniowych i pomocy dydaktycznych dla potrzeb przewodników i pilotów wycieczek,

10/ udzielanie pomocy oddziałom, kołom i klubom przewodnickim PTTK,

11/ analizowanie struktury ruchu turystycznego i potrzeb turystów w zakresie obsługi przewodnickiej wycieczek turystyczno-krajoznawczych,

12/ inspirowanie i prowadzenie badań i studiów, organizowanie narad, seminariów i konferencji na tematy związane z przewodnictwem turystycznym,

13/ współdziałanie z innymi komisjami Zarządu Głównego PTTK w dziedzinach wspólnych zainteresowań, a w szczególności w zakresie zagospodarowania turystycznego, znakowania szlaków turystycznych, ochrony przyrody i środowiska naturalnego, ochrony środowiska kulturowego i zabytków,

14/ współpraca z organami administracji rządowej, samorządów terytorialnych oraz innymi organizacjami i stowarzyszeniami o pokrewnych zainteresowaniach w kraju i zagranicą w ramach pełnomocnictw udzielonych przez Zarząd Główny PTTK,

15/ podejmowanie uchwał w zakresie tworzenia i dystrybucji centralnego funduszu przewodnickiego i innych funduszy przewodnickich zgodnie z uchwałami Zarządu Głównego PTTK w tym zakresie,

16/ podejmowanie stosownych inicjatyw i działań w zakresie zachowania etosu służby przewodnickiej, wzorców zachowań, poszanowania etyki i tradycji przewodników oraz w zakresie stosowania atrybutów przewodnictwa wypracowanych w PTTK,

17/ organizowanie ogólnopolskich narad, imprez turystycznych i krajoznawczych dla przewodników PTTK oraz pomoc w miarę możliwości w organizacji regionalnych i lokalnych imprez i szkoleń inicjowanych przez oddziały, koła i kluby przewodnickie PTTK,

18/ podejmowanie w miarę możliwości i potrzeb stosownych działań w zakresie realizacji potrzeb socjalnych przewodników turystycznych i pilotów wycieczek,

19/ uchwalanie planów pracy i opracowywanie sprawozdań Komisji,
20/ przedkładanie Zarządowi Głównemu PTTK rocznych sprawozdań z działalności Komisji.

III. Zasady pracy Komisji

§ 7

Podstawowymi formami pracy Komisji Przewodnickiej są:
1/ posiedzenia plenarne Komisji i jej prezydium,
2/ posiedzenia specjalistycznych podkomisji, zespołów i rad problemowych powołanych przez Komisję,
3/ przedsięwzięcia o charakterze organizacyjno-programowym podejmowane i organizowane centralnie przez Komisję lub wspólnie z oddziałami, kołami i klubami przewodnickim PTTK,
4/ okresowe narady sprawozdawczo-szkoleniowe, konsultacje, spotkania i zloty aktywu przewodnickiego , w tym prezesów kół, klubów i przedstawicieli samorządów przewodnickich ,
5/ doradztwo, koordynacja i pomoc w działalności kół i klubów przewodnickich, oddziałów PTTK, porozumień terenowych i samorządów przewodnickich PTTK

§ 8

1. Zebrania plenarne Komisji zwoływane są przez przewodniczącego lub osobę przez niego upoważnioną w miarę potrzeb nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.
2. Zebrania prezydium Komisji zwołuje przewodniczący w miarę potrzeb.
3. Zawiadomienie o zebraniu Komisji winno być przesłane jej członkom wraz z planowanym porządkiem obrad i materiałami stanowiącymi przedmiot obrad co najmniej na dwa tygodnie przed zebraniem.
4. O jego celu, miejscu i terminie obrad Komisja zawiadamia Prezydium Zarządu Głównego oraz stosownie do potrzeb pozostałe władze naczelne PTTK.
5. Prawo zwoływania zebrania Komisji przysługuje również Prezydium Zarządu Głównego PTTK, który określa konkretny cel, miejsce i jego termin.

§ 9

Członkowie Komisji mają prawo, m.in. do:
1/ zgłaszania wniosków, postulatów i propozycji rozwiązań w zakresie działań i zadań Komisji, o których mowa w §§ 5 i 6,
2/ korzystania z delegacji wystawionych przez Zarząd Główny PTTK oraz sfinansowania kosztów niezbędnych przy realizacji powierzonych im zadań.

§ 10

Członkowie Komisji są zobowiązani do:
1/ udziału w zebraniach i innych posiedzeniach Komisji,
2/ uczestnictwa w specjalistycznych podkomisjach, zespołach i radach powoływanych przez Komisję,
3/ sygnalizowanie i zgłaszanie Komisji o zauważonych nieprawidłowościach

w sferze działania jednostek organizacyjnych PTTK skupiających przewodników turystycznych.

§ 11

1. Uchwały Komisji zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby członków. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zebrania.
2. Uchwały Komisji przekazywane są Prezydium Zarządu Głównego PTTK.

§ 12

1. Komisja działa w ramach środków finansowych określonych w uchwale budżetowej Zarządu Głównego PTTK na dany rok.
2. Obsługę finansowo - księgową i administracyjno - biurową Komisji zapewnia Biuro Zarządu Głównego PTTK.
3. Komisja może finansować swoje wydatki korzystając ze środków centralnego funduszu przewodnickiego zgodnie z przepisami ZG PTTK w tym zakresie.

§ 13

1. Prezydium Zarządu Głównego PTTK przysługuje prawo uchylania uchwał Komisji, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa, Statutem PTTK, niniejszym regulaminem lub interesami PTTK.
2. Zarządowi Głównemu PTTK przysługuje prawo zawieszania lub odwoływania członka Komisji, jeżeli jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa, Statutem PTTK, niniejszym regulaminem lub interesami PTTK.

3. Zarządowi Głównemu PTTK przysługuje prawo zawieszania lub odwoływania Komisji, jeżeli jej działalność jest sprzeczna z przepisami prawa, Statutem PTTK, niniejszym regulaminem lub interesami PTTK.
W przypadku odwołania Komisji Zarząd Główny PTTK zwołuje w ciągu trzech miesięcy od daty odwołania ponownie KNAP, celem wyboru nowej Komisji, przy czym uprzednio wybrani delegaci na KNAP zachowują swój mandat .

§ 14

Zebrania Komisji są protokółowane. Dokumentacja Komisji jest przechowywana w Biurze Zarządu Głównego PTTK, a następnie archiwizowana.

§ 15

Komisja używa pieczęci oraz druków wg wzorów ustalonych przez Zarząd Główny PTTK.

§ 16

1. Interpretacja niniejszego regulaminu należy do Zarządu Głównego PTTK.
2. W sprawach nie uregulowanych niniejszym regulaminem mają zastosowanie przepisy prawa, Statutu PTTK i uchwał Zarządu Głównego PTTK.

§ 17

1. Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem uchwalenia.
2. Traci moc Uchwała nr 56/XII/92 Zarządu Głównego PTTK z 28.03.1992 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu działalności Komisji Przewodnickiej ZG PTTK.

Zarząd Główny PTTK

● ●

Uchwała nr 135 /XIV/2000

Zarządu Głównego PTTK

z dnia 17czerwca 2000 r.

w sprawie „Regulaminu wzorcowego koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK"

1. Działając na podstawie art. 30 ust. 2 pkt. 9 STATUTU PTTK, w związku z uchwałą Nr 112/XIV/99 w sprawie przewodnictwa turystycznego w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym, Zarząd Główny PTTK uchwala „Regulamin wzorcowy koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK" stanowiący załącznik.

2. „Regulamin wzorcowy koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK" wchodzi w życie z dniem uchwalenia, po zatwierdzeniu przez Zarząd Oddziału.

3. Traci moc „Regulamin koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK" uchwalony Uchwałą Nr 40/XII/94 ZG PTTK z dnia 26 lutego 1994 r.

4. Projekt regulaminu koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK, na podstawie regulaminu wzorcowego koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK, uchwala zarząd koła lub klubu i przedstawia go do zatwierdzenia przez zarząd oddziału PTTK.

REGULAMIN WZORCOWY
KOŁA LUB KLUBU PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH PTTK

Rozdział I
Cele i zadania koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK

§ 1

1. Podstawowym ogniwem zrzeszania się w PTTK przewodników turystycznych jest:
   1) koło przewodników turystycznych PTTK, zwane dalej kołem,
   2) klub przewodników turystycznych PTTK, zwany dalej klubem,
   3) Oddział Przewodnicki PTTK, o ile nie działają w nim koła lub kluby przewodnickie.
2. Koło lub klub działa w ramach struktury organizacyjnej oddziału PTTK.

§ 2

1. Koło przewodników turystycznych PTTK zrzesza przewodników turystycznych posiadających uprawnienia państwowe nadane na podstawie ustawy o usługach turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 roku, którzy swoją przynależność do PTTK dokumentują w kole poprzez złożenie deklaracji i opłacanie składki członka PTTK oraz składki dodatkowej, jeżeli została ona uchwalona przez walne zebranie koła.
2. Koło może zrzeszać również przewodników - członków PTTK, którzy w dniu wejścia w życie ustawy o usługach turystycznych posiadali uprawnienia przewodnickie nadane przez PTTK, a uprawnień tych nie potwierdzili jako uprawnienia państwowe w myśl ustawy o usługach turystycznych.
3. Koło przewodników studenckich może zrzeszać również osoby posiadające uprawnienia przewodników studenckich nadane zgodnie z obowiązującymi w PTTK przepisami wewnętrznymi.

§ 3

1. Klub przewodników turystycznych PTTK zrzesza przewodników turystycznych posiadających uprawnienia państwowe nadane na podstawie ustawy o usługach turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 roku - członków PTTK, którzy swą przynależność do PTTK dokumentują w klubie przez złożenie deklaracji i opłacenie składki członka PTTK oraz składki dodatkowej, jeżeli została ona uchwalona przez walne zebranie klubu.
2. Do klubu mogą należeć także przewodnicy turystyczni, którzy swą przynależność do PTTK dokumentują poprzez złożenie deklaracji i opłacenie składki członka PTTK w innych kołach PTTK.
3. Klub może, za zgodą zarządu oddziału PTTK, używać tradycyjnej nazwy „koło przewodników PTTK".

§ 4

1. Koło lub klub może zrzeszać i grupować również przewodników turystycznych PTTK spoza terenu działalności oddziału, przy którym działa.

2. Koło lub klub może powoływać sekcje specjalistyczne i grupy zainteresowań w poszczególnych dziedzinach przewodnictwa lub wybranych dziedzinach turystyki kwalifikowanej.
3. Koło lub klub może zastrzec w swoim regulaminie, że jego członek nie może być członkiem innej organizacji lub stowarzyszenia przewodnickiego, zaś przynależność do takich organizacji i stowarzyszeń powoduje skreślenie z listy członków koła lub klubu.

§ 5

Do zadań koła lub klubu należy:

1) zrzeszanie w PTTK przewodników posiadających uprawnienia nadane zgodnie z obowiązującymi przepisami,
2) obsługa ruchu turystycznego w zakresie posiadanych przez przewodników uprawnień, na zlecenie uprawnionych organizatorów turystyki,
3) prowadzenie szkolenia i dokształcania przewodników,
4) organizowanie kursów dla kandydatów na przewodników,
5) prowadzenie działalności wydawniczej ze szczególnym uwzględnieniem materiałów szkoleniowych,
6) prowadzenie działalności socjalno-bytowej dla członków koła lub klubu,
7) prowadzenie działalności krajoznawczej oraz organizowanie i ułatwianie przewodnikom uprawiania turystyki we wszelkich jej formach,
8) współdziałanie z zarządem oddziału, w zakresie:
   a) przedłużanie uprawnień przewodników, jako członków kadry programowej PTTK, w legitymacjach przewodnika turystycznego PTTK,
   b) przydzielania przewodnikom wycieczek,
   c) ustanawiania stawek i zasad płacowych,
   d) tworzenia i wykorzystania funduszu przewodnickiego,
   e) sprzętu i odzieży ochronnej,
   f) wyróżniania i odznaczania przewodników jako dowodu uznania za ich pracę i działalność społeczną,
9) współdziałanie z Komisją Przewodnicką Zarządu Głównego PTTK, właściwą wojewódzką lub regionalną komisją przewodnicką oraz Centralnym Ośrodkiem Przewodnictwa i Pilotażu PTTK.
10) służenie fachową wiedzą przewodnicką innym jednostkom organizacyjnym oraz komisjom działającym przy oddziale PTTK w realizowaniu ich zadań programowych.

§ 6

Do powołania koła lub klubu niezbędna jest określona liczba przewodników turystycznych PTTK zgodnie ze statutem oddziału PTTK.

§ 7

1. Zebranie założycielskie koła lub klubu zwołuje zarząd oddziału PTTK.
2. Porządek zebrania założycielskiego powinien obejmować:
   1) wybór prezydium, w tym przewodniczącego i sekretarza obrad,

2) stwierdzenie prawomocności zebrania założycielskiego,

3) omówienie przez przedstawiciela zarządu oddziału zadań statutowych PTTK ze szczególnym uwzględnieniem zadań koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK,

4) podjęcie uchwał: wyrażającej wolę zebranych powołania koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK oraz określającej czas trwania kadencji władz i ich liczebność,

5) wybór zarządu i komisji rewizyjnej koła lub klubu,

6) podjęcie uchwały określającej kierunki działania koła lub klubu na okres kadencji.

3. Protokół z zebrania założycielskiego powinien być przekazany macierzystemu oddziałowi PTTK.

§ 8

1. Uchwałę wyrażającą wolę przewodników powołania koła lub klubu podejmują przewodnicy na zebraniu założycielskim, o którym mowa w § 7, a w przypadku przekształcenia działającego już koła lub klubu, na zebraniu koła lub klubu. Uchwała ta podlega zatwierdzeniu przez zarząd oddziału PTTK.
2. Uchwała o powołaniu koła lub klubu powinna być przekazana do wiadomości właściwej wojewódzkiej lub regionalnej komisji przewodnickiej oraz Komisji Przewodnickiej ZG PTTK, która prowadzi centralny rejestr kół i klubów.

§ 9

1. Koło lub klub może posiadać własną odznakę przewodnicką.
2. Projekt odznaki przewodnickiej koła lub klubu zatwierdza zarząd oddziału PTTK.
3. Odznaka przewodnicka koła lub klubu może być używana obok odznaki przewodnickiej właściwej dla danego rodzaju przewodnictwa.
4. Koło lub klub może przyjmować imiona osób szczególnie zasłużonych dla kraju, PTTK, środowiska lub regionu. Wniosek zebrania koła lub klubu w tej sprawie zatwierdza zarząd oddziału PTTK.
5. Koło lub klub używa odznaki organizacyjnej PTTK, której wzór określa art. 5 statutu PTTK.

Rozdział II

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 10

1. Członkiem koła lub klubu może być przewodnik - członek PTTK, który złoży deklarację i zostanie przyjęty przez zarząd koła lub klubu.
2. Członek koła lub klubu ma prawo:

1) wybierać i być wybieranym do władz PTTK,

2) zgłaszać wnioski dotyczące działalności PTTK,

3) korzystać z pomocy i urządzeń PTTK na zasadach określonych przez Zarząd Główny PTTK,

4) nosić odznakę organizacyjną PTTK oraz odznaki przewodnickie.

3. Członek koła lub klubu jest obowiązany:
   1) przestrzegać postanowień statutu, regulaminów i uchwał władz PTTK,
   2) aktywnie uczestniczyć w działalności PTTK,
   3) dbać o dobre imię PTTK i przewodnictwa,
   4) regularnie opłacać składkę członkowską PTTK oraz inne składki koła lub klubu, uchwalone odrębnie przez władze.
4. Szczegółowy zakres praw i obowiązków członków PTTK określa „Karta praw i obowiązków członka PTTK" uchwalona przez Zarząd Główny PTTK.

§ 11

1. Utrata członkostwa koła lub klubu następuje w przypadku:
   1) dobrowolnego wystąpienia z koła lub klubu lub z PTTK,
   2) skreślenia z listy członków PTTK wskutek zalegania z opłatą składki członkowskiej za okres dłuższy niż 12 miesięcy,
   3) wykluczenia z PTTK prawomocnym orzeczeniem sądu koleżeńskiego,
   4) przynależności do innej organizacji lub stowarzyszenia przewodnickiego, jeżeli zakaz przynależności do takich organizacji lub stowarzyszeń przewiduje regulamin koła lub klubu.
2. Utrata członkostwa koła lub klubu może nastąpić również w drodze uchwały zarządu koła lub klubu, wskutek zalegania z opłatą składki dodatkowej uchwalonej przez walne zebranie koła lub klubu.
3. Osobom skreślonym z listy członków przysługuje odwołanie za pośrednictwem zarządu koła lub klubu do zarządu Oddziału PTTK w ciągu 30 dni od otrzymania zawiadomienia o skreśleniu.

Rozdział III

Władze koła lub klubu

§ 12

1. Władzami koła lub klubu są:
   1) walne zebranie koła lub klubu, zwane dalej „zebraniem",
   2) zarząd koła lub klubu,
   3) komisja rewizyjna koła lub klubu.
2. Kadencja zarządu i komisji rewizyjnej koła lub klubu trwa od 2 do 4 lat, w zależności od uchwały zebrania koła lub klubu, zgodnie ze statutem oddziału PTTK.
3. Zebranie jest najwyższą władzą koła lub klubu.
4. Zebranie jest zwoływane przez zarząd koła lub klubu co najmniej 1 raz w roku dla przyjęcia sprawozdania zarządu i oceny działalności zarządu oraz - w zależności od kadencji władz - dla dokonania wyboru władz koła lub klubu i ustalenia kierunków działania na okres kadencji.
5. Zebranie koła lub klubu dokonuje wyboru nowego zarządu i komisji rewizyjnej oraz delegata (delegatów) na zjazd oddziału według zasad określonych regulaminem wyborczym

ustalonym przez Zarząd Główny PTTK, w liczbie określonej kluczem wyborczym ustalonym przez zarząd oddziału PTTK.

6. Zebranie koła lub klubu uchwala wysokość dodatkowej składki członkowskiej, o której mowa w § 2 i § 3.

§ 13

1. Zebranie koła lub klubu jest prawomocne, jeżeli zostało zwołane zgodnie z niniejszym regulaminem i uczestniczy w nim co najmniej połowa uprawnionych do głosowania członków koła lub klubu.
2. Uchwały zebrania zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem uchwały o rozwiązaniu koła lub klubu.
3. Zebranie koła lub klubu podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Wybory władz koła lub klubu oraz delegata (delegatów) na zjazd oddziału odbywają się w głosowaniu tajnym.

§ 14

1. Zebranie koła lub klubu, poza przypadkami określonymi w § 12 ust. 4, może być ponadto zwołane:
   1) z inicjatywy zarządu koła lub klubu,
   2) na wniosek komisji rewizyjnej koła lub klubu,
   3) na pisemny wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków koła lub klubu.
2. Zebranie koła lub klubu, o którym mowa w ust. 1 pkt. 2 i 3 winno być zwołane w terminie 14 dni od złożenia wniosku.

§ 15

1. Termin, miejsce i porządek obrad zebrania koła lub klubu należy podać do wiadomości członków co najmniej na 7 dni przed terminem zebrania.
2. Porządek obrad zebrania powinien obejmować:
   1) otwarcie zebrania, wybór prezydium w tym przewodniczącego i sekretarza obrad, ustalenie prawomocności zebrania, uchwalenie porządku obrad,
   2) sprawozdanie zarządu i komisji rewizyjnej koła lub klubu,
   3) dyskusja nad sprawozdaniem i podjęcie uchwał.
3. Jeżeli zebranie koła lub klubu dokonuje również wyborów, to porządek obrad, poza punktami określonymi w ust. 2, powinien zawierać kolejny punkt 4 - wybory, w tym: ustalenie list wyborczych, wybór odpowiednich komisji i głosowanie. W tym przypadku porządek obrad należy uzupełnić wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi, na wniosek komisji rewizyjnej.
4. Porządek obrad zebrania koła lub klubu zwołanego w trybie § 14 winien obejmować odpowiednie punkty w zależności od złożonego wniosku.

§ 16

Czynne i bierne prawo wyborcze delegata (delegatów) na Zjazd Oddziału PTTK przysługuje tylko członkom koła lub klubu, którzy opłacają składki członkowskie PTTK i składki przewodnickie uchwalone w danym kole lub klubie przez ich władze.

§ 17

1. Zarząd koła lub klubu kieruje bieżącą działalności koła lub klubu w okresie pomiędzy zebraniami i ponosi za nią odpowiedzialność przed zebraniem koła lub klubu oraz przed zarządem oddziału PTTK.
2. Zarząd koła lub klubu składa się z 5 - 15 członków wybranych przez zebranie koła lub klubu.
3. Zarząd wybiera ze swego grona prezesa, 1 - 3 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.
4. Zarząd w okresie kadencji może uzupełnić swój skład drogą kooptacji nowych członków w miejsce ustępujących, w liczbie nie przekraczającej 1/3 liczby osób wybranych przez zebranie koła lub klubu.
5. W zarządach kół lub klubów liczących powyżej 10 członków może być powołane prezydium.
6. Prezydium kieruje działalnością koła lub klubu w okresie pomiędzy zebraniami zarządu i podejmuje uchwały w sprawach dotyczących koła lub klubu z wyjątkiem: zwoływania zebrań koła lub klubu oraz uchwalania planów działania i preliminarza budżetowego.

§ 18

Uchwały zarządu koła lub klubu i jego prezydium zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków zarządu (prezydium). W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 19

1. Posiedzenia zarządu koła lub klubu odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał.
2. Posiedzenia prezydium zarządu odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu.

§ 20

Do kompetencji zarządu koła lub klubu należy:

1) zwoływanie zebrań koła lub klubu,
2) wykonywanie uchwał władz PTTK oraz zebrań koła lub klubu,
3) uchwalanie planów pracy oraz preliminarzy budżetowych koła lub klubu,
4) zarządzanie funduszami i majątkiem koła lub klubu w granicach preliminarza budżetowego,
5) czuwanie nad wykonywaniem obowiązków statutowych i regulaminowych przez członków koła lub klubu,
6) prowadzenie ewidencji członków oraz zbieranie składek członka PTTK oraz składek przewodnickich,
7) powoływanie w miarę potrzeby zespołów w szczególności : do spraw szkoleniowych i do spraw dyscyplinarnych przewodników,
8) opiniowanie i składanie wniosków do właściwej komisji egzaminacyjnej przy wojewodzie o nadanie wyższej klasy przewodnickiej (przewodnicy górscy), rozszerzenie uprawnień oraz nadanie uprawnień językowych,

9) za zgodą Oddziału PTTK przedłużanie uprawnień przewodnickich w legitymacji przewodnika turystycznego PTTK,

10) opiniowanie wniosków o nadanie uprawnień instruktora przewodnictwa,

11) nadawanie godności przewodnika - seniora oraz innych godności uchwalonych zgodnie ze statutem PTTK,

12) występowanie z wnioskami o nadanie odznaczeń i wyróżnień członkom koła lub klubu zgodnie z zasadami określonymi w karcie praw i obowiązków członka PTTK,

13) prowadzenie dokumentacji i sprawozdawczości z działalności koła lub klubu,

14) opieka nad kandydatami na przewodników,

15) stosowanie, na wniosek zespołu do spraw dyscyplinarnych, kar dyscyplinarnych oraz wnioskowanie do właściwych organów PTTK o odebranie uprawnień przewodnika turystycznego PTTK oraz pozbawienie wyróżnień honorowych PTTK i jego jednostek,

16) składanie sprawozdań rocznych i za okres kadencji zebraniu koła lub klubu oraz zarządowi oddziału PTTK.

§ 21

1. Zespół do spraw szkoleniowych jest organem zarządu koła lub klubu realizującym wytyczne władz PTTK w zakresie podnoszenia kwalifikacji fachowych przez przewodników.

2. Do zadań zespołu do spraw szkoleniowych należy:

   1) prowadzenie planowego dokształcania przewodników oraz szkolenia kandydatów na przewodników,

   2) opracowywanie programów szkolenia na podstawie zasad i ramowych programów szkolenia,

   3) inicjowanie i wydawanie skryptów szkoleniowych.

3. Zespół do spraw szkoleniowych prowadzą przewodnicy posiadający w szczególności uprawnienia instruktora przewodnictwa PTTK

§ 22

1. Do zadań zespołu do spraw dyscyplinarnych należy:

   1) rozpatrywanie spraw dyscyplinarnych członków koła lub klubu wnoszonych przez członków indywidualnie lub zbiorowo, na wniosek osób fizycznych lub prawnych oraz pracodawcy. Wniosek powinien być sporządzony na piśmie i odpowiednio uzasadniony.

   2) stawianie wniosków do zarządu koła lub klubu w sprawie orzekania kar, przewidzianych statutem PTTK i statutem oddziału PTTK,

2. Zespół rozpatruje sprawy i orzeka w składzie co najmniej 3-osobowym.

3. Posiedzenia zespołu są jawne, jednak na wniosek którejkolwiek ze stron lub z uwagi na charakter sprawy, przewodniczący może zarządzić tajność posiedzenia. Posiedzenia zespołu są protokołowane.

4. Od decyzji zarządu koła lub klubu w sprawach dyscyplinarnych przysługuje członkowi koła lub klubu odwołanie do zarządu oddziału PTTK w terminie 14 dni od doręczenia decyzji. Decyzja zarządu oddziału jest ostateczna.

§ 23

1. Zarząd koła lub klubu może być zawieszony przez zarząd oddziału PTTK w przypadkach:
   1) naruszenia obowiązków wynikających ze statutu PTTK lub statutu oddziału PTTK,
   2) działania na szkodę PTTK, oddziału PTTK, koła lub klubu,
   3) zaniechania działalności,
   4) naruszenia podstawowych zasad prawidłowego gospodarowania majątkiem własnym lub powierzonym.
2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może być podjęta po wysłuchaniu zarządu i komisji rewizyjnej koła lub klubu,. chyba, że nie złożyły one wyjaśnień w określonym terminie,
3. W przypadku zawieszenia zarządu koła lub klubu, zarząd oddziału PTTK powołuje tymczasowy zarząd, którego zadaniem jest usunięcie przyczyn zawieszenia oraz zwołanie w ciągu trzech miesięcy od daty zawieszenia walnego zebrania koła lub klubu celem wybrania nowego zarządu lub podjęcia uchwały o rozwiązaniu koła lub klubu.

§ 24

1. Komisja rewizyjna koła lub klubu składa się z 3 - 5 członków wybranych przez zebranie koła lub klubu.
2. Komisja rewizyjna wybiera ze swego grona prezesa, wiceprezesa i sekretarza.
3. Członkowie komisji rewizyjnej nie mogą być członkami zarządu koła lub klubu.
4. Prezes lub upoważniony przez niego członek komisji rewizyjnej może brać udział w posiedzeniach zarządu koła lub klubu i jego prezydium.
5. Do zakresu działania komisji rewizyjnej koła lub klubu należy:
   1) kontrolowanie całokształtu działalności zarządu koła ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki finansowej,
   2) przedkładanie zarządowi uwag o wykonaniu preliminarza budżetowego oraz o wynikach przeprowadzonych kontroli,
   3) składanie zebraniu koła lub klubu sprawozdania ze swej działalności,
   4) stawianie wniosków w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu koła lub klubu.

Rozdział IV

Finanse i majątek koła lub klubu

§ 25

1. Koło lub klub realizuje swe zadania w oparciu o środki finansowe uzyskane z:
   1) części składek członkowskich PTTK, przypadającej dla koła lub klubu,
   2) innych dodatkowych składek uchwalonych przez władze koła lub klubu,
   3) wpisowego do PTTK,
   4) dotacji, darowizn i innych świadczeń.
2. Niezależnie od składki członkowskiej PTTK, koło lub klub ma prawo ustanowić i pobierać inne składki dodatkowe przeznaczone w całości na działalność koła lub klubu w wy-

sokości ustalonej przez zebranie koła lub klubu.

3. Koło lub klub może prowadzić działalność gospodarczą dla pozyskania środków na działalność programową za zezwoleniem zarządu oddziału PTTK, który również określa zasady prowadzenia działalności gospodarczej.

§ 26

1. Sposób zarządzania funduszami i majątkiem koła lub klubu oraz funduszami i majątkiem powierzonym kołu lub klubowi regulują przepisy obowiązujące w PTTK.
2. Majątek koła lub klubu jest majątkiem oddziału i w przypadku rozwiązania koła lub klubu przechodzi na rzecz oddziału PTTK, a o jego dalszym przeznaczeniu decyduje zarząd oddziału,
3. Majątek przekazany kołu lub klubowi w użytkowanie w przypadku rozwiązania koła lub klubu stanowi mienie przekazującego w użytkowanie.

Rozdział V

Rozwiązanie koła lub klubu

§ 27

1. Rozwiązanie koła lub klubu może nastąpić na podstawie uchwały zebrania koła lub klubu, podjętej większości co najmniej 2/3 głosów przy obecności co najmniej 2/3 członków uprawnionych do głosowania. Uchwała wymaga zatwierdzenia przez zarząd oddziału PTTK.
2. Rozwiązanie koła lub klubu może nastąpić również na podstawie uchwały zarządu oddziału PTTK w przypadkach określonych statutem oddziału PTTK.
3. O rozwiązaniu koła lub klubu należy zawiadomić Komisję Przewodnicką ZG PTTK oraz odpowiednio komisję wojewódzką lub regionalną PTTK.

§ 28

1. W przypadku rozwiązania koła lub klubu na podstawie § 27 ust. 1 likwidatorami koła lub klubu są członkowie jego zarządu.
2. W przypadku rozwiązania koła lub klubu na podstawie § 27 ust. 2 likwidację przeprowadza likwidator ustanowiony przez zarząd oddziału PTTK.
3. Likwidację przeprowadza się zgodnie z przepisami obowiązującymi w PTTK.

Rozdział VI

Przepisy końcowe

§ 29

1. Koło lub klub używa pieczątki podłużnej o treści:

Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze

Oddział (nazwa).....

Koło Przewodników lub Klub Przewodników.....
(rodzaj przewodnictwa, imię patrona Koła)

.....

.....
(adres, telefon, fax)

2. Koło lub klub może używać innych niezbędnych do działalności pieczęci oraz druków według wzorów wynikających z regulaminu oddziału i koła PTTK za zgodą zarządu oddziału.
3. Przy lokalu będącym siedzibą koła lub klubu bądź innych pomieszczeniach stale używanych przez koło lub klub powinny znajdować się odpowiednie tablice w kolorze zielonym zawierające treść jak w ust. 1, zaopatrzone w odznakę organizacyjną PTTK.

§ 30

1. Interpretacja niniejszego regulaminu należy do Zarządu Głównego PTTK po zasięgnięciu opinii Komisji Przewodnickiej Zarządu Głównego.
2. W sprawach nie uregulowanych niniejszym regulaminem, mają zastosowanie przepisy statutu PTTK i statutu Oddziału PTTK.

Zarząd Główny PTTK

Uchwała nr 136/XIV /2000
Zarządu Głównego PTTK z dnia 17.06.2000 r.
w sprawie regulaminu instruktora przewodnictwa PTTK

1. Działając na podstawie art. 30 ust.2 pkt. 13 w zw. z art. 9 pkt.6 Statutu PTTK, Zarząd Główny PTTK uchwala "Regulamin instruktora przewodnictwa PTTK" stanowiący załącznik.
2. Traci moc "Regulamin instruktora przewodnictwa PTTK" uchwalony - Uchwałą nr 18/94 Prezydium Z G PTTK z 14.01.1994 r. w sprawie nowelizacji regulaminu instruktora przewodnictwa PTTK.
3. Utrzymuje się w mocy dotychczas nadane uprawnienia instruktora przewodnictwa PTTK przez Komisję Przewodnicką ZG PTTK.
   Równocześnie upoważnia się Komisję Przewodnicką ZG PTTK do przeprowadzenia weryfikacji dotychczas nadanych uprawnień zgodnie z nowo uchwalonym regulaminem.
4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały nr 136/XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z dnia 17.06.2000r.

REGULAMIN INSTRUKTORA PRZEWODNICTWA PTTK

§ 1

1. W celu zapewnienia wysokiego poziomu szkolenia kadry przewodników turystycznych, Zarząd Główny PTTK ustanawia uprawnienia instruktora przewodnictwa PTTK.
2. Instruktor przewodnictwa PTTK jest członkiem kadry programowej PTTK, szkolącym kadrę przewodników turystycznych, a także aktywnie współdziałającym w realizacji celów programowych Towarzystwa.

§ 2

1. Uprawnienia instruktora przewodnictwa PTTK może otrzymać przewodnik turystyczny, który:
   1) jest członkiem PTTK,
   2) posiada co najmniej 5 – letni staż w zakresie prowadzenia wykładów, zajęć lub wycieczek szkoleniowych dla przewodników,
   3) wykaże się wiedzą, umiejętnościami dydaktycznymi i metodycznymi niezbędnymi do właściwego prowadzenia zajęć i wykonywania innych czynności należących do zakresu działania instruktora.
2. Uprawnienia instruktora przewodnictwa PTTK może w uzasadnionych przypadkach otrzymać przewodnik turystyczny PTTK, jeżeli jest specjalistą w dziedzinie przydatnej do pełnienia podstawowych funkcji instruktora.

§ 3

1. Instruktor przewodnictwa PTTK wykonuje swe zadania przez:
   1) pracę w zespole szkoleniowym koła - klubu przewodników turystycznych PTTK,
   2) prowadzenie szkoleń w PTTK,
   3) prowadzenie wycieczek i obozów szkoleniowych PTTK,
   4) opracowywanie materiałów i pomocy szkoleniowych.
2. Zadania określone w ust. 1 instruktorzy przewodnictwa PTTK wykonują na zlecenie macierzystego koła - klubu przewodników PTTK, zarządu oddziału PTTK lub wojewódzkiej /regionalnej/ komisji /rady, federacji, porozumienia/ przewodników turystycznych PTTK.

§ 4

1. Uprawnienia instruktora przewodnictwa PTTK nadaje na okres 4 lat - Komisja Przewodnicka ZG PTTK.
2. Potwierdzeniem nadanego uprawnienia instruktora przewodnictwa PTTK jest legitymacja instruktora przewodnictwa PTTK.
3. Wzór legitymacji na wniosek Komisji Przewodnickiej ZG PTTK ustala Zarząd Główny PTTK.
4. Centralny rejestr nadanych uprawnień instruktorów przewodnictwa PTTK prowadzi Komisja Przewodnicka ZG PTTK.
5. Wykazy nadanych uprawnień instruktorów przewodnictwa PTTK przekazywane są do:
   1) zarządu koła - klubu przewodników turystycznych PTTK,
   2) wojewódzkich /regionalnych/ komisji /rad, federacji, porozumień/ przewodnickich PTTK.

§ 5

1. Uprawnienia instruktora przewodnictwa PTTK przedłużane są na kolejne okresy czteroletnie.
2. Przedłużenia ważności uprawnień dokonuje Komisja Przewodnicka ZG PTTK napodstawie wniosku macierzystego zarządu koła – klubu przewodników PTTK, w którym dokonana jest ocena pracy instruktora przewodnictwa PTTK , jego aktywności i predyspozycji do pracy.

§ 6

Instruktor przewodnictwa PTTK ma prawo do noszenia odznaki wg wzoru zatwierdzonego przez Komisję Przewodnicką ZG PTTK.

§ 7

1. Instruktor przewodnictwa PTTK traci uprawnienia w przypadku utraty członkostwa w PTTK lub uprawnień przewodnickich.
2. Decyzję w sprawie utraty uprawnień przez instruktora przewodnictwa PTTK podejmuje Komisja Przewodnicka ZG PTTK na wniosek zarządu koła - klubu przewodników PTTK przez właściwą terytorialnie wojewódzką /regionalną/ komisją /radą/ przewodnicką PTTK.

§ 8.

Interpretacja postanowień niniejszego regulaminu należy do Zarządu Głównego PTTK po zasięgnięciu opinii Komisji Przewodnickiej ZG PTTK.

Zarząd Główny PTTK.

KODEKS ETYCZNY PRZEWODNIKA PTTK

1. Przewodnik powinien stanowić wzór osobowości prawej i szlachetnej, wrażliwej i odpowiedzialnej, o postawie otwartej na drugiego człowieka, powinien uczyć własną postawą i przykładem.
2. Podstawowym zadaniem przewodnika jest troska o dobro i zdrowie uczestników wycieczki oraz uczciwe i rzetelne przekazywanie wiadomości.
3. Przewodnik w duchu prawdy, miłości Ojczyzny powinien uczyć zasad współżycia społecznego i postępować zgodnie z nimi.
4. Przewodnik zaznajamia uczestników wycieczki z dziedzictwem kulturowym Polski i tradycjami narodowymi, a także uczy poszanowania kultury i dorobku innych narodów
5. Przewodnik powinien być tolerancyjny wobec różnych przekonań i światopoglądów, respektujących ład społeczny i moralny.
6. Przewodnika powinna cechować wysoka kultura osobista, zwłaszcza kultura języka ojczystego. W życiu prywatnym jak i zawodowym powinien kierować się takimi samymi zasadami etycznymi.
7. Przewodnik jest obowiązany przestrzegać norm prawnych, stojących na straży dobra wspólnego, zasady te przekazuje także uczestnikom wycieczki.
8. Powinnością przewodnika jest troska o dobre imię środowiska przewodnickiego, a przewodników powinny łączyć więzy koleżeńskie, współpracy i solidarności.
9. Przewodnik uczestniczy w różnych formach dokształcania i doskonalenia oraz dba o wysoki poziom swojej wiedzy przewodnickiej, stale podnosząc swoje kwalifikacje zawodowe.
10. Przewodnik powinien dzielić się zdobytym doświadczeniem i wiedzą z innymi przewodnikami, otaczać opieką przewodników rozpoczynających służbę przewodnicką, śpiesząc im radą i pomocą. Młodzi przewodnicy powinni okazywać szacunek i uznanie starszym kolegom o większym stażu przewodnickim.
11. Moralnym obowiązkiem przewodnika jest sumienne i rzetelne wykonywanie swoich zadań. Przewodnik nie uzależnia swojej pracy od wysokości wynagrodzenia, jednocześnie ma prawo do godziwej zapłaty.
12. Przewodnik szanuje przyrodę i uczy współżycia z nią.

Kodeks Etyczny Przewodnika PTTK
przyjęto uchwałą Komisji Przewodnickiej ZG PTTK
w dniu 24 kwietnia 1999 r.

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY nr 72/96 Prezydium ZG PTTK
z dnia 29.03.1996 roku
w sprawie zatwierdzenia znowelizowanego regulaminu
FUNDUSZU PRZEWODNICKIEGO

§ 1

Fundusz Przewodnicki zwany dalej „Funduszem", tworzą: oddziały przewodnickie, koła i kluby przewodnickie, członkowie kół i klubów przewodnickich - przewodnicy turystyczni PTTK oraz inne instytucje, osoby prawne i fizyczne.

§ 2

1. Fundusz tworzy się z:
   1/ dobrowolnego odpisu na działalność statutową ze sprzedaży usług przewodnickich wykonanych przez: oddział, koło lub klub przewodnicki PTTK,
   2/ środków pochodzących z darowizn osób prawnych i fizycznych,
   3/ odpłatności za materiały statutowe.
2. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w ust.1 pkt. 1 regulują porozumienia zawarte pomiędzy Komisją Przewodnicką ZG PTTK - z upowaznienia Prezydium ZG PTTK, a daną statutową jednostką organizacyjną PTTK.

§ 3

1. Fundusz stanowi odrębną celową pozycję pozabudżteową ZG PTTK.
2. Fundusz ewidencjonowany jest na oddziaelnym koncie analitycznym ZG PTTK.

§ 4

Dotacje z funduszu mogą być przeznaczone na następujące cele statutowe:
   1/ szkolenie przewodników i instruktorów przewodnictwa, dokształcanie, podnosznie kwalifikacji i rozszerzanie uprawnień przewodnickich,
   2/ finansowanie akcji szkoleniowo - wydawniczych, materiałów szkoleniowo - informacyjnych, wydawnictw i akcji propagandowo - reklamowych, itp,
   3/ finansowanie imprez, rajdów przewodnickich o charakterze regionalnym i ogólnopolskim, itp,
   4/ zakup nagród w konkursach organizowanych dla przewodników PTTK oraz wyróżniających się kół i klubów, przewodników i instruktorów przewodnictwa,
   5/ tworzenie i rozwijanie bazy metodyczno - szkoleniowej dla przewodników turystycznych PTTK,
   6/ pomoc przewodnikom i instruktorom przewodnictwa w wyjątkowych przypadkach losowych.

§ 5

1. Funduszem dysponuje Komisja Przewodnicka ZG PTTK zgodnie z przepisami finansowymi obowiązującymi w Towarzystwie.
2. Decyzja o wydatkowaniu Funduszu w oparciu o plan finansowy podejmują i podpisują współdziałając: przewodniczący i skarbnik Komisji Przewodnickiej ZG PTTK lub inne osoby upoważnione uchwałą komisji z wyjątkiem § 4 pkt. 6 gdzie decyzje podejmuje komisja w pełnym składzie.
3. Nie wykorzystane w ciągu roku środki Funduszu przechodzą na rok następny.
4. Środki finansowe zgromadzone dotychczas na wydzielonym koncie nr „850 - 003" Zarządu Głównego PTTK stają się Funduszem w rozumieniu niniejszej uchwały.

§ 6

Operacje finansowo - księgowe związane z obsługą Funduszu prowadzi pion Finansowo-Księgowy Biura ZG PTTK.

§ 7

Interpretacja postanowień regulaminu Funduszu przysługuje Prezydium ZG PTTK po zapoznaniu się z opinią Komisji Przewodnickiej ZG PTTK.

Prezydium
Zarządu Głównego PTTK

SKŁAD KOMISJI PRZEWODNICKIEJ ZG PTTK

Tadeusz Stefański - przewodniczący - /0-22/ 635 69 30; 831 27 88 /dom/
00-238 Warszawa ul. Długa 30/34 m.44

Teresa Jankowska - wiceprzewodnicząca /0-22/ 825 91 32 /dom/
02-591 Warszawa ul. Batorego 31 m. 121

Wacław Jan Derejczyk - wiceprzewodniczący -/0-22/ 363 07 14 /dom/
42-229 Częstochowa ul. Lechonia 34 m.8

Krzysztof Kulesza - wiceprzewodniczący - /0-12/ 425 19 00 w.227; 411 61 29
31-375 Kraków ul. Miechowity 21 m. 42

Wiesław Kędzierawski - sekretarz - /0-22/ 826 83 89; 827 39 28 /dom/
00-098 Warszawa ul. Niecała 6 m.21

Janina Furyk - członek prezydium - /0-55/ 272 38 01 /dom/
82-200 Malbork Stare Miasto 16/3 m.5

Ewa Samiec - członek prezydium - /0-81/ 886 34 21 w. 327; 887 93 06 /dom /
24-100 Puławy ul. Głęboka 7B m.11

Elżbieta Strzępek - członek prezydium - /0-22/ 694 16 44; 621 77 22 /dom/
00-561 Warszawa ul. Mokotowska 26 m.8

Eugeniusz Kuśmierz - członek prezydium - /0-22/ 838 32 79 /dom/
01-003 Warszawa Al .Solidarności 88 m.18

Zygmunt Bracławik - członek komisji - /0-32/ 259 71 37 /dom/
40-084 Katowice ul. Opolska 5 m.7

Tadeusz Jurek - członek komisji - /0-77/ 416 17 68 /dom/
49-300 Brzeg ul.Tarnowskiego 4 m.1

Janusz Kalinowski - członek komisji - /0-32/ 58 51 69 /dom/
40-145 Katowice ul. Karłowicza 17 m.2

Andrzej Konarski - członek komisji - /0-71/ 340 67 49; 367 06 26 /dom/
53-304 Wrocław ul. Studzienna 5 m.33

Stanisław Kujawiak - członek komisji - /0-85/ 681 23 21 /dom/
17-230 Białowieża ul.Sportowa 27 m.4

Jan A. Noworyta - członek komisji - /0-33/ 844 54 51; 843 20 96 /dom/
32-610 Oświęcim ul. Cynkowa 2

Adres komisji: Zarząd Główny PTTK
00-075 Warszawa ul. Senatorska 11, pok. 38 /IIp. /
Biuro czynne: /poniedziałek - piątek 8.00 -16.00/ - sekretarz komisji
tel: /0-22/ 826 83 89; 826 22 51 do 55 w. 21; fax: /0-22/ 826 25 05
Dyżur członków komisji: środa w godz. 16.00 - 18.00

Wojewódzkie Porozumienia /Komisje, Rady/
PRZEWODNICKIE PTTK

1. Dolnośląska Federacja Przewodnicka PTTK - Oddział Wrocławski PTTK
   Rynek Ratusz 11/12 - 50-106 Wrocław
   - przewodniczący - Tadeusz Jurek - ul. Tarnowskiego 4 m.1
   49-300 Brzeg
   tel. /0-77/ 416 17 68
2. Komisja Przewodników Turystycznych województwa kujawsko-pomorskiego - Oddział Przewodnicki PTTK
   ul. Fosa Staromiejska 6
   87-100 Toruń
   - przewodniczący - Antoni Ziółkiewicz - ul. B.Chrobrego 3 m. 5
   87-100 Toruń
   tel. /0-56/ 623 18 41
3. Wojewódzka Komisja Przewodnicka - Oddział Miejski PTTK
   Rynek 8
   20-111 Lublin
   tel. /0-81/ 532 49 42
   - przewodniczący - Jerzy Mleczek - adres koresp. oddziału j.w.
4. Wojewódzka Komisja Przewodników Turystycznych przy Lubuskim Porozumieniu Oddziałów PTTK
   - Oddział Miejski PTTK
   ul. Kupiecka 17
   65-426 Zielona Góra
   tel./0 68/ 327 13 34
   - przewodnicący - Stanisław Wijas - adres koresp. oddziału j.w.
5. Wojewódzka Komisja Przewodnicka PTTK - Oddział „Łódzki" PTTK
   ul. Wigury 12 A
   90-501 Łódź
   tel. /0 42/ 636 15 09
   - przewodnicząca - Tekla Stańczak - Mikołajewicz- adres koresp. j.w.
6. Zespół d/s Przewodnictwa przy Małopolskim Forum Oddziałów PTTK
   - Oddział Krakowski PTTK
   ul. Westerplatte 5 - 31-543 Kraków
   - przewodnicząca - Cecylia Serwin - ul. Solskiego 88 - 32-800 Brzesko
   tel. /0-14/ 686 30 33
7. Mazowiecka Komisja Przewodnicka przy Mazowieckim Forum Oddziałów
   ZG PTTK ul. Senatorska 11
   00-075 Warszawa
   - przewodnicząca - Teresa Jankowska - ul. Batorego 31 m 121
   02-591 Warszawa
   tel. /0-22/ 825 91 32

8.Opolskie - / włączone do Dolnośląskiej Federacji Przewodników PTTK/.
9.Regionalna Komisja Przewodnicka przy Podkarpackim Forum Oddziałów
- Oddział Miejski PTTK
ul. Matejki 2
35-064 Rzeszów
tel. /0-17/ 853 67 55
- przewodniczący - Eugeniusz Taradajko - adres koresp.oddziału j.w.
10.Komisja Przewodników PTTK województwa pomorskiego
- Oddział Gdański PTTK
ul. Długa 45
80-827 Gdańsk
tel. /0-58/ 301 91 51
- przewodnicząca - Barbara Ząbczyk-Chmielewska - adres koresp. j.w.
11.Federacja Kół Przewodników PTTK województwa śląskiego przy Radzie Prezesów Oddziałów PTTK -Fundacja Turystyki i Krajoznawstwa PTTK
ul. Dyrekcyjna 10
40-013 Katowice
tel. /0-32/ 253 93 52
- przewodniczący - Janusz Kalinowski - ul.Karłowicza 17 m.2
40 -145 Katowice
12.Świętokrzyska Federacja Przewodników PTTK - O/Świętokrzyski PTTK
ul. Zamkowa 4
25-009 Kielce
tel. /0-41/ 344 59 14
- przewodniczący - Andrzej Wąchocki - adres koresp. oddziału j.w.
13.Wojewódzka Komisja Przewodnicka PTTK woj. warmińsko - mazurskiego - ul. Staromiejska 1
10-950 Olsztyn
tel. /0-89/ 527 36 65
- przewodniczący - Tadeusz Walczak - ul. Żołnierska 33 m.21
10 -950 Olsztyn
tel. /0-89/ 534 24 63
14.Wielkopolski Związek Kół Przewodników PTTK - ul. Wroniecka 24
61-675 Poznań
tel. /0-61/ 853 903 97
- przewodniczący - Mirosław Dymaczewski - 60-688 Poznań
Os. Jana III Sobieskiego 7m. 169
tel. /0-61/ 823 43 94
15.Zachodniopomorska Komisja Przewodnicka PTTK - 70-206 Szczecin
RPK PTTK ul. Dworcowa 6
tel. /0-91/ 433 57 21
- przewodniczący -Adam Jakubowski - ul. Krótka 2 m. 3
72-510 Międzyzdroje

ODDZIAŁY PRZEWODNICKIE PTTK

Lp.	Nazwa oddziału PTTK	Adres oddziału tel/fax	Imię i nazwisko prezesa oddziału
1.	2.	3.	4.
1.	Oddział Przewodnicki w Malborku	82-200 Malbork ul. Starościńska 4 tel /0 55/ 272 33 64 w. 208	Józef Strzelecki
2.	Regionalny Oddział Przewodników w Gdańsku	80-958 Gdańsk Pl. Solidarności 1 pok. 17 tel/fax /0 58/ 301 48 18	Marian Fifielski
3.	Oddział Przewodnicki w Toruniu	87- 100 Toruń ul. Fosa Staromiejska 6 tel/fax /0 56/ 621 04 22	Andrzej Urbański
4.	Warszawski Oddział Przewodników	00-697 Warszawa Al. Jerozolimskie 51/16 tel/fax /0 22/ 629 28 40	Elżbieta Strzępek
5.	Częstochowski Oddział Przewodników im. Jana Długosza	42-200 Częstochowa ul. J. Lechonia 34 m.8	Wacław Jan Derejczyk
6.	Regionalny Oddział Lubuski Przewodników Turystycznych	66-405 Gorzów Wlkp. ul. Wał Okrężny 32 tel /0 95/ 722 46 46	Waldemar Chrostowski

Zatrudnianie przewodników

W wielu środowiskach przewodnickich coraz bardziej popularne staje się zatrudnianie przewodników na podstawie umowy o dzieło. Dlatego tez na prośbę szeregu oddziałów, kół i klubów przewodnickich PTTK publikujemy poniżej wzór umowy o dzieło z rachunkiem oraz niezbędnej informacji osobowej do niej. Ponadto zamieszczamy odpis pisma ówczesnego Ministerstwa Kultury i Sztuki, z dnia 26. 05. 1997 roku, które zawiera odpowiedź resortu dla Oddziału Wrocławskiego PTTK, a zarazem stanowić może podstawę prawną stosowania umów o dzieło przy zatrudnianiu przewodników.

UMOWA O DZIEŁO

Zawarta w dniu ..... w ..... pomiędzy ..... zwanym dalej Zamawiającym, reprezentowanym przez:
1. ..... 2. .....
a ..... zamieszkałym.....
....., leg. się dowodem osobistym ..... nazwanym dalej Wykonawcą.

§ 1

Wykonawca zobowiązuje się do obsługi w języku ..... wycieczki składającej się z ..... osób dorosłych ..... młodzieży, zgłaszając gotowość reprezentowania zamawiającego do dnia .....

§ 2

Tematem wiodącym wycieczki .....
.....

§ 3

Wykonawca zobowiązuje się do wykonania dzieła w dniach .....
Miejsce spotkania .....
Nazwa organizatora wycieczki .....

§ 4

Wykonawca zobowiązuje się do spełnienia dodatkowych życzeń uczestników wycieczki w zakresie jej programu, uzgodnionych z zamawiającym.

§ 5

Za wykonanie dzieła wykonawca otrzyma wynagrodzenie w wysokości zł brutto.....
słownie złotych:.....

§ 6

W przypadku niedotrzymania terminu określonego w § 1 wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną w wysokości 10% wartości umownej dzieła za każdy dzień zwłoki.

§ 7

W przypadku niewykonania dzieła /§3/. Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 30% ustalonego wynagrodzenia.

§ 8

Zarówno w przypadku określonym w § 6, zamawiającemu niezależnie od kar umownych przysługuje prawo dochodzenia od wykonawcy odszkodowania na ogólnych zasadach odpowiedzialności kontraktowej.

§ 9

Wykonawca nie może powierzyć wykonanie dzieła innym osobom bez zgody zamawiającego.

§ 10

W sprawach nie unormowanych w umowie będą miały zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego.

§ 11

Umowa została spisana w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednej dla każdej ze stron.

Zamawiający **Wykonawca**

RACHUNEK

dla .....

za wykonanie umowy o dzieło .....

zgodnie z umową z dnia ..... należy wypłacić kwotę .....zł.

słownie złotych: .....

Stwierdzam wykonanie dzieła
zgodnie z umową

..... **.....**
(podpis osoby odbierającej) **(podpis wykonawcy)**

Dane wykonawcy:

Nazwisko .....
Imiona .....
Imie ojca i matki .....
Miejsce i data urodzenia.....
Numer PESEL .....
Numer NIP .....
Miejsce zamieszkania .....
Gmina/dzielnica .....
Ulica .....
Kod pocztowy .....
Urząd Skarbowy właściwy w sprawie
podatku dochodowego: .....
.....
Bank .....
Nr konta .....

Wynagrodzenie brutto ..... zł.
Koszty uzyskania .....% ..... zł.
Podstawa opodatkowania ..... zł.
Potrącono zaliczkę na podatek dochodowy
.....% ..... z³
Do wypłaty netto ..... zł.
Otrzymałem słownie złotych: .....
.....
Seria i nr dowodu osobistego .....
Data .....
.....
(podpis wykonawcy)

Zatwierdzam do wypłaty kwotę: ..... zł
słownie złotych.....
.....
(podpis osoby zatwierdzającej)

Obciążyć kosztami .....
Zamówienie nr .....

Ministerstwo Kultury i Sztuki
Departament Prawa Autorskiego
i Praw Pokrewnych

Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa
Tel. (0-22) 826-19-25
Fax 827-34-58

Warszawa, dn. 26.5.97 r.

DPA.024/198/97

Pan
Władysław Chaszczowski
Dyrektor
Polskiego Towarszystwa
Turystyczno-Krajoznawczego
Oddział Wrocławski
Rynek-Ratusz 11/12
50-106 Wrocław

W związku z przesłanym pismem zn. 812/97 z dn. 9.5.97 r. uprzejmie informuję, iż w istocie ochrona przysługuje każdemu utworowi od momentu jego ustalenia, za które można uznać wygłoszenie prelekcji przez przewodnika, jeżeli spełnia ona przesłanki utworu z art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych(Dz. U. z 1994 r. Nr 24, poz. 83), czyli jeżeli stanowi przejaw twórczej działalności o indywidualnym charakterze. Problematyczne może jednak w takiej sytuacji okazać się dowiedzenie przez konkretnego przewodnika, iż jego oprowadzenie miało twórczy charakter, jeżeli ograniczy się on jedynie do ustnej formy wyrażenia.

Jeżeli chodzi o rozliczenia podatkowe, to 50%-towe koszty uzyskania przychodów mogą być stosowane w przypadku rozporządzania prawami autorskimi lub korzystania z nich. W związku z tym zamawiający i przyjmujący zamówienie powinni określić, jaka część należnego przewodnikowi wynagrodzenia w przypadku stworzenia przez niego utworu będzie odpowiadała samemu wykonaniu dzieła w postaci faktycznego oprowadzenia wycieczki, jaka zaś udzieleniu licencji zamawiającemu przez przewodnika na jednorazowe lub wielokrotne skorzystanie z twórczego oprowadzenia przy obsłudze turystów.

WICEDYREKTOR DEPARTAMENTU
Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych
Ewa Ziembiewska

Opracował: Krzysztof Mikucki
BYTOM

Mały doradca podatkowy dla przewodników

Ustawa o usługach turystycznych wyodrębniła na rynku turystycznym różne grupy podmiotów gospodarczych prowadzących działalność turystyczną.
Do w/w podmiotów można zaliczyć samodzielny , sklasyfikowany zawód przewodnika turystycznego. Przedmiotowa ustawa określa jego status poprzez ustalenie w sposób w miarę jasny i czytelny warunków świadczenia usług przewodnickich.
Ukazanie się w/w przepisów daje nam obecnie stabilność wykonywania naszego zawodu , podnosi jego rangę. Mając tak dogodne warunki zastanawiamy się często w jakiej formie chcemy świadczyć usługi przewodnickie.
Czy chcemy być zatrudnieni przez biuro podróży na podstawie umowy o pracę ? To jednak zdarza się niezwykle rzadko. Czy chcemy współpracować doraźnie na podstawie umów cywilnoprawnych tj. umowy zlecenia , umowy o dzieło ? Czy też będziemy występować jako przewodnik indywidualnie prowadząc tego typu działalność gospodarczą?
Przewodnicy mogą podejmować działalność gospodarczą bez obowiązku uzyskania koncesji lub zezwolenia , jedynie na podstawie zgłoszenia do ewidencji gospodarczej.
Uprawianie przewodnictwa na własny rachunek musi być zgodne z przepisami prawa , w tym również przepisami podatkowymi.
Rozpoczynając działalność po załatwieniu wszelkich formalności w Urzędzie Miejskim tj. zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej , w miejscowym oddziale wojewódzkiego Urzędu Statystycznego tj. uzyskania numeru REGON należy udać się do właściwego Urzędu Skarbowego w celu dopełnienia wszystkich formalności rejestracyjnych oraz złożenia oświadczenia o wyborze zwolnienia od podatku od towarów i usług (VAT-6) , zgodnie z art. 14 ust.2,5 i 6 ustawy z dnia 8 stycznia 1993r. o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym.
Warunkiem wyboru w/w zwolnienia jest złożenie oświadczenia w terminie (tj. przed dokonaniem pierwszej czynności np. wykonaniem pierwszej usługi przewodnickiej).
Nie złożenie takiego oświadczenia przez podatnika jest jednoznaczne z wyborem przez niego opodatkowania podatkiem od towarów i usług.
Prowadząc działalność w zakresie usług przewodnickich rozliczanie się w zakresie podatku dochodowego odbywa się na podstawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów. Ustawa z dnia 20 listopada 1998r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od przychodów ewidencjonowanych oraz od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne art. 8 ust.1 pkt. 3 lit.e wyłącza usługi przewodnickie z opodatkowania w formie ryczałtu.
Wobec powyższego taka działalność może być rozliczana w zakresie podatku dochodowego tylko i wyłącznie na zasadach ogólnych (w 2000r.-19% , 30% , 40%) tj. prowadząc podatkową księgę przychodów i rozchodów.
Założenie księgi wymaga powiadomienia o tym fakcie Urzędu Skarbowego właściwego wg miejsca zamieszkania . W/w obowiązku należy dopełnić każdego roku do 20 stycznia na rok bieżący, a w przypadku rozpoczęcia działalności gospodarczej w ciągu roku w terminie 7 dni od dnia założenia księgi.
Osoby prowadzące działalność zobowiązane są do prowadzenia odrębnej ewidencji dla potrzeb podatku dochodowego i dla potrzeb podatku od towarów i usług VAT .
Dla celów podatku dochodowego opodatkowani na zasadach ogólnych prowadzą uproszczoną ewidencję sprzedaży i księgę przychodów i rozchodów .
Dla celów podatku VAT nievatowcy prowadzą uproszczoną ewidencję sprzedaży VAT (celem uchwycenia momentu przekroczenia obrotu 80 tys. zł.).
Prowadząc podatkową księgę przychodów i rozchodów dokonuje się rozliczenia w terminie do 20 dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni wypełniając co miesiąc deklarację PIT-5 od chwili osiągnięcia dochodu wyższego od kwoty wolnej od podatku (w 2000r. jest to kwota 2.295,79 zł.). Formularz deklaracji na zaliczkę miesięczną na podatek dochodowy PIT-5 można otrzymać w Urzędzie Skarbowym.
Korzystając z tej formy opodatkowania można uzyskany przychód pomniejszyć o koszty uzyskania przychodu. Kosztami uzyskania przychodu , zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych są wszelkie koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów.
Do w/w kosztów działalności przewodnickiej można zaliczyć np. opłata za telefon , artykuły

biurowe , ubezpieczenie OC , opłaty za udział w szkoleniach , mapy , przewodniki, składka na ubezpieczenie społeczne w skład którego wchodzi ubezpieczenie emerytalne , rentowe , chorobowe , wypadkowe o ile nie będą stanowiły zgodnie z art. 26 ust.1 pkt. 2 w/w ustawy odliczenia od podstawy opodatkowania (dochodu).
Wydatki na zakup odzieży przewodnickiej mogą stanowić koszty uzyskania przychodu w ramach wydatków na reprezentację , jeżeli wykaże się ,że odzież ta nie ma charakteru odzieży osobistej poprzez opatrzenie jej pewnymi cechami charakterystycznymi np. czerwona bluza przewodnicka z naniesionym na stałe wizerunkiem blachy przewodnickiej. Zalecam jednakże korzystanie z w/w przepisu w sposób umiarkowany i rozważny, każdorazowo zasięgając informacji , w tym zakresie we właściwym dla siebie Urzędzie Skarbowym.
Dokumentowanie sprzedaży odbywa się poprzez wystawianie stosownych dokumentów. W przypadku nievatowców wystawia się obecnie zwykłe rachunki , natomiast podatnicy rozliczający się w podatku VAT wystawiają wszystkim odbiorcom faktury VAT.
Osoby prowadzące działalność gospodarczą również w innym zakresie , będące jednocześnie podatnikami podatku od towarów i usług winny uzyskiwany z tytułu usług przewodnickich przychód wykazywać w ewidencji sprzedaży VAT oraz na deklaracji podatkowej VAT-7 składanej do 25 dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni . Stawka podatku VAT na usługi przewodnickie wynosi 7%.
Kolejnym z obowiązków podatkowych spoczywającym na przewodniku prowadzącym działalność gospodarczą jest złożenie rocznego zeznania podatkowego w terminie do 30 kwietnia na właściwym druku .
Innym sposobem świadczenia usług przewodnickich jest działanie na podstawie umów cywilnoprawnych. W ramach w/w umów to na płatniku (zleceniodawcy , zamawiającym) spoczywa obowiązek składania informacji o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy (druk PIT-8 B) do Urzędu Skarbowego.
Ponadto winien on jednocześnie dostarczyć w/w druk do 15 marca roku następującego po roku podatkowym podatnikowi (przewodnikowi) . Obowiązkiem podatnika (przewodnika) jest uwzględnienie w/w przychodu na właściwym zeznaniu rocznym.
Jednakże , gdy kwota umowy zlecenia , umowy o dzieło w skali miesiąca nie przekracza 120,00 zł. zgodnie z art.30ust.1 pkt. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych opodatkowana jest podatkiem w formie ryczałtu 20% przychodu.
W tej sytuacji płatnik składa do Urzędu informację na druku PIT-8 A , odprowadza należny podatek nie wysyłając w/w druku podatnikowi , który nie ma obowiązku wykazywania w/w przychodu w zeznaniu rocznym .
Przepisy podatkowe często odstraszają swoją zawiłością , aby jednak złamać ten mit zachęcam do głębszego ich poznania poprzez ich używanie podczas opodatkowywania **wielkich** kwot przychodu uzyskiwanego z oprowadzania po szlakach turystów.

PRZEWODNICY TURYSTYCZNI i PILOCI WYCIECZEK,

a ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków i ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej

Zgodnie z Ustawą o usługach turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 roku /Dz. U nr 133, poz. 884; nr 158 ,poz. 1043; z 1998r. nr 113, poz. 714; z 1999 r. nr 40, poz. 401; z 2000 r. nr 43, poz. 486 - organizatorzy turystyki przy wykonywaniu swoich zadań korzystają z usług wykonywanych przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

W czasie wykonywania zadań przez przewodników turystycznych lub przez pilotów wycieczek - mogą wystąpić zdarzenia losowe zarówno w zakresie nieszczęśliwych wypadków, jak również zdarzenia powodujące odpowiedzialność cywilną.

Celowym jest rozważenie zawarcia ubezpieczenia przez przewodników

turystycznych w firmie ubezpieczeniowej /PZU, Warta, Gerling i inne/, tj. ubezpieczenie się przez samego przewodnika od następstw nieszczęśliwych wypadków, jak również ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej.

Przewodnik turystyczny posiadający własne ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków - będzie mógł korzystać z tego ubezpieczenia w razie gdy sam ulegnie nieszczęśliwemu wypadkowi.

Przewodnik turystyczny posiadający własne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej - w przypadku odpowiedzialności za czyny niedozwolone zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego, będzie mógł skorzystać z tego ubezpieczenia wskazując osobie poszkodowanej swojego ubezpieczyciela i wiążącą z nim umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej.

Sytuacja pilotów wycieczek jest odmienna niż przewodników turystycznych. Piloci wycieczek działają wprost w imieniu organizatora turystyki /art. 20 ust. 3 ustawy o usługach turystycznych/, powinni zatem być ubezpieczeni - zarówno od następstw nieszczęśliwych wypadków jak i od odpowiedzialności cywilnej - przez organizatorów turystyki.

Za takim rozwiązaniem kwestii ubezpieczenia pilotów wycieczek przemawia treść art.20 ust.3 ustawy o usługach turystycznych i art. 416 kodeksu cywilnego.

Kazimierz Wójcik
radca prawny ZG PTTK

Komunikaty Komisji Przewodnickiej ZG PTTK

1. Komisja Przewodnicka ZG PTTK do końca b.r. zamierza opublikować specjalny materiał szkoleniowy poświęcony odpowiedzialności prawnej przewodnika - pilota /karnej, cywilnej, służbowej, administracyjnej/. Dlatego też świadomie pominięto całościowo te kwestie w niniejszym biuletynie.
w załączeniu poniżej publikujemy jedynie zmiany w kodeksie wykroczeń, które wprowadzono ustawą o usługach turystycznych, a dotyczących przewodników i pilotów.
2. Poniżej zamieszczamy przedruk z Klasyfikacji zawodów i specjalności Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej i GUS z 1996 roku dotyczący przewodników:

51103 - przewodnicy turystyczni
- 5110301 - pilot wycieczek
- 5110302 - przewodnik górski
- 5110303 - przewodnik miejski
- 5110304 - przewodnik terenowy
- 5110305 - pozostali przewodnicy turystyczni

3. Legitymacje przewodnika turystycznego PTTK rozprowadza Komisja Przewodnicka ZG PTTK. Można je nabyć bezpośrednio w Biurze ZG PTTK w cenie 1 szt. 5 zł lub na zamówienie pisemne oddziału, koła - klubu przewodnickiego PTTK i przekazaniu odpowiedniej kwoty przelewem na konto ZG PTTK z dopiskiem : „za legitymacje przewodnickie na fundusz

przewodnicki" /nr konta ZG PTTK - BIG BG SA- I/O Warszawa 11601029 - 30348001/.

4. Przy składaniu zamówień na odznakę „Instruktora przewodnictwa PTTK" prosimy stosować identyczne zasady jak przy składaniu zamówień na legitymacje /cena 1 szt. odznaki również 5 zł z dopiskiem „za odznaki instruktora przewodnictwa na fundusz przewodnicki"/.

5. Komisja Przewodnicka ZG PTTK informuje, że posiada jeszcze niewielkie zapasy niektórych wydawnictw szkoleniowych przydatnych w szkoleniu i doksztalcaniu przewodników.

Są to następujące tytuły:

- Tadeusz Apollo - Metodyka oprowadzania wycieczek turystycznych
- Mirosława Lombardo - Przewodnik po starannej polszczyźnie
- Tyburcjusz Tyblewski - Rola przewodników turystycznych w wychowaniu
- Metodyka oprowadzania wycieczek po wystawach muzealnych /pr. zb./

W/w pozycje rozprowadzamy nieodpłatnie. Stosowne zamówienia prosimy przesyłać na adres Komisji Przewodnickiej ZG PTTK.

● ● ●

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA PRZEWODNIKÓW Z PRAWA O WYKROCZENIACH

Podstawa prawna - Kodeks wykroczeń - Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (Dz. U nr 12 poz. 114 wraz z późniejszymi zmianami)

- zmiana w Kodeksie Wykroczeń artykułem 46 Ustawy o usługach turystycznych z 29 sierpnia 1997 roku (Dz.U.nr 133 poz. 884) poprzez dodanie w art. 60.1. Kodeksu Wykroczeń § 4 pkt.1

W związku z powyższym w/w art. 60.1. otrzymał brzmienie:

§ 1. Kto prowadzi działalność gospodarczą bez wymaganego zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej lub bez wymaganej koncesji albo zezwolenia, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto nie dopełnia obowiązku zglaszania do ewidencji działalności gospodarczej zmian danych objętych spisem.

§ 3. Kto prowadząc działalność gospodarczą nie oznacza siedziby i miejsca prowadzenia tej działalności lub prowadząc działalność wytwórczą wprowadza do obrotu towary bez wymaganych oznaczeń, podlega karze ogranizaenia wolnościalbo grzywny.

§ 4. Kto:

1/ wykonuje bez wymaganych uprawnień zadania przewodnika t turystycznego lub pilota wycieczek,

2/ świadcząc usługi hotelarskie używa nazw rodzajowych lub określenia kategorii obiektów hotelarskich bez decyzji lub niezgodnie z decyzją,

3/ wbrew obowiązkowi świadczy usługi w obiekcie nie zgłoszonym do ewidencji,

4/ świadczy usługi hotelarskie wbrew decyzji nakazującej wstrzymanie ich świadczenia

- podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

•PROPOZYCJE•

•PROPOZYCJE•

Dystrybutor:

Biuro turystyczne

„Sabat"

ul. Gliniana 7a/16

27-206 Starachowice

tel. (0-41) 274 41 44

Od poniedziałku do piątku

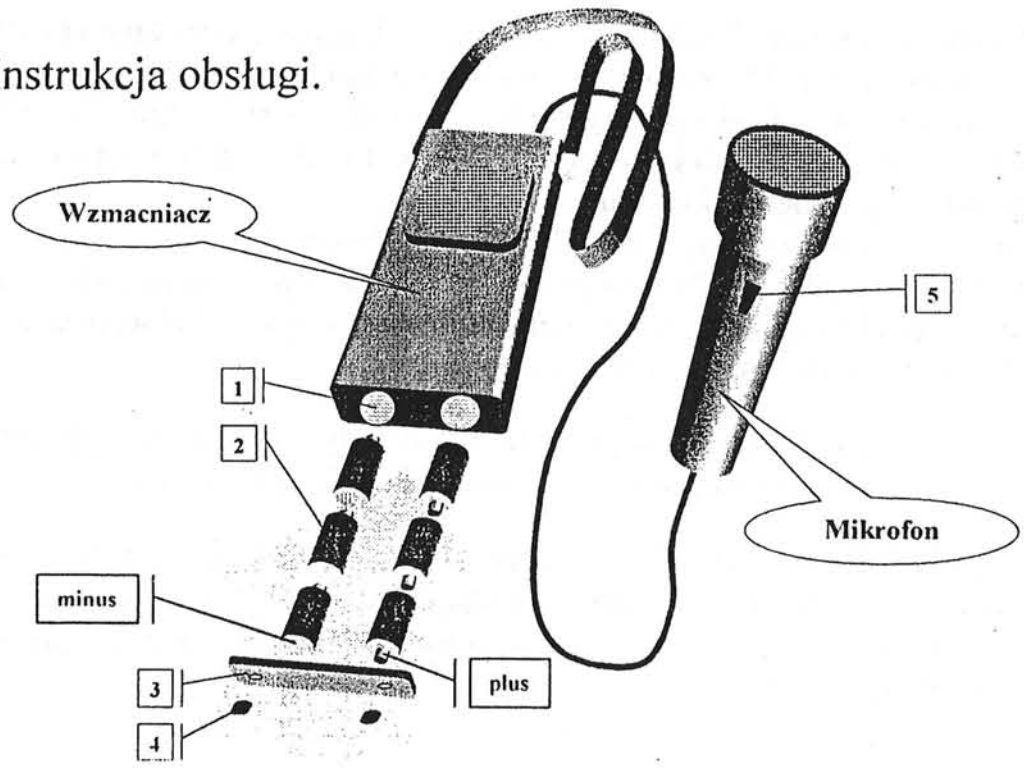
w godz. $10^{00} \div 15^{00}$

Przenośny zestaw nagłaśniający

PRZEWODNIK 02

Instrukcja obsługi.

1. Luk bateryjny.
2. Bateria 1,5V typ R14 - 6 szt.
3. Pokrywka luku bateryjnego.
4. Nakrętka moletowana.
5. Wyłącznik.

Przygotowanie zestawu do pracy:
Umieścić w lukach bateryjnych *1* odpowiednie {R14} baterie. W tym celu należy odkręcić nakrętki *4* mocujące pokrywkę *3* luku bateryjnego na dolnej ściance wzmacniacza. Wsunąć baterie, zwracając szczególną uwagę, by ich ułożenie było zgodne z rysunkiem i oznaczeniami na pokrywce *3*. Pokrywkę *3* wraz z nakrętkami *4* zamontować na poprzednim miejscu. Włączyć wzmacniacz, przestawiając suwak wyłącznika *5* w górne położenie. Uregulować siłę głosu do pożądanego poziomu. Należy pamiętać, że ustawienie nadmiernego wzmocnienia prowadzi do powstawania sprzężenia akustycznego {pisku}, które to zjawisko jest charakterystyczne dla wszystkich elektronicznych wzmacniaczy akustycznych.

Posługiwanie się zestawem:
Zapamiętaj poniższą listę niezbędnych czynności:
1. Włącz zestaw.
2. Mów. { Jeśli przestałeś mówić – wyłącz.}

Następna sugestia nie jest już żartem: Na otwartej przestrzeni możesz ustawiać pokrętło siły głosu w położeniu bliskim max. W pomieszczeniu siłę głosu należy ograniczyć tym bardziej, im jest ono mniejsze. Jeśli brak w nim mebli lub innego wyposażenia {tzw. „gołe ściany"}, ograniczenie to musi być jeszcze większe. Regulacje te wbrew pozorom nie są zbyt skomplikowane i nie muszą być bardzo precyzyjne. Margines błędu jest bardzo szeroki a ustawienia pokrętła – wyczuwalne intuicyjnie.

POL·TOW·TATRZANSKIE
18
73

POLSKIE
TOWARZYSTWO KRAJOZNAWCZE
WARSZAWIE

N
W
E
S
PTTK

ISSN 1234-1835

INFORMACJE
Zarządu Głównego PTTK

Nr 6

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2000

1950-2000 PTTK

Do użytku wewnętrznego.

Janusz Zdebski

GNIEZNO 2000 V KONGRES KRAJOZNAWSTWA POLSKIEGO

REFLEKSJE POKONGRESOWE

Zakończył się V Kongres Krajoznawstwa Polskiego, nadszedł więc czas na próbę jego podsumowania. Zastanówmy się zatem, czym był Kongres dla naszego Towarzystwa, jakie wniósł wartości, jak twórczo spożytkować jego dorobek.

U progu XXI wieku Towarzystwo włączyło się aktywnie w nurt ogólnonarodowej dyskusji nad wizją przyszłości. Problemy takie stawiane są często w okresach przełomowych, w obliczu przemian. Chwila obecna spełnia te wymogi nie tylko ze względu na schyłek wieku a zarazem tysiąclecia. Rozwój cywilizacji, oszałamiające postępy informatyki budzą zachwyt, nadzieję, ale również niepokój. Stoimy także u progu integracji europejskiej, nowej koncepcji państwa na naszym kontynencie.

Już wybór miejsca Kongresu był nawiązaniem do korzeni, do początków naszej państwowości. Symboliczne było również hasło Kongresu „Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej". Głosząc ideę poznawania swego kraju, jego dziejów, bogactwa kultury, odwołaliśmy się do wartości podstawowych, stwierdziliśmy, iż takie pojęcia jak: ojczyzna, patriotyzm, więź emocjonalna z ojcowizną nie straciły aktualności i swej wymowy. Uznaliśmy, iż krajoznawstwo jest jedną z dróg kształtowania w społeczeństwie, a

szczególnie wśród młodzieży więzi z ziemią ojczystą, poczucia tożsamości narodowej. Tym samym Towarzystwo podkreśliło ponownie służebną rolę wobec narodu, pełnioną nieprzerwanie przez długie lata swej historii.

Społeczną wymowę idei V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego podkreśla fakt uczestnictwa w obradach grupy wybitnych polskich naukowców, którzy utworzyli również jego Komitet Naukowy. Głos Towarzystwa zyskał zatem wsparcie ze strony uznanych w Polsce intelektualistów, co stwarza nadzieję na jego popularyzację w szerszych kręgach społeczeństwa.

Kongres przyczynił się także, dzięki starannie przygotowanej propagandzie medialnej, do przypomnienia i utrwalenia w świadomości społecznej wizerunku Towarzystwa. Godne podkreślenia jest również i to, że szereg imprez towarzyszących Kongresowi zorganizowano z myślą o młodzieży szkolnej i nauczycielach.

Nie można zapominać, iż niezależnie od zewnętrznego odbioru Kongres stanowił doniosłe wydarzenie dla Towarzystwa. a jego rezolucja programowa jest dokumentem wytyczającym kierunki naszego działania na najbliższe dziesięciolecie.

Dzięki poprzedzającym Kongres sejmikom regionalnym udało się zaktywizować szerokie grono członków i sympatyków Towarzystwa, dokonać podsumowania dotychczasowej działalności, zainteresować tematyką krajoznawczą lokalne władze samorządowe. Kongres i sejmiki stały się niejednokrotnie inspiracją do wydania ciekawych, wartościowych poznawczo książek.

Prace nad przygotowaniem Kongresu, uczestnictwo w sejmikach regionalnych pozwoliły mi dostrzec bogactwo i różnorodność form działania Towarzystwa. Pozwoliły na poznanie wielu wspaniałych, oddanych Towarzystwu działaczy. Przyznaję, iż niejednokrotnie odczuwałem dumę, iż jestem prezesem TAKIEGO Towarzystwa. Nie ma w tych słowach żadnej przesady, ani próby kokieterii. Mam także świadomość słabych stron Towarzystwa. Dlatego też WSZYSTKIM, którzy wnieśli swój wkład w przygotowanie i organizację V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, jak również sejmików regionalnych, gorąco i serdecznie DZIĘKUJĘ.

"KRAJOZNAWSTWO ŹRÓDŁEM TOŻSAMOŚCI NARODOWEJ"
PRZESŁANIE
V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego
Gniezno 2000

Piąty Kongres Krajoznawstwa Polskiego odbył się w Gnieźnie w dniach 7-10 września w ostatnim roku dwudziestego wieku. Przed nami trzecie tysiąclecie.

Idea krajoznawstwa, aby zaistnieć wymiernie, potrzebuje oparcia w ruchach społecznych, a kiedy je uzyska staje się nośnikiem wartości, które w określonym czasie historycznym są niezbędne jednostkom i społecznościom do rozwoju. Przez tę prawidłowość krajoznawstwo samo staje się wartością.

Tempo przemian, jakie zachodzą w Polsce, w Europie i w całym świecie, jest nieporównywalne z żadnym z dotychczasowych okresów historii ludzkości i będzie ono nadal wzrastać. Wymaga to od nas, z jednej strony - wielkiej umiejętności twórczego dostosowywania się do nowych sytuacji, z drugiej zaś - wierności podstawowym elementom tradycji.

Krajoznawstwo - będąc źródłem patriotyzmu i tożsamości narodowej oraz nośnikiem wartości ogólnonarodowych i regionalnych - otwierać się musi równocześnie na Europę i świat. Powinno stawać się czynnikiem wzbogacania kultury polskiej o wartości innych narodów, a równocześnie przekazywania Europie i światu najcenniejszych wartości kultury polskiej. Położenie Polski w Europie, jej doświadczenia dziejowe i tradycje kulturowe łączące wartości Zachodu z wartościami Wschodu, w sposób szczególny upoważniają i zobowiązują Polaków do wypełniania tej roli.

Konsekwencje tego stwierdzenia powinny znaleźć odbicie w systemie kształcenia na szczeblu szkoły średniej i wyższej. Powinny też stanowić nić przewodnią działalności PTTK na najbliższe dziesięciolecie.

Współczesny świat, Europa, także Polska, stały się terenem współistnienia, a niejednokrotnie i konfliktu wartości. Dlatego chcemy szczególnie zadbać o to, aby Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze nadal propagowało najważniejsze wartości związane z krajoznawstwem: umiłowanie stron ojczystych, dbałość o kulturę i przyrodę, pracę nad sobą i życzliwość do drugiego człowieka .

Mając powyższe na względzie, uczestnicy V Kongresu zwracają szczególną uwagę na potrzebę wzbogacania turystyki o treści krajoznawcze, nie godząc się na pogoń za doraźnymi efektami ekonomicznymi.

W realizacji społecznych celów krajoznawstwa na progu trzeciego tysiąclecia oczekujemy wsparcia ze strony organizacji pozarządowych, struktur samorządowych i państwowych.

V Kongres Krajoznawstwa Polskiego potwierdza wolę Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego służenia Polakom w kraju i za granicą.

Gniezno, 10 września 2000 r.

"KRAJOZNAWSTWO ŹRÓDŁEM TOŻSAMOŚCI NARODOWEJ"

Rezolucja programowa

V KONGRESU KRAJOZNAWSTWA POLSKIEGO

Uczestnicy V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, działający w strukturach Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, a także w innych organizacjach, mając świadomość zabierania głosu w czasie i miejscu symbolizującym historyczne przemiany - otwieranie się na nową rzeczywistość Europy jako ojczyzny ojczyzn, pragną podzielić się oraz służyć bogatym dorobkiem intelektualnym i doświadczeniem praktycznym środowisk krajoznawczych.

Hasło Kongresu odpowiada przewidywanym wyzwaniom, jakie staną przed społeczeństwem polskim u progu XXI wieku. Potrzeba pogłębienia, nierzadko również odbudowy poczucia tożsamości narodowej, będzie wynikała z dwu głównych przyczyn. Po pierwsze, będą nimi problemy wewnętrzne poszczególnych regionów kraju. Bez oparcia regionalizacji kraju o kryteria kulturalne i historyczne wątpliwym wydaje się sukces czysto gospodarczy reformy ustrojowej państwa. Drugim ważnym elementem będzie konieczność umiejętnego znajdywania swojego miejsca w zjednoczonej Europie nie tylko przez Polskę, ale również przez Polaków.

1. Dla twórczego kształtowania swojego udziału w tych dwu sprzężonych ze sobą procesach krajoznawstwo będzie na pewno pomocne. W okresie pierwszej dekady nadchodzącego wieku należy zwrócić szczególną uwagę, że krajoznawstwo:
   - jest nośnikiem idei potrzebnych do rozwoju jednostkom, zbiorowościom regionalnym oraz społeczeństwu jako całości, takich, jak kształtowanie postaw patriotycznych nowego typu nastawionych na obronę wartości, jakimi są ojczyzna, państwo, codzienna odpowiedzialność w działaniu, uczciwość i tolerancja;
   - daje możliwości harmonijnego rozwoju człowieka w całym jego życiu angażując pozytywne emocje oraz intelekt bez względu na miejsce zajmowane w społeczeństwie oraz barier stwarzanych przez stan posiadania i formalne wykształcenie;
   - daje szansę na ochronę i umacnianie tożsamości narodowej obywateli zamieszkujących Polskę, na wejście do struktur europejskich bez kompleksów, z pełną świadomością bogactwa wnoszonego dziedzictwa oraz potencjału posiadanych możliwości;
   - było i jest prekursorem syntetycznego ujmowania wielu odległych od siebie dziedzin nauki. Rozwój myśli krajoznawczej potrzebuje intensywnych i wszechstronnych badań naukowych, upowszechniania ich wyników i zmierzania do syntetycznego opisu regionów.

Wiele istniejących pojęć krajoznawczych doczekało się obecnie uzasadnienia w naukach ścisłych. Kluczowe dla naczelnej idei Kongresu relacje między pojęciem "przestrzeni" a "miejsca", związane z "zakorzenieniem", są obecnie twórczo badane i rozwijane przez dyscypliny naukowe z własną metodologią i bogatym piśmiennictwem.

2. Powinnością krajoznawcy będzie, bardziej niż dotychczas głoszenie potrzeby uwzględniania tych pojęć w życiu nie tylko kulturalnym, ale również gospodarczym. Zasięg wymienionych działań jest bardzo szeroki - od ochrony krajobrazu do wpajania młodzieży konieczności "krajoznawczego przygotowania do życia". Tworzące się obecnie struktury samorządowe powinny uwzględnić idee, które już w 1926 r. zapisano w ówczesnym programie regionalizmu krajoznawczego.
3. Traktując język jako podstawowy element dziedzictwa kulturowego narodu uznajemy, iż należy wobec narastających zagrożeń wulgaryzacją i prymitywizacją zarówno języka potocznego, jak i używanego w mediach oraz wprowadzania obcego słownictwa bez uzasadnionej konieczności, wykorzystywać wszelkie dostępne krajoznawstwu metody do ukazywania piękna i bogactwa ojczystego języka. Szczególna rola przypada tu środowisku przewodników.
4. Naczelnym zadaniem krajoznawstwa będzie pobudzanie i pogłębianie dumy z bogactwa i głębi kultury naszego kraju. Polska była przez wieki terenem zetknięcia się dwóch, wielkich a odrębnych, kultur Wschodu oraz Zachodu. Będzie się to dalej uwidaczniało, szczególnie zaś – na naszych pograniczach. Odbudowa historycznych związków narodów zamieszkujących tereny dawnej Rzeczypospolitej powinna stać się jednym z głównych nurtów rozwoju kultury tego rejonu Europy. Może to być naszym wspaniałym wkładem do tworzącej się Europy ojczyzn. Mówiąc zaś o wkładzie Polski do szeroko rozumianej kultury europejskiej nie można zapominać, że wieloetniczna Rzeczypospolita Obojga Narodów była monarchią z rozwiniętą demokracją i systemem parlamentarnym, o wysokiej kulturze politycznej warstw rządzących. Współczesna, jednocząca się Europa, takie właśnie wartości ceni i propaguje.

   Tożsamość narodową należy budować w oparciu o historię i tradycję własnego narodu oraz o pozytywny wkład innych narodowości, współbytujących w obrębie tego samego państwa.
5. Krajoznawstwo budziło i budzi świadomość kształtującej roli krajobrazu w życiu jednostek i społeczności oraz świadomość konieczności krajobrazu tego ochrony. Udział Polski w ochronie europejskiego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego powinien skupiać się na następujących zagadnieniach:

   -zabytki,

   - muzea,

   - parki narodowe i kulturowe,

   - międzynarodowe rezerwaty biosfery, obszary wodno-błotne oraz obszary z listy

światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego,

- współpraca z sąsiednimi krajami i udział w programie Rady Europy Natura 2000 oraz innych strukturach i inicjatywach ponadnarodowych.

Po prawie stu latach odrębnej działalności w zakresie ochrony przyrody oraz dziedzictwa kulturowego należy doprowadzić do powstania jednego programu i jednej zintegrowanej służby w tych obszarach. Należy dążyć do powstania programów ochrony dużych obszarów, bowiem tylko wówczas można je planowo zagospodarować. Można w tym zakresie skorzystać z doświadczeń merytorycznych, organizacyjnych i prawnych programu "Zielone Płuca Polski". Sprawa jest bardzo pilna, ponieważ straty poniesione w tej dziedzinie, w przeciwieństwie do ekonomicznych, są nieodwracalne. Widać to najlepiej w żywej tkance krajobrazu, szczególnie na obszarach pogranicza Państwa. Spowodowane to zostało w znacznej mierze migracjami ludności, która wielokrotnie nie czuła potrzeby kontynuacji zastanych wartości.

6. Krajoznawstwo ujmujące człowieka w jego środowisku, dostrzegające bogactwo w różnorodności, doceniające pogranicze kultur jako obszar edukacji dla wzajemnego zrozumienia narodów czy grup etnicznych, w czasie otwierania się granic w jednoczącej się Europie powinno być trwałym elementem w programach polskich szkół. Wypracowany w Polsce przed blisko wiekiem model krajoznawstwa, głęboko wiążący rozwijanie sfer poznawczych i jednocześnie emocjonalnego związku z ojcowizną i Ojczyzną, pozostaje w swej treści niezwykle aktualny. Turystyka krajoznawcza powinna wejść w szerszym zakresie do programów nauczania w szkołach podstawowych, średnich i wyższych, tak w nauczaniu teoretycznym, jak i w praktyce. Szczególna rola w tym dziele przypada nauczycielom kraju ojczystego. Na co dzień dzieciom, młodzieży i dorosłym bliższa jest mała Ojczyzna. Nie należy jej jednak przeciwstawiać dużej Ojczyźnie – Macierzy, jako duchowej całości integrującej Polaków w kraju i za granicą. Jest to zrozumiałe skoro pamięta się, że aby uczestniczyć w życiu Ojczyzny trzeba być zakorzenionym w ojcowiźnie, która się zaczyna od ulicy, wioski, ogarnia miasto, powiat, województwo i Polskę.

Budowa demokratycznych norm w naszym państwie powinna sprzyjać niwelowaniu istniejących barier środowiskowych i psychologicznych, pomagać w wyjściu z izolacji osobom niepełnosprawnym. Konieczna jest likwidacja barier architektonicznych oraz produkcja urządzeń pomagających w samodzielnym uprawianiu turystyki i krajoznawstwa przez osoby niepełnosprawne.

7. Przemiany ustrojowe końca XX wieku otwarły obywatelom polskim Europę i świat. Reforma samorządowa kieruje uwagę mieszkańców na własny region i potrzebę jego wszechstronnego rozwoju. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, będące spadkobiercą idei i działalności Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego

Towarzystwa Krajoznawczego, ma znaczne doświadczenie i możliwości podejmowania działań służących zakorzenieniu społeczności lokalnych. Realizacji tego celu służy współdziałanie struktur PTTK na obszarze kraju, współpraca ze strukturami rządowymi, samorządowymi, organizacjami pozarządowymi oraz udział w pracach instytucji i organizacji samorządowych.

Do realizacji wspólnych, ważnych społecznie celów, niezbędne jest ich wsparcie środkami budżetowymi i pozabudżetowymi. Anachroniczne jest pojmowanie regionalizmu wyłącznie w kategoriach działalności społecznej o nastawieniu li tylko kulturalnym. Musi on wyrażać się w postawie zaangażowania na rzecz regionu, przy szerokim wykorzystaniu samorządności społecznej, jako że ekonomiczne warunki życia determinują możliwości rozwoju intelektualnego i kulturalnego. W tym celu niezbędne jest kształtowanie świadomości regionalnej jak najszerszych kręgów społecznych, poczynając od najmłodszych pokoleń, aż do osiągnięcia poziomu tożsamości regionalnej, czyli identyfikowania swoich spraw ze sprawami regionu. Wiedza krajoznawcza powinna w szerszym zakresie uwzględniać zagadnienia współczesnego życia społeczno-gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.

Z punktu widzenia interesów państwowych regionalizm i krajoznawstwo są celami społecznymi, ale równocześnie instrumentami współzarządzania państwem. Stąd też powinny one być przez władze państwowe, ale także przez władze lokalne zdecydowanie wspierane i wykorzystywane w bieżących działaniach.

Gniezno, 10 września 2000 r.

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 9 września 2000 roku

Do uczestników i organizatorów
V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego

Drodzy Reprezentanci Parlamentu Krajoznawstwa Polskiego,
Szanowni Państwo,
Przyjaciele,

Nie jest sprawą przypadku, że Wasz Kongres debatuje w tym miejscu i w tym czasie. To tutaj, nad brzegami Gopła i Jeziora Lednickiego, z piastowskiego gniazda - zaczęła się Polska. Wasze spotkanie przypada w momencie, kiedy Polacy bogatsi o 10 wieków zmagań z historią, z nadzieją patrzą ku przyszłości. Skłaniamy się do refleksji nad dziejami, namysłu nad tym, co udało się osiągnąć a co znajduje się jeszcze przed nami.

Wielkopolanin Karol Libelt pisał, że Ojczyzna to ziemia, na której mieszkamy, z całą rozmaitością okolic, z klimatem, niebem, powietrzem i wodą. Jest nią niepowtarzalna w swym charakterze kraina przodków, własne państwo ze wszystkimi swobodami, dzięki którym czujemy się u siebie. Miał po stokroć rację, kiedy głosił, że rozwijanie przez kolejne pokolenia umiłowania ziemi ojczystej to jedna z najważniejszych powinności społecznych.

W tę właśnie tradycję wpisuje się działalność Waszej organizacji. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze obchodzi złote gody. Wasz dorobek, o którym będziecie dyskutować na Kongresie, wykracza poza ramy półwiecza. Jesteście dziedzicami spuścizny wielu pasjonatów turystyki. Od blisko połowy ubiegłego wieku powstawało dzieło, z którego możemy być dumni wobec samych siebie i innych narodów.

To Wasi poprzednicy i Wy, Drodzy Państwo, zbudowaliście fenomen naszego ruchu turystyczno-krajoznawczego. Dzięki Waszym staraniom po wszystkich zakątkach Polski wędrują, cieszą się życiem i tworzą jego niezwykłość, ludzie zakochani w urodzie polskiej ziemi. Dzisiaj, kiedy turystyka traktowana jest jako gałąź gospodarki narodowej, pamiętacie o jej korzeniach. Pozostajecie wierni jej społecznemu przesłaniu. Jesteście orędownikami poznawania kraju jako wartości, która czyni człowieka lepszym, zbliża do drugiego człowieka, ofiaruje mu dar życzliwości, przyjaźni i koleżeństwa.

Przyjmijcie, proszę, najserdeczniejsze gratulacje i życzenia owocnych obrad. Niech doświadczenia pomogą nakreślić Wam ambitne perspektywy działań u progu nowego milenium, w przeddzień zbliżającego się XXI wieku.

Pozdrawiam wszystkich zebranych i życzę polskiemu krajoznawstwu powodzenia na szlakach jutra.

Aleksander Kwaśniewski

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 5 września 2000 r.

Pan
Janusz Zdebski
Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego

Warszawa

Szanowny Panie Prezesie

Dziękuję władzom naczelnym PTTK za zaproszenie na V Kongres Krajoznawstwa Polskiego obradujący w tym roku pod hasłem:" Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej". Ze względu na planowane posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, nie będę mógł w nim uczestniczyć. Tą drogą przekazuję pozdrowienia delegatom na Kongres - reprezentantom polskiego krajoznawstwa.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze poprzez swoje wieloletnie działania związane z popularyzacją idei poznania kraju ojczystego, ochroną przyrody, zabytków i krajobrazu przyczyniało się do umacniania polskości. Jestem pełen uznania dla osiągnięć PTTK w promowaniu krajoznawstwa i turystyki kwalifikowanej. Życzę, by dalsze przedsięwzięcia na rzecz utrwalania i pomnażania zasobów kultury i przyrody służyły promocji Polski, w kraju i za granicą, jako regionu atrakcyjnego turystycznie. Wiem, ze działalność Towarzystwa w dużej mierze opiera się na pasji uprawiania turystyki i społecznym zaangażowaniu jego członków. Obrady Kongresu stwarzają dobrą okazję do podsumowań: określenia miejsca i znaczenia krajoznawstwa i turystyki w Polsce, a także szans i możliwości rozwoju

Życzę Uczestnikom V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego owocnych obrad oraz wszelkiej pomyślności w realizacji zamierzeń ważnych dla krajoznawstwa i turystyki kwalifikowanej, ważnych dla misji organizacji oraz jej członków.

Maciej Płażyński

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

Szanowne Panie, Szanowni Panowie
Drodzy Delegaci i Goście
V-go Kongresu Krajoznawstwa Polskiego

Serdeczną myślą łączę się ze wszystkimi uczestnikami V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, wszystkich Państwa gorąco pozdrawiam, zarówno w imieniu własnym jak i całego kierownictwa Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Pragnę abyście Państwo mieli świadomość, iż w pełni doceniamy wychowawczą i edukacyjną rolą krajoznawstwa. Krajoznawstwo oraz edukacja regionalna i dziedzictwo kulturowe w regionie na stałe wpisały się w programy edukacyjne zreformowanej szkoły.

Młode pokolenie zadaje podstawowe pytania: „Skąd pochodzimy?", „Kim jesteśmy?". Jest to dla nas sygnałem, że młodzież pragnie i potrzebuje silnego związku z otoczeniem, w którym wzrasta. Każdy człowiek buduje poczucie własnej godności tym większe im bardziej odczuwa związki przynależności do swojej grupy, środowiska, społeczeństwa. Krajoznawstwo jest tą dziedziną wiedzy i życia, która określa mocne i stabilne podstawy ludzkiej egzystencji.

W nowym modelu oświatowym i wychowawczym dążymy do zachowania tradycyjnego kanonu polskiego, chcemy pielęgnować narodowy dorobek kulturalny. Wartości staropolskie, oświeceniowe, romantyczne nie mogą być przesłaniane kulturą masową. Pragniemy wyróżnić naszą tożsamość w przestrzeni europejskiej, nadać jej nasz niepowtarzalny, polski charakter.

Nawiązując do proklamowanej na początku września br. *Karty Powinności Człowieka* pragnę podkreślić, że wypełnianie powinności nie może wynikać z przymusu, lecz z impulsu moralnego odwołującego się do poczucia solidarności ze wszystkim, co współtworzy dobro tego świata. Wychowanie młodego pokolenia w duchu umiłowania ojczystego kraju jest naszą powinnością. Niech ten obowiązek będzie dla nas radością.

Prof. dr hab. inż. Edmund Wittbrodt

10 Warszawa, 2000.09.08

MINISTER GOSPODARKI

Warszawa, 2000-09-07

DT-I/AGJ/ 3079 /2000

Pan
Prof. dr hab. Janusz Zdebski
Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno – Krajoznawczego

Szanowny Panie Prezesie, Szanowni Uczestnicy Kongresu,

W imieniu Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Gospodarki p. Janusza Steinhoffa i swoim własnym przesyłam Panu Prezesowi, organizatorom i uczestnikom V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego serdeczne życzenia owocnych obrad.

Pragnę zapewnić o naszym szacunku dla społecznej działalności w realizacji zadań państwowych dla turystyki i wielkiej roli jaką spełnia w tym zakresie Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze, najstarsze i najliczniejsze towarzystwo turystyczne w kraju.

Wysoko cenimy dorobek krajoznawstwa polskiego , zapewniający poznawanie piękna Ojczyzny, poszanowanie i popularyzację wartości przyrodniczych, kulturowych i historycznych, działalność polegającą na uczeniu i wychowywaniu we wrażliwości i szacunku dla człowieka i miłości do swojego kraju .

Pięknie to zostało ujęte jako hasło nadane V Kongresowi "Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej". Symbolicznym jest również wybór miejsca w kraju gdzie obecny Kongres odbywa się: Gniezno - kolebka naszej narodowej historii szczególnie na przełomie tysiącleci powinno zwracać uwagę na ojczyste wartości.

Na ręce Pana Prezesa przekazuję uczestnikom Kongresu, krajoznawcom, sympatykom, całemu Polskiemu Towarzystwu Turystyczno - Krajoznawczemu najlepsze życzenia dalszej owocnej działalności w krajoznawstwie i turystyce.

Życzę aby w wypracowanym na V Kongresie przesłaniu znalazły się propagowane przez krajoznawców treści zawierające całą duchową i społeczną sferę działalności.

z wyrazami głębokiego szacunku

MINISTER
z up.
Tadeusz Donocik
Podsekretarz Stanu

11

Informacje o V Kongresie Krajoznawstwa Polskiego Gniezno 2000

Przygotowania V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego rozpoczęte zostały w XIII kadencji. Wstępne prace i dyskusje nad kształtem programowym Kongresu podjęła w 1995 roku Komisja Krajoznawcza Zarządu Głównego PTTK. Jej przewodniczący - kol. Włodzimierz Łęcki, w porozumieniu z prezesem ZG PTTK Adamem Chyżewskim i sekretarzem Generalnym Wojciechem Redzejem, uzgodnił z władzami miasta możliwość zorganizowania tego najważniejszego, programowego przedsięwzięcia w Gnieźnie. Uzgodniono również hasło przewodnie Kongresu –„ Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej". Zarząd Główny PTTK przedyskutował na zebraniu plenarnym 1 marca 1996 r. tezy programowe przedstawione przez wiceprezesa ZG kol. Janusza Zdebkiego, przyjął ogólną koncepcję V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego i podjął decyzję o jego zorganizowaniu w roku 2000 w Gnieźnie. Od października 1996 r. na łamach „Informacji Zarządu Głównego PTTK" systematycznie publikowano materiały programowe oraz zamieszczano informacje organizacyjne dotyczące przygotowań Kongresu. Wzorem poprzednich Kongresów zaproponowano dwa równoległe nurty przygotowań: prace w komitecie naukowym oraz dyskusję nad wybranymi zagadnieniami, prowadzoną w czasie sejmików przygotowanych przez oddziały PTTK. .Już w lutym 1997 roku wpłynęła do Zarządu Głównego pierwsza deklaracja zorganizowania przedkongresowego sejmiku. Prowadzono rozmowy dotyczące Komitetu Organizacyjnego oraz Komitetu Naukowego.

XIV Walny Zjazd PTTK uznał organizację Kongresu za jedno z najważniejszych zadań stojących przed Towarzystwem w XIV kadencji. Upoważniało to prezesa ZG kol. Janusza Zdebskiego do przedstawienia jego koncepcji programowej w czasie wizyty delegacji ZG PTTK u Prezydenta RP pana Aleksandra Kwaśniewskiego, który wyraził zgodę na przyjęcie honorowego patronatu nad V Kongresem Krajoznawstwa Polskiego.

28 listopada 1997 r. ZG PTTK podjął uchwałę w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, określenia jego zadań i kompetencji (uchwała publikowana w Informacjach ZG PTTK – grudzień 1997). Przewodniczącym Komitetu. został prezes Towarzystwa kol. Janusz Zdebski, wiceprzewodniczącym ds. programowych - kol. Adam Chyżewski a wiceprzewodniczącym ds. organizacyjnych – kol. Włodzimierz Łęcki. 23 stycznia 1998 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Organizacyjnego, w czasie którego omówiono zadania Komitetu, przedyskutowano program Kongresu oraz propozycje zagadnień do przedyskutowania w czasie sejmików terenowych przewidzianych do zorganizowania przez oddziały naszego Towarzystwa. Na kolejnym zebraniu 28 marca 1998 r. zaakceptowano skład Komitetu Naukowego Kongresu, przedstawiono propozycje powołania Komitetu Honorowego, przedyskutowano harmonogram przygotowań, projekt programu Kongresu, propozycję wydawnictw przedkongresowych i kongresowych, wstępny preliminarz, zaproponowano opiekunów dla pierwszych sejmików przedkongresowych. 2 kwietnia tego roku skierowano do kilkunastu osób – pracowników nauki, członków lub sympatyków naszego Towarzystwa, zaproszenia do udziału w pracach Komitetu Naukowego. W pierwszym posiedzeniu Komitetu Naukowego, zorganizowanym 6 maja w Krakowie, uczestniczyli prof. prof.: Kazimierz Denek, Krzysztof Mazurski, Romuald Olaczek, Krzysztof Przecławski, Zdzisław Ryn, Andrzej Tomczak, Janusz Zdebski, dr Adam Chyżewski, dr Franciszek Midura oraz sekretarz ZG PTTK ds. programowych mgr Anna Becker-Kulińska. Przewodniczenie Komitetu Naukowego

powierzono prof. dr hab. Januszowi Zdebskiemu zaś bieżące kierowanie pracami Komitetu Naukowego - dr Adamowi Chyżewskiemu. Na postawie przeprowadzonej dyskusji oraz nadesłanych propozycji dr Adam Chyżewski opracował propozycję szczegółowych tematów sejmików przedkongresowych oraz referatów na obrady plenarne i zespoły Kongresu.

Szczegółowy program i godzinowy przebieg Kongresu, propozycje autorów poszczególnych referatów oraz uzupełniony o inicjatywy terenowe wykaz tematów sejmików przedkongresowych, przyjęto na wspólnym posiedzeniu Komitetu Naukowego i Komitetu Organizacyjnego w dniu 24 października 1998 r. Prace przygotowawcze wkroczyły w fazę realizacji konkretnych zadań.

Przedkongresowa dyskusja rozpoczęła się w listopadzie 1998 roku. Sejmik w Łodzi zorganizowany został przez oddziały z Łodzi, Pabianic i Zgierza zaś w Siedlcach przez miejscowy oddział PTTK. W 1999 roku sejmiki zorganizowały oddziały PTTK z Opola, Suwałk, Wrocławia, Kalisza, Gdańska, Lublina, Białegostoku, Katowic, Krakowa, Warszawy, Golubia-Dobrzynia, Olsztyna i Poznania. Ostatnie sejmiki, już w roku 2000 zorganizowane zostały przez Oddział PTTK w Żarach oraz Oddział PTTK w Ostrowcu Świętokrzyskim. Wykaz sejmików wraz z podaniem organizatorów i wykazem referatów zamieszczony został w Informacjach ZG PTTK (luty 2000).

Skład Komitetów przygotowujących Kongres przedstawiał się następująco:

Komitet Organizacyjny:

Jenusz Zdebski – przewodniczący, Adam Chyżewski – wiceprzewodniczący ds. programowych, Włodzimierz Łęcki – wiceprzewodniczący ds. organizacyjnych, członkowie – Anna Becker-Kulińska, Cezary Droszcz, Lech Drożdżyński, Andrzej Gordon, Adam Jędras, Pola Kuleczka, Ryszard Kunce, Franciszek Midura, Krzysztof Mazurski, Wanda Skowron, Edmund Sroka, Andrzej Wasilewski.

Komitet Naukowy:

Prof. dr hab. Janusz Zdebski – przewodniczący, dr Adam Chyżewski – wiceprzewodniczący, członkowie: prof. dr hab. Janusz Bogdanowski, prof. dr hab. Kazimierz Denek, prof. dr hab. Adam Dobroński, prof. dr hab. Antoni Jackowski, dr Włodzimierz Łęcki, prof. dr hab. Krzysztof Mazurski, dr Franciszek Midura, prof. dr hab. Romuald Olaczek, prof. dr hab. Krzysztof Przecławski, prof. dr hab. Tadeusz Polak, prof. dr hab. Zdzisław Ryn, prof. dr hab Janusz Sondel, prof. dr hab. Andrzej Tomaszewski, prof. dr hab. Andrzej Tomczak, prof. dr hab. Zbigniew Wójcik. Przez cały czas przygotowań w pracach Komitetu Naukowego uczestniczyli koleżanki i koledzy: Anna Becker-Kulińska, Marian Czyżewski, Andrzej Gordon, Wanda Skowron, Andrzej Wasilewski. W końcowej fazie przygotowań współpracę z Profesorami kierującymi obradami zespołów kongresowych podjęli kol. kol. Pola Kuleczka Tadeusz Sobieszek i Krzysztof Wolfram.

Komitet Naukowy pracował w zespołach i na posiedzeniach plenarnych Przygotowaniami pracy zespołów kierowali profesorowie: Janusz Bogdanowski, Krzysztof Przecławski, Tadeusz Polak i dr Włodzimierz Łęcki. Przygotowano referaty, (wydane na Kongres w 5 zeszytach), tezy do dyskusji. Członkowie Komitetu uczestniczyli w sejmikach przedkongresowych. Projekt rezolucji kongresowej, na podstawie dorobku sejmików, przemyśleń autorów referatów kongresowych oraz własnych, przygotowali Adam Chyżewski i Wanda Skowron. Po dyskusji z członkami Komitetu Naukowego projekt krótkiego przesłania oraz rezolucji opracowali: Adam Chyżewski, Marian Czyżewski, Wanda Skowron. Projekty te trafiły do uczestników V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego.

Kol. Adam Chyżewski z kol. Wojciechem Redzejem opracowali materiał zawierający próbę oceny realizacji Rezolucji IV Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, który obradował w roku 1990 w Opolu. Materiał ten, wraz z zeszytami zawierającymi referaty, uczestnicy Kongresu otrzymali w dniu przyjazdu do Gniezna.

Od roku 1999 coraz wyraźniej następował podział prac na organizacyjne i programowe, ukształtowały się dwa zespoły robocze. Na początku 2000 roku Komitet Organizacyjny zatwierdził skład Zespołu Programowego pracującego pod kierunkiem kol. Adama Chyżewskiego oraz skład Zespół Organizacyjnego kierowany przez kol. Włodzimierza Łęckiego. Bezpośrednie prace organizacyjne podjęli działacze z Wielkopolskiej Korporacji Oddziałów PTTK, a przede wszystkim

Koleżanki i Koledzy z Oddziału PTTK w Gnieźnie i z Oddziału Poznańskiego PTTK. Byli oni również organizatorami kilku konferencji prasowych przed i w czasie Kongresu.

V Kongres Krajoznawstwa Polskiego

Organizatorem V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego był Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego przy współpracy Polskiej Organizacji Turystycznej, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolskiej Korporacji Oddziałów PTTK, Starostwa Powiatowego w Gnieźnie, Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, Towarzystwa Miłośników Gniezna.

Patronat objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej pan Aleksander Kwaśniewski

Komitet Honorowy: Stefan Mikołajczak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego – przewodniczący, członkowie: Mirosław Handke – Minister Edukacji Narodowej, Stefan Jurga – Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Leszek Kuźnicki – Przewodniczący Komitetu Prognoz PAN „Polska 2000 Plus", Jacek Marciniak – Starosta Gnieźnieński, Henryk Muszyński – Arcybiskup Metropolita Gnieźnieński, Kszysztof Pajewski – Komendant Rektor Wyższej Szkoły Oficerskiej im. S. Czarnieckiego w Poznaniu, Paweł Rzepka – Prezes Telekomunikacji Polskiej, Cezary Stypułkowski – Prezes Banku Handlowego, Tadeusz Syryjczyk – Minister Transportu i Gospodarki Morskiej, Stanisław Szołkowski – Dyrektor Wielkopolskiego Zakładu Gazowniczego w Poznaniu, Tadeusz Tomaszewski – Przewodniczący Sejmowej Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki, Bagdan Trepiński – Prezydent Gniezna, Gwidon Wójcik – Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej, Janusz Zdebski – Prezes Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Przed Kongresem nastąpiły zmiany na stanowiskach Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, nie spowodowały one zmiany składu Komitetu Honorowego. Na Kongres zaproszono Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Gospodarki, ponieważ do tego resortu przeniesiono zagadnienia związane z turystyką.

Sponsorzy strategiczni Kongresu to:
Bank Handlowy w Warszawie SA – który również sponsorował wydanie na Kongres „Kanonu Krajoznawczego Polski"
Telekomunikacja Polska S.A. oraz Wielkopolski Zakład Gazowniczy.

Pozostali sponsorzy: Wyższa Szkoła Oficerska im. Stefana Czarnieckiego, Kawa & Herbata „Astra: Poznań, „Lech" Browary Wielkopolski SA.

Kongres obradował w Gnieźnie w dniach 8 – 10 września 2000 roku. Dla jego uczestników zorganizowano 7 września wycieczki na 5 trasach Szlaku Piastowskiego, uczestniczyło w nich 246 osób – 101 na trasie „Kórnik", 34 na trasie „Giecz", 33 na trasie „Lednica, 50 na trasie „Kruszwica" i 28 na trasie „Biskupin. Wycieczki prowadzili członkowie Koła Przewodników PTTK z Poznania. Przewodnicy z Gniezna pokazywali swe miasto 8 września przed południem.

W obradach Kongresu uczestniczyło 587 osób, w tym 43 z woj dolnośląskiego, 27 z kujawsko-pomorskiego, 25 z lubelskiego, 5 z lubuskiego, 28 z łódzkiego, 44 z małopolskiego, 146 z mazowieckiego, 14 z opolskiego, 17 z podkarpackiego, 13 z podlaskiego, 34 z pomorskiego, 35 ze śląskiego, 17 ze świętokrzyskiego, 22 z warmińsko-mazurskiego, 81 z wielkopolskiego, 25 z zachodniopomorskiego. Wraz z gośćmi i organizatorami w Kongresie uczestniczyło 650 osób.

Wśród uczestników Kongresu najliczniejszą grupę stanowili działacze PTTK reprezentujący kadrę programową Towarzystwa - wybitni regionaliści, publicyści, opiekunowie SKKT PTTK, przedstawiciele władz naczelnych Towarzystwa, przewodniczący i członkowie 22 komisji społecznych ZG PTTK, kierownicy regionalnych pracowni krajoznawczych PTTK oraz regionalnych muzeów PTTK, jak również młodzi krajoznawcy – laureaci konkursu „Poznajemy Ojcowiznę". Gościliśmy organizatorów i współorganizatorów sejmików przedkongresowych, przedstawicieli Krajowej Rady Towarzystw Regionalnych, Komitetu Głównego Olimpiady Geograficznej, pracowników wyższych uczelni i szkół kształcących kadry dla turystyki na poziomie magisterskim oraz licencjackim. Liczną grupę stanowili nauczyciele – oddani działacze naszego Towarzystwa jak również jego sympatycy

„nauczyciele kraju ojczystego" przygotowujący młodzież do udziału w konkursach i turniejach turystyczno-krajoznawczych, wychowujących finalistów i laureatów Olimpiady Geograficznej, prowadzących młodzież na turystyczne szlaki. W porozumieniu z „Wspólnotą Polską" na Kongres zaproszeni zostali nasi rodacy mieszkający na Litwie, Łotwie, Ukrainie, w Białorusi, Czechach i Mołdawii.

W Kongresie uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych, samorządowych oraz administracyjnych województwa wielkopolskiego i Gniezna, prezesi współpracujących z PTTK zagranicznych organizacji turystycznych, przedstawiciele prasy, radia i telewizji – łącznie około 60 osób.

Obrady toczyły się w auli i salach Liceum Ogólnokształcącego im Bolesława Chrobrego oraz salach Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie.

Uroczyste rozpoczęcie obrad Kongresu nastąpiło 8 września 2000 r. o godz. 14.00. Po wprowadzeniu sztandaru Zarządu Głównego PTTK uczestnicy odśpiewali Hymn Narodowy. Jako pierwszy zebranych powitał marszałek Województwa Wielkopolskiego, przewodniczący Komitetu Honorowego Stefan Mikołajczak. Obrady plenarne otworzył prezes ZG PTTK Janusz Zdebski, dziękując władzom Gniezna i Wielkopolski oraz sponsorom za życzliwość i pomoc, dzięki której zorganizowano Kongres. Powitał gości - minister Barbarę Labudę, Gwidona Wójcika – prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej, Roberta Kępińskiego – dyrektora Departamentu Turystyki w Ministerstwie Gospodarki, Czesława Jermanowskiego – wiceprezesa Telewizji Polskiej, Jana Havelkę – prezesa EWV oraz Klubu Czeskich Turystów, Stefana Keselbauera – prezesa Klubu Słowackich Turystów, ks. Biskupa Stanisława Gondeckiego, Pawła Rzepkę – prezesa Telekomunikacji Polskiej, Antoniego Salę – wiceprezesa Zarządu Banku Handlowego w Warszawie, Stanisława Szołkowskiego – dyrektora Wielkopolskiego Zakładu Gazowniczego, przedstawicieli ministerstw, organizacji i stowarzyszeń, referentów oraz uczestników Kongresu.

Minister Barbara Labuda odczytała list Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego skierowany do uczestników i organizatorów V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego. Gwidon Wójcik w swym wystąpieniu podkreślił rolę i znaczenie PTTK w rozwoju turystyki w Polsce. Następnie głos zabrali Jan Havelka i Stefan Keselbauer. Adam Chyżewski odczytał list Marszałka Sejmu RP Macieja Płażyńskiego skierowany na ręce prezesa ZG PTTK, list Ministra Gospodarki podpisany z up. przez podsekretarza stanu Tadeusza Donocika oraz życzenia owocnych obrad nadesłane przez BTS - Bułgarski Związek Turystyczny i Lajosa Thuroczy – honorowego prezydenta Węgierskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody, a także posła na Sejm RP Tadeusza Syryjczyka – byłego wiceprezesa ZG PTTK. Na salę obrad przybył Wojewoda Wielkopolski Stanisław Tam, który w swym wystąpieniu nawiązał do pierwszego Kongresu Krajoznawczego, który w 1929 r. został zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Krajoznawcze w Poznaniu. Przed przerwą o głos poprosił Kazimierz Dąbrowski ze Lwowa, podziękował za zaproszenie, przekazał pozdrowienia i upominki – na ręce Prezesa ZG PTTK – album ze zdjęciami z cmentarza Łyczakowskiego, a na ręce Wojewody herb Lwowa. Tę część obrad plenarnych zakończył Włodzimierz Łęcki, zapraszając do obejrzenia wystaw i odwiedzenia stoisk oraz informując o dodatkowym punkcie programu – odsłonięciu tablicy pamiątkowej V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego.

Po przerwie obrady prowadził Adam Chyżewski, który odczytał list przesłane przez Ministra Edukacji Narodowej prof. dr hab. inż Edmunda Wittbrodta, Referaty programowe wygłosili:

- prof. dr hab. Henryk Samsonowicz – „Polska na mapie kultury europejskiej"
- prof. dr hab. Zofia Kurnatowska – „Gniezno i Ziemia Gnieźnieńska w początkach państwa polskiego"
- prof. dr hab. Krzysztof Mazurski – „Regionalizm we współczesnym świecie"

pierwszy dzień obrad zakończył Adam Chyżewski, przekazując komunikaty organizacyjne.

Po kolacji uczestnicy Kongresu wzięli udział w uroczystości wmurowania na rynku gnieźnieńskim tablicy upamiętniającej zorganizowanie przez PTTK w roku 2000 w Gnieźnie V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego oraz w imprezie rycerskiej pod Katedrą, która była kulminacyjnym punktem zorganizowanego, z inicjatywy Zygmunta Kwiatkowskiego – prezesa Oddziału PTTK w Golubiu-Dobrzyniu, w dniach 7 – 9 września br., „Zjazdu Gnieźnieńskiego Rycerstwa Polskiego".

9 września - sobota

Drugi dzień Kongresu rozpoczął się obradami plenarnymi, które prowadził Adam Chyżewski. Po komunikatach organizacyjnych przekazanych przez Włodzimierza Łęckiego, referaty wygłosili:

- prof. dr hab. Gerard Labuda – „Natura-kultura we wzajemnym stosunku w aspekcie historycznym – symbioza czy opozycja".
- Prof. dr hab. Leszek Kuźnicki – „Polska XXI wieku – z czym wkraczamy, do czego zdążamy".

Wprowadzenia do pracy w zespołach dokonał Adam Chyżewski.

Uczestnicy Kongresu oraz zaproszeni goście spotkali się w auli o godz. 15.00 na uroczystość wręczenia premierowi Brandenburgii Manfredowi Stolpe nagrody im. Leopolda Kronenberga. Premiera powitał prezes Janusz Zdebski, wręczając mu pamiątkowy medal Kongresu. O zasługach Manfreda. Stolpe dla współpracy Brandenburgii z Wielkopolską poinformował Włodzimierz Łęcki. Prowadzący spotkanie Adam Chyżewski poinformował o przyznaniu nagrody, którą w imieniu Fundacji Banku Handlowego im L. Kronenberga wręczyli Sergiusz Najar i Henryk Przybylski. Premier M. Stolpe wygłosił okolicznościowe przemówienie. Na zakończenie uroczystości otrzymał kwiaty.

Zespoły obradowały w godz. 10 – 13.30, a następnie 15.40 – 18.00.

Zespół I „Krajoznawstwo jako wartość" obradował pod przewodnictwem prof. dr hab. Janusza Sondla. Prof. Janusz Bogdanowski nie mógł przyjechać do Gniezna. Referaty wygłosili:

- prof. dr hab. Kazimierz Denek – „Ojczyzna. Naczelna wartość krajoznawstwa"
- prof. dr hab. Andrzej Tomaszewski – Tożsamość narodowa w dzisiejszym świecie"
- dr Franciszek Midura odczytał referat przesłany przez prof. dr hab. Janusza Bogdanowskiego
- prof. dr hab. Anna Wolff-Powęska – „Człowiek, Natura – Tożsamość".

W obradach uczestniczyło 61 osób, w dyskusji udział wzięło 12 osób. Komisja wnioskowa pracowała w składzie: Wanda Skowron, Edward Wieczorek, Grażyna Orłowska-Rybicka. Do Komisji wpłynęły wnioski od 10 osób.

Zespół II „Wkład Polski do kultury europejskiej" obradował pod przewodnictwem prof. dr hab. Krzysztofa Przecławskiego. Referaty wygłosili"

- prof. dr hab. Krzysztof Przecławski – „Polska jako teren przenikania kultur – rola turystyki"
- prof. dr hab. Andrzej Tomczak – „Rzeczypospolita – fenomen w Europie XVI i XVII wieku"
- prof. dr hab. Romuald Olaczek – Przyroda polska jako składnik dziedzictwa naturalnego Europy"
- prof. dr hab. Zbigniew Wójcik – „Wkład Polaków w rozwój nauki i techniki XIX i XX wieku"

W obradach uczestniczyło 80 osób. W dyskusji udział wzięło 21 osób. Komisja wnioskowa pracowała w składzie: Tadeusz Sobieszek, Krzysztof Wolfram, Barbara Kalinowska. Do Komisji złożono 13 wniosków.

Zespół III „Źródła tożsamości narodowej" obradował pod przewodnictwem prof. dr hab. Adama Dobrońskiego, któremu przewodnictwo przekazał prof. dr hab. Tadeusz Polak, kierujący pracami przygotowawczymi do marca 2000 roku. Referaty wygłosili"

- prof. dr hab. Tadeusz Polak – „Dziedzictwo kulturowe źródłem tożsamości narodowej"
- prof. dr hab. Adam Dobroński – „Wkład regionów w dzieło narodowe polskie"
- prof. dr hab. Antoni Jackowski – „Polskie pielgrzymowanie"
- prof. dr hab. Zdzisław Ryn – „Polacy na obczyźnie. Źródła tożsamości i patriotyzmu"
- dr Marian Czyżewski zreferował wnioski przesłane przez organizatorów sejmików przedkongresowych.

W pracy zespołu uczestniczyło 83 osoby. W dyskusji zabrało głos 13 osób. Komisja wnioskowa pracowała w składzie: Pola Kuleczka, Małgorzata Pawłowska, Zbigniew Fałtynowicz. Do Komisji złożono 22 wnioski.

Zespół IV „Społeczna rola krajoznawstwa" obradował pod przewodnictwem dr Włodzimierza Łęckiego. Referaty wygłosili:

- mgr Andrzej Wasilewski – „Krajoznawstwo w PTT, PTK i PTTK"

- dr Włodzimierz Łęcki – „Krajoznawstwo polskie na przełomie XX i XXI wieku"
- mgr Andrzej Gordon – „Wychowanie przez krajoznawstwo"
- mgr Edward Kudelski – Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w roku jubileuszu 50-lecia".

W pracy zespołu uczestniczyło 186 osób. W dyskusji udział wzięło 14 osób. Powołano komisję wnioskową w składzie: Robert Respondowski, Ryszard Wrzosek, Jerzy Szociński, Andrzej Gumowski. Do Komisji wpłynęło 17 wniosków.

W godzinach wieczornych uczestnicy Kongresu byli gośćmi Marszałka Województwa Wielkopolskiego na Ostrowie Lednickim. Spotkanie z historią obejmowało zwiedzenie z przewodnikami obiektów, okolicznościowe wystąpienia, widowisko teatralne „Uczta Bolesława Chrobrego", udział w uczcie oraz pokaz ogni sztucznych.

10 września - niedziela

Uczestnicy Kongresu wzięli udział w uroczystej mszy św. sprawowanej w Archikatedrze Gnieźnieńskiej i wysłuchali homilii wygłoszonej przez księdza arcybiskupa Henryka Muszyńskiego.

Obrady plenarne rozpoczęto wprowadzeniem sztandaru i odegraniem Hymnu Gniezna, następnie głos zabrał prezydent Gniezna Bogdan Trepiński, dziękując za wybór Gniezna na miejsce obrad Kongresu i informując o roli jaką to miasto odegrało w historii Polski od początków tworzenia polskiej państwowości po rok dwutysięczny. Kolejnym punktem programu było wręczenie Odznaki Krajoznawczej z Szafirem. Ustanowioną w nowej wersji regulaminowej w roku 1993 roku Odznakę Krajoznawczą Polski zdobywa corocznie ponad tysiąc osób. Najwyższy stopień tej odznaki zdobyły trzy osoby – Michał Romanowski i Mirosław Małecki ze Szczecina oraz Danuta Boguszewska z Zawiercia. Uroczystości wręczenia dokonał przewodniczący Komisji Krajoznawczej ZG PTTK Włodzimierz Łęcki.

Prezes Janusz Zdebski wręczył Złotą Honorową Odznakę PTTK Lechowi Drożdżyńskiemu w uznaniu wieloletnich zasług dla Towarzystwa oraz ogromu pracy włożonej w przygotowanie Kongresu. Włodzimierz Łęcki wręczył medal Kongresu wójtowi gminy Łubowo panu Andrzejowi Łozowskiemu, gospodarzowi Ostrowa Lednickiego.

Sprawozdania z obrad zespołów złożyli: prof. dr hab. Janusz Sondel , prof. dr hab. Krzysztof Przecławski, prof. dr hab. Adam Dobroński i dr Włodzimierz Łęcki.

Adam Chyżewski poinformował zebranych o pracach redakcyjnych nad projektami dokumentów końcowych Kongresu – Przesłania i Rezolucji oraz odczytał tekst uwzględniający uwagi i propozycje zgłoszone w czasie dyskusji w zespołach. Włodzimierz Łęcki zaprotestował przeciwko pozostawieniu w Rezolucji pojęcia „światoznawstwa". Po wymianie poglądów przegłosowano wniosek formalny dotyczący odnośnego zdania. Zapadła decyzja o skreśleniu sformułowania z tekstu Rezolucji. Po przyjęciu powyższej poprawki tekst Przesłania oraz Rezolucji programowej V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego „Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej" został przyjęty.

Adam Chyżewski podziękował Komitetowi Naukowemu Kongresu, zespołowi redagującemu dokumenty końcowe oraz wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie naukowe Kongresu, a także osobom nadzorującym nocne powielenie Przesłania i Rezolucji.

Prezes Janusz Zdebski podsumował obrady V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego i podziękował za jego zorganizowanie. Na zakończenie wręczono kwiaty prezes Oddziału Gnieźnieńskiego kol. Kazimierze Helmin, wiceprezesowi Bogusławowi Rzyskiemu, Renacie Dehr z Oddziału Poznańskiego odpowiedzialnej za recepcję uczestników oraz Lechowi Drożdżyńskiemu – zastępcy przewodniczącego Zespołu Organizacyjnego, kwiaty otrzymał również gospodarz Kongresu kol. Włodzimierz Łęcki. Odegrano Hymn Narodowy i wyprowadzono sztandar Zarządu Głównego PTTK. Kongres dobiegł końca.

Imprezy towarzyszące

Spotkania krajoznawców – publicystów z uczniami szkół Gniezna

W dniach 6, 7 i 8 września z młodzieżą spotkali się i poprowadzili zajęcia:

- Szkoła Podstawowa w Woźnikach – Piotr Maluśkiewicz z Poznania
- Zespół Szkół w Czerniejewie – Marek Krzemień z Krakowa i Grażyna Orłowska-Rybicka z Warszawy
- Zespół Szkół w Żydowie – Paweł Anders z Poznania

- Zespół Szkół Zasadniczych w Gnieźnie – Andrzej Danowski i Wilhelm Szarżanowicz z Łodzi
- Gimnazjum nr 2 w Gnieźnie – Zbigniew Galiński i Barbara Kubiak z Bydgoszczy
- Szkoła Podstawowa nr 9 w Gnieźnie – Zbigniew Fałtynowicz i Małgorzata Pawłowska z Suwałk
- Liceum nr 2 w Gnieźnie Robert Respomdowski i Grażyna Orłowska-Rybicka

Seminarium „Krajoznawstwo w szkolnych programach nauczania, a codzienna działalność krajoznawcza szkoły".

Seminarium zorganizowane dla nauczycieli kraju przez Radę ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK przy współpracy z MEN, obejmowało część referatową i dyskusję na temat stosowanych w praktyce form realizacji programu MEN „Dziedzictwo kulturowe w regionie" oraz udział w wycieczkach Szlakiem Piastowskim i w obradach V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego. Seminarium towarzyszyły wystawy – „Dziedzictwo – Koła Krajoznawcze Młodzieży Szkolnej w II Rzeczypospolitej", „Młodzież w PTTK – 2000" i „Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę 1989 – 2000 „ (siedem edycji). Wybór materiałów i układ – Marek Boguszewski i Wanda Skowron. 9 września w krajoznawczej sali komputerowej młodzi krajoznawcy prezentowali CD-ROM-y krajoznawcze i strony internetowe PTTK, zorganizowano również koncert piosenki turystycznej. Seminarium, wystawom i wszystkim imprezom gościny udzielił Młodzieżowy Dom Kultury w Gnieźnie.

Otwarte zebranie Wielkopolskiego Klubu Publicystów Krajoznawczych – zorganizowano 7 września w Seminarium Duchownym

Wystawy

Na terenie Muzeum Początków Państwa Polskiego oraz Liceum im. Bolesława Chrobrego w Gnieźnie z okazji Kongresu zorganizowano następujące wystawy:

- „Fotografia Krajoznawcza w PTK - PTTK". Organizator Centrum Fotografii Krajoznawczej w Łodzi. Wystawie towarzyszyło wydawnictwo „Historia fotografii krajoznawczej PTK-PTTK" autorstwa Adama Czarnowskiego i Wandy Skowron.
- „Czasopiśmiennictwo Towarzystwa centralne i regionalne". Organizator – Centralna Biblioteka PTTK im. Kazimierza Kulwiecia w Warszawie.
- „Ze zbiorów Muzeum Pamiątek Turystycznych PTTK". Organizator – Muzeum Oddziału Miejskiego PTTK w Radomiu.
- 25 lat Wydawnictwa PTTK „Kraj" – wystawa połączona ze sprzedażą książek
- „Morze i Pomorze w medalierstwie i falerystyce" – Bogusław Filipek z Gdyni
- „Tematy historyczne w medalierstwie i znaczkach turystycznych – Włodzimierz Majdewicz z Warszawy
- „Drogi poznania Ojczyzny" – Zbigniew Lewandowski z Warszawy
- „Odznaki krajoznawcze i turystyczne PTTK" – Edmund Rakowski ze Świeradowa Zdroju
- „PTTK w ekslibrisie" – Józef Zdunek z Krotoszyna. Wystawie towarzyszył katalog.
- Wystawa „Dziedzictwo ..." – omówiona przy seminarium.
- **Zjazd Gnieźnieński Rycerstwa Polskiego** – który trwał od 7 do 9 września. Mieszkańcy Gniezna i częściowo uczestnicy Kongresu mogli podziwiać przegląd drużyn rycerskich, przekazanie kluczy do bram grodu, widowisko historyczne przed katedrą.
- **Krajoznawcza impreza na orientację „Poznajemy Gniezno"** – przygotowana przez Komisję Imprez na Orientację ZG PTTK jako ogólnodostępna. Plany Gniezna z krajoznawczą trasą na orientację pobrało ponad 2000 osób, z czego ok. 1800 uczestniczyło w imprezie zgłaszając się na metę z wykonanym zadaniem.
- **Wydawnictwa**

  Pierwszym wydawnictwem z okazji Kongresu był plakat wydany w nakładzie 10000 egz. Przez Wydawnictwo PTTK „Kraj".

  Wydano Informator V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego w nakładzie 5000 egz. Logo Kongresu na samoprzylepnych naklejkach w trzech rozmiarach, medal pamiątkowy w nakładzie 700 egz., 5 zeszytów z referatami plenarnymi oraz wygłaszanymi w zespołach kongresowych, okolicznościowy papier listowy, zaproszenia, koperty, drugi organizacyjne. We współpracy z TP S.A. ukazała się karta telefoniczna rysunkiem plakatu

kongresowego po jednej i wizerunkami odznaki krajoznawczej regionalnej i Polski po drugiej stronie.
Na Kongres wydano opracowany głownie przez członków Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, „Kanon Krajoznawczy Polski" nakład 3000 egz. Wyd. PTTK „Kraj"
Uczestnicy Kongresu otrzymali ponadto okolicznościowy numer „Kroniki Wielkopolskiej 2000" i „Ziemi 2000".

Do Zarządu Głównego PTTK napłynęły listy od osób nie mogących uczestniczyć w Kongresie. Nadesłali je: członek Komitetu Honorowego, poseł na Sejm RP Tadeusz Tomaszewski, wiceprezes Zarządu Polskiego Radia Stanisław Kolbusz, Generalny Konserwator Zabytków dr Marek Rubnikowicz, Rektor Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach prof. dr hab. Adam Massalski. List gratulacyjny przesłał z-ca Redaktora Naczelnego Travel Trade Gazette Poland Jan Paweł Piotrowski.

Informacja o Kongresie ma charakter skrócony. Napewno nie oddaje ona ogromu pracy włożonej przez wiele osób w przygotowanie i przeprowadzenie Kongresu.

Materiały merytoryczne oraz pełniejsza dokumentacja faktów znajdzie się na łamach rocznika „Ziemia – Gniezno 2000", który ukaże się pod koniec bieżącego roku.

Materiał opracowała Anna Becker-Kulińska

Autorzy haseł
Anna Becker-Kulińska, Marian Czyżewski, Jerzy Kosacki, Bogdan Kotowski, Andrzej Kowalski, Marek Krzemień, Jan Krzysztoń, Bogdan Kucharski, Włodzimierz Łęcki, Piotr Maluśkiewicz, Krzysztof Mazurski, Anna Michalska, Wojciech Napiórkowski, Grażyna Orłowska-Rybicka, Henryk Paciej, Robert Respondowski, Krzysztof Stańczyk, Ryszard Wrzosek

Opracowanie graficzne i kartografia
Agnieszka Wielocha

Opracowanie redakcyjne
Bogdan Mościcki

Układ książki
Andrzej Wielocha

KSIĄŻKA WYDANA Z OKAZJI V KONGRESU KRAJOZNAWSTWA POLSKIEGO GNIEZNO 2000

Książka ta jest swego rodzaju informatorem zawierającym syntetyczne opisy i charakterystyki obiektów krajoznawczych. Z kilkunastu tysięcy obiektów zabytkowych w kraju wybrano prawie 300 budowli wyróżniających się historią, formą architektoniczną, wartością artystyczną, oryginalnością lub prezentujących cechy charakterystyczne dla danego regionu. Podobnie postąpiono przy wyborze muzeów. Z kilkuset placówek wybrano muzea większe, posiadające bardziej wartościowe zbiory, charakterystyczne dla danej tematyki lub regionu. Uwzględniono także najciekawsze, wyróżniające się walorami widokowymi, charakterystyczne dla regionu lub danej grupy, unikatowe obiekty — rezerwaty przyrody, pomniki przyrody, punkty widokowe, obiekty techniki, budowle współczesne, obiekty sportowe. Łącznie opisano ponad 600 obiektów krajoznawczych znajdujących się w 390 miejscowościach i w 22 parkach narodowych.

Książka ma przybliżyć czytelnikowi poszczególne obiekty, ułatwić decyzję o kolejności zwiedzania miejsc i miejscowości w danym regionie, jednak przede wszystkim ma zachęcić Czytelnika do zwiedzania Ojczystego Kraju, poznawania jego przyrody, historii i oblicza współczesnego.

KANON KRAJOZNAWCZY POLSKI

Pod redakcja Włodzimierza Łęckiego

Wydawnictwo PTTK „KRAJ"

Polskie Towarzystwo
Turystyczno-Krajoznawcze
Zarząd Główny

1873 — PTT
1906 — PTK
1950 — PTTK

Warszawa, 16 sierpnia 2000 r.

ldz. SG/1928/2000

Pan
Janusz Steinhoff
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki

Szanowny Panie Premierze!

Pozwalam sobie zwrócić się do Pana Premiera w imieniu władz naczelnych Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego z prośbą o pomoc polegającą na osobistym i pilnym zainteresowaniu się sprawami turystyki oraz podjęciu stosownych decyzji. Sytuacja jest paląca i - w naszym przekonaniu - niebezpieczna. Turystyce na skutek dwukrotnych zmian w jej usytuowaniu w systemie zarządzania grozi zapaść. Odnoszę to przede wszystkim do sfery społecznej turystyki i do promocji turystyki jako sfery gospodarki.

Na szczęście jest Pan Panie Premierze ministrem właściwym dla działu *turystyka* i jest Pan władny podjąć działania zapobiegające zwiększaniu się kryzysu.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze odpowiada od dziesięcioleci za wytyczanie, znakowanie i konserwowanie szlaków turystycznych. Długość tych szlaków przekracza 56 tys. km. Tymczasem mimo pisemnej promesy jeszcze z Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej nie otrzymaliśmy dotąd ani złotówki. W planie przewidziano 1 080 tys. zł. Szlaki po deszczach muszą być odnowione. Bez łańcuchów i klamer w górach, bez właściwego wyznakowania szlaków /tyczki, drogowskazy/ szlaki stają się niebiezpieczne stanowiąc zagrożenie dla życia i zdrowia wędrujących. Niezbędne jest także wspomożenie schronisk górskich i innych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i warunków sanitarnych. Jeśli się tego teraz nie zrobi to obiektom grozi zamknięcie przez odpowiednie organy sanitarne oraz ochrony środowiska.

00-075 Warszawa ul. Senatorska 11
tel. centrali 826-22-51÷55, fax 826-25-05

PTTK

Mimo zobowiązań Rządu na forum Sejmu nie podejmuje się nic w zakresie szkolenia przewodników. Złożone jeszcze w Urzędzie Kultury Fizycznej i Turystyki a potem Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej nasze propozycje zyskały aprobatę i promesę dofinansowań. I w tej sprawie też nie uruchomiono środków. Podobne kłopoty przeżywają też bratnie stowarzyszenia: Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych i Polska Federacja Campingu i Carawaningu.

Wbrew zapewnieniom przypuszczalnie zmiany ministra właściwego spowodowały, że w założeniach do projektu budżetu państwa na 2001 rok i ustalenia limitu wydatków dla części *40 budżetu państwa - Turystyka* przyjęto wstępnie wielkości zmniejszające o ponad 24% środki w porównaniu z rokiem 2000 w wartościach bezwzględnych, a w rzeczywistych o 35% - 40%! Może to spowodować ogromne straty materialne. Turystyka może przynosić duże wpływy. Wymaga jednak inwestycji i promocji. Sądzę również, że wymaga też szerokiego programu wychowania dla turystyki.

Jestem przekonany, że Pan Premier nie dopuści przynajmniej do zmniejszenia limitu w stosunku do kwot tegorocznych.

Szanowny Panie Premierze!

Jest potrzebna pilna i zasadnicza rozmowa o stanie i perspektywach polskiej turystyki. Niepokojący jest wstępny bilans zagrożeń i szans. Nadzieję stwarza Pańska życzliwość dla turystyki, umiejętność trzeźwej oceny sytuacji oraz Pańskie kompetencje ustawowe.

Będziemy bardzo zobowiązani za podjęcie niezbędnych działań i za spotkanie na temat przyszłości polskiej turystyki. PTTK ma rodowód jeszcze z 1873 r. Jego wpływ na turystykę w Polsce zawsze był i jest znaczny.

Deklarujemy chęć współdziałania.

Z wyrazami szacunku

Prezes ZG PTTK
Janusz Zdebski

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia 2000.08. 28

MINISTER GOSPODARKI

DT-5/AM/2833/2000

Pan
Janusz Zdebski
Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego

Szanowny Panie Prezesie,

Dziękuję za pismo i poruszone w nim problemy, świadczące o zatroskaniu i osobistym zaangażowaniu w sprawy polskiej turystyki i działania sprzyjające jej rozwojowi.
Podzielam Pana pogląd, że powierzchowny odbiór skutków aktualnych zmian w usytuowaniu turystyki w administracji rządowej może sprawiać wrażenie niekorzystne. Jednak przy głębszej analizie i dobrej woli, nawet obecni oponenci i sceptycy powinni dostrzec, że jest to wrażenie pozorne i że turystyka jako zjawisko gospodarcze ma i będzie miała swoje miejsce w Ministerstwie Gospodarki.
Opóźnienia, o których mowa w Pana piśmie, wynikają głównie z konieczności doprecyzowania stosownych procedur do obowiązujących przepisów i eliminacji pewnych, pojawiających się w wyniku praktyki elementów , których usunięcie czy też poprawienie usprawni również szybkie, racjonalne i efektywne działania w odniesieniu do gospodarczej i społecznej sfery turystyki.

Problemy są usuwane, a sprawy będą niebawem sfinalizowane.

Zgadzam się z twierdzeniem, że turystyka może przynieść znaczne wpływy dla polskiej gospodarki oraz wymaga inwestycji i promocji. Sukces będzie jednak możliwy tylko w wyniku kompatybilnych działań nie tylko administracji rządowej, ale wszystkich zainteresowanych podmiotów. Mam na uwadze m. in. podmioty gospodarcze w tym również stowarzyszenia, które prócz działalności społecznej prowadzą także turystyczną działalność gospodarczą.

Zasadny i bliski jest mi temat programu wychowania dla turystyki . Departament Turystyki podjął już prace zmierzające w tym kierunku i z pewnością będzie korzystał z wiedzy i doświadczenia tak znakomitego i z tradycjami stowarzyszenia jakim jest Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze.

Jak wiadomo trwają prace nad projektem budżetu na rok 2001 . Z pewnością nie będzie to budżet marzeń, ale rzeczywistych możliwości. Nie znajduję jednak powodów do zbytniego pesymizmu i alarmistycznych prognoz w odniesieniu do turystyki.

Otwarty jestem także na konstruktywne rozmowy, po wcześniejszym uzgodnieniu szczegółowych tematów oraz terminu spotkania.

z wyrazami głębokiego szacunku

MINISTER
z up.
Tadeusz Donocik
Podsekretarz Stanu

22

Uchwała Nr 148 / XIV / 2000
Zarządu Głównego PTTK z 23.09.2000 roku
w sprawie wysokości podstawowej rocznej składki członkowskiej obowiązującej członków zwyczajnych PTTK w roku 2001

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt. 2 oraz w związku z art. 14 pkt. 1,4 Statutu PTTK a także realizując postanowienia Uchwały XIV Walnego Zjazdu PTTK i Zarządu Głównego PTTK Nr 1/XIV/97 (§ 1 ust. 1) z 18.10.1997 r. w sprawie: zasad kształtowania składek członkowskich, wpisowego, opłat za legitymacje PTTK oraz podziału wpływów z tych tytułów między Zarządem Głównym PTTK a oddziałami PTTK w okresie XIV kadencji Władz Naczelnych PTTK - Zarząd Główny PTTK:

§ 1

Uchwala podstawową **roczną** składkę członkowską obowiązującą członków zwyczajnych Towarzystwa w roku 2001 w wysokości:
1/ normalna 24 zł
2/ ulgowa 10 zł

§ 2

1.Utrzymuje w mocy postanowienia § 5 Uchwały ZG PTTK nr 1/XIV/97 z 18.10.1997 r. dotyczące osób – członków zwyczajnych PTTK opłacających składkę członkowska ulgową co oznacza , że składka ta przysługuje : młodzieży szkolnej, młodzieży akademickiej studiującej w systemie stacjonarnym ,emerytom, rencistom i inwalidom, żołnierzom niezawodowymi opiekunom SKKT PTTK.
2.Przyznaje wyjątkowo w roku 2001 ,biorąc pod uwagę wnioski zgłaszane przez Oddziały PTTK i działaczy Towarzystwa, prawo do ulgowej składki członkowskiej – **bezrobotnym członkom zwyczajnym PTTK** i powierza realizacje tego postanowienia zarządom oddziałów PTTK.

§ 3

Utrzymuje w mocy postanowienia Uchwały ZG PTTK Nr 1/XIV/97 z 18.10.1997 r. /INFORMACJE ZG PTTK Nr 6 - październik 1997 r./ w sprawie zasad kształtowania składek członkowskich, wpisowego, opłat za legitymacje PTTK oraz podziału wpływów z tego tytułu między Zarządem Głównym PTTK a oddziałami PTTK w okresie XIV kadencji, co oznacza, że oddziały PTTK odprowadzają do Zarządu Głównego PTTK w przypadku podstawowej składki rocznej:
1/ normalnej 6 zł
2/ ulgowej 3 zł
Druga część wpływów stanowiąca różnice pomiędzy wysokością podstawowej rocznej składki członkowskiej uchwalonej przez ZG PTTK a wysokością odprowadzanej do Zarządu Głównego PTTK pozostaje w dyspozycji oddziału.

§ 4

Zwraca uwagę zarządom oddziałów PTTK, że zgodnie z postanowieniami § 8 Uchwały ZG PTTK Nr 1/XIV/97 z 18.10.1997 r. oraz statutami swoich oddziałów **mogą ustanowić do 30 listopada 2000 roku wysokość składki uzupełniającej na rok 2001** obowiązującej członków zwyczajnych PTTK zrzeszonych w ich Oddziale.

§5

Zobowiązuje Sekretarza Generalnego ZG PTTK do znowelizowania na podstawie niniejszej Uchwały, wydanego przez siebie Zarządzenia Nr 18/99 z 5.11.1999 r. dotyczącego zmian w Zarządzeniu Nr 9/98 z 6.11.1998 r. w sprawie realizacji uchwał ZG PTTK Nr 1/XIV/97 z 18.10.1997 r., Nr 66/XIV/98 z 25.10.1998 r. i Nr 67/XIV/98 z 25.10.1998 r. oraz zasad dystrybucji "Karty Rabatowej PTTK" a także do opublikowania tekstu niniejszej Uchwały i znowelizowanego Zarządzenia w "Informacjach ZG PTTK".

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem uchwalenia.

Zarząd Główny PTTK

Uchwała nr 149 / XIV / 2000
Zarządu Głównego PTTK z 23.09.2000 r. w sprawie terminu i miejsca obrad XV Walnego Zjazdu PTTK.

Na podstawie Art. 30 ust. 2 pkt 1/ oraz w związku z Art. 22 ust. 1 Statutu PTTK i § 6 pkt 1 uchwały nr 131/XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z 17.06.2000 r. w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem – ZARZĄD GŁÓWNY PTTK p o s t a n a w i a :

1. **Zwołać w Warszawie , w dniach 14 – 16 września 2001 roku XV WALNY ZJAZD Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego .**

2. **XV Walny Zjazd PTTK obradować będzie w składzie plenarnym i w Zespołach Problemowych Zjazdu. Projekt programu XV Walnego Zjazdu PTTK przedstawiony zostanie Zarządowi Głównemu PTTK na posiedzeniu plenarnym w grudniu 2000 r.**

Zarząd Główny PTTK

Uchwała nr 151/XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z dnia 23 września 2000 r.

w sprawie zmian w składzie Komitetu Organizacyjnego ds obchodów Jubileuszu 50-lecia PTTK.

1. Zgodnie z art. 30 pkt. 8 Statutu PTTK oraz w związku z Uchwałą ZG PTTK nr 31.XIV/97 z dnia 13 grudnia 1997 r. w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego ds. obchodów Jubileuszu 50-lecia PTTK, określenia jego zadań i kompetencji - Zarząd Główny PTTK na wniosek Sekretarza Generalnego podejmuje decyzję o dokooptowaniu do składu Komitetu Organizacyjnego Kol. Kol.:

   - Andrzeja Wasilewskiego - Członka Prezydium ZG PTTK,
   - Stanisława Janowicza - Członka Zarząd Główny PTTK,
   - Ryszarda Kunce - Zastępcę Sekretarza Generalnego ZG PTTK
   - Cecylię Szpura - Głównego Księgowego ZG PTTK,
   - Halinę Mankiewicz - Sekretarza ZG PTTK ds. Organizacyjnego.

2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Główny PTTK

Uchwała nr 152/XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z dnia 23.09.2000 roku
w sprawie zmian w składzie osobowym Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK

Zgodnie z art.30 pkt 2.8 Statutu PTTK oraz na wniosek Komisji Turystyki Pieszej, Zarząd Główny PTTK przyjmuje do akceptującej wiadomości zmiany w składzie Komisji:

1. W skład Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK powołuje się z dniem 22.09.2000 r. Koleżankę Jadwigę Garapich z Warszawy (na zwolnione miejsce po zmarłym Koledze Januszu Szczęsnym).

Zarząd Główny PTTK

•Z PRAC PREZYDIUM ZG PTTK•

Uchwała Nr 438 /2000

Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 22.09.2000r. w sprawie zatwierdzenia składów osobowych Zespołów Problemowych Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK

§ 1

Na podstawie § 8 i § 9 Uchwały Nr 131/XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem Prezydium ZG PTTK zatwierdza na wniosek przewodniczących Zespołów składy osobowe poszczególnych Zespołów Problemowych Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK:

1. Zespołu Organizacyjnego:
   1) Gustaw Konopacki (Warszawa) - Przewodniczący Zespołu
      Wiceprezes ZG PTTK ds. Organizacyjnych
   2) Konrad Bielecki (Radom) - Członek Zespołu
      Członek ZG PTTK
   3) Stanisław Dygasiewicz (Bydgoszcz) - Członek Zespołu
      Prezes GKR PTTK
   4) Edward Jabłoński (Łódź) - Członek Zespołu
      Członek GKR PTTK
   5) Stanisław Janowicz (Warszawa) - Członek Zespołu
      Członek ZG PTTK
   6) Jerzy Kowalski (Dobczyce) - Członek Zespołu
      Członek ZG PTTK
   7) Zbigniew Malinowski (Katowice) - Członek Zespołu
      Członek ZG PTTK
   8) Tadeusz Martusewicz (Warszawa) - Członek Zespołu
      Członek ZG PTTK
      Przewodniczący Kapituły Odznaczeń ZG PTTK
   9) Franciszek Midura (Warszawa) - Członek Zespołu
      Członek Prezydium ZG PTTK
   10) Henryk Miłoszewski (Toruń) - Członek Zespołu
      Członek ZG PTTK
   11) Halina Mankiewicz (Warszawa) - Członek Zespołu
      Sekretarz ZG PTTK ds. Organizacyjnych
      Kierownik Biura XV Walnego Zjazdu PTTK
   12) Andrzej Piwoński (Warszawa) - Członek Zespołu
      Członek GSK PTTK
   13) Tadeusz Stefański (Warszawa) - Członek Zespołu
      Członek ZG PTTK
   14) Elżbieta Strzępek (Warszawa) - Członek Zespołu
      Prezes Warszawskiego Oddziału Przewodników PTTK

2. Zespołu Programowego:
   1) Edward Kudelski (Katowice) - Przewodniczący Zespołu
      Wiceprezes ZG PTTK ds. Programowych

2) Bronisław Adamski (Opole) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
3) Wojciech Biedrzycki (Kraków) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
4) Marian Chudy (Poznań) - Członek Zespołu
Członek Prezydium GKR PTTK
5) Wiesław Karger (Gdańsk) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
6) Andrzej Konarski (Wrocław) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
7) Jadwiga Korzeniewska (Gdańsk) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
8) Ryszard Kunce (Warszawa) - Członek Zespołu
Z-ca Sekretarza Generalnego ZG PTTK
9) Zygmunt Kwiatkowski (Golub Dobrzyń) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
10) Edward Kozanowski (Bydgoszcz) - Członek Zespołu
Członek GKR PTTK
11) Krzysztof Mazurski (Wrocław) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
12) Mirosław Ratajski (Piotrków Tryb.) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
13) Jerzy Raczek (Warszawa) - Członek Zespołu
Członek GKR PTTK
14) Marek Staffa (Wrocław) - Członek Zespołu
Wiceprezes ZG PTTK ds. Programowych
15) Andrzej Wasilewski (Lublin) - Członek Zespołu
Członek Prezydium ZG PTTK

3. Zespołu Ekonomicznego:
1) Cezary Droszcz (Warszawa) - Przewodniczący Zespołu
Skarbnik ZG PTTK
2) Piotr Dąbrowski (Kraków) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
3) Beata Dziduszko (Tarnowskie Góry) - Członek Zespołu
Członek GKR PTTK
4) Eugeniusz Frank (Katowice) - Członek Zespołu
Przewodniczący Zespołu ds. Działalności Gospodarczej Oddziałów PTTK
5) Stanisław Harajda (Olsztyn) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
6) Jerzy Kapłon (Kraków) - Członek Zespołu
Wiceprezes GKR PTTK
7) Andrzej Michalik (Chorzów)` - Członek Zespołu
Członek GKR PTTK
8) Jan Palider (Zakopane) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
9) Stanisław Sikora (Gdańsk) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
10) Cecylia Szpura (Warszawa) - Członek Zespołu
Główny Księgowy ZG PTTK
11) Wiesław Cichy (Warszawa) - Członek Zespołu
Dyrektor Zarządu Majątkiem PTTK

4. Zespołu Statutowego:
1) Zbigniew Kresek (Kraków) - Przewodniczący Zespołu
Członek Prezydium ZG PTTK

2) Janusz Biegajło (Szczecin) - Członek Zespołu
Członek GSK PTTK
3) Andrzej Gordon (Warszawa) - Członek Zespołu
Sekretarz Generalny ZG PTTK
4) Anna Kirchner (Siedlce) - Członek Zespołu
Prezes GSK PTTK
5) Ryszard Koziara (Białystok) - Członek Zespołu
Członek GKR PTTK
6) Gustaw Konopacki (Warszawa) - Członek Zespołu
Wiceprezes ZG PTTK ds. Organizacyjnych
7) Ryszard Mamenas (Łódź) - Członek Zespołu
Członek ZG PTTK
8) Halina Mankiewicz (Warszawa) - Członek Zespołu
Sekretarz ZG PTTK ds. Organizacyjnych
9) Wiesław Radomski (Toruń) - Członek Zespołu
Członek Zespołu Statutowo-Regulaminowego ZG PTTK
10) Tadeusz Sobieszek (Lublin) - Członek Zespołu
Wiceprezes GKR PTTK

§ 2

Zadaniem Zespołów Problemowych Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK jest, m.in.:

1. Zespołu Organizacyjnego - organizacyjne przygotowanie XV Walnego Zjazdu; koordynacja kampanii sprawozdawczo-wyborczej w jednostkach organizacyjnych Towarzystwa; zabezpieczenie dokumentacji z kampanii i z obrad XV Walnego Zjazdu; wystąpienie do ZG PTTK o zabezpieczenie w budżecie ZG PTTK na rok 2001 środków finansowych na realizacje zadań zaplanowanych w kampanii sprawozdawczo-wyborczej i organizację XV Walnego Zjazdu PTTK
2. Zespołu Programowego` - ocena realizacji zadań Towarzystwa w zakresie turystyki i krajoznawstwa w XIV kadencji oraz określenie głównych kierunkowych zadań programowych Towarzystwa na okres XV kadencji; przedstawienie projektów w tym zakresie dla potrzeb Zjazdu.
3. Zespołu Ekonomicznego - ocena stanu gospodarki i finansów Towarzystwa oraz Ustalenie strategii działań na okres XV kadencji; przedstawienie projektów w tym zakresie dla potrzeb Zjazdu.
4. Zespołu Statutowego - przygotowanie projektu nowelizacji Statutu PTTK; przedstawienie projektu Zjazdowi.

§ 3

W miarę potrzeb, dla realizacji zadań poszczególnych Zespołów, ich Przewodniczący mogą powołać komisje specjalistyczne w skład których mogą wchodzić osoby spoza składów zatwierdzonych przez Prezydium ZG PTTK.

§ 4

Prezydium ZG PTTK zobowiązuje Zespoły do opracowania własnych harmonogramów realizacji zadań oraz do przedkładania okresowych sprawozdań o stanie ich realizacji Komitetowi Organizacyjnemu XV Walnego Zjazdu PTTK.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydium ZG PTTK

• ODESZLI JAN BAŁDOWSKI 1917 - 1999 OD NAS •

CZŁONEK HONOROWY PTTK

Minęła pierwsza rocznica śmierci nieodżałowanego działacza PTTK, Członka Honorowego PTTK. Wspomnienia o Nim są stale żywe, a strata bardzo dotkliwa.

Był obecny wśród nas do ostatnich dni życia. Zawsze tam, gdzie działy się sprawy ważne dla miasta, dla kultury, oświaty, dla turystyki - spotykaliśmy popularnego, lubianego Pana Jana. Nie wiedzieliśmy, że drąży Go poważna choroba, gdyż Jego pogoda ducha i nieustająca aktywność - zadawały kłam złym przypuszczeniom.

Zmarł 8 czerwca 1999 r. Z bólem uświadamiamy sobie jak bardzo brak nam Jego wiedzy o regionie warmińsko-mazurskim, zapału w popularyzowaniu jej w najszerszych środowiskach, zwłaszcza wśród młodzieży, Jego spokoju i mądrej rady w poczynaniach krajoznawczych.

Urodzony 1 lipca 1917 r. w Małych Sontakach w ówczesnym woj.nowogródzkim,przyjechał do Olsztyna po studiach na WSP w Gdańsku w 1948 r. i podjął pracę w olsztyńskich szkołach średnich. Kontynuował ją aż do przejścia na emeryturę w 1977 r. Przez ostatnie 16 lat pełnił funkcję Dyrektora Zespołu Szkół Ekonomicznych w Olsztynie. Będąc już czynnym zawodowo pedagogiem, ukończył prawo na Uniwersytecie im.M.Kopernika w Toruniu w 1952 r., a także II stopień studiów geograficznych na WSP w Gdańsku w 1963 r. To także charakteryzowało Jego postawę życiową: nigdy dość wiedzy.

W 1956 r. podjął społeczną działalność w PTTK, stając się wkrótce znakomitym przewodnikiem, a także działaczem różnych ogniw Towarzystwa od Wojewódzkiej Komisji Krajoznawczej i Komisji Przewodnickiej poczynając, poprzez Zarząd Wojewódzki, Komisję Krajoznawczą ZG PTTK do członkostwa w Zarządzie Głównym PTTK. Brał też czynny udział w Kongresach Krajoznawczych jako delegat naszego regionu; czterokrotnie był delegatem na Walne Zjazdy PTTK.

Na szczególne podkreślenie zasługuje wkład pracy Pana Jana jako przewodniczącego Komisji Krajoznawczej PTTK szczebla wojewódzkiego, którą to funkcję piastował z wytrwałością i oddaniem przez 25 lat do 1989 r. Był Instruktorem Krajoznawstwa Polski, a w 1977 r. otrzymał tytuł Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa. Komisja pod Jego kierownictwem organizowała ciekawe sejmiki krajoznawcze, które przyciągały uczestników również z odległych regionów kraju. Przedstawiano na nich walory krajoznawcze Warmii i Mazur, cennych zabytków, etnografii,ochrony przyrody, sylwetki wybitnych ludzi regionu. Wykładowcami byli najlepsi znawcy tematów, pracownicy naukowi olsztyńskich uczelni, autorzy publikacji.

Przy współpracy Wojewódzkiego Ośrodka Informacji Turystycznej wydano znaczną ilość podręcznych Jego autorstwa przewodników po trasach i miejscowościach, folderów, zestawów zagadek turystyczno-krajoznawczych. Organizowano regionalne konkursy krajoznawcze, żywy był Jego udział w 4-letniej kampanii PTTK - "Polska Naszych Dni". Opracowano regulamin i wprowadzono w życie Odznakę Regionalną "Warmia i Mazury - Ziemia Serdecznie Znajoma." Podjęto prace nad inwentaryzacją krajoznawczą regionu.

Inicjatorem, dobrym duchem, a w wielu wypadkach głównym wykonawcą tych wszystkich działań był niestrudzony Pan Jan.

Należy tu jeszcze raz wspomnieć o Jego działalności na polu przewodnictwa. Oprowadził setki wycieczek, był znakomitym wykładowcą na kursach przewodników, pilotów wycieczek i kadry PTTK. Przez 30 lat był członkiem Komisji Egzaminacyjno-Kwalifikacyjnej Przewodników PTTK.

Ponadto działał bardzo pracowicie w Zarządzie Towarzystwa Miłośników Olsztyna, szczególnie w zakresie pracy popularyzatorskiej wśród młodzieży. Był aktywnym członkiem Związku Literatów Polskich i Klubu Publicystów Krajoznawców.

Jego dorobek pisarski obejmuje kilkadziesiąt pozycji. Najbardziej znane to przewodniki "Kraina Wielkich Jezior Mazurskich", "Warmia i Mazury" i wielokrotnie wznawiane publikacje o Grunwaldzie, Św.Lipce, Kanale Elbląskim. Wiele publikacji w prasie dotyczących wybitnych ludzi naszego regionu - to tylko drobny fragment Jego dorobku wydawniczego. Stale współpracował z Wydawnictwami Kartograficznymi przy opracowywaniu map regionu Warmii i Mazur.

Niezwykle czynne i pracowite życie Pana Jana tak znaczące dla popularyzacji Warmii i Mazur zaowocowało licznymi odznaczeniami państwowymi, resortowymi oraz organizacyjnymi PTTK. Posiadał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, odznaki "Zasłużony Działacz Kultury", "Zasłużony Działacz Turystyki". W Towarzystwie został uhonorowany najwyższym wyróżnieniem - otrzymał godność Członka Honorowego PTTK w 1993 r. na XIII Walnym Zjeździe PTTK w Poznaniu.

Śmierć Pana Jana - w czasie pobytu w sanatorium - poruszyła boleśnie szerokie kręgi Jego przyjaciół, Pozostanie w naszej pamięci jako wzór człowieka i działacza społecznego godny naśladowania.

CZESŁAW HERMAN

1909-2000

CZŁONEK HONOROWY PTTK

17 lutego 2000 r. z szcunkiem i żalem liczne grono olsztyńskich prawników, przyjaciół turystów, muzyków, kolekcjonerów pochyliło się nad trumną Czesława Hermana, wyrażając głębokie współczucie Rodzinie.

Żegnaliśmy seniora wielkiej turystycznej rodziny, którego długie, piękne i pożyteczne życie skłaniało do refleksji nad sensem naszego istnienia, nad umiejętnością wyboru takiej drogi, która wiedzie człowieka do najwyższych wartości oraz do zwykłego ludzkiego szczęścia. Życie Czesia było służbą i nieustannym wewnętrznym bogaceniem się.

Urodził się 18 stycznia 1909 roku w Indurze koło Grodna. Dzieciństwo spędził w Petersburgu, następnie przebywał u dziadków na Wileńszczyźnie i dopiero w 1919 r. znów spotkał się z rodzicami.

Pilna nauka w najlepszym wileńskim gimnazjum im.Zygmunta Augusta, a potem na Uniwersytecie im.Stefana Batorego, wprowadziła Go w świat humanistyki i w solidnie realizowaną pracę zawodową na niwie prawniczej. Ochotniczo podjęta służba wojskowa po ukończeniu studiów przygotowała do chlubnego udziału w kampanii wrześniowej, w tym także w obronie Warszawy.

Młodzieńczy okres studiów w Wilnie to również czas rozwijania się wielu zamiłowań, to rozkwit talentów, którymi został hojnie obdarzony i których nie zmarnował. Był wtedy członkiem słynnego Akademickiego Klubu Włóczęgów Wileńskich, w którym zetknął się z wieloma zdolnymi młodymi ludźmi, późniejszymi luminarzami polskiej kultury jak n.p. noblista Czesław Miłosz, znany pisarz Paweł Jasienica, poeta Teodor Bujnicki. Członkowie tego Klubu nie tylko wędrowali pieszo,kajakami czy rowerami, ale uprawiali również "włóczęgę intelektualną" prowadząc dyskusje, kształcąc w sobie szacunek dla poglądów każdego człowieka. Reprezentowali różne opcje polityczne, lecz zawsze pozostawali przyjaciółmi-wędrownikami.

W tymże okresie Czesław rozwijał także swoje zamiłowania muzyczne; był członkiem Chóru Akademickiego i kierownikiem Akademickiego Zespołu Jazzowego "Synkopa". Był utalentowanym skrzypkiem i doświadczenia zdobyte w młodości zaowocowały po wojnie intensywną działalnością artystyczną i organizatorską w zakresie rozwoju życia muzycznego w Olsztynie.

Okres II Wojny Światowej to ciężka praca, konspiracja, a także założenie rodziny. Czesław ożenił się z Haliną Snarską, która przez 58 lat pożycia małżeńskiego była Jego wierną i oddaną towarzyszką, dzielącą wszystkie troski i radości codzienności, ale także jego turystyczne i krajoznawcze zainteresowania. Dzieci: Krystyna i Tadeusz też zostali przez rodziców wciągnięci w ten krąg bogatych zainteresowań, wędrowali po Polsce. Córka, utalentowana skrzypyczka, jest członkiem orkiestry Filharmonii Narodowej, jej syn Wojciech - duma Dziadka - jest obiecującym wirtuozem tejże wiolinistyki. Syn Czesława Tadeusz jest działaczem PTTK, przewodnikiem po Warmii i Mazurach; poszedł więc w ślady obojga rodziców, gdyż żona Halina także z zamiłowaniem oprowadza wycieczki.

Czesław Herman w listopadzie 1946 r. przybył do Olsztyna, podjął pracę w Sądzie Wojewódzkim i z zapałem włączył się w budowę życia muzycznego w naszym mieście. Grał w orkiestrze symfonicznej, w kapeli Zespołu Pieśni i Tańca "Olsztyn". Wreszcie w 1974 r. był członkiem-założycielem chóru męskiego "Surma", do którego wciągnął wielu kolegów turystów i w którym śpiewał do 1996 r. My PTTK-owcy z dumą śledziliśmy sukcesy tego chóru, którego program zapowiadał Czesław na licznych występach.

Krajobraz Krainy Tysiąca Jezior, jakże przypominający ukochaną Wileńszczyznę,urzekł Czesława. Zamiłowany turysta, wodniak, kolarz - rozpoczął tu rodzinne wycieczki piesze, spływy kajakowe i wyprawy rowerowe.

Z PTTK związał się od 1951 r. Już wkrótce, wraz z żoną, brał udział w różnych regionalnych rajdach i spływach, a także w ogólnopolskich. Gromadził mapy i przewodniki. Uropy poświęcał wędrowaniu, urlopy poświęcał wędrowaniu. Nabyte doświadczenia, imponująca wiedza krajoznawcza i historyczna, szybko zaowocowały uzyskaniem szeregu uprawnień kadrowych w PTTK. W 1960 r. Czesław został przewodnikiem po Warmii i Mazurach, potem rozszerzył uprawnienia na kilka regionów Polski, zostając wreszcie Instruktorem Przewodnictwa i przez 11 lat - członkiem Komisji Egzaminacyjno-Kwalifikacyjnej Przewodników. Uzyskał też uprawnienia przodownika turystyki kajakowej, pieszej, instruktora krajoznawstwa, ochrony przyrody i kształcenia kadr. Był członkiem władz PTTK w regionie, Komisji Turystyki Pieszej, Ochrony Przyrody oraz Komisji Opieki nad Zabytkami ZW PTTK.

Jego wybitne zasługi dla rozwoju turystyki w naszym regionie i wychowania nowych kadr PTTK - zostały w pełni ocenione. Otrzymał Złotą Honorową Odznakę PTTK, resortowe wyróżnienia

"Zasłużony Działacz Turystyki" i "Zasłużony Działacz Kultury". W 1979 r. został wpisany do Księgi Zasłużonych Działaczy PTTK woj.olsztyńskiego. XII Walny Zjazd PTTK w 1989 r. obdarzył Go najwyższym wyróżnieniem: tytułem Członka Honorowego PTTK.

Za swoją pracę zawodową i społeczną w dziedzinie rozwoju życia muzycznego Czesław Herman odznaczony był wieloma odznaczeniami państwowymi i regionalnymi, a także znalazł się wśród najwybitniejszych obywateli Olsztyna poprzez wpis do "Księgi Zasłużonych dla Miasta Olsztyna".

Czesław dzielił się chętnie swą wiedzą,imponował erudycją, znakomitym sposobem oprowadzania wycieczek, bieżącą znajomością wszystkich ważnych dla regionu wydarzeń. Był kochanym, dowcipnym naszym "Guru", naszym "Bacą". Jego aktywność i wszechstronność zainteresowań była imponująca. Gromadził nie tylko literaturę muzyczną, historyczną i krajoznawczą, ale był także liczącym się w Olsztynie numizmatykiem. Własnym przykładem zachęcał do czynnego życia i zdobywania szczęścia. Przyjął bowiem w młodości tezę wybitnego angielskiego matematyka i filozofa Bertranda Russela, który twierdził, iż szczęście zdobywa się poprzez rozwijanie jak najszerszych zainteresowań.

W ostatnich tygodniach swego życia wziął jeszcze udział w prezentacji cennych darów, które przekazał Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie: unikalnych map z okresu II Wojny Światowej, książek, nut i osobistych pamiątek.

Od 40 lat zaliczałam się do serdecznych przyjaciół rodziny Hermanów. Z wielkim smutkiem przyjęłam wiadomość o Jego śmierci, ale żegnając Go w czasie pogrzebu w imieniu braci turystycznej podkreślałam, że tak piękne, bogate, czynne i długie życie to właśnie godny naśladowania wzór.

Nie ma Cię wśród nas Drogi Przyjacielu fizycznie, ale w naszej pamięci pozostaniesz na zawsze takim właśnie aktywnym,pełnym życia, koleżeńskim, wesołym wileńskim "Misiem", bo tak chętnie Cię określamy. Wolny od cierpień spoglądasz na nas z góry, z cudownych niebieskich szlaków, którymi wędruje już wielu Twoich przyjaciół.

Anna Andrusikiewicz

WANDA GRABSKA
1913 - 2000

CZŁONEK HONOROWY PTTK

26 sierpnia 2000 roku zmarła Wanda Grabska, nestor krotoszyńskich turystów i krajoznawców, zasłużony działacz społeczny.

Urodziła się 8 listopada 1913 r. w Dortmundzie, jako córka działacza polonijnego Stanisława Junczaka i Franciszki z domu Melecha. W 1919 r. rodzina Junczaków wróciła do kraju i zamieszkała w Krotoszynie.

Tu ukończyła szkołę powszechną i Szkołę Wydziałową /1929 r./, następnie wojskowy kurs oświatowy w Poznaniu. W 1930 roku rozpoczęła pracę w 56 Pułku Piechoty Wielkopolskiej, w którym pracowała do wybuchu II Wojny Światowej. W 1934 r. wstąpiła do Związku Harcerstwa Polskiego, w którym uzyskała wiele stopni harcerskiego wyszkolenia. Brała czynny udział w organizowaniu obozów harcerskich. Pełniła funkcję członka Komendy Hufca. Przez kilka lat była drużynową 5 Drużyny Harcerskiej im.Marii Skłodowskiej-Curie w Krotoszynie. W 1938 r. ukończyła szkołę instruktorek ZHP w Ośrodku Szkoleniowym w Buczu k/Skoczowa uzyskując stopień podharcmistrzyni.

29 sierpnia 1939 r. na wezwanie Komendy Głównej ZHP, wyjechała do Warszawy.Wstąpiła do Pogotowia Harcerskiego, którym dowodziła hm.Józefina Łapińska. W Pogotowiu pomagała organizować nowe jednostki zbombardowanych szpitali, transportowała rannych, brała udział w łączności,rozprowadzała odzież i żywność. W listopadzie 1939 r. wróciła do Krotoszyna.

W latach 1940-43 pracowała przymusowo w niemieckiej firmie "Victor Goldhahn", a następnie przy kopaniu rowów przeciwczołgowych w okolicach Wielunia. Od sierpnia 1940 r. do stycznia 1945 r. była członkiem Szarych Szeregów.

W styczniu 1945 r. podjęła jako sanitariuszka służbę w krotoszyńskim lazarecie

wojskowym, pracowała społecznie w harcerstwie /do 1948 r./ i Towarzystwie Przyjaciół Żołnierza,którego była założycielką i pierwszym prezesem. W okresie późniejszym Towarzystwo to weszło w skład Ligi Obrony Kraju. Za tę działalność została wyróżniona wpisem do Honorowej Księgi Ligi Obrony Kraju.

Przez wiele lat pracowała społecznie w Powiatowej Radzie Narodowej, była przewodniczącą Komisji Zdrowia, potem wiceprzewodniczącą Komisji Oświaty i wiceprzewodniczącą Prezydium Powiatowej Rady Narodowej. W latach 1962-1975 pracowała zawodowo w Krotoszyńskich Zakładach Ceramiki Budowlanej na stanowisku kierownika działu socjalnego.

Do Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego wstąpiła w 1952 r. Pracowała na różnych szczeblach władz Towarzystwa. Pełniła funkcję członka Zarządu Oddziału i członka Komisji Opieki nad Zabytkami.

W latach 1954-1962 była wiceprezesem, a w latach 1962-1976 prezesem Zarządu Oddziału PTTK w Krotoszynie. Ponadto była członkiem Zarządu Okręgu i Okręgowej Komisji Rewizyjnej w Poznaniu. W 1975 r. po reformie administracyjnej kraju, wybrana została wiceprezesem Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Kaliszu. Funkcję tę pełniła do roku 1977. Niezależnie od funkcji w Oddziale i władzach wojewódzkich, pracowała w latach 1977-1981 w Zarządzie Głównym PTTK, m.in. była członkiem Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK w Warszawie.

Była inicjatorką powstania i współorganizatorem Muzeum Regionalnego PTTK w Krotoszynie, które działało w strukturach Towarzystwa od powstania w r.1957 do roku 1998. Przez wiele lat była członkiem Rady Muzeum.

W okresie przynależności do Towarzystwa zdobyła uprawnienia kadrowe: przewodnika turystycznego PTTK oraz Strażnika Ochrony Przyrody i Opiekuna Zabytków.

Za pracę społeczną i zawodową oraz działalność w Szarych Szeregach otrzymała wiele odznaczeń, m.in.: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski /1974/, Medal "Za udział w Wojnie Obronnej 1939 roku" /1984/, Krzyż Armii Krajowej /1994/, Złotą Honorową Odznakę PTTK /1969/, Medal Komisji Edukacji Narodowej /1980/, Złotą Odznakę "Za Opiekę nad Zabytkami" /1984/, Złotą Odznakę "Zasłużony Działacz Kultury" /1984/, Godność i Odznakę Honorowego Członka LOK /1993/, Rozetę - Miecze do Krzyża za Zasługi dla ZHP /1996/, Tytuł i Medal "Zasłużony dla Krotoszyna" /1998/.

Wanda Grabska, mimo sędziwego wieku, do końca życia interesowała się wydarzeniami społecznymi i politycznymi kraju oraz problemami środowiska lokalnego, a przede wszystkim pracą Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego oraz Muzeum Regionalnego w Krotoszynie.

Józef Zdunek

●●

Pożegnaliśmy Ryszarda Mielnika

W dniu 17 września br. odszedł od nas zasłużony działacz, Członek Honorowy Towarzystwa i dziekan Kręgu Seniorów PTTK, wieloletni wiceprzewodniczący Komisji Turystyki Kolarskiej Zarządu Głównego, Kol. Ryszard Mielnik.

W dniu 22 września na cmentarz w Chorzowie nad trumną wybitnego działacza PTTK pochylił się sztandar Zarządu Głównego, a prezes ZG PTTK Janusz Zdebski przypomniał drogę życiową śp. Kol. Ryszarda oraz jego prawie półwieczną społeczną pracę w PTTK i pożegnał w imieniu władz naczelnych tych, którzy śp. Ryszarda znali osobiście i całe lata z nim współpracowali.

Do pożegnań prezesa ZG PTTK dołączył swoje wystąpienie Kol. Roman Kościński - przewodniczący Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK podkreślając ogrom dokonań Kol. Ryszarda Mielnika dla rozwijania turystyki kolarskiej w Polsce.

Kol. Ryszard Mielnik urodził się 16 maja 1924 r. we Lwowie. Dzieciństwo i młodość spędził w Tarnowie. Brał udział w kampanii wrześniowej oraz w ruchu oporu w Szarych Szeregach i w Armii Krajowej, a w ostatniej fazie wojny walczył w szeregach II Armii Wojska Polskiego. Został odznaczony krzyżem Walecznych.

Po wojnie znalazł się na górnym Śląsku, gdzie ukończył studia na Politechnice Gliwickiej.

W PTTK działał od 1953 r. Przodownikiem turystyki kolarskiej był od 1954 r. do końca swoich dni jako najstarszy stażem w kraju /nr leg. 122/; od 1993 r. Honorowy Przodownik Turystyki Kolarskiej. Jako pierwszy w Polsce zdobył najwyższy stopień odznaki turystyki kolarskiej „za wytrwałość". Od 1960 r. nieprzerwanie działał w Komisji Turystyki Kolarskiej Zarządu Głównego. Był również instruktorem krajoznawstwa, przewodnikiem beskidzkim i terenowym, strażnikiem ochrony przyrody. Brał udział w organizowaniu międzynarodowych rajdów kolarskich AIT w Polsce, poczynając od pierwszego w Zakopanem w 1959 r., w 1986 r. w Rogoźniku był komandorem.

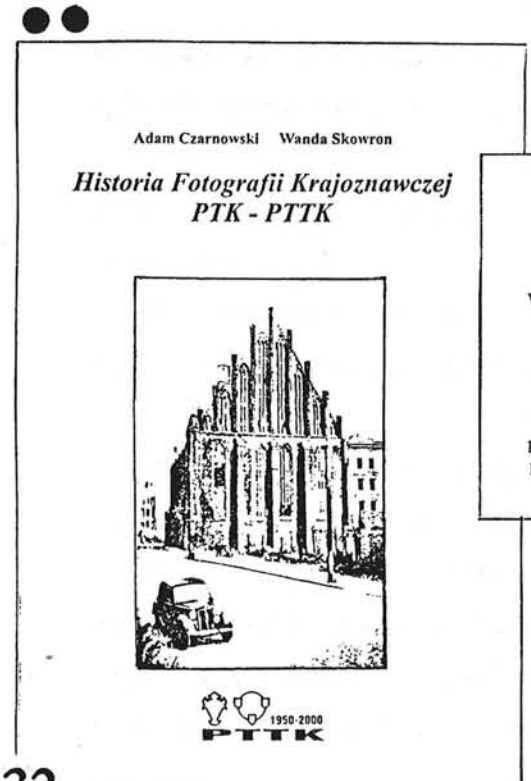
Był honorowym członkiem pięciu klubów kolarskich na górnym Śląsku. Był też współorganizatorem wielu centralnych zlotów turystów kolarzy i ogólnopolskich zlotów przodowników turystyki kolarskiej. Zajmował się aktywnie zagadnieniami tworzenia ścieżek rowerowych.

Łączyła nas mocna przyjaźń, scementowana bliską współpracą przez wiele lat. Ryszard był zaangażowanym i bardzo pracowitym działaczem. Cechowało go pogodne usposobienie, umiar i takt. Miał znakomite poczucie humoru. Koleżeński stosunek do wszystkich - młodych i starych - jednał mu powszechny szacunek i sympatię. W towarzystwie Ryśka wszyscy czuli się dobrze i swobodnie.

Za swoją pracę społeczną i zawodową otrzymał m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, wiele wyróżnień resortowych, a także organizacyjnych PTTK, ZHP i PTSM.

Cześć Jego Pamięci!

Komisja Turystyki Kolarskiej
Zarządu Głównego PTTK

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I

Wanda Skowron
FOTOGRAFOWANIE W POLSKIM TOWARZYSTWIE KRAJOZNAWCZYM 1908-1950 5

I. PIONIERSKIE CZASY 5
II. PIERWSZA WOJNA ŚWIATOWA 1914 31
III. DWUDZIESTOLECIE 33
IV. PO DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ 39
LITERATURA 48

CZĘŚĆ II

Adam Czarnowski
FOTOGRAFOWANIE W POLSKIM TOWARZYSTWIE TURYSTYCZNO KRAJOZNAWCZYM 1951-1999 49

NOWE OBLICZE FOTOGRAFII 52
NA NOWYCH DROGACH 56
NA SZEROKICH WODACH 60
APOGEUM I TRANSFORMACJA 69
PRZYPISY 79
LITERATURA 80

RADCA PRAWNY WYJAŚNIA

Do Zarządu Głównego PTTK wpłynęło pismo od Oddziału PTTK w Pile, aby udzielić im pomocy prawnej w przygotowaniu odwołania od decyzji Urzędu Skarbowego w Pile. Decyzja dotyczyła nieuznania wpłat z działalności gospodarczej oddziału na cele statutowe. W tej sprawie przedstawiamy notatkę Radcy Prawnego mgr Kazimierza Wójcika. Nasz Radca jest również autorem wyjaśnienia pojęcia posiadacza samoistnego, które to wyjaśnienie może się okazać pomocne wielu oddziałom PTTK.

W odwołaniu od decyzji Urzędu Skarbowego – należy podnieść następujące zarzuty:

1. Zarzuty, że decyzja narusza podmiotowe uprawnienia Oddziału PTTK w Pile do korzystania z przedmiotowych zwolnień od podatku na cele wymienione w art. 17 ust. 1 pkt. 4) 158) ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych tekst jednolity Dz. U. z 2000r. nr 54, poz. 654.
2. zarzut, że w zaskarżonej decycji pominięto iż PTTK realizuje cele statutowe objęte zwolnieniami przedmiotowymi takie jak:
   - działalność kulturalna, oświatowa, naukowa,
   - w zakresie kultury fizycznej i sportu,
   - ochrony środowiska.
3. Zarzut, że cele zamieszczone w statucie PTTK w art. 8 statutu – łączą się ściśle z zawartą w ustawie działalnością.
   W *Art. 8 Statutu PTTK* poszczególne punkty odpowiadają wprost zapisom ustawy. I tak w punktach:
   punkt 1 - łączy się z działalnością oświatową, naukową;
   punkt 2 - łączy się z działalnością kulturalną, kulturą fizyczną i oświatową;
   punkt 3 - łączy się z działalnością oświatową;
   punkt 4 - łączy się z działalnością oświatową;
   punkt 5 - łączy się z kulturą fizyczną i sportem;
   punkt 6 - łączy się z działalnością oświatową i ochroną środowiska;
   punkt 7 - łączy się z kulturą;
   punkt 8 - łączy się z działalnością oświatową;
   punkt 9 - łączy się z działalnością oświatową;
   punkt 10 - łączy się z działalnością oświatową;
   punkt 11 - łączy się z działalnością oświatową;
   punkt 12- łączy się z działalnością oświatową.
4. Zarzut, że Oddział PTTK w Pile realizuje cele statutowe zarówno zawarte w swoim statucie jak również cele ogólne wymienione w statucie PTTK, które mieszczą się w przepisie art. 17 ust. 1 pkt. 4) ustawy.
5. Zarzut, że prowadzona przez PTTK działalność jest działalnością faktycznie związaną z działalnością oświatową, kulturalną, ochrony środowiska oraz kultury fizycznej i sportu – która w całości podlega pod zwolnienia przedmiotowe zawarte w ustawie.

Wyjaśnianie pojęcia „posiadacz samoistny"

Przepis art. 172 kodeksu cywilnego – stwierdza, że posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny (w dobrej wierze a po upływie lat trzydziestu, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze).

Dla uzyskania w tym trybie własności przez tzw. Zasiedzenie – niezbędne jest wystąpienie do sądu z udokumentowanym wnioskiem oraz dokładnym określeniem rzeczy będącej przedmiotem wniosku (art. 609 kpc).

Przygotowanie wniosku wymaga wszechstronnego opracowania, sporządzenia opisu rzeczy (planu), jej wyceny, wypisu z księgi wieczystej. Proces o zasiedzenie jest procesem wymagającym wielu czynności a jego wynik nie jest z góry przesądzony. O ile proces

(wniosek o zasiedzenie) zostanie oddalony – sytuacja posiadacza może ulec radykalnej zmianie i należy liczyć się z możliwością ustanowienia czynszu przez właściciela jak również z możliwością procesu eksmisyjnego.

Dla wyjaśnienia podaje, że przez „posiadacza samoistnego" należy rozumiemy taką osobę – (prawną lub fizyczną) która włada rzeczą jak właściciel.

PTTK jest wtedy posiadaczem samoistnym, gdy płaci podatki i włada rzeczą jak właściciel.

To trzeba wiedzieć o naszej gospodarce

W związku z pojawiającymi się w prasie informacjami głównie na temat sprzedaży majątku PTTK, przedstawiamy informację dotyczącą głównych zasad zarządzania majątkiem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Zarząd Główny uznał za główne cele strategii Towarzystwa:

- stałe dostosowywanie struktury bazy noclegowej, gospodarczej i innej a także rodzajów i standardu usług, do zmieniających się potrzeb członków PTTK;
- stworzenie stałych, stabilnych źródeł finansowania organizacji i rozwoju jej działalności gospodarczej;
- wprowadzenie stałych form wspierania inicjatyw Oddziałów zmierzających do uzyskania przez nie możliwości samofinansowania.

W związku z tym przyjęto jako zadania: utrzymanie sieci schronisk, ostateczne uporządkowanie stanu prawnego nieruchomości i przeprowadzenie remontów i modernizacji bazy noclegowej PTTK. Celem stworzenia możliwości realizacji tych zadań postanowiliśmy sprzedać część majątku PTTK mającego niewielkie znaczenie dla działalności programowej, a jednocześnie osiągających straty lub mierne wyniki ekonomiczne.

Sprzedaż takich obiektów PTTK reguluje Uchwała Zarządu Głównego PTTK nr 71/XIV/98. W uchwale tej ZG PTTK wydzielił /pierwszą/ grupę nieruchomości, o szczególnym znaczeniu dla działalności statutowej PTTK. /Lista ta obejmuje 84 obiekty/, /drugą/ grupę obiektów nieruchomości przeznaczonych na działalność gospodarczą, których celem jest wypracowywanie środków na działalność statutową, /trzecią/ grupę obejmującą obiekty do ewentualnego zbycia i /czwartą/ grupa obiektów do zbycia.

Szczegółowe zasady sprzedaży obiektów określono w Uchwale nr 41/98 Prezydium ZG PTTK w sprawie zasad gospodarowania majątkiem Towarzystwa.

Sprzedaż nieruchomości PTTK o wartości księgowej netto ponad 10 000 ECU wymaga konkursu oraz wcześniejszego ogłoszenia w dzienniku ogólnopolskim i w Informacjach ZG PTTK. Jeżeli wartość sprzedanej nieruchomości

przekracza 100 000 ECU wartości księgowej netto musi być dokonana ocena wartości przez biegłego, a konkursowa sprzedaż odbywa się pod nadzorem Zarządu Majątkiem. Sekretarz Generalny ZG PTTK wydał Zarządzenie określające zasady przeprowadzania przetargów i przechowywania dokumentów merytorycznych. Ograniczono również okres dzierżawy, poddzierżawy i najmu do okresu 10 lat. Na dłuższy okres musi wyrazić zgodę Prezydium ZG PTTK.

W okresie 1998-99 Zarząd Majątkiem PTTK dokonał sprzedaży części obiektów niedochodowych, zbędnych lub o marginalnym znaczeniu. Uchwały o sprzedaży realizował Zarząd Majątkiem PTTK lub Zarządy Spółek, które dotychczas prowadziły obiekty PTTK. Sprzedano w tym okresie nieruchomości w: Miastku, Białym Borze, Korbielowie, Ostrołęce, Strzelcach, Brodnicy Dolnej, Krasnem, we Fromborku, Rumii, Pokrzywnej, Czapurach oraz schronisko „Maria Śnieżna". Łączne wpływy z tego tytułu w latach 1998-99 wyniosły prawie 2,5 mln złotych. Środki te zgodnie z uchwałami Prezydium ZG PTTK zostały przeznaczone na koszty regulacji prawnych obiektów PTTK, głównie z pierwszej i drugiej grupy oraz na dofinansowanie kosztów remontów i modernizacji obiektów. Sprzedaż obiektów przez PTTK odbywa się ściśle wg. ustalonej procedury. W roku 1999r. w związku ze złożoną skargą przez dotychczasowego dzierżawcę przy sprzedawanym obiekcie „Maria Śnieżna" Departament Turystyki Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej przeprowadził w Zarządzie Majątkiem szczegółowe postępowanie wyjaśniające, które nie stwierdziło żadnych uchybień ani nieprawidłowości przy prowadzonej procedurze sprzedaży.

Na co przeznaczono pieniądze pozyskane ze sprzedaży?

Przede wszystkim na modernizację, remonty i uregulowanie sytuacji prawnej obiektów.

W 1998r. udział PTTK w pracach modernizacyjno-inwestycyjnych i remontowych w obiektach PTTK wyniósł 1.359.640,69 złotych a w 1999r. 1.466.127,71. Środki nasze były uzupełniane dotacjami Urzędu Kultury Fizycznej Turystyki, Fundacji EkoFundusz, a także środkami wypracowanymi przez oddziały i spółki PTTK oraz dzierżawców obiektów. Prace remontowe i modernizacyjne koncentrowano przede wszystkim na regulacji gospodarki wodno-ściekowej /budowa oczyszczalni ścieków, budowa kolektorów ścieków, modernizacja ujęć wody, budowa kotłowni/, modernizację sanitariatów oraz ogólne podniesienie standardu obiektów.

W 1998 r. realizowano z naszych i pozyskanych środków m.in. prace: w schronisku PTTK w Dolinie Roztoki, Hotelu Górskim w Ustrzykach Górnych, Hotelu Górskim w Wetlinie, schronisku PTTK „Pod Łabskim Szczytem", na polanie Chochołowskiej, stanicy wodnej w Drawnie, schronisku PTTK „Nad Małą Łomniczką" i Domu Wycieczkowym PTTK w Św. Katarzynie, a w 1999 r. prowadzono prace, aż w 40

obiektach o łącznej wartości 3 976 434,49 zł.
Dzięki temu nasze obiekty lepiej odpowiadają standardom oraz wymogom sanitarnym i ekologicznym.

Druga grupa wydatków, którego źródłem były środki pochodzące ze sprzedaży to koszty regulacji stanu prawnego obiektów PTTK. Czynności te dokonywano wspólnie ze spółkami zarządzającymi bazą turystyczną PTTK. W 1998r. tytuły prawne /wieczyste użytkowanie gruntu i własność budynku/ uzyskano w obiektach w: Bartnem, Magurze Małastowskiej, Wierchomli, w Opolu oraz Augustowie a w 1999r. w obiektach: „Odrodzenie", „Strzecha Akademicka", „Mała Rawka", w Ustrzykach Górnych /Hotel Górski, Kremenaros, Kemping/, na Hali Ornak, Kondratowej. Tylko z tytułu uwłaszczenia obiektów „Odrodzenie" i „Strzecha Akademicka" wydatkowano kwotę ponad 223 tys. zł. W trakcie realizacji jest postępowanie regulujące stan prawny w obiektach PTTK w: Łebie, Poznaniu, Jastarni, Karpaczu /Samotnia/, Pod Trójgarbem, Srebrnej Górze i Połoninie Wetlińskiej.

Zgodnie z przyjętą uchwałą o strategii gospodarczej, prowadzony jest stały monitoring działalności spółek. Stan powierzonego majątku jest okresowo /za każdy kwartał/ szczegółowo analizowany i przedstawiany na posiedzeniach Prezydium ZG PTTK. W pracach Rad Nadzorczych wszystkich spółek zasiadają członkowie Prezydium, członkowie Komisji Rewizyjnej i Zarządu Majątkiem PTTK.

Realizując uchwałę Zjazdu w ostatnich dwóch latach Zarząd Majątkiem PTTK zinwentaryzował rzeczowy majątek trwały będący w jego ewidencji. Inwentaryzację przeprowadzono w 137 obiektów PTTK usytuowanych w różnych częściach kraju. Wykonana inwentaryzacja na zasadzie spisu z natury nie wykazała księgowych różnic inwentaryzacyjnych.

Niestety nie wszystko przebiega dobrze. Zasadniczym problemem jest postawa części dzierżawców obiektów PTTK pragnących obarczyć Towarzystwo całkowitą odpowiedzialnością za ryzyko prowadzonej przez siebie działalności. Szczególnym punktem spornym jest kwestia wysokości czynszu oraz traktowania ponoszonych nakładów.

Poważnym zagrożeniem dla obiektów PTTK jest postawa części dzierżawców, których zamiarem było przejęcie naszych obiektów. Takim przykładem była postawa dzierżawców stanic wodnych na Krutyni tj. obiektów zarządzanych przez naszą Spółkę OZGT PTTK w Olsztynie. Zaprzestanie przez dzierżawców stanic wodnych w Nowym Moście, Spychowie, Krutynii, Rucianym, Ukcie, Babiętach oraz Zgonie w połowie 1997r płatności czynszów oraz ich użytkowanie pomimo zakończenia terminów umowy doprowadziło do długotrwałego procesu sądowego. W jego wyniku do chwili obecnej udało się odzyskać obiekty w Spychowie, Ukcie, Rucianym-Nidzie i Zgonie. Pozostałe dwa - w Krutyni i Nowym Moście - Spółka przejmie do końca br.

/wygasa umowa dzierżawy/. Ostatni obiekt - w Babiętach - zostanie odzyskany po uprawomocnieniu się wyroku eksmisji dzierżawcy. W 2001 r. wszystkie obiekty wrócą do Spółki. Nie oznacza to jednak końca toczących się spraw sądowych. OZGT PTTK w Olsztynie wniesie teraz 6 pozwów /przeciwko byłym dzierżawcom/ o odszkodowanie za bezumowne korzystanie z obiektów oraz o uruchomienie zabezpieczeń wekslowych. Należy się spodziewać z kolei wniesienia przez dzierżawców pozwów o zwrot poniesionych przez nich nakładów. Podejmują oni też działania zmierzające do negatywnego nastawienia opinii publicznej, urzędów centralnych jak i władz miasta, do działalności naszej Spółki. Dzieje się to wówczas, kiedy we wrześniu Spółce OZGT PTTK w Olsztynie została przyznana nagroda „Za najlepszy produkt turystyki aktywnej na Warmii i Mazurach w 2000r.". Nagroda została ufundowana i wręczona przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Celem systemowej likwidacji konfliktów z dzierżawcami oraz ochrony interesów PTTK Prezydium ZG PTTK zobowiązało Zarząd Majątkiem do opracowania nowych tekstów umów dzierżawnych. Przygotowane Umowy zabezpieczają w sposób kompleksowy interesy PTTK. Są one konsekwentnie wdrażane przy spisywaniu umów z nowymi dzierżawcami.

Należy podkreślić, że obecnie poza jedną pożyczką, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze nie ma żadnych pożyczek za wyjatkiem inwestycyjnych. Na koncie PTTK znajdują się środki na pokrycie tej jednej ciążącej na nas pożyczki.

●●● *IX Ogólnopolski Przegląd Książki Krajoznawczej i Turystycznej impreza towarzysząca Międzynarodowemu Salonowi Turystycznemu „Tour-Salon" Poznań 2000*

●●● *Informacja o przebiegu i wynikach konkursu*

W tegorocznym konkursie udział wzięło 38 wydawców, którzy do oceny przez jury przedstawili 84 publikacje krajoznawcze w pięciu kategoriach. Jury pod przewodnictwem prof. dr. hab. Janusza Zdebskiego, Prezesa ZG PTTK, obradujące w dniu 17 września 2000 r. w Poznaniu, postanowiło przyznać wyróżnienia regulaminowe (dyplomy honorowe Międzynarodowych Targów Poznańskich i Zarządu Głównego PTTK) najwyżej ocenionym publikacjom w poszczególnych kategoriach.

W kategorii albumów:

I miejsce — Adam Bujak, ***Polska***, „Bosz", Olszanica 2000
II miejsce — Zygmunt Ficek, ***Tatry***, Wydawnictwo „Karpaty", Kraków 2000
III miejsce — ***Włocławek – widoki miasta do 1939 r.***, pod red. Stanisława Kunikowskiego, Oficyna Wydawnicza Włocławskiego Towarzystwa Naukowego „Lega", Włocławek 2000

W kategorii przewodników:

I miejsce — ***Bedeker tatrzański***, praca zbiorowa pod red. Ryszarda Jakubowskiego Wydawnictwo Naukowe PWN S.A., Warszawa 2000

II miejsce — Romuald Witczak, Rafał Fronia, Piotr Jakubowski, ***Karkonosze Ilustrowany przewodnik z mapami***, Wydawnictwo Turystyczne „Plan", Jelenia Góra 2000

III miejsce — ***Włocławek i okolice. Przewodnik***, pod red. Stanisława Kunikowskiego, Oficyna Wydawnicza Włocławskiego Towarzystwa Naukowego „Lega", Włocławek 2000

III miejsce — Ryszard Safiak, ***Nysa***, Książka Komputer Prasa s.c. - Nysa 1999

W kategorii monografii i innych opracowań krajoznawczych:

I miejsce — ***Kanon krajoznawczy Polski***, pod red. Włodzimierza Łęckiego, Wydawnictwo PTTK „Kraj", Warszawa 2000

II miejsce — ***Kanał Augustowski (od Biebrzy do Niemna)***, pod red. Janusza Kopciała, Urząd Miejski w Augustowie i Wydawnictwo „Hańcza", Augustów-Suwałki 2000

III miejsce — Janusz Kamocki, ***Z etnografii Karpat Polskich***, Wydawnictwo PTTK „Kraj", Warszawa 2000

W kategorii informatorów krajoznawczych i folderów:

W kategorii informatorów krajoznawczych i folderów jury postanowiło przyznać tylko dwa równorzędne II miejsca:

II miejsce — Jan Budz, Wojciech Smolak, Mściwoj Olewicz, ***Zamagurze Spiskie, Spišské Zamagurie***, Wydawnictwo Oficyna Artystów „Sztuka" - Kraków 1999

II miejsce — Jarosław Henke, ***Międzyrzecz... wczoraj i dziś...***, Urząd Gminy Międzyrzecz, Międzyrzecz 2000

W kategorii map:

I miejsce — Tadeusz Grabowski, Krzysztof Kałamucki, Mirosław Krukowski, ***Roztoczański Park Narodowy – mapa turystyczno–przyrodnicza***, „Kartpol" s.c. - Lublin 2000

II miejsce — ***Beskid Śląski - Mapa turystyczna z pograniczem czesko- -słowackim***, Wydawnictwo Kartograficzne „Eko–Graf" - Wrocław 2000

III miejsce — Rafał Fronia, Piotr Pietrzak, ***Karkonosze mapa turystyczna***, Wydawnictwo Turystyczne „Plan", Jelenia Góra 1999/2000

Ponadto jury zarekomendowało do nagrody specjalnej:

Janusz Podlecki, Stanisław Waltoś, ***Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego***, Wydawnictwo „Karpaty", Kraków 2000

Komisarz Przeglądu

Elżbieta Hurnik

APEL

KOMITETU ORGANIZACYJNEGO OBCHODÓW 50-LECIA PTTK

W 2000 roku mija 50 lat od połączenia PTT i PTK w Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Ta ważna w życiu Towarzystwa rocznica pobudza do refleksji i obliguje do działań, które powinny przypomnieć oraz ocalić od zapomnienia dokonania i ludzi minionych dziesięcioleci, a także wyzwolić aktywność w środowiskach naszych oddziałów, kół i klubów.

Podjęto już w naszym Towarzystwie działania dokumentujące historię oddziałów (sztandary, patroni itp.) Zarząd Główny planuje z tej okazji okolicznościowe wydawnictwa i ogłosił konkursy: „Moje PTTK", Kronik Oddziałów, zamierza wydać Medal i Odznakę Okolicznościową'

Wysiłek Komitetu nie przyniesie satysfakcjonujących efektów, jeżeli zamknie się tylko w kręgu planowanych zamierzeń. W roku Jubileuszu potrzebna jest głęboka refleksja i szeroko rozumiana działalność wszystkich Oddziałów. Istotny jest bowiem także fakt przeniesienia tych działań w teren, wydobycie i zaznaczenie naszego dorobku oraz miejsca w życiu regionalnych i lokalnych społeczności.

Dlatego Komitet zwraca się do wszystkich Oddziałów o podjęcie własnych inicjatyw jubileuszowych. Dokumentowanie działalności oraz nadanie imprezom i spotkaniom uroczystego charakteru pomnoży wysiłek, a jednocześnie zwielokrotni efekty naszych dokonań turystycznych i krajoznawczych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Apelujemy równocześnie o ogłaszanie w „Informatorze ZG PTTK" organizowanych dla uczczenia jubileuszu imprez oraz o przekazanie do Zarządu Głównego zwięzłej informacji o działalności oddziału według załączonego przy niniejszym apelu ramowego schematu.

Liczymy jak zawsze w ważnych momentach życia PTTK na aktywność Koleżanek i Kolegów działających w Oddziałach oraz Waszą twórczą postawę.

Warszawa, dnia 16 czerwca 2000 r.

Komitet Organizacyjny
Obchodów 50-lecia PTTK

RAMOWY SCHEMAT INFORMACJI O ODDZIAŁACH

Informacja winna zawierać zwięzłą charakterystykę oddziału. Przedstawiać w bardzo krótkim zarysie jego historię, najważniejsze dokonania, zarówno *sensu stricto* turystyczno-krajoznawcze, jak i innego typu (np. na rzecz społeczności lokalnej – „małej Ojczyzny") oraz specyfikę działalności (np. działalność krajoznawcza, bez gospodarczej; głównie obsługa ruchu turystycznego, specjalizacja w zakresie turystyki kwalifikowanej, na rzecz młodzieży, wyłącznie przewodnicka itp.). W informacji należy uwypuklić rolę i znaczenie oddziału w upowszechnieniu walorów turystyczno-krajoznawczych regionu poprzez działalność w dziedzinie zagospodarowania turystycznego i popularyzacji turystyki kwalifikowanej(imprezy, baza, szlaki) czy działalność krajoznawczą (publikacje, odczyty, porady itp.).

1. Powstanie oddziału
W zależności od posiadanej dokumentacji historycznej podać np. datę zebrania założycielskiego czy konstytucyjnego, zatwierdzenia przez władze naczelne PTT, PTK lub PTTK, rejestracji w sądzie).

2. Nazwa i zasięg terytorialny oddziału
Podać datę (rok) nadania indywidualnej nazwy. Jeśli oddział nosi imię działacza regionalnego podać jego bardzo krótki biogram (rok urodzenia – śmierci, zawód, dokonania na rzecz oddziału, najważniejsze funkcje społeczne w PTT, PTK, PTTK). Gdy nazwa ma charakter skrótowy wyjaśnić jej pochodzenie. W przypadku posiadania sztandaru podać sponsora i rok fundacji oraz opis sztandaru. Podać też formalny i faktyczny zasięg terytorialny oddziaływania oraz tereny szczególnego zainteresowania oddziału, na których organizowane są główne imprezy turystyczno-krajoznawcze.

3. Typ oddziału
Podać rodzaj: regionalny, terenowy, zakładowy, osiedlowy (dzielnicowy), wojskowy, akademicki, przewodnicki, inny (np. emerytów).

4. Krótka charakterystyka struktury organizacyjnej oddziału
Komisje, kluby (rok powstania, zakończenie działalności). Najważniejsze formy działalności z uwypukleniem okresów „świetności".

5. Krótkie dzieje oddziału
Nie więcej jak 0,5 strony maszynopisu. Okresy kadencji, przerwy w działalności, zmiany form pracy, zasłużeni prezesi i działacze (poza Członkami Honorowymi), adresy siedzib oddziału (lata).

6. Działalność programowa
Informacja o imprezach z wieloletnim rodowodem: odczytach, konkursach, wystawach (podać nazwy tradycyjnych imprez!) , działalności wydawniczej (własnym czasopiśmie), formach pracy RPK, biblioteki, muzeum regionalnego lub izby pamięci, działalności na niwie ochrony przyrody, opieki nad zabytkami, w dziedzinie fotografii krajoznawczej, historii i tradycji, szkolenia kadry programowej.

7. Działalność turystyczna
Tradycyjne imprezy (podać nazwy np. XXXV Rajd „Po kamienistej drodze") , działalność komisji turystyki kwalifikowanej, działalność turystyczna na rzecz osób niepełnosprawnych, współpracy z młodzieżą, działalność koła przewodników, informacja (według rodzajów) o liczbie, długości i stanie technicznym szlaków turystycznych znakowanych i eksploatowanych przez oddział.

8. Odznaki turystyczno-krajoznawcze
Własne odznaki i odznaczenia w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa (nazwa, rok ustanowienia, ilość nadań do 1999).

9. Działalność gospodarcza
Aktualne i kiedyś posiadane przez oddział obiekty turystyki kwalifikowanej (domy wycieczkowe, schroniska, stanice wodne, bazy namiotowe bacówki, inne) Podać nazwy własne obiektów.

10. Wyróżnienia i odznaczenia przyznane oddziałowi
Państwowe, resortowe, PTTK, regionalne, inne.

11. Inne formy działalności oddziału

Obchody 50 lat Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego!

W roku bieżącym mija pięćdziesiąt lat od daty 17 grudnia 1950 roku, dnia I Zjazdu Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. W przeddzień tego historycznego wydarzenia Zjazdy Delegatów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego postanowiły zjednoczyć Polskie Towarzystwo Tatrzańskie z Polskim Towarzystwem Krajoznawczym w nowe stowarzyszenie - Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Od tego momentu Towarzystwo przez pół wieku służy Polsce i turystom.

Dla uczczenia tego Jubileuszu podejmowane są liczne inicjatywy mające na celu ukazanie dorobku PTTK, uhonorowanie ludzi, którzy często całe życie poświęcili działalności społecznej i pracy zawodowej w Towarzystwie oraz wzbogacanie naszej działalności programowej.

Imprezy jubileuszowe zainaugurował 20 maja br. Ogólnopolski Zlot Oddziałów PTTK w Ogrodzieńcu. Wzięło w nim udział ponad 900 uczestników, reprezentujących blisko 60 oddziałów PTTK z całego kraju. Zlot zorganizowany został z inicjatywy kolegi Andrzeja Wasilewskiego, członka Prezydium ZG PTTK i Prezesa Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie przy współudziale kolegów z Oddziału PTTK w Lublinie, Zawierciu, Będzinie, Olkuszu, Siemianowicach, Sosnowcu, Dąbrowie Górniczej, Częstochowie oraz pracowników biura Zarządu Głównego PTTK. Od tego dnia w całej Polsce trwają prace związane z jubileuszem.

Do najważniejszych przedsięwzięć ogólnopolskich należy zaliczyć:

- ustanowienie „Medalu 50 - lecia PTTK" /szczegóły Informacje ZG PTTK nr 3/2000/ /pierwsze medale zostaną wręczone na uroczystości w dniu 16 grudnia br. w Warszawie; jako pierwsi otrzymają je Członkowie Honorowi PTTK/;
- ustanowienie odznaki „50-lat w PTTK" - odznaka nadawana członkom zwyczajnym PTTK po uzyskaniu przez nich 50-letniego stażu w PTTK;
- ustanowienie - na wniosek Komisji Turystyki Pieszej - Odznakę Turystyczną „50-lecia PTTK" zdobywanej na wycieczkach pieszych, nizinnych i górskich, kolarskich, kajakowych i motorowych.
- ogłoszenie konkursu „Moje PTTK" /wyniki zostaną ogłoszone w Informacjach ZG PTTK nr 3/2000/;
- ogłoszenie Ogólnopolskiego Konkursu Kronik Ogniw PTTK / rozstrzygnięcie nastąpi w m-cu październiku br./.

Centralna uroczystość z okazji 50-lecia PTTK odbędzie się w dniu 16 grudnia br. w Warszawie w Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II przy Placu Bankowym 3.

Do wzięcia udziału w uroczystości zostaną zaproszeni Członkowie Honorowi PTTK, członkowie Władz Naczelnych PTTK, przedstawiciele Oddziałów PTTK z całego kraju /po 1 osobie/ oraz zaproszeni goście spoza naszego Towarzystwa.

Uroczystość będzie składała się z dwóch części: części oficjalnej oraz sesji popularno-naukowej, prezentującej 50-letni dorobek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Szczegółowy program wraz z zaproszeniem i kartą zgłoszenia zostanią wysłane do oddziału w terminie późniejszym.

Z prac Kapituły Odznaczeń Zarządu Głównego PTTK

Zbliżający się okres kampanii sprawozdawczo-wyborczej w Towarzystwie będzie wykorzystany do wystąpień o wyróznienia i odznaczenia dla wielu naszych członków i przyjaciół. W trosce by wszyscy na to zasługujący w odpowiednim czasie wyróżnienia takie otrzymali. Kapituła Odznaczeń Zarządu Głównego PTTK, która jest fachowym organem Zarządu Głównego PTTK kształtującym z jego upoważnienia politykę w zakresie wyróżnienia członków kadry i jednostek organizacyjnych PTTK a także osób i jednostek współpracujących i wspomagających działalność Towarzystwa pozwala sobie na kilka uwag dotyczących składania wniosków o odznaczenia i wyróżnienia.

Wyróżnienia organizacyjne przyznawane są w oparciu o Uchwałę ZG PTTK nr 37/XIII/93 w sprawie „ Systemu wyróżnień członków i jednostek organizacyjnych PTTK". Przypominamy, iż odznaki „ Orli Lot „ i 25 lat w PTTK są przez Zarząd Główny PTTK jedynie ustanowione. Ich przyznawanie leży w kompetencjach Zarządów Oddziałów. Pierwszym wyróżnieniem członków Towarzystwa jest Dyplom ZG PTTK.

Bardzo często zdarza się, iż Oddziały występują o Dyplom ZG PTTK dla bardzo zasłużonych działaczy posiadających już Złotą Honorową Odznakę PTTK. Praktyka taka jest sprzeczna z „Systemem". Apelujemy by w takich przypadkach stosować inne formy wyróżnień (listy gratulacyjne, dyplom lub inne wyróżnienia przyznawane przez władze samorządowe)

W załącznikach do uchwały podane są podstawowe kryteria przyznawania wyróżnień. Jedno z nich stanowi: Dyplom , Srebrna i Złota Honorowa Odznaka PTTK mogą być przyznane odpowiednio po 5 latach aktywnej działalności w PTTK 10, 15 latach aktywnej działalności w kadrze . W kryterium nie jest podany czasowy odstęp pomiędzy przyznawaniem kolejnych wyróżnień. Stąd też przy wnioskowaniu o wyróżnieniu wyższe niż Dyplom ZG PTTK należy wyczerpująco i starannie wypełnić p-kt 8 wniosku traktujący o dokonaniach od ostatniego wyróżnienia.

Kapituła Odznaczeń Zarządu Głównego PTTK w pierwszej kolejności ocenia spełnienie wymagań formalnych stawianych kandydatowi do wyróżnienia. Niedbałe lub niekompletne wypełnienie wniosku w miejscach gdzie wymagane jest podanie: daty, okresu pełnienia funkcji posiadanych wyróżnień nie tylko utrudnia pracę Kapituły, ale powoduje, że wniosek jest odsyłany do uzupełnienia lub odrzucany.

Z wnioskami o nadanie wyróżnień mogą występować:

- władze kół i klubów za pośrednictwem Oddziału
- władze Oddziału PTTK
- Zarząd Główny PTTK
- Główny Sąd Koleżeński PTTK
- Główna Komisja Rewizyjna PTTK
- Komisje, Rady i Zespoły ZG PTTK

Kapituła prowadzi ewidencję przyznanych wyróżnień z ich przypisaniem do Oddziału. Stąd też prosimy by inni wnioskodawcy niż Oddziały PTTK zawiadamiały macierzyste Oddziały o zamiarze wystąpienia o wyróżnienie. Przy pominięciu Oddziału zdarzają się, bowiem przypadki powtórnego lub równoległego wystąpienia o takie samo wyróżnienie. Przy wystąpieniach o godność Członka Honorowego PTTK pamiętajmy, iż niezależnie jaki organ jest inicjatorem wystąpienia, wniosek musi być zatwierdzony przez Zjazd Oddziału.

Zgodnie z regulaminem wnioski o wyróżnienia i odznaczenia kapituła Odznaczeń ma obowiązek rozpatrzyć najpóźniej w terminie 2 miesięcy od daty ich otrzymania. Pamiętać należy zatem że wnioski trzeba nadesłać nie później niż 2 miesiące przed planowanym wręczeniem. Późniejsze przysłanie wniosków bardzo często uniemożliwia jego rozpatrzenie,

co wiąże się ze zwołaniem posiedzenia Kapituły lub podzespołu. Nadchodząca kampania sprawozdawczo-wyborcza zbiega się w czasie, z 50-leciem PTTK a dla Kapituły z rozpatrywaniem wniosków o Medal 50-lecia PTTK. Kapituła będzie miała do rozpatrzenia i zaopiniowania znacznie większą liczbę wniosków niż w analogicznym okresie lat poprzednich.

Prosimy zatem by niezależnie od przychylnego podejścia do powyższych uwag Zarządy Oddziałów, Oddziałowe Komisje Odznaczeń i inne jednostki przygotowujące wnioski o wyróżnienia zapoznały się powtórnie z postawionymi przy postępowaniu materiałami „Systemem Wyróżnień Członków i Jednostek Organizacyjnych PTTK (Informacje ZG PTTK nr 1 styczeń 1994 r.)
Uchwałą Zarządu Głównego PTTK w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Kapituły Odznaczeń (Informacje ZG PTTK nr 2 kwiecień 1999 r)
Uchwałą Zarządu Głównego PTTK w sprawie zatwierdzenia regulaminu Medalu 50-lecia PTTK (Informacje Zarządu Głównego Nr 3 czerwiec 1999 r.)
Uchwałą Zarządu Głównego Nr 134 /XIV/2000 r z dnia 17.06 2000 r w sprawie kryteriów jakie winny być spełnione przy kierowaniu wniosków o nadanie przez XV Walny Zjazd PTTK Godności Członka Honorowego PTTK.

Prawidłowe, staranne wypełnienie wniosku nie tylko ułatwi pracę Kapituły, ale ograniczy konieczność dodatkowej korespondencji a w niektórych przypadkach zapobiegnie możliwym rozczarowaniom.

Członek Kapituły Odznaczeń Zarządu Głównego PTTK
Edward Jabłoński

NARESZCIE NASZ ALBUM !

Serdecznie zapraszamy WARTO!

Z okazji 50 lecia istnienia PTTK Komisja Fotografii Krajoznawczej i Centrum Fotografii Krajoznawczej mają zaszczyt zaprezentować Koleżankom i Kolegom nareszcie nasz, naprawdę PTTK-owski album fotografii ojczystej –

POLSKA fotografia krajoznawcza.

Album pod redakcją wybitnego polskiego fotografika Pawła Pierścińskiego zawiera na 192 stronach kredowego papieru 244 barwne i czarno- białe fotogramy z całej Polski wykonane przez 66 najwybitniejszych polskich fotografików krajoznawców, których prace znalazły się w zbiorach Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK w Łodzi. Album opatrzony jest wstępem Adama Czarnowskiego w trzech wersjach językowych. Może zatem stać się także pięknym (i niedrogim) prezentem dla przyjaciół czy rodziny. Może stanowić znakomite podziękowanie dla działaczy oddziału czy po prostu piękny prezent gwiazdkowy.

Cena hurtowa dla oddziałów PTTK i instytucji współpracujących wynosi jedynie 50 zł/egz + koszty wysyłki.

Osoby i oddziały , które wykupiły subskrypcję otrzymają egzemplarze w cenie subskrypcyjnej 45 zł/egz.

Zamówienia należy kierować do : *Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK*
ul. Wigury 12a 90-301 Łódź tel. (42) 636-40-10 fax. (42) 636-43-70.

KOMUNIKAT !

Pragniemy zaprosić Oddziały do udziału w konkursie na „ Projekt działalności programowej Oddziału PTTK" - edycja 2001.
Przypominamy, że zgodnie z przyjętym regulamiem termin nadsyłania wniosków upływa z dniem 31 stycznia 2001 r. Propozycje imprez wraz z ich opisem i kosztorysem prosimy przysyłać na załączonych drukach.

Zarząd Główny

Regulamin

Konkurs na Projekt Działalności Programowej Oddziału PTTK

1 Zarząd Główny PTTK, realizując Uchwałę XIV Walnego Zjazdu PTTK oraz cele Towarzystwa zapisane w Statucie, ogłasza stały Konkurs na Projekt Działalności Programowej Oddziału PTTK zwany dalej Konkursem.

2 Cele Konkursu:
- promocja Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego;
- integracja lokalnych społeczności Towarzystwa z regionalnymi organizacjami, stowarzyszeniami oraz organami samorządowymi;
- wspieranie działalności programowej oddziałów PTTK,
Prezydium ZG PTTK może, na kolejny rok, określić szczegółowe cele.

3 Zasady dofinansowania działalności programowej:
- dofinansowaniu podlegają wyłącznie zadania zgłoszone i realizowane przez oddział PTTK;
- dofinansowaniu nie podlegają koszty osobowe oddziałów PTTK oraz działalność gospodarcza;

4 Tryb zgłaszania i rozpatrywania wniosków:
- zgłoszenia do Konkursu przyjmowane są na formularzu stanowiącym załącznik do niniejszego Regulaminu;
- wnioski przyjmowane są do 31 stycznia danego roku;
- wnioski rozpatrywane są do 28 lutego danego roku;
- odpowiedź na wniosek udzielana jest do 15 marca danego roku;
Prezydium ZG PTTK może, w trybie stosownej uchwały, zmienić powyższe terminy.

5 Tryb oceny wniosków:
- tworzy się Zespół do oceny wniosków na Konkurs składający się z pięciu osób;
- zasady powoływania i pracy Zespołu określi Prezydium ZG PTTK w drodze odrębnej uchwały;

6 Tryb rozliczania zadania:
- wnioski rozliczne są według zasad obowiązujących dla rozliczania zadań zlecanych przez ZG PTTK;
- środki przyznane na Konkurs, a wykorzystane niezgodnie z zatwierdzonym wnioskiem podlegają natychmiastowemu zwrotowi;

Zarząd Główny PTTK

WNIOSEK NR

o przyznanie
dotacji Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego na
Projekt Działalności Programowej Oddziału PTTK

Część A. Dane ogólne:

1	Nazwa oddziału PTTK: Adres, kod: ulica: Telefon/fax: Osoba prowadząca sprawę, kontakt:
2	Zwięzłe określenie przedsięwzięcia:
3	Nr rachunku bankowego:
4	Przewidywany termin realizacji zamierzenia:

Część B. Koszt zamierzenia i źródła finansowania:

L.p.	Wyszczególnienie	Planowane nakłady na rok (objęty wnioskiem)
1	2	3
1	Środki własne	
2	Inne środki razem: (wskazać źródła)	
3	Dotacja Zarządu Głównego PTTK	
4	Razem	

Część C. Opis zamierzenia:
(nie więcej niż jedna strona maszynopisu na odwrocie, w tym kosztorys)

Pieczęć jednostki	*Podpisy prezesa i skarbnika Zarządu Oddziału:* Data:

III RODZINNY RAJD GÓRSKI „TATRY 2000"

Przez 6 dni wędrowali po urokliwych trasach i ścieżkach Tatr uczestnicy III Rodzinnego Rajdu Górskiego „Tatry 2000". Inicjatywa tej formy aktywnego rodzinnego wypoczynku w górskiej scenerii zrodziła się przed trzema laty wśród członków Komisji ZG PTTK do współpracy z WP, której przewodniczy ppłk Stanisław JANOWICZ. Gospodarzem tej najważniejszej rodzinnej imprezy turystycznej w wojsku był W.Z.W. „Kościelisko" w Zakopanem a organizatorami D.S.W. MON i Wojskowy Oddział PTTK w Krakowie.

Czas trwania rajdu 19-27.08.2000r. był zbieżny z terminem Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziem Górskich, który w br. odbywał się już po raz XXIII.

Ponad 200 tegorocznych uczestników rajdu – w tym wielu po raz trzeci – przy dobrych warunkach pogodowych przemierzało doliny: Kościeliską, Chochołowska, Bystrej, Gąsienicową, Małej Łąki, i Pięciu Stawów Polskich, a wytrawniejsi zdobywali szczyty: Grzesia, Świnicy, Kondratowej Kopy, Kasprowego i symbolu polskich Tatr – Giewontu.

Nie lada górską przygodą było wejście na najwyższy szczyt Tatr – Gerlacha 2654 m. przez czterech „odważnych" – Mariana ŻMUDĘ, Jana RUSTECKIEGO, Krzysztofa AFRYKAŃCZYKA i Mieczysława ORACZA – wszyscy z Warszawy. Niemal wszyscy odbyli spacery grzbietami Gubałówki zachwycając się wciąż przepiękną panoramą Tatr i widokami Podhala.
Program Rajdu umożliwił obejrzenie korowodu 14 zespołów uczestniczących w festiwalu, udział w koncertach wybranych zespołów, poznanie zabytków architektury budowlanej Podhala, Spiszu i Oraw, sztuki ludowej i sakralnej, wyjazd do Słowackich jaskiń i gorących źródeł czy spływ przełomem Dunajca.

Nowością Rajdu było poznanie obiektów szkoleniowych Sportów Górskich w Kirach, na których przeprowadzono I Rodzinne Zawody Strzeleckie „Kiry 2000" oraz kilka turniejów i konkursów. Tytuły mistrzowskie zdobyli: w zawodach strzeleckich – rodzina POKORSKICH z Byd-

goszczy przed SUBRYCHTAMI I RZEPKAMI wszyscy po 10 pkt.

W turnieju cięcia drzewa zwyciężyli – Henryk CIEŚLAK i Jan MUŃKO przed Bogusławem GMUJKIEM i Bogusławem WRÓBLEM, w dojeniu krowy – Małgorzata DULEWICZ przed Małgorzatą WRÓBEL, a malowaniu na szkle – Małgorzata SZUBER przed Anną SKOCZEK.

Wyżej wymienieni wyróżnieni zostali okolicznościowymi dyplomami przyznanymi przez dyrektora Departamentu Społeczno-Wychowawczego i nagrodami rzeczowymi ufundowanymi przez Inspektorat I PZU Życie Warszawa i organizatorów Rajdu.

Była też góralska watra i pieczone kiełbaski przy którym przygrywała kapela góralska i Jerzy FILAR.

Rangę tej turystyczno krajoznawczej imprezie nadała obecność i uczestniczenie w zdobywaniu szczytów sekretarza Generalnego ZG PTTK – Andrzeja GORDONA, z-cy Szefa Oddziału Kultury D.S.W. MON – płk Zygmunta MIŁASZEWSKIEGO, dyrektora Inspektoratu I PZU Życie S.A. – Jana WÓJCIKA, z-cy dyrektora WZW Kościelisko – Stefana RUSZALA.

Z obowiązków gospodarzy wzorowo wywiązała się dyrekcja WDW Salamandra i WOSzK Gronik, a także autorzy programu i komandor rajdu – ppłk rez. Antoni MARCHWICKI i jego zastępcy – mjr Ryszard KACZMAREK i kpt. Tomasz MARCHWICKI.

Trzyletnie doświadczenie i zainteresowanie tą formą krajoznawstwa i aktywnego rodzinnego wypoczynku w górskiej scenerii wskazuje, że na kolejnym czwartym rajdzie spotka się nie mniejsza grupa sympatyków gór bez względu na wiek, jako że góry można pokochać mając kilka i kilkadziesiąt lat powiedział „weteran" górskich szlaków ppłk w st. spocz. Marian ŻMUDA.

(J. C.)

● MÓWIĄ DZIAŁACZE ●

●●●

IMPRESJE POKONGRESOWE

V Kongres Krajoznawstwa Polskiego w Gnieźnie pod hasłem "Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej" biegł co prawda głównym nurtem obrad plenarnych oraz rozważań w IV zespołach, jednak równoległe imprezy towarzyszące poszerzały horyzont tematyki kongresowej i pomagały w szerszym jeszcze zakresie objąć omawiane zagadnienia. Mając na uwadze perspektywy na przyszłość i szukanie dróg przekazania troski o dalszy rozwój krajoznawstwa w szeregach przyszłych pokoleń, można do niniejszych refleksji pokongresowych włączyć obok głównego nurtu obrad plenarnych zarówno seminarium pt. "Krajoznawstwo w programach nauczania i pracy dydaktyczno-wychowawczej z dziećmi i młodzieżą" połączone ze spotkaniami krajoznawców w szkołach Gniezna, jak też i otwarte zebranie Wielkopolskiego Klubu Publicystów Krajoznawców w piątek /8.IX./wieczorem.

Jako niewypowiedzianą nitkę w całości tych wywodów i referatów, można było wyczytać retoryczne pytanie: "I co dalej?". W pytaniu tym mieściła się troska o przyszłość krajoznawstwa. Swego rodzaju ilustracją do tego pytania była wypowiedź w obradach IV Zespołu: "skoro 10 lat temu szeregi PTTK tworzyło 700000 członków, a obliczenia roku 1999 wykazują 90000, to gdzie widzimy przyszłość krajoznawstwa?". Przecież krajoznawstwo to nie tylko wiedza, wyrażona w publikacjach i referatach, lecz także wiele więcej, ujawniające się w zaangażowaniu w krajoznawstwo.Przecież krajoznawstwo tworzą dwa uzupełniające się elementy, mianowicie wiedza /nie wystarczą wiadomości/ oraz zaangażowanie, czyli dwa obszary życia dojrzałego człowieka: intelekt i emocjonal-

ne zaangażowanie /jako umiejętność chcenia/. Można gwoli porównania sięgnąć do języka niemieckiego, w którym słowa "Landeskunde" i "Heimatkunde" określają różne strefy osobowości konkretnego człowieka. Skoro już korzysta się z tego porównania, to "Heimatkunde" jest bliższe naszemu określeniu krajoznawstwa, albowiem zdecydowanie podkreśla rolę elementu emocjonalnego w kształtowaniu i przekazywaniu krajoznawstwa. Gdyby mieć na uwadze tylko stronę intelektualną krajoznawstwa, to w konsekwencji takie krajoznawstwo by utykało.

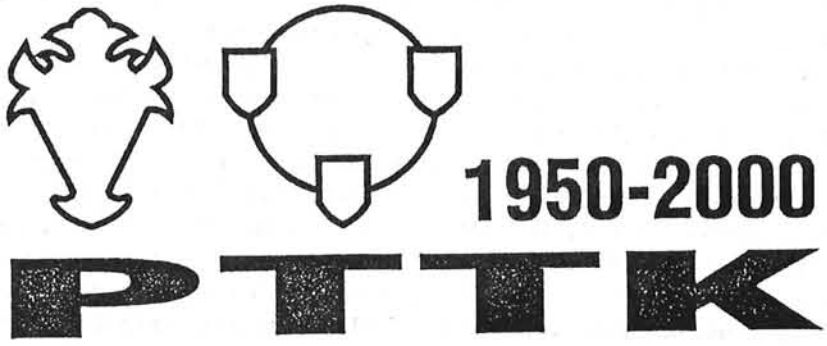
Dlatego zarówno doznania i doświadczenia seminarium "Krajoznawstwo w programach nauczania i pracy dydaktyczno-wychowawczej", jak też i wypowiedzi podczas otwartego zebrania Klubu Publicystów Krajoznawców ubogaciły obrady plenarne, jak też i prace w zespołach, nawiązując do referatu "Polska XXI wieku, z czym wkraczamy, do czego zdążamy?".

W nawiązaniu do określenia "z czym wkraczamy" można dołączyć stwierdzenie i pytanie: "z kim wkraczamy?".Jako, że krajoznawstwo nie powstaje samo przez się, po prostu to krajoznawstwo ktoś tworzy. W tym stwierdzeniu pytamy o człowieka, człowieka, który to krajoznawstwo tworzy. Nie tracąc z widnokręgu przyszłości krajoznawstwa można dalej pytać, komu chcemy to krajoznawstwo przekazać i kto będzie dalej to krajoznawstwo tworzył i rozwijał na przyszłość. W języku czeskim "pokracować", oznacza dążyć do przodu, stawiać kroki następne, czyli kto podejmie kroki do przodu prowadzące. Dlatego spotkania w szkołach w zetknięciu się z pracami krajoznawczymi tych młodych ludzi, kierowały spojrzenia ku przyszłości i wywoływały pytania: w jakiej mierze będą chciały młode /a także młodziutkie/ pokolenia podejmować kroki w kierunku krajoznawstwa. Chodzi wyraźnie o umiejętność chcenia. Chodzi o wymiar personalny.

W dobie urbanizacji i globalizacji swego rodzaju szansę daje również agroturystyka i turystyka rodzinna. Przez agroturystykę uzyskuje się bezpośredni kontakt z człowiekiem, u którego otrzymuje się nie tylko kwaterunek i ewentualne wyżywienie, lecz także bezpośrednie zetknięcie z konkretnym środowiskiem i okolicznościami, w których ten konkretny człowiek pędzi swoje życie. Zanika anonimowość hotelowego bytowania. Równocześnie następuje kontakt z naturalnymi warunkami życia, które nieraz bywają mało znane w warunkach urbanizacji. Dokonuje się spotkanie człowieka z człowiekiem, a nie tylko z urządzeniami technicznymi. Do tego dochodzi jeszcze możliwość poznania praw przyrody i natury, które w sytuacji agroturystaki leżą prawie na dłoni. Zresztą kontakt z ludźmi nowego otoczenia uzupełniony bywa dodatkowymi obserwacjami życia inwentarza u nowych gospodarzy. Dodatkowe rozmowy, a także oglądanie fotografii, upomiętniających szczególne wydarzenia takich regionów w odmiennych warunkach, stanowią wartości niewymierne, a równocześnie krajoznawcze. Pełniejsze poznawanie kraju w warunkach autentycznych może zaowocować głębszym i szerszym zainteresowaniem się ludźmi, żyjącymi w odmiennych warunkach. Jeżeli jeszcze gospodarze w sposób umiejętny zlecą opiekę nad zwierzętami uczestnikom agroturystyki, korzyść będzie obopólna.

W ramach turystyki rodzinnej w sposób naturalny i autentyczny rodzice mają szansę przekazać swoją wiedzę dzieciom, przez co ponadto mogą uzyskać większy autorytet i umacniać więzi emocjonalne. Znając możliwości swoich dzieci wyprawy będą skrojone na możliwy wysiłek, natomiast więzi emocjonalne wszechstronnie rozwijane. Znane jest przecież polskie powiedzenie: "czego się nauczy mały Jasio...". Prowadzenie nie będzie przedmiotem komercjalnego działania, natomiast od lat najmłodszych rozbudzone krajoznawstwo będzie miało swoje zakorzenienie w zamiłowaniu. Wszystkim będzie się chciało chcieć.

Jerzy Pawlik

•KORZENIE•

PROGRAM

XXIII WALNEGO ZJAZDU DELEGATÓW POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO W DNIU 7 KWIETNIA 1929 ROKU O GODZ. 9-ej RANO W PIERWSZYM, O GODZ. 10-ej RANO W DRUGIM TERMINIE W SALI POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO PRZY UL. KAROWEJ 31.

PORZĄDEK OBRAD:

1. Zagajenie, p. *Al. Janowski.*
2. Wybór Prezydjum.
3. Protokół XXII Walnego Zjazdu Delegatów z Bydgoszczy.
4. Sprawozdanie z działalności Towarzystwa, referują: p. *Al. Janowski*, p. *St. Lenartowicz*, p. *W. Szelążek.*
5. Sprawozdanie redakcji organu naczelnego Towarzystwa ZIEMIA, ref. pani Dr. *R. Danysz-Fleszarowa.*
6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
7. Kongres Krajoznawczy w Poznaniu.
   a) sprawy organizacyjne ref. p. *Al. Patkowski.*
   b) tezy plenarne Kongresu: „O istocie Krajoznawstwa", ref. p. *Al. Patkowski.*
   c) tezy Sekcji: „Krajoznawstwo jako nauka", ref. p. Dyr. *P. Sosnowski.*
   d) tezy Sekcji: „Krajoznawstwo jako popularyzacja wiedzy o kraju", ref. p. Dr. *St. Arnold.*
   e) tezy Sekcji: „Krajoznawstwo w życiu państwowem i społecznem", ref. p. *Al. Patkowski.*
   f) tezy Sekcji: „Turystyka i Krajoznawstwo", ref. p. *St. Lenartowicz.*
   g) tezy Sekcji: „Krajoznawstwo i szkoła", ref. p. *M. Siwak.*
8. Udział P. T. K. w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, ref. p. Płk. *M. Wisznicki.*

Przerwa.

Wspólny obiad w Hotelu Angielskim.

9. Wnioski Rady Głównej w sprawie zmiany statutu Towarzystwa, ref. p. *Al. Patkowski.*
10. Wybór Członków Rady Głównej.
11. Wnioski Oddziałów P. T. K., ref. p. *St. Lenartowicz.*
12. Sprawy bieżące i zamknięcie obrad.

PIERWSZY OGÓLNOPOLSKI KONGRES KRAJOZNAWCZY W POZNANIU

w dniach 12 i 13 lipca 1929 roku.

PROTOKÓŁ OBRAD.

Rada Główna P. T. K. uchwałą z dnia 9 września 1927 postanowiła zwołać w okresie trwania Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu — Pierwszy Kongres Krajoznawczy. Cele i program Kongresu zostały podane w artykule p. Aleksandra Patkowskiego, drukowanym w Nr. 24 „Ziemi" z 15 grudnia 1928. Kongres miał być, rewją ruchu krajoznawczego w Polsce na terenie wszystkich istniejących organizacyj oraz pośród niezorganizowanego społeczeństwa.

*

●●● Tegoż dnia (13 lipca) w sali XVII (Lubrańskich) Uniwersytetu Poznańskiego o godz. 16 m. 45 otworzył końcowe obrady plenarne przewodniczący Kongresu, *dr. Aleksander Maciesza.*

Po zagajeniu posiedzenia, przewodniczący udzielił głosu sekretarzowi generalnemu, w celu przedstawienia wniosków, przygotowanych przez Komisję wnioskową Kongresu.

P. Aleksander Patkowski komunikuje, że komisja wnioskowa na posiedzeniu dzisiejszem rozpatrzyła wszystkie zgłoszone wnioski i wiążąc je w harmonijną całość, zgodnie z intencjami wnioskodawców i wynikami dyskusyj na obradach sekcyjnych, prosi o uchwalenie wniosków w następującycem brzmieniu:

1. Pierwszy Ogólnopolski Kongres Krajoznawczy w dniach 12—13 lipca 1929 r. w Poznaniu uznaje za wybitnie dojrzałą i aktualną sprawę podjęcia nowego wydania Słownika Geograficznego Ziem Polskich. Praca nad nowem wydaniem Słownika Geograficznego skupić się winna w Polskiem Towarzystwie Krajoznawczem — Touring-Klubie. Podjęcie pracy nad słownikiem poprzedzi ankieta śród uczonych polskich i środowisk uniwersyteckich, która ustali formę organizacyjną i program pracy.

2. Kongres Krajoznawczy stoi na stanowisku, że krajoznawstwo jako ruch społeczny wypływa z uczucia, potrzeb umysłowych i gotowości do czynu i jako takie stać się winno podstawą programową pracy oświatowej we wszystkich środowiskach wsi i miasta z uwzględnieniem naturalnych odrębności regjonalnych.

3. Kongres Krajoznawczy uważa, że dla rozwoju pracy krajoznawczej niezbędne jest wydanie bibljografji krajoznawstwa polskiego, przygotowanej przez ś. p. Edwarda Maliszewskiego oraz historji krajoznawstwa polskiego, podjętej przez prof. Bolesława Olszewicza.

4. Kongres Krajoznawczy uznaje za konieczne otoczyć specjalną pomocą i opieką fachową ukazujące się krajoznawcze monografje wsi, miast, powiatów i regjonów. Pomoc ta wyrazić się winna w postaci wydania szczegółowych kwestjonarjuszy, wzorów typowych takich monografij i t. p. Opieka zaś fachowa w postaci wytworzenia bądź doradczych komisyj naukowych przy Towarzystwie Krajoznawczem w środowiskach uniwersyteckich, bądź centrali porad fachowych przy Radzie Głównej Polskiego Tow. Krajoznawczego — Touring-Klubu.

5. Udział krajoznawców w pracy konserwatorskiej, dający się określić funkcjami pedagogiczno-informacyjnemi uważa Kongres za jedno z najważniejszych zadań w dziedzinie ochrony zabytków przyrody i przeszłości.

6. Kongres Krajoznawczy stwierdza konieczność ustalenia organizacyjnego stosunku Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego — Touring-Klubu do ruchu regjonalnego, inicjowanego przez Rząd, który to ruch przejawia się w coraz liczniejszem powstawaniu Komitetów Regjonalnych, spełniających wybitne zadania krajoznawcze: opracowania monografij, organizacja wystaw i t. p.

7. Kongres Krajoznawczy stwierdza, że rozwój ruchu turystycznego i krajoznawczego w Polsce obok innych zależy w bardzo poważnym stopniu od stanu odpowiedniej literatury przewodnikowej. Kongres uważa, że polska literatura przewodnikowa jest bardzo niedostateczna zarówno co do ilości, jak i jakości. Palącą przeto potrzebą jest: a) ustalenie wzorowego typu przewodnika, odpowiadającego stosunkom polskim; b) stworzenie w łonie Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego—Touring Klubu centralnej redakcji przewodników po Polsce i powołania do współpracy nad przewodnikami grona specjalistów w poszczególnych gałęziach wiedzy.

8. Kongres Krajoznawczy stwierdza, że muzealnictwo prowincjonalne nie spełnia wielkiej roli swej w Polsce i uważa za konieczne zwrócić uwagę Rządu na konieczność otoczenia należytą opieką materjalną i fachową tych placówek życia umysłowego prowincji. Opieka ta, zdaniem Kongresu, iść powinna w kierunku porozumienia między władzami, samorządowemi oraz towarzystwami krajoznawczemi w kierunku zapewnienia muzealnictwu podstaw finansowych i właściwego kierunku fachowego i organizacyjnego.

9. Kongres Krajoznawczy stwierdza konieczność bliższego kontaktu ruchu krajoznawczego z armją polską i w tym celu wskazane byłoby wystąpienie Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego—Touring-Klubu do władz wojskowych w celu podjęcia wspólnej pracy, pogłębiającej stosunek do kraju żołnierza polskiego.

10. Kongres Krajoznawczy wyraża słowa uznania pionierowi polskiego szkolnego ruchu krajoznawczego, profesorowi Leopoldowi Węgrzynowiczowi wraz z gorącą zachętą nieustawania w tej pięknej pracy, która buduje podstawy wychowania państwowego.

11. Kongres Krajoznawczy uznaje za nader aktualną potrzebę wydania przewodnika do nauki o Państwie Polskiem dla nauczycielstwa, działaczy społecznych i oświatowych oraz powołanie do życia działu specjalnego w jednem z istniejących czasopism, np. *Ziemi*, poświęconego aktualnym zagadnieniom geopolitycznym Polski.

12. W sprawie ludoznawstwa w szkole Kongres uważa za wskazane nie wprowadzać tegoż jako przedmiotu specjalnego, natomiast uwzględnić ludoznawstwo w sposób bezpośredni lub pośredni w przedmiotach nauczania szkolnego.

13. Kongres Krajoznawczy uważa, że ideologja i praca harcerstwa polskiego winna uwzględnić w wybitnej mierze podstawę krajoznawczą, jako pogłębiający w związku z ziemią stosunek uczuciowy, umysłowy i aktywny do państwa.

14. Kongres Krajoznawczy uważa, że prace nad zagadnieniem reformy podziału administracyjnego Polski winny być poprzedzone studjami nad metodyką i regjonalizacją gospodarczą państwa.

15. Kongres uznaje za konieczne zwrócić się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o powierzenie w każdym urzędzie powiatowym jednemu z urzędników spraw krajoznawczo-turystycznych. Urzędnik wymieniony winien być łącznikiem między społecznemi organizacjami krajoznawczemi a wojewódzkiemi Komitetami Regjonalnemi; współdziałać w rozwoju ruchu krajoznawczego i turystycznego na terenie powiatu.

16. Kongres stoi na stanowisku, że zagadnienie turystyki jest najściślej związane ze stanem gospodarczym. Doceniając wybitne znaczenie turystyki dla życia ekonomicznego państwa uważa, że w obecnej chwili, wobec rozbudowy dróg bitych, rozwoju ruchu autobusowego, dojrzewa chwila do poważnego zajęcia się organizacją ruchu turystycznego w Polsce. Pracy tej winno się podjąć Polskie Towarzystwo Krajoznawcze — Touring-Klub oraz instytucje pokrewne wspólnie ze sferami urzędowemi i gospodarczemi, mając na uwadze warunki rozwoju naszego życia ekonomicznego.

17. Kongres widzi przyszłość rozwoju ruchu krajoznawczego w możliwie najszerszem zainteresowaniu niem nauczycielstwa polskiego. Dla zainteresowania nauczycielstwa polskiego krajoznawstwem, tak podstawową dziedziną pracy szkolnej i wychowania obywatelskiego—winno krajoznawstwo polskie spotkać się z jaknajszerszą pomocą władz szkolnych przez organizację kursów, konferencyj instrukcyjnych i t. p.

Przedstawione przez komisję wnioskową rezolucję zostały przyjęte en bloc przez aklamację.

Po uchwaleniu wniosków *przewodniczący* stwierdza, że przebieg i wyniki Kongresu uważać należy ze wszech miar za udane. Możnaby ogólnie te wyniki ująć jako dokonanie poważnej pracy nad pogłębieniem krajoznawstwa. Kongres wychodzi z sali obrad z nakreśleniem wielkiej i doniosłej pracy przygotowania nowego wydania Słownika Geograficznego. Realizacja tego zamierzenia będzie stanowiła epokę w dziejach krajoznawstwa polskiego. I z tego tytułu składa przewodniczący podziękowanie inicjatorom i organizatorowi Kongresu: Polskiemu Towarzystwu Krajoznawczemu.

Prezes honorowy Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego—Touring-Klubu *p. Aleksander Janowski* składa podziękowanie przewodniczącemu Kongresu, dr. Aleksandrowi Macieszy za podjęty trud prowadzenia obrad oraz gospdarzom — Oddziałowi Poznanskiemu P. T. K. za otoczenie Kongresu serdeczną opieką oraz prasie miejscowej za wybitne dowody życzliwości. Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego *p. Aleksander Patkowski* podnosi, że harmonijny przebieg owocnych obrad zawdzięczać Kongres musi siedzibie gościnnie udzielonej, która służy Prawdzie. Wyrazy hołdu dla Wszechnicy Wielkopolskiej i podziękowania dla J. M. Rektora Uniwersytetu przyjmują zebrani gorącym aplauzem.

Przewodniczący oznajmia, że Pierwszy Ogólnopolski Kongres Krajoznawczy został zamknięty.

Bilans obrad Kongresu został omówiony w dziale Kultury i Sztuki *Kurjera Poznańskiego* (№ 332 z 20 lipca). Referując powzięte przez Kongres uchwały, artykuł kończy się następującemi słowy: „jak widzimy plon jest obfity. Energja naszych pionierów krajoznawstwa daje gwarancję, że plany będą wprowadzone w życie sprężyście i szybko".

Ważniejsze rocznice przypadające w 2001 r.

- 200 rocznica urodzin i 125 śmierci Seweryna Goszczyńskiego (4 XI 1801 - 25 II 1876) działacza politycznego, poety, publicysty, miłośnika Tatr, twórcy etnografii Podhala,

- 200 rocznica utworzenia pierwszego w Polsce muzeum pamiątek narodowych w Świątyni Sybilli w Puławach,

- 175 rocznica urodzin Maksymiliana Nowickiego Siły (6 X 1826 – 30 X 1890) zoologa, jednego z najwybitniejszych badaczy fauny tatrzańskiej, działacza ochrony przyrody, współzałożyciela TT i jego Członka Honorowego,

- 160 rocznica śmierci Juliana Ursyna Niemcewicza (1758 – 21 V 1841) działacza politycznego i społecznego, poety, prozaika, historyka, krajoznawcy,

- 160 rocznica urodzin Walerego Eliasza Radzikowskiego (12 IX 1841-23 III 1905) malarza, fotografika, miłośnika i popularyzatora Tatr i Zakopanego, współzałożyciela i wybitnego działacza TT, organizatora przewodnictwa tatrzańskiego, autora przewodników tatrzańskich,

- 140 rocznica urodzin Bernarda Chrzanowskiego (27 VII 1861 – 12 XII 1944) adwokata, działacza społecznego i kulturalno-oświatowego, wybitnego propagatora spraw morskich, publicysty, krajoznawcy, współzałożyciela Towarzystwa Krajoznawczego w Poznaniu (12 VI 1913),

- 140 rocznica Walentego Gadomskiego (1861 – 1956) księdza, wybitnego taternika, twórcy szlaku Orlej Perci, proboszcza w Bochni i założyciela tamtejszego Oddziału PTT,

- 130 rocznica śmierci Ludwika Zejsznera (1805 – 3 I 1871) wybitnego geologa, badacza Karpat, publicysty, pioniera ruchu ochrony przyrody,

- 130 rocznica urodzin Eugeniusza Romera (3 II 1871 – 28 I 1954) wybitnego geografa, twórcy nowoczesnej polskiej kartografii,

- 130 rocznica urodzin Kazimierza Kulwiecia (1 IV 1871 – 14 II 1943) pedagoga, działacza społecznego i oświatowego, przyrodnika i krajoznawcy, współzałożyciela PTK i jego prezesa, publicysty, pierwszego redaktora naczelnego czasopisma PTK „Ziemia",

- 125 rocznica urodzin Mieczysława Karłowicza (11 XII 1876 – 8 II 1909) wybitnego kompozytora, publicysty, fotografika, taternika i narciarza,

- 125 rocznica urodzin Aleksandra Majkowskiego (17 VII 1876 –10 II 1938) lekarza, pisarza, działacza społecznego, wybitnego krajoznawcy, wielkiego syna Kaszub,

- 125 rocznica urodzin Jana Bułhaka (6 X 1876 – 4 II 1950) twórcy polskiej fotografii krajoznawczej,

- 125 lat schroniska TT/PTT/PTTK w Dolinie Pięciu Stawów Polskich w Tatrach,

- 125 lat schroniska TT/PTT/PTTK im. Wincentego Pola w Dolinie Roztoki w Tatrach,

- 120 rocznica urodzin Mieczysława Orłowicza (17 XII 1881 – 4 X 1959) wybitnego krajoznawcy, publicysty, autora licznych przewodników turystycznych, Członka Honorowego PTT, PTK i PTTK,

- 120 rocznica urodzin Jerzego Smoleńskiego (6 IX 1881- 5 I 1940) geografa, turysty i krajoznawcy, działacza ochrony przyrody, publicysty, wybitnego działacza PTT,

- 110 rocznica urodzin i 40 śmierci Stanisławy Niemcówny (1891 – 1961) geografa, publicystki, animatorki ruchu krajoznawczego młodzieży szkolnej Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Krakowie,

- 110 rocznica urodzin Feliksa Rapfa (1891 – 1972) wybitnego działacza turystyczno-krajoznawczego na Sądecczyźnie, wieloletniego prezesa Zarządu Oddziału PTT „Beskid" w Nowym Sączu,

- 100 rocznica urodzin Bolesława Czwójdzińskiego (27 V 1901 – 17 VII 1972) nestora turystyki i krajoznawstwa w Szczecinie,

- 100 rocznica urodzin Edwarda Brydaka (1901 - 1978) prawnika, znanego działacza turystyczno-krajoznawczego w Rzeszowie, długoletniego prezesa tamtejszego Zarządu Okręgu PTTK,

- 100 rocznica urodzin Marka Ferdynanda Arczyńskiego (1901 – 1979) uczestnika powstań śląskich, żołnierza ruchu oporu w latach II wojny światowej (współtwórcy organizacji „Żegota"), wybitnego dziennikarza i działacza turystyczno-krajoznawczego, prezesa ZG PTTK w latach 1955-60,

- 95 rocznica założenia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego (3 XII 1906),

- 95 lat Oddziału TT/PTT/PTTK „Beskid" w Nowym Sączu (25 V 1906),

- 95 lat schroniska TT/PTT/PTTK im. Hugona Zapałowicza na Markowych Szczawinach pod Babią Górą,

- 90 lat Oddziałów PTK/PTTK im. Aleksandra Janowskiego w Olkuszu (8 XI 1911 wraz z muzeum regionalnym) oraz Oddziału w Kutnie,

- 85 lat Oddziału PTK/PTTK w Warcie (3 X 1916),

- 80 lat Oddziału PTK/PTTK im. S. Jeżewskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim,

- 75 lat muzeum krajoznawczego w Golubiu Dobrzyniu,

- 75 lat schroniska PTT/PTTK na Błatnej w Beskidzie Śląskim,

- 75 rocznica wytyczenia przez Edmunda Massalskiego i Kazimierza Kaznowskiego pierwszego w Górach Świętokrzyskich szlaku turystycznego z Kielc na Św. Krzyż,

- 70 lat Oddziału PTK/PTTK im. Kazimierza Sicińskiego w Kazimierzu Dolnym (5 IX 1931),

- 70 lat schroniska PTT/PTTK na Hali Lipowskiej w Beskidzie Żywieckim,

- 60 rocznica śmierci Mariusza Zaruskiego (31 I 1867 – IV 1941) wybitnego taternika, narciarza, marynarza-kapitana „Zawiszy Czarnego", założyciela w 1909 r. Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, generała, Członka Honorowego PTT,

- 55 lat Oddziałów PTK/PTTK w Gdańsku (14 IV 1946) oraz w Stargardzie Szczecińskim (15 V 1946),

- 50 lat Oddziałów PTTK im. S. Lachowicza w Bytomiu (18 VI 1951), w Chrzanowie (21 V 1951), w Jarocinie (VI 1951), „Sudety Zachodnie"w Jeleniej Górze (III 1951),), „Ziemi Kolskiej" w Kole, , „Ziemi Leszczyńskiej" w Lesznie, „Śląska Opolskiego" w Opolu , w Ostrowiu Wielkopolskim (12 VI 1951), w Rybniku (10 VI 1951), w Tarnowskich Górach (16 X 1951), Sanoku, im. Aleksandra Majkowskiego w Sopocie, Miejskiego im. A. Jakusa w Zabrzu (13 IX 1951),

- 45 lat Oddziałów PTTK w Biłgoraju (26 VII 1956), Bolesławcu (I 1956), Busku Zdroju (16 II 1956), Chorzowie (21 IV 1956), „Ziemi Oświęcimskiej" w Oświęcimiu oraz w Zduńskiej Woli,

- 40 lat Oddziałów PTTK w Gorzowie Wielkopolskim, Zakładowego „Górnik" przy Kopalni Węgla Kamiennego „Wujek" w Katowicach (25 XI 1961), w Lądku Zdroju, w Limanowej (11 XI 1961), Łukowie (11 VI 1961), im. S. Rzeszowskiego w Nowogardzie, w Raciborzu, „Ziemi Strzeleckiej" w Strzelcach Opolskich, „Bieszczadzkiego" w Ustrzykach Dolnych ,

- 35 lat działalności Podkomisji Kultury i Historii Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK,

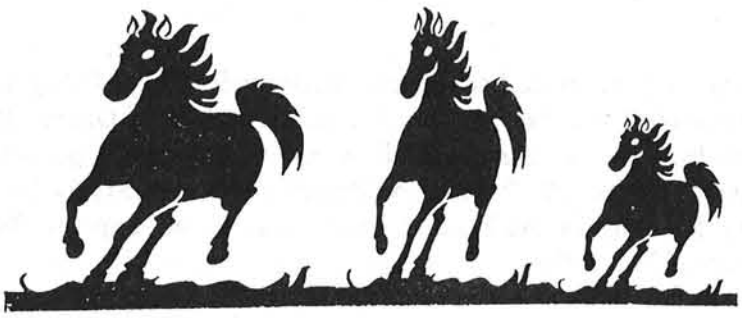
- 35 lat Ośrodka Kultury Turystyki Górskiej przy schronisku PTTK na Markowych Szczawinach pod Babią Górą,

- 35 lat Oddziałów PTTK w Jaworze (31 V 1966), przy Hucie „Baildon" w Katowicach (14 II 1966), w Kozienicach (27 VII 1966), Lubaczowie (3 VIII 1966), Połczynie Zdroju (12 VI 1966), Pracowników Kolejowych w Poznaniu (18 V 1966), w Przysusze (4 VI 1966), przy Zakładach Azotowych „Puławy" w Puławach (6 X 1966), w Sokołowie Podlaskim (18 IV 1966), Sulęcinie (26 VI 1966), przy Zakładach Azotowych w Tarnowie (13 V 1966), w Wieruszowie (5 VIII 1966), Praskiego w Warszawie oraz przy FSO „Żerań" w Warszawie,

- 30 lat Oddziałów PTTK Uczelnianego przy Politechnice Śląskiej w Gliwicach (19 II 1971), Miejskiego w Mielcu (27 I 1971), Wolskiego w Warszawie (14 XII 1971),

- 25 lat Oddziałów PTTK im. J. Karpińskiego w Białowieży (11 XI 1976), Akademickiego przy Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku Białej (19 I 1976), przy Klubie Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy (11 XI 1976), „Przymorze" w Gdańsku, na Helu, w Jastrzębiu Zdroju (21 X 1976), przy Zakładach Metali Lekkich „Kęty" w Kętach (18 III 1976), w Koźminie Wielkopolskim (3 XI 1976), Samodzielnego Szkolnego przy Zespole Szkół Łączności w Krakowie, Łódź-Polesie im. Jana Dylika (28 VI 1976), w Pyskowicach (12 XII 1976), przy Kopalni Węgla Kamiennego „Siemianowice" w Siemianowicach Śląskich (18 VIII 1976) oraz przy Lokomotywowni PKP w Szczecinku.

wykaz przygotowała Komisja Historii i Tradycji Zarządu Głównego PTTK

X lat Górskiej Turystyki Jeździeckiej w strukturach PTTK
I Transbeskidzki Rajd Konny PTTK Brenna - Wołosate 2000

Od czasu, kiedy latem 1990 roku prowadziłem w Stadninie Koni Huculskich w Gładyszowie pierwszy kurs Przodowników Górskiej Turystyki Jeździeckiej PTTK przebyliśmy długą drogę. Od ustanowionej wówczas jednostopniowej Jeździeckiej Odznaki Turystyki Górskiej do czterostopniowej obowiązującej dziś. Uprawnienia przodownickie także mają dziś dwa stopnie, a nie jeden jak w 1990 roku. Mamy kadrę Instruktorów Wykładowców do szkolenia przodowników. Wreszcie dziesięć lat temu, kiedy zaczynaliśmy, przygarnęła nas pod swe skrzydła Komisja Turystyki Górskiej, dziś mamy już Własną Komisję Turystyki Jeździeckiej z Podkomisjami Górską i Nizinną. Ten organizacyjny rozwój pozwolił na wyszkolenie już blisko dwustu przodowników, którzy przygotowali do wyruszenia na konne, górskie szlaki setki turystów, z których wielu zdobyło już odznaki GTJ PTTK. Kilkadziesiąt powstałych w górach ośrodków Górskiej Turystyki Jeździeckiej uzyskało Certyfikat Afiliacji przy PTTK stanowiący dla turystów swego rodzaju gwarancję usług. Wreszcie, przeszkoliliśmy ponad 50-ciu znakarzy Górskich Szlaków Konnych, którzy wytyczają i znakują je w kolejnych partiach gór. Zaprojektowany został także Transbeskidzki Szlak Konny od Brennej w Beskidzie Śląskim do leżącego w Bieszczadzkim Parku Narodowym Wołosatego. Przebieg tego szlaku przedstawia specjalny folder wydany przez PTTK.

Właśnie tym szlakiem z okazji 50-cio lecia PTTK, a także 10-cio lecia Górskiej Turystyki Jeździeckiej w strukturach naszego Towarzystwa postanowiliśmy wspólnie z Adamem Haluchem wyruszyć. Było to możliwe do zrealizowania tylko dzięki ogromnemu wkładowi pracy właścicieli ośrodków położonych na szlaku. Oni to udostępnili nam konie, zapewnili noclegi i wyżywienie. W tym miejscu jeszcze raz składam Im za to serdeczne podziękowania.

Tak, więc 25 maja w Ośrodku Górskiej Turystki Jeździeckiej w Brennej dosiedliśmy naszych pierwszych koni huculskich i wyruszyliśmy w towarzystwie Bartka Rosenberga na szlak. Wspólnie wędrowaliśmy trzy dni: przez przeł. Salmopolską, Zielony Kopiec, Magurkę Wiślańską, Baranią Górę, Kamesznicę, Hale Boraczą, Lipowską, Rysiankę i Miziową aż do Korbielowa.

Z Korbielowa z Magdą Świrydo przez przeł. Glinne, Jaworzynę, Głuchaczki, Halę Kamińskiego dotarliśmy do Zawoji, skąd z Jarkiem Piergiesem przez Krowiarki do Zubrzycy. Dalej przez Orawkę, Ludźmierz, Szaflary do Bukowiny Tatrzańskiej. Z Bogdanem Pietrzykiem wyruszyliśmy w najdłuższy etap naszego rajdu przez Jurgów, Niedzicę, Szczawnicę do Jaworek - pokonanie tej trasy zajęło nam 13 i pół godziny. Z Jaworek z Tadziem Trzeszczoniem przez Obidzę, Piwniczną, Jarzębaki, Hale: Pisaną i Łabowską dotarliśmy do Uhrynia. Z Jasiem Górskim i Józiem Mosem

powędrowaliśmy przez Berest, Banicę do Hańczowej.
Etap Hańczowa - Kotań przez Regetów, Zdynię i Radocynę jechaliśmy w towarzystwie Stasia Tyki i Ani Grochalskiej. Z Kotani na szlak wyjechał z nami Darek Mielczarek i przez Olchowiec, Tylawę i Zyndranową dotarliśmy do Lipowca. Dalej z Józiem Kuśnierzem przez Kamień do Dołżycy. Kolejny dzień to wędrówka najpierw z Magdą Gostkowską przez Radoszyce do Woli Michowej skąd z Wojtkiem Gosztyłą do Żubraczego. Tomek Kwiatkowski pojechał z nami do Przysłupia, a dalej z Krzyśkiem Szymalą przez Strzebowiska dotarliśmy do Nasicznego. W Ośrodku GTJ-u Antka Flaka spotkaliśmy się na ognisku z III Bieszczadzkim Rajdem Konnym PTTK, który pod Przewodnictwem Krzyśka Krysty wyjechał nam na przeciw. Ostatni, więc etap przez Przysłup Bereżki i Ustrzyki Grn. jechaliśmy wspólnie. Towarzyszyła nam także ekipa TVP. Kilkanaście minut po 15-tej wjechaliśmy do Stadniny w Wołosatem kończąc 15-to dniowy rajd. Łącznie spędziliśmy w siodle dokładnie 120 godz. przebywając ok. 600 km górskimi szlakami. Pogoda na trasie była wręcz rewelacyjna, więc widoki zapierały dech w piersiach.
Na zakończenie rajdu odbyło się ognisko przygotowane przez Dyrektora Bieszczadzkiego Parku Narodowego - Wojomira Wojciechowskiego. Było ono także okazją do podsumowania 10-ciu lat naszej działalności i prezentacji ośrodków, które organizowały Rajd, który stał się wspaniałą promocją tej najmłodszej organizacyjnie turystyki kwalifikowanej w naszym towarzystwie. Warto tutaj wspomnieć, że oprócz wymienionych osób na trasie towarzyszyło nam ponad 50-ciu turystów konnych, którzy przejeżdżali wspólnie z nami różne fragmenty trasy, potem wracali do macierzystych ośrodków na „naszych" koniach.

Najbardziej zasłużeni dla rozwoju Górskiej Turystyki Jeździeckiej w strukturach PTTK otrzymali tytuły Honorowych Przodowników GTJ PTTK oraz ustanowiony z okazji wspomnianego 10-cio lecia Medal Honorowy Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK.

Następnego dnia odbył się Sejmik Przodowników Górskiej Turystyki Jeździeckiej PTTK. Tematem spotkania, na które licznie stawili się przodownicy ze wszystkich zakątków gór były głównie sprawy związane z projektowaniem i znakowaniem szlaków górskiej turystyki jeździeckiej, opracowanie kalendarza imprez na rok 2001 oraz przewodnika. po górskich szlakach jeździeckich.

"... największe szczęście w świecie na końskim leży grzbiecie..."

Marek P. Krzemień
Przewodniczący Podkomisji
Górskiej Turystyki Jeździeckiej
ZG PTTK

● ● ● ●

OŚRODKI GÓRSKIEJ TURYSTYKI JEŹDZIECKIEJ AFILIOWANE PRZY PTTK

L. p.	Ośrodek	Adres i telefon	liczba koni	Hotel dla koni	Miejsca nocleg.	Formy imprez turystycznych	Impreza ośrodka
1.	Ośrodek Kolonijno-Wypoczynkowy „HUCUŁ" Rekreacja Konna	43-438 Brenna ul. Jatny 120 0.33/853.65.21 0.602/747.033	40	10	90	Spacery, wycieczki, rajdy, kuligi; imprezy okolicznościowe	Przełom lipca i sierpnia Rajd Konny i „Ścieżka Huculska"

2.	Szkoła Jazdy Konnej „FERO"	34-335 Korbielów, ul. Graniczna 17 0.33/ 863.40.13	35	5	Stajnia – 6 Hotel – 80 Pole namiot.	Spacery, rajdy, wycieczki ogniska, kuligi	2. połowa maja – Redyk 3. dekada sierpnia- Rajd na orientację
3.	Gospodarstwo Agroturystyczne Joanna Lachocka-Omylak	34-484 Zubrzyca Grn. Zubrzyca Grn. 58 0-18/285-28-28	5	4	6	Spacery, wycieczki	
4.	Ośrodek Turystyki Jeździeckiej Bogdan Pietrzyk	34-530 Bukowina Tatrzańska ul. Słoneczna 17 0-18/207-72-90	8	-	20	Spacery, wycieczki	
5.	„MOUNT TOUR" Zygmunt Białek	34-460 Szczawnica ul. Główna 11 0-18/262-26-80 (stajnia w Jaworkach)	15	6	30	Spacery, rajdy, wycieczki, kuligi; imprezy okolicznościowe	
6.	„TATERSAL" Magdalena Miniewska Józef Mos	33-343 Rytro Roztoka Ryt. 6 0.606/396.915 0.602/643.919	7	lato 6	-	Spacery, wycieczki, rajdy, kuligi	Parada koni
7.	Gospodarstwo Agroturystyczne (Leśniczówka) Jan Górski	33-336 Łabowa Uhryń 0-18/471-12-15	4	5	12	Spacery, wycieczki	
8.	OTJ „POŁONINA" Ewa i Stanisław Tyka	38-316 Wysowa Hańczowa 60 0.18/353.21.44	15	Lato 50 Zima 15	10	Spacery, wycieczki, rajdy, jazda bryczką, kuligi; Nauka jazdy konnej	22 -24.09. Rajd Kawaleryjski
9.	Stajnia „RUMAK" Dariusz Mielczarek	38 232 KREMPNA Kotań 22/1 0.13/441.40.49	15	10	15	Spacery, wycieczki, rajdy; obozy jeździeckie	
10.	Zootechniczny Zakład Doświadczalny Stadnina Koni Huculskich	38-531 Odrzechowa 0-13/46-71-172 Dyr. Władysław Brejta	50	20	-	Spacery, wycieczki, rajdy	jesienny spęd bydła (październik)
11.	Gospodarstwo Agroturystyczne „POGRANICZE" E. M. Piotrowscy	38-305 Bukowsko Zboiska 29 0-13/462-56-11	3	-	6	Spacery, wycieczki	
12.	Gospodarstwo Agroturystyczne „OSTOJA" Józef Kuśnierz	38-525 Jaśliska Jaśliska 34 (stajnia –Lipowiec) 0-13/43-10-235	5	20	40	Spacery, wycieczki, rajdy	15-17.09. II. Rajad do Lipowca „Hubert"
13.	„LATARNIA WAGABUNDY" Wojciech Gosztyła	38-545 Nowy Łupków Wola Michowa 0-90/383.882	2	2	100	Spacery, wycieczki	
14.	Ośrodek Turystyki Jeździeckiej „POŁONINY" Tomasz Kwiatkowski	38-607 Cisna Żubracze 15 0-906/81.197	15	-	12	Spacery, wycieczki	

15.	OGTJ „BIESISKO" Przysłup Marta Szymala	38-608 Wetlina Przysłup 1 0.90/383.882	5	5	6	Spacery, wycieczki, rajdy	napad na kolejkę bieszczadzką /impreza na zamówienie/
16.	Stadnina Koni Huculskich „TABUN" Stanisław Myśliński	38-709 Polana Polana	25	10	30	Spacery, wycieczki	jazda bez siodeł
17.	Stadnina Koni Huculskich Witold Smoleński	38-709 Polana Seredne Małe 090/317085	20	5	10	Spacery, wycieczki	
18.	„RUSINOWA POLANA" Andrzej i Jadwiga Rusin	38-715 Dwernik Dwerniczek 9 0.13/461.08.48 rusinowa_polana@ poczta.onet.pl	5	5	24	Spacery, wycieczki, kuligi	
19.	Gospodarstwo Agroturystyczne „U PREZESA"	38-715 Dwernik Chmiel 28	6	Lato 15	8	Spacery, wycieczki, rajdy	Pierwszy weekend października – Traperski Rajd Jesienny
20.	Ośrodek Turystyki Jeździeckiej -Leśniczówka Antoni Flak	38-715 Dwernik Nasiczne 3 0.13/461.08.10	7	10	8	Wycieczki, rajdy 4 – 6-dniowe z rejsem po Zalewie Solińskim	
21.	Stadnina Koni Huculskich BdPN Wołosate	38-714 Ustrzyki Górne Wołosate 0-13/461-06-10 461-06-50	20	20	15	Spacery, wycieczki, rajdy	
22.	„KONTUR" Kazimierz, Jolanta Kocjan	32-329 Bolesław ul. Laskowska 17 Małobądz 0.32/642.47.62	8	5	15	Spacery, wycieczki, rajdy, kuligi w rejonie Pustyni Błędowskiej	24.06. Noc Świętojańska – poszukiwanie kwiatu paproci
23.	Ośrodek Jazdy Konnej „SAROYAN" Grażyna Kańka	33 – 170 Tuchów ul. Mickiewicza 50 0.14/652.58.15	6	10	Gospod. agrotur.	Spacery, wycieczki, rajdy 1 i wielodniowe; rajdy długodystansowe pikniki, ogniska, kuligi	Połowa sierpnia – długodystansowy rajd konny wokół Tuchowa /kl. L, P /
24.	Ośrodek Jazdy Konnej „TURIOSO" Anna i Aleksander Jarmuła	33-151 Nowa Jastrząbka Stare Żukowice 0-14/687-68-15 0-603/678.999	10	6	12	Spacery, wycieczki, rajdy, nauka jazdy konnej,	specjalność ośrodka : jazda w stylu western, hipoterapia

Zajęcia prowadzone są przez instruktorów wykładowców turystyki konnej oraz hipoterapeutę.

Jazda konna na manežu	20 zł
Karnet (10 jazd)	180 zł
Wycieczka konna (4 godz., z posiłkiem)	100 zł
Rajdy konne (1 dzień)	ok. 120 zł
Zakwaterowanie (1 doba)	20 zł
Wyżywienie (1 dzień)	25 zł

WESTERN RIDING CENTER

FURIOSO

Działalność Ośrodka przyniosła mu otrzymaną na początku 2000 r. Nagrodę Honorową konkursu Polskiej Organizacji Turystycznej "Przebiśnieg" na najciekawszą inicjatywę kreującą nowoczesną ofertę turystyczną w Polsce.

Konno po górach

•PRZEDRUKI•
Koń Polski 8/2000

MAREK P. KRZEMIEŃ•

Dziś, kiedy w wielu krajach, na wszystkich kontynentach, coraz popularniejsza staje się nowa forma turystyki – jeździecka turystyka górska, my w Polsce możemy mówić o jej reaktywowaniu. Tak, wystarczy sięgnąć do źródeł. Mało kto bowiem pamięta, że początki penetracji zarówno turystycznej jak i naukowej naszych gór związane były z koniem. Dodajmy z naszym koniem huculskim.

Sięgnijmy więc do tych źródeł. Już w I tomie Pamiętników Towarzystwa Tatrzańskiego z 1876 r. znajdujemy opis wycieczki górskiej oddziału stanisławowskiego PTT, w którym czytamy: *„...Dosiadłszy wytrwałych huculków, zwróciliśmy z gościńca wzdłuż potoka Żabina i dalej na wysokości czterystu sążni wjechaliśmy po raz pierwszy na połoninę"*. Te zupełnie mimochodem wtrącone zdania z jednej strony dokumentują nam udział koni huculskich w tej wycieczce, a z drugiej dowodzą, że ich udział w górskiej wędrówce był czymś oczywistym. Trudno się zresztą temu dziwić. Wszak pierwsi turyści, którzy stykali się w górach z Huculami oraz ich końmi i widzieli, jak z łatwością pokonują oni wierzchem spadziste zbocza, jak dzielnie te małe konie dźwigają w jukach ciężkie ładunki, musieli próbować wykorzystać je w swoich wędrówkach.

W tym samym tomie pamiętników TT znajdujemy opis wycieczki konnej na najwyższy szczyt Karpat Wschodnich – Howerlę 2051 m n.p.m. Autor Józef Dzieduszewicz tak ją wspomina: *„wszyscy trzej wsiedliśmy na najęte konie, czystej krwi huculki"*... i dalej... *„Chleb, masło, bryndzę, trochę jaj mieściły się częścią w besakach* (torbach huculskich przyp. autora), *częścią w woreczkach i beczułce przywiązanych do koni"*. Cytat ten dowodzi, że pierwsi turyści wzorem miejscowej ludności wykorzystywali hucuły zarówno jako konie wierzchowe, jak i juczne.

Jak więc widać korzenie polskiej jeździeckiej turystyki górskiej sięgają górskich koników – huculów, od wieków użytkowanych w naszych górach, o których to Dorohostayski w swojej pracy *„Hippika to jest o koniach księgi"* wydanej w Krakowie w roku 1603 pisał że: *„zna hucuła i uważa go za wybitnie przystosowanego do swoich zadań górskiego konia"*.

W przytoczonych opisach znajdujemy potwierdzenie postawionej we wstępie tezy, że mówiąc dziś w Polsce o jeździeckiej turystyce górskiej, wracamy do źródeł, tradycji i do huculów.

Także kiedy mówimy o zorganizowanej formie jeździeckiej turystyki górskiej, mamy do czynienia z nawiązaniem do korzeni. Wszak pierwsze zorganizowane górskie wycieczki konne odbyły się w ramach działalności Towarzystwa Tatrzańskiego, z którego wyrosło PTTK.

Właśnie te tradycje stały się dla mnie 10 lat temu inspiracją do namówienia dyrektora jedynej wówczas Stadniny Koni Huculskich w Gładyszowie, by spróbować w oparciu o struktury organizacyjne PTTK nadać górskiej turystyce jeździeckiej organizacyjne ramy. Tak też w roku 1990 we trójkę: z Włodzimierzem Kario i Władysławem Mrozem założyliśmy pierwszy w Polsce Jeździecki Klub Turystyki Górskiej PTTK z siedzibą w Nowym Sączu. Bazę dla klubu stanowiła stadnina w Gładyszowie. W tym samym roku opracowaliśmy z Władkiem Mrozem regulamin Jeździeckiej Odznaki Turystyki Górskiej PTTK oraz Przodownika Górskiej Turystyki Jeździeckiej PTTK. Zostały one zatwierdzone przez Komisję Turystyki Górskiej Z.G. PTTK, która tę nową formę uprawiania turystyki górskiej na kilka lat przyjęła pod

swoje skrzydła. Latem tego samego roku poprowadziłem pierwszy kurs Przodowników Górskiej Turystyki Jeździeckiej PTTK.

Z roku na rok przybywało turystów konnych, zaczęły powstawać ośrodki jeździeckie specjalizujące się w tej formie turystyki. Powstają kolejne stadniny koni huculskich. W marcu 1996 r. z inicjatywy ZG PTTK powołano Komisję Turystyki Jeździeckiej ZG. Ma ona za zadanie koordynować całokształt turystyki jeździeckiej. Swoją działalność prowadzi przez podkomisje: górskiej oraz nizinnej turystyki jeździeckiej.

Komisja opracowała jednolity regulamin zdobywania Górskiej i Nizinnej Odznaki Turystyki Jeździeckiej PTTK oraz stopni Przodownika Turystyki Jeździeckiej PTTK i Instruktora Wykładowcy Turystyki Jeździeckiej PTTK. Jeździecka Odznaka Turystyki Górskiej PTTK podobnie jak Nizinnej jest odznaką czterostopniową:

- **Popularna** – stopień uzyskiwany przez osoby, które ukończyły 10 lat.
- **Brązowa** – stopień uzyskiwany przez osoby które, ukończyły 14 lat.
- **Srebrna** – stopień poprzedzony zdobyciem odznaki brązowej.
- **Złota** – stopień poprzedzony zdobyciem odznaki srebrnej.

Podstawą weryfikacji są odpowiednie zapisy w Książeczce JOTG/JOTN potwierdzające zdobycie odpowiednich umiejętności jeździeckich, wiedzy krajoznawczej i odbycia wymaganej regulaminem liczby wycieczek i rajdów. Stopnie przodownickie są dwa.

Pierwszy stopień daje uprawnienia do prowadzenie spacerów i wycieczek wokół macierzystego ośrodka jeździeckiego. W dużej mierze jest on ustanowiony dla potrzeb agroturystyki. Przodownik TJ PTTK I stopnia ma także prawo do szkolenia, egzaminowania i przyznawania Popularnej Odznaki Turystyki Jeździeckiej PTTK.

Drugi stopień daje uprawnienia do prowadzenia spacerów, wycieczek i rajdów po terenie, na który przodownik ma uprawnienia (np. Beskid Wschodni, Zachodni, Jura Krakowsko–Częstochowska itd.), a także szkolenia i egzaminowania na wszystkie stopnie Odznaki Turystyki Jeździeckiej PTTK.

Do uzyskania stopnia przodownickiego trzeba ukończyć kurs, zdać egzamin teoretyczny (jeździecki i krajoznawczy) oraz praktyczny, a także odbyć staż przodownicki. Egzamin praktyczny składa się z dwu części: ujeżdżeniowej i terenowej zwanej „Ścieżką Huculską". Wymyślona na użytek pierwszego kursu przodownickiego próba ta ma za zadanie sprawdzić na specjalnie wybranym terenie (o dużej liczbie naturalnych przeszkód) umiejętności kandydata w radzeniu sobie z typowymi terenowymi trudnościami. Próba ta stała się sama w sobie tak atrakcyjna, że kilka lat później Maciej Jackowski opracował na jej podstawie regulamin zawodów noszących zresztą taką samą nazwę.

W czasie kursu prowadzone są zarówno zajęcia praktyczne na ujeżdżalni i w terenie, jak i wykłady teoretyczne z jeździectwa, weterynarii, zootechniki, psychologii i pedagogiki, pierwszej pomocy, stroju i higieny, krajoznawstwa, ochrony przyrody, górskiej turystyki jeździeckiej, przepisów prawnych i ubezpieczeń oraz stosownych regulaminów.

Do szkolenia przodowników turystyki jeździeckiej na wniosek KTJ ZG PTTK Zarząd Główny PTTK powołuje instruktorów wykładowców turystyki jeździeckiej PTTK. Angażowani są także specjaliści z poszczególnych dziedzin. Osoba starająca się o uprawnienia przodownika z jednej strony musi mieć umiejętności i wiedzę instruktora jeździeckiego, a z drugiej, co jest równie ważne, zasób wiedzy o górach pozwalający na prowadzenie po nich wycieczek i rajdów. Do uzyskania stopnia drugiego wymagane jest także średnie wykształcenie.

Oprócz szkolenia Podkomisja Górskiej Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK zajmuje się także projektowaniem i znakowaniem górskich szlaków jeździeckich. Szlaki takie prowadzone przez najatrakcyjniejsze, a dostępne dla koni partie gór umożliwiają indywidualnemu turyście odbycie wycieczki w określonym czasie i bez ryzyka pobłądzenia.

Przy okazji szlaków chciałbym jeszcze poruszyć temat zakazów wjazdu końmi do lasu. Otóż z naszych doświadczeń wynika, że jeżeli przebieg szlaku zostanie wcześniej uzgodniony z właścicielem lub zarządcą terenu to kłopotów nie ma. Dobre układy mamy nie tylko z nadleśnictwami, ale także z dyrekcjami parków narodowych. Pamiętać wszak trzeba, że każda łąka czy las ma swojego właściciela, a nikt nie lubi, gdy bez jego wiedzy wchodzi się na jego teren. Szlaki staramy się tak prowadzić, aby łączyły ze sobą powstające coraz licznej Ośrodki Górskiej Turystyki Jeździeckiej. Większość z nich wystąpiła do PTTK o afiliację. Certyfikat o afiliacji ośrodka przy PTTK stanowi dla turysty swego rodzaju gwarancję świadczonych tam usług, a ośrodkowi stwarza możliwość funkcjonowania w systemie PTTK-owskiej informacji i promocji.

Zakreślone więc zostały ramy organizacyjne dla turystyki jeździeckiej w PTTK, trzeba je teraz tylko nadal wypełniać treścią. Jestem optymistą. Jest wszak wielu zapalonych młodych ludzi, którzy rwą się do tej nowej dla nich formy turystyki. Świadczy o tym chociażby popularność odznak turystyki jeździeckiej, zwłaszcza górskiej. Także liczba kandydatów na kursy przodowników turystyki jeździeckiej, na które zgłaszają się również instruktorzy jeździectwa oraz przewodnicy, świadczy dobitnie o tym, że turystyka jeździecka w górach to zupełnie inna forma aktywnego wypoczynku niż jeździectwo rekreacyjne. Aby więc uprawiać górską turystykę jeździecką, trzeba po równo kochać i góry i konie.

W maju tego roku, dla uczczenia 10-lecia górskiej turystyki jeździeckiej uprawianej w strukturach PTTK, wyruszyliśmy wraz z Adamem Haluchem na trasę Transbeskidzkiego Szlaku Konnego. Przez 15 dni przemierzyliśmy ok. 600 km, spędzając w siodle 120 godzin i wędrując dziennie średnio po 8 godzin. Każdy z nas dosiadał w czasie rajdu 13 koni różnych ras, ale najcięższe odcinki (tak się złożyło) pokonaliśmy huculami. Szlak wiodący przez całe polskie Beskidy, od Brennej do Wołosatego, został przetarty. Mam nadzieję, że po zakończeniu znakowania dobrze będzie służył turystom, łącząc ze sobą liczne ośrodki turystyki jeździeckiej stanowiące nie tylko punkty etapowe, ale przede wszystkim bazy wypadowe na spacery, wycieczki, a także krótkie, kilkudniowe rajdy w okoliczne góry. W każdym z nich do dyspozycji turystów jest przynajmniej jeden przodownik górskiej turystyki jeździeckiej. Wokoło tych ośrodków powstają lokalne szlaki, które wspólnie – w niedalekiej już przyszłości – stanowić będą całą sieć. Wystarczy wspomnieć, że w samym tylko Bieszczadzkim Parku Narodowym długość szlaków konnych wynosi już prawie 200 km. Pozostaje tylko wsiąść w siodło i poczuć smak górskiej konnej włóczęgi. A więc do zobaczenia na szlaku. ◪

* *Autor jest przewodniczącym Podkomisji Górskiej Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK*

●●●

KLUB PTTK „M – 2"

Klub Osiedlowy PTTK „M – 2" działający przy **Myszkowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej** powstał **17 kwietnia 1978 roku.** W latach 1979-2000 klub dziewiętnastokrotnie startował w konkursach Komisji Turystyki Kolarskiej Zarządu Głównego PTTK, uzyskując 12-krotnie I, 4-krotnie – II i trzykrotnie III miejsce. Za swą aktywną działalność wyróżniony został Złotą Honorową Odznaką PTTK oraz Medalem częstochowskiego ZW PTTK.

W okresie od założenia „M-2" do 6 lipca 2000 r. klub PTTK zorganizował **534** imprezy (wycieczek, biwaków, rajdów, obozów wędrownych), w których udział wzięły **7673** osoby. Zdecydowana większość z tych wyjazdów to imprezy dla rowerzystów; ten, kto wybrał się na wszystkie wycieczki i wędrówki kolarskie, musiał na swym jednośladzie pokonać **49.431 km.** Członkowie klubu zdobyli w tym okresie **1212** odznak turystycznych i krajoznawczych, w tym tak nobilitujące w środowisku kolarskim, jak *KOT duża złota i KOT za wytrwałość, odznaka rajdu kolarskiego dookoła Polski (w wersji małej i dużej), Szlakami zamków w Polsce – srebrne, Szlakiem Wielkiej Wojny 1409-1411* oraz *międzynarodowe odznaki kolarskie AIT.* Z przemnożenia liczby uczestników przez ilość kilometrów pokonanych na każdej wyprawie rowerowej i zsumowania tych iloczynów wynika, że myszkowscy cykliści pokonali łącznie 331.763 km, a więc powoli zbliżają się do Księżyca.

534 wyprawy, dzięki którym młodzież klubowa zwiedziła prawie cały kraj, wędrując po Wyspie Wolin, Jurze, Ziemi Chełmińskiej, Pojezierzu Brodnickim, Mazowszu, Roztoczu, jadąc z młodzieńczą fantazją do Kielc przez Zakopane, wędrując szlakiem wojsk króla Władysława Jagiełły pod Grunwald, czy penetrując Opolszczyznę, Warmię i Mazury bądź Wielkopolskę – opisano w siedmiu tomach kroniki, bogato ilustrowanej zdjęciami. Tamże znajdziemy opisy zagranicznych wypraw rowerowych, m.in. po Słowacji, wokół Tatr, na rajdy AIT w Belgii, Portugalii, Holandii, wyjazdów do Włoch i wędrówek po Francji. Opis życia klubowego znajdziemy także w 242 numerach periodyku „W naszym klubie" wydawanego przez Klub PTTK „M – 2" od 21 lat.

W efekcie działalności popularyzacyjnej prowadzonej przez klub „M-2" ukazały się między innymi książki: „Rowerem po woj. częstochowskim" oraz „Wybrane trasy turystyczne". W magazynie kolarskim **ROWERY** na bieżąco publikowana jest kolumna *„Turystyczne meldunki Mariana Kotarskiego"* będąca poradnikiem, jak uprawiać turystykę kolarską oraz informatorem odnośnie imprez kolarstwa turystycznego w Polsce.

Działalność klubu, w którym składki opłacane przez dzieci są symboliczne (9,- zł rocznie) jest wspierana darowiznami wąskiego grona życzliwych sponsorów, a więc „Ulpol", „Polimer" i MSM w Myszkowie, ZUiZT w Jaworzniku oraz Spółdzielnia „Jurajska" w Postępie.

Klub PTTK „M-2" przy MSM; ul. Sikorskiego 55 b, Myszków
[spotkania w czwartki w godz. 18 – 19] **e-mail: kotarski@poczta.onet.pl**
www.pttkm2.obywatel.pl

GŁUCHOŁAZY GOŚCINNE DLA DZIAŁACZY PTTK ZE ŚRODOWISK ZAKŁADÓW PRACY I SPÓŁDZIELCZYCH OSIEDLI MIESZKANIOWYCH

Przedstawiciele kół, oddziałów zakładowych i osiedlowych z całej Polski spotkali się w dniach 29.09.-1.10.2000 r. w Głuchołazach na II Zlocie organizowanym przez Komisję Kół, Oddziałów Zakładowych i Osiedlowych razem z Oddziałem PTTK w Opolu.

Celem tego spotkania było:

- integracja obu środowisk, wymiana doświadczeń i nawiązanie współpracy;
- poznanie obecnych trudnych warunków pracy działaczy PTTK obu środowisk;
- podsumowanie dotychczasowych osiągnięć i wytyczenie kierunków dalszego działania, współpracy z Komisją ZG PTTK;
- uczczenie 50-tej rocznicy powstania PTTK;
- poznanie piękna Ziemi Opolskiej.

Zaproszenie do udziału w II Zlocie wysłano do 42 oddziałów zakładowych PTTK, oraz do 30 oddziałów miejskich PTTK zrzeszających duże koła zakładowe i do 14-tu spółdzielni prowadzących znaczącą działalność turystyczno-krajoznawczą. Łącznie w II Zlocie uczestniczyło 65 osób, w tym 50 osób z ogniw zakładowych i 15 osób ze środowiska spółdzielczych osiedli mieszkaniowych. Szkoda, że nie wszystkie oddziały zakładowe i duże koła skorzystały z zaproszenia.

Aby Zlot mógł się odbyć poczyniono wiele starań i zabiegów /zwłaszcza o środki finansowe/. Jak już wspomniałam II Zlot odbył się w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Spółdzielni Mieszkaniowej-pensjonat "Opawa". To dzięki Kierownictwu tego Ośrodka w osobie Pana Prezesa Wojciecha Pilarskiego, dawniej działacza naszego Towarzystwa przez 26 lat Prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej w Opolu - osoby, która doskonale rozumiała i rozumie potrzebę działania integracyjnego w danym środowisku - otrzymaliśmy duże bonifikaty w cenach noclegów, wyżywienia. - Co jednak również ważne - w tym pensjonacie znaleźliśmy bardzo ciepłą, wprost rodzinną, niezapomnianą atmosferą stworzoną przez Państwo Pilarskich jak i cały personel.

Szukając wsparcia znaleźliśmy go w Korporacji Ubezpieczeniowej "Filar" w Opolu. Dyrektorzy Jan Dachowski i Małgorzata Wiśniewska stali się sojusznikami naszego działania, otrzymaliśmy tak pomoc finansową na miarę możliwości, jak i skromne upominki, które trafiły do uczestników, wzbudzając wiele radości, za co serdecznie dziękujemy.

Bardzo sympatycznym, dla nas organizatorów, był fakt, że:

- Urząd Marszałkowski w Opolu;
- Urząd Miasta Głuchołazy;
- Dyrekcja Opolskich Parków Krajobrazowych

przekazały bardzo wiele ciekawych wydawnictw promujących Ziemię Opolską. Mając tak bogaty materiał nasi uczestnicy w mniejszych grupach na pewno powrócą na gościnną Ziemię Opolską. Przedstawiciel Zarządu Opolskich Parków Krajobrazowych Pan Janusz Husak wygłosił bardzo interesującą prelekcję popartą filmem o najciekawszych zakątkach Gór Opawskich. - Mimo odbycia dwóch wycieczek nie mogliśmy dotrzeć wszędzie - trzeba tu wrócić!

Ważnym był też dla nas fakt obecności na Zlocie Zastępcy Sekretarza Generalnego Kol.Ryszarda Kunce, któremu szczególnie bliskie są sprawy turystyki i krajoznawstwa w miejscu zamieszkania, bo to "pole" jak powiedział nie jest w pełni zagospodarowane - tu działacze, kadra PTTK może wnieść wiele i będzie mile widziana. W Zlocie uczestniczył też długoletni Członek Komisji, a obecnie Członek Komisji Rewizyjnej ZG PTTK Kol.Edward Jabłoński, który służy zawsze radą i fachową pomocą. Współorganizatorem, jak już było powiedziane, II Zlotu był Oddział PTTK w Opolu. Dzięki pomocy Prezesa Oddziału Kol.Ireneusza Szmajdy i Kol.Aleksandry Klusik kierownika biura, oraz dwóch przewodników w osobach Kol.Bolesława Koja i Kol. Władysława Szwenika II Zlot mógł być właściwie przygotowany i przeprowadzony.- Odbyły się dwie wycieczki krajoznawcze na Biskupią Kopę oraz zwiedzano Nysę i Paczków.

Wprowadzenia do dyskusji dokonali Kol.,Kol.Ryszard Kunce przedstawiając nie tylko osiągnięcia PTTK w minionym 50-leciu, ale również zmiany i trudności, które nam dziś towarzyszą w prowadzeniu działalności turystyczno-krajoznawczej, Kol.Nela Szlompek omówiła problemy, którymi zajmowała się Komisja, przedstawiła obecną statystykę tj. ilość kół oddziałów zakładowych i osiedlowych w odniesieniu do okresu z przed 10 lat. W oparciu o wiedzę wyniesioną z wizyt w kołach i oddziałach podkreśliła jak duże trudności mają działacze w terenie. Brak środków nie pozwala na kontakty, informacje, udział w imprezach itp.

Jednocześnie stwierdziła, że będąc często w terenie widzi jak wiele odbywa się różnorakich imprez i spotkań. To dowód, że nasi działacze nie poddają się, wykorzystując różne sposoby, aby pozyskać tak władze terenowe jak i wszystkich, którym bliskie są sprawy wychowania przez turystykę. W dyskusji głos zabrali prawie wszyscy, tak przedstawiciele kół zakładowych jak i przedstawiciele spółdzielni. - Nikt nie narzekał, raczej szukano wspólnie sposobów mobilizowania się w podejmowaniu zadań na miarę obecnych możliwości, by nie zatracić dorobku, oraz wychować następców.

Uczestnicy jednogłośnie stwierdzili i zaapelowali, aby takie spotkania - zloty organizować. W czasie ich trwania otrzymują bowiem uczestnicy bieżące informacje z życia Towarzystwa. Wzajemnie "podpowiadają" jak sobie radzić w trudnych sprawach, wymieniają doświadczenia i prezentują formy działania.

Z uwagi na fakt dobrego samopoczucia w pensjonacie "Opawa" złożyli wniosek, aby za rok wrócić tu i poznać dalsze zakątki Ziemi Opolskiej.

Na zakończenie głos zabrał Przewodniczący Komisji Kol.Jan Lewicki składając podziękowania gospodarzom za wzorową i pełną inwencji organizację przedsięwzięcia.

Aniela Szlompek

FELIETON MIESIĄCA

Turystyczny budżet

Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej Gwidon Wójcik specjalnie dla Czytelników *Poznaj Świat*

Niestety jestem zmuszony podzielić się z czytelnikami *Poznaj Świat* niepokojącą wiadomością. Nakłady na turystykę w 2001 r. wyniosą najprawdopodobniej 39 mln 411 tys. PLN. W tym roku jest to 51 mln 505 tys. PLN. Oznacza to spadek o ponad 20 %.

Rozmawiałem o tych propozycjach Ministerstwa Finansów z Wicepremierem Januszem Steinhoffem (ministrem właściwym do spraw turystyki), który zadeklarował, że podejmie zdecydowane kroki w celu utrzymania nakładów na turystykę na wysokim poziomie.

W wypadku Polskiej Organizacji Turystycznej – spadek nakładów o 25% w pierwszym roku działalności oznacza konieczność ograniczenia wielu działań promocyjnych, w najgorszym wypadku likwidację niektórych zagranicznych ośrodków informacji turystycznej.

Warto dodać, że nakłady na promocję turystyki w naszym kraju są relatywnie niskie. Dla porównania – budżet promocyjny węgierskiej turystyki wynosi ok. 25 mln dolarów. Dania przeznacza na promocję turystyki ok. 30 mln dolarów. W Hiszpanii – środki, którymi dysponuje TURESPANA, wynoszą ok. 70 mln dolarów, regiony hiszpańskie wydają oprócz tego 100 mln USD, np. budżet Katalonii – około 10 mln USD.

WTTC (Światowa Rada Turystyki i Podróży) szacuje, że każda złotówka zarobiona przez polski przemysł turystyki i podróży generuje trzy złote dochodu w innych sektorach gospodarki, a każde miejsce pracy w przemyśle turystycznym – trzy miejsca w innych sektorach gospodarki. Żałuję, że w naszym kraju nie ma jeszcze powszechnej świadomości o niezwykłej opłacalności inwestycji w promocję turystyki. Wolimy łatać dziury i sztucznie podtrzymywać przy życiu sektory i przedsięwzięcia, które nie mają perspektyw. Niestety od wielu lat nasze budżety w niedostateczny sposób wspierają rozwój proinwestycyjnych dziedzin.

Samorządy lokalne zaangażują się aktywniej we współfinansowanie promocji turystyki na rynkach zagranicznych i finansowanie systemu informacji turystycznej, jeśli najpierw zauważą intencję finansowania programu promocji z budżetu państwa przynajmniej na poziomie z lat ubiegłych. W naszym kraju nie powstał jeszcze system promocji, którego fundamentem są regionalne organizacje turystyczne. Proces ujednolicenia systemu promocji regionalnej zainicjowaliśmy w tym roku, wraz z pierwszymi działaniami Polskiej Organizacji Turystycznej. Niektóre regiony europejskie mają budżety promocyjne przekraczające wydatki na rozwój turystyki wszystkich naszych województw.

Podzielam liberalne poglądy wszystkich tych, którzy domagają się ograniczenia działań instytucji rządowych w gospodarce. Jednak we wszystkich krajach UE działania promujące turystyczne regiony są inicjowane przez rządowe, narodowe organizacje turystyczne, wyposażone w środki publiczne, gwarantujące wysoki poziom promocji. Oczywiście organizacje te ściśle współdziałają z regionami i firmami turystycznymi, hotelarzami i przewoźnikami. W Polsce w najbliższym czasie, w czasie starania się o członkostwo w UE, powinniśmy szerzej i aktywniej informować o naszych dokonaniach. W przeciwnym razie poparcie dla członkostwa Polski w UE może kontrastować z poparciem dla innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Nie wolno nam do tego dopuścić. Promocja polskiej turystyki jest najlepszym przykładem działań, które mogą zmieniać na lepsze wizerunek naszego kraju. Wierzę, że rząd zmieni wysokość nakładów na rozwój polskiej turystyki. ❑

•PRZEDRUKI•

BIAŁOWIESKIE SPOTKANIA

● KONTYNUACJE ●

Czy może być lepsze miejsce na spotkanie fotografów krajoznawców niż Puszcza Białowieska ? – największy na Niżu Środkowoeuropejskim naturalny kompleks leśny , pierwszy polski Park Narodowy, jedyny obiekt przyrodniczy z Polski wpisany na listę Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO.

Uczestnicy dorocznego Forum - najważniejszej imprezy Komisji Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK - tam właśnie , w dniach 2 – 5 czerwca 2000 roku , obradowali i fotografowali.

Jak co roku była to – czasem jedyna – okazja do rozmowy , wymiany doświadczeń z kolegami z drugiego końca Polski , przedstawienia swoich osiągnięć w minionym roku. Jerzy Baranowski zaprezentował swój najnowszy album „MAŁOPOLSKA ' , Tadeusz . J.Chmielewski zapraszał na szczególną ,jubileuszową indywidualną wystawę fotografii - „Korzenie, badziewie i znaki na niebie"- w zespole pałacowym w Kozłówce , a Mirosław . Z. Wojalski przedstawił swoją kolejną książkę o dziejach i zabytkach Łodzi , tym razem poświęconą historii i teraźniejszości cmentarza żydowskiego. Rozdawano i wymieniano foldery klubowych wystaw krajoznawczych , publikacje i czasopisma.

Omówiono prace przed V Kongresem Krajoznawstwa Polskiego , na który Komisja Fotografii Krajoznawczej , oprócz wystaw , przygotowuje Album Fotografii Krajoznawczej „POLSKA", opracowany przez zespół pod kierownictwem Pawła Pierścińskiego ,oraz wydawnictwa : „Kalendarium Polskiej Fotografii Krajoznawczej" i „Historia Fotografii Krajoznawczej" opracowane i napisane przez Wandę Skowron i Adama Czarnowskiego.

Forum Fotografii Krajoznawczej – zgromadzenie Instruktorów Fotografii Krajoznawczej – jako jedyne , jest uprawnione do ustalania i zatwierdzania zmian w Regulaminie Odznaki Fotografii Krajoznawczej. Regulamin nie powinien być „betonowy", powinien nadążać za zmieniającą się rzeczywistością medialną , uwzględniać punkty za zamieszczenie zdjęć krajoznawczych w telewizji czy też w internecie. Powinien być precyzyjny i prosty. Takie też zmiany i poprawki do Regulaminu OFK wniesiono.

Laureatami Honorowej Nagrody im. Fryderyka Kremsera w 2000 roku zostali : Lech Charewicz, Elżbieta i Zbigniew Fedyczkowie , Jerzy Lubczyński i Jerzy Żymirski.

Dyplomy Honorowe Komisji Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK za wybitne osiągnięcia w fotografii krajoznawczej otrzymali : Zygmunt Świątek , Tadeusz Szafarczyk i Jan Walencik.

Wykłady prof. Janusza Hereźniaka - specjalisty od fotografowania przyrody, Instruktora Fotografii Krajoznawczej, były doskonałym wprowadzeniem do plenerów fotograficznych w Rezerwacie Ścisłym Białowieskiego Parku Narodowego i na szlaku Dębów Królewskich .

Uczestnicy Forum odwiedzili również Rezerwat Pokazowy Żubrów i Tarpanów , skansen budownictwa drewnianego i przeszli ścieżką przyrodniczą „Żebra Żubra".

Wieczorem , przy kominku, w domu wycieczkowym PTTK - z uczestnikami Forum spotkali się :Dyrektor Białowieskiego Parku Narodowego Czesław Okołów , autor albumów i filmów o Puszczy Białowieskiej Jan Walencik i Prezes Zarządu Oddziału PTTK w Białowieży. Dyskutowano o problemach Parku , roli jaką pełni nie tylko w Polsce ale i w Europie , zainteresowaniu Puszczą entomologów i przyrodników spotykających się w Białowieży na międzynarodowych sympozjach i specjalistycznych konferencjach . Dzielono się również doświadczeniami w fotografowaniu , zwłaszcza trudnościom jakie Puszcza stawia każdemu kto do niej wchodzi z zamiarem utrwalenia na kliszy choćby części jej tajemnic.

Przedstawiciele firmy Agfa-Polska zapoznali uczestników Forum z najnowszymi materiałami fotograficznymi i chemikaliami . Zaprezentowano również sprzęt do fotografii cyfrowej .

Tradycyjnie ustalono miejsce spotkania fotografów krajoznawców za rok . A więc ... do zobaczenia na Forum 2001 w Ciechanowcu !

Zofia Lubczyńska

XVII Biennale „ ZABYTKI" rozstrzygnięte

Zamojskie biennale to najstarszy, trwający nieprzerwanie konkurs fotografii krajoznawczej o zasięgu ogólnopolskim. Jego motto: *"Zabytki złotą księgą historii narodu"* – towarzyszy organizatorom, dbającym o to, aby strony tej księgi nie pozostały puste, aby można było czytać z nich o naszej tożsamości, pokazywać dokumentację zabytkowych obiektów i miejsc, by pozostały na trwałe w krajobrazie kulturowym ziemi ojczystej.

Kilka ostatnich edycji biennale miało określoną tematykę. XVII „Zabytki" nawiązując do słynnego napisu u wejścia na stary cmentarz w Zakopanem: *"Ojczyzna to ziemia i groby; narody tracąc pamięć tracą życie"* – za temat wiodący miały cmentarze i rzeźbę nagrobną.

Na konkurs 100 autorów z 57 miejscowości nadesłało 607 zdjęć. Jury postanowiło zakwalifikować na wystawę 112 zdjęć 64 autorów z 38 miejscowości a także przyznać nagrody i wyróżnienia.

Pierwszą nagrodę otrzymał Adam Szewczykowski z Nowej Soli, drugą nagrodę otrzymali: Bogdan Litwora i Tomasz Wikarjak z Tarnowa, a dwie nagrody trzecie: Włodzimierz Płaneta z Krakowa i Janusz Skórski z Wieliczki. Pięć wyróżnień w postaci dyplomu otrzymali: Andrzej Bikowski z Zamościa, Maciej Janczy z Zakopanego, Maciej Józwiak z Warszawy, Kuba Pilch z Krakową i Andrzej Ślusarczyk z Wałbrzycha.

Organizatorami konkursu byli: Muzeum Zamojskie, Wydział Kultury Sportu i Turystyki UM w Zamościu i Zamojskie Towarzystwo Fotograficzne. Patronat honorowy sprawował Aleksander Broda – Generalny Konserwator Zabytków, a patronat krajoznawczy – Komisja Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK.

Wystawa była eksponowana w Galerii „Ratusz" w Zamościu w kwietniu 2000 roku.

Zofia Lubczyńska

SUDETY
OFICYNA WYDAWNICZA
ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO PTTK

Rynek-Ratusz 11/12
50-106 Wrocław
tel. (0-71) 34-386-69
tel. kom. 0602 288 312
fax: (0-71) 34-367-46

Oficyna Wydawnicza „Sudety" Oddziału Wrocławskiego PTTK powstała w 1989 r., przy Zarządzie Wojewódzkim PTTK we Wrocławiu. Od 1992 r. działa w Oddziale Wrocławskim PTTK.

Głównym celem działań oficyny jest wydawanie literatury turystyczno-krajoznawczej. Do tej pory wydała ponad 150 pozycji (w tym m.in. dwa tomy „Wierchów").

Stałe pozycje to: roczniki: Śląski Labirynt Krajoznawczy (ukazało się 9 tomów), Pielgrzymy (Sudeckie materiały krajoznawcze), kwartalnik: Wędrowiec i.in.

Oficyna realizuje także wydawnictwa naukowe dla Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego i Katedr Archeologii i Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Oficyna Wydawnicza SUDETY jest od poczatku działalności wydawcą ogólnopolskiego miesięcznika „Na szlaku. Góry - turystyka - podróże".

•TACY SAMI•

"Równość dla niepełnosprawnych w turystyce i krajoznawstwie" - to hasło brzmi jak oczywista potrzeba współczesnych nam czasów.

Była ona także mocno podkreślana podczas obrad Ogólnopolskiego Sejmiku Krajoznawczego pn. "Rola krajoznawstwa i turystyki w życiu osób niepełnosprawnych i w kształtowaniu społeczeństwa do niepełnosprawności"./Białystok 24 i 25.IX.1999 r./. Wszyscy się z tym godzą, tylko jak to robić? Ano, po prostu, trzeba chcieć. Przede wszystkim można zaprosić do udziału w przygotowywanych tradycyjnie przez Oddział PTTK imprezach - znane nam osoby niesamodzielne /bez względu na rodzaj ich niepełnosprawności/. Tam, gdzie nie ma asfaltowych szlaków dla wózkowiczów na trasie przydadzą się mocne ramiona silnego kolegi /można zmieniać się co jakiś czas/. Wystarczy choć jedną konkurencję, zabawę czy konkurs specjalnie przygotować pod ich kątem, a wszyscy będą się znakomicie bawili. Nie do przecenienia jest fakt żywej, bezpośredniej obecności, wspólnej wędrówki, udziału w rajdzie, biwaku, spływie, czy wspólnego śpiewu przy ognisku. Radość płynąca z tych doznań, z kontaktu z innymi ludzmi, z otaczającą przyrodą - jest zwielokrotniona w odczuciach osób niepełnosprawnych. Najłatwiej rozpocząć pracę z tymi, którzy już należą do PTTK. Poszerzenie kręgu osób może nastąpić we współpracy z różnymi stowarzyszeniami. Skupienie wokół oddziału PTTK takiej grupy wymaga trochę wysiłku, bo nieufność to cecha najczęściej spotykana w naszych pierwszych kontaktach. Mamy przecież spory zasób środków przekonywania, a pierwsza obecność na imprezie zlikwiduje wszelkie opory, zastarzałe obawy, czy nadmiar opiekuńczości. Są wśród nas przewodnicy, którzy ze szczególną wrażliwością przygotują /przy wykorzystaniu różnych pomocy/ niesamodzielne osoby do zdobywania turystycznych i krajoznawczych doświadczeń. Potem na trasie wykorzystując umiejętnie ich najsilniejsze strony, można opowiedzieć o tradycji, historii regionu, walorach przyrodniczych i krajoznawczych. Zachętą do ponownego kontaktu z przyrodą będzie ogłoszenie konkursu na najlepsze zdjęcia, wspomnienie czy zbiór okazów i pamiątek. Warto także zadbać o udział w imprezach turystyczno-krajoznawczych przedstawicieli środków masowego przekazu. Potem ich relacje znakomicie dowartościowują naszych niepełnosprawnych przyjaciół, przyczyniając się do "głodu" kolejnych imprez. Znakiem naszych czasów jest to, że nie zawsze radzimy sobie z pokryciem kosztów imprezy. Powinniśmy zapewnić sobie mocny udział sponsorów,którzy sprawią, że koszty udziału osób niepełnosprawnych nie będą dla nich kolejną przeszkodą. Apeluję o serdeczny, naturalny i normalny stosunek do tej grupy turystów i krajoznawców, gdyż oni sami z trudnością znoszą swoją inność. Właśnie turystyka i krajoznawstwo świetnie mogą wpłynąć na rozwój ich zainteresowań, wykształcenie umiejętności obserwacji, pozwolą na zdobycie nowych sprawności, wreszcie posłużą zdobyciu nowych znajomych i przyjaciół. Dlatego tak ważne jest przy organizacji imprez turystyczno-krajoznawczych pamiętanie o wyrównaniu szans /może już niedługo część Narwiańskiego Parku Narodowego będzie całkowicie dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych?/, zadbanie o pomoc i współpracę innych osób, lokalnych instytucji czy też właścicieli prywatnych firm produkcyjnych, handlowych i usługowych. Bardzo zachęcam do znoszenia wszelkimi dostępnymi środkami barier przed niepełnosprawnymi w naszym Towarzystwie. Upoważniają nas do tego tradycje PTTK, wzory koleżeńskiego współdziałania. Wystarczy odrobina pomocy, która uczynić może bardzo wiele!

Nie chcę zostać posądzona o nadmierny optymizm, toteż posłużę się tutaj konkretnym przykładem organizowanego ostatnio przez nas już VI Rajdu Podlaskiego "Sprawni inaczej - Powitanie lata" w dniu 1 czerwca 2000 r. w Supraślu w ramach tygodniowej imprezy - V Spotkań z Naturą i Sztuką "Uroczysko"- 2000 r.

Wszyscy członkowie Klubu "Sprawni inaczej" przy Regionalnym Oddziale PTTK w Białymstoku oraz jego sympatycy wiedzieli wcześniej o dacie imprezy, ale przypominaliśmy się we wszystkich białostockich gazetach /trzy/, rozgłośniach radiowych /cztery/ oraz w białostockim Oddziale TVP SA.

Po kilku upalnych dniach ranek 1 czerwca 2000 r. był stosunkowo chłodny. Na zbiórkę stawiono się punktualnie i 12-tu wózkowiczów oraz rodzice, rodzeństwo i volontariusze /razem 30 osób/ wyruszyło 3 specjalnymi samochodami malowniczą trasą przez skraj Puszczy Knyszyń-

skiej do Supraśla. Tam, punktualnie o 9-tej rano, na boisku gimnazjum sportowego /wcześniej zostały omówione wszystkie szczegóły z dyrekcją szkoły/ oczekiwała nas licznie zgromadzona młodzież i grono pedagogiczne. Cieszyły oko nasze, PTTK-owskie emblematy, przygotowane przez szkołę. Pod naczelnym namiotem-wiatą piętrzyły się nagrody, błyszczały przygotowane medale. Było też świetne nagłośnienie, toteż nasza tuba nie była wykorzystana. W ciągu 5 minut /po wcześniejszym powitaniu naszych rajdowiczówprzez dyrektora szkoły/udało mi się krótko nawiązać do 500-lecia Supraśla, V Spotkań z Naturą i Sztuką, Jubileuszu 50-lecia PTTK oraz przedstawić naszą grupę. Dłuższa gawęda byłaby tu niewskazana. Potem nastąpił dwukrotny przejazd-wyścig wózkowiczów na blisko 1 km po asfaltowym torze, a że był on stosunkowo wąski, podzieliliśmy uczestników wg wieku /szkoły podstawowe + gimnazja oraz licea + studenci/. Wózkowicze i ich wolontariusze z zadyszką odbierali medale, dyplomy oraz nagrody / podwójne, bo także szkoła uhonorowała ich swoimi upominkami/. Aplauz około 500 widzów był znakomity. Później także obfite brawa towarzyszyły każdemu udziałowi rajdowiczów w przeróżnych kankurencjach zabawowo-rekreacyjnych. Wśród wózkowiczów przybyło zdobywców kolejnych złotych medali. Dwie godziny programu minęło niepostrzeżenie, a i chłód przestał przeszkadzać. Wśród okrzyków i chóralnego śpiewu opuszczaliśmy gościnne boisko gimnazjum sportowego i jego użytkowników, aby przenieść się do stadniny koni na drugą część naszego Rajdu. Tutaj zgromadziła się młodzież z trzech miast - Białegostoku, Sokółki i Supraśla. Było gwarno,radośnie, a nawet zrobiło się słonecznie. Sprawny konferansjer organizował sporo konkursów / w tym konkurs krajoznawczy dotyczący 500-lecia Supraśla/, toteż wokół plenerowej estrady zgromadziło się wielu chętnych do udziału w tych zabawach. I tutaj znowu nasi rajdowicze zdobyli sympatyczne nagrody. W międzyczasie z wielkim apetytem zjedliśmy kiełbaski smażone na grillu /ogniska w południe nikt nie ryzykował/. Już rozpoczęły się przejażdżki bryczkami /jedna z nich była wyposażona w specjalną platformę na wózki/, a także kilkoro najodważniejszych wózkowiczów zechciało się przejechać na specjalnie trenowanych koniach. Słoneczny czas umilały też występy artystyczne, które wprawiały nas w taneczne pląsy. Przed zakończeniem imprezy wręczone zostały wszystkim rajdowiczom bawełniane koszulki /z salonu "Mega" Opel/,ślicznie wydane książeczki o 500-leciu Supraśla /z Porozumienia Zielonych Płuc Polski/, a także słodycze przekazane ze Spółki "Lavo". Czterogodzinny pobyt w Supraślu /och, co za powietrze, a jaka wspaniała przyroda!?!/ - dobiegł końca. Ponieważ po trzykrotnym pobycie Rajdu w Rogowie i w Supraślu chcemy zmienić trasę /żeby VII Rajd odbył się bądź w Łomży, bądz w Suwałkach lub Augustowie/ trzeba będzie włożyć sporo wysiłku organizacyjnego, aby ten "dłuższy" rajd został pomyślnie zrealizowany. Z Supraśla szczęśliwie wszyscy wróciliśmy dzięki specjalnym samochodom, nieodpłatnie,przekazanym przez Zakłady Obsługi Komunikacji Miejskiej w Białymstoku. Następna będzie cykliczna impreza - Święto Pieczonego Ziemniaka w Skansenie Białostockim.

Maria Maranda

"PRZEWODNIK CZEKA"

Oddział Zakładowy PTTK "Baildon" w Katowicach od kilku lat organizuje wycieczki z cyklu "Przewodnik czeka".

Wycieczki te mają specyficzny charakter bowiem swym zasięgiem obejmują głównie najbliższą okolicę tzn.Górnośląski Okręg Przemysłowy. Ich celem jest przybliżenie ciekawostek przyrodniczych, historycznych, architektonicznych, geograficznych czy krajobrazowych, inne spojrzenie na swoją najbliższą okolicę. Z założenia mają być tanie, ogólnodostępne,skierowane do grupy osób zainteresowanych swoim otoczeniem.

Z początku frekwencja nie była zbyt wielka wobec czego wycieczki odbywały się nieregularnie, w dużych odstępach czasu. Ale wkrótce stały się popularne i od trzech lat odbywają się co najmniej raz w miesiącu, zwykle w soboty. Udział w nich biorą zarówno osoby w średnim wieku, ludzie starsi jak i spore grono dzieci i młodzieży,głównie rodziny.

Inicjatorką i głównym organizatorem tych wypadów jest Elżbieta Praus - przewodnik turystyczny naszego Oddziału.

Wykorzystując miejskie środki komunikacyjne /tramwaje,autobusy/ grupy "zaliczyły" już wiele atrakcji turystycznych. Między innymi zwiedzano: palmiarnię i zabytkowy rynek w Gliwicach, unikatową kopalnię srebra w Tarnowskich Górach, zamek i pałac w Będzinie, sanktuarium maryjne i Kopiec Wyzwolenia w Piekarach Śląskich, Pałac Kawalera wraz z zabytkowym parkiem w Świerklańcu,Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach. W okresie zimowym tradycyjnie już odwiedzane są najsłynniejsze szopki bożenarodzeniowe: w Panewnikach czy też Halembie. Bardzo atrakcyjne były także wycieczki do rezerwatów przyrody położonych w samym sercu uprzemysłowionego regionu tj."Murcki" i "Ochojec" w Katowicach oraz "Żabie Doły" w Bytomiu. Wycieczki w pobliskie rejony cieszą się wielkim zainteresowaniem nie tylko pracowników i emerytów Huty "Baildon",ale wzbudzają zaciekawienie i życzliwość osób i instytucji do których zmierzają. Wiele osób poświęca bezinteresownie swój czas, aby podzielić się z wycieczkowiczami swoją wiedzą. Tak na przykład było w Planetarium Śląskim, gdzie

grupę przyjęto późnym wieczorem i w obserwatorium umożliwiono "podglądanie" nocnego nieba nad Śląskiem. Innym razem pracownik naukowy Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu poświęcił swoją wolną sobotę, aby przybliżyć

Oddział Zakładowy PTTK "Baildon" w Katowicach od kilku lat organizuje wycieczki z cyklu "Przewodnik czeka".

Wycieczki te mają specyficzny charakter bowiem swym zasięgiem obejmują głównie najbliższą okolicę tzn.Górnośląski Okręg Przemysłowy. Ich celem jest przybliżenie ciekawostek przyrodniczych, historycznych, architektonicznych, geograficznych czy krajobrazowych, inne spojrzenie na swoją najbliższą okolicę. Z założenia mają być tanie, ogólnodostępne,skierowane do grupy osób zainteresowanych swoim otoczeniem.

Z początku frekwencja nie była zbyt wielka wobec czego wycieczki odbywały się nieregularnie, w dużych odstępach czasu. Ale wkrótce stały się popularne i od trzech lat odbywają się co najmniej raz w miesiącu, zwykle w soboty. Udział w nich biorą zarówno osoby w średnim wieku, ludzie starsi jak i spore grono dzieci i młodzieży,głównie rodziny.

Inicjatorką i głównym organizatorem tych wypadów jest Elżbieta Praus - przewodnik turystyczny naszego Oddziału.

Wykorzystując miejskie środki komunikacyjne /tramwaje,autobusy/ grupy "zaliczyły" już wiele atrakcji turystycznych. Między innymi zwiedzano: palmiarnię i zabytkowy rynek w Gliwicach, unikatową kopalnię srebra w Tarnowskich Górach, zamek i pałac w Będzinie, sanktuarium maryjne i Kopiec Wyzwolenia w Piekarach Śląskich, Pałac Kawalera wraz z zabytkowym parkiem w Świerklańcu,Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach. W okresie zimowym tradycyjnie już odwiedzane są najsłynniejsze szopki bożenarodzeniowe: w Panewnikach czy też Halembie. Bardzo atrakcyjne były także wycieczki do rezerwatów przyrody położonych w samym sercu uprzemysłowionego regionu tj."Murcki" i "Ochojec" w Katowicach oraz "Żabie Doły" w Bytomiu. Wycieczki w pobliskie rejony cieszą się wielkim zainteresowaniem nie tylko pracowników i emerytów Huty "Baildon",ale wzbudzają zaciekawienie i życzliwość osób i instytucji do których zmierzają. Wiele osób poświęca bezinteresownie swój czas, aby podzielić się z wycieczkowiczami swoją wiedzą. Tak na przykład było w Planetarium Śląskim, gdzie grupę przyjęto późnym wieczorem i w obserwatorium umożliwiono "podglądanie" nocnego nieba nad Śląskiem. Innym razem pracownik naukowy Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu poświęcił swoją wolną sobotę, aby przybliżyć rezerwat ptactwa i płazów na "Żabich Dołach'

Z bardzo serdecznym przyjęciem spotkały się grupy w zabytkowych kościołach rzymskokatolickich, w sosnowieckiej cerkwi, chorzowskim kościele ewangelickim czy w sławnym już Bujakowie. Równie miło potraktowano turystów na lotnisku Aeroklubu Śląskiego na katowickim Muchowcu czy w lecznicy leśnych zwierząt w Mikołowie-Jamnie. Z dużym uznaniem spotkała się możliwość zwiedzenia nowoczesnego gmachu Biblioteki Śląskiej.

Ogółem odbyło się już 30 wycieczek z cyku "Przewodnik czeka", a udział w nich wzięło blisko tysiąc osób. Jak więc widać ta forma turystyki została zaakceptowana przez środowisko, można ją z powodzeniem propagować również w innych oddziałach PTTK w kraju.

Sekretarz Zarządu
Oddziału PTTK

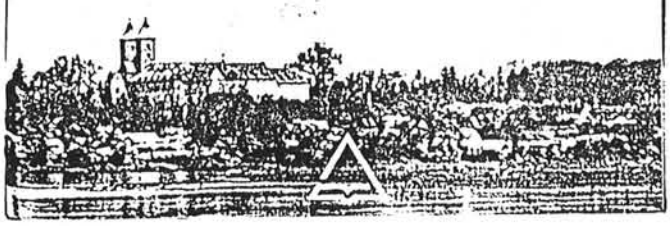

Spis tereści

Regulamin
Kanon Krajznawczy Polski
Miejsca weryfikacji Odznaki
Honorowa Lista Zdobywców
Odznaki Krajoznawczej Polski z szafirem

Nowy regulamin ODZNAKI KRAJOZNAWCZEJ, wydany z okazji Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, do nabycia (2 zł) w Oddziale „Ziemi Gnieźnieńskiej" ; 62-200 Gniezno, ul. J. Łaskiego 10, skr. poczt. 15; tel. 061/ 426 36 60

Wydawnictwo PTTK „KRAJ" Sp. z o.o.
00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11
tel./fax (0-22) 8261691
e-mail: kraj@data.pl

● DZIĘKUJEMY PANIE CZESŁAWIE !!!

Odchodzą z karpackich obiektów ostatni o najdłuższym stażu dzierżawcy. Przez 41 lat prowadzili schronisko PTTK na Szyndzielni - JADWIGA I CZESŁAW ZONTKOWIE. Pracę dla gór podejmowali w 1959 roku w schronisku na Przysłupie pod Baranią Górą, kiedy stał tam jeszcze drewniany zabytkowy obiekt (obecnie po gruntownej renowacji - siedziba Oddziału PTTK w centrum Wisły).

W 1969 roku przenoszą się na Szyndzielnię, z którą - jak dowiodły minione dekady, przyszło im związać się na ponad lat czterdzieści.

Pan Czesław jako kierownik obiektu swoją niepowtarzalną osobowością i ujmującym stosunkiem do turystów sprawiał, iż zwykło się mawiać: *„..Idziemy do Zontka.."* - a nie: *„..Chodźmy na Szyndzielnię..."*

Szyndzielnia to trudne schronisko. Wśród tłumu passantów z gondolowej kolejki z Olszówki czasem przemknie tylko plecakowy turysta. Zimą zagospodarowany narciarsko stok góry sprowadza na Szyndzielnię licznych miłośników „białego szaleństwa".

Wraz z Jadwigą i Czesławem odchodzą również (i to coraz częściej na „wieczną wędrówkę") całe pokolenia starszych wiekiem turystów. Mam wątpliwości, czy współczesny aktyw górski potrafi w ogóle odnotować a tymbardziej w części choćby ocenić wkład dla gór takich ludzi jak Czesław Zontek.

KTG ZG PTTK zorganizowała u Państwa Zontków jedno z ogólnopolskich spotkań znakarzy w II połowie lat 90-tych i znakarze wspominają ową zaśnieżoną listopadową Szyndzielnię wyjątkowo życzliwie. Oddział PTTK w Bielsku Białej niejako tradycyjnie odbywał i odbywa nadal na Szyndzielni wiele swoich imprez turystyki kwalifikowanej.

Nad biurkiem w domu przechowuję oryginalną drewnianą plakietkę, jaką miałem honor otrzymać od Państwa Zontków na jubileuszowym spotkaniu ludzi gór 11.X.1998 r. w Suchej Beskidzkiej. Z czterech wpiętych w nią odznak aż na trzech widać schronisko na Szyndzielni. Kolejne potwierdzenie sympatii największej do tego miejsca, dla nich najważniejszego w życiu - w Beskidzie Śląskim.

● ODDZIAŁ PTTK „BESKID" ZNOWU W MAŁYCH PIENINACH

Ściślej będzie: w Małych Pieninach i na południowych stokach Pasma Radziejowej Beskidu Sądeckiego.

W latach 50-tych i 60-tych Oddział PTTK „Beskid" w Nowym Sączu sprawował znakarską opiekę nad rozległym terenem daleko wykraczającym poza sam Beskid Sądecki. Znajdowały się wtedy w gestii „Beskidu" także szlaki Małych Pienin i - w komplecie - Pasma Radziejowej. W miarę wzrostu aktywności sąsiednich gospodarzy terenu, Nowy Sącz musiał oddać „część pola" na rzecz Limanowej i Szczawnicy.

Na początku 2000 roku „Beskid" jeśli tak można nazwać - odzyskał część swojego dawnego gospodarstwa. Stało się to w istotnym - ba, wręcz przełomowym dla górskiej turystyki momencie w tym zakątku gór. Oto wzdłuż granicy polsko-słowackiej otwarto ponad 20 miejsc przekraczania granicy na szlakach turystycznych, z czego w Małych Pieninach aż trzy: na przełęczy pod Rabsztynem, na wschód od szczytu Wysokiej /1050 m/ oraz na Przełęczy Rozdziela.

W otoczeniu Szczawnicy i Małych Pienin stale rośnie ilość atrakcji dla turystów. Wystarczy wspomnieć o pieszo-rowerowym przejściu granicznym w Szczawnicy Niżnej, kolei krzesełkowej Szczawnica-Palenica i rynnie zjazdowej na Palenicy czy wciąż ogromnej popularności Jaworek (latem w związku z Wąwozem Homole a zimą z uwagi na kilka wyciągór orczykowych nad doliną Sielskiego Potoku).

W obecnej chwili szlaki turystyczne Małych Pienin oraz szlaki wychodzące ze Szczawnicy ku Przehybie są tłumnie uczęszczane. Oddział PTTK „Beskid" wykazał się wielkim zaangażowaniem, gdyż:
- doprowadził do bardzo dobrego stanu sieć tych szlaków,
- wytyczył nowe szlaki na przejścia górskie ze Słowacją,
- sporządził profesjonalnie dokumentację swojego stanu posiadania w tym zakątku Beskidów i Pienin wraz ze wszystkimi korektami.

KTG ZG PTTK wyraża uznanie dla Kol.Kol.Oktawiana Dudy i Leopolda Bieniasza za patronowanie tej trudnej i odpowiedzialnej pracy w górach. To właśnie takie działania przekonują, że PTTK jest na szlakach górskich niezastąpione. A przekonują nie tylko turystów, lecz - co ważniejsze: władze gmin, administrację lasów, decydentów od ochrony przyrody, wreszcie różne inne organizacje, w tym i niechętne wobec naszego Towarzystwa.

Andrej Matuszczyk

ŚRODKOWE NADODRZE - BRAMĄ EUROPY „WSCHÓD - ZACHÓD"

Z okazji 40-lecia istnienia zielonogórskiego koła przewodników turystycznych PTTK z inicjatywy prezesa Zarządu Koła miejskiego PTTK w ZIELONEJ GÓRZE Stanisława WIJASA w dn. 02-04 06 2000 r. zorganizowano seminarium turystyczne w którym wzięli udział przewodnicy reprezentujący oddziały Towarzystwa z woj.lubuskiego i zaproszeni goście z innych rejonów Polski. W gronie kilkudziesięciu uczestników seminarium byli między innymi przewodnicy PTTK z Gryfina, Szczecina, Gdańska, Kruszwicy, Warszawy i Wrocławia.

W pierwszym dniu roboczego spotkania zorganizowanego w sali witrażowej zielonogórskiego muzeum gości powitał gospodarz imprezy - Stanisław WIJAS i przewodniczący Lubuskiego Porozumienia Oddziałów Czesław WOŹNIAK. W grodnie kilkudziesięciu osób byli między innymi poseł na Sejm RP - Czesław FIEDOROWICZ - członek Sejmowej Komisji ds. Sportu, Młodzieży, Turystyki i przewodniczący Euroregionu „Szprewa-Nysa-Bóbr, oraz Jan STANISŁAWCZYK - dyrektor Wojewódzkich Parków Krajobrazowych.

Interesujący wykład pt.: Środkowe Nadodrze - Bramą Europy „Wschód-Zachód" przedstawił prof.dr. Piotr Jerzy MAJCHRZAK, które było wprowadzeniem do rzeczowej dyskusji. Zabierający w niej głos dyskutanci wskazywali na rolę Środkowego Nadodrza w integracji Polski z Unią Europejską.

Wszyscy też zapoznali się z historią Zielonej Góry i zwiedzili zielonogórską Starówkę.

Dwa kolejne dni to interesujące podróże szkoleniowe po najcenniejszych pod względem historyczno-architektonicznym miejscowościach południowo-zachodnich woj. lubuskiego oraz obiektach muzealnych w okolicach Zielonej Góry.

Trasa wycieczki wiodła poprzez Nowogród Bobrzański-Lubsko-Brody-Jeziory Wysokie-Trzebiel-Buczyny-Żary i Żagań. Podziwiali architekturę sakralną kościołów, zakres prac renowacyjno-remontowych prowadzonych w barokowym zespole urbanistycznym hr. Henryka BRÜLA przez obecnych właścicieli rodzinę TYMEJCZYKÓW, a także ośrodek dydaktyczno-ekologiczny Lasów Państwowych prowadzony przez Państwo MROWIŃSKICH w Jeziorach Wysokich.

Zwiedzili ruiny XV wiecznej szubienicy, na której przez 100 lat wykonywane były wyroki śmierci oraz Ośrodek Kultury Serbo-Łużyckiej urządzony w gospodarstwie agroturystycznym Jana SOLARZA w Buczynie. Atrakcją tego ośrodka oprócz reliktów budownictwa Sztuki i Kultury Serbo-łużyckiej są egzotyczne zwierzęta m.inn. Świnki chińskie i Kajman.

Wiele wrażeń pozostawiała na uczestników podróży architektura monumentalnego kościoła gotyckiego p.w. Najświętszego Serca Jezusowego oraz ruiny Zamku Dewinów i pałacu Promnitzów w Żarach. Oddali hołd pomordowanym jeńcom wojennym w Stalagu VIII C i pilotom alianckim Stalagu Luft 3 w Żagoniu. Zapoznali się z historią jednego z najcenniejszych zabytków architektury barokowej w Polsce jakim jest Żagański pałac oraz zespołu poaugustiańskiego który tworzą kościół, d.klasztor, konwikt i spichlerz klerykarny. Byli też w XVIII pracowni astronoma Johanna KEPLERA.

Trasa szlakiem zielonogórskich muzeów wiodła przez Drzonów, gdzie w tamtejszym Lubuskim Muzeum Wojskowym obejrzeli wspaniałą ekspozycję uzbrojenia wojskowego, Świdnicę z tamtejszym Muzeum Archeologicznym Środkowego Nadodrza, Ochlę z Muzeum Etnograficznym i Parkiem Budownictwa Ludowego oraz Drzonków, gdzie znajduje się Centralny Ośrodek Sportu i Przygotowań Olimpijskich do pięcioboju nowoczesnego.

Szczegółowych informacji udzielali wieloletni przewodnicy m.inn.: Stanisław MIKOŁAJCZYK, Stanisław WIJAS i Józef ORLIŃSKI.

Była to naprawdę atrakcyjna impreza w czasie której uczestnicy zapoznali się z przebogatą historią terenów Środkowego Nadodrza i atrakcyjami turystyczno-krajoznawczymi stwierdził Zygmunt TWAROWSKI z Warszawy.

Józef CIEŚLAK

16 października 2000

www.rzeczpospolita.pl; www.rp.pl C3

PRAWO CO DNIA

Pozostać w królestwie roślin i zwierząt

HANNA FEDOROWICZ

Chronionych zwierząt nie można nawet filmować, fotografować ani obserwować zbyt blisko. Do tego konieczna jest zgoda wojewody. Czego należy przestrzegać w parkach narodowych, krajobrazowych, rezerwatach, a także w wolnym środowisku - precyzuje znowelizowana w piątek ustawa o ochronie przyrody.

Ochrona przyrody - według nowych przepisów - to właściwe wykorzystanie oraz odnawianie: dzikich zwierząt i dziko występujących roślin, siedlisk przyrodniczych, gatunków chronionych roślin lub zwierząt, także prowadzących wędrowny tryb życia, objętych ochroną na podstawie innych przepisów, przyrody nieożywionej oraz krajobrazu. Celem ochrony jest zachowanie różnorodności , dziedzictwa geologicznego, zapewnienia ciągłości gatunków wraz z siedliskami, a także kształtowanie postawy człowieka wobec przyrody.

Podjęcia ustawowe wyjaśnia słowniczek. Na przykład przez roślinę należy rozumieć wybrany element królestwa roślin lub grzybów; ochrona ścisła oznacza zaś całkowity zakaz ingerencji w ekosystem i składniki przyrody.

Ochronę przyrody uwzględnia się w polityce państwa, programach ochrony środowiska samorządu terytorialnego, strategiach rozwoju województw, wojewódzkich i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i kierunkach rozwoju przestrzennego gmin.

Pozostaje Państwowa Rada Przyrody. Minister środowiska powołuje ją spośród przedstawicieli nauki, praktyki i organizacji społecznych. Rada liczy 30 członków, a kadencja trwa trzy lata. W radzie działają komisje problemowe, do których minister może powołać osoby spoza jej składu. Także trzy lata trwa kadencja wojewódzkiej komisji ochrony przyrody. Jak dotychczas 20 jej członków powołuje wojewoda.

Plany na dwadzieścia lat

Nadal tworzy się: parki narodowe, krajobrazowe, rezerwaty, obszary chronionego krajobrazu, wprowadza ochronę gatunkową roślin i zwierząt. Przekazanie na ten cel terenów, które nie są własnością skarbu państwa, następuje za zgodą właściciela lub po uwłaszczeniu za odszkodowaniem.

Dla parków i rezerwatów sporządza się plany ochrony. Opracować muszą je zarządcy lub sprawujący nadzór nad tym obszarem, w ciągu pięciu lat od utworzenia parku bądź rezerwatu. Projekt planu opiniuje lokalny samorząd. Ostateczne ustalenia są wiążące dla miejscowego planu zagospodarowania terenu.

Gminy opracują nowe plany dla tych obszarów lub wprowadzają zmiany w istniejących w ciągu roku od wejścia w życie aktu ustanawiającego plan ochrony. Jeśli gmina nie dotrzyma terminu, wojewoda da jej jeszcze dwa miesiące. Później sam sporządzi plan w formie aktu prawa miejscowego.

Plany dla parków i rezerwatów sporządza się na 20 lat. Ustawa precyzuje, co powinny określać, w tym obszary ścisłej, częściowej i krajobrazowej ochrony, sposoby eliminacji zagrożeń dla przyrody oraz ustalenia dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Szczegółowe zasady sporządzania planów ochrony minister środowiska określi w rozporządzeniu.

W parkach narodowych i rezerwatach wolno budować pomocne obiekty i urządzenia, jeżeli ich lokalizacja, wielkość i architektura nie spowodują degradacji przyrody lub krajobrazu.

•PRZEDRUKI•

Decyzję o warunkach takiej zabudowy i zagospodarowania terenu wójt uzgadnia z wojewodą.

W służbie parku

Funkcjonariusze Straży Parku /zaliczani do Służby Parków Narodowych/ mają prawo zabezpieczać dowody w razie przestępstwa lub wykroczenia. Wolno im też nosić broń palną /długa i krótką/, gazową, ręczne miotacze gazu, pałki służbowe i kajdanki. Środków tych mogą użyć wobec osób, które uniemożliwiają im wykonywanie określonych w ustawie zadań. Do pomocy mają też psy służbowe. Wolno im nakładać grzywny, zatrzymywać do kontroli samochody, przeszukiwać pomieszczenia, gdy podejrzewają przestępstwo.

Uprawnienia te przysługują także dyrektorowi parku, jego zastępcom, nadleśniczemu, podleśniczemu i strażnikom wchodzącym w skład SPN.

Pracownicy SPN mają prawo do bezpłatnego mieszkania, jeśli zajmują jedno z wymienionych w ustawie stanowisk /jest ich 20/. Poprzednio przepisy mówiły jedynie o pracy, która wymaga zamieszkania w miejscu, gdzie jest wykonywana. Teraz został też określony metraż, jaki powinno mieć darmowe mieszkanie - nie mniej niż 50 mkw. Gdy nie można go zapewnić lub pracownik posiada własne, otrzymuje w zamian ekwiwalent.

Minister środowiska ustali szczegółowe zasady obliczania oraz terminy wypłaty ekwiwalentu.

Pomocna straż

Pozostaje Straż Ochrony Przyrody /SOP/, która działa społecznie, wykonując przy tym niektóre zadania państwowych organów ochrony przyrody. Strażnikiem ochrony przyrody może zostać każdy obywatel, nie karany, ze średnim wykształceniem, który odbędzie szkolenie i złoży egzamin ze znajomości zagadnień przyrodniczych oraz przepisów prawnych. Nadzór nad strażą sprawuje minister środowiska.

Na terenie parku narodowego SOP działa po uzgodnieniu z dyrektorem. Na terenie nadleśnictwa z nadleśniczym, a na pozostałym terenie - wojewódzkim konserwatorem przyrody.

SOP zachowuje w większości swoje uprawnienia. Strażnicy ochrony przyrody nie będą mogli jedynie nakładać mandatów. Mają nadal prawo pouczać osoby naruszające przepisy o ochronie przyrody, legitymować je, a gdy odmówią, wezwać policję lub Straż Parku. Mogą też odbierać narzędzia, które służyły do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia.

Strażnicy mają też uprawnienia prokuratorskie oraz oskarżyciela posiłkowego w sprawach o wykroczenia przeciwko przepisom o ochronie przyrody. Wykonując swoją funkcję, korzystają z ochrony prawnej oraz podlegają odpowiedzialności karnej, jak funkcjonariusze publiczni.

Organizację SOK, tryb sprawowania nad nią nadzoru, zasady przyjmowania członków, szkolenia i egzaminowania, wzór odznaki i legitymacji strażnika określi w rozporządzeniu minister środowiska.

Zwiedzający płacą

Wokół parku narodowego tworzy się otuliny /strefy ochronne/.

Minister środowiska ma ustanowić takie strefy dla zwierząt łownych, określić obszary wchodzące w jej skład oraz zasady utrzymywania właściwej popularności poszczególnych gatunków. Natomiast parki narodowe można będzie zwiedzać na warunkach określonych w planie ochrony /zostaną wyznaczone miejsca gdzie wolno przebywać ludziom/. Park ma prawo pobierać za to opłaty. Ustawa określa ich górne stawki. Ustala je dyrektor parku, lecz stawka nie może przekroczyć 0,75 proc. najniższego wynagrodzenia dla pracowników /określonego na podstawie kodeksu pracy/.

Przy dyrektorze działa rada parku /poprzednio nazywana radą naukową/. Powołuje ją minister środowiska spośród przedstawicieli nauki, praktyki, właściwego samorządu

gminnego, organizacji społecznych oraz gospodarczych. Jej kadencja trwa trzy lata. Rada wspomaga dyrektora, doradzając i opiniując jego przedsięwzięcia.

Biwak
w wyznaczonym miejscu

Do listy zakazów, których należy przestrzegać w parkach narodowych i rezerwatach, dochodzi zakaz: biwakowania poza miejscami wyznaczonymi, wspinaczki, eksploatacji jaskiń lub zbiorników wodnych /także poza wyznaczonymi miejscami/, prowadzenia badań naukowych bez zgody dyrektora parku, wprowadzania gatunków roślin lub zwierząt poza ich naturalne miejsce występowania oraz wprowadzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

Z kolei w parkach krajobrazowych oraz na obszarach chronionego krajobrazu nie wolno np. organizować rajdów motorowych i samochodowych, umieszczać tablic reklamowych /poza obszarami zabudowanymi/, zabijać zwierząt /nie dotyczy to gospodarki łowieckiej i rybackiej/, niszczyć nor, legowisk, wypalać roślinności, wydobywać skał, minerałów, torfu czy wysypywać lub zakopywać odpadów.

Zagrożone wyginięciem

Kolejne zakazy dotyczą ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. Zostały wymienione osobno i określone szczegółowo. Nie wolno np. zbierać, preparować, sprzedawać chronionych roślin czy wywozić za granicę. Podobnie jest ze zwierzętami, których nie wolno oczywiście zabijać, płoszyć, a nawet fotografować czy filmować lub obserwować zbyt blisko. Do tego konieczne jest zezwolenie wojewody.

W wolnej przyrodzie też trzeba przestrzegać wielu rzeczy. Zabrania się np. przemieszczać i wprowadzać do naturalnego środowiska zwierząt lub roślin /także ich form rozwojowych/ obcych rodzimej faunie i fluorze. Zezwolić na to może minister środowiska po uzgodnieniu z ministrem rolnictwa. Konieczna jest też opinia Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

Ustawa nakłada na organa ochrony przyrody obowiązek ratowania gatunków zagrożonych wyginięciem. Wojewoda może na określony czas wprowadzić też ochronę roślin i zwierząt dotychczas nią nie objętych.

Ochronie podlegają też rośliny i zwierzęta zagrożone wyginięciem, znajdujące się w ogrodach botanicznych, zoologicznych lub w bankach genów. Ogrody sporządzają raz na pięć lat programy działalności i rozwoju. Muszą uzgodnić je odpowiednio z wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta. Program zatwierdza minister środowiska. Natomiast zasady korzystania z ogrodów botanicznych i zoologicznych określają ich zarządy w regulaminach.

Nielegalny import

Bez zezwolenia nie wolno przewozić przez granicę roślin lub zwierząt /także ich części i produktów pochodnych/ podlegających ograniczeniom na podstawie umów międzynarodowych, których Polska jest stroną. Minister środowiska określi ich listę oraz tryb i warunki wydawania zezwoleń.

Przetrzymywanie i hodowla tych zwierząt oraz uprawa roślin wymaga wpisu do rejestru, który prowadzi starosta. Przywieziony z zagranicy okaz należy zgłosić w ciągu 14 dni od wwiezienia do kraju lub wejścia w jego posiadanie.

Przywiezione nielegalnie z zagranicy zwierzęta /rośliny/ będzie można odesłać do właściwego państwa. Jeśli zostanie wobec nich orzeczony przepadek, wojewoda wskaże, gdzie maja trafić. W wypadku zwierząt oraz roślin, które nie występują u nas - zdecyduje minister środowiska.

Inne zmiany

Ustawa precyzuje, co jest wykroczeniem przeciwko ochronie przyrody. Popełnia je każdy, kto narusza zakazy lub ograniczenia obowiązujące na obszarach chronionych oraz w

stosunku do roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Jeśli nie da się przywrócić stanu poprzedniego, winowajca zapłaci nawiązkę, w wysokości do pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Wprowadza się także zmiany w ustawie o ochronie zwierząt. Ich uśmiercanie może być uzasadnione wyłącznie: potrzebą gospodarczą, względami humanitarnymi, sanitarnymi, nadmierną agresywnością, jeśli zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu ludzi, potrzebami nauki /ustawa o ochronie zwierząt przewiduje tu wyjątki/, zadaniami związanymi z ochroną przyrody w parkach narodowych.

Do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych obecne zachowają moc, jeśli nie są sprzeczne z ustawą, nie dłużej jednak niż przez pół roku.

Znowelizowaną ustawę ocenić musi Senat.

●●●●

PRZYRODA TATR

Dnia 5 czerwca br. w sali kolumnowej Instytutu Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie odbył się finał Konkursu "Przyroda Tatr",w którym uczestniczyło 97 osób, uczniów szkół średnich, głównie z Lubelszczyzny, ale również z Białegostoku, Gdyni,Głogowa, Krosna, Łańcuta, Nowej Rudy, Przemyśla i Sopotu. Organizatorem Konkursu była Mała Pracownia Geograficzna dr Andrzeja Wiślińskiego w Lublinie, od wielu lat podejmująca wiele interesujących przedsięwzięć edukacyjnych wobec młodzieży szkolnej.Konkurs zorganizowany został we współpracy z Oddziałem Miejskim PTTK w Lublinie, Tatrzańskim Parkiem Narodowym, Ogniskiem Związku Podhalan im.Tadeusza Staicha w Lublinie oraz Instytutem Nauk o Ziemi UMCS. Patronat nad Konkursem objął Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Lublinie oraz "Dziennik Wschodni". Finansowego wsparcia udzielił Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem Konkursu - jak napisano w jego regulaminie, było "ukazanie młodzieży Tatr jako wielkiego dobra przyrodniczego; także propagowanie wiedzy o przyrodzie tatrzańskiej, jej zagrożeniach i sposobach ochrony, w rezultacie - wytworzenie emocjonalnego stosunku do przyrody i konieczności jej ochrony". Zadania i pytania konkursowe dotyczyły szeroko rozumianej przyrody Tatr, od budowy geologicznej, rzeźby, wód, klimatu, flory i fauny, po ochronę tatrzańskiej przyrody przed ludzką zaborczością, dawniej i współcześnie.

Zgłoszenie do udziału w Konkursie stanowiła pisemna praca na jeden z trzech tematów określonych przez organizatorów, przesłana do końca marca na adres Pracowni. Tematy miały następujące brzmienie:

1. Chrońmy przyrodę Tatr - przed człowiekiem czy dla człowieka ?
2. Czym obdarowuje nas przyroda Tatr ?
3. Moje spotkania z Tatrami.

Na Konkurs "Przyroda Tatr" nadesłano 207 prac, napisanych przez uczniów z 40 szkół średnich. Z kilku szkół napłynęło wiele świadczących o zainteresowaniu tematem uczniów oraz zaangażowaniu nauczycieli w umiejętne pokierowanie tymi zainteresowaniami, m.in. z Liceów Ogólnokształcących w Lubartowie, Puławach, Zamościu, Lublinie i Zespołu Szkół Zawodowych w Dęblinie. Największą popularnością wśród uczniów cieszyły się tematy: 2 - na który nadesłano 84 prace oraz 3 - 82 prace, najmniej na 1 - 41 prac. Pisanie o tym czym obdarowuje nas przyroda Tatr, bądź też o spotkaniach z Tatrami okazało się łatwiejsze niż pisanie o ich ochronie - przed człowiekiem czy dla człowieka. Prace miały limitowaną objętość - 3 strony maszynopisu. Były też bardzo zróżnicowane co do formy i treści. Przyjmowały więc formę relacji, opowiadania, opisu przewodnickiego, małych traktatów naukowych, listu. Niektóre wzbogacone zostały materiałem fotograficznym - własnym lub "ściągniętym" z internetu, rysunkami, a nawet oryginalnymi akwarelami. Poruszonych w obrębie tematów wątków było kilkadziesiąt, co dobrze świadczy o inwencji autorów. Poziom był jednak zróżnicowany.- Obok prac przeciętnych, ujawniających słabą znajomość literatury i samych Tatr, były również prace dobre i bardzo dobre świadczące o doskonałej znajomości Tatr i ich przyrody, napisane ponadto piękną polszczyzną. Prace konkursowe stanowią

interesujący materiał badawczy dla socjologów i pedagogów, wiele bowiem mówią o zainteresowaniach młodzieży szkół średnich, a w szczególności jakie miejsce w tych zainteresowaniach zajmują Tatry i jak są postrzegane. Niezależnie od zaprezentowanej w pracach ich znajomości w każdym opracowaniu ujawniany jest ogromny emocjonalny stosunek do wszystkiego co wiąże się z Tatrami. Dla znacznej grupy młodzieży szkół średnich Tatry są sprawą nr 1.

Przy takiej ilości prac i ich zróżnicowaniu Jury stanęło przed trudnym zadaniem oceny i wyłonienia 100 najlepszych, których autorzy dopuszczeni zostali do finałowej rozgrywki. Ostatecznie zakwalifikowano 110 osób z 35 szkół, z czego do Lublina przyjechało 97 osób z 31 szkół.

Zebraną w sali kolunowej młodzież, nauczycieli - opiekunów i gości powitał dr Andrzej Wiśliński, który przedstawił Jury w składzie: dr Andrzej Gluza - przewodniczący oraz Andrzej Rządkowski i Wiesław Wiącek - członkowie, przypomniał również harmonogram Konkursu. W imieniu władz Uniwersytetu powitał zebranych i przekazał młodzieży życzenia sukcesów w Konkursie prof.Zdzisław Michalczyk, Dyrektor Instytutu Nauk o Ziemi. W konkursowych zmaganiach młodzież rozwiązywała najpierw identyczny dla wszystkich test składający się z 60 pytań. Do półfinału zakwalifikowało się 10 osób, które otrzymały najwięcej punktów za test i w tym etapie rozgrywek odpowiadały na 15 pytań. Finałowa trójka odpowiadała najpierw na jedno obszerne pytanie faktograficzne jednakowe dla wszystkich polegające na uzupełnieniu brakujących wyrazów w tekście poświęconym Tatrom, a następnie odpowiadali na zestawy trzech wylosowanych pytań problemowych. Na 30 możliwych do zdobycia w finale pkt. ostateczne wyniki ukształtowały się następująco:

I miejsce, 26 pkt. - Bartosz Żurawicki - III LO w Zamościu
II miejsce, 16 pkt. - Bartłomiej Bugajak - II LO w Puławach
III miejsce, 13 pkt. - Karol Łopuszyński - I LO w Chełmie

W dziesiątce najlepszych znawców przyrody Tatr znaleźli się ponadto: Paweł Kozorys, Iwona Kotowska, Marta Jóźwiak, Paweł Gumiela, Katarzyna Wargol, Hanna Kownacka i Małgorzata Wojciechowska.

Bartosz Żurawicki z Zamościa i Karol Łopuszyński z Chełma są również laureatami ubiegłorocznego Konkursu organizowanego przez Małą Pracownię Geograficzną pt."Nasze Tatry", zajęli wówczas te same co w tegorocznym Konkursie lokaty. W tym roku potwierdzili swoje zainteresowania Tatrami i znakomitą ich znajomość.

Laureaci Konkursu, którzy zajęli 10 pierwszych miejsc otrzymali dyplomy i nagrody rzeczowe. Nagrody wręczono również najlepszym drużynom szkolnym, a otrzymały je następujące szkoły:

I miejsce - III LO w Zamościu
II miejsce - II LO w Puławach
III miejsce - XXI LO w Lublinie

Ogłoszone zostały również wyniki na najlepsze prace oraz nagrodzono ich autorów, którymi okazali się:

- Marcin Markowski - Wyróżnienie Jury i "Dziennika Wschodniego"
- Olga Wierzbicka - Wyróżnienie Jury
- Paweł Kozorys - Wyróżnienie Jury
- Paweł Rosiński - Wyróżnienie "Dziennika Wschodniego"
- Maja Matuszewska - Wyróżnienie "Dziennika Wschodniego"

Wręczono także nagrody nie przewidziane regulaminem, które otrzymały osoby przybyłe z najbardziej oddległych od Lublina miejscowości. Wszyscy uczestnicy Konkursu otrzymali upominki książkowe.

Nagrody ufundowane zostały przez współpracujące z organizatorami organizacje i instytucje m.in. Oddział Miejski PTTK w Lublinie, Dyrekcję Tatrzańskiego Parku Narodowego, Lubelski Klub Wysokogórski, Szkołę Wspinania Krzysztofa Królikowskiego, Oficynę Podhalańską w Krakowie, Lubelskie Centrum Książki i Księgarnię "Skryba" w Lublinie, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Coca-Cola Lublin, O.K. Centrum Języków Obcych, Redakcję "Dziennika Wschodniego".

W trakcie trwania konkursowych zmagań i podczas sprawdzania testu odbyło się spotkanie z dr inż.Zbigniewem Krzanem, kierownikiem Pracowni Naukowo-Badawczej Tatrzańskiego Parku Narodowego. Prowadzone przez Marka Wyszkowskiego spotkanie poświęcone zostało omówieniu działalności Pracowni, zagrożeniom tatrzańskiej przyrody oraz możliwościom i metodom ratowania Tatr przed naporem człowieka. Była to dla młodzieży szkolnej okazja do skonfrontowania swoich wyobrażeń związanych z ochroną Tatr z działaniami podejmowanymi w tym zakresie przez utworzony do realizacji tych celów Tatrzański Park Narodowy.

Konkurs należy uznać za udany, a jego cele za osiągnięte. Liczna grupa uczestniczącej w nim młodzieży potwierdza trafność zaproponowanej tematyki. A ile czasu organizatorzy przeznaczyli na sprawy związanego z jego organizacją pozostanie ich tajemnicą. Wszystkich łączyło jedno - Tatry. To elektryzujące słowo będzie też zapewne motorem do organizacji w roku 2001 kolejnego, trzeciego poświęconego Tatrom Konkursu.

Wiesław Wiącek

Wywiad
PTTK pokonało „Jodełkę"

z ANDRZEJEM GORODNEM, sekretarzem generalnym Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, rozmawia Halina Retkowska

Jaka jest kondycja Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego po jedenastu latach funkcjonowania w nowych warunkach ekonomicznych?

- Moim zdaniem, całkiem nie zła. Ostatnio spłaciliśmy wszystkie główne długi. Posiadamy dużą bazę i coraz lepiej ją modernizujemy. Dysponujemy 211 obiektami turystycznymi, z których 61 są to domy turysty i domy wycieczkowe, a 76 to schroniska górskie. Mamy także 35 stanic i ośrodków turystyki wodnej, 31 ośrodków turystycznych i kempingowych, 8 zajazdów, pokoi gościnnych i pensjonatów. W sumie jest w tych obiektach ponad 20 tysięcy miejsc noclegowych. Do tego trzeba dodać 204 zakłady i punkty gastronomiczne z prawie 13 tysiącami miejsc konsumenckich. Jak na polskie warunki, naprawdę jest się czym pochwalić. Zwłaszcza, że punkt startu nie był najlepszy...

Własna baza noclegowa i to ogromna, baza żywieniowa - również całkiem pokaźna. Do tego jeszcze wówczas produkcja sprzętu sportowo-turystycznego, pamiątek, własne wydawnictwa ... To był nienajlepszy punkt startu?

- Kłopot w tym, że transformacja uderzyła właśnie w działalność produkcyjną PTTK. Kiedy po roku 1989 w Polsce pojawiły się bardzo dobre jakościowo towary i to w cenach dumpingowych, to, co my robiliśmy niemal z dnia na dzień stało się nieopłacalne. Nikt nie chciał ani naszych namiotów, ani pamiątek turystycznych. No, powiedzmy, że chcieli nieliczni... Dla organizacji społecznej był to ciężki orzech do zgryzienia. Nie tylko musieliśmy zlikwidować nasze zakłady produkcyjne, ale i zwalnianym ludziom wypłacić odprawy. Ale wypłaciliśmy co do grosza, z naszych własnych, składkowych pieniędzy.

W PRL-u Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze było organizacją co się zowie masową. W latach siedemdziesiątych zrzeszało prawie milion ludzi.

Ile zostało z tej potęgi dziś?

- Kilkakrotnie mniej, około 100 tysięcy członków. Mimo to PTTK należy do najliczniejszych organizacji społecznych w Polsce. W dodatku z tych 100 tysięcy ponad 86 tysięcy terminowo i regularnie opłaca składki, a pozostali z opóźnieniem do trzech miesięcy. Ale statut towarzystwa takie opóźnienie dopuszcza. Proszę mi pokazać inną taką organizację...

Jak duże są te składki?

- W każdym oddziale towarzystwa są inne. Oprócz składki podstawowej, ustalanej przez Zarząd Główny PTTK, jest jeszcze jej część oddziałowa. W oddziale stołecznym te najwyższe składki wynoszą 20 zł rocznie, a dla młodzieży, emerytów i rencistów - 10 zł... O randze PTTK świadczy także i to, że znak naszego towarzystwa staje się coraz bardziej

•PRZEDRUKI•

ceniony przez tych, którym dzierżawimy nasz majątek. Jeszcze kilka lat temu wiele osób uważało, że eksponowanie informacji, iż obiekt należy do PTTK to antyreklama, coś, co działa antyhandlowo. Starano się przyciągnąć turystów szyldami w rodzaju „Jodełka", „Marysieńla", „Dziki Jar" itp. „Obiekt PTTK" był gdzieś w tle, im mniejszymi literami odfajkowany, tym lepiej. Dziś w tle umieszcza się raczej „Jodełkę". W dobrym tonie jest natomiast chwalenie się tym, że obiekt należy do PTTK, bo okazało się, że jest to „wabik" na turystów.

Większość majątku PTTK znajduje się w rękach dzierżawców. Czy często się zdarza, że ci próbują uwłaszczyć się na majątku towarzystwa?

- Były takie próby. Na przykład dotyczyło to kilku ośrodków PTTK na kajakowym szlaku Krutyni. Osoby, którym wydzierżawiliśmy te ośrodki przez kilka lat nie płaciły czynszu w całości lub w części. Główkowali, jakby tu przy pomocy rozmaitych kruczków prawnych przejąć to, co im się nie należało.

Przejęli?

- Na szczęście - nie udało się. Ale po tej historii na wszelki wypadek dokonaliśmy korekty umów dzierżawnych. Teraz są one sformułowane precyzyjnie. Dowolność interpretacji w ogóle nie wchodzi w grę.

W PTTK-owskim podsumowaniu roku 1999 znajduje się również i taka informacja, że baza towarzystwa zmniejszyła się w wyniku sprzedaży domów wypoczynkowych w Porzywnej, schroniska Maria śnieżna, pensjonatu „Aniela" we Fromborku, zajazdu „Jezioranka" w Ostrzycach. Dlaczego pozbywacie się takich obiektów?

- Pani pytanie sugeruje, że handlujemy, czym popadnie, byle na tym zarobić.

A tak nie jest?

- Oczywiście, że nie jest. Wśród 211 obiektów turystycznych, którymi dysponujemy, znajdują się obiekty tzw. turystyki kwalifikowanej, gdzie stosowane są zniżki organizacyjne. W sumie jest ich 101. Są to m.in. schroniska górskie i stanice wodne, czyli wszystko to, co znajduje się na szlaku turystycznym. Dla PTTK jest to prawdziwy skarb, obiekty szczególnie cenne, ponieważ służą turystyce wędrownej, na której szczególnie nam zależy. Jeśli jakiś obiekt zostanie wpisany na tę listę, jest więcej niż pewne, że go nie sprzedamy. Wynika to z woli służenia turystom i wędrówce. Podobnie dzieje się w przypadku bazy namiotowej. Sytuujemy ją wszędzie tam, gdzie w przyszłości, kiedy towarzystwo będzie miało wystarczająco dużo środków finansowych, staną schroniska turystyczne... Krótko mówiąc - nie sprzedajemy tego, co ważne dla wędrowniczej turystyki. To nie są tereny i obiekty na sprzedaż.

A kiedy takimi się stają? Kiedy bez żalu się ich pozbywacie?

- Gdy utrzymywanie obiektu okazuje się zupełnie nieuzasadnione ekonomicznie, a jego funkcja programowa nie jest aż tak wielka, aby warto go było bronić. I tak właśnie było w przypadku pensjonatu, zajazdu czy schroniska, które pani wymieniła. Owszem,

sprzedaliśmy je, ale warto zaznaczyć, że m.in. także dzięki pieniądzom uzyskanym z ich sprzedaży tylko w roku 1999 na prace inwestycyjno-modernizacyjne i remontowe mogliśmy przeznaczyć kwotę 3 mln 976 tys. 500 zł. To jest prawie 40 miliardów starych złotych! Oczywiście, są także inne źródła finansowania tego typu działalności. 30 proc. poniesionych nakładów, czyli ponad 1 mln 200 tys. zł. to dofinansowanie, które otrzymaliśmy z Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, a 18 proc. to z kolei środki Fundacji EkoFundusz. Te ostanie możemy przeznaczyć wyłącznie na te inwestycje, które dotyczą obiektów PTTK położonych na terenie parków narodowych. Dotacje z EkoFunduszu umożliwiły podjęcie prac modernizacyjnych w naszym domu wycieczkowym w Świętej Katarzynie, zlokalizowanej na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego, w schronisku PTTK w Dolinie Roztoki, a więc na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego oraz w hotelach górskich w Wetlinie i Ustrzykach Górnych, czyli na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

A UKFiT częściej dawał pieniądze, czy odmawiał?

- Dawał, chociaż procedura przygotowania wniosków o dofinansowanie była bardzo skomplikowana i pracochłonna. Poza tym UKFiT mógł dać środki na 3 cele, mianowicie na zmniejszenie uciążliwości ekologicznej, poprawę warunków sanitarnych oraz dopasowanie naszych obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych. Za pieniądze otrzymane z UKFiT-u mogliśmy więc budować na przykład oczyszczanie ścieków i kolektory sanitarne, ale już wytyczać i konserwować szlaków turystycznych z tego źródła się nie da. A wie pani, ile tych szlaków jest? Ponad 48 tysięcy kilometrów! Przy tym muszą one być tak oznakowane, aby nie tylko w maksymalnym stopniu spełniały kryteria bezpieczeństwa. Jednocześnie szlak powinien znajdować się na terenie atrakcyjnym turystycznie i być przyjaznym dla przyrody, czyli musi omijać miejsca lęgowe, mateczniki, rezerwaty itp. No i muszą być na nim schroniska turystyczne, miejsca na postawienie namiotu...

O zwyczajnych „sławojkach" nie wspominając. A z tym nawet na najpiękniejszych szlakach jest w Polsce tragicznie. I na tych wodnych, i na górskich. Wszędzie roi się od „toalet pod chmurką", wszędzie niemiłosiernie cuchnie. Od lat z taką samą intensywnością.

- Mamy już prawie gotowy program sanitacji szlaków turystycznych.

Co z tego, że będzie program? Potrzebne są jeszcze „sławojki."

- A do ich postawienia – pieniądze. PTTK może wysupłać trochę grosza, nawet sporo grosza, ale to nie wystarczy. Chodzi głównie o to, aby obiekty na szlaku traktować również jako służące sanitacji. Proszę zobaczyć, ile osób korzysta z naszych schronisk na przykład w Tatrach., a ile jest w nich nowych „sławojek"... Dlatego chcemy przekonać resort ochrony środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i EkoFundusz do tego, żeby pieniądze szły nie tylko na obiekty położone na terenach parków narodowych.

Równie ważne są parki krajobrazowe. Mazury są przecież takim samym skarbem przyrody, jak Tatrzański Park Narodowy, i w taki sam sposób należy je traktować. To, że zjednoczeni w samorządach mieszkańcy tych terenów nie chcą u siebie Mazurskiego Parku Narodowego, naprawdę o niczym nie świadczy. A już na pewno nie o tym, że w ten region należy inwestować mniejsze pieniądze niż w Tatrzański Park Narodowy.

Na co jeszcze, poza sanitacją szlaków turystycznych, brakuje wam pieniędzy?

- PTTK ma dość dużą liczbę nieomal muzealnych schronisk w Sudetach. Ogromna większość z nich wymaga remontów. W miarę naszych możliwości staramy się je robić. Rzecz w tym, że gdy chce się naprawiać stare, jeszcze niemieckie budownictwo, okazuje się, że jest skarbonka bez dna. Z zewnątrz to wszystko jeszcze jakoś wygląda, mury wydają się całkiem solidnie, ale wnętrze woła po prostu o pomstę do nieba. Najczęściej wszystko trzeba zaczynać od początku...

Staramy się także wspomagać finansowo tych, którzy sami potrafią zdobywać pieniądze na funkcjonowanie obiektów PTTK-owskich. Do takich placówek należy choćby nasz oddział w Golubiu Dobrzyniu czy oddział Szlak Brdy... W takich przypadkach „zastrzyk finansowy" na pewno powinien być większy niż jest. Niestety, tu także nie starcza środków... Ale i tak, mimo wszystko, uważam, że nasze towarzystwo jakoś sobie w tych trudnych czasach radzi. Proszę zobaczyć, ile w ciągu tych ostatnich jedenastu lat padło ośrodków zakładowych, ile OSIR-ów...

Co właściwie daje dziś przynależność do PTTK?

- Przede wszystkim satysfakcję bycia w kręgu ludzi, którzy podobnie myślą, czują i kochają ojczysty krajobraz, wędrówkę. To jest obcowanie z tymi, którzy chcą czuć smak przygody w zębach. Prawie co czwarty członek PTTK działa na rzecz innych, ma uprawnienia kadry, a to oznacza, że może tworzyć szlaki turystyczne i prowadzić na nie różne grupy.

Pan mówi o imponderabiliach, a co z konkretami? Jeśli X regularnie opłaca składki, co otrzymuje w zamian?

- Z rzeczy bardzo konkretnych – „Informator Karty Rabatowej" i „Kartę Rabatową." Dzięki temu ma prawo do 20-procentowych zniżek w obiektach PTTK, w KODAK-u, w firmach ubezpieczeniowych, w muzeach. A na niektórych obszarach kraju ma prawo także do zakupu po niższej cenie przewodników turystycznych, do zniżek u fryzjera, w antykwariacie czy nawet w sklepie spożywczym.

Czy polska „Karta Rabatowa" jest honorowana również zagranicą? Czy na przykład w Austrii, we Włoszech albo we Francji członek PTTK może liczyć na takie zniżki, jak w Polsce?

- Niestety, nie. Na to w tych państwach musieliby wyrazić zgodę ci, którzy udzielaliby takich ulg. Wkrótce prawdopodobnie dogadamy się z Czechami, bo oni mają bardzo podobną do naszej kartę. Ale PTTK jest członkiem afiliowanym Nature Freude

Internationale. Każdy członek naszego towarzystwa może więc wykupić , bodaj za 1,5 zł., specjalny znaczek, który wklejony do PTTK-owskiej legitymacji, gwarantuje zniżkę od 10 do 30 procent w obiektach organizacji zrzeszonych w NFI. Tak jest na przykład na terenie Niemiec, Austrii czy Francji. Również 101 obiektów naszego towarzystwa ma obowiązek udzielania zniżek innym członkom NFI.

Dziękuję za rozmowę.

„Góry Opawskie - miejsca tajemne" (www.republika.pl/galder2) są opisem najniezwyklejszych miejsc na terenie Gór Opawskich, promując wśród odbiorców niekonwencjonalną formę turystki krajoznawczej, polegającej na odkrywaniu zagadek i tajemnic tego obszaru. W serwisie znajduje się historia zaginionego miasta Rosenau, najpełniejsze opracowanie o zamku w Prudniku z Wieżą Pogańską, opis poszukiwań grodzisk w Lesie Prudnickim oraz folwarku STADT KOZEM. Strona zawiera wskazówki, jak można odnaleźć Kamienie Graniczne Królewskiego Miasta Prudnika (pierwszy odkryto w 1998 roku). „PRUDNIK miasto wyklętych" to lista najstraszniejszych wydarzeń w dziejach miasta. Wreszcie „Bitwa o Svaty Roch" przypomina pewne wydarzenie wojenne z XVIII wieku, które do dziś jest wspominane przez mieszkańców czeskiego miasteczka Zlate Hory.

Od końca 1999 roku serwis wzbogacił się o nowe plany i przekroje dotyczące WIEŻY POGAŃSKIEJ w Prudniku. Prezentujemy również nowe strony: STADT KOZEM, opisujący odkrycie zapomnianego folwarku miejskiego Prudnika w Górach Opawskich oraz BITWA O SVATY ROCH - przebieg jednej z najdziwniejszych bitew na Śląsku.

Serwis jest w ciągłym rozwoju. Co kilka miesięcy dodajemy opisy kolejnych ciekawych miejsc w Górach Opawskich. W kwietniu 2000 roku uruchomiliśmy subskrypcję. Każdy, kto się zapisał na bieżąco otrzymuje najaktualniejsze informacje o imprezach turystycznych, kulturalnych i rozrywkowych w Górach Opawskich.

Z przyjemnością możemy napisać, że nasze strony wykorzystane zostały przez uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Prudniku, które na jej podstawie opracowały pracę na Ogólnopolski Turniej Interdyscyplinarny LIGA 2001. Wykonane przez nich opracowanie zagwarantowało im udział w ogólnopolskim finale w Nałęczowie.
Nasz serwis został zakwalifikowany do finału 22. edycji konkursu Podium Republiki WWW na najlepszy serwis internetowy. W konkursie zajęliśmy 2. miejsce.

Oddział PTTK „Sudetów Wschodnich" w Prudniku

www.republika.pl/galder2

WIADOMOŚCI KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK

●●●

MAJOWE PLENUM KTP ZG PTTK W KALISZU

Spośród trzech lub czterech posiedzeń plenarnych jakie Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK zwołuje (zgodnie z planem pracy) w ciągu roku, jedno jest organizowane w terenie. Celem tego zwyczaju jest spotkanie z lokalnym aktywem Towarzystwa, a także z lokalnymi władzami. W roku bieżącym KTP gościła w Kaliszu na zaproszenie miejscowego oddziału PTTK.

6. maja 2000. roku w zabytkowych wnętrzach kaliskiego ratusza odbyło się spotkanie z władzami miasta i powiatu kaliskiego zainicjowane przez władze oddziału. Spotkanie poprzedziła wizyta u Prezydenta Miasta Kalisza, w czasie którego Komisję Turystyki Pieszej ZG PTTK reprezentowali: Włodzimierz Majdewicz - Przewodniczący KTP, Konrad Bielecki - Wiceprzewodniczący KTP i członek Zarządu Głównego PTTK, Jadwiga Zwierz - Sekretarz KTP, Romuald Cholewa - członek KTP ds. młodzieżowych, Barbara Kalinowska - Główny Specjalista ds. programowych w biurze Zarządu Głównego.

O godzinie jedenastej rozpoczęło się dwugodzinne spotkanie członków Komisji z gospodarzami terenu. Władze miasta reprezentowali: Zbigniew Włodarek - Prezydent Kalisza i Mieczysław Marciniak - Zastępca Naczelnika Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki, natomiast Bolesław Bazan reprezentował Radę Powiatu. Z miejscowego Oddziału PTTK uczestniczyli w spotkaniu: Grzegorz Walkowiak - Prezes Oddziału, Waldemar Pol - Wiceprezes ds. programowych, Grzegorz Gostyński - Sekretarz Oddziału i jednocześnie Sekretarz Oddziałowej KTP, Mieczysław Woźniak - Przewodniczący Oddziałowej KTP oraz liczny aktyw turystyczny.

W tak szacownym gronie prowadzono rozmowy na temat współpracy Towarzystwa z władzami samorządowymi regionu. Jednym z ważniejszych wątków dyskusji były przygotowania do organizacji we wrześniu 2002. roku 45. Zlotu Przodowników Turystyki Pieszej na terenie Ziemi Kaliskiej. W roku tym przypada pięćdziesięciolecie utworzenia Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK.

Nie mniej ważnym tematem była przyszłość turystyki pieszej w kraju i wypracowanie nowych form jej popularyzacji w społeczeństwie. Uznano, iż bardzo ważnym elementem działania jest zainteresowanie turystyką młodzieży szkolnej, korzystając z pośrednictwa odpowiednich ministerstw oraz upowszechnianie turystyki indywidualnej i rodzinnej. Aby ułatwiać uprawianie turystyki przez młodzież wskazane byłoby stworzenie podstaw prawnych do jej finansowania przez władze samorządowe.

Na zakończenie, wieloletni Przewodniczący OKTP, Mieczysław Woźniak, podzielił się z zebranymi swymi wspomnieniami sprzed lat, kiedy to wytyczał pierwsze szlaki znakowane w okolicach Kalisza.

Po przerwie obiadowej członkowie KTP ZG PTTK zwiedzili kaliską starówkę. Przewodnikami byli koledzy: Adam Gostyński i Maciej Maśliński - przodownicy turystyki pieszej.

Właściwe obrady plenarne Komisji TP ZG PTTK rozpoczęły się w ratuszu o godzinie szesnastej. Oprócz członków Komisji uczestniczyli w nich: Marek Staffa - Wiceprezes ZG PTTK i Edward Jabłoński - członek Komisji Rewizyjnej ZG PTTK. Tematami wiodącymi narady były:

1/ Stan przygotowań do imprez centralnych:
- Ogólnopolskiego Wysokokwalifikowanego Rajdu Pieszego organizowanego przez Oddział Miejski w Radomiu w dniach 1-15 lipca br. z zakończeniem w Warce,
- Centralnego Zlotu Przodowników Turystyki Pieszej w Nałęczowie organizowanego przez Od. Miejski w Lublinie w dniach 22-24 września br.

2/ Realizacja programu zdobywania odznak turystyczno-krajoznawczych: „Pięćdziesięciolecia PTTK" oraz „Szlakiem wrześniowych Virtuti Militari" oraz organizacja zakończenia ogólnopolskiej akcji „PTTK w sześćdziesiątą rocznicę Września 1939".

W dalszej części narady dokonano analizy realizacji planu pracy Komisji na rok 2000. Kolega Henryk Antkowiak zapoznał zebranych z przebiegiem i zakończeniem prac Zespołu ds. Nowelizacji Regulaminów OTP, Przodownika Turystyki Pieszej oraz Instrukcji Weryfikacyjnej OTP, które opublikowano w kolejnych numerach „Informacji ZG PTTK". Opracowana nowa legitymacja Przodownika TP funkcjonuje od 1. stycznia 2000. roku. Akcja wymiany posuwa się naprzód; do 30. maja wymieniono ponad 800 legitymacji.

Kolega Włodzimierz Majdewicz poinformował o przebiegu prac nad przygotowaniem historii KTP ZG PTTK na pięćdziesięciolecie Towarzystwa. Ponadto zapoznał zebranych z programem uczestnictwa członków Komisji w dorocznych naradach aktywu turystyki pieszej i egzaminach sprawdzających wiadomości kandydatów na Przodowników TP III stopnia oraz rozszerzających uprawnienia.

Jadwiga Zwierz dokonała analizy struktur turystyki pieszej w kraju na podstawie sprawozdań TK-O i sprawozdań z Oddziałowych Komisji TP, które m.in. informują o ilości i tematyce organizowanych imprez oraz udziale w nich młodzieży szkolnej.

Kolejnym tematem narady było rozpatrzenie pierwszych wniosków na mianowanie Honorowych Przodowników TP.

Na zakończenie wnikliwie przeanalizowano możliwość dofinansowania imprez centralnych KTP, kursów na Przodowników TP III stopnia oraz wykonania zaplanowanych na bieżący rok prac znakarskich. Szczegółowych informacji dotyczących spraw finansowych udzielił Wiceprezes ZG PTTK - Marek Staffa.

Po zakończeniu obrad, na prośbę Oddziałowej KTP, odbył się egzamin dla czterech Przodowników TP chcących rozszerzyć swoje uprawnienia. Następnie

było jeszcze wieczorne oglądanie panoramy miasta z wieży ratuszowej i kolacja w gronie miejscowego aktywu pieszego.
W niedzielę razem z kaliskimi piechurami odwiedziliśmy Antonin - pałacyk Radziwiłłów, miejsce pobytu Fryderyka Chopina oraz fragment Wzgórz Ostrzeszowskich z najwyższym ich wzniesieniem - Kobylą Górą. Czas było pożegnać niezwykle gościnnych gospodarzy i piękną Ziemię Kaliską, którą w liczniejszym gronie, razem z uczestnikami 45. Zlotu Przodowników Turystyki Pieszej, będziemy zwiedzać za dwa lata.

Jadwiga ZWIERZ

WIEŚCI Z CHEŁMA

Koło Wojskowe PTTK „TRAMP-PAL" przy Oddziale Wojskowym PTTK w Chełmie, mając na uwadze aktywny wypoczynek połączony z wszechstronną edukacją krajoznawczą, zaproponowało Szkołom Podstawowym, Gimnazjom i Liceom Ogólnokształcącym Powiatu Chełmskiego utworzenie Szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych. Propozycja padła na podatny grunt i dzięki pomocy i osobistemu zaangażowaniu działaczy Oddziału powstały nowe SKKT-PTTK:
-przy Szkole Podstawowej w Brzeźnie,
-przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Dorohusku,
-przy Szkole Podstawowej w Pograniczu,
-przy Szkole Podstawowej w Wólce Okopskiej.
Nowi członkowie PTTK zaczęli swą działalność od udziału w „I Rajdzie Szlakiem Partyzantów – WOJSŁAWICE 2000", który odbył się 16. kwietnia 2000 roku (tj. w rocznice bitwy partyzanckiej o Wojsławice 17.04.1944) na terenie Działów Grabowieckich. Trasa rajdu prowadziła z Uchań przez Rozięcin i Majdan Nowy do Wojsławic. Uczestnicy zwiedzili między innymi renesansowy kościół w Uchaniach, grodzisko w Majdanie oraz miejsce bitwy partyzanckiej w Wojsławicach. Podczas zakończenia rajdu, które odbyło się w Gminnym Ośrodku Kultury, przeprowadzono szereg konkursów np.: wiedzy o regionie, o ochronie przyrody, pomocy medycznej, piosenki turystycznej. Nagrody wręczała pani Wójt gminy Wojsławice.
W dniu 29. kwietnia 2000 roku zorganizowano „I Rajd Nadbużański – ŚWIERŻE 2000". Tym razem trasa rajdu prowadziła Obniżeniem Dubienki z Hniszowa do Świerż. Uczestnicy wyruszyli spod starego, pięknego dębu „Bolko"(22m wysokości, 8,6m obwodu, ok. 600 lat), zwiedzając po drodze pozostałości zespołu parkowo-pałacowego i kościół w Świerżach. Tutaj również zorganizowano dla uczestników rajdu konkursy z nagrodami.
Trasy piesze obu rajdów prowadził Honorowy Przodownik Turystyki Pieszej kol. Stanisław Stecko.
Na Dzień Dziecka przewidziano kolejną imprezę: „II Rajd Smerfów", która odbędzie się na terenie Pagórów Chełmskich.

Na podstawie materiałów nadesłanych przez sekretarza Oddziału
kol. ZOFIĘ NYCZ
opracował Stanisław Łuć

Z TEKI WĘDROWCA

Taki tytuł nosiła wystawa fotografii Jerzego Kostrzewy w Warszawskim Ośrodku Kultury przy ulicy Elektoralnej w Warszawie

Prace fotograficzne autora, znanego w kręgach turystów pieszych, górskich i krajoznawców pod turystycznym pseudonimem „Pingwin", eksponowane były w salce Klubowej Minigalerii Fotografii przez miesiąc; od 6. marca, do 4. kwietnia 2000. roku.

Jurek Kostrzewa „Pingwin" jest związany z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym od lat kilkudziesięciu. Działa nieprzerwanie w Oddziale Stołecznym jako aktywny Przodownik Turystyki Pieszej i Motorowej lecz przede wszystkim znany jest jako rasowy, wciąż penetrujący teren krajoznawca. Jego charakterystyczna sylwetka z plecakiem i nieodłącznym (co najmniej jednym) aparatem fotograficznym pojawia się regularnie, w określonych porach roku, na trasach kilku wybranych, szczególnie ulubionych przez niego, tradycyjnych imprez turystycznych. Dzięki swej ruchliwości i temperamentowi znany jest i popularny w aktywniejszych środowiskach turystycznych na terenie całej Polski.

Jurek Kostrzewa znany jest także ze świetnego prowadzenia ognisk turystycznych, potrafi to robić jak mało kto. Ognisk turystycznych z prawdziwego zdarzenia niestety coraz mniej, a szlachetna „profesja" ogniskowego wodzireja zanika.

Chcąc go spotkać wystarczy bez umawiania wybrać się na coroczny „Tarnowski Rajd Górski" lub na kolejny Rajd Pieszy im. Aleksandra Janowskiego na terenie Mazowsza. Latem często bywa uczestnikiem OWRP czyli Ogólnopolskich Wysokokwalifikowanych Rajdow Pieszych, można go również spotkać na trasach CZAK-ów czyli Centralnych Zlotów Aktywu Krajoznawczego. Natomiast jesienią, w listopadzie, w rocznicę odzyskania niepodległości, zawsze można spotkać Jurka „Pingwina" na trasach, a potem przy ognisku „Jesiennych Spotkań Piechurów".

Niezależnie od tego swoistego kalendarza, Jurek z plecakiem i reporterską torbą kryjącą kamerę, zestaw aparatów fotograficznych i obiektywów pojawia się w różnych częściach kraju samotnie lub w niewielkiej grupie innych, podobnych mu krajoznawców – pasjonatów fotografii. Fotografuje dużo, ale to ku czemu kieruje swój obiektyw jest z góry przemyślane i zaplanowane. Jadąc w wybrany teren wie czego tam szukać. Bywa tak, że nocując w schronisku, namiocie, czy stodole, zrywa się przed wschodem słońca, by w świetle padającym pod określonym kątem uchwycić obiektywem interesujący go aktualnie obiekt, tak jak to sobie wcześniej umyślił.

Interesują go szczególnie elementy ginącego piękna krajobrazu polskiej wsi, dwory, pałace, ruiny i stare cmentarze, drewniane - kryte strzechą chaty, przydrożne krzyże, studzienne żurawie, ciekawie uformowane przez naturę stare drzewa i kępy zieleni. Zafascynowany historią, szczególnie okresem powstań narodowych i walk o niepodległość, z uwagą i pietyzmem utrwala na kliszy lub taśmie filmowej mogiły, cmentarze, pomniki i tablice pamiątkowe. Łączy od lat piesze wędrowanie z fotografowaniem. Pokonując pieszo rozpracowane w szczegółach trasy, potrafi dotrzeć tam, gdzie nie sposób czymkolwiek dojechać.

Plon wędrówek tego krajoznawcy i fotografika to tysiące skatalogowanych negatywów, tysiące fotogramów, tysiące barwnych diapozytywów, setki kaset wideo. Jerzy Kostrzewa ma za sobą liczne wystawy zbiorowe w Klubach Fotograficznych; opisywana wystawa jest trzecią wystawą indywidualną. Jego zdjęcia publikowane są w wydawnictwach popularnonaukowych i krajoznawczych, współpracuje z agencjami fotograficznymi.

Za fotografie krajoznawcze wielokrotnie był nagradzany i wyróżniany. Odnosił sukcesy w konkursach: „Małe Formaty", „Moja Mała Ojczyzna", „Mała Architektura Warszawy", „Na Szlaku '97", „Wolskie Nekropolie" i w wielu innych. Tematyczne wystawy fotogramów jego autorstwa towarzyszyły niejednokrotnie podsumowaniom ogólnopolskich akcji

imprez pieszych związanych z rocznicami ważnych wydarzeń historycznych. Zdjęcia Jurka często eksponowane bywają w holu obok sali konferencyjnej Zarządu Głównego PTTK.

Jerzy Kostrzewa jest członkiem Warszawskiego Towarzystwa Fotograficznego oraz Związku Polskich Fotografików Przyrodniczych.

Na plakatach zapraszających na wystawę i w wydanym z tej okazji folderze pod tytułem wystawy: „Z TEKI WĘDROWCA" dopisano w nawias ujęte tajemnicze dla laika słowa i litery: (w moim APS-ie). W kulminacyjnym momencie wernisażu tajemnicę wyjaśniono: okazało się, że eksponowane zdjęcia autor wykonał w nowym systemie fotograficznym aparatami APS (Advanced Photo System). Właśnie ten system w ostatnich latach zafascynaował Jurka, właśnie aparatem Minolta S-1 APS najchętniej fotografuje on podczas swych turystycznych wypraw. Jurek jest uznanym ekspertem w dziedzinie techniki fotograficznej i posiada rozległą wiedzę na temat sprzętu, który łącznie z nowinkami technicznymi nic ma dla niego tajemnic.

Na wernisaż przybyli licznie reprezentanci dwóch środowisk: krajoznawcy z PTTK i pasjonaci fotografii – to wszystko przyjaciele Jerzego. W trakcie oglądania prezentowanych zdjęć zebrani przemieszali się ze sobą, podziwiając i żywo komentując zawieszone na ścianach prace. Obecna była również ekipa Warszawskiego Ośrodka Telewizyjnego i relację z uroczystego otwarcia wystawy można było oglądać tego samego wieczora w Telewizyjnym Kurierze Warszawskim.

Tego wieczora autor zaprezentował jeszcze jedną atrakcję; był nią pokaz zdjęć przetransferowanych na kasetę wideo za pomocą Photo Playera – urządzenia, które jest integralnym elementem Systemu Zaawansowanej Fotografii. Pozwala to na eksponowanie zdjęć na ekranie telewizyjnym, wprost z wywołanego negatywu, pomijając kopiowanie ich na papierze światłoczułym. W ten sposób autor zaprezentował jeszcze jedną z możliwości jakie stwarza system APS, a której podstawową zaletą jest to, że zdjęcia może oglądać jednocześnie większa ilość osób.

We wspomnianym folderze znalazły się słowa:

„Perfekcjonizm w fotografowaniu.
Wysoka jakość diapozytywów i negatywów.
Jest jednym z tych ludzi, którzy poszukują w fotografii radości życia."

To słowa pana Kazimierza Łukowskiego, który wystawę uroczyście otwierał. Słowa te określają trafnie jedną z cech osobowości autora.

Od siebie mogę dodać, że Jurek „Pingwin" to bystry obserwator i dokumentalista. W wędrówkach swych wychwytuje pojawiające się kontrasty typowe dla obecnych czasów, których swoistym symbolem mogą być „talerze" telewizyjnych anten satelitarnych pojawiające się na murach miejskich ruder, kamienic, czy dachach pochylonych wiejskich domostw.

Ten wesoły, kipiący radością życia i wybujałego temperamentu typ niezależnego włóczęgi, potrafi być zarazem niezwykle wrażliwy na piękno otaczającej go przyrody, potrafi w swych wędrówkach pochylić się nad samotnym kwiatkiem – zwiastunem wiosny na pustej jeszcze łące.

Włodzimierz Majdewicz

SPROSTOWANIE

KOMISJA TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK

Wyjątkowo złośliwy chochlik sprawił, że w sprostowaniu błędu w Regulaminie Karty Rabatowej nastąpił nowy błąd. Nowy Regulamin OTP (obowiązujący od 1.01.2000r.) precyzuje okres zdobywania odznak w sposób następujący:

odznaka popularna – w ciągu roku kalendarzowego,
odznaka mała brązowa – w ciągu jednego roku (12 miesięcy) począwszy od daty pierwszej do ostatniej wycieczki,
odznaka mała srebrna – w ciągu dwóch lat (24 miesięcy),
odznaka mała złota – w ciągu trzech lat (36 miesięcy).

Przypominamy, że jednolity tekst regulaminów Odznak Turystyki Pieszej został opublikowany w Informacjach ZG PTTK z lutego 2000 roku.

41. Ogólnopolski Wysokokwalifikowany Rajd Pieszy „Ziemia Radomska – Warka"

W 41. Ogólnopolskim Wysokokwalifikowanym Rajdzie Pieszym „Ziemia Radomska – Warka 2000" wzięło udział 337 uczestników, 33 osoby obsługi i 22 oficjalnych gości na zakończeniu imprezy w dniu 14.07.2000r. w Warce. Z tej liczby:

na trasie pierwszej „Nadwiślańskiej" wędrowało 218 uczestników,
na trasie drugiej „Nadpilickiej" wędrowało 66 uczestników,
na trasie trzeciej „Centralnej" wędrowało 53 uczestników.

Wśród uczestników i organizatorów było pięciu Honorowych Przodowników TP, 59 Przodowników TP, trzech Młodzieżowych Przodowników TP i 242 członków PTTK. Na rajdzie były reprezentowane wszystkie województwa naszego kraju; najliczniej reprezentowane było województwo Wielkopolskie – 48 osób.
Na zakończeniu imprezy wśród gości zjawili się między innymi:

Regina Pawłowska - posłanka na Sejm RP,
Zbigniew Kuźmiuk - Marszałek Województwa Mazowieckiego,
Wiesław Piątkowski - Starosta Grójecki,
Włodzimierz Dąbrówka - Wiceburmistrz Warki,
Ryszard Kunce - zastępca Sekretarza Generalnego ZG PTTK,
Tadeusz Martusewicz - Członek Honorowy PTTK, Członek ZG PTTK,
Władysław Gwardys - Członek Honorowy PTTK,Prezes Oddziału w Warce,
Wiesław Karger - Członek ZG PTTK,
Włodzimierz Majdewicz - Przewodniczący Komisji TP ZG PTTK,
Wojciech Koprowski - Przewodniczący Mazowieckiego Forum Oddziałów.

Opracowano na podstawie materiałów nadesłanych przez Komandora Rajdu Konrada Bieleckiego

●●●

Moje Refleksje

Rajd OWRP - „Ziemia Radomska" miał te plusy, że pokazał uczestnikom to co było przed laty nowoczesnością tej ziemi. O czym mówię: o hucie i zakładzie metalurgicznym w Chlewiskach i o zakładach metalowych „Gerlach" w Drzewicy. Chlewiska są już tylko placówką muzealną, a „Gerlach", mimo dziewiętnastowiecznego ducha zakładu i rytmu pracy, daje produkty o światowej klasie.
A dolina Pilicy z jej czystą wodą, na długo zostanie w mej pamięci. Można też było na własne oczy (i na „własny smak") poznać jakość grójeckich sadów.
Meta - zakończenie to już jest temat do następnych porcji wspomnień o tym OWRP – i to nie tylko przy kuflu Warki.

Ryszard BAŁABUCH

MOJE REFLEKSJE

Po raz pierwszy wziąłem udział w OWRP (chociaż już kilkakrotnie się do tego przymierzałem) i – jestem zadowolony. Nie mając skali porównawczej nie chciałbym oceniać strony organizacyjnej, mogę się natomiast podzielić swoimi wrażeniami. A było ich sporo. Już w Skarżysku niesamowite wprost Muzeum im. Orła Białego. Takiej ilości eksponatów może pozazdrościć niejedno muzeum państwowe. W ekspozycji plenerowej można oglądać i czołgi (także niemieckie), i samoloty, i kuchnie polowe, a nawet okręt. Dla miłośnika militariów po prostu raj. Potem – Wykus. Dotknięcie historii. Piliśmy z tego samego strumienia co żołnierze „Ponurego", a przy ognisku zabrzmiały partyzanckie piosenki. Nocleg na Wykusie to ogromne przeżycie. Skwar na polach pod Iłżą, potem nocna burza. Wreszcie Wisła, szeroko rozlana, dumna i groźna. Zamek w Janowcu widoczny z odległości sześciu kilometrów i w miarę marszu rosnący, potężniejący w oczach. „Dzień spódnic" na trasie do Garbatki. Zacisze rezerwatów przyrody, a wkrótce potem potęga współczesnego przemysłu – Elektrownia Kozienice. Wciąż widoczne ślady bitwy pod Studziankami: okopy, zarośnięte stanowiska artyleryjskie. I wreszcie Warka. Satysfakcja i radość, że to już koniec mordęgi i żal, że to już koniec przygody.

I tak sobie pomyślałem, że dopiero taki długi rajd daje pełne spojrzenie na współczesną Polskę i Polaków z ich zaletami i wadami. I że pewnie za rok...

Do zobaczenia!

Stanisław ŁUĆ

NOWO MIANOWANI HONOROWI PRZODOWNICY TP

nr leg. 456	Stanisław BABULA	z Tarnowa
nr leg. 457	Czesław TOKARZ	z Tarnowa
nr leg. 458	Ryszard ZAKLUKIEWICZ	z Tarnowa
nr leg. 459	Eugeniusz NIERODA	z Lublina
nr leg. 460	Elżbieta HUSSAR	z Bielska Białej
nr leg. 461	Jerzy HONYSZ	z Raciborza
nr leg. 462	Krzysztof BUCZAK	z Zamościa
nr leg. 463	Mieczysław KLÓSKA	z Krakowa
nr leg. 464	Eugenia WDOWICKA	z Bydgoszczy
nr leg. 465	Zenon CISŁO	z Chełma
nr leg. 466	Zofia ZACHMANN	ze Szczecina
nr leg. 467	Ryszard BAŁABUCH	z Puław
nr leg. 468	Włodzimierz SZAFIŃSKI	z Żarnowa
nr leg. 469	Henryk STASIŃSKI	z Katowic
nr leg. 470	Józef GĄDOR	z Puław
nr leg. 471	Zbigniew MACIEJOWSKI	ze Szczecina
nr leg. 472	Roman KURZYNIEC	z Andrychowa
nr leg. 473	Jan RUKAT	z Warszawy
nr leg. 474	Jerzy ZAKRZEWSKI	z Lublina

JANUSZ SZCZĘSNY (1920-2000) •ODESZLI OD NAS•

W dniu 14. lipca 2000 roku zebraliśmy się by pożegnać naszego kolegę i przyjaciela Janusza Szczęsnego. Urodził się w Warszawie 23. marca 1920 roku. Należał do rocznika „Kolumbów", którego młodzieńcze lata związane były z wojną, okupacją i walką. Był wytrawnym turystą krajoznawcą. Zagorzały zwolennik turystyki kwalifikowanej uprawiał wraz z całą najbliższą rodziną turystykę pieszą na terenach nizinnych, wędrówki górskie i spływy kajakowe. Zmarł 6. lipca 2000 roku po ciężkich zmaganiach z chorobą. Do końca z nią walczył i nie poddawał się, snuł plany na najbliższy sezon turystyczny i następne.

Janusz Szczęsny był absolwentem Gimnazjum im. W. Górskiego. W czasie okupacji w ramach tajnego nauczania uczęszczał do Liceum im. gen. Jakuba Jasińskiego w Warszawie na Pradze i tam w roku 1943 otrzymał maturę. W tym samym czasie uczęszczał do tajnej Szkoły Księgarskiej mieszczącej się w lokalu firmy Gebethner i Wolff, którą ukończył również w 1943 roku.

Od 1940 roku był żołnierzem konspiracji. Po przeprowadzce z Warszawy do miejscowości Michałów-Reginów położonej w okolicach Legionowa, związał się z konspiracją na tamtym terenie. Początkowo był członkiem Związku Walki Zbrojnej przemianowanego w 1942 roku na Armię Krajową. Janusz Szczęsny był żołnierzem VII Obwodu AK „Obroża" w Rejonie I „Brzozów" – Legionowo. Przeszedł tam szkolenie dywersyjne i staż partyzancki. Jako żołnierz AK używał pseudonimów „Stefan" i „Łoś". W sierpniu 1944 roku w ramach mobilizacji oddziałów I Rejonu związanej z wybuchem Powstania Warszawskiego wraz ze swym plutonem po koncentracji zgrupowania operował w Lasach Chotomowskich.

Po wojnie z zawodu i zamiłowania księgarz, przez wiele lat był pracownikiem Instytutu wydawniczego PAX. Kierował tam działem sprzedaży. Od 1956 roku był członkiem Stowarzyszenia Księgarzy Polskich, a od 1965 roku był członkiem Klubu Miłośników Historii Księgarstwa. Przez wiele lat był członkiem Okręgu Warszawskiego tego związku, a następnie członkiem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Księgarzy Polskich.

Janusza Szczęsnego poznałem jesienią 1968 roku na kursie Przodowników Turystyki Pieszej zorganizowanym przez Komisję Turystyki Pieszej Oddziału Stołecznego PTTK. Kierowniczką tego kursu była Aniela Michalska „Mama". Janusz uczęszczał na wykłady w towarzystwie licznej , kilkunastoosbowej grupy działaczy ze swego koła PTTK. Już wtedy był doświadczonym działaczem naszego Towarzystwa i znaczącą postacią w Zakładowym Kole PTTK nr 2 przy PAX i ZZG; tam zaczynał swoją turystyczną działalność. W tym czasie bez wątpienia było to jedno z najlepszych kół w Oddziale Stołecznym i w całej Warszawie. Janusz był aktywnym członkiem Zarządu Koła i niezależnie od tego prowadził tam Sekcję Turystyki Pieszej.

Od początku swej pracy społecznej w PTTK zajmował się głównie turystyką kwalifikowaną i pozostał jej wierny do końca. Zaszczepił swoją pasję najbliższej rodzinie: żona, córka i syn to doświadczeni turyści i działacze PTTK również posiadający uprawnienia Przodowników TP. Janusz często pojawiał się na rajdach w towarzystwie wnuków. Przez lata uprawiał i organizował zgodnie ze swoimi zainteresowaniami wędrówki piesze nizinne oraz wycieczki górskie i spływy kajakowe. Propagował również i uprawiał zdobywające wówczas coraz większą popularność turystyczne marsze na orientację. Był aktywnym członkiem Klubu Imprez na Orientację „Delta". Przez ponad trzydzieści lat był jednym z aktywniejszych członkow Komisji Turystyki Pieszej Oddziału Stołecznego PTTK. Organizował i prowadził szkoleniowe piesze obozy wędrowne, na przestrzeni lat zaprojektował i poprowadził w terenie setki wycieczek i wypraw, zawsze solidnie opracowanych i na wysokim poziomie krajoznawczym.

Był także jednym z członków-założycieli znanego w całym kraju Klubu Przodowników Turystyki Pieszej im. Anieli Michalskiej. Przez ponad piętnaście lat istnienia Klubu, do chwili śmierci, był członkiem jego zarządu i Klub wiele mu zawdzięcza. W momentach kryzysu lokalowego z jakim Klub dwukrotnie się borykał, Janusz potrafił rozwiązać ten problem oddając do dyspozycji członków świetnie położony w centrum miasta, dostępny

komunikacyjnie i przytulny lokal. Dla pracy Klubu było to niezmiernie ważne.
Działając w Oddziałowej Komisji Turystyki Pieszej uczestniczył w organizowaniu kursów dla kandydatów na Przodowników TP III stopnia i wielokrotnie zasiadał w komisjach egzaminacyjnych dla Przodownikow TP ubiegających się o rozszerzenie uprawnień. Uczestniczył w organizowaniu kolejnych Rajdów Pieszych im. Aleksandra Janowskiego, złazów „Mazowiecka Jesień" i Jesiennych Spotkań Piechurów oraz imprez rocznicowych.
Niezależnie od pracy w macierzystym Oddziale Stołecznym PTTK Janusz Szczęsny od kilkunastu lat, aż do chwili śmierci był aktywnym członkiem Prezydium Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK. Kierował pracami Podkomisji Weryfikacji OTP przy KTP ZG PTTK przyznającej Duże OTP oraz OTP „Za wytrwałość".
Co roku uczestniczył w Ogólnopolskich Zlotach Przodowników TP. Był zwolennikiem turystyki pieszej w czystej formie, bez ułatwień i w całkowitej samowystarczalności na trasie. Przewędrował wielokrotnie Polskę od gór do Bałtyku z ciężkim plecakiem.
Posiadał olbrzymi zasób wiedzy krajoznawczej. Poznał Polskę bardzo dobrze, znał i ukochał jej historię. Uzyskał uprawnienia Przodownika TP I stopnia oraz tytuł Honorowego Przodownika Turystyki Pieszej. Był również aktywnym Przodownikiem Turystyki Górskiej.
Janusz był prawym i niezwykle skromnym człowiekiem, posiadał liczne odznaczenia, o czym większość z nas dowiedziała się dopiero po jego śmierci. Za walkę w okresie okupacji niemieckiej odznaczono Janusza Szczęsnego Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Wojska, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Krzyżem Partyzanckim i innymi. Za pracę zawodową i działalność społeczną otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Odznakę „Zasłużonego Działacza Kultury", Złotą Honorową Odznakę PTTK i wiele innych.
Żegnaliśmy Go w piękny, słoneczny, lipcowy ranek na cmentarzu na Woli w Warszawie. Nad trumną Janusza Szczęsnego pochylił się otoczony grupą kombatantów sztandar VII Obwodu AK „Obroża", który żegnał sierżanta (podporucznika AK). Pochyliły się również powiewające czarnymi, żałobnymi wstęgami trzy sztandary Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Był tam sztandar Zarządu Głównego PTTK w asyście członków Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK, sztandar macierzystego Oddziału Stołecznego, z którym zmarły związany był przez cały okres swej działalności w PTTK oraz przybyły znad Pilicy sztandar zaprzyjaźnionego Oddziału Miejskiego PTTK w Warce, z którym Janusz Szczęsny od wielu lat współpracował.
Wśród licznie zebranych, żegnających Janusza osób, znaczną część stanowili jego przyjaciele z PTTK. Byli to ci, którym trudno będzie uzmysłowić sobie fakt, że ten wieloletni , pogodny kompan wędrówek, szanowany, starszy kolega, już nigdy nie ruszy z nimi na trasy turystycznych eskapad i nigdy nie zasiądzie przy ognisku, by dzielić się swymi bogatymi doświadczeniami krajoznawczymi i wrażeniamui z przebytych tras.
W osobie Janusza Szczęsnego Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze traci doświadczxonego, rzetelnego działacza, zaangażowanego społecznika oddanego całym sercem krajoznawstwu i turystyce kwalifikowanej. My współpracujący z nim na co dzień tracimy wypróbowanego, niezawodnego Przyjaciela.
Niezmiernie trudne są takie pożegnania.

Włodzimierz Majdewicz

●KOMUNIKAT●

Komisji Turystyki Pieszej Zarządu Głównego P T T K

Uwaga ZNAKARZE !

Ogólnopolska Narada Znakarzy odbędzie się 19. listopada 2000 r.
godz. 11.00 w siedzibie Zarządu Głównego PTTK w Warszawie
ul. Senatorska 11 (sala konferencyjna)

Obecność dla wszystkich Kolegów Znakarzy – obowiązkowa.
(delegacje wystawia i rozlicza koszty podróży macierzysty Oddział PTTK).

KARTA RABATOWA PTTK

województwo Lubuskie

Bar „Jankiel"
65-071 Zielona Góra, ul. Sobieskiego 14, tel: (0-68) 325-35-06
czynny od poniedziałku do soboty od godz. 1^{00}, w niedzielę od godz. 20^{00} **5% rabatu**

Usługi Transportowe Ryszard Tarnawa
65-001 Zielona Góra, ul. Reymonta 40, tel:(0-68) 320-71-48,0-605-45-42-42
samochód ciężarowy „Star" skrzyniowy, kryty **10% rabatu**

Sklep rowerowy „SOGEST"
65-427 Zielona Góra,ul. Wrocławska 3, tel: (0-68) 324-46-85
zakup **5% rabatu**
naprawa **10% rabatu**

Sklep „Remoncik"
65-041 Zielona Góra, ul. Moniuszki 31 poniedziałek-piątek godz. 8^{00} - 17^{00}, sobota godz. 8^{00} - 12^{00}
artykuły do remontu mieszkań **10% rabatu**

Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „POLZAX"s.c.
66-100 Sulechów, ul. Leśna 6, tel:(0-68) 385-40-16,385-50-56,0-601-77-39-33
części do samochodów osobowych,ciężarowych, przyczep i naczep
(Star,Jelcz,Kamaz,Robur,Liaz,Ifa,Iveco,Renault,Daf,Man,Volvo,Scania,Mercedes
poniedziałek-piątek godz. 8^{00} - 17^{00}, sobota godz. 8^{00} - 16^{00} **5% rabatu**

Agencja Gandlowo-Usługowa
66-100 Sulechów, ul. Poznańska 10, tel:(0-68) 385-37-00
sprzedaż latarek,zegarków ręcznych i pokojowych, żarówek, opraw i systemów
oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego, baterii i akumulatorów specjalistycznych,
zgrzewanie pakietów baterii i akumulatorów
poniedziałek-piątek godz. 10^{00} - 18^{00}, sobota godz. 10^{00} - 14^{00} **5% rabatu**

P.W.Export-Import-Hurt-Detal „Megi"
66-100 Sulechów, ul. Przyłączna 6J, tel:(0-68) 385-46-44
sprzedaż części do samochodów osobowych i dostawczych
- Audi,VW,Mercedes,Ford,Renault
poniedziałek-piątek godz. 8^{00} - 17^{00}, sobota godz. 8^{00} - 14^{00} **5% rabatu**

Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Janpol"
66-100 Sulechów, ul. Szkolna 3, tel:(0-68) 385-57-56
sprzedaż części i akcesoriów do samochodów osobowych- Audi,VW,Mercedes,
Ford,Renault, Opel, Toyota
poniedziałek-piątek godz. 8^{00} - 17^{00}, sobota godz. 8^{00} - 14^{00} **5% rabatu**

„RAM" s.c.
66-100 Sulechów, ul. Kościuszki 35, tel/fax:(0-68) 385-75-21
komputery,drukarki,monitory,części i akcesoria
poniedziałek-piątek godz. 9^{00} - 17^{00}, sobota godz. 9^{00} - 13^{00} **3-5% rabatu**

„GALAXY"
65-001 Zielona Góra, ul. Krośnieńska 7, tel: (0-68) 454-89-00,324-02-58
komputery,drukarki,monitory **3% rabatu**

„EIGER" s.c.
65-001 Zielona Góra,ul.St.Moniuszki 1/1 tel/fax: (0-68) 327-16-17
sprzęt sportowy i wspinaczkowy,odzież sportowa,buty,liny,kaski przewodniki,mapy
poniedziałek-piątek godz. 10^{00} - 18^{00}, sobota godz. 10^{00} - 14^{00} **5% rabatu**

Zakład Kartograficzny „SYGNATURA"
65-154 Zielona Góra, ul. Dolina Zielona 28, tel/fax: (0-68) 327-17-69
wydawnictwa kartograficzne (detal) **20% rabatu**

„TELAF" s.c.
65-060 Zielona Góra, ul. Drzewna 33, tel: (0-68) 451-25-45, tel/fax: 324-71-10
telefony,telefaxy,centralki telefoniczne,osprzęt telefoniczny, telefony komórkowe
ERA GSM poniedziałek-piątek godz. 10^{00} - 18^{00}, sobota godz. 10^{00} - 14^{00} **5% rabatu**

„TELEKOMTEL"
65-001 Zielona Góra, ul. Bohaterów Westerplatte 13, tel: 0-502-044-727
akcesoria do telefonów GSM
poniedziałek-piątek godz. 10^{00} - 18^{00}, sobota godz. 10^{00} - 14^{00} **5% rabatu**

VIDEO-FOTO Maciej Kozubal
66-100 Sulechów,ul. Chopina 11, tel: (0-68) 385-74-36
usługi fotograficzne oraz sprzedaż sprzętu fotograficznego i materiałów fotograficznych
lipiec,sierpień poniedziałek-piątek godz. 9^{00} - 18^{00}, sobota godz. 9^{00} - 14^{00} po sezonie od 10^{00} **5% rabatu**

PZM Z-d Usługowo-Handlowy s.c. E.Benczarski-H.Bosy
66-100 Sulechów, ul. Odrzańska 85, tel: (0-68) 385-32-14, tel/fax: 385-76-06
badanie stanu technicznego pojazdów osobowych, w tym:
zawieszenia układu kierowniczego i hamulcowego, światła, weryfikacja silnika
poniedziałek-piątek godz. 7^{00} - 18^{00}, sobota godz. 8^{00} - 16^{00} **5% rabatu**

Z-d Handlowo-Usługowy „ARTROM"
65-001 Zielona Góra, ul. Bohaterów Westerplatte 10, tel: (0-68) 320-59-33
sprzedaż i naprawa komputerów, kserokopiarek, kas fiskalnych i sprzedaż materiałów biurowych
poniedziałek-piątek 9^{00}-17^{00},sobota 9^{00} - 14^{00} **5% rabatu**

P.W.Autoryzowany Punkt Serwisowy Ogrzewaczy Gazowych na Gaz Propan-Butan
65-131 Zielona Góra, ul. Jastrzębia 18, tel: (0-68) 326-66-59
sprzęt grzewczy ceramiczny i katalityczny na gaz propan-butan,turystyczny
poniedziałek-piątek godz. 8^{00} - 17^{00},
naprawa **15% rabatu**
członkowie PTTK z minimum 15-letnim stażem **50% rabatu**
sprzedaż **5% rabatu**

Z-d Wulkanizatorski Ryszard Kamiński
66-100 Sulechów, ul. Kościuszki 8, tel:(0-68) 385-66-33, 385-40-87
naprawa kół (dętek0, wymiana opon, wyważanie kół, sprzedaż opon nowych, używanych,
bieżnikowanych poniedziałek-piątek 8^{00}-17^{00},sobota 9^{00} - 13^{00} **5% rabatu**

Prywatny Gabinet Stomatologiczny
65-036 Zielona Góra, ul. Wyspiańskiego 13/207, tel: (0-68) 325-46-92 do 95 wew. 53
poniedziałek-piątek 9^{00}-13^{00} i 15^{00} - 19^{00}
leczenie zachowawcze **10% rabatu**
protetyka **5% rabatu**

STEMPLARSTWO
65-001 Zielona Góra, ul. Westerplatte 21 a, tel: (0-68) 327-10-51 wew. 73 (Pasaż DT"Centrum"
wyrób stempli poniedziałek-piątek 9^{00}-15^{00} **10% rabatu**

Biuro Turystyki Przyrodniczej „DUDEK"
66-436 Słońsk, Stacja Pomp 2, tel:
OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO - przewodnictwo, spływy kajakowe **10% rabatu**

Pizzeria „Pizzomania"
65-415 Zielona Góra, ul. Grottgera 23, tel: (0-68) 324-55-12 czynna codziennie 12^{00} - 23^{00}
USŁUGI GASTRONOMICZNE **15% rabatu**

województwo małopolskie

Dom Wycieczkowy PTTK
31-978 Kraków-Nowa Huta, ul. Bulwarowa 37, tel:(0-12) 644-08-63
USŁUGI NOCLEGOWE **5% rabatu**
WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU TURYSTYCZNEGO **20 % rabatu**

województwo podlaskie

Pokoje gościnne Janina i Szczepan Okrągły
16-300 Augustów, ul. Nowomiejska 119, tel: (0-87) 644-67-95
USŁUGI NOCLEGOWE **15 % rabatu**

województwo Dolnośląskie

Schronisko-Leśniczówka „Ostoja"
57-530 Międzylesie, Jodłów 30, tel: (0-74) 813-69-55 **21% rabatu**
usługi noclegowe

USŁUGI NOCLEGOWO-GASTRONOMICZNE

Bacówki „Wilcza Poręba"
58-540 Karpacz, ul. Obrońców Pokoju 6 tel/fax:(0-75) 761-97-64,0-605-05-33-66 **10% rabatu**

USŁUGI KULTURALNE

„Ogród Bajek" czynny:1.10-30.04. w godz. 10^{00}-16^{00}; 1.05-30.09 w godz. 10^{00} - 18^{00}
57-514 Międzygórze przy żółtym szlaku na Marię Śnieżną, tel: (0-74) 81-35-156
sprzedaż biletów Oddział PTTK im.M. Orłowicza
57-514 Międzygórze,ul.Sanatoryjna 1,tel:(0-74) 81-35-195 **20% rabatu**

województwo KUJAWSKO-POMORSKIE

USŁUGI NOCLEGOWE

Stanica Wodna PTTK i DW w Bachotku
87-100 Pokrzydowo ,tel: (0-56) 498-59-19 **5% rabatu**

województwo MAZOWIECKIE

USŁUGI NOCLEGOWE-GASTRONOMICZNE

Ośrodek Szkoleniowo-Hotelowy przy IBL
05-090 Raszyn Sękocin Las ,tel:(0-22) 715-38-00-4,797-39-99,fax:715-38-02 **10% rabatu**

województwo Podlaskie

USŁUGI NOCLEGOWE-GASTRONOMICZNE- OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO

Pensjonat „Kupała"
17-200 Orzeszkowo-Pokryjewo 139-148 tel:(0-850 873-29-21,873-31-79, (0-22) 665-14-06
noclegi,jazda konna, wypozyczalnia rowerów wodnych,pontonów,
wycieczki autokarowe z przewodnikiem, gastronomia (zniżka bez napojów alkoholowych)
organizacja konferencji,przyjęć **10% rabatu**

Restauracja „Biała Róża"
17-200 Hajnówka, ul. 3 Maja 42 tel:(0-850 873-29-21,
z wyjątkiem napojów alkoholowych) **10% rabatu**

Redakcja:Centralna Biblioteka PTTK
im.Kazimierza Kulwiecia
ul.Podwale 23
00-261 Warszawa
tel.831-80-65

Numer zamknięto: 30 09 2000.

1950-2000 PTTK

ISSN 1234-1835

INFORMACJE
Zarządu Głównego PTTK

Nr 7

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2000

1950-2000 PTTK

Do użytku wewnętrznego.

Koleżanki i Koledzy!

Mija ostatni już rok XX wieku a także II tysiąclecia. Rok V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, rok Jubileuszu 50 – lecia połączenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Doniosłym akordem zakończyliśmy więc wiek XX. Rodzą się zatem pytania, co dalej, dokąd zmierzamy? Pytania tym istotniejsze, że w nadchodzącym 2001 roku czeka nas Walny Zjazd Towarzystwa, który powinien wytyczyć kierunki działania na następne lata. Najbliższe miesiące powinny być zatem okresem dyskusji środowiskowych, aby dobrze przygotować się do Zjazdu.

Powinniśmy pamiętać, że warunkiem efektywnej działalności Towarzystwa jest istnienie atmosfery, emocjonalnej więzi, poczucia przynależności do społeczności ludzi przyjaznych – kolegów z turystycznych szlaków. Nie możemy dopuścić w Towarzystwie do wytworzenia atmosfery agresywności, nietolerancji, konfrontacji. Proszę, nie zapominajmy o tym w toku przedzjazdowych gorących dyskusji.

Wchodzimy w nowe stulecie bogaci doświadczeniem 127-letniej tradycji naszego Towarzystwa. Ta tradycja jest bogactwem, ale i zobowiązaniem do poszerzania i wzbogacania dorobku naszych Poprzedników.

Koleżanki i Koledzy!

Życzę Wam i Waszym Bliskim spokojnych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia, w cieple domowego ogniska przy błyszczącej ozdobami, pachnącej lasem choince.

Niech Nowy Rok 2001 spełni Wasze marzenia, obdarzy Was zdrowiem i pogodą ducha, przyniesie radość i satysfakcję z naszej wspólnej działalności w Polskim Towarzystwie Turystyczno Krajoznawczym.

Janusz Zdebski

Warszawa – Kraków grudzień 2000 r.

1950-2000 PTTK

Medal Honorowy 50-lecia PTTK dla Ojca Świętego Jana Pawła II

W dniu 22 listopada br. grupa działaczy PTTK biorąca udział w pielgrzymce - wycieczce do Rzymu i Watykanu organizowanej z inicjatywy kol. Zbigniewa Malinowskiego członka ZG PTTK przez Oddział PTTK Huty Baildon w Katowicach spotkała się po audiencji generalnej z Ojcem Świętym Janem Pawłem II.

Przedstawiciele ZG PTTK na czele z kol. Franciszka Midurą - Członkiem Prezydium ZG PTTK wręczyli Ojcu Świętemu jako Członkowi Honorowemu Towarzystwa Medal 50 - lecia PTTK, „Kanon Krajoznawczy Polski" oraz album „Polska fotografia krajoznawcza". Kol. Franciszek Midura krótko poinformował Ojca Świętego o Kongresie i o obchodach 50-lecia działalności PTTK. Ojciec Święty Jan Paweł II podziękował za medal i książki oraz pobłogosławił przybyłych. W czasie tego samego spotkania kol. Adam Nowicki Przewodniczący Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK wręczył Ojcu Świętemu Złotą Odznakę Kajakową za Wytrwałość z diamentem wraz ze specjalnie przygotowanym adresem.

W spotkaniu z Ojcem Świętym poza już wymienionymi uczestniczyli kol. kol. Konrad Bielecki, Tadeusz Martusewicz, Maria Balcerzak, Zbigniew Malinowski, Halina Mankiewicz, Nella Szlompek.

● NASZ JUBILEUSZ ●

Rozpoczęte w maju tego roku, pod historycznym dla krajoznawców zamkiem, w Ogrodzieńcu obchody 50-lecia połączenia PTT i PTK w Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze wkroczyły w swoją kulminacyjną fazę. W dniu 16 grudnia 2000 r., a więc równo pół wieku po tym jak w Warszawie zjazdy PTT w siedzibie PTE na Nowym Świecie i PTK w Domu Rzemiosła na ul. Miodowej podjęły decyzję o połączeniu się w PTTK, do siedziby ZG Towarzystwa zjechało kilkuset wybitnych działaczy Towarzystwa z całej Polski.

Uroczystości rozpoczęły się o godz. 10.00 przed budynkiem ZG PTTK na ul. Senatorskiej 11. Informację o historii budynku przedstawił Kol. St. Skowroński. Zgromadzonych przed tablicą pamiątkową zaprojektowaną i wykonaną przez prof. Mariana Koniecznego z Krakowa witali kol. kol. Andrzej Wasilewski - członek Prezydium ZG PTTK i główny organizator Zlotu Oddziałów PTTK w Ogrodzieńcu i Andrzej Gordon - Sekretarz Generalny ZG PTTK. Przed odsłonięciem tablicy kol. Janusz Zdebski - Prezes ZG PTTK nawiązując do konieczności posiadania przez każdą wspólnotę poczucia swojej misji podkreślił, że *misja dla PTTK była, jest i będzie zgodna z zawartym na tablicy hasłem „Polsce służymy i służyć będziemy"*. Samego aktu odsłonięcia tablicy dokonał pełniący obowiązki dziekana Kręgu Członków Honorowych PTTK kol. Janusz Żmudziński, któremu towarzyszyli prezesi władz naczelnych PTTK kol. kol. Anna Kirchner, Stanisław Dygasiewicz i Janusz Zdebski oraz reprezentująca młode pokolenie w PTTK, dwukrotna Laureatka Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Krajoznawczego „Poznajemy Ojcowiznę" kol. Katarzyna Knapska. W czasie odegrania hymnu pochylił się sztandar ZG PTTK. Jego poczet stanowili kol. kol. Tadeusz Martusewicz - Członek Honorowy PTTK, Prezes Oddziału Stołecznego PTTK im. Al. Janowskiego, Edyta Kraśnicka z Oddziału Żoliborskiego PTTK, wielokrotny kierownik 5 dniowych tras turystycznych na Ogólnopolskim Zlocie „Palmiry" i kol. Agnieszka Suss z Oddziału Przewodnickiego PTTK, wielokrotna Laureatka Konkursu Krasomówczego Przewodników w Golubiu Dobrzyniu. W trakcie uroczystości zabrał głos b. Wiceprezes ZG Towarzystwa, poseł Tadeusz Syryjczyk podkreślając ogromne zasługi PTTK w pracy dla Polski i w jednoczeniu w tej pracy ludzi o różnych światopoglądach i poglądach politycznych, a zjednoczonych krajoznawczo-turystyczną pasją. Następnie pod opieką przewodników z Oddziału Przewodnickiego PTTK w Warszawie zgromadzeni udali się w grupach do kościoła pod wezwaniem św. Antoniego Padewskiego na ul. Senatorskiej, a młodzież szkolnych Kół Turystyczno-Krajoznawczych z Oddziałów: „Praskiego" i „Mazowsze" pojechała złożyć wiązanki z kwiatów na grobach b. prezesów PTK i PTTK: Aleksandra Janowskiego, Zygmunta Glogera, Piotra Gajewskiego, Wicentego Kraśko, Stanisława Lewandowskiego i Tadeusza Rycerskiego.

Dziękczynne nabożeństwo ekumeniczne zostało przygotowane przez Członka Honorowego PTTK ks. prałata dr Jerzego Pawlika. Celem nabożeństwa było podziękowanie Bogu za szczęście wspólnej drogi i pracy w ciągu 50-lecia działalności PTTK. W nabożeństwie z udziałem chórów Kościoła Ewangielicko-Reformowanego w Warszawie, OO. Franciszkanów z Niepokalanowa, Parafii Prawosławnej na Woli w Warszawie wzięło udział kilkuset działaczy PTTK. Wysłuchali w czasie nabożeństwa przesłania Ojca Świętego Jana Pawła II na Światowy Dzień Turystyki, które odczytał kol. Adam Chyżewski, b. prezes ZG PTTK. Po błogosławieństwie kapłanów serdecznie podziękował za nie kol. Janusz Zdebski.

Główne uroczystości jubileuszowe odbyły się w Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II. Składały się one z kilku części. Pierwszej oficjalnej, drugiej w formie sesji naukowej zakończonej recitalem i trzeciej towarzyskiej.

Uroczystość w gościnnym Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II rozpoczęła się hymnem narodowym i wprowadzeniem sztandaru ZG PTTK. Gości powitał kol. Edward Kudelski - wiceprezes ZG PTTK, przewodniczący Komitetu Obchodów 50-lecia działalności PTTK. Na uroczystość przybyli przedstawiciel Pana Prezydenta RP pan Mirosław Głogowski, pan Tadeusz Donocik - Wiceminister Gospodarki, pan dr Janusz Radziejowski - Główny Konserwator Przyrody, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Ochrony Środowiska, , pan dr Marek Rubnikowicz - zastępca Generalnego Konserwatora Zabytków, pan Czesław Jermanowski - Wiceprezes Telewizji Polskiej, przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Zarządu Lasów Państwowych oraz współpracujących z PTTK organizacji PTSM, PFCiC, PST, TOnZ, TKKF. Gorąco powitano gości przybyłych z zagranicy kol. kol. Jana Havelkę, Prezydenta Europejskiej Federacji Wędrownictwa i zarazem Prezydenta Klubu Czeskich Turystów, pana Wratisława Schalla - Prezydenta Klubu Słowackich Turystów oraz Lajosa Turocy - Honorowego Prezydenta Węgierskiego Związku Przyjaciół Przyrody.

W głównym wystąpieniu prezes ZG PTTK kol. Janusz Zdebski przypomniał rodowód Towarzystwa, jego genezę oraz funkcje jaką spełniało i spełnia w Polsce. Zaznaczył, *że głęboka patriotyczną misję Towarzystwa realizowało i realizuje ogromna rzesza działaczy, dla których właśnie PTTK jest tą wspólnotą, w której odnajdują się najpełniej i w której odnajdują swoje serdeczne ścieżki do Ojczyzny, do swoich Ojcowizn, do innych ludzi i do przyjaźni. To właśnie pozwala z nadzieją spoglądać w przyszłość.*

Po wystąpieniu Prezesa ZG PTTK zabrali głos przedstawiciele bratnich stowarzyszeń turystycznych z zagranicy przekazując serdeczne pozdrowienia i wręczając symboliczne upominki.

Następnie przedstawiciel pana Prezydenta RP pan Mirosław Głogowski odczytał list, który pan Prezydent Aleksander Kwaśniewski skierował do uczestników jubileuszowego spotkania /list ten prezentujemy w dalszej części „Informacji"/.

W imieniu Wicepremiera Janusza Steinhoffa i własnym zabrał głos pan Minister Tadeusz Donocik wysoko oceniając działalność naszego Towarzystwa. Wskazał na współczesne wyzwania związane z rozwojem turystyki jako gałęzi gospodarki i złożył PTTK najlepsze życzenia na przyszłość. O znaczącej roli PTTK w ochronie polskiej przyrody mówił pan dr Janusz Radziejowski - Wiceminister Ochrony Środowiska, a o realizowanych przez PTTK zadaniach w sferze ochrony naszego dziedzictwa kulturowego i kształtowania polskiej świadomości pan dr Marek Rubnikowicz - zastępca Generalnego Konserwatora Zabytków.

Listy od Marszałka Sejmu RP pana Macieja Płażyńskiego, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej pana Roberta Lipki, Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych pana dr Konrada Tomaszewskiego, Dyrektora Krajowego Zarządu Parków Narodowych pana dr pana Grzegorza Bieleckiego, Prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" pana prof. Andrzeja Stelmachowskiego, Prezesa ZG TKKF pana Mieczysława Borowego, Prezesa Warszawskiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego SA pana Ryszarda Brzozowskiego, a także od kierownictwa redakcji TTG Poland reprezentowanego przez red. red. Marka Traczyka i Jana Pawła Piotrowskiego odczytał kol. Andrzej Gordon. Przyjęto je brawami.

Podniosłą częścią uroczystości było wręczenie Medali Honorowych 50-lecia PTTK. Otrzymali je jako pierwsi Członkowie Honorowi PTTK. Na uroczystości medale odebrali: Janusz Biegajło - Szczecin, Zygmunt Bracławik – Katowice, Marian Chudy – Poznań, Adam Czarnowski – Warszawa, Kazimierz Denek – Poznań, Wacław Dobrowolski – Kraśnik, Jan Dworczyk – Warszawa, Stanisław Dygasiewicz – Bydgoszcz, Lechosław Fularski – Łódź, Józef Gądor – Puławy, Władysław Gwardys – Warka, Izabella Horodecka – Warszawa, Barbara Kaczmarek – Szczecin, Jerzy Stanisław Klimko - Suwałki, Zbigniew Kresek – Kraków, Zygmunt Kwiatkowski – Golub Dobrzyń, Jadwiga Kuśmierek – Gdańsk, Teofil Ligenza vel Ozimek – Jelenia Góra, Józef Małecki – Tarnów, Tadeusz Martusewicz – Warszawa, Mieczysław Michalski – Gdańsk, Bogusław Rybski – Kraków, Zbigniew Siudak – Bochnia, Zygmunt Sładkowski – Warszawa, Eugeniusz Skrzypek – Warszawa, Wanda Tomaszewska – Wrocław, Sylwester Tomaszewski – Warszawa, Henryk Tomkiewicz – Warszawa, Elfryda Trybowska – Rabka, Janina Twaróg – Kraków, Zbigniew Twaróg – Kraków, Janusz Umiński – Bydgoszcz, Franciszek Wachowiak – Szamotuły, Henryk Walkowski – Łódź, Władysław Wojewódzki – Gdańsk, Zbigniew Wyżga – Kraków, Ignacy Zatwarnicki - Sanok, Tadeusz Zerych – Opole, Janusz Żmudziński – Warszawa

Za wyróżnienia w imieniu Członków Honorowych Towarzystwa pięknie podziękował kol. Zbigniew Twaróg.

Z kolei zabrał głos kol. Marek Staffa Wiceprezes ZG Towarzystwa, a zarazem przewodniczący Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK przedstawiając sylwetkę pierwszego Laureata Nagrody Literackiej im. Władysława Krygowskiego - Józefa Nykę. Wręczył też Laureatowi stosowny adres oraz tatrzańską akwarelę autorstwa Józefa Jurczyszyna.

Z wynikami Konkursu „Moje PTTK" i Konkursu Kronik zapoznał zebranych kol. Gustaw Konopacki - Wiceprezes ZG PTTK. Wręczono nagrody laureatom pierwszych nagród.

Nagrody odebrali za Konkurs „Moje PTTK" kol. kol. Artur Gawenda, Mieczysław Szymański, a wyróżnienie za całość nadesłanych prac Adam Czarnowski. Nagrody za I miejsca w Ogólnopolskim Konkursie Kronik odebrali w kategorii - kronik oddziałów PTTK, ich komisji problemowych i turystyki kwalifikowanej - „Kroniki Wojewódzkiego PTTK w Łodzi" przedstawiciel Oddziału Łódzkiego PTTK, w kategori kronik SKKT-PTTK i grup młodzieżowych oddziałów Towarzystwa - „Kronika SKKT-PTTK przy Zespole Szkół Budowlanych w Żarach - Zespół Szkół Budowlanych w Żarach" przedstawiciel szkoły, w kategorii kronik innych kół i klubów PTTK - „Kronika Koła Przewodników PTTK w Chełmku", pan Zdzisław Wróbel, w kategorii kronik indywidualnych turystów zrzeszonych w PTTK - Katarzyna Walkowska z Łodzi, w kategorii kronik cyklicznych imprez turystyczno-krajoznawczych, akcji i kampanii programowych, prowadzonych w PTTK, kroniki obiektów turystycznych Towarzystwa - „Kronika Obuwników i Garbarzy z Chełmka", pan Zdzisław Wróbel.

Na zakończenie tej części obrad zabrał głos kol. Bronisław Karpiak - Prezes PFCiC, który przekazał pozdrowienia do PFCiC i przekazał album dla Centralnej Biblioteki PTTK.

Po przerwie przewodnictwo obrad objął kol. Adam Chyżewski. W ramach sesji naukowej wygłoszono następujące referaty:

- prof. dr hab. Tadeusz Łobożewicz - „PTTK jako stowarzyszenie kształtujące nawyki aktywnego wypoczynku i aktywnej turystyki",
- prof. dr hab. Olaf Rogalewski - „PTTK wobec przestrzeni dla turystyki",
- red. Wiesław Wójcik z „Wierchów" - Wierni tradycji PTT",
- dr Franciszek Midrura - „PTTK wobec kultury - zgodnie z tradycją PTK",
- prof. dr hab. Marek Dąbrowski - „PTTK współtwórcą podstaw gospodarki turystycznej".

Referaty ciekawe i nowatorskie /będą później publikowane/ pozwoliły na przedstawienie bogatego spectrum półwiecznej działalności Towarzystwa, roli, które ono odegrało i odgrywa w przestrzeni turystycznej, w sferze sposobu regeneracji sił w rozwijaniu kultury i gospodarki. Tę część uroczystości zakończył piękny Chopinowski recital pana Jacka Mysińskiego.

Trzecią niezwykle ważną częścią jubileuszowej imprezy było spotkanie towarzyskie. Uczestniczyli w nim zaproszeni goście oraz Członkowie Honorowi PTTK, byli i obecni członkowie władz naczelnych PTTK, przedstawiciele Oddziałów PTTK, przewodniczący Komisji ZG PTTK, byli pracownicy PTTK, byli i obecni kierownicy działalności gospodarczej PTTK, autorzy wielu znakomitych przedsięwzięć naszego Towarzystwa. Wielu z nich zajmuje dzisiaj ważną pozycję w życiu turystycznym, społecznym i kulturalnym Polski.

Dominowała serdeczność osobistych spotkań, nieraz po wielu latach, ludzi, którzy swoją pracą i działalnością zapisali piękne karty historii naszego Towarzystwa.

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 16 grudnia 2000 roku

Do uczestników Jubileuszu 50-lecia
Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

Szanowni Państwo,

To już 50 lat PTTK ! Pół wieku razem chodzimy po turystycznych szlakach wyznaczonych przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Razem poznajemy polskie krajobrazy, odwiedzamy historyczne miejsca, podziwiamy piękną przyrodę. Turystyczne fascynacje na zawsze pozostają źródłem niezwykłych opowieści, najciekawszych wspomnień. Za to wszystko dziękuję Towarzystwu, gratulując Wam wspaniałego Jubileuszu. To święto polskiej turystyki.

Od bieszczadzkich Połonin po Park Woliński, od Helu po Zakopane – wszędzie Wasz znak jest drogowskazem dla prawdziwych turystów. Dla wszystkich spragnionych bliskości przyrody, dla szukających informacji i wiedzy o historii naszego kraju. Przez ostatnie 50 lat Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze zgromadziło niezliczoną rzeszę miłośników turystyki, wspaniałych ludzi, pasjonatów, znawców polskiego piękna. Trudno wymienić ich wszystkich, choć wielu znam osobiście i cenię sobie naszą przyjaźń. Pozwolę sobie zatem przekazać najserdeczniejsze turystyczne pozdrowienia i życzenia dla wszystkich członków i działaczy PTTK.

Kontynuujecie wspaniałe tradycje zrodzonego pod Rysami Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i warszawskiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Jestem przekonany, iż będziecie umieli wykorzystać swą przeszłość także w przyszłości. Przed nami czas Europy bez granic, czas, w którym wbrew sceptykom będziemy mogli pełniej prezentować nasz kraj, jego kulturę, przyrodę, historię i ludzi. To szansa na tworzenie wśród mieszkańców Europy mody na polską turystykę. Takie zadanie trzeba zacząć realizować już dziś. To ważny argument na drodze do Unii Europejskiej. Dlatego też wysoko cenię fakt, iż PTTK już podjęło to wyzwanie.

Niech kompas Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego dalej wyznacza bezpieczne, ciekawe szlaki turystom. Niech jak przez ostatnie pół wieku równie wspaniale służy polskiej turystyce i odkrywaniu uroków naszej Ojczyzny.

Aleksander Kwaśniewski

Aleksander Kwaśniewski

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 13 grudnia 2000 r.

Uczestnicy
Uroczystych Obchodów Pięćdziesięciolecia
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego
Warszawa

Szanowni Państwo

Rok 2000 jest szczególnie ważny dla członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Pięćdziesiąt lat temu założone zostało stowarzyszenie, które połączyło entuzjastów turystyki i krajoznawstwa. Pragnę tą drogą przekazać Władzom i Członkom Związku gratulacje oraz wyrazy uznania za wieloletnią działalność popularyzującą atrakcje Polski oraz zalety turystyki aktywnej.

Obchody pięćdziesięciolecia Polskiego Towarzystwa Turystyczno -Krajoznawczego stwarzają dogodną okazję do przypomnienia dorobku organizacji. Towarzystwo - poprzez działania integrujące ideę poznania kraju ojczystego z aktywnym wypoczynkiem oraz ochroną przyrody, zabytków i krajobrazu - przyczyniało się do poprawy kondycji psycho-fizycznej rodaków. W promowaniu atrakcji turystycznych Polski istotną rolę pełnią książki, mapy i foldery wydawane pod egidą PTTK. Swymi zainteresowaniami umieliście Państwo zarazić dzieci i młodzież. Jestem pełen uznania dla osiągnięć PTTK w upowszechnianiu krajoznawstwa i turystyki kwalifikowanej.

Życzę, by dalsze przedsięwzięcia na rzecz utrwalania i pomnażania zasobów kultury i przyrody służyły poznawaniu naszej Ojczyzny oraz przyczyniały się do krzewienia wśród młodego pokolenia tej niezwykłej pasji. Osobom wyróżnionym serdecznie gratuluję. Władzom i Członkom PTTK życzę wszelkiej pomyślności w realizacji zadań ważnych dla polskich pasjonatów turystyki i krajoznawstwa. Powodzenia.

Maciej Płażyński

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER GOSPODARKI
Janusz Steinhoff

Warszawa, 8 grudnia 2000r.

Pan
Prof. Janusz Zdebski

Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego

Szanowny Panie Prezesie,

Pragnę serdecznie podziękować za zaproszenie do udziału w uroczystości z okazji 50-lecia PTTK, która odbędzie się 16 grudnia br. w Warszawie.

Z tej okazji pragnę przekazać Kierownictwu i pracownikom PTTK gratulacje, wyrazy uznania, serdeczne pozdrowienia i życzenia dalszych sukcesów oraz wszelkiej pomyślności.

Jestem świadom zasług jakie w długoletniej działalności Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze osiągnęło w zakresie rozwoju turystyki, poznawaniu skarbów przyrodniczych ziemi polskiej oraz kreowaniu ojczystej kultury.

Z przykrością przychodzi mi jednak Pana poinformować, że z powodu napiętego kalendarza prac nie będę mógł uczestniczyć w uroczystościach.

Jeszcze raz proszę o wyrozumiałość i pozostaję z wyrazami szacunku.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego
Pan Profesor Janusz Zdebski

Szanowny Panie Profesorze

Proszę przyjąć wyrazy najwyższego uznania oraz gratulacje, które kieruję na Pana ręce dla wszystkich członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego dla z okazji szczególnego jubileuszu 50 – lecia Towarzystwa.

Jubileusz ten jest wyjątkowym wydarzeniem dla tych wszystkich, którzy aktywnie uczestniczą w działalności turystyczno – krajoznawczej oraz ją wspierają. Pięćdziesięcioletnia działalność Towarzystwa przyczyniła się w szczególny sposób do wzbogacenia naszej kultury narodowej, do podniesienia jej rangi w zakresie uniwersalnych wartości humanistycznych oraz wzbogacania naszej osobowości.

Ta wyjątkowa rocznica skłania do refleksji i wspomnień, których istotnym motywem pozostają podziękowania dla twórców i działaczy Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego.

W tym uroczystym dniu – w imieniu własnym oraz całego środowiska wojskowego - życzę, by wspaniały dorobek byłych i obecnych działaczy Towarzystwa służył nadal intelektualnemu wzbogacaniu całego społeczeństwa.

Jednocześnie życzę Panu Prezesowi oraz pracownikom Zarządu Głównego PTTK, a także jego członkom dalszych sukcesów w działalności statutowej oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

PODSEKRETARZ STANU W MON DS. SPOŁECZNYCH

Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Robert Lipka

Warszawa, 16 grudnia 2000 r.

GENERALNY
KONSERWATOR ZABYTKÓW

GKZ-505 \2000

Warszawa, dn. 15 grudnia 2000 r.

Szanowny Pan
Prof. Janusz Zdebski
Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego
ul. Senatorska 11
00-075 Warszawa

Uprzejmie dziękuję za zaproszenie mnie na uroczystości związane z 50-leciem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Jubileusz półwiecza istnienia i działalności Towarzystwa jest najlepsza okazją do złożenia Panu i wszystkim członkom PTTK najgłębszych wyrazów uznania i życzeń dalszej owocnej pracy. Pragnę podkreślić także swe głębokie przekonanie o wyjątkowej wadze działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, które przez ostatnie 50 lat rozbudzało zainteresowanie narodowym dziedzictwem kultury. Niezwykle wysoko oceniam zaangażowanie Towarzystwa w popularyzowanie idei ochrony zabytków, w kształtowanie i upowszechnianie wiedzy o dobrach kultury, o ich wartości i znaczeniu dla tradycji i tożsamości społeczeństwa. Nie sposób przecenić dokonań PPTK obejmujących między innymi liczne wydawnictwa, konferencje oraz działania edukacyjne sprzyjające lepszemu poznaniu naszego kraju. Wszystko to składa się na tak życzliwy i pełen szacunku odbiór pracy Towarzystwa przez tych, którym nieobojętne jest dziedzictwo przeszłości. Jego działalność wpływa także na utrwalanie postaw obywatelskich wobec wciąż licznych zagrożeń dla zabytków oraz na lepsze zrozumienia całokształtu działań podejmowanych przez Służbę Ochrony Zabytków. Oceniam to tak wysoko, gdyż społecznie ugruntowana potrzeba obcowania z polską przyrodą i polskimi zabytkami jest jednym z filarów skutecznego funkcjonowania kierowanej przeze mnie służby.

Życząc udanych obchodów jubileuszu i kontynuowania wytrwałej pracy dla kształtowania społecznej świadomości wagi dziedzictwa narodowego,

ZASTĘPCA GENERALNEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW

dr Marek Rubnikowicz

XV WALNY ZJAZD
Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego .

Uchwała nr 149 / XIV / 2000
Zarządu Głównego PTTK z 23.09.2000 r. w sprawie terminu i miejsca obrad XV Walnego Zjazdu PTTK.

Na podstawie Art. 30 ust. 2 pkt 1/ oraz w związku z Art. 22 ust. 1 Statutu PTTK i § 6 pkt 1 uchwały nr 131/XIV/2000 Zarządu Głównego PTTK z 17.06.2000 r. w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem – ZARZĄD GŁÓWNY PTTK p o s t a n a w i a :

1. Zwołać w Warszawie , w dniach 14 – 16 września 2001 roku XV WALNY ZJAZD Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego .

2. XV Walny Zjazd PTTK obradować będzie w składzie plenarnym i w Zespołach Problemowych Zjazdu. Projekt programu XV Walnego Zjazdu PTTK przedstawiony zostanie Zarządowi Głównemu PTTK na posiedzeniu plenarnym w grudniu 2000 r.

Zarząd Główny PTTK

● Z PRAC ZG PTTK ●

Uchwała Nr 156/XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z 17 grudnia 2000 roku
w sprawie porządku obrad XV Walnego Zjazdu PTTK

1. Kierując się postanowieniami § 6 pkt. 1 Uchwały ZG PTTK Nr 131/XIV/2000 z 17 czerwca 2000 roku i po zapoznaniu się z „Założeniami organizacyjno-programowymi i finansowymi XV Walnego Zjazdu PTTK" przedstawionymi przez Zespół Organizacyjny Komitetu Organizacyjnego XV Walnego Zjazdu PTTK - Zarząd Główny PTTK z a t w i e r d z a :
   rekomendowany przez Prezydium ZG PTTK na posiedzeniu w dniu 15.12.2000 r. RAMOWY PROGRAM OBRAD XV WALNEGO ZJAZDU PTTK stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
2. Ramowy program obrad XV Walnego Zjazdu PTTK wraz z Uchwałą Zarządu Głównego PTTK Nr 149/XII/2000 z 23.09.2000 roku w sprawie terminu i miejsca XV Walnego Zjazdu PTTK przekazany zostanie delegatom na Zjazd co najmniej na miesiąc przed jego terminiem.
3. Projekt szczegółowy porządeku obrad XV Walnego Zjazdu PTTK opracowany przez Zespół Organizacyjny Komitetu Organizacyjnego Zjazdu na podstawie „Ramowego programu obrad Zjazdu" przedstawiony zostanie do przyjęcia XV Walnemu Zjazdowy PTTK w części organizacyjnej obrad Zjazdu.

Zarząd Główny PTTK

● Ramowy Program Obrad XV Walnego Zjazdu PTTK ●

14.09.2001 r. /piątek/	**Część organizacyjna obrad XV Walnego Zjazdu PTTK** /z udziałem delegatów na XV Walny Zjazd PTTK oraz członków ustępujących władz naczelnych PTTK/

godz. 11^{30}-14^{00}	1. Otwarcie obrad przez prezesa Zarządu Głównego PTTK
	2. Wybór przewodniczącego oraz prezydium obrad XV Walnego Zjazdu PTTK
	3. Uchwalenie przez Zjazd „Regulaminu obrad XV Walnego Zjazdu PTTK" oraz przyjęcie szczegółowego porządku obrad Zjazdu
	4. Wybór Komisji Zjazdowych: - Mandatowej - Statutowej - Uchwał - Wyborczej oraz Przewodniczących Zespołów Zjazdowych
	5. Sprawozdanie Komisji MANDATOWEJ XV WALNEGO ZJAZDU PTTK
	6. Podjęcie uchwały w sprawie nadania przez XV Walny Zjazd PTTK Godności Członka Honorowego PTTK wybitnym działaczom Towarzystwa
	7. Rozpatrzenie przez Zjazd wniosku GSK PTTK i ZG PTTK o podjęcie przez Zjazd uchwały o darowaniu wszystkich kar orzeczonych do dnia 17.XII.2000 r.
	8. Zakończenie obrad części organizacyjnej.
godz. 14^{00}-16^{00}	przerwa w obradach
godz. 16^{00}-18^{00}	1. **UROCZYSTE OTWARCIE OBRAD XV WALNEGO ZJAZDU PTTK**
	2. Nadanie przez Zjazd godności Członka Honorowego PTTK
	3. Wręczenie odznaczeń
	4. Wystąpienia Gości XV Walnego Zjazdu PTTK
godz. 18^{00}-19^{00}	5. Wystąpienia sprawozdawcze prezesów ustępujących władz naczelnych PTTK: - Zarządu Głównego - Głównej Komisji Rewizyjnej - Głównego Sądu Koleżeńskiego
godz. 19^{00}-20^{00}	6. Dyskusja plenarna dot. sprawozdań z działalności za okres XIV kadencji i wystąpień prezesów ustępujących władz.
15.09.2001 r. /sobota/ godz. 8^{30}-10^{15}	8. c.d. dyskusji plenarnej
	9. **Sprawozdanie Komisji Mandatowej XV Walnego Zjazdu PTTK**
godz. 10^{15}-10^{30}	10. **Rozpatrzenie wniosku Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK w sprawie absolutorium dla ustępującego Zarządu Głównego PTTK**
godz. 10^{30}-11^{00}	przyjście do gmachu Wydziału Weterynarii SGGW
godz. 11^{00}-14^{00}	11. Obrady w Zespołach Zjazdowych: - Programowym - Ekonomicznym - Statutowym Obrady w Komisjach Zjazdowych:

- Statutowej
- Uchwał
- Wyborczej

/poza oficjalnym programem Zjazdu planuje się robocze spotkanie Członków Honorowych także w pomieszczeniach Wydziału Weterynarii/

godz. 14^{00}-16^{00} przerwa w obradach

godz. 16^{00}-17^{30}
12. Sprawozdanie Komisji Wyborczej XV Walnego Zjazdu PTTK
13. Ustalenie przez Zjazd list kandydatów do nowo-wybieranych władz naczelnych PTTK:
    - Zarządu Głównego
    - Głównej Komisji Rewizyjnej
    - Głównego Sądu Koleżeńskiego
14. **Wybór Komisji Skrutacyjnej XV Walnego Zjazdu PTTK**

godz. 17^{30}-18^{30}
15. c.d. dyskusji plenarnej w tym sprawozdania z prac Zespołów Zjazdowych

godz. 18^{30}-19^{30}
16. **Wybory Władz Naczelnych PTTK:**
    - **Zarządu Głównego**
    - **Głównej Komisji Rewizyjnej**
    - **Głównego Sądu Koleżeńskiego**

godz. 19^{30}-20^{30} przerwa w obradach

godz. 20^{30}-22^{00}
17. Dyskusja plenarna c.d.
18. Ogłoszenie wyników wyborów Władz Naczelnych PTTK

godz. 22^{00}-23^{00}
19. Zebrania konstytuujące nowo-wybrane władze naczelne PTTK:
    - Zarządu Głównego
    - Głównej Komisji Rewizyjnej
    - Głównego Sądu Koleżeńskiego

16.09.2001 r. /niedziela/

godz. 7^{30}-8^{30} Nabożeństwo w intencji PTTK

godz. 9^{00}-9^{30}
20. Złożenie XV Walnemu Zjazdowi PTTK sprawozdań z ukonstytuowania się władz naczelnych PTTK:
    - Zarządu Głównego
    - Głównej Komisji Rewizyjnej
    - Głównego Sądu Koleżeńskiego

godz. 9^{30}-11^{30}
21. **SPRAWOZDANIE KOMISJI MANDATOWEJ XV WALNEGO ZJAZDU PTTK**
22. Sprawozdanie Komisji Statutowej XV Walnego Zjazdu PTTK; przedstawienie projektu uchwały w sprawie zmian w Statucie PTTK
23. Podjęcie uchwały w sprawie zmian w Statucie PTTK

godz. 11^{30}-13^{30}
24. Sprawozdanie Komisji Uchwał XV Walnego Zjazdu PTTK; przedstawienie projektu uchwał
25. Podjęcie uchwał na lata 2001 - 2005

godz. 13^{30}-14^{00} 26. Wystąpienie prezesa Zarządu Głównego PTTK

godz. 14^{00}-14^{30} 27. Uroczyste zamknięcie obrad XV Walnego Zjazdu PTTK

Zarząd Główny PTTK

• Z PRAC PREZYDIUM ZG PTTK •

●

Uchwała nr 450/2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 17.11.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Dolnośląskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Porozumienia Oddziałów PTTK Województwa Dolnośląskiego z dnia 13.11.2000r.
- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Dolnośląskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Bronisław Zathey (Wrocław) – Przewodniczący Komitetu
   przewodniczący Rady Programowej Porozumienia Oddziałów PTTK Województwa Dolnośląskiego
   prezes Oddziału Wrocławskiego PTTK we Wrocławiu
2. Kol. Henryk Antkowiak (Jawor) - Członek Komitetu
   Oddział PTTK „Ziemi Jaworskiej" w Jaworze
3. Kol. Marian Hawrysz (Lubin) – Członek Komitetu
   Oddział PTTK „Zagłębia Miedziowego" w Lubinie,
4. Kol. Andrzej Mateusiak (Jelenia Góra) - Członek Komitetu
   prezes Zarządu Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie" w Jeleniej Górze
5. Kol. Andrzej Konarski (Wrocław) - Członek Komitetu
   członek ZG PTTK,
   Oddział PTTK przy Politechnice Wrocławskiej
6. Kol. Andrzej Mikuś (Kłodzko) - Członek Komitetu
   członek GSK PTTK,
   prezes Oddziału PTTK „Ziemi Kłodzkiej" w Klodzku
7. Kol. Stanisław Nosol (Wrocław) - Członek Komitetu
   Oddział Wrocławski PTTK w Wrocławiu
8. Kol. Zofia Sikora (Wałbrzych) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Wałbrzychu
9. Kol. Marek Staffa (Wrocław) - Członek Komitetu
   wiceprezes ZG PTTK
   Oddział Wrocławski PTTK w Wrocławiu
10. Kol. Krzysztof Ryszard Mazurski (Wrocław) - Członek Komitetu
    członek ZG PTTK,
    Oddział Wrocławski PTTK w Wrocławiu
11. Kol. Jan Jagielski (Jelenia Góra) - Członek Komitetu
    członek GSK PTTK
    Oddział Wojskowy PTTK w Jeleniej Górze
12. Kol. Rajmund Goluch (Wrocław) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału Wojskowego PTTK we Wrocławiu
13. Kol. Jerzy Błaszczyk (Wrocław) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału PTTK Wrocław – Fabryczna we Wrocławiu

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Dolnośląskiego do:

1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa mazowieckiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,

2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr449/2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 17.11.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Sejmiku Prezesów Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 20.10.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Henryk Miłoszewski (Toruń) – Przewodniczący Komitetu
   członek ZG PTTK,
   przewodniczący prezydium Sejmiku Prezesów Województwa Kujawsko - Pomorskiego,
   prezes Oddziału Miejskiego PTTK w Toruniu
2. Kol. Edward Kozanowski (Bydgoszcz) - Zastępca Przewodniczącego Komitetu
   członek GKR PTTK,
   prezes Oddziału PTTK przy Klubie Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy
3. Kol. Stanisław Dygasiewicz (Bydgoszcz) – Członek Komitetu
   Prezes GKR PTTK,
4. Kol. Jerzy Kondek (Grudziądz) - Członek Komitetu
   Prezes Oddziału PTTK w Grudziądzu
5. Kol. Tadeusz Konieczka (Inowrocław) - Członek Komitetu
   Prezes Oddziału PTTK w Inowrocławiu
6. Kol. Wojciech Krajewski (Włocławek) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału Kujawskiego PTTK w Włocławku
7. Kol. Barbara Kubiak (Bydgoszcz) - Członek Komitetu
   prezes Regionalnego Oddziału PTTK „Szlak Brdy" w Bydgoszczy
8. Kol. Ryszard Tylicki (Brodnica) - Członek Komitetu
   prezes Oddziały PTTK w Brodnicy

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego do:
1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa kujawsko - pomorskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr448/2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 17.11.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Porozumienia Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego z dnia 9.10.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Andrzej Wasilewski (Lublin) – Przewodniczący Komitetu
   członek prezydium ZG PTTK,
   przewodniczący Porozumienia Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego,
   prezes Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie
2. Kol. Andrzej Czachorowski (Biłgotraj) - Członek Komitetu
   sekretarz Zarządu Oddziału PTTK w Biłgoraju
3. Kol. Janina Dwornicka (Krasnymstawie) – Członek Komitetu
   członek GSK PTTK,
   sekretarz Zarządu Oddziału PTTK w Krasnymstawie
4. Kol. Janusz Góra (Nałęczów) - Członek Komitetu
   prezes OKR Oddziału PTTK w Nałęczowie
5. Kol. Bogdan Kotowski (Lublin) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie
6. Kol. Zbigniew Lubaszewski (Chełm)) - Członek Komitetu
   skarbnik Oddziału PTTK w Chełmie
7. Kol. Ryszard Łapa (Zamość) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału PTTK w Zamościu
8. Kol. Danuta Mońk (Dęblin) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału Miejskiego PTTK w Dęblinie
9. Kol. Marian Pawłowski (Puławy) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału PTTK w Puławach
10. Kol. Jerzy Pianowski (Janowie Lubelskim) - Członek Komitetu
    członek Zarządu Oddziału PTTK w Janowie Lubelskim
11. Kol. Marcin Piskula (Kazimierz Dolny) - Członek Komitetu
    skarbnik Oddziału PTTK w Kazimierzy Dolnym
12. Kol. Tadeusz Sobieszek (Lublin) - Członek Komitetu
    Wiceprezes GKR PTTK,
    członek OKR Oddziału Miejskiego PTTK w Lublinie
13. Kol. Mieczysław Tokarski (Włodawa) - Członek Komitetu
    wiceprezes Oddziału PTTK we Włodawie
14. Kol. Marek Wójtowicz (Lublin) - Członek Komitetu
    wiceprezes Oddziału Kolejowego PTTK w Lublinie

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Lubelskiego do:

1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa lubelskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Uchwała nr 445/ 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 17.11.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Lubuskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Lubuskiego Porozumienia Oddziałów PTTK z dnia 10.10.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Lubuskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Czesław Woźniak (Międzyrzecz) – Przewodniczący Komitetu
   przewodniczący Lubuskiego Porozumienia Oddziałów PTTK,
   prezes Oddziału PTTK „Ziemi Międzyrzeckiej" w Międzyrzeczu Wielkopolskim
2. Kol. Władysław Chrostowski (Gorzów Wielkopolski) - Członek Komitetu
   prezes Regionalnego Oddziału Lubuskiego Przewodników Turystycznych PTTK w Gorzowie Wlkp.
3. Kol. Jan Frydrych (Zielona Góra) – Członek Komitetu
   prezes Oddziału Regionalnego w Zielonej Górze,
4. Kol. Pola Kuleczka (Zielona Góra) - Członek Komitetu
   Oddział PTTK w Zielonej Górze
5. Kol. Józef Matysiak (Międzyrzecz) - Członek Komitetu
   skarbnik Oddziału PTTK w Międzyrzeczu
6. Kol. Przemysła Mikołajczak (Międzyrzecz) - Członek Komitetu
   sekretarz Oddziału PTTK w Międzyrzecz
7. Kol. Marianna Osóbka (Gubin) - Członek Komitetu
   sekretarz Oddziału PTTK w Gubinie
8. Kol. Zbigniew Rudziński (Gorzów Wielkopolski) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału
   Miejskiego PTTK w Gorzowie Wlkp.
9. Kol. Józef Tarniowy (Żary) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Żarach
10. Kol. Mieczysław Wojecki (Zielona Góra) - Członek Komitetu
    Regionalny Oddział PTTK w Zielonej Górze
11. Kol. Hanna Żytkowska (Gorzów Wielkopolski) - Członek Komitetu
    Prezes Oddziału Zakładowego PTTK „Energetyk" w Gorzowie Wlkp.

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Lubuskiego do:
1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa lubuskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. ,zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 462 / 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 15.12.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Łódzkiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Rady Oddziałów PTTK województwa łódzkiego z dnia 22.11.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Łódzkiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Ryszard Mamenas (Łódź) – Przewodniczący Komitetu
   członek ZG PTTK
   przewodniczący Rady Oddziałów PTTK Województwa Łódzkiego,
   prezes Oddziału „Łódzkiego" PTTK w Łodzi
2. Kol. Edward Jabłoński (Łódź) - Członek Komitetu
   członek GKR PTTK
   Oddział „Łódzki" PTTK w Łodzi
3. Kol. Halina Kaftan (Opoczno) – Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału PTTK w Opocznie
4. Kol. Mirosław Ratajski (Piotrków Trybunalski) - Członek Komitetu
   członek ZG PTTK
   prezes Oddziału PTTK w Piotrkowie Trybunalskim
5. Kol. Włodzimierz Szafiński (Żarnów) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Żarnowie
6. Kol. Zygmunt Szmidt (Pabianice) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Pabianicach
7. Kol. Jolanta Śledzińska (Zduńska Wola) - Członek Komitetu
   sekretarz Oddziału PTTK w Zduńskiej Woli
8. Kol. Anna Teodorczyk (Pabianice) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału PTTK w Pabianicach

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Łódzkiego do:

współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa łódzkiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,

2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 463 / 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 15.12.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Małopolskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Małopolskiego Forum Oddziałów PTTK z dnia 25.11.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Małopolskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Jerzy Kapłon (Kraków) – Przewodniczący Komitetu

wiceprezes GKR PTTK
przewodniczący Małopolskiego Forum Oddziałów PTTK,
prezes Oddziału „Krakowskiego" PTTK w Krakowie

2. Kol. Ryszard Bielecki (Kraków) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK przy Hucie im. T. Sędzimira w Krakowie
3. Kol. Piotr Dąbrowski (Kraków) – Członek Komitetu
członek ZG PTTK,
prezes Oddziału Akademickiego PTTK w Krakowie
4. Kol. Beata Dziduszko (Tarnów) - Członek Komitetu
członek GKR PTTK,
Oddział PTTK „Ziemi Tarnowskiej" w Tarnowie
5. Kol. Janusz Jędrygas (Wadowice) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK „Ziemia Wadowicka" w Wadowicach
6. Kol. Antoni Marchwicki (Kraków) - Członek Komitetu
prezes Oddziału Wojskowego PTTK w Krakowie
7. Kol. Jan Noworyta (Oświęcim) - Członek Komitetu
wiceprezes Oddziału PTTK „Ziemi Oświęcimskiej" w Oświęcimiu
8. Kol. Eugeniusz Patla (Gorlice) - Członek Komitetu
prezes Oddziały PTTK w Gorlicach
9. Kol. Jan Palider (Zakopane) - Członek Komitetu
członek ZG PTTK,
prezes Oddziału „Tatrzańskiego" PTTK w Zakopanem
10. Kol. Wiesław Panek (Bochnia) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK w Bochni
11. Kol. Iwona Rożej (Kraków) - Członek Komitetu
Oddział „Krakowski" PTTK w Krakowie
12. Kol. Adam Sobczyk (Nowy Sącz) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK „Beskid" w Nowym Sączu
13. Kol. Barbara Stanek (Olkusz) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK „Beskid" w Olkuszu
14. Kol. Ludwik Starzak (Myślenice) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK „Lubomir" w Myślenicach
15. Kol. Stanisław Winter (Krynica) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK w Krynicy
16. Kol. Janusz Zdebski (Kraków) - Członek Komitetu
prezes ZG PTTK
Oddział „Krakowski" PTTK w Krakowie

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Małopolskiego do:

1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa małopolskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 440 / 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 22.09.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Mazowieckiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Mazowieckiego Forum Oddziałów PTTK z dnia 4.09.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Mazowieckiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Wojciech Koprowski (Warszawa) – Przewodniczący Komitetu
   przewodniczący Rady Mazowieckiego Forum Oddziałów PTTK,
   prezes Oddziału Praskiego PTTK w Warszawie
2. Kol. Konrad Bielecki (Radom) - Członek Komitetu
   członek ZG PTTK,
   wiceprzewodniczący Rady MFO PTTK,
   prezes Oddziału Miejskiego PTTK w Radomiu
3. Kol. Stanisław Janowicz (Warszawa) – Członek Komitetu
   członek ZG PTTK,
4. Kol. Andrzej Jasiński (Warka) - Członek Komitetu
   skarbnik Rady MFO PTTK,
   członek Zarządu Oddziału PTTK w Warce
5. Kol. Jadwiga Kamińska (Płock) - Członek Komitetu
   sekretarz Zarządu Oddziału Miejskiego w Płocku
6. Kol. Anna Kirchner (Siedlce) - Członek Komitetu
   prezes GSK PTTK,
   członek Rady MFO PTTK,
   prezes Oddziału PTTK „Podlasie" w Siedlcach
7. Kol. Bogdan Komorowski (Pionki) - Członek Komitetu
   członek GKR PTTK,
   członek Rady MFO PTTK,
   członek Zarządu Oddziału PTTK w Pionkach
8. Kol. Gustaw Konopacki (Warszawa) - Członek Komitetu
   wiceprezes ZG PTTK,
   prezes Oddziały PTTK przy WAT
9. Kol. Jerzy Kwaczyński (Żyrardów) - Członek Komitetu
   członek Rady MFO PTTK,
   przewodniczący Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej,
   prezes Oddziału PTTK w Żyrardów
10. Kol. Tadeusz Martusewicz (Warszawa) - Członek Komitetu
    członek ZG PTTK,
    prezes Oddziału Stołecznego PTTK w Warszawie
11. Kol. Franciszek Midura (Warszawa) - Członek Komitetu
    członek Prezydium ZG PTTK,
12. Kol. Ewa Stangrodzka (Ciechanów) - Członek Komitetu
    sekretarz Rady MFO PTTK,
    wiceprezes Oddziału PTTK w Ciechanowie.

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Mazowieckiego do:
1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa mazowieckiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 461/2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 15.12.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Opolskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Porozumienia Oddziałów PTTK Województwa Opolskiego z dnia 14.11.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Opolskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Lucjusz Bilik (Opole) – Przewodniczący Komitetu
   prezes Oddziału Regionalnego PTTK Śląska Opolskiego w Opolu
2. Kol. Józef Michalczewski (Prudnik) - Wiceprzewodniczący Komitetu
   prezes Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie" w Prudniku
3. Kol. Alfred Feliks (Zawadzkie) – Wiceprzewodniczący Komitetu
   prezes Oddziału Zakładowego PTTK przy Hucie „Andrzej" w Zawadzkiem
4. Kol. Wilhelma Barańska (Brzeg) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK „Ziemi Brzeskiej" w Brzegu
5. Kol. Zbigniew Rodziewicz (Chorula) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału Zakładowego PTTK ZPW „Górażdże S.A." w Choruli
6. Kol. Paweł Nimptscht (Cisek) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Cisku
7. Kol. Jerzy Chmiel (Głuchołazy) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Głuchołazach
8. Kol. Adolf Mikulec (Nysa) - Członek Komitetu
   członek GSK PTTK,
   prezes Oddziału PTTK „Ziemi Nyskiej" w Nysie
9. Kol. Bogdan Wajszwili (Olesno) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Oleśnie
10. Kol. Władysław Łysiak (Ozimek) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału Zakładowego PTTK przy Hucie „Małapanew" w Ozimku
11. Kol. Krzysztof Orłowski (Strzelce Opolskie) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału PTTK „Ziemi Strzeleckiej" w Strzelcach Opolskich
12. Kol. Ireneusz Szmajda (Opole) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału Opolskiego PTTK w Opolu

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Opolskiego do:
1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa opolskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr464/ 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 15.12.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Podkarpackiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Podkarpackiego Forum Oddziałów PTTK z dnia 11.12.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Podkarpackiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Egeniusz Taradajko (Rzeszów) – Przewodniczący Komitetu
   przewodniczący Podkarpackiego Forum Oddziałów PTTK,
   prezes Oddziału PTTK w Rzeszowie
2. Kol. Antoni Hadała (Rzeszów) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału PTTK w Rzeszowie
3. Kol. Jerzy Husar (Przemyśl) – Członek Komitetu
   członek Zarządu Oddziału PTTK w Przemyślu
4. Kol. Adolf Maciołek (Ustrzyki Dolne) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Ustrzykach Dolnych
5. Kol. Stanisław Sieradzki (Sanok) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Sanoku
6. Kol. Ryszard Walat (Tarnobrzeg) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Tarnobrzegu
7. Kol. Agnieszka Wałach (Rzeszów) - Członek Komitetu
   sekretarz Oddziału PTTK w Rzeszowie

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Podkarpackiego do:
1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa podkarpackiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr465 / 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 15.12.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Podlaskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Podlaskiego Porozumienia Oddziałów PTTK z dnia 6.12.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Podlaskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Tomasz Ostapczuk (Białystok) – Przewodniczący Komitetu
   przewodniczący Podlaskiego Porozumienia Oddziałów PTTK

prezes Regionalnego Oddziału PTTK w Białymstoku

2. Kol. Tadeusz Lutrzykowski (Łomża) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Łomży
3. Kol. Małgorzata Pawłowska (Suwałki) - Członek Komitetu
   sekretarz Oddziału PTTK w Suwałkach
4. Kol. Mieczysław Piotrowski (Białowieża) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Białowieży
5. Kol. Jakub Półtorzycki (Białystok) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału PTTK w Białymstoku
6. Kol. Mieczysław Żukowski (Białystok) - Członek Komitetu
   Regionalny Oddział PTTK w Białymstoku

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Podlaskiego do:

1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa podlaskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 441 / 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 22.09.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Pomorskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Regionalnego Ośrodka Programowego PTTK z dnia 29.08.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Pomorskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Marian Czyżewski (Gdańsk) – Przewodniczący Komitetu
   przewodniczący Rady Regionalnego Ośrodka Programowego PTTK w Gdańsku
2. Kol. Jan Bogucki (Sopot) - Członek Komitetu
   członek Prezydium GKR PTTK,
   prezes Oddziału PTTK w Sopocie
3. Kol. Leonard Budniak (Gdynia) – Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK Marynarki Wojennej w Gdyni,
4. Kol. Janusz Grabowski (Słupsk) - Członek Komitetu
   urzędujący Sekretarz Zarządu Oddziału Regionalnego PTTK w Słupsku
5. Kol. Mieczysław Michalski (Gdańsk) - Członek Komitetu
   członek Prezydium GSK PTTK
6. Kol. Stanisław Sikora (Gdańsk) - Członek Komitetu
   członek ZG PTTK,

prezes Oddziału PTTK w Gdańsku

7. Kol. Józef Strzelecki (Malbork)) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału Przewodniczącego PTTK w Malborku
8. Kol. Elżbieta Świerk (Gdańsk) - Członek Komitetu
   urzędujący Sekretarz Zarządu Oddziału Regionalnego PTTK w Gdańsku
9. Kol. Łucja Wróbel (Gdynia) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK Stoczni Gdynia S.A.
10. Kol. Ryszard Wrzosek (Gdynia) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału Morskiego PTTK w Gdyni
11. Kol. Lech Zalewski (Gdańsk) - Członek Komitetu
    wiceprzewodniczący Rady ROP,
    wiceprezes Oddziału Regionalnego PTTK w Gdańsku.

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Pomorskiego do:

1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa pomorskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 466/2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 15.12.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Śląskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Rady Prezesów Oddziałów PTTK Województwa Śląskiego z dnia 25.11.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Śląskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Edmund Zaiczek (Żywiec) – Przewodniczący Komitetu
   przewodniczący Rady Prezesów Oddziałów PTTK województwa śląskiego
   prezes Oddziału „Babiogórskiego" PTTK w Żywcu
2. Kol. Roman Bargieł (Katowice) - Członek Komitetu
   członek GKR PTTK,
   prezes Górnośląskiego Oddziału PTTK w Katowicach
3. Kol. Jan Gorczyca (Bielsko Biała) – Członek Komitetu
   członek GKR PTTK,
   Oddział PTTK w Bielsku Białej
4. Kol. Stanisław Góra (Będzin) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Będzinie
5. Kol. Henryk Kieś (Świętochłowice) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Świętochłowicach
6. Kol. Edward Kudelski (Tychy) - Członek Komitetu
   wiceprezes ZG PTTK,
   Oddział Międzyuczelniany PTTK w Katowicach

7. Kol. Ireneusz Twarkowski (Bytom) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Bytomiu
8. Kol. Andrzej Michalik (Chorzów) - Członek Komitetu
   członek GKR PTTK,
   prezes Oddziału Regionalnego PTTK w Katowicach
9. Kol. Edmund Sroka (Ruda Śląska)) - Członek Komitetu
   członek ZG PTTK,
   prezes Oddziału Miejskiego PTTK w Rudzie Śląskiej
10. Kol. Lech Tota (Częstochowa) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału Regionalnego PTTK w Częstochowie
11. Kol. Ilona Ulatowska (Gliwice) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału PTTK Ziemi Gliwickiej
12. Kol. Edward Wieczorek (Katowice) - Członek Komitetu
    Katowicki Oddział Regionalny PTTK
13. Kol. Stanisław Witała (Ruda Śląska) - Członek Komitetu
    Oddział Miejski PTTK w Rudzie Śląskiej

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Śląskiego do:

1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa śląskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 446/2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 17.11.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Świętokrzyskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Wojewódzkiego Porozumienia Oddziałów PTTK Regionu Świętokrzyskiego z dnia 12.10.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Świętokrzyskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Kazimierz Micorek (Kielce) – Przewodniczący Komitetu
   przewodniczący Wojewódzkiego Porozumienia Oddziałów PTTK,
   prezes Oddziału Świętokrzyskiego PTTK w Kielcach
2. Kol. Franciszek Guska (Kielce) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału Świętokrzyskiego PTTK w Kielcach
3. Kol. Edward Imiela (Starachowice) – Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Starachowicach
4. Kol. Romuald Jałowiecki (Kielce) - Członek Komitetu
   członek GSK PTTK
   Oddział Świętokrzyski PTTK w Kielcach
5. Kol. Marek Juszczyk (Sandomierz) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Sandomierzu
6. Kol. Roman Kałuża (Ostrowiec Świętokrzyski) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału Świętokrzyskiego PTTK w Ostrowcu Świętokrzyskim
7. Kol. Krzysztof Kasprzyk (Starachowice) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału Międzyszkolnego PTTK w Starachowicach
8. Kol. Alicja Mężyk (Ostrowiec Świętokrzyski) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału Świętokrzyskiego PTTK w Ostrowcu Świętokrzyskim
9. Kol. Wojciech Pasek (Końskie) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Końskich

10. Kol. Zbigniew Pawlik (Ostrowiec Świętokrzyski) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK im. M.Radwana w Ostrowcu Świętokrzyskim
11. Kol. Zbigniew Pękala (Ostrowiec Świętokrzyski) - Członek Komitetu
członek Zarządu Oddziału PTTK im. M.Radwana w Ostrowcu Świętokrzyskim
12. Kol. Jerzy Pikul (Pińczów) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK w Pińczowie
13. Kol. Andrzej Wadowski (Busko Zdrój) - Członek Komitetu
wiceprezes Oddziału PTTK w Busku Zdroju
14. Kol. Andrzej Wąchocki (Starachowice) - Członek Komitetu
Oddział Międzyszkolny PTTK w Starachowicach
15. Kol. Jerzy Włodarczyk (Skarżysko) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK w Skarżysku Kamiennej

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Świętokrzyskiego do:
1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa świętokrzyskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 467 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 15.12.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Warmińsko – Mazurskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Porozumienia Oddziałów PTTK Województwa Warmińsko - Mazurskiego z dnia 26.11.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Warmińsko - Mazurskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Marian Jurak (Olsztyn) – Przewodniczący Komitetu
przewodniczący Regionalnej Rady Programowej PTTK Warmia – Mazury
prezes Oddziału Warmińsko – Mazurskiego PTTK w Olsztynie
2. Kol. Donat Burzyński (Kętrzyn) - Członek Komitetu
prezes Oddziału PTTK w Kętrzynie
3. Kol. Krystyna Fuchs (Olsztyn) - Członek Komitetu
prezes Oddziału „Olsztyńskiego" PTTK w Olsztynie
4. Kol. Zygmunt Janusik (Olsztyn) - Członek Komitetu
prezes Oddziału Zakładowego PTTK przy „Stomil – Olsztyn" S.A. w Olsztynie
5. Kol. Jan Kochanowski (Ostróda) - Członek Komitetu
prezes Oddziału Zachodnio – Mazurskiego PTTK w Ostródzie
6. Kol. Henryk Myśliwski (Elbląg) - Członek Komitetu
prezes Oddziału „Ziemi Elbląskiej" PTTK w Elblągu
7. Kol. Tadeusz Walczak (Olsztyn) - Członek Komitetu
przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Przewodnickiej
Oddział Warmińsko – Mazurski PTTK w Olsztynie

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Warmińsko - Mazurskiego do:
1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa warmińsko - mazurskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,

3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 447/2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 17.11.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Wielkopolskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Wielkopolskiej Korporacji Oddziałów PTTK z dnia 11.10.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Wielkopolskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Marian Chudy (Poznań) – Przewodniczący Komitetu
   członek GKR PTTK,
   przewodniczący Wielkopolskiej Korporacji Oddziałów PTTK,
   prezes Oddziału Poznańskiego PTTK w Poznaniu
2. Kol. Renata Dehr (Poznań) - Członek Komitetu
   członek Zarządu Oddziału Poznańskiego PTTK w Poznaniu
3. Kol. Ryszard Gołębiewski (Luboń) – Członek Komitetu
   Prezes OKR Oddziału PTTK w Luboniu
4. Kol. Adam Gostyński (Kalisz) - Członek Komitetu
   sekretarz Oddziału PTTK w Kaliszu
5. Kol. Marian Jaskóła (Swarzędz) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Swarzędzu
6. Kol. Eugeniusz Kowalski (Luboń) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Luboniu
7. Kol. Tadeusz Krzyżanowski (Kościan) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Kościanie
8. Kol. Andrzej Kudlaszyk (Poznań) - Członek Komitetu
   wiceprezes Oddziału PTTK Pracowników Kolejowych w Poznaniu
9. Kol. Andrzej Łącki (Konin) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału PTTK w Koninie
10. Kol. Maślanko Grzegorz (Poznań) - Członek Komitetu
    członek GSK PTTK,
    członek Zarządu Oddziału Międzyuczelnianego PTTK w Poznaniu
11. Kol. Paweł Mordal (Szamotuły) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału PTTK w Szamotułach
12. Kol. Roch Tarczewski (Poznań) - Członek Komitetu
    prezes Oddziału PTTK Poznań Nowe Miasto
13. Kol. Leszek Zagórski (Poznań) - Członek Komitetu
    sekretarz Oddziału Poznańskiego PTTK w Poznaniu

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Wielkopolskiego do:
1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa wielkopolskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 468 / 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 1512.2000 r.
w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Zachodniopomorskiego

Na podstawie § 2 ust. 5 Uchwały nr 131 /XIV/2000 ZG PTTK z dnia 17 czerwca 2000 roku w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz po uwzględnieniu wniosku Rady Oddziałów PTTK województwa zachodniopomorskiego z dnia 22.11.2000r.- Prezydium Zarządu Główny PTTK postanawia:

§ 1

Powołać Komitet Organizacyjny Regionalnej Konferencji Oddziałów PTTK Województwa Zachodniopomorskiego (zwanej dalej RKO PTTK) w składzie:

1. Kol. Jerzy Winsze (Szczecin) – Przewodniczący Komitetu
   przewodniczący Rady Oddziałów PTTK Województwa Zachodniopomorskiego,
   prezes Regionalnego Oddziału Szczecińskiego PTTK w Szczecinie
2. Kol. Halina Adamczak (Stargard Szczeciński) - Członek Komitetu
   Oddział PTTK w Stargardzie Szczecińskim
   Kol. Danuta Borkowska (Szczecin) – Członek Komitetu
   Regionalny Oddział Szczeciński PTTK w Szczecinie
4. Kol. Przemysław Jaskóła (Szczecin) - Członek Komitetu
   Oddział Wojskowy PTTK w Szczecinie
5. Kol. Ryszard Kotla (Szczecin) - Członek Komitetu
   prezes Oddziału „Zachodniopomorskiego" PTTK w Szczecinie
6. Kol. Jan Krzysztoń (Szczecin) - Członek Komitetu
   Regionalna Pracownia Krajoznawcza w Szczecinie
7. Kol. Maria Misiowiec (Myślibórz) - Członek Komitetu
   Oddział PTTK w Myśliborzu
8. Kol. Grzegorz Podbiał (Kołobrzeg) - Członek Komitetu
   Oddział PTTK w Kołobrzegu
9. Kol. Regina Wiśniewska (Koszalin) - Członek Komitetu
   Oddział PTTK w Koszalinie

§ 2

Zobowiązać Komitet Organizacyjny RKO PTTK Województwa Zachodniopomorskiego do:

1. współdziałania ze wszystkimi oddziałami PTTK na terenie województwa zachodniopomorskiego w zakresie sprawnego i terminowego przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej,
2. przygotowania, zwołania i przeprowadzenia w terminie zatwierdzonym przez Prezydium ZG PTTK RKO PTTK,
3. zabezpieczenia dokumentacji RKO PTTK,
4. doręczenia do Zarządu Głównego PTTK w terminie 14 dni od daty RKO PTTK dokumentacji, o której mowa w § 27 ust. 2 „Ordynacji Wyborczej."

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem uchwalenia.

Prezydium ZG PTTK

Uchwała nr 469 / 2000
Prezydium Zarządu Głównego PTTK z dnia 15 grudnia 2000 r.
w sprawie rozpatrzenia odwołań zarządów oddziałów PTTK , którym Zarząd Główny PTTK nie przyznał mandatów delegata na regionalne konferencje oddziałów PTTK .

Na podstawie § 4 uchwały nr 131/XIV/2000 ZG PTTK z 17. 06. 2000 r. w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo –

wyborczej przed Walnym Zjazdem oraz § 2 i 3 uchwały 132/XIV/2000 ZG PTTK z 17.06.2000 r. w sprawie klucz wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK, Prezydium ZG PTTK u c h w a l a co następuje:

1. po rozpatrzeniu odwołań zarządów oddziałów PTTK, którym nie przyznano mandatów delegata na regionalne konferencje oddziałów PTTK p r z y z n a j e :

1/ ***Oddziałowi Zakładowemu PTTK przy Polskim Koncernie Naftowym ORLEN w Płocku 1 mandat*** **na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa mazowieckiego, przyjmując za podstawę pismo Zarządu Oddziału stwierdzające, że Oddział powiększył stan członków zwyczajnych PTTK z opłaconą składką do 65 osób,**

2/ ***Oddziałowi PTTK w Nowej Soli 1 mandat*** **na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa lubuskiego, przyjmując za podstawę pismo Zarządu Oddziału stwierdzające, że Oddział powiększył stan członków zwyczajnych PTTK z opłacona składką do 52 osób,**

3/ ***Regionalnemu Oddziałowi Lubuskiemu Przewodników Turystycznych PTTK w Gorzowie Wlkp. 2 mandaty*** **na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa lubuskiego w związku z przekazaniem do ZG PTTK przez Zarząd Oddziału na druku TK – O sprawozdania statystycznego z działalności oddziału za rok 1999, w którym wykazano 62 członków zwyczajnych PTTK z opłacona składką.**

4/ ***Oddziałowi PTTK przy FUM „ Warka „ w Warce 1 mandat*** **na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa mazowieckiego, przyjmując za podstawę pismo Zarządu Oddziału stwierdzające, że Oddział powiększył stan członków zwyczajnych PTTK z opłacona składką do 55 osób,**

2. po stwierdzeniu, że zarząd oddziału PTTK zrealizował uchwałę ZG PTTK nr 33/ XIV/98 z 28.03.1998 r. i dostosował statut oddziału do wymogów obowiązującego Statutu PTTK , co jest równoznaczne z ustaniem przyczyny, która spowodowała nie przyznanie przez ZG PTTK mandatów delegata na regionalną konferencję oddziałów PTTK p r z y z n a j e :

1/ ***Samodzielnemu Szkolnemu Oddziałowi PTTK przy Zespole Szkół Szkół Łączności w Krakowie 2 mandaty*** **na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa małopolskiego. Oddział odbył zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 443/2000 z 22.09.2000 r. zatwierdziło zmiany w statucie oddziału.**

2/ ***Oddziałowi Akademickiemu PTTK w Częstochowie 2 mandaty*** **na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa śląskiego. Oddział odbył zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 442/2000 z 22.09.2000 roku zatwierdziło zmiany w statucie oddziału.**

3/ ***Oddziałowi Regionalnemu PTTK w Częstochowie 5 mandatów*** **na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa śląskiego. Oddział odbył zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 452/2000 z 17.11.2000 roku zatwierdziło zmiany w statucie oddziału.**

4/ ***Oddziałowi PTTK w Łasku 2 mandaty*** **na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa łódzkiego. Oddział odbył zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 451/2000 z 17.11.2000 r. zatwierdziło zmiany w statucie oddziału.**

5/ *Oddziałowi PTTK KOLEJARZ w Szczecinie 2 mandaty* na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa zachodniopomorskiego. Oddział odbył zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 444/2000 z 22.09.2000 r. zatwierdziło zmiany w statucie oddziału.

6/ *Oddziałowi PTTK w Mińsku Mazowieckim 2 mandaty* na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa mazowieckiego. Oddział odbył Zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 470 /2000 z 15.12.2000 r. zatwierdziło zmiany w statucie oddziału oraz powiększył stan członków zwyczajnych PTTK z opłacona składką do 68 osób,

7/ *Oddziałowi Akademickiemu PTTK im. W.Pola w Lublinie 1 mandat* na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa lubelskiego. Oddział odbył Zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 474/2000 z 15.12.2000 r. zatwierdziło zmiany w statucie oddziału oraz powiększył stan członków zwyczajnych PTTK z opłacona składką do 50 osób,

8/ *Oddziałowi PTTK „ Ziemia Janowska „w Janowie Lubelskim 2 mandaty* na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa lubelskiego. Oddział odbył Zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 473/2000 z 15.12.2000 r. zatwierdziło zmiany w statucie oddziału.

9/ *Oddziałowi PTTK „ Ziemi Lwóweckiej „ w Lwówku Śląskim 2 mandaty* na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa dolnośląskiego. Oddział odbył zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 471/2000 z 15.12.2000 r. zatwierdziło zmiany w statucie oddziału.

10/ *Oddziałowi PTTK w Golubiu – Dobrzyniu 10 mandatów* na regionalną konferencję oddziałów PTTK województwa kujawsko - pomorskiego. Oddział odbył zjazd w sprawach statutowych a Prezydium ZG PTTK uchwałą nr 472/2000 z 15.12.2000 r. zatwierdziło zmiany w statucie oddziału.

3. z w i ę k s z a ogólną liczbę mandatów na regionalne konferencje oddziałów PTTK :

1/ na Regionalną Konferencję Województwa Dolnośląskiego *z 79 do 81* poprawiając załącznik nr 1 do uchwały ZG PTTK nr 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r.
2/ na Regionalną Konferencję Województwa Kujawsko – Pomorskiego *z 55 do 65* poprawiając załącznik nr 2 do uchwały 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r.
3/ na Regionalną Konferencję Województwa Lubelskiego *z 45 do 48* poprawiając załącznik nr 3 do uchwały 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r.
4/ na Regionalną Konferencję Województwa Lubuskiego *z 41 do 44* , poprawiając załącznik nr 4 do uchwały ZG PTTK nr 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r.
5/ na Regionalną Konferencję Województwa Łódzkiego *z 51 do 53* poprawiając załącznik nr 5 do uchwały ZG PTTK nr 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r.
6/ na Regionalna Konferencję Województwa Małopolskiego *z 85 do 87* poprawiając załącznik nr 6 do uchwały ZG PTTK nr 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r.
7/ na Regionalną Konferencję Województwa Mazowieckiego *ze 110 do 114* poprawiając załącznik nr7 do uchwały ZG PTTK nr 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r
8/ na Regionalną Konferencję Województwa Śląskiego *ze 125 do 132* poprawiając załącznik nr 12 do uchwały ZG PTTK nr 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r.
9/ na Regionalna Konferencję Województwa Zachodniopomorskiego *z 54 do 56* poprawiając załącznik nr 16 do uchwały ZG PTTK nr 132/XIV/2000 z 17.06.2000 r.

4. Prezydium ZG PTTK u p o w a ż n i a Sekretarza Generalnego ZG PTTK do powiadomienia o niniejszej decyzji zainteresowane oddziały PTTK oraz właściwe Komitety Regionalnych Konferencji Oddziałów PTTK .

5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydium ZG PTTK

Z PRAC ZG PTTK ● D.C.

Uchwała nr 157 /XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z 17.12.2000 roku
w sprawie zmian w składzie Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK.

Zgodnie z art.35 Statutu PTTK oraz § 12 Regulaminu wzorcowego komisji, rad i zespołów ZG PTTK przyjmuje się do wiadomości następujące zmiany :

1/ Komisja Turystyki Motorowej ZG PTTK , na zwolnione miejsce w Komisji po zmarłym Koledze Aleksandrze JECKIELU – z Klubu Motorowego „Przemysław" w Poznaniu, wprowadza Kolegę Jarosława SMOLARKA z Klubu Turystyki Motorowej „Start" w Pabianicach i powierza mu obowiązki Sekretarza Komisji.
2/ Zgodnie z uchwałą podjętą na posiedzeniu 1.04. 2000 r. Komisja zwalnia z funkcji Sekretarza Komisji Kol. Ireneusza Dolatę z Poznania
3/ Zarząd Główny PTTK przyjmuje do akceptującej wiadomości wyżej podane zmiany w składzie osobowym Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK.

Zarząd Główny PTTK

●

Uchwała nr 158 /XIV/2000
Zarządu Głównego PTTK z dnia 17.12.2000 roku
w sprawie zmian w składzie osobowym Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK

Zgodnie z art. 30 pkt. 2.8 Statutu PTTK oraz na wniosek Komisji Turystyki Kajakowej, Zarząd Główny PTTK przyjmuje do akceptującej wiadomości zmiany w składzie Komisji:

§ 1

Z powodu zaniechania działalności zwalnia się z Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK Kol.Kol.:

- Krzysztofa Jurka z Krakowa,
- Tomasza Kukułę z Warszawy,
- Henryka Sienkiewicza z Warszawy
- Aleksandra Dobę ze Szczecina

§ 2

W skład Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK powołuje się z dniem 2.12.2000 r. Koleżankę Elżbietę Gomulską z Warszawy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

Zarząd Główny PTTK

• Z PRAC PREZYDIUM ZG PTTK • D.C.

UCHWAŁA nr 453 / 2000
PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK z dnia 17.11.2000 r.
w sprawie zatwierdzenia odznaki krajoznawczej
„Szlakiem architektury drewnianej w Polsce"

§ 1

Zgodnie z art. 9 pkt. 7 Statutu PTTK Prezydium Zarządu Głównego PTTK na wniosek Zarządu Regionalnego Oddziału Szczecińskiego PTTK im. Stefana Kaczmarka - ustanawia odznakę krajoznawczą „Szlakiem architektury drewnianej w Polsce".

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydium ZG PTTK

„Szlakiem Architektury Drewnianej w Polsce"

Odznaka Krajoznawcza

REGULAMIN

●

1. Wstęp

Drewno przez wiele stuleci było głównym materiałem budowlanym. Niestety od czasu wprowadzenia w budownictwie betonu, żelbetu, czy stali zaczęło być coraz bardziej wypierane w konstrukcjach architektonicznych. Co gorsze – z uwagi na mniejsza trwałość i zaniedbanie konserwatorskie – obiekty architektury drewnianej zaczęły ginąć z polskiego krajobrazu. Znikają, tak bardzo polskie wiatraki typu „koźlak", młyny wodne, dworki, a nawet obiekty architektury sakralnej i kultu religijnego.

Regionalny Oddział Szczeciński PTTK im. Stefana Kaczmarka – Komisja Krajoznawcza, chcąc „ocalić od zapomnienia" ustanawia Odznakę Krajoznawczą „Szlakiem Architektury Drewnianej w Polsce".

2. Postanowienia ogólne

2.1. Odznaka posiada trzy stopnie: brązowy, srebrny, złoty.

2.2. Odznakę zdobywa się w kolejności stopni. Warunkiem ich zdobycia jest zwiedzenie odpowiedniej liczby obiektów architektury drewnianej, określonej w niniejszym regulaminie.

2.3. Obiekty zaliczone na jeden stopień odznaki nie mogą być zaliczane do innych stopni.

2.4. Odznakę można zdobywać na terenie całej Polski również podczas zdobywania innych odznak turystycznych i krajoznawczych.

2.5. Odznakę można zdobywać po ukończeniu 10 roku życia.

3. Warunki zdobywania odznaki

3.1. Czas zdobywania kolejnych stopni odznaki jest dowolny.

3.2. Kolejność zdobywania – według ustanowionych stopni.

3.3. Potwierdzenia należy uzyskiwać w założonej specjalnie kronice-dzienniczku.

Potwierdzenie winno być uzyskane w miejscu lokalizacji zabytku. W przypadku obiektu o charakterze muzealnym – potwierdzenie pieczątką tego obiektu. Oprócz potwierdzenia, należy podać krótki opis, datę zwiedzania, stan techniczny obiektu. Można zamieścić widokówkę, szkic, czy własnoręcznie wykonane zdjęcie.

3.4. Za obiekty architektury drewnianej uznaje się: wiatraki., młyny wodne, obiekty kultu religijnego o konstrukcji drewnianej (kościoły, cerkwie, kaplice, meczety itp.) chaty, dwory, spichlerze, karczmy, zabudowania gospodarcze.

4. Zakres poszczególnych stopni odznaki

Stopień odznaki	Liczba obiektów ogółem	- w tym minimum:		
		wiatraki, młyny wodne	muzea etnograficzne, skanseny	obiekty kultu religijnego
Brązowy	50	5	3	5
Srebrny	75	10	7	10
Złoty	125	15	10	15

5.Warunki dodatkowe

5.1. Obiekty pojedyncze, będące w obrębie ekspozycji muzeum, czy skansenu nie mogą być zaliczane jak obiekty wg powyższej tabeli (w osobnej pozycji).

5.2. Do obiektów architektury drewnianej zalicza się także budowle o konstrukcji ryglowej, gdzie konstrukcją nośną są elementy wykonane z drewna (belki, stropy, ławy podwalinowe), a wypełnienie ścian z innego materiału budowlanego (np. cegła).

5.3. W przypadku grupy zabytków (np. wiatraki w Śmiglu, czy Koszutach) lub zabudowy ciągłej (np. domy w ciągu ulicy- Rakoniewice), należy ją traktować jako jedną pozycję, opisując całą grupę.

6. Weryfikacja odznaki

6.1. Weryfikacji odznaki dokonuje się na podstawie kroniki-dzienniczka zawierającej spełnienie warunków odpowiedniego stopnia odznaki.

6.2. Weryfikacji dokonuje Komisja Krajoznawcza Regionalnego Oddziału Szczecińskiego PTTK im. Stefana Kaczmarka (70-415 Szczecin, Al. Jedności Narodowej 49 A, tel. /091/434-56-24), gdzie również można nabyć odznakę oraz niniejszy regulamin.

6.3. Przewiduje się ewentualne wykorzystanie informacji o zabytkach architektury drewnianej, zawartych w kronikach dla potrzeb krajoznawczych PTTK.

6.4. Kroniki po weryfikacji zwracane będą autorom.

7. Postanowienia końcowe

Regulamin Odznaki Krajoznawczej „Szlakiem Architektury Drewnianej w Polsce" został zatwierdzony przez Prezydium Zarządu Głównego PTTK w dniu 17.11.2000 r. (uchwała nr 453/200).

KONTAKTY ZAGRANICZNE

W dniach 21-22 listopada 2000 r. Zarząd Główny PTTK gościł delegację Kierownictwa Natur Freunde z Niemiec na czele z prezydentem tej organizacji panem Michaelem Mullerem Pan Michael Muller jest posłem do Bundestagu i zastępcą szefa frakcji SPD w parlamencie Niemiec. Oprócz obrad oficjalnych, z których komunikat publikujemy poniżej, odbyły się robocze spotkania przedstawicieli Natur Freunde z nadgranicznych landów Niemiec oraz oddziałów PTTK ze Szczecina, Gorzowa, Sulęcina, Bydgoszczy. Wszyscy uczestnicy spotkania byli też gośćmi Oddziału Stołecznego PTTK im. Aleksandra Janowskiego w Warszawie

NATURFREUNDE
AMIS DE LA NATURE
FRIENDS OF NATURE
INTERNATIONAL

Wspólny komunikat PTTK i niemieckiego NaturFreunde.

Dnia 22 listopada 2000 r. spotkali się w budynku ZG PTTK przedstawiciele Zarządu PTTK i niemieckiego NaturFreunde w celu przyjacielskiej i konstruktywnej wymiany zdań. W rozmowach ze strony polskiej uczestniczyli Andrzej Gordon, Zbigniew Kresek, Piotr Dąbrowski, Krzysztofa R. Mazurski i Ryszard Kunce, a ze strony niemieckiej Michael Muller i Rudi Klug. W rozmowie brał także udział Wiceprzewodniczący Międzynarodowego NaturFreunde (NFI) Bruno Lampasik. Spotkanie przebiegało w miłej atmosferze i umożliwiło wymianę informacji, doświadczeń oraz omówienie perspektyw dalszej współpracy. Obie organizacje stwierdziły wiele zbieżności w swoich założeniach programowych oraz w praktycznej działalności. Ważne zadania widzą obie organizacje w ochronie przyrody i środowiska, które to sprawy mają duże znaczenie społeczne. Dalsza współpraca obydwu organizacji nabiera jeszcze większego znaczenia na tle łączącej się Europy. Chcemy budować mosty wspólnego zrozumienia we wspólnej Europie. Chcemy włączyć do naszej współpracy młodzież i nauczycieli.

Pomiędzy PTTK a niemieckim NaturFreunde zostało ustalone:

Nastąpi wymiana informacji pomiędzy instruktorami sekcji sportów wodnych i turystyki wodnej. Przedstawiciele niemieckiego NaturFreunde przyjęli zaproszenie na spotkanie z przedstawicielami Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK, które odbędzie się w stanicy położonej w Borach Tucholskich.

Duże znaczenie ma także ścisła współpraca pomiędzy oddziałami z Niemiec, a oddziałami PTTK-owskimi. Współpraca powinna obejmować wszystkie dziedziny, ażeby zrozumienie i przyjaźń rozwijały się. W pierwszej kolejności powinna zostać rozszerzona współpraca pomiędzy landami: Brandenburgią, Meklemburgią, Przedpomorzem, Saksonią, a polskimi województwami lubuskim i zachodnio-pomorskim. Duże znaczenie ma dla nas dalszy rozwój szlaków i dróg rowerowych.

Obie organizacje wspierają wniosek o uznanie regionu Odry-Warty i Nysy Łużyckiej europejskim krajobrazem roku.

Poczynione zostaną starania, aby podczas spotkania „Familienfreizeit 2002 auf dem Hoehen Meissner" wzięli udział przedstawiciele PTTK i NaturFreunde. Udział powinien być umożliwiony wszystkim grupom społecznym. Także związki zawodowe i organizacje społeczne powinny uczestniczyć w tym spotkaniu.

Jako pierwszy efekt współpracy chcemy wydać wspólną broszurę w języku polskim i niemieckim.

Niemiecki NaturFreunde zaprasza Zarząd PTTK do złożenia wizyty w Niemczech w celu rozwijania partnerstwa oraz omówienia perspektyw dalszej współpracy.

Jesteśmy przekonani, że nasza obopólna, zorientowana na lepsze zrozumienie, współpraca będzie kontynuowana.

2001

W czerwcowym numerze „Informacji" (Nr 3/1999, str. 43-44) pisaliśmy o przygotowywanej przez Europejski Związek Wędrownictwa (EWV) na rok 2001 sztafecie turystycznej po nazwą „EuroRally'2001" biegnącej przez europejskie szlaki dalekobieżne i kończącej się zlotem w Stasbourgu w dniach 28-30 września 2001 roku.

Sztafeta przebiegać będzie między innymi przez polskie odcinki szlaku E-3: KARPACKI w dniach od 6 do 19 kwietnia i SUDECKI w dniach od 12 do 26 maja.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze jako koordynator rajdu podjęło szereg ustaleń organizacyjnych zapewniających sprawne jego przeprowadzenie na terenie Polski. Sprawa rajdu była przedmiotem obrad grudniowego posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego PTTK.

Oficjalna nazwa imprezy (w jednej z wersji językowych) do wykorzystania w materiałach rajdowych (wraz z logo EWV) brzmi:

EURO RANDO - EUROWANDERUNG - EURO RAMBLERS RALLY

We wcześniejszych kontaktach z Oddziałami zostały uzgodnione trasy przejścia oraz zadania organizacyjne. Dalej zamieszczamy „Harmonogram przejścia szlaku E-3" zawierający terminy, trasy odcinków i wykaz oddziałów będących organizatorami przejścia sztafety po swoim terenie. Oddziały mogą zapraszać do współpracy i pomocy inne oddziały i jednostki Towarzystwa spoza trasy przebiegu sztafety. Wszystkich chętnych do udziału na poszczególnych trasach rajdu prosimy o szybkie zgłoszenia do odpowiednich oddziałów organizujących przejście.

Każdy uczestnik rajdu otrzyma znaczek pamiątkowy i imienny dyplom-certyfikat stwierdzający liczbę km przebytych na danym etapie. Jeżeli Oddział organizuje więcej niż jeden etap dzienny, to uczestnicy dostaną certyfikat za każdy dzień osobno. Sprawa jest o tyle istotna, że przewidujemy iż uczestnik, który przejdzie najwięcej km i udokumentuje to certyfikatami pojedzie na koszt PTTK na zakończenie sztafety do Strasbourga

Uroczysty charakter będą miały przekazania „pałeczki" sztafety na przejściach granicznych. Będzie to dobra okazja do spotkań z turystami ze Słowacji i Czech. Jesteśmy przekonani, że rajd przyczyni się do popularyzacji turystyki i prezentacji dorobku Towarzystwa.

Adresy i telefony oddziałów organizujących przejścia poszczególnych odcinków rajdu.

Oddziały PTTK woj. podkarpackiego:

- 38 - 400 Krosno, ul. Krakowska 9, tel. (0-13) 432-11-75 fax 432-12-58
- 38 - 200 Jasło, ul. Floriańska 15, tel. (0-13) 446-33-40

Oddziały PTTK woj. małopolskiego:

- 38 - 300 Gorlice, ul. Piłsudskiego 6, tel. (0-18) 352-16-88, fax 352-15-91
- 33 - 380 Krynica, ul. Zdrojowa 32, tel. (0-18) 471-29-10, 471-55-76
- 33 - 300 Nowy Sącz, Rynek 9, tel. (0-18) 443-74-57, O/PTTK "Beskid"
- 34 - 450 Krościenko, ul. Jagiellońska 28, tel. (0-18) 262-30-81, 262-30-59, O/PTTK" Pieniński"
- 34 - 400 Nowy Targ, ul. Rynek 1 - Ratusz, tel. (0-18) 266-77-76, O/ PTTK „Gorce"
- 34 - 500 Zakopane, ul. Krupówki 12, tel. (0-18) 201-57-20, O/ PTTK „Tatrzański"

Oddziały PTTK woj. dolnośląskiego:

- 57 - 514 Międzygórze, ul. Sanatoryjna 1, tel. (0-74) 813-51-95
- 57 - 550 Stronie Śląskie, ul. Kościuszki 17, tel. (0-74) 814-13-79
- 57 - 540 Lądek Zdrój, ul. Kościuszki 36, tel. (0-74) 814-62-55, fax 814-74-98, O/PTTK "Bialski"
- 57 - 200 Ząbkowice Śląskie, Pl. Jana Pawła II 1, tel/fax (0-74) 151-770
- 58 - 300 Wałbrzych, ul. Konopnickiej 19, tel. (0-74) 842-40-52, fax 842-59-00
- 58 - 400 Kamienna Góra, ul. Kościuszki 1, tel. (0-75) 744-31-44, O/PTTK „Ziemi Kamiennogórskiej"
- 58 - 500 Jelenia Góra, ul.1 Maja 88, tel.(0-75) 752-58-51, fax 752-36-27, O/PTTK "Sudety Zachodnie"

Harmonogram przejścia szlaku E3 w ramach – Eurorally' 2001

I. Odcinek KARPACKI - 6-19.04.2001

Dzień	Data	Trasa	Km	Oddział PTTK
1.	06.04.2001	Przełęcz Dukielska-Barwinek-Zyndramowa-Ostra-Tylawa	15	Krosno
2.	07.04.2001	Tylawa – Mszana –Kamionki – Chyrowa	17	Krosno
3.	08.04.2001	Chyrowa – Polana - Łysa Góra – Kąty	15	Krosno
4.	09.04.2001	Kąty – Kamień – Kolanin - Magura Wątkowska – Bartne	30	Jasło
5.	10.04.2001	Bartne-Wołowiec-Popowe Wierchy-Ług-Regietów Niżny	26	Gorlice
6.	11.04.2001	Regietów Niżny-Kozie Żebro-Hańczowa - Ropki – Banica	27	Gorlice
7.	12.04.2001	Banica – Mochnaczka Niżna – Huzary – Krynica	20	Krynica
8.	13.04.2001	Krynica – Jaworzyna Krynicka – Hala Łabowska – Rytro	26	„Beskid" Nowy Sącz
9.	14.04.2001	Rytro – Radziejowa – Przehyba – Szczawnica	25	„Beskid" Nowy Sącz
10.	15.04.2001	Szczawnica – Sokolica – Trzy Korony – Krościenko	15	„Pieniński" Krościenko
11.	16.04.2001	Krościenko - Przełęcz Szopka – Sromowce – Niedzica	20	„Pieniński" Krościenko
12.	17.04.2001	Niedzica – Pawlikowski Wierch – Bukowina Tatrzańska	25	„Gorce" Nowy Targ
13.	18.04.2001	Bukowina Tatrzańska – Galicowa Grapa – Poronin - Gubałówka-Chochołów	22	„Tatrzański" Zakopane
14.	19.04.2001	Chochołów – Czarny Dunajec – Jabłonka - Chyżne *(ze względu na obecność władz i gości przekazanie sztafety może nastąpić 20.04. rano)*	18	„Gorce" Nowy Targ

II. Odcinek SUDECKI - 12-26 maja 2001

Dzień	Data	Trasa	Km	Oddział PTTK
1.	12.05.2001	Boboszów – Międzylesie - Hala pod Śnieżnikiem	24	Międzygórze
2.	13.05.2001	Hala pod Śnieżnikiem – Kamienica - Stary Gierałtów	24	Stronie Śl.
3.	14.05.2001	Stary Gierałtów-Trojak-Lądek Zdrój-Jaskinia Radochowska	15	„Bialski" Lądek Zdrój
4.	15.05.2001	Jaskinia Radochowska – Przełęcz Kłodzka – Bardo	25	Ząbkowice Śl.
5.	16.05.2001	Bardo – Srebrna Góra	15	Ząbkowice Śl.
6.	17.05.2001	Srebrna Góra – Nowa Bielawa – Schronisko Zygmuntówka	26	Wałbrzych
7.	18.05.2001	Zygmuntówka - Wielka Sowa – Zagórze Ślaskie	22	Wałbrzych
8.	19.05.2001	Zagórze Śląskie – Wałbrzych – Szczawno Zdrój	17	Wałbrzych
9.	20.05.2001	Szczawno Zdrój – Chełmiec – Gorce – Kamienna Góra	23	„Ziemi Kamiennogórskiej" Kamienna Góra
10	21.05.2001	Kamienna Góra – Pisarzowice – Czarnów	11	„Ziemi Kamiennogórskiej" Kamienna Góra
11	22.05.2001	Czarnów – Skalnik – Starościńskie Skały - Schronisko Szwajcarka	16	„Sudety Zachodnie" Jelenia Góra
12.	23.05.2001	Szwajcarka – Trzcińsko – Radomierz – Przełęcz Widok	20	„Sudety Zachodnie" Jelenia Góra
13.	24.05.2001	Przełęcz Widok – Płoszczyna – Jezioro Pilchowickie	22	„Sudety Zachodnie" Jelenia Góra
14.	25.05.2001	Jezioro Pilchowickie – Rybnica – Piastów	17	„Sudety Zachodnie" Jelenia Góra
15.	26.05.2001	Piastów – Rozdroże Izerskie – Zwalisko – Jakuszyce *(ze względu na obecność władz i gości przekazanie sztafety może nastąpić 27.05. rano)*	22	„Sudety Zachodnie" Jelenia Góra

Prawnik informuje

Nowe uregulowania spraw rejestracyjnych i prowadzenia działalności gospodarczej

Z dniem 1 stycznia 2001 r. wchodzą w życie:

1. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. nr 121, poz. 769)
2. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. nr 121, poz. 770).
3. Ustawa z dnia 19 listopada 1999r. – Prawo działalności Gospodarczej (Dz.U. nr 101, poz. 1178).
4. Ustawa z dnia 15 września 2000r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. nr 94, poz. 1037).

Przepisy powołanych wyżej ustaw dotyczą działalności organizacyjnej oraz działalności gospodarczej prowadzonej przez jednostki organizacyjne PTTK.

I. Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawa wprowadzająca – zawiera przepisy zobowiązujące do wykonania szeregu obowiązków.

   Rejestr składa się **z rejestru przedsiębiorców, z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, z rejestru dłużników niewypłacalnych.**

   Rejestr prowadzą sądy rejonowe mające siedzibę w miastach będących siedzibą wojewody i obejmujące swoją właściwością obszar województwa.

   Stowarzyszenia podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru stowarzyszeń a w przypadku podejmowania działalności gospodarczej stowarzyszenie podlega obowiązkowi wpisu także do rejestru przedsiębiorstw.

   Zwracam uwagę na potrzebę zamieszczenia danych, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym – niedopełnienie obowiązku zagrożone jest grzywną.

   Podmiot wpisany do ewidencji działalności gospodarczej lub rejestru – obowiązany jest do złożenia wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców w terminie do dnia 31 grudnia 2003r. art. 7 i 8 ustawy wprowadzającej ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym. Sprawę wpisu do stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego reguluje przepis art. 10 ustawy wprowadzającej ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym.

II. Ustawa z dnia 19 listopada 1999r. – Prawo działalności gospodarczej, zastępuje ustawę z dnia 23 grudnia 1988r. o działalności gospodarczej. Ustawa określa działalność gospodarczą przedsiębiorstw, stawiane im warunki oraz przewiduje odpowiedzialność karną za nie wypełnianie obowiązków wynikających z ustawy.

III. Ustawa z dnia 15 września 2000r. – Kodeks spółek handlowych – zastępuje Kodeks handlowy z 1934r. oraz przepisy wprowadzające Kodeks Handlowy. Spółkami handlowymi są: spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna. Zwracam uwagą na przepisy

art. 623 i art.624 o dostosowaniu spółek w terminie trzech lat do wymogów ustawy – Kodeks spółek handlowych.

Opracował radca prawny
/-/ Kazimierz Wójcik

Warszawa, dnia 18 grudnia 2000r.

KOMUNIKAT ●
NARESZCIE NASZ ALBUM !

Z okazji 50-lecia istnienia PTTK Komisja Fotografii Krajoznawczej i Centrum Fotografii Krajoznawczej mają zaszczyt zaprezentować Koleżankom i Kolegom nareszcie nasz, naprawdę PTTK-owski album fotografii ojczystej –

POLSKA fotografia krajoznawcza.

Album pod redakcją wybitnego polskiego fotografika Pawła Pierścińskiego zawiera na 192 stronach kredowego papieru 244 barwne i czarno- białe fotogramy z całej Polski wykonane przez 66 najwybitniejszych polskich fotografików krajoznawców, których prace znalazły się w zbiorach Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK w Łodzi. Album opatrzony jest wstępem Adama Czarnowskiego w trzech wersjach językowych.
Cena hurtowa dla oddziałów PTTK i instytucji współpracujących wynosi jedynie 50 zł/egz + koszty wysyłki.

● Zamówienia należy kierować do : *Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK ul. Wigury 12a 90-301 Łódź tel. (42) 636-40-10 fax. (42) 636-43-70.*

KOMITET ORGANIZACYJNY ZJEDNOCZENIA P.T.T. I P.T.K.

MANDAT Nr .....

dla Ob. .....

uprawniający do głosowania na Zjeździe Połączeniowym w Warszawie w dniu 17 grudnia 1950 roku

KOMITET ORGANIZACYJNY

1950-2000
PTTK

KOMITET ORGANIZACYJNY ZJEDNOCZENIA P.T.T. I P.T.K.

KARTA
ZAKWATEROWANIA

dla Ob. .....

Hotel .....

Adam Chyżewski

● O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ Z HISTORII TOWARZYSTWA●

50 LAT TEMU...

Pod hasłem: "turystyka i krajoznawstwo w służbie mas" odbył się 17 grudnia 1950 roku w Warszawie Zjazd Połączeniowy Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Zostało utworzone Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Wydarzenie to zostało poprzedzone Walnymi Zjazdami Delegatów PTT i PTK, które w czasie obrad 16 grudnia powzięły rezolucje o połączeniu obu organizacji.

Walery Goetel pisał: "Myśl połączenia się PTT i PTK nie była nowa. Już przed ostatnią wojną światową była ona wielokrotnie poruszana i już wtedy utworzono komisję porozumiewawczą, która miała przygotować połączenie się obu Towarzystw. Po wojnie sprawa ta wyłoniła się ponownie, aby dojrzeć ostatecznie do realizacji. Że taka myśl była prostą i naturalną konsekwencją rozwojową, nasunie się każdemu, kto zna przeszłość obu Towarzystw. Chociażby zestawienie historyczne unaocznia jasno do jakiego stopnia podobne były cele obu Towarzystw i drogi, którymi PTT i PTK do swych celów zdążały. Jednym ze sprawdzianów ideowego podobieństwa, było, jak to wspomniałem, stanowisko obu Towarzystw w boju o ochronę przyrody. Wielu działaczy obu Towarzystw różniła właściwie głównie tylko okoliczność, że PTT pracowało w górach a PTK na obszarach równin polskich. Nie brakło też działaczy turystycznych i krajoznawczych, którzy rozwijali swą pracę w obu Towarzystwach i dla obu byli jednakowo zasłużeni jak dr M. Orłowicz, prof. K. Sosnowski i inni".

Już na Kongresie Turystycznym w Krakowie w roku 1946 oba Towarzystwa złożyły deklarację w kierunku zjednoczenia, a w roku 1949 oba Towarzystwa powzięły na swych walnych zjazdach decyzje o stopieniu swych sił i powołania jednego wspólnego Towarzystwa. Powstała nawet w tym celu Komisja Porozumiewawcza, a owoce tych wysiłków przyniósł dziś w rezultacie nasz zjazd połączeniowy.

Nie ulega wątpliwości, że większą inicjatywę dla zjednoczenia obu Towarzystw wykazywało PTK. Ostatni Walny Zjazd PTK w Warszawie został dosyć obszernie opisany w "Ziemi" (1951). Porządek dzienny zawierał między innymi: pkt 9) Uchwalenie deklaracji w sprawie zjednoczenia PTK z PTT; pkt 10) Wybór delegatów PTK na Zjazd Połączeniowy.
Prezes Zarządu Głównego PTK, prof. dr Stanisław Leszczycki odczytał projekt rezolucji:

"Zjazd Delegatów Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego zwołany do Warszawy w dniu 16 grudnia 1950 roku, nawiązując do uchwały podjętej przez poprzedni Zjazd Delegatów PTT, odbyty w Olsztynie w dniu 16 czerwca 1949 roku, wita z żywym zadowoleniem skuteczne poczynania Zarządu Głównego PTK, umożliwiające połączenia dwu braterskich organizacji krajoznawczo-turystycznych Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. (...)

Aby doprowadzić do skutku dzieło zjednoczenia, Zjazd Delegatów postanawia zjednoczyć Polskie Towarzystwo Krajoznawcze z Polskim Towarzystwem Tatrzańskim w ramach nowego Stowarzyszenia – Polskiego Towarzystwa Turystyczno–Krajoznawczego, któremu z całą ufnością i wiarą w słuszność swego postanowienia przekazuje cały dorobek swej 45-letniej pracy!"

Walny Zjazd uchwalił powyższą rezolucję przez aklamację.

Następnie prezes Leszczycki poddał pod głosowanie projekty uchwał, dotyczące zagadnień prawnych, a uzupełniające rezolucję:

"Na zasadzie § 84 Statutu oraz art. 37 Prawo o Stowarzyszeniach, Zjazd Delegatów uchwala:

1. Z dniem dzisiejszym rozwiązać Polskie Towarzystwo Krajoznawcze,
2. Cały majątek Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego przeznaczyć na rzecz nowopowstającego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.
3. Dotychczasowe agendy PTK zamknąć na dzień 31.12.50 r.
4. Ustanowić w charakterze likwidatorów Towarzystwa dotychczasowych członków Prezydium Zarządu Głównego PTK i upoważnić do przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego oraz sporządzania bilansu zamknięcia w terminie do dnia 31 marca 1951 r."

Deklarację powyższą Walny Zjazd uchwalił jednogłośnie.

Analogiczną rezolucję i uchwałę podjął również ostatni Walny Zjazd PTT. Sprawozdanie z jego przebiegu nie ukazało się jednak w odpowiednim roczniku "Wierchów", który ograniczył się do ogólnego omówienia połączenia Towarzystw. (Walery Goetel, Turystyka Polska na naszych drogach, rok 20, 1950-51). Znamienne jest, że nawet w corocznym sprawozdaniu z działalności PTT ograniczono się do lakonicznego zapisu:

"W dniu 17 grudnia 1950 r. w Warszawie dokonało się połączenie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w jedną organizację pod nazwą Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Tym samym rok 1950 jest ostatnim rokiem sprawozdawczym Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego."

17 grudnia 1950 roku o godzinie 9.00 otwarty został Zjazd Połączeniowy PTT i PTK. Otwarcia Zjazdu dokonał senior turystyki i krajoznawstwa w Polsce dr Mieczysław Orłowicz, słowami:

„Otwieram Walny Zjazd Delegatów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, który zgodnie z wolą krajowego aktywu polskich turystów i krajoznawców, wyrażoną na wczorajszych zjazdach obu Towarzystw i zgodnie z potrzebami Polski Ludowej na jej drodze ku wyższym formom życia, ma otworzyć nową kartę w historii polskiej turystyki i krajoznawstwa, przez zjednoczenie obu Towarzystw w jedno silne, masowe Towarzystwo.

Do Prezydium Zjazdu mam zaszczyt zaprosić:

 na Przewodniczącego – Posła Włodzimierza Reczka, Przewodniczącego Rady Turystycznej,

na Członka Prezydium: - inż. Jana Rabanowskiego, Ministra Komunikacji,
Mariusza Jędrzeja, najstarszego przewodnika tatrzańskiego
Posła Bronisława Włodka, przedstawiciela KC PZPR
Posła Tadeusza Ćwika, v-ce przewodniczącego CRZZ
Rektora Dr. Walerego Goetla, dotychczasowego Prezesa PTT
Prof. Stanisława Leszczyckiego, dotychczasowego Prezesa PTK
Posła Lucjana Motykę, przewodniczącego GUKF
Kazimierza Wyszomirskiego, przedstawiciela ZSCh
Władysława Cepulisa, przedstawiciela ZMP
Reginę Fleszerową, zasłużoną działaczkę krajoznawczą
Posła Marka Arczyńskiego, sekretarza Rady Turystycznej."

Zjazd wita proponowane Prezydium oklaskami.

Przewodniczący Zjazdu poddaje pod głosowanie porządek dzienny:

1. Uchwalenie Regulaminu Zjazdu.
2. Przemówienia powitalne.
3. Referaty:
   a) ideowo-programowy (poseł W. Reczek);
   b) statutowo-organizacyjny (poseł M. Arczyński);
   c) plan pracy na rok 1951 (mgr J. Ustupski).
4. Wybór Komisji: a) Mandatowej; b) Wnioskowej; c) Statutowej; d) Matki.
5. Dyskusja.
6. Wolne wnioski – przyjęcie uchwał:
   a) rezolucja;
   b) depesze do: Prezydenta R.P., Premiera Rządu, Turystów Radzieckich, Turystów Czechosłowackich;
   c) mianowanie członków honorowych.
7. Przyjęcie Statutu.
8. Wybór władz.

W wyniku głosowania porządek dzienny przyjęto jednogłośnie.

Zebrani wysłuchali następnie referatów programowych i organizacyjnych Włodzimierza Reczka, Marka Arczyńskiego i Jerzego Ustupskiego. Niestety tylko ten ostatni był cały rzeczowy i sympatyczny.

Wybrano jednomyślnie Komisje Zjazdowe, które przygotowały projekty rezolucji i uchwał.

Komisja Mandatowa – Małachowski Bohdan, Staszewski Kazimierz, Rzeszot Stefan, Tokarski Zbigniew, Woysznis Justyn, Piskorski Czesław, Piątek Stanisław.

Komisja Wnioskowa – Arczyński Marek, Szczepański Jan, Gutt Józef, Cieślikowska Stefania,

Leszczycki Stanisław, Wróbel Tomasz, Witkiewicz Jan, Kania Bolesław.

Komisja Statutowa – Sawicki Franciszek Ksawery, Mamrot Kazimierz, Krygowski Władysław, Staszewski Kazimierz, Kowenicki Stanisław, Nawrocki Tadeusz.

Komisja Matka – Leszczycki Stanisław, Goetel Walery, Sawicki Franciszek Ksawery, Ustupski Jerzy, Kerc Tadeusz, Kulczycki Zbigniew, Zubelewicz Aleksander, Wyszomirski Kazimierz, Cepulis Władysław.

W drugiej części Zjazdu odbyła się dyskusja, w której uczestniczyło 21 delegatów i gości. Punkt 6 porządku obrad rozpoczął Władysław Milata, który przedstawił Zjazdowi propozycję mianowania następujących członków honorowych:

1. Andrzeja Marusarza, najstarszego przewodnika tatrzańskiego,
2. dr. Mieczysława Orłowicza, seniora ruchu turystycznego i krajoznawczego,
3. Franciszka Ksawerego Sawickiego, członka KPP, reprezentanta robotniczego ruchu turystycznego,
4. prof. dr. Walerego Goetla, długoletniego Prezesa PTT,
5. prof. dr. Stanisława Leszczyckiego, Prezesa PTK.

Zjazd przedłożone mu kandydatury jednomyślnie uchwalił.

Projekt Statutu przedłożył Zjazdowi w imieniu Komisji Statutowej dr Mamrot Kazimierz. Statut został, po uzupełnieniu go szeregiem poprawek, jednomyślnie przez uczestników Zjazdu przyjęty.

Przewodniczący Komisji Wnioskowej poseł M. Arczyński przedstawił wyniki prac tej Komisji. Komisja część wniosków uwzględniła w rezolucji, część zaś przekazała nowym władzom Towarzystwa. Następnie mówca odczytał tekst następującej rezolucji:

"Zjazd Połączeniowy Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego obradujący w Warszawie dnia 17 grudnia 1950 r., po dokonaniu krytycznej analizy przeszłości polskiej turystyki i krajoznawstwa, po ustaleniu wytycznych działalności w myśl nowych, zgodnych z interesem mas pracujących założeń, uchwala co następuje:

Zjazd wita z radością fakt zjednoczenia obu Towarzystw, widząc w tym fakcie źródła nowych ożywczych sił, zapewniających nowemu Towarzystwu pełniejsze warunki rozwojowe i możliwości skuteczniejszego służenia masom pracujących.

Zjednoczenie otwiera nowy rozdział historii polskiej turystyki i krajoznawstwa."

Listę kandydatów do Zarządu nowego Towarzystwa przedstawił Przewodniczący Komisji Matki, prof. dr Stanisław Leszczycki. Lista ta, z uwzględnieniem już członków Prezydium nowego Zarządu, których wybór nastąpił na posiedzeniu Zarządu odbytym bezpośrednio po Zjeździe Połączeniowym, przedstawia się następująco (podaję również organizacje delegujące):

PREZYDIUM

1.	Reczek Włodzimierz	Prezes	PTT
2.	Ćwik Tadeusz	V-prezes	CRZZ

3.	Goetel Walery	V-prezes	PTK
4.	Arczyński Marek	V-prezes	PTK
5.	Sawicki Fr. Ksawery	Sekretarz	PTK
6.	Ustupski Jerzy	Z-ca Sekretarza	Rada Turyst.
7.	Wojsznis Justyn	Skarbnik	PTT
8.	Niezabitowski Stefan	Z-ca Skarbnika	Spółdz.
9.	Biskupski Kazimierz		PTT
10.	Kania Bolesław		FWP
11.	Cepulis Władysław		ZMP
12.	Żołnierkiewicz Jerzy		ZMP
13.	Gruda Konrad PBP		„Orbis"
14.	Staszewski Kazimierz		PTK
15.	Wyszomirski Kazimierz		ZSCh

Cała lista Zarządu Głównego liczy 81 nazwisk.

SĄD KOLEŻEŃSKI

1.	Kowenicki Stanisław	Przewodniczący	PTT
2.	Reychman Jan	Z-ca Przewodn.	PTT
3.	Henner Ignacy	Sekretarz	PTK
4.	Goldberg Herbert	Z-ca Sekretarza	ZMP
5.	Bialikiewicz Stanisław		PTT
6.	Garstecki Zygmunt		ZSCh
7.	Kisieliński Stefan		GKKF
8.	Strzelecki Zbigniew		ZZPIS

KOMISJA REWIZYJNA

1.	Leszczycki Stanisław	Przewodniczący	PTK
2.	Dorawski Jan	Z-ca Przewodn.	PTT
3.	Chwaścicki Bolesław	Sekretarz	PTT
4.	Dobrowolski Arkadiusz	Z-ca Sekretarza	PTK
5.	Dobrowolski Aleksander		
6.	Kędzior Fryderyk		PTT
7.	Mrowiec Tadeusz		PTK
8.	Maliszewski Feliks		

Wybrano również PREZYDIUM URZĘDUJĄCE

1.	Reczek Włodzimier	Prezes	PTT
2.	Arczyński Marek	V-prezes	PTK

3.	Sawicki Fr. Ksawery	Sekretarz	PTK
4.	Ustupski Jerzy	Z-ca Sekretarza	Rada Turyst.
5.	Wojsznic Justyn	Skarbnik	PTT
6.	Niezabitowski Stefan	Z-ca Skarbnika	Spółdz.

Uchwalony na Zjeździe Połączeniowym Statut liczył 65 paragrafów. Główne jego sformułowania warte są przytoczenia.

§ 1. Stowarzyszenie powstałe ze zjednoczenia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, a działające na podstawie niniejszego statutu nosi nazwę: „Polskie Towarzystwo Turystyczno–Krajoznawcze" (w skrócie P.T.T.K).

§ 2. Terenem działalności stowarzyszenia jest Rzeczpospolita Polska.

§ 3. Siedzibą władz naczelnych stowarzyszenia jest m. st. Warszawa.

§ 4. Polskie Towarzystwo Turystyczno–Krajoznawcze jest stowarzyszeniem posiadającym osobowość prawną.

§ 5. Stowarzyszenie używa własnej pieczęci okrągłej i posiada odznakę organizacyjną.

§ 6. Polskie Towarzystwo Turystyczno–Krajoznawcze jest społeczną organizacją masową, demokratyczną, która uznając turystykę i krajoznawstwo za jeden z ważnych elementów wychowania socjalistycznego, budzenia patriotyzmu i umiłowania Ludowej Ojczyzny, a także za środek czynnego wypoczynku, radości i rozrywki dla mas pracujących , ma na celu:

a) szerzenie, propagowanie, popularyzowanie i organizowanie turystyki i krajoznawstwa w jak najszerszym zakresie;

b) budzenia wśród szerokich mas pracujących zamiłowania do zwiedzania i poznawania Polski;

c) ochronę przyrody i zabytków kultury.

§ 7. Powyższe cele stowarzyszenie realizuje przez:

a) teoretyczne i praktyczne zapoznawanie społeczeństwa z zasadami prawidłowego uprawiania rodzajów turystyki (turystyka piesza, wodna, narciarska, kolarska, motorowa, górska, wysokogórska itp.), organizowanie wycieczek turystyczno – krajoznawczych masowych i grup masowych i grupowych."

Oceniono wówczas, że: "Nowa struktura organizacyjna Towarzystwa daje szerokie pole działalności społecznej. Powołanie do życia szeregu Komisji Społecznych w łonie Towarzystwa, jak: Komisji młodzieżowej, wiejskiej, krajoznawczej, ochrony zabytków przyrody, turystyki górskiej itp. a obok nich silnego i odpowiedzialnego aparatu wykonawczego, stanowi najbardziej współczesną formę organizacji społecznej, zdolnej do podejmowania poważnych akcji społecznych".

Statut został przesłany do Prezydium Rady Narodowej w Warszawie 19 grudnia 1950 r.

"Jako założyciele Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego prosimy o jak najszybsze zarejestrowanie nowego Towarzystwa z siedzibą w Warszawie przy ul. Chmielnej 51.

Załączamy 4 statuty nowego Towarzystwa, 4 imienne listy założycieli oraz wykaz władz". Odpowiedź nadeszła 30 grudnia 1950.

"Na mocy decyzji Prezydium Rady Narodowej w m. st. Warszawie z dnia 30 grudnia 1950 r. Nr Sp. (Sp. 13/42/50 wydanej na podstawie art. 21 Prawa o Stowarzyszeniach z dnia 27.10.1932 r. (Dz. U. RP Nr 94 poz. 808) wpisano do rejestru Stowarzyszeń i Związków Prezydium Rady Narodowej w m. st. Warszawie pod Nr 308 stowarzyszenie p.n. "Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze" z siedzibą w Warszawie.

Warszawa dnia 30 grudnia 1950 r.

Za Prezydium Rady Narodowej
Kierownik Wydziału
w/z. (T. Galiński)"

W międzyczasie (22 grudnia) Prezydium ZG PTTK podjęło próbę uznania Towarzystwa za stowarzyszenie wyższej użyteczności, kierując do Zespołu II Prezydium Rady Ministrów następujące pismo:

"W wyniku Zjazdu połączeniowego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w dniu 17 grudnia br. powstało Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, którego zarówno cele (§ 6 statutu), środki działania (§ 7), udział w nim organizacji masowych: Związków Zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej i Związku Młodzieży Polskiej, jak wreszcie wykonawstwo zadań finansowo-inwestycyjnych w ramach państwowego planu gospodarczego i budżetu państwowego – stwierdzają, że rozwój tego Stowarzyszenia jest szczególnie użyteczny dla interesu państwowego i społecznego.

Wobec powyższego, załączając projekt statutu oraz wniosek założycieli i listę wybranych władz Towarzystwa, mamy zaszczyt prosić o uznanie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego za stowarzyszenie wyższej użyteczności i nadanie mu statutu opartego na załączonym projekcie."

Odmowna odpowiedź ma datę 19 stycznia 1951 r.

„W związku z podaniem Zarządu Głównego stowarzyszenia p.n. "Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze" w sprawie uznania go za stowarzyszenie wyższej użyteczności, Biuro Społeczno-Administracyjne Prezydium Rady Ministrów komunikuje, że wobec projektowanej zmiany przepisów ustawy o stowarzyszeniach z dnia 27.10.1932 r. (Dz. U.R.P. Nr 94, poz. 808), wystąpienie ze swej strony z wnioskiem w tej sprawie uważa w obecnej chwili za niecelowe i nieaktualne."

Tak zakończył się pierwszy miesiąc istnienia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, naszego Towarzystwa.

— •ODESZLI OD NAS•

JANINA WACOWSKA

/1936 - 2000/

Koleżanka Janina Wacowska urodziła się 8 czerwca 1936 r. w Będzinie, tu ukończyła Szkołę Podstawową, Studium Ekonomiczne i rozpoczęła pracę w Zarządzie Aptek. W 1967 r. podjęła pracę zawodową w PTTK w Będzinie, będąc członkiem Towarzystwa od 1956 r. Od początku swej pracy zawodowej dała się poznać jako wspaniała koleżanka, dobry organizator, a przede wszystkim człowiek zafascynowany turystyką i krajoznawstwem.

Od chwili wstąpienia do Towarzystwa podejmowała się wielu funkcji, w tym również z wyboru i tak to trwało przez 33 lata.

Przez cały okres pracy dużą wagę przywiązywała do organizowania kół PTTK w zakładach pracy i szkołach na terenie Będzina, Dąbrowy Górniczej, Wojkowic, Zagórza. W latach siedemdziesiątych po reorganizacji, w oparciu o te koła powstawały nowe oddziały Towarzystwa, a Janina wspierała je swymi radami i pomocą organizacyjną. Była osobą, którą interesowało wszystko co wiązało się z turystyką, krajoznawstwem, historią i kulturą Jej "małej ojczyzny" - Będzina.

Od 1974 roku do śmierci była Prezesem Koła Przewodników. Organizowała wiele kursów, zwłaszcza wśród nauczycieli. Organizowała setki wycieczek, rajdów, akcji, a wszystko po to, by mieszkańców Będzina zapoznać z jego historią, teraźniejszością, by pokazać piękno innych zakątków naszego kraju. Pięknie zaznaczyła się również w działaniach kulturalnych, pełna inwencji, nowych inicjatyw służyła swemu miastu.

Była członkiem m.in. Towarzystwa Przyjaciół Będzina, Twórców Kultury Zagłębia i wielu, wielu innych. Była również współinicjatorem wydania monografii - "Będzin przez wieki", organizatorem "Dni Będzina" oraz bardzo ciekawych spotkań w Pałacu Mieroszewskich. Za pracę społeczną i zawodową wyróżniona została wieloma odznaczeniami i wyróżnieniami.

Janeczkę znałam ponad 30 lat, w ostatnim okresie kilkunastu lat ściśle współpracowałyśmy.- Prowadziłyśmy wielogodzinne rozmowy, zawsze dotyczyły one wspomnień z odbytych imprez, spotkań, snułyśmy też plany na przyszłość, a naszą troską było zwłaszcza utrzymanie Oddziału PTTK w tak trudnych, zmienionych warunkach.

Pamiętam jak Jej zależało na zorganizowaniu 40-lecia Koła Przewodników PTTK - przeżywała każdy moment, a po uroczystościach powiedziała: "to było dla mnie wielkie święto i przeżycie - tyle osób prawie z całej Polski. Dobrze, że wytrzymało to moje chore serce".

Odeszła z naszego grona osoba, której w Będzinie, Zagłębiu i Polsce będzie brakowało - ale grono Jej przyjaciół i wychowanków nie zapomni - będzie kontynuatorem Jej idei i planów. Była człowiekiem, który autentycznie kochał ludzi i urzeczywistniał tę miłość każdego dnia w pracy i współtworzeniu rzeczywistości swego miasta.

Wszystkim, którzy uczestniczyli w ostatniej drodze śp. Janiny Wacowskiej składamy serdeczne podziękowania, a wraz z nami cały Zarząd Oddziału PTTK w Będzinie, pracownicy, działacze i szerokie grono przyjaciół.

Żegnaj Droga Janeczko pozostaniesz w naszej pamięci.

Nela Szlompek

•ODESZLI OD NAS•

Stanisław Szymański

1911-2000

W dniu 23 września 2000 r. zmarł w Warszawie Członek Honorowy Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, wybitny muzeolog i zabytkoznawca dr Stanisław Szymański.
Stanisław Walenty Szymański urodził się 5 maja 1911 roku w Szczutowie koło Rypina. Bardzo wcześnie stracił rodziców, matkę gdy miał półtora roku, ojca nauczyciela w wieku 10 lat. Po zdobyciu – jak sam pisze w nadzwyczaj trudnych warunkach – średniego wykształcenia odbył służbę wojskową, po kilku latach otrzymuje stopień podporucznika rezerwy. W 1933 r. rozpoczyna pracę zawodową jako nauczyciel w Częstochowie. Po złożeniu egzaminu nauczycielskiego rozpoczyna studia zaoczne w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Nie należy do żadnej partii politycznej, działa natomiast w Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W 1939 r. jako oficer bierze udział w wojnie obronnej przeciwko hitlerowskim Niemcom. Od 10 kwietnia 1940 roku do 5 maja 1945 r. jest więźniem obozu koncentracyjnego w Dachau i Mathausen-Gusen (Austria). Dokładnie w dniu 34 urodzin zostaje wyzwolony z niemieckiej niewoli. Niedługo potem rozpoczyna studia na Uniwersytecie w Insbrucku i prowadzi badania naukowe związane zwłaszcza z twórczością malarzy polskich żyjących w Austrii. W 1947 r. uzyskuje dyplom doktora filozofii w zakresie historii sztuki na podstawie pracy pt. „Symbol".

W 1948 r. wraca do kraju i podejmuje pracę w Naczelnej Dyrekcji Muzeów i Ochrony Zabytków. Po 15 latach pracy w Ministerstwie Kultury i Sztuki przechodzi do Państwowego Muzeum Etnograficznego otrzymując tytuł kustosza i kierownika działu malarstwa. 1 sierpnia 1976 roku przechodzi na zasłużoną emeryturę jako jeden z wybitnych znawców malarstwa i sztuki ludowej.

Dr Stanisław Szymański był znakomitym historykiem sztuki i muzeologiem, współtwórcą idei społecznej opieki nad zabytkami w Polsce. Należy do pionierów tej działalności w okresie międzywojennym. Pracę społeczną w Polskim Towarzystwie Krajoznawczym rozpoczął w latach 30-ych. Aktywnie działał w Wydziale Społecznej Opieki nad Zabytkami Przeszłości, będąc jednym z pierwszym kierowników tej ważnej instytucji społecznej. W 1950 r. nastąpiło połączenie PTK z Polskim Towarzystwem Tatrzańskim, powstało Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze, w którym Kolega Stanisław Szymański był najpierw Sekretarzem, a później Przewodniczącym Komisji Opieki nad Zabytkami, przyczyniając się walnie do ratowania wielu cennych obiektów zabytkowych. Inicjował nowatorskie formy działalności opiekuńczej nie tylko w społeczeństwie, ale także wśród wybitnych autorytetów naukowych takich jak profesorowie: Antoniewicz, Herbst, Lorenz, Zachwatowicz. Dzięki temu ranga społecznej opieki nad zabytkami w trudnym powojennym okresie został wysoko usytuowana w hierarchii społecznej.

Ponad 50 lat tworzył nie tylko zręby społecznej opieki nad zabytkami, ale miał również konkretny wkład w dzieło tworzenia naszego muzealnictwa regionalnego.

Mimo poświęcania tak wiele uwagi działalności społecznej dr Stanisław Szymański prowadził rozległe badania nad malarstwem warsztatowym oraz sztuką ludową. Opublikował wiele cennych, unikalnych wręcz publikacji poświęconych muzealnictwu, np. monografia Muzeów PTK i Monografia Ziemi Sierpeckiej. Wiele prac poświęcił metodologii społecznych działań w ochronie zabytków, kierowanych zwłaszcza do środowisk młodzieżowych. Był autorem prekursorskiej pracy o wychowawczej roli wycieczek szkolnych.

Stanisław Szymański był odznaczony Krzyżem Virtuti Militari, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Za Udział w Wojnie Obronnej, Krzyżem Oświęcimskim, Złotą Odznaką Za Zasługi dla Warszawy, Zasłużony Działacz Kultury, Złotą Odznaką Za Opiekę Nad Zabytkami, Medalem Za Zasługi dla Obronności Kraju, Złota Odznaką Zasłużony Działacz Turystyki.

Kolega Stanisław Szymański był człowiekiem niesłychanie pracowitym, całkowicie oddanym pasji społecznikowskiej, człowiekiem skromnym, życzliwym ludziom. Takim pozostanie w naszej pamięci.

Przewodniczący Komisji
Opieki nad Zabytkami
Zarządu Głównego PTTK

Franciszek Midura

KLUB OCHRONY ŚRODOWISKA "MIĘDZYMORZE" W LATACH 1973-1980 I GENEZA ODDZIAŁU PTTK W HELU

•MÓWIĄ DZIAŁACZE•

Niewątpliwie w latach siedemdziesiątych, Muzeum Rybołówstwa w Helu stało się autentycznym i głównym w mieście oraz regionie ośrodkiem kulturalnym i krajoznawczym. Placówka ta była prawdziwą "ostoją" dla szeregu organizacji społecznych. Za sprawą Muzeum Rybołówstwa powstały od zera "na surowym korzeniu" takie organizacje jak:Klub Ochrony Środowiska "Międzymorze", Towarzystwo Przyjaciół Helu, Oddział PTTK, Oddział Miejski Ligi Ochrony Przyrody i Młodzieżowy Klub Krajoznawczy "Na Rebakach". Ich geneza była związana z działalnością i inspiracją Muzeum, tutaj też znalazły swoją siedzibę.

Zjawiskiem wyjątkowym w życiu Muzeum Rybołówstwa, a równocześnie miasta i regionu był Klub Ochrony Środowiska "Międzymorze". W refleksjach nad działalnością KOŚ"Międzymorze" chciałbym się szczególnie skupić nad okresem mojego prezesowania od 2 listopada 1973 r. do 1980 r. Bez fałszywej skromności mogę powiedzieć, że było to siedem tłustych lat w życiu tego nietuzinkowego Klubu, co liczni świadkowie tamtych wydarzeń napewno mogą potwierdzić. Klub powołany został 2 listopada 1973 r.,a więc w niespełna półtora roku po otwarciu Muzeum Rybołówstwa skupiając w swym gronie sympatyków i entuzjastów placówki poświęcających swój czas na społeczną pracę /szczególnie na terenie skansenu tradycyjnych morskich łodzi rybackich/."Z marszu" rozwinął niezwykle aktywną działalność na rzecz ochrony zabytków i przyrody, kulturalno-oświatową oraz turystyczno-krajoznawczą. W Klubie działały następujące sekcje: strażników ochrony przyrody, opiekunów przyrody i zabytków, młodzieżowa, krajoznawcza, turystyki pieszej oraz badań podwodnych.Klub rozwinął współpracę ze wszystkimi środowiskami Helu m.in. doskonałe efekty osiągnął na terenie "kogowskiego" Ochotniczego Hufca Pracy, gdzie klubowe inicjatywy znalazły pełną realizację w szeregu wartościowych imprezach kulturalnych,krajoznawczych i rekrecyjno-turystycznych o dużych wartościach dydaktyczno-wychowawczych. W ten sposób młodzież wyrwana ze swoich naturalnych środowisk i wtłoczona w ramy specyficznej dla ówczesnej formacji ustrojowej organizacji "chapowskiej", znalazła w Klubie prawie rodzinne ciepło i możliwość realizacji zainteresowań wyższego rzędu i utrwalania wartości uniwersalnych. Uważam, że była to wspaniała praca organiczna, której efekty procentują gdzieś w Polsce, wszędzie tam, gdzie rozpierzchli się wychowankowie poszczególnych roczników helskiego OHP.

Od samego początku istnienia Klub doskonale wczuł się w rolę pomocnika i orędownika Muzeum Rybołówstwa. Jego różnorodna i bogata działalność posiadała zawsze akcenty rybackie, z których przykładowo można wymienić: niezliczone prace społeczne przy urządzaniu skansenu tradycyjnych łodzi rybackich /w rezultacie Muzeum nie wydało złotówki na to ogromne przedsięwzięcie/,corocznie organizowane rajdy turystyczne pod hasłem - "Szukamy śladów tradycji rybackiej", wytyczenie i wyznakowanie Szlaku Rybackiego, reaktywowanie i coroczne organizowanie odwiecznych tradycyjnych Sobótek Helskich, ogłoszenie wespół z Muzeum konkursu pod hasłem "Morze-skarbnicą dóbr kultury", systematyczne penetrowanie regionów i miejsc rybackich. Już z tego bardzo pobieżnego wykazu wyłania się ogrom działań na rzecz zachowania i podtrzymywania kultury rybackiej i zebrania możliwie największej ilości materialnych i duchowych jej świadectw. W ten sposób działalność "Międzymorza" zbieżna była z działalnością Muzeum Rybołówstwa, wspomagała ją i uzupełniała pomagając w gromadzeniu zbiorów. Te dwie instytucje stanowiły po prostu sprzężenie zwrotne. Wymienione inicjatywy muzealne i klubowe stanowiły novum w środowisku helskim, ale przyjęte zostały z dużą życzliwością co z kolei było gwarencją ich powodzenia.Jedną z pierwszych inicjatyw - podjętą już w roku 1973 - była moja koncepcja Szlaku Rybackiego. Polegała ona najogólniej rzecz biorąc na tym, aby najbardziej znane z tradycji rybackiej miejscowości na Półwyspie Helskim jak Władysławowo, Chałupy,Kuźnicę,Jastarnię,Juratę i Hel powiązać w jedną całość, w jeden system organizacyjny i wyeksponować w sposób maksymalnie czytelny. Umożliwić to miało turystom w sposób kompleksowy, poznanie tradycyjnej kultury rybackiej polskiego wybrzeża we wszystkich jej przejawach. - A kultura ta właśnie na Półwyspie Helskim stanowiła prawdziwy skarbiec. W założeniach Szlak Rybacki miał być terenowym przedłużeniem Muzeum Rybołówstwa. Miał także chronić Półwysep przed nieskanalizowanym, lawinowym ruchem turystycznym. Główna "nitka" Szlaku Rybackiego została w 1975 r. ,przez członków KOŚ"Międzymorze", wytyczona i wyznaczona w terenie kolorem niebieskim. Przebiegała dawnym zabytkowym traktem pocztowym. Szlak Rybacki utworzony został wyłącznie siłami społecznymi.Powstał na bazie entuzjazmu klubowiczów.Na jego trasie wykonano mnóstwo prac porządkowych, m.in. przywrócono pamięci polskie schrony bojowe z 1939 r., o charakterze dziś już zabytkowym.Szlak Rybacki połączył przyjemne z pożytecznym, gdzie na żywo i w krajobrazie

można zapoznać się z naszym rodzimym rybołówstwem. Szlak ten to w pewnym sensie prolog, praktyczny etap wstępny do późniejszego pogłębienia tej dziedziny wiedzy w placówce, która jest powołana do tego celu tj.Muzeum Rybołówstwa w Helu.- Stanowi ono naturalne zakończenie szlaku. Szlak Rybacki na wniosek Zarządu Nadmorskiego Parku Krajobrazowego został po 1983 r. przedłużony do Krokowej tworząc w ten sposób nową trasę o nazwie Szlak Nadmorski z odcinkami: wschodnim "Rybackim" /czyli pierwotnym/ i zachodnim "Rozewskim".

Tak więc idea Szlaku Rybackiego zrealizowana praktycznie przez Klub, doskonale zdała trudny egzamin czasu, a nawet uległa znacznej rozbudowie.

Klub Ochrony Środowiska "Międzymorze" i Muzeum Rybołówstwa wspólnie podejmowały wiele cennych inicjatyw mających na celu popularyzację starych obrzędów folklorystycznych tego rejonu Wybrzeża. Zbierano cenne pamiątki przeszłości, przedmioty kultury materialnej oraz skrzętnie spisywano stare legendy i opowieści o tym jak żyli, pracowali, bawili się w zamierzchłych czasach mieszkańcy helskiego cypla.Wykorzystywane one były przy organizacji okolicznościowych imprez i widowisk o tradycyjnym kaszubskim charakterze. Wielkim wydarzeniem w tym zakresie było reaktywowanie po kilkunastoletniej przerwie w wigilię nocy świętojańskiej 1978 r."Helskich Sobótek" o rodowodzie z zamierzchłych czasów z nieodłącznym elementem palenia ogni zawieszonych na wysokich drągach, nawiązujących do podobnych ogni rozpalanych ongiś przez mieszkańców Półwyspu Helskiego w celu ułatwienia nawigacji statkom żaglowym lub też związanych z okrutnym prawem brzegowym i "błogosławionym brzegiem".

"Helskie Sobótki" odtąd stały się ogromnym widowiskiem folklorystycznym z bogatym kaszubskim programem obrzędowym, na który składały się m.in. barwny korowód przebierańców, zapalenie beczki na drągu przez nestora helskich rybaków, pieśni obrzędowe w wykonaniu chóru panien, korowód rusałek oraz legenda sobótkowa i koncert na zabytkowej fisharmonii, przeważnie w wykonaniu Mariana Selina twórcy ludowego, którego przodkowie od wieków są związani z Półwyspem Helskim, wreszcie puszczanie wianków. Widowisko, w którym rokrocznie uczestniczyło około 3.000 osób, stałych mieszkańców i licznych turystów, kończyło się zabawą ludową na wolnym powietrzu.

Wspaniałym uzupełnieniem "Helskich Sobótek" były wyścigi helskich tradycyjnych łodzi rybackich. Wówczas w Helu istniała jeszcze ostatnia niewielka "enklawa" 11 tradycyjnych łodzi wiosłowych, na których helscy rybacy jak dawniej starymi metodami i narzędziami poławiali ryby. "Bażą" tych łodzi była tzw. mała plaża od strony Zatoki Puckiej. I właśnie te jednostki były z reguły uczestnikami sobótkowych regat, a wyścigi przebiegały pod hasłem zmagań o główną nagrodę, to jest "Jantarowe Wiosło" - oryginalną kompozycję przestrzenną o dużej wartości artystycznej wykonaną z bursztynu i srebra. "Helskie Sobótki" z wyścigami tradycyjnych łodzi rybackich stanowiły piękne kaszubskie widowiska folklorystyczne,organizowane wyłącznie wysiłkiem społecznym. Były one chwilami wzruszających wspomnień dla starszej kaszubskiej społeczności i piękną lekcją historii starej obrzędowości rybackiej dla młodszego pokolenia Helu i turystów oraz letników z całej Polski.

W Klubie Ochrony Środowiska "Międzymorze" bardzo ważnym czynnikiem była stała, systematyczna, wręcz mrówcza praca. Jako elementarną formę pracy klubowej przyjęto organizowane w każdy czwartek i zawsze o godz.18.00 Spotkania Klubowe w Muzeum Rybołówstwa.W okresie ponad 7 lat mojej prezesury odbyło się 298 takich spotkań. Te systematyczne - bez żadnych przerw czwartkowe spotkania były spoiwem, które scementowało wszystkie formy i przejawy działalności KOŚ"Międzymorze". Wypełnione one były wszechstronnymi treściami z dziedziny muzealnictwa, historii, krajoznawstwa, zagadnieniami opieki nad zabytkami i ochroną przyrody, wyświetlaniem kolorowych przeźroczy, projekcjami filmowymi, spotkaniami z wybitnymi ludźmi, snuciem planów klubowych i ich realizacją.

Inną formą stałej działalności klubowej były piesze wycieczki etnograficzne,przyrodnicze. Ich trasy nie były przypadkowe.Celem przeważnie penetracja terenowa pod kątem potrzeb Muzeum Rybołówstwa. Dlatego nastąpiła koncentracja owych wycieczek na ciekawych regionach i miejscah rybackich. Wystarczy powiedzieć, że właśnie realizujac tę ideę wspomagania Muzeum, KOŚ"Międzymorze" "przeszedł na własnych nogach" całe polskie Wybrzeże, a nawet sięgnął po niemieckie. W siedmiu "tłustych latach" "Międzymorza" zrealizowano 132 wyprawy terenowe. Rekordowym pod tym względem był rok 1974, w którym zorganizowano 42 wycieczki etnograficzo-przyrodnicze. Niektóre eskapady klubowe z uwagi na dramatyzm wydarzeń, a także piękno przeżyć i doznań, przeszły do legendy klubowej. Tylko np. w 1974 r. "Międzymorze" na własnych nogach przeszedł 718 km., a łącznie w 3-leciu Klubu od dnia 2.11.1976 r. aż 1633 km.

Inną jeszcze formą działalności klubowej było organizowanie wieczornic krajoznawczych z przeznaczeniem dla całego społeczeństwa helskiego, urządzanych w różnych miejscach,

poza siedzibą Klubu. /Chodziło o to, aby formy działalności klubowej i jego etos przenosić do różnych środowisk Helu i Półwyspu Helskiego/. Odbywały się one np. na terenie Domu Rybaka, Garnizonowego Klubu Oficerskiego, Ochotniczego Hufca Pracy czy też Klubu Marynarza. Prezentowało się na nich dorobek klubowy, rozstrzygało konkursy, ubarwiało projekcją kolorowych przeźroczy czy też filmów. Niejednokrotnie były chwile zadumy, refleksji i wspomnień, ale też tematy naukowe i popularno-naukowe, które były specjalnością i Klubu i Muzeum m.in."Rys historyczno-przyrodniczy Półwyspu Helskiego", "Tradycje rybołówstwa na Półwyspie Helskim", "Z dziejów Helu", "Zabytki miasta Helu", "Hel - rybacka tradycja i współczesność miasta", "Nadmorski Park Krajobrazowy - założenia, cele i system funkcjonowania", "Maszoperie helskie", "Szkutnictwo ludowe w rejonie Półwyspu Helskiego", ... Wieczornice Klubowe odbywały się z reguły co kwartał.

Zupełnie szczególny wymiar miała działalność sekcji młodzieżowej, dla której "bazą" była Szkoła Podstawowa w Helu. Dla tego pokolenia dzieci, które wówczas przewinęło się przez Klub niezapomniane pozostały wyprawy np. do Słowińskiego Parku Narodowego z noclegami w starej szkole słowińskiej w Klukach gdzie jesienny wiatr opowiadał o wyrzuconej kulturze, do kormoranów i czapli siwej w Kątach Rybackich, do "siczy" rybackiej w Boleńcu, do Beki i do wiosek rybackich na Mierzei Wiślanej, Półwyspie Helskim, nad Zatoką Pucką i Pobrzeżu Kaszubskim z ich niepowtarzalną tradycyjną atmosferą. Etos Klubu i jego wartości, a także wiedza wówczas eksponowana i preferowana, głęboko zapadły w młode serca i procentują po dzień dzisiejszy.
Dziś stateczni dorośli ludzie, nieraz na wysokich stanowiskach, podczas przypadkowych spotkań w głębokim przekonaniu mówią mi, że był to ich najpiękniejszy okres w życiu.Później sekcja młodzieżowa uległa naturalnemu przekształceniu w Młodzieżowy Klub Krajoznawczy "Na Rebakach".

W działalności Klubu bardzo mocno zaznaczyła się działalność sekcji badań podwodnych Jej członkowie współuczestniczyli w archeologicznych badaniach podwodnych, wielokrotnie udzielali daleko idącej pomocy rybakom, w sytuacjach awaryjnych, organizowali kilka kursów płetwonurków, a organizowane przez nich pokazy i zawody płetwonurków cieszyły się ogromną popularnością i były oglądane z Bulwaru Nadmorskiego w Helu przez tysiące ludzi.

Opiekunowie przyrody z "Międzymorza" zaopiekowali się w sposób wymierny wszystkimi rezerwatami i pomnikami przyrody na obszarze Ziemi Puckiej, a strażnicy ochrony przyrody rokrocznie chronili Półwysep Helski przed dewastacją i zniszczeniami.

Do rejestru pomników przyrody Klub wprowadził wiele obiektów, w tym w samym Helu pomnikowy dąb obok plebanii i dwa białodrzewy na skrzyżowaniu ulic: Wiejskiej i Leśnej. Zresztą białodrzewy zostały także przez Klub uratowane spod siekiery.

KOŚ "Międzymorze" zorganizował setki imprez o charakterze kulturalnym, krajoznawczym i rekreacyjnym o zasięgu lokalnym,wojewódzkim i ogólnopolskim. Np. wielokrotnie był gospodarzem wojewódzkich zjazdów aktywu ochrony przyrody i turystyki pieszej. W imprezach tych brało udział wiele tysięcy ludzi /np. w 1976 r. 4522 osoby, a na 3-lecie Klubu do 2.11.1976 r. 10.728 osób/.

Na skutek uporczywej batalii i nieustannego przedstawiania postulatów w różnych środowiskach i nagłaśniania, Klub wspólnie z Muzeum Rybołówstwa walnie przyczynił się do utworzenia Nadmorskiego Parku Krajobrazowego, a także strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej w Helu.

Wielce oryginalnym akcentem w życiu "Międzymorza" było przejęcie z helskiej "Kogi" wyzłomowanego kutra "Hel-101", typu B-12 o dł.24 m tzw."drewniaka", z przeznaczeniem na jednostkę badawczą /m.in. do badań podwodnych/. Mimo, że adaptacja i remont kutra przerosły możliwości Klubu to jednak historia ta świadczy o entuzjazmie, determinacji i aspiracjach "Międzymorzan".

W szczytowym momencie Klub Ochrony Środowiska "Międzymorze" liczył 161 członków. O jego działalności z tamtego okresu mówią 4 grube tomy barwnej kroniki, która z drobiazgową dokładnością zarejestrowała dzieje miasta i regionu.

Wybiegając naprzód dodam,że po mnie "pałeczkę" prezesa Klubu Ochrony Środowiska "Międzymorze" przejęli: Teresa Klim/1981-1985/; Alojzy Bleja /1985-1987/,s.p.Henryk Jackowski /1987-10.10.1993/ i Jędrzej Naczk.

Bujny rozwój Klubu Ochrony Środowiska "Międzymorze" wyjaśnia genezę helskiego oddziału PTTK. Jednostka organizacyjna o takim rozmachu musiała mieć samodzielnego gospodarza na własnym terenie pomimo, że współpraca z Oddziałem PTTK w Pucku układała się bardzo dobrze. Wychodziliśmy z założenia, że istnienie macierzystej jednostki z osobowością prawną otwiera nowe możliwości. Klub Ochrony Środowiska "Międzymorze" ze swoim bogactwem intelektualno-programowym, organizacyjnym i kadrowym stał się bazą, na której wyrósł helski Oddział PTTK. Oczywiście nie można tutaj pominąć roli Koła Zakładowego PTTK nr 2 przy PPiUR "Koga", ale nie ulega wątpliwości, że głównym motorem i siłą napędową dążącą do utworzenia helskiego Oddziału PTTK był KOŚ"Międzymorze". Jego stworzenie wówczas stało się moją idee fixe. Robiłem wszystko, aby doprowadzić do założenia Od-

działu PTTK, pomimo sprzeciwu ze strony miejs cowego "kacyka", a także oporów niektórych działaczy. Uporczywe zabiegi doprowadziły jednak do tego, że w dniu 21 listopada 1976 roku przy szczelnie wypełnionej sali nr 4 Garnizonowego Klubu Oficerskiego w Helu odbyło się Walne Zebranie Założycielskie. Z Zarządu Głównego PTTK przybył Zbigniew Żochowski, z Zarządu Wojewódzkiego PTTK natomiast: Lech Zalewski, Alicja Walczuk, Jadwiga Kuśmierek i Jerzy Zarzycki. Władze wojewódzkie sportu i turystyki reprezentował Tadeusz Żurek. Z Oddziału PTTK w Pucku przybyli - nieodżałowanej pamięci Władysław Wzorek i Alicja Ciepłuch. Przybyli również Lucjan Błaszczyk-Dyrektor Przedsiębiorstwa Połowów i Usług Rybackich "Koga", Naczelnik miasta Hel Teresa Klim. Skład pierwszego, historycznego już, Zarządu Oddziału PTTK w Helu ukonstytuował się następująco: Mieczysław Drążek - prezes, Roman Klim i Alfred Grabow - wiceprezesi, Sylwia Bleja - sekretarz, Jan Bartoszek, Józef Bemke, Zofia Jarosz i Teresa Klim - członkowie. Natomiast Komisję Rewizyjną tworzyli: Jerzy Dudryk - przewodniczący oraz Sabina Bleja, Barbara Herrmann, Józef Holeksa i Tadeusz Broniecki jako członkowie.

Moją osobistą ogromną satysfakcją jest to, że przed odejściem do Tczewa, aby zorganizować Muzeum Wisły, udało się po zażartej batalii z ówczesnym potentatem Wojewódzkim Przedsiębiorstwem Turystycznym "Turus" wyrwać dla Oddziału PTTK i "Międzymorza", zabytkowy dom rybacki pod nr 78, przy ul.Wiejskiej/ a więc na głównym ciągu spacerowym Helu/, świeżo po kapitalnym remoncie i z cepeliowskimi meblami. Zabezpieczona została w ten sposób baza materialna, która po transformacjach ustrojowych była prawdziwym skarbem i podstawą istnienia.

Było wielkim sukcesem, że Oddział PTTK przetrwał różne zakręty dziejowe i funkcjonował nieprzerwanie realizując wraz z "Międzymorzem" przesłanie ochrony dziedzictwa kulturalnego i tradycji kaszubskiej. Można się było cieszyć z faktu, że m.in. ideę nazwania Bulwaru Nadmorskiego im.Prof.K.Demela i ufundowania doń tablic pamiątkowych, utraconą w latach siedemdziesiątych przez wspomnianego "kacyka", doprowadził do szczęśliwego finału, a Zlot im.Prof.Kazimierza Demela na stałe wszedł do kalendarza imprez, akcentując jakby "specjalizację" rybacką Oddziału PTTK i "Międzymorza", która była zawsze nicią przewodnią ich przedsięwzięć i działań. Nie od rzeczy były propozycje nazwania Oddziału PTTK "rybackim".

Oddział PTTK zachował swój etos, charakter i styl. I to był najlepszy mój prognostyk na przyszłość.

Sądziłem, że mój Oddział PTTK - chyba mogę użyć takiego sformułowania - bo przecież tworzyłem go własnymi rękami, napewno odnajdzie właściwą drogę w zmienionych warunkach po transformacjach ustrojowych, a obchody 20-lecia jego istnienia w dniu 21.11.1996 r. były poważnym bodźcem w dalszych działaniach i pracy. Wydawało się, że gwarantuje to zawsze niezawodna i wspaniała kadra, zarówno ta z okresu pionierskiego tworzenia Oddziału PTTK jak i ta z okresu późniejszego czy też współczesnego. Tworzyli ją: Zofia Szalińska, Janusz i Stanisława Holeksowie, Zygmunt Olszewski, Halina i Stefan Szalińscy, Urszula i Roman Bożke, Halina i Stefan Spalińscy, Zdzisław Palus, Jan Bartoszek, Sabina,Sylwia i Alek Blejowie,Maria Głodkowska, Franciszek Kosznik, Leokadia Szulczewska, Jerzy Tomasik, Alfred Grabow, Jądrzej Naczk , Sylwester Ostrowicki, Grzegorz Kaczmarek,Bożena i Władysław Murzowie i szereg innych. Należy także pamiętać o osiągnięciach kolejnych prezesów Zarządu Oddziału PTTK.Byli nimi: Alfred Grabow /31.01.1981-2.03.1985/, Jan Michał Bartoszek /2.03.1985-20.02.1989/, Stefan Szaliński /20.02.1989-16.03.1991/, Jan Holeksa /od 16.03.1991 r./ i Jędrzej Naczk.

Trzeba pamiętać o szczególnej roli Zofii Szalińskiej, która jako Kierownik Biura Oddziału PTTK była niestrudzonym i niezawodnym zwornikiem wszystkich jego poczynań.

Niestety stało się inaczej. Klub Ochrony Środowiska PTTK "Międzymorze" i Oddział PTTK w Helu już nie istnieją. Przeszły do historii. ale wierzę głęboko w to, że przyjdzie taki czas kiedy ożyją ...

Roman Klim

PTTK w Internecie!
Zobacz: **www.pttk.pl**

•KOMUNIKAT•

Koło nr.1 przy ZG PTTK ul.Senatorska 11 00-075 Warszawa, organizuje drużynę turystyczną do XXV Biegu Piastów Szklarska-Poręba-Jakuszyce, w dniach 10-11.03.2001.

Możliwość wypożyczenia sprzętu narciarskiego i zakwaterowania od 4 do 12 marca 2001 r. Opłaty startowe wraz z "Kartą zgłoszeń" należy zgłaszać do 28.02.2001 r. 50 + 3 zł. Przyjmuje Kol.Wiesław Kędzierawski w Biurze ZG PTTK, od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 16.00 w pok.38.
Tel. 826-83-89.

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD ODDZIAŁU
IM. DR ALEKSANDRA MAJKOWSKIEGO
81-717 SOPOT, ul. J.J. Haffnera 17/19 - tel. 551-06-18
Kredyt Bank PBI S.A. O/ Sopot nr 15001706-1225-121700011362

V Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy o nagrodę im. Franciszka Mamuszki

W 1996 r. z inicjatywy O/PTTK im. dr Aleksandra Majkowskiego w Sopocie oraz Stowarzyszenia Autorów Polskich Oddział w Gdańsku dla utrwalenia krajoznawczego dorobku zmarłego jesienią 1995 r. Franciszka Mamuszki- Honorowego Członka PTTK – zorganizowany został *Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy o nagrodę im. Franciszka Mamuszki*, nad którym protektorat sprawuje Prezydent Sopotu.

W październiku 2000 r. nastąpiło rozstrzygnięcie V edycji konkursu, w której 40 uczestników złożyło (indywidualnie i zbiorowo) 22 prace. 16 prac to projekty folderu poświęconego wybranemu obiektowi krajoznawczemu zaś 6 to fotoreportaże, przedmiotem których były wybrane obiekty krajoznawcze. Wyboru obiektów dokonywali autorzy prac.

W obu kategoriach przyznano I nagrodę i wyróżnienia (łącznie 9). Laureatami I nagród zostali **Marcin Krzysztofik** ze Szkoły Podstawowej nr 27 w Gdańsku za prezentację Cmentarza Obrońców Wybrzeża w Gdyni Redłowie (projekt folderu) oraz **Marta Koślicka i Karolina Glich** z Zespołu Szkół nr 2 w Pelplinie za fotoreportaż *Cmentarze Pelplina.*

Organizatorzy z zadowoleniem odnotowali dalszy wzrost poziomu prac konkursowych. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w dobie wkraczania naszego kraju w struktury zjednoczonej Europy krajoznawstwo staje się dla młodzieży – umiejętnie kierowanej przez swych pedagogów – źródłem tożsamości narodowej.

Obok zwycięzców konkursu nagrodzono również ich opiekunki Panie Elżbietę Wiśniewską (Pelplin) i Mariolę Treder (Gdańsk).

W uroczystym podsumowaniu V edycji konkursu uczestniczyli – wraz z jego uczestnikami – Jacek Karnowski – Prezydent Sopotu, Bożena Bethke – córka Franciszka Mamuszki, Piotr Gierszewski – wizytator Kuratorium Oświaty, Jadwiga Korzeniewska – członek ZG PTTK i Rady ds. Młodzieży ZG PTTK, która zachęcała młodych krajoznawców do udziału w konkursie *Moja Ojcowizna* oraz Marian Czyżewski – Przewodniczący Rady Programowej Regionalnego Ośrodka Programowego PTTK.

Jan Bogucki

REGIONALNA PRACOWNIA KRAJOZNAWCZA PTTK W SUWAŁKACH

O ZNAJOMOŚĆ RODZINNEJ ZIEMI

Wśród wielu zadań, jakie spełniają regionalne pracownie krajoznawcze PTTK, do najważniejszych należy niewątpliwie edukacja regionalna. Ważną formą, poprzez którą edukacja ta jest prowadzona, są różnego rodzaju wydawnictwa przygotowywane i publikowane przez te pracownie, które – w zależności od charakteru publikacji – zawierają określony zasób wiedzy o danym regionie.

Regionalna Pracownia Krajoznawcza przy suwalskim Oddziale PTTK, powstała w 1988 roku, skupiła się w działalności wydawniczej przede wszystkim na trzech typach wydawnictw: własnym piśmie, biografiach regionalnych oraz przewodnikach.

Wydawanie lokalnego kwartalnika o profilu historyczno-krajoznawczym było bardzo interesującą inicjatywą Regionalnej Pracowni Krajoznawczej PTTK w regionie północno-wschodnim już chociażby z uwagi na brak doświadczeń w tym zakresie na tym terenie. Do lat osiemdziesiątych Suwalszczyzna i część wschodnia Mazur, z których w 1975 roku utworzono województwo suwalskie, pozostawały w kręgu zainteresowań pra-

sy społeczno-kulturalnej wydawanej w Białymstoku i Olsztynie.

Pierwszy numer kwartalnika o tytule „Jaćwież" (jakże trafnym! i chwytliwym) ukazał się wiosną 1986 roku. Wśród współwydawców pisma wymienieni byli: suwalskie Biuro Dokumentacji Zabytków oraz Wydział Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Geologii Urzędu Wojewódzkiego w Suwałkach. Redaktorem naczelnym kwartalnika, jego *spiritus movens*, był Jan Bacewicz, historyk, dziennikarz, znakomity przewodnik.

Na łamach „Jaćwieży" zamieszczano artykuły o pradziejach (życie ludów zamieszkujących przed naszą erą tereny północno-wschodniej Polski), historii (szczególnie cenne cykle o szkolnictwie, zabytkach, organizacjach niepodległościowych) i tradycjach kulturowych Suwalszczyzny (obyczajach wiejskich, gwarze itp.), rzadziej Mazur. Pisano o potrzebie ochrony środowiska przyrodniczego, zachęcano do wędrówek szlakami turystycznymi. Sporo na dwudziestu kolumnach całości pisma publikowano także niewielkich objętościowo różnorodnych informacji (w tym ciekawostek) o regionie. „Jaćwież" szybko zyskała swoich czytelników, nie tylko w regionie. Niestety, zimą 1988 roku ukazał się jej ostatni, dwunasty numer. Na fali zmian politycznych i społecznych, jesienią 1990 roku, Jan Bacewicz podjął próbę reaktywowania pisma, ale było ono zgoła odmienne od poprzedniego (znacznie odbiegało od idei krajoznawczych) i jego edycja trwała krótko (jedynie cztery numery).

Przed trudnym zadaniem stanęła więc grupa złożona z pięciu osób (Zbigniew Fałtynowicz – redaktor naczelny, Janusz Kopciał, Stefan Maciejewski, Andrzej Matusiewicz, Wiesław Osewski), sympatyków PTTK, a skupiona wokół inicjatyw wydawniczych Małgorzaty Pawłowskiej z suwalskiej Regionalnej Pracowni Krajoznawczej, rozpoczynając ponownie redagowanie kwartalnika o tej samej nazwie. Pierwszy jego numer w nowej edycji ukazał się wiosną 1998 roku. (Skład redakcji prócz wymienionych sześciu osób tworzyli także Mirosław Słapik, Bogdan Skrzypczak, do nr 5; od nr 5 Jarosław Borejszo). Jego objętość wynosi 56 stron; wzbogaca go czterostronicowy barwny dodatek o określonej tematyce.

Struktura obecnej „Jaćwieży" jest odmienna od poprzedniej. Składają się na nią stałe działy (m. in.: *Portrety*, *Dziedzictwo*, *Literatura*) oraz cykliczne prezentacje, na przykład: *Okrywanie Suwalszczyzny*, *Szlacheckie gniazda*). Pismo poświęcone jest historii i kulturze, krajoznawstwu i przyrodzie na obszarze obejmującym historyczną Jaćwież, czyli Suwalszczyznę, Mazury Wschodnie i tereny obecnej Litwy do Niemna. W kwartalniku opisywane są obiekty o wyjątkowej wartości przyrodniczo-kulturowej (np. Puszcza Romincka, Wigierski Park Narodowy, Puszcza Borecka, Kanał Augustowski); pisze się o kulturowym zróżnicowaniu ziem północno-wschodniej Polski, o interesujących ludziach z nimi związanych, o cennych zabytkach dotąd mało poznanych i spopularyzowanych (np. Kanał Mazurski). Publikowana jest literatura: wiersze, opowiadania, pamiętniki. Dużo uwagi przywiązuje się do upowszechniania książek o regionie, na bieżąco odnotowując nowości wydawnicze oraz zamieszczając o nich noty i recenzje. W każdym numerze prezentowana jest także twórczość artystyczna fotografika związanego z północno-wschodnim regionem.

W 2000 roku „Jaćwież" została wyróżniona nagrodą specjalną w cenionym ogólnopolskim konkursie „Przebiśnieg 1999" za – jak stwierdzono w uzasadnieniu – „znakomite promowanie atrakcji turystyczno-krajoznawczych regionu północno-wschodniej Polski"

Cenną publikację Regionalna Pracownia Krajoznawcza wydała w 1993 roku. Były nią *Biografie suwalskie*, książka zawierająca życiorysy postaci, najbardziej znanych, związanych z Suwalszczyzna w różnych okresach historii. *Biografie suwalskie*, pomyślane zrazu jako jednorazowy tytuł, zapoczątkowały części następne; do 1998 roku ukazały się jeszcze trzy, a tuż przed drukiem są dwie. W każdej z nich przedstawiono dwadzieścia pięć sylwetek artystów i naukowców, polityków i budowniczych, konspiratorów i wojskowych, organizatorów życia kulturalnego i społeczników, którzy pozostawili na tej ziemi swój ślad. Są wśród nich także postacie mniej znane, które warto było wydobyć z zapomnienia, bowiem odegrały istotną rolę w różnych dziedzinach życia. Indywidualne losy opisane w *Biografiach suwalskich* składają się na bogatą panoramę kultury duchowej, materialnej i społecznej Suwalszczyzny. Opracowaniami haseł do *Biografii* zajmowali się najbardziej znaczący regionaliści i badacze północno-wschodniej Polski. Ten najcenniejszy kapitał pozwala snuć realne plany opracowania *Słownika biograficznego Suwalszczyzny*, do którego przygotowania Pracownia przystąpiła w tym roku.

Z pierwszą ofertą wydawniczą, kierowaną do turystów i wczasowiczów, Pracownia wystąpiła w 1991 roku publikując książkę Jana Bacewicza *Sam na sam z Suwalszczyzną*. Cztery lata później wydała przewodnik Stefana Maciejewskiego *Szlakami północnej Suwalszczyzny* (przygotowywane jest jego drugie zmienione i poszerzone wydanie), w którym opisano znakowane szlaki prowadzące przez najpiękniejsze i najcenniejsze krajoznawczo tereny krainy nad Czarną Hańczą. Z niezwykłą skrupulatnością przygotowany został następny przewodnik – Wojciecha Batury *Szlakami południowej Suwalszczyzny*, który trafił do czytelników w 1999 roku.

Działalność wydawnicza suwalskiej Regionalnej Pracowni Krajoznawczej nie jest być może bogata liczbą tytułów. Z pewnością jednak zwraca uwagę wartością i celnością propozycji edytorskich. Świadczy o tym zarówno zainteresowanie czytelników, jak i władz miejskich. Otóż w plebiscycie na najcenniejszą książkę o Suwalszczyźnie mijającego stulecia, ogłoszonym przez „Jaćwież", *Biografie suwalskie* znalazły się w pierwszej piątce.Wymienione zostały także wraz z „Jaćwieżą" w *Strategii rozwoju Suwałk do 2015 roku* jako wydawnictwa o szczególnym znaczeniu dla miasta. Oby za tym dowodem uznania kryła się troska o finansową stronę edytorskich poczynań Regionalnej Pracowni Krajoznawczej. Wszak trudno nie stwierdzić – swoimi książkami Pracownia dobrze przyczynia się do urzeczywistniania jakże pięknej refleksji jednego z pierwszych, dziewiętnastowiecznych, regionoznawców i krajoznawców związanych z suwalską ziemią, Aleksandra Osipowicza: „Dokładna znajomość rodzinnej ziemi ważnym jest zadaniem każdego ukształconego człowieka, każdego dobrego jej syna".

Agnieszka Wicz

●●●

PTTK SUWAŁKI OFERUJE – SUWALSZCZYZNA ZAPRASZA
LATO 2001
Spływy Czarną Hańczą i Rospudą

PROPOZYCJE TRAS

Trasa I (10–14 dni): Stary Folwark – jezioro Wigry – rzeka Czarna Hańcza – Wysoki Most – Frącki – Jałowy Róg – Kanał Augustowski – Płaska – Swoboda – Augustów – rzeka Rospuda – rzeka Blizna – jezioro Blizno (przewóz 6 km) – jezioro Wigry – Gawrychruda – Stary Folwark

* * * * *

Trasa II (8–12 dni): Stary Folwark – jezioro Wigry – rzeka Czarna Hańcza – Wysoki Most – Frącki – Jałowy Róg – Kanał Augustowski – Płaska – jezioro Serwy (przewóz 16 km) – jezioro Wigry – Gawrychruda – Stary Folwark

* * * * *

Trasa III (5–8 dni): Czarne – jezioro Rospuda – jezioro Kamienne – rzeka Rospuda – Jezioro Długie – jezioro Garbaś – Jezioro Głębokie – jezioro Sumowo – Jezioro Okrągłe – jezioro Bolesty – jezioro Jałowo – jezioro Rospuda – Augustów

* * * * *

Trasa IV (14–18 dni): Czarne – jezioro Rospuda – jezioro Kamienne – rzeka Rospuda – Jezioro Długie – jezioro Garbaś – Jezioro Głębokie – jezioro Sumowo – Jezioro Okrągłe – jezioro Bolesty – jezioro Jałowo – rzeka Blizna – jezioro Blizno (przewóz 6 km) – jezioro Wigry – Gawrychruda – Stary Folwark – rzeka Czarna Hańcza – Wysoki Most – Frącki – Jałowy Róg – Kanał Augustowski – Płaska – Swoboda – Augustów

* * * * *

Trasa V Wczasy kajakowe 12–dniowe: Augustów – jezioro Białe – jezioro Studzieniczne – Swoboda – Kanał Augustowski – jezioro Serwy – Serwy (przewóz) – Wysoki Most – Frącki – Jałowy Róg – Kanał Augustowski – Płaska – Swoboda – Augustów (od 24.06. – codziennie 24 miejsca)

UWAGA ! MIEJSCOWOŚCI PODKREŚLONE – STANICE WODNE PTTK

>>>>>>>>>>>>>>>>>>>> <<<<<<<<<<<<<<<<<<<<

Spływy kajakowe I, II, III, IV trasa – noclegi (własne namioty) w Stanicach Wodnych lub w innych **wyznaczonych** miejscach biwakowania. Wyżywienie we własnym zakresie (można zakupić w punktach gastronomicznych stanic) lub dowozimy do miejsc biwakowania.
Rezerwujemy kajaki (dysponujemy też transportem do przewozu kajaków, bagaży i uczestników spływu).
Ubezpieczenie uczestników na życzenie klienta.

Trasa V – sprzedajemy skierowania obejmujące: noclegi w domkach kempingowych stanic, całodzienne wyżywienie, miejsce w kajaku, sprzęt asekuracyjny, przewóz kajaków, opłaty za śluzowanie i przewodnika.

● ● ●

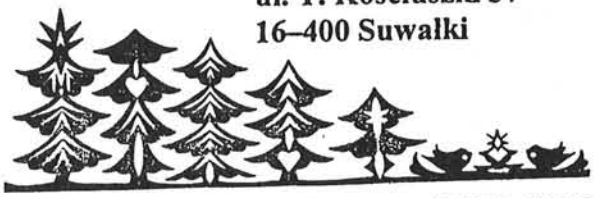
ŚLUZY NA TRASIE KANAŁU AUGUSTOWSKIEGO :
Sosnówek, Mikaszówka, Perkuć, Paniewo, Gorczyca, Swoboda, Przewięź.

CENY NA 2001 ROK:

1. Wypożyczenie kajaków na trasach I–IV:
– w okresie do 20.06.2001 r. i od 21.08.2001 r. obowiązuje cena promocyjna – **15,50 zł** za dzień
– w okresie od 21.06.2001 r. do 20.08.2001 r. – **22 zł** za dzień
Ceny zawierają podatek VAT.
2. Przewóz kajaków (do 8 sztuk) na trasie Augustów – Stary Folwark, Stary Folwark – Filipów (szlak Rospudy) wynosi **180 zł.**
– powyżej 8 sztuk, za każdy następny kajak – dodatkowo **10 zł.**
3. **60 zł** za transport bagaży i osób (max. 8 osób) z dworca PKS lub PKP do Starego Folwarku.
4. Cena skierowania – trasa V wynosi **900 zł.**
5. Ubezpieczenie od **3 zł** do **10 zł** od osoby na cały okres trwania spływu w zależności od wysokości sumy ubezpieczenia.
6. Ceny miejsc na polach namiotowych kształtują się od **4,50 zł** do **6,50 zł.**

Nasz adres:
Zarząd Oddziału PTTK
ul. T. Kościuszki 37
16–400 Suwałki

tel. (0 87) 566 59 61, tel./fax. 566 79 47
www.suwalki-turystyka.info.pl/pttk
e-mail: pttk@suwalki-turystyka.info.pl

BAZA NOCLEGOWA PTTK
Ekoturystyczny Ośrodek PTTK w Starym Folwarku

a) Dom Wycieczkowy PTTK – 44 miejsca noclegowe, **telefon (0 87) 563 77 27.**
Dojazd: trasa Suwałki – Sejny przez Krasnopol, ok. 12 km od Suwałk, nad jeziorem Wigry.
Budynek murowany, pokoje 2,3,4 osobowe z umywalkami. Toaleta, natrysk, WC na korytarzu. Stołówka w obiekcie.
Cena noclegu z pościelą wynosi **23 zł.** Nocleg z własną pościelą lub śpiworem – **20 zł.**
Dzienna stawka żywieniowa wynosi ok. **30 zł** od osoby.
b) Kemping ze stanowiskami dla caravaningu i namiotów oraz kuchnią turystyczną
Opłaty za pobyt na kempingu (własny namiot) wynoszą:
– dla osób dorosłych **6,50 zł** od osoby za dobę
– dla młodzieży szkolnej **5 zł** od osoby za dobę
– caravan (przyczepa kempingowa) **22 zł** za dobę
Do cen noclegów zarówno w Domu Wycieczkowym, jak i na kempingu, dolicza się opłatę klimatyczną w wysokości **1,50 zł** od osoby za każdy dzień pobytu, pobieraną przez Urząd Gminy.
c) Parking dozorowany całodobowo (płatny)
d) Wypożyczalnia sprzętu pływającego (kajaki, łódki, rowery wodne).
Serdecznie zapraszamy do skorzystania z naszych propozycji. Jeżeli spotkają się one z zainteresowaniem, prosimy o kontakt.

JUBILEUSZOWY OGÓLNOPOLSKI ZLOT PRZODOWNIKÓW TURYSTYKI GÓRSKIEJ PTTK

Jak przystało na imprezę już trzydziestą piątą dopisało właściwie wszystko: organizator, pogoda, uczestnicy, atmosfera. Jeszcze w roku ubiegłym, gdy żegnaliśmy się w październiku w Jodłówce Tuchowskiej na Pogórzu Ciężkowickim - deklarację spotkania przodowników turystyki górskiej PTTK w dniach 29.IX.-1.X.2000 zgłosił Prezes Oddziału PTTK "Świętokrzyskiego" w Kielcach-Kazimierz Micorek.

Przodownicy z całej Polski wybrali się w dawno nie odwiedzane Góry Świętokrzyskie. Wiele lat temu przypominam sobie zgromadzenie plenarne Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK oraz znakarską naradę w Domu Wycieczkowym PTTK w Świętej Katarzynie pod Łysicą.

Organizatorzy tegorocznej imprezy od początku musieli odczuwać sporą odpowiedzialność, jaką na siebie biorą. Kadra przodownicka to nie przypadkowe osoby na niedzielnej wycieczce czy kolejny młodzieżowy rajd lub złaz. To sami wybrani spośród wybranych w górskiej społeczności.

Na bazę zlotu wyznaczone zostały Chęciny, położone jakby "w cieniu" owianego szmatem historii zamku, oryginalnie iluminowanego każdej nocy. Jubileuszowy zlot odbywał się pod patronatem najwyższym z możliwych na tej ziemi: Marszałka Województwa Świętokrzyskiego - Józefa Szczepańczyka i Wojewody Świętokrzyskiego - Wojciecha Lubawskiego.

Spotkanie górskiego aktywu w Górach Świętokrzyskich rozpoczęła wycieczka do Skansenu Wsi Świętokrzyskiej w Tokarni. Tego samego dnia /piątek - 29.IX.2000/ miało miejsce uroczyste otwarcie zlotu powitaniem jego 80 uczestników przez Wiceprezesa ZG PTTK i Przewodniczącego KTG ZG PTTK - Marka Staffę i Członka Prezydium ZG PTTK oraz Dyrektora Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK - Zbigniewa Kreska.

Dyskusję na merytorycznie istotne i aktualne tematy przodownickie poprzedziła prelekcja z przeźroczami słynnego krajoznawcy nie tylko świętokrzyskiego regionu - Jerzego Kapuścińskiego /muzyczne "przerywniki"na gitarze - Mirosław Sotkiewicz/.

Polska złota jesień zagościła w tych dniach na Ziemi Kieleckiej na dobre ofiarowując przodownikom pełne słońce i gamę wczesnopaździernikowych kolorów.

Głównym dniem zlotu była sobota, ostatni dzień września poświęcone przede wszystkim krajoznawstwu i górskim przejściom. Jako mistrz geologii i tematyki świętokrzyskiej w ogóle prezentował się w Kielecko-Chęcińskim Parku Krajobrazowym wieloletni członek KTG ZG PTTK - Tymoteusz Wróblewski. Program objął kamieniołomy Zygmuntówka i Bolechowice, rezerwat przyrody "Miedzianka", sanktuarium Matki Boskiej w Bolminie oraz pieszą wycieczkę z Gałęzic przez Pasmo Zelejowskie /Jaskinia "Piekło", rezerwat "Zelejowa"/ do Chęcin.

Po krótkim odpoczynku przodownicy pod opieką Jerzego Pabiana zwiedzili w Chęcinach klasztor Franciszkanów oraz Muzeum Geologiczne "Niemczówka" - w drodze pod ruiny zamku chęcińskiego. Tutaj przy ognisku i okolicznościowej wieczornicy z udziałem burmistrza Chęcin Mariana Gruszczyńskiego - komendant zlotu - Kazimierz Micorek i reprezentujący Terenowy Referat Weryfikacyjny w Kielcach Waldemar Kowalski uhonorowali wszystkich uczestników imprezy odznakami "Turysta Świętokrzyski" zaopatrzonymi w legitymacje. Warto tu zaznaczyć, że jest to najstarsza spośród regionalnych odznak w Polsce.

Za ogromny wkład pracy przy organizacji imprezy należą się serdeczne podziękowania Kazimierzowi Micorkowi, Wiceprezesowi Oddziału Kieleckiego - Franciszkowi Gusce oraz obsługującym recepcję ulotu - Jolancie Bednarskiej i Teresie Dudzie.

Z kronikarskiego obowiązku dodam, że na chęcińskim zlocie miała miejsce promocja wznowienia regulaminu GOT oraz najnowszego tomu rocznika "Wierchy".

- " - " - " - " - " - " -

"BESKIDZKA JESIEŃ" W WYSOWEJ

Tak nazywa się najstarsza górska impreza Oddziału Gorlickiego PTTK. Na początku października - XXVIII z kolei rajd jesienny zgromadził na mecie w Wysowej około 300 osób, w większości dzieci i młodzież. Impreza odbywała się przez trzy dni wśród wyjątkowych w Beskidzie Niskim kolorów złotej jesieni.

Na trasach rajdu cały właściwie stan posiadania Oddziału PTTK w Gorlicach, a więc dwa schroniska na Magurze Małastowskiej i w Bartnem około 300 km szlaków turystycznych przebiegających m.in. przez Ferdel, Kornuty, Magurę Wątkowską, Popowe Wierchy, Rotundę, Cigelkę, Ostry Wierch /938 m/, Miejską i Bartnią Górę, Magurę Małastowską, Kozie Żebro, Chełm

nad Grybowem, Suchą Homolę, Bordiów Wierch, Przełęcz Wysowską i Regetowską, Jaworzynkę /869 m/ nad Wysową, Lackową, Białą Skałę i Obicz.

Doświadczone grono kwalifikowanych turystów musi mieć świadomość, że wędrówki po wyżej wymienionych wzniesieniach to zupełnie co innego jak zurbanizowane w znacznym stopniu Beskidy Zachodnie. Beskid Niski to ostatni fragment polskich Karpat, gdzie możliwość obcowania z naturą w niezmienionej postaci i jej przeżywania można uznać za najpełniejsze.

Obserwując dobrą współpracę górskiej kadry Oddziału Gorlickiego nasuwają się refleksje raczej nietypowe dla innych środowisk beskidzkich. To tutaj obecny prezes - Eugeniusz Patla oraz prezesi poprzedni - Władysław Śliwa i Tadeusz Wszołek współpracują zgodnie, życzliwie i z pożytkiem dla młodego pokolenia turystów. Każdy z nich przyprowadził na metę imprezy, pod Ośrodek "Beskid" w Wysowej kilkudziesięcioosobową grupę dzieci i młodzieży, a szef gorlickiego biura - Mieczysław Cyrkowicz jako pierwszy krzątał się wśród domków "Beskidu" sprawując nad wszystkim gospodarczo-administracyjny nadzór.

Komandor rajdu - Krzysztof Latasiewicz otrzymał uprawnienia znakarza szlaków górskich, wręczone przez Wiceprezesa Oddziału Gorlickiego PTTK - Andrzeja Piecucha. Imprezę zaszczyciła grupy zaprzyjaźnionych Słowaków z Klubu Słowackich Turystów w Bardejowie. Oddział Gorlicki PTTK ma od kilku lat dobrze funkcjonujące porozumienie ze Słowakami na temat wspólnej organizacji imprez w strefie przygranicznej.

Podczas dłuższej rozmowy z Andrzejem Piecuchem dowiedziałem się o najnowszych inicjatywach programowych Oddziału Gorlickiego oraz o Jego indywidualnej publicystycznej pracy na rzecz Beskidu Niskiego.

Dwie coroczne imprezy górskie, oprócz opisywanego rajdu jesiennego - to Międzynarodowy Rajd Szlakiem Walk Operacji Gorlickiej /z udziałem Słowaków/, zawszę w maju oraz Rajd im. Ignacego Łukasiewicza, twórcy przemysłu naftowego w Polsce /czerwiec/.

Z nowości związanych ze szlakami turystycznymi w rejonie Wysowej wyznakowane zostały ścieżki spacerowe na Wysotę, na Jawor /do kaplicy grecko-katolickiej/ oraz po okolicach wsi Blechnarki. Wcześniej podobne ścieżki wytyczono w rejonie słynnego wzgórza Pustki koło wsi Łużna na Pogórzu Ciężkowickim oraz w Sękowej. Rozpatruje się możliwość opracowania w terenie koncepcji pierwszych w polskich górach ścieżek dla osób niepełnosprawnych.

Oddział Gorlicki PTTK złożył do Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie obszerny merytorycznie uzasadniony wniosek o utworzenie w 2001 roku, w Beskidzie Niskim, tematycznych ścieżek rowerowych. Mają to być:

- Międzynarodowy Szlak Gorlice-Sękowa-Bartne -Konieczna-Bardejow im. Jana Pawła II /przewidywane w przyszłości połączenie tej trasy z Bieczem/,
- Szlak Przyfrontowych Cmentarzy z I Wojny Światowej Ciężkowice-Gorlice-Konieczna,
- Szlak Starych Kopalni Ropy Naftowej im. Ignacego Łukasiewicza,
- Szlak Zabytkowych Cerkwi i Kościołów /realizacja tego zadania także w 2002 roku/.

W 1998 roku Andrzej Piecuch wydał niezmiernie ciekawą i zarazem wartościową książkę "Nad Sękówką" omawiającą zabytki sakralne pierwszej części Beskidu Gorlickiego. W przygotowaniu znajduje się dalszy ciąg tego dzieła, które obejmie z kolei dorzecze Ropy /tereny gmin Uście Gorlickie oraz Ropa a częściowo także Gminę Gorlice/.

Andrzej Matuszczyk

WIERCHY

ROCZNIK POŚWIĘCONY GÓROM

ORGAN KOMISJI TURYSTYKI GÓRSKIEJ ZARZĄDU GŁÓWNEGO POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO

ROK SZEŚĆDZIESIĄTY PIĄTY
1999
(OGÓLNEGO ZBIORU „PAMIĘTNIKA TT" I „WIERCHÓW" TOM 103)

Od Redakcji

Redakcja zwraca się do wszystkich interesujących się zagadnieniami górskimi, a więc przede wszystkim badaczy i turystów, o czynną współpracę i nadsyłanie artykułów oraz przyczynków i notatek do Kroniki. Chodzi nam o to, aby nasz doroczny przegląd spraw górskich w Polsce i na świecie był jak najpełniejszy i w jak najszerszym zakresie omawiał i odzwierciedlał sprawy gór oraz życie ludu i przyrody górskiej w teraźniejszości i przeszłości.

Ze szczególną prośbą zwracamy się do ludzi nauki z poszczególnych gałęzi wiedzy, aby zechcieli dzielić się z czytelnikami „Wierchów" wynikami swoich badań, jak również omawiać na łamach naszego rocznika najciekawsze publikacje dotyczące gór.

Będziemy wdzięczni wszystkim turystom i krajoznawcom za nadsyłanie do opublikowania korespondencji omawiającej bieżące wydarzenia, osobliwości przyrodnicze i kulturowe oraz przyczynki i postulaty odnoszące się do danego regionu gór.

Autorzy korzystający z komputerów proszeni są o nadsyłanie wydruków tekstów wraz z dyskietkami oraz informacją o użytym edytorze.

Prosimy nadto wszystkich o nadsyłanie wydawnictw dotyczących gór celem recenzji oraz wzbogacenia zbiorów Centralnej Biblioteki Górskiej PTTK w Krakowie.

Adres redakcji: Redakcja „Wierchów", ul. Jagiellońska 6, 31-010 Kraków, telefon (0-12) 422-15-57, e-mail cotgpttk@pro.onet.pl.

CENTRALNY OŚRODEK TURYSTYKI GÓRSKIEJ PTTK
KRAKÓW 2000

MŁODZIEŻOWE KONKURSY KRASOMÓWCZE - 2000 rozstrzygnięte

Wyniki XVI Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Dzieci Szkół Podstawowych 23-26 listopada, Legnica

I miejsce – Patrycja Krawczyk, uczennica II kl. ze Szkoły Podstawowej Nr 12 w Tomaszowie Mazowieckim (woj. łódzkie)
II miejsce – Michał Wieloch uczeń VI kl. ze Szkoły Podstawowej Nr 16 w Warszawie (woj. mazowieckie)
III miejsce – Eliza Szałach uczennica III kl. ze Szkoły Podstawowej w Gronowie (woj. kujawsko-pomorskie)
IV miejsce – Martyna Jarczak uczennica V kl. ze Szkoły Podstawowej Nr 74 w Szczecinie (woj. zachodnio-pomorskie)
V miejsce – Agata Wróbel uczennica VI kl. ze Szkoły Podstawowej w Leśnicy (woj. opolskie).

*

Wyniki I Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Młodzieży Gimnazjalnej Legnica, 23-26 listopada 2000 r.

I miejsce – Aleksander Puchała uczeń II kl. Publicznego Gimnazjum Nr 1 w Żyrardowie (woj. mazowieckie)
II miejsce – Łukasz Szelążek uczeń II kl. Gimnazjum Nr 2 w Przemyślu (woj. podkarpackie)
III miejsce – Agnieszka Mróz uczennica II kl. Gimnazjum Nr 16 w Gdańsku (woj. pomorskie)
IV miejsce – Maciej Hermanowicz z Publicznego Gimnazjum w Dywitach (woj. warmińsko-mazurskie)
V miejsce – Marta Bekus z Gimnazjum w Redzikowie (woj. pomorskie)

*

Wyniki części młodzieżowej XXIX Międzynarodowego Konkursu Krasomówczego (szkoły ponadgimnazjalne) Golub – Dobrzyń, 17 – 19 listopada 2000 r.

I miejsce – Michał Kurdziel z Leżajska (woj. podkarpackie)
II miejsce – Katarzyna Sorys z Przeworska (woj. podkarpackie)
III miejsce – Miłosz Kłobukowski z Włocławka (woj. kujawsko-pomorskie)
IV miejsce – Paweł Kaliński z Włocławka (woj. kujawsko-pomorskie)
V miejsce – Lidia Niedośpiał z Prudnika (woj. opolskie)

Zwycięzcom i ich Opiekunom serdeczne gratulacje,
Organizatorom wyrazy podziękowania za sprawne przeprowadzenie finałów
składa
Rada Programowa ds. Młodzieży Szkolnej
Zarządu Głównego PTTK

Trwa VIII edycja Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Krajoznawczego „Poznajemy Ojcowiznę".

Poniżej podajemy wykaz oddziałów PTTK i instytucji koordynujących i oceniających prace na etapie wojewódzkim. Koleżankom i Kolegom w oddziałach PTTK przypominamy, że zgodnie z regulaminem konkursu, Centralny Sąd Konkursowy w Warszawie nie będzie rozpatrywał prac, które nie zostały ocenione wcześniej przez jury poszczególnych województw.

Województwo	Organizator etapu wojewódzkiego (adres)	tel/fax	Przedstawiciel Wojewódzkiej Rady ds. Młodzieży
Dolnośląskie	Oddział Wrocławski PTTK Rynek Ratusz 11/12, 50-100 Wrocław	(0-71) 343-03-44	Andrzej Słonka
Kujawsko-pomorskie	Oddział Kujawski PTTK, ul. Słowackiego 1a, 87-800 Włocławek	(0-54) 232-33-54	Julita Bąkowska Oddział Miejski w Toruniu
Lubelskie	Oddział PTTK, ul. Kościuszki 28, 23-400 Biłgoraj	(0-84) 686-26-56 686-07-17	Marian Kurzyna
Lubuskie	Oddział Regionalny PTTK, ul Kupiecka 74, 65-058 Zielona Góra	(0-68) 327-13-34	Halina Rudzińska Gorzów Wlkp. (0-95) 729-74-65
Łódzkie	Oddział PTTK Pl. Czarnieckiego 10, 97-300 Piotrków Tryb.	(0-44) 649-51-96	Mirosław Ratajski
Małopolskie	Oddział Krakowski PTTK Ul. Westerplatte 5, 31-543 Kraków	(0-12) 422-85-28	Mieczysław Witowski Oddział PTTK "Beskid" (0-18) 443-74-57
Mazowieckie	Oddział PTTK " Mazowsze" ul. Litewska 11/13, 00-589 Warszawa	(0-22) 629-39-47	Jerzy Kwaczyński Oddział Żyrardów (0-46) 855-45-26 0-601-259-357
Opolskie	Oddział Regionalny PTTK Śląska Opolskiego ul Barlickiego 2a, 45-083 Opole	(0-77) 453-63-48	Kazimierz Szyszka
Podkarpackie	Oddział PTTK im. Orłowicza, ul. Grodzka 1, 37-700 Przemyśl.	(0-16) 6782725	Marian Dzimira (0-16) 6706145
Podlaskie	Oddział PTTK, ul Kościuszki 37, 16-400 Suwałki	(0-87) 566-59-61	Tomasz Ostapczuk
Pomorskie	Oddział Regionalny PTTK, ul Ogarna 72 , 80-826 Gdańsk	(0-58) 301-14-88	Tadeusz Kotwica
Śląskie	"Górnośląski" Oddział PTTK, ul. Damrota 8, 40-016 Katowice	(0-32) 259-83-14 253-03-62	Lech Tota Oddział Miejski w Częstochowie
Świętokrzyskie	Oddział PTTK Rynek 26, 27-600 Sandomierz	(0-15) 832-26-05	Roman Bajor
Warmińsko-mazurskie	Oddział "Olsztyński" PTTK, ul. Staromiejska 1, 10-950 Olsztyn	(0-89) 523-53-20 527-36-65	Antoni Szeklicki
Wielkopolskie	Wojewódzki Ośrodek Metodyczny Al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań	(0-61) 853-22-51	Zbigniew Szmidt
Zachodnio-pomorskie	Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK, ul. Dworcowa 6, 70-206 Szczecin	(0-91) 433-57-21	Jan Krzysztoń

Pełny tekst regulaminu Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę" był publikowany w Nr 4 „Informacji ZG PTTK" z października 1999 r.

XXIX
OGÓLNOPOSKI MŁODZIEŻOWY TURNIEJ TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZY

KOMITET ORGANIZACYJNY

FINAŁ XXIX OGÓLNOPOLSKIEGO MŁODZIEŻOWEGO TURNIEJU TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO odbędzie się w dniach:07-10.06. 2001 roku w GDAŃSKU

Bezpośrednim organizatorem Finału Turnieju jest Regionalny Ośrodek Programowy PTTK w GDAŃSKU.

Uczestnicy Turnieju zakwaterowani będą w Centrum Szkolenia i Dosko nalenia Kadr Kolejnictwa w Gdańsku przy ul. Wydry 1 /Stogi/, ok. 100 m od plaży.

W trakcie trwania Finału organozatorzy zapewniają:

- całodzienne wyżywienie
- noclegi - pokoje 4-osobowe przeznaczone dla drużyn ze szkół podstawowych i gimnazjalnych/opiekun nocuje wraz z drużyną/, drużyny ze szkół ponadgimnajalnych nocują w pokojach 3-osobowych
- przeprowadzenie konkurencji regulaminowych
- imprezy towarzyszące
- nagrody i materiały krajoznawcze

W ramach imprez towarzyszących dla uczestników przewidziano:

- zwiedzanie GDAŃSKA i SOPOTU oraz muzeum
- wycieczka morska katamaranem ze zwiedzaniem portu i Westerplatte
- ognisko
- plażowanie

Dla opiekunów i gości poza w/wym. imprezami przewidziano:

- wycieczkę na KASZUBY
- wizytę w Marynarce Wojennej RP połączona ze zwiedzaniem portu i okrętów wojennych.

Kolejne informacje oraz wykaz literatury merytorycznie niezbędnej przy przygotowaniu się do Centralnego Finału zostaną przekazane w lutym 2001r.

ORGANIZATORZY
ZAPRASZAJĄ

TURYSTYCZNA KLASA ZNÓW RAZEM
Kiedyś SKKT-PTTK „DREPTUSIE"
Dzisiaj KLUB KRAJOZNAWCZY „Rocznik 1979"

Dzień 14 października 2000 roku zapisze się za pewne na długo w pamięci wielu z nas. W tymże właśnie dniu, po ponad dwuletniej przerwie spotkali się ponownie, byli uczniowie XIV Liceum Ogólnokształcącego wraz z ich dawnym wychowawcą i profesorem, Panem Ryszardem Wrzoskiem. Domyślam się że krążące wieści o tymże niecodziennym spotkaniu, wielu z Was powitało z niezwykłą otwartością. Dni mijały, a kartki ze ściennego kalendarza oznajmiały, iż dzień 14 października jest coraz bliżej. Wtedy to, nie wiem dlaczego, pojawiło się niepokojące mnie a może i kogoś z Was pytanie: *„Czy pojawią się wszyscy?", „Dwa lata potrafią zrobić swoje, koleżeńskie więzi mogły się zatrzeć a może i nawet zniknąć", „Kto na pewno przyjdzie?".* Pomyślałem sobie, iż spotkanie to będzie dla Nas swoistą próbą czasu, która ukaże czy przyjaźń ze szkolnych lat, zwłaszcza ta ze szkoły średniej, jest tą, która w pamięci pozostaje na zawsze.

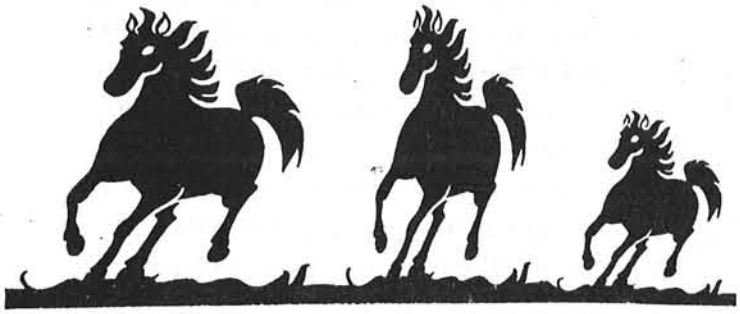
Obawy te zniknęły w momencie gdy otworzyłem drzwi od gdyńskiej siedziby P.T.T.K przy ulicy Trzeciego Maja. Przy zestawionych z sobą wielkich, drewnianych stołach siedziało grono moich koleżanek i kolegów z liceum, stanąłem na moment by tak zwyczajnie na nich popatrzyć. Spotkanie zaplanowaliśmy na godzinę 17:00, spóźniłem się może o 5 -10 minut, ale całość wyglądała tak jakby trwała od godziny. Serdeczne powitania, nieustanne przyjacielskie pogawędki oraz ta specyficzna atmosfera którą się czuło, wszystko to sprawiało wrażenie, że czas nie pognał do przodu, ale wręcz specjalnie się dla nas cofnął. Wyglądało to jak jedno z wielu spotkań klasy IV„C" z licealnych lat. Nie chcę wymieniać nas wszystkich którzy przyszli na owo spotkanie, sądzę, że jest to niepotrzebne, a poza tym mogłoby tylko skrzywdzić tych z nas którzy pojawić się nie mogli. Najważniejsze jest chyba to, że znów mogliśmy być razem. Nie tracąc czasu na stanie z wielką chęcią przyłączyłem się do pogaduszek z moimi przyjaciółmi. Rozmawialiśmy o różnych sprawach, nawet o tych z pozoru błahych, ktoś obcy mógłby rzec, że nawet zbędnych, lecz dla nas wszystkich jakże ciekawych. Uważam, że nie ma w tym nic złego, albowiem gdy po dwóch latach spotyka się swoich przyjaciół, którzy towarzyszyli Tobie przez całą szkołę średnią to tematów do rozmów jest mnóstwo. Jednych widuje się częściej a innych rzadziej, to jedyna okazja by móc porozmawiać z nimi wszystkimi. Przez cały ten czas towarzyszył nam nasz Pan profesor Ryszard Wrzosek, to dzięki niemu mogliśmy się spotkać w siedzibie PTTK-u. Głównie to za jego sprawą rozpoczęliśmy naszą wielką przygodę z Polskim Towarzystwem Turystyczno Krajobrazowym. Przeróżne biwaki, wyjazdy, biegi na orientacje, bez Jego udziału wiele z tych rzeczy by się nie wydarzyło bądź nie miało by miejsca. W pamięci każdego z nas na trwałe zapisały się wspomnienia z tych wydarzeń, wiele z nich co rusz wspominamy i wciąż się z niektórych śmiejemy. Zapewne wielu z nas chciałoby je przeżyć jeszcze raz, może już nie jako klasa IV c ale wciąż jako przyjaciele.

Nasze pogadanki toczyły się dalej, przyszedł też i taki moment kiedy to każdy z nas mógł opowiedzieć wszystkim co go spotkało na przestrzeni tych dwóch lat. Słuchając tych opowieści lata spędzone w liceum zdawały się być „zabawą" w porównaniu z tym co ma miejsce dziś. *„Przecież jeszcze tak niedawno siedziało się razem w ławce"*, pytanie to chyba zadawał sobie każdy. Jakże było ono „inne", jakby wręcz „nie pasowało" do tego co się akurat słyszało. Trudno było uwierzyć w to co potrafią uczynić dwa lata w życiu każdego z nas. Nadszedł również moment, kiedy to „jak za dawnych czasów" głos zabrał Pan Wrzosek. Powspominaliśmy nasze wspólne wycieczki, wielokrotnie padały pomysły by powtórzyć którąś z takich eskapad, wiem, że

się powtórzę ale jakże wspaniale byłoby znów wybrać się w „starym składzie". Spotkanie nasze nie mogło ujść uwadze ot tak po prostu. Nasz drogi profesor wręczył nam pamiątkową kronikę, którą to założyliśmy w Liceum, i gdzie jeszcze raz mogliśmy ożywić wspomnienia. Na jej kolejnych, nie zapisanych stronicach, pod datą 14 października 2000 roku każdy z nas dokonał pamiątkowego wpisu, który stanowić będzie niezatarty dowód naszej obecności. Korzystając z wyjątkowej chwili wspólnie obiecaliśmy sobie spotkać się ponownie za rok, może wtedy „obecnych" będzie więcej.

Czas wciąż odmierzał cenne dla nas minuty, ale zapewne nikt nie chciał jeszcze wracać do domu, ośrodek jednakże czas było już zamknąć. Pożegnaliśmy się z Panem Wrzoskiem i obiecaliśmy, że zrobimy wszystko by spotkać się ponownie za rok. Jak już wspomniałem nikomu nie śpieszyło się z powrotem do domu, chcieliśmy złapać jeszcze trochę dnia a raczej nocy, ruszyliśmy zatem w kierunku Skwerku. Przez ten czas wydawało się, że wyglądaliśmy nie jako obce sobie osoby, ale rzeczywiście jako klasa. Dzień ten zapadnie w naszej pamięci zapewne na długo i jeszcze nie raz będziemy go wspominać, zwłaszcza dlatego , że wielu z nas spotkać się może dopiero za rok. Miejmy nadzieję, że do niego dojdzie. Teraz nie pozostaje nam nic innego jak odmierzanie tego czasu zrywając kartki z kalendarza.

Krzysztof Osipowicz

Turystyka konna w górach

Rok 2000 był czwartym rokiem działalności Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK i jej Podkomisji Górskiej Turystyki Jeździeckiej. Zarówno w tym, jak i w poprzednich latach główny nacisk kładliśmy na popularyzację jeździeckich odznak turystyki górskiej oraz szkolenie kadry przodownickiej. Działania te zmierzają do wypracowania odpowiedniego poziomu uprawiania turystyki jeździeckiej ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa.

W 2000 roku turyści konni w górach zdobyli: 120 odznak popularnych, 104 brązowe, 16 srebrnych i 2 złote.

Na 4 kursach przodownickich (Jaworki, Odrzechowa, Wołosate, Małobądz) swoje turystyczne szlify zdobywało 49 jeźdźców. Z wynikiem pozytywnym na I stopień zdały 32 osoby, a na II - 8.

Podkomisja Górskiej Turystyki Jeździeckiej zorganizowała tradycyjnie IV Sejmik Przodowników Górskiej Turystyki Jeździeckiej, który odbył się w Wołosatem i połączony był z zakończeniem I Transbeskidzkiego Rajdu Konnego PTTK oraz III Bieszczadzkim Rajdem Konnym PTTK (organizowany wspólnie z Bieszczadzkim Parkiem Narodowym).

Wczesna wiosną w Jaworkach zorganizowano naradę właścicieli Ośrodków Górskiej Turystyki Jeździeckiej afiliowanych przy PTTK.

Wyznakowano ok. 600 km szlaków konnych, z czego 350 w Beskidach i 250 km na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej (finansowane ze środków MT). Warto podkreślić, że w ten sposób powstał w całości transjurajski szlak

turystyki konnej.

Afiliowaliśmy także kolejne ośrodki górskiej turystyki jeździeckiej.

Z inspiracji podkomisji w bieżącym roku zorganizowano wiele atrakcyjnych turystycznych imprez jeździeckich. Oprócz wspomnianych wyżej rajdów w *OGTJ „KONTUR"* w Małobądzu, w noc Kupały odbyło się tradycyjne konne szukanie kwiatu paproci, w który brało udział 18 osób. Jesienią w *OGTJ „OSTOJA"* w Lipowcu odbył się *II Rajd Konny do Lipowca* połączony z tradycyjnym Hubertusem. Warto podkreślić, że jest to aktualnie największy turystyczny rajd konny jako, że wzięło w nim udział 30 jeźdźców.

Reasumując można powiedzieć, że górska turystyka jeździecka nadal rozwija się bardzo dynamicznie, a nasza Podkomisja swoją działalnością wychodzi naprzeciw coraz szerszej rzeszy turystów konnych. Myślę, że do takich działań możemy tez zaliczyć uruchomienie na stronach internetowych Zarządu Głównego PTTK informacji o górskiej turystyce jeździeckiej oraz wydanie folderu *„Konno przez Jurę Krakowsko-Częstochowską"*.

Marek P. Krzemień
przewodniczący Podkomisji
Górskiej Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK

W Małobądzu

Dziennik Polski - Małopolska Zachodnia z 16.11.2000 r.

Konno po Jurze

•PRZEDRUK•

Kilkudziesięciu miłośników turystyki konnej zebrało się na ognisku zorganizowanym w ośrodku „Kontur" w Małobądzu (gmina Bolesław). Okazją do spotkania, w którym uczestniczył prezes Zarządu Głównego PTTK prof. Janusz Zdebski, było otwarcie drugiej w Polsce konnej trasy turystycznej PTTK oraz zakończenie pierwszego w powiecie kursu Przodowników Górskiej Turystyki Jeździeckiej.

Dobiega końca znakowanie pomarańczowymi kółkami liczącego prawie 250 km Transjurajskiego Szlaku Turystyki Jeździeckiej z Krakowa do Częstochowy. Szlak prowadzi z podkrakowskich Nielepic przez Ojców, Pustynię Błędowską, Ogrodzieniec, Mirów i Bobolice do ośrodka „Pegaz" w Olsztynie pod Częstochową. Trasę można pokonać konno w ciągu niespełna dwóch tygodni. Pierwszy rajd konny nową trasą zaplanowano na kwiecień przyszłego roku.

- *Turystyka konna to szansa dla gospodarstw agroturystycznych na naszym terenie* - mówi Kazimierz Kocjan, właściciel Ośrodka „Kontur" w Małobądzu. - *Szukamy rolników, którzy mogą zapewnić nocleg dla turystów oraz miejsce dla koni.*

W spotkaniu przy ognisku wziął udział współautor trasy Marek Krzemień, przewodniczący Komisji Górskiej Turystyki Jeździeckiej PTTK. - *Turystyka konna może przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia na tym terenie. Dzięki temu mogą się rozwijać gospodarstwa agroturystyczne. Tak się dzieje we Francji, Słowenii czy Niemczech. W Polsce turystyka jeździecka w strukturach PTTK istnieje od 10 lat. Brązowe odznaki, które otrzymują osoby uprawiające czynnie tę formę turystyki, ma 365 osób* - mówił Krzemień.

Obecny na spotkaniu wójt Bolesławia Włodzimierz Smółka obiecał pomoc samorządu w rozwijaniu turystyki jeździeckiej, a nawet zadeklarował chęć udziału w wycieczkach konnych. Ośmiu uczestników Kursu przodowników, mieszkańców powiatu olkuskiego, otrzymało odznaki przodownickie. Teraz mogą już samodzielnie prowadzić wycieczki. - *To bardzo ważne, aby osoby prowadzące wycieczki konne miały odpowiednie kwalifikacje. Dzięki temu grupy turystyczne nie powodują zniszczeń w przyrodzie* - mówiła Grażyna Orłowska-Rybicka z Zarządu Głównego PTTK. Wspominała, że dobiega końca opracowanie folderu trasy jurajskiej i będzie on pokazywany na największych targach turystycznych w Berlinie i Warszawie. **(SYP)**

CENTRALNY ZLOT MŁODZIEŻY " PALMIRY "

18-22.X.2000r.

Centralny Zlot Młodzieży "PALMIRY 2000" odbył się po raz 40-ty. Zlot jest największą imprezą turystyczną w kraju. Gromadzi corocznie od 2 do 3 tysięcy uczestników; przeważnie młodzież szkolną i studencką oraz przedstawicieli różnych organizacji i środowisk kombatanckich.

Młodzież imprezę polubiła, również i dlatego, że również sama jest jej współorganizatorem! Zlot jest wyjątkowy - odbywa się corocznie w Puszczy Kampinoskiej. Społeczni działacze PTTK, prowadzą po ścieżkach wspomnień - już 40 lat, zdając sobie sprawę z tego, jaką wartość ma pamięć szczególnie wtedy, kiedy jest jedyną rzeczą jaką mogą ofiarować tym, którzy pozostawili nam wiarę w takie pojęcia jak patriotyzm, honor, godność.

Oprócz walorów turystycznych Zlotu, najważniejsze są jego funkcje poznawczo-dydaktyczne oraz - co warto podkreślić - społecznie cenny charakter patriotyczny i wychowawczy.

Corocznie impreza rozpoczyna się w innym miejscu związanym z historią i walką Narodu Polskiego, natomiast zakończenie, zawsze na Cmentarzu-Mauzoleum w Palmirach. Tradycją już jest, że tutaj odbywa się uroczystość zakończenia. W scenerii przyrody, przy blasku pochodni, w powadze i szacunku dla miejsca martyrologii - zebrani uczestniczą w Apelu Poległych, któremu towarzyszy salwa Kompanii Honorowej Wojska Polskiego, następnie są składane kwiaty przez władze państwowe i samorządowe, organizacje młodzieżowe, społeczne i kombatanckie oraz Wojska Polskiego. Po oficjalnej ceremonii zakończenia, młodzież zapala lampki i znicze na grobach Cmentarza w Palmirach.

Wszystkie regulaminy Zlotu łączy - przez wszystkie te lata niezmiennie- myśl jednego z więźniów Gestapo straconego w Palmirach:

"Łatwo jest mówić o Polsce,
trudniej dla niej pracować,
jeszcze trudniej umrzeć,
a najtrudniej cierpieć."

Liczba uczestników Zlotu wacha się od kilku lat, pomiędzy 2000 i 4000 osób. Zbyt duża ilość uczestników jest szkodliwa dla puszczy, ale jeżeli - w jednym czasie - w Zlocie bierze udział 2000-2500 uczestników, to impreza może odbyć się bez uszczerbku dla puszczy.

Zlot spełniając w pełni oczekiwania uczestników i organizatorów uzyskał wysoką ocenę władz państwowych i oświatowych. Jak rzadko, która impreza w kraju, integruje szerokie rzesze młodzieży z kombatantami - ludźmi walki. Uczy szacunku dla historii i martyrologii.

Organizatorzy planując kolejne zloty, stawiają sobie za cel, rozwój wewnętrzny młodzieży, stwarzając możliwości do pogłębionego przeżycia odległych już jednak w czasie wydarzeń, w których ich rówieśnicy zdawali praktyczny egzamin patriotyzmu najwyższej próby. Ten nadrzędny cel jest umiejętnie wpleciony w działania turystyczne.

Głównym organizatorem Zlotu "PALMIRY" jest Zarząd Oddziału "Żoliborskiego" PTTK /na Bielanach/ z jego działaczami z Komitetu Organizacyjnego Zlotu. Patronat nad imprezą sprawuje Ministerstwo Obrony Narodowej, a w roku obecnym również Urząd d/s Kombatantów i Osób Represjonowanych. Natomiast ważną społecznie pomoc okazuje Dowództwo Wojsk Lądowych, Mazowieckie Kuratorium Oświaty oraz Dyrekcja Kampinoskiego Parku Narodowego.

Z przyjemnością stwierdziliśmy, że od obecnego roku - współorganizatorem Zlotu jest również Wyższa Szkoła Ekonomiczna i Zespół Szkół Prywatnych "DRUK-TUR", a na imprezie, wśród wielu pocztów sztandarowych organizacji kombatanckich, harcerskich, młodzieżowych, PTTK i Wojska Polskiego - był poczet sztandarowy Zespołu Prywatnych Szkół "DRUK-TUR" im.Mieczysława Orłowicza.

Tegoroczny Zlot odbył się w dniach od 18 do 22 października, na trasach pieszych i kolarskich. Trasy były pięciodniowe, trzydniowe, dwudniowe i jednodniowe. Większość młodzieży uczestniczy jednak tradycyjnie - na trasach jednodniowych.

Zlot rozpoczął się w Ossowie, które było także miejscem innego jubileuszu - 80-tej rocznicy "Bitwy Warszawskiej", mającej tu miejsce 14 sierpnia 1920 roku. Zlot zakończył się tradycyjnie w Palmirach. W tegorocznym Zlocie uczestniczyło 2200 osób.
Trasy przebiegały w pięknej jesiennej scenerii Mazowsza i Kampinoskiego Parku Narodowego.

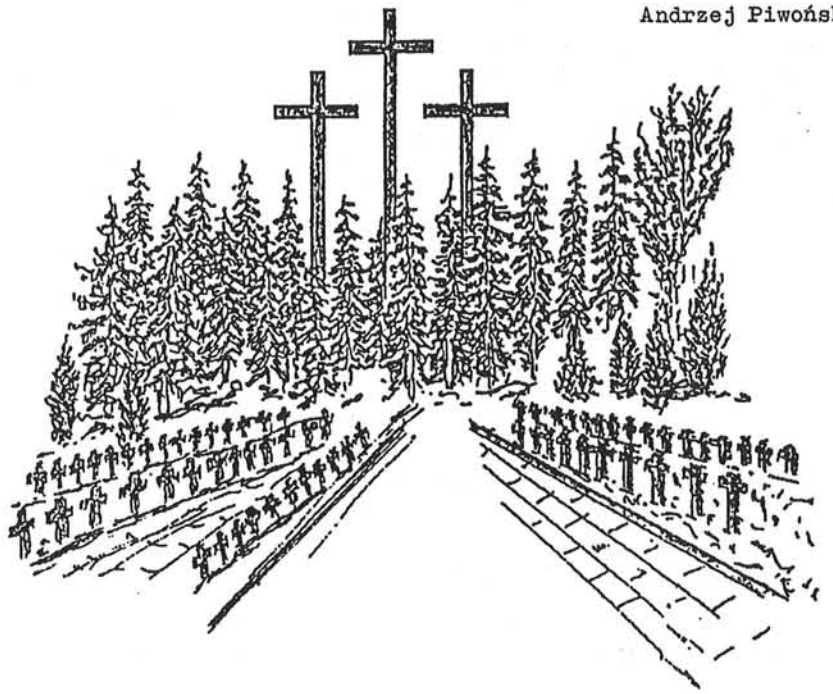
Na zakończenie, w niedzielę - na Polanie Pociecha w Palmirach, na wszystkich uczestników czekała "wojskowa grochówka". Każdy otrzymał pamiątkowy znaczek, a opiekunowie i kierownicy drużyn pamiątkowy proporczyk. Aktywni uczestnicy zdobywali Odznaki Turystyki Kwalifikowanej PTTK. Najaktywniejsze grupy stanowią harcerze, a ich pomoc jak również żołnierzy Wojska Polskiego, jest niezmiernie społecznie ważna.

Z jubileuszowej okazji przypomnijmy nazwiska Koleżanek i Kolegów z Komitetu Organizacyjnego Zlotu, którzy - od wielu lat - najbardziej aktywnie pracują społecznie przy organizacji Zlotu: Marek Cymerman, Mirosław Janiak, Urszula Janicka, Janusz Jaworski, Marian Głażewski, Ryszard Mackiewicz, Zofia Mizeracka, Władysław Orman, Marzena Panusz, Marek Ruszczak, Janusz Sobieraj, Wojciech Traczewski /Komendant Zlotu/, Bogusław Wdowczyk.

Pomimo, że organizatorzy - Zarząd Oddziału "Żoliborskiego" PTTK - boryka się z kłopotami finansowymi, działacze PTTK zawsze rozpoczynając pracę społeczną nad kolejnym Zlotem "PALMIRY", optymistycznie i z zapałem realizują swoje społeczne zamierzenia.

Nieustająca popularność Zlotu "PALMIRY" świadczy o potrzebach wyższego rzędu kolejnych roczników młodzieży, świadczy, iż nie wystarczają jej wytwory kultury masowej.

Andrzej Piwoński

JUBILEUSZ 45-LECIA SUSKIEJ TURYSTYKI

Oddział PTTK „Ziemi Babiogórskiej" im.Walerego Goetla w Suchej Beskidzkiej ma już 45 lat. Przypomniało o tym uroczyste zgromadzenie suskiego aktywu Towarzystwa w dniu 18 listopada 2000 r. celebrowane przez Prezesa - Wojciecha Żaka. Wśród gości przybyli; Wicemarszałek Woj.Małopolskiego - Andrzej Sasuła związany od wielu lat osobiście z Suchą Beskidzką, Członek ZG PTTK - Piotr Dąbrowski i Przewodniczący Wydziału Kultury Urzędu Miasta Krakowa - Piotr Boroń.
Minione pięciolecie zaowocowało żywiołowym rozwojem turystyki kwalifikowanej szczególnie wśród młodzieży, co jest widoczne szczególnie w licznym jej udziale w cyklicznych imrezach: wiosennym rajdzie na Koskowej Górze i jesiennym w masywie Babiej Góry. Po wieloletniej przerwie reaktywowana została znana impreza narciarska: Memoriał na Babiej Górze im.Aleksandra Starzeńskiego i Mariana Jasińskiego, w którym od dwóch lat bierze udział każdorazowo ponad 200 narciarzy. Dobrze rozwija się współpraca Oddziału Suskiego PTTK z Babiogorskim Parkiem Narodowym.
Zostało wytyczonych ok.30 km nowych szlaków turystycznych, głównie w Paśmie Jałowieckim Beskidu Żywieckiego . W sierpniu 2000 r.

piszący tę relację poprowadził wspólnie z Kazimierzem Sową z Limanowej kurs dla kandydatów dla znakarzy z Suchej Beskidzkiej pomnażając kadrę znakarską o 15 osób. W maju 2000 r. jubileusz 35-lecia obchodziło Koło Przewodników PTTK przy oddziale a w Stryszawie-Siwcówce odsłonięty został pomnik poświęcony papieżowi Janowi Pawłowi II i prymasowi 1000-lecia kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu.
Owocne jest współdziałanie Oddziału PTTK w Suchej ze Stowarzyszeniem Gmin Babiogórskich i z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego. Wicemarszałek Andrzej Sasuła składając życzenia dla suskich PTTK-owców zadeklarował, że Urząd Marszałkowski nie poskąpi dotacji na znakowanie szlaków turystycznych pod warunkiem odpowiednio wczesnego złożenia zapotrzebowań na 2001 rok w tej sprawie. Działacze Oddziału Suskiego PTTK współpracowali przy wydaniu monografii „Sucha Beskidzka i okolice" Jerzego Harasimczyka.
Wśród czołowego aktywu oddziału najczęściej padały nazwiska; Wojciecha i Jerzego Żaków, Marii Skrbeńskiej i Adama Leśniaka. Po wręczeniu odznaczeń i wyróżnień występowali goście z wielu bratnich agend PTTK (ZG PTTK, KTG ZG PTTK i COTG PTTK, Delegatura Zachodniokarpacka KTG ZG, Komisja Historii i Tradycji ZG PTTK, oddziały PTTK w Wadowicach i w Chełmku). Z bardzo ciekawym referatem o związkach Babiej Góry z Krakowem oraz o historii turystyki na Babiej Górze w powiązaniu z dziejami Krakowa zwrócił się do zebranych Piotr Boroń.Siedziby na jubileuszowe spotkanie użyczył gościom Zespół Szkół Zawodowych im.Wicentego Witosa w Suchej Beskidzkiej.Prof.Walery Goetel duchowy patron Oddziału PTTK w Suchej Beskidzkiej i współtwórca kilku dekad jego owocnej pracy - Prezes Józef Żak, obydwaj rodem z Suchej, spoglądając z niebieskich dziedzin na dorobek swojego Oddziału PTTK mogą być z niego dumni.

Andrzej Matuszczyk

Archiwum nie tylko domowe.

Coraz trudniej spotkać osobę nie narzekającą na upływ czasu. Bo rzeczywiście biegnie on coraz szybciej i coraz trudniej znaleźć czas na to co jeszcze zamierzalibyśmy zrobić. Szczególnie dotyczy to osób mających bogate zainteresowania wykraczające poza pracę zawodową, czyli na przykład działaczy PTTK. Niestety efektem tego permanentnego braku czasu są często działania nie do końca przemyślane, często nie dokończone lub wręcz zaniechane. Najczęściej wykonujemy te elementy z całości zadania, które nas najbardziej bawią, są dla nas najprzyjemniejsze, lub można je wykonać najszybciej przy najmniejszym nakładzie pracy.

Efekty zaniechań z braku czasu, a również (o paradoksie!) braku świadomości jego upływu, można niestety spotkać także w fotografii krajoznawczej.
Do Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK w Łodzi docierają często materiały fotograficzne o wysokich walorach artystycznych i estetycznych, natomiast kompletnie anonimowe. Nie dość, że brakuje w nich autora zdjęcia, to najczęściej niejednokrotnie w ogóle nie wiadomo co ono przedstawia.

Społeczny kustosz CFK Wacław Zientalski godzinami wertuje książki, czasopisma i inne materiały, próbując odtworzyć teren lub obiekt na zdjęciu. W przypadku większości zabytków to się udaje, bo każdy z nich posiada jakieś cechy charakterystyczne. Podobnie ze zdjęciami tatrzańskimi. Jak jednak rozpoznać skąd pochodzi sfotografowana wiejska droga, czy przydrożna kapliczka.

Nie możliwe w większości do rozszyfrowania są także osoby na zdjęciach grupowych. Nie pomaga nawet *sztrajfa* nad głowami uczestników z napisem np. *XV Rajd Włókienników*. Ktoś kto wykonywał to zdjęcie zapewne uczestników znał i było to dla niego tak oczywiste, że nie wpadł na pomysł aby na odwrocie zdjęcia podać ich nazwiska. Chętnie dziś zapytałbym autora zdjęcia (niestety anonimowego) czy dzisiaj też pamięta nazwiska wszystkich koleżanek i kolegów figurujących na fotografii.

Znacząca część fotografów krajoznawców ma zwyczaj notowania tematów swoich fotografii w notesach i niejednokrotnie wzbogacania tych notatek o informacje krajoznawcze. Jest to niewątpliwie bardzo cenna praca krajoznawcza. Ale ma ona wartość do momentu gdy zbiór zdjęć stanowi całość wraz z materiałem opisowym. Czasami się zdarza, że osoba z rodziny, przekazująca zbiory do Centrum Fotografii wyraźnie oddziela fotografie od materiału opisowego niejednokrotnie go niszcząc – *Te odręczne notatki to ja spaliłam, bo myślałam, że was interesują tylko zdjęcia?!.*

Pośród starszych materiałów fotograficznych do lat 50-tych, zazwyczaj spotykamy się z dokładnymi opisami zdjęć. Kaligraficznym pismem są wymienione nie tylko wszystkie osoby na zdjęciu, ale także gdzie, kiedy i przez kogo było ono wykonane. Bardzo często podany jest numer negatywu w zbiorach autora. Jak z tego widać opisy nie były wykonywane dla celów „zewnętrznych" a jedynie dla potrzeb domowego archiwum autora. Opisy te stały się jednak bardzo cenne także po likwidacji archiwum domowego i przekazaniu zbiorów do CFK w Łodzi.

Fotograf krajoznawca musi sobie zdawać sprawę, że w przeciwieństwie do fotografii artystycznej, fotografia krajoznawcza musi być dziełem kompletnym. Co to znaczy?. Otóż o ile fotografia artystyczna może wyrażać się jedynie obrazem i ten obraz jest wystarczającym odtworzeniem wizji autora, o tyle fotografia krajoznawcza bez stosownego opisu nie stanowi wartości krajoznawczej. Opis jest zatem niezbędnym atrybutem fotografii krajoznawczej. Tworząc domowe archiwum powinniśmy o tym pamiętać, nie tylko dlatego, że nasza pamięć jest zawodna, ale także z myślą o przyszłych pokoleniach, dla których także ten materiał powstaje. Uczciwie muszę przyznać, że sam nie przepadam za opisywaniem własnych zdjęć, szczególnie wtedy gdy np. kilka rolek filmu poświęconych jest temu samemu tematowi – choćby zjazd czy konferencja. Praca taka jest oczywiście dość mozolna, bo na każdym zdjęciu pisze się podobne dane : autor, data wykonania, przedmiot zdjęcia (ew. dokładniejszy opis),numer filmu i numer klatki na filmie. W CFK dodatkowo dopisuje się numery kodowe materiału i sygnuje. Ostatnio sprawę opisów znacznie ułatwiają komputery. Można bowiem kopiować na naklejkach samoprzylepnych stałe elementy opisu, a także np. polecić komputerowi kolejne numerowanie klatek filmu. Oszczędza to bardzo nasz jakże skąpy czas.

Jedna z moich ciotek mawiała że *:w życiu są rzeczy pilne i są rzeczy ważne* –myślę , że opisywanie zdjęć krajoznawczych nie tylko do domowego archiwum należy do tych ważnych.

Andrzej Danowski

P.S. Jakość powyższego artykułu jest związana z permanentnym brakiem czasu jaki odczuwa autor.

II KONKURS FOTOGRAFII KRAJOZNAWCZEJ - "RYBNIK W OBIEKTYWIE"-ZAKOŃCZONY

Remigiusz Baliczak

Ponad 200 zdjęć 27 autorów oceniło Jury drugiej edycji Konkursu Fotograficznego "Rybnik w obiektywie". W składzie Komisji oceniającej znaleźli się:

Adam Ryszka - EMPIK-Kodak Expres Rybnik;

Remigiusz Baliczak - Komisja Krajoznawcza, Ochrony Przyrody i Zabytków;

Adam Ochojski - Komisja Ochrony Przyrody i Zabytków.

Jury miało wiele pracy, szczególnie, że poziom prac zarówno pod względem technicznym jak i merytorycznym znacznie wzrósł. Coraz częściej rybniccy fotografowie-krajoznawcy uwieczniają na swych zdjęciach zabytki i przyrodę w coraz bardziej wyszukany sposób, wręcz artystycznie. Na swych fotografiach pokazują mniej znane zabytki,często niszczejące w zawrotnym tempie, a które "przetrwają" dzięki fotografii. W coraz ciekawszy sposób ukazują piękno rybnickiej przyrody, zaskakując widza jej różnorodnością i przepychem w zadymionym śląskim mieście.

Po długich debatach i wielu rozterkach wyłoniono kandydatów do nagród. I tak:

W kategorii dorośli:
I miejsce - Zenon Głowala - za zestaw prac.
II miejsce - Katarzyna Kaszuba - za zdjęcie "Mewy".
III miejsce- Aldona Kaczmarczyk-Kołucka - za zdjęcie "Drzewo".
W kategorii młodzież do lat 18:
I miejsce - Marcin Kozłowski - za zdjęcie "Jesień w mieście II".
II miejsce - Rafał Macionczyk - za zdjęcie "Ławka".

Wyróżnienia:
Mieczysław Koczy - za zestaw zdjęć "Przyroda Rybnika".
Szymon Apacki - za zestaw zdjęć.

Po rozdaniu nagród otwarto wystawę pokonkursową w znanej Rybnickiej Galeryjce-Kawiarnii "Cichosza". Każdemu konkursowi staramy się nadać jakiś temat wiodący. W I-szym była to przyroda i zabytki Ziemii Rybnicko-Wodzisławskiej, w II-gim miasto Rybnik, natomiast w przyszłorocznym III-im tematem wiodącym będą ludzie - rybniczanie znani i mniej znani. Cieszy fakt, że kilku uczestników konkursu zainteresowało się propagowaną przez Kol.Remigiusza Baliczaka Odznaką Fotografii Krajoznawczej PTTK i zdobyło pierwsze punkty do Odznaki.

Dużym powodzeniem cieszyła się również wystawa "Rybnik w obiektywie 1999-2000". Wystawa stworzona została ze zdjęć pochodzących z I i II Konkursu Fotografii Krajoznawczej "Rybnik w obiektywie", pokazano ją podczas XX Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego Rybnickiego Oddziału PTTK, a następnie"powędrowała"na Rybnicki Mikołajkowy Zlot Młodzieży.

Delegaci XX Zjazdu Rybnickiego Oddziału PTTK złożyli wniosek o wydanie albumu ze zdjęć konkursowych, które wszystkim się podobały.

Podsumowując, w Rybnickim Oddziale PTTK fotografia krajoznawcza znalazła swoje miejsce i rozwija się.

„ Bieszczady 2000 „

Aby uzyskać uprawnienia Instruktora Fotografii Krajoznawczej, oprócz zainteresowania, uprawiania fotografii , krajoznawstwa i przynależności do PTTK , należy zdobyć Złotą Odznakę Fotografii Krajoznawczej , a na odbywającym się raz w roku Forum Fotografii Krajoznawczej , przedstawić Wybór 20 prac w formacie wystawowym , referat z wybranej dziedziny fotografii krajoznawczej i odpowiedzieć na pytania uczestników Forum. Oczywiście, aby dobrze zdać ten egzamin kandydat na Instruktora powinien posiadać odpowiedni zasób wiedzy. Pomagając kandydatom w jej zdobywaniu Komisja Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK zorganizowała w dniach 19-22 pazdziernika 2000 szkoleniowy plener „Bieszczady 2000 „ w Woli Michowej ,w schronisku „Latarnia Wagabundy".

Program pleneru był bardzo urozmaicony, a czas wypełniony co do minuty. Wykład inauguracyjny o Specyfice fotografii krajoznawczej i jej znaczeniu dla poznawania Polski wygłosił v-ce Przewodniczący KFK ZG PTTK – Stanisław Orłowski. Do późnych godzin wieczornych 30 kandydatów do uprawnień na Instruktora Fotografii Krajoznawczej wysłuchało ilustrowanych kilkuset przezroczami wykładów Fotografów Krajoznawców, Instruktorów :

Henryka Hadasza z Gliwic – „Jak fotografować rośliny, aby zdjęcia spełniały wymagania fotografii krajoznawczej" ;

Heleny i Bolesława Jurków z Krakowa – „Polska od morza do Tatr czyli nasze wędrówki fotograficzno – krajoznawcze" ;

Krystyny Gołębiowskiej z Bielska Białej – „ Z notatnika Instruktora Fotografii Krajoznawczej czyli jak pracuję z młodzieżą".

Kolejny wieczór poświęcony był diaporamie - zagadnieniom warsztatowym, kompozycji, doborowi muzyki i problemom montażowym. Diaporamy omawiali i prezentowali : Zofia i Jerzy Lubczyńscy z Jastrzębia Zdroju oraz Leszek Kurpiewski i Sylwester Kryczko ze Szczecina. Miłym zakończeniem wieczoru była „próba diaporamy" uczestnika szkolenia Bartosza Hulinki z Krosna.

Jednakże, zajęcia poświęcone folklorowi łemkowskiemu pobiły wszelkie rekordy czasowe. Wykład o strojach , siedzibach i obyczajach Łemków , koncert kapeli z Komańczy wreszcie nauka łemkowskiej dumki trwały do trzeciej nad ranem.

Dni poświęcone były fotografowaniu w terenie – zarówno w kilkuosobowych grupach z indywidualnym wyborem miejsc i tematów na górskich szlakach , jak i zbiorowo, podczas objazdu autokarem pętli bieszczadzkiej z przystankami w najciekawszych miejscach i z bieżącą konsultacją Instruktorów Fotografii Krajoznawczej .

Ostatniego dnia odbyły się indywidualne rozmowy kwalifikacyjne, a Przewodniczący Komisji Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK – Jerzy Wygoda w krótkim podsumowaniu podkreślił ważność Zdobytych wiadomości dla dalszej pracy nad zdobywaniem uprawnień Instruktora Fotografii Krajoznawczej oraz życzył wytrwałości w dążeniu do celu .

Za udział w plenerze szkoleniowym „Bieszczady 2000 „ uczestnicy otrzymali po 40 punktów do Odznaki Fotografii Krajoznawczej.

Zofia Lubczyńska

Zagłębiowski Tryptyk Cmentarny

Listopad skłania do refleksji. Zaczyna się Świętem Zmarłych, podczas którego nie ma chyba nikogo kto by nie wrócił pamięcią do tych których nie ma już i nie poszedł na cmentarz, aby zapalić symboliczny znicz.

Są polskie cmentarze sławne, mówią o nich co roku wszystkie programy TV, radia – piszą gazety, ale przecież słowa witające nas u wejścia na Pęksów Brzyzek w Zakopanem :"Ojczyzna to ziemia i groby. Narody tracąc pamięć, tracą życie" – odnoszą się do każdego cmentarza, w każdej z naszych małych Ojczyzn.

Laureat tegorocznej Honorowej Nagrody im. Fryderyka Kremsera za zasługi w fotografii krajoznawczej – Jerzy Żymirski, właśnie w listopadzie, w Bibliotece Miejskiej w Będzinie, prezentował wystawę fotografii – „Zagłębiowski Tryptyk Cmentarny". Fotografował przez lata trzy cmentarze: na Górze Zamkowej w Będzinie, na Wzgórzu św. Antoniego w Gołonogu i stary cmentarz w Czeladzi. Wszystkie trzy cmentarze, położone na wzgórzach, mocno tkwią w pejzażu i historii Zagłębia, najstarsze zachowane groby sięgają XVIII wieku, są dzieła sztuki i inskrypcje pobudzające do głębokiej refleksji nad dziejami regionu.

Sam autor we wstępie do katalogu wystawy m.in. pisze:" *Wystawa nie ma charakteru dokumentu, lecz jedynie refleksyjny. Prezentując tę wystawę chcę się podzielić*

przemyśleniami, jakie poczyniłem w czasie moich rozlicznych przechadzek po zagłębiowskich cmentarzach i zachęcić do własnych przemyśleń. Chcę również oddać hołd tym wszystkim, którzy na nich spoczywają."

Wystawa „Zagłębiowski Tryptyk Cmentarny" była dwunastą indywidualną, autorską wystawą Jerzego Żymirskiego. Wszystkie tkwiły mocno w nurcie fotografii krajoznawczej, w tradycji „fotografii ojczystej", której założenia sformułował w latach trzydziestych Jan Bułhak.

Zofia Lubczyńska

KONKURS FOTOGRAFII KRAJOZNAWCZEJ W GDYNI ROZTRZYGNIĘTY

Komisja Krajoznawcza Oddziału Morskiego PTTK w Gdyni zorganizowała Konkurs Krajoznawczy p.n. "Polska i Pomorze w obiektywie krajoznawcy". Podsumowanie Konkursu i ogłoszenie wyników nastąpiło 10.11.2000 r. w siedzibie Oddziału Morskiego PTTK w Gdyni. W obecności autorów zdjęć i krajoznawców Przewodnicząca Oddziałowej Komisji Krajoznawczej Alicja Wrzosek dokonała otwarcia wystawy pokonkursowej. Na wstępie Prezes Ryszard Wrzosek serdecznie podziękował autorom fotogramów i członkom Jury za aktywny udział w Konkursie. Nawiązał do okresu międzywojennego, kiedy przy Oddziale Morskim PTK działała Sekcja Fotograficzna, dokumentująca zmiany zachodzące w mieście. Zaproponował, aby przy Komisji Krajoznawczej powołać Sekcję Fotograficzną. Oddział Morski PTTK dokumentuje swoją działalność w kronikach, gdzie zamieszczane są fotogramy z imprez krajoznawczych oraz w albumach fotograficznych. Szczególne zasługi w realizacji tego działania posiada Oddziałowa Komisja Krajoznawcza z jej Przewodniczącą.

Na Konkurs wpłynęło 370 fotogramów od 22 krajoznawców z woj.pomorskiego. Jury pod kierunkiem Przewodniczącej kol.A.Wrzosek dokonało oceny prac w dwóch kategoriach:

- WOJ.POMORSKIE;
- Polska.

Oceniono fotogramy głównie pod kątem:

- Walorów krajoznawczo-poznawczych;
- Unikatowych obiektów i tras turystycznych;
- Walorów artystycznych.

Swoje prace przesłali głównie krajoznawcy Trójmiasta. Były również zdjęcia z Rumi, Gniewina, Tczewa i Kwidzyna. Z woj.pomorskiego na Konkurs napłynęło dużo prac z Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego i Trójmiasta, natomiast z Polski przeważały krajobrazy górskie, a zwłaszcza tatrzańskie.

Jury podkreśliło wysoki poziom prac, zarówno krajoznawczy jak i artystyczny. Przyznano następujące nagrody:

W kategorii - WOJ.POMORSKIE:

1. Maciej Wroński - Gdynia.Za zdjęcia "PIAŚNICA" i "TORFOWISKO ZAWIAT".
2. Jerzy Kortylewski - Gdynia. Za zdjęcia "KLIF W ORŁOWIE","UJŚCIE RZEKI KACZEJ" i "POBRZEŻE MOTŁAWY".
3. Jacek Grzybowski - Gdańsk. Za zdjęcie "PARK W KROKOWEJ" oraz Paweł Szczuka - Tczew. Za zdjęcie "MOJE KRÓLESTWO".

W kategorii - POLSKA:

1. Czesław Bednarski - Gdańsk. Za zestaw zdjęć z Tatr oraz "turystyczny humor".
2. Katarzyna Borek - Gdynia. Za zdjęcie "PORANEK NAD MORSKIM OKIEM".
3. Maciej Wroński - Gdynia. Za zdjęcia "JASKINIA MYLNA" i "SIKLAWA".

Wyróżnienia otrzymali:

- Joanna Kalman - Gdańsk. Za zdjęcia z Tatr i Ciechocinka.
- Tomasz Frankiewicz - Sopot. Za zdjęcia "ŁYSA GÓRA" i "MOLO".
- Daniel Piwnicki - Gdańsk. Za zdjęcie "GÓRSKIE KRAJOBRAZY".
- Hanna Topolska - Rumia. Za zdjęcie "ZACHÓD SŁOŃCA - SKARSZEWY".
- Adrian i Grzegorz Brodny - Gdynia. Za interesującą serię zdjęć z urlopu w Tatrach.

Dodatkowe wyróżnienie przyznał Prezes K.K."WRZOS" dla Joanny Kalman za zdjęcie "WRZOSY KASZUBSKIE".

Prezes Oddziału Morskiego PTTK wyróżnił Urszulę Klein - Kwidzyń. Za zdjęcie "3 x TU-

RYSTYKA" oraz Zofię Żmudę - Gdańsk. Za zdjęcia "TWIERDZA WISŁOUJŚCIE" i "NADMORSKIE KLIMATY".

Wszyscy nagrodzeni i wyróżnieni otrzymali głównie albumy krajoznawcze i przyrodnicze oraz mapy turystyczne. Zdjęcia z Konkursu są eksponowane na wystawie w Klubie Turysty PTTK ul.3 Maja 27. Najciekawsze fotogramy będą publikowane w czasopismach krajoznawczych i prasie lokalnej, a następnie zebrane w specjalnym albumie i przekazane do Gdyńskiej Pracowni Krajoznawczej, która działa przy Oddziale Morskim PTTK w Gdyni.

Po części oficlajnej odbyła się ciekawa dyskusja poświęcona działalności krajoznawczej, a głównie fotografii krajoznawczej w Gdyni i regionie. Zebrani jednomyślnie wsparli inicjatywę Komisji Krajoznawczej organizowania podobnych konkursów w latach następnych.

W 2001 r. w 75 rocznicę Gdyni będzie zorganizowany konkurs fotograficzny dotyczący tematyki krajoznawczej, przyrodniczej i obiektów kultury materialnej w naszym mieście.

Znaleźli się także chętni do powołania oddziałowej Sekcji Fotografii Krajoznawczej przy Oddziałowej Komisji Krajoznawczej Oddziału Morskiego PTTK w Gdyni. Chętni otrzymali regulamin zdobywania Odznaki Fotografii Krajoznawczej.

Alicja Wrzosek

•PRZEDRUKI•

FOTO - ZESZYTY
NR 3/4 (41/42)
CZASOPISMO POŚWIĘCONE KULTURZE FOTOGRAFICZNEJ
THE PERIODICAL DEVOTED TO THE CULTURE OF PHOTOGRAPHY
2000
Lato Jesień
Wydawnictwo ukazuje się od stycznia 1992

Raport

O POLSKIEJ FOTOGRAFII KRAJOZNAWCZEJ 2000

ADAM CZARNOWSKI

Definicja

Mianem „Fotografia krajoznawcza" określono zdjęcia o tematyce obejmującej polski pejzaż i to wszystko, co się w nim dzieje. Są to : krajobraz naturalny oraz zmieniony przez działalność człowieka wraz z elementami przyrody – wiejski i miejski oraz przemysłowy, obiekty budownictwa, ludzie, ich ubiory, praca, obyczaje i inne epizody życia. Ten zakres zdjęć jest zgodny z definicją „fotografii ojczystej", sformułowaną przez Jana Bułhaka w latach międzywojennych i zacytowaną w jego książce, wydanej w roku 1951, pod takim właśnie tytułem. Brzmi ona:

„ Fotografia ojczysta jest to przedstawienie obrazowe kraju, jego powierzchni przyrodzonej oraz znajdujących się na niej działań i dzieł ludzkich w sposób tak prawdziwy, realny i wyrazisty, żeby to przedstawienie mogło pogłębiać znajomość kraju ojczystego..."

Bardziej ścisłe, praktyczne cele tego rodzaju zdjęć określiła w 1974r. Komisja Fotografii Krajoznawczej Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK). Przyjęto zasadę, że głównym celem jej działania jest organizowanie dokumentacji oblicza kraju, jego obiektów, zachodzących zjawisk i procesów, ma to służyć współczesnym pokoleniom, a także być przekazem dla przyszłych generacji. Zdjęcia dokumentalne muszą zatem odpowiadać odpowiednim kryteriom: mają wiernie oddawać cechy środowiska; mogą też przyjmować postać artystyczną, jednak bez deformującej obraz kreacji. W związku z tym utrwaliły się obiegowo określenia: „fotografia krajoznawcza", „zdjęcia krajoznawcze", a także „fotografowie krajoznawcy". Ta problematyka wykracza oczywiście poza wspomniane Towarzystwo; ma ono wprawdzie tradycje sięgające początku XX w., ale współcześnie stanowi niewielką tylko, chociaż istotną dla zagadnienia, część krajowego ruchu fotograficznego.

Tradycje

Zdjęcia krajoznawcze stanowiły dominujący nurt fotografii w początkach jej 160 letniej historii. Tego rodzaju tematyką zajmowali się znakomici, wykształceni w zawodzie profesjonaliści, a później również amatorzy; niektórzy specjalizowali się w tym zakresie wykonując planowo zdjęcia o charakterze dokumentalnym. W drugiej połowie XIX w. określano takie fotografie, zaczerpniętym z malarstwa mianem „krajowidoki". Najpierw dominowały portrety. Ale ważnym tematem stały się fragmenty miast i poszczególne budowle; znalazły się one na dagerotypach wykonanych w Warszawie w latach 1839-1841 przez Jędrzeja Radwańskiego, Marcina Zaleskiego i Maurycego Scholza, a także przez Jana Kuczyńskiego z Krakowa i paru innych fotografów.

Licznymi zdjęciami krajoznawczymi zaowocowała druga połowa XIX w. Karol Beyer, zwany „ ojcem fotografii warszawskiej" nie tylko utrwalał liczne obiekty i epizody życia miejskiego, ale podejmował też podróże wykonując zdjęcia w różnych regionach kraju. Ponadto Warszawę i jej okolice fotografowali Jan Mieczkowski, Konrad Brandel i Maksymilian Fajans, Kraków wraz z okolicą – Ignacy i Natan Kriegerowie, Wilno – Jan Czechowicz, Lwów – Józef Eder. Tematyką krajoznawczą zajmowało się też kilkunastu innych, znakomitych fotografów np. Michał Greim i Łukasz Dobrzański, wydawano także albumy, np. Tyberiusz Chodźko, rozpowszechnił w 1875r., „Album fotograficzne widoków krajowych". W początkowym okresie nie prakty-

kowano szerzej zdjęć naturalnego krajobrazu. Wyjątek stanowił pejzaż tatrzański. Już w 1859r. fotografował w Tatrach Walery Rzewuski, a zaraz po nim Marcin Olszyński i Meletiusz Dutkiewicz. Duży już dorobek , w ostatnim dwudziestoleciu XIXw., osiągnęli: Awit Szubert i Stanisław Bizański oraz Walery Eliasz Radzikowski, który znakomicie utrwalił obraz tatrzańskiego środowiska wraz z egzotyczną ówcześnie góralszczyzną. Rozwój techniki fotograficznej, a także moda na wojaże i wędrówki przyczyniły się do zwiększenia liczby i poszerzenia tematyki zdjęć. Duże też znaczenie miało upodobanie do ich gromadzenia w albumach oraz zapotrzebowanie przez czasopisma, które nie tylko reprodukowały fotografie, ale i zachęcały do ich wykonywania m.in. poprzez konkursy. Znaczącą rolę miała działalność amatorskich stowarzyszeń. Pierwszym był Klub Miłośników Sztuki Fotograficznej założony we Lwowie w 1891r. Podjęto tam m.in. hasło: „Każdy amator przysłużyć się może krajowi i nauce... zdjęciami krajoznawstwa... i ludoznawstwa... „ W 1901r. utworzono Towarzystwo Fotograficzne Warszawskie, a rok później powstało Towarzystwo Fotografów-Amatorów w Krakowie. Organizowały one konkursy i wystawy, na których dominowała tematyka krajoznawcza.

Zasadniczą jednak rolę dla rozwoju fotografii krajoznawczej odegrało, założone w 1906r., Polskie Towarzystwo Krajoznawcze (PTK), w którym to działanie stanowiło ideę programową. Fotografia krajoznawcza pełniła doniosłe funkcje: **ilustracyjne opisanie kraju, szerzenie tą drogą wiedzy o ziemi ojczystej oraz utrwalanie tożsamości regionalnej i narodowej wśród społeczeństwa trzech zaborów.**

Dla realizacji tych celów powołano Komisję Fotograficzną. Organizowała ona wykonywanie (m.in. na specjalnych wyprawach) i gromadzenie zdjęć określając ich tematyczne oraz techniczne kryteria, prowadziła wykłady szkoleniowe i wydała je drukiem. Ogłoszono też konkurs i urządzano też wystawy. Ponadto, z obszernego archiwum wypożyczano przeźrocza i udostępniano zdjęcia do wydawnictw, zwłaszcza do organu Towarzystwa „Ziemia". Podobna działalność rozwinęła się w sekcjach fotograficznych przy terenowych oddziałach Towarzystwa.

Doniosłe znaczenie tych prac określił współzałożyciel i czołowy działacz PTK Aleksander Janowski:

„ Giną ślady dawnej kultury, a przyszły uczony nie będzie miał nawet szczątków, z których mógłby odtworzyć ubiegłe doby życia. Kraj nie ma żadnej instytucji, która łożyłaby jakiekolwiek wydatki na cele zbiorów... Wszystko więc pozostało do zrobienia inicjatywie prywatnej. Zaszczytny obowiązek ratowania sprawy spada tutaj na amatora fotografa. Ze swoim aparatem może on dotrzeć wszędzie, gdzie można utrwalić skazane na rychłą zagładę szczegóły..." Zasadniczy rozwój fotografii krajoznawczej nastąpił po pierwszej wojnie światowej. Wysoką rangę zyskała ona w zakresie dokumentacji zniszczeń i rozwoju kraju. Miała też wielką rolę integracyjną społeczeństwa z terenu byłych zaborów poprzez upowszechnianie obrazu ziem ojczystych, popularyzowała też Polskę za granicą.

Dokumentacyjną działalność podejmowali liczni amatorzy oraz zawodowcy, także artyści. Wielu z nich współdziałało z PTK, które gromadziło zdjęcia w swoim archiwum. W szerszym zakresie współpracowali oni z wybitnym działaczem dr. Mieczysławem Orłowiczem, który podjął akcję fotograficznej dokumentacji kraju.W 1919 zaczął tworzyć archiwum w Referacie Turystyki Ministerstwa Robót Publicznych, następnie w Ministerstwie Komunikacji , gdzie do roku 1939 zgromadzono 30 tys. fotografii wykonanych przez Jana Jaroszyńskiego, Henryka Poddębskiego, Jana Bułhaka i innych autorów.

W latach międzywojennych, fotografia krajoznawcza znacząco się rozwinęła. Zaczęły się ujawniać nowe dążenia warsztatowe. Podejmowano m.in. tzw. techniki szlachetne, kreację impresjonistyczną np. przez zmiękczanie obrazu itp. odchodząc od ściśle dokumentalnego charakteru zdjęć na rzecz bardziej swobodnych, artystycznych wizji. Ten rodzaj zdjęć wykonywał m.in. „ojciec fotografii ojczystej" Jan Bułhak, oraz Tadeusz Wański i Edward Hartwig nie zaniedbując w zasadzie ich podstawowych, znaczeniowych treści. Ogólnie przyjęła się tendencja kreowania urokliwych, pełnych nastroju „obrazków". Równocześnie pojawili się znakomici „Młodzi" fotografowie posługujący się aparatami firmy „Leica"; wylansowali nowy warsztatowo typ zdjęć realistycznych. Entuzjastą „Leici" był Antoni Wieczorek, świetny publicysta, wszechstronny krajoznawca i mistrz światłocienia. Wyróżnił się też Tadeusz Cyprian.

W okresie okupacji niemieckiej ustała zorganizowana działalność fotograficzna, jednak dzięki amatorom powstały interesujące i cenne zespoły zdjęć dokumentalnych; wykonywała je m.in. Zofia Chomętowska.

Po zniszczeniach wojennych podjęto ponownie prace nad gromadzeniem zdjęć krajoznawczych. W PTK zajmował się tym specjalny zespół działaczy. Również dr Orłowicz rozpoczął w Ministerstwie Komunikacji odtwarzanie archiwum. Szczególną uwagę poświęcono Ziemiom Odzyskanym . Organizowano specjalne, „urzędowe" objazdy. Brali w nich udział renomowani fotografowie: Jan Bułhak, Tadeusz Dohnalik, Edward Falkowski, Zdzisław Flach, Bonifacy Gajdzik, Edward Hartwig, Henryk Hermanowicz, Zbigniew Korosadowicz, Jerzy Mańkowski, Henryk Poddębski i Tadeusz Przypkowski, wykonując wiele tysięcy zdjęć dokumentalnych. Upowszechniano je na wystawach, w wydawnictwach i na licznych pocztówkach.

W zdjęciach, które powstawały po drugiej wojnie światowej ujawniły się, u niektórych autorów, dawne dążenia: „fotografować sercem". Jej kontynuatorem był przede wszystkim Jan Bułhak; podkreślał on znaczenie szczególnego zaangażowania i przeżycia w wykonywaniu zdjęć oraz znaczenie ich estetycznych walorów bez względu na merytoryczny, dokumentalny cel. Twierdził m.in., że ich „powabne" atrybuty pogłębiają rolę informacyjno-poznawczą.

Ale przemijał okres „pięknych" i urokliwych fotografii, zachwiała się także formuła zdjęć ściśle dokumentalnych. W latach 1950 nastąpił kryzys fotografii krajoznawczej. Zaczął się szerzyć odgórnie i urzędowo lansowany kierunek socrealizmu: przede wszystkim ukazywanie etosu pracy. Tradycyjna fotografia krajoznawczą, zwłaszcza ta „urokliwa" została potępiona. Równocześnie rozwinęła działalność twórczą awangarda, która odeszła zarówno do socrealizmu, jak i piktoralizmu, zaprzeczyła istocie fotografii krajoznawczej i zaczęła uprawiać tzw. fotografię eksperymentującą, udziwniając temat i wypaczając jej treści znaczeniowe.

W tych trudnych latach autorzy wykonujący tradycyjne zdjęcia krajoznawcze skupili się w niektórych regionalnych towarzystwach fotograficznych, klubach i agendach, utworzonego w 1950r. Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK), gdzie odbywały się plenery, szkolenia, wystawy. Sprzyjał im rozwijający się ruch wycieczkowy. Znaczącym wsparciem tego rodzaju zdjęć stały się Ogólnopolskie Konkursy Fotografii Turystycznej organizowane w latach 1948-1957 przez Ministerstwo Komunikacji, a następnie przez Komitet ds. Turystyki, Ministerstwo Kultury, przy współudziale ZPAF i PTTK. Należy je zawdzięczać staraniom dr Orłowicza, który zyskał zaufanie władz, zwłaszcza za akcję propagowania Ziem Odzyskanych.

Fotografia Krajoznawcza zaczęła się zwolna odradzać i rozwijać uzyskując coraz to nowe wizje autorskie. Duży wpływ w tym zakresie miały prace Edwarda Hartwiga. Unowocześnił on zdjęcia eksponując zwłaszcza skontrastowane elementy tematu zbliżone do form graficznych. Znaczącą też rolę odegrali fotografowie środowiska kieleckiego. Te osiągnięcia twórcze zyskały uznanie nie tylko w ruchu fotograficznym i miały m.in. wpływ na rozluźnienie odgórnie narzucanych kryteriów. Fotografia krajoznawcza została uratowana dla kultury.

Dynamiczny postęp w rozwoju fotografii, o której mowa nastąpił w latach 1960, a zwłaszcza po roku 1970, gdy powstała Podkomisja, a następnie Komisja Fotografii Krajoznawczej w ZG PTTK. Jej działalność, która promieniowała poza Towarzystwo, prowadził przez 20 lat Fryderyk Kremser. Organizowano plenery, sympozja, wystawy, szkolenie młodzieży, wydawano opracowania historyczne i warsztatowe, wprowadzono trzystopniową odznakę, utworzono Centrum Fotografii Krajoznawczej w Łodzi z obszernym archiwum.

Równocześnie, uprawianie fotografii krajoznawczej poszerzało się znacząco poza PTTK m.in. w grupach twórczych. Ujawniło się analityczne spojrzenie na krajobraz uwypuklające jego naturalne składniki. Obok estetyzującego dokumentu pojawiły się różne rozwiązania formalne i eksperymenty. Były to manipulacje obrazem, wprowadzanie obcych elementów, fotomontaże, eksponowanie chmur, świateł i cieni, tworzenie metafor i różnych, pokrewnych wizji tematu aż po jego całkowite wypaczenie. Kreacjom tym zaczęto nadawać różne, górnolotne określenia. Awangarda i eksperymenty formalne stały się wszechobecnym zjawiskiem. Obok nich jednak, zwłaszcza w ostatnim okresie, zaczyna się odradzać klasyczna fotografia krajoznawcza. Sprzyja temu kilka czynników. Ważne niewątpliwie jest coraz większe zainteresowanie naturalnym krajobrazem i obcowanie z walorami przyrodniczymi, co stanowi niejako powrót człowieka do natury ze zurbanizowanego, hałaśliwego świata. Upowszechniają się wśród społeczeństwa poczynania proekologiczne, obejmowanie ochroną coraz liczniejszych obszarów, a także roślin i zwierząt. Innym mającym duży wymiar czynnikiem jest znaczny popyt na zdjęcia promujące walory krajoznawcze Polski, w tym, coraz bardziej, jej regionów i przyrody, (także innych krajów) oraz fotografie reklamowe pod kątem turystyki zamieszczane w prasie, folderach, kalendarzach, na pocztówkach, w albumach itp. Niezbędne wciąż są zdjęcia do tradycyjnej dokumentacji. Fotografię krajoznawczą inspirują również liczne konkursy z cennymi zwykle nagrodami, plenery i ekspozycje organizowane przez czasopisma, stowarzyszenia, kluby, fundacje itp. Nader istotną jest też podaż tanich i prostych w użyciu aparatów oraz usług fotograficznych dla amatorów, a także dla fotografików.

W tej masowości obserwuje się często spadek poziomu zdjęć, niejednokrotnie zatracają one rzetelne walory krajoznawcze i estetyczne. Nie stanowiłoby to poważniejszego problemu, jeśli dotyczyłby on fotografii amatorskiej, na własny użytek. Zdjęcia takie trafiają, jednak coraz częściej do publikacji (wielu amatorów ogłasza swoje usługi !), gdzie zwykle liczy się nie tyle wartość merytoryczna i estetyczna, co wymierna w pieniądzu. Nie wyklucza to istnienia fotografii o wysokich walorach, co nie załatwia powszechnego problemu.

Indywidualna, autorska działalność twórcza.

Autorzy zdjęć krajoznawczych podejmowali i podejmują tematykę związaną z regionami kraju, a także specjalizują się np. w fotografii krajobrazu, przyrody, architektury itd. Są wśród nich zarówno renomowani fotografowie, zawodowcy, a także amatorzy z różnych pokoleń. Liczbę ich można szacować co najmniej na kilkuset. Trudno byłoby wymienić wszystkich. Podając, jak się wydaje, obiektywny wybór nazwisk uwzględniam bardziej aktywnych, działających po roku 1945, a częściowo jeszcze wcześniej (ale po I wojnie światowej). Dokonałem tego na podstawie obserwacji wystaw, katalogów i albumów oraz innych wydawnictw, poszukiwań w archiwach, a także przeprowadzonych rozmów. Nazwiska uszeregowałem w dwóch grupach: pierwsza, to autorzy, którzy osiągnęli znaczące wyniki, prowadzące przeważnie do członkostwa w związkach twórczych (Foto Klub Polski lat międzywojennych i późniejsze: ZPAF oraz nadania artystyczne Ministerstwa Kultury i Sztuki). Druga grupa uwzględnia amatorów, aktywnych fotografów-krajoznawców, zrzeszonych w większości w stowarzyszeniach regionalnych, w klubach i grupach twórczych, w Fotoklubie RP, a także w komisjach fotografii krajoznawczej PTTK.

Od redakcji –

Ponadto „Raport o polskiej fotografii krajoznawczej 2000" autorstwa Adama Czrnowskiego zawiera:

- Wykaz fotografów
- Grupy twórcze
- Imprezy
- Publikacje
- zasoby zdjęć w archiwach instytucjonalnych

1950-2000 PTTK

WIADOMOŚCI KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ ZG PTTK

Z Prac Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK

W okresie letnio-jesiennym br. sześciokrotnie spotykało się prezydium Komisji, dwukrotnie natomiast członkowie KTP spotykali się na zebraniach plenarnych. Poza tym, jak zwykle, w każde piątkowe popołudnie piechurzy dyżurują w zarządzie Głównym PTTK.

Prace KTP ZG PTTK koncentrowały się wokół właściwego przygotowania imprez centralnych. Troską członków Komisji były nieliczne kontakty z organizatorami Ogólnopolskiego Zlotu Przodowników TP. Natomiast pełne relacje o przygotowaniach docierały ze strony organizatorów OWRP za sprawą Komandora Rajdu, a zarazem członka Komisji - Konrada Bieleckiego. Rajd został zgodnie uznany za bardzo udany. Co do Zlotu

PTP to, mimo obaw, został również bardzo dobrze zorganizowany i zyskał wysokie oceny zarówno członków KTP, jak i uczestników.
W miesiącach letnich rozpatrywano szereg wniosków o nadanie godności Honorowego PTP. Listę mianowań opublikowaliśmy w poprzednim numerze „Piechura". Przypominamy przy okazji, że wnioski takie Komisja przyjmuje do 31. maja każdego roku.
Najbardziej zapracowanym zespołem jest obecnie zespół ds. szkolenia i przodowników w związku z akcją wymiany legitymacji przodownickich i weryfikacji kadr. Zespół na cotygodniowych spotkaniach weryfikuje uprawnienia i wystawia nowe legitymacje; średnio dla dwudziestu, trzydziestu osób. Zmorą członków zespołu działającego w składzie: Jadwiga Zwierz, Teresa Trębala, Jadwiga Garapich, Maria Tkaczyńska są niepełne dane nadchodzące z oddziałów (patrz komunikat).
Na bieżąco zajmowano się sprawami kursów przodownickich i znakarskich, akcji „PTTK w sześćdziesiątą rocznicę Września 1939" i „Pięćdziesięciolecia PTTK", weryfikacją odznak i sprawami znakarskimi. Te ostatnie przysporzyły Komisji (i znakarzom w Polsce) wiele troski ze względu na brak podpisanej umowy z Ministerstwem Gospodarki i co się z tym wiąże - braku pieniędzy na prace znakarskie.
Podczas plenum w Nałęczowie (22. września 2000r) Komisja zajmowała się m.in. projektem planu pracy na rok 2001 przygotowanym przez kol. Władysława Gwardysa, planowanym imprezom centralnym w przyszłym roku, oceną Ogólnopolskiego Wysokokwalifikowanego Rajdu Pieszego na Ziemi Radomskiej, przygotowaniem podsumowania akcji „PTTK w sześćdziesiątą rocznicę września 1939". W związku ze śmiercią członka Komisji - Janusza Szczęsnego, kol. Włodzimierz Majdewicz zgłosił wniosek o dokooptowanie do obecnego składu Komisji kol. Jadwigi Garapich współpracującej z KTP już drugą kadencję. Wniosek został zatwierdzony jednomyślnie. Kol. Garapich włączono do składu Głównego Referatu Weryfikacyjnego OTP. Poinformowano zebranych o udziale członków KTP w V Kongresie Krajoznawstwa Polskiego w Gnieźnie oraz o jego przebiegu.
Trzecie w tym roku posiedzenie plenarne, które odbyło się 2. grudnia w Warszawie, zostało zdominowane przez analizę realizacji planu pracy Komisji w bieżącym roku. Przedstawiciel Oddziału Mokotowskiego PTTK - Jan Nosecki poinformował o dystrybucji odznaki „Szlakami Wrześniowych VM". KTP zdecydowała o uznaniu odznaki za stałą, zatwierdzając jednocześnie konieczne zmiany w regulaminie. Poinformowano o Indywidualnym Rajdzie Szlakami Cystersów w Polsce organizowanym przez Oddział Stołeczny w Warszawie i Oddział Miejski w Warce oraz o przebiegu dystrybucji odznaki „Pięćdziesięciolecia PTTK".
Kol. Teresa Trębala obszernie zreferowała przebieg akcji weryfikacji przodowników TP i wymiany legitymacji kładąc nacisk na nadchodzącą niepełną dokumentację (patrz komunikat). Wydano ponad 1300 nowych legitymacji. W zakresie organizowanych szkoleń i egzaminów w dalszym ciągu brakuje wniosków kandydatów, dokumentacji zdobytych odznak i odbytego szkolenia ogólnego (szczególnie dotyczy to PTP III stopnia).

Dobre wiadomości przyniósł kol. Konrad Bielecki informując o podpisaniu wreszcie umowy o pracach znakarskich z Ministerstwem Gospodarki. Poinformował także o przeprowadzonej w Warszawie w dniu 19. listopada 2000 roku Krajowej Naradzie Znakarzy Nizinnych Szlaków Pieszych. Wzięło w niej udział 47 uczestników. Niestety nadal brakuje rozliczeń prac znakarskich z kilkunastu oddziałów. W bieżącym roku przeprowadzono sześć kursów znakarzy; uprawnienia posiada obecnie 597 osób.
Wysoko oceniono organizację tegorocznych imprez centralnych. Na najbliższe lata są już chętni do organizacji zarówno OWRP, jak i Ogólnopolskich Zlotów PTP. Kol. Andrzej Stróżecki poinformował o przebiegu przygotowań do OWRP 2001 na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej.
Nowe regulaminy OTP i Przodownika TP powodują zapytania o interpretację, czy też sugerują wniesienie poprawek. Komisja uważa za konieczne opublikowanie zbiorcze nowych regulaminów w osobnym wydawnictwie i czyni starania w tym kierunku. Omawiano wnioski ze Zlotu w Nałęczowie rozważając harmonogram ich realizacji. Omawiano także plany wydawnicze „Piechura" na najbliższy okres.
Komisja dokonała podziału zadań między swoich członków do przygotowania sprawozdania z kadencji.
Kol. Włodzimierz Majdewicz zreferował przygotowania do obchodów pięćdziesięciolecia

Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK, która przypada w 2002 roku. W ramach tych obchodów przewiduje się opracowanie historii Komisji, wydanie specjalnego numeru „Piechura", przygotowanie specjalnej odznaki jubileuszowej OTP.
Wysłuchaliśmy także relacji kol. Barbary Kalinowskiej na temat przewidywanych środków finansowych na rok 2001. Sprawy bieżące zamknęły obrady grudniowego plenum Komisji.

Stanisław Łuć

XLIII Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki Pieszej w Nałęczowie

Piękna i gościnna Ziemia Lubelska była w tym roku miejscem spotkania Przodowników Turystyki Pieszej z całej Polski. Zlot przygotowany przez Oddział Miejski PTTK w Lublinie, przy udziale Oddziału PTTK w Nałęczowie i Oddziału PTTK w Puławach miał miejsce w znanym uzdrowisku – w Nałęczowie.
Zaczęło się w piątek, 22. września 2000 roku od gwiaździstego zjazdu. Ze wszystkich stron kraju, różnymi środkami lokomocji zdążali przodownicy do centrum zlotowego, które zlokalizowane było w internacie Zespołu Szkół i budynkach szkolnych. Od odległej o kilka kilometrów stacji kolejowej gospodarze zorganizowali transport, co ułatwiło dotarcie do bazy. Już w godzinach południowych można było zwiedzić Nałęczów z przewodnikiem, potem obiad i o 14.30 uroczyste rozpoczęcie zlotu.
W dużej sali widowiskowej internatu zebrali się wszyscy uczestnicy oraz zaproszeni goście w osobach Starosty Powiatu Puławskiego - pana Henryka Wieczorka, przedstawiciela władz Nałęczowa oraz Zastępcy Sekretarza Generalnego Zarządu Głównego PTTK - kol. Ryszarda Kunce. Zebranych powitał Komandor Zlotu - Andrzej Suski. Nastąpiło otwarcie zlotu i wystąpienia oficjalne, po czym wygłoszono przygotowane na tą okazję referaty. Maria Mironowa-Panek z wielkim uczuciem opowiedziała o związkach pisarzy polskich z Nałęczowem i Ziemią Lubelską, Wiesław Wiącek - o przyrodzie tego regionu, zaś Aleksander Wójcik podzielił się z zebranymi swoimi wspomnieniami i refleksjami z minionych zlotów Przodowników TP.
Od godziny 17.00 rozpoczęły się obrady w zespołach tematycznych; wnioski z prac tych zespołów zamieszczamy w osobnym materiale.
Po kolacji odbyło się jeszcze szkolenie dotyczące województwa Lubelskiego i egzaminy dla chętnych na rozszerzenie uprawnień przodownickich. Towarzyskie spotkania były pozaprogramowym, ale oczywistym dopełnieniem tego dnia.
W sobotę 23. września wyruszyliśmy zaraz po śniadaniu na trasy autokarowych wycieczek krajoznawczych. Organizatorzy przygotowali do wyboru dla uczestników cztery trasy:
1. Nałęczów - Kazimierz - Puławy,
2. Szlakiem dworków Ziemi Lubelskiej,
3. Podlaskim Szlakiem Henryka Sienkiewicza,
4. Szlakiem ginących zawodów.

Podczas tych wycieczek mogliśmy zapoznać się bliżej z Ziemią Lubelską, z jej pięknem, zabytkami, niepospolitymi ludźmi i... niespodziankami jakie kryje.
Wieczór upłynął nam przy ognisku, przy akompaniamencie gitary, zapachu dymu, smaku bigosu i złotawego napoju fundowanego przez sponsora. Nie wszyscy jednak mogli spędzić czas całkowicie beztrosko. Komisje egzaminacyjne pracowały podobnie jak poprzedniego wieczora - pełną parą.
W niedzielę tylko nieliczni zdecydowali się wziąć udział w bardzo wczesnej mszy św. (o godz. 6.00) w pobliskim, uroczym kościółku. Już o 8.30 rozpoczęły się obrady plenarne poprzedzone wystąpieniem kol. Andrzeja Wasilewskiego z Lublina. Przewodniczący zespołów tematycznych poinformowali zebranych jak przebiegały prace i jakie wnioski przyjęto. Kol. Teresa Trębala poinformowała o wynikach egzaminów (13 osób rozszerzyło uprawnienia, 1 zdobyła tytuł Przodownika TP III stopnia). Dyskusja, która rozwinęła się następnie dotyczyła głównie przyszłorocznych imprez centralnych, poruszano także sprawę konieczności zbiorczego wydania znowelizowanych regulaminów dotyczących turystyki pieszej. Na zakończenie przekazano laskę zlotową w ręce kolegów ze Szczecina - organizatorów przyszłorocznego zlotu. Godzi się także wspomnieć, że zebrano 466.26 zł na fundusz wykonania witraży w kaplicy turystycznej w Warszawie.
Do zobaczenia za rok!

Stanisław Łuć

WNIOSKI Z OBRAD ZESPOŁÓW PROBLEMOWYCH XLIII OGÓLNOPOLSKIEGO ZLOTU PRZODOWNIKÓW TURYSTYKI PIESZEJ W NAŁĘCZOWIE

I. Zespół d/s tematyki historycznej w imprezach turystyki pieszej.

1. Zespół stawia wniosek pod adresem Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK o ustanowienie odznaki „Szlakiem wrześniowych Virtuti Militari" jako odznaki stałej.
2. Zespół apeluje do Oddziałowych KTP oraz do Przodowników Turystyki Pieszej
   - o czynne włączenie się do programu obchodów pięćdziesięciolecia PTTK, a w szczególności do organizacji spotkań jubileuszowych w środowisku turystyki pieszej oraz promocji odznaki turystycznej „Pięćdziesięciolecia PTTK",
   - promowanie odznaki „Szlakiem Cystersów w Polsce" (organizator - Oddział Wrocław) i Ogólnopolskiego Indywidualnego Rajdu „Szlakiem Cystersów 2000 - 2001" (organizatorzy: Oddział Stołeczny i Oddział Warka),
   - organizowanie i promowanie imprez turystycznych związanych ze 170. rocznicą Powstania Listopadowego i 80. rocznicą III Powstania Śląskiego.
3. Przyjmujemy deklarację Oddziału PTTK w Bytomiu o ustanowieniu stałej odznaki krajoznawczo-turystycznej poświęconej Powstaniom Śląskim.

W obradach zespołu pod przew. kol. W. Gwardysa uczestniczyły 34 osoby z 30 oddziałów PTTK.

II. Zespół d/s nowelizacji regulaminów OTP i Przodownika TP.

Po długiej i burzliwej dyskusji większościową aprobatę uzyskały wnioski:

1. Umieścić aneks do regulaminu OTP o możliwości zdobywania odznaki „Siedmiomilowe Buty" także w terenie górskim.
2. Wystąpić do odpowiednich władz o możliwość rozliczania w delegacji służbowej przejść pieszych.

W obradach zespołu pod przew. kol. H. Antkowiaka uczestniczyło 21 osób.

III. Zespół d/s szkolenia i Przodowników TP.

1. Zmienić normy obowiązujące przy zdobywaniu OTP przez niepełnosprawnych; obniżyć wymaganą ilość punktów dla chodzących o kulach i poruszających się na wózkach.
2. Umożliwić chętnym zdawanie egzaminów na rozszerzenie uprawnień Przodownika TP, na region, przez który przebiegają trasy OWRP, podczas zakończenia tego rajdu.

W obradach zespołu pod przew. kol. T. Trębali uczestniczyło 12 osób.

IV. Zespół d/s klubów turystyki pieszej i klubów Przodowników TP.

1. Organizować regionalne zloty Przodowników TP o charakterze szkoleniowym.
2. Postarać się o umieszczenie w Informacjach ZG PTTK interpretacji przez radcę prawnego kwestii ubezpieczania wycieczek pieszych organizowanych z ogłoszeń, kiedy nie wiadomo przed wycieczką ile osób się zgłosi i nie znane są ich nazwiska.
3. Zrobić sondaż o celowości zorganizowania spotkania klubów turystyki pieszej.
4. Apeluje się do klubów o umieszczanie w „Piechurze" swoich doświadczeń.

W obradach zespołu pod przew. kol. A. Stróżeckiego uczestniczyło 17 osób.

V. Zespół d/s nizinnych szlaków pieszych i znakarzy.

Ustalono zwołanie Ogólnopolskiej Narady Znakarzy Nizinnych Szlaków Turystycznych na 19.11.2000r oraz jej program. Wniosków nie było.

W obradach zespołu pod przew. kol. K. Bieleckiego uczestniczyło 20 osób z 16 oddziałów PTTK.

VI. Zespół d/s nauczycieli – Przodowników TP w środowisku szkolnym.

1. Wystąpić do MEN o uwzględnienie elementów krajoznawstwa w programie kształcenia nauczycieli.
2. Organizować rajdy i imprezy krajoznawcze z elementami zabawy.
3. Popularyzować w imprezach turystyczno-krajoznawczych poszczególne regiony Polski ze szczególnym uwzględnieniem miejsca zamieszkania.
4. Wyróżniać najbardziej aktywnych nauczycieli odznaką „Zasłużony w Pracy z Młodzieżą".
5. Wystąpić do KTP ZG PTTK o ustanowienie dyplomu dla nauczycieli za popularyzację turystyki pieszej w środowisku młodzieżowym.
6. Wyróżniać nagrodami (np. wycieczką) młodzież uczestniczącą w imprezach krajoznawczych.
7. Starać się o nawiązanie współpracy z towarzystwami regionalnymi przy organizacji imprez dla młodzieży.

8. Kontynuować prace zespołu w latach następnych.
W obradach zespołu pod przew. kol. A. Dudy uczestniczyło 11 osób.

●

32. Regionalny Zlot Przodowników Turystyki Pieszej Pomorza Zachodniego

Zlot odbył się w dniach 20 - 22 października 2000 roku w Barlinku. Jego organizatorem była Regionalna Komisja Turystyki Pieszej PTTK w Szczecinie przy współpracy Urzędu Miasta i Gminy w Barlinku, redakcji miesięcznika „Echo Barlinka" i Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Szczecinie. Uczestnicy zakwaterowani byli w internacie Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w Barlinku, a posiłki przygotowywali sobie sami. Udział wzięło czterdziestu Przodowników TP z 12 miejscowości oraz 10 działaczy z Barlinka. Zlot był w rzeczywistości międzyregionalny; brali w nim udział przodownicy z Bydgoszczy, Gryfina, Kołbacza, Koszalina, Leszna, Łobezu, Płocka, Polic, Poznania, Stargardu Szczecińskiego, Szczecina i Zielonej Góry. Wśród obecnych było sześcioro Honorowych Przodowników TP.
W piątek 20.10.2000r po zakwaterowaniu uczestników zlotu odbyły się egzaminy dla Przodowników TP oraz wieczorek krajoznawczy. Egzaminowali PTP I stopnia: Teresa Trębala z KTP ZG PTTK, Zbigniew Harbuz z Oddziałowej KTP w Szczecinie i Zofia Zachmann z Regionalnej KTP w Szczecinie. Po raz pierwszy zdała egzamin Barbara Kochańska ze Stargardu Szczecińskiego, a rozszerzali uprawnienia przodownickie na 1 lub 2 regiony: Anna Łogisz i Dariusz Wojtysiak z Leszna, Janina Marcinkowska z Polic, Aleksandra Sołtysiak z Poznania, Apolonia Stasińska ze Stargardu Szczecińskiego i Bogusław Wiśniewski ze Szczecina.
W sobotę 21.10.2000 odbyliśmy wycieczkę pieszą od Równego przez Niepołocko i Żydowo do Barlinka. Prowadził nas Grzegorz Przybylski, pracownik Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego przedstawiając nam ciekawe okazy przyrody nieożywionej i rzadko występujących roślin oraz zabytki architektury i pomnikowe drzewa. Na przykład w rezerwacie przyrody „Skalisty Jar Libberta" występuje tarczyca wyniosła, roślina podobna do pokrzywy, występująca tylko w tym rezerwacie oraz na Pogórzu Sudeckim. W rezerwacie widzieliśmy też okaz bardzo rzadkiej rośliny obrazki plamistej oraz duże kamienie. Trzy z nich ze względu na ciekawe formy nazwano: „Czarcia Kazalnica", „Czarcie Okno" i „Czarcia Brama". W Niepołocku obok szachulcowego pałacu w ruinie są dwa platany pomnikowe i dąb oraz jedyne stanowisko w Polsce okazałej odmiany rdestu biało kwitnącego. Na końcu ulicy św. Bonifacego w Barlinku, w Wilczym Zakątku, zwiedziliśmy zabytkowy budynek dawnej papierni użytkowanej potem jako młyn. O historii i współczesnym znaczeniu oraz wykorzystaniu tego obiektu opowiedział nam Kazimierz Hoffmann, przewodnik Stowarzyszenia na Rzecz Ochrony Dziedzictwa Młyna Papierni, a gospodarze obiektu poczęstowali nas smacznymi wyrobami własnymi: konfiturą z pigwy, smalcem ze skwarkami, smacznym chlebem, kawą herbatą i deserem. Zabawiliśmy tam dość długo. W drodze powrotnej do internatu przewodnik pokazał nam jeszcze inne zabytki Barlinka. Podczas wycieczki zaimponował nam kondycją Dariusz Wojtysiak z Leszna pokonujący trasę na protezach nóg.
Po południu zwiedziliśmy Muzeum Regionalne w Barlinku. Tutaj dzieje miasta przedstawił nam znowu Kazimierz Hoffmann, a o mistrzu szachowym Emanuelu Laskerze opowiedział Krzysztof Kędzior z „Echa Barlinka". Po zakończeniu zwiedzania, w muzeum przyjęli nas bardzo gościnnie działacze z Barlinka. W dyskusji z przodownikami zabierali głos m.in.: Elżbieta Wrońska - sekretarz UMiG, Katarzyna Wawrzyniak z wydziału promocji UMiG, Romana Kaszczyc - przedstawicielka Towarzystwa Miłośników Barlinka, Wojciech Burzyński - członek Wojewódzkiej Rady Opiekunów SKKT.
Po pożegnaniu z miłymi gospodarzami uczestnicy zlotu wrócili do internatu, gdzie omawiali sprawy przodownickie dotyczące m.in. znakowanych szlaków turystycznych na terenie woj. Zachodniopomorskiego. W tej dyskusji brało udział wiele osób, a kompetentnych odpowiedzi udzielali Bartosz Bynowski i Andrzej Marcinkowski.
W 2001 roku w Szczecinie odbędzie się 44. Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki

Pieszej. O projektowanych trasach wycieczek autokarowych podczas tego zlotu oraz innych sprawach organizacyjnych mówili: Danuta Borkowska - wiceprezes Zarządu Regionalnego Oddziału Szczecińskiego PTTK i Andrzej Marcinkowski - przewodniczący Regionalnej Komisji Turystyki Pieszej w Szczecinie.

Wśród Przodowników TP i opiekunów SKKT PTTK obecnych na zlocie jest wielu nauczycieli. Niektórzy z nich mają trudności z organizacją liczniejszych rajdów pieszych i wycieczek autokarowych dla młodzieży szkolnej. Kiedy już znajdą sponsorów na pokrycie kosztów przejazdu i załatwią przewoźnika oraz przewodnika i pilota dla grupy odpowiadającej liczebnie pojemności jednego lub dwóch autokarów, kiedy pokonają wiele innych trudności organizacyjnych – brakuje jeszcze opiekunów dla młodzieży na czas wycieczki czy rajdu. Jeden nauczyciel nie może mieć pod opieką więcej niż 10 uczniów na wycieczce. Takie są przepisy prawne pomyślane w trosce o bezpieczeństwo podróżującej młodzieży szkolnej. Niestety nie rozumieją tego pozostali nauczyciele i rodzice, a dyrekcje szkół nie znajdują sposobu na zapewnienie potrzebnej liczby opiekunów. Wtedy wycieczka nie może się odbyć, trud organizatora zostaje zmarnowany, a nadzieje młodzieży na poznanie nowych terenów pozostają niespełnione. Jeśli chcemy w przyszłości czerpać korzyści z turystyki, trzeba zaszczepić zamiłowanie do niej wśród młodzieży szkolnej i dorosłych. Gdy zobaczą piękno innych regionów i ich zagospodarowanie turystyczne, łatwiej nauczą się doceniać walory okolic swego miejsca zamieszkania, a potem promować je na szerszą skalę dla pożytku własnego miasta, wsi, powiatu.

W dalszej części obrad wystąpił Grzegorz Przybylski z Barlinecko-Gorzowkiego Parku Krajobrazowego przedstawiając mapę jego obszarów i omawiając liczne walory przyrodnicze gospodarcze i krajoznawcze. Potem były jeszcze rozmowy towarzyskie i piosenki turystyczne. Śpiewał i grał na gitarze kol. Andrzej Sykała.

W niedzielę 22.10.2000r odbyliśmy wycieczki wokół jeziora Barlineckiego prowadzeni przez kolegów Przybylskiego, Burzyńskiego, Bynowskiego, Kanciałę i Marcinkowskiego.

ODDZIAŁ MIEJSKI PTTK im. W. KRAWCZYKA w WARCE Zofia ZACHMANN

ODDZIAŁ STOLECZNY PTTK im. A. JANOWSKIEGO w WARSZAWIE

•KOMUNIKAT•

OGÓLNOPOLSKI INDYWIDUALNY RAJD

SZLAKAMI CYSTERSÓW

Termin i miejsce

Rajd odbywa się na przełomie wieków i trwa w okresie od 1.10.2000 r do 30.11.2001

Dotyczy miejscowości związanych z działalnością zakonu w Polsce.

Warunki uczestnictwa

W rajdzie mogą uczestniczyć wszyscy miłośnicy turystyki pieszej, kolarskiej, motorowej oraz uczestnicy wycieczek autokarowych. W imprezie można brać udział indywidualnie lub drużynowo (5-10 osób). Każdy uczestnik lub drużyna ma za zadanie zwiedzić 3 obiekty związane z męskimi i żeńskimi zakonami Cystersów. Zwiedzane miejscowości powinny być potwierdzone w karcie rajdowej w sposób nie budzący wątpliwości.

Uczestnik rajdu jest zobowiązany do udokumentowania zwiedzanych obiektów w formie zdjęć, widokówek, opisów krajoznawczych i ciekawych stempli okolicznościowych.

Zgłoszenia

Karty zgłoszenia należy przesłać do dnia 31. 12. 2000 r na adres Oddział Miejski PTTK ul. Warszawska 26, 05-660 Warka

Wpisowe w wysokości 10 zł należy wpłacić na konto **BANK SPÓŁDZIELCZY w WARCE nr konta: 91540005-635-27006-1** lub przekazem pocztowym.

NA SZLAKACH POLSKIEGO WRZEŚNIA

Puszcza Stromiecka położona jest między rzekami Radomką, Wisłą i Pilicą. Od zachodu jej granicę stanowi droga krajowa Radom - Warszawa. Nazwa puszczy pochodzi od siedziby administracji dóbr książęcych, a potem królewskich we wsi Stromiec istniejącej od XIII wieku. Ze względu na swoje położenie, puszcza była terenem wielu wydarzeń militarnych. To tu hetman Stefan Czarniecki podążał za wojskami szwedzkimi, aby w otwartej bitwie pod Warką rozprawić się z armią margrabiego Fryderyka Badeńskiego. Puszcza była świadkiem wielu bitew i pochodów powstańczych w latach 1863-64. Z wydarzeniami tego okresu związane jest nazwisko płk. Władysława Kononowicza, który swój szlak powstańczy zakończył rozstrzelany na błoniach nadpilicznych w Warce. Również I Wojna Światowa zapisała się bitwą pod Grabowem. Oddzielny rozdział wiąże się z wydarzeniami wojny obronnej 1939 roku. W wyniku rozkazu Naczelnego Wodza – wydanego w dniu 7 września po przegranych walkach w rejonie Piotrkowa Trybunalskiego, do przegrupowania się wojsk Armii „Prusy" na prawy brzeg Wisły – w rejonie Puszczy Stromieckiej od 9 września znalazły się oddziały zgrupowania północnego Armii „Prusy" i nieliczne oddziały Armii „Łódź". Dążyły one do przepraw na Wiśle w rejonie Magnuszewa i Maciejowic. Niestety, niemiecki XIV Korpus Zmotoryzowany już 8 września wieczorem zajął Warkę, przekroczył Pilicę, zajął strategiczny węzeł drogowy w miejscowości Głowaczów i wyruszył na linię Wisły. Lasy Puszczy Stromieckiej stały się miejscem krwawych walk. Wśród oddziałów polskich znalazł się III batalion 76 Pułku Piechoty im. Ludwika Narbutta. Jednostka ta znana ze swego bohaterstwa w wojnie polsko-bolszewickiej, utraciła w bitwie pod Milejowem dwa bataliony. W dniu 12 września 1939 roku III batalion został przez wojska niemieckie całkowicie okrążony w rejonie wsi Augustów - Nowa Wola - Grabów. Niemcy rozpoczęli natarcie poprzedzając je przygotowaniem artyleryjskim. Bitwa trwała kilkanaście godzin, Polacy trzykrotnie zrywali się do ataku na bagnety, wtedy przeciwnicy cofali się i znów wchodziła do walki artyleria niemiecka. Do wieczora polski batalion został rozbity. W okolicach wsi Matyldzin i Augustów zginęło 64 polskich żołnierzy, dwukrotnie tyle zostało rannych, około 300 żołnierzy dostało się do niewoli. Część uchodzących z pola walki dotarła do Wisły, przeprawiła się na prawy brzeg i brała udział w dalszych walkach. Polegli zostali pochowani w trzech zbiorowych mogiłach.

W sześćdziesiątą rocznicę tych wydarzeń wareckie oddziały PTTK (miejski i zakładowy) zorganizowały XXIX Rajd Pieszy Południowego Mazowsza z zakończeniem przy mogile żołnierzy w środku puszczy w rejonie wsi Matyldzin. Na dwóch trasach wędrowało 320 turystów. Punktualnie w południe rozpoczęły się uroczystości przy zbiorowej mogile żołnierzy 76 PP. Uroczystą mszę św. za poległych koncelebrowało dziewięciu księży ze wszystkich parafii leżących na obrzeżu puszczy. W końcowej części mszy głos zabrał kol. Włodzimierz Majdewicz – przewodniczący Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK, który wręczył honorowe odznaki PTTK „Szlakiem Wrześniowych Virtuti Militari" trzem obecnym podczas uroczystości weteranom 76 pułku. Następnie odbył się symboliczny pogrzeb poległych tu żołnierzy i poświęcenie odrestaurowanego kosztem ościennych gmin pomnika. W części patriotycznej imprezy udział wzięło około 3000 osób; oprócz uczestników Rajdu, mieszkańcy okolicznych miejscowości i zaproszeni goście.

W bieżącym roku w dniach 16-17 września rajd (już XXX) o tej samej tematyce odbył się w okolicach Boglewic. Niestety, uciążliwy deszcz utrudnił wędrówkę około trzystu osób. Gościny i schronienia przed deszczem udzielił uczestnikom rajdu proboszcz parafii Boglewice, przy okazji wspaniałą gawędą o latach swej młodości dając lekcję historii i patriotyzmu. Złożono kwiaty przed tablicą poświęconą por. Stanisławowi Mikołajczykowi, traktując ten gest jako hołd dla wszystkich pomordowanych w Katyniu – wszak była to rocznica agresji radzieckiej na Polskę. Jak zwykle była też rajdowa, gorąca grochówka, a także konkurs wiedzy krajoznawczej, w którym zwyciężyli uczniowie Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Powstania Styczniowego w Nowej Wsi.

Władysław Gwardys

Zespół ds. szkolenia i weryfikacji Przodowników TP przypomina o składaniu legitymacji przodownickich do weryfikacji. Od 1.01.2000 roku obowiązuje nowy wzór legitymacji Przodownika TP i tylko te legitymacje są ważne i przedłużane. Od roku 2001 posiadanie nowej (ważnej) legitymacji będzie podstawowym warunkiem koniecznym do przystąpienia do egzaminu rozszerzającego uprawnienia. Poza tym osoba przystępująca do egzaminu powinna mieć wniosek poświadczony przez macierzystą OKTP (lub oddział PTTK), a także książeczkę OTP lub legitymację poświadczającą zdobycie odpowiedniego stopnia OTP i aktualną legitymację członkowską PTTK. Ponadto kandydaci na III stopień Przodownika TP powinni mieć poświadczone zaliczenie szkolenia ogólnego (zgodnie z programem szkolenia w PTTK). Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK nie uznaje egzaminów, w których nie brał udziału wydelegowany przedstawiciel Komisji. W związku z tym OKTP lub Regionalna KTP musi każdorazowo powiadomić KTP ZG z miesięcznym wyprzedzeniem o mającym nastąpić egzaminie.

Prosimy także o nadsyłanie pełnej dokumentacji do wymiany legitymacji: pisma przewodniego z OKTP (lub oddziału PTTK) z listą osób, starej legitymacji Przodownika TP (zostanie zwrócona), aktualnych danych Przodownika (szczególnie chodzi o aktualny adres) i jednej, podpisanej na odwrocie fotografii.

Dziękujemy wszystkim, którzy już dopełnili obowiązku wymiany legitymacji i oczekujemy dalszych zgłoszeń do weryfikacji.

KOMISJA TURYSTYKI PIESZEJ
ZG PTTK

ODYS 2000' dla PTTK

Prestiżową nagrodę „Odys 2000" za najlepszą ofertę w turystyce zagranicznej wyjazdowej otrzymały w tym roku działające w konsorcjum dwie krakowskie firmy: BTZ PTTK i Eko-Tourist spółka z udziałem Oddziału Akademickiego PTTK w Krakowie.

Nagrodzony produkt to oferta wyjazdów do Włoch, przygotowana z okazji Jubileuszu 2000. Dzięki dobrej znajomości rynku włoskiego przygotowano program bardzo atrakcyjny pod względem krajoznawczym, komfortowy i niedrogi. 9 - dniowa wycieczka, z 6-ma noclegami we Włoszech kosztowała w wersji dla dorosłych 789 zł, a wersji dla młodzieży 699 zł. Nic też dziwnego, że oferta cieszyła się dużym powodzeniem. W wycieczkach „Jubileusz 2000" wzięło udział ok. 1600 osób, wiele z nich nadesłało następnie podziękowania lub wyraziło pozytywne opinie w ankietach, przygotowanych przez zespół oceniajacy konkursu.

Program i założenia organizacyjne imprezy opracował kol. Piotr Skupiewski, dyrektor biura Eko-Tourist, wieloletni działacz Oddziału Akademickiego PTTK w Krakowie. Warto zresztą dodać, że Eko-Tourist był już laureatem Odysa w latach 1994 i 1995 (wraz z BTZ PTTK) oraz nagrody „Przebiśniegu" w 1994 roku.

Korzystając z zebranych doświadczeń przygotowano już w firmie Eko-Tourist ofertę na rok 2001, pod hasłem „Europa bez Granic" - oprócz wycieczek do Włoch obejmuje ona również Grecję i Hiszpanię. Jak poprzednio atrakcyjny program krajoznawczy udało się skojarzyć z wygodą i umiarkowaną ceną.

Wszystkie jednostki PTTK zainteresowane dystrybucją tego produktu lub jego wykorzystaniem w wewnętrznej działalności programowej prosimy o kontakt z biurami:

Eko-Tourist sp. z o.o.
31-026 Kraków, ul. Radziwiłłowska 21
tel. (12) 4227003, (12) 4228863, fax: (12) 4231697
e-mail: biuro@eko-tourist.interkom.pl

BTZ PTTK sp.z o.o.
31-033 Kraków, ul. Westerplatte 15/16
tel. (12) 4229953, fax: (12) 4227207
e-mail: biuro@btz-pttk.interkom.pl

Z życia przewodników turystycznych PTTK

Tadeusz Stefański

"W POBLIŻU BABIEJ GÓRY"

Jesienny wrzesień. Sobota, Zubrzyca Górna. Muzeum Etnograficzne. Orawa, Orawa. Muzyka, muzyka. Dyrekcja Parku Etnograficznego, przedstawiciele miejscowych władz. Ksiądz proboszcz z pobliskiego Chyżnego. Sekretarz Zarządu Głównego PTTK - Halina Mankiewicz. Jest Jadwiga Polańska z COTG, są Barbara i Zbyszek Twarogowie, przyjechał Piotr Krzywda z małżonką. Przyjaźnie i kolorowo. Czerwone swetry prawie 100 przewodników turystycznych ubarwiają uroczystość. Powitania i przemówienia, poświęcenie i odsłonięcie pamiątkowe tablicy, która opiewa, że przez 23 lata PTTK opiekowało się i prowadziło Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej. Wspommienia o dawnych działaczach, rodzinie Moniaków, ich darze - którym był dwór orawski jako zalążek obecnego Parku. Dziś powiększonego o nowe zakupy terenu i obiektów.

Zwiedzanie, fotografie, rozmowy, wywiady, przewodnicka watra, pieczone kiełbaski, niestety bez piwa, góralskie wiersze i muzyka, muzyka.

Tak mija jesienne popołudnie. Zostają wspommienia i podziękowania dla Pana Dyrektora mgr inż. Eugeniusza Moniaka, dla kustosz muzeum Pani Jolanty Pilchowej. Czas na odjazdy. Do następnych jubileuszy, spotkań i do następnych turystycznych wędrówek.

Z życia przewodników turystycznych PTTK

PRZEWODNICY W ISTEBNEJ

Drugie już spotkanie przewodników-ewangelików z grona PTTK zgromadziło w dniach 11-12.11.2000 r. w Istebnej już dwadzieścia sześć osób z siedmiu kół i klubów, a to z Bielska-Białej, Cieszyna, Krakowa, Warszawy (miejscy) i Wrocławia: z Oddziału „Fabryczna" i „Śródmieście" – KPT „Rzepiór". Gościnę znaleźli oni w Domu Gościnnym parafii ewangelickiej, prowadzonej przez ks. Marka Londzina. Niektórzy przybyli dzień wcześniej, ale pogoda nie sprzyjała wędrówkom po okolicy. Po smakowitym więc obiedzie w zajeździe „U Jana" (pyszna biała polewka z ziemniakami, na drugie wędzonka po beskidzku z zasmażaną kapustą okraszoną okrzaskami) rozpoczęto posiadę. Jej główną część stanowiła pogawędka ks. dra Piotra Szarka o zróżnicowaniu wyznaniowym Podbeskidzia, czyli w istocie górskiej części byłego woj. bielskiego. Mimo niewielkiego obszaru działa tu kilkanaście kościołów chrześcijańskich, przy największe ich skupisko znajduje się w Wiśle. Posypały się liczne pytania, które niepostrzeżenie przerodziły się w dyskusję na temat sposobu prezentacji samych wyznań i ich świątyń. Niestety, mimo głoszonej ekumenii ma ona charakter tylko okazjonalny, a wiedza na temat innych niż katolickie Kościołów jest bardzo ograniczona i z reguły fatalnie prezentowana. Aktualna nadal pozostaje oferta, skierowana do władz przewodnictwa PTTK w Polsce, pomocy w organizacji specjalnych szkoleń i seminariów. Niezbędne jest wprowadzenie tej tematyki do szkoleń kandydatów, zwłaszcza na obszarach wielowyznaniowych. Środowisko przewodników ewangelickich zadeklarowało chęć zorganizowania w 2002 r. ogólnopolskiego seminarium o problematyce protestanckiej, skierowanego do wszystkich ośrodków przewodnickich. Dyskusja ta, przeplatana akcentami towarzyskimi, trwała do późna. Na zakończenie wrocławianie podjęli się przeprowadzenia trzeciego takiego spotkania w dniach 26-28.10.2001 r. w swoim mieście, w którym działają już trzy parafie ewangelickie.

W niedzielę rano przyjezdni, głównie przewodnicy górscy, wzięli udział w nabożeństwie. Ks. Londzin poświęcił kazanie właśnie pracy przewodnickiej, wykorzystując odpowiednie wątki Ewangelii św. Mateusza. Wskazał on w nim na wielkie znaczenie przewodników, ich rolę na wycieczce, ale i w życiu także. Z zainteresowaniem zapoznano się z kościołem, stojącym tuż przy drodze do Koniakowa. Pochodzi on z 1930 r., będąc zaprojektowany przez Tadeusza Michejdę z Katowic. Jest on po ewangelicku skromny wewnątrz, ale warto zwrócić uwagę na ekspresyjny obraz ołtarzowy. Znany wiślański malarz Czesław Kuryatto przedstawił na nim w 1949 r. Chrystusa, którego rysów użyczył też wiślański góral Pilch. Umawiając się na następny rok, przewodnicy rozjechali się po Polsce.

Krzysztof R. Mazurski

Historia polskiego przewodnictwa tatrzańskiego

21 i 22 października obchodzona będzie w Zakopanem 125. rocznica przewodnictwa tatrzańskiego. W związku z tym prezentujemy historię przewodnictwa tatrzańskiego po polskiej stronie Tatr.

Górnicy, poszukiwacze skarbów, także zielarze wędrowali w Tatry od wieków. Pierwsze informacje o zwiedzaniu tych gór i pierwszych wejściach szczytowych oraz o pierwszych przewodnikach, odnoszą się do południowej strony Tatr.

Północne stoki były bardziej niedostępne, toteż dopiero z początkiem XIX wieku pojawili się tu turyści, głównie uczeni, których oprowadzaniem zajmowali się znający okolicę leśnicy. Powszechnie znanymi byli Franciszek Klein oraz zarządca jaworzyńskiej huty Simon Fischer. Przewodnictwem trudnili się również górale z Jurgowa, a wśród nich słynny „polowac" Jan Budz, zwany Łysym Jankiem. Poznał on doskonale okolice Doliny Białej Wody i ponoć wspiął się nawet na Galerię Gankową.

W Poroninie mieszkał przewodnik Wojciech Galica, a z Bukowiny Tatrzańskiej pochodzili Buńda, Józef Bigos, Jędrzej Para i Jan Para. Bigos przez wiele lat oprowadzał poetę Bogusza Zygmunta Stęczyńskiego. Wspomnieć też należy o prawie zapomnianych dziś przewodnikach z Kościelisk. Wojciech Bachleda Wala w 1839 roku prowadził na Krywań rodzinę Steczkowskich. Chodził tam także z Kazimierzem Łapczyńskim. Z Kościeliska pochodzili: Maciej Roj, stryj Wojciecha Roja, Michał Roj i Jędrzej Krzeptowski, brat Sabały, którego polecano jako „najtęższego, najlepszego przewodnika po Tatrach".

◆

Pod koniec lat 60. ubiegłego wieku czołówkę zakopiańskich przewodników tworzyli: Jędrzej Bachleda Wala starszy, Maciej Gąsienica Sieczka, Szymon Tatar starszy oraz Jan Krzeptowski Sabała - ten głównie jako muzyk, towarzyszący Tytusowi Chałubińskiemu w czasie kilkudniowych wypraw górskich. Wybitne osiągnięcia taternickie miał Maciej Sieczka. W lipcu 1867 roku jako pierwszy stanął na południowo-wschodnim wierzchołku Świnicy, we wrześniu zdobył trzy wierzchołki Granatów, a w następnych latach Mięguszowiecki Szczyt Wielki od Przełęczy Hińczowej, Łomnicę północną ścianą, Jastrzębią Turnię oraz Mnicha nad Morskim Okiem. Sieczka prowadził w Tatry również kobiety - Marię Konopnicką, Helenę Modrzejewską, Natalię Janothównę, którą wprowadził na Gierlach.

Do 1873 roku nie istniały żadne przepisy regulujące sprawy przewodnickie. Po południowej stronie Tatr zajęło się nimi utworzone w tym właśnie roku Węgierskie Towarzystwo Karpackie. Dwa lata później po północnej stronie Tatr powstało Towarzystwo Tatrzańskie. Zarząd Główny towarzystwa ogłosił w „Pamiętniku Tatrzańskim" spis przewodników z wykazem miejsc, do których mogą prowadzić, oraz cennikiem. Za „przewodników pierwszorzędnych" uznano Jędrzeja Walę starszego, Macieja Sieczkę, Szymona Tatara, Wojciecha Roja, Jędrzeja Walę młodszego. Wśród „drugorzędnych" umieszczono w spisie siedem nazwisk, a „trzeciorzędnych" było sześciu - razem osiemnastu.

Wskutek rozwijającego się ruchu turystycznego, do wybuchu I wojny światowej liczba przewodników zatwierdzonych przez Towarzystwo Tatrzańskie wzrosła do pięćdziesięciu ośmiu. Paru z nich odegrało wybitną rolę w zdobywaniu Tatr. Przede wszystkim Klemens Bachleda, „król przewodników tatrzańskich", zwany popularnie „Klimkiem", oraz Jan Bachleda Tajber, Jakub Gąsienica Wawrytko starszy, Wojciech Tylka Sulej, Jędrzej Marusarz Jarząbek.

Przez kilkanaście lat, aż do 1900 roku sprawami przewodnickimi zajmowali się z ramienia TT Leopold Świerz i Walery Eljasz. W 1900 roku Towarzystwo Tatrzańskie powołało Komisję ds. Przewodnictwa, złożoną z przedstawiciela TT i siedmiu przewodników I klasy. Od 1908 roku działała ona jako Komisja ds. Robót w Tatrach i Przewodnictwa, a przewodniczyli jej kolejno: Władysław Kulczycki, Walery Goetel i Mariusz Zaruski.

Przed I wojną światową nie było w zasadzie szkolenia przewodników. Wyjątek stanowiła jedna wycieczka na południową stronę Tatr w 1903 roku. Kandydaci na przewodników zdobywali umiejętności uczestnicząc jako „tragarze" w wyprawach taternikow, a od 1909 roku w wyprawach ratunkowych TOPR. W zimie 1907 roku brali udział po raz pierwszy w kursie narciarskim, prowadzonym przez Mariusza Zaruskiego. Ukończył go z wynikiem pomyślnym tylko Stanisław Gąsienica Byrcyn.

Od 1909 roku obowiązywał nowy regulamin, według którego uprawnienia przewodnickie musiały być potwierdzone przez starostwo w Nowym Targu. Towarzystwo Tatrzańskie uzyskało w ten sposób pewną kontrolę nad osobami, które podawały się za przewodników, a nimi nie były, co zdarzało się wówczas dość często.

◆

Od początku okresu międzywojennego (od 1920 r.) sprawy przewodnictwa prowadziła Sekcja Turystyczna Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, a od 1922 roku zajęła się nimi Komisja ds. Przewodnictwa, w skład której wchodzili dwaj delegaci ST PTT (od 1935 roku Klubu Wysokogórskiego), delegat TOPR, delegat Oddziału Zakopiańskiego PTT i dwóch przewodników I klasy. Jako delegaci zasiadali w niej: Józef Oppenheim, Tadeusz Zwoliński, Witold Paryski, Wiktor Ostrowski, a z przewodników głównie Jędrzej Marusarz Jarząbek.

Do 1936 roku przewodnikami byli górale. Pierwszym przewodnikiem nie-góralem został w następnym roku, po zdaniu egzaminu, znakomity taternik Stanisław Motyka, a rok później góral z pochodzenia - Jan Staszel. Tuż przed wybuchem II wojny światowej dołączył do nich jeszcze Andrzej Marusarz młodszy, Jędrzej Wawrytko i Wojciech Juhas.

W czasie okupacji polscy przewodnicy mieli zakaz wykonywania zawodu. Nielicznych w tym czasie turystów oprowadzali niemieccy lub austriaccy alpiniści. W 1943 roku krakowski oddział Deutschen Alpenvereines urządził przy Morskim Oku kurs dla kandydatek na kierownika wycieczek. Z 14 uczestniczek jedynie pięć uzyskało uprawnienia do prowadzenia po łatwiejszych, znakowanych trasach i z trudniejszych - na Rysy.

◆

Po zakończeniu wojny z 25 przewodników pozostało jedynie szesnastu. Śmierć z rąk okupanta ponieśli Feliks Klaper, Józef Gąsienica Tomków, Józef Stopka Krzeptowski. Paru zmarło w czasie wojny lub zaraz po jej zakończeniu. Kilku pozostało za granicą (np. Wojciech Juhas w Anglii). Józef Krzeptowski został zesłany na Syberię. Wobec rozwijającego się spontanicznie ruchu turystycznego zaistniała konieczność zwiększenia liczby przewodników. Reaktywowano więc Komisję ds. Przewodnictwa, w której działali Witold Paryski, Tadeusz Zwoliński, a z górali Stanisław Gąsienica z Lasa i Józef Gąsienica Wawrytko. Do przewodnictwa włączyli się również nie-górale - Eugeniusz Strzeboński i pierwsza kobieta, Zofia Radwańska-Paryska. W 1948 roku Klub Wysokogórski powołał Komisję Szkolenia Górskiego. Przewodniczącym został wybrany Justyn Wojsznis, a członkami - Zofia Radwańska-Paryska, Tadeusz Pawłowski i Zbigniew Wójcik. Komisja zorganizowała kurs, na którym przeszkoliła 31 osób, tzw. kierowników wycieczkowych. Byli oni uprawnieni do prowadzenia po Podtatrzu i łatwiejszych znakowanych szlakach tatrzańskich. Na kolejnych kursach przeszkolono jeszcze około sto osób, w większości nie-górali, w tym również kobiety. Po paru latach część „kierowników wycieczkowych", po zdaniu dodatkowego egzaminu, została przewodnikami tatrzańskimi IV klasy, reszta przewodnikami podhalańskimi. W 1968 roku zlikwidowano przewodnictwo podhalańskie, a przewodnicy tatrzańscy IV klasy po zdaniu egzaminu zostali przewodnikami III klasy.

◆

W 1950 roku z połączenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego powstało Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Zajęło się ono organizowaniem kursów i szkoleniem nowych kadr przewodnickich. Jednak egzaminowanie kandydatów i nadawanie uprawnień należało do Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki. Odtąd egzamin dzielił się na dwie części - praktyczny, zdawany przed podkomisją mianowaną przez Krakowski Zarząd Okręgu PTTK oraz teoretyczny - przed Komisją Kwalifikacyjno-Egzaminacyjną ds. Przewodników Turystycznych przy krakowskim WKKFiT. W styczniu 1961 roku ukazało się Zarządzenie nr 173 przewodniczącego GKKFiT w „sprawie wykonywania funkcji przewodnika turystycznego" i od tego czasu uprawnienia przewodnickie stały się państwowymi. Od połowy lat sześćdziesiątych stopniowo przybywało przewodników, gdyż systematycznie, średnio co 4 lata, organizowane były kursy dla kandydatów. Ich liczba wzrosła mniej więcej do trzystu. Obecnie w Kole Przewodników Tatrzańskich im. Klimka Bachledy w Zakopanem zrzeszonych jest 245 przewodników, ale z tej liczby około 50% nie prowadzi już działalności przewodnickiej. W tym roku, zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów, odbyła się weryfikacja uprawnień przewodnickich i znaczna część przewodników otrzymała nowe legitymacje z uprawnieniami państwowymi, wydane przez wojewodę małopolskiego. Duże zasługi dla przewodnictwa tatrzańskiego położył Jan Krupski, prezes aż trzynastu kadencji Koła Przewodników Tatrzańskich w Zakopanem.

◆

Pod koniec lat sześćdziesiątych dał się odczuć brak koordynacji w działaniach istniejących wówczas kół przewodników tatrzańskich, w tym kilku spoza Zakopanego. Powstał zatem projekt stworzenia nadrzędnej organizacji, która reprezentowałaby i koordynowała pracę tych kół. W 1969 roku powołana została Komisja Koordynacyjna Przewodników Tatrzańskich. Funkcję prezesa pełnił Witold Paryski, a sekretarza - Tadeusz Horecki. Wkrótce jednak ją rozwiązano. Ponownie powrócono do tej sprawy w latach osiemdziesiątych i w 1981 roku utworzono Radę Przewodnictwa Tatrzańskiego Zarządu Głównego PTTK z siedzibą w Zakopanem. W skład prezydium weszli dwaj przedstawiciele Koła Zakopiańskiego i prezesi poszczególnych kół. Rada działała do 1987 roku. Na początku lat 90. powstało Centrum Przewodnictwa Tatrzańskiego z siedzibą w Zakopanem, które w ubiegłym roku uzyskało osobowość prawną. Jest ono reprezentantem przewodnictwa tatrzańskiego na zewnątrz i koordynuje wszystkie sprawy z nim związane. Od ubiegłego roku istnieje również, powołana przez wojewodę małopolskiego, Komisja Egzaminacyjna dla Przewodników Tatrzańskich z siedzibą w Zakopanem.

◆

Od czterech lat działa, głównie z inicjatywy Piotra Konopki, Polskie Stowarzyszenie Przewodników Wysokogórskich, do którego należy ponad 30 osób. W listopadzie tego roku, po czteroletnim okresie kandydackim, Stowarzyszenie ma zostać pełnoprawnym członkiem Międzynarodowej Unii Przewodników Wysokogórskich (UIAGM).

Zofia Stecka

85 • PRZEDRUKI •

• PRZEDRUKI •

90 LAT DZIAŁALNOŚCI TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEJ W SOSNOWCU

Sosnowiec - stolica Zagłębia, leży nad Białą i Czarną Przemszą w tzw."Trójkącie Trzech Cesarzy". Położenie geograficzne, ogromne zasoby surowców, zbudowanie w roku 1859 Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej pozwoliło na szybki rozwój okolicy i jej urbanizację.

Tu do Sosnowca w roku 1883 przyjeżdża młody pracownik koleji Aleksander Janowski, który interesuje się historią ziem polskich, i tu zauroczył Go szlak "Orlich Gniazd". Aleksander Janowski pragnął nie tylko pokazać piękno tej ziemi, ale rozbudzić wśród mieszkańców ducha polskości oraz pragnienie ratowania ojczyzny od zagłady.

W roku 1902 Sosnowiec otrzymuje prawa miejskie, a już w roku 1910 powstaje Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. Grono działaczy-społeczników, ludzi o szerokich horyzontach pragnie poznawać kraj, jego historię i zainteresować ruchem krajoznawczym młodzież. Działalność PTK w okresie międzywojennym przebiegała różnie, w zależności od istniejących warunków - zawsze jednak byli ludzie zainteresowani krajoznawstwem w tym szerokim pojęciu i w roku 1930 powstaje również w Sosnowcu Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. Obie organizacje wspólnie podejmują różnorodne działania, by wśród społeczeństwa rozwijać potrzebę wędrowania. Druga wojna światowa przerywa wszelką działalność , ale zaraz po wyzwoleniu ocaleli działacze podejmują trud odbudowy ciągłości Towarzystw, na tyle ile można było to uczynić w trudnych powojennych warunkach.

Przychodzi 17 grudnia 1950 roku, kiedy następuje połączenie PTT i PTK w PTTK, które przejmuje dorobek programowy i materialny ocalały po wojnie.

Sosnowieccy działacze niemal natychmiast zabrali się do pracy organizacyjnej zapoznając społeczeństwo z celami Towarzystwa, organizując koła PTTK w zakładach pracy i szkołach. W 1953 roku PTTK w Sosnowcu liczyło 2020 członków, zrzeszonych w 34 kołach, a w roku 1985 już 4490 osób. Organizowano wiele ciekawych imprez jak zloty turystyczne w Jurze, rajdy Zagłębiaków, kół zakładowych i wiele, wiele innych. Do obsługi tak wielu imprez i wycieczek konieczna była kadra, prowadzono więc szkolenia na uprawnienia Organizatora Turystyki, przewodników górskich i terenowych. Kadra w roku 1985 liczyła około 1200 osób. W okresie od 1951 roku do dziś w działalności Oddziału PTTK bywały różne okresy - wszystko zależało od zaangażowania lidera-Prezesa i członków Zarządu Oddziału, którzy potrafili zainteresować społeczeństwo tą formą wypoczynku, którzy docierali do zakładów pracy, szkół, Związków Zawodowych i władz miasta.

Dorobek Towarzystwa w Sosnowcu na przestrzeni lat 1910-2000 jest ogromny i wymaga szerszego opracowania historycznego. Skupię się jednak na ostatnim okresie, który również jest trudny dla działalności społecznej - ale tak jak w przeszłości zawsze znajdą się ofiarni działacze, którzy podjęli trud kontynuacji działalności, aż do uroczystego 90-lecia Oddziału,która choć skromna, ale dla wielu działaczy była wymowna i ważna.

Dla mnie piszącej tą relację, w przeszłości przez kilka lat pełniącej różne funkcje z wyboru w Oddziale bardzo budującym był fakt uczestniczenia tak seniorów, tych najstarszych,w osobach Kol.Romana Gałkowskiego, Janiny Krzemieńskiej i innych nieco młodszych, jak również dużej ilości młodzieży w tym dużej grupy osób niepełnosprawnych. W uroczystościach 90-lecia brali udział przedstawiciele:

- Pani Anna Konior — Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach;
- Pani Zofia Dybała — Przew.Komisji Sportu i Rekreacji, Radna Sosnowca;
- Pan Andrzej Warzecha — Pełnomocnik Prezydenta do spraw Stowarzyszeń;
- Pan Andrzej Równicki — Naczelnik Wydziału Sportu i Rekreacji;
- Pani Izabela Jeziorska — Radna Sosnowca;
- Pan Waldemar Dróżdż — Radny Sosnowca;
- Pani Anna Sporyszkiewicz — Radna Sosnowca;
- Pan Tomasz Uroczyński — Radny Sosnowca;

- Pan Jan Kolański — Radny Sosnowca;
- Pan Mariusz Podolski — Dyr.Śląskiego Oddziału "PFRON" Katowice.

Z ramienia ZG PTTK uczestniczyli:

- Kol.Andrzej Gordon — Sekretarz Generalny;
- Kol.Tytus Szlompek — Członek Komisji Historii i Tradycji;
- Kol.Aniela Szlompek — Wiceprzewodnicząca Komisji Kół,Oddziałów Zakładowych i Osiedlowych;
- Kol.Edmund Zaiczek — Przewodniczący Rady Prezesów PTTK woj.śląskiego.

W obecności przyjaciół wspierających działalność PTTK w Sosnowcu, oraz 75 członków PTTK z różnych środowisk i kół, Kol.Stanisław Czekalski, obecny Prezes Oddziału, przedstawił dokonania ostatniego okresu. Do ważniejszych zaliczyć należy:

- oznakowanie części zabytków naszego miasta wymaganymi tablicami przy współpracy Wydziału Sportu i Rekreacji Urzędu Miasta /druga część oznakowana zostanie 2001 r./;
- opracowanie tekstu i korekty mapy Sosnowca;
- wydanie Przewodnika po Sosnowcu.

Wszystkie te dokonania były możliwe dzięki ogromnemu zaangażowaniu Prezesa Oddziału oraz pozostałych członków Zarządu, jak też bardzo efektywnej pomocy władz miasta, które tak licznie uczestniczyły w osobach Radnych w spotkaniu.

Na wniosek Oddziału, Zarząd Główny Towarzystwa przyznał wyróżnienia, które wręczył Sekretarz Generalny Kol.Andrzej Gordon:

- Srebrną Honorową Odznaką uhonorował Sztandar Zespołu Szkół Energetycznych w Sosnowcu w obecności Dyrektora Szkoły Pani Haliny Jury;

oraz
- 5 Medali za pomoc i współpracę;
- 1 Srebrną Honorową Odznakę PTTK;
- 1 Dyplom ZG PTTK;
- 2 Złote Odznaki Zasłużony w pracy "PTTK wśród Młodzieży";
- 5 Srebrnych Odznak Zasłużony w pracy "PTTK wśród Młodzieży";
- 14 Odznak "Orli Lot".

Pan Andrzej Warzecha przekazał list gratulacyjny od Prezydenta miasta,wraz z życzeniami dalszych sukcesów. Dla uświetnienia uroczystości 90-lecia przygrywał zespół góralski "Jontki", był też wspaniały jubileuszowy tort.

W czasie spotkania panowała prawdziwie jubileuszowa atmosfera - były rozmowy, wspomnienia przeżyć związanych z ważniejszymi wydarzeniami w Oddziale, wspomnienia o tych, których brak już wśród nas, a którzy byli naszymi nauczycielami krajoznawstwa.

Wszystkim Koleżankom i Kolegom z Oddziału PTTK w Sosnowcu tym obecnym i tym, którzy nie mogli być z nami życzymy wielu wspaniałych przeżyć na turystycznych szlakach i dumy z dokonań na rzecz tworzenia jeszcze wspanialszej karty historii Oddziału PTTK w Sosnowcu.

Aniela Szlompek

PROPOZYCJE •

W każdą sobotę i niedzielę lipca oraz sierpnia 2001 czynne będzie nadzwyczajne, sezonowe połączenie kolejowe na trasie Skansen Chabówka-Mszana Dolna i z powrotem. Pociąg obsługiwany będzie przez skład retro składający się z pięciu wagonów z nagłośnieniem i WC. W środku składu znajduje się wagon barowy. Pociąg dysponuje miejscami do siedzenia w klasie I (miękkie siedzenia) oraz w klasie II (drewniane siedzenia). Na specjalne zamówienie do składu może być doczepiona salonka rządowa z 1958 roku wykonana dla I sekretarza KC PZPR W.Gomułki.
Zestaw ciągnie lokomotywa Ol12-7 z 1912 roku lub TKh49-1. Trasa przebiega doliną Raby z pięknymi widokami na otaczające je z obydwu stron góry. Po drodze dwa fotostopy. Przejazd w obie strony trwa 1,5 godziny i odbywa się przez stacje: Skansen Chabówka-Rabka Zdrój-Rabka Zaryte-Raba Niżna-Mszana Dolna. Jest to wspaniała atrakcja turystyczna, stanowiąca przy okazji lekcję historii i geografii. Ten odcinek jest częścią wybudowanej w 1884 roku "Galicyjskiej Kolei Transwersalnej" biegnącej u podnóża Karpat.
Tabor pociągu-ze zbiorów Skansenu w Chabówce.

Do 15 marca 2001 roku przyjmujemy rezerwację od organizatorów zbiorowych. Po 15 marca zapraszamy do rezerwacji miejsc klientów indywidualnych.
Bliższe informacje:
http://skansen.koti.com.pl/
PKP Zakład Taboru w Krakowie, telefon (012) 624-24-01, (012) 624-24-73
Skansen taboru kolejowego w Chabówce, telefon (018) 267-62-00 wewnętrzny 345.

Legalna Straż Ochrony Przyrody

Jarosław Snopek – kierownik Grupy Interwencyjnej Straży Ochrony Przyrody z Krakowa uważa, że wydrukowanie artykułu pt. Legalna Straż Ochrony Przyrody i informacji o wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego może zdecydowanie ułatwić i poprawić współpracę SOP z dyrekcjami parków narodowych.

...„Przede wszystkim należy przyjąć, że z braku dokonanej z mocy prawa likwidacji SOP powołanej w trybie przepisów rozporządzenia z 30.04.57 (Rozp.MLiPD – przyp. autora) wydanego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z 07.04.49 (ustawy o ochronie przyrody – przyp. autora) istnieje ona nadal".

...„W rezultacie nie ma tu kolizji wyłączającej możliwość dalszego funkcjonowania SOP stosownie do art. 64 tej ustawy (ustawy z 16.10.91 o ochronie przyrody – przyp.autora)".

W ten sposób Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie uzasadnił swój wyrok z dnia 03.12.99 sygn. akt IISA 380/99 w sprawie skargi na decyzję MOŚZNiL w przedmiocie odmowy przedłużenia ważności legitymacji członkowskiej SOP.

Wyrok NSA uchylił zaskarżoną decyzję MOŚZNiL, która umorzyła postępowanie uznając je za bezprzedmiotowe. Od MOŚZNiL zasądzono również zwrot kosztów postępowania.

Ta wiadomość ma bardzo duże znaczenie dla Straży Ochrony Przyrody, która od kilku lat usiłuje odeprzeć bezprawne ataki różnych jednostek, a zwłaszcza resortu środowiska. W reakcji na wyrok NSA Podsekretarz Stanu Radosław Gawlik na spotkaniu z przedstawicielami SOP 26 stycznia 2000 stwierdził, że wyrok ten przecina problem legalności istnienia SOP i przeprosił za dotychczasowe stanowiska MOŚZNiL oraz za niedocenienie zasług Straży Ochrony Przyrody oraz zaangażowania jej członków.

Straż Ochrony Przyrody podejmuje liczne pożyteczne działania mające na celu zabezpieczenie różnych form ochrony przyrody. Większość tych czynności odbywa się w ścisłej współpracy z właściwymi organami ochrony przyrody. Największe znaczenie ma stała współpraca z parkami narodowymi, w których od kilku lat obserwuje się rosnącą presję turystyczną, często kolidującą z przepisami ochronnymi. Członkowie SOP odgrywają istotną rolę w kontroli ruchu turystycznego. Przebywając na szlakach interweniują w przypadkach łamania przepisów, służą informacją przyrodniczą i turystyczną, mogą udzielić pierwszej pomocy itp. Ich obecność w terenie ma wielkie znaczenie prewencyjne mające wpływ na ograniczenie niewłaściwych zachowań. Dyrektorzy parków narodowych, z którymi współpracuje Straż wysoko oceniają efekty działań edukacyjnych i interwencyjnych. Mając dobre, społeczne wsparcie personalne pracownicy służby parków narodowych mogą poświęcić więcej uwagi i czasu na przeciwdziałanie poważniejszym wykroczeniom i przestępstwom popełnianym na terenach chronionych.

Zachęcam więc dyrektorów parków narodowych i krajobrazowych do nawiązywania lub dalszego utrzymywania współpracy z Grupami Rejonowymi SOP.

Straż Ochrony Przyrody istnieje i działa legalnie. Fakt ten należy dobrze wykorzystać.

Sygn. akt II SA 380/99 ODPIS

WYROK Dnia 3 grudnia 1999 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie, w składzie następującym:
Przewodniczący Sędzia NSA – A. Kuba
Sędziowie NSA – Z. Mańk – E. Kierejczyk (spr.)
Protokolant – M. Staniszewska

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 1999 r. sprawy ze skargi Jarosława Snopka na decyzję Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 stycznia 1999 r. Nr BOA-III-d-10/2791/98/99/MT w przedmiocie odmowy przedłużenia ważności legitymacji członkowskiej Straży Ochrony Przyrody

1) uchyla zaskarżoną decyzję i utrzymaną nią w mocy decyzję organu I instancji,

2) zarządza od Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa na rzecz skarżącego Jarosława Snopka 10 (dziesięć) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 stycznia 1999 r. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa uchylił decyzję Wojewody Krakowskiego z 9 września 1998 r. odmawiającą skarżącemu przedłużenia ważności członkowskiej Straży Ochrony Przyrody i umorzył postępowanie pierwszej instancji, ponieważ organizacja ta nie ma podstawy prawnej do dalszego funkcjonowania i dlatego postępowanie należało umorzyć w trybie art. 105 k.p.a.

W skardze do Sądu skarżący zarzucił decyzji ministra naruszanie art. 64 ustawy z 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 ze zm.) wskutek nieuwzględnienia obowiązującego nadal rozporządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z 30 kwietnia 1957 r. w sprawie Straży Ochrony Przyrody (Dz. U. Nr 41, poz. 189 ze zm.) i braku określenia przez ministra organizacji SOP, trybu przyjmowania jej członków i nadania jej statutu, do czego był zobowiązany przez art. 48 ust. 6 tej ustawy.

Jednocześnie skarżący wskazał liczne wystąpienia kierownictwa MOŚZN i L akcentujące konieczność respektowania struktur i uprawnień SOP, jak np. z 17 sierpnia 1992 r. Nr DP-022/311/92/BS, z 19 stycznia 1993 r. Nr DP 022/390/92, z 3 września 1993 r. Nr OP-pn-0/105/93 i z 19 kwietnia 1996 r. Nr OP pn-0/51/96 oraz zbieżne z nimi wywody zawarte w stanowisku MSW i A z 30 czerwca 1998 r. Nr DGS-2839/98/MM. Oprócz tego w opiniach prof. Andrzeja Wasilewskiego i prof. Wojciecha Radeckiego oraz Towarzystwa Naukowego Prawa Ochrony Środowiska, eksponowano potrzebę ciągłości funkcjonowania SOP. Skarżący zwrócił również uwagę na niedopuszczalność kwalifikowania przez pracowników administracji niektórych unormowań tej ustawy jako sprzecznych z Konstytucją RP, do czego jest uprawniony tylko Trybunał Konstytucyjny. W rezultacie domagał się stwierdzenia niezgodności z prawem zaskarżonej decyzji i wydania wyroku uznającego uprawnienia dotychczas działających członków SOP.

Minister wniósł o oddalenie skargi i w piśmie procesowym z 21 czerwca 1999 r. w szczególności wyeksponował następujące poglądy.

Rozporządzenie z 30 kwietnia 1957 r. wydane na podstawie przepisów ustawy z 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 25, poz. 180 ze zm.) przekraczało delegację ustawową przez wyposażenie SOP jako organizacji społecznej w instrumenty represyjne wobec obywateli. Obecnie tym bardziej nie może być w tym zakresie stosowane z powodu naruszenia art. 31 Konstytucji, wg którego ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanowione tylko w ustawie. SOP nie musi być taką samą organizacją działającą od 1957 r. również z tego względu, że art. 48 ust. 1 nowej ustawy dopuszcza możliwość tworzenia wielu straży na wniosek organizacji społecznych funkcjonujących na poszczególnych szczeblach administracji kraju. Konstytucja w art. 74 ust. 2 i 4 stanowi, że ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych i nakazuje im wspieranie działalności obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska. Nie ma więc przeszkód, aby osoby fizyczne i organizacje społeczne (w tym b. członkowie SOP) uczestniczyli w takich działaniach w ramach przewidzianej w art. 49 ust. 1 ustawy z 16 października 1991 r. instytucji społecznego opiekuna przyrody. Złożoność problemu dalszego funkcjonowania SOP znajduje potwierdzenie w rozbieżnych opiniach liczących się autorów naukowych.

W piśmie procesowym z 2 grudnia 1999 r. skarżący odniósł się krytycznie do poglądów ministra i nadal popierał skargę.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

W art. 48 ustawy z 16 października 1991 r. unormował podstawowe kwestie dotyczące: możliwości powierzenia organizacjom społecznym zainteresowanym ochroną przyrody – na ich wniosek – tworzenia SOP (ust. 1), wymogi kwalifikacyjne i uprawnienia członków SOP (ust. 2-5) oraz zobowiązania MOŚZNiL do określenia organizacji SOP, zasad i trybu przyjmowania jej członków i nadania jej statutu (ust. 6). Wg art. 64 do czasu wydania przepisów wykonawczych do tej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są sprzeczne z tą ustawą.

Takich przepisów wykonawczych minister dotychczas nie wydał, co wywołało określone konsekwencje. Przede wszystkim należy przyjąć, że z braku dokonanej z mocy prawa likwidacji SOP, powołanej w trybie przepisów rozporządzenia z 30 kwietnia 1957 r. wydanego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z 7 kwietnia 1949 r., istnieje ona nadal. Nie ma na to wpływu uznaniowe korzystanie przez ministra z upoważnienia do powierzania zainteresowanym organizacjom społecznym tworzenia SOP wg art. 48 ust. 1 ustawy z 16 października 1991 r. Ponadto w art. 48 ust. 4-5 określono uprawnienia członka SOP w podobny sposób jak w § 4, 5 i 6 rozporządzenia z 30 kwietnia 1957 r., przez co obecnie nie można czynić zarzutu uregulowania w rozporządzeniu problematyki należącej do sfery zastrzeżonej ustawie. W rezultacie nie ma tu kolizji wyłączającej możliwość dalszego funkcjonowania SOP stosownie do art. 64 tej ustawy.

Sygnalizowane w uzupełnieniu odpowiedzi na skargę wątpliwości na tle powierzania organizacjom społecznym stosowania środków represyjnych zastrzeżonym „do wyłączności organów władzy państwowej" mogą być wyjaśnione przez wykorzystanie uprawnień Trybunału Konstytucyjnego lub usunięte w stosownym trybie legislacyjnym.

Z powyższych względów Naczelny Sąd Administracyjny na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i art. 55 ust. 1 ustawy z 11 maja 1995 r. o NSA, orzekł jak w sentencji.

EUROPA POTRZEBUJE STRATEGII RÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Dwanaście europejskich stowarzyszeń środowiskowych i turystycznych przedkłada Komisji Europejskiej i Krajom Członkowskim „Memorandum w sprawie Europejskiej Strategii Turystyki Równoważonej".

Światowa Organizacja Turystyczna szacuje, iż do 2020 r. liczba przyjazdów w Europie podwoi się z 360 do 720 mln. O ile powszechna polityka równoważonej turystyki nie zostanie wdrożona bez dalszej zwłoki, to trend ten wpłynie negatywnie na europejskie środowisko i ludność oraz spowoduje, w średnim zakresie, powstanie nawet ryzyka dla europejskich celów turystycznych.
Nawet obecnie udział transportu i ruchu turystycznego i czasu wolnego w ogólnym europejskim takim zjawisku wynosi około 50%. Nie do zniesienia zagęszczenie ruchu podczas ostatnich sezonów wypoczynkowych jeszcze raz wykazało pilną potrzebę wspólnej europejskiej strategii turystycznej. Niezależnie od faktu, iż popularne miejsca turystyczne wzdłuż wybrzeży lub w Alpach są zadławione przyjazdami, to ludność żyjąca wzdłuż europejskich arterii turystycznych cierpią od szkodliwych emisji z pojazdów motorowych. Ponad 60% turystów jedzie do swoich celów własnymi samochodami. Procentowy udział podróży kolejowych spada z roku na rok i obecnie obejmuje nie więcej niż 15%. Procentowy udział podróży lotniczej z drugiej strony rośnie gwałtownie. Największym czynnikiem wzrostowym są jednakże nie loty długodystansowe, lecz krótkodystansowe w obrębie Europy. Mianowicie, 80% wszystkich lotów z Amsterdamu to loty na odległość poniżej 800 km. W konsekwencji turystyka jest głównym sprawcą światowego efektu cieplarnianego.

- Wiele miejsc turystycznych opiera swą stawkę na turystyce imprezowej, rozrywkowej i duchowej, która szczególnie stwarza intensywność ruchu. W rezultacie spada średni czasokres pobytu w miejscowościach, podczas gdy wzrasta liczba pobytów krótkookresowych i weekendowych.
- Niektóre z najpopularniejszych miejsc turystycznych wzdłuż wybrzeży, na wyspach śródziemnomorskich lub w Alpach wykazuje wyraźnie oznaki przeciążenia przez turystykę: braki wody, wysoka częstotliwość obsunięć ziemi i lawin w następstwie wylesienia.
- Atrakcyjność europejskich miejsc turystycznych wywodzi się z unikatowych krajobrazów przyrodniczych połączonych z bogactwem kulturowym, które pokrywa zakres od tradycyjnego po innowacyjne. Sektor turystyczny zależy od wysokiego stopnia rozwoju równoważonego, innymi słowy od nienaruszonego środowiska, promowania regionalnej kultury i zabezpieczenia lokalnej społeczności jakości życia.

Wbrew lepszej wiedzy turystyka w Europie postrzegana jest jako czysto lokalna sprawa, a polityczna kompetencja w zakresie turystyki jest sytuowana konsekwentnie poniżej poziomu rządowego. Jednakże popyt i podaż obejmują kilka krajów, a ruch turystyczny wpływa na rosnącą liczbę regionów, zaś zbiorowości lokalne nie są zaangażowane i nie korzystają w żaden sposób z turystyki.
Tak więc dwanaście stowarzyszeń wzywa Kraje Członkowskie Unii Europejskiej do rozwoju i wprowadzenia bez dalszej zwłoki spójnej, wspólnej strategii turystyki i równoważenia.

Głównymi przesłankami takiej strategii muszą być:

- przesunięcie pasażerskiego ruchu samochodowego w kierunku użycia publicznych środków transportu i rowerów,

⇒ poprzez nakładanie podatków bazujących na dystansie użytkowanej drogi (z wyłączeniem dojazdów do pracy, jak również mieszkańców obszarów wiejskich, używających samochodów do zakupów i transportu),

⇒ poprzez podnoszenie opłat za lądowanie i start samolotów w podróżach poniżej 800 km oraz odwołanie zwolnienia podatkowego za paliwo kerozenowe/lotnicze,

⇒ poprzez skoordynowane regulacje europejskie co do opłat parkingowych w

obszarach turystycznych i/lub uczynienie ich obowiązkowymi dla zarządców obiektów turystycznych w kształtowaniu rozwoju lokalnych środków transportu i urządzeń rowerowych,

⇒ poprzez promowanie dostawy bagażu typu „od drzwi do drzwi" przez firmy kolejowe, poprzez promowanie rozwiązań komunikacyjnych różnymi oraz innowacyjnymi środkami w obszarach turystycznych;

- lepsza koordynacja terminów okresów wypoczynkowych na poziomie europejskim,
- sprzyjanie premiowaniu dłuższych pobytów w obszarach turystycznych

⇒ przykładowo, poprzez obniżanie podatku od wartości dodanej na noclegi przekraczające jeden tydzień;

- koordynacja ramowych warunków regulacji planowania przestrzennego na obszarach turystycznych poprzez

⇒ wprowadzenie opłaty o zasięgu europejskim od obiektów turystycznych z ponad stu łóżkami i ponad 100.000 gośćmi w ciągu roku, które usytuowane są poza zabudowanymi obszarami miejskimi,

⇒ uczynienie dalszego rozwoju urządzeń czasu wolnego w zależności od dostępności wody i/lub pojemności usług publicznych,

⇒ uczynienie obowiązkowym zwolnienie z rozwoju turystycznego samorządowych obszarów cennych przyrodniczo i/lub przeznaczania ich na obszary niskiej aktywności lub chronione,

⇒ wyznaczania subsydiów dla tych obszarów turystycznych, które dostosują się do koncepcji łączonych form (krótkie dystanse, dostęp do sieci transportu publicznego),

⇒ uzgadnianie i/lub podnoszenie podatków za drugi dom,

- zabronienie zmotoryzowanych aktywności czasu wolnego pośród przyrody i/lub wrażliwych i zagrożonych obszarów w Europie.

W Piątym Programie Akcji Środowiskowej Unii Europejskiej, który zakończył się w 1999 r., turystyka prawidłowo figurowała jako priorytetowy zakres działania. Podczas gdy jednakże zrewidowany program okazał się w najlepszym wypadku umiarkowanie pomyślny, to cele osiągnięto tylko w nielicznych przypadkach lub zbliżone przez rozwój. Szczyt europejski w Helsinkach w grudniu 1999 r. poprosił Komisję i Radę Ministrów o przygotowanie strategii rozwoju równoważonego do 2001 r. Strategia jest także zamierzona jako wkład Unii Europejskiej do Światowego Szczytu Rio+10 w 2002 r. Turystyka musi figurować znacząco w tej europejskiej strategii równoważenia.

W swoim Memorandum w sprawie Europejskiej Strategii Turystyki Równoważonej dwanaście stowarzyszeń wzywa Komisję Europejską i Kraje Członkowskie do podjęcia przewodnictwa w zapewnieniu równoważenia w zakresie turystyki i podążania tym celem środkami Wspólnoty oraz krokami i instrumentami narodowymi.

Arbeitskreis Tourismus & Entwicklung (akte), CIPRA International, Climate Network Europe (CNE), European Cyclists' Federation (ECF), European Environmental Bureau (EEB), European Federation for Transport and the Environment (T&E), Friends of the Earth Europe (FOE), International Friends of Nature (IFN), Mediterranean Information Office for Environment, Culture and Sustainable Development (MIO-ECSDE), Ökologischer Tourismus in Europa (ÖTE), Austrian Centre for Tourism & Development, TOURISM WATCH.

Tłum. Krzysztof R. Mazurski

●KOMUNIKAT●

W nawiązaniu do uchwały Zarządu Głównego PTTK nr 107/XIII/96 z 14 grudnia 1996 r, Komisja Historii i Tradycji powołała jury, które na swoim posiedzeniu w dniu 7 XI br. dokonało oceny nadesłanych prac na „Ogólnopolski Konkurs Kronik Ogniw PTTK" Postanowiono wyróżnić następujące prace:

Kategoria I - Kroniki oddziałów PTTK, ich komisji problemowych i turystyki kwalifikowanej / zgłoszono 29 prac /

I miejsce - kroniki Zarz. Wojewódzkiego PTTK w Łodzi
II miejsce - kroniki Oddz. Babiogórskiego PTTK w Żywcu
II miejsce - kronika Oddz. Miejskiego w Turuniu
III miejsce - kronika Oddz.Marynarki Wojennej w Gdyni
III miejsce - kronika Pracy PTTK w osiedlach mieszkaniowych Zarządu Woj. PTTK w Katowicach
III miejsce - kronika Oddz. PTTK w Chełmku
wyróznienie: - kronika Oddz. Zakładowego PTTK przy Hucie Małapanew

Kategoria II - Kroniki SKKT-PTTK i grup młodzieżowych oddziałów Towarzystwa / zgłoszono 19 prac /

I miejsce - kronika SKKT-PTTK przy Zespole Szkół Budowlanych w Żarach
II miejsce - kronika SKKT-PTTK „Egzotyk" przy VI LO w Częstochowie
III miejsce - kronika SKKT- PTTK „Mrówka" przy Szkole Podstawowej nr 1 w Pabianicach
wyróżnienienia: - SKKT-PTTK „Wesołe zajączki" z Iławy
- SKKT-PTTK „Łaziki" Żary

Kategoria III - Kroniki innych kół i klubów PTTK / zgłoszono 27 prac /

I miejsce - kroniki Koła Przewodników PTTK w Chełmku
II miejsce - kronika Turystów Pieszych „Trampy"w Gdańsku
II miejsce - kronika Klubu Osiedlowego PTTK M-2 w Myszkowie
III miejsce - kronika Koła Terenowego nr 1 Oddz. Babiogórskiego w Żywcu
III miejsce - kronika Turystycznego Klubu Seniora przy Woj.Przeds.Handlowym w Bydgoszczy
III miejsce - Klub Turystyki Narciarskiej „Psie Pole" z Wrocławia

Kategoria IV - Kroniki indywidualnych turystów zrzeszonych w PTTK / zgłoszono 12 prac /

I miejsce - Katarzyna Walkowska z Łodzi
II miejsce - Henryka Pogorzelska z Kalisza
III miejsce - Edward Wieczorek z Reginalnej Pracowni Krajoznawczej PTTK w Katowicach

Kategoria V - Kroniki cyklicznych imprez turystyczno-krajoznawczych, akcji i kampanii programowych itp. prowadzonych w PTTK, kroniki obiektów turystycznych Towarzystwa /zgłoszono 3 prace /

I miejsce - kronika Obuwników i Garbarzy z Chełmka
II miejsce - nie przyznano
III miejsce - kronika Oddz. PTTK w Ełku

Komisja Historii i Tradycji ZG PTTK dziękuje wszystkim osobom zaangażowanym w organizacjęcję konkursu. Był on ważnym elementem obchodów jubileuszowych 50-lecia PTTK, ponieważ ukazał dorobek naszego Towarzystawa na przestrzeni wielu lat. Wszystkim którzy nadesłali swoje kroniki dziękujemy, tym których prace nie zostały wyróżnione życzymy cierpliwości i zadowolenia z dobrze wykonywanej pracy na rzecz własnego środowiska. W szczególności zaś gratulujemy laureatom, których powiadomimy odrębnym pismem o terminie wręczenia nagrody.

Przewodniczący
Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK
Janusz Żmudziński

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ODDZIAŁ W SUWAŁKACH

XXXII OGÓLNOPOLSKI RAJD NARCIARSKI

„WĘDRÓWKI PÓŁNOCY"

27 stycznia – 03 lutego 2001 roku

REGULAMIN

● SPRAWY ORGANIZACYJNE ●

ORGANIZATORZY

XXXII Ogólnopolski Rajd Narciarski „ Wędrówki Północy"
organizuje

Suwalski Oddział
Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

pod patronatem
Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA

KIEROWNICTWO RAJDU

Komandor – Jan Wysocki
Kierownik Trasy I – Andrzej Bieńkowski
Kierownik Trasy II – Marcin Wasik
Kierownik Trasy III – Witold Białokoz
Kierownik Trasy IV – Andrzej Wiśniewski
Kierownik Trasy V – Krzysztof Pakuła

CELE RAJDU

- Poznanie piękna i promocja turystyczna Suwalszczyzny, Puszczy Rominckiej i Mazur Wschodnich
- Propagowanie turystyki kwalifikowanej
- Upowszechnianie form czynnego wypoczynku
- Propagowanie zasad bezpieczeństwa turystyki na nartach śladowych
- Rozbudzanie pasji krajoznawczych uczestników Rajdu

TERMIN I MIEJSCE RAJDU

XXXII Ogólnopolski Rajd Narciarski „Wędrówki Północy" organizowany jest w dniach od **27 stycznia do 3 lutego 2001 roku** na pięciu trasach wielodniowych. Dnia 3 lutego 2001 roku w Sali Krajoznawczej PTTK w Suwałkach, ul. T.Kościuszki 37, o godz. 12.00, odbędzie się uroczyste zakończenie Rajdu:

- podsumowanie Rajdu, weryfikacja odznak
- finały konkursów i wręczenie nagród
- gorący posiłek

WARUNKI UCZESTNICTWA

- → Rajd jest imprezą kwalifikowaną, wymagającą od uczestników odpowiedniego sprzętu i wyposażenia oraz należytej kondycji
- → W Rajdzie mogą brać udział drużyny zorganizowane i turyści indywidualni
- → Osoby niepełnoletnie biorą udział w Rajdzie pod opieką i na odpowiedzialność osób dorosłych
- → Warunkiem przyjęcia jest nadesłanie zgłoszenia i wpłacenie wpisowego
- → Ilość miejsc na poszczególnych trasach jest ograniczona, o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń

ZGŁOSZENIA I ODPŁATNOŚĆ

Zgłoszenia na Rajd należy przysyłać na kartach zgłoszeń **do dnia 20 stycznia 2001 roku** na adres:

□□□
Oddział PTTK
ul. T. Kościuszki 37
skr. poczt. 32
16-400 Suwałki

Wszelkich informacji udziela Biuro Oddziału, tel. (0-87) 566-59-61 lub 566-79-47

Wpisowe na Rajd wynosi :

	Członkowie PTTK	Pozostali uczestnicy
Trasa I	65,-	70,-
Trasa II	65,-	70,-
Trasa III	65,-	70,-
Trasa IV	45,-	50,-
Trasa V	65,-	65,-

Wraz ze zgłoszeniem prosimy wpłacić **wpisowe** na konto:

Oddział PTTK PBK O/Suwałki Nr 11101532-1948-2700-1-14
z nazwiskiem wpłacającego oraz dopiskiem **„WP 2001"**

Po otrzymaniu zgłoszenia i wpłaty organizatorzy prześlą zainteresowanym potwierdzenie przyjęcia na trasę.

ŚWIADCZENIA

W ramach wpisowego uczestnik Rajdu otrzymuje:

- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w TUiR WARTA
- znaczek rajdowy
- materiały krajoznawcze
- nocleg w bazie szkolnej
- pomoc w przewozie bagaży
- opiekę przewodnicką
- gorący posiłek na zakończenie Rajdu
- możliwość zdobycia nagród w konkursach
- potwierdzenie na odznaki turystyki pieszej i narciarskiej

OBOWIĄZKI UCZESTNIKA

Przestrzeganie :

- → postanowień regulaminu Rajdu, przepisów p. pożarowych
- → postanowień Karty Turysty
- → przepisów dotyczących Wigierskiego Parku Narodowego, Suwalskiego Parku Krajobrazowego oraz Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej
- → stosowanie się do zarządzeń kierownictwa Rajdu i trasy

Posiadanie :

- → ważnego dowodu osobistego lub legitymacji szkolnej (uczestnicy trasy IV – ważnego paszportu)
- → dowodu wpłaty wpisowego (członkowie PTTK – legitymacji z opłaconymi składkami)
- → potwierdzenia przyjęcia na trasę
- → odpowiedniego sprzętu biwakowego (narty, śpiwór, materac, kuchenka, itd.)
- → apteczki pierwszej pomocy (jedna w drużynie)
- → właściwych dawek humoru, życzliwości i uśmiechu

Warto zabrać ze sobą sprzęt fotograficzny i muzyczny.

INFORMACJA O KONKURSACH

- Konkurs krajoznawczy o regionie
- Konkurs krajoznawczy o TUiR WARTA
- Konkurs na ciekawe opowiadanie o przebiegu trasy
- Konkurs na piosenkę rajdową
- Konkurs niespodzianka

TRASY RAJDOWE

TRASA I – „Suwalska Szkoła Przeżycia"

Miejsce zbiórki: Szkoła Podstawowa w Starych Juchach; 27 stycznia, godz. 10.30.

27.01	So	**Stare Juchy** – okolice – **Mazury**	24 km
28.01	Nd	**Mazury** – Wronki – **Grabowo**	22 km
29.01	Pn	**Grabowo – Gołdap**	20 km
30.01	Wt	**Gołdap – Dubeninki**	20 km
31.01	Śr	**Dubeninki – Smolniki**	28 km
01.02	Cz	**Smolniki – Bachanowo**	21 km
02.02	Pt	**Bachanowo – Jeleniewo**	15 km
03.02	So	**Jeleniewo** – przejazd autokarem PTTK – **Suwałki**	

Długość trasy wynosi 150 km

Istnieje możliwość wstępnego nieodpłatnego noclegu z 26/27 stycznia w Szkole Podstawowej w Starych Juchach, ul. Mazurska 11.

Kontakt z kierownikiem trasy: Olsztyn (Zespół Szkół Mechaniczno-Energetycznych); tel. (089) 533-70-26

TRASA II – „Pogranicze"

Miejsce zbiórki: Budynek PTTK w Suwałkach, ul. T. Kościuszki 37; 28 stycznia, godz. 10.00 (uczestnicy trasy zostaną przewiezieni autokarem PTTK do Sejn)

28.01	Nd	**Sejny** – Zalewskie – Półkoty – Berźniki – Krejwińce – **Sejny**	22 km
29.01	Pn	**Sejny** – przejazd autobusem PKS – Giby – Zelwa – Bierżałowce – **Sejny**	21 km
30.01	Wt	**Sejny** – przejazd autobusem PKS – Krasnowo – Burbiszki – jez. Gaładuś – Jenorajście – Gawieniańce – **Sejny**	19 km
31.01	Śr	**Sejny** – przejazd autobusem PKS –Smolany – Murowany Most – Stabieńszczyzna – **Sejny**	18 km
01.02	Cz	**Sejny** – Sumowo – Smolany Dąb – Żubrówka – **Stary Folwark**	23 km
02.02	Pt	**Stary Folwark** – Leszczewo – Wiatrułuża – Żubronajcie – **Stary Folwark**	25 km
03.02	So	**Stary Folwark** – Cimochowizna – Sobolewo – **Suwałki**	15 km

Długość trasy wynosi 143 km

Kontakt z kierownikiem trasy: Zawiercie; tel. (032) 677-12-71

Uwaga! Istnieje możliwość wstępnego nieodpłatnego noclegu z 27/28 stycznia w budynku PTTK w Suwałkach.

TRASA III – „Północny Biegun Zimna"

Miejsce zbiórki : Budynek PTTK w Suwałkach, ul. T. Kościuszki 37; 27 stycznia godz. 10.00 (uczestnicy trasy zostaną przewiezieni autokarem PTTK do Wiżajn)

27.01	So	**Wiżajny** – okolice – **Wiżajny**	10 km
28.01	Nd	**Wiżajny** – Bolcie Duże (trójgraniczne: Polska, Litwa, Rosja) – **Wiżajny**	20 km
29.01	Pn	**Wiżajny** – przygraniczne Wzgórze Sudawskie – **Wiżajny**	20 km
30.01	Wt	**Wiżajny** – Kotlina Rowelska i Dolina Marianki – **Wiżajny**	20 km
31.01	Śr	**Wiżajny** – Smolniki – Góra Zamkowa – Góra Cisowa – **Gulbieniszki**	25 km
01.02	Cz	**Gulbieniszki** – Góra Jesionowa – **Gulbieniszki**	20 km
02.02	Pt	**Gulbieniszki** – Turtul (Suwalski Park Krajobrazowy – prelekcja) – jez. Szurpiły – **Gulbieniszki**	25 km
03.02	So	**Gulbieniszki** – Jeleniewo – przejazd autokarem PTTK – **Suwałki**	10 km

Długość trasy wynosi 150 km

Kontakt z kierownikiem trasy : Giżycko; tel. (0-87) 428-38-81 lub 428-64-94

Uwaga ! Istnieje możliwość wstępnego nieodpłatnego noclegu z 26/27 stycznia w budynku PTTK w Suwałkach.

TRASA IV – „Rosyjska"

Miejsce zbiórki : Budynek PTTK w Suwałkach, ul. T. Kościuszki 37; 27 stycznia g. 10.00.

Suwałki – baza młodzieżowa „Żemczużina" nad jez. Wisztynieckim w Obwodzie Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej (4 noclegi) – **Krasnolesje** (3 noclegi) – **Suwałki**

Uczestnicy trasy zostaną przewiezieni autokarem PTTK do Obwodu Kaliningradzkiego i będą wędrować po rosyjskiej części Puszczy Rominckiej (Krasnyj Les).

Zapewniamy noclegi na łóżkach lub materacach (nie trzeba brać ze sobą materacy) oraz wyżywienie (śniadania i obiadokolacje).

Na koszty pobytu w Obwodzie Kaliningradzkim należy w dniu przyjazdu wpłacić w Biurze O/PTTK w Suwałkach równowartość 30 USD po kursie z dnia 20.01.2001 r.

Wpisowe dla trasy (45 lub 50 zł) należy wpłacić wraz z wysłaniem zgłoszenia.

Uczestnicy powinni posiadać ważne paszporty oraz na własne wydatki min. 10 USD lub 20 DEM.

Kontakt z kierownikiem trasy: Elbląg, tel. (055) 233-69-07.

Uwaga! Istnieje możliwość nieodpłatnego wstępnego noclegu z 26/27 stycznia w budynku PTTK w Suwałkach.

TRASA V – „Ursus" (organizowana dla Oddziału PTTK w Ursusie)

Miejsce zbiórki : Budynek PTTK w Suwałkach, ul. T. Kościuszki 37;
27 stycznia, godz. 16.00.

Noclegi – Szkoła Podstawowa w Pawłówce.

Dzienne trasy rajdowe będą ustalane w trakcie trwania Rajdu.

Trasy rajdowe prowadzą przez najpiękniejsze i najciekawsze tereny Suwalszczyzny, Puszczy Rominckiej i Mazur Wschodnich. Zostały tak ułożone, aby dać możliwość wszechstronnego poznania terenu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- → Rajd odbędzie się bez względu na pogodę
- → Wyżywienie uczestnicy organizują we własnym zakresie
- → Uczestnicy sprzątają po sobie w miejscach noclegów
- → Uczestnicy ponoszą odpowiedzialność za szkody powstałe z ich winy
- → Uzupełnieniem regulaminu będą komunikaty przekazywane uczestnikom
- → W przypadku rezygnacji z Rajdu wpisowe nie podlega zwrotowi
- → O zakwalifikowaniu na trasę decyduje kolejność zgłoszeń
- → Interpretacja regulaminu Rajdu należy do organizatorów

Do zobaczenia !
ORGANIZATORZY RAJDU

KARTA ZGŁOSZENIA „WĘDRÓWKI PÓŁNOCY" 2001

Nazwa drużyny [ ] Trasa numer [ ] Trasa zastępcza [ ]

Lp.	Nazwisko i imię	Data ur.	Adres	Nocleg wstępny		Który raz bierze udział w Rajdzie
				Tak	Nie	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						

Wpisowe w wysokości ..... wpłacono dnia .....
Uczestnicy zapoznali się z regulaminem Rajdu i zobowiązują się go przestrzegać.

Kierownik drużyny: ....
/imię, nazwisko/ /adres do korespondencji i telefon/ /podpis/

Z G Ł O S Z E N I E

osób do korzystania z ulgowego przejazdu środkami PKP na XXXII Ogólnopolski Rajd Narciarski „Wędrówki Północy"

Lp.	Imię i nazwisko adres zamieszkania	Miejscowość wyjazdu	Data wyjazdu	Data powrotu

UWAGA ! Młodzież ucząca się może kupić bilet ulgowy na podstawie legitymacji szkolnej.

..... /podpis kier. drużyny/

KOMUNIKAT

Rajdy na nartach śladowych i biegowych

Narciarze śladowi mają w nadchodzącym sezonie możliwość uczestniczenia w kilku imprezach, znajdujących się w kalendarzu Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK.

- Tradycyjny, już XXXIII Rajd Narciarski po Jurze odbędzie się w dniach 12-14 stycznia. Bazą i metą rajdu jest schronisko młodzieżowe w Siedlcu Janowskim. Przewidziano 2 trasy: I dwu i pół-dniową startującą w piątek o godz. 16 z przystanku kolejowego Masłońskie Natalin i II dwudniową ze startem z przystanku PKS Ostrężnik w sobotę o godz.9.30 Obie trasy w sobotę prowadzą przez Trzebniów, Góry Gorzkowskie i Złoty Potok do Siedlca, a w niedzielę przez Suliszowice i Przybynów do Żarek Letniska. Zgłoszenia w Oddziale PTTK w Zawierciu do 10 grudnia br. Tel. 0-32 6721841 lub 6713177
- Obóz narciarski w Beskidzie Niskim z bazą w Jaśliskach w dniach 9-17 lutego. W tym rejonie pokrywa śnieżna jest pewna. Przewidywane trasy w promieniu ok.12km od Jaślisk z Wisłoczkiem, Jasielem i Barwinkiem a także z przejściem na Słowację. Zgłoszenia do końca grudnia w zawierciańskim Oddziale PTTK, tel jak w p.1
- Rajd Sudecki na Pogórzu Wałbrzyskim w dn.21-25 lutego. Informacje i zgłoszenia w Klubie Narciarskim "Psie Pole" PTTK Wrocław Ratusz-Rynek 11-12. Tel. do prowadzącego rajd 0-71 3430344
- XLVI Ogólnopolski Rajd Narciarski "Karkonosze" ma także trasy na nartach śladowych. Termin 4-10 marca. Informacje i zgłoszenia KTN PTTK Jelenia Góra ul.1 Maja 88 tel. 0-75 725851.

Zapraszamy wszystkich chętnych do udziału w wymienionych imprezach.

Andrzej Stróżecki

KALENDARZ IMPREZ ŻEGLARSKICH ORGANIZOWANYCH W 2001 ROKU PRZEZ KLUB WODNY I SUWALSKI ODDZIAŁ PTTK

1. Regaty o puchar Wigier – 21-22.07.2001 r. – jezioro Wigry – klasa: omega drewniana – organizator: Marek Bielawski i Klub Wodny PTTK.

2. Regaty o puchar Dyrektora WPN – 15.08.2001 r. – jezioro Wigry – klasy: omega drewniana, omega plastykowa i jachty kabinowe – organizator: Klub Wodny PTTK i Wigierski Park Narodowy.

3. XLV Regaty o Błękitną Wstęgę Jez. Wigry – 02.09.2001 r. – jezioro Wigry – klasy: omega drewniana, omega plastykowa i jachty kabinowe – organizator: Klub Wodny PTTK.

●●●

Wszystkie regaty odbywają się na terenie Ośrodka PTTK w Starym Folwarku.
Szczegółowych informacji udziela Biuro Suwalskiego Oddziału PTTK
Tel. 087/566-59-61
Fax. 087/566-79-47

KARTA RABATOWA PTTK

województwo Dolnośląskie

SZKOLENIE

Szkoła Narciarska „Sport-Styl"
58-580 Szklarska Poręba, ul. Jedności Narodowej 26/2 ,tel: 0-605-13-18-15 **10% rabatu**

województwo Małopolskie

USŁUGI MEDYCZNE

OPTICUS Optyka Okularowa Artur Pagacz
30-348 Kraków, ul. Grota Roweckiego 9, tel: (0-12) 269-25-08
optyka okularowa **10% rabatu**
30-350 Kraków, ul. Zachodnia 7/9a, tel: (0-12) 261-75-80
optyka okularowa, komputerowe badanie wzroku, okulistyka **10% rabatu**

województwo Mazowieckie

USŁUGI FOTOGRAFICZNE

„FOTO REFLEX VIDEO" Dariusz Kowalczyk
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Kolejowa 1 (Dworzec PKP), tel: (0-25) 758-67-07)
usługi **5% rabatu**
materiały fotograficzne **10% rabatu**

USŁUGI GASTRONOMICZNE

Restauracja „Maskotka"
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Warszawska 140
konsumpcja **10% rabatu**

Bar „Powszechny" Andrzej Rońda
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Kościuszki 10
konsumpcja **10% rabatu**

SZKOLENIE

Ośrodek Szkolenia Kierowców LOK
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Stankowizna 46
nauka jazdy, szkolenie zawodowe kierowców **5% rabatu**

HANDEL

Kwiaciarnia Maria Dąbrowska
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Warszawska 154 i 185
sprzedaż kwiatów i wyrobów kwiaciarskich **5% rabatu**

USŁUGI RÓŻNE

Tygodnik Powiatu Mińskiego „Dzwon"
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Świętokrzyska 5
usługi poligraficzne, ogłoszenia prasowe, organizacja imprez kulturalnych **10% rabatu**

województwo Lubuskie

USŁUGI NOCLEGOWE

AGROTURYSTYKA Teresa Radowska
66-436 Słońsk, ul. Puszkina 44, tel:(0-95) 757-24-45 **10% rabatu**

województwo Podlaskie

Handel-Turystyka-Rekreacja

PHU „Górnik" Becejły 27 nad jeziorem Mały Szelment
16-411 Szypliszki, tel:)0-87) 568-11-57
handel artykułami spożywczo-przemysłowymi,
obsługa imprez turystycznychprzejażdzki konne, kuligi, ogniska **5% rabatu**

województwo Zachodniopomorskie

USŁUGI FOTOGRAFICZNE

„Fokus" Studio Fotograficzne AGFA STARPRINT Paweł Kowalski
70-463 Szczecin, ul. Piłsudskiego 24 c, tel: (0-91) 433-88-74
usługi fotograficzne **10% rabatu**
sprzedaż materiałów fotograficznych **5% rabatu**

HANDEL

Sklep Firmowy „Kwark" „
70-437 Szczecin, ul. Jagiellońska 11, tel: (0-91) 434-58-78
sprzedaż odzieży sportowej i turystycznej z materiałów Polartec® **5% rabatu**

FOTOOPTYKA CENTRUM
70-407 Szczecin, ul. Obr.Stalingradu 17, tel: (0-91) 434-42-16
sprzedaż filmów **5% rabatu**

UCHWAŁY
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO

PODJĘTE OD POCZĄTKU XIV KADENCJI DO DNIA 23.09.2000 r.

1 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie zasad kształtowania składek członkowskich, wpisowego, opłat za legitymacje PTTK oraz podziału wpływów z tych tytułów między Zarządem Głównym PTTK a Oddziałami PTTK w okresie XIV kadencji władz naczelnych PTTK *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

2 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie zasad działania komisji, rad i zespołów Zarządu Głównego PTTK *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

3 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

4 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

5 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Komisji Krajoznawczej ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

6 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

7 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Komisji Kół i Oddziałów Zakładowych i Osiedlowych ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

8 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Rady ds. Turystyki Osób Niepełnosprawnych ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

9 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Komisji Fotografii Krajoznawczej ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

10 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Kapituły Odznaczeń ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1997/6]*

11 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie udzielania stałych pełnomocnictw do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Towarzystwa oraz dotyczących spółek i fundacji z udziałem PTTK

12 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie zbycia części nieruchomości w Mielnie

13 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu i udzielenia poręczenia

14 / XIV / 97 z dn. 18.10.1997 r. w sprawie zbycia prawa wieczystego użytkowania nieruchomości niezabudowanej położonej w Puławach przy ul. Rybackiej

15 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie korekty Uchwały Budżetowej nr 113/XIII/97 z dnia 1.03.1997 r.

16 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie budżetu Zarządu Głównego PTTK na rok 1998

17 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie akceptacji składu osobowego Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

18 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK na XIV kadencję władz *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

19 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK na XIV kadencję władz *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

20 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie zaakceptowania składu osobowego Komisji Przewodnickiej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

21 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie zaakceptowania składu osobowego Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

22 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Komisji ZG PTTK do Współpracy z Wojskiem Polskim *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

23 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Komisji Imprez na Orientację ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

24 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Komisji Akademickiej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

25 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

26 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

27 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

28 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie akceptacji składu osobowego Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

29 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie powołania Zespołu Statutowo-Regulaminowego ZG PTTK i zatwierdzenia jego składu osobowego *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

30 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, określenia jego zadań i kompetencji *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

31 / XIV / 97 z dn. 13.12.1997 r. w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego obchodów Jubileuszu PTTK w 50-lecie połączenia PTT i PTK *[Informacje ZG PTTK 1997/7]*

32 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie realizacji wniosków złożonych przez delegatów na XIV Walnym Zjeździe PTTK oraz wniosków uchwalonych przez zjazdy oddziałów PTTK i skierowanych do XIV Walnego Zjazdu PTTK *[Informacje ZG PTTK 1998/3]*

33 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie uchwalenia Statutu Wzorcowego Oddziału PTTK i przepisów wykonawczych *[Informacje ZG PTTK 1998/5]*

34 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie Regulaminu Zarządu Głównego PTTK

35 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie Regulaminu Wzorcowego Komisji, Rad i Zespołów Zarządu Głównego PTTK

36 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie Regulaminu Konkursu na Projekt Działalności Programowej Oddziału PTTK

37 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie poszerzenia składu osobowego Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1998/2]*

38 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Komisji Działalności Podwodnej *[Informacje ZG PTTK 1998/2]*

39 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1998/2]*

40 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie wpisania Domu Wycieczkowego w Piławkach i Ośrodka Turystyki Wodnej PTTK w Iławie na listę schronisk turystycznych PTTK *[Informacje ZG PTTK 1998/2]*

41 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie zwołania Krajowej Narady Aktywu Turystyki Motorowej PTTK *[Informacje ZG PTTK 1998/2]*

42 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie zbycia nieruchomości w Kłodzku

43 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie rezygnacji z prawa pierwokupu nieruchomości położonej w Międzyzdrojach przy ul. C. Skłodowskiej 4

44 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie zbycia prawa wieczystego użytkowania nieruchomości niezabudowanych, położonych w Sanoku

45 / XIV/ 98 z dn. 28.03.1998 r. w sprawie zmiany uchwały ZG PTTK nr 11/XIV/97 z dnia 18.10.1997 r. dotyczącej ustalenia stałych pełnomocnictw do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Towarzystwa oraz dotyczącej spółek i fundacji z udziałem PTTK

46 / XIV / 98 z dn. 21.06.1998 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych PTTK za 1997 rok i wykonania uchwały budżetowej ZG PTTK za 1997 rok

47 / XIV / 98 z dn. 21.06.1998 r. w sprawie pokrycia straty za 1997 rok

48 / XIV / 98 z dn. 21.06.1998 r. w sprawie Regulaminu Wzorcowego Zarządu Oddziału PTTK *[Informacje ZG PTTK 1998/5]*

49 / XIV / 98 z dn. 21.06.1998 r. w sprawie Regulaminu Wzorcowego Koła - Klubu PTTK *[Informacje ZG PTTK 1998/5]*

50 / XIV / 98 z dn. 21.06.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Działalności Podwodnej ZG PTTK

51 / XIV / 98 z dn. 21.06.1998 r. w sprawie przyjęcia do akceptującej wiadomości składu osobowego Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK na XIV kadencję *[Informacje ZG PTTK 1998/4]*

52 / XIV / 98 z dn. 21.06.1998 r. w sprawie rezygnacji z prawa pierwokupu części działki wchodzącej w skład Stanicy Wodnej PTTK położonej w Ełku

53 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zmian w składzie Komitetu Organizacyjnego V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego *[Informacje ZG PTTK 1998/7]*

54 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zmian w składzie osobowym Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK na XIV kadencję*[Informacje ZG PTTK 1998/7]*

55 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zmian w składzie osobowym Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1998/7]*

56 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Krajoznawczej ZG PTTK

57 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK

58 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK

59 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK

60 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK

61 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK

62 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Imprez na Orientację ZG PTTK

63 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Zarządu Głównego PTTK do Współpracy z Wojskiem Polskim

64 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Komisji Kół i Oddziałów Zakładowych i Osiedlowych ZG PTTK

65 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Oceny Wydawnictw PTTK i określenia zasad jego pracy *[Informacje ZG PTTK 1998/7]*

66 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie wysokości podstawowej rocznej składki członkowskiej obowiązującej członków zwyczajnych PTTK w 1999 roku *[Informacje ZG PTTK 1998/7]*

67 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie umożliwienia powrotu do Towarzystwa w latach 1999 - 2000 jego byłym członkom *[Informacje ZG PTTK 1998/7]*

68 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. sprawie zmian w „Zasadach udzielania zniżek organizacyjnych PTTK" *[Informacje ZG PTTK 1998/7]*

69 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie"Regulaminu Karty Rabatowej PTTK" *[Informacje ZG PTTK 1998/7]*

70 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. sprawie strategii ekonomicznej Towarzystwa na lata 1998 - 2001

71 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie dysponowania majątkiem PTTK *[Informacje ZG PTTK 1999/1]*

72 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie nowelizacji Uchwały ZG PTTK nr 47/XIII/94 z dnia 20.03.1994 r. w sprawie powołania Zarządu Majątkiem PTTK, zmienionej Uchwałą ZG PTTK nr 52/XIII/94 z dnia 18.06.1994 r.

73 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie skreślenia DW w Białowieży, schroniska Maria Śnieżna i Stanicy Wodnej PTTK w Drawnie z listy schronisk turystycznych PTTK

74 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie obciążenia hipoteki nieruchomości zabudowanej położonej w Świętej Katarzynie

75 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie obciążenia hipoteki nieruchomości zabudowanej położonej w Łebie przy ul. Turystycznej

76 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie obciążenia hipoteki nieruchomości zabudowanej położonej w Kamieniu, gmina Ruciane Nida

77 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie korekty Uchwały ZG PTTK nr 16/XIV/97 dotyczącej budżetu ZG PTTK na 1998 rok

78 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie uchylenia Uchwały ZG PTTK nr 55/XIII/94 w sprawie zasad konstruowania Uchwały Budżetowej ZG PTTK

79 / XIV / 98 z dn. 25.10.1998 r. w sprawie likwidacji Funduszu Inwestycyjnego PTTK

80 / XIV / 98 z dn. 20.12.1998 r. w sprawie wspomagania działalności oddziałów i większej integracji Towarzystwa *[Informacje ZG PTTK 1998/8]*

81 / XIV / 98 z dn. 20.12.1998 r. w sprawie zmian w składzie osobowym Komisji Akademickiej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1998/8]*

82 / XIV / 98 z dn. 20.12.1998 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminów Komisji i Rad ZG PTTK (Komisja Turystyki Górskiej, Komisja Turystyki Motorowej, Komisja Turystyki Narciarskiej, Komisja Fotografii Krajoznawczej, Komisja Ochrony Przyrody, Komisja Opieki nad Zabytkami, Komisja Akademicka, Rada Programowa ds. Młodzieży Szkolnej, Rada ds. Turystyki Osób Niepełnosprawnych

83 / XIV / 98 z dn. 20.12.1998 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu Przodownika Turystyki Motorowej ZG PTTK

84 / XIV / 98 z dn. 20.12.1998 r. w sprawie nowelizacji regulaminu Przodownika Turystyki Żeglarskiej PTTK

85 / XIV / 98 z dn. 20.12.1998 r. w sprawie budżetu ZG PTTK na rok 1999

86 / XIV / 98 z dn. 20.12.1998 r. w sprawie zbycia działki położonej we Włocławku

87 / XIV / 98 z dn. 20.12.1998 r. w sprawie zbycia nieruchomości położonej w Wałczu

88 / XIV / 99 z dn. 27.03.1999 r. stanowisko ZG PTTK w sprawie zasad i kierunków wystąpień PTTK w sprawach unormowań prawnych

89 / XIV / 99 z dn. 27.03.1999 r. w sprawie wykonywania zadań PTTK w zakresie lądowych i wodnych szlaków turystycznych *[Informacje ZG PTTK 1999/2]*

90 / XIV / 99 z dn. 27.03.1999 r. w sprawie powołania Ogólnopolskiego Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK *[Informacje ZG PTTK 1999/2]*

91 / XIV / 99 z dn. 27.03.1999 r. w sprawie zmiany na funkcji przewodniczącego Rady ds. Turystyki Osób Niepełnosprawnych ZG PTTK i uzupłnienia składu tej Rady *[Informacje ZG PTTK 1999/2]*

92 / XIV / 99 z dn. 27.03.1999 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminów Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK i Kapituły Odznaczeń ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1999/2]*

93 / XIV / 99 z dn. 27.03.1999 r. w sprawie wyrażenia zgody na użytkowanie znaku PTTK

94/XIV/99 z dn. 27.03.1999 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 24/XIII/93 ZG PTTK z dn. 23.10.1993 r. w sprawie ochrony nazwy i znaku Towrzystwa *[Informacje ZG PTTK 1999/2]*

95/XIV/99 z dn. 27.03.1999 r. w sprawie uzupełnienia uchwały ZG PTTK nr 80/XIV/98 z dnia 19.12.1998 r. w sprawie wspomagania działalności oddziałów i większej integracji Towarzystwa *[Informacje ZG PTTK 1999/3]*

95A/XIV/99 z dn. 26.06.1999 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu Medalu 50-lecia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego *[Informacje ZG PTTK 1999/3]*

96/XIV/99 z dn. 26.06.1999 r. w sprawie uzupełnienia składu Komisji Turystyki Jeździeckiej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1999/3]*

97/XIV/99 z dn. 26.06.1999 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych PTTK za 1998 r. i wykonania uchwały budżetowej ZG PTTK za 1998 rok

98/XIV/99 z dn. 26.06.1999 r. w sprawie przeznaczenia wypracowanego w 1998 roku zysku bilansowego

99/XIV/99 z dn. 26.06.1999 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 71/XIV/98 Zarządu Głównego z dnia 25.10.1998 r. w sprawie dysponowania majątkiem PTTK *[Informacje ZG PTTK 1999/3]*

100/XIV/99 z dn. 26.06.1999 r. w sprawie rozwiązania prawa wieczystego użytkowania działek w Dobczycach

101/XIV/99 z dn. 26.06.1999 r. w sprawie rezygnacji z prawa pierwokupu działek i dzierżawy działki, wchodzących w skład Stanicy Wodnej PTTK w Ełku

102/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie rozwijania krajoznawstwa i turystyki wśród młodzieży *[Informacje ZG PTTK 1999/5]*

103/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie zmiany uchwały Zarządu Głównego PTTK nr 85/XIV/98 z dnia 20/XII/1998 w sprawie budżetu ZG PTTK na rok 1999

104/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie wysokości podstawowej rocznej składki członkowskiej obowiązującej członków zwyczajnych PTTK w roku 2000 *[Informacje ZG PTTK 1999/5]*

105/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu Odznaki „50 lat w PTTK" *[Informacje ZG PTTK 1999/5]*

106/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Przodownika Turystyki Pieszej PTTK *[Informacje ZG PTTK 1999/5]*

107/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie rezygnacji z prawa pierwokupu działki zabudowanej we Wrocławiu przy ul. Warsztatowej

108/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie rezygnacji z prawa pierwokupu działki zabudowanej w Wenecji, gmina Żnin

109/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 71/XIV/98 Zarządu Głównego z dnia 25.10.1998 r. w sprawie dysponowania majątkiem PTTK

110/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie zmian w składzie Komisji Krajoznawczej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 1999/5]*

111/XIV/99 z dn. 24.10.1999 r. w sprawie darowizny nieruchomości w Tatrach na rzecz Skarbu Państwa

112/XIV/99 z dn. 18.12.1999 r. w sprawie przewodnictwa turystycznego w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym *[Informacje ZG PTTK 2000/1]*

113/XIV/99 z dn. 18.12.1999 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu Komisji Przewodnickiej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/5]*

114/XIV/99 z dn. 18.12.1999 r. w sprawie budżetu ZG PTTK na rok 2000

115/XIV/99 z dn. 18.12.1999 r. w sprawie utworzenia Funduszu Gwarancyjnego *[Informacje ZG PTTK 2000/1]*

116/XIV/99 z dn. 18.12.1999 r. w sprawie utworzenia Zespołu ZG PTTK ds. działalności ospodarczej oddziałów PTTK i jego zadań

117/XIV/99 z dn. 18.12.1999 r. w sprawie dalszego postepowania w stosunku do zarządów oddziałów PTTK, które nie zrealizowały zadań wynikających z uchwały ZG PTTK nr 33/XIV/98 z 28.03.1998 r. dotyczącej dostosowania statutów oddziałów do obowiązującego Statutu PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/1]*

118/XIV/99 z dn. 18.12.1999 r. w sprawie zbycia prawa wieczystego użytkowania nieruchomości niezabudowanej, położonej w Jugowie

119/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. w sprawie kierunków rozwoju szeroko pojętej turystyki wodnej *[Informacje ZG PTTK 2000/2]*

120/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. w sprawie możliwości nabycia przez członków zwyczajnych PTTK znaczków członkowskich NFI uprawniających do zniżek organizacyjnych w obiektach partnerów - członków Naturfreunde Internationale *[Informacje ZG PTTK 2000/2]*

122/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. w sprawie zmian na funkcjach i w składzie Rady Programowej ds. Młodzieży Szkolnej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/2]*

123/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. w sprawie zmian w składzie Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/2]*

124/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. w sprawie zmian w składzie Komisji Krajoznawczej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/2]*

125/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. w sprawie zatwierdzenia składu osobowego Komisji Akademickiej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/2]*

126/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. w sprawie skreślenia z „Wykazu Schronisk Turystycznych PTTK" Stanicy Wodnej i Domu Wycieczkowego PTTK w Bachotku *[Informacje ZG PTTK 2000/2]*

127/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. w sprawie rezygnacji z prawa pierwokupu prawa wieczystego użytkowania zabudowanej działki gruntu nr 70, położonej w Jeleniej Górze przy ul. 1 Maja 88

128/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. dotyczy: stanowiska Zarządu Głównego PTTK w sprawie decyzji Głównego Sądu Koleżeńskiego PTTK

129/XIV/2000 z dn. 27.02.2000 r. w sprawie realizacji wniosków złożonych przez delegatów na XIV Walnym Zjeździe PTTK oraz wniosków uchwalonych przez zjazdy oddziałów PTTK i skierowanych do XIV Walnego Zjazdu PTTK

131/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie zwołania XV Walnego Zjazdu PTTK i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed Walnym Zjazdem *[Informacje ZG PTTK 2000/4]*

132/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie klucza wyborczego i rozdzielnika mandatów delegatów oddziałów na regionalne konferencje oddziałów PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/4]*

133/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie zasad normujących organizcje nowych walnych zebrań kół, klubów, oddziałów PTTK, regionalnych konferencji oddziałów PTTK, tryb wyborów władz kół, klubów, oddziałów PTTK oraz delegatów na zjazdy oddziałów PTTK, regionalne konferencje oddziałów PTTK i XV Walny Zjazd PTTK - zwanych dalej „ordynacją wyborczą" *[Informacje ZG PTTK 2000/4]*

134/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie kryteriów, jakie winny być spełnione przy kierowaniu wniosków o nadanie przez XV Walny Zjazd PTTK Godności Członka Honorowego PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/4]*

135/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie „Regulaminu wzorcowego koła lub klubu przewodników turystycznych PTTK" *[Informacje ZG PTTK 2000/5]*

136/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie regulaminu instruktora przewodnictwa PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/5]*

137/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu Młodzieżowego Przodownika Turystyki Pieszej PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/3]*

138/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie zmian w składzie Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/3]*

139/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie zmian w składzie Komitetu Organizacyjnego V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/3]*

140/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie określenia zasad i trybu tworzenia rezerw i umarzania należności

141/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie udzielenia stałych pełnomocnictw do

nabywania i zbywania nieruchomości, praw majątkowych, roszczeń i wierzytelności oraz obciążania majątku Towarzystwa, a także dotyczących spółek i fundacji z udziałem PTTK

142/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 99/XIV/99 Zarządu Głównego PTTK z dnia 26.06.1999 r.

143/XIV/2000 z dn. 17.06.2000 r. w sprawie powołania Komitetu Honorowego obchodów Jubileuszu 50-lecia PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/3]*

144/XIV/2000 z dn. 23.09.2000 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych PTTK za 1999 r. i wykonania uchwały budżetowej ZG PTTK za 1999 rok

145/XIV/2000 z dn. 23.09.2000 r. w sprawie pokrycia straty za 1999 rok

146/XIV/2000 z dn. 23.09.2000 r. w sprawie korekty Uchwały Zarządu Głównego PTTK nr 144/XIV/1999 z 18 grudnia 1999 r. w sprawie budżetu ZG PTTK na rok 2000

147/XIV/2000 z dn. 23.09.2000 r. w sprawie badania rocznych sprawozdań finansowych

148/XIV/2000 z dn. 23.09.2000 r. w sprawie wysokości podstawowej rocznej składki członkowskiej obowiązującej członków zwyczajnych PTTK w roku 2001 *[Informacje ZG PTTK 2000/6]*

149/XIV/2000 z dn. 23.09.2000 r. w sprawie terminu i miejsca obrad XV Walnego Zjazdu PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/6]*

150/XIV/2000 z dn. 23.09.2000 r. w sprawie rozpatrzenia odwołania Oddziału PTTK w Bielsku Białej od Uchwały Prezydium ZG PTTK nr 392/00

151/XIV/2000 z dn. 23.09.2000 r. w sprawie zmian w składzie Komitetu Organizacyjnego ds. obchodów Jubileuszu 50-lecia PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/6]*

152/XIV/2000 z dn. 23.09.2000 r. w sprawie zmian w składzie osobowym Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK *[Informacje ZG PTTK 2000/6]*

Maria Janowicz - specjalista ZG PTTK ds. prezydialnych

Warszawa, 12.10.2000 r.

SUDETY
OFICYNA WYDAWNICZA
ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO PTTK
Wrocław 2000

SPIS TREŚCI

Wstęp, Krzysztof R. Mazurski 4
PTTK w pięćdziesięcioleciu, Krzysztof R. Mazurski 5
Krajoznawstwo a życie narodu, Pola Kuleczka 14
Komisja Krajoznawcza i jej rola w ZG PTTK, Włodzimierz Łęcki 19
Kongresy krajoznawcze, Krzysztof R. Mazurski 26
Regionalizm w działalności Komisji Krajoznawczej, Jerzy Pawlik 33
Kampania Polska Naszych Dni, Krzysztof R. Mazurski 36
Inwentaryzacja krajoznawcza, Krzysztof R. Mazurski 39
Światowy Dzień Turystyki, Anna Becker-Kulińska 44
Fora publicystów krajoznawczych, Włodzimierz Łęcki 47
Ogólnopolski Przegląd Książki Ttiurystyczno-Krajoznawczej, Janusz Żmudziński ... 50
Kolekcjonerstwo krajoznawcze, Henryk Paciej 55
Odznaka Krajoznawcza PTTK, Janusz Żmudziński 60
Centralne Zloty Krajoznawców, Anna Becker-Kulińska 63
Polacy zagranicą i polonika w pracy Komisji Krajoznawczej, Jerzy Pawlik 68
Instruktorzy krajoznawstwa, Janina Barbara Twaróg 71
Regionalne pracownie krajoznawcze, Anna Becker-Kulińska 76
Dokonania wydawnicze, Wanda Skowron 84
Czasopismo „Ziemia", Anna Becker-Kulińska 91
Komisja Krajoznawcza ZG PTTK w Internecie, Henryk Paciej 93

Załączniki
1. Członkowie Komisji Krajoznawczej ZG PTTK w latach 1954-2000 94
2. Działalność krajoznawcza PTTK w statystyce 97

WYKAZ PUBLIKACJI
TOWARZYSTWA OPIEKI NAD ZABYTKAMI

TYTUŁ	*CENA /ZŁ/*
1. *Skarpa Warszawska. Materiały Sesji Naukowej.* Warszawa 28-29 maja 1993, red B. Wierzbicka, Warszawa 1993.	5,00
2. Jarmontowicz A. Krzywobłocka-Laurów R., Lehmann J., *Piaskowiec w zabytkowej architekturze i rzeźbie,* Warszawa 1994.	5,00
3. Rogala T., *Obelisk Wazów w Wyszkowie. Konserwacja.* Warszawa 1994	2,00
4. Zielinski J., *Atlas dawnej architektury ulic i placów Warszawy,*t. 4 Warszawy 1997.	18,00
5. Zielinski J., *Atlas dawnej architektury ulic i placów Warszawy,*t. 5 Warszawy 1997.	22,00
6. Jagielski J., *Przewodnik po cmentarzu żydowskim w Warszawie przy ul. Okopowej 49/51,* Z. 1 Warszawa 1996.	7,00
7. Jagielski J., *Przewodnik po cmentarzu żydowskim w Warszawie przy ul. Okopowej 49/51,* Z. 3 Warszawa 1996	5,00
8. Kurzątkowski M., Żurawski J., *Zamek w Janowcu nad Wisłą. Historia - Konserwacja - Zagospodarowanie,* Warszawa 1995	4,00
9. Pasierb J. St., *Ochrona zabytków sztuki kościelnej,* Warszawa 1995	20,00
10. Zagrodzki T., *Czersk, Zamek i miasto historyczne,* Warszawa 1996	8,00
11. *Miasto tyłem do rzeki. Materiały Sesji Naukowej,* Warszawa 22-23 czerwca, praca zbiorowa pod red. B. Wierzbickiej	10,00
12. Brykowski R., *Drewniana architektura cerkiewna na koronnych ziemiach Rzeczypospolitej,* Warszawa 1995	30,00
13. *Zarys problematyki ochrony zabytków.* Skrypt, praca zbiorowa Warszawa 1996	5,00
14. Fijałkowski W., *Królewski Wilanów,* Warszawa 1997	25.00
15. Wierzbicka B., *Franciszek Ksawery Martynowski, 1848-1896, polihistor, teoretyk restauracji zabytków, krytyk sztuki,* Warszawa 1998.	12,00
16. *Historyczne Centrum Warszawy. Urbanistyka, architektura, problemy konserwatorskie. Materiały sesji naukowej,* Warszawa 23-24 maja 1996, pod red. B. Wierzbickiej, Warszawa 1998.	20,00
17.*Miasto z widokiem na wieś. Materiały Sesji Naukowej.* Warszawa 22-23 maja 1997.	20,00
18. Martyniuk B., *Zabytki sztuki cerkiewnej w rysunkach dzieci i młodzieży. 14 lat konkursu plastycznego.* Warszawa 1997.	25,00
19.Przyłęcki M., *Budowle i zespoły obronne na Śląsku. Geneza, modernizacja i ewolucja do XVII wieku,* Warszawa 1998	15,00
20. *Pałac w ogrodzie. Materiały Sesji Naukowej,* Warszawa 21-22 maja 1998. Praca zbiorowa pod red. B. Wierzbickiej, Warszawa 1999	22,00
21. Szkurłat A., *Secesja w architekturze Warszawy,* Warszawa 1999.	37,00
22. Wierzbicka B., *Kamienica Baryczków. Salon kulturalny Warszawy 1912-1936,* Warszawa 1999.	20,00

• PROPOZYCJE •

Oficyna Wydawnicza
Towarzystwa Opieki nad Zabytkami

ul. Piękna 44a, 00-672 Warszawa
tel. (0-22) 629 62 26 fax (0-22) 622 46 63
e-mail: zabytki@tonz.pl
http://www zabytki tonz pl

PBK SA III O/Warszawa
11101024-401020005664

Polskie Towarzystwo
Turystyczno-Krajoznawcze
Zarząd Główny

1873 — TT
1906 — PTK
1950 — PTTK

Warszawa, 29.12.2000r.

Koleżanka
Wanda Skowron

Szanowna Koleżanko!
Droga Wando!

Kierujemy do Ciebie ten list w imieniu Prezydium Zarządu Głównego PTTK z poczuciem smutku. Zdecydowałaś się na przejście na emeryturę i jednocześnie na zakończenie redagowania przez Ciebie „Informacji Zarządu Głównego PTTK." Nie można pozostawić tego faktu bez odniesienia z naszej strony.

Wówczas przed laty kiedy zaczęłaś wydawać „Informacje" stały się one, od razu, serdecznym lepiszczem Towarzystwa atomizowanego przez piętrzące się, różnorodne trudności. Miałaś – jak zawsze – znakomite wyczucie potrzeby i czasu. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze potrzebowało wówczas takiej inicjatywy. Dzięki Tobie, Twojemu talentowi i Twojej wieloletniej – co podkreślamy – społecznej pracy wartościowa propozycja stała się znaczącym i znakomitym faktem.

Stworzyłaś pismo, które stawało się mostem między przeszłością, dniem dzisiejszym i jutrem. Odnajdywali się w nim i ci, którzy od dziesięcioleci zapisywali karty historii polskiej turystyki i ci, którzy dopiero wkraczali na turystyczne ścieżki. Twoje autorskie w koncepcji i w szacie edytorskiej „Informacje" nie tylko – co mógby sugerować tytuł – rejestrowały fakty. Budowały one w ludziach poczucie i gradację wartości, stanowiły inspiracje i podtrzymywały przekonanie o sensie społecznej działalności. Kształtowały Towarzystwo jako wspólnotę połączoną dobrą misją.

Czyniłaś to bezinteresownie dziesięć lat. Corocznie ukazywało się kilka numerów „zwykłych" i kilka specjalnych. Wszystkie z myślą o umacnianiu naszego PTTK. I dzięki Tobie „Informacje" są właśnie polskie w treści, towarzyskie w formie, turystyczne w odkrywaniu nowych szlaków i krajoznawcze w odnajdywaniu krajobrazu ludzkiej duszy, w sobie.

Dopiero lektura poszczególnych roczników pozwala docenić ogrom Twojej pracy. Na wielkość daru którzy ofiarowałaś naszemu Towarzystwu składa się także to czego nie odda żadna analiza dokonywana po latach, że podobną pracę wykonuje ktoś inny gdzie indziej. Z podobnych spraw się cieszy, podobne go złoszczą, denerwują. Ta czuła tkanka nerwowa była i jest potrzebna Towarzystwu. Łączyła się ona w Twoim wykonaniu z poczuciem ciepła, z zapominaną już dobrą atmosferą staropolskiego domu.

Dziękujemy Tobie za to gorąco. Zapisany przez Ciebie „Informacjami" szlak na niezwykle serdeczny wymiar. Nigdy o tym nie zapomnimy.

00-075 Warszawa ul. Senatorska 11
tel. centrali 826-22-51÷55, fax 826-25-05
www.pttk.pl
e-mail: biuro-zg@pttk.pl

PTTK

Droga Wando.

Tobie też zawdzięczamy stworzenie z Centralnej Biblioteki PTTK im. Kazimierza Kulwiecia swoistego INSTYTUTU KULTURY PTTK. W Bibliotece, u Ciebie i u pani Krysi nie tylko wypożyczało się książki. Toczyły się tutaj rozmowy, które rodziły następne. Z Twoich podpowiedzi powstawały prace licencjackie, magisterskie i doktoranckie. Podtrzymywałaś też Autorów w chwilach dla nich trudnych. A przecież ciągle wzrastały zbiory biblioteczne, rosły obowiązki i te merystatyczne i te techniczne i usługowe. A zawsze towarzyszył ich wypełnianiu Twój dobry uśmiech, rada i życzliwość.

Droga Wando!

W „Informacjach" często gościły Twoje wycinanki. Z tych wszystkich pięknych wycinanek i z tych rzeczywistych i tych poetyckich wyczarowałaś serdeczną mądrość. Będziemy starali się o tym zawsze pamiętać. I na zawsze też pozostajesz w naszych sercach. Bądź z nami. Jesteś potrzebna.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Sekretarz Generalny ZG PTTK

Andrzej Gordon

Prezes ZG PTTK

Janusz Zdebski

Szanowni Czytelnicy „Informacji ZG PTTK"

Drogie Koleżanki i Koledzy

W czerwcu 2000 minęło 10 lat od kiedy redagowanie naszego wewnętrznego czasopisma związane jest z Centralną Biblioteką PTTK im. Kazimierza Kulwiecia w Warszawie.

Ze swoistego „Dziennika Ustaw" o objętości od 4 do 12 stron przerodziło się ono w liczący kilkadziesiąt stron dwumiesięcznik, gdzie nie zaniedbując pierwotnego celu informowania o uchwałach podejmowanych w Towarzystwie, zaczęto dzielić się nowymi pomysłami programowymi, zawiadamiać o najistotniejszych osiągnięciach i dyskutować o sprawach trudnych. – Wszak miniona dekada to czas wielkich przemian, trudności wspólnie pokonywanych, a i wielu chwil autentycznej satysfakcji. „Informacje" starały się zespalać te wysiłki – być łącznikiem między najodleglejszymi jednostkami Towarzystwa. Było to możliwe dzięki Waszej życzliwości i ofiarnej, bezinteresownej współpracy.

Czas odkryć małą tajemnicę –

Nie było prawdziwej REDAKCJI z redaktorem naczelnym, technicznym, korektorem, grafikiem, choć wszystkie czynności od kwalifikowania materiałów, prac redakcyjnych, korekty i makietowania każdej strony – jak za dawnych czasów – były wykonywane. „Informacje" tworzyły te same dwie osoby, które prowadziły Centralną Bibliotekę PTTK im. K. Kulwiecia.

Dziś przyszedł czas wymiany pokoleniowej, bibliotekarze żegnają się z czytelnikami i ze swoją piękną przygodą prowadzenia czasopisma w najskromniejszej z możliwych formie, ale ze świadomością, iż jest potrzebne i bliskie naszej PTTK-ej rodzinie.

Jeszcze raz dziękujemy za nadsyłane materiały, rady, ciepłe listy, a „Informacjom" życzymy dalszego rozwoju pod każdym względem zarówno poziomu merytorycznego jak i edytorskiego.

Wanda Skowron
Krystyna Włodek

Redakcja:Centralna Biblioteka PTTK
im.Kazimierza Kulwiecia
ul.Podwale 23
00-261 Warszawa
tel.831-80-65

● Numer zamknięto: 30.12.2000.

CENTRALNA
BIBLIOTEKA
P·T·T·K
II-424p